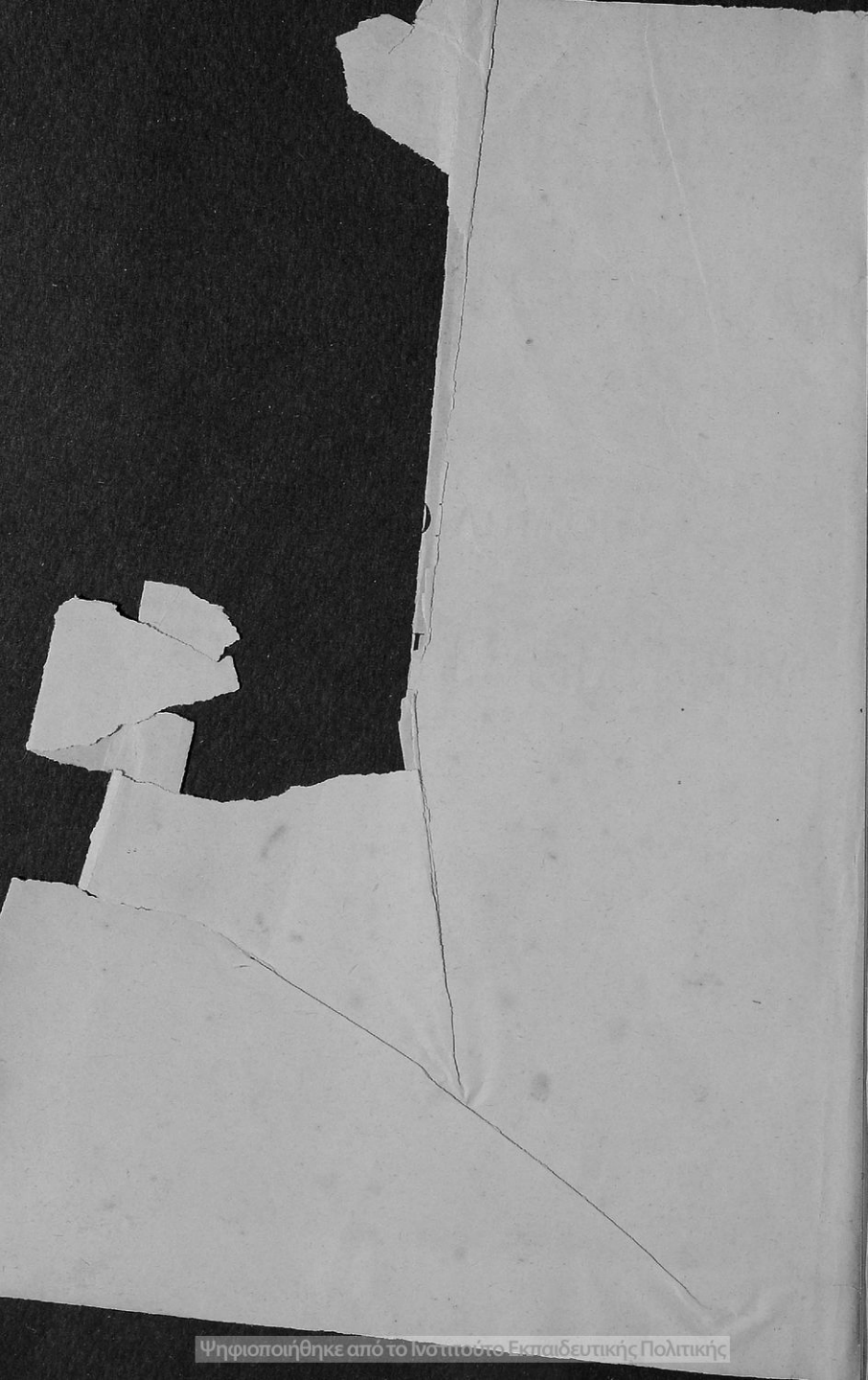

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΘΕΣΜΟΛΟ

ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΙ ΕΩΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΘΕΣΜΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΗΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΣΥΝΤΑΧΘΕΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΘΕΝ

ΕΓΚΡΙΣΕΙ

ΤΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ

ΥΠΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΕΝΘΥΛΟΥ

Γραμματέως Α'. τάξεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου ἐν τῷ τμήματι τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

1883-1883

18972

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΠΑΡΑ ΤΩΙ ΕΚΔΟΤΗΙ Σ. Κ. ΒΛΑΣΤΩΙ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ 14 ΟΔ. ΝΙΚΗΣ 14 | ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ 63 ΟΔ. ΕΡΜΟΥ 63

1884

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἐκδότου.

Κ. Βενιζέλος

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀριθ. Πρωτ. 4331.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τὸν κ. Γ. Βενθύλον γραμματέα τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου

Παρουσιαζομένης τῆς ἀνάγκης τῆς ἐν ἐνὶ τεύχει δημοσιεύσεως τῶν περὶ δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ Διδασκαλείων Νόμων, Βασιλικῶν Διαταγμάτων καὶ τῶν κυριωτέρων ἐγκυκλίων, χορηγοῦμεν ὑμῖν τὴν ἄδειαν τῆς ἐκτυπώσεως αὐτῶν, συνιστῶντες ὑμῖν τὴν ἀπαιτουμένην περὶ τὸ ἔργον ἀκρίβειαν καὶ τὴν ἐπιμελῆ αὐτοῦ ἐκτέλεσιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ἀπριλίου 1883.

Ὁ Ὑπουργὸς
Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

Σ. Μ. Παρίσης.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀριθ. πρωτ. 14221.

Περὶ ἐκδόσεως Θεσμολογίου τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Διευθυντὰς Διδασκαλείων, Σχολάρχας, Ἑλληνοδιδασκάλους, δημοδιδασκάλους καὶ δημοδιδασκαλίσσας.

Ἡ ἀκριβὴς τήρησις τῶν νόμων τῶν διεπόντων τὰ τῆς Δημοτικῆς παρ' ἡμῖν ἐκπαιδεύσεως καὶ τὰς σχέσεις αὐτῆς πρὸς τὴν μέσην ἐκπαίδευσιν, ὡς καὶ τῶν περὶ αὐτῆς Β. Διαταγμάτων καὶ Ὑπουργικῶν ἐγκυκλίων τῆς τε τακτικῆς λειτουργίας τῶν Διδασκαλείων, Ἑλληνικῶν καὶ Δημοτικῶν σχολείων εἶναι ὅρος ἀπαραίτητος καὶ εἰς τὴν κανονικὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν τέκνων τοῦ λαοῦ συμβάλλεται.

Ἀλλ' ἡ ἔλλειψις τακτικῶν ἀρχείων ἐν τοῖς πλείστοις σχολείοις οὐκ ὀλίγα ἐμπόδια παρεμβάλλει εἰς τὴν γνῶσιν τῶν περὶ τῆς Δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως κειμένων νόμων καὶ διαταγῶν. Διὸ ἐχορηγήσαμεν τῷ γραμματεῖ τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου κ. Γεωργίῳ Βενθύλῳ τὴν ἄδειαν νὰ ἐκδώσῃ ὅσον οἷόν τε πληρεστέραν συλλογὴν τῶν σχετικῶν Νόμων, Β. Διαταγμάτων καὶ ἐγκυκλίων, ἣν καὶ ἐξέδωκεν ὑπὸ τὸν τίτλον *Θεσμολόγιον τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως.*

Συνιστῶμεν ὑμῖν τὴν ἀπόκτησιν καὶ διάδοσιν τοῦ πρὸς γνῶσιν τῶν κειμένων νομοθετημάτων ἀναγκαιοτάτου τούτου βιβλίου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Νοεμβρίου 1883.

Ὁ Ὑπουργὸς

Δ. Σ. ΒΟΥΛΠΙΩΤΗΣ.

Σ. Μ. Παρίσης

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Τοῖς λειτουργοῖς τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Ὁ ἀπὸ 22 Ἰουνίου 1882 ΑΜ′ Νόμος « περὶ τροποποιήσεως καὶ προσθήκης διατάξεών τινων ἀναφερομένων εἰς τὰ Διδασκαλεῖα » ὥρισε διὰ τοῦ ἄρθρου 2, ἐδαφίου 2, νὰ διδάσκωνται καὶ ἑρμηνεύωνται ἐν τοῖς Διδασκαλείοις *οἱ παρ' ἡμῖν κείμενοι περὶ τῆς δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως Νόμοι*, ὅπως ὁ ἐξερχόμενος ἀπὸ τοῦ Διδασκαλείου δημοδιδάσκαλος διατελῇ ἐν πλήρει ἐπιγνώσει τῶν ὑποχρεώσεων ἃς ἀναλαμβάνει πρὸς τὴν πολιτείαν καὶ τὴν κοινωνίαν.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ Νόμου καὶ ὁδηγίαν τῶν δημοδιδασκάλων κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῶν ἑαυτῶν καθηκόντων, ἀνέλαβον ἀδεία τοῦ Ὑπουργείου τούτου, χορηγηθείσῃ μοι διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 4331 ἀπὸ 13 Ἀπριλίου ε. ἔ. ἐγγράφου του, καὶ κατὰ παρακίνησιν τοῦ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ, νὰ συγκεντρώσω καὶ ἐκδώσω εἰς ἓν Βιβλίον, ἅπαντα τὰ περὶ τῆς δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως παρ' ἡμῖν ἰσχύοντα νομοθετήματα καὶ πρὸς αὐτὴν σχετιζόμενα.

Εἰς τὴν συναρμολόγησιν καὶ μεθοδικὴν διάταξιν τούτων, εἰργάσθην μεθ' ὅλης τῆς δυνατῆς προσοχῆς, ἣν ἀπήτει Βιβλίον τοιούτου εἴδους, προωρισμένον μάλιστα νὰ χρησιμεύσῃ εἰς διδασκαλίαν ἀπὸ τῆς ἕδρας.

Τὸ Βιβλίον ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν, **Θεσμολόγιον τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως**, διήρεσα εἰς τέσσαρα μέρη, καὶ ἐν μὲν τῷ α′. μέρει περιέλαβον πάντας τοὺς Νόμους κατὰ τὴν χρονολογικὴν σειρὰν τῆς ἐκδόσεώς των, προτάξας ἐν τῇ ἀρχῇ κατάλογον χρονολογικὸν τῶν διατελεσάντων Ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν Διευθυντῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Βασιλείου μέχρι σήμερον, ἐν δὲ τῷ β′. μέρει περιέλαβον τὰ Βασιλικὰ Διατάγματα, ἐπίσης κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν, ἐν τῷ γ′. τὰς Ἐγκυκλίους ὁδηγίας, ὑποδιαιρέσας αὐτὰς εἰς 24 τμήματα, κατ' ἀντικείμενον, καὶ ἐν τῷ δ′. τὰ καταστατικὰ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τοῦ διδασκαλικοῦ μετοχικοῦ ταμείου καὶ τοῦ μετοχικοῦ τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων, θεωρήσας ταῦτα λίαν χρήσιμα διὰ τοὺς δημοδιδασκάλους, καθόσον οἱ πλεῖστοι τούτων, ἂν οὐχὶ πάντες, διατελοῦσι μέτοχοι τῶν εὐεργετικῶν τούτων ταμιευτηρίων.

Περαιώσας δὲ τὸ ἔργον, παραδίδω αὐτὸ εἰς τὴν δημοσιότητα, εὐχόμενος ἵνα διὰ τῆς μελέτης τῶν κειμένων νόμων κατασταθῶσιν οἱ δημοδιδάσκαλοι ἄξιοι τῆς κλήσεως καὶ τῆς ἱερᾶς αὐτῶν ἀποστολῆς, ἐπιτευχθῇ δὲ καὶ ἡ προσδοκομένη τῇ ὑπηρεσίᾳ ὠφέλεια.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Δεκεμβρίου 1883.

Γ. ΒΕΝΘΥΛΟΣ

Γραμματεὺς Α'. τάξεως τοῦ Ὑπουργ. τῶν Ἐκκλ. κτλ.
ἐν τῷ τμήματι τῆς Δημοτ. Ἐκπαιδεύσεως.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΑΠΟ ΤΟΥ 1833—1883

ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΙΑ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΟΘΩΝΟΣ

1	Ι. Ῥίζος Νερουλὸς . . .	25 Ἰανουαρ. 1833—	3 Ἀπριλ. 1833
2	Σ. Τρικούπης προσωρ.	3 Ἀπριλίου 1833—	12 Ὀκτ. 1833
3	Κωνσταντῖνος Σχινᾶς.	12 Ὀκτωβρ. 1833—	8 Αὐγ. 1834
4	Ι. Ῥίζος Νερουλὸς . . .	8 Αὐγούς. 1834—	12 Ἀπριλ. 1837
5	Α. Πολυζωΐδης προσωρ.	12 Ἀπριλίου 1837—	12 Νοεμ. 1837
6	Γ. Γλαράκης	12 Νοεμβρ. 1837—	31 Δεκεμ. 1839
7	Ν. Γ. Θεοχάρης	31 Δεκεμβρ. 1839—	24 Ἰουνίου 1841
8	Σ. Βαλέτας	24 Ἰουνίου 1841—	10 Αὐγ. 1841
9	Ι. Ῥίζος Νερουλὸς . . .	10 Αὐγούς. 1841—	3 Σεπτ. 1843

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΟΘΩΝΟΣ

10	Μιχ. Σχινᾶς	3 Σεπτεμ. 1843—	30 Μαρτ. 1844
11	Σ. Τρικούπης	30 Μαρτίου 1844—	6 Αὐγ. 1844
12	Ι. Κωλέτης	6 Αὐγούς. 1844—	6 Ἀπριλ. 1847
13	Γ. Γλαράκης	6 Ἀπριλίου 1847—	8 Μαρτ. 1848
14	Δ. Μανσόλας	8 Μαρτίου 1848—	25 Ἰουνίου 1848
15	Ἀναστ. Μαυρομιχάλης	25 Ἰουνίου 1848—	15 Ὀκτ. 1848
16	Δ. Καλλιφρονᾶς	15 Ὀκτωβρ. 1848—	12 Δεκεμ. 1849
17	Χ. Χρυσόγελως	12 Δεκεμβρ. 1849—	23 Ἰουλίου 1850
18	Π. Α. Δεληγιάννης . .	23 Ἰουλίου 1850—	4 Αὐγ. 1850
19	Ν. Κορφιωτάκης	4 Αὐγούς. 1850—	19 Αὐγ. 1850
20	Α Πάϊκος προσωρινός.	20 Αὐγούς. 1850—	28 Μαΐου 1851
21	Π. Βάρβογλης	28 Μαΐου 1851—	24 Ἰανου. 1852

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

22	Σ. Βλάχος.....	24 Ἰανουαρ. 1852	16 Μαΐου 1854
23	Γ. Ψύλλας.....	16 Μαΐου 1854	1 Ἰουνίου 1855
24	Π. Ἀργυρόπουλος...	1 Ἰουνίου 1855	22 Σεπτ. 1855
25	Λ. Σμολένσκης.....	22 Σεπτεμ. 1855	3 Ὀκτ. 1855
26	Ἀθ. Μιαούλης.....	3 Ὀκτωβρ. 1855	5 Ὀκτ. 1856
27	Χ. Χριστόπουλος....	5 Ὀκτωβρ. 1856	29 Μαΐου 1859
28	Θ. Ζαΐμης.....	29 Μαΐου 1859	18 Ἀπριλ. 1860
29	Μ. Ποτλῆς.....	18 Ἀπριλίου 1860	26 Μαΐου 1862
30	Δ. Χατζῆσκος.....	26 Μαΐου 1862	11 Ὀκτ. 1862

ΜΕΣΟΒΑΣΙΛΕΙΑ

31	Ε. Δεληγεώργης.....	11 Ὀκτωβρ. 1862	12 Φεβρ. 1863(α)
32	Β. Νικολόπουλος....		
33	Κ. Δόσιος.....	12 Φεβρ. 1863	27 Μαρτ. 1863
34	Δ. Καλλιφρονᾶς....	27 Μαρτίου 1863	21 Ἰουνίου 1863
35	Β. Νικολόπουλος....	21 Ἰουνίου 1863	25 Ὀκτ. 1863

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

36	Α. Πετσάλης.....	25 Ὀκτωβρ. 1863	5 Μαρτ. 1864
37	Ἀλέξ. Κουμουνδοῦρος.	5 Μαρτίου 1864	16 Ἀπριλ. 1864
38	Ι. Παπαζαφειρόπουλος	16 Ἀπριλίου 1864	26 Ἰουλίου 1864
39	Α. Χ. Λόντος.....	26 Ἰουλίου 1864	16 Μαρτ. 1865
40	Κ. Λομβάρδος.....	16 Μαρτίου 1865	24 Σεπτ. 1865(β)
41	Π. Καλλιγᾶς.....	24 Σεπτεμ. 1865	20 Ὀκτ. 1865
42	Δ. Καλλιφρονᾶς.....	20 Ὀκτωβρ. 1865	3 Νοεμ. 1865
43	Α. Κουντουριώτης...	3 Νοεμβρ. 1865	6 Νοεμ. 1865
44	Κ. Λομβάρδος.....	6 Νοεμβρ. 1865	13 Νοεμ. 1865
45	Σπυλ. Κ. Ἀντωνόπουλος	13 Νοεμβρ. 1865	28 Νοεμ. 1865
46	Κ. Δαρειώτης.....	28 Νοεμβρ. 1865	26 Ἰανου. 1866

(α) Τῇ 11 Ὀκτωβρίου 1862 διηρέθη τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ἑπομένως διωρίσθησαν δύο Ὑπουργοί· ὁ κ. Ε. Δεληγεώργης ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ ὁ κ. Β. Νικολόπουλος ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν. — (β) Ἔλαβε τῇ 10 Αὐγούστου δεκαήμερον ἄδειαν ἀπουσίας καὶ ἀνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης Λυκούργου Ι. Κρεστενίτου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

47	Μ. Ῥοῦφος.....	26	Ἰανουαρ. 1866	—24 Μαΐου 1866
48	Σπ. Ἀντωνιάδης...	24	Μαΐου 1866	— 9 Ἰουνίου 1866
49	Δ. Δρόσος.....	9	Ἰουνίου 1866	—18 Δεκεμ. 1866
50	Χ. Χριστόπουλος...	18	Δεκεμβρ. 1866	—20 Δεκεμ. 1867
51	Ι. Μεσηνέζης.....	20	Δεκεμβρ. 1867	—25 Ἰανου. 1868
52	Ἀντ. Α. Μαυρομιχάλης	25	Ἰανουαρ. 1868	—25 Ἰανου. 1869(α)
53	Δ. Σαράβας.....	25	Ἰανουαρ. 1869	—27 Δεκεμ. 1869
54	Α. Δ. Αὐγερινὸς....	27	Δεκεμβρ. 1869	— 9 Ἰουλ. 1870
55	Μιχ. Ἀντωνόπουλος.	9	Ἰουλίου 1870	— 3 Δεκεμ. 1870
56	Π. Α. Πετράκης ...	3	Δεκεμβρ. 1870	— 2 Φεβρ. 1871
57	Ἀθ. Γ. Πετμεζᾶς...	2	Φεβρ. 1871	—28 Ὀκτ. 1871(β)
58	Φ. Φίλωνος.....	28	Ὀκτωβρ. 1871	—25 Δεκεμ. 1871
59	Ἀνδρ. Νοταρᾶς	25	Δεκεμβρ. 1871	— 8 Ἰουλ. 1872
60	Δ. Δρόσος.....	8	Ἰουλίου 1872	—20 Ἰουλ. 1872
61	Δ. Σ. Μαυροκορδάτος.	20	Ἰουλίου 1872	—17 Ὀκτ, 1872
62	Δ. Δρόσος.....	17	Ὀκτωβρ. 1872	—25 Δεκεμ. 1872
63	Δ. Καλλιφρονᾶς....	25	Δεκεμβρ. 1872	— 9 Φεβρ. 1874
64	Ἰωάν. Βαλασόπουλος.	9	Φεβρ. 1874	—27 Ἀπριλ. 1875
65	Δ. Γ. Ῥάλλης	27	Ἀπριλίου 1875	—15 Ὀκτ. 1875
66	Γ. Μίλησις.....	15	Ὀκτωβρ. 1875	—26 Νοεμ. 1876
67	Θάνος Κανακάρης...	26	Νοεμβρ. 1876	— 1 Δεκεμ. 1876
68	Γ. Μίλησις.....	1	Δεκεμβρ. 1876	—26 Φεβρ. 1877
69	Θάνος Κανακάρης...	26	Φεβρ. 1877	—19 Μαΐου 1877(γ)
70	Ἀνδρ. Νοταρᾶς.....	19	Μαΐου 1877	—26 Μαΐου 1877
71	Θεόδ. Π. Δηλιγιάννης	26	Μαΐου 1877	—21 Ὀκτ. 1878(δ)
72	Ν. Α. Μαυροκορδάτος.	21	Ὀκτωβρ. 1878	—26 Ὀκτ. 1878
73	Ἀνδρ. Δ. Αὐγερινός .	26	Ὀκτωβρ. 1878	—10 Μαρτ. 1880(ε)
74	Ν. Α. Μαυροκορδάτος.	10	Μαρτίου 1880	—13 Ὀκτ. 1880

(α Ἀνεπληρώθη κατὰ Ἰούνιον 1868 ἐπί τινας ἡμέρας ὑπὸ τοῦ κ. Π. Δεληγιάννη.—(β) Ἀνεπληρώθη τὸν Ἰούλιον 1871 ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ κ. Σ Σωτηροπούλου κατὰ τὸ διάστημα τῆς λόγῳ ὑγείας ἀπουσίας του.—(γ) Ἀνεπληρώθη ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας (23 Ἀπριλίου ἕως 26 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς) ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν κ. Γ. Ζωχιοῦ.—(δ) Ἀνεπληρώθη κατὰ τὸ διάστημα τῆς εἰς Βερολῖνον ἀποδημίας του, πρῶτον μὲν, ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν Γ. Μπούμπουλη, ἐπὶ 26 ἡμέρας (26 Μαΐου—22 Ἰουνίου), καὶ δεύτερον ὑπὸ τοῦ κ. Α. Κουμουνδούρου, Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ 50 ἡμέρας (22 Ἰουνίου — 11 Αὐγούστου.—(ε) Ἀνεπληρώθη τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1879. ἐπὶ 8 ἡμέρας ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Γρίβα ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

75	Ν. Παπαμιχαλόπουλος	13	Ὀκτωβρ. 1880	—26	Μαΐου 1881
76	Ἀλέξ. Κουμουνδοῦρος.	26	Μαΐου 1881	— 4	Ἰουν. 1881
77	Σπυρ. Κ. Ῥώμας...	4	Ἰουνίου 1881	—29	Ἰουν. 1881(α)
78	Ἀλέξ. Κουμουνδοῦρος.	30	Ἰουνίου 1881	— 3	Μαρτ. 1882(β)
79	Κωνστ. Λομβάρδος..	3	Μαρτίου 1882	—12	Ἰουλ. 1883(γ)
80	Δημήτ. Σ. Βουλπιώτης	12	Ἰουλίου 1883	—	

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ ΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΙ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΑΙ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

1834—1883

1	Χ. Α. Κόρκ...	13	Φεβρ. 1834	ἕως	10 Ἀπριλίου 1836.
2	Ι. Κοκκώνης ..	10	Ἀπριλ. 1836	»	30 Ἰουλίου 1852.
3	Γ. Χρυσοβέργης.	30	Ἰουλ. 1852	»	19 Αὐγούστ. 1854.
4	Σ. Δ. Βυζάντιος	19	Αὐγ. 1854	»	1 Ὀκτωβρ. 1862.
5	Γρ. Παπαδόπουλος	3	Ὀκτ. 1862	»	27 Αὐγούστου 1863.
6	Ι. Κοκκώνης . .	27	Αὐγ. 1863	»	24 Φεβρουαρ. 1864.
7	Σ. Δ. Βυζάντιος	24	Αὐγ. 1864	»	10 Ἀπριλίου 1878.(δ)
8	Δ. Πετρίδης...	5	Μαΐου 1878	»	31 Μαρτίου 1882.(ε)
9	Σ. Π. Λάμπρος.	31	Μαρτίου 1882	»	

(α) Ἀπεδίωσεν ἐκ κεραυνοβόλου ἀποπληξίας —(β) Ἀνεπληρώθη ἀπὸ τῆς 6 Ἰουλίου μέχρι τῆς 25 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ κ. Ν. Παπαμιχαλοπούλου, καὶ ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου μέχρι τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1881 ὑπὸ τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ Ν. Παπαμιχαλοπούλου, περιοδεύων μετὰ τοῦ Βασιλέως. —(γ) Μεταβὰς εἰς Ζάκυνθον, ἀπὸ τῆς 22 Σεπτεμβρίου 1882 μέχρι τῆς μεσημβρίας τῆς 27 τοῦ ἰδίου, ἀνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης κ. Δ. Γ. Ῥάλλη, τῇ 3 μ. μ. ἐπανελθὼν ὁ κ. Λομβάρδος, ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του.

(δ) Ἀπεδίωσε τῇ 10 Ἀπριλίου 1878· τὴν προτεραίαν τοῦ θανάτου του προήχθη εἰς Ταξιάρχην τοῦ Β. τάγματος τοῦ Σωτῆρος.

(ε) Ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ τοῦ κ. Δ. Πετρίδου ὡς Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἡ θέσις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Διδασκαλείου, ἐχωρίσθη ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΘΕΣΜΟΛΟΓΙΟΝ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄.
ΝΟΜΟΙ

ΝΟΜΟΣ
ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΟΘΩΝ
κτλ. κτλ. κτλ.

Ἀκούσαντες τὴν γνώμην τοῦ Ὑπουργικοῦ συμβουλίου διατάττομεν.

ΤΜΗΜΑ Α΄.
Περὶ δημοδιδασκαλίας ἐν γένει.

Ἄρθ. 1. Εἰς ἕκαστον δημοτικὸν, ἡ τοῦ λαοῦ σχολεῖον θέλουν διδάσκεσθαι τὰ ἑξῆς·

Κατήχησις, Στοιχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς, Ἀνάγνωσις, Γραφὴ, Ἀριθμητικὴ, ἡ γνῶσις τῶν κατὰ τοὺς νόμους παραδεδεγμένων σταθμῶν καὶ μέτρων, ἡ Γραμμικὴ Ἰχνογραφία καὶ ἡ Φωνητικὴ Μουσική· εἰ δυνατὸν δὲ, καὶ στοιχεῖα τῆς Γεωγραφίας, τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας, καὶ ἐκ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν τὰ ἀναγκαιότερα.

Ἄρθ. 2. Ἐκτὸς τούτου θέλουν γίνεσθαι ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ διδασκάλου δὶς τῆς ἑβδομάδος σωματικαὶ γυμνασίαι (σωμασκίαι), καὶ θέλει διδάσκεσθαι πρακτικῶς ἡ ἀγρονομία ἡ κηπουρικὴ καὶ κυρίως ἡ δενδροκομία, ἡ βομβυκοτροφία καὶ ἡ μελισσοτροφία.

Εἰς κορασίων σχολεῖα (ἄρθ. 58) θέλει γίνεσθαι γύμνασις εἰς γυναικεῖα ἐργόχειρα.

Ἄρθ. 3. Περὶ διδαχῆς τῆς κατηχήσεως εἰς τοὺς παῖδας θέλει ἀποφασίζει πάντοτε ὁ πατὴρ ἢ ἡ μήτηρ εἰς ἔλλειψιν τοῦ πατρὸς, ἢ ὁ ἐπίτροπος εἰς ἔλλειψιν ἀμφοτέρων.

ΤΜΗΜΑ Β΄.
Περὶ τῶν δημοσυντηρήτων δημοτικῶν σχολείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.
Γενικοὶ ὅροι

Ἄρθρ. 4. Εἰς ἕκαστον δῆμον θέλει συσταθῇ ὀλίγον κατ' ὀλίγον

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀνὰ ἓν σχολεῖον δημοτικόν, διατηρούμενον κατὰ τὰ ὁριζόμενα εἰς τὸν περὶ δήμων νόμον.

Ἄρθρ. 5. Πρὸς τὸ παρὸν θέλουν ἑνόνεσθαι πολλοὶ γειτνιάζοντες δῆμοι πρὸς ἀνέγερσιν καὶ διατήρησιν ἑνὸς δημοτικοῦ σχολείου.

Ἡ ἕνωσις αὕτη θέλει γείνει ἢ κατ' ἐλευθέραν θέλησιν τῶν διαφόρων δήμων, ἢ, ὅπου ἂν ἡ χρεία τὸ καλέσῃ, κατ' ἐπίσημον διαταγὴν τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας.

Πάντοτε ὅμως, διὰ νὰ ἔχῃ κῦρος ἡ τοιαύτη ἕνωσις, προαπαιτεῖται ἡ ἔγκρισις τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις θέλει δίδεσθαι κατὰ γνωμοδότησιν τῆς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρ. 6. Ὅλοι οἱ εἰς δῆμον, ἔχοντα σχολεῖον δημοτικόν, ἀνήκοντες παῖδες ἀπὸ τοῦ 5 συμπεπληρωμένου μέχρι τοῦ 12 συμπεπληρωμένου ἔτους τῆς ἡλικίας των, χρεωστοῦν νὰ φοιτῶσιν εἰς τὸ σχολεῖον.

Εἰς γονεῖς μὴ ὑποχρεοῦντας τὰ τοιαύτης ἡλικίας τέκνα των νὰ φοιτῶσιν εἰς τὸ σχολεῖον, ἐπιβάλλεται δι' ἑκάστην ὥραν ἀπουσίας τοῦ παιδὸς ἀπὸ τὸ σχολεῖον πρόστιμον ὄχι ὀλιγώτερον τῶν δέκα λεπτῶν, μὴ ὑπερβαῖνον δὲ τὰς πεντήκοντα δραχμάς.

Δια τοὺς ἑβδομάδας ἢ καὶ μῆνας λείψαντας παῖδας ἀπὸ τὸ σχολεῖον, ἐπαυξάνεται ἡ ἄνω ποινὴ διὰ τῆς ἀναλόγως βραδυτέρας αὐτῶν ἀπολύσεως ἀπὸ τὸ σχολεῖον.

Ἄρθρ. 7. Ἐξαιροῦνται τῶν ὅρων τοῦ 6 ἄρθρου ὅσοι παῖδες

1) Διδάσκονται εἰς ἄλλο τι σχολεῖον, ἢ ἀγωγῆς κατάστημα (παιδοτροφεῖον).

2) Διδάσκονται τὰ ἀπαιτούμενα εἰς ἰδιαίτερον διδάσκαλον, καὶ περὶ τούτου δίδουσι τὴν ἀνήκουσαν βεβαίωσιν οἱ γονεῖς.

3) Κηρύττονται παρὰ τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, πρὶν διατρέξωσιν ἔτι τὸ 12 ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἱκανῶς δεδιδαγμένοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ διδασκάλων καὶ δημοτικῶν σχολείων.

Α'. Περὶ τῶν γνώσεων καὶ τοῦ διορισμοῦ των.

Ἄρθρ. 8. Κατὰ τὰς γνώσεις καὶ τὴν περὶ τὴν διδασκαλίαν ἱκανότητα θέλουν διαιρεῖσθαι οἱ διδάσκαλοι τῶν δημοτικῶν σχολείων εἰς τρεῖς τάξεις·

1.) Εἰς διδασκάλους νομῶν καὶ ἐπαρχιῶν.

2) Εἰς διδασκάλους δήμων α. τάξεως·

3) Εἰς διδασκάλους δήμων β'. καὶ γ'. τάξεως·

Ἄρθρ. 9. Ἡ πρώτη τάξις σύγκειται ἀπὸ διδασκάλους ἔχοντας ἤδη ὅλην τὴν πρὸς ἀπαρτισμὸν τελείου διδασκάλου δημοτικοῦ σχο-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λείου ἀπαιτουμένην ἱκανότητα, καὶ τὰς ἀκολούθους γνώσεις, διὰ τὴν πρόσκτησιν τῶν ὁποίων χρεωστεῖ νὰ σπουδάζῃ ἐνδελεχῶς ἕκαστος διδάσκαλος.

1) Ἀκριβὴς γνῶσις τῆς χριστιανικῆς κατηχήσεως·

2) Ὀρθή, εὐκρινὴς καὶ ἐμφαντικὴ ἀνάγνωσις·

3) Καλλιγραφία μὲ κραγιδα, πετροκόνδυλον καὶ κονδύλι.

4) Ἡ κατὰ θεωρίαν καὶ πρᾶξιν γνῶσις τῆς Ἑλληνικῆς γραμματικῆς, ὀρθογραφίας, καὶ ἐγγράφου ἐκθέσεως τῶν ἰδεῶν.

5) Γνῶσις καὶ ἕξις τοῦ ἀπὸ στήθους καὶ τῶν ἀριθμητικῶν χαρακτήρων ὑπολογισμοῦ.

6) Ἰδέα ζωγραφικῆς·

7) Γνῶσις τῆς Ἱερᾶς καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας.

8) Γνῶσις τῶν στοιχείων τῆς Γεωγραφίας·

9) Τῶν τῆς Γεωμετρίας καὶ μηχανικῆς·

10) Τῶν διὰ τὸν λαὸν ἀναγκαιοτέρων ἐκ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν.

11) Τῆς παιδαγωγικῆς καὶ διδακτικῆς·

12) Τῆς γυμναστικῆς

13) Τῆς φωνητικῆς Μουσικῆς, καὶ ἕξις εἰς αὐτήν.

14) Πρακτικαὶ γνώσεις τῆς ἀγρονομίας, κηπουρικῆς, δενδροκομίας βομβυκοτροφίας καὶ μελισσοτροφίας.

Ἄρθρ. 10. Αἱ πρὸς ἀπαρτισμὸν διδασκάλου Β'. τάξεως, ἢ ὑποδιδασκάλου εἰς σχολεῖον ἁ. τάξεως ἀπαιτούμεναι γνώσεις καὶ ἡ ἱκανότης τοῦ τοιούτου εἶναι·

1) Γνῶσις τῆς Ἑλληνικῆς κατὰ τοσοῦτον, ὥστε νὰ ὀρθογραφῇ, καὶ νὰ ἐκθέτῃ καθαρῶς καὶ ὀρθῶς τὰς ἰδέας του, νὰ δύναται δὲ νὰ διδάξῃ αὐτὰ ταῦτα καὶ τοὺς μαθητάς.

2) Γνῶσις τῶν στοιχείων τῆς γεωγραφίας·

3) Τῆς Ἱερᾶς καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας·

4) Τῆς κατηχήσεως·

5) Ἰδέα τῆς ζωγραφικῆς καὶ τῆς φωνητικῆς μουσικῆς·

6) Γνώσεις πρακτικαὶ ἀγρονομίας, κηπουρικῆς, δενδροκομίας, βομβυκοτροφίας καὶ μελισσοτροφίας.

Ἄρθρ. 11. Ὁ διδάσκαλος τρίτης τάξεως χρεωστεῖ τοὐλάχιστον ν' ἀναγινώσκῃ, νὰ γράφῃ καὶ νὰ ἀριθμῇ ἐλευθέρως, νὰ ἐξηγῇ τὴν κατήχησιν, νὰ γνωρίζῃ ὁπωσοῦν τὴν φωνητικὴν μουσικήν, καὶ νὰ ἔχῃ πρακτικὰς γνώσεις τῆς δενδροκομίας, ἀγρονομίας, κηπουρικῆς, βομβυκοτροφίας καὶ μελισσοτροφίας.

Ἄρθρ. 12. Εἰς διδασκαλικὴν θέσιν δὲν διορίζεται ὁ καταδικασθεὶς διὰ κακουργήματα, ἢ δι' ἓν τῶν εἰς τὸ 22 ἄρθρον τοῦ ποιν. νόμου ἀναφερομένων πλημμελημάτων.

Ἄρθρ. 13. Ἐπιτροπή, συγκειμένη ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ Διδασκαλείου, θέλει ἐξετάσει ὅλους τοὺς ὑποψηφίους δημοτικοὺς διδασκάλους, καὶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐρευνήσασα ἂν ἔχωσι τὰς κατὰ τὰ ἄρθρα 9—11 ἀπαιτουμένας γνώσεις, θέλει προσδιορίσει τὴν τάξιν, εἰς ἣν ἕκαστος ἀνήκει.

Καὶ ξένοι ἀκόμη, ἔχοντες τὰ ἀπαιτούμενα, δύνανται, ἐξετασθέντες, νὰ ἀπαιτήσωσι μετὰ ταῦτα διδασκαλικὴν θέσιν ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρ. 14. Ἡ ἐξέτασις γίνεται δημοσίως, καὶ εἰς οὐδένα ἐμποδίζεται ἡ εἰς αὐτὴν εἴσοδος.

Περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐξετάσεων θέλουν γείνει κατάλογοι, εἰς τοὺς ὁποίους θέλουν καταγραφῆ ὅλοι οἱ ἐξετασθέντες ὑποψήφιοι κατὰ τάξεις, κατ' ὄνομα καὶ παρώνυμον, κατὰ τόπον διατριβῆς καὶ καθ' ἡλικίαν.

Ὁ ἐπιθυμῶν νὰ προβιβασθῆ ἀπὸ κατωτέρας εἰς ἀνωτέραν τάξιν, καθυποβάλλεται εἰς νέαν ἐξέτασιν.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐξετάσεως θέλουν συντεθῆ ὁδηγίαι καὶ καθυποβληθῆ εἰς τὴν Ἡμετέραν ἐπικύρωσιν.

Ἄρθρ. 15. Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐξετασθῶσι θέλουν διευθύνεσθαι ἐγγράφως πρὸς τὸν διευθυντὴν τοῦ Διδασκαλείου, ἐπισυνάπτοντες εἰς τὴν ἀναφορὰν των ἀποδεικτικὰ τῶν σπουδῶν καὶ τῆς ἀγωγῆς των.

Ἄρθρ. 16. Οἱ διδάσκαλοι β'. καὶ γ'. τάξεως καὶ ὅλοι οἱ ὑποδιδάσκαλοι, ἐκλεγόμενοι παρὰ τοῦ κατὰ τόπον Νομάρχου ἐκ τῶν εἰς τὰ ἄρθρα 10—14 μνησθέντων καταλόγων τῶν ὑποψηφίων θέλουν ἐπικυροῦσθαι παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας.

Οἱ διδάσκαλοι α. τάξεως θέλουν ἐκλέγεσθαι παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας ἀπὸ τοὺς αὐτοὺς καταλόγους.

Ἄρθρ. 17. Πρὶν ἀναλάβωσι τὰ χρέη των θέλουν ὁρκίζεσθαι οἱ μὲν διδάσκαλοι καὶ ὑποδιδάσκαλοι β'. καὶ γ'. τάξεως ἐνώπιον τοῦ κατὰ τόπον Ἐπάρχου, οἱ δὲ διδάσκαλοι τῆς α. τάξεως ἐνώπιον τοῦ Νομάρχου, τὸν ἀκόλουθον ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας.

« Ὀμνύω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα, ὑποταγὴν εἰς τοὺς νόμους καὶ τὰ εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν ἀναγόμενα διατάγματα καὶ ὁδηγίας, καὶ ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων τῆς ὑπηρεσίας μου.

Τὰ πρωτόκολλα τῶν δοθέντων ὅρκων θέλουν ἐναποτεθῆ καὶ φυλάττεσθαι εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ νομαρχείου.

Β'. Καθήκοντα καὶ δικαιώματα τῶν Δημοδιδασκάλων.

Ἄρθρ. 18. Περὶ τῶν δικαιωμάτων καὶ καθηκόντων τῶν δημοδιδασκάλων, ἰδίως δὲ περὶ τοῦ παραδεκτέου τρόπου τῆς διδασκαλίας καὶ τῶν εἰσακτέων διδακτικῶν βιβλίων, θέλουν σχεδιασθῆ ὁδηγίαι παρὰ τῆς ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐκλησιαστικῶν κτλ. γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας καὶ καθυποβληθῆ εἰς τὴν Βασιλικὴν ἐπικύρωσιν.

Ἄρθρ. 19. Ἕκαστος διδάσκαλος εἶναι ὑπεύθυνος περὶ τῆς κοσμιό-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τητος καὶ εὐταξίας τῆς σχολῆς του καὶ χρεωστεῖ νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὴν ἐπιμέλειαν καὶ χρηστοήθειαν τῶν μαθητῶν του.

Ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ἔχει ἐντὸς τῆς σχολῆς ἀπεριόριστον τὴν αὐτῶν ἐπιτήρησιν, καὶ δικαίωμα ν' ἀνταμείβῃ καὶ νὰ τιμωρῇ ἀναλόγως.

Ἄρθρ. 20. Ἐκτὸς τούτου χρεωστεῖ ὁ διδάσκαλος νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὴν διαγωγὴν τῶν μαθητῶν του καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς σχολῆς, καὶ ἀνίσως ἡ διαγωγή τινος εἶναι κακὴ, νὰ ἀναφέρῃ περὶ τούτου εἰς τοὺς γονεῖς καὶ ἐπιτρόπους καὶ νὰ ἐπικαλῆται τὴν σύμπραξιν αὐτῶν, πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ μαθητοῦ ἀπὸ ἀνοικείους διασκεδάσεις.

Ἐπὶ μαθητῶν μὴ ἐντοπίων ἀνίσως οἱ γονεῖς ἢ οἱ ἐπίτροποι αὐτῶν δὲν ἐπεφόρτισάν τινα ἰδίως μὲ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἐπιστατίαν, θέλει ἐπαγρυπνεῖ αὐστηρῶς ὁ διδάσκαλος ἐμποδίζων νὰ κατοικοῦν ἢ νὰ τρώγουν εἰς οἰκίας, τὰς ὁποίας αὐτὸς δὲν ἐγκρίνει.

Ἄρθρ. 21. Ὁ κατὰ Νομὸν δημοδιδάσκαλος, εἶνε ἔφορος τοῦ εἰς τὴν καθέδραν τοῦ Νομοῦ δημοτικοῦ σχολείου, καὶ ἔχει ἐν ταὐτῷ τὴν ὑπερτάτην ἐπιτήρησιν ἐφ' ὅλων τῶν ἐν τῷ νομῷ δημοτικῶν σχολείων.

Ὁ κατ' ἐπαρχίαν δημοδιδάσκαλος εἶναι ἔφορος τοῦ εἰς τὴν καθέδραν τῆς ἐπαρχίας δημοτικοῦ σχολείου, καὶ ἐπιτηρεῖ ὅλα τὰ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ δημοτικὰ σχολεῖα.

Ἑκάτερος αὐτῶν ἐνεργῶν τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιτηρήσεως, θέλει περιέρχεσθαι καθ' ἑξαμηνίαν, ὁ μὲν τὸν νομὸν, ὁ δὲ τὴν ἐπαρχίαν πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν σχολείων, καὶ ἀναφέρει περὶ τῆς στάσεως αὐτῶν πρὸς τὸν διευθυντὴν τοῦ Διδασκαλείου. (Schullehrerseminarium).

Κατὰ τὴν περιοδείαν θέλουν ἐξετάζει πρὸ πάντων τὴν ἱκανότητα καὶ ἀκρίβειαν τοῦ διδασκάλου καὶ τὰς προόδους τῶν μαθητῶν.

Ὅπου ἐξ αἰτίας τῶν πρὸς ἐπιθεώρησιν περιοδειῶν τούτων, εἶναι ἀναγκαῖον, θέλει τοῖς δίδεσθαι καὶ εἷς ὑποδιδάσκαλος, τοὐλάχιστον ἐκ τῆς Β'. τάξεως τῶν ὑποψηφίων.

Ἄρθρ. 22. Τὴν εἰς τὰ ἄρθρα 19 καὶ 20 ὁριζομένην ἐπανορθωτικὴν δύναμιν ἔχουσι καὶ οἱ κατὰ νομοὺς ἢ ἐπαρχίας δημοδιδάσκαλοι κατὰ τὰς περιοδείας των.

Γ'. *Περὶ μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων.*

Ἄρθρ. 23. Οἱ μισθοὶ τῶν δημοδιδασκάλων θέλουν προσδιορισθῆ, καθ' ὅσον τὰ εἰσοδήματα τῶν δήμων ἐπιτρέπουσι τοῦτο, ἀξίως τῶν γνώσεων καὶ τῆς ἐμβριθείας τοῦ ἐπιτηδεύματος αὐτῶν.

Ὁ ἐλάχιστος ὅρος τῶν μηνιαίων δημοδιδασκαλικῶν μισθῶν εἶναι.

1) Τῶν κατὰ νομοὺς δημοδιδασκάλων 100 δραχμαί
2) Τῶν κατ' ἐπαρχίας, 90 δραχμαί.
3) Τῶν δημοδιδασκάλων Β'. τάξεως καὶ τῶν ὑποδιδασκάλων (εἰς σχολεῖα ἀ. τάξεως) 80 δραχμαί.
4) Τῶν δημοδιδασκάλων γ'. τάξεως 50 δραχμαί.

Ἄρθρ. 24. Ἐκτὸς τοῦ σταθεροῦ μηνιαίου θέλει παραχωρεῖσθαι εἰς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἕκαστον δημοδιδάσκαλον ἀνέξοδος κατοικία, καὶ δύο στρέμματα τοὐλάχιστον κήπου ἢ καλλιεργησίμου γῆς πρὸς ἐπικαρπίαν του· δι' ἕκαστον δὲ παῖδα θέλουν τῷ δίδεσθαι μηνιαίως ἀπὸ τὸ δημοτικὸν ταμεῖον 10—50 λεπτά.

Οἱ γονεῖς τῶν παίδων θέλουν ἀποδίδει εἰς τὸ δημοτικὸν ταμεῖον τὰ δίδακτρα ταῦτα, κατὰ τοὺς ἰδιαιτέρους ὅρους τῶν ἄρθρων 26 καὶ 27.

Ἄρθρ. 25. Ὁ κῆπος, ἢ ἡ καλλιεργήσιμος γῆ, θέλει χρησιμεύει ἐνταυτῷ καὶ πρὸς τὸν εἰς τὸ 2 ἄρθρον προσδιοριζόμενον σκοπόν.

Ἄρθρ. 26. Τὸ ποσὸν τῆς μηνιαίας συνεισφορᾶς τῶν γονέων θέλει προσδιορίζεσθαι κατ' ἔτος ἀπὸ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, κατὰ τὰς τοπικὰς περιστάσεις, ἀπὸ 10—50 λεπτά.

Μόνον ὅλως διόλου ἐνδεεῖς οἰκογένειαι θέλουν εἶσθαι ἐλεύθεραι τῆς συνεισφορᾶς ταύτης, κατὰ τὰ ἰδιαιτέρως ὁριζόμενα εἰς τὸ ἄρθρον 37 ἀριθ. 4.

Ἄρθρ. 27. Εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς θέλει ἐμφανίζει ὁ διδάσκαλος εἰς τὸν δημοτικὸν εἰσπράκτορα ἀποδεικτικὸν περὶ τῶν μαθητῶν του ἐπικυρωμένον ἀπὸ τοὺς ἐπιθεωρητὰς τοῦ σχολείου· ὁ δὲ εἰσπράκτωρ θέλει φροντίζει περὶ εἰσπράξεως τῆς συνεισφορᾶς ταύτης ὡς καὶ παντὸς ἄλλου δημοτικοῦ φόρου, καὶ θέλει καταγράφει αὐτὴν εἰς τοὺς λογαριασμούς.

Ἄρθρ. 28. Εἰς ἔλλειψιν καταστημάτων παιδευτικῶν, θέλει πληρόνεσθαι τὸ ἀναγκαῖον οἴκημα, ὡς καὶ ὁ εἰς τὰ ἄρθρα 23 καὶ 24 προσδιορισθεὶς μισθὸς ἀπὸ τὴν δημοτικὴν περιουσίαν, καὶ ταύτης μὴ ἐξαρκούσης, ἀπὸ ἰδιαιτέρους φόρους ἐπιβλητέους κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ περὶ δήμων νόμου.

Ἄρθρ. 29. Ἀνίσως ἡ σχολὴ ἀνηγέρθη κατὰ τὸ ἄρθρ. 5 ἀπὸ πολλοὺς ἡνωμένους δήμους, τότε αἱ συνεισφοραὶ θέλουν συνάγεσθαι ἀναλόγως τοῦ εἰς ἕκαστον δῆμον ἀριθμοῦ τῶν οἰκογενειῶν, κατὰ τὸν περὶ δήμων νόμον, ἀνίσως οἱ δῆμοι δὲν ἤθελον συμφωνήσει μεταξύ των ὁμογνωμόνως περὶ ἄλλης τινὸς ἀναλογίας ὡς πρὸς τὴν συνεισφοράν.

Ἄρθρ. 30. Ὁ μισθὸς ἄρχεται ἀφ' ἧς ἂν ἡμέρας ὁ διδάσκαλος δώσῃ τὸν ὅρκον του.

Ὁ τεταγμένος μισθὸς θέλει πληρόνεσθαι τακτικὰ εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς ἀπὸ τὸν δημοτικὸν εἰσπράκτορα.

Δ'. Περὶ ἐξοικονομήσεως γερόντων ἢ ἀσθενῶν διδασκάλων, καὶ τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 31. Ἡ Κυβέρνησις θέλει φροντίσει ν' ἀνταμείβωνται αἱ πισταὶ καὶ πολυχρόνιοι ἐκδουλεύσεις τῶν διδασκάλων, καὶ θέλει λάβει τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, ὥστε νὰ ἐξοικονομῶνται οἱ γέροντες ἢ οἱ ἀσθενεῖς διδάσκαλοι, καὶ νὰ μὴ ταλαιπωρῶνται ἀπὸ τὴν ἔνδειαν αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν διδασκάλων.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἄρθρ. 32. Πρὸ πάντων θέλουν διοργανισθῆ ταμεῖα ἀποθεματικὰ ὑπὲρ τῶν διδασκάλων.

Περὶ τούτων θέλει συντεθῆ κανονισμὸς καὶ καθυποβληθῆ εἰς τὸν Βασιλέα.

Ἄρθρ. 33. Τὸ ἀποθεματικὸν ταμεῖον θέλει συσταθῆ ἀπὸ τὸ εἰκοστὸν μέρος τοῦ ἐτησίου μισθοῦ ἑκάστου διδασκάλου, δημοτικοῦ καὶ μή, καὶ ἑκάστου διευθυντοῦ σχολείου, ἀποτιθέμενον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Ὁ δι' ἀσθένειαν ἢ γῆρας παραιτούμενος διδάσκαλος λαμβάνει τὸ ἀποτεθὲν τοῦτο μέρος τοῦ μισθοῦ του μετὰ τόκων $4^{0}/_{0}$, λογιζομένων ἀφ' ἧς ἡμέρας τῷ ἔγεινεν ἡ πρώτη ἀφαίρεσις. Εἰς περίπτωσιν θανάτου τοῦ διδασκάλου, δίδεται ἡ ποσότης αὕτη εἰς τὴν χήραν, ἢ τὰ ὀρφανὰ ἢ τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ.

Εἰς περίπτωσιν μεταθέσεως τοῦ διδασκάλου εἰς ἄλλην δημοσίαν θέσιν, ἢ παραιτήσεως δι' ἄλλην τινὰ αἰτίαν, ἢ ἀποβολῆς διὰ τοὺς εἰς τὸ ἄρθρ. 54. ἀναφερομένους λόγους, τὸ δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας ἐπὶ τῆς ποσότητος ταύτης μεταβαίνει εἰς τὸ ἀποθεματικὸν ταμεῖον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ ἐπιθεωρήσεως τῶν δημοτικῶν σχολείων.

Α' ἐπιθεώρησις τῶν ἐπιτοπίων δημοτικῶν σχολείων.

Ἄρθρ. 34. Εἰς ἕκαστον δῆμον θέλει συσταθῆ ἐπιτροπή, πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν ἐπιτοπίων σχολείων συγκειμένη ἀπὸ τὸν δήμαρχον ὡς πρόεδρον, τὸν ἐφημέριον τοῦ τόπου, καὶ ἂν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον ὑπάρχουν πολλοὶ ἱερεῖς, ἕνα παρὰ τοῦ νομάρχου διοριστέον τοῦ ἀνωτέρου ἢ κατωτέρου κλήρου, τέλος ἀπὸ 2—4 δημότας ἐκ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου.

Ἄρθρ. 35. Ἀνίσως, κατὰ τὸ ἄρθρ. 5, πολλοὶ δῆμοι ἠνώθησαν πρὸς διατήρησιν ἑνὸς δημοτικοῦ σχολείου, θέλει διορίζει τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἑκάστου τῶν δήμων τούτων ἀνὰ δύο δημότας διὰ τὴν ἐπιθεώρησιν τοῦ σχολείου. Ἐκτὸς τούτου, θέλουν εἶσθαι μέλη τῆς ἐπιτροπῆς οἱ δήμαρχοι καὶ οἱ κατὰ τὸ προλαβὸν ἄρθρ. 34 προσδιορισθέντες ἱερεῖς ὅλων τῶν ἡνωμένων δήμων.

Μεταξὺ τῶν δημάρχων ὁ νομάρχης θέλει ἀποφασίζει τὸν πρόεδρον.

Ἄρθρ. 36. Εἰς δήμους συγκειμένους ἀπὸ κοινωνίας διαφόρων παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀναγνωρισμένων θρησκειῶν, θέλουν εἶσθαι μέλη τῆς ἐπιτροπῆς οἱ ἱερεῖς ὅλων τῶν θρησκειῶν τούτων, καὶ, ἂν ὑπάρχουν πολλοὶ τοιοῦτοι, θέλει ἐκλέγει ἕνα μεταξὺ αὐτῶν ὁ νομάρχης.

Ἄρθρ. 37. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἐφορεύει, ἐμψυχόνει καὶ διευθύνει τὸ ἐπιτόπιον σχολεῖον.

Ἰδιαίτερα καθήκοντα αὐτῆς εἶναι τὰ ἑξῆς.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

1) Νὰ προμηθεύῃ τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὸ σχολεῖον καὶ τοὺς διδασκάλους.

2) Νὰ φροντίζῃ περὶ εὑρέσεως καὶ διατηρήσεως τοῦ οἰκοδομήματος τοῦ σχολείου καὶ τῶν κατοικιῶν τῶν διδασκάλων.

3) Νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὴν κατάστασιν τῆς ὑγείας εἰς τὰ σχολεῖα.

4) Νὰ ἀποφασίζῃ ποῖαι οἰκογένειαι εἶναι τόσον πτωχαί, ὥστε νὰ μὴ ὑποχρεοῦνται πρὸς τὰς εἰς τὰ ἄρθρ. 24 καὶ 26 προσδιοριζομένας πληρωμάς.

5) Νὰ βεβαιόνηται ὅτι τῷ ὄντι γίνεται φροντὶς καὶ περὶ τῆς ἀνεξόδου διδασκαλίας τῶν ὅλως πτωχῶν παίδων.

6) νὰ σημειόνῃ τὰ ὀνόματα τῶν γονέων, τῶν ὁποίων οἱ παῖδες δὲν φοιτῶσιν οὔτε εἰς τὴν δημοτικὴν, οὔτε εἰς ἄλλην τινὰ δημοσίαν ἢ ἰδιωτικὴν σχολὴν, οὔτε παιδεύονται εἰς τὴν οἰκίαν των ἢ εἰς παιδαγωγεῖον. Τὸ σημείωμα τοῦτο θέλουν πέμπει εἰς τὸν παρὰ τῷ ἁρμοδίῳ ἀστυνομικῷ δικαστηρίῳ δημόσιον κατήγορον.

7) Νὰ φροντίζῃ περὶ τῆς διατηρήσεως τῆς ἐσωτερικῆς τοῦ σχολείου πειθαρχείας, νὰ ἐπαγρυπνῇ ἰδίως εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χρεῶν τοῦ διδασκάλου, καὶ παρατηρήσασα εἰς αὐτὴν ἐλλείψεις, νὰ τὰς ἀναφέρῃ εἰς τὴν ἐπιθεωρητικὴν ἐπιτροπὴν τῶν κατ' ἐπαρχίας ἢ κατὰ νομοὺς σχολείων διαφυλαττομένου πάντοτε εἰς τὰς ἁρμοδίους ἐπιτοπίους πολιτικὰς Ἀρχὰς, ἢ τὴν Ἀστυνομίαν, τοῦ δικαιώματος νὰ ἐνεργήσωσι τὰ καθήκοντά των.

8) Εἰς κατεπειγούσας περιστάσεις νὰ παύῃ τὸν διδάσκαλον, ἀλλ' ἐπὶ ῥητῇ ὑποχρεώσει νὰ ἀναφέρῃ εἰς τὴν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ἢ τὸν νομὸν ἐπιθεωρητικὴν ἐπιτροπὴν ἐντὸς 24 ὡρῶν περὶ τῆς παύσεως ταύτης καὶ τῶν αἰτιῶν αὐτῆς.

9) Νὰ διέπῃ τὴν ἀκίνητον περιουσίαν τῆς ἐπιτοπίου σχολῆς κατὰ τοὺς ἰδιαιτέρους ὅρους τοῦ περὶ δήμων νόμου.

10) Νὰ θεωρῇ τοὐλάχιστον ἅπαξ κατὰ μῆνα τὴν σχολὴν, καὶ ν' ἀναφέρῃ πρὸς τὸν ἀνήκοντα ἔπαρχον περὶ τῶν ἐλλείψεων, ὅσας παρετήρησε, καὶ περὶ τῶν ἀναγκαίων μεταρρυθμίσεων.

Β'. Ἐπιθεωρητικαὶ ἐπιτροπαὶ τῶν κατ' ἐπαρχίας καὶ κατὰ νομοὺς σχολείων.

Ἄρθρ. 38. Εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἑκάστου μὲν νομοῦ θέλει συσταθῇ ἐπιθεωρητικὴ ἐπιτροπὴ τῶν κατὰ τὸν νομὸν, ἑκάστης δὲ ἐπαρχίας, τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν σχολείων.

Ἄρθρ. 39. Ἡ ἐπιθεωρητικὴ ἐπιτροπὴ τῶν κατὰ τὸν νομὸν σχολείων σύγκειται ἀπὸ τὸν Νομάρχην ὡς πρόεδρον, ἀπὸ τὸν πρόεδρον τοῦ κατὰ τὴν πρωτεύουσαν τοῦ νομοῦ ἐπαρχιακοῦ Δικαστηρίου καὶ τὸν ἐπίτροπον τῆς Ἐπικρατείας, ἀπὸ ἕνα τῶν ἐντὸς τοῦ νομοῦ ἱερωμένων τοῦ ἀνωτέρου ἢ κατωτέρου κλήρου, τὸν ὁποῖον ἡ ἐπὶ τῶν Ἐκ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κλησιαστικῶν κτλ. Γραμματεία τῆς Ἐπικρατείας ἠθελε διορίζει εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην, ἀπὸ ἕνα παρὰ τῆς αὐτῆς Γραμματείας διοριστέον καθηγητὴν (professeur) Γυμνασίου ἢ Πανεπιστημίου, ἀνίσως Γυμνάσιον ἢ Πανεπιστήμιον εὑρίσκεται εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Νομάρχου, καὶ ἀπὸ 2—4 κατοίκους τοῦ νομοῦ, διοριστέους παρὰ τοῦ νομαρχιακοῦ συμβουλίου.

Ἂν τυχὸν ὑπάρχωσιν εἷς ἢ πλειότεροι ἐκ διαφόρων θρησκειῶν συγκείμενοι δῆμοι, ἐνεργοῦνται τὰ εἰς τὸ ἄρθρον 36 ὁρισθέντα, μὲ τὴν διαφοράν, ὅτι ἡ ῥηθεῖσα Γραμματεία διορίζει τὸν ἐκ τοῦ κλήρου.

Ἄρθρ. 40. Ἡ ἐπιθεωρητικὴ ἐπιτροπὴ τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας σχολείων σύγκειται ἀπὸ τὸν ἔπαρχον ὡς πρόεδρον, ἀπὸ τὸν κατὰ τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας εἰρηνοδίκην, ἀπὸ ἕνα τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ἱερωμένων, διοριστέον παρὰ τοῦ Νομάρχου, ἀπὸ ἕνα παρὰ τοῦ Νομάρχου διοριστέον διδάσκαλον Ἑλληνικοῦ σχολείου, ἂν ὑπάρχῃ τοιοῦτος ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας, καὶ ἀπὸ 2 — 4 ἐπαρχιώτας, διοριστέους παρὰ τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου.

Καὶ εἰς τὰς ἐπιτροπὰς ταύτας ἐφαρμόζονται τὰ εἰς τὸ 36 ἄρθρον ῥηθέντα.

Ἄρθρ. 41. Αἱ ἐπιθεωρητικαὶ ἐπιτροπαὶ τῶν κατὰ νομοὺς ἢ ἐπαρχίας σχολείων ἔχουσι τὸ δικαίωμα καὶ τὸ χρέος νὰ ἐπιτηρῶσιν ὅλας τὰς ἐπιθεωρητικὰς ἐπιτροπὰς τῶν ἐπιτοπίων σχολείων, καὶ τὰ κατὰ τὸν νομὸν ἢ τὴν ἐπαρχίαν των δημοτικὰ σχολεῖα.

Ἰδιαίτερα καθήκοντα αὐτῶν εἶναι τὰ ἑξῆς·

1) Νὰ ἐπιθεωρῶσι τοὐλάχιστον ἅπαξ καθ' ἑξαμηνίαν δι' ἑνὸς ἀπεσταλμένου μέλους των ὅλα τὰ δημοτικὰ σχολεῖα, καὶ τὰς ἐπιθεωρητικὰς ἐπιτροπὰς τῶν ἐπιτοπίων σχολείων, νὰ ἐξετάζουν τὰ εἰς τὸ ἄρθρ. 37 μνημονευόμενα, καὶ νὰ ἐπιφέρουν τὴν ἀπαιτουμένην θεραπείαν.

2) Νὰ ἐπιβάλλουν ἐπανορθωτικὰς ποινὰς εἰς διδασκάλους, τοὺς ὁποίους ἤθελον κρίνει ἔχοντας κακὴν διαγωγὴν καὶ κακὰ ἤθη, ἢ μὴ ἐπιμελουμένους, ἢ τοὺς ὁποίους ἄλλοι διδάσκαλοι νομῶν ἢ ἐπαρχιῶν ἤθελον κατηγορήσει ὡς τοιούτους.

3) Εἰς τὴν εἰς τὸ ἄρθρ. 37 ἀριθμ. 8 ἐκτεθεῖσαν περίπτωσιν, ἢ νὰ ἐπικυρώνουν, ἢ νὰ ἀκυρώνουν, ἢ καὶ νὰ ἐπαυξάνουν τὴν ποινὴν τῆς παύσεως ἐντὸς 24 ὡρῶν, ἀφ' ἧς ἂν ἡμέρας λάβωσι τὴν περὶ αὐτῆς εἴδησιν.

Ἄρθρ. 42. Αἱ ἐπιβλητέαι ἐπανορθωτικαὶ ποιναὶ εἶναι αἱ ἑξῆς·

1) Ἐπίπληξις.

2) Πρόστιμον 1—20 δραχ.

3) Παῦσις τῶν χρεῶν διὰ 8 ἡμέρας ἕως ἓξ μῆνας, μετὰ ἢ ἄνευ ἀφαιρέσεως τοῦ μισθοῦ.

Περὶ ἑκάστης ἐπανορθωτικῆς ποινῆς θέλει γίνεσθαι πρᾶξις ἔγγραφος, τὴν ὁποίαν θέλουν ὑπογράφει ὅλα τὰ μέλη τῆς ἐπιθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς παύσεως τοῦ διδασκάλου θέλει λαμβάνει τὴν θέσιν του ὑποδιδάσκαλος, πληρονόμενος ἀπὸ αὐτόν.

Ἔκκλησις τῆς ἐπανορθωτικῆς ποινῆς δὲν γίνεται· θέλει δὲ κοινοποιεῖσθαι αὕτη ὅσον τάχος εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρ. 43. Περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐργασιῶν των, κυρίως δὲ περὶ τῶν ἐλλείψεων, ὅσας παρετήρησαν εἰς τὰς πρὸς ἐπιθεώρησιν περιοδείας, περὶ ἀναγκαίων ἐμψυχώσεων ἢ διορθώσεων, περὶ ἐπιβληθεισῶν ποινῶν καὶ γενικῶς περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας ἢ τοῦ νομοῦ σχολείων, θέλουν ἀναφέρει καθ' ἑξαμηνίαν.

Ἡ ἀναφορὰ τῆς ἐπιθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας σχολείων διευθύνεται πρὸς τὸν Νομάρχην· ἡ δὲ τῆς τῶν σχολείων τῶν κατὰ νομοὺς, πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείαν τῆς ἐπικρατείας.

Ἄρθρ. 44. Διὰ τὰς περιοδείας τῶν ἐπιτροπῶν, ἢ τῶν παρ' αὐτῶν ἀποστελλομένων ἐπιτρόπων, καὶ διὰ τὰ λοιπὰ ἀναγκαῖα ἔξοδα τῶν κατὰ νομοὺς καὶ ἐπαρχίας σχολείων, θέλουν ἐξαιρέσει τὰ νομαρχιακὰ συμβούλια ἰδιαιτέραν ὡρισμένην τινὰ ποσότητα ὡς κεφάλαιον.

Γ'. Γενικοὶ ὅροι.

Περὶ ὅλων τῶν ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν τῶν σχολείων.

Ἄρθρ. 45. Ὁ διορισμὸς, ἢ, ὅταν ἦναι ἀναγκαῖον, ἡ ἐγκατάστασις (bezeichnung) τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἐπιτοπίων ἢ τῶν κατ' ἐπαρχίαν, ἢ κατὰ νομὸν σχολείων γίνεται μόνον δι' ἓν ἔτος πάντοτε.

Τὰ αὐτὰ μέλη δύνανται καὶ διὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος νὰ διορισθῶσιν ἢ νὰ ἐγκατασταθῶσιν ἐκ νέου.

Ὁ αὐτὸς εἰμπορεῖ νὰ ἦναι ἐν ταὐτῷ μέλος ἐπιτροπῆς καὶ τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν, καὶ τῶν κατὰ τὸν νομὸν σχολείων.

Ὁ μέλος ὢν ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἐπιτοπίων σχολείων δὲν δύναται νὰ ἦναι ἐν ταὐτῷ καὶ μέλος τῆς ἐπὶ τῶν κατὰ νομὸν ἢ τῶν κατ' ἐπαρχίαν, καὶ ἑπομένως ὅστις ἂν ἐπιφορτισθῇ καὶ τὰς δύο ταύτας ὑπηρεσίας, θέλει ἐκλέγει μεταξὺ τῶν δύο· ἂν δὲ ἐντὸς 24 ὡρῶν ἀφ' οὗ λάβῃ τὴν περὶ τούτου πρόσκλησιν, δὲν ἀποφασίσῃ, θέλουν τοῦ ἀφαιρεῖσθαι ἀμφότεραι.

Ἄρθρ. 46. Ἑκάστη ἐπιθεωρητικὴ ἐπιτροπὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγῃ ἐκ τῶν μελῶν της ἕνα ἀντιπρόεδρον καὶ ἕνα γραμματέα.

Ὁ ἀντιπρόεδρος ἐκτελεῖ τὰ τοῦ προέδρου, ἀπόντος αὐτοῦ.

Ὁ γραμματεὺς γράφει, ὁσάκις τὸ καλεῖ ἡ χρεία, κρατεῖ τὰ πρωτόκολλα, καὶ διατηρεῖ τὸ διάφορα ἔγγραφα.

Κανὲν μέλος τοιαύτης ἐπιτροπῆς δὲν λαμβάνει μισθόν.

Ἄρθρ. 47. Αἱ ἐπιτροπαὶ χρεωστοῦν νὰ συνέρχωνται ἅπαξ τοῦ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μηνός. δύνανται δὲ νὰ συγκληθῶσι καὶ συχνότερα, εἴτε παρὰ τοῦ προέδρου ἀμέσως, εἴτε κατ' αἴτησιν ἀπεσταλμένου τινὸς τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας.

Εἰς τὴν δευτέραν ταύτην περίπτωσιν παρευρίσκεται ὁ ἀπεσταλμένος εἰς συνέλευσιν, ἀλλὰ δὲν ἔχει ψῆφον ἀποφασιστικὴν (decisive).

Ἄρθρ. 48. Διὰ νὰ ἔχῃ ἀπόφασίς τις κῦρος, ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τριῶν μελῶν τοὐλάχιστον συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Προέδρου.

Εἰς τὰς διαφιλονεικήσεις ἀποφασίζει ἡ πλειοψηφία, εἰς δὲ διχοψηφίαν, ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

Ὁ Πρόεδρος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐμποδίζῃ τὴν ἐκτέλεσιν· ἀλλ' εἰς τοιαύτην περίπτωσιν χρεωστεῖ ν' ἀναφερθῇ ἀμέσως εἰς τὸν ἀνώτερόν του (ἄρθρ. 57 καὶ 43), καὶ νὰ ζητήσῃ ὁδηγίας.

Περὶ ἑκάστης συνελεύσεως θέλει συντάττεσθαι πρωτόκολλον, περιέχον τὴν ὑπόθεσιν τῆς διαφιλονεικήσεως συντόμως καὶ τὴν ἀπόφασιν.

Τὰ πρωτόκολλα θέλουν ὑπογράφεσθαι ὑφ' ὅλων τῶν παρόντων μελῶν, εἰς δὲ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρ. 47, καὶ ὑπὸ τοῦ παρόντος ἀπεσταλμένου, αἱ δὲ ἀναφοραὶ ὑπὸ μόνου τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ γραμματέως.

Ἄρθρ. 49. Τὰ μέλη ἑκάστης ἐπιθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς, πρὶν ἢ ἀναλάβωσι τὰ χρέη των, θέλουν δίδει τὸν ἀκόλουθον ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας.

«Ὀμνύω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα, ὑποταγὴν εἰς τοὺς νόμους, καὶ ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν ὅλων τῶν ὡς ἐκ τῆς ἐμπιστευθείσης μοι ἐπιτροπείας ἐπιβαλλομένων μοι καθηκόντων».

Ὁ ὅρκος οὗτος θέλει δίδεσθαι ἀπὸ μὲν τὰ μέλη τῶν ἐπιτοπίων σχολείων ἐνώπιον τῶν Δημάρχων, ἀπὸ δὲ τὰ τῶν ἐπιτροπῶν τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας σχολείων, ἐνώπιον τοῦ Ἐπάρχου· καὶ ἀπὸ τὰ τῶν ἐπιτροπῶν τῶν κατὰ τοὺς νομοὺς σχολείων ἐνώπιον τοῦ Νομάρχου.

Περὶ τῆς ὁρκοδοσίας θέλει συντάττεσθαι πρωτόκολλον καὶ κρατεῖσθαι εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ Νομάρχου.

Ἄρθρ. 50. Τὰ μέλη τῆς μὲν τῶν κατὰ νομοὺς σχολείων ἐπιθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς θέλουν δίδει εἰς τὸ τέλος παντὸς ἔτους, πρὶν ἢ καταθέσωσι τὸ ὑπούργημά των λόγον περὶ τῆς διαχειρίσεως αὐτοῦ εἰς τὸ νομαρχιακὸν συμβούλιον· τῆς δὲ τῶν κατ' ἐπαρχίαν εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν, καὶ τῆς τῶν ἐπιτοπίων εἰς τὸ δημοτικόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ τῆς ἀπὸ μέρους τῆς Κυβερνήσεως ὑπερτάτης ἐποπτείας

Ἄρθρ. 51. Ἡ ὑπερτάτη ἐποπτεία ἐφ' ὅλων τῶν ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν, τῶν διδασκάλων καὶ τῶν σχολείων γενικῶς ἐναπόκειται εἰς τὸν ἁρμόδιον Ἔπαρχον καὶ Νομάρχην καὶ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρ. 52. Ὁ Ἔπαρχος χρεωστεῖ ἰδίως καθ' ἑξαμηνίαν, ὁ δὲ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Νομάρχης κατ' ἔτος νὰ ἐπισκέπτηται ἅπαξ ὅλα τὰ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ἢ τὸν νομόν του δημοτικὰ σχολεῖα, καὶ νὰ ἀναφέρῃ περὶ τῆς καταστάσεως αὐτῶν εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθ. 53. Εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας ἐναπόκειται ἡ ὑπερτάτη διεύθυνσις τῶν δημοτικῶν σχολείων.

Ἡ Γραμματεία αὕτη εἰμπορεῖ παρεκτὸς τούτου,

1) Νὰ θεωρῇ τὰ εἰς τὸ ἄρθρ. 50 εἰρημένα ἔγγραφα τοῦ διδομένου λόγου παρὰ τῶν παραιτουμένων μελῶν τῶν ἐπιτροπῶν καὶ νὰ ἐνεργῇ τὰ δέοντα.

2) Κατά πρότασιν τοῦ Νομάρχου ἢ τοῦ Γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν σχολείων, νὰ διαλύῃ ἑκάστην ἐπιτροπὴν τῶν ἐπιτοπίων ἢ τῶν κατ' ἐπαρχίαν ἢ τῶν κατὰ νομὸν σχολείων, καὶ νὰ διατάττῃ τὰ πρὸς νέαν ἐκλογὴν κατὰ τοὺς ἀπαιτουμένους νομίμους τύπους.

3) Εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθ. 41 ἀριθ. 2 νὰ ἐπιβάλλῃ ποινὰς ἐπανορθωτικὰς εἰς τοὺς διδασκάλους τῶν δημοτικῶν σχολείων.

Ἄρθ. 54. Αἱ παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας ἐπιβλητέαι ἐπανορθωτικαὶ ποιναὶ εἶναι αἱ εἰς τὸ ἄρθρον 42 ὁρισθεῖσαι.

Δύναται δὲ καὶ νὰ παύσῃ διδάσκαλον, ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 41 ἀριθ. 2.

Ἡ περίπτωσις τοῦ ἄρθ. 12 ἐπιφέρει αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν τὴν παῦσιν.

Περὶ ἑκάστης ἐπανορθωτικῆς ποινῆς θέλει συντετάσθαι πρωτόκολλον, ὑπογραφόμενον ὄχι μόνον ἀπὸ τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματέα, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν ἁρμόδιον Σύμβουλον ἢ Ὑπουργικὸν Γραμματέα.

Ἄρθ. 55. Ἡ περὶ ποινῆς ἀπόφασις τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας ἔχει τὸ κῦρός της, εἴτε ἀπεφάσισαν αἱ ἐπιτροπαὶ τῶν κατ' ἐπαρχίας ἢ κατὰ νομοὺς σχολείων, εἴτε μή.

Εἰς τὴν πρώτην περίστασιν δύναται ἡ Γραμματεία νὰ ἐπαυξήσῃ, νὰ ἐλαττώσῃ, ἢ νὰ ἀκυρώσῃ τὴν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπιβληθεῖσαν ποινὴν ἢ νὰ ἐπιβάλῃ ποινὴν εἰς τὸν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἀφεθέντα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Περὶ ἐξετάσεων τῶν μαθητῶν.

Ἄρθ. 56. Μετὰ πᾶσαν ἐξαμηνίαν καθυποβάλλεται ἡ σπουδάζουσα νεολαία εἰς ἐξέτασιν, καὶ διορίζεται ἐπὶ τούτῳ παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας ἐπιτροπὴ ἐξεταστική, καὶ προγράφεται ὁ καιρὸς καὶ ὁ τόπος αὐτῆς.

Ἡ ἐξέτασις εἶναι δημοσία καὶ οὐδεὶς ἀποκλείεται τῆς εἰς αὐτὴν εἰσόδου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἄρθ. 57. Περὶ τῆς γενομένης ἐξετάσεως θέλει γίνεσθαι ἀναφορὰ εἰς τὴν ῥηθεῖσαν Γραμματείαν. Εἰς τὰς ἀναφορὰς ταύτας πρέπει νὰ σημειοῦνται ὀνομαστὶ οἱ ἀριστεύσαντες μαθηταὶ δι' ἐπιμελείας καὶ εὐφυΐας, καὶ χηρευσάσης ἀνεξόδου θέσεως ἢ καὶ θέσεως ὑποτρόφου, νὰ προτιμῶνται ὑπὲρ πάντα ἄλλον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ σχολείων κορασίων.

Ἄρθ. 58. Τὰ σχολεῖα τῶν κορασίων, ὅπου τοῦτο εἶναι δυνατὸν, πρέπει νὰ ἦναι χωριστὰ ἀπὸ τὰ τῶν παιδίων, νὰ προΐστανται δὲ αὐτῶν διδασκάλισσαι.

Εἰς τὰ σχολεῖα τῶν κορασίων ἐφαρμόζονται τὰ ῥηθέντα εἰς τοὺς παραγράφους 1 — 3 καὶ 6 — 57, καθ' ὅσον εἶναι ἐνεργητέα. Αἱ ἐξετάσεις τῶν διδασκαλισσῶν δὲν γίνονται (ὡς εἰς τὸ ἄρθρον 14) δημοσίως, καὶ εἰς τὰς κατὰ τὸ 56 ἄρθρον ἐξετάσεις τῶν μαθητριῶν εἰσάγονται μόνον οἱ γονεῖς καὶ οἱ πλησιέστεροι συγγενεῖς αὐτῶν.

ΤΜΗΜΑ Γ'.

Περὶ τῶν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διατηρουμένων δημοτικῶν σχολείων.

Ἄρθ. 59. Ἡ Κυβέρνησις ἐπιφυλάττει εἰς ἑαυτὴν τὸ δικαίωμα τῆς ἀπὸ τοῦ γενικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου συστάσεως καὶ διατηρήσεως καὶ ἄλλων σχολείων δημοτικῶν εἰς ὅσους δήμους κρίνει ἀναγκαῖον, ἢ εἰς τοιούτους, ὅσοι διὰ πτωχείαν δὲν δύνανται νὰ συστήσωσι καὶ νὰ διατηρήσωσιν ἰδιαίτερον δημοτικὸν σχολεῖον.

Καὶ εἰς αὐτὰ τὰ σχολεῖα ἐφαρμόζονται τὰ εἰς τὰ ἄρθρα 8 — 15, 17—57 περὶ ἐφορείας, πειθαρχίας, ἐξετάσεων κτλ. ῥηθέντα.

Ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ δίδῃ ἀπὸ τὸ ῥηθὲν ταμεῖον καὶ βοηθείας εἰς ὁποιονδήποτε δῆμον.

ΤΜΗΜΑ Δ'.

Περὶ ἰδιαιτέρων ὑπὸ ἰδιωτῶν συντηρουμένων δημοτικῶν σχολείων καὶ παιδοτροφείων, καὶ περὶ διδασκάλων.

Ἄρθ. 60. Καὶ ἰδιῶται ἔχουν δικαίωμα νὰ συνιστῶσιν, εἴτε μόνοι εἴτε καὶ μετ' ἄλλων, δι' ἰδίων ἐξόδων σχολεῖον, ἢ παιδοτροφεῖον, ἢ ἄλλο τι διδακτήριον. Πρὸς τοῦτο ὅμως θέλουν ζητεῖ τὴν ἄδειαν τῆς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας.

Ἡ ἄδεια αὕτη θέλει δίδεσθαι πάντοτε, ὁσάκις, κατὰ τὴν γνωμο-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δότησιν τοῦ Νομάρχου, δὲν ὑπάρχει τι τὸ κωλύον ὡς πρὸς τὴν ἱκανότητα καὶ τὴν ἠθικότητα τοῦ συνιστῶντος ἢ τῶν συνιστώντων τὸ κατάστημα, καὶ ὁσάκις δι' ἀποδεικτικῶν καταφαίνεται ὅτι ὑπάρχουν τὰ πρὸς σύστασιν καὶ διατήρησιν αὐτοῦ μέσα.

Ἄρθ. 61. Καὶ εἰς τὰ ἰδιαίτερα σχολεῖα θέλουν διδάσκει μόνον διδάσκαλοι ἐξετασθέντες ἐκ τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 13 καὶ 14 εἰς τοὺς καταλόγους σημειωμένων ὑποψηφίων καὶ τῶν μὴ κωλυομένων ἀπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθ. 12 ν' ἀναδεχθῶσι διδακτικὴν θέσιν.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν κατ' οἴκους ἰδιαιτέρων διδασκάλων καὶ διδασκαλισσῶν.

Ἄρθ, 62. Ὁ ἄνευ ἀδείας τῆς ὁηθείσης γραμματείας ἀνεγείρων ἢ διατηρῶν ἰδιαίτερον σχολεῖον ἢ παιδοτροφεῖον ἢ παραβαίνων τὰ εἰς τὸ ἄρθρον 61 ὁριζόμενα παιδεύεται κατὰ τὸ ἄρθρον 532 τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἄρθ. 63. Τὰ ἰδιαίτερα σχολεῖα ἢ παιδοτροφεῖα, καὶ οἱ ἰδιαίτεροι διδάσκαλοι ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν ὑπερτάτην ἐποπτείαν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν διαφόρων ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν τῶν σχολείων, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ δημοτικὰ σχολεῖα, κατὰ τοὺς ἰδιαιτέρους ὅρους τῶν ἄρθ. 34 — 55, καὶ χρεωστοῦν νὰ ὑπόκηνται εἰς τὰς γενικὰς περὶ σχολείων διατάξεις καὶ ὁδηγίας.

Οἱ μαθηταὶ τοιούτων καταστημάτων ὑπόκεινται ἐπίσης εἰς τὴν κατὰ τὰ ἄρθ. 56 καὶ 57 ἀπαιτουμένην ἐξέτασιν.

Ἄρθ. 64. Δι' ἀπείθειαν ἰσχυρογνώμονα καὶ διαρκῆ πρὸς τὰς περὶ σχολείων διαταγὰς καὶ ὁδηγίας, ἢ πρὸς τὰς ἐπιθεωρητικὰς τῶν σχολείων ἐπιτροπὰς, ἢ τὰς εἰς τὰ ἄρθρα 51 — 55 εἰρημένας ἀρχὰς, δύναται ἡ παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. γραμματείας κατὰ τὸ ἄρθ. 60 δοθεῖσα ἄδεια νὰ ἀκυρωθῇ καὶ τὸ κατάστημα νὰ κλεισθῇ.

ΤΜΗΜΑ Ε'.

Περὶ τοῦ διδασκαλείου καὶ τοῦ γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν σχολείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ τοῦ διδασκαλείου ἐν γένει. (*)

Ἄρθρ. 65. *Διὰ τὰ κατορθωθῇ ἡ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀνέγερσις δημοτικῶν σχολείων εἰς ἕκαστον δῆμον, θέλει συσταθῇ εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Κυβερνήσεως ἓν διδασκαλεῖον ἢ διδασκαλοδιδακτήριον (Schullehrerseminarium).*

Τὸ διδασκαλεῖον τοῦτο σύγκειται ἀπὸ ἕνα διευθυντὴν καὶ δύο

(*) Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 65—69 δὲν ἰσχύουσιν ἤδη.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Καθηγητὰς (Professeurs) τοὐλάχιστον, ἐξ ὧν ὁ εἷς ἐξάπαντος πρέπει νὰ ἦναι ἱερωμένος.

Οἱ διδάσκαλοι διορίζονται κατὰ πρότασιν τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. γραμματείας παρὰ τοῦ Βασιλέως, καὶ παῤ αὐτοῦ τοῦ Βασιλέως μόνον δύνανται νὰ λάβουν τὴν ἄφεσίν των.

Ἄρθρ. 66. *Σκοπὸς τοῦ Διδασκαλείου εἶναι*

1. Νὰ σχηματίζῃ ἱκανοὺς διδασκάλους καὶ διδασκαλίσσας.

2. Νὰ ἐξετάζῃ τοὺς ὑποψηφίους διδασκάλους καὶ τὰς διδασκαλίσσας, καὶ νὰ καταστρώγῃ τοὺς καταλόγους αὐτῶν κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρ. 13, 14 καὶ 58

Ἐν ἐλλείψει τοῦ Διευθυντοῦ, λαμβάνει τὴν θέσιν του ὁ πρῶτος τῶν καθηγητῶν, καὶ ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ, ὁ διδάσκαλος τοῦ πρωτοτύπου σχολείου.

Εἰς τὰς ἐξετάσεις (ἄρθρ. 13, 14, 58 καὶ 79) ἀποφασίζει ἡ πλειοψηφία, ἡ δὲ ἀπόφασις δὲν ἐπιδέχεται ἀκύρωσιν.

Ἄρθρ. 67. *Πλησίον τοῦ Διδασκαλείου θέλει συσταθῇ καὶ σχολεῖον πρότυπον, εἰς τὸ ὁποῖον οἱ ἐν τῷ Διδασκαλείῳ θέλουν γυμνάζεσθαι πρακτικῶς τὸ σχολαρχεῖν.*

Τὸ δημοτικὸν τῆς πρωτευούσης σχολεῖον δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς πρότυπον. Διευθυντὴς τοῦ προτύπου σχολείου πρέπει νὰ ἦναι πάντοτε εἷς ἐκ τῶν διδασκάλων τῆς ἁ. τάξεως, διοριζόμενος ἀπὸ τὸν Βασιλέα, καὶ παρὰ τοῦ Βασιλέως μόνον λαμβάνων τὴν ἄφεσίν του.

Ἄρθρ. 68. *Ἂν ἦναι δυνατὸν νὰ συντεθῇ τὸ Διδασκαλεῖον μὲ ἓν σχολεῖον κορασίων, τότε τὸ σχολεῖον τοῦτο θέλει χρησιμεύει ἐπίσης ὡς πρότυπον, πρὸς γύμνασιν τῶν διδασκαλισσῶν.*

Ἄρθρ. 69. *Περὶ τῶν καθηκόντων τοῦ διευθυντοῦ καὶ τῶν καθηγητῶν, περὶ τῆς σχέσεως τοῦ προτύπου σχολείου πρὸς τὸ Διδασκαλεῖον, περὶ τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς παραδοχὴν τῶν ἐν αὐτῷ διδαχθησομένων, περὶ τῆς ἐσωτερικῆς τάξεως, καὶ τοῦ λοιποῦ σχηματισμοῦ τοῦ Διδασκαλείου, περὶ τῶν ἐν αὐτῷ παραδοτέων μαθημάτων, τοῦ τρόπου τῆς διδασκαλίας καὶ περὶ τῶν παραδεκτέων διδακτικῶν βιβλίων, θέλουν συντεθῇ παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας ἰδιαίτεραι ὁδηγίαι, αἱ ὁποῖαι θέλουν καθυποβληθῇ εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ Βασιλέως.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Περὶ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν σχολείων. (*)

Ἄρθρ. 70. *Ὁ διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου εἶναι ἑταυτῷ καὶ γενικὸς ἐπιθεωρητὴς ὅλων τῶν ἐν Ἑλλάδι δημοτικῶν σχολείων, ἔχων ἑπομένως καὶ τὴν ἐπ' αὐτῶν γενικὴν ἐπιθεώρησιν καὶ ὑπαγό-*

(*) Διὰ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ΧΘ΄ Νόμου τοῦ 1878, ἡ θέσις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Διδασκαλείου ἐχωρίσθη ἀπὸ τὴν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μενος κατὰ τοῦτο εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείαν.

Ἄρθρ. 71. Ὡς Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῶν σχολείων

1) Ἔχει τὴν γενικὴν ἐφορείαν ἐφ' ὅλων τῶν δημοτικῶν σχολείων, διὰ τοῦτο καὶ ἅπαξ κατ' ἔτος θέλει περιοδεύει πρὸς ἐπιθεώρησιν.

2) Ἔχει τὴν κατὰ τὸ ἄρθρ. 22 ἐπανορθωτικὴν ἰσχὺν, καὶ θέλει ἐνεργεῖ κατὰ συνέπειαν.

3) Ἐν περιπτώσει τοῦ ἄρθρ. 41 ἀριθ. 2, ἐξετάζει τὴν διαγωγὴν τῶν διδασκάλων καὶ ἀναφέρει περὶ αὐτῶν εἰς τὰς κατ' ἐπαρχίαν ἢ κατὰ νομὸν ἐπιθεωρητικὰς ἐπιτροπὰς, ἢ κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Γραμματείαν, διὰ νὰ τιμωρῶνται ἢ καὶ νὰ ἀποπέμπωνται.

4) Ὅταν καὶ ὅπου ἂν παρατηρήσῃ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 37 καὶ 41, ἐλλείψεις, ἢ ἀνάγκας, ἢ χρείαν βελτιώσεως ν' ἀναφέρῃ τὰ δέοντα εἰς τὰς κατ' ἐπαρχίαν ἢ κατὰ νομὸν ἐπιθεωρητικὰς ἐπιτροπὰς, ἢ κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν Γραμματείαν.

5) νὰ καθυποβάλλῃ εἰς δευτέραν ἐξέτασιν κατὰ τὰ ἄρθρ. 13, 14, 58 καὶ 66 ἕκαστον διδάσκαλον, εἴτε δημοσίας εἴτε ἰδιωτικῆς σχολῆς, ἢ καὶ οἰκοδιδάσκαλον, περὶ τῆς ἱκανότητος καὶ ἀξιότητος τοῦ ὁποίου ὑπάρχουν ἀμφιβολίαι.

Εἰς τὸν μὴ εὐδοκιμήσαντα εἰς τὴν ἐξέτασιν ταύτην ἐφαρμόζονται οἱ ὅροι τοῦ ἄρθρ. 72.

Ἄρθρ. 72. Ἐκτὸς τῆς εἰς τὸν ἀριθ. 5 τοῦ ἄρθρ. 71 ῥηθείσης περιπτώσεως, θέλουν καθυποβάλλεσθαι εἰς δευτέραν ἐξέτασιν δύο ἔτη μετὰ τὸν διορισμόν των καὶ οἱ διορισθέντες ἤδη δημοδιδάσκαλοι· οἱ δὲ διδάσκαλοι ἰδιωτικῶν καταστημάτων καὶ οἱ οἰκοδιδάσκαλοι δύο ἔτη μετὰ τὴν πρώτην ἐξέτασίν των, κατὰ τὰ ἄρθρ. 13, 14, 58, 61 καὶ 46. Εἰς αὐτὴν θέλουν ἐξετάζεσθαι αἱ πρόοδοί των καὶ ἡ προσκτηθεῖσα ἕξις των

Ὁ εὐδοκιμήσας εἰς τὴν δευτέραν ταύτην ἐξέτασιν καταγράφεται ὁριστικῶς εἰς ἕνα τῶν εἰς τὰ ἄρθρ. 13 καὶ 14 εἰρημένων καταλόγων, καὶ ἂν ἦναι ἤδη διωρισμένος, ἐπικυροῦται εἰς τὴν θέσιν του· ὑπόκειται δὲ τοὐντεῦθεν μόνον εἰς τὰς εἰς τὸ ἄρθρ. 71 ἀριθ. 5 ἀναφερομένας ἐκτάκτους ἐξετάσεις.

Εἰς τὸν μὴ εὐδοκιμήσαντα εἰς τὴν δευτέραν ἐξέτασιν, μὴ προοδεύσαντα ἢ χρήζοντα ἔτι τελειοποιήσεως, θέλουν ἐπιβληθῆ διὰ ῥητὸν χρόνον νέαι μελέται, ὁ δὲ ὀπισθοδρομήσας θέλει ἐπιστρέψει εἰς τὸ Διδασκαλεῖον.

Εἰς τὴν ἐσχάτην ταύτην περίπτωσιν, διαγραφόμενος ἀπὸ τῶν εἰς τὰ ἄρθρα 13 καὶ 14 ῥηθέντων καταλόγων, δὲν θέλει ἀναλαμβάνει πάλιν θέσιν διδασκάλου, εἴτε εἰς δημοσυντήρητον σχολεῖον εἴτε εἰς ἰδιωτικὸν κατάστημα ἢ οἰκοδιδασκαλεῖον, εἰμὴ μόνον ἀφοῦ καταγραφῇ ἐκ νέου εἰς ἕνα τῶν τριῶν καταλόγων.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

*Περὶ βαθμοῦ καὶ μισθοῦ τοῦ διευθυντοῦ, τῶν καθηγητῶν τοῦ Διδασκαλείου, καὶ τοῦ διδασκάλου τοῦ προτύπου σχολείου.**

Ἄρθρ. 73. *Ὁ διευθυντὴς καὶ γενικὸς ἐπιθεωρητὴς τῶν σχολείων ἔχει βαθμὸν ὑπουργικοῦ συμβούλου καὶ τὸ δικαίωμα νὰ φέρῃ αὐτοῦ τὴν στολήν· λαμβάνει ἐτήσιον μισθὸν 5,600 δρ. καὶ ἔχει δικαίωμα νὰ ἀπαιτῇ ἀποζημίωσιν τῶν ἀγωγίων καὶ λοιπῶν ἐξόδων τῆς πρὸς ἐπιθεώρησιν περιοδείας του.*

Ἄρθρ. 74. *Οἱ καθηγηταὶ τοῦ Διδασκαλείου ἔχουν βαθμὸν καὶ μισθὸν καθηγητῶν γυμνασίων.*

Ὁ διδάσκαλος τοῦ προτύπου λαμβάνει μισθὸν 120 δραχ. καὶ προηγεῖται κατὰ τὸν βαθμὸν τῶν διδασκάλων τῶν κατὰ Νομοὺς δημοτικῶν σχολείων.

Ἄρθρ. 75. *Ὁ διευθυντὴς καὶ οἱ καθηγηταὶ τοῦ Διδασκαλείου καὶ ὁ διδάσκαλος τοῦ προτύπου σχολείου ὑπάγονται κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείαν, δυναμένην νὰ ἐπιβάλῃ εἰς αὐτοὺς κατὰ τὰ ἄρθρ. 41 ἀριθ. 2 καὶ ἄρθρ. 54, ἐπανορθωτικὰς ποινάς, ἐκτὸς τῆς ἀφέσεως μόνης κατὰ τὰ ἄρθρ. 65 καὶ 67.*

Οἱ ὅροι τοῦ ἄρθρου 12 ἐφαρμόζονται καὶ εἰς αὐτούς.

Ἄρθρ. 76. *Οἱ μισθοὶ τοῦ διευθυντοῦ καὶ τῶν καθηγητῶν τοῦ Διδασκαλείου καὶ τοῦ διδασκάλου τοῦ προτύπου σχολείου, ἂν δὲν εἶναι τὸ αὐτὸ καὶ δημοτικὸν σχολεῖον (ἄρθ. 28), καὶ ἡ ἀποζημίωσις (ἄρθ. 73) διὰ τὰς περιοδείας, θέλουν πληρώνεσθαι ἀπὸ τὸ γενικὸν ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον.*

Ἄρθρ. 77. *Πρὶν ἀναλάβωσι τὰ χρέη των, θέλουν δώσει ὁ διευθυντὴς, οἱ καθηγηταὶ τοῦ Διδασκαλείου καὶ ὁ διδάσκαλος τοῦ προτύπου σχολείου τὸν εἰς τὸ ἄρθρ. 17 διαγραφόμενον ὅρκον ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας.*

Περὶ τῆς ὁρκοδοσίας θέλει συντάττεσθαι πρωτόκολλον διατηρούμενον εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς ῥηθείσης Γραμματείας.

Ἄρθρ. 78. *Ὁ μισθὸς ἀρχεται, ἂν δὲν διορισθῇ ἄλλως πως εἰς τὸ Διάταγμα τοῦ διορισμοῦ, ἀφ' ἧς ἡμέρας δοθῇ ὁ ὅρκος, καὶ πληρώνεται τακτικῶς εἰς τὸ τέλος ἑνὸς ἑκάστου μηνός.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ τῆς εἰς τὸ Διδασκαλεῖον παραδοχῆς.

Ἄρθρ. 79. *Τῆς παραδοχῆς ἑνὸς ὑποψηφίου διδασκάλου εἰς τὸ Διδασκαλεῖον προηγεῖται πάντοτε ἐξέτασις.*

---

* Αἱ διατάξεις τῶν κεφαλαίων Γ'. Δ'. καὶ Ε'. δὲν ἰσχύουσιν ἤδη.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἡ εἰς τὰ ἄρθρα 15 καὶ 66 ὁρισθεῖσα ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ θέλει ἐνεργεῖ καὶ ταύτην τὴν ἐξέτασιν δημοσίως, καὶ θέλει ἀποφασίζει περὶ τῆς παραδοχῆς, κατὰ τὰς δοθησομένας ὁδηγίας (ἄρθρ. 69)

Ἄρθρ. 80. *Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ γίνωσι δεκτοὶ εἰς τὸ Διδασκαλεῖον θέλουν ἀναφέρεσθαι ἐγγράφως εἰς τὸν Διευθυντὴν αὐτοῦ, ἐπισυνάπτοντες εἰς τὴν ἀναφορὰν των ἀποδεικτικὰ τῆς χρηστοηθείας των καὶ τῶν προλαβουσῶν σπουδῶν των.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Ἀριστεῖον τῶν ἐν τῷ Διδασκαλείῳ προκαταρτιζομένων.

Ἄρθρ. 81. *Πρὸς ἐμψύχωσιν τῶν ἐπιμελῶν μὲν καὶ εὐφυῶν, ἀλλὰ πτωχῶν τοῦ Διδασκαλείου φοιτητῶν, θέλουν δοθῆ εἰς 12 τοὺς ἀριστεύσαντας χρηματικὰ βραβεῖα παρὰ τοῦ Βασιλέως, κατὰ πρότασιν τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας.*

Τὸ ἔπαθλον τοῦτο συνιστάμενον ἀπὸ 30—40 δραχμὰς κατὰ μῆνα, καὶ πληρωνόμενον τακτικῶς εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς ἀπὸ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον, δίδεται δι' ἓν ὁλόκληρον ἔτος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ς'.

Περὶ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ Διδασκαλείου.

Ἄρθρ. 82. Τὸ Διδασκαλεῖον θέλει κάμει ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν του ἐν Ναυπλίᾳ τὴν 2 (14) Ἀπριλίου ὀκτὼ ἡμέρας τοὐλάχιστον πρὶν τῆς ἐποχῆς ταύτης θέλουν δοθῆ αἱ εἰς τὸ ἄρθρον 80. εἰρημέναι ἀναφοραὶ, καὶ αἱ ἐξετάσεις θέλουν ἀρχίσει ἀμέσως.

Ἄρθρ. 83. Εἰς τὸ ἡμέτερον Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ναυπλίᾳ, τὴν 6/18 Φεβρουαρίου 1834.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Ἀντιβασιλεία

Ὁ Κόμης ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ Πρόεδρος, ΜΑΟΥΕΡ, ΕΪΔΕΚ.

Οἱ Γραμματεῖς τῆς Ἐπικρατείας

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ Πρόεδρος, Ν. Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ, Κ. Δ. ΣΧΙΝΑΣ, Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ, Ι. ΣΜΑΛΤΣ.

ΝΟΜΟΣ ΤΛΗ'.

Περὶ προκαταβολῶν μισθοδοσιῶν τῶν δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλισσῶν.

ΟΘΩΝ κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἄρθρ. 1. Οἱ ὑπὸ τῶν δημοτικῶν ταμείων πληρωνόμενοι μισθοὶ τῶν δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλισσῶν, κατὰ τὰ ἐν τοῖς δημοτικοῖς προϋπολογισμοῖς ἐνιαυσίως ψηφιζόμενα, προκαταβάλλονται ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου, τὸ ὁποῖον αὐτοδικαίως ἀπολαμβάνει αὐτοὺς ἐκ τῶν πρώτων εἰσπράξεων τῶν δημοτικῶν ἐσόδων.

Ἄρθρ. 2. Ἐὰν τὰ διὰ τῶν ἐπαρχιακῶν ταμείων εἰσπραττόμενα δημοτικὰ ἔσοδα δὲν ἐπαρκέσωσι πρὸς ἀπόσβεσιν τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον προκαταβολῶν, τὸ ἐλλεῖπον ἀποδίδοται ἀμέσως εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν ταμεῖον ἀπὸ τὸ ἀρμόδιον δημοτικὸν ταμεῖον. Ἐὰν δὲ ὁ δημοτικὸς εἰσπράκτωρ ἀμελήσῃ, ἢ ὁπωσδήποτε δὲν ἐνεργήσῃ ἀμέσως τὴν ἀπόδοσιν ταύτην, καταδιώκεται προσωπικῶς, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ καθυστερούντων πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλετῶν νόμου, καὶ ἐκτὸς τούτου ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Ταμίου διοικητικῶς κατάσχεσις ἀναλόγου μέρους τῶν λοιπῶν δημοτικῶν ἐσόδων τοῦ οἰκείου δήμου, μὴ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ὁρισμῶν τῶν ἄρθ. 2 καὶ 3 τοῦ ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου 1852 περὶ ἐξοφλήσεως τῶν χρεῶν τῶν δήμων νόμου ΡΠΟ΄.

Ἄρθρ. 3. Τὰ περὶ ἀσφαλείας τοῦ δημοσίου καὶ τῆς λογοδοσίας τῶν τοιούτων προκαταβολῶν κανονισθήσονται διὰ Β. Διατάγματος.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Ἰουλίου 1856.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

ΝΟΜΟΣ ΦΛΣ΄.

Περὶ αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κτλ.

ΟΘΩΝ κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

. . . . . .

Ἄρθρ. 2. Οἱ αὐξανόμενοι μισθοὶ καὶ λοιπαὶ ἀποδοχαὶ τῶν κάτωθι δημοσίων λειτουργῶν προσδιορίζονται.

. . . . . .

Τοῦ Πρωτοβαθμίου δημοδιδασκάλου δραχ. 100

. . . . . .

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἄρθρ. 6. Τῶν τῆς Α'. τάξεως ἢ πρωτοβαθμίων δημοδιδασκάλων ὁ μισθὸς δύναται ν' αὐξηθῇ διὰ Β. Διατάγματος ἀνὰ πᾶσαν πενταετῆ μετὰ διαρκοῦς ζήλου ὑπηρεσίαν εἰς πρωτεύουσαν Νομοῦ ἢ Ἐπαρχίας ἀνὰ δραχ. 10 κατὰ μῆνα, μέχρις οὗ συμπληρωθῇ τὸ ὅλον τῆς μισθοδοσίας ποσὸν εἰς δραχμὰς 140 ὅρον ἀνυπέρβλητον.

Ἄρθρ. 7. Οἱ ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν νομῶν διοριζόμενοι πρωτοβάθμιοι δημοδιδάσκαλοι λαμβάνουσι προσέτι ἐν ὅσῳ ὑπηρετοῦσιν ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Νομοῦ καὶ δραχ. δέκα κατὰ μῆνα ὡς ἐπιμίσθιον.

Ἄρθρ. 8. Ἐκ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Νομαρχιακῶν ἢ Ἐπαρχιακῶν δημοδιδασκάλων οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα συμπληρώσαντες ἤδη ἢ συμπληρώσοντες μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος νόμου τὴν πενταετίαν τῆς ὑπηρεσίας των, ὑπάγονται εἰς τὴν ἀνωτέρω περὶ αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ αὐτῶν διάταξιν.

. . . . . .

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Μαΐου 1859.

ΟΘΩΝ

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη σφραγὶς τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Μαΐου 1859

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
Γ. Α. ΡΑΛΛΗΣ

ΝΟΜΟΣ ΧΝΒ'.

Περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων.

ΟΘΩΝ κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρ. 1. Δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἔχουσιν οἱ διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος εἰς δημοσίαν ὑπηρεσίαν διοριζόμενοι καὶ μισθοδοτούμενοι παρὰ τοῦ δημοσίου ταμείου, οἱ δημοδιδάσκαλοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων καὶ οἱ ὑπογραμματεῖς, πρωτοκολλῆται καὶ γραφεῖς, οἱ εἰς δημόσια γραφεῖα, δυνάμει τῶν κειμένων νόμων διοριζόμενοι.

α'). Ἐὰν ἔχωσιν εἰκοσιπέντε ἐτῶν ὑπηρεσίαν καὶ ἑξήκοντα ἐτῶν ἡλικίαν.

β'). Ἐὰν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας περιπέσωσιν εἰς σωματικὴν βλάβην ἢ νόσον, συνεπαγομένην πρὸς τὸ ὑπηρετεῖν ἀνικανότητα, διαρκοῦσαν ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας, δι' ὅσον χρόνον διαρκέσῃ ἡ ἀνικανότης αὐτῆ.

γ'). Ἐὰν μετὰ εἰκοσιπέντε ἐτῶν ὑπηρεσίαν ἀπολυθῶσιν αὐτῆς, καί τοι μὴ συμπληρώσαντες τὸ ἑξηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας. Ἡ ἕνεκεν ὑποβιβασμοῦ παραίτησις ἐξομοιοῦται μὲ ἀπόλυσιν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δ'). Ἐὰν δικασταὶ καὶ ψῆφον ἔχοντα μέλη τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ὄντες, καὶ ἀποκτήσαντες ἤδη τὸ δικαίωμα τῆς ἰσοβιότητος κατὰ τὸν περὶ τούτου νόμον, ὑποστῶσι τὴν ἕνεκα γήρατος ἢ διαρκῶν νοσημάτων ἀποχώρησιν, κατὰ τὰς τοῦ αὐτοῦ νόμου διατάξεις.

Ἄρθρ. 2. Δύναται νὰ δοθῇ σύνταξις μετὰ δεκαετῆ ὑπηρεσίαν εἰς τὸν ὑπάλληλον, ὅστις περιέπεσεν, ἀλλ' οὐχὶ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, εἰς σωματικὴν βλάβην ἢ νόσον, συνεπαγομένην πρὸς τὸ ὑπηρετεῖν ἀνικανότητα, διαρκοῦσαν ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας, δι' ὅσον χρόνον διαρκέσῃ ἡ ἀνικανότης αὕτη

Ἄρθρ. 3. Εἰς τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας λογίζεται ἥ τε ἐπὶ τῆς Βασιλικῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἡ πρὸ αὐτῆς ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ὑπὲρ τῆς αὐτονομίας ἀγῶνος δημοσία ὑπηρεσία, συνεχὴς ἢ μή. Πολιτικὴ, στρατιωτικὴ καὶ ναυτικὴ ὑπηρεσία λογίζεται κατὰ τοὺς περὶ στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμους. Ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ δικαιώματος εἰς σύνταξιν ἄρχεται ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ δεκάτου ἀγδόου ἔτους τῆς ἡλικίας.

Διὰ τοὺς Εἰρηνοδίκας, τοὺς Γραμματεῖς αὐτῶν, τοὺς Δικαστικοὺς Ὑπογραμματεῖς καὶ Γραφεῖς, τοὺς ἐν Τουρκίᾳ Γενικοὺς Προξένους, Προξένους, Ὑποπροξένους, καὶ τοὺς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διωρισμένους Γραμματεῖς καὶ Διερμηνεῖς αὐτῶν, λογίζεται ἔμμισθος καὶ ἡ ὑπηρεσία, καθ' ὃν χρόνον ἐμισθοδοτοῦντο ἢ μισθοδοτοῦνται ἐκ τῶν δικαστικῶν, προξενικῶν ἢ ἄλλων τελῶν.

Ἄρθρ. 4. Ἡ σύνταξις ὁρίζεται κατὰ τὸν μέσον ὅρον τοῦ μισθοῦ καὶ τῶν διαρκῶν ἐπιμισθίων τῶν τεσσάρων τελευταίων ἐτῶν τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 5. Αἱ συντάξεις τῶν Πρέσβεων παντὸς βαθμοῦ λογίζονται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μισθοῦ τοῦ προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, αἱ δὲ τῶν ἐπιτετραμμένων τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μισθοῦ τῶν Γενικῶν Γραμματέων.

Αἱ συντάξεις τῶν Γραμματέων καὶ τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων τῶν Πρεσβειῶν, ὡς καὶ αἱ τῶν Γενικῶν Προξένων, Προξένων, Ὑποπροξένων, τῶν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διωρισμένων Γραμματέων τῶν Προξενείων καὶ τῶν διερμηνέων αὐτῶν, λογίζονται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μισθῶν τῶν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἰσοβάθμων αὐτοῖς ὑπαλλήλων.

Ἄρθρ. 6. Ἡ σύνταξις συνίσταται·

α') Ἐν ταῖς περιπτώσεσι τοῦ α' καὶ γ' ἐδαφίου τοῦ 1 ἄρθρ. εἰς εἴκοσι πέντε πεντηκοστὰ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ. 4 μέσου ὅρου τοῦ μισθοῦ καὶ ἐπιμισθίων τοῦ ὑπαλλήλου. Μετὰ εἴκοσι πέντε δὲ ἐτῶν ὑπηρεσίαν, δι' ἕκαστον ὑπηρεσίας ἔτος αὐξάνει ἡ σύνταξις καθ' ἓν πεντηκοστόν.

β') Ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ β' καὶ δ' ἐδαφίου τοῦ ἄρθρ. 1 εἰς τὸν ἐλάχιστον ὅρον τῆς ἀνωτέρω ἀπονεμομένης συντάξεως, καὶ ὅταν ἀκόμη ὁ ὑπάλληλος δὲν συνεπλήρωσε τὸ εἰκοστὸν πέμπτον τῆς ὑπηρεσίας ἔτος, αὐξανούσης, ὡς ἀνωτέρω, τῆς συντάξεως καθ' ἓν πεντηκοστὸν δι' ἕκαστον ἔτος ὑπηρεσίας.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

γ') Ἐν τῇ περιπτώσει δὲ τοῦ 2 ἄρθρου εἰς 10 πεντηκοστὰ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 μέσου ὅρου τοῦ μισθοῦ, καὶ τῶν ἐπιμισθίων τοῦ ὑπαλλήλου. Μετὰ δεκαετῆ δὲ ὑπηρεσίαν, δι' ἕκαστον τῆς ὑπηρεσίας ἔτος, αὐξάνει καθ' ἓν πεντηκοστόν.

Ἄρθρ. 7. Κατὰ τὴν συγκεφαλαίωσιν τοῦ πρὸς ἀπόλαυσιν τῆς συντάξεως ὡρισμένου χρόνου, τὸ ἔλαττον τῶν 12 μηνῶν διάστημα, εἰ μὲν εἶναι κατώτερον τῶν 7, δὲν λογίζεται, εἰ δὲ εἶναι ἑπτάμηνον ἢ ἀνώτερον, λογίζεται ὡς πλῆρες ἔτος.

Ἄρθρ. 8. Ἐν τῷ κατὰ τὸ 4 ἄρθρον ὁριζομένῳ ποσῷ τῆς συντάξεως, τὰ κλάσματα τῆς δραχμῆς παραλείπονται.

Ἄρθρ. 9. Οὐδεὶς λαμβάνει διπλῆν σύνταξιν, ἢ σύνταξιν καὶ μισθὸν, ἢ σύνταξιν καὶ ἀποζημίωσιν Βουλευτικὴν ἢ Γερουσιαστικὴν, ἢ σύνταξιν καὶ ἀποζημίωσιν εἰς ἐθνικὴν γῆν· οὐδέποτε δὲ ἡ σύνταξις ὑπερβαίνει τὰ τρία τέταρτα τοῦ μισθοῦ τοῦ τελευταίου ἔτους τῆς ὑπηρεσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ συντάξεως τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρ. 10. Δικαίωμα εἰς σύνταξιν, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἑπομένῳ ἄρθρῳ ὁριζόμενα, ἔχουσι μόνον ἐν ταῖς περιπτώσεσι τοῦ 1 ἄρθρου.

α') Ἡ χήρα τοῦ συνταξιούχου, ἢ τοῦ ἀποκτήσαντος τὸ πρὸς σύνταξιν δικαίωμα.

β') Τὰ ἀνήλικα νόμιμα οὐχὶ δὲ καὶ τὰ θετὰ τέκνα αὐτοῦ.

γ') Ἡ χήρα καὶ τὰ ὀρφανὰ τοῦ συμπληρώσαντος τὴν ὑπηρεσίαν τῶν εἴκοσι πέντε ἐτῶν, ἀποβιώσαντος δὲ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ πρὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς ἡλικίας τῶν ἑξήκοντα ἐτῶν.

δ') Ἡ χήρα καὶ τὰ ὀρφανὰ, τοῦ ἕνεκα τῆς ὑπηρεσίας ἀποβιώσαντος.

Ἄρθρ. 11. Ἡ σύνταξις τῆς μὴ ἐχούσης ἀνήλικας υἱοὺς ἢ ἀγάμους θυγατέρας χήρας, ἢ τοῦ ὀρφανοῦ μητρὸς τέκνου, καὶ ἡ τοῦ ἔχοντος μητέρα, ἀπολέσασαν τὸ πρὸς σύνταξιν δικαίωμα, ὁρίζονται εἰς τὸ ἥμισυ τῆς συντάξεως, ἧς ἀπήλαυσεν, ἢ εἶχε δικαίωμα ν' ἀπολαύσῃ ὁ σύζυγος ἢ ὁ πατήρ.

Τῆς δ' ἐχούσης ἕνα ἢ πλείονας ἀνήλικας υἱοὺς ἢ ἀγάμους θυγατέρας, τῶν πλειόνων τοῦ ἑνὸς ὀρφανῶν μητρὸς ἀνηλίκων υἱῶν ἢ ἀγάμων θυγατέρων, καὶ τῶν ἐχόντων μητέρα ἀπολέσασαν τὸ πρὸς σύνταξιν δικαίωμα, εἰς τὰ τρία τέταρτα τῆς συντάξεως τοῦ συζύγου ἢ πατρός.

Ἄρθρ. 12. Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον σύνταξις ἀνήκει κατὰ τὸ ἥμισυ μὲν εἰς τὴν χήραν, κατὰ δὲ τὸ ἕτερον ἥμισυ εἰς τὸ τέκνον ἢ τὰ τέκνα κατ' ἴσας μερίδας.

Ἂν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τῆς μητρὸς ἐπιζῇ εἷς μόνον ἀνῆλιξ υἱὸς ἢ μία ἄγαμος θυγάτηρ, ἡ σύνταξις αὐτοῦ δίδεται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 11 § 1.

Ἂν ἐπιζῶσι πλείονες τοῦ ἑνὸς ἀνήλικες υἱοὶ ἢ ἄγαμοι θυγατέρες κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 11 § 2.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Μετὰ τὴν ἐνηλικιότητα, ἀποκατάστασιν, ἢ ἀποβίωσιν ἁπάντων αὐτῶν, ἡ χήρα ἀπολαύει ἰσοβίως τοῦ ἡμίσεως τῆς συντάξεως τοῦ συζύγου της.

Ἄρθρ. 13. Δὲν ἔχουσι δικαίωμα πρὸς σύνταξιν.

α') Ἡ διεζευγμένη ἢ κατ' αἴτησιν τοῦ συζύγου ἀπὸ κοίτης καὶ τραπέζης κεχωρισμένη σύζυγος.

β') Ἡ ἐντὸς τοῦ τελευταίου ἔτους τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἀποκτήσαντος δικαίωμα εἰς σύνταξιν συζευχθεῖσα μετ' αὐτοῦ, καὶ τὰ ἐκ τοῦ γάμου τούτου τέκνα, ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων τοῦ β' καὶ γ' ἐδαφίου τοῦ 1 ἄρθρου.

γ') Ἡ μετὰ συνταξιούχου συζευχθεῖσα, καὶ τὰ ἐκ τοῦ γάμου τούτου τέκνα.

Ἄρθρ. 14. Τὰ κατὰ τὸν θάνατον τῶν γονέων δι' ἀνίατον σωματικὴν βλάβην ἢ νόσον ἀνίκανα πρὸς πορισμὸν τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἐνήλικα τέκνα ἐξομοιοῦνται πρὸς τὰ ἀνήλικα εἰς τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ ἀποβολῆς, διακοπῆς καὶ ἀνακτήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς συντάξεως.

Ἄρθρ. 15. Τὸ πρὸς σύνταξιν δικαίωμα ἀποβάλλεται, ἐὰν ὁ συνταξιοῦχος, ἢ ὁ ἔχων δικαίωμα εἰς σύνταξιν:

α') Καταδικασθῇ δι' ἀμετακλήτου ἀποφάσεως ἐπὶ κακουργήματι, ἢ ἐπί τισι τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 22 καὶ 24 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, καὶ ἐν τῷ ἀπὸ 20 Μαΐου 1836 Β. Διατάγματι ἐνδιαλαμβανομένοις πλημμελήμασιν.

β') Ἀποβάλῃ τὴν Ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν.

Ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ α' ἐδαφίου, ἡ σύνταξις δύναται ν' ἀποδοθῇ διὰ τὸ μέλλον ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, ἐὰν εἰς τὸν καταδικασθέντα ἀπονεμηθῇ Βασιλικὴ χάρις· ἀποδίδεται δὲ πάντοτε διὰ τὸ μέλλον, ἅμα οὗτος νομίμως ἀποκατασταθῇ.

Ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ 2 ἐδαφίου, τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως ἀνακτᾶται ὡσαύτως διὰ τὸ μέλλον, ἐὰν ὁ στερηθεὶς τῆς Ἑλληνικῆς Ἰθαγενείας ἀνακτήσῃ αὐτήν.

γ') Ἀποβάλλει τέλος τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμα ἡ ἐλθοῦσα εἰς νέον γάμον χήρα.

Ἄρθρ. 16. Τὸ πρὸς σύνταξιν δικαίωμα διακόπτεται.

α') Ἐὰν ὁ συνταξιοῦχος ἀπέλθῃ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἄνευ ἀδείας, ἢ διαμείνῃ ἐν αὐτῇ ἓξ μῆνας μετὰ τὴν ἔκπνευσιν τῆς ἀδείας του.

β) Κατὰ τὴν ἀναλογοῦσαν εἰς τὸ τέκνον μερίδα, ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἀναδεχθῇ τὴν ἐκπαίδευσιν αὐτοῦ.

Ἡ σύνταξις ἄρχεται ἐκ νέου, ἅμα ἐκλείψωσιν οἱ λόγοι τῆς διακοπῆς.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ συστάσεως ταμείου συντάξεων τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Συντάξεων Συμβουλίου.

Ἄρθρ. 17. Συνιστᾶται ἐν Ἀθήναις ταμεῖον συντάξεων τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων, διοικούμενον ὑπὸ τριμελοῦς ἐπιτροπῆς, διοριζομένης διὰ Β. Διατάγματος, ἐκ πολιτικῶν ὑπαλλήλων, συνεισφερόντων εἰς τὸ ταμεῖον τοῦτο κατὰ τὸ β' ἐδάφιον τοῦ ἑπομένου ἄρθρου.

Προσέτι συνιστᾶται ἴδιον πενταμελὲς συμβούλιον ἐπὶ τῶν συντάξεων, διοριζόμενον διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος, ἐκ τῶν εἰς τὸ ταμεῖον τῶν συντάξεων, κατὰ τὸν § β' τοῦ ἑπομένου ἄρθρου συνεισφερόντων πολιτικῶν ὑπαλλήλων.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος διορίζεται εἷς πρόεδρος ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ· ὁ νεώτερος τῶν συγκροτούντων αὐτὸ ἐκπληροῖ χρέη γραμματέως.

Ἡ ἐπιτροπὴ καὶ τὸ συμβούλιον ἀνανεοῦνται κατὰ τριετίαν, δύνανται δὲ νὰ διορισθῶσιν ἐκ νέου οἱ αὐτοί.

Ἄρθρ. 18. Οἱ πόροι τοῦ ταμείου τούτου εἶναι

α') Ἐτησία χορήγησις ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἐκ δραχ. ἑκατὸν χιλιάδων, ἧς ἡ καταβολὴ ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1861.

β') Πέντε τοῖς ἑκατὸν κατ' ἔτος ἐκ τοῦ μισθοῦ καὶ τῶν διαρκῶν ἐπιμισθίων τῶν ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ διαλαμβανομένων ὑπαλλήλων.

Οἱ πρέσβεις παντὸς βαθμοῦ, οἱ ἐπιτετραμμένοι τῆς Κυβερνήσεως, οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῶν Πρεσβειῶν, οἱ γεν. πρόξενοι, πρόξενοι, οἱ ὑποπρόξενοι καὶ οἱ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διωρισμένοι γραμματεῖς καὶ διερμηνεῖς αὐτῶν, καταβάλλουσι τὸ ἀνωτέρω ποσὸν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐν τῷ 5 ἄρθ. τοῦ παρόντος Νόμου ὑπολογισθέντος μισθοῦ.

Οἱ τὰ προξενικὰ τέλη ἀπολαμβάνοντες πρόξενοι, καὶ προξενικοὶ ὑπάλληλοι, καταβάλλουσι τὸ ἀνωτέρω προσδιοριζόμενον ποσὸν ἐπὶ ποσότητος ἴσης τῷ μισθῷ τῶν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἰσοβάθμων αὐτοῖς ὑπαλλήλων.

Οἱ προξενικοὶ οὗτοι ὑπάλληλοι καταβάλλουσιν ἐντὸς ἑκάστου ἔτους τὴν συνεισφορὰν ταύτην, ἄλλως τὰ ἔτη, καθ' ἃ καθυστέρησαν, δὲν λογίζονται εἰς τὸν χρόνον τὸν πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ δικαώματος εἰς σύνταξιν ὡρισμένον.

γ') Ὁ τοῦ πρώτου ὁλοκλήρου μηνὸς μισθὸς παντὸς μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Νόμου κατὰ πρῶτον διοριζομένου ὑπαλλήλου, ἀλλ' ἡ καταβολὴ αὕτη δύναται κατ' αἴτησιν τοῦ ὑπαλλήλου νὰ μερισθῇ ἐπὶ τῶν τριῶν πρώτων αὐτοῦ μηνιαίων μισθῶν. Τὸ ποσὸν τοῦτο καταβάλλει καὶ ὁ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐπανερχόμενος ὑπάλληλος, ἂν δὲν ὑπέστη ἄλλοτε τὴν κράτησιν ταύτην.

δ') Ἡ τοῦ α'. ὁλοκλήρου μηνὸς αὔξησις τοῦ μισθοῦ τοῦ ὑπαλλήλου.

ε') Τὰ πειθαρχικὰ πρόστιμα, καὶ ὅσα ἄλλα δι' ἰδίων Νόμων ἀποδοθῶσιν εἰς τὸ ταμεῖον τοῦτο.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ς') Τὰ πρὸς ὄφελος τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων εἰσπραττόμενα δικαιώματα ὡς καὶ τὰ μέχρι τοῦδε εἰσπραχθέντα τοιαῦτα, καθὼς ἐπίσης καὶ αἱ γενόμεναι κρατήσεις ἐκ τῶν μισθῶν αὐτῶν.

ζ') Ἡ ἐλάττωσις τοῦ μισθοῦ τῶν ἐπ' ἀδείᾳ ἀπόντων ὑπαλλήλων, καθ' ὅσον δὲν γίνεται χρῆσις αὐτοῦ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀπόντος.

η') Κατάθεσις ἑνὸς μηνιαίου μισθοῦ παντὸς μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Νόμου νυμφευομένου δημοσίου ὑπαλλήλου.

θ') Τὰ ὑπὲρ τοῦ ταμείου τούτου δωρήματα καὶ κληροδοτήματα.

ι') Οἱ τόκοι ἢ ἄλλαι ὠφέλειαι τῶν ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ διαλαμβανομένων κεφαλαίων.

Ἄρθρ. 19. Ἡ κατὰ τὸ α' ἐδάφιον τοῦ προηγουμένου ἄρθρου χορήγησις καὶ αἱ κατὰ τὰ β', γ', δ', ε', ς', καὶ ζ', ἐδάφια τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου κρατήσεις καὶ καταβολαὶ ἄρχονται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου. Πάντα δὲ τὰ χρηματικὰ κεφάλαια τοῦ ταμείου τῶν συντάξεων κατατίθενται ἐντόκως εἴς τινα ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος Τράπεζαν.

Ἄρθρ. 20. Οἱ ταμίαι τοῦ Κράτους ἀφαιροῦσι κατὰ μῆνα ἐκ τῶν παρ' αὐτῶν πληρωνομένων μισθῶν καὶ ἐπιμισθίων τῶν ἐν τῷ ἄρθ. 1 ἀναφερομένων δημοσίων ὑπαλλήλων, τὰς ἐνδιαλαμβανομένας εἰς τὰ ἐδάφια β', γ', δ', ε', καὶ ζ' τοῦ ἄρθρ. 18 κρατήσεις καὶ καταβολάς, καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτὰς εἰς τὸ ταμεῖον τῶν συντάξεων ἐντὸς τοῦ ἑπομένου μηνός· εἶναι δὲ προσωπικῶς ὑπεύθυνοι διὰ πᾶσαν παράλειψιν.

Ἄρθρ. 21. Διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος θέλουσι κανονισθῆ τὰ καθήκοντα τῆς ἐπὶ τοῦ ταμείου ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν συντάξεων συμβουλίου, καὶ τὰ τοῦ ἐλέγχου τῆς διαχειρίσεως τοῦ ταμείου.

Διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος θέλουσιν ὁρισθῆ τὰ ἀποδεικτικὰ μέσα, εἰς ἃ θέλει στηρίζεσθαι ἡ τῆς συντάξεως αἴτησις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Περὶ ἀπονομῆς συντάξεων.

Ἄρθρ. 22. Πᾶσα αἴτησις συντάξεως παραδίδεται πρὸς τὸν ὑπουργὸν τοῦ κλάδου, εἰς ὃν ὑπάγεται ὁ ὑπάλληλος, παρ' αὐτοῦ δὲ παραπέμπεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν συντάξεων συμβούλιον.

Ἄρθρ. 23. Ἐντὸς δύω μηνῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τῆς αἰτήσεως, ὁ ὑπουργὸς, ἀφοῦ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν γνώμην τοῦ ἐπὶ τῶν συντάξεων συμβουλίου, προσδιορίζει τὴν σύνταξιν καὶ κοινοποιεῖ τὰς βάσεις αὐτῆς πρὸς τὸν αἰτοῦντα, τούτου δὲ μὴ γενομένου ἢ ἐὰν ὁ αἰτῶν νομίσῃ, ὅτι αἱ βάσεις δὲν εἶναι ὀρθαί, δύναται νὰ προσφύγῃ εἰς τὰ δικαστήρια.

Ἄρθρ. 24. Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον προσφυγὴ εἰς τὰ δικαστήρια γίνεται διὰ συνοπτικῆς ἀγωγῆς, ἀπευθυνομένης κατὰ τοῦ δημοσίου.

Ἄρθρ. 25. Περὶ τῆς ἀπονομῆς πάσης συντάξεως ἐκδίδεται Βασιλικὸν Διάταγμα προσυπογραφόμενον παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ καὶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν, καὶ δημοσιευόμενον διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 26. Ἡ σύνταξις ἄρχεται, διὰ μὲν τὰ ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας πρόσωπα, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς αἰτήσεως, τηρουμένης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 30, διὰ δὲ τοὺς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ διατελοῦντας, ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν γείνῃ δεκτὴ ἡ ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεως αἴτησίς των, ἢ, τούτου μὴ γενομένου, ἀφοῦ παρέλθωσι τρεῖς μῆνες ἀπὸ τῆς αἰτήσεως.

Ἄρθρ. 27. Αἱ περὶ ἀπονομῆς συντάξεως διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου ἰσχύουσι καὶ ὡς πρὸς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, οἵτινες δὲν διατελοῦσι νῦν ἐν ὑπηρεσίᾳ, καὶ τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου ἀποβιωσάντων ὑπαλλήλων.

Ἄρθρ. 28. Αἱ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου ἀπονεμηθεῖσαι πολιτικαὶ συντάξεις διατηροῦνται· ἀλλὰ τὸ ποσὸν αὐτῶν κατ' αἴτησιν τῶν ἐχόντων δικαίωμα, κανονίζεται ἐπὶ ταῖς ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ βάσεσιν· αἱ συντάξεις τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν συνταξιούχων τούτων ρυθμίζονται καὶ ἀπονέμονται ἐπίσης κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. 29. Αἱ δυνάμει τῶν κειμένων νόμων μέχρι τοῦδε χορηγούμεναι συντάξεις θέλουσιν ἐξακολουθεῖ νὰ πληρώνωνται καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου. Ὁσάκις δὲ, κατὰ τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ προβλεπομένας περιστάσεις, ἡ ἀπονομὴ αὐτῶν γίνεται ἐπὶ τῶν βάσεων καὶ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος Νόμου, τότε πληρώνονται ἐκ τοῦ ταμείου τῶν συντάξεων.

Ἄρθρ. 30. Αἱ συντάξεις ὅσων τὸ δικαίωμα ἀπεκτήθη ἤδη ἢ θέλει ἀποκτηθῆ μέχρι τέλους τοῦ παρόντος ἔτους, θέλουν ἀρχίσει ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1862.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης παύει πᾶσα ἄλλη περίθαλψις, λόγῳ συντάξεως χορηγουμένη.

Ἄρθρ. 31. Τὸ ἄρθρον 310 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων καὶ τὰ ἄρθρα 118 καὶ 119 τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1836 Βασιλικοῦ Διατάγματος περὶ ἑλληνικῶν Σχολείων καὶ Γυμνασίων, καθ' ὅσον ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸν παρόντα Νόμον, καθὼς καὶ πᾶσα ἄλλη διάταξις εἰς τὸν παρόντα νόμον ἀντιβαίνουσα, καταργοῦνται.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Αὐγούστου 1861.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ

Μ. ΠΟΤΑΗΣ, Α. Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ, Ε. Α. ΣΙΜΟΣ,
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΘΕΣΠΙΣΜΑ

Περὶ εἰσαγωγῆς κορασίων εἰς τὸ Σχολεῖον τῆς ἑταιρίας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ

Κατὰ πρότασιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ καὶ ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου,

Θεσπίζει.

Α'. Διὰ νὰ εἰσαχθῇ τις νεᾶνις εἰς τὸ κατάστημα τῆς φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας, ὡς ὑπότροφος τῆς Κυβερνήσεως, ἢ τινος τῶν δήμων τοῦ Κράτους, ἀπαιτεῖται 1) νὰ ἔχῃ ἡλικίαν ἔνδεκα τελείων ἐτῶν 2) νὰ ἦναι δεδιδαγμένη τὰ ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις καλῶς ὠργανισμένοις παραδιδόμενα μαθήματα, ὥστε νὰ δύναται ν' ἀναγινώσκῃ, οὐ μόνον ἀπταίστως εἰς τὰ τῆς καθομιλουμένης, ἀλλὰ καὶ ὅπως οὖν ἐλευθέρως εἰς τὰ τῆς ἀρχαίας γλώσσης βιβλία, νὰ γράφῃ δὲ τὰ ὑπαγορευόμενα τακτικῶς καὶ εὐαναγνώστως, σχηματίζουσα τὰς λέξεις, καὶ μετ' ὀρθογραφίας τοὐλάχιστον τῶν καταλήξεων.

Διὰ τὴν μετὰ ταῦτα δὲ ἱκανότητά της ὀφείλει νὰ προσαγάγῃ πιστοποιητικὸν ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Δημοδιδασκάλου καὶ τοῦ τῆς ἐπαρχίας Σχολάρχου, ἐκδεδομένου ἐπὶ προσωπικῇ αὐτῶν εὐθύνῃ.

Β'. Αἱ οὕτως εἰς τὸ Παρθεναγωγεῖον εἰσαγόμεναι νεάνιδες, ὑποχρεοῦνται νὰ διέλθωσι τὰς ἐν τῷ καταστήματι ὡρισμένας τάξεις κατὰ τὸν διοργανισμόν, καὶ τότε, ἐξεταζόμεναι τὴν ἀπολυτήριον ἐξέτασιν λαμβάνουσι τὸ νενομισμένον διδασκαλικὸν πτυχίον.

Ἡ δὶς μίαν τάξιν ἐπαναλαβοῦσα, χωρὶς νὰ κατασταθῇ προβιβασμοῦ ἀξία, στερεῖται τῆς παραιτέρω ὑποτροφίας.

Γ'. Ἐὰν νεᾶνίς τις ἐν τῷ διαστήματι τοῦ χρόνου τῆς μαθητείας της ἐπιδείξῃ διαγωγὴν ἐπίμεμπτον ἐφαρμόζονται κατ' αὐτῆς αἱ ἐν ταῖς § ά. μέχρι τοῦ ζ'. τοῦ 70 ἄρθρου τοῦ διοργανισμοῦ τῆς Ἑταιρίας διαγεγραμμέναι πειθαρχικαὶ ποιναί· ἐν ὑποτροπῇ δὲ, μάλιστα μετὰ τὴν ἀναγγελίαν τῶν γεγονότων εἰς τὴν Ἀρχὴν, τὴν δαπανῶσαν διὰ τὴν ἐκπαίδευσίν της, καθὼς καὶ ἂν τυχὸν καμμία ἐξ αὐτῶν προέλθῃ εἰς πρᾶξιν, προσβάλλουσαν τὴν ὑπόληψιν τοῦ καταστήματος, καὶ διὰ τῶν ἀνηκουσῶν ἐξετάσεων ἀποδειχθεῖσαν, ἀποβάλλεται· ἡ δὲ περὶ ταύτης ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου κοινοποιεῖται συγχρόνως εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Ὑπουργεῖον.

Εἰς τὸν αὐτὸν Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος θεσπίσματος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 7 Σεπτεμβρίου 1863.

Ὁ Πρόεδρος
Μ. ΡΟΥΦΟΣ.

Β. Κ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΨΗΦΙΣΜΑ Ο'.

Περὶ ὁρκωμοσίας δημοσίων λειτουργῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν

Η ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Β'. ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

Ψηφίζει·

Ἄρθρ. 1. Πάντες οἱ δημόσιοι λειτουργοὶ τοῦ Κράτους δίδουσι τὸν ἑξῆς ὅρκον·

«Ὀρκίζομαι νὰ φυλάττω πίστιν εἰς τὴν πατρίδα καὶ εἰς τὸν Συν»ταγματικὸν Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα, τοὺς »Νόμους καὶ τὰ ψηφίσματα τοῦ Κράτους, καὶ νὰ διαχειρίζωμαι τι»μίως καὶ εὐσυνειδήτως τὴν ἀνατεθεῖσάν μοι δημοσίαν λειτουργίαν».

Ἄρθρ. 2. Τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος δίδουσι τὴν κατὰ τὸ ἄρθρ. Δ' τοῦ καταστατικοῦ αὐτῆς Νόμου ὁριζομένην διαβεβαίωσιν. Οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου Γ' τοῦ ἀπὸ 9 Ἰουνίου 1852 περὶ Ἐπισκοπῶν Νόμου ὁριζομένην διαβεβαίωσιν.

Τὸ παρὸν ψήφισμα θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις 24 Ὀκτωβρίου 1863.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΜΩΡΑΪΤΙΝΗΣ

Οἱ γραμματεῖς

Ε. ΑΝΤΥΠΑΣ

ΝΟΜΟΣ ΜΓ'.

Περὶ ἐξελέγξεως τῶν στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν συντάξεων ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κτλ.

Κυροῦμεν τὸν ἑπόμενον Νόμον, ψηφισθέντα ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις Β' Ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεως, καὶ διατάσσομεν τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 1. Οὐδεμία στρατιωτικὴ, ναυτικὴ, ἢ πολιτικὴ σύνταξις, ἐκτὸς τῶν δι' εἰδικοῦ Νόμου χορηγουμένων, ἀπονέμεται, ἐὰν προηγουμένως δὲν ἐξελεγχθῆ ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου. Ἐπὶ τούτῳ ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς, πρὶν προκαλέσῃ τὸ περὶ ἀπονομῆς τῆς συντάξεως Βασιλικὸν διάταγμα, ὀφείλει νὰ διαβιβάζῃ εἰς τὸ Συνέδριον πάντα τὰ ἔγγραφα, ἐφ' ὧν στηρίζονται τὰ δικαιώματα τοῦ συνταξιούχου· τοῦτο δὲ, ἐξελέγχον, ἀποφαίνεται ἐντὸς δύο μηνῶν δι' ἠτιολογημένης ἐκθέσεως. Τὸ Συνέδριον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διατάττῃ ἐξετάσεις, ἢ νὰ ζητῇ παρὰ τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν τοῦ Κράτους πληροφορίας, ὁσάκις νομίζει, ὅτι ἐκ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων δὲν ἀποδεικνύονται προσηκόντως τὰ δικαιώματα τοῦ συνταξιούχου.

Ἄρθρ. 2. Μετὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς συντάξεως, ὅλα τὰ σχετικὰ ἔγ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

γραφα παραπέμπονται καὶ κατατίθενται εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, τὸ ὁποῖον κρατεῖ Κώδικα ὅλων τῶν συντάξεων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Μαρτίου 1864.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ Πρόεδρος, Π. ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ, Θ. ΔΗΛΗΓΙΑΝΝΗΣ, Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ, Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΡΟΣ, Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

ΝΟΜΟΣ ΟΔ΄.

Περὶ τοῦ ἐν Ἑλλάδι χρονολογικοῦ συστήματος, ἐφαρμοσθησομένου ἐν Ἑπτανήσῳ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κτλ.

Κυροῦμεν τὸν ἑπόμενον Νόμον ψηφισθέντα ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις Β΄ Ἐθν. Συνελεύσεως τῶν Ἑλλήνων καὶ διατάσσομεν τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ προσεχοῦς μηνὸς Ὀκτωβρίου ἐνεστῶτος ἔτους αἱ ἐν τῇ πρώην Ἑπτανήσῳ Ἀρχαὶ θέλουσι χρονολογεῖ τὰς πράξεις των κατὰ τὸ ἰσχῦον ἐν Ἑλλάδι χρονολογικὸν ἔτος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 16 Σεπτεμβρίου 1864.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Α. Χ. ΛΟΝΤΟΣ.

ΝΟΜΟΣ ϞΗ΄.

Περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς συντάξεως τῶν πρὸ τοῦ Νόμου ΧΝΒ΄. παραιτηθέντων ὑπαλλήλων.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κτλ.

Κυροῦμεν τὸν ἑπόμενον Νόμον, ψηφισθέντα ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις Β΄. Ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεως, καὶ διατάσσομεν τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Τὸ πρὸς σύνταξιν δικαίωμα, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ΧΝΒ΄. Νόμου περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τὸ περὶ ἐκτελέσεως αὐτοῦ Βασιλικὸν Διάταγμα τῆς 24 Αὐγούστου 1861 τῶν πρὸ τοῦ Νόμου τούτου καὶ πρὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς ἡλικίας τῶν 60 ἐτῶν παραιτηθέντων ὑπαλλήλων τῶν ἐχόντων εἰκοσιπενταετῆ ὑπηρεσίαν, ἄρχεται μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἡλικίας τῶν ἑξήκοντα ἐτῶν, καὶ ἀφ' ἧς ὑπέβαλον ἢ ὑποβάλλουσι τὴν περὶ τούτου αἴτησίν των.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Νοεμβρίου 1864.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Σ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΝΟΜΟΣ ΡΚϛ'.

Περὶ τῆς καὶ ἐν Ἑπτανήσῳ ἐφαρμογῆς τῶν περὶ δημοδιδασκαλίας Νόμων καὶ διατάξεων.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον ἐνιαῖον.

Οἱ περὶ δημοτικῆς ἢ προκαταρκτικῆς Ἐκπαιδεύσεως Νόμοι, καθὼς καὶ αἱ λοιπαὶ περὶ αὐτῆς διατάξεις, αἱ διατελοῦσαι σήμερον ἐν ἰσχύϊ ἐν Ἑλλάδι, ἰσχύουσι τοῦ λοιποῦ καὶ ἐν Ἑπτανήσῳ.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς βουλῆς καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Δεκεμβρίου 1865.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Κ. ΔΑΡΕΙΩΤΗΣ.

ΝΟΜΟΣ ΡΛΘ'.

Περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὸ διὰ τοῦ ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1857 Γ'. Νόμου τοῦ ΙΑ'. Κοινοβουλίου συσταθὲν ἐν Ἑπτανήσῳ ταμεῖον τῶν συντάξεων καὶ τὸ διὰ τοῦ ἀπὸ 3 Αὐγούστου 1861 ΧΝΒ'. Νόμου συσταθὲν τοιοῦτον τῶν πολιτικῶν συντάξεων συγχωνεύονται.

Αἱ ἐν Ἑπτανήσῳ ὑπηρεσίαι, αἱ ἄχρι τοῦδε διεπόμεναι ὑπὸ τοῦ πρώτου Νόμου, ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ΧΝΒ'. Νόμου.

Ἄρθρ. 2. Οἱ μέχρι τοῦδε ἀποκτήσαντες τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως κατὰ τὸν ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1857 Νόμον καὶ ἐκτὸς ὑπηρεσίας διατελοῦντες κανονίζουσι κατ' αὐτὸν τὰς συντάξεις των

Δύνανται ὡσαύτως νὰ κανονίσωσι κατ' αὐτὸν τὰς συντάξεις των καὶ ὅσοι τῶν ὑπαλλήλων τῆς πρώην Ἰονίου Πολιτείας διατελοῦσιν ἐν ὑπηρεσίᾳ τοῦ Βασιλείου, ἀλλ' ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ θέλουσι λογισθῆ εἰς προσδιορισμὸν τῶν συντάξεών των μόνον αἱ πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος Νόμου ὑπηρεσίαι.

Ἡ ἀναγνώρισις τῶν συντάξεων κατὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ παρόντος ἄρθρου θέλει γίνεσθαι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ΧΝΒ'. Νόμου καὶ τῶν ἑπομένων σχετικῶν.

Ἄρθρ. 3. Οἱ κατὰ τὸν ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1857 Νόμον ἀπολαμβάνοντες καὶ οἱ κατὰ τὸ ἐδάφιον 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος Νόμου ἀπολαύσοντες σύνταξιν δὲν δικαιοῦνται νὰ αἰτήσωσιν ὅπως ὑπαχθῶσιν εἰς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὰς διατάξεις τοῦ ΧΝΒ'. Νόμου, εἰμὴ μόνον ἐὰν διορισθῶσιν εἰς δημοσίαν ὑπηρεσίαν, ὑποβάλλουσαν αὐτοὺς εἰς κρατήσεις ὑπὲρ τοῦ ταμείου τῶν συντάξεων, καὶ διατελέσωσιν ἐν αὐτῇ ἐν τοὐλάχιστον ἔτος.

Ἄρθρ. 4. Ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1857 Νόμου τασσομένη πενταετὴς προθεσμία καταργεῖται.

Ἄρθρ. 5. Οἱ μὴ ὑποβληθέντες εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ΧΝΒ'. Νόμου ἐπιβαλλομένας κρατήσεις ὑπάλληλοι, οἱ δυνάμει αὐτοῦ συνταξιοῦχοι καὶ οἱ ὑπαγόμενοι μὲν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1857 Ἰονίου Νόμου, ἀλλὰ μὴ συμμορφωθέντες πρὸς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ αὐτοῦ περὶ καταβολῆς διὰ τὰς προηγουμένας ὑπηρεσίας των, ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλωσιν εἰς τὸ ταμεῖον τῶν συντάξεων διὰ τὰς μὴ ὑπαχθείσας εἰς κράτησιν ὑπηρεσίας των ἁπάσας τὰς ἐπιβαλλομένας κρατήσεις, ἃς καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ὑπεβλήθησαν εἰς αὐτάς. Τὸ χρέος τοῦτο ἐξοφλεῖται δι' ἐπιβαλλομένης κρατήσεως 5 τοῖς $^0/_0$ ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ διατελούντων, 10 δὲ τοῖς $^0/_0$ ἐπὶ τῶν κατωτέρω τῶν 100 δραχμῶν συντάξεων, καὶ 15 $^0/_0$ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω τοῦ ποσοῦ τούτου· θεωρεῖται δὲ ὁλοσχερῶς ἐξοφλημένον ἅμα ἐκλείψῃ τὸ πρόσωπον τὸ δικαιούμενον εἰς μισθὸν ἢ σύνταξιν. Ὁ τρόπος τῆς ἐκκαθαρίσεως καὶ τοῦ κατ' ἀναλογίαν προσδιορισμοῦ τῶν μισθῶν (αἱ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων γενήσονται αἱ κρατήσεις) ἐφ' ὅσον χρόνον δὲν ὑπῆρχον ὡρισμένοι διὰ Νόμου τοιοῦτοι, κανονισθήσεται διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος.

Ἄρθρ. 6. Δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἔχουσι καὶ οἱ μετὰ εἴκοσιν ἔτῶν# ὑπηρεσίαν ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς Βασιλείας ἐν Ἑλλάδι ἀπολυόμενοι, καί τοι μὴ συμπληρώσαντες τὸ 60 ἔτος τῆς ἡλικίας των· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ σύνταξις συνίσταται εἰς τὰ $^{20}/_{30}$ τοῦ μέσου ὅρου, μετὰ εἴκοσι δὲ ἐτῶν ὑπηρεσίαν δι' ἕκαστονέτος αὐξάνει ἡ σύνταξις καθ' ἓν πεντηκοστόν.

Αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Νόμου ἐν ὑπηρεσίᾳ ἀποβιωσάντων, δεκαπενταετῆ δὲ ὑπηρεσίαν ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς Βασιλείας συμπληρωσάντων δημοσίων ὑπαλλήλων, δικαιοῦνται εἰς σύνταξιν ἀνάλογον πρὸς τὰ ἔτη τῆς ὑπερεσίας τῶν συζύγων ἢ πατέρων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ΧΝΒ'. Νόμου.

Ἄρθρ. 7. Οἱ ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος ἀξιωματικοὶ τοῦ στρατοῦ, οἵτινες μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῆς Βασιλείας διετέλεσαν ἢ διατελοῦν εἰς πολιτικὰς ὑπηρεσίας, διωρίσθησαν δὲ συγχρόνως καὶ εἰς τὴν Β. φάλαγγα, ἀλλὰ δὲν ἐπροικοδοτήθησαν, ἔχουν δικαίωμα εἰς πολιτικὴν σύνταξιν, ἐὰν ἡ ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος στρατιωτικὴ ὑπηρεσία των, ἑνουμένη μετὰ τῆς πολιτικῆς, ἀποτελῇ τὸ παρὰ τοῦ Νόμου χρονικὸν ἀπαιτούμενον διάστημα, ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὑποβάλλονται ὑπὲρ τοῦ ταμείου τῶν πολιτικῶν συντάξεων εἰς τὰς κρατήσεις περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ 5 ἄρθρ. τοῦ παρόντος Νόμου· λαμβάνουσι δὲ παρὰ μὲν τοῦ δημοσίου ταμείου τὸν μισθόν των, παρὰ δὲ τοῦ ταμείου τῶν πολιτικῶν συντάξεων μόνον τὸ ποσὸν, καθ' ὃ ἡ σύνταξις ὑπερβαίνει τυχὸν τὸν μισθόν.

ὄχι μόνον ἀπολυόμενοι ἀπὸ δημ. ὑπηρεσίαν· μετὰ 19 ἐτ. δ.π. σχ. 241.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἄρθρ. 8. Ἡ θέσις τοῦ Βιβλιοφύλακος τῆς Βουλῆς, ἰσόβαθμος πρὸς τὴν τοῦ τμηματάρχου Β΄. τάξεως, ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ συντάξεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς Νόμου ΑΜΘ΄. τῆς 11 Σεπτεμβρίου 1862, συνδυαζομένας μετὰ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Νόμου.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἰανουαρίου 1866.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Σ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΟΜΟΣ ΣΙϚ΄.

Περὶ φόρου τῶν ἐπιτηδευμάτων

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κλπ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

. . . . . .

Ἄρθρ. 7. Δὲν ὑποβάλλονται εἰς φόρον ἐπιτηδεύματος.

. . . . . .

3) Οἱ δημόσιοι καὶ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρέται, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξάσκησιν τῶν καθηκόντων τῆς θέσεώς των.

4) Οἱ συγγραφεῖς καὶ δημοσιογράφοι.

5) Οἱ Ἱερεῖς, Διδάσκαλοι καὶ Καθηγηταὶ σχολείων (πλὴν τῶν διευθυνόντων ἰδιωτικὰ ἐκπαιδευτήρια).

. . . . . .

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἀπριλίου 1867.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως.

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς

ΙΩΑΝΝΗΣ Ε. ΚΕΧΑΓΙΑΣ

ΝΟΜΟΣ ΥΗ΄.

Περὶ τῆς μὴ μεταθέσεως καθηγητῶν καὶ διδασκάλων διαρκοῦντος τοῦ σχολικοῦ ἔτους.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν τάδε·

Ἄρθρ. 1. Οὐδεὶς καθηγητὴς καὶ οὐδεὶς ἡ οὐδεμία διδάσκαλος μετατίθεται ἀπὸ σχολείου εἰς σχολεῖον, διαρκοῦντος τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ἐκτὸς τῶν ἑπομένων περιστάσεων.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

1) Λόγω νόσου, ἐνόρκως πιστοποιουμένης ὑπὸ δύο ἐπιστημόνων ἰατρῶν, χωρὶς ὅμως βλάβης τῶν συμφερόντων ἄλλου, ὧν ἡ ἐκτίμησις ἀφίεται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου.

2) Συνεπείᾳ ἀμοιβαίας αἰτήσεως δύο τοιούτων, ὁσάκις εἰς τὴν ἀντιμετάθεσιν αὐτῶν δὲν ἀντιβαίνει ὁ βαθμὸς καὶ ἑπομένως ἡ μισθοδοσία των.

3) Ὅταν συνεπείᾳ γνωμοδοτήσεως τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν πεισθῇ τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον ὅτι ἡ περαιτέρω διαμονὴ καθηγητοῦ ἢ διδασκάλου ἐν τῷ σχολείῳ, ἐν ᾧ διδάσκει, εἶνε ἀσυμβίβαστος πρὸς τὰς εὐλόγους ἀξιώσεις τῆς κοινότητος καὶ δύναται νὰ ἔχῃ δυσαρέστους συνεπείας. Πάντοτε ὅμως πρέπει νά ζητῆται προηγουμένως καὶ ἡ ἀπολογία αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 2. Πᾶσαι αἱ μὴ ἐκ τῶν εἰρημένων λόγων ἐπιζητούμεναι μεταθέσεις εἴτε παρὰ τῶν καθηγητῶν ἢ διδασκάλων, εἴτε παρὰ τῶν ἐπιτοπίων διοικητικῶν καὶ δημοτικῶν ἀρχῶν, ἐὰν ἐγκριθῶσι παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργείου, γίνονται εὐθὺς μετὰ τὰς θερινὰς ἐξετάσεις. Αἱ περὶ τούτων δὲ αἰτήσεις πρέπει νὰ καθυποβάλλωνται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἀποχρώντως καὶ εὐκρινῶς ἠτιολογημέναι, τῶν μὲν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰουλίου, τῶν δὲ δημοδιδασκάλων ἐκτὸς τοῦ μηνὸς Αὐγούστου ἑκάστου ἔτους.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Μαΐου 1871.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Α. Γ. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Μαΐου 1871.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ

ΝΟΜΟΣ ΦΛΒ'.

Περὶ συγχωνεύσεως τοῦ εἰδικοῦ ταμείου τῶν συντάξεων τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων μετὰ τοῦ δημοσίου ταμείου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθ. 1. Τὸ ταμεῖον τῶν συντάξεων τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων, τὸ διὰ τῶν νόμων τῆς 3 Αὐγούστου 1861 καὶ 7 Ἰανουαρίου 1866 περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων καθιδρυθὲν, συγχωνεύεται μετὰ τοῦ δημοσίου, ὅπερ ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1877 ἀναλαμβάνει

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀπ' εὐθείας τὴν πληρωμὴν τῶν συντάξεων. Ἀναβιβάζονται δὲ ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου αἱ διὰ τοῦ νόμου τῆς 3 Αὐγούστου 1861 ὁρισθεῖσαι κρατήσεις ἀπὸ 5 τοῖς $^0/_0$ εἰς 7 $^1/_2$ τοῖς $^0/_0$, αἵτινες θέλουσιν ἐπίσης εἰσπράττεσθαι παρὰ τοῦ δημοσίου ταμείου. Τὴν αὔξησιν ταύτην θέλουσιν ἀποτίσει καὶ διὰ τὰς πρὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1877 ὑπηρεσίας των πάντες οἱ διατελοῦντες ἐν ὑπηρεσίᾳ ὑπάλληλοι καὶ οἱ συνταξιοῦχοι διὰ προσθέτου κρατήσεως ἑτέρων 2 $^1/_2$ τοῖς $^0/_0$ ἐπὶ τῶν μισθῶν καὶ ἐπιμισθίων καὶ 10 τοῖς $^0/_0$ ἐπὶ τῶν συντάξεων. Τὰ δὲ διὰ τῶν εἰρημένων νόμων νομοθετημένα λοιπὰ ἔσοδα τοῦ συγχωνευομένου ταμείου θέλουσιν εἰσπράττεσθαι ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1877 διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου.

Ἄρθ. 2. Ἡ νομοθετηθεῖσα διὰ τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ἀπὸ 3 Αὐγούστου 1861 νόμου ἐπιτροπὴ τοῦ ταμείου τῶν συντάξεων καταργεῖται, τὰ καθήκοντα δὲ αὐτῆς, ἐκτὸς τῆς χρηματικῆς διαχειρίσεως, ἥτις μεταβιβάζεται εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ δημοσίου τεταγμένα ὄργανα, ἐκπληροῖ εἷς ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ προσδιοριζόμενος.

Ἄρθ. 3. Ὅσοι τῶν ὑπαλλήλων καὶ συνταξιούχων δὲν ἐξώφλησαν τὰς διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀπὸ 7 Ἰανουαρίου 1866 νόμου ἐπιβληθείσας κρατήσεις, συγκεφαλαιόνουσι τὴν ἐπιβαλλομένην κατὰ τὰ ἀνωτέρω διὰ τὰς προηγουμένας ὑπηρεσίας αὔξησιν, μετὰ τοῦ ὑπολειπομένου ἐκ τῶν κρατήσεων χρέους καὶ πληρώνουσι βαθμηδὸν τὸ σύνολον διὰ μόνης τῆς ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ προσθέτου κρατήσεως.

Ἄρθ. 4. Αἱ διὰ τῶν § γ' καὶ η' τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ἀπὸ 3 Αὐγούστου 1861 νόμου ὁρισθεῖσαι κρατήσεις μηνιαίου μισθοῦ, ἐπὶ διορισμῷ καὶ τῇ νυμφεύσει, ἐφαρμόζονται ἐφ' ἁπάντων τῶν πρὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ διορισθέντων ἢ νυμφευθέντων ὑπαλλήλων.

Ἄρθ. 5. Τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ἀποφαίνεται ἀνεκκλήτως ἐπὶ τῶν γενομένων ἐκκαθαρίσεων διὰ τὰς ἐπιβληθείσας εἰς τοὺς ὑπαλλήλους καὶ τοὺς συνταξιούχους κρατήσεις ἕνεκα προηγουμένων ὑπηρεσιῶν, ἐὰν οἱ ἐνδιαφερόμενοι ζητήσωσι παρ' αὐτοῦ τὴν ἀναθεώρησιν ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτοὺς κοινοποιήσεως τῆς ἐκκαθαρίσεως.

Ἄρθ. 6. Αἱ κατὰ τὸν νόμον τῆς 13 Μαρτίου 1864 ἠτιολογημέναι ἐκθέσεις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου περὶ ἀπονομῆς τῶν συντάξεών εἰσιν ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸν Ὑπουργόν.

Ἄρθ. 7. Αἱ ἐκχωρήσεις καὶ αἱ δικαστικαὶ κατασχέσεις τῶν συντάξεων ἀπαγορεύονται.

Ἄρθ. 8. Ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν διὰ τὴν χρῆσιν 1876 χορηγεῖται ἀναπληρωτικὴ πίστωσις δραχμῶν τριακοσίων χιλιάδων, καταχωριζομένη εἰς τὸ κεφ. 3 ἄρθ. 6. «Προίκισις ταμείου πολιτικῶν συντάξεων».

Ἄρθ. 9. Ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1877 ἅπασαι αἱ διατάξεις τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, ἰδίως τῶν ἄρθρων 69 — 81 καὶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

119 — 128, ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν διὰ τῶν ἀπὸ 3 Αὐγούστου τοῦ 1861 καὶ ἀπὸ 7 Ἰανουαρίου τοῦ 1866 νόμων ἀπονεμηθεισῶν καὶ ἀπονεμηθησομένων συντάξεων.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ἰανουαρίου 1877.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ, Σ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ
Α. Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ, Γ. ΜΙΛΗΣΙΣ,
Γ. ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΗΣ, Σ. ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Ἰανουαρίου 1877.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

ΝΟΜΟΣ ΧΘ΄.

Περὶ συστάσεως τοῦ Διδασκαλείου ἐν Ἀθήναις.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν

Ἄρθ. 1. Ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευσις ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἑξῆς γνώσεων·

α΄) Τῆς ἱερᾶς ἱστορίας καὶ τῆς κατηχήσεως·

β΄) Τῆς ἀναγνώσεως καὶ τῆς γραφῆς τῆς νέας Ἑλληνικῆς γλώσσης·

γ΄) Τῆς ἀριθμητικῆς καὶ τῶν ἀναγκαίων εἰδήσεων περὶ τῶν ἐν χρήσει μέτρων, σταθμῶν καὶ νομισμάτων·

δ΄) Τῶν πρακτικῶν ὁρισμῶν τῶν γεωμετρικῶν σχημάτων·

ε΄) Τῆς στοιχειώδους γεωγραφίας (φυσικῆς, μαθηματικῆς καὶ πολιτικῆς) καὶ ἀκριβέστερον τῆς γεωγραφίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Ἑλληνικῶν χωρῶν·

ς΄) Τῆς στοιχειώδους ἱστορίας καὶ ἰδίως τῆς Ἑλληνικῆς·

ζ΄) Τῆς στοιχειώδους ζωολογίας, τῆς ὀρυκτολογίας καὶ τῆς στοιχειώδους βοτανικῆς·

η΄) Τῆς στοιχειώδους ἀνθρωπολογίας·

θ΄) Τῆς στοιχειώδους φυσικῆς καὶ τῶν ἀναγκαίων πρακτικῶν ὁδηγιῶν γεωργίας καὶ δενδροκομίας·

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ι′) Τῆς γραμμικῆς ἰχνογραφίας·

ια′) Τῆς φωνητικῆς μουσικῆς καὶ τῆς ᾠδικῆς·

ιβ′) Τῆς γυμναστικῆς·

Ἄρθ. 2. Πρὸς παρασκευὴν καὶ πρὸς ἀναγνώρισιν διδασκάλων, δυναμένων νὰ διδάξωσιν ἐν τοῖς σχολείοις τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως τὰς ἀνωτέρω γνώσεις, ἐκμεμαθηκότων δὲ τὴν παιδαγωγικὴν καὶ τὴν διδακτικήν, καθιδρύεται ἐν Ἀθήναις Διδασκαλεῖον.

Ἄρθ. 3. Ἐν τῷ Διδασκαλείῳ διδάσκονται τὰ ἑξῆς μαθήματα·

1. *Θρησκευτικά.* Α′. Ἱερὰ ἱστορία τῆς παλαιᾶς καὶ τῆς νέας διαθήκης. Β′. Εἰσαγωγὴ εἰς τὰς ἱερὰς Γραφάς. Γ′. Κατήχησις. Δ′. Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία. Ε′. Ἀνάγνωσις καὶ ἑρμηνεία περικοπῶν τῆς ἱερᾶς Γραφῆς. ς′. Περιληπτικὴ λειτουργική. Ζ′. Στοιχεῖα τῆς κατὰ Χριστὸν ἠθικῆς.

2. *Παιδαγωγικά.* Α′. Θεωρία τῆς παιδαγωγικῆς καὶ τῆς διδακτικῆς. Β′. Ἱστορία τῆς παιδαγωγικῆς. Γ′. Ἀνθρωπολογία. Δ′. Ψυχολογία καὶ Λογική. Ε′. Μεθοδική, διδασκαλικαὶ ἀσκήσεις.

3. *Ἑλληνικά.* Α′. Ἑρμηνεία Ἑλλήνων συγγραφέων καὶ ἐκκλησιαστικῶν πατέρων. Β′. Γραμματικὴ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης. Γ′. Ἀνάγνωσις καὶ ἑρμηνεία ἐκλεκτῶν συγγραφέων τῆς καθωμιλημένης γλώσσης. Δ′. Συνθέσεις ἐν αὐτῇ.

4. Ἱστορία.

5. Ἀριθμητικὴ καὶ γεωμετρία.

6. Γεωγραφία.

7. Φυσικὴ καὶ μηχανική.

8. » ἱστορία περιληπτική.

9. Χημεία.

10. Πρακτικαὶ γνώσεις γεωργίας καὶ δενδροκομίας.

11. Ἰχνογραφία καὶ καλλιγραφία.

12. Μουσικὴ φωνητικὴ καὶ ὀργανική.

13. Γυμναστική.

14. Ὑγιεινή.

Ἄρθρ. 4. Τὸ Διδασκαλεῖον διαιρεῖται εἰς ἐκπαιδευτήριον καὶ εἰς πρότυπον. Καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ γίγνεται ἡ διδασκαλία, ἐν δὲ τῷ προτύπῳ αἱ πρακτικαὶ ἀσκήσεις.

Ἄρθρ. 5. Ἐν τῷ Διδασκαλείῳ ὑπάρχουσι τρεῖς τάξεις καὶ ἑπομένως τριετίαν διαρκεῖ ἡ ἐν αὐτῷ μαθητεία.

Κατὰ τὸ πρῶτον ὅμως ἔτος κατ' ἐξαίρεσιν θέλουσι συσταθῆ αἱ δύο πρῶται τάξεις αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 6. Γίνονται δεκτοὶ εἰς τὸ Διδασκαλεῖον ὡς μαθηταὶ μόνον οἱ ἔχοντες τὰ ἑξῆς γενικὰ προσόντα·

α′) Τὴν ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν ἢ πιστοποίησιν ἑλληνικῆς κοινότητος, βεβαιοῦσαν ὅτι ὁ κομιστὴς εἶναι μέλος αὐτῆς·

β′) Ἡλικίαν μηδὲ νεωτέραν τῶν δέκα καὶ ἓξ ἐτῶν, μηδὲ πρε-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σβυτέραν τῶν εἴκοσι καὶ πέντε·

γ') Σῶμα ἀρτιμελές.

Ἀλλ' ἵνα τις καταταχθῇ εἰς τὴν α' τάξιν αὐτοῦ, ἀπαιτεῖται προσέτι νὰ ἔχῃ ἐνδεικτικὸν προβιβασμοῦ ἀπὸ τῆς α' εἰς τὴν β' τάξιν Γυμνασίου. Ἵνα δὲ καταταχθῇ εἰς τὴν β' τάξιν τοῦ Διδασκαλείου, νὰ ἔχῃ ἐνδεικτικὸν προβιβασμοῦ ἀπὸ τῆς β' εἰς τὴν γ' τάξιν Γυμνασίου.

Ἐν ἑκατέρᾳ δὲ τῶν περιπτώσεων τούτων ἀπαιτεῖται προσέτι νὰ ὑποβληθῇ καὶ εἴς τινα ἐξέτασιν ἐπὶ μαθημάτων ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῶν ἐν τῷ Διδασκαλείῳ διδασκόντων καθηγητῶν προσδιωρισμένων.

Ἄρθρ. 7. Ἀλλ' οἱ ἀνεγνωρισμένοι ἤδη δημοδιδάσκαλοι δύνανται νὰ γίνωνται δεκτοὶ ὡς μαθηταὶ τοῦ Διδασκαλείου καὶ ἄνευ τῶν ἐν τῷ ἀνωτέρω ἄρθρῳ προσόντων· κατατάσσονται δ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οἱ μὲν τριτοβάθμιοι εἰς τὴν α' τάξιν, οἱ δὲ δευτεροβάθμιοι εἰς τὴν δευτέραν.

Ἄρθρ. 8. Διὰ Β. Διατάγματος θέλουσι κανονισθῇ α') ἡ ἐσωτερικὴ τάξις τοῦ τε ἐκπαιδευτηρίου καὶ τοῦ προτύπου· β') τὰ τῶν πρὸς ἀποδοχὴν τῶν μαθητῶν ἐπιβληθεισῶν διὰ τῆς τελευταίας διατάξεως τοῦ ἄρθ. 6 ἐξετάσεων· γ') ἡ κατανομὴ τῶν μαθημάτων· δ') τὰ καθ' ἕκαστον τῆς διδασκαλίας· ε') τὰ τῶν περιοδικῶν ἐξετάσεων· ς') τὰ τῶν ἀπολυτηρίων καὶ τὰ περὶ τῶν διπλωμάτων, δι' ὧν θέλουσιν ἀναγνωρίζεσθαι εἰς τὸ μέλλον οἱ δυνάμενοι νὰ ἐκπληρώσωσι τὸ ἔργον τοῦ δημοδιδασκάλου.

Ἄρθρ. 9. Δὲν ἐπιτρέπεται ὅμως νὰ δοθῇ δίπλωμα δημοδιδασκάλου α' τάξεως, εἰμὴ εἰς τοὺς κατὰ τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις τυχόντας τοῦ βαθμοῦ *ἄριστα*· οὐδὲ δίπλωμα δημοδιδασκάλου β' τάξεως, εἰμὴ εἰς τοὺς κατὰ τὰς εἰρημένας ἐξετάσεις τυχόντας τοῦ βαθμοῦ *πάνυ καλῶς*· ὡσαύτως οὐδὲ δίπλωμα δημοδιδασκάλου γ' τάξεως, εἰμὴ εἰς τοὺς τυχόντας τοῦ βαθμοῦ *καλῶς*.

Ἄρθρ. 10. Οἱ δημοδιδάσκαλοι γ' τάξεως διορίζονται ἐν τοῖς σχολείοις τῶν χωρίων καὶ ἐν τοῖς τῶν πρωτευουσῶν τῶν δήμων. Οἱ δημοδιδάσκαλοι β' τάξεως ἐν τοῖς σχολείοις τῶν πρωτευουσῶν τῶν ἐπαρχιῶν, καὶ ἐν ἐλλείψει δημοδιδασκάλων α' τάξεως, καὶ ἐν τοῖς τῶν πρωτευουσῶν τῶν νομῶν, οἱ δὲ τῆς α' τάξεως, ἐν τοῖς τῶν πρωτευουσῶν τῶν νομῶν. (*)

Ἐὰν ὅμως ἔν τινι τῶν δημοτικῶν σχολείων ὑπάρχωσι δημοδιδάσκαλοι πλείους τοῦ ἑνὸς, ἐπιτρέπεται νὰ μὴ τηρῆται ἡ τάξις αὕτη ἐπὶ τῶν πλέον τοῦ ἑνὸς διδασκόντων, οἵτινες ἔχουσι πάντοτε ὑποδεέστερον αὐτοῦ βαθμόν.

Ἄρθρ. 11. Οἱ ἐφωδιασμένοι διὰ διπλώματος τοῦ Διδασκαλείου τούτου δημοδιδάσκαλοι διορίζονται ἀμέσως εἰς θέσιν ἀνάλογον τοῦ

(*) Τὸ ἄρθρον 10 ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ΩΝΘ'. νόμου περὶ συστάσεως Διδασκαλείων ἐν Πελοποννήσῳ καὶ Ἑπτανήσῳ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

βαθμοῦ αὐτῶν, οἱ δὲ ἀνεγνωρισμένοι ταυτῶν δημοδιδάσκαλοι διορίζονται μόνον, ἐὰν μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀνωτέρω ὑπάρχωσι θέσεις χηρεύουσαι.

Ἄρθρ. 12. Ὁ μηνιαῖος μισθὸς τῶν διὰ διπλωμάτων τοῦ κατὰ τὸν νόμον τοῦτον καθιδρυομένου Διδασκαλείου ἐφωδιασμένων προσδιορίζεται ὡς ἕπεται: Τῶν δημοδιδασκάλων γ' τάξεως εἰς δραχμὰς ὀγδοήκοντα· τῶν τῆς β' ἑκατὸν καὶ τῶν τῆς α' εἰς δραχμὰς ἑκατὸν τεσσαράκοντα, πλὴν τῶν προϊσταμένων τῶν ἐν Ἀθήναις, Σύρῳ, Πάτραις καὶ Κερκύρᾳ δημοτικῶν σχολείων, ὧν ὁ μηνιαῖος μισθὸς προσδιορίζεται εἰς δραχμὰς ἑκατὸν ὀγδοήκοντα.

Ἄρθρ. 13. Τὸ Διδασκαλεῖον καταρτίζεται ἐκ τοῦ ἕξης διδακτικοῦ προσωπικοῦ διοριζομένου διὰ Β. Διατάγματος· α') ἐξ ἑνὸς Διευθυντοῦ, ἔχοντος βαθμὸν καὶ μισθὸν τμηματάρχου α' τάξεως· β') ἐκ τριῶν καθηγητῶν, ἐχόντων βαθμὸν καθηγητοῦ Γυμνασίου καὶ ἀπολαμβανόντων τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν καθηγητῶν τῶν Γυμνασίων νενομισμένης αὐξήσεως.

Ἄρθρ. 14. Ἵνα διορισθῇ τις διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι διδάκτωρ τοῦ φιλολογικοῦ τμήματος τῆς Φιλοσοφικῆς σχολῆς τοῦ ἐθνικοῦ ἢ ἀλλοδαποῦ τινος πανεπιστημίου, νὰ ἐδίδαξε δὲ προσέτι εὐδοκίμως πέντε ἔτη ὡς γυμνασιάρχης ἢ δέκα ὡς καθηγητὴς ἐν Γυμνασίῳ. (*)

Τῶν δὲ καθηγητῶν οἱ μὲν δύο ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι διδάκτορες τῆς φιλολογίας, ἔχοντος τοῦ ἑτέρου τούτων ἀπόδειξιν εἰδικῆς σπουδῆς τῶν παιδαγωγικῶν, ὁ δὲ τρίτος τοῦ φυσικοῦ τμήματος τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς.

Ἄρθ. 15. Πλὴν τῶν ἀνωτέρω, ἡ διδασκαλία μαθημάτων τινῶν δύναται ν' ἀνατεθῇ διὰ Β. Διατάγματος εἰς καθηγητὰς καὶ διδασκάλους ἄλλων δημοσίων ἐκπαιδευτηρίων ἐπὶ μηνιαίῳ ἐπιμισθίῳ διὰ τοῦ αὐτοῦ Β. Διατάγματος ὁριζομένῳ· ἀλλὰ τὸ ποσὸν τοῦ μὲν ἐπιμισθίου τῶν καθηγητῶν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβῇ τὰς δραχμὰς ἑκατὸν πεντήκοντα, οὐδ' ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν τοὺς δύο· τοῦ δὲ ἐπιμισθίου τῶν διδασκάλων τὰς δραχμὰς ἑκατὸν, οὐδ' ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν τοὺς τρεῖς. (**)

Ἐν ἀνάγκῃ ὅμως δύναται νὰ ἀνατεθῇ ἡ διδασκαλία τῶν εἰδικῶν μαθημάτων εἰς διδασκάλους ἰδίους, ἑκάστῳ τῶν ὁποίων δύναται νὰ ἀπονεμηθῇ μισθὸς μέχρι διακοσίων δραχμῶν κατὰ μῆνα· ἀλλ' ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς τρεῖς. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὅμως ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μετὰ τῶν ἐπὶ ἐπιμισθίῳ διοριζομένων δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς πέντε.

(*) Τὸ ἄρθρον 14 συσχετισθήτω πρὸς τὰ ἄρθρα 3 τοῦ ΩΝΘ' Νόμου καὶ 1 τοῦ ΑΜ' ὡς πρὸς τὰ προσόντα τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Διδασκαλείων.

(**) Τὸ ἄρθρον 15 ἐτροποποιήθη ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπὶ ἐπιμισθίῳ καθηγητῶν καὶ διδασκάλων διὰ τοῦ ἄρθρ. 4 τοῦ ΩΝΘ' νόμου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἄρθ. 16. Ἐν τῷ Διδασκαλείῳ διορίζονται ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἐπὶ τῇ προτάσει ὅμως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Διδασκαλείου, εἷς ἐπιστάτης ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ μὴ ὑπερβαίνοντι τὰς δραχμὰς ἑβδομήκοντα, καὶ δύο ὑπηρέται ἐπὶ μισθῷ ὡσαύτως μὴ ὑπερβαίνοντι τὰς δραχμὰς τεσσαράκοντα.(*)

Ἄρθ. 17. Οἱ δῆμοι δύνανται ν' ἀποστείλωσιν εἰς τὸ Διδασκαλεῖον ὑποτρόφους, ἔχοντας τὰ ἐν τῷ ἄρθ. 6 ὡρισμένα προσόντα, ἢ ὑπαγομένους εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 προβλεπομένην κατηγορίαν.

Τὸ ὑπὸ τῶν δήμων ἀποδοτέον εἰς αὐτοὺς μηνιαῖον χορήγημα δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς δραχμὰς πεντήκοντα. Καὶ διορίζονται μὲν οὗτοι ὑπὸ τῶν δήμων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ δήμων νόμου, γίγνονται δὲ δεκτοὶ εἰς τὸ Διδασκαλεῖον, ἀφ' οὗ ἡ προεστῶσα διοικητικὴ ἀρχὴ βεβαιώσῃ ὅτι συγχάνει ἐξησφαλισμένον ἐπὶ τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ὑπολογιζομένην χρονικὴν διάρκειαν τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ ὑποτρόφου τὸ ποσὸν τῆς εἰς αὐτὸν ἀποδοτέας χορηγίας.

Ἄρθ. 18. Ὑποτρόφους τοιούτους δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἐν τῷ Διδασκαλείῳ οἱ δῆμοι τρίτης ἢ δευτέρας τάξεως πλείους τοῦ ἑνός, οἱ δὲ τῆς πρώτης πλείους τῶν τριῶν· κατ' ἐξαίρεσιν μόνον δύναται νὰ ἐπιτραπῇ εἰς δήμους Β' τάξεως νὰ ἔχωσι δύο ὑποτρόφους, ἀφ' οὗ βεβαιωθῇ προσηκόντως ἡ ἀνάγκη αὐτῶν.

Ὁ ἀριθμὸς ὅμως τῶν ἐκ τῶν ὑποτρόφων τούτων γιγνομένων εἰς τὸ Διδασκαλεῖον δεκτῶν πρὸς ἐκπαίδευσιν προσδιορίζεται κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ σχολικοῦ ἔτους καὶ μετὰ τὴν ἐγγραφὴν τῶν προσελθόντων μαθητῶν ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῶν ἐν τῷ Διδασκαλείῳ διδασκόντων, ἵνα μήποτε ὁ ἀριθμὸς τῶν διδασκομένων ὑπερβῇ τὴν ἐπάρκειαν τοῦ καθιδρύματος.

Οἱ ἕνεκα τοῦ λόγου τούτου κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ σχολικοῦ ἔτους μὴ γινόμενοι δεκτοὶ εἰς τὸ Διδασκαλεῖον ὑπότροφοι τῶν δήμων κατὰ τὸ ἔτος τοῦ διορισμοῦ των, γίγνονται δεκτοὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἑπομένου σχολικοῦ ἔτους, προτιμώμενοι πάντων τῶν ἄλλων, καὶ αὐτῶν τῶν ἰδίᾳ δαπάνῃ πρὸς ἐκπαίδευσιν προσελθόντων.

Ἄρθρ. 19. Ἐὰν τὰ ἔσοδα δήμου τινὸς δὲν ἐπαρκῶσι πρὸς πληρωμὴν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 17 χορηγίας εἰς τὸν ὑπότροφον ἢ τοὺς ὑποτρόφους, ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δῆμον τοῦτον νὰ προσθέσῃ εἰς τὸν κατὰ τὸ ἄρθ. 6 τοῦ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1847 περὶ δημοτικῶν φόρων νόμου ἀνώτατον ὅρον τῆς δημοτικῆς εἰσφορᾶς ἥμισυ ἔτι τοῖς ἑκατόν.

Ἡ ἐκ τῆς προσθήκης ὅμως ταύτης πρόσοδος εἰσπράττεται ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου, φυλάσσεται ἐν αὐτῷ ὡς δημοτικὴ παρακαταθήκη καὶ διατίθεται ἀποκλειστικῶς πρὸς πληρωμὴν τῆς ἀποδοτέας εἰς τὸν ὑπότροφον ἢ τοὺς ὑποτρόφους χορηγίας.

(*) Τὸ ἄρθρον 16 ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ΑΜ' Νόμου περὶ προσθήκης διατάξεών τινων ἀναφερομένων εἰς τὰ Διδασκαλεῖα.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἐὰν ἐκ τῆς τοιαύτης διαχειρίσεως τῆς προσόδου ταύτης προκύψῃ περίσσευμα, τοῦτο διατίθεται ἐπίσης ἀποκλειστικῶς πρὸς μισθοδοσίαν τῶν δημοδιδασκάλων τοῦ δήμου καὶ μετὰ τοῦτο πρὸς πλήρωσιν ἄλλων ἀναγκῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων αὐτῶν.

Ἄρθρ. 20. Κατὰ τὰ λοιπὰ αἱ σχετικαὶ διατάξεις περὶ τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς καθηγητῶν, μαθητῶν καὶ μαθημάτων ἰσχύουσι καὶ ἐπὶ τοῦ Διδασκαλείου.

Ὁ παρὼν νόμος, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11 Ἰανουαρίου 1878.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Θ. Π. ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗΣ

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Ἰανουαρίου 1878.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς

Ν. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ,

ΝΟΜΟΣ ΩΝΘ'.

Περὶ συστάσεως Διδασκαλείου ἐν Πελοποννήσῳ καὶ Ἑπτανήσῳ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Πρὸς μόρφωσιν καὶ ἀναγνώρισιν διδασκάλων ἱκανῶν νὰ διδάσκωσιν ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις τοῦ Βασιλείου, θέλουσι συσταθῆ πρὸς τὸ ἐν Ἀθήναις δύο ἔτι Διδασκαλεῖα, τὸ μὲν ἐν Πελοποννήσῳ, τὸ δὲ ἐν Ἑπτανήσῳ. Ἡ πόλις, ἐν ᾗ θέλει συσταθῆ ἑκάτερον, καὶ ὁ χρόνος τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν ὁρισθήσεται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 2. Πᾶσαι αἱ διατάξεις τῶν 20 ἄρθρων τοῦ ἀπὸ 11 Ἰανουαρίου 1878 περὶ συστάσεως Διδασκαλείου ἐν Ἀθήναις ΧΘ'. νόμου, αἱ μὴ τροποποιούμεναι διὰ τοῦ παρόντος νόμου, ἰσχύουσι καὶ ἐφαρμόζονται καὶ ἐν τοῖς συσταθησομένοις διδασκαλείοις· ὡσαύτως αἱ διὰ τοῦ παρόντος νόμου ὁριζόμεναι συμπληρωτικαὶ ἐκείνου διατάξεις ἰσχύουσι καὶ ἐφαρμόζονται καὶ ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείῳ. Καταργοῦνται δὲ αἱ εἰς τὸν παρόντα νόμον ἀντικείμεναι.

Ἄρθρ. 3. Διευθυνταὶ Διδασκαλείων δύνανται νὰ διορισθῶσι καὶ διδάκτορες τῆς Φιλολογίας, εἰδικῶς τὰ Παιδαγωδικὰ σπουδάσαντες καὶ εὐδοκίμως διδάξαντες.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ ΧΘ'. νόμου διοριζομένων ἐπὶ ἐπιμισθίῳ καθηγητῶν διδασκαλείων δὲν δύναται νὰ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὑπερβῇ τοὺς τρεῖς, τῶν δὲ διδασκάλων τοὺς τέσσαρας. Ἀλλ' ἡ διδασκαλία τῆς Μουσικῆς, Ἰχνογραφίας, Καλλιγραφίας καὶ Γυμναστικῆς δύναται νὰ ἀνατεθῇ καὶ εἰς ἕνα καθηγητήν, φέροντα ἀποδείξεις ὅτι ἐσπούδασεν εἰδικῶς τὰ μαθήματα ταῦτα, ἢ καὶ εἰς ἀλλοδαπὸν ἔχοντα τὰ ἀνωτέρω προσόντα. Ὁ δὲ μισθὸς τοῦ ἀναλαβόντος τὴν διδασκαλίαν τῶν μαθημάτων τούτων δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς δραχ. 300.

Ἄρθρ. 5. Κατὰ τῶν παραβαινόντων ἢ ἀμελούντων τὸ καθῆκόν των διευθυντῶν, καθηγητῶν καὶ διδασκάλων τῶν διδασκαλείων ἔχει ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως πειθαρχικὴν ἐξουσίαν, δυνάμενος νὰ ἐπιβάλλῃ αὐτοῖς μετ' ἀπολογίαν τὰς ἑξῆς ποινάς: 1) Ἐπίπληξιν. 2) Πρόστιμον ἀπὸ 10 ἕως 50 δραχμῶν. 3) Προσωρινὴν παῦσιν τὸ πολὺ ἑνὸς μηνὸς μετὰ στερήσεως τοῦ μισθοῦ.

Ἄρθρ. 6. Τὰ διδασκαλεῖα διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ἀσκοῦντος αὐτὴν τὸ μὲν διὰ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ, ὀφείλοντος ἅπαξ τοὐλάχιστον τοῦ ἔτους νὰ ἐπιθεωρῇ αὐτά, τὸ δὲ δι' Ἐφορίας συγκειμένης ἐκ τοῦ Ἐπισκόπου, ὡς Προέδρου, τοῦ προέδρου τῶν Ἐφετῶν ἢ τῶν Πρωτοδικῶν, ἂν Ἐφετεῖον δὲν ὑπάρχῃ, καὶ τοῦ Γυμνασιάρχου ἢ τῶν νομίμως ἀναπληρούντων αὐτούς. Τὰ καθήκοντα καὶ ἡ ἐξουσία τῆς Ἐφορίας ταύτης θέλουσι κανονισθῇ διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 7. Οἱ ἀπὸ τῶν Διδασκαλείων ἀναγνωρισθησόμενοι διδάσκαλοι δευτέρας τάξεως διορίζονται ὡς διευθυνταὶ δημοτικοῦ σχολείου ἐν ταῖς πρωτευούσαις δήμων ἢ Ἐπαρχιῶν, οἱ δὲ ἀναγνωρισθησόμενοι πρωτοβάθμιοι διορίζονται τοιοῦτοι ἐν πρωτευούσῃ Ἐπαρχιῶν ἢ Νομῶν. Ἐν ἐλλείψει δὲ δευτεροβαθμίων δημοδιδασκάλων, διορίζονται καὶ τριτοβάθμιοι ἐν πρωτευούσαις δήμων· ὡς δεύτεροι δὲ δημοδιδάσκαλοι σχολείου, ἔχοντος ἀνάγκην πλειόνων τοῦ ἑνὸς διδασκάλων, δύνανται νὰ διορισθῶσιν ἐν σχολείοις πρωτευουσῶν Νομῶν ἢ Ἐπαρχιῶν καὶ δευτεροβάθμιοι ἢ τριτοβάθμιοι, ἐν δὲ τοῖς σχολείοις κωμῶν διορίζονται τριτοβάθμιοι· δύναται κατ' ἰδίαν βούλησιν νὰ διορισθῇ καὶ πρωτοβάθμιος ἢ δευτεροβάθμιος ἐν σχολείῳ κώμης, ἀλλ' ἔχων τὸν μισθὸν καὶ τὰς ἀποδοχὰς τριτοβαθμίου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 6 Μαΐου 1880.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ν. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Μαΐου 1880.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς

ΑΘ. Γ. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΝΟΜΟΣ ΠΜ΄.

Περὶ εἰσαγωγῆς τῆς Ἑλληνικῆς νομοθεσίας εἰς τὰς Ἄρτι προσαρτηθείσας Θεσσαλικὰς καὶ Ἠπειρωτικὰς Ἐπαρχίας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρ. 1. Μετὰ δέκα ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τοῦ φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐν ᾧ καταχωρηθήσεται ὁ παρὼν νόμος, ἅπασα ἡ ἐν τῷ λοιπῷ Βασιλείῳ κειμένη νομοθεσία λαμβάνει ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν ἐν ταῖς Ἄρτι εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος προσαρτηθείσαις χώραις.

Ἄρθρ. 2. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως νόμου ὁριστικοῦ περὶ διαιρέσεως τῶν χωρῶν τούτων εἰς Νομοὺς καὶ Ἐπαρχίας, καθίστανται ἐν αὐταῖς τρεῖς Νομοί· α΄) ὁ τῆς Ἄρτης, περιλαμβάνων ὡς Ἐπαρχίας τὰς ἐκλογικὰς περιφερείας Ἄρτης καὶ Τσουμέρκων· β΄) ὁ τῆς Λαρίσσης περιλαμβάνων ὡς ἐπαρχίας τὰς ἐκλογικὰς περιφερείας Λαρίσσης, Δομοκοῦ καὶ Φαρσάλων, Ἀγυιᾶς, Τυρνάβου, Ἀλμυροῦ καὶ Βόλου· γ΄) ὁ τῶν Τρικκάλων, περιλαμβάνων ὡς ἐπαρχίας τὰς ἐκλογικὰς περιφερείας Τρικκάλων, Καλαμπάκας καὶ Καρδίτσης.

Βασιλικὸν Διάταγμα θέλει κανονίσει τὰ τῆς πρώτης ἐγκαταστάσεως Ἐπάρχων ἐν ταῖς ἄνω Ἐπαρχίαις.

. . . . . .

. . . . . .

Ἄρθρον 9.

. . . . . .

Οἱ ὑπάρχοντες ἐν ταῖς νέαις ἐπαρχίαις ἑλληνοδιδάσκαλοι καὶ δημοδιδάσκαλοι δύνανται νὰ διατηρηθῶσιν ἐν αἷς κατέχουσι θέσεσι μέχρι τῆς ἐνάρξεως τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους, καὶ ἂν στερῶνται τῶν κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν νομοθεσίαν προσόντων.

. . . . . .

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ, Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ, Σ. ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ, Π. ΚΑΛΛΙΓΑΣ, Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ, Γ. ΡΟΥΦΟΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 20 Μαρτίου 1882

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΝΟΜΟΣ ΠΞΓ'.

Περὶ κανονισμοῦ τοῦ τρόπου τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν πολιτικῶν συντάξεων.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κλπ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρ. 1. Πᾶσα αἴτησις περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς πολιτικοὺς ὑπαλλήλους ἐπιδίδεται πρὸς τὸν ὑπουργὸν τοῦ κλάδου, εἰς ὃν ὑπάγεται ὁ ὑπάλληλος, ὑπ' αὐτοῦ δὲ παραπέμπεται εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεώς της, ὅπως ἐκτελεσθῶσι τὰ ἐν τῷ νόμῳ ΜΓ'. τῆς 13 Μαρτίου 1864 διατασσόμενα.

Ἄρθρ. 2. Ἂν παραλείψῃ ὁ ὑπουργὸς τὴν ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας ἀποστολὴν τῆς αἰτήσεως, ἢ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ἐντὸς τριῶν μηνῶν, ἀφ' ἧς διαβιβασθῇ εἰς αὐτό, δὲν ἀποφανθῇ ἐπὶ ταύτης, ἔχει τὸ δικαίωμα ὁ αἰτῶν τὴν σύνταξιν νὰ προσφύγῃ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων δι' ἀγωγῆς, δικαζομένης κατὰ τὴν συνοπτικὴν διαδικασίαν καὶ μετὰ παρέλευσιν δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ πινάκιον. Εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον πρέπει νὰ ἀποσταλῶσι διὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ ἐντὸς τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ταχθείσης προθεσμίας καὶ ὑπὸ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 συνεπείας αἱ ἐκκρεμεῖς ἤδη εἰς τὸ Γνωμοδοτικὸν Συμβούλιον αἰτήσεις.

Ἄρθρ. 3. Αἱ κατὰ τὸν νόμον τῆς 13 Μαρτίου 1864 ἐκθέσεις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου περὶ ἀπονομῆς τῶν συντάξεων εἶναι ὑποχρεωτικαὶ κατὰ τοσοῦτον μόνον διὰ τὸν ἁρμόδιον ὑπουργόν, καθόσον ἐναντίον τῶν ἐκθέσεων τούτων δὲν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὸν νὰ προκαλέσῃ Διάταγμα περὶ ἀπονομῆς τῆς συντάξεως.

Ἐπιτρέπεται ὅμως εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ μὴ ἀποδεχθῇ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελε κρίνει ὅτι ἡ ἀπονομὴ τῆς συντάξεως δὲν στηρίζεται εἰς τὸν νόμον. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὀφείλει ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν, ἀφ' ἧς διαβιβασθῶσιν εἰς αὐτὸν τὰ σχετικὰ ἔγγραφα μετὰ τῆς ἐκθέσεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, νὰ γνωστοποιήσῃ τὴν μὴ παραδοχὴν τῆς περὶ συντάξεως αἰτήσεως εἰς τὸν αἰτήσαντα, ὅστις δικαιοῦται νὰ προσφύγῃ εἰς τὰ δικαστήρια κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ παρόντος νόμου διατασσόμενα.

Ἄρθρ. 4. Τὰ καθήκοντα τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 17 Ἰανουαρίου 1877 ὑπὸ στοιχεῖον ΦΞΒ'. νόμου καταργηθείσης ἐπιτροπῆς τοῦ ταμείου τῶν συντάξεων, τὰ ὁποῖα διὰ τῆς αὐτῆς διατάξεως ἀνετέθησαν εἰς ὑπάλληλον τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ἐκπληροῖ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου τὸ ἁρμόδιον παρὰ τῷ αὐτῷ ὑπουργείῳ τμῆμα τῶν συντάξεων.

Ἄρθρ. 5. Πρὸς ἐκκαθάρισιν τῶν χρεῶν, ἅτινα πηγάζουσιν ἀπὸ κρατήσεις ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νόμων ΧΝΒ'. ΡΛΘ'. καὶ ΦΞΒ'. ὁ ὑπουρ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

γὸς τῶν Οἰκονομικῶν διορίζει τρεῖς ἐκ τῶν δοκιμωτέρων πρώην λογιστικῶν ὑπαλλήλων καὶ νῦν συνταξιούχων, μόνον δ' ἐν ἐλλείψει τοιούτων ἐξ ἄλλων δοκίμων περὶ τὰ λογιστικά, ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει, μὴ ὑπερβαινούσῃ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 200 δι' ἕκαστον, ἢ δύο, ὧν ὁ εἷς ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει δραχ. 400, ὁ δὲ δραχ. 200. Ἡ ἀποζημίωσις οὐδεμίαν ἐξασκεῖ ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς συντάξεως, ἣν ἔχουσιν, οὔτε παρέχει δικαίωμα πρὸς τοιαύτην. Ἐπὶ τούτῳ χορηγεῖται πίστωσις δραχ. 10000, καταλογισθησομένη εἰς ἴδιον κεφάλαιον τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τοῦ ἔτους 1882.

Ἄρθρ. 6. Αἱ ἀνωτέρω ἐκκαθαρίσεις, συνταξόμεναι εἰς τριπλοῦν, ὑπογράφονται ἀπὸ τὸν διευθύνοντα τὸ τμῆμα τῶν συντάξεων Τμηματάρχην, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ὁποίου τίθενται οἱ ἀνωτέρω ὑπάλληλοι. Διὰ Β. Διατάγματος θέλουσι κανονισθῆ τὰ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκκαθαρίσεως.

Ἄρθρ. 7. Οἱ ἐν τῷ νόμῳ ΨΜΣ'. τῆς 13 Δεκεμβρίου 1878 ἀναφερόμενοι ὑπάλληλοι καὶ πᾶς ἄλλος, τοῦ ὁποίου ἡ ὑπηρεσία ἀνεγνωρίσθη διὰ νόμου συντάξιμος, ἀλλὰ δὲν μισθοδοτεῖται ἀπὸ τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, ὑπάγονται, καθόσον ἀφορᾷ τὰ περὶ τῆς καταβολῆς τῶν κρατήσεων ἐπὶ τῶν μισθῶν, εἰς τὴν περὶ προξενικῶν ὑπαλλήλων διάταξιν τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ὑπὸ στοιχ. ΧΝΒ'. τῆς 3 Αὐγούστου 1861 νόμου. Ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου κρατήσεων ἐφαρμόζονται τὰ ὡς ἀνωτέρω περὶ τῶν ἐκκαθαρίσεων διαταχθέντα.

Ἄρθρ. 8. Οἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερόμενοι ὑπάλληλοι, διατελοῦντες ἐν ταὐτῷ καὶ εἰς δημόσιον ὑπηρεσίαν, δὲν ὑποχρεοῦνται εἰς κρατήσεις διπλᾶς, οὐδὲ δικαιοῦνται νὰ προσμετρήσωσιν ἡνωμένως τοὺς μισθοὺς ἀμφοτέρων τῶν ὑπηρεσιῶν πρὸς σχηματισμὸν τοῦ μέσου ὅρου τῆς ἀπονεμητέας συντάξεως. Ἀφίεται ὅμως αὐτοῖς τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέξωσι μεταξὺ τῶν δύο.

Ἄρθρ. 9. Πᾶσα διάταξις ἐναντία εἰς τὰς τοῦ παρόντος νόμου καταργεῖται.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 22 Μαΐου 1882.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Π. ΚΑΛΛΙΓΑΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 24 Μαΐου 1882.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς

Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΝΟΜΟΣ ΑΙΒ'.

Περὶ συστάσεως Διδασκαλείου ἐν Θεσσαλίᾳ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς ἔγνωμεν νὰ διατάξωμεν καὶ διατάσσομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1. Πρὸς μόρφωσιν καὶ ἀναγνώρισιν διδασκάλων, ἱκανῶν νὰ διδάσκωσιν ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις τοῦ Κράτους, συνιστᾶται πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι νέον Διδασκαλεῖον ἐν Θεσσαλίᾳ.

Ἄρθρ. 2 Ὁ χρόνος τῆς συστάσεως καὶ ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐν Θεσσαλίᾳ Διδασκαλείου ὁρισθήσεται διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος, προκληθησομένου ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ.

Ὁ νόμος οὗτος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 12 Ἰουνίου 1882.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Κ. ΔΟΜΒΑΡΔΟΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 18 Ἰουνίου 1882.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς

Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ

ΝΟΜΟΣ ΑΙΓ'.

Περὶ συστάσεως Τουρκικῶν καὶ Ἰσραηλιτικῶν παιδευτηρίων ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις Ἐπαρχίαις.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς ἔγνωμεν νὰ διατάξωμεν καὶ διατάσσομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1. Συνιστῶνται ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις Ἐπαρχίαις παιδευτήρια Τουρκικὰ καὶ Ἰσραηλιτικά.

Ἄρθρ. 2. Τὰ παιδευτήρια ταῦτα, ἕως οὗ κανονισθῶσιν ἄλλως τὰ κατ' αὐτὰ, θὰ διατηρῶνται δαπάναις τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 3. Ὁ ἀριθμὸς τῶν παιδευτηρίων, ὁ χρόνος τῆς συστάσεως, ὁ τόπος καὶ ὁ βαθμὸς αὐτῶν, τὰ προσόντα τῶν διδασκάλων καὶ τὰ καθέκαστα περὶ αὐτῶν ὁρισθήσονται διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος.

Ὁ νόμος οὗτος, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σή-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 16 Ἰουνίου 1882.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 21 Ἰουνίου 1882.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς

Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ

ΝΟΜΟΣ ΑΜ΄.

Περὶ τροποποιήσεως καὶ προσθήκης διατάξεων ἀναφερομένων εἰς τὰ Διδασκαλεῖα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρ. 1. Διευθυνταὶ Διδασκαλείων δύνανται νὰ διορισθῶσι καὶ διδάκτορες τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ ἢ ἀλλοδαποῦ τινος Πανεπιστημίου, προσάγοντες ἀποδείξεις περὶ εἰδικῆς σπουδῆς τῶν παιδαγωγικῶν μαθημάτων.

Ἄρθρ. 2. Ἐν τοῖς Διδασκαλείοις διδάσκονται καὶ τὰ ἑξῆς μαθήματα:

1) Ὁπλασκία, διδασκομένη ὑπὸ Ἀνθυπολοχαγοῦ, λαμβάνοντος μηνιαῖον ἐπιμίσθιον μέχρι δραχμῶν ἑκατὸν καὶ διοριζομένου διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος.

2) Οἱ παρ' ἡμῖν κείμενοι θεμελιώδεις νόμοι περὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ἑρμηνεία αὐτῶν.

Τὰ καθέκαστα τῆς διδασκαλίας τῶν μαθημάτων τούτων ὁρισθήσονται διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος.

Ἄρθρ. 3. Ἐν ἑκάστῳ Διδασκαλείῳ διορίζονται ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἀλλ' ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Διδασκαλείου, εἷς παρασκευαστὴς τῶν μαθημάτων τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, εἷς ἐπιστάτης καὶ εἷς ὑπηρέτης.

Ἄρθρ. 4. Ὁ παρασκευαστὴς, ἔχων μισθὸν δραχμῶν ὀγδοήκοντα κατὰ μῆνα, ἀνάγκη νὰ ἔχῃ ἀποδείξεις φοιτήσεως ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους εἰς τὸ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ φαρμακευτικὸν σχολεῖον. Ὁ ἐπιστάτης ἔχει μισθὸν δραχμῶν ἑβδομήκοντα κατὰ μῆνα, ὁ δὲ ὑπηρέτης δραχμῶν τεσσαράκοντα.

Ὁ παρὼν νόμος ἐγκριθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμε-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ρον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 22 Ἰουνίου 1882.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη σφραγὶς τοῦ Κράτους

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 29 Ἰουνίου 1882.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς

Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ.

ΝΟΜΟΣ ΑΜΒ'.

Περὶ τῶν διδακτικῶν βιβλίων τῆς μέσης καὶ κατωτέρας ἐκπαιδεύσεως.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς ἔγνωμεν νὰ διατάξωμεν καὶ διατάσσομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1. Πρὸς διδασκαλίαν τῶν ἐν τοῖς δημοσίοις καὶ ἰδιωτικοῖς παιδευτηρίοις τῆς τε μέσης καὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως διδασκομένων μαθημάτων οὐδὲν ἄλλο βιβλίον εἰσάγεται εἰμὴ τὸ μετὰ διαγωνισμὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ἐγκρινόμενον.

Ἄρθρ. 2. Δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν τάξιν τῶν βιβλίων, δι' ἃ ἀπαιτεῖται ἡ ἔγκρισις, τὰ διὰ τῶν προγραμμάτων τῶν γυμνασίων καὶ σχολείων ὁριζόμενα πρωτότυπα κείμενα τῶν Ἑλλήνων ἢ ἀλλογλώσσων συγγραφέων, τῶν ἑρμηνευομένων κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν γλωσσῶν.

Ἄρθρ. 3. Τὰ πρὸς διδασκαλίαν τῶν ἱερῶν μαθημάτων εἰσακτέα βιβλία δὲν εἶναι δεκτὰ εἰς τὸν διαγωνισμὸν, ἂν μὴ φέρωσι τὴν ἐπιδοκιμασίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρ. 4. Ὁ τῶν διδακτικῶν βιβλίων διαγωνισμὸς τελεῖται κατὰ πᾶσαν τετραετίαν. Δεν ἐγκρίνονται δὲ πλείονα τοῦ ἑνὸς βιβλίου δι' ἕκαστον μάθημα δι' ἑκάστην τετραετῆ περίοδον. Μετὰ δὲ τὴν ἔγκρισιν τῶν βιβλίων ἑκάστης νέας τετραετίας παύει ἡ ὡς ἐγκεκριμένων χρῆσις τῶν τῆς προτέρας τετραετίας, ἐκτὸς ἂν τινα αὐτῶν, ἐκ νέου ὑποβληθέντα εἰς τὸν διαγωνισμὸν, ἐνεκρίθησαν καὶ πάλιν, μὴ συνταχθέντων καὶ ἐγκριθέντων βελτιόνων ἐν τῷ μεταξύ.

Ἄρθρ. 5. Ὁ διαγωνισμὸς διεξάγεται ὑπὸ τριῶν Ἐπιτροπειῶν, ὧν ἑκάστη κρίνει περὶ τῶν βιβλίων τοῦ ἰδίου αὐτῆς κλάδου

Ἡ πρώτη ἐπιτροπεία κρίνει περὶ τῶν φιλολογικῶν βιβλίων.

Ἡ δευτέρα περὶ τῶν ἀναγομένων εἰς τὰς φυσικομαθηματικὰς καὶ ζωολογικὰς ἐπιστήμας.

Ἡ τρίτη περὶ τῶν ἀναγομένων εἰς τὰς ἠθικὰς ἐπιστήμας.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Τὰ περὶ τῆς συγκροτήσεως καὶ τῆς δικαιοδοσίας τῶν Ἐπιτροπειῶν, ὡς καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ διαγωνισμοῦ, κανονισθήσονται διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδοθησομένου ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 6. Τὰ ἐγκριθέντα βιβλία δέον νὰ ὦσι καλῶς ἐκτετυπωμένα ἐπὶ ποινῇ ἀπαγορεύσεως.

Ἡ τιμὴ ἑκάστου διδακτικοῦ βιβλίου ὁρίζεται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας τοῦ διαγωνισμοῦ. Ὡς ἀνώτατος δὲ ὅρος ὁρίζονται ὀκτὼ μὲν λεπτὰ κατὰ τυπογραφικὸν φύλλον διὰ τὰ βιβλία τῶν δημοτικῶν σχολείων, δώδεκα δὲ λεπτὰ διὰ τὰ τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων, καὶ εἴκοσι λεπτὰ διὰ τὰ τῶν γυμνασίων. Ἐξαιροῦνται τὰ συμφώνως πρὸς εἰδικὸν ὁρισμὸν τοῦ Ὑπουργείου, προκηρύσσοντος τὸν διαγωνισμόν, ἀναγκαίως φέροντα πίνακας, χάρτας, σχήματα ἢ εἰκόνας διδακτικὰ βιβλία, ὧν ἡ τιμὴ ὁρίζεται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπείας κατ' ἐκτίμησιν δικαίαν τῶν δαπανῶν τῆς ἐκτυπώσεως, ἐπιφυλαττομένης τῷ Ὑπουργείῳ τῆς ἐγκρίσεως.

Ἄρθρ. 7. Ἅμα τῇ διὰ τοῦ πρώτου διαγωνισμοῦ ἐγκρίσει τοῦ βιβλίου ἑκάστου μαθήματος καὶ τῇ διὰ τοῦ τύπου δημοσιεύσει αὐτοῦ, παύει ἡ ὡς διδακτικῶν βιβλίων χρῆσις τῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου ἐγκεκριμένων ὁμοίων.

Ἄρθρ. 8. Ὁ διαγωνισμὸς προκηρύσσεται ἓν ἔτος πρὸ τῆς τελέσεώς του, ἡ δὲ κρίσις δὲν δύναται νὰ διαρκέσῃ ἐπέκεινα τῶν τριῶν μηνῶν. Λαμβάνονται δὲ ὑπ' ὄψιν ἐν τῇ κρίσει τὰ κατὰ παράθεσιν πρὸς ἄλληλα κρείττονα, καὶ συντάσσεται ἠτιολογημένη ἔκθεσις περί τε τῆς ἀποφάσεως τῆς ἁρμοδίας ἐπιτροπείας καὶ τῶν λόγων ἐφ' ὧν στηρίζεται. Ἡ ἔκθεσις αὕτη πρὸς τὸ ἐπὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργεῖον ἀπευθυνομένη, τυποῦται καὶ δημοσιεύεται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Μόνον κατὰ τὸν πρῶτον μετὰ τὴν ψήφισιν καὶ κύρωσιν τοῦ παρόντος νόμου προκηρυχθησόμενον διαγωνισμὸν δύναται ἡ περὶ τῆς κρίσεως τρίμηνος προθεσμία νὰ παραταθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ ἐπὶ δύο ἔτι μῆνας τὸ πολύ, ἂν αἱ ἐπιτροπεῖαι τῶν κριτῶν δι' ἠτιολογημένης πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἐκθέσεως καταδείξωσι τὸ ἀνεπαρκὲς τῆς τριμήνου προθεσμίας.

Ἄρθρ. 9. Ὁρίζεται ἀμοιβὴ τῶν κριτῶν τοῦ διαγωνισμοῦ δρ. 10 δι' ἕκαστον τυπογραφικὸν φύλλον τῶν εἰς αὐτὸν ὑποβαλλομένων βιβλίων. Τὸ δὲ ποσὸν τοῦτο προκαταβάλλεται παρὰ τῶν συγγραφέων ἢ ἐκδοτῶν.

Ὁ συγγραφεὺς ἢ ἐκδότης τοῦ ἐγκριθέντος βιβλίου ὀφείλει προσέτι νὰ καταβάλῃ ἅμα τῇ ἐγκρίσει λόγῳ προσθέτου ἀμοιβῆς τῶν κριτῶν ποσόν τι ὁριζόμενον ἐν τῷ προγράμματι τοῦ διαγωνισμοῦ.

Ὁ νόμος οὗτος, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμε-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ρον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 22 Ἰουνίου 1882.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 1 Ἰουλίου 1882.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς

Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ

ΝΟΜΟΣ ΑΝΔ΄.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κτλ.

Περὶ καταχωρήσεως Διαταγμάτων ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Πρὸ πάσης ἐκτελέσεώς των πρέπει νὰ καταχωρίζωνται ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὰ περὶ διορισμῶν, προβιβασμῶν, παύσεων καὶ μεταθέσεων τῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν Βασιλικὰ Διατάγματα, ἢ αἱ περὶ τοιούτων Ὑπουργικαὶ πράξεις, πρὸς δὲ τὰ περὶ ἀπονομῆς χαρίτων καὶ παρασήμων ὡς πρὸς τοὺς ἡμεδαποὺς Β. Διατάγματα ὡς πρὸς δ' ἅπαντας ἀνεξαιρέτως τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ μόνον τὰ περὶ προβιβασμοῦ, ἐπιτρεπομένης τῆς καταχωρήσεως τῶν ἄλλων καὶ μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν. Ἐν τῷ κοινοποιητέῳ περὶ τῶν ἀνωτέρω μεταβολῶν ἐγγράφῳ πρέπει νὰ φέρηται ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ χρονολογία τοῦ φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐν τῷ ὁποίῳ κατεχωρίσθη τὸ Β. Διάταγμα, ἢ ἡ Ὑπουργικὴ πρᾶξις.

Ἄρθρ. 2. Ἐπὶ ποινῇ παραβάσεως καθήκοντος, ἀπαγορεύεται εἰς τὰς ἁρμοδίας Ἀρχὰς νὰ δέχωνται πρὸς ὅρκισιν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων των δημόσιον ὑπάλληλον ἢ ὑπηρέτην, ἂν ἐν τῷ κοινοποιηθέντι πρὸς αὐτὸν ἐγγράφῳ δὲν περιλαμβάνηται ἡ ἀνωτέρω περὶ καταχωρήσεως πιστοποίησις· πᾶς δὲ δημόσιος ὑπάλληλος, ἀποδεχόμενος δημοσίαν θέσιν ἢ ὑπηρεσίαν, συνεπείᾳ διορισμοῦ ἢ προβιβασμοῦ, ἐπὶ τῇ βάσει ἐγγράφου, μὴ περιέχοντος τὴν βεβαίωσιν, ὅτ τὸ Β. Διάταγμα, ἢ ἡ Ὑπουργικὴ πρᾶξις κατεχωρίσθη πρὸ τῆς ἐκτελέσεώς της ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, στερεῖται ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ταμείου τῆς μισθοδοσίας τοῦ πρώτου εἰς αὐτὸν καταβλητέου μηνός. Οἱ ἁρμόδιοι Ταμίαι, ὑπὸ προσωπικὴν των εὐθύνην, ἐξελέγχουσι τοῦτο, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς τὸ χρηματικὸν ἔνταλμα προσηρτημένων δικαιο-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λογητικῶν ἐγγράφων καὶ τῆς ἐν τοῖς ἀρχείοις των ὑπαρχούσης Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. Ἀνεξαρτήτως δὲ τούτων δὲν ἐπιτρέπεται ἡ εἰς δικαιοῦχον δημόσιον ὑπάλληλον ἢ ὑπηρέτην πληρωμὴ μισθοδοσίας, ἐν περιπτώσει διορισμοῦ, προβιβασμοῦ, ἢ μεταθέσεως, ἂν ἐκ τοῦ προσηρτημένου εἰς τὸ χρηματικὸν ἔνταλμα ἀντιγράφου τοῦ περὶ τῆς τοιαύτης μεταβολῆς ἐγγράφου δὲν ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ μισθὸς οὗτος συμπίπτει ὑπὸ χρονικὸν διάστημα, κατὰ τὸ ὁποῖον εἶχε καταχωρισθῆ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως τὸ Β. Διάταγμα, ἢ ἡ Ὑπουργικὴ πρᾶξις.

Ἄρθρ. 3. Μετὰ παρέλευσιν εἴκοσιν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως καταχωρήσεως τοῦ περὶ τῆς ἀπολύσεως, ὑποβιβασμοῦ ἢ μεταθέσεως δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ ὑπηρέτου Β. Διατάγματος ἢ Ὑπουργικῆς πράξεως, δὲν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὸν ἡ ἀμφισβήτησις περὶ τοῦ ὅτι δὲν τῷ ἐκοινοποιήθη ἡ τοιαύτη μεταβολή

Ἄρθρ. 4. Ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως καταχωρίζονται καὶ ἅπασαι αἱ πράξεις ἢ οἱουδήποτε εἴδους δηλοποιήσεις τῶν δημοσίων Ἀρχῶν, αἱ χρήζουσαι τῆς διὰ τοῦ τύπου δημοσιεύσεως, δυνάμει διατάξεως νόμων καὶ Β. Διαταγμάτων οὐδεμίαν δὲ παρέχουσιν ἰσχὺν αἱ εἰς ἄλλα ἰδιωτικὰ φύλλα γενόμεναι, οὐδ' ἐπιτρέπεται ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου πληρωμὴ οἱουδήποτε ποσοῦ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, προσωπικῶς οὔσης ὑπευθύνου ἀπέναντι τοῦ ἰδιώτου τῆς ἐντελάσης τὴν δημοσίευσιν ταύτην δημοσίας Ἀρχῆς. Εἰς τὰς ἀνωτέρω πράξεις δὲν περιλαμβάνονται αἱ σχέσιν ἔχουσαι πρὸς τὰ καθήκοντα τῶν δικαστικῶν κλητήρων ἢ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν περὶ διοικητικῆς ἐκτελέσεως νόμων. Ἐν παραρτήματι δὲ τῆς Ἐφημερίδος δημοσιεύονται καὶ αἱ πολιτικαὶ καὶ ποινικαὶ ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἄρθρ. 5. Ἡ Ἐφημερὶς τῆς Κυβερνήσ'ως ἐκδίδεται καθ' ἑκάστην, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ πλείονα τοῦ ἑνὸς φύλλα ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας.

Ἐκ τῶν τριῶν πρώτων ἀντιτύπων ἑκάστου φύλλου τὸ ἓν τοιχοκολλᾶται παραχρῆμα ἐν τῇ θύρᾳ τοῦ Τυπογραφείου, τὰ δὲ ἄλλα δύο στέλλονται παραχρῆμα εἷς τε τὸν Νομάρχην τῆς πρωτευούσης καὶ τὸν Δήμαρχον Ἀθηναίων, ὅπως τοιχοκολληθῶσιν ἐν τοῖς καταστήμασί των· ἐντὸς δὲ τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ἢ τὸ πολὺ ἐντὸς τῆς ἐπομένης, διανέμονται τὰ τῶν ἐκδοθέντων φύλλων ἀντίτυπα εἰς ἅπασας τὰς λοιπὰς ἐν τῇ πρωτευούσῃ Ἀρχὰς καὶ παραδίδονται εἰς τὸ ταχυδρομεῖον τὰ διὰ τὰς ἐκτὸς τῆς πρωτευούσης Ἀρχὰς προωρισμένα.

Ἄρθρ. 6. Τὰ φύλλα τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τοῦ παραρτήματος ἀποστέλλονται δωρεὰν εἰς ἅπασας τὰς ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Κράτους Ἀρχάς, εἰς τοὺς Βουλευτὰς καὶ τοὺς Δημάρχους τοῦ Κράτους. τὰ φύλλα ταῦτα εἶναι ἀπηλλαγμένα ἀπὸ τῆς καταβολῆς ταχυδρομικῶν τελῶν. Τὰ ἀποστελλόμενα εἰς ἑκάστην Ἀρχὴν φύλλα ἀποτελοῦσι μέρος τοῦ ἀρχείου των καὶ φυλάσσονται ἀσφαλῶς ὑπὸ τὴν εὐθύνην τῶν προϊσταμένων.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Τὰ φύλλα τῆς αὐτῆς Ἐφημερίδος μετὰ τοῦ παραρτήματος δίδονται καὶ εἰς πάντα ἰδιώτην ἐπὶ προηγουμένῃ πληρωμῇ ἐτησίας συνδρομῆς ἐκ δραχμῶν ὀκτὼ διὰ τὸ ἐσωτερικὸν, περιλαμβανομένων ἐν αὐταῖς καὶ τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν.

Τὸ ποσὸν τῆς συνδρομῆς πληρώνεται εἰς οἱονδήποτε Ταμεῖον τοῦ Κράτους· τὸ περὶ τούτου γραμμάτιον προσάγεται εἰς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ τυπογραφείου.

Ἄρθρ. 7. Ἡ Ἐφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως ἐκδίδεται ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν. Διὰ Βασιλικοῦ δὲ Διατάγματος, ἐκδοθησομένου, τῇ προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν, κανονισθήσεται ἡ ὑπηρεσία τοῦ Ἐθνικοῦ τυπογραφείου ὡς πρὸς τὴν ἔκδοσιν καὶ δημοσίευσιν τῆς Ἐφημερίδος, τὰ τῆς διαχειρίσεώς ἐν γένει καὶ τὰ τοῦ ἐλέγχου τοῦ δι' αὐτὴν ἀναγκαίου ὑλικοῦ καὶ τῶν διανεμομένων ἀντιτύπων.

Ὁ παρὼν νόμος, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Μαΐου 1882

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Οἱ Ὑπουργοὶ

τῶν Ἐσωτερικῶν — *τῶν Οἰκονομικῶν*

Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ. — Π. ΚΑΛΛΙΓΑΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη σφραγὶς τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Αὐγούστου 1882.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς

Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ.

ΝΟΜΟΣ ΑΡΙΕ'.

Περὶ ἐπιμισθίων τῶν καθηγητῶν, διδασκάλων καὶ δημοδιδασκάλων.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρ. 1. Προσεπιχορηγεῖται εἰς δημοδιδασκάλους, διδασκάλους καὶ βοηθοὺς ἑλληνικῶν σχολείων, καθηγητὰς γυμνασίων καὶ διδασκαλείων ἐπιμίσθιον, ὁσάκις ἀνατίθεται αὐτοῖς πρὸς τοῖς μαθήμασιν, ἃ κατὰ καθῆκον καὶ συμφώνως πρὸς τὸν διορισμὸν των διδάσκουσι, καὶ ἕτερα δημοσία ἐργασία, ὑπαγομένη εἰς τὸ ἐπάγγελμά των καὶ τὸν βαθμόν των.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἄρθ. 2. Ἕκαστον τῶν τοιούτων ἐπιμισθίων, εἰς καθηγητὰς, ἑλληνοδιδασκάλους καὶ δημοδιδασκάλους χορηγουμένων, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ τρίτον τοῦ μισθοῦ τοῦ λαμβάνοντος αὐτὸ, ἂν δύο ὡρῶν ἐργασία ἀνατίθηται αὐτῷ τὴν ἡμέραν, ἂν δὲ ὀλιγώτερον, μετριάζεται ἀναλόγως τὸ ἐπιμίσθιον.

Ἄρθ. 3. Οὐδεὶς τῶν εἰρημένων δημοσίων καθηγητῶν καὶ διδασκάλων παντὸς βαθμοῦ δύναται νὰ διδάσκῃ εἴτε ἰδιωτικῶς ἢ ἐπὶ ἐπιμισθίῳ δημοσίως ὑπὲρ τὰς δώδεκα ὥρας τὴν ἑβδομάδα.

Ἄρθ. 4. Εἰς καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου δύναται νὰ χορηγῆται ἑκατοντάδραχμον κατὰ μῆνα ἐπιμίσθιον, ὁσάκις ἀνατίθεται αὐτοῖς μάθημα χηρευούσης ἕδρας, ἀπαιτοῦν τοὐλάχιστον καθ' ἑβδομάδα διδασκαλίαν τριῶρον.

Ἄρθ. 5. Τὰ εἰρημένα ἐπιμίσθια ὁρίζονται καὶ χορηγοῦνται διὰ Β. διατάγματος· λογίζονται δὲ καὶ ταῦτα εἰς τῆς συντάξεως τὸν προσδιορισμὸν κατὰ τὸν περὶ ταύτης νόμον.

Ὁ παρὼν νόμος, ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Μαρτίου 1883.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἀπριλίου 1883.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς

Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ.

α) Ἐφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως 2 Μαρτίου 1888 σελ. 2901.

β) Ἐφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως 4 Φεβρ. 1888 σελ. 1181.

Σ. Τ. Διορθώσεων τόμ. Β' σελ. 198.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΘΕΣΜΟΛΟΓΙΟΝ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΜΕΡΟΣ Β'.
ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ
Περὶ διδασκαλίας τῆς κατηχήσεως εἰς τὰ σχολεῖα.

ΟΘΩΝ κτλ.

Ἀκούσαντες τὴν γνώμην τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλ. κλπ. Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ κατήχησις θέλει διδάσκεσθαι εἰς τὰ ἡμέτερα δημοτικὰ σχολεῖα, Λύκεια καὶ Γυμνάσια, εἰ δυνατὸν, ὑφ' ἑνὸς ἱερέως τοῦ αὐτοῦ δόγματος ὡς οἱ διδασκόμενοι.

Μένουν δὲ εἰς πλήρη ἐνέργειαν τὰ εἰς τοὺς περὶ διδασκαλίας νόμους ὁρισθέντα, καὶ ἰδίως εἰς τὸ ἄρθρ. 3. τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας νόμου.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐκτέλεσις καὶ δημοσίευσις τοῦ παρόντος διατάγματος ἀνατίθεται εἰς τὴν Ἡμετέραν ἐπὶ τῶν Ἐκκλ. κλπ. Γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 5/17 Ἰουλίου 1834.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ ἀντιβασιλεία
Ὁ Κόμης ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ, ΜΑΟΥΕΡ, ΕΪΔΕΚ.

ΟΘΩΝ κτλ.

Εἰδοποιοῦμεν τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλ. κτλ. Ὑπουργεῖον ὅτι εἰς τὸ ἑξῆς θέλομεν ἀπέχει ἀπὸ τοῦ ὑπογράφειν τοὺς ἰδιαιτέρους διορισμοὺς τῶν προτεινομένων προσώπων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δημοδιδασκάλου· ἀλλ' ἀπὸ μῆνα εἰς μῆνα βουλόμεθα νὰ γνωρίζωμεν πᾶν ὅ,τι ἀποβλέπει τὰς προόδους τῶν σχολείων τοῦ λαοῦ καὶ τῶν γινομένων διορισμῶν.

Πρὸς τοῦτο τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλ. κτλ. θέλει συντάσσει κατάλογον τῶν δημοδιδασκάλων τῶν νεωστὶ διοριζομένων. Οὗτος δ' ὁ κατάλογος θέλει δεικνύει τόνομα καὶ ἐπώνυμον, τὴν ἡλικίαν, τὸν βαθμὸν τῆς ἱκανότητος, τὸ ποσὸν τοῦ μισθοῦ ἑκάστου δημοδιδασκάλου, τόνομα τῆς κοινότητος εἰς ἣν ἐδιωρίσθη, χωρὶς νὰ λησμονῶνται καὶ αἱ παρατηρήσεις αἱ φαινόμεναι ἀναγκαῖαι..

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς πρέπει νὰ φέρηται εἰς γνῶσιν ἡμῶν, καὶ νὰ ὑποβάλληται εἰς τὴν ἡμετέραν ἔγκρισιν. (*)

Ἐν Ἀθήναις 22 Φεβρουαρίου 1835.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως.

Ἡ Ἀντιβασιλεία

Ὑπογεγραμ. ΑΜΑΝΣΠΕΡΓΗΣ, ΚΟΒΕΛ, ΕΪΔΕΚ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ εἰσαγωγῆς τοῦ ἐμβολιασμοῦ τῆς δαμαλίδος.

ΟΘΩΝ κλπ.

Κατὰ πρότασιν τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Γραμματείας περὶ ἐμβολιασμοῦ τῆς δαμαλίδος, ἀκούσαντες δὲ καὶ τὴν γνώμην τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν νὰ διατάξωμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

. . . . . .

Ἄρθ. 7. Ἀπαγορεύεται ἡ εἴσοδος εἰς σχολεῖον, διδασκαλεῖον, τεχνικὸν κατάστημα ἢ στρατιωτικὸν τάγμα εἰς ὅλους ὅσοι δὲν ἔκβαλον εὐλογίας ἢ δὲν ἐμβολιάσθησαν. Τοῦτο δὲ γνωρίζεται ἀπὸ τὰ ἴχνη τῶν δύο εἰρημένων ἀσθενειῶν, ἢ ἀποδεικνύεται διὰ τῆς κατὰ νόμους τοῦ ἐμβολιασμοῦ μαρτυρίας.

Ἄρθ. 8. Ὅθεν ἅπαντες οἱ προεστῶτες τῶν σχολείων, διδακτηρίων, βιομηχανικῶν ἐργαστηρίων, πρὸς δὲ τούτοις καὶ οἱ στρατιωτικοὶ ἀρχηγοὶ ὑποχρεοῦνται ὄχι μόνον νὰ μὴ παραδέχωνται, ἀλλὰ καὶ νὰ γνωστοποιῶσιν ἐκείνους, οἵτινες οὔτε φυσικὰς εὐλογίας εἶχον, οὔτε ἐμβολιασμοῦ μαρτυρικὰ φέρουσιν. Οἱ ἐναντία τῶν ἐνταῦθα διοριζομένων πράττοντες παιδεύονται κατὰ τὸ 569 ἄρθ. τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἀπριλίου 1835.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Ἀντιβασιλεία

Ὁ Κόμης ΑΡΜΑΝΣΜΕΡΓ πρόεδρος, ΚΟΒΕΛ, ΕΪΔΕΚ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῆς ἀπαιτουμένης ἡλικίας εἰς τὸ θῆλυ γένος διὰ τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα.

ΟΘΩΝ κλπ.

Ἡ πρότασις τῆς Γραμματείας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀπὸ 1/13 τ. μ. τοῦ νὰ διορισθῇ ὁ ἐλάχιστος ὅρος τῆς ἀπαιτουμένης ἡλικίας διὰ τὸ ἐπάγγελμα τῶν διδασκαλισσῶν εἰς 15 ἔτη, ἐγκρίνεται διὰ τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10/22 Ἰουλίου 1835.

Καθ' ὑψηλοτάτην ἐπιταγὴν

Ὁ Κόμης ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ.

(*) Δυνάμει τοῦ Διατάγματος τούτου ἐνεργοῦνται ἔκτοτε πᾶσαι αἱ δημοδιδασκαλικαὶ μεταβολαὶ ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Ὑπουργοῦ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ συστάσεως δημοσίου Βιβλιοθήκης εἰς ἕκαστον τῶν δημοσίων σχολείων τοῦ Κράτους.

ΟΘΩΝ κλπ.

Κατὰ πρότασιν τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως Γραμματείας τῆς Ἐπικρατείας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

α') Εἰς ἕκαστον τῶν δημοσίων σχολείων τοῦ Κράτους θέλει συσταθῆ Βιβλιοθήκη πρὸς χρῆσιν τῶν διδασκόντων καὶ τῶν διδασκομένων. Αἱ βιβλιοθῆκαι αὗται θέλουν διευθύνεσθαι προσωρινῶς ἀπὸ τοὺς ἀνήκοντας Γυμνασιάρχας καὶ Σχολάρχας.

β') Ἐκ τῶν βιβλίων, ὅσον ἱκανὸς ἀριθμὸς ἀντιτύπων εὑρίσκεται εἰς τὰς ἀποθήκας τῆς Κεντρικῆς Βιβλιοθήκης, μέρος θέλει διανεμηθῆ, ὑπὸ τὴν σφραγῖδα τῆς ἐπιτοπίου Διοικητικῆς Ἀρχῆς εἰς τὰς εἰδικὰς Βιβλιοθήκας, καὶ μέρος θέλει μείνει εἰς τὴν γενικὴν Βιβλιοθήκην διὰ νὰ διανεμηθῆ ἐν καιρῷ εἰς τὰ συστηθησόμενα ἔτι σχολεῖα.

γ') Ὡς πρὸς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα ἡ φροντὶς τοῦ πλουτισμοῦ καὶ τῆς ἐπαυξήσεως τῶν νεοσυστάτων τούτων Βιβλιοθηκῶν ἀνατίθεται εἰς τοὺς Δήμους.

Θέλει δὲ κανονισθῆ τοῦτο δι' ἑνὸς ἐντελοῦς σχεδίου καὶ διὰ γενικῶν ὁδηγιῶν, τὰς ὁποίας θέλει συντάξει καὶ καθυποβάλει εἰς Ἡμᾶς τὸ ὑπουργεῖον.

δ') Τὰς εἰς τὰς εἰδικὰς Βιβλιοθήκας ἐναποτεθειμένα βιβλία θέλουν δίδεσθαι ἑκάστοτε πρὸς χρῆσιν τῶν ὑποτρόφων τῆς Κυβερνήσεως, οἱ ὁποῖοι μεταχειρισθέντες αὐτὰ θέλουν τὰ ἐπιστρέφει.

ε') Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Γραμματέα τῆς Ἐπικρατείας ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις καὶ δημοσίευσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8/20 Νοεμβρίου 1835.

ΟΘΩΝ

Ὁ Κόμης ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ

Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Γραμματεὺς
Ι. ΡΙΖΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῶν βιβλίων καὶ τῶν σχολείων τῶν βιβλιακῶν ἑταιριῶν.

ΟΘΩΝ κτλ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς Γραμματείας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 7(19 Ἰουνίου τ. ε., καὶ κατὰ συνέπειαν τῶν λόγων, τοὺς ὁποίους ἐπρόβα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λεν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος περὶ τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι βιβλιακῶν ἑταιρειῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς·

1) Εἰς τὰ σχολεῖα καὶ βητῶς εἰς τὰ κοινὰ καὶ Ἑλληνικὰ, νὰ διδάσκωνται ὅσα βιβλία δὲν περιέχουν τι ὕποπτον. Τὴν ἐπιθεώρησιν αὐτῶν τῶν βιβλίων ἐπεφορτίσθη ὁ διευθυντὴς τῶν σχολείων τούτων, ὅστις χρεωστεῖ νὰ εἰσάξῃ μόνην τὴν παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐγκριθεῖσαν κατήχησιν. Διὰ νὰ ἐμποδισθῇ δὲ ἡ ἐνέργεια ἀθρήσκων βιβλίων ἐπὶ προσώπων ἡλικιωμένων, δίδομεν τὴν ἄδειαν εἰς τὴν Σύνοδον νὰ ἐκδώσῃ ἐγκύκλιον, ἀπαγορεύουσαν εἰς τοὺς χριστιανοὺς τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν τῶν βιβλίων.

2) Τὰ σχολεῖα, ὅσα ἐσυστήθησαν ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους τῆς βιβλιακῆς Ἑταιρίας, ἴστανται ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν τῆς Κυβερνήσεως.

4) Ἡ διδασκαλία τῆς κατηχήσεως θέλει γίνεται ἀπὸ μόνους Ἱερωμένους Ἕλληνας, γνωστοὺς διὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ ἀρετὴν αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12/24 Ἰουνίου 1836.

Ἐν ὀνόματι καὶ κατ' ἰδιαιτέραν διαταγὴν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως,

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον,

ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ, Ι. ΡΙΖΟΣ, ΣΜΑΛΤΖ, Δ. ΜΑΝΣΟΛΑΣ, Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ, Γ. ΛΑΣΣΑΝΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τοῦ σχήματος τοῦ χαρτίου, δηλαδὴ τοῦ σχήματος τῶν πρακτικῶν

ΟΘΩΝ κτλ.

Σκοπὸν ἔχοντες τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ὁμοιομόρφου εἰς τὸ σχῆμα τῶν πρακτικῶν καί τινας περαιτέρω ἐξοικονομήσεις, θέλομεν ὥστε ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1837 εἰς ὅλας τὰς πράξεις τῆς ὑπηρεσίας νὰ μεταχειρίζωνται τὸ χαρτίον τοῦ αὐτοῦ σχήματος, μὲ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον προσδιορίζεται εἰς τὸ ἐδάφ. 2 ἄρθρ. 5 τοῦ νόμου τῶν 14 Αὐγούστου τ. ε. διὰ τὸν σφραγιστὸν χάρτην.

Εἰς ὅλας τὰς ἀρχὰς εἶναι συγχωρημένον νὰ μεταχειρισθῶσι καὶ πρωτήτερα ἀκόμη τὸ σχῆμα τοῦτο τοῦ χαρτίου.

Ἅπαντα τὰ ὑπουργεῖα, καθόσον ἀνήκει εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς ἁρμοδιότητος ἑκάστου, παραγγέλλονται νὰ ἐκτελέσωσι τὸ Διάταγμα τοῦτο δημοσιευθησόμενον διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 11 Δεκεμβρίου 1836.

Ἐν ὀνόματι καὶ κατ' ἰδιαιτέραν διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως.

Τὸ Ὑπουργικὸν συμβούλιον

Ὁ Κόμης ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ πρόεδρος, Ι. ΡΙΖΟΣ, ΣΜΑΛΤΣ, ΔΡΟΣΟΣ ΜΑΝΣΟΛΑΣ, Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ, Γ. ΛΑΣΣΑΝΗΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως τῆς 25 Μαρτίου, ὡς ἡμέρας ἐθνικῆς ἑορτῆς.

ΟΘΩΝ κλπ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας· θεωρήσαντες ὅτι ἡ ἡμέρα τῆς 25 Μαρτίου, λαμπρὰ καθ' ἑαυτὴν εἰς πάντα Ἕλληνα διὰ τὴν ἐν αὐτῇ τελουμένην ἑορτὴν τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, εἶναι προσέτι λαμπρὰ καὶ χαρμόσυνος διὰ τὴν κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἔναρξιν τοῦ ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, καθιεροῦμεν τὴν ἡμέραν ταύτην εἰς τὸ διηνεκὲς ὡς ἡμέραν ἐθνικῆς ἑορτῆς, καὶ διατάττομεν τὴν διαληφθεῖσαν Ἡμετέραν Γραμματείαν νὰ δημοσιεύσῃ καὶ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ $^{13}/_{27}$ Μαρτίου 1838.

ΟΘΩΝ

Γ. ΓΛΑΡΑΚΗΣ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν τριτοβαθμίων δημοδιδασκάλων.

ΟΘΩΝ κτλ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 23 τοῦ ἀπὸ 6/18 Φεβρουαρίου 1834 Ἡμετέρου Διατάγματος, προσδιορίζον τὸν ἐλάχιστον ὅρον τοῦ μισθοῦ τῶν δημοδιδασκάλων γ'. τάξεως εἰς 50 δραχμὰς τὸν μῆνα, κατὰ πρότασιν τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Α'. Ὁ μισθὸς τῶν δημοδιδασκάλων γ'. τάξεως προσδιορίζεται ἀπὸ α'. Σεπτεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους εἰς δραχμὰς ἑξήκοντα (60) κατὰ μῆνα.

Β'. Ἡ προσθήκη αὕτη τῶν δέκα δραχμῶν θέλει πληρωθῆ διὰ τοὺς τέσσαρας τελευταίους μῆνας τοῦ λήξαντος ἔτους ὁλόκληρος ἀπὸ τοῦ Δημοσίου ταμείου καὶ εἰς ἐκείνους ἀκόμη ἐκ τῶν τριτοβαθμίων δημοδιδασκάλων, ὅσοι μισθοδοτοῦνται, εἴτε καθ' ὁλοκληρίαν, εἴτε κατὰ μέρος, ἀπὸ τῶν δημοτικῶν ταμείων. Ἀπὸ ά. δὲ Ἰανουαρίου ἐνεστῶτος ἔτους καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, ἡ προσθήκη αὕτη θέλει πληρόνεσθαι εἴτε παρὰ τῶν δήμων, εἴτε καὶ παρὰ τοῦ δημοσίου κατὰ τὴν ὑφεστῶσαν ἤδη ἀναλογίαν τῆς τῶν δημοδιδασκάλων μισθοδοτήσεως, συμπεριλαμβανομένη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἑκάστου δήμου.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἀθήνησι τῇ 24 Ἰαννουαρίου 1856

ΟΘΩΝ

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ τῶν δημοδιδασκάλων. (*)

ΟΘΩΝ κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸν ἀπὸ 12 Ἰουλίου 1856 περὶ πληρωμῆς τῶν δημοδιδασκάλων Νόμον ΤΛΗ'. ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν ἡμετέρων Ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν

Ἄρθρ. 1. Οἱ εἰς βάρος τῶν δήμων μισθοὶ τῶν δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλισσῶν, οἱ περιεχόμενοι ἐν τοῖς ψηφιζομένοις ὑπὸ τῶν δημοτικῶν συμβουλίων καὶ ἐγκρινομένοις ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ δήμων νόμου προϋπολογισμοῖς, προκαταβάλλονται ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου τῆς ἁρμοδίας ἐπαρχίας δυνάμει χρηματικῶν ἐνταλμάτων ἐκδιδομένων ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ὑπὸ τὸν τίτλον « δημοτικαὶ προκαταβολαὶ » καὶ ἐχόντων τὸν τύπον δημοτικῶν ἐνταλμάτων.

Τὰ ἐντάλματα ταῦτα ἐγγράφονται ὑπὸ τῶν ἐπαρχιακῶν ταμιῶν εἰς ἰδιαιτέραν ἐν τῷ καθολικῷ βιβλίῳ μερίδα ὑπὸ τὸν μνησθέντα τίτλον.

Ἄρθρ. 2. Τῇ 27 ἑκάστου μηνὸς οἱ ἐπαρχιακοὶ ταμίαι ὑποβάλλουσιν εἰς τὴν ἁρμοδίαν διοικητικὴν ἀρχὴν διπλῆν κατάστασιν τῶν παρ' αὐτῶν ἐν τῷ διαστήματι τοῦ μηνὸς πληρωθέντων ἐνταλμάτων, πρὸς δὲ καὶ τὰ ἐξοφληθέντα ἐντάλματα μετὰ τῶν ἐξοφλητικῶν ἀποδείξεων τῶν δημοδιδασκάλων. Ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ ὀφείλει νὰ ἐξελέγξῃ ἀμέσως τὰς πληρωμάς, καὶ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν ταμίαν ἐντὸς τῆς 30 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τὸ βραδύτερον τὴν μίαν τῶν καταστάσεων τεθεωρημένην, βεβαιοῦσα ἐπ' αὐτῆς ὁλογράφως τὴν πληρωθεῖσαν ποσότητα.

Τὰς καταστάσεις ταύτας ὑποβάλλουσιν οἱ ταμίαι εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον μετὰ τῶν μηνιαίων λογαριασμῶν των ὡς ἀντίτιμα, ἀλλὰ δι' ἰδιαιτέρας ἀναφορᾶς.

Ἄρθρ. 3. Ἕκαστος ἐπαρχιακὸς ταμίας ὀφείλει ὑπ' εὐθύνην του νὰ εἰσπράξῃ ἐκ τῶν πρώτων εἰσαχθεισῶν εἰς τὸ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του ταμεῖον δημοτικῶν παρακαταθηκῶν τὰ πληρωθέντα, ἐκδίδων τακτικὸν γραμμάτιον παραλαβῆς ὑπὸ τὸν τίτλον « Ἀπόληψις δημοτικῶν προκαταβολῶν. » Τὰ τοιαῦτα γραμμάτια παραδίδονται τῷ ἀνήκοντι δημοτικῷ εἰσπράκτορι, ὅστις ὀφείλει νὰ ἐκδώσῃ τὸ προσῆκον διπλό-

(*) Ὅρα Νόμον ΤΛΗ'. Σελὶς 18—19.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τυπον ἀποδεικτικὸν εἰσπράξεως διὰ τὰ ἐξαργυρούμενα γραμμάτια δημοτικῶν παρακαταθηκῶν. Τὰ διπλότυπα ταῦτα ἀποδεικτικὰ τῶν δημοτικῶν εἰσπρακτόρων προσαρτῶνται εἰς τὰ ἐξαργυρούμενα γραμμάτια δημοτικῶν παρακαταθηκῶν..

Ἄρθρ. 4. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἐπαρχιακοὺς ταμίας ἡ πρὸς τοὺς δημοτικοὺς εἰσπράκτορας ἀπόδοσις δημοτικῶν παρακαταθηκῶν, πρὸ τῆς συμπληρώσεως ἀκεραίου τοῦ ἐτησίως ἀπαιτουμένου ποσοῦ διὰ μισθοὺς τῶν δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλισσῶν, κατὰ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 27 Σεπτεμβρίου 1850 περὶ τακτικῆς πληρωμῆς μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων ἰσχύοντος Ἡμετέρου Διατάγματος. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ ὀφείλουσιν ἐγκαίρως νὰ γνωστοποιῶσιν ἐγγράφως τοῖς ἐπαρχιακοῖς ταμίαις τὰς εἰς ἕκαστον ἐγκεκριμένον δημοτικὸν προϋπολογισμὸν σημειουμένας πιστώσεις διὰ μισθοὺς δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλισσῶν.

Τὰς εἰδοποιήσεις ταύτας τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν ἐγγράφουσιν οἱ ἐπαρχιακοὶ ταμίαι ἐν ἰδιαιτέρῳ διὰ τὰς δημοτικὰς πρακαταβολὰς βιβλίῳ καὶ μετὰ ταῦτα παραπέμπουσιν αὐτὰς εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον πρὸς ἐγγραφήν.

Τὸ Γενικὸν Λογιστήριον ἀποῤῥίπτει εἰς βάρος τοῦ ταμίου πᾶσαν ἀπόδοσιν δημοτικῆς παρακαταθήκης γενομένην πρὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς διὰ τὴν δημοδιδασκαλίαν ἀπαιτουμένης ἐτησίως ποσότητος.

Ἄρθρ. 5. Τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον βιβλίον τῶν δημοτικῶν προκαταβολῶν πρέπει νὰ ἦναι μονογραφημένον καὶ ἠριθμημένον ἀπὸ τὴν διοικητικὴν ἀρχήν. Χρησιμεύει ὡς μέσον ἐλέγχου τοῦ τε ταμείου καὶ τῆς ὡς πρὸς τὸν προκείμενον σκοπὸν δημοτικῆς διαχειρίσεως, καὶ κατὰ περιόδους ἐξετάζεται ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς.

Εἰς τὸ βιβλίον αὐτὸ θέλουσιν ἐγγράφεσθαι κατὰ μερίδας αἱ διὰ τὴν δημοδιδασκαλίαν ἐγκεκριμέναι πιστώσεις ἑκάστου δήμου, αἱ ἀπέναντι τῶν πιστώσεων τούτων γενόμεναι ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου προκαταβολαί, τὰ ἐκ τῶν προκαταβολῶν τούτων εἰσπραχθέντα, αἱ εἰσαχθεῖσαι εἰς τὸ ταμεῖον δημοτικαὶ παρακαταθῆκαι, καὶ αἱ ἀποδόσεις αὐτῶν εἰς τοὺς οἰκείους δημοτικοὺς εἰσπράκτορας.

Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον θέλει κανονίσει τὸν τύπον καὶ τὸν μηχανισμὸν τῆς χρήσεως τοῦ βιβλίου τούτου.

Ἄρθρ. 6. Εἰς τὸ τέλος ἑκάστου λογιστικοῦ ἔτους ἡ ἐντειλαμένη τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος δημοτικὰς προκαταβολὰς διοικητικὴ ἀρχὴ πέμπει πρὸς τοὺς δημάρχους ἀκριβῆ κατάστασιν τῶν καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἐνταλθεισῶν ὑπ' αὐτῆς προκαταβολῶν· ἡ κατάστασις δ' αὕτη συνοδεύεται μὲ τὰ κατὰ τὸ 2 ἄρθρον ἐξωφλημένα ἐντάλματα· ἐπὶ τῇ βάσει τῆς καταστάσεως ταύτης ὀφείλει ὁ δήμαρχος νὰ ἐκδώσῃ ἐπ' ὀνόματι τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος τὸ προσῆκον χρηματικὸν ἔνταλμα πρὸς δικαιολόγησιν τῶν λογαριασμῶν του, εἰς τὸ ἔνταλμα τοῦτο ἐπι-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

συνάπτονται ὡς δικαιολογητικὰ ἥ τε κατάστασις καὶ τὰ τῶν προκαταβολῶν ἐξωφλημένα ἐντάλματα τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 7. Ὁ δημοτικὸς εἰσπράκτωρ λαβὼν τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐκδοθὲν ὑπὸ τοῦ δημάρχου ἔνταλμα ἐξοφλεῖ αὐτὸ ὁ ἴδιος, καὶ προσαρτᾷ εἰς αὐτὸ ἅπαντα τὰ ὑπὸ τοῦ ἐπαρχιακοῦ ταμίου ἐκδοθέντα γραμμάτια παραλαβῆς δι' ἀπόληψιν δημοτικῶν προκαταβολῶν, ἅτινα συγκεφαλαιούμενα πρέπει ν' ἀπαρτίζωσι τὸ ἐν τῷ δημοτικῷ ἐντάλματι σημειούμενον ποσὸν. Ἐὰν δὲ τὰ γραμμάτια ταῦτα ἀποτελῶσι ποσότητα ἐλάσσω τοῦ ἐν τῷ ἐντάλματι ποσοῦ, ὁ δημοτικὸς εἰσπράκτωρ ὀφείλει νὰ πληρώσῃ ἀμέσως τὸ ἐλλεῖπον εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν ταμεῖον λαμβάνων τακτικὸν γραμμάτιον ὑπὸ τὸν ἐκτεθέντα τίτλον « ἀπόληψις δημοτικῶν προκαταβολῶν. »

Ἐὰν ὁ δημοτικὸς εἰσπράκτωρ δὲν πληρώσῃ τὸ ἔλλειμμα τοῦτο, ὁ ἐπαρχιακὸς ταμίας προβαίνει οἰκοθεν κατὰ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ νόμου εἰς κατάσχεσιν τῶν λοιπῶν δημοτικῶν ἐσόδων τοῦ δήμου· τὸ μέτρον τῆς προσωπικῆς κρατήσεως τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος πρέπει νὰ ἦναι τὸ ἔσχατον πάντων, καὶ τότε μόνον νὰ ἐφαρμόζηται, ὅταν ἀποδεδειγμένως τὰ λοιπὰ καταδιωκτικὰ μέσα, κατὰ προτίμησιν ἐφαρμοστέα, ἀποβῶσιν ἄνευ ἀποτελέσματος. Ἄνευ δὲ συνεννοήσεως μετὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς καὶ συναινέσεως αὐτῆς δὲν θέλει ἀπευθύνεσθαι ὑπὸ τοῦ ταμίου αἴτησις προσωπικῆς κρατήσεως δημοτικοῦ εἰσπράκτορος διὰ τὰ τοιαῦτα χρέη.

Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργοὶ θέλουσιν ἐνεργήσει τὸ παρὸν Διάταγμα, δημοσιευτέον καὶ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Τύπος Α'.

—

Διαχείρισις τοῦ 185

Μὴν

Κατάστασις τῶν κατὰ τὸν μῆνα τοῦ 185 ἐξοφληθέντων χρηματικῶν ἐνταλμάτων διὰ προκαταβολὴν μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων.

Χρῆστις	Ἀριθ. ἐντάλματος	τοῦ Λήπτορος: Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον	τοῦ Λήπτορος: Ὑπηρεσία	Δῆμος, εἰς ὃν ἀνήκει ἡ δαπάνη	Αἰτία πληρωμῆς	Ποσὰ πληρωθέντα: Κατ' ἔνταλμα	Ποσὰ πληρωθέντα: κατὰ δῆμον	Συνημμένα δικαιολογητικὰ εἰς τὸ ἔνταλμα	Παρατηρήσεις
							— —	———	

Τὸ ὅλον τῶν πληρωθέντων δραχμὰς Ἀρ.

τύπος ἐπιθεωρήσεως τῆς καταστάσεως Ἐν τῇ 185

Ὁ ὑποφαινόμενος Νομάρχης (ἢ Ἔπαρχος) βεβαιῶ, ὅτι παρέλαβον ἀπὸ τὸν Ταμίαν τὴν παροῦσαν κατάστασιν μετὰ τῶν εἰς αὐτὴν ἀναφερομένων χρηματικῶν ἐνταλμάτων, φερόντων τὴν ποσότητα δρ. ἀρ. πληρωθεισῶν ἀπὸ τὸ Ταμεῖον εἰς μισθοὺς τῶν δημοδιδασκάλων κατὰ τὸν μῆνα τοῦ 185

Ὁ Ταμίας

Ἐν τῇ 185

Ὁ Νομάρχης (ἢ Ἔπαρχος)

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ταμεῖον | Τύπος Β'. | Χρῆσις τοῦ 185

Διαχείρισις τοῦ 185

Κατάστασις τῶν πρὸς τὸ Γεν. Λογιστήριον περμπομένων εἰδοποιήσεων τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, περὶ τῶν ψηφισθεισῶν πιστώσεων διὰ μισθοὺς δημοδιδασκάλων κλπ.

Δῆμος	Τοῦ δημοτικ. προϋπολογ.		Αἰτία πιστώσεως	Ψηφισθέντα ποσὰ κατὰ			Τῶν εἰδοποιητηρίων ἐγγράφων				
	Κεφάλ.	Ἄρθρον		Ἄρθρον	Κεφάλ.	Δῆμον	Ἀριθ.	Χρονολογία		Ἐκδοῦσα ἀρχή	
								ἔτος	ἡμερομηνία		

Ἐν τῇ 185

Ὁ Ταμίας

ΘΕΣΜΟΛΟΓΙΟΝ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τινων τροποποιήσεων ἐπὶ τοῦ 'Οδηγοῦ τῆς ἀλληλοδιδακτικῆς μεθόδου

ΟΘΩΝ κλπ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἀπὸ 12 Ἰουλίου 1830 Διάταγμα τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος,(*) δυνάμει τοῦ ὁποίου, τὸ μεταφρασθὲν τότε ἐγχειρίδιον τοῦ Γάλλου Σαραζίνου εἰσήχθη ὑπὸ τὸ ὄνομα *Ὁδηγὸς τῆς Ἀλληλοδιδακτικῆς Μεθόδου*, εἰς ὅλα τὰ κατὰ τὴν ἐπικράτειαν ἀλληλοδιδακτικὰ σχολεῖα, οἱ δὲ δημοδιδάσκαλοι ὀφείλουσιν ἀκολου-

(*) Ἀριθ. 1032.

Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Θεωρήσαντες τὸ ὑπ' Ἀρ. 45 ψήφισμα, σκοπὸν ἔχον τὸν ὁμοιόμορφον καὶ τελειότερον ὀργανισμὸν τῶν ἀλληλοδιδακτικῶν σχολείων τῆς ἐπικρατείας· λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπ' Ἀρ 472 πρᾶξιν τῆς Κυβερνήσεως, δι' ἧς παραδεχθέντες τὸ περὶ ἀλληλοδιδακτικῆς μεθόδου σύστημα τοῦ Γάλλου κυρίου Σαραζίνου, διετάξαμεν τὴν μετάφρασιν τοῦ περὶ ταύτης πραγματευομένου Ἐγχειριδίου, κατὰ τοὺς ὑποτεθέντας τροπολογισμούς·

Κατὰ συνέπειαν τῆς ὑπ' Ἀρ. 21 ἐγκυκλίου, καὶ τοῦ ὑπ' Ἀρ 354 διατάγματος,

Διατάττομεν·

1. Τὸ μεταφρασθὲν παρὰ τῆς ἐπὶ τῆς Προπαιδείας Ἐπιτροπῆς Ἐγχειρίδιον τοῦ Γάλλου κυρίου Σαραζίνου, γνωριζόμενον εἰς τὸ ἑξῆς ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ὁδηγὸς τῆς Ἀλληλοδιδακτικῆς Μεθόδου», νὰ εἰσαχθῇ εἰς ὅλα τὰ κατὰ τὴν ἐπικράτειαν ἀλληλοδιδακτικὰ σχολεῖα.

2 Οἱ κατὰ πόλεις, κώμας, καὶ χωρία ἀλληλοδιδακτικοὶ διδάσκαλοι ὀφείλουν ν' ἀκολουθῶσιν ἀπαρεγκλίτως τὸν 'Οδηγὸν τοῦτον, ἔχοντες αὐτὸν ὡς τύπον καὶ κανόνα ἀπαράβατον τοῦ καθ' ὅλην διοργανισμοῦ, καὶ τοῦ περὶ τὴν διδασκαλίαν τρόπου· ἐὰν δέ τις τῶν διδασκάλων νομίζῃ ἀναγκαίαν τὴν κατά τι τροπολογίαν, χωρὶς νὰ καινοτομῇ παντελῶς, θέλει καθυποβάλλει εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰς παρατηρήσεις του, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ συντελέσωσιν ἐγκαίρως μετὰ τῶν ἄλλων εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς μεθόδου.

3. Ὅσοι τῶν διδασκάλων προθυμοποιηθῶσι νὰ μεταρρυθμίσωσι τὰ ὁποῖα διευθύνουσι σχολεῖα, κατὰ τοὺς κανόνας τοῦ 'Οδηγοῦ τούτου, ἐκπληροῦντες τὰ διατάγματα τῆς Κυβερνήσεως, θέλουν ἐφοδιασθῇ μὲ διπλώματα, ὅταν παρουσιάσωσιν εἰς τὴν Γραμματείαν τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως ἔγγραφα ἐνδεικτικὰ παρὰ τοῦ ἐφόρου τῶν σχολείων, ὅστις θέλει διορισθῇ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ τὰ κατὰ τὴν ἐπικράτειαν Παιδευτικὰ Καταστήματα Ὅσοι δὲ νομισθῶσιν ἀνίκανοι νὰ προσαρμόσωσι τὴν μέθοδον ταύτην δι' ἀμάθειαν, ἢ δι' ἐθελοκακίαν, θέλουν ἀποδοκιμάζεσθαι καταργούμενοι.

4. Οἱ μετ' ἐπιμελείας καὶ ζήλου ἐκπληροῦντες τὰ ἐν τῷ ἀνωτέρω ἄρθρῳ διδάσκαλοι, καὶ ἀναδεικνύοντες ἀξίους μαθητὰς, θέλουν ἔχει πρὸς τούτοις παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀνταξίας ἀμοιβὰς τῶν ὁποίων ἀναδεικνύουσι καρπῶν· οἱ δὲ εὐδοκιμοῦντες μαθηταὶ εἰς ἀρετὴν τῶν ἠθῶν καὶ παιδείαν θέλουν προάγεσθαι εἰς ὑψηλότερα μαθήματα, ἐκπαιδευόμενοι διὰ τῆς χορηγίας τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὰ ἀνώτερα σχολεῖα κατὰ τὸ 25 Ἀρθ. τοῦ περὶ δημοσίων ἐξετάσεων.

5. Ὅσαι κοινότητες, συντηροῦσαι ἐξ ἰδίων ἀλληλοδιδακτικὰ σχολεῖα, δὲν ἔχουν τὰ μέσα νὰ μεταρρυθμίσωσι καὶ νὰ διοργανίσωσιν αὐτὰ κατὰ τὴν παραδεχθεῖσαν μέθοδον, θέλουν ἀναφέρεσθαι διὰ τοῦ Διοικητοῦ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἤτις θέλει προμηθεύσει εἰς αὐτοὺς τὰ ἀναγκαῖα ὀργανικὰ μέσα ἐπιχορηγοῦσα καὶ ἀνάλογα χρηματικὰ βοηθήματα εἰς συντήρησιν αὐτῶν.

6. Οἱ θέλοντες εἰς τὸ ἑξῆς νὰ μετέλθωσι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀλληλοδιδακτικοῦ διδασκάλου, κατὰ πόλεις, κώμας, ἢ χωρία, ὀφείλουν νὰ φέρωσι δίπλωμα τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὸ Ἄρθρ. 3, ἢ ἐνδεικτικὰ ἔγγραφα τῆς ἐπὶ τῆς Προπαιδείας Ἐπιτροπῆς, τὰ ὁποῖα παρουσιάζοντες εἰς τὸν Διοικητὴν τοῦ τόπου, θέλουν λαμβάνει δι'

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

θεῖν αὐτὸν ἀπαρεγκλίτως, ὡς τύπον καὶ κανόνα ἀπαράβατον τοῦ περὶ τὴν διδασκαλίαν τρόπου.

Ἐπειδὴ ὁ Ὁδηγὸς οὗτος, καὶ τοι μετασκευασθεὶς ἔκτοτε ἐπὶ τὸ βέλτιον, καθ' ὅσον ἥ τε πεῖρα καὶ αἱ νεώτεραι περὶ τὴν ἀλληλοδιδασκαλίαν μεταῤῥυθμίσεις ἐν Εὐρώπῃ ὑπηγόρευσαν τὴν βαθμηδὸν τροποποίησιν αὐτοῦ εἰς τὰς γενομένας ἐφεξῆς δύο αὐτοῦ ἐκδόσεις, ἐκρίθη οὐχ ἧττον, κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπὶ τούτῳ συσταθείσης ἐπιτροπῆς, ἐπιδεκτικός τινων ἔτι βελτιώσεων, ὑπαγορευθεισῶν ἰδίως ὑπὸ τῆς περὶ τὴν γλῶσσαν ἐπιγινομένης ὁσημέραι προόδου καὶ τῆς περὶ τὸν τρόπον τῆς διδασκαλίας πείρας.

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθ. 1. Αἱ ἐπόμεναι τροποποιήσεις τοῦ ἐν χρήσει *Ὁδηγοῦ τῆς Ἀλληλοδιδακτικῆς Μεθόδου*, ἐγκριθεῖσαι παρ' Ἡμῶν, τυπωθήτωσαν εἰς ἰδιαίτερον παράρτημα, ὅπερ θεωρούμενον ὡς μέρος τοῦ Ὁδηγοῦ τούτου ἀναπόσπαστον, ἔσται ὑποχρεωτικὸν ὡσαύτως δι' ἅπαντας τοὺς δημοδιδασκάλους.

Ἄρθ. 2. Τοῦ παραρτήματος τούτου προσαρτηθησομένου εἰς τὸν ἐν χρήσει Ὁδηγὸν, ἕκαστος τῶν δημοδιδασκάλων ὀφείλει προμηθευθῆναι ἓν ἀντίτυπον.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἀθήνησι τῇ 23 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

αὐτοῦ τὸ δίπλωμα τῆς Κυβερνήσεως, κοινοποιοῦντες ἀντίγραφα τῶν ἐνδεικτικῶν εἰς τὴν ἐπὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Γραμματείαν.

7. Ἑκάστου τοῦ διπλώματος τούτου οἱ μεταβαίνοντες ἀπὸ ἓν σχολεῖον εἰς ἄλλο ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι ἐφωδιασμένοι μὲ ἔγγραφα τῆς Δημογεροντίας τοῦ τόπου ὅπου ἐδίδαξαν ἐνδεικτικὰ τῆς σώφρονος καὶ τιμίας διαγωγῆς των.

8. Οἱ Ἔκτακτοι Ἐπίτροποι καὶ Διοικηταὶ, καὶ οἱ κατὰ τόπους ἔφοροι τῶν σχολείων, ἐκπληροῦντες τὸ Ἄρθρ. 10 τοῦ ὑπ' Ἀρ. 735 διατάγματος, κανονίζοντος τὰ χρέη τῶν ἐφόρων, θέλουν ἐπαγρυπνεῖ εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῷ παρόντι διατάγματι.

9. Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημ. Παιδεύσεως Γραμματεὺς νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 12 Ἰουλίου 1830

Ὁ Κυβερνήτης

Ι. Α. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλ. καὶ τῆς Δημ. Παιδεύσεως Γραμματεὺς

Ν. ΧΡΥΣΟΓΕΛΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Τοῦ ἐν χρήσει Ὁδηγοῦ τῆς Ἀλληλοδιδακτικῆς Μεθόδου.

Σελ. 12. Αἱ πλάκες (τὰ ἀβάκια), ὅσας προμηθεύει εἰς τὸ σχολεῖον ὁ δῆμος προσηλοῦνται (καρφόνονται) ἐπὶ τῶν ἀναλογείων· ὅσας δὲ παρεκτὸς αὐτῶν φέρουσι (καὶ ὑποχρεοῦνται νὰ φέρωσι μεθ' ἑαυτῶν οἱ παῖδες) δὲν καρφόνονται, ἵνα χρησιμεύωσιν αὐτοῖς εἰς τὰς ἐν τοῖς ἡμικυκλίοις ἀσκήσεις.

Σελ. 20, 77 κλπ. Ἀντὶ τῆς λέξεως *ἀτίμωσις*, ν' ἀντικατασταθῇ ἡ λέξις *μέμψις* ἢ *μομφή*.

Σελ. 49. Ἡ πρόσκλησις γίνεται, εἰς μὲν τὰ ἔχοντα ἑκατὸν καὶ ὀλιγωτέρους μαθητάς, ὑπ' αὐτοῦ ἀμέσως τοῦ διδασκάλου, ἢ τοῦ γενικοῦ πρωτοσχόλου· εἰς δὲ τὰ πολυπληθέστερα, ὑπὸ μὲν τῶν μερικῶν πρωτοσχόλων ἡ πρόσκλησις, ὑπὸ δὲ τοῦ διδασκάλου ἢ τοῦ γενικοῦ πρωτοσχόλου, περιοδεύοντος αὐτοῦ τὰ θρανία καὶ σημειοῦντος ὀνομαστὶ τοὺς ἀπόντας, ἡ ἐξέλεγξις, ἥτις ἐφαρμόζεται καθ' ἑβδομάδα ἀφεύκτως καὶ ἐπὶ τῶν καθ' ἡμέραν σημειώσεων.

Σελ. 95 — 98. Διὰ τὰ καλλιγραφικὰ δείγματα εἰσακτέον βαθμηδὸν, ὡς ἑλληνικώτερον, τὸ στρογγύλον εἶδος τῆς γραφῆς, τὸ πλησιάζον μᾶλλον πρὸς τὰ καλὰ χειρόγραφα τοῦ ΙΓ′. —ΙΕ′ αἰῶνος, ἄνευ τῶν βαρυγραφιῶν. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον ἐρισθήσεται, ὅσον τάχιον, παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργείου τύπος, καθ' ὃν τὰ νῦν ἐν χρήσει κεφαλαῖα γράμματα μεταβληθήσονται ἀπὸ τοῦ σημερινοῦ αὐτῶν ἐπιμήκους σχήματος ἐπὶ τὸ περιφερέστερον, διδομένης παραγγελίας πρὸς κατασκευὴν καὶ ἀναλόγων μεταλλίνων γραφίδων (κονδυλίων).

Σελ. 105. Αἱ ὀνομασίαι τῶν φωνηέντων ὁρίζονται ὡς ἑξῆς· τὸ μὲν *ε* καὶ *ο* μένουσιν ἁπλῶς καὶ κατ' ἐξοχὴν *ἒ ὂ*· τὸ δὲ *η* προσονομάζεται Μέγα. καθὼς τὸ *ω* μέγα, τὸ δὲ *υ* μένει *ὐ* ψιλόν.

Σελ. 117. Τῶν λέξεων *φωνὴ* καὶ *βουβὸν* ἀντικατασταθήτωσαν αἱ λέξεις *φωνῆεν* καὶ *σύμφωνον*, ἑρμηνεύοντος ἅπαξ τοῦ διδασκάλου τὴν δύναμιν τῆς *Σύν*.

Σελ. 177. Γραμματικὴ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης διὰ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα ὁρίζεται ἡ τῆς ἀρχαίας καὶ μόνη, συντεταγμένη ὅμως ἐπὶ τὸ ἁπλούστατον, καὶ περιέχουσα μόνους τοὺς εἰς τὸ καθαρῶς γραφόμενον καὶ λαλούμενον ὕφος συνήθεις τύπους, ἐκτὸς τῶν δωρικῶν, τῶν Ἀττικῶν τῶν εἰς Μι, καὶ τῶν μήπω ἐν χρήσει ἀνωμάλων ὀνομάτων καὶ ῥημάτων· περιέχουσα δὲ ἐν ὑποσημειώσεσι μὲν, ὑπὸ τὴν σελίδα ἑκάστην, νύξεις τινὰς πρὸς τὸν διδάσκαλον περὶ τῆς μεταξὺ τοῦ ἀρχαίου καὶ νεωτέρου ἰδιώματος ἀντιπαραθέσεως· καθ' ἑκάστην δὲ κλίσιν καὶ συζυγίαν, σειρὰν φράσεων καταλλήλων πρὸς ἄσκησιν κατὰ τοὺς νεωτέρους ἐν Εὐρώπῃ γραμματικοὺς, καθὼς καὶ περὶ ἐτυμολογίας καὶ συντάξεως ὅ,τι χρησιμώτατον πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, μετὰ παραθέσεως ὡσαύτως παραδειγμάτων. Ἡ Γραμματικὴ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δὲ αὕτη διδάσκεται μὲν ὑποχρεωτικῶς εἰς ὅλας τὰς τάξεις τῶν δημοτικῶν σχολείων· ἀλλ' ἀπὸ μὲν τῆς Α'. ἄχρι τῆς Η'. προεισαγωγικῶς, καὶ ἑπομένως ἄνευ τύπων πρὸς ἐκμάθησιν τακτικὴν καὶ γραπτὴν, δι' ἀναπτύξεως δὲ μόνον μερικῆς τοῦ διδασκάλου (πρὸς ὁδηγίαν τοῦ ὁποίου συνταχθήσεται φυλλάδιον), καὶ κατὰ τὸν περὶ ἀναπτύξεως ἰδεῶν τρόπον ἐν γένει, καὶ τοὺς ἐπὶ τούτῳ συνταχθησομένους γραμματικοὺς πίνακας· ἀπὸ δὲ τοῦ Β'. ἢ τοῦ Α'. (κατ' ἐκλογὴν τοῦ διδασκάλου) τμήματος τῆς Η'. ἄρχεται καὶ διαρκεῖ προβαίνουσα ἐπὶ τὸ συνθετικώτερον εἰς ἁπάσας τοῦ συνδιδακτικοῦ τὰς τάξεις ἡ γραπτὴ διδασκαλία τῆς γραμματικῆς, ἡ τῶν τύπων δηλονότι.

Σελ. 211. Ὧραι πρὸς διδασκαλίαν ὁρίζονται διὰ τὸ συνδιδακτικὸν τμῆμα, εἰς σχολεῖα μὲν μὴ ἔχοντα ὑποδιδάσκαλον, τὸν χειμῶνα μία ὥρα (1 — 2 μ. μ.) τὸ δὲ θέρος δύο ὧραι συνεχεῖς, ὥστε νὰ μένῃ δι' ὅλον ἐν γένει τὸ σχολεῖον ἐν μέσῳ τῆς ἡμέρας καιρὸς ἀναπαύσεως μιᾶς τοὐλάχιστον ὥρας· εἰς δὲ τὰ ἔχοντα καὶ ὑποδιδάσκαλον, δύο μὲν ὧραι τοὐλάχιστον πρὸ μεσημβρίας, δύο δὲ μετὰ μεσημβρίαν.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ ἀπὸ 3 Αὐγούστου 1861 ΧΝΒ Νόμου περὶ συντάξεων τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων. (*)

ΟΘΩΝ κλπ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 21 ἐδάφιον Β' τοῦ περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων ΧΝΒ' Νόμου ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1 Ὁ αἰτῶν πολιτικὴν σύνταξιν ὀφείλει συγχρόνως μετὰ τῆς ἀναφορᾶς αὐτοῦ νὰ προσαγάγῃ καὶ τὰ ἑξῆς δικαιολογητικὰ ἔγγραφα.

α) Πιστοποιητικὸν γεννήσεως ἐξηγμένον ἐκ τοῦ ἁρμοδίου ληξιαρχικοῦ βιβλίου, ἢ βιβλίου τοιούτου μηκέτι ὑπάρχοντος, ὑπογεγραμμένον ὑπὸ δύο ἀξιοπίστων μαρτύρων καὶ ἐπικυρωμένον ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας δημοτικῆς Ἀρχῆς, ἐπιβεβαιούσης συγχρόνως τὴν τοῦ ληξιαρχικοῦ βιβλίου ἔλλειψιν.

β) Πρωτότυπα ἢ ἐπίσημα ἀντίγραφα τῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν διορισμῶν καὶ τῶν ἐκ ταύτης ἀπολύσεων· ἐν ἐλλείψει τῶν ἐν τοῖς ἀρχείοις σχεδίων εἶναι δεκταὶ περιλήψεις τῶν σωζομένων βιβλίων, καταστάσεων κλπ.

γ) Διὰ τὴν ἀπὸ 25 Μαρτίου 1821 μέχρι τέλους τοῦ 1829 ἔτους οἱανδήποτε δημοσίαν ὑπηρεσίαν, ἐν ἐλλείψει τῶν ὡς ἀνωτέρω ἐπισήμων ἀποδείξεων, ἐνόρκους καταθέσεις τῶν τότε προϊσταμένων ἢ ἀρχηγῶν, ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτων, δύο τοὐλάχιστον ἄλλων ὁμολογουμένως κατὰ τὸν ἀγῶνα διαπρεψάντων ἀνδρῶν. Αἱ καταθέσεις αὗται δίδονται ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδικείου τῆς κατοικίας τοῦ μάρτυρος.

(*) Ὅρα σελίδα 20—26.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δ) Διὰ τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὸ Β' ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 1 καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ εἰρημένου ΧΝΒ' Νόμου πιστοποιητικὸν δύο ἀνεγνωρισμένων ἰατρῶν, ἐξ ὧν ὁ εἷς πρέπει νὰ ἦναι ὁ ἐπιληφθεὶς τῆς θεραπείας τοῦ νοσήματος, δηλοῦν τὴν φύσιν καὶ τὰς περιστάσεις τῆς νόσου, ὡς καὶ τὸν χρόνον τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς διαρκείας αὐτῆς. Τὸ πιστοποιητικὸν τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται κατὰ τριμηνίαν, ὑποβαλλόμενον εἰς τὸ ἁρμόδιον ὑπουργεῖον, καὶ παραπεμπόμενον παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ταμείου τῶν συντάξεων Ἐπιτροπήν.

ε) Διὰ τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὸ Β' ἐδάφιον τοῦ 1 ἄρθρου πιστοποιητικὸν τῆς ἁρμοδίας προϊσταμένης ἀρχῆς διαβεβαιοῦν τὴν προκύψασαν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας σωματικὴν βλάβην ἢ νόσον, καὶ τὰς περιστάσεις αὐτῶν.

ς) Διὰ τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀποκτησάντων τὸ πρὸς σύνταξιν δικαίωμα ἢ τῶν ἤδη συνταξιούχων, ἐκτὸς τῶν ἀποδεικτικῶν τὰ ὁποῖα ὡς ἀνωτέρω ἦτον ὑπόχρεως νὰ παρουσιάζῃ ὁ σύζυγος ἢ ὁ πατήρ, ἀντίγραφον τοῦ διπλώματος τῆς συντάξεως αὐτοῦ, πιστοποιητικὸν τοῦ γάμου καὶ τῆς ἀποβιώσεως τοῦ ἰδίου, καὶ προσέτι πιστοποιητικὸν τοῦ ἀριθμοῦ, ἡλικίας, γένους ἀποκαταστάσεως καὶ ὀνόματος τῶν τέκνων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφίου ά. τοῦ παρόντος ἄρθρου.

ζ) Διὰ τὰ ὀρφανά, ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως ἢ δευτέρου γάμου τῆς μητρὸς πιστοποιητικὸν τοῦ θανάτου ἢ τοῦ δευτέρου γάμου αὐτῆς κατὰ τὰς ὡς ἀνωτέρω διατάξεις.

η) Διὰ τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὸ 14 ἄρθρον τοῦ ΧΝΒ' Νόμου ἐνήλικα ὀρφανά, πιστοποιητικὸν ἰατρῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀνωτέρω δ' ἐδαφίου.

Ἄρθρ. 2. Ἡ αἴτησις συντάξεως πρέπει συγχρόνως νὰ συνοδεύηται ὑπὸ καταστάσεως συντεταγμένης κατὰ τοὺς ἐπισυνημμένους τύπους, πίναξ Α'. καὶ πίναξ Β'.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Αὐγούστου 1861.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ

Ε. Α. ΣΙΜΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Πίναξ Α'. **ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ** 70

Τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ὑποφαινομένου τοῦ ἔχοντος δικαίωμα εἰς σύνταξιν κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἀπὸ 3 Αὐγούστου 1861 ΧΝΒ'.

Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ αἰτοῦντος ὑπαλλήλου	Τῆς γεννήσεώς του				Ἂν ἔχῃ οἰκογένειαν καὶ πόθεν	Ἔδος τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν τοῦ ὑπαλ.	Διάρκεια τῶν ὑπηρεσιῶν.									Μηνιαῖος μισθὸς	Συνημμένα δικαιολογητικὰ ἔγγραφα	Παρατηρήσεις
	Τόπος	Χρονολογία					Ἀρχὴ ὑπηρεσίας			Τέλος ὑπηρεσίας			Ὑπολογ. χρόνου ὑπηρεσίας.					
		Ἔτος	Μὴν	Ἡμ.			Ἔτος	Μὴν	Ἡμ.	Ἔτος	Μὴν	Ἡμ.	Ἔτος	Μὴν	Ἡμ.			
Ὁλικὸν ἄθροισμα χρονικοῦ διαστήματος τῶν ὑπηρεσιῶν																		

Ἐν τῇ 186

ΘΕΣΜΟΛΟΓΙΟΝ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Πίναξ Β'.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων τῶν κεκτημένων δικαίωμα συντάξεως κατὰ τὸν ἀπὸ 3 Αὐγούστου 1861 ΧΝΒ'. Νόμον.

Ἄτομα	Ὄνομα χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων τῶν αἰτουμένων σύνταξιν.	Χρονολογία τελέσεως γάμου			Χρονολογία γεννήσεως ὀρφανῶν			Χρονολογία ἀποβιώσεως συζύγου καὶ πατρός.			Χρονολογία β'. γάμου ἢ ἀποβιώσεως τῆς μητρός.			Τόπος διαμονῆς	Δικαιολογητικὰ συνημμένα ἔγγραφα	Παρατηρήσεις
		Ἔτος	Μήν.	Ἡμ.	Ἔτος	Μὴν	Ἡμ.	Ἔτος	Μὴν	Ἡμ.	Ἔτος	Μὴν	Ἡμ.			

Ἐν τῇ 186

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῶν ἐξωτερικῶν τύπων τῶν ἐγγράφων τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας.

ΟΘΩΝ κλπ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 8 καὶ 14 τοῦ ἀπὸ 21 Μαΐου π. ε. Νόμου περὶ γραμματοσήμου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὰ ἔγγραφα τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας θέλουσι φέρει ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐπικαλύμματος τοὺς ἑξῆς τύπους.

1. Τὴν ὀνομασίαν τῆς ἀποστελλούσης Ἀρχῆς, ἢ τοῦ ἐν εἰδικῇ ἀποστολῇ διατελοῦντος δημοσίου ὑπαλλήλου, ἢ τοῦ ἀπεσπασμένου λόχου, ἢ τοῦ ἐν ὑπηρεσίᾳ στρατιωτικοῦ ἀποσπάσματος, ἢ τῶν ἄλλων δημοσίων ὑπαλλήλων.

2. Τὴν ὀνομασίαν τῆς Ἀρχῆς πρὸς ἣν ἀπευθύνεται τὸ ἔγγραφον καὶ τοῦ τόπου ἔνθα ἑδρεύει.

3. Τὸν ἀριθμὸν τῆς Διεκπεραιώσεως.

4. Τὴν ἐπίσημον σφραγῖδα τῆς ἀποστελλούσης Ἀρχῆς ἐπιτεθειμένην ἐπὶ ἰσπανικοῦ μὲν κηροῦ καθόσον ἀφορᾷ τὰ ἐπὶ ἀποδείξει παραδιδόμενα ἔγγραφα τῆς ὑπηρεσίας, ἐπὶ ὀστίας δὲ ἢ ἐπὶ ἰσπανικοῦ κηροῦ ἀδιαφόρως, ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ ἔγγραφα τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας.

Ὁ ἐν τῷ προηγουμένῳ παραγράφῳ τύπος δὲν ἀπαιτεῖται διὰ τὰ ἔγγραφα τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας τῶν Ἀρχῶν καὶ δημοσίων ὑπαλλήλων, λόχων ἢ στρατιωτικῶν ἀποσπασμάτων τῶν μὴ ἐχόντων ἐπίσημον σφραγῖδα.

Κατάλογος τούτων θέλει σταλῆ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν πρὸς τὴν Γενικὴν Διεύθυνσιν τῶν ταχυδρομείων, ἵνα κοινοποιηθῇ ὑπ' αὐτῆς εἰς ἅπαντα τὰ ταχυδρομεῖα καὶ ταχυδρομικὰ γραφεῖα πρὸς γνῶσιν καὶ ὁδηγίαν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 2. Ὡς ἐπίσημοι ἀποστολαὶ καὶ ἑπομένως μὴ ὑποκείμεναι εἰς ταχυδρομικὰ τέλη θεωροῦνται.

. . . . . .

2. Τὰ βιβλία καὶ ἔντυπα τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, ὡς καὶ διάφορα μικροῦ ὄγκου καὶ βάρους εἴδη ἀνήκοντα εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν, οἷον πειστήρια, δείγματα στρατιωτικῆς στολῆς, καὶ ἄλλα ὁμοίας φύσεως ἀντικείμενα μὴ περιέχοντα ἐμπορευτικὰς ὕλας καὶ μὴ ὑποκείμενα εἰς θραῦσιν, ὅταν ταῦτα ἀποστέλλωνται πρὸς τὰς δικαστικάς, στρατιωτικάς, διοικητικὰς καὶ οἰκονομικὰς Ἀρχάς.

Ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω εἴδη πρέπει νὰ φέρωσιν ἀναγκαίως ὅλους τοὺς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου πρώτου διαγραφομένους ἐξωτερικοὺς τύπους· ἀποστέλλονται δὲ πάντοτε ὑπὸ τοῦ ταχυδρομείου ὑπὸ τὸν τύπον τοῦ ἐπὶ ἀποδείξει.

3. Τὰ περὶ δημοσίας ὑπηρεσίας ἔγγραφα τῶν ἐν περιοδείᾳ διατελούντων ἐπιθεωρητῶν καὶ παντὸς ἐν εἰδικῇ ἀποστολῇ εὑρισκομένου ὑπαλλήλου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

5. Τὰ περὶ δημοσίας ὑπηρεσίας ἔγγραφα τῶν Ἀρχιεπισκοπικῶν ἢ Ἐπισκοπικῶν Ἐπιτρόπων, τῶν δημοδιδασκάλων καὶ τῶν ἐν τοῖς διαφόροις σταθμοῖς ἢ θέσεσιν εὑρισκομένων χωροφυλάκων, δασοφυλάκων, ὑγειονομοφυλάκων, τελωνοφυλάκων, τηλεγραφοφυλάκων καὶ ὁδοφυλάκων, ὅταν ταῦτα διευθύνωνται πρὸς τὰς προϊσταμένας Ἀρχὰς καὶ ἐσωκλείωνται διὰ σταυροειδοῦς ταινίας, καλυπτούσης τὰ τρία τέταρτα τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐγγράφου.

Ἄρθρ. 3. Τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 διὰ τοῦ ταχυδρομείου στελλόμενα ἐπίσημα ἔγγραφα διαμείβονται μεταξὺ τῶν διαφόρων Ἀρχῶν ἄνευ ὅρου. Ἐξαιροῦνται τοῦ κανόνος τούτου τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 μνημονευόμενα ἐπίσημα, ἅτινα διαμείβονται ὑπὸ τὸν διαγεγραμμένον ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρ. ὅρον.

Ἄρθρ. 4. Τὰ ἀποστελλόμενα ἐπίσημα ἔγγραφα κλπ. ἐν μὲν τοῖς ταχυδρομείοις παραδίδονται εἰς χεῖρας τοῦ ἐπὶ τῆς παραλαβῆς ὑπαλλήλου, ἐν δὲ τοῖς δήμοις ῥίπτονται ἐν τοῖς ταχυδρομικοῖς γραμματοκιβωτίοις, ὅθεν λαμβάνουσι ταῦτα οἱ δημοτικοὶ ταχυδρόμοι καὶ τὰ μεταφέρουσιν εἰς τὰ ταχυδρομικὰ γραφεῖα τῆς περιφερείας των. Ἐξαιρετικῶς δὲ ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ἐν ὁδοιπορίᾳ εὑρισκομένους ταχυδρόμους νὰ λαμβάνωσι καὶ μεταφέρωσιν εἰς τὰ ταχυδρομικὰ γραφεῖα ὅσα τυχὸν ἤθελον τοῖς παραδώσει ἔγγραφα οἱ ἐν ὑπηρεσίᾳ κατὰ τὰς δημοσίους ὁδοὺς διατελοῦντες χωροφύλακες, τηλεγραφοφύλακες καὶ ὁδοφύλακες.

. . . . . .

Ἄρθ. 8. Οἱ ταχυδρομικοὶ ὑπάλληλοι ὀφείλουσι νὰ καταβάλλωσι, πᾶσαν προσοχὴν ἵνα μὴ, κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Νόμου, ἐσωκλείωνται ἐν τοῖς ἐπισήμοις ἐγγράφοις ἢ εἰς φακέλλους ἢ δέσμας παντὸς εἴδους, ἰδιαίτερα γράμματα· εἰς περίπτωσιν δὲ καθ' ἣν συλλάβωσι βασίμως τοιαύτας ὑπονοίας προκαλοῦσιν ἀμέσως τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ἡμετέρου τῆς 15/27 Ἰουνίου 1836 Διατάγματος ἐκσφράγισιν, συνταττομένου ἐν πάσῃ περιπτώσει πρωτοκόλλου εἴ τε εὑρεθῶσιν εἴ τε μὴ ἰδιαίτερα γράμματα.

Ἄρθ. 9. Ἡ ἐκσφράγισις προκαλεῖται ἐγγράφως καὶ ἐπὶ ἀποδείξει, ἐνεργεῖται δὲ εἴτε ὑπὸ τῶν ταχυδρομικῶν γραφείων εἰς ἃ παραδίδονται τὰ ἔγγραφα, ἐὰν ὁ μεταξὺ τῆς παραδόσεως τῶν ἐγγράφων καὶ τῆς ἀναχωρήσεως τῶν ταχυδρομείων χρόνος ἐπαρκῇ πρὸς τοῦτο, εἴτε ὑπὸ τῶν ταχυδρομικῶν γραφείων, παρ' ὧν διανέμονται τὰ ἔγγραφα ἐὰν ταῦτα φέρωσιν ἐπ' αὐτῶν τὴν σημείωσιν τοῦ ἀποστείλαντος ταχυδρομικοῦ γραφείου « *ὑποτιθέμενον ὅτι ἐγκλείει ἰδιαίτερα γράμματα* », ἢ ἐὰν ὁ μέλλων νὰ τὰ διανείμῃ ὑπάλληλος συλλάβῃ ὑπονοίας ὅτι ἐγκλείουσιν ἰδιαίτερα γράμματα.

Ἄρθ. 10. Ἡ ἀνωτέρω ἐκσφράγισις ἐνεργεῖται πάντοτε ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ πρὸς τοῦτο λαβόντος τὴν ἄδειαν ὑπαλλήλου τῆς Ἀρχῆς, ἥτις ἀποστέλλει ἢ παραλαμβάνει τὰ ἔγγραφα.

Ἐὰν δὲ μετὰ παρέλευσιν 24 ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἐγγράφου πρὸς ἐκσφράγισιν προσκλήσεως δημοσία τις Ἀρχὴ, ἀρνηθῇ, ἢ ἀμελήσῃ νὰ ἀποστείλῃ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὑπάλληλόν της ἵνα παρευρεθῇ οὗτος εἰς τὴν ἐκσφράγισιν, τὰ ὡς ἀνωτέρω ὑποτιθέμενα ὅτι ἐγκλείουσιν ἰδιωτικὰ γράμματα δημόσια ἔγγραφα, ὑποβάλλονται εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 7 πληρωμὴν τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν, συντασσομένου τοῦ πρωτοκόλλου ὑπὸ μόνου τοῦ ταχυδρομικοῦ ὑπαλλήλου.

Τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 14 τοῦ Νόμου ἐπιβαλλόμενον πρόστιμον, καὶ ἐν ὑποτροπῇ ἡ παῦσις τοῦ παραβάτου ἐφαρμόζονται κατὰ λόγον τοῦ βαθμοῦ τῆς παραβάσεως. Ἡ Γενικὴ Διεύθυνσις τῶν ταχυδρομείων κρατεῖ τακτικὸν ἡμερολόγιον περὶ τῶν παραβάσεων τοῦ ἐπιτετραμμένου τὴν διεκπεραίωσιν ὑπαλλήλου, ὅστις ὀφείλει νὰ ἐπιστατῇ αὐτοπροσώπως εἰς τὴν σφράγισιν τῶν ἐγγράφων, φακέλλων καὶ δεσμίδων, θεωρεῖται μόνος ὑπεύθυνος διὰ πᾶσαν παράβασιν.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Σεπτεμβρίου 1861.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῶν ἐξετάσεων τῶν ὑποψηφίων διδασκαλισσῶν.

ΟΘΩΝ κλπ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 66 § 1 καὶ 2 τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας Νόμου 6 Φεβρουαρίου 1834, καθ' ὃ σκοπὸς τοῦ Διδασκαλείου εἶναι πρὸς τοῖς ἄλλοις ὁ σχηματισμὸς ἱκανῶν διδασκαλισσῶν, ἡ ἐξέτασις καὶ ἡ κατάταξις τοῦ βαθμοῦ αὐτῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 13 καὶ 14 τοῦ ἰδίου Νόμου.

Θεωρήσαντες, ὅτι τὸ ὑπάρχον Διδασκαλεῖον, ὡς ἔχει μέχρι τοῦδε, ἐκπληροῖ μόνον τὸν σκοπὸν τῆς ἐξετάσεως καὶ τῆς βαθμολογήσεως τῶν διδασκαλισσῶν οὐχὶ δὲ καὶ τὸν τῆς μορφώσεως αὐτῶν.

Θεωροῦντες, ὅτι τὸ πρὸς μόρφωσιν διδασκαλισσῶν ἐγκρίσει Ἡμετέρᾳ συσταθὲν καὶ ὑπὸ τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς ἑταιρίας συντηρούμενον σχολεῖον παρέχει πλήρη ἐχέγγυα τῆς ἐντελοῦς ἐκπληρώσεως τοῦ σκοποῦ τοῦ Νόμου καθόσον ἀφορᾷ τὰς μελλούσας ν' ἀναλάβωσι τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ γυναικείου φύλλου διδασκλίσσας.

Κατὰ πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Α'. Τὸ σχολεῖον τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς ἑταιρίας ἀναγνωρίζεται ὡς συμπληροῦν τὸ διδασκαλεῖον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν μόρφωσιν καὶ ἐξέτασιν τῶν Διδασκαλισσῶν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Β΄. Ἡ κατάταξις εἰς τὸ σχολεῖον τοῦτο θέλει γίνεσθαι συμφώνως πρὸς τὸν ἰσχύοντα ὀργανισμὸν αὐτοῦ.

Γ΄. Αἱ ἐξετάσεις τῶν ὑποψηφίων Διδασκαλισσῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 13 καὶ 14 τοῦ εἰρημένου Νόμου θέλουσι γίνεσθαι ὑπὸ ἐπιτροπῆς, συγκειμένης ἀπὸ τὸν Διευθυντὴν τοῦ Διδασκαλείου ὡς Πρόεδρον, καὶ τοὺς ἐν τῷ σχολείῳ διδασκάλους τῆς ἀνωτάτης τάξεως, ὅσοι ἔχουσι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τὴν πρὸς τὸ διδάσκειν ἄδειαν, καὶ ἔδωκαν ἢ δώσωσι, τὸν νενομισμένον ὅρκον κατὰ τὸ ἄρθρ. 77 συνδυασμένον μὲ τὸ 17 τοῦ ἰδίου Νόμου, ἄλλως ἀναπληροῦνται ὑπὸ τῶν ἰδίως καθηγητῶν τοῦ διδασκαλείου.

Ἡ ἀναπλήρωσις αὕτη λαμβάνει χώραν καὶ ἐν περιπτώσει ἀπουσίας ἢ ἄλλου κωλύματος.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται αἱ περὶ τῶν ἐξετάσεων κείμεναι διατάξεις τοῦ Νόμου.

Εἰς τὸν προμνησθέντα Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ὀκτωβρίου 1861.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως.

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ

Μ. ΠΟΤΑΗΣ.

ΘΕΣΠΙΣΜΑ

Περὶ εἰσαγωγῆς κορασίων εἰς τὸ σχολεῖον τῆς ἑταιρίας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ

Κατὰ πρότασιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ καὶ ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Θεσπίζει.

Α΄. Διὰ νὰ εἰσαχθῇ τις νεᾶνις ἐν τῷ καταστήματι τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας, ὡς ὑπότροφος τῆς Κυβερνήσεως, ἤ τινος τῶν δήμων τοῦ Κράτους, ἀπαιτεῖται 1) νὰ ἔχῃ ἡλικίαν ἕνδεκα τελείων ἐτῶν 2) νὰ ἦναι δεδιδαγμένη τὰ ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις καλῶς ὠργανισμένοις παραδιδόμενα μαθήματα, ὥστε νὰ δύναται ν' ἀναγινώσκῃ, οὐ μόνον ἁπταίστως εἰς τὰ τῆς καθομιλουμένης, ἀλλὰ καὶ ὅπως οὖν ἐλευθέρως εἰς τὰ τῆς ἀρχαίας γλώσσης βιβλία, νὰ γράφῃ δὲ τὰ ὑπαγορευόμενα τακτικῶς καὶ εὐαναγνώστως, σχηματίζουσα τὰς λέξεις, καὶ μετ' ὀρθογραφίας τοὐλάχιστον τῶν καταλήξεων.

Διὰ τὴν περὶ ταῦτα δὲ ἱκανότητά της ὀφείλει νὰ προσαγάγῃ πιστοποιητικὸν ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Δημοδιδασκάλου καὶ τοῦ τῆς ἐπαρχίας Σχολάρχου, ἐκδεδομένον ἐπὶ προσωπικῇ αὐτῶν εὐθύνῃ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Β'. Αἱ οὕτως εἰς τὸ Παρθεναγωγεῖον εἰσαγόμεναι νεάνιδες, ὑποχρεοῦνται νὰ διέλθωσι τὰς ἐν τῷ καταστήματι ὡρισμένας τάξεις κατὰ τὸν διοργανισμὸν, καὶ τότε, ἐξεταζόμεναι τὴν ἀπολυτήριον ἐξέτασιν λαμβάνουσι τὸ νενομισμένον διδασκαλικὸν πτυχίον.

Ἡ δὶς μίαν τάξιν ἐπαναλαβοῦσα, χωρὶς νὰ κατασταθῇ προβιβασμοῦ ἀξία, στερεῖται τῆς περαιτέρω ὑποτροφίας.

Γ'. Ἐὰν νεᾶνίς τις ἐν τῷ διαστήματι τοῦ χρόνου τῆς μαθητείας της ἐπιδείξῃ διαγωγὴν ἐπίμεμπτον ἐφαρμόζονται κατ' αὐτῆς αἱ ἐν τοῖς § α' μέχρι τοῦ ζ' τοῦ 70 ἄρθρου τοῦ διοργανισμοῦ τῆς Ἑταιρίας διαγεγραμμέναι πειθαρχικαὶ ποιναί· ἐν ὑποτροπῇ δὲ, μάλιστα μετὰ τὴν ἀναγγελίαν τῶν γεγονότων εἰς τὴν Ἀρχὴν, τὴν δαπανῶσαν διὰ τὴν ἐκπαίδευσίν της, καθὼς καὶ ἂν τυχὸν καμμία ἐξ αὐτῶν προέλθῃ εἰς πρᾶξιν προσβάλλουσαν τὴν ὑπόληψιν τοῦ καταστήματος, καὶ διὰ τῶν ἀνηκουσῶν ἐξετάσεων ἀποδειχθεῖσαν, ἀποβάλλεται· ἡ δὲ περὶ ταύτης ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου κοινοποιεῖται συγχρόνως εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Ὑπουργεῖον.

Εἰς τὸν αὐτὸν Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος θεσπίσματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Σεπτεμβρίου 1863.

Ὁ Πρόεδρος
Μ. ΡΟΥΦΟΣ.

Β. Κ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ Νόμου ΡΛΘ' (*)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κλπ.

Τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ΡΛΘ'. ἀπὸ 7 Ἰανουαρίου ε. ε. Νόμου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐντὸς μὲν δύω μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος οἱ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, ἐντὸς δὲ τεσσάρων οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑπηρετοῦντες ὑπάλληλοι οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τὰς διατάξεις τῶν ΧΝΒ'. καὶ ΡΛΘ'. Νόμων ὑποχρεοῦνται νὰ προσαγάγωσιν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ταμείου τῶν πολιτικῶν συντάξεων διὰ τῶν ἁρμοδίων ἐπαρχιακῶν ταμιῶν ἢ προξενικῶν ἀρχῶν δήλωσιν εἰς τριπλοῦν κατὰ τὸν κοινοποιηθησόμενον ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τύπον, ἐμφαίνουσαν ἀκριβῶς ἁπάσας τὰς ὑπηρεσίας των τὰς παρεχούσας δικαίωμα πρὸς σύνταξιν μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1865.

Ἡ ἀνωτέρω προθεσμία διὰ τοὺς ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὴν

(*) Ὅρα σελίδα 30—32.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἔκδοσιν τοῦ παρόντος διατελοῦντας ἄρχεται ἀφ' ἧς διορισθῶσιν ἐκ νέου εἰς δημοσίαν θέσιν.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ ταμείου τῶν συντάξεων ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὰς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον δηλώσεις καὶ συλλέγουσα ἐκ τῶν ἐν τῇ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ στοιχείων πᾶσαν ἀναγκαίαν πληροφορίαν, προσδιορίζει τὸ ποσὸν τοῦ ἐπιβαρύνοντος ἕκαστον ὑπάλληλον χρέους ἐκ τῶν ὁριζομένων μὲν ἐν τῷ ΧΝΒ΄. Νόμῳ, ἀλλὰ μὴ καταβληθησομένων κρατήσεων. Μετὰ τοῦτο παραπέμπει τὴν μίαν τῶν τριῶν δηλώσεων εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, τὴν ἑτέραν καταθέτει εἰς τὸ ἀρχεῖον της καὶ τὴν τρίτην προσυπογεγραμμένην, παρ' αὐτῆς μετὰ λεπτομεροῦς σημειώσεως τοῦ ἐκκαθαρισθέντος χρέους, ἐπιστρέφει εἰς τὸν δηλώσαντα ὑπάλληλον, ὅστις δι' αἰτήσεώς του παραδιδομένης εἰς τὸν ἁρμόδιον ἐπαρχιακὸν ταμίαν ἢ τὴν προξενικὴν ἀρχὴν ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναθεώρησιν τῆς γενομένης ἐκκαθαρίσεως τοῦ χρέους του παρὰ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ὅπερ ἀποφαίνεται ἀνεκκλήτως.

Ἄρθρ. 3. Ἡ ἐπιστραφεῖσα εἰς τὸν ὑπάλληλον κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον δήλωσις ἀποτελεῖ μέρος τῶν κατὰ τὸ ἀπὸ 24 Αὐγούστου 1861 Β. Διάταγμα προσακτέων ὑπ' αὐτοῦ ἐγγράφων μετὰ τῆς περὶ ἀπονομῆς συντάξεως αἰτήσεώς του. Ἡ δήλωσις δ' αὕτη, καταταξομένη μεταξὺ τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων, ἀποτελεῖ πλήρη καὶ ὑποχρεωτικὴν ἀπόδειξιν μόνον κατὰ τοῦ παρουσιάσαντος αὐτὴν ὑπαλλήλου ἢ τῆς χήρας καὶ τῶν ὀρφανῶν αὐτοῦ, ὡς πρὸς τὴν ἀπονεμητέαν αὐτῷ σύνταξιν.

Ἄρθρ. 4. Ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ ἐπιβαρύνοντος τοὺς συνταξιούχους χρέους διὰ τὰς μὴ καταβληθείσας κρατήσεις ἐνεργεῖται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κανονισασῶν τὰς συντάξεις ὁριστικῶν ἀποφάσεων παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ταμείου τῶν συντάξεων, ἥτις κοινοποιεῖ τὸ ποσὸν τοῦ ἐκκαθαρισθέντος χρέους πρὸς ἕκαστον τῶν συνταξιούχων δικαιούμενον νὰ ζητήσῃ ἀναθεώρησιν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ παρόντος.

Ἄρθρ. 5. Ὁ μισθὸς τῶν δημοσίων θέσεων ἐφ' ὃν χρόνον δὲν ὑπῆρχεν ὡρισμένος τοιοῦτος διὰ Νόμου λογίζεται, ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῶν κρατήσεων ἴσος πρὸς τὸν κατὰ πρῶτον διὰ Νόμου δρισθέντα μισθὸν τῆς αὐτῆς θέσεως. Ὁ δὲ μισθὸς τῶν θέσεων δι' ἃς μέχρι τοῦδε δὲν ὡρίσθη τυχὸν μισθὸς διὰ Νόμου, ὡς καὶ τῶν κατὰ τὸν ὑπὲρ αὐτονομίας ἀγῶνα ὑπηρεσιῶν, προσδιορίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ διὰ Νόμου δρισθέντος πρώτου μισθοῦ, ὃν ὁ πρὸς καταβολὴν ὑπόχρεως ἔλαβε διορισθεὶς εἰς θέσιν παρέχουσαν δικαίωμα πρὸς σύνταξιν.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἰανουαρίου 1866.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Σ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ δικαιολογητικῶν ἐγγράφων προσακτέων εἰς ὑποστήριξιν συντάξεως πολιτικῆς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κλπ.

Θέλοντες νὰ προλάβωμεν τὰς συμβαινούσας καταχρήσεις, περὶ τὴν βεβαίωσιν, τῶν παρεχουσῶν δικαίωμα συντάξεως ὑπηρεσιῶν, ὅσαι δὲν ἀποδεικνύονται δι' ἐπισήμων ἐγγράφων.

Δυνάμει τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ἀπὸ 3 Αὐγούστου 1861 ΧΝΒ'. Νόμου, περὶ συντάξεων τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων. Τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Τὸ ἀπὸ 1 Μαΐου 1864 Διάταγμα περὶ τῶν ἐνεργουμένων ἐξετάσεων δι' ὑπηρεσίας τοῦ ἀγῶνος ἀνακαλεῖται καθ' ὁλοκληρίαν.

Ἄρθρ. 2. Τὸ Γ'. ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 24 Αὐγούστου 1861 περὶ ἐκτελέσεως τοῦ ΧΝΒ'. Νόμου Διατάγματος τροπολογεῖται ὡς ἑξῆς.

Διὰ τὰς κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα, ἀπὸ τοῦ 1821 μέχρι τοῦ 1829 τελεσθείσας οἱασδήποτε δημοσίας ὑπηρεσίας, ὁ αἰτῶν πολιτικὴν σύνταξιν ὀφείλει νὰ προσαγάγῃ ἐπίσημα ἔγγραφα πρωτότυπα, ἢ ἀντίγραφα αὐτῶν ἐξημμένα ἀπὸ δημόσια ἀρχεῖα, ἢ καὶ ἐγγράφους πιστοποιήσεις ἐκδεδομένας ἔκτοτε, καὶ μέχρι τοῦ 1836 παρὰ τῶν τότε ἀποδεδειγμένως ἁρμοδίων προϊσταμένων, ἢ ἀρχηγῶν, ἐπικυρωμένα ὅμως ἔκτοτε παρ' ἁρμοδίας τινὸς ἀρχῆς. Ἡ διάρκεια τῶν οὕτω ἀποδεικνυομένων ὑπηρεσιῶν ὑπολογίζεται μόνον καθ' ὅσον χρόνον προκύπτει διακεκριμένως ἀπὸ τὰ ὡς ἀνωτέρω προσαγόμενα ἔγγραφα καὶ διπλασιάζεται, ἐφ' ὅσον διάστημα ἀποδεικνύονται αἱ περιστάσεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1852 ΣΕ'. περὶ συντάξεων τῶν στρατιωτικῶν τῆς ξηρᾶς, Νόμου.

Ἄρθρ. 3. Οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τὸ ἐδάφιον Β'. τοῦ ἄρθρου 1, τὸ ἐδάφιον Δ', τοῦ ἄρθρου 10, καὶ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀνωτέρω ΧΝΒ'. Νόμου, ἐντὸς δύω μηνῶν, ἀφ' ἧς περιπέσωσιν εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν διατάξεων τούτων, ὀφείλουν νὰ προσαγάγωσιν ἐνόρκους καταθέσεις δύο ἀνεγνωρισμένων ἰατρῶν, τοῦ ἐπιληφθέντος τῆς θεραπείας καὶ τοῦ ἁρμοδίου δημοσίου ἰατροῦ, ἢ ἐν ἐλλείψει ἢ κωλύματι τούτου, ἄλλου διοριζομένου παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, περιγραφούσης λεπτομερῶς τὴν φύσιν, τὰς περιστάσεις, τὴν κυρίως ἀρχικὴν αἰτίαν τῆς νόσου, τὸν χρόνον τῆς ἀρχῆς καὶ τὴν διάρκειαν αὐτῆς. Αἱ καταθέσεις αὗται διεξάγονται ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου εἰρηνοδίκου, παρουσίᾳ τοῦ οἰκονομικοῦ Ἐφόρου κατὰ τὰς σχετικὰς περὶ μαρτυρικῶν ἀποδείξεων διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, καὶ ἐπαναλαμβάνονται κατὰ τριμηνίαν, καθὼς καὶ ἀπὸ τοὺς ἤδη συνταξιούχους τὴν κατηγορίας ταύτης.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος ἀνατίθεται εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργόν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἰουνίου 1866.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Π. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τοῦ Ἀρσακείου, ὡς διδασκαλείου διδασκαλισσῶν

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κλπ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 66 § 1 καὶ 68 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου, καὶ θεωροῦντες, ὅτι τὸ διδασκαλεῖον κατηργήθη ἀπὸ τοῦ 1864, ἀνάγκη δὲ παρίσταται ν' ἀντικατασταθῇ ὡς πρὸς τὰς ἐξετάσεις τῶν δημοδιδασκαλισσῶν ὑπὸ ἑτέρου καταλλήλου ἐκπαιδευτικοῦ καθιδρύματος, μέχρις οὗ ληφθῇ ἐν δέοντι ὁριστικὴ πρόνοια περὶ ἀναδιοργανώσεως αὐτοῦ.

Θεωροῦντες ὅτι τὸ ἐν Ἀθήναις Ἀρσάκειον Παρθεναγωγεῖον σκοπὸν κύριον ἔχει κατὰ τὸν κανονισμὸν αὐτοῦ τὴν μόρφωσιν διδασκαλισσῶν.

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὸ ἐν Ἀθήναις Ἀρσάκειον Παρθεναγωγεῖον ἀναπληροῖ ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸ πρώην Διδασκαλεῖον, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν μόρφωσιν καὶ ἐξέτασιν τῶν διδασκαλισσῶν.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργεῖον θέλει ὑποβάλλεσθαι καθ' ἕκαστον σχολικὸν ἔτος δύο μῆνας πρὸ τῆς ἐνάρξεως αὐτοῦ τὸ πρόγραμμα τῶν ἐν τῷ Παρθεναγωγείῳ διδαχθησομένων μαθημάτων πρὸς ἐξέτασιν. Οὐδὲν δὲ μάθημα καὶ οὐδὲν βιβλίον δύναται νὰ διδαχθῇ ἐν αὐτῷ χωρὶς προηγουμένης τοῦ Ὑπουργείου ἐγκρίσεως.

Ἄρθρ. 3. Ἡ ἐποχὴ τῶν πτυχιακῶν ἐξετάσεων ὁρίζεται ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως μετὰ προηγουμένην πρότασιν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ἀρσακείου Παρθεναγωγείου.

Ἄρθρ. 4. Αἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐξετάσεις ἐνεργοῦνται ὑπὸ τοῦ συλλόγου τῶν διδασκάλων τῆς ἀνωτάτης τάξεως τοῦ Παρθεναγωγείου, προεδρευομένου ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων, καὶ τούτου κωλυομένου ἢ ἀπόντος, ὑπὸ τοῦ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως διορισθησομένου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ.

Ἐφαρμόζονται δὲ ἐπὶ τῶν ἐξετάσεων τούτων κατὰ τὰ λοιπὰ αἱ περὶ αὐτῶν κείμεναι διατάξεις τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Εἰς τὸν αὐτὸν ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ Διατάγματος τούτου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 11 Μαΐου 1867.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως.
Ὁ Ἀντιβασιλεὺς
ΙΩΑΝΝΗΣ

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ δοκιμαστηρίων ἐξετάσεων διὰ τὴν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα παραδοχὴν μαθητῶν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 19, 20 καὶ 21 τοῦ περὶ Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ Γυμνασίων Β. Διατάγματος τῆς 30 Δεκεμβρίου 1836.

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρ. ἀ. Αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 21 τοῦ περὶ Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ Γυμνασίων νόμου ἀπαιτούμεναι δοκιμαστήριοι ἐξετάσεις πρὸς τὴν ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις παραδοχὴν τῶν εἰς αὐτὰ προσερχομένων μαθητῶν, εἴτε φερόντων εἴτε μὴ ἀπολυτήριον δημοτικῶν σχολείων, ἐνεργοῦνται ἐν πᾶσι τοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις τοῦ Κράτους κατὰ τὸν Σεπτέμβριον μῆνα ἑκάστου ἔτους ἀνυπερθέτως, τὴν δὲ πρώτην δεκαημερίαν τοῦ Ὀκτωβρίου ἀποστέλλεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργεῖον παρ' ἑκάστου Ἑλληνικοῦ σχολείου ἀντίγραφον ἐπικυρωμένον τοῦ πρωτοκόλλου τῶν γενομένων ἐξετάσεων.

Ἄρθρ. β΄. Τὸ πρωτόκολλον τοῦτο ἀνακοινοῦται παρὰ τοῦ ὑπουργείου εἰς πάντα τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα τοῦ Κράτους, ἵνα μὴ γείνωσι δεκτοὶ ἐν αὐτοῖς οἱ ἀποτυχόντες κατὰ τὴν δοκιμαστήριον ἐξέτασιν μαθηταί, οἵτινες ὀφείλουσι ν' ἀκολουθήσωσιν ἐπὶ ἓν ἔτι ἔτος τὰ μαθήματα τοῦ δημοτικοῦ σχολείου.

Εἰς τὸν αὐτὸν Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις καὶ δημοσίευσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 26 Αὐγούστου 1867.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ὁ Ἀντιβασιλεὺς
ΙΩΑΝΝΗΣ

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων κτλ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κλπ.

Κατὰ πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως διατάσσομεν τάδε·

Τὰ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα τῶν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπαγομένων ὑπαλλήλων, μετατιθεμένων ἢ δι' ὑπηρεσίαν ἀποστελλομένων, πληρόνονται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Κράτους ὡρισμένης διατιμήσεως τῆς ἑλληνικῆς ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας καὶ τοῦ πίνακος τῶν ἀποστάσεων τοῦ περιεχομένου ἐν τῷ συνταχθέντι ὑπὸ Χ. Παπαντωνοπούλου ἐγχειριδίῳ τῆς ποινικῆς διατιμήσεως.

Οἱ τμηματάρχαι τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου, οἱ ἔφοροι τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης καὶ τῶν ἀρχαιοτήτων, οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν Γυμνασίων δύνανται νὰ λάβωσι Α΄. θέσιν ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς ἀτμοπλοίοις.

Οἱ ἱεροκήρυκες, οἱ γραμματεῖς τοῦ Ὑπουργείου, οἱ διδάσκαλοι τῶν ἑλληνικῶν σχολείων, αἱ δημοδιδάσκαλοι καὶ οἱ πρωτόβαθμοι δημοδιδάσκαλοι Β΄. οἱ δὲ λοιποὶ Γ΄.

Ἀποδείξεις ξένων ἀτμοπλοίων, ἢ πλοίων ἱστιοφόρων γίνονται δεκταὶ εἰς καταλογισμὸν ἐξόδων, ὅταν ἢ δὲν ὑπάρχῃ συγκοινωνία δι' ἑλληνικῶν ἀτμοπλοίων, ἢ δὲν ὑπερβαίνωσι τὸ ποσὸν τῆς διὰ τοὺς ὑπαλλήλους ὡρισμένης διατιμήσεως τῆς ἑλληνικῆς ἀτμοπλοΐας.

Τὰ ἔξοδα τῆς κατὰ ξηρὰν πορείας τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων ὁρίζονται διὰ μὲν τοὺς τῆς Α΄. κατηγορίας εἰς δύο δραχμὰς καθ' ὥραν, διὰ δὲ τοὺς τῆς Β΄. καὶ Γ΄. εἰς μίαν.

Εἰς τὸν αὐτὸν Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ διατάγματος τούτου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Μαΐου 1868.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Α. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῆς διανομῆς τῆς ἀπὸ τοῦ Δημοσίου χορηγουμένης ἐτησίας συνδρομῆς εἰς τοὺς δήμους.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κλπ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν.

ἀ. Ἡ ἐν τῷ ἐτησίῳ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου περιλαμβανομένη πίστωσις, ὡς συνδρομὴ τῶν δήμων, εἴτε πρὸς σύστασιν δημοτικῶν σχολείων, εἴτε πρὸς συντήρησιν τῶν ἐν αὐτοῖς ὑπαρχόντων,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

διανέμεται μόνον διὰ Β. Διατάγματος, καὶ μόνον κατὰ τὸ δεκαπενθήμερον, τὸ ἑπόμενον τῇ δημοσιεύσει καὶ ἐκδόσει τοῦ περὶ τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ τοῦ κράτους νόμου.

Β'. Ἡ διανομὴ γίγνεται πρὸς μόνους τοὺς δήμους, οἵτινες διὰ τῶν μέσων τῶν ἰδίων αὐτῶν προϋπολογισμῶν δὲν δύνανται εἴτε νὰ συστήσωσι καὶ ἄλλα πλὴν τῶν ὑπαρχόντων ἐν αὐτοῖς δημοτικὰ σχολεῖα, εἴτε νὰ συντηρήσωσι τὰ ὑπάρχοντα.

Ἑπομένως ἀναγκαῖαι βάσεις τῆς διανομῆς ταύτης τίθενται τὰ ἀποτελέσματα τοῦ προϋπολογισμοῦ ἑκάστου δήμου, ὁ πληθυσμὸς τῶν κατοίκων αὐτοῦ, καὶ ὁ πληθυσμὸς τῶν ἀποτελούντων αὐτὸν χωρίων.

Γ'. Τῆς κατὰ τὸν ἀνωτέρω ὁρισθέντα χρόνον γενομένης διανομῆς οὐδεμία ἐπιτρέπεται πλέον διαρκοῦντος τοῦ ἔτους μεταβολή· Ἡ ἰσχὺς δ' αὐτῆς δὲν ἐκτείνεται πέραν τοῦ ἔτους, ἐφ' ᾧ ἰσχύει ὁ τὴν διανεμηθεῖσαν πίστωσιν περιλαβὼν προϋπολογισμός.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν ἐκτέλεσιν καὶ δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Τατοΐῳ τῇ 1 Αὐγούστου 1877.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Θ. Π. ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ κατανομῆς τῶν διδακτέων μαθημάτων ἐν τῷ Διδασκαλείῳ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ἀπὸ 21 Ἰανουαρίου 1878 νόμου ΧΘ' περὶ συστάσεως Διδασκαλείου ἐν Ἀθήναις, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἐγκρίνομεν ἵνα τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ εἰρημένου νόμου διδακτέα μαθήματα ἐν τῷ συσταθησομένῳ Διδασκαλείῳ κατανεμηθῶσιν εἰς τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τρεῖς τάξεις αὐτοῦ ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρον 1. Ἐν τῇ Α'. τάξει.

Θρησκευτικά. Ἱερὰ ἱστορία καὶ εἰσαγωγὴ εἰς τὰς Γραφάς.
Ἀνάγνωσις περικοπῶν αὐτῶν ..... ὧραι 3

Ἑλληνικά. Ἰσοκράτης, Ξενοφῶν, Ἡρόδοτος, Ὁμήρου Ὀδύσσεια, γραμματικὴ καὶ τὰ τρία τμήματα· Τεχνολογικόν, Ἐτυμολογικόν, Συντακτικόν ..... » 8

Ἀνάγνωσις ἐκλεκτῶν συγγραφέων τῆς καθωμιλημένης μετὰ συγκριτικῆς πρὸς τὴν ἀρχαίαν Γραμματικήν ..... » 3

Ἱστορία.—ἀρχαία. Ἀνατολικὰ ἔθνη, Ἑλληνική, Ῥωμαϊκὴ καὶ τοῦ μέσου αἰῶνος μέχρι Κωνσταντίνου ..... » 3

Γεωγραφία. Φυσικὴ καὶ Πολιτικὴ, ἰδίως ἡ τῆς Εὐρώπης. » 2

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Φυσική. Γενικαὶ ἰδιότητες τῶν σωμάτων—Βαρύτης, ὑδροστατικὴ, τριχοειδῆ φαινόμενα . . . . . ὧραι 2
Ζωολογία . . . . . » 3
Ἀριθμητική. Θεωρητικὴ καὶ Πρακτικὴ κατὰ τὴν μέθοδον, καθ' ἣν μέλλουσι νὰ διδάσκωσι τοὺς παῖδας . . . . . » 3
Γεωμετρία. Ἐπιπεδομετρία μετὰ πρακτικῶν ἀσκήσεων . . . » 2
Μουσική. Φωνητικὴ (ᾠδικὴ) μετὰ θεωρίας καὶ ἀσμάτων . . » 3
Ὀργανική . . . . . » 2
Καλλιγραφία . . . . . » 2
Ἰχνογραφία . . . . . » 2
Γυμναστικὴ καὶ κηπουρική . . . . . » 2

Ἄρθρον 2. Ἐν τῇ Β΄ τάξει.

Θρησκευτικά. Κατήχησις καὶ Ἠθική . . . . . » 3
Παιδαγωγικά. 1 Μεθοδικὴ καὶ διδακτικὴ ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον . . . . . » 3
2. Ὑποδειγματικὴ διδασκαλία, ἤτοι διδακτικὴ μετ' ἐφαρμογῆς ἐν τῷ προτύπῳ ὑπὸ τοῦ διευθύνοντος αὐτό . . . . . » 2
3. Ἀσκητικὴ τῶν μαθητῶν ἐν τῇ διδακτικῇ ἐπὶ τῶν μαθητῶν τοῦ προτύπου, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ διευθύνοντος αὐτό. » 2
Φιλοσοφικά. Ψυχολογία καὶ λογική . . . . . » 3
Ἑλληνικά. 1. Δημοσθένης, Ἡρόδοτος, Ὁμήρου Ἰλιὰς, Συντακτικοῦ συμπλήρωσις μετὰ θεμάτων . . . . . » 8
2. Ἀνάγνωσις νεοελληνικοῦ λόγου καὶ γραπταὶ ἀσκήσεις καθ' ἑκάτερον ἰδίωμα τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης . . . . . » 3
Ἱστορία. Ἰδίως Βυζαντινὴ καὶ Ἑλληνικὴ ἀπὸ Μεγάλου Κωνσταντίνου . . . . . » 3
Γεωγραφία. Αἱ λοιπαὶ Ἤπειροι συνοπτικῶς καὶ ἀκριβέστερον ἡ Ἑλληνικὴ χερσόνησος, αἱ νῆσοι καὶ τὰ παράλια τῆς μικρᾶς Ἀσίας . . . . . » 2
Φυσική. Ἀκουστική, Ὀπτική, Μαγνητισμὸς καὶ Ἠλεκτρογαλβανισμὸς μετὰ πειραμάτων . . . . . » 2
Σωματολογία καὶ Βοτανικὴ ὁλόκληρος ἐν ἐπιτομῇ . . . . . » 2
Γεωμετρίας συμπλήρωσις . . . . . » 3
Μουσική. Θεωρία καὶ φωνητική . . . . . » 2
Ὀργανική . . . . . » 2
Καλλιγραφία . . . . . » 2
Ἰχνογραφία . . . . . » 1
Γυμναστική . . . . . » 2
Κηπουρική . . . . . » 1

Ἄρθρον 3. Ἐν τῇ Γ΄. τάξει.

Θρησκευτικά. Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία καὶ λειτουργική. Ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ Γρηγορίου, Βασιλείου καὶ Χρυσοστόμου . . . . » 3
Παιδαγωγικά. Θεωρία τῆς Παιδαγωγικῆς . . . . . » 2

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Καὶ ἱστορία συνοπτικὴ τῆς Παιδαγωγίας . . . . . ὥραι 2

Διδακτικά. Ἀσκητικὴ διδασκαλία ἐν τῷ προτύπῳ, καθ' ἣν ὁ μαθητὴς θέλει διδάσκει τοὺς παῖδας τὸ ἀνατιθέμενον αὐτῷ μάθημα προεσχεδιασμένον ἐγγράφως ὑπ' αὐτοῦ τοῦ διδάσκοντος μαθητοῦ ἐπιτηρούμενος ὑπὸ τοῦ διευθύνοντος τὸ πρότυπον . . . . . » 10

Ἑλληνικά. 1. Πλάτων, ἰδίως ὁ Πρωταγόρας, Μενέξενος, Ἀπολογία, Γοργίας, Πολιτεία, Νόμος καὶ Πλουτάρχου παράλληλοι ἀναγνωσματικώτερον . . . . . » 10

2. Ἀσκήσεις ἔγγραφοι ἐν τῇ καθωμιλημένῃ καὶ ἀνάγνωσις νεοελληνικῶν . . . . . » 3

Χημεία ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον . . . . . » 2

Φυσική. Στοιχεῖα μηχανικῆς καὶ ἐπανάληψις τῶν κυριωτέρων τῆς φυσικῆς . . . . . » 3

Ἰγνογραφία . . . . . » 2

Μουσική . . . . . » 2

Ὀργανική . . . . . » 1

Γυμναστική . . . . . » 1

καὶ *Ὑγιεινή* . . . . . » 2

Εἰς τὸν αὐτὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 25 Μαΐου 1878.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Θ. Π. ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ὀργανιστικοῦ τοῦ Διδασκαλείου καὶ τοῦ προτύπου

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς §§ δ' καὶ ά τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀπὸ 11 Ἰανουαρίου 1878 περὶ συστάσεως Διδασκαλείου ἐν Ἀθήναις ΧΘ' Νόμου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν τάδε.

Α'. Περὶ τῶν καθ' ἕκαστον τῆς Διδασκαλίας.

Ἄρθρ. 1. Τὸ σχολικὸν ἔτος τοῦ Διδασκαλείου ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς 1 Σεπτεμβρίου λήγει τὴν 1 Ἰουλίου, διακοπτομένων τῶν μαθημάτων κατὰ τοὺς μῆνας Ἰούλιον καὶ Αὔγουστον. Διαιρεῖται δὲ τὸ σχολικὸν ἔτος εἰς δύο ἑξάμηνα, τὸ χειμερινὸν λῆγον τὴν ἑβδομάδα τῆς τυροφάγου, καὶ τὸ θερινὸν τὴν 1 Ἰουλίου.

Ἄρθρ. 2. Τὰ μαθήματα τοῦ Διδασκαλείου ἄρχονται κατὰ μὲν τὸ χειμερινὸν ἑξάμηνον ἀπὸ τῆς 8 π. μ. ὥρας, κατὰ δὲ τὸ θερινὸν ἀπὸ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῆς 7. Ἀναγκαίως δὲ γίνεται διακοπὴ μεταξὺ τῶν τῆς πρώτας καὶ τῶν μετὰ μεσημβρίαν μαθημάτων ἐπὶ μίαν μὲν τοὐλάχιστον ὥραν μέχρι τέλους Μαρτίου, ἐπὶ δύο δὲ ἀπὸ 1 Ἀπριλίου.

Ἄρθρ. 3. Τὰ μαθήματα τῆς Γ' τάξεως τοῦ Διδασκαλείου τάσσονται καθ' ὥρας μὴ συμπιπτούσας πρὸς τὰς τῆς ἐν τῷ προτύπῳ διδασκαλίας τῶν μαθητῶν αὐτῆς.

Ἄρθρ. 4. Βάσις τῆς διδασκαλίας ἑκάστου μαθήματος πρέπει νὰ ἦναι βιβλίον ἔντυπον ἐγκριθὲν ὑπὸ τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν.

Μόνον ἐν ἐλλείψει καταλλήλων βιβλίων ἐπιτρέπεται συντομωτάτη ὑπαγόρευσις.

Ἄρθρ. 5. Ἡ διδασκαλία συμφώνως τῷ προορισμῷ τοῦ Διδασκαλείου δέον νὰ γίνηται ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον, τείνουσα νὰ καταστήσῃ τοὺς μαθητὰς ὅσον οἷόν τε ἐπιτηδειοτέρους εἰς τὸ διδασκαλικὸν ἔργον καὶ νὰ διαπλάσῃ τὸ ἦθος αὐτῶν.

Ἄρθρ. 6. Ἅπαντα τὰ μαθήματα τοῦ Διδασκαλείου εἶνε ὑποχρεωτικά.

Ἄρθρ. 7. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἑκάστης τάξεως δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς πεντήκοντα.

Β'. Περὶ ἐσωτερικῆς τάξεως τοῦ Διδασκαλείου.

Ἄρθρ. 8. Ὁ διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου ἔχει τὴν γενικὴν ἐποπτείαν τοῦ τε Διδασκαλείου καὶ τοῦ προσηρτημένου αὐτῷ προτύπου σχολείου. Ὡς τοιοῦτος ὑπόκειται ἀμέσως εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργεῖον· ἔχει ἴδιον γραφεῖον μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων εἰς αὐτὸ βιβλίων καὶ σφραγίδα κατὰ τὰ περὶ τούτου κεκανονισμένα. Ὅθεν ἔχει τὰ ἑξῆς καθήκοντα.

α) Ὁ διευθυντὴς ἐπαγρυπνεῖ εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν τῶν προγραμμάτων τοῦ τε Διδασκαλείου καὶ τοῦ προτύπου κατά τε τὸ ποσὸν τῶν ὡρῶν καὶ τὴν παραδεδεγμένην ὑπὸ τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν μέθοδον καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν κανονισμῶν, τῶν Β. Διαταγμάτων καὶ τῶν ὁδηγιῶν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου, ἀναφερομένων εἴς τε τὸ Διδασκαλεῖον καὶ τὸ πρότυπον σχολεῖον.

β') Ὁ διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου προεδρεύει τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων τοῦ Διδασκαλείου κατὰ τὰς κεκανονισμένας συνεδριάσεις. Δύναται δὲ νὰ συγκαλῇ τὸν σύλλογον καὶ ἐκτάκτως ὁπότε ἤθελε νομίζει τοῦτο ἀναγκαῖον.

γ') Πρὸς τοὺς καθηγητὰς καὶ διδασκάλους ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπευθύνῃ κατ' ἰδίαν παρατηρήσεις, ἂν δὲν ἐκτελῶσιν ἀκριβῶς τὰ καθήκοντά των. Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν διὰ τοῦ μέσου τούτου δὲν ἤθελεν ἐπιτευχθῆ ἡ εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος ἐπάνοδος αὐτῶν, ὁ διευθυντὴς ὀφείλει νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἔκθεσιν καὶ αἰτιολογημένην γνώμην περὶ τοῦ πρακτέου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δ΄.) Ὀφείλει ἅπαξ τοὐλάχιστον τοῦ μηνὸς νὰ παρευρίσκηται εἰς τὴν διδασκαλίαν ἑκάστου μαθήματος, νὰ ἐπισκέπτηται δ' ἅπαξ τοὐλάχιστον τῆς ἑβδομάδος τὸ πρότυπον.

ε΄.) Ὁ διευθυντὴς ὀφείλει νὰ ἐπαγρυπνῇ ἐπὶ τῆς εὐκοσμίας καὶ ἐπιμελείας καὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῶν καθηκόντων τῶν μαθητῶν τοῦ Διδασκαλείου.

ς΄.) Ὁ διευθυντὴς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλλῃ τοῖς μαθηταῖς τὰς ἑξῆς ποινάς.

Α΄. Ἐπίπληξιν κατ' ἰδίαν.

Β΄. Ἐπίπληξιν ἐνώπιον τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν.

Γ΄. Κράτησιν ἐν τῷ καταστήματι καθ' ἅπασας τὰς ἀπὸ πρωΐας μέχρι τῆς μεσημβρίας ὥρας τῆς διδασκαλίας.

Δ΄. Κράτησιν ἐν αὐτῷ καθ' ἅπασας τὰς ὥρας τῆς διδασκαλίας ἀπὸ τῆς πρωΐας μέχρι τῆς ἑσπέρας.

Ε΄. Πρόσκαιρον ἀποβολὴν μέχρι τριῶν ἡμερῶν.

ζ΄). Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐξετάσεων ἑκάστης ἐξαμηνίας, ὁ διευθυντὴς ὑποβάλλει εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργεῖον τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐξετάσεων· κατὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους ὑποβάλλει καὶ λεπτομερῆ περὶ τῶν πεπραγμένων ἔκθεσιν καὶ ὑποδεικνύει τὰς τυχὸν ἐπενεκτέας διορθώσεις ἔν τε τῷ Διδασκαλείῳ καὶ προτύπῳ.

η΄.) Ὁ διευθυντὴς ὀφείλει νὰ διδάσκῃ δέκα καὶ ὀκτὼ ὥρας τοὐλάχιστον ἐν τῷ Διδασκαλείῳ καθ' ἑβδομάδα, ἔχων καὶ δικαίωμα ἐκλογῆς ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν μιᾶς τάξεως καὶ παντὸς ἄλλου μαθήματος.

θ΄). Τὸν διευθυντὴν ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ὁ ἀρχαιότερος τῶν δύο διδακτόρων τοῦ φιλολογικοῦ τμήματος καθηγητῶν.

ι΄). Ὁ διευθυντὴς δύναται νὰ χορηγῇ εἰς καθηγητὴν ἢ διδάσκαλον ἄδειαν ἀπουσίας διήμερον.

ια΄). Ὁ διευθυντὴς ὁρίζει τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπιστάτου καὶ τῶν δύο ὑπηρετῶν τοῦ καταστήματος, οἵτινες ὑπάγονται εἰς τὰς ἀμέσους διαταγὰς αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 9. Ἕκαστος τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων τοῦ Διδασκαλείου ὀφείλει.

α΄.) Νὰ διδάσκῃ ἀνελλιπῶς τὰ διὰ τοῦ προγράμματος ἀνατεθέντα αὐτῷ μαθήματα, μεριμνῶν περὶ τῆς εὐκοσμίας τῶν μαθητῶν κατὰ τὰς ὥρας τῆς διδασκαλίας.

β΄). Νὰ παρευρίσκηται ἐν ταῖς τακτικαῖς καὶ ἐκτάκτοις συνεδριάσεσι τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων τοῦ Διδασκαλείου. Μετὰ τὴν ἀπόφασιν δὲ τοῦ συλλόγου ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων τῶν πρὸς διάσκεψιν ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ προβαλλομένων, δύναται καθηγητὴς ἢ διδάσκαλος νὰ προτείνῃ τι πρὸς συζήτησιν.

γ΄). Νὰ ἐκτελῇ τὰς διατάξεις τῶν κανονισμῶν καὶ τὰ τυχὸν ἀνα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τιθέμενα αὐτῷ καθήκοντα διὰ διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

δ'). Εἰ μὲν εἶνε τακτικὸς καθηγητής, νὰ διδάσκῃ εἴκοσι καὶ μίαν ὥρας τοὐλάχιστον καθ' ἑβδομάδα, εἰ δὲ καθηγητὴς ἢ διδάσκαλος εἰδικοῦ μαθήματος, πάσας τὰς ὥρας τοῦ μαθήματός του τὰς ἐν τῷ προγράμματι ὡρισμένας. Ἀλλ' ὁ καθηγητὴς τοῦ Διδασκαλείου, εἰς ὃν εἶνε ἀνατεθειμένη ἡ διεύθυνσις τοῦ προτύπου, ὀφείλει νὰ διδάσκῃ πάσας τὰς κεκανονισμένας ἐν τῷ προτύπῳ ὥρας καὶ νὰ ἐκτελῇ πάντα τὰ ἀνατεθειμένα αὐτῷ καθήκοντα· ἐν δὲ τῷ Διδασκαλείῳ ὀφείλει νὰ διδάσκῃ τὴν μεθοδικὴν (ἢ διδασκαλικὴν καλουμένην) καὶ ἐν ἀνάγκῃ καὶ ἄλλο τι μάθημα.

ε.) Νὰ ἀναλαμβάνῃ τὸ μάθημα ἀσθενοῦντος καθηγητοῦ ἢ διδασκάλου προσκαλούμενος ἐγγράφως ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Διδασκαλείου.

ς'.) Νὰ μεριμνᾷ περὶ τῆς τακτικῆς φοιτήσεως, ἐπιμελείας καὶ προκοπῆς ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ διδασκομένῳ μαθήματι ἑκάστου τῶν μαθητῶν καὶ νὰ κρατῇ καθημερινὸν ἔλεγχον τῶν ἀπουσιῶν καὶ τῆς προόδου καὶ διαγωγῆς αὐτῶν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ καταστήματος.

Ἄρθρ. 10. Οἱ καθηγηταὶ καὶ οἱ διδάσκαλοι τοῦ Διδασκαλείου καὶ τοῦ προτύπου ὀφείλουσι νὰ διδάσκωσι τὰ ἀνατεθειμένα αὐτοῖς μαθήματα συμφώνως πρὸς τὴν παραδεδεγμένην ὑπὸ τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν μέθοδον.

Ἄρθρ. 11. Οὐδεὶς τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων, οὐδὲ ὁ διενθυντὴς δύναται, διαρκοῦντος τοῦ σχολικοῦ ἔτους, νὰ λάβῃ ἄδειαν ἀπουσίας, εἰμὴ δι' ἀσθένειαν πιστοποιουμένην ἐνόρκως ὑπὸ δύο ἰατρῶν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου εἰρηνοδίκου.

Ἄρθρ. 12. Ἕκαστος καθηγητὴς ἢ διδάσκαλος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τοὺς μαθητὰς τὰς ἑξῆς σωφρονιστικὰς ποινάς.

α'.) Ἐπίπληξιν τὸ πρῶτον κατ' ἰδίαν, εἶτα δὲ ἐν τῇ παραδόσει.

β'.) Ἀπομόνωσιν ἐπὶ δύο τὸ πολὺ ὥρας ἔν τινι δωματίῳ τοῦ καταστήματος μετὰ ἢ ἄνευ γραφικῆς ἐργασίας.

γ'.) Ἔξωσιν ἀπὸ τῆς παραδόσεως.

Ἄρθρ. 13. Ὁ σύλλογος τῶν καθηγητῶν τοῦ Διδασκαλείου ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς καθηγητὰς αὐτοῦ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Διδασκαλείου ἢ, τούτου κωλυομένου, ὑπὸ τὴν τοῦ κατὰ νόμον ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον 8, ἐδάφ. θ'· οἱ δὲ διδάσκαλοι τῆς ἰχνογραφίας, καλλιγραφίας, μουσικῆς καὶ γυμναστικῆς παρευρίσκονται μὲν εἰς τὰς συνεδριάσεις, ὅταν κληθῶσι πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ, δικαίωμα ὅμως ψήφου ἔχουσι μόνον ὅταν γίγνηται διάσκεψις περὶ τοῦ μαθήματος αὐτῶν.

Ἄρθρ. 14. Ὁ σύλλογος τῶν καθηγητῶν τοῦ Διδασκαλείου συνέρχεται πάντοτε τῇ προσκλήσει τοῦ Διευθυντοῦ καθ' ὥραν ὁριζομένην ὑπὸ τούτου ἐκ τῶν μὴ τεταγμένων πρὸς διδασκαλίαν, τακτικῶς μὲν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἅπαξ τοῦ μηνὸς, ἐκτάκτως δὲ ὁπότε ἤθελε κρίνει τοῦτο ἀναγκαῖον ὁ διευθυντής.

Ἄρθρ. 15. Ἔργα τοῦ συλλόγου εἶνε τὰ ἑξῆς·

α) Ὁρίζει διὰ πρακτικοῦ κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ σχολικοῦ ἔτους τὴν μέθοδον τῆς διδασκαλίας ἑκάστου μαθήματος, τὰ διδακτικὰ βιβλία καὶ ὄργανα, καθ' ἃ ὀφείλει ὁ καθηγητὴς ἢ διδάσκαλος νὰ διδάσκῃ· ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ διδαχθησόμενον ποσὸν τοῦ μαθήματος καθ' ἑκάτερον ἑξάμηνον.

β') Προσδιορίζει τὸν διευθυντὴν τοῦ προτύπου συμφώνως τοῖς ὁρισμοῖς τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ περὶ συστάσεως τοῦ Διδασκαλείου νόμου καὶ κατανέμει εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Διδασκαλείου τὰ ἐν τῷ προτύπῳ διδακτέα ὑφ' ἑκάστου μαθήματα.

γ') Συντάττει τὸ πρόγραμμα ἑκατέρας ἑξαμηνίας κατανέμων τὰ μαθήματα εἰς ἕκαστον τῶν διδασκόντων καὶ ὁρίζων τὰς ὥρας τῆς διδασκαλίας αὐτῶν.

δ') Γνωμοδοτεῖ περὶ τῆς μεθόδου τῆς διδασκαλίας ἐν τῷ προτύπῳ· ἐν διαφωνίᾳ δὲ περὶ τούτου μεταξὺ τῶν διευθυντῶν τοῦ προτύπου καὶ τοῦ Διδασκαλείου ἀποφασίζει τὸ Ὑπουργεῖον.

ε) Κρίνει περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐξετάσεων τῶν μαθητῶν.

ς') Συσκέπτεται περὶ τῆς προόδου, τῆς ἐπιμελείας καὶ τῆς διαγωγῆς τῶν μαθητῶν καὶ περὶ παντὸς ληπτέου μέτρου ἀφορῶντος εἰς τὴν πρόοδον τῶν ἐργασιῶν τοῦ Διδασκαλείου καὶ προτύπου· συντάσσει περὶ τούτου πρακτικὰ ὑποβαλλόμενα εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου.

ζ') Ἀποφασίζει περὶ τιμωρίας ἀτακτημάτων μαθητοῦ ἢ μαθητῶν ἔχων δικαίωμα ἀποβολῆς παντελοῦς ἢ προσκαίρου

Ἄρθρ. 16. Ἐν ἀπαρτίᾳ θεωρεῖται ὁ σύλλογος ὅταν εἶνε τέσσαρα τοὐλάχιστον μέλη αὐτοῦ παρόντα, ὧν τὰ τρία ἀναγκαίως πρέπει νὰ ἦνε ἐκ τῶν καθηγητῶν· ἀποφαίνεται δὲ ἐπὶ πάντων τῶν ζητημάτων κατὰ πλειοψηφίαν, τοῦ προέδρου ἔχοντος ἐν ἰσοψηφίᾳ τὴν νικῶσαν.

Ἄρθρ. 17. Ὁ Διευθυντὴς, ἐὰν κρίνῃ ἐπιβλαβῆ ἢ ἀλυσιτελῆ ἀπόφασίν τινα τοῦ συλλόγου, ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀναστείλῃ ἢ νὰ διακόψῃ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς. Ἀλλὰ τότε ὀφείλει νὰ ὑποβάλῃ ἀμέσως ἀναφορὰν λεπτομερῆ καὶ ἠτιολογημένην εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργεῖον, ὅπερ ἀποφασίζει ὁριστικῶς ἐγκρίνον, τροποποιοῦν ἢ ἀκυροῦν τὴν ἀπόφασιν τοῦ συλλόγου.

Ἄρθρ. 18. Τὰ πρακτικὰ τοῦ συλλόγου ἀναγράφονται ἐν ἰδίῳ βιβλίῳ ὑπὸ τοῦ νεωτέρου τὴν ἡλικίαν καθηγητοῦ· ὁ δὲ μειονοψηφῶν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀναγράφῃ ἐν αὐτοῖς αἰτιολογίαν τῆς γνώμης του.

Γ'. Περὶ τῆς καθ' ἕκαστον τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς ἐσωτερικῆς τάξεως τοῦ προτύπου.

Ἄρθρ. 19. Μετὰ τοῦ Διδασκαλείου εἶνε συνημμένον ὀργανικῶς ἓν πλῆρες δημοτικὸν σχολεῖον περιλαμβάνον ἓξ ἐνιαυσίους τάξεις καὶ τε-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λείως κατηρτισμένον, πρότυπον σχολεῖον καλούμενον καὶ χρησιμεῦον εἰς τοὺς μέλλοντας διδασκάλους καὶ ὡς παράδειγμα πλήρους δημοτικοῦ σχολείου καὶ ὡς ἀσκητήριον αὐτῶν. Κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος ἐν τῷ προτύπῳ σχηματίζονται αἱ τέσσαρες κατώτεραι τάξεις, αἱ δὲ δύο ἀνώτεραι σχηματίζονται κατὰ τὰ δύο ἑπόμενα ἔτη.

Ἄρθρ. 20. Τὸ πρότυπον διευθύνει ἐκ τῶν καθηγητῶν τοῦ Διδασκαλείου ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 14 τοῦ περὶ συστάσεως τοῦ Διδασκαλείου νόμου σπουδάσας εἰδικῶς τὰ παιδαγωγικά· ἀνατίθεται δ' εἰς αὐτὸν ἡ διεύθυνσις ἀποφάσει τοῦ συλλόγου διὰ πρακτικοῦ ἠτιολογημένου.

Ἄρθρ. 21. Τὴν ἐν τῷ προτύπῳ τακτικὴν διδασκαλίαν ἐκτελοῦσι δημοδιδάσκαλοι πρωτοβάθμιοι διοριζόμενοι ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων, καὶ οἱ μαθηταὶ τῆς Γ' τάξεως τοῦ Διδασκαλείου.

Ἄρθρ. 22. Μαθήματα ἐν τῷ προτύπῳ διδάσκονται τὰ ἑξῆς·

α'. Θρησκευτικά. (Ἱερὰ ἱστορία, Κατήχησις, ἀνάγνωσις περικοπῶν Εὐαγγελίου καὶ ἐπιστολῶν).

β'. Ἑλληνικά. (Πραγματογραφία, ἀνάγνωσις μεθ' ἑρμενείας τῶν ἀναγινωσκομένων ἐκ τῆς νέας ἑλληνικῆς μετὰ τῶν γραμματικῶν αὐτῆς κανόνων, καὶ εἰς τὰς δύο ἀνωτέρας τάξεις στοιχεῖα τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς πρὸς κατάληψιν τοῦ Εὐαγγελίου).

γ'. Μαθηματικά. (Ἀριθμητικὴ καὶ τὸ περὶ μέτρων, σταθμῶν καὶ νομισμάτων, καὶ γεωμετρία ἐπὶ τὸ πραγματικώτερον).

δ'. Γεωγραφία. (Μαθηματικὴ, φυσικὴ, πολιτική).

ε'. Ἱστορία. (Ἑλληνικὴ καὶ τὰ σημαντικώτερα τῆς γενικῆς).

ς'. Φυσικὴ ἱστορία. (Ζωολογία καὶ ἀνθρωπολογία, βοτανικὴ μετὰ πρακτικῶν ὁδηγιῶν γεωργίας καὶ δενδροκομίας, ὀρυκτολογία).

ζ'. Φυσικὴ καὶ χημεία.

η'. Ὑγιεινή.

θ'. Καλλιγραφία.

ι'. ὨΙδική.

ια'. Γυμναστική.

ιβ'. Διδακτικοὶ περίπατοι.

Ἄρθρ. 23. Ὁ διευθυντὴς τοῦ προτύπου συντάσσει καθ' ἑξαμηνίαν τὸ εἰδικὸν πρόγραμμα, ὅπερ ὑποβάλλει δεκαπέντε ἡμέρας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς διδασκαλίας διὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Διδασκαλείου εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργεῖον πρὸς ἔγκρισιν.

Ἄρθρ. 24. Αἱ τάξεις τοῦ προτύπου ἑνοῦνται κατὰ τὴν ἀνάγκην ἀνὰ δύο ἢ ἀνὰ τρεῖς καὶ ὑφ' ἑνὸς διδασκόμεναι ἀποτελοῦσι τὰ τμήματα τοῦ προτύπου. Ἑκάστη τάξις τοῦ προτύπου δὲν δύναται νὰ ἔχῃ πλείους τῶν τριάκοντα μαθητῶν, πλὴν τοῦ πρώτου ἔτους, καθ' ὃ αἱ τέσσαρες κατώτεραι τάξεις ἐνδέχεται ν' ἀποτελῶσιν ἓν τμῆμα. Ἀλλ' ἐν τῇ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

περιπτώσει ταύτη ἑκάστη τάξις δὲν δύναται νὰ περιέχῃ πλείους τῶν δεκαπέντε μαθητῶν.

Ἄρθρ. 25. Μαθηταὶ τοῦ προτύπου γίνονται δεκτοὶ μόνον ἅπαξ τοῦ ἔτους κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον· κατατάσσονται δὲ εἰς ἑκάστην τάξιν αὐτοῦ μετὰ προηγορμένην ἐξέτασιν γινομένην ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ προτύπου καὶ τῶν τακτικῶν διδασκάλων αὐτοῦ, εἰς τὴν Α′ τάξιν παῖδες διατρέχοντες τὸ 6 ἢ 7 ἔτος, εἰς τὴν Β′ τὸ 7 ἢ 8 ἔτος, εἰς τὴν Γ′ τὸ 8 ἢ 9 ἔτος, εἰς τὴν Δ′ τὸ 9 ἢ 10 ἔτος, εἰς τὴν Ε′ τὸ 10 ἢ 11 ἔτος καὶ εἰς τὴν ϛ′ τὸ 11 ἢ 12 ἔτος τῆς ἡλικίας.

Ἄρθρ. 26. Μετὰ παρέλευσιν τοῦ τρίτου σχολικοῦ ἔτους δὲν γίνονται δεκτοὶ ἐξ ἄλλων σχολείων μαθηταὶ εἰς τὰς τρεῖς ἀνωτέρας τάξεις, εἰμὴ ἐκ σχολείων κατὰ τὸ πρότυπον ἐσχηματισμένων.

Ἄρθρ. 27. Οἱ μαθηταὶ τοῦ προτύπου ὀφείλουσιν ἐπὶ ποινῇ ἀποβολῆς νὰ ἔχωσι τὰ διδακτικὰ βιβλία καὶ ὄργανα, ἀκριβῶς ὅσα ὑποδεικνύονται αὐτοῖς καὶ ἐν καλῇ καταστάσει. Ὡσαύτως νὰ φοιτῶσι τακτικῶς καὶ ἀνελλιπῶς, νὰ ἔχωσι περὶ τὸ σῶμα καὶ τὸν ἱματισμὸν αὐτῶν τὴν προσήκουσαν μαθητῇ τάξιν καὶ καθαριότητα.

Ἄρθρ. 28. Τὸ πρότυπον ἔχει διακοπὰς τῶν μαθημάτων ἀπὸ τῆς 15 Ἰουλίου μέχρι τέλους Αὐγούστου· αἱ δὲ ἐξετάσεις αὐτοῦ γίνονται δημοσίᾳ καὶ λήγουσι τῇ 15 Ἰουλίου. Οἱ μὴ προβιβασθέντες μαθηταὶ ἐπαναλαμβάνουσι τὰ μαθήματα τῆς αὐτῆς τάξεως.

Ἄρθρ. 29. Οἱ ἀπολυόμενοι ἐκ τοῦ προτύπου ἔχουσι τὸ δικαίωμα, ἂν θέλωσι, νὰ μαθητεύσωσι καὶ δεύτερον ἔτος ἐν τῇ ϛ′. τάξει. Τούτων χάριν ρυθμίζονται ἐν τῇ ϛ′. τάξει καὶ τὰ μαθήματα καὶ ἡ διδασκαλία οὕτως, ὥστε κατὰ πᾶν ἐπιὸν ἔτος νὰ μὴ ἀναδιδάσκωνται, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶνε δυνατὸν, τὰ προδεδιδαγμένα μαθήματα, ἀλλὰ διάφορα μὲν, ἰσοδύναμα δὲ πρὸς ἐκεῖνα.

Ἄρθρ. 30. Πᾶς μαθητὴς τῆς Γ′. τάξεως τοῦ Διδασκαλείου ἀναλαμβάνει συνεχῆ ἐν τῷ προτύπῳ διδασκαλίαν οὔτε ὀλιγωτέραν τῶν πέντε, οὔτε πλειοτέραν τῶν ὀκτὼ ὡρῶν καθ' ἑβδομάδα. Δέον δὲ νὰ καταβάλληται φροντὶς, ὅπως μηδεὶς ἀπολυθῇ ὡς διδάσκαλος ἐκ τοῦ Διδασκαλείου, χωρὶς νὰ ἀσκηθῇ ἐν τῷ προτύπῳ ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῶν ἱερῶν, τῶν ἑλληνικῶν, τῆς ἀριθμητικῆς, τῆς ᾠδικῆς καί τινος ἐκ τῶν ἄλλων μαθημάτων. Ὅθεν πρὸς τοῦτο θέλει γίνεσθαι πολλάκις τοῦ ἔτους, κατὰ τὴν ἀνάγκην, νέα κατανομὴ, διδομένων ἄλλων εἰς ἄλλους μαθημάτων.

Ἄρθ. 31. Ἡ κατανομὴ τῆς ἐν τῷ προτύπῳ διδασκαλίας εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Διδασκαλείου γίνεται ὑπὸ τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν, ὡς ἤθελε φανῇ αὐτοῖς λυσιτελέστερον πρός τε τοὺς μαθητὰς τοῦ προτύπου καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ διδάσκοντας.

Ἄρθρ. 32. Κατὰ πᾶσαν ἀλλαγὴν διδασκόντων καὶ διδασκομένων γίνεται ἐν ἑκάστῃ τάξει τοῦ προτύπου ἐξέτασις ἐνώπιον τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Διδασκαλείου καὶ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ προτύπου, ἐξεταζόν-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

των τῶν ἀποχωρούντων τὰ μαθήματα, ἅτινα τέως ἐδίδασκον, καὶ παρακαθημένων τῶν ἤδη ἀναλαμβανόντων αὐτά.

Ἄρθρ. 33. Ὅπως δὲ ἐπικρατῇ ἑνότης ἐργασίας ἐν τῷ πρωτύπῳ, ὀφείλει ἕκαστος τῶν διδασκόντων ἐν αὐτῷ νὰ καταχωρίζῃ εἰς τὸν ἐπὶ τούτῳ ἔλεγχον τῶν μαθημάτων ἑκάστης τάξεως, εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μαθήματος, περιληπτικῶς τὸ διδαχθὲν μάθημα, νὰ παρευρίσκηται ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος τοὐλάχιστον εἰς τὴν διδασκαλίαν ἑτέρου διδασκάλου, καὶ νὰ σημειοῖ πᾶν ὅ,τι νομίζει ἄξιον σημειώσεως περὶ τε τῆς διδασκαλίας τῶν διδασκάλων καὶ περὶ τῆς διαγωγῆς τῶν παίδων. Περὶ τῆς ὀρθότητος ἢ μὴ τῶν παρατηρήσεων κρίνει ἐν τῇ συνεδριάσει ὁ διευθυντὴς τοῦ προτύπου.

Ἄρθρ. 34. Ὁ τακτικὸς διδάσκαλος τοῦ προτύπου ὀφείλει νὰ παρευρίσκηται εἰς τὸ σχολεῖον καθ' ὅλας τὰς ἐργασίμους ὥρας, νὰ ἐπαγρυπνῇ κατά τε τὴν διδασκαλίαν τῶν μαθημάτων καὶ τὰ διαλείμματα εἰς τὴν αὐστηρὰν φύλαξιν τῶν παιδαγωγικῶν ἀρχῶν τοῦ σχολείου.

Ἄρθρ. 35. Ὡσαύτως καὶ πᾶς καθηγητὴς καὶ διδάσκαλος τοῦ Διδασκαλείου ὀφείλει τοὐλάχιστον ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος νὰ παρευρίσκηται κατὰ τὴν ἐν τῷ προτύπῳ διδασκαλίαν τῶν ὑπ' αὐτοῦ διδασκομένων ἐν τῷ Διδασκαλείῳ μαθημάτων καὶ σημειοῖ πᾶν ἄξιον σημειώσεως εἰς τὴν διδασκαλίαν. Παρατηρήσεις ἀναφερόμεναι εἰς τὴν διδακτικὴν γίνονται διὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ προτύπου,

Ἄρθρ. 36. Οὐδεὶς τῶν μαθητῶν τοῦ Διδασκαλείου δύναται νὰ διδάξῃ ἐν τῷ προτύπῳ, ἂν δὲν προϋποβάλῃ ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ διευθυντοῦ αὐτοῦ γραπτὸν σχέδιον τοῦ τρόπου τῆς διδασκαλίας.

Ἄρθρ. 37. Κατὰ πᾶσαν ἑβδομάδα γίνονται δύο συνεδριάσεις τῶν διδασκάλων τοῦ προτύπου σχολείου, ἐν αἷς ἐλέγχεται πᾶν τὸ ἀντιβαῖνον εἰς τοὺς κανονισμοὺς καὶ τὰς διδακτικὰς ἀρχὰς τοῦ σχολείου, ὁρίζονται ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τὰ μαθήματα ἑκάστης ἑβδομάδος καὶ δίδονται ὑπ' αὐτοῦ μεθοδικαὶ ὁδηγίαι εἰς τὴν δοκιμαστικὴν διδασκαλίαν.

Ἄρθρ. 38. Πλὴν τούτων τῶν συνεδριάσεων γίνεται ἅπαξ τοῦ μηνὸς καὶ ἑτέρα συνεδρίασις, ἐν ᾗ γίνεται λόγος περὶ τῆς ἰδιοφυΐας καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν μαθητῶν, καὶ συζητοῦνται τὰ μέσα τῆς διορθώσεως.

Ἄρθρ. 39. Ἑκάστης συνεδριάσεως τὰ πρακτικὰ καταγράφονται κατὰ σειρὰν ὑφ' ἑνὸς ἑκάστου τῶν μαθητῶν τῆς γ'. τάξεως τοῦ Διδασκαλείου, ἀναγινώσκονται ἐν τῇ ἑπομένῃ συνεδριάσει καὶ ἐπικυροῦνται ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ.

Ἄρθρ. 40. Αἱ δοκιμαστικαὶ διδασκαλίαι γίνονται ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος ὑπὸ δύο μαθητῶν τῆς Β' ἢ τῆς Γ' τάξεως τοῦ Διδασκαλείου ἐκλεγομένων πάντοτε ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ προτύπου. Κατὰ τὴν διδασκαλίαν ταύτην, γινομένην καθ' ὥρας μὴ ἐργασίμους, ὀφείλουσι

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νὰ παρευρίσκωνται σύμπαντες οἱ διδάσκαλοι τοῦ προτύπου καὶ οἱ μαθηταὶ τῆς Β΄ καὶ Γ΄ τάξεως τοῦ Διδασκαλείου. Γίνεται δὲ καὶ ἡ διδασκαλία αὕτη ἐπὶ τῇ βάσει προεσχεδιασμένου ἐγγράφως τρόπου, θεωρηθέντος καὶ ἐγκριθέντος ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ προτύπου σχολείου.

Ἄρθρ. 41. Ὁ διευθυντὴς τοῦ προτύπου ὀφείλει νὰ παρευρίσκηται τοὐλάχιστον ἐπὶ τέσσαρας ὥρας καθ' ἑκάστην ἐν τῷ προτύπῳ, διδάσκων ἓν μάθημα, τὸ πολύ, εἰς ἑκάστην αὐτοῦ τάξιν, καὶ καθοδηγῶν τοὺς ἐν αὐτῷ διδάσκοντας τακτικοὺς διδασκάλους καὶ τοὺς μαθητὰς τῆς Γ΄ τάξεως τοῦ Διδασκαλείου ὀφείλοντας νὰ διδάσκωσι κατὰ τὰ διδόμενα αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ ὑποδείγματα, καὶ ἐν γένει νὰ φροντίζῃ ὅπως φυλάττωνται ἀκριβῶς αἱ παιδαγωγικαὶ καὶ διδακτικαὶ ἀρχαὶ τοῦ σχολείου.

Ἄρθρ. 42. Ἐν τῷ προτύπῳ δύναται καὶ πᾶς τις τῶν καθηγητῶν ἢ διδασκάλων νὰ διδάσκῃ μάθημά τι τῇ συναινέσει τοῦ διευθυντοῦ τοῦ προτύπου, διδομένῃ ἐγγράφως. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ οὐδ' ὁ ἀναλαβὼν τὴν διδασκαλίαν δύναται νὰ παραιτήσῃ αὐτὴν πρὸ τῆς παρελεύσεως ἑξαμηνίας, οὐδ' ἡ δοθεῖσα αὐτῷ ἄδεια δύναται πρὸ ταύτης νὰ ἀνακληθῇ.

Ἄρθρ. 43. Ἐν τῷ προτύπῳ ἐπιβάλλονται αἱ ἑξῆς σωφρονιστικαὶ ποιναί: α΄). Ἐπίπληξις.

β΄). Ὀρθοστασία.

γ΄). Ὑποχρέωσις διαμονῆς ἐν τῷ καταστήματι ἐπὶ τρεῖς τὸ πολὺ ὥρας μετὰ γραφικῆς ἐργασίας.

δ΄). Ἀποβολὴ πρόσκαιρος ἢ καὶ ἀπόλυσις.

Ἄρθρ. 44. Αἱ ὑπὸ στοιχ. α΄. καὶ β΄. ποιναὶ ἐπιβάλλονται ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος, αἱ δὲ ὑπὸ στοιχ. γ΄. καὶ δ΄. ἐπιβάλλονται τῇ καταγγελίᾳ τοῦ διδάσκοντος ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ προτύπου, ζητοῦντος προηγουμένως τὴν συγκατάθεσιν τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Διδασκαλείου, καὶ ἀνακοινοῦντος τοῦτο αὐθημερὸν πρὸς τὸν πατέρα ἢ κηδεμόνα τοῦ μαθητοῦ.

Ἄρθρ. 45. Περὶ πάσης ἐπιβληθείσης τιμωρίας γίνεται προφορικῶς ἠτιολογημένη ἔκθεσις ἐν τῇ προσεχεῖ συνεδριάσει ὑπὸ τοῦ ἐπιβαλόντος ἢ καταγγείλαντος αὐτὴν διδασκάλου.

Ἄρθρ. 46. Ἡ ἐποπτεία τοῦ τε Διδασκαλείου καὶ τοῦ προτύπου ἀνατίθεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, ἀσκουμένη ὑπὸ τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων τοῦ Κράτους.

Εἰς τὸν ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Αὐγούστου 1878.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Θ. Π. ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῶν ἐν τῷ Διδασκαλείῳ ἐξετάσεων.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κλπ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν τελευταίαν διάταξιν περὶ τῶν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων τοῦ 6 ἄρθρου καὶ τὰ ἄρθρα 8, ἐδάφιον ε΄ καὶ 20 τοῦ περὶ συστάσεως Διδασκαλείου ἐν Ἀθήναις ΧΘ΄ νόμου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν τάδε:

Ἄρθρ. 1. Οἱ βουλόμενοι νὰ καταταχθῶσι μαθηταὶ ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείῳ ὀφείλουσι νὰ προσαγάγωσι πρὸς τὸν διευθυντὴν αὐτοῦ ἐντὸς τοῦ τελευταίου δεκαημέρου τοῦ μηνὸς Αὐγούστου πιστοποιητικὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν ἀποδεικνύοντα, ὅτι κέκτηνται τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 6 τοῦ ΧΘ΄. νόμου ὁριζόμενα προσόντα· ὡσαύτως πιστοποιητικὸν δύο ἰατρῶν καθηγητῶν ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ περὶ τῆς ὑγείας καὶ τοῦ ἀρτιμελοῦς τοῦ ἑαυτῶν σώματος.

Ἄρθρ. 2. Αἱ εἰσιτήριοι ἐξετάσεις ἅπαξ τοῦ ἔτους ἐνεργούμεναι διαρκοῦσιν ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς δεκάτης τετάρτης Σεπτεμβρίου. Τὸ ἐνεστὼς ἔτος δύνανται νὰ παραταθῶσιν ἐν ἀνάγκῃ διὰ προκηρύξεως τοῦ διευθυντοῦ ἐπὶ δέκα ἔτι ἢ καὶ πλείονας ἡμέρας.

Ἄρθρ. 3. Αἱ εἰσιτήριοι ἐξετάσεις γίνονται ἐγγράφως καὶ προφορικῶς. Ἐγγράφως μὲν ἐξετάζονται τὰ ἑλληνικά, διδομένου τοῖς ἐξεταζομένοις ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ θέματός τινος ἀναλόγου πρὸς τὰς γνώσεις των, ἃ ὀφείλουσι ν' ἀναπτύξωσι καὶ ἐκθέσωσιν ἐν τῇ καθωμιλημένῃ γλώσσῃ ὀρθῶς καὶ κανονικῶς, καὶ χωρίου ὁμαλοῦ ἐκ τοῦ Ξενοφῶντος μὲν ἢ Ἰσοκράτους τοῖς ζητοῦσι νὰ καταταχθῶσιν ἐν τῇ Α΄. τάξει, ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ δὲ τοῦ Θουκυδίδου ἢ ἐκ τοῦ Λυσίου τοῖς ἐν τῇ Β΄, ἃ ὀφείλουσι νὰ μεταφράσωσι καὶ νὰ ἀναπτύξωσι λογικῶς καὶ γραμματικῶς. Προφορικῶς δὲ ἐξετάζονται ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων καθηγητῶν δημοσίᾳ: 1) Θρησκευτικὰ (Ἱερὰν ἱστορίαν, Παλαιὰν καὶ νέαν Διαθήκην, Κατήχησιν)· 2) Ἑλληνικὰ (τεχνολογικὸν, ἐτυμολογικὸν καὶ συντακτικὸν ἐν ἀκριβείᾳ). 3) Μαθηματικὰ (Ἀριθμητικήν). 4) Ἑλληνικὴν ἱστορίαν (τὴν ἀρχαίαν). 5) Γεωγραφίαν (τοὺς ὁρισμοὺς καὶ τὰ γενικώτερα περὶ τῶν πέντε Ἠπείρων, καὶ μάλιστα περὶ Εὐρώπης), καὶ ταῦτα ἀναλόγως πρὸς τὴν τάξιν, ἐν ᾗ ζητοῦσι νὰ καταταχθῶσιν.

Ἄρθρ. 4. Αἱ εἰσιτήριοι ἐξετάσεις ἐνεργοῦνται ἐνώπιον πάντων τῶν καθηγητῶν, τῶν διδασκόντων τὰ ἀνωτέρω μαθήματα· ἂν δὲ οἱ προσερχόμενοι εἰς ἐξέτασιν εἶνε πολλοί, δύναται νὰ διαιρεθῇ ὁ σύλλογος πάντων τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων εἰς δύο τμήματα ἐξεταστικά, ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Διδασκαλείου τῶν μελῶν ἑκάστου τμήματος. Ἀλλὰ ψῆφον ἔχουσι μόνον οἱ ἐξετάζοντες ἁρμόδιοι καθηγηταί.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἄρθρ. 5. Ἡ παραδοχὴ ἢ ἀπόῤῥιψις μαθητοῦ ἀποφασίζεται διὰ πρακτικοῦ, συνταχθησομένου ἐν συνεδριάσει πάντων τῶν ἐξετασάντων καθηγητῶν ὑπὸ τὴν προεδρείαν πάντοτε τοῦ διευθυντοῦ ἢ τοῦ ἀναπληροῦντος αὐτὸν κωλυόμενον καθηγητοῦ.

Ἄρθρ. 6. Ἐν διχογνωμίᾳ βαθμολογοῦσιν ἐφ' ἑκάστου τῶν ἀνωτέρω μαθημάτων οἱ ἐξετάσαντες καθηγηταί, καὶ ἐξάγεται ὁ γενικὸς βαθμὸς κατὰ τὸν ἐν τῷ ἑπομένῳ ἄρθρῳ ὁριζόμενον τρόπον ἐκ τῆς συνάψεως τῶν μερικῶν βαθμῶν ἑκάστου μαθήματος, καθ' ὃν ἢ γίνεται δεκτὸς ἢ ἀπορρίπτεται ὁ ἐξετασθείς.

Ἄρθρ. 7. Βαθμολογικὴ ἀξία τῶν ἀριθμῶν ὁρίζεται ἡ ἑξῆς:

6 = ἄριστα.
5 = λίαν καλῶς.
4 = καλῶς.
3 = ἱκανῶς.
2 = ἐνδεῶς.
1 = κακῶς.

Ἔσχατος βαθμὸς, δι' οὗ κατατάσσεται ἢ προβιβάζεται τις εἶνε ὁ 3. Ἵνα ἐξαχθῇ δὲ ὁ γενικὸς βαθμὸς, οἱ μερικοὶ βαθμοὶ, ὧν ἠξιώθη τις ἐν τοῖς θρησκευτικοῖς, ἑλληνικοῖς καὶ μαθηματικοῖς, πολυπλασιάζονται ἐπὶ πολυπλασιαστὴν 3, οἱ δὲ πάντων τῶν λοιπῶν μαθημάτων ἐπὶ 2, τὸ δὲ ἄθροισμα τῶν γινομένων τῶν μερικῶν βαθμῶν, οὕτω πολυπλασιασθέντων, διαιρεῖται διὰ τοῦ ἀθροίσματος τῶν πολυπλασιαστῶν πάντων τῶν μαθημάτων. Τὸ ἐκ τῆς διαιρέσεως ταύτης πηλίκον δηλοῖ τὸν γενικὸν βαθμὸν, οὗ ἀξιοῦται ὁ ἐξετασθείς.

Ἄρθρ. 8. Τὸ οὕτως ἀποφασισθὲν ἀποτέλεσμα τῶν ἐξετάσεων εἶνε ἀνέκκλητον· κοινοποιεῖται δὲ ἐν τῷ πίνακι τῶν γνωστοποιήσεων. Ὁ διευθυντὴς ὀφείλει νὰ συμβουλεύσῃ τοὺς ἀπορριφθέντας εἰς τίνα μαθήματα ἐλλείποντας, ἵνα προσέλθωσι παρεσκευασμένοι εἰς τὰς ἐξετάσεις τοῦ ἐπιόντος ἔτους.

Ἄρθρ. 9. Κατὰ τὸ τέλος ἑκατέρου τῶν ἑξαμήνων ἐξετάζονται οἱ μαθηταί· αἱ δὲ ἐξετάσεις τοῦ θερινοῦ ἑξαμήνου εἶναι γενικαί, ἐξεταζομένων τῶν μαθητῶν εἰς τὰ καθ' ὅλον τὸ ἔτος διδαχθέντα μαθήματα, γίνονται δὲ δημοσίᾳ καὶ κατ' αὐτὰς μόνον προβιβάζονται οἱ μαθηταὶ ἀπὸ τάξεως εἰς τάξιν, ἢ ἀπολύονται. Αἱ τοῦ πρώτου ἑξαμήνου ἐξετάσεις ἐνεργοῦνται συνοπτικῶς καὶ μόνον γραπτῶς.

Ἄρθρ. 10. Αἱ καθ' ἑκάτερον ἑξάμηνον γραπταὶ ἐξετάσεις ἐν τῷ Διδασκαλείῳ ἐνεργοῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἐξετάσεων ἐν τοῖς γυμνασίοις ἡμετέρου Διατάγματος τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1877· αἱ δὲ προφορικαὶ κατὰ τὸν τρόπον, ὃν ὁρίζει ἡ ὑπ' ἀριθ. 3,848 καὶ ἀπὸ 24 Μαΐου 1875 ἐγκύκλιος τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου, ἐξεταζομένων κατὰ τὰς γενικὰς ἐξετάσεις πάντων τῶν μαθητῶν καὶ γραπτῶς καὶ προφορικῶς εἰς ἅπαντα τὰ μαθήματα.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἄρθρ. 11. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 4, 5, 6, 7 καὶ 8 τοῦ παρόντος Διατάγματος ἰσχύουσι κατ' ἀναλογίαν καὶ ἐπὶ τῶν ἐξετάσεων τῶν μαθητῶν τοῦ Διδασκαλείου καθ' ἑκάτερον ἐξάμηνον.

Ἄρθρ. 12. Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐξετάσεων ἑκατέρου ἐξαμήνου πάντες οἱ διδάξαντες τὰ μαθήματα καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι τοῦ Διδασκαλείου βαθμολογοῦσιν ἐν τῷ ἐπὶ τούτῳ κρατουμένῳ γενικῷ ἐλέγχῳ· ἡ δὲ ἀξία τοῦ βαθμοῦ ἑκάστου μαθήματος εἶνε ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 τοῦ παρόντος Διατάγματος ὡρισμένη, ἑκάστου τῶν φιλοσοφικῶν καὶ παιδαγωγικῶν μαθημάτων ἀφομοιουμένων πρὸς τὰ Ἑλληνικά, ὁ γενικὸς βαθμὸς ἐξάγεται ἐκ τοῦ συνόλου τῶν βαθμῶν, ὧν ἠξιώθη ὁ μαθητὴς ἐν ἑκάστῳ τῶν διδαχθέντων μαθημάτων.

Ἄρθρ. 13. Ὁ διευθυντὴς ἐκδίδει μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐξετάσεων ἐπὶ ἐνσήμου χάρτου ἴδιον ἐνδεικτικὸν ἑκάστῳ τῶν ἐξετασθέντων, ἐν ᾧ ἀναγράφεται ὁ γενικὸς βαθμὸς τῆς προόδου δι' ἀριθμοῦ καὶ τοῦ ἑρμηνεύοντος αὐτὸν ἐπιρρήματος, καὶ ἡ διαγωγὴ τοῦ ἐξετασθέντος, χαρακτηριζομένη διὰ τῶν ἐπιθέτων *κοσμιωτάτη, κόσμιος, ἀνεκτὴ* καὶ *μόλις ἀνεκτή*.

Ἄρθρ. 14. Τὰς ἐξετάσεις ἐν τῷ Διδασκαλείῳ ἐποπτεύει ἐπιτροπεία συγκειμένη ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων ὡς προέδρου ἢ τούτου κωλυομένου, ὑπὸ τοῦ Νομάρχου Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, ἑνὸς καθηγητοῦ τῆς Φιλοσοφικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἑνὸς τῆς Θεολογικῆς, διοριζομένων ἐπὶ τρία ἔτη ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου. Εἰς ἕκαστον τῶν εἰρημένων ἀποδίδοται χορηγία δραχμῶν ὀκτὼ δι' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν.

Ἄρθρ. 15. Τὰ περὶ τῶν ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων καὶ διπλωμάτων θέλουσι κανονισθῆ δι' ἄλλου Διατάγματος.

Εἰς τὸν ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Αὐγούστου 1878.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Θ. Π. ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐξετάσεως τῶν δημοδιδασκάλων εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλεῖον.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κτλ.

Ἐπειδὴ μετὰ τὴν σύστασιν τοῦ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου, αἱ ἐξετάσεις τῶν δημοδιδασκάλων, αἱ δυνάμει τοῦ ἀπὸ 12 Σεπτεμβρίου 1872 Ἡμετέρου διατάγματος (*) ἐνεργούμεναι ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς,

(*) ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α' κτλ.

Ἐπειδὴ μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ Διδασκαλείου, ἡ ἐξέτασις τῶν δημοδιδασκάλων

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀνάγκη νὰ ἀνατεθῶσιν εἰς τοὺς ἐν τῷ Διδασκαλείῳ καθηγητάς, λαβόντες ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ἄρθρα 13, 14, 58, 66, 71, ἐδάφ. 5 καὶ 72 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων ὀργανιστικοῦ νόμου τῆς 6 Φεβρουαρίου 1834, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1. Ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείῳ θέλουσιν ἐξετάζεσθαι·

α) Οἱ ὑπὸ τοῦ γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων καλούμενοι εἰς δευτέραν ἐξέτασιν δημοδιδάσκαλοι, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων 13, 14, 58, 66 καὶ 71 ἐδάφ. 5 τοῦ εἰρημένου νόμου.

β) Οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 72 τοῦ αὐτοῦ νόμου καθυποβαλλόμενοι εἰς δευτέραν ἐξέτασιν δύο ἔτη μετὰ τὸν διορισμόν των δημοδιδάσκαλοι.

γ) Ὅσοι τῶν ἀνεγνωρισμένων ἤδη δημοδιδασκάλων ζητοῦσι νὰ ἐξετασθῶσιν ἐπὶ προβιβασμῷ ἀπὸ κατωτέρας τάξεως εἰς ἀνωτέραν.

ἀνάγκη πᾶσα νὰ ἀνατεθῇ εἰς ἐπιτροπὴν διαρκῆ, συγκειμένην ἐξ ἀνδρῶν ἐγνωσμένης ὑπολήψεως καὶ πείρας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν

Ἄρθρ. 1. Συνιστᾶται διαρκὴς Ἐπιτροπή ἑδρεύουσα ἐν Ἀθήναις, συγκειμένη δὲ ἐκ δύο Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, τῶν Γυμνασιαρχῶν τῶν ἐν Ἀθήναις δύο Γυμνασίων ἢ τῶν ἀναπληρούντων αὐτούς, προσωρινῶς κωλυομένους, καθηγητῶν τῶν αὐτῶν Γυμνασίων καὶ ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Δημοτικῶν σχολείων ὡς Προέδρου.

Ἄρθρ. 2. Τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης καθῆκον εἶναι νὰ καθυποβάλλῃ βαθμηδὸν καὶ ὁσάκις τοῦ ἔτους ἤθελεν ἐγκρίνει, εἰς ἐξέτασιν πρῶτον τοὺς δημοδιδασκάλους, ὅσοι δὲν ἔδωκαν εἰσέτι, δι' ὁποιανδήποτε αἰτίαν, τὰς ὑπὸ τοῦ 71 ἄρθρου τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου ὡρισμένας δευτέρας ἐξετάσεις, καὶ δεύτερον, μόνον ἐν καιρῷ τῶν κατ' ἔτος διακοπῶν τῶν μαθημάτων, τοὺς ἀφιερωμένους νὰ ἐγκολπωθῶσι τὸ δημοδιδασκαλικὸν ἐπάγγελμα.

Τῆς ὑποχρεώσεως τῶν δευτέρων ἐξετάσεων ἐξαιροῦνται μόνοι οἱ ἔχοντες ἤδη πτυχίον δημοδιδασκάλου Πρώτης τάξεως καὶ δόντες συγχρόνως διὰ πολυετοῦς διδασκαλίας πεῖραν τῆς ἱκανότητος αὐτῶν. Νόσος τότε μόνον δύναται νὰ ἀπαλλάξῃ τὸν καλούμενον πρὸς ἐξέτασιν, ὅταν ἀποδειχθῇ διὰ πιστοποιητικοῦ, ἁρμοδίως ἐπικυρωμένου, δύο ἐπιστημόνων Ἰατρῶν, καὶ τοῦτο διὰ πρώτην φοράν· εἰς δευτέραν δὲ ἐμπρόθεσμον πρόσκλησιν μὴ ὑπακούσας, ἀπολύεται τῆς ὑπηρεσίας

Ἄρθρ. 3. Οἱ κριθέντες ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀνίκανοι, στεροῦνται τοῦ πτυχίου αὐτῶν, καὶ παραπέμπονται ἐπὶ χρόνον ὡρισμένον εἰς τακτικωτέραν καὶ πληρεστέραν διδασκαλίαν, καὶ εἰς νέαν ἔπειτα ἐξέτασιν.

Ἄρθρ. 4. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἔχει δικαίωμα πρὸς ἀποζημίωσιν, μὴ ὑπερβαίνουσαν τὰς δραχμὰς πέντε διὰ πᾶσαν ἐργάσιμον ἡμέραν.

Ἄρθρ. 5. Ὡς πρὸς τὸν τρόπον ἐν γένει τῶν ἐξετάσεων ἰσχύουσι τὰ κεκανονισμένα ἤδη διὰ τοῦ ἀπὸ 8 Ἰουνίου 1856 Διατάγματος. Περὶ τῶν λεπτομερειῶν δὲ τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐπιτροπῆς θέλουσι δοθῆ εἰς αὐτὴν παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου αἱ ἀναγκαῖαι ὁδηγίαι.

Ἄρθρ. 6. Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸς θέλει καθυποβάλει ἐγκαίρως εἰς τὴν Ἡμετέραν ἐπικύρωσιν τὰ ὀνόματα τῶν δύο καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, οἵτινες συγκροτοῦσι τὴν Ἐπιτροπήν.

Εἰς τὸν αὐτὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 12 Σεπτεμβρίου 1872.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Δ. Σ ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δ') Ὅσοι ἐν ἀνάγκῃ καὶ τῇ προσκλήσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ ἐπιθυμοῦσι νὰ ἀναγνωρισθῶσι δημοδιδάσκαλοι ἔχοντες τὰ ἑξῆς προσόντα 1) οἱ φέροντες ἀπολυτήριον ἱερατικῶν σχολῶν. 2) οἱ φέροντες ἐνδεικτικὰ προβιβασμοῦ ἀπὸ τῆς ά. γυμνασιακῆς τάξεως εἰς τὴν β'.

Ἄρθρ. 2. Οἱ μέλλοντες νὰ ὑποστῶσι μίαν τῶν ἐν τῷ ἀνωτέρω ἄρθρῳ ἐξετάσεων, ἐξετάζονται ἐνώπιον ἐπιτροπείας συγκροτουμένης ὑπὸ τῶν ἑξῆς μελῶν, τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Διδασκαλείου, τῶν τριῶν καθηγητῶν αὐτοῦ τῶν ὁριζομένων ἐν τῷ ἄρθρῳ 13 τοῦ ΧΘ' νόμου καὶ τοῦ διδασκάλου τῆς καλλιγραφίας καὶ ἰχνογραφίας, καὶ προεδρευομένης ὑπὸ τοῦ γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων.

Ἄρθρ. 3. Κατὰ τὰς ἐξετάσεις ταύτας ἰσχύουσιν ἐν γένει πᾶσαι αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου καὶ τοῦ ἀπὸ 8 Ἰουνίου 1856 περὶ κανονισμοῦ τῶν ἐξετάσεων τῶν δημοδιδασκάλων Β. Διατάγματος, πλὴν τῶν ἀντικειμένων εἰς τὸν ΧΘ' νόμον καὶ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἄρθρ. 4. Τὸν πρόεδρον τῆς ἐπιτροπείας ταύτης κωλυόμενον ἀναπληροῖ ὁ Διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου.

Ἄρθρ. 5. Ὁ χρόνος τῆς ἐνάρξεως καὶ διαρκείας τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιτροπείας ταύτης ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, προαγγέλλεται δὲ πρὸ μηνὸς διὰ γνωστοποιήσεως τοῦ γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων.

Ἄρθρ. 6. Αἱ περὶ βαθμολογίας καὶ ἐξαγωγῆς τοῦ γενικοῦ βαθμοῦ σχετικαὶ διατάξεις, αἱ ἐπὶ τῶν ἐξετάσεων τῶν μαθητῶν τοῦ Διδασκαλείου ἐφαρμοζόμεναι, ἰσχύουσι καὶ ἐπὶ τῶν ἐξετάσεων τῶν ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπείας ταύτης ἐξεταζομένων. Ἀλλ' οἱ μερικοὶ βαθμοὶ ἑκάστου μαθήματος ἀναγράφονται ἐν τοῖς διπλώμασι τῶν ἐξεταζομένων κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε κεκανονισμένα.

Ἄρθρ. 7. Εἰς τὸν πρόεδρον καὶ τὰ μέλη τῆς ἐξεταστικῆς ταύτης τῶν διδασκάλων ἐπιτροπείας θέλει χορηγεῖσθαι ἀποζημίωσις δι' ἑκάστην τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς θέλουσι διαρκεῖ αἱ ἐργασίαι αὐτῶν. Τὸ ποσὸν, τὸ εἰς τὸν γενικὸν ἐπιθεωρητὴν τῶν δημοτικῶν σχολείων καὶ εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ Διδασκαλείου ἀπονεμητέον, θέλει εἶναι καθ' ἓν ἡμιόλιον ἀνώτερον τοῦ ἀπονεμητέου εἰς ἕκαστον τῶν ἄλλων μελῶν. Τὸ ὅλον δὲ διαθετέον πρὸς ἀποζημίωσιν ποσὸν θέλει περιλαμβάνεσθαι ἑκάστοτε ἐν εἰδικῷ ἐδαφίῳ τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας ἄρθρου καὶ κεφαλαίου τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 8. Αἱ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 12 Σεπτεμβρίου 1872 Ἡμετέρου Διατάγματος περὶ ἐξετάσεως δημοδιδασκάλων καταργοῦνται, ἐφ' ὅσον ἀναιροῦνται ἢ τροποποιοῦνται δια τῶν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σεως Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Τατοΐῳ, τὴν 30 Σεπτεμβρίου 1878.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Θ. Π. ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 25 Μαΐου 1878 Β. Δ. περὶ κατανομῆς τῶν μαθημάτων εἰς τὰς 3 τάξεις τοῦ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κλπ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψει τὸ ἀπὸ 25 Μαΐου π. ε. Ἡμέτερον Διάταγμα περὶ κατανομῆς εἰς τὰς τρεῖς τάξεις τοῦ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου τῶν διὰ τοῦ ΧΘ΄ Νόμου περὶ συστάσεως Διδασκαλείου ἐν Ἀθήναις ὁρισθέντων μαθημάτων, καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ διατάξωμεν εὐσκοπώτερον καὶ πρὸς καρποφόρον διδασκαλίαν λυσιτελέστερον τὰ ἐν τῷ Διδασκαλείῳ διδασκόμενα μαθήματα, κατὰ πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ τροποποιοῦμεν τὸ εἰρημένον Διάταγμα κατὰ τὰ ἑξῆς:

α΄). Ἡ διδασκαλία τῆς Πειραματικῆς φυσικῆς περιορίζεται ἐν τῇ β΄ καὶ γ΄ τάξει τοῦ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου προστιθεμένης μιᾶς καθ' ἑβδομάδα ὥρας διδασκαλίας ἐν ἑκατέρᾳ τῶν τάξεων τούτων.

β΄). Ἡ διδασκαλία τῆς Χριστιανικῆς Ἠθικῆς μετατίθεται ἀπὸ τῆς δευτέρας εἰς τὴν τρίτην τάξιν, τῆς δὲ Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας ἀπὸ τῆς τρίτης εἰς τὴν δευτέραν τάξιν.

). Ἡ διδασκαλία τῆς Ὑγιεινῆς θέλει συναφθῆ μετὰ τῆς διδασκαλίας τῆς Σωματολογίας.

δ΄). Ἐν τῇ γ΄ τάξει θέλει διδάσκεσθαι Μαθηματικὴ Γεωγραφία.

Εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 16 Ἰουλίου 1879.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Α. Δ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἀπὸ 25 Μαΐου 1878 Β. Δ. περὶ κατανομῆς τῶν μαθημάτων τοῦ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου εἰς τὰς 3 τάξεις αὐτοῦ καὶ τοῦ τροποποιοῦντος αὐτὸ ἀπὸ 16 Ἰουλ. 1879, καὶ ὡς πρὸς τὸ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλεῖον.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κλπ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 2 τοῦ περὶ συστάσεως Διδασκαλείου κλπ. ΩΝΘ΄ νόμου τῆς 6 Μαΐου ε. ε. καθ' ἃ πᾶσαι αἱ διατάξεις τοῦ ΧΘ΄ νόμου περὶ συστάσεως Διδασκαλείου ἐν Ἀθήναις ἐφαρμόζονται καὶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐν τοῖς συσταθησομένοις Διδασκαλείοις, καὶ τὸ ἐδάφιον γ΄ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου τούτου.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἐγκρίνομεν ὅπως τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ εἰρημένου ΧΘ΄ νόμου διδακτέα μαθήματα, ἐν τῷ συσταθησομένῳ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλείῳ κατανεμηθῶσιν εἰς τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου τρεῖς τάξεις αὐτοῦ, ὡς κατενεμήθησαν καὶ ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείῳ κατὰ τὸ Ἡμέτερον Διάταγμα τῆς 25 Μαΐου 1878 καὶ τὸ τροποποιοῦν αὐτὸ τῆς 16 Ἰουλίου 1879, ὧν πᾶσαι αἱ διατάξεις ἐφαρμοσθήσονται καὶ ἐν τῷ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλείῳ.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Σεπτεμβρίου 1880.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ, Γ. Δ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ,
Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Α. Γ. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ,
Σ. ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ, Ν. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργὸς
Ν. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἀπὸ 23 Αὐγούστου 1878 περὶ ὀργανιστικοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου καὶ τοῦ Προτύπου Β. Δ καὶ ὡς πρὸς τὸ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλεῖον καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων αὐτοῦ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κλπ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ περὶ συστάσεως Διδασκαλείου ἐν Πελοποννήσῳ κτλ. ΩΝΘ΄ νόμου τῆς 6 Μαΐου ε. ε. καθ' ὃ πᾶσαι αἱ διατάξεις τοῦ ΧΘ΄ νόμου τῆς 11 Ἰανουαρίου 1878 περὶ συστάσεως Διδασκαλείου ἐν Ἀθήναις ἰσχύουσι καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν, καὶ τὰς §§ α΄. καὶ δ΄. τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου τούτου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν τάδε:

Ἄρθρ. 1. Πᾶσαι αἱ περὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου διατάξεις τῶν τεσσαράκοντα ἓξ ἄρθρων τοῦ ἀπὸ 23 Αὐγούστου 1878 Ἡμετέρου Β. Διατάγματος ἤτοι *αἱ περὶ τῶν καθ' ἕκαστον τῆς διδασκαλίας καὶ περὶ ἐσωτερικῆς τάξεως τοῦ Διδασκαλείου, καὶ αἱ περὶ τῶν καθ' ἕκαστον τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς ἐσωτερικῆς τάξεως τοῦ προτύπου*, αἱ μὴ τροποποιηθεῖσαι διὰ τῶν ἑφεξῆς ἄρθρων τοῦ παρόντος

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Διατάγματος, ἰσχύουσι καὶ ἐφαρμόζονται καὶ ἐν τῷ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλείῳ.

Ἄρθρ. 2. Τὸ πρῶτον σχολικὸν ἔτος τοῦ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλείου ἄρχεται τὴν 1 Ὀκτωβρίου καὶ λήγει τὴν 15 Ἰουλίου 1880. Μετὰ δὲ τὴν λῆξιν τοῦ πρώτου ἔτους ἰσχύει, ὡς πρὸς τὸν ὁρισμὸν τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 23 Αὐγούστου 1878 Ἡμετέρου Β. Διατάγματος τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος.

Ἄρθρ. 3. Κατὰ τὸ πρῶτον σχολικὸν ἔτος τὸν διευθυντὴν τοῦ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλείου, ἀπόντα ἢ κωλυόμενον, ἀναπληροῖ ὁ ἐν τῷ Διδασκαλείῳ καθηγητὴς τῶν Φυσικομαθηματικῶν, μετὰ δὲ τὴν λῆξιν τοῦ πρώτου ἔτους ἰσχύει ὡς πρὸς τὸν ἀναπληρωτὴν τοῦ διευθυντοῦ ἡ διάταξις τοῦ ἐδαφ. θ′ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος ἡμετέρου Διατάγματος τῆς 23 Αὐγούστου 1878.

Ἄρθρ. 4. Ὁ σύλλογος τῶν καθηγητῶν τοῦ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλείου ἀποτελεῖται ἐκ πάντων τῶν διδασκόντων ἐν αὐτῷ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ διευθυντοῦ ἢ τοῦ νομίμως ἀναπληροῦντος αὐτόν. Οἱ δὲ διδάσκαλοι τῶν τεχνικῶν μαθημάτων, ἤτοι Ἰχνογραφίας, Καλλιγραφίας, Μουσικῆς καὶ Γυμναστικῆς παρευρίσκονται μὲν εἰς τὰς συνεδριάσεις, ὅταν κληθῶσιν ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ, δικαίωμα ὅμως ψήφου ἔχουσι μόνον ὅταν γίγνηται διάσκεψις περὶ τοῦ μαθήματος αὐτῶν· Ἀλλ' ἐὰν τὰ μαθήματα ταῦτα διδάσκῃ εἷς εἰδικὸς καθηγητὴς κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ΩΝΘ′ νόμου, ὁ καθηγητὴς τῶν τεχνικῶν τούτων μαθημάτων ἀφομοιοῦται πρὸς τοὺς ἐν τῷ Διδασκαλείῳ καθηγητὰς καὶ θεωρεῖται κύριον μέλος τοῦ συλλόγου.

Ἄρθρ. 5. Τὸν διευθυντὴν τοῦ προτύπου σχολείου, τοῦ προσηρτημένου τῷ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλείῳ, ὁρίζει τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τοῦ Διατάγματος τοῦ διορισμοῦ, ἢ ἀνατίθησι τὴν διεύθυνσιν καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ διευθυντοῦ τοῦ προτύπου εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ Διδασκαλείου.

Ἄρθρ. 6. Τὴν ἐν τῷ πρωτύπῳ σχολείῳ, τῷ προσηρτημένῳ τῷ ἐν Πελοποννήσῳ διδασκαλείῳ, τακτικὴν διδασκαλίαν τῶν μαθημάτων ἐκτελοῦσι πρωτοβάθμιοι δημοδιδάσκαλοι, ἢ ἂν εἶναι ἀνεγνωρισμένοι ἀπὸ τῶν νέων Διδασκαλείων, καὶ δευτεροβάθμιοι καὶ τριτοβάθμιοι, διοριζόμενοι ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου προτάσει τοῦ Γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων, καὶ οἱ μαθηταὶ τῆς τρίτης τάξεως τοῦ Διδασκαλείου.

Ἄρθρ. 7. Τὸ πρότυπον σχολεῖον, τὸ προσηρτημένον τῷ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλείῳ, ἔχει διακοπὰς ἀπὸ πρώτης μέχρι τέλους Αὐγούστου. Κατὰ τὸν μῆνα Ἰούλιον ἐξακολουθοῦσιν ἀσκούμενοι ἐν αὐτῷ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ προτύπου, ἢ ἑνὸς τακτικοῦ διδασκάλου, οἱ συμπληρώσαντες τὰ τῆς τρίτης τάξεως μαθήματα μαθηταὶ τοῦ Διδασκαλείου.

Ἄρθρ. 8. Ὁ διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου, ἂν ὦσιν ἀνατεθειμένα

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

αὐτῷ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ παρόντος Διατάγματος καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ διευθυντοῦ τοῦ προτύπου, ὀφείλει νὰ διδάσκῃ ἐν τῷ Διδασκαλείῳ, οὐχὶ ὀλιγωτέρας τῶν ἕνδεκα ὡρῶν καθ' ἑβδομάδα, παιδαγωγικὰ ἢ καὶ ἄλλα κατ' ἰδίαν του ἐκλογὴν μαθήματα. Τὸ δὲ πρῶτον σχολικὸν ἔτος οὐχὶ ὀλιγωτέρας τῶν δεκαοκτὼ ὡρῶν, ἀναλαμβάνων κατ' ἰδίαν του ἐκλογὴν καὶ τὴν διδασκαλίαν τῶν Ἑλληνικῶν ἐν τῇ ἑτέρᾳ τῶν συσταθησομένων τάξεων· ὡς διευθυντὴς δὲ τοῦ προτύπου ὀφείλει νὰ παρευρίσκηται τὸ μὲν πρῶτον ἔτος δύω, ἐφεξῆς δὲ τέσσαρας τοὐλάχιστον ὥρας καθ' ἑκάστην ἐν τῷ προτύπῳ, ἐκτελῶν τὸ διὰ τοῦ ἄρθρου 41 τοῦ ἀπὸ 23 Αὐγούστου 1878 ὁριζόμενον καθῆκον.

Ἄρθρ. 9. Ἐν τῷ προτύπῳ, τῷ προσηρτημένῳ τῷ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλείῳ, θέλουσιν ἀσκεῖσθαι, καθ' ὃν θέλει ἐκδόσει κανονισμὸν τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργεῖον, καὶ οἱ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ προσκαλούμενοι δυνάμει τῶν ἄρθρων 70-72 τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας νόμου δημοδιδάσκαλοι ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ προτύπου, ἢ τῶν πρὸς τοῦτο διοριζομένων εἰδικῶν διδασκάλων ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλείου.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Σεπτεμβρίου 1880.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ, Γ. Δ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ,
Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ, Σ. ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ,
Ν. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ. Α. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Ὑπουργὸς
Ν. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἀπὸ 21 Αὐγούστου 1878 Δ. περὶ ἐξετάσεων ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείῳ καὶ ὡς πρὸς τὸ ἐν Πελοποννήσῳ καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων αὐτοῦ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κλπ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 2 τοῦ περὶ συστάσεως Διδασκαλείου κλπ. ΩΝΘ΄ νόμου τῆς 6 Μαΐου ε. ε. καθ' ὃ πᾶσαι αἱ διατάξεις τοῦ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

περὶ συστάσεως Διδασκαλείου ἐν Ἀθήναις ΧΘ' νόμου τῆς 11 Ἰανουαρίου 1878 ἰσχύουσι καὶ ἐφαρμόζονται, καθ' ὅσον δὲν ἐτροποποιήθησαν δι' ἐκείνου, καὶ ἐν τῷ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλείῳ, καὶ τὰ ἐδάφια β' καὶ ε' τοῦ ἄρθρου 8 ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 6 καὶ 20 τοῦ ῥηθέντος περὶ συστάσεως Διδασκαλείου ἐν Ἀθήναις ΧΘ' νόμου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν τάδε:

Ἄρθρ. 1. Πᾶσαι αἱ διατάξεις τῶν 15 ἄρθρων τοῦ Ἡμετέρου Διατάγματος τῆς 21 Αὐγούστου 1878 περὶ ἐξετάσεων ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείῳ, πλὴν τῶν τροποποιουμένων διὰ τῶν ἑφεξῆς ἄρθρων τοῦ παρόντος Διατάγματος, ἰσχύουσι καὶ ἐφαρμόζονται καὶ ἐν τῷ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλείῳ.

Ἄρθρ. 2. Αἱ εἰσιτήριοι ἐξετάσεις τῶν βουλομένων νὰ μαθητεύσωσιν ἐν τῷ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλείῳ κατὰ τὸ ἤδη ἀρξάμενον σχολικὸν ἔτος, ἄρχονται τὴν πρώτην καὶ λήγουσι τὴν δεκάτην πέμπτην προσεχοῦς Ὀκτωβρίου. Ὁ διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου δύναται ἐν ἀνάγκῃ νὰ παρατείνῃ ἐπί τινας ἔτι ἡμέρας τὴν προθεσμίαν ταύτην· εἰς δὲ τὸ μέλλον ἰσχύει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ἡμετέρου Διατάγματος τῆς 21 Αὐγούστου 1878.

Ἄρθρ. 3. Τὰς ἐξετάσεις ἐν τῷ Διδασκαλείῳ ἐποπτεύει ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 καθεστηκυῖα ἐφορία τοῦ Διδασκαλείου, προσκαλουμένη πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ διὰ τοῦ Προέδρου αὐτῆς, ἥτις ὠφείλει μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐξετάσεων τοῦ β'. ἐξαμήνου νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως συνοπτικὴν ἔκθεσιν περὶ αὐτῶν. Ἀλλὰ κατὰ τὰς ἐξετάσεις, τὰς ἐνεργουμένας εἰς τὸ τέλος τοῦ δευτέρου ἐξαμήνου, παρίσταται ἀναγκαίως ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῶν δημοτικῶν σχολείων ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ· τοῦτον δὲ ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ὁ νομάρχης Ἀρκαδίας.

Ἄρθρ. 4. Ἡ περὶ ὀκταδράχμου καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν χορηγίας εἰς τὰ μέλη τῆς ἐπὶ τῶν ἐξετάσεων ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείῳ Ἐπιτροπείας διάταξις τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Ἡμετέρου Διατάγματος τῆς 21 Αὐγούστου 1878 ἰσχύει καὶ ἐφαρμόζεται καὶ ἐν ταῖς ἐξετάσεσι τοῦ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλείου καὶ πρὸς τὸν παριστάμενον εἰς τὰς ἐξετάσεις Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν καὶ τὰ μέλη τῆς ἐφορίας τοῦ Διδασκαλείου πλὴν τοῦ ἀρχιεπισκόπου.

Ἄρθρ. 5. Ἡ ἡμέρα τῆς ἐνάρξεως τῶν γραπτῶν, ὡς καὶ τῶν προφορικῶν ἐξετάσεων, τῶν ἐνεργουμένων μετὰ τὸ τέλος τοῦ β'. ἐξαμήνου, ὁρίζεται κατ' ἔτος ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Διδασκαλείου.

Εἰς τὸν ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Σεπτεμβρίου 1880.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

ΧΑΡΙΛ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ, Γ. Δ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ,
ΑΘ. Γ. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ, Σ. ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ,
Ν. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ, Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
Ν. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων ἐν τῷ Ἀθήνησι Διδασκαλείῳ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἐδάφιον ς' τοῦ ἄρθρου 8 καὶ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ περὶ συστάσεως Διδασκαλείου ἐν Ἀθήναις ΧΘ' νόμου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1. Οἱ τὰ μαθήματα τῆς γ' τάξεως συμπληρώσαντες μαθηταὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου ὑφίστανται ἀπολυτήριον ἐξέτασιν. Σκοπὸς δὲ τῆς δοκιμασίας ταύτης εἶναι νὰ γνωσθῇ ἡ γενικὴ ἐν ἑκάστῳ μαθήματι ἐπίδοσις, τοῦ μαθητοῦ καὶ ἡ διδασκαλικὴ αὐτοῦ ἱκανότης, καὶ κατ' αὐτὰς νὰ ὁρισθῇ ὁ γενικὸς βαθμὸς αὐτοῦ ἐν τῷ ἀπολυτηρίῳ.

Ἄρθρ. 2. Αἱ ἀπολυτήριοι ἐξετάσεις εἰσὶ διτταί· 1) Θεωρητικαὶ (γραπταὶ καὶ προφορικαὶ) καὶ 2) Πρακτικαί. Καὶ αἱ μὲν θεωρητικαὶ ἄρχονται τὴν 25 Μαΐου ἑκάστου ἔτους, αἱ δὲ πρακτικαὶ τὴν 25 Ἰουνίου, ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ τῶν μαθητῶν εἰς πρακτικὴν ἄσκησιν ἀσχολουμένων.

Ὁ χρόνος τῶν ἐξετάσεων δύναται νὰ μεταβληθῇ ἐν ἀνάγκῃ ἀποφάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρ. 3. Αἱ ἀπολυτήριοι ἐξετάσεις ἐνεργοῦνται ἐν τῷ Διδασκαλείῳ ὑπὸ ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπείας, συγκειμένης ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ καὶ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 13 τοῦ ΧΘ' νόμου καθηγητῶν τοῦ Διδασκαλείου, ἐκ τοῦ καθηγητοῦ τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων καὶ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 14 τοῦ ἀπὸ 21 Αὐγούστου 1878 Ἡμετέρου Διατάγματος περὶ τῶν ἐν τῷ Διδασκαλείῳ ἐξετάσεων, διωρισμένων ὡς ἐποπτῶν τῶν ἐξετάσεων δύο καθηγητῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου. Παρίσταται δ' ἀναγκαίως ὁ Γενικὸς ἐπιθεωρητὴς τῶν Δημοτικῶν σχολείων, ἄνευ δικαιώματος ψήφου, ὡς ἔφορος τοῦ Διδασκαλείου καὶ ἀντιπρόσωπος τοῦ Ὑπουργοῦ κατὰ τὰς ἐξετάσεις καὶ τὰς ψηφοφορίας τῆς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐπιτροπείας. Τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπείας προεδρεύει ὁ Διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου, ἢ, τούτου κωλυομένου, ὁ ἀρχαιότερος τῶν τοῦ Πανεπιστημίου καθηγητῶν.

Ἄρθρ. 4. Ἀπόντων ἢ κωλυομένων τῶν κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον διωρισμένων ἐπὶ τῶν ἐξετάσεων δύο καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, τὸ Ὑπουργεῖον δύναται νὰ διορίσῃ ἀναπληρωτὰς αὐτῶν δύο ἑτέρους καθηγητὰς τῆς Θεολογικῆς ἢ τῆς Φιλοσοφικῆς σχολῆς. Ἡ περὶ ἀποζημιώσεως τῆς κατὰ τὰς ἐν τῷ Διδασκαλείῳ ἐξετάσεις παρισταμένης ἐπιτροπείας, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 14 τοῦ ἀπὸ 21 Αὐγούστου 1878 Βασιλικοῦ Διατάγματος, διάταξις ἰσχύει καὶ ἐπὶ τῶν ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων.

Ἄρθρ. 5. Αἱ γραπταὶ ἐξετάσεις ἐνεργοῦνται πρὸ τῶν προφορικῶν ὡς ἑξῆς·

ά.) Διανέμονται τοῖς ἐξεταζομένοις καὶ ἐπὶ τῶν ἑδωλίων, ἄνευ οὐδενὸς γραπτοῦ βοηθήματος ἢ βιβλίου, καθημένοις μαθητῶς, ἀνὰ δύο ἢ καὶ πλείω κατὰ τὴν ἀνάγκην φύλλα χάρτου γραφῆς, φέροντα ἐν ἀρχῇ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Διδασκαλείου, ἐφ' ὧν θέλει γράψει ἕκαστος ἄνευ διορθώσεων τὴν ἐπὶ τοῦ ὁρισθησομένου θέματος πραγματείαν του.

β'.) Τὸ θέμα, ὅπερ μέλλουσι νὰ πραγματευθῶσιν οἱ ἐξεταζόμενοι, ὁρίζεται μετὰ τὴν διανομὴν τῶν φύλλων τοῦ χάρτου διὰ κληρώσεως ἐκ κληρωτίδος, ἐν ᾗ εἰσιν ἐκτεθειμένα δελτία εἴκοσι τοὐλάχιστον, ἐφ' ἑκάστου τῶν ὁποίων εἶναι ἀναγεγραμμένον ἓν τῶν οὐσιωδεστέρων κεφαλαίων ἢ ζητημάτων ἐκ τοῦ κύκλου τῶν ἐξετάσεων γραπτῶν μαθημάτων. Τὰ κεφάλαια ἢ ζητήματα ὁρίζονται τὴν προτεραίαν τῆς τεταγμένης πρὸς γραπτὴν ἐξέτασιν ἑκάστου μαθήματος ἡμέρας ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Διδασκαλείου, ἀκούοντος καὶ τὴν γνώμην τοῦ διδάξαντος καθηγητοῦ, καὶ ἐγγράφονται ὑπ' αὐτοῦ παρουσίᾳ τοῦ Διευθυντοῦ ἐν δελτίοις, μονογεγραμμένοις παρ' ἀμφοτέρων καὶ φυλαττομένοις μέχρι τῆς ἐπιούσης ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ.

γ'.) Τὰ πρὸς τὴν ἔγγραφον δοκιμασίαν προβαλλόμενα τοῖς ἐξεταζομένοις ζητήματα εἰσιν ἕξ.

1) Ἀνάπτυξις θέματος ἔκ τινος τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων τῶν ἐν τῷ Διδασκαλείῳ διδασκομένων.

2) Ἀνάπτυξις θέματος ἐκ τῆς παιδαγωγικῆς.

3) Ἀνάπτυξις θέματος ἐκ τῆς Διδακτικῆς ἢ Μεθοδικῆς.

4) Ἑρμηνεία τεμαχίου ἔκ τινος τῶν ἐν τῷ Διδασκαλείῳ διδασκομένων ἑλλήνων συγγραφέων.

5) Λύσις ζητήματος ἐκ τῶν Μαθηματικῶν καὶ ἑτέρου ἐκ τῶν Φυσικῶν.

6) Ἀνάπτυξις ἑνὸς ζητήματος ἐκ τῆς Ἱστορίας καὶ ἑνὸς ἐκ τῆς Γεωγραφίας.

δ'.) Ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας ὁρίζεται τοῖς μαθηταῖς ὁ πρὸς ἐπεξερ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

γασίαν τῶν ἐν ἑκάστῳ τῶν ἓξ τούτων ἐδαφίων γεγραμμένων μαθημάτων ἀναγκαῖος χρόνος.

ε.) Κατὰ τὴν γραπτὴν ἐξέτασιν παρίσταται ἀναγκαίως ὁ Γενικὸς ἐπιθεωρητής, ἢ ὁ ἕτερος τῶν δύο καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, ὁ διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου καὶ εἷς τοὐλάχιστον τῶν καθηγητῶν. Τὰ δὲ παραδιδόμενα ὑπὸ τῶν μαθητῶν τετράδια παραλαμβάνει ὁ Διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου, ὅστις ὀφείλει πρῶτος νὰ βαθμολογήσῃ ἐν τέλει αὐτῶν. καὶ μετ' αὐτὸν ὁ ἁρμόδιος καθηγητής. Οὐδέποτε τὰ τετράδια ἐξάγονται τοῦ καταστήματος τοῦ Διδασκαλείου.

Ἄρθρ. 6. Προφορικῶς ἐξετάζονται οἱ μαθηταὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἐν τῷ Διδασκαλείῳ διδασκομένων μαθημάτων ὑπὸ τοῦ διδάξαντος ἕκαστον μάθημα καθηγητοῦ ἢ διδασκάλου· ἀλλ' ὁ βαθμὸς, ὁ χαρακτηρίζων τὴν πρόοδον τοῦ ἐξεταζομένου, δίδοται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας κατὰ κύκλους μαθημάτων, οἵτινές εἰσιν οἱ ἓξῆς ἑπτά, καὶ ἰσάριθμοι καὶ αἱ χαρακτηριστικαὶ ψῆφοι.

1) Ὁ τῶν θρησκευτικῶν.
2) Ὁ τῶν παιδαγωγικῶν.
3) Ὁ τῆς μεθοδολογίας καὶ πρακτικῆς διδασκαλίας.
4) Ὁ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης.
5) Ὁ τῶν φυσικομαθηματικῶν.
6) Ὁ τῆς Ἱστορίας καὶ Γεωγραφίας.
7) Ὁ τῶν τεχνικῶν μαθημάτων.

Ἄρθρ. 7. Ἀποφάσει τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπείας δύναται ν' ἀπαλλαχθῇ ὁ μαθητὴς, προτάσει τοῦ ἁρμοδίου καθηγητοῦ, τῆς προφορικῆς ἐξετάσεως μαθημάτων τινῶν ἐξ ἑκάστου κύκλου, ἂν ἤθελε θεωρηθῇ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας, ὅτι παρέσχε μαρτύριον τῆς ἐν αὐτοῖς ἐπιδόσεως διὰ τῆς ἐξετάσεώς του ἐν ἄλλοις συγγενέσι μαθήμασιν. Ἀλλ' ἀπαιτοῦνται πάντοτε ἑπτὰ ψῆφοι, ὅπως χορηγηθῇ ἀπολυτήριον.

Ἄρθρ. 8. Χαρακτηριστικὰ τῆς προόδου ἐφ' ἑκάστου κύκλου μαθήματός εἰσι τάδε· τὸ 1=μετρίως, τὸ 2=καλῶς, τὸ 3=πάνυ καλῶς καὶ τὸ 4=ἄριστα.

Ἄρθρ. 9. Ἡ πρακτικὴ ἐξέτασις γίνεται ἐν τῷ προτύπῳ διὰ δοκιμαστικῆς διδασκαλίας, ἣν ὑφίσταται ὁ ἐξεταζόμενος μαθητὴς τοῦ διδασκαλείου ὡς ἓξῆς.

Πρὸ δύο ἡμερῶν ὁρίζεται ἑκάστῳ τῶν ἐξεταζομένων διὰ πρακτικοῦ τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπείας τὸ μάθημα, ὅπερ μέλλει νὰ διδάξῃ ἐν τῷ προτύπῳ ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπείας· ὀφείλει δὲ νὰ παρουσιάσῃ κατὰ τὴν ὥραν τῆς διδασκαλίας εἰς τὴν ἐξεταστικὴν ἐπιτροπὴν ἔγγραφον προπαρασκευὴν τοῦ διδαχθησομένου μαθήματος, ἣν παραλαμβάνων ὁ Διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου φυλάττει ἐν τῷ Ἀρχείῳ.

Ἄρθρ. 10. Ἐφ' ἑκάστου τῶν τεχνικῶν μαθημάτων ἐξετάζονται ἰδιαιτέρως οἱ μαθηταὶ, ὀφείλοντες νὰ παρουσιάσωσι καὶ δείγματα Καλλιγραφίας καὶ Ἰχνογραφίας.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἄρθρ. 11. Τὴν ψῆφον, τὴν χαρακτηριστικὴν τῆς προόδου τοῦ ἐξεταζομένου ἐφ' ἑκάστου τῶν ἀνωτέρω κύκλων μαθημάτων, ὁρίζει τὸ σύνολον τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπείας, προτάσει τοῦ ἁρμοδίου ἢ τῶν ἁρμοδίων καθηγητῶν ἢ διδασκάλων, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν ἐν ἑκάστῳ κύκλῳ μαθημάτων τῶν τε γραπτῶν καὶ τῶν προφορικῶν ἐξετάσεων.

Ἄρθρ. 12. Περὶ πάντων τῶν κατὰ τὴν ἀπολυτήριον ἐξέτασιν ἐνεργουμένων ὑπὸ τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπείας γράφονται πρακτικὰ ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ, φυλαττομένῳ ἐν τῷ ἀρχείῳ τοῦ Διδασκαλείου, ἅπερ ὑπογράφονται παρὰ πάντων τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπείας.

Ἄρθρ. 13. Κατὰ τοὺς ἐν τῷ πρακτικῷ τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπείας σημειωθέντας βαθμούς, ὧν ἐκρίθη ἄξιος ὁ ἐξεταζόμενος, ὁρίζεται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας καὶ ὁ γενικὸς αὐτοῦ βαθμός, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ περὶ συστάσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου ΧΘ'. νόμου, καὶ ἐκδίδοται ἐπὶ τοῦ ἀνήκοντος ἐνσήμου χάρτου ἀπολυτήριον, ἐν ᾧ ἀναγράφονται οἵ τε μερικοὶ ἑκάστου κύκλου μαθημάτων βαθμοὶ καὶ ὁ γενικός· ὅπερ γράφεται παρὰ πάντων τῶν μελῶν τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπείας.

Ἄρθρ. 14. Οἱ τυχόντες γενικοῦ βαθμοῦ κατωτέρου τοῦ καλῶς, ἵνα τύχωσι τοῦ δικαιώματος πρὸς δευτέραν ἀπολυτήριον ἐξέτασιν, ὀφείλουσιν ἢ νὰ ἐπαναλάβωσι τὰ μαθήματα τῆς Γ' τάξεως ἐπὶ ὁλόκληρον ἔτος, ἢ ἂν αἱ ἐλλείψεις των ἦναι ὀλίγαι, νὰ ἀσκηθῶσιν ἐν τῷ προτύπῳ ὡρισμένον χρόνον, ἀκροώμενοι καὶ τῶν μαθημάτων, ἐν οἷς ἐφάνησαν ἐλλείποντες ἐπὶ ὡρισμένον χρόνον, οὐχὶ ἐλάσσονα τῶν τριῶν μηνῶν.

Ἄρθρ. 15. Ὁ χρόνος πρὸς δευτέραν ἀπολυτήριον ἐξέτασιν ὁρίζεται τῇ προτάσει τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Διδασκαλείου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐκπαιδεύσεως μετὰ τὴν λῆξιν τῆς πρὸς ἄσκησιν αὐτῶν ὁρισθείσης ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας προθεσμίας.

Ἡ δὲ ἐξέτασις ἐνεργεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἄρθρ. 16. Ἐπιτρέπομεν τῷ Ἡμετέρῳ Ὑπουργῷ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως νὰ κανονίσῃ τὰ τοῦ τύπου τῆς ἐκδόσεως τῶν διπλωμάτων τῶν δημοδιδασκάλων.

Εἰς τὸν αὐτὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 6 Μαΐου 1880.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ν. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῆς ἕδρας τοῦ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλείου

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κτλ.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ περὶ συστάσεως διδασκαλείων ἐν Πελοποννήσῳ καὶ Ἑπτανήσῳ νόμου τῆς 6 Μαΐου ε. ε, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἕδραν τοῦ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλείου ὁρίζομεν τὴν Τρίπολιν, χρόνον δὲ ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ τὴν 1 προσεχοῦς Ὀκτωβρίου.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 25 Αὐγούστου 1880.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

ΧΑΡΙΛ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ, Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ,
Σ. ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ Ν. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.
Γ. Δ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ, ΑΘ. Γ. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Ὑπουργὸς
Ν. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ μεθόδου διδασκαλίας ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 18 τοῦ ἀπὸ 6 Φεβρουαρίου 1834 περὶ δημοδιδασκαλίας ἐν γένει νόμου, καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 10,409 Βασ. Διάταγμα τῆς 19 Ἀπριλίου (1 Μαΐου) 1836, (*) δι' οὗ ἐγκριθεὶς ὁ ὑπὸ

(*) ΟΘΩΝ Α΄. κτλ.

Ἀπαντῶντες εἰς τὴν ἀναφορὰν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τῶν 16]28 Ἀπριλίου τ. ε. περὶ τῆς κάτω σημειουμένης ὑποθέσεως, ἐγκρίνομεν τοὺς προταθέντας δύο κανονισμούς τοὺς ὁποίους εἰσήγαγεν ὁ διευθυντὴς τοῦ διδασκαλείου εἰς βελτίωσιν τῆς παραδόσεως τῶν μαθημάτων καὶ τῆς ἐσωτερικῆς πειθαρχίας, ὡσαύτως καὶ τὰς μεταβολὰς ἃς ἔκαμεν εἰς τὸ μέχρι τοῦδε σύστημα. Ἐπιφορτίζομεν δὲ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐκφράσῃ εἰς τὸν κ. Κοκκώνην τὴν ἄκραν ἡμῶν εὐαρέσκειαν διὰ τὸν ζῆλον καὶ τὰς βαθείας γνώσεις αὐτοῦ, τὰς ὁποίας ἔδειξε κατὰ τοῦτο· εἶνε δὲ ἐξαιρέτως ἀξιέπαινοι καὶ ἀμέσως ἐκτελεστέαι αἱ περὶ ἀμοιβαίας παραδόσεως καὶ διδασκαλίας προτάσεις αὐτοῦ, ὡσαύτως καὶ περὶ τῶν συνταχθησομένων καὶ ἐκδοθησομένων τούτου χάριν βιβλίων, διὰ τοὺς κλάδους τῆς παραδόσεως, ἕνεκα τοῦ ὁποίου πρέπει ὅσον τάχος νὰ διαταχθῶσι τὰ ἀνήκοντα εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ βιβλιοπωλείου τῶν διδακτικῶν βιβλίων, τῆς ὁποίας ὁ κ. Κοκκώνης ἀναμφιβόλως πρέπει νὰ διορισθῇ μέλος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἀπριλίου (1 Μαΐου) 1836
Καθ' ὑψηλοτάτην ἐπιταγήν
Ὑπογεγραμ. ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓΗΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τοῦ μακαρίτου Κοκκώνη συγγραφεὶς « Ὁδηγὸς τῆς Ἀλληλοδιδακτικῆς μεθόδου » εἰσήχθη εἰς πάντα τὰ δημοτικὰ σχολεῖα τῆς Ἐπικρατείας ὡς κανονισμὸς τῆς διδασκαλίας τῶν ἐν αὐτοῖς διδασκομένων μαθημάτων καὶ τῆς ἐσωτερικῆς τῶν δημοτικῶν σχολείων τάξεως, καὶ τὸ τῆς 23 Ἰουλίου 1856 Βασιλικὸν Διάταγμα περὶ τροποποιήσεως τοῦ « Ὁδηγοῦ τῆς Ἀλληλοδιδακτικῆς μεθόδου, καὶ τὸν ΧΘ' νόμον περὶ συστάσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου τῆς 11 Ἰανουαρίου 1878 καὶ τὰ ἐκδοθέντα πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ Βασιλικὰ Διατάγματα, καὶ ἐπιθυμοῦντες, τὸ μὲν νὰ κανονίσωμεν τὴν διδασκαλίαν τῶν μαθημάτων ἐν τοῖς ὀλιγοπληθέσι δημοτικοῖς σχολείοις τοῦ Κράτους, ἐν οἷς, κατὰ τὴν § 3 τοῦ Α' κεφαλαίου τοῦ δευτέρου τμήματος τοῦ Ὁδηγοῦ, ἐπικρατεῖ ὁριστικῶς ἡ μικτὴ συνδιδακτικὴ μέθοδος, διὰ λεπτομεροῦς προγράμματος, καθ' ὃ ἡ διδασκαλία ἔσται ἀκριβεστέρα καὶ καρποφορωτέρα, τὸ δὲ νὰ συντελέσωμεν εἰς τὴν κατὰ μικρὸν καὶ σὺν τῷ χρόνῳ προϊόντι ἐπικράτησιν ἐν τοῖς σχολείοις τοῦ Βασιλείου τῆς συνδιδακτικῆς μεθόδου, δι' ἧς εὐσκοπώτερον ἥ τε ἠθικὴ μόρφωσις καὶ ἡ τῶν ψυχικῶν δυνάμεων τῶν παίδων ἐναρμόνιος ἀνάπτυξις ἐπιτυγχάνεται ἐνεργουμένης τῆς διδασκαλίας ἑκάστου μαθήματος μετὰ λόγου κατὰ τὰς νεωτέρας διδακτικὰς μεθόδους, ἃς πεφωτισμένη πεῖρα ἐκύρωσε, καὶ νὰ ἀπαλλάξωμεν τὰ ἡμέτερα σχολεῖα τῆς Ἀλληλοδιδακτικῆς μεθόδου, ἣν ὡς πάντῃ μηχανικὴν καὶ τῆς τοῦ πνεύματος ἀναπτύξεως κωλυτικὴν κατεδίκασεν ἡ ἐπιστήμη.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1. Ἐν οἷς σχολείοις τοῦ Βασιλείου διορίζονται δημοδιδάσκαλοι ἀνεγνωρισμένοι διὰ πτυχίων τῶν νέων διδασκαλείων, ἢ δημοδιδάσκαλοι, ἀσκηθέντες ἐπαρκῶς ἐν προτύποις προσκλήσει τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ, ὥστε νὰ δύνωνται νὰ διδάσκωσι συνδιδακτικῶς, ἡ διδασκαλία τῶν μαθημάτων θέλει ἐνεργεῖσθαι συνδιδακτικῶς, διαιρουμένων τῶν μαθητῶν εἰς τέσσαρας, ἢ καὶ πέντε ἐν ἀνάγκῃ ἐνιαυσίους τάξεις, κατὰ τὴν ἐν τοῖς προτύποις τοῖς προσηρτημένοις τοῖς διδασκαλείοις ἐπικρατοῦσαν μέθοδον καὶ τάξιν.

Ἄρθρ. 2. Ἐν τοῖς ὀλιγοπληθέσι σχολείοις, ἐν οἷς οἱ καθ' ἡμέραν παρόντες μαθηταὶ δὲν ὑπερβαίνουσι τοὺς πεντήκοντα, ὡσαύτως ἡ διδασκαλία δυνάμει τοῦ ἰσχύοντος ὁδηγοῦ (τμῆμα Β' κεφ. Α' § 3) θέλει ἐνεργεῖσθαι συνδιδακτικῶς, διαιρουμένου τοῦ σχολείου εἰς τέσσαρας ἐνιαυσίους τάξεις, καὶ λογιζομένου τοῦ σχολικοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς πρώτης Σεπτεμβρίου, κατὰ τὸ ἐκδοθησόμενον ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου ἐπίσημον πρόγραμμα καὶ τὰς περὶ ἐφαρμογῆς τούτου ἐκδοθησομένας ὁδηγίας.

Ἄρθρ. 3. Ἐν οἷς σχολείοις διορίζεται δεύτερος διδάσκαλος, φέρων πτυχίον νέου διδασκαλείου, ὁ μὲν πρῶτος τοῦ σχολείου διδάσκαλος

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

(ὁ διευθύνων) διδάσκει τὰ ἀνώτερα συνδιδακτικῶς διδασκόμενα τμήματα. ὁ δὲ δεύτερος διδάσκαλος διδάσκει τὸ κατώτερον τοῦ σχολείου τμῆμα (τὸ ἀλληλοδιδακτικὸν λεγόμενον νῦν) διαιρῶν αὐτὸ εἰς τάξεις, δύο ἢ καὶ τρεῖς ἐν ἀνάγκῃ, συνδιδακτικῶς κατὰ τὴν ἐν τῷ προτύπῳ μέθοδον καὶ τάξιν.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 3 Σεπτεμβρίου 1880.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ, Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ,
Ν. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ, ΑΘ. Γ. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ.
Σ. ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ, Γ. Δ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησ. κτλ. Ὑπουργὸς
Ν. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἀσκήσεως καὶ ἐξετάσεως τῶν δημοδιδασκάλων.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κλπ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 71 καὶ 72 τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας νόμου τῆς 6 Φεβρουαρίου 1834, καὶ τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ΧΘ΄ νόμου ἐκδοθὲν τὴν 23 Αὐγούστου 1878 ὀργανιστικὸν τῶν πρωτύπων δημοτικῶν σχολείων ἡμέτερον Διάταγμα, καὶ ἐπιθυμοῦντες τὸ μὲν νὰ συντελέσωμεν εἰς βελτίωσιν τῆς διδακτικῆς μεθόδου ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις, τὸ δὲ νὰ διευκολύνωμεν τὴν πρὸς ἐξέτασιν προπαρασκευὴν τῶν μέχρι τοῦ 1878 ἀναγνωρισθέντων δημοδιδασκάλων διὰ πρακτικῆς αὐτῶν ἀσκήσεως, ἰδόντες καὶ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἡμετέρου Διατάγματος τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1880 περὶ μεθόδου διδασκαλίας ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1. Πάντες οἱ ἐν δημοσυντηρήτοις ἢ ἰδιοσυντηρήτοις σχολείοις διδάσκοντες δημοδιδάσκαλοι καὶ αἱ δημοδιδασκάλισσαι, πλὴν τῶν πρὸ τοῦ 1862 ἀναγνωρισθέντων πρωτοβαθμίων, καὶ τῶν ἀπὸ νέων διδασκαλείων, καὶ οἱ βουλόμενοι τῶν ἐκτὸς ὑπηρεσίας διατελούντων, πρὶν ὑποστῶσι τὴν κατὰ τὰ ἄρθρα 71 ἑδαφ. δ΄. καὶ 72 § 1 τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας νόμου ὑποχρεωτικὴν ἐξέτασιν ἐν τοῖς διδασκαλείοις κατὰ τὸ περὶ τούτου ἡμέτερον Διάταγμα τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1878, θέλουσιν ἀσκηθῆ κατὰ περιφερείας, παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργείου προσκαλούμενοι, ἐν τοῖς προτύποις ἢ καὶ ἐν τοῖς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κεντρικοῖς πρωτευουσῶν νομῶν ἢ ἐπαρχιῶν δημοτικοῖς σχολείοις, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου ὁριζομένοις ἐπὶ ἓξ τοὐλάχιστον ἑβδομάδας.

Ἄρθρ. 2. Οἱ πρὸς τοῦτο συγκαλούμενοι ἑκάστης περιφερείας δημοδιδάσκαλοι θὰ ἀσκῶνται δι' ὑποδειγματικῆς διδασκαλίας ὑπὸ τοῦ ἐν ἑκάστῃ περιφερείᾳ δημοτικῶν σχολείων ἀποστελλομένου παρὰ τοῦ Ὑπουργείου ἐπιθεωρητοῦ κατὰ τὰς ὁδηγίας τοῦ Γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν αὐτοῦ, ἢ διευθυντοῦ Διδασκαλείου ἢ προτύπου, λαμβάνοντος καὶ τούτου τὰ ὁδοιπορικά του καὶ ἀποζημίωσιν ὁριζομένην ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρ. 3. Ἐπιθεωρηταὶ πρὸς ἄσκησιν δημοδιδασκάλων διορίζονται ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ: 1) οἱ διδάσκοντες τὰ παιδαγωγικὰ ἐν τοῖς διδασκαλείοις καθηγηταί, 2) πρωτοβάθμιοι δημοδιδάσκαλοι ἀπὸ τῶν νέων διδασκαλείων ἀναγνωρισθέντες μετὰ διετῆ ἐν πρωτευούσαις νομῶν ἢ ἐπαρχιῶν ὑπηρεσίαν, 3) πρωτοβάθμιοι δημοδιδάσκαλοι ἐπὶ δύο τοὐλάχιστον ἔτη ἐν προτύποις σχολείοις ὡς τακτικοὶ διδάσκαλοι ὑπηρετήσαντες, 4) οἱ ἐν Γερμανίᾳ ἢ Ἐλβετίᾳ εἰδικῶς τὰ παιδαγωγικὰ σπουδάσαντες καὶ ἐν διδασκαλείοις ἀσκηθέντες.

Ἄρθρ. 4. Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸς θέλει ὁρίσει δι' ἀποφάσεώς του, πρὸ δεκαπέντε τοὐλάχιστον ἡμερῶν δημοσιευομένης, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ, ἑκάστην περιφέρειαν, τὴν πόλιν, ἐν ᾗ θέλουσι συνέλθει πρὸς ἄσκησιν οἱ δημοδιδάσκαλοι, τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀσκήσεως, καὶ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ διορισθησομένου ἐν ἑκάστῃ περιφερείᾳ ἐπιθεωρητοῦ, μέλλοντος νὰ ἐπιθεωρήσῃ τὰ σχολεῖα καὶ νὰ ἀσκήσῃ τοὺς δημοδιδασκάλους, μὴ ὑπερβαίνουσαν τῶν μὲν ἐχόντων βαθμὸν διδάκτορος τὰς δραχμὰς ἓξ, τῶν δὲ λοιπῶν τὰς δραχμὰς τέσσαρας καθ' ἑκάστην ἡμέραν λαμβανόντων καὶ τὰ ὁδοιπορικὰ των ἔξοδα.

Ἄρθρ. 5. Τὸν ἐν ἐνεργείᾳ δημοδιδάσκαλον, τὸν πρὸς ἄσκησιν προσκαλούμενον, καὶ διὰ τοῦτο ἐν ὑπηρεσίᾳ διατελοῦντα, ἀναπληροῖ ἢ ἕτερος δημοδιδάσκαλος, ἢ ἱερεύς, ἢ γραμματοδιδάσκαλος, ὑπὸ τοῦ δημοδιδασκάλου προτεινόμενος, ἢ καὶ ἀμέσως ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς διοριζόμενος καὶ λαμβάνων ἀποζημίωσιν τὰ δίδακτρα καὶ εἴκοσι πέντε μὲν δραχμὰς κατὰ μῆνα ὁ ἱερεὺς ἢ γραμματοδιδάσκαλος, τεσσαράκοντα δὲ ὁ δημοδιδάσκαλος, πληρωνομένας αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 6. Οἱ ἐν τοῖς σχολείοις ἑκάστης περιφερείας διδάσκοντες δημόσιοι ἢ ἰδιωτικοὶ δημοδιδάσκαλοι θέλουσι προσκληθῆ δι' ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου, κοινοποιουμένου αὐτοῖς ἐπὶ ἀποδείξει πρὸ δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀσκήσεως.

Ἄρθρ. 7. Οἱ προσκληθέντες καὶ μὴ παρευρεθέντες ἀνελλιπῶς εἰς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὰς ἀσκήσεις δημοδιδάσκαλοι, καὶ οὕτω τὴν περὶ τῆς διδακτικῆς αὐτῶν ἱκανότητος ἀμφιβολίαν ἐνισχύσαντες, τιμωροῦνται μὲν πειθαρχικῶς διὰ τὴν ἀπείθειαν, προσκαλοῦνται δ' ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ εἰς ἐξέτασιν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 71 ἐδαφ. ε'. μεθ' ἣν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 72 τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας νόμου.

Ἄρθρ. 8. Πάντες οἱ ἐν τῷ Βασιλείῳ δημοδιδάσκαλοι, οἱ ἐν δημοσυντηρήτοις ἢ ἰδιοσυντηρήτοις δημοτικοῖς σχολείοις διδάσκοντες, πλὴν τῶν ἐξαιρεθέντων ἐν τῷ 1 ἄρθρῳ τοῦ παρόντος Διατάγματος, θέλουσιν ὑποστῆ διαδοχικῶς κατὰ περιφερείας καὶ καθ' ὁρισθησόμενον ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου χρόνον τὴν κατὰ τὰ ἄρθρα 71 καὶ 72 τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας νόμου πρακτικὴν κυρίως ἐξέτασιν ἐν διδασκαλείῳ μετὰ τὴν διὰ τοῦ Διατάγματος τούτου ὁριζομένην ἄσκησιν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἐξετάσεως δημοδιδασκάλων Ἡμετέρου Διατάγματος τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1878, οἱ δὲ μὴ ὑποστάντες ταύτην θέλουσιν ἀπολυθῆ τῆς ὑπηρεσίας δυνάμει τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 16 Μαρτίου 1881.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ν. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ διδασκαλίας τῶν παιδαγωγικῶν μαθημάτων καὶ τῶν ἐξετάσεων τῶν ὑποψηφίων διδασκαλισσῶν ἐν τοῖς Παρθεναγωγείοις τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς ἑταιρίας

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν· α') τὰ ἄρθρα 13, 14 καὶ 58 τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας νόμου τῆς 6 Φεβρουαρίου 1834, β') τὰ ἄρθρα 1 καὶ 5—15 τοῦ κανονισμοῦ τῶν Παρθεναγωγείων τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας, τοῦ διὰ τοῦ Ἡμετέρου Διατάγματος τῆς 21 Ἰανουαρίου 1870 κεκυρωμένου, καὶ γ') τὸ Ἡμέτερον Διάταγμα τῆς 11 Μαΐου 1867 περὶ τοῦ Ἀρσακείου ὡς Διδασκαλείου διδασκαλισσῶν, καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ κανονίσωμεν ἐν αὐτοῖς τὰ τῆς διδασκαλίας τῶν Παιδαγωγικῶν μαθημάτων καὶ τῶν πρακτικῶν ἀσκήσεων τῶν ὑποψηφίων διδασκαλισσῶν, ὡς καὶ τὰ τῶν ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεων αὐτῶν συμφώνως πρὸς τὰ διὰ τῶν νόμων ΧΘ' τῆς 11 Ἰανουαρίου 1878, καὶ ΩΝΘ' τῆς 6 Μαΐου 1880 περὶ συστάσεως Διδασκαλείων καὶ τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν ἐκδοθέντων Ἡμετέρων Διαταγμάτων δεδογμένα, ὥστε ἡ τῶν ἀρρένων καὶ τῶν θηλέων προκαταρκτικὴ παίδευσις ἐν ἅπασι τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις τοῦ Βασιλείου νὰ χωρῇ ὁμόρρυθμος καὶ πρὸς τὰς ἀναπτυσσομένας ὁσημέραι κοινωνικὰς σχέσεις καὶ χρείας

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ήρμοσμένη, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν τάδε·

Ἄρθρ. 1. Τὰ ὑπὸ τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας συντηρούμενα ἐν Ἀθήναις δύο Παρθεναγωγεῖα, τὸ Ἐσωτερικὸν Ἀρσάκειον καὶ τὸ Ἐξωτερικόν, ὡς καὶ τὸ ἐν Κερκύρᾳ τούτοις ἰσοβάθμιον, ἀναγνωρίζονται προσωρινῶς ὡς Διδασκαλεῖα τῆς Κυβερνήσεως πρὸς μόρφωσιν καὶ ἐξέτασιν διδασκαλισσῶν ὑπὸ τοὺς ὅρους τῶν ἑπομένων διατάξεων.

Ἄρθρ. 2. Τὸ πρόγραμμα τῶν κατὰ πᾶν ἐπιὸν ἔτος διδαχθησομένων ἐν τοῖς Παρθεναγωγείοις τούτοις μαθημάτων ὑποβάλλεται κατὰ Μάϊον ἑκάστου ἔτους ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου, αἱ δ' ἐπ' αὐτοῦ τροποποιήσεις ἐφαρμόζονται ἀναγκαίως ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἑπομένου σχολικοῦ ἔτους.

Ἄρθρ. 3. Σκοπὸς τῆς διδασκαλίας πάντων τῶν ἐν τοῖς Παρθεναγωγείοις τούτοις διδασκομένων μαθημάτων τίθεται ἡ ἠθικὴ κυρίως μόρφωσις τῶν νεανίδων καὶ ἡ προπαρασκευὴ αὐτῶν εἰς τὸ διδασκαλικὸν ἔργον. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον ρυθμίζεται ἡ διδασκαλία τῶν μαθημάτων ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον.

Ἄρθρ. 4. Ἐν ταῖς ἀνωτέραις τάξεσι τῶν Παρθεναγωγείων τούτων, τῇ τετάρτῃ καὶ πέμπτῃ διδάσκονται τὰ ἑξῆς Παιδαγωγικὰ μαθήματα. 1) Ἐμπειρικὴ *Ψυχολογία* μετὰ στοιχειώδους *Λογικῆς*, 2) *Παιδαγωγική*, 3) *Διδακτικὴ* καὶ *Μεθοδικὴ* μετ' ἀσκήσεων καθ' ἑκατέραν τάξιν ἐν προσηρτημένῳ προτύπῳ δημοτικῷ σχολείῳ θηλέων δι' ὑποδειγματικῆς διδασκαλίας ὑπὸ ἐμπείρου καθηγητοῦ ἀποδεδειγμένως ἐν Πανεπιστημίῳ καὶ Διδασκαλείῳ τὰ Παιδαγωγικὰ εἰδικῶς σπουδάσαντος. Εἰς τὴν θέσιν τοῦ καθηγητοῦ τούτου, ὅστις ἔσται καὶ Διευθυντὴς τοῦ προτύπου, ἐν ᾧ αἱ ἀσκήσεις τῶν ὑποψηφίων διδασκαλισσῶν, δύναται νὰ διορισθῇ καὶ Διευθύντρια κεκτημένη τὰ αὐτὰ προσόντα.

Ἄρθρ. 5. Πᾶσαι αἱ διατάξεις τῶν ἐν τῷ Γ'. κεφαλαίῳ ἄρθρων (ἤτοι ἀπὸ τοῦ 19ου μέχρι τοῦ 46ου) τοῦ Ἡμετέρου Διατάγματος τῆς 23 Αὐγούστου 1878 τοῦ ὀργανιστικοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου καὶ τοῦ προτύπου, ἰσχύουσι καὶ ἐφαρμόζονται κατ' ἀναλογίαν καὶ ἐν τοῖς προτύποις σχολείοις, τοῖς προσηρτημένοις τοῖς Παρθεναγωγείοις τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας.

Ἄρθρ. 6. Αἱ κατὰ τὰ ἄρθρα 13 καὶ 14 τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας νόμου τῆς 6 Φεβρουαρίου 1834 ἐξετάσεις ἐπὶ πτυχίῳ ἢ ἐπὶ προβιβασμῷ τῶν διδασκαλισσῶν ἐνεργοῦνται ἔν τε τῷ ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Κερκύρᾳ Ἀρσακείῳ κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον ἢ Μάρτιον ὁριζομένης τῆς ἡμέρας τῆς ἐνάρξεως καὶ τῶν καθ' ἑκάστην ἐργασίμων ὡρῶν ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου. Εἰς τὰς ἐξετάσεις παρίστανται μόνον οἱ βουλόμενοι τῶν συμβούλων τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας καὶ οἱ γονεῖς ἢ κηδεμόνες τῶν Ἐξεταζομένων, ἀναγκαίως δ' ἡ Διευθύντρια ἢ ἡ Ὑποδιευθύντρια.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἄρθρ. 7. Αἱ ὑποψήφιοι ἐξετάζονται ἐν Ἀθήναις μὲν ὑπὸ ἐπιτροπείας συγκειμένης ἐξ ἑπτὰ μελῶν, ἤτοι τοῦ Γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων, ὡς Προέδρου, τριῶν καθηγητῶν τοῦ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου διοριζομένων ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργείου καὶ τριῶν καθηγητῶν ἐκ τῶν ἐν τοῖς Παρθεναγωγείοις τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας διδασκόντων ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου διοριζομένων, ἀλλὰ κατὰ πρότασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας. Ἐν Κερκύρᾳ δὲ ὑπὸ Ἐπιτροπείας ὡσαύτως ἐξ ἑπτὰ μελῶν. ἤτοι τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ ὡς Προέδρου, καὶ τριῶν καθηγητῶν τοῦ ἐν Κερκύρᾳ Γυμνασίου, μέχρις οὗ συσταθῇ τὸ ἐν Ἑπτανήσῳ Διδασκαλεῖον, καὶ μετὰ τοῦτο, ἐκ καθηγητῶν τοῦ Διδασκαλείου τούτου, ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου διοριζομένων, καὶ τριῶν καθηγητῶν ἐκ τῶν διδασκόντων ἐν τῷ ἐν Κερκύρᾳ Ἀρσακείῳ τῇ προτάσει τοῦ Συμβουλίου τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ διοριζομένων.

Ἄρθρ. 8. Τὸν Πρόεδρον τῆς ἐξεταστικῆς τῶν δημοδιδασκαλισσῶν Ἐπιτροπείας ἁπάντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ἐν Ἀθήναις μὲν ὁ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου διοριζόμενος ἢ Διευθυντὴς Διδασκαλείου ἢ καθηγητὴς Πανεπιστημίου ἢ Γυμνασιάρχης, ἐν Κερκύρᾳ δὲ ὁ Διευθυντὴς τοῦ ἐν Ἑπτανήσῳ Διδασκαλείου ἢ ὁ Γυμνασιάρχης τοῦ ἐν Κερκύρᾳ Γυμνασίου.

Ἄρθρ. 9. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 5—14 περιλαμβανομένου πλὴν τῆς τοῦ 6 ἄρθρου τοῦ Ἡμετέρου Διατάγματος τῆς 6 Μαΐου 1880 «περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείῳ» ἰσχύουσι καὶ ἐφαρμόζονται κατ' ἀναλογίαν καὶ ἐπὶ τῶν ἐξετάσεων τῶν διδασκαλισσῶν.

Ἄρθρ. 10 Τὰ μαθήματα ἐν οἷς ἐξετάζονται αἱ ὑποψήφιοι ἀνάγονται εἰς ἑπτὰ κύκλους, ὧν ἕκαστος ἀνατίθεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου εἰς ἕκαστον τῶν τῆς ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπείας μελῶν· ὁρίζονται δὲ οἱ κύκλοι τῶν μαθημάτων οἱ ἑξῆς·

1) Ὁ τῶν Θρησκευτικῶν.
2) Ὁ τῶν Παιδαγωγικῶν.
3) Ὁ τῶν τῆς Μεθοδολογίας καὶ πρακτικῆς διδασκαλίας.
4) Ὁ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης.
5) Ὁ τῶν Φυσικομαθηματικῶν.
6) Ὁ τῆς Ἱστορίας καὶ Γεωγραφίας· καὶ
7) Ὁ τῶν τεχνικῶν μαθημάτων.

Ἄρθρ. 11. (*) Εἰς ἐξέτασιν ἐπὶ διδασκαλικῷ πτυχίῳ γίνονται δεκταὶ αἱ ὡς τακτικαὶ μαθήτριαι διανύσασαι τοὐλάχιστον τὰς δύο ἀνωτέρας τάξεις τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος Διατάγματος ὁριζομένων

(*) Ἡ ἰσχὺς τοῦ ἄρθρου 11 ἀνεστάλη διὰ τοῦ ἀπὸ 17 Σεπτεμβρίου 1882 Β. Δ. διὰ μόνον τὸ ἔτος 1882.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Παρθεναγωγείων τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας καὶ παρουσιάζουσαι τρεῖς τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐξετάσεων εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπείας ἀποδεικτικὸν μαρτυροῦν ὅτι ἐξετασθεῖσαι ἐν τοῖς μαθήμασι τῆς ἀνωτάτης τάξεως κατὰ τὰς δημοσίους τοῦ Παρθεναγωγείου ἐξετάσεις ἠξιώθησαν ἀπολυτηρίου, καὶ ὅτι ἠσκήθησαν τὰς ἐν τῷ προτύπῳ διὰ τοῦ ἄρθρου 5ου τοῦ παρόντος Διατάγματος κανονιζομένας ἀσκήσεις.

Ἄρθρ. 12. Αἱ μὴ σκοποῦσαι νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα μαθήτριαι τῶν Παρθεναγωγείων τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας ἀπαλλάσσονται τῆς ὑποχρεώσεως νὰ ἀκροῶνται τῶν μεθοδολογικῶν μαθημάτων καὶ νὰ ἀσκῶνται ἐν τοῖς προτύποις, ἐξεταζόμεναι δὲ κατὰ τὰς δημοσίας ἐξετάσεις λαμβάνουσιν ἀπολυτήριον.

Ἄρθρ. 13. Ἑκάστῳ τῶν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου διοριζομένων τριῶν μελῶν τῆς ἐξεταστικῆς τῶν δημοδιδασκαλισσῶν Ἐπιτροπείας, δίδεται ἀποζημίωσις δραχμῶν ἓξ καθ' ἡμέραν, τῷ δὲ Προέδρῳ ἢ τῷ ἀναπληρωτῇ αὐτοῦ ὀκτώ, ἐκ τῆς πρὸς ἐξέτασιν δημοδιδασκάλων ὁριζομένης πιστώσεως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 14. Κατὰ τὸ ἐφεστὸς ἔτος αἱ ἐξετάσεις τῶν διδασκαλισσῶν ἐνεργηθήσονται κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε νενομισμένα δυνάμει τοῦ ἀπὸ 11 Μαΐου 1867 Ἡμετέρου Διατάγματος.

Ἄρθρ. 15. Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸ παρὸν Διάταγμα καταργεῖται.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 24 Ἀπριλίου 1881.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ν. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐφαρμογῆς τῶν διεπόντων τὴν δημοσίαν ἐκπαίδευσιν νόμων καὶ κανονισμῶν ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις καὶ προσαρτωμέναις Ἐπαρχίαις.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κτλ.

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1. Πάντες οἱ νόμοι καθ' οὓς διέπονται τὰ Γυμνάσια, τὰ Διδασκαλεῖα καὶ τὰ Ἑλληνικὰ καὶ Δημοτικὰ σχολεῖα τοῦ Βασιλείου καὶ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τούτων ἐκδοθέντα Β. Διατάγματα, ὡς καὶ κανονισμοί, θέλουσι δημοσιευθῆ καὶ ἐφαρμοσθῆ καὶ ἐν ταῖς παραχωρηθείσαις καὶ προσαρτωμέναις νῦν Ἐπαρχίαις.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἄρθρ. 2. Δι' Ἡμετέρων Διαταγμάτων εἰδικῶν, τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ ἐκδιδομένων, θέλουσι συσταθῇ τὰ ἀναγκαῖα Γυμνάσια, Ἑλληνικὰ καὶ Δημοτικὰ σχολεῖα ἐν ταῖς εἰρημέναις Ἐπαρχίαις.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Αὐγούστου 1881.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ,	Α. ΡΙΚΑΚΗΣ,
Ν. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ,	Α. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ,
ΒΑ ΒΑΛΤΙΝΟΣ,	Γ. ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ συμπληρώσεως τοῦ τε προσωπικοῦ τῶν πρωτοβαθμίων δημοτικῶν σχολείων καὶ τῆς ἀντιμισθίας αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 16 τοῦ περὶ συστάσεως Διδασκαλείου ἐν Ἀθήναις ΧΘ' νόμου καὶ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ κεφαλαίου 4 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ε. ε. καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ συντελέσωμεν πρὸς σύστασιν σχολείων, λειτουργούντων κατὰ τὰς νεωτέρας μεθόδους ἔν τε ταῖς προσαρτωμέναις ἐπαρχίαις καὶ ἐν τῇ πρωτευούσῃ ἑκάστης Ἐπαρχίας τοῦ παλαιοῦ Βασιλείου ἢ ἄλλης πόλεως, ἐχούσης πληθυσμὸν μεγαλήτερον τῶν πέντε χιλιάδων, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπομεν νὰ χορηγηθῇ τῷ δήμῳ τῆς πρωτευούσης ἑκάστης τῶντε προσαρτωμένων καὶ τῶν τοῦ παλαιοῦ Βασιλείου Ἐπαρχιῶν ἢ πόλεων κατοικουμένων ὑπὸ πλειόνων τῶν πέντε χιλιάδων κατοίκων ἀνάλογον βοήθημα ἐκ τοῦ δημοσίου, πληρωνόμενον ἐκ τοῦ εἰρημένου ἄρθρου τοῦ προϋπολογισμοῦ ἑκάστου ἔτους πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀντιμισθίας τῶν ἐν τῷ κεντρικῷ σχολείῳ τῶν ἀρρένων διοριζομένων δημοδιδασκάλων, ἀνεγνωρισμένων ἀπὸ τῶν νέων Διδασκαλείων, ἂν οἱ μισθοὶ τούτων εἰσὶν ἐψηφισμένοι παρὰ τῶν οἰκείων δημοτικῶν συμβουλίων ἠλαττωμένοι κατὰ τὸν περὶ δημοδιδασκαλίας νόμον τοῦ 1834.

Ἄρθρ. 2. Ἐπιτρέπομεν νὰ προστεθῇ εἷς δημοδιδάσκαλος ἐν τῷ κεντρικῷ δημοτικῷ σχολείῳ τῆς πρωτευούσης ἑκάστης τῶν τε νῦν προσαρτωμένων καὶ τῶν τοῦ παλαιοῦ Βασιλείου Ἐπαρχιῶν ἢ πόλεων, οἰκουμένων ὑπὸ κατοίκων πλειόνων τῶν πέντε χιλιάδων, δαπάνῃ τοῦ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δημοσίου πληρωνόμενος ἐκ τοῦ ψηφιζομένου κατ' ἔτος ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους ὑπὸ τῆς Βουλῆς ποσοῦ ὑπὲρ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως.

Εἰς τὸν αὐτὸν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Τατοΐῳ, τὴν 9 Σεπτεμβρίου 1881.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ συστάσεως δημοτικῶν σχολείων καὶ διορισμοῦ δημοδιδασκάλων ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις Ἐπαρχίαις

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κτλ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἀπὸ 31 Αὐγούστου ε. ε. Β. Διάταγμα περὶ ἐφαρμογῆς τῶν ἐν ἰσχύϊ νόμων καὶ εἰς τὰς παραχωρηθείσας καὶ προσαρτωμένας εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος Ἐπαρχίας καὶ τὸ ἀπὸ 22 Φεβρουαρίου 1835 Διάταγμα περὶ διορισμοῦ δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλισσῶν, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, διατάττομεν τάδε·

Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν νὰ συστήσῃ καὶ ἐν ταῖς προσαρτωμέναις Ἐπαρχίαις δημοτικὰ σχολεῖα ἀρρένων καὶ θηλέων, ὅπου πρὸς τοῦτο ὑφίσταται ἀνάγκη, καὶ διορίσῃ εἰς ταῦτα δημοδιδασκάλους ἐκ τῶν ἀνεγνωρισμένων διὰ πτυχίων κατὰ τὰ κείμενα.

Ἐν Τατοΐῳ, τὴν 31 Ὀκτωβρίου 1881.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ νὰ ἀναγνωρίζωνται τοῦ λοιποῦ δημοδιδάσκαλοι μὴ φοιτήσαντες εἰς τὰ Διδασκαλεῖα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τοὺς περὶ συστάσεως Διδασκαλείων ΧΘ'. καὶ ΩΝΘ'. νόμους καὶ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν ἐκδοθέντα Ἡμέτερα Διατάγματα, καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ μὴ ἀναγνωρίζωνται τοῦ λοιποῦ δημοδιδάσκαλοι εἰμὴ οἱ διὰ θεωρητικῆς διδασκαλίας καὶ πρακτικῆς ἀσκήσεως ἐπαρκῶς πρὸς τὸ ἔργον τοῦ διδασκάλου ἐν τοῖς διδασκαλείοις παρασκευαζόμενοι, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ ἀκυροῦντες τὴν διάταξιν τοῦ ἐδαφίου τετάρτου τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

« περὶ ἐξετάσεως τῶν δημοδιδασκάλων εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλεῖον» Ἡμετέρου Διατάγματος τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1878, ἀπαγορεύομεν ν' ἀναγνωρίζωνται τοῦ λοιποῦ δημοδιδάσκαλοι μὴ φοιτήσαντες τὸν νενομισμένον χρόνον ἐν Διδασκαλείῳ. Τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης ἐξαιροῦνται οἱ ἄνευ πτυχίου ἐν τοῖς σχολείοις τῶν ἀρτίως προσαρτηθεισῶν τῷ Βασιλείῳ νέων Ἐπαρχιῶν διδάσκοντες, περὶ ὧν ἐπιφυλασσόμεθα ἐν καιρῷ νὰ διατάξωμεν τὰ δέοντα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Νοεμβρίου 1881.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων ἐν τῷ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλείῳ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 2 τοῦ περὶ συστάσεως Διδασκαλείου ἐν Πελοποννήσῳ καὶ Ἑπτανήσῳ ΩΝΘ' νόμου τῆς 6 Μαΐου 1880, καθ' ὃ πᾶσαι αἱ διατάξεις τοῦ περὶ συστάσεως Διδασκαλείου ἐν Ἀθήναις ΧΘ' νόμου τῆς 11 Ἰανουαρίου 1878 ἰσχύουσι καὶ ἐφαρμόζονται καὶ ἐν τῷ τῆς Πελοποννήσου, καθ' ὅσον δὲν ἐτροποποιήθησαν δι' ἐκείνου, καὶ τὸ ἐδάφιον ς' τοῦ ἄρθρου 8 καὶ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ περὶ αὐτοῦ ΧΘ' νόμου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν τάδε·

Ἄρθρ. 1. Αἱ ἀπολυτήριοι ἐξετάσεις ἐν τῷ Διδασκαλείῳ τῆς Πελοποννήσου γίνονται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν δέκα καὶ ἓξ ἄρθρων τοῦ ἀπὸ 6 Μαΐου 1880 Β. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 2. Οἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ ῥηθέντος Β. Διατάγματος ὁριζόμενοι ὡς ἐπόπται τῶν ἐξετάσεων δύο καθηγηταὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου δύνανται νὰ παραστῶσιν εἴτε κατὰ τὰς θεωρητικὰς, εἴτε κατὰ τὰς πρακτικὰς ἐξετάσεις τοῦ Διδασκαλείου, ἀμφότεροι ἢ καὶ ὁ ἕτερος αὐτῶν μόνος. Κωλυομένους δὲ νὰ μεταβῶσιν εἰς Τρίπολιν, ἀντικαθιστῶσιν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καὶ ὁ γυμνασιάρχης. Ὁ δὲ γενικὸς ἐπιθεωρητὴς τῶν Δημοτικῶν σχολείων ἐπίσης δύναται νὰ παραστῇ κατά τε τὰς θεωρητικὰς καὶ τὰς πρακτικὰς ἐξετάσεις, ἢ κατὰ τὴν ἑτέραν αὐτῶν μόνην, κωλυόμενον δὲ ἀναπληροῖ αὐτὸν ὁ Νομάρχης.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 14 Μαΐου 1882.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Β Διατάγματος περὶ ἐξετάσεως τῶν δημοδιδασκάλων εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλεῖον καὶ ὡς πρὸς τὸ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλεῖον

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου 1878 Ἡμέτερον Διάταγμα περὶ ἐξετάσεως τῶν δημοδιδασκάλων εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλεῖον, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1. Πᾶσαι αἱ διατάξεις τοῦ εἰρημένου Διατάγματος, πλὴν τῶν ἐν τῷ ἐδαφίῳ δ΄ τοῦ ἄρθρου 1 καταργηθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 23 Νοεμβρίου 1881 Ἡμετέρου Διατάγματος, ἰσχύουσι καὶ ἐφαρμόζονται καὶ ἐν τῷ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλείῳ

Ἄρθρ. 2. Αἱ ἐπὶ προβιβασμῷ ἐξετάσεις τῶν ἤδη ἀνεγνωρισμένων δημοδιδασκάλων, τῶν δεδιδαγμένων ἐν τοῖς νέοις Διδασκαλείοις, θέλουσι κανονισθῆ καὶ ι' ἰδίου Διατάγματος, ἂν παραστῇ ἀνάγκη.

Εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 16 Μαΐου 1882.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ὁρισμοῦ ἕδρας καὶ χρόνου ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐν Ἑπτανήσῳ Διδασκαλείου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸν περὶ συστάσεως Διδασκαλείου ἐν Πελοποννήσῳ καὶ Ἑπτανήσῳ νόμον τῆς 6 Μαΐου 1880, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἕδραν τοῦ ἐν Ἑπτανήσῳ Διδασκαλείου ὁρίζομεν τὴν Κέρκυραν, χρόνον δὲ ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ τὴν 1 τοῦ ἐλευσομένου Σεπτεμβρίου.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 16 Ἰουνίου 1882.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐξετάσεως τῶν δημοδιδασκάλων τῶν προσαρτηθεισῶν Ἐπαρχιῶν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κλπ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 8, 14, 58 καὶ 66 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου τῆς 6 Φεβρουαρίου 1834, τὸ ἄρθρον 9 τοῦ ἀπὸ 20 Μαρτίου 1882 ΨΜ' νόμου, τὸ ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου 1878 Β. Διάταγμα περὶ ἐξετάσεως τῶν δημοδιδασκάλων εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλεῖον καὶ τὸ ἀπὸ 23 Νοεμβρίου 1881 περὶ ἐξετάσεως τῶν ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις Ἐπαρχίαις δημοδιδασκάλων, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1. Οἱ ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις Ἐπαρχίαις διδάσκοντες καὶ διδάξαντες δημοδιδάσκαλοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων ὅσοι, μὴ ἔχοντες πτυχίον, κατὰ τοὺς Ἑλληνικοὺς νόμους, ἐπιθυμοῦσι νὰ τύχωσι τοιούτου καὶ ἀναγνωρισθῶσιν, ὀφείλουσι νὰ παραστῶσιν εἰς Ἀθήνας καὶ ἐξετασθῶσιν ἀπὸ τῆς 8 μέχρι τέλους Αὐγούστου ἐνεστῶτος ἔτους.

Ἄρθρ. 2. Ἵνα τις δημοδιδάσκαλος προσέλθῃ εἰς ἐξετάσεις ὀφείλει νὰ ἔχῃ τὰ ἑξῆς προσόντα:

1) Τὴν Ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν.

2) Πτυχίον διδασκαλείου τῶν ἐν Τουρκίᾳ ἢ Παρθεναγωγείου ἄλλου παρὰ τὸ τῆς ἐν Ἀθήναις Φιλεκπαιδευτικῆς ἑταιρίας, ἢ ἐνδεικτικὸν προβιβασμοῦ ἀπὸ τῆς 6' τουλάχιστον γυμνασιακῆς τάξεως εἰς τὴν γ'.

3) Προσηκόντως μεμαρτυρημένην ὑπηρεσίαν ἐν σχολείοις τῶν νέων Ἐπαρχιῶν πρὸ τῆς προσαρτήσεως.

Οἱ ἔχοντες ὑπηρεσίαν ἐν σχολείοις μακροτέραν τῶν δέκα ἐτῶν γίνονται δεκτοὶ εἰς ἐξετάσεις καὶ ἂν στερῶνται τῶν ἐν τῷ ἐδαφ. 2 ἀναγεγραμμένων προσόντων.

Ἄρθρ. 3. Ἡ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπεία τῶν ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις Ἐπαρχίαις δημοδιδασκάλων συγκροτεῖται ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου, τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 13 τοῦ ΧΘ' νόμου ὁριζομένων τριῶν αὐτοῦ καθηγητῶν, τοῦ καθηγητοῦ τῶν ἱερῶν μαθημάτων καὶ τοῦ διδασκάλου τῆς Καλλιγραφίας καὶ Ἰχνογραφίας, προεδρεύεται δὲ ὑπὸ τοῦ γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων, ὃν, κωλυόμενον, ἀναπληροῖ ὁ διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου.

Ἄρθρ. 4. Εἰς τὸν πρόεδρον καὶ τὰ μέλη τῆς ἐξεταστικῆς ταύτης ἐπιτροπείας θέλει χορηγηθῆ ἀποζημίωσις δι' ἑκάστην ἡμέραν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς. Καὶ εἰς μὲν τὸν πρόεδρον τῆς ἐπιτροπείας καὶ τὸν διευθυντὴν τοῦ Διδασκαλείου θέλει ἀπονεμηθῆ ἐπιμίσθιον δραχμῶν ἑκατὸν καθ' ἑκάστην, εἰς δ' ἕκαστον τῶν λοιπῶν μελῶν δραχμαὶ ἓξ καθ' ἑκάστην.

Εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σεως Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 10 Ἰουλίου 1882.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ, Π. ΚΑΛΛΙΓΑΣ, Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ, Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ, Γ. ΡΟΥΦΟΣ.

Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ διορισμοῦ ἐπιστατῶν καὶ ὑπηρετῶν ἐν τοῖς δημοσίοις παιδευτηρίοις.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κτλ.

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, διατάσσομεν τάδε.

Οἱ κατὰ τὸ 5 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 11 Μαρτίου 1837 περὶ ἁρμοδιότητος τῶν Γραμματειῶν Διατάγματος διοριζόμενοι ἐπιστάται ἢ ὑπηρέται τῶν δημοσίων παιδευτηρίων καὶ γυμναστηρίων θέλουσι διορίζεσθαι καὶ παύεσθαι παρὰ τοῦ εἰρημένου Ὑπουργοῦ, προτάσει τοῦ ἁρμοδίου προϊσταμένου ἑκάστου τῶν παιδευτηρίων.

Εἰς τὸν αὐτὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 10 Ἰουλίου 1882.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ, Γ. ΡΟΥΦΟΣ, Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ, Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ, Π. ΚΑΛΛΙΓΑΣ.

Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ὁρισμοῦ τῆς ἕδρας τοῦ ἐν Θεσσαλίᾳ Διδασκαλείου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸν ἀπὸ 12 Ἰουνίου 1882 νόμον ὑπὸ στοιχεῖα ΑΙΒ΄ περὶ συστάσεως διδασκαλείου ἐν Θεσσαλίᾳ, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἕδραν τοῦ ἐν Θεσσαλίᾳ διδασκαλείου ὁρίζομεν τὴν Λάρισσαν, ὁ δὲ χρόνος τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ ὁρισθήσεται δι' ἰδιαιτέρου Βασιλ. Διατάγματος.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 20 Ἰουλίου 1882.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ, Π. ΚΑΛΛΙΓΑΣ, Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ,
Γ. ΡΟΥΦΟΣ, Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κ.λπ.
Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐγκρίσεως ὀργανισμοῦ τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α′. κτλ.

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἐγκρίνεται ὁ ὑποβληθεὶς εἰς τὸ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του Ὑπουργεῖον ὀργανισμὸς τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας, συσταθείσης τῷ 1836 καὶ διατελούσης ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς αὐτῆς μεγαλειότητος,(*) συνιστάμενος ἐξ ἄρθρων εἴκοσιν ἐννέα (29) ἀνακαλουμένου τοῦ ἀπὸ 22 Ἰουνίου ε. ἔτους Διατάγματος ἐν ᾧ ἐσφαλμένως ἀναγράφεται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπαρτιζόντων αὐτὸν ἄρθρων.

Εἰς τὸν αὐτὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἰουλίου 1882.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον

Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ, Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ, Γ. ΡΟΥΦΟΣ,
Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ, ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΛΛΙΓΑΣ.
Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

(*) ΔΙΑΤΑΓΜΑ

ΟΘΩΝ κτλ.

Ἐπὶ τῇ ἀναφορᾷ τῆς Γραμματείας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τῶν 8 (20) Αὐγούστου τ. ε. περὶ τῆς κάτω ὑποθέσεως ἐγκρίνομεν τὴν ἕνεκα τῆς προόδου τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως τοῦ λαοῦ συστηθεῖσαν ἑταιρίαν, δηλοῦντες πρὸς αὐτὴν τὴν ἰδιαιτέραν Β. Ἡμῶν εὐαρέσκειαν, καὶ διατάττοντες ὅπως δημοσιευθῶσι τὰ περὶ αὐτῆς ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως ὁμοῦ καὶ αἱ διατυπώσεις της

Ἡ εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Κυρίου Κουντουριώτου γενομένη ἐκλογὴ τοῦ προέδρου αὐτῆς ἐγκρίνεται.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Αὐγούστου (9 7βρίου) 1836

Ἐν ὀνόματι καὶ κατ' ἰδιαιτέραν διαταγὴν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ, Ι. ΡΙΖΟΣ, ΣΜΑΛΤΣ, ΔΡ. ΜΑΝΣΟΛΑΣ,
Α. Δ. ΚΡΙΕΖΗΣ, Γ. ΑΑΣΣΑΝΗΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ
ΣΥΣΤΑΘΕΙΣΗΣ ΤΩ 1836 ΚΑΙ ΔΙΑΤΕΛΟΥΣΗΣ ΥΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ
ΤΗΣ Α. Μ. ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΕΙΣ ΤΩ 1882

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.
Περὶ σκοποῦ τῆς Ἑταιρίας.

Ἄρθρ. 1. Σκοπὸς τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας εἶναι ἡ ἀγωγὴ καὶ ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ λαοῦ, ἰδίως δὲ τοῦ γυναικείου φύλου.

α'.) Διὰ συστάσεως παρθεναγωγείων, Διδασκαλείων καὶ Σχολείων πρὸς τὴν στοιχειώδη καὶ ἐγκύκλιον ἐκπαίδευσιν.

β'.) Διὰ συντηρήσεως ἐν αὐτοῖς, δαπάνῃ τῆς Ἑταιρίας, ἀριθμοῦ τινος μαθητευόντων, ὑποχρεουμένων νὰ διδάξωσιν ἐπὶ διετίαν μετὰ τὴν παίδευσίν των.

γ'.) Δι' ἐκδόσεως βιβλίων προσφόρων εἰς τὴν τοῦ λαοῦ ἐκπαίδευσιν καὶ διὰ βραβεύσεως συγγραφέων καὶ μεταφραστῶν τοιούτων βιβλίων.

δ'.) Διὰ βραβείων διεγερτικῶν τῆς φιλοτιμίας καὶ τῆς ἁμίλλης τῶν διδασκομένων.

ε'.) Διὰ βελτιώσεως τῆς διδακτικῆς μεθόδου.

ς'.) Δι' ἀποστολῆς καταλλήλων προσώπων εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν πρὸς ἐκμάθησιν εἰδικοῦ τινος μαθήματος, ἐπὶ τῷ ὅρῳ τοῦ νὰ διδάξωσιν αὐτὸ ἐν τοῖς σχολείοις τῆς Ἑταιρίας.

ζ'.) Διὰ συνδρομῆς πρὸς σύστασιν ἢ ἐνίσχυσιν σχολείων μὴ ἐξαρτωμένων ἀπὸ τῆς Ἑταιρίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.
Περὶ τῶν μελῶν τῆς Ἑταιρίας.

Ἄρθρ. 2. Μέλη τῆς Ἑταιρίας εἶναι.

α'.) Οἱ πρὸ τοῦ ἔτους 1866 καταβαλόντες εἰσφορὰν ἐπὶ τρία ἔτη, καὶ οἱ καταβάλλοντες τακτικὴν εἰσφορὰν ἐκ δραχμῶν 18 κατ' ἔτος

β'.) Οἱ ἀνεγνωρισμένοι ἤδη Εὐεργέται τῆς Ἑταιρίας, καὶ οἱ προσφέροντες ἅπαξ τοὐλάχιστον 400 δραχμὰς, ἢ πράγματα ἰσότιμα, ἢ ὑπηρεσίας σπουδαίας, ὧν ἡ ἐκτίμησις ἀνατίθεται εἰς τὸ συμβούλιον, οἵτινες καὶ εὐεργέται ὀνομάζονται. Ὡσαύτως εὐεργέται ὀνομάζονται καὶ οἱ ἐπὶ 25 ἔτη πληρώσαντες τὴν ἐτησίαν εἰσφοράν.

γ'.) Οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δυνάμενοι ὁπωσδήποτε νὰ ὠφελῶσι τὴν Ἑταιρίαν, οἵτινες ὀνομάζονται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου μέλη ἀντεπιστέλλοντα ἢ ἐπίτιμα.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δ΄.) Οἱ σπουδαίως ὠφελήσαντες τὴν Ἑταιρίαν, οἵτινες δύνανται νὰ ὀνομασθῶσι καὶ ἐπίτιμοι πρόεδροι προτάσει τοῦ Συμβουλίου ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως.

Ἄρθρ. 3. Εἰς τὰ Μέλη δίδοται δίπλωμα φέρον τὰς ὑπογραφὰς τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Γραμματέως, καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ἑταιρίας

Ἄρθρ. 4. Ἕκαστον νέον μέλος καταβάλλει καὶ δικαίωμα ἐγγραφῆς οὐχὶ ἔλαττον τῶν ἓξ δραχμῶν.

Ἄρθρ. 5. Δικαίωμα προτάσεως καὶ ψήφου εἰς τὰς Συνελεύσεις τῆς Ἑταιρίας ἔχουσι τὰ μέλη μόνον μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς των· οἱ δὲ Εὐεργέται, τὰ ἀντεπιστέλλοντα καὶ τὰ ἐπίτιμα Μέλη ἀπὸ τῆς παραδοχῆς αὐτῶν.

Ἄρθρ. 6. Ὁ καθυστερῶν τὴν εἰσφορὰν τοῦ λήξαντος ἔτους στερεῖται τοῦ δικαιώματος τῆς προτάσεως καὶ ψήφου εἰς τὰς συνελεύσεις Ἐὰν δὲ ἐξακολουθήσῃ καθυστερῶν, ἐξαλείφεται ἐκ τοῦ Μητρῴου κατὰ τὸ τέλος τοῦ δευτέρου ἔτους.

Ἄρθρ. 7. Εἰς τοὺς εὐεργέτας δίδοται δίπλωμα εὐεργέτου μετὰ ἀργυροῦ ἐνσήμου κατὰ τὸ περὶ τούτου Βασ. Διάταγμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

Περὶ τῶν πόρων τῆς Ἑταιρίας.

Ἄρθρ. 8. Πόρους δὲ ἔχει ἡ Ἑταιρία

α΄.) Τὰς ἐνιαυσίους εἰσφορὰς τῶν Μελῶν.

β΄,) Τὰ ἐπὶ τοῖς διπλώμασι τῶν μελῶν δικαιώματα ἐγγραφῆς.

γ΄.) Τὰ παρὰ τῶν εὐεργετῶν προσφερόμενα καὶ τὰς παντὸς εἴδους δωρεὰς καὶ συνδρομάς.

δ΄.) Τὰ ἐξ ἀκινήτων κτημάτων ἔσοδα, τοὺς τόκους τῶν κεφαλαίων, τὰ μερίσματα κτλ.

ε΄.) Τὰ κανονιζόμενα διὰ τὰ Σχολεῖα αὐτῆς δίδακτρα καὶ λοιπὰ δικαιώματα, καὶ τὰ ἐκ πωλήσεως ἐργοχείρων τῶν μαθητριῶν, καὶ τῶν ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας ἐκδιδομένων βιβλίων εἰσπραττόμενα.

Ἄρθρ. 9. Αἱ ἐπὶ ὡρισμένῃ χρήσει δωρεαὶ καὶ κληροδοτήματα διατίθενται ἀκριβῶς κατὰ τὴν θέλησιν τῶν δωρητῶν, ἐὰν αὕτη μὴ ἀντιβαίνῃ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς Ἑταιρίας.

Τὰ ἀφιερούμενα τῇ Ἑταιρίᾳ ἱδρύματα, πρὸς χρῆσιν Σχολείων, ἐπονομάζονται τῷ ὀνόματι τῶν Δωρητῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

Περὶ Διοικήσεως τῆς Ἑταιρίας.

Ἄρθρ. 10. Τὰ τῆς Ἑταιρίας διοικοῦνται ὑπὸ Συμβουλίου ἑδρεύοντος ἐν Ἀθήναις καὶ συγκειμένου ἐκ Προέδρου, Ἀντιπροέδρου, Γραμματέως καὶ ἐννέα ἄλλων Μελῶν.

Ἄρθρ. 11. Τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἑταιρίας ἐκλέγεται κατὰ τριετίαν ἐν γενικῇ τῶν μελῶν συνελεύσει διὰ μυστικῆς ψηφοφο-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ρίας· καὶ ὁ μὲν Πρόεδρος δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας, οἱ δὲ λοιποὶ διὰ σχετικῆς· δύνανται δὲ οἱ αὐτοὶ νὰ ἐκλέγωνται καὶ πάλιν. Θέλουσιν ἐκλέγεσθαι συγχρόνως καὶ τρία μέλη ἀναπληρωτικά, ὁριζόμενα εἰδικῶς ἐν τῷ αὐτῷ ψηφοδελτίῳ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην.

Ἄρθρ. 12. Τὰ ἀποβιοῦντα, παραιτούμενα ἢ μὴ προσερχόμενα εἰς τὰς συνεδριάσεις ἐπὶ δύο μῆνας ἄνευ ἀδείας τοῦ Συμβουλίου μέλη ἀντικαθίστανται ὑπ' αὐτοῦ διὰ τῶν λαβόντων τὰς πλείονας ψήφους ἐκ τῶν ἀναπληρωτικῶν. Ἂν δὲ οὗτοι τύχωσιν ὄντες ὁ ἀντιπρόεδρος ἢ ὁ γραμματεὺς τὸ Συμβούλιον ἐκλέγει τοὺς ἀντικαταστάτας αὐτῶν ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ, ἀντικαθισταμένων τούτων ἐκ τῶν ἀναπληρωτικῶν.

Ἄρθρ. 13. Τὸ Συμβούλιον κατ' ἔτος διαιρεῖται, ἐξαιρουμένου τοῦ Προέδρου, εἰς τρεῖς ἐπιτροπάς: τὴν ἐπὶ τῶν σχολείων καὶ βιβλίων, τὴν ἐπὶ τῆς οἰκονομίας, καὶ τὴν ἐπὶ τῶν κτημάτων καὶ τοῦ ταμείου. Δύναται δὲ τὸ Συμβούλιον νὰ προσθέσῃ τὸν ἀντιπρόεδρον καὶ τὸν γραμματέα ὅπου ἡ χρεία τὸ καλέσῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Περὶ τοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν συνεδριάσεων αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 14. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον συνεδριάζει τακτικῶς μεν ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος, ἐκτάκτως δὲ συγκαλεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου ὁσάκις ἂν χρεία τὸ καλέσῃ· αἱ δὲ συνεδριάσεις λογίζονται πλήρεις, ὅταν ὦσι παρόντα ἑπτὰ Μέλη, συμπεριλαμβανομένου τοῦ τε Προέδρου καὶ τοῦ Γραμματέως.

Ἄρθρ. 15. Αἱ ἀποφάσεις γίνονται διὰ πλειονοψηφίας· ἰσοψηφίας δὲ τυχούσης, ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου νικᾷ.

Ἄρθρ. 16. Ἑκάστης συνεδριάσεως συντάσσονται Πρακτικά, καὶ ἐγκρινόμενα ὑπογράφονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Γραμματέως.

Ἄρθρ. 17. Τὸ Συμβούλιον σκέπτεται καὶ ἀποφασίζει περὶ ὅλων τῶν ὑποθέσεων τῆς Ἑταιρίας.

β'.) Ἐπιμελεῖται τῆς προόδου καὶ τῶν εἰς ταύτην συντεινόντων ἔργων τῆς Ἑταιρίας.

γ'.) Ἐκτελεῖ τὰς ἀποφάσεις τῶν συνελεύσεων, καὶ τὰ ὑπὸ τῶν κανονισμῶν διατασσόμενα.

δ'.) Ἀποφασίζει περὶ παραδοχῆς τῶν προτεινομένων νέων Μελῶν.

ε'.) Διορίζει εἰδικὰς καὶ ἐκτάκτους ἐπιτροπάς.

ϛ'.) Διορίζει καὶ παύει τοὺς διδασκάλους ἐν τοῖς σχολείοις τῆς Ἑταιρίας καὶ πάντας τοὺς ὑπαλλήλους αὐτῆς.

ζ'.) Ἔχει τὴν ἀνωτάτην διεύθυνσιν πάντων τῶν Καταστημάτων αὐτῆς.

η'.) Λαμβάνει λόγον τῶν ἐργασιῶν ἑκάστης Ἐπιτροπῆς, καὶ ἀποφασίζει περὶ τῶν προτάσεων αὐτῶν.

θ'.) Δίδει κατ' ἔτος λόγον τῶν πράξεων αὐτοῦ εἰς τὴν Συνέλευσιν.

ι'.) Ἐπεξεργάζεται πᾶσαν ἄλλην ὑποβληθησομένην αὐτῷ πρότασιν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ια'.) Συντάσσει τὸν ἐνιαύσιον Προϋπολογισμὸν καὶ διαχειρίζεται κατὰ τὰ ὡρισμένα τὴν περιουσίαν τῆς Ἑταιρίας.

ιβ'.) Πληροφορεῖται κατὰ μῆνα περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Ταμείου.

ιγ'.) Λαμβάνει γνῶσιν τῶν εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐγγράφων.

ιδ'.) Ἀποφασίζει περὶ ἐκδόσεως ὠφελίμων πονημάτων, περὶ ἀμοιβῆς τῶν συγγραφέων ἢ μεταφραστῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ϛ'.

Περὶ τοῦ Προέδρου.

Ἄρθρ. 18. Ὁ Πρόεδρος εἶναι ὁ νόμιμος ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑταιρίας καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς, καὶ ἔχει τὴν γενικὴν ἐποπτείαν τῆς διοικήσεως αὐτῆς.

α'.) Συγκαλεῖ τὸ Συμβούλιον καὶ τὰς Συνελεύσεις κατὰ τὰ κεκανονισμένα καὶ προεδρεύει αὐτῶν.

β'.) Κοινοποιεῖ πᾶν ὅ,τι ἄξιον λόγου εἰς τὸ Συμβούλιον ἐκθέτει τὰ προκείμενα εἰς σκέψιν, καὶ διευθύνει τὰ τῶν συνεδριάσεων.

γ'.) Ἐκτελεῖ τὰς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν Συνελεύσεων, καὶ ὑπογράφει τὰ ἀναγκαῖα ἔγγραφα, τὰ χρηματικὰ ἐντάλματα καὶ τὰ διπλότυπα τοῦ Ταμείου.

δ'.) Τηρεῖ τὴν ἐν γένει ἀνταπόκρισιν τῆς Ἑταιρίας καὶ ζητεῖ τὴν κύρωσιν τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὰ χρήζοντα αὐτῆς κατὰ τοὺς κειμένους νόμους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Περὶ τοῦ Ἀντιπροέδρου.

Ἄρθρ. 19. Ἂν ἀπουσίᾳ ἢ κωλυομένου τοῦ Προέδρου ὁ Ἀντιπρόεδρος ἐπέχει τὸν τόπον καὶ ἐκτελεῖ τὰ χρέη αὐτοῦ. Κωλυόμενον δὲ καὶ τοῦτον ἀναπληροῖ ἐν ἐκ τῶν Μελῶν κατ' ἐκλογὴν τοῦ Συμβουλίου· ἰσοψηφίας δὲ τυχούσης εἰς τὴν ἐκλογήν, ἀποφασίζει ὁ κλῆρος

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Περὶ τοῦ Γραμματέως.

Ἄρθρ. 20. Ὁ Γραμματεὺς διευθύνει τὸ Γραφεῖον τῆς Ἑταιρίας, συντάσσει τὰ διάφορα ἔγγραφα, τὰ Πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων τοῦ τε Συμβουλίου καὶ τῶν Συνελεύσεων, καὶ προσυπογράφει αὐτὰ μετὰ τοῦ Προέδρου. Κρατεῖ δὲ καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ἑταιρίας, φέρουσαν ἐν μέσῳ μὲν τὴν Ἀθηνᾶν, κύκλῳ δὲ τὰς λέξεις «*Ἡ ἐν Ἀθήναις Φιλεκπαιδευτικὴ Ἑταιρία.*»

β'.) Ἐκτελεῖ χρέη Εἰσηγητοῦ τοῦ Συμβουλίου εἰς τὰς γενικὰς συνελεύσεις, ἅμα δὲ καὶ χρέη Γραμματέως τούτων Κωλυόμενον δὲ τοῦτον ἀναπληροῖ ἐν ἐκ τῶν Μελῶν τοῦ Συμβουλίου κατ' ἐκλογήν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Περὶ τῶν Ἐπιτροπῶν.

Ἄρθρ. 21. Αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 13 ὀνομασθεῖσαι ἐπιτροπαὶ ἐκλέγουσιν ἑκάστη τὸν εἰσηγητήν της, συνεδριάζουσι κατ' ἰδίαν τοὐλάχιστον ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος, τηροῦσι πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεών των καὶ ἔχουσιν ἴδια καθήκοντα.

Ἄρθρ. 22. Ἡ ἐπὶ τῶν σχολείων καὶ τῶν βιβλίων ἐπιτροπὴ α'.) Ἐπιβλέπει τὰ τῆς διδασκαλίας καὶ παιδαγωγίας πάντων τῶν σχολείων τῆς Ἑταιρίας. β'.) Συντάσσει τοὺς Κανονισμοὺς καὶ τὰ Προγράμματα τῶν μαθημάτων. γ'.) Πληροφορεῖ τὸ Συμβούλιον περὶ τῆς καταστάσεως τῶν σχολείων. δ'.) Ἀποφαίνεται γνώμην περὶ τῶν εἰσακτέων εἰς τὰς παραδόσεις καὶ τὰς βιβλιοθήκας βιβλίων. ε'.) Ἀποφαίνεται γνώμην περὶ τῶν ἐκτάκτων ποινῶν καὶ ἀμοιβῶν. ς'.) Ἐξετάζει μόνη ἢ καὶ μετ' ἄλλων τὰ εἰς διαγωνισμὸν ὑποβαλλόμενα καὶ ἀποφαίνεται περὶ αὐτῶν. ζ'.) Ἐπιτηρεῖ τὰ τῆς τάξεως καὶ πειθαρχίας. η'.) Συσκέπτεται μετὰ τῶν Διδασκάλων τοῦ κεντρικοῦ Διδασκαλείου περὶ βελτιώσεως καὶ τελειοποιήσεως τῆς Διδασκαλίας, περὶ τῶν Προγραμμάτων, Κανονισμῶν καὶ βιβλίων, καὶ περὶ τῶν εἰς ἀθλοθεσίαν τεθησομένων πονημάτων. θ'.) Ἐγγράφει καὶ κατατάττει τὰς προσερχομένας μαθητρίας, ἐκδίδει τὰ εἰσητήρια αὐτῶν καὶ διευθύνει τὰς ἐνιαυσίους ἐξετάσεις. ι'.) Προτείνει τοὺς διδασκάλους καὶ τὰς ἐπιμελητρίας. Περὶ τῶν τελευταίων τούτων συνεννοεῖται μετὰ τῆς ἁρμοδίας διευθυντρίας. ια'.) Ἐπιμελεῖται τῶν βιβλίων τῶν βιβλιοθηκῶν καὶ τῶν ἐπιστημονικῶν συλλογῶν, καὶ τηρεῖ τακτικὸν κατάλογον αὐτῶν.

Ἄρθρ. 23. Ἡ δὲ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπή.

α'.) Ἐνεργεῖ συμφώνως πρὸς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ τὰς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, τὴν προμήθειαν τοῦ ὑλικοῦ τοῦ ἱματισμοῦ, τροφῆς, πλύσεως, θερμάνσεως καὶ τοῦ θεραπευτηρίου, καὶ φροντίζει περὶ τῆς καταλλήλου χρήσεως τῶν προμηθευομένων.

β'.) Ἐξελέγχει τοὺς λογαριασμοὺς τῶν προμηθευτῶν καὶ προκαλεῖ τὴν ἔκδοσιν τῶν πρὸς πληρωμὴν αὐτῶν χρηματικῶν ἐνταλμάτων.

γ'.) Ἐπιμελεῖται τῆς τηρήσεως τακτικῆς καταγραφῆς τῶν προμηθευομένων καὶ τῶν καταναλισκομένων.

δ'.) Φροντίζει περὶ τῶν σκευῶν καὶ ἐπίπλων τῶν καταστημάτων τῆς Ἑταιρίας καὶ κρατεῖ τακτικὴν ἀπογραφὴν αὐτῶν.

ε'.) Προτείνει εἰς τὸ Συμβούλιον τὸν διορισμὸν τῶν καταλλήλων ὑπαλλήλων τῆς οἰκονομίας.

ς'.) Ἐπιτηρεῖ τὰ τῆς διαίτης, τὰ τοῦ θεραπευτηρίου καὶ τὰ τῆς καθαριότητος καθόλου.

Ἄρθρ 24. Ἡ δὲ ἐπὶ τῶν κτημάτων καὶ τοῦ ταμείου Ἐπιτροπή.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

α'.) Προτείνει εἰς τὸ Συμβούλιον τὸν διορισμὸν τοῦ ταμίου, ὅστις πρὶν ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντά του δίδει χρηματικὴν ἢ κτηματικὴν ἀποχρῶσαν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Συμβουλίου ἐγγύησιν.

β'.) Συντάττει τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Ἑταιρίας καὶ ὑποβάλλει αὐτὸν εἰς τὸ Συμβούλιον πρὸς συζήτησιν, ἵνα ὑποβληθῇ μετὰ ταῦτα εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς συνελεύσεως.

γ'.) Κρατεῖ τὸ μητρῷον τῶν μελῶν καὶ εὐεργετῶν τῆς Ἑταιρίας.

δ'.) Ἐπιμελεῖται τῆς εἰσπράξεως τῶν πόρων τῆς Ἑταιρίας καὶ διαχειρίζεται αὐτοὺς κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν καὶ τὰς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου.

ε'.) Ἐξελέγχει κατὰ μῆνα καὶ ὁσάκις τὸ κρίνει ἀναγκαῖον τὸ ταμεῖον καὶ ὑποβάλλει κατὰ μῆνα εἰς τὸ Συμβούλιον συνοπτικὴν κατάστασιν τοῦ ταμείου τῆς Ἑταιρίας καὶ τῆς ἐν γένει χρηματικῆς περιουσίας αὐτῆς.

ς'.) Κρατεῖ τακτικὴν ἀπογραφὴν τῆς ἀκινήτου περιουσίας τῆς Ἑταιρίας.

ζ'.) Ἐπιμελεῖται τῆς συντηρήσεως, ἐπισκευῆς καὶ κατασκευῆς τῶν κτιρίων αὐτῆς.

η'.) Συντάσσει τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ὅπως ὑποβληθῇ εἰς τὴν Ἐλεγκτικὴν Ἐπιτροπήν.

θ'.) Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης προσυπογράφει πάντα τὰ χρηματικὰ ἐντάλματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ τῶν Εἰσηγητῶν.

Ἄρθρ. 25. Ἕκαστος τῶν εἰσηγητῶν διευθύνει καὶ ἐμψυχόνει τὰ ἔργα τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐπιτροπῆς, ἐκτελεῖ τὴν εἰσήγησιν ἀπὸ μέρους τῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὸ Συμβούλιον καὶ ἀπὸ μέρους τοῦ Συμβουλίου εἰς τὰς Συνελεύσεις, καὶ ὑπογράφει τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα τῶν ἐξόδων πρὸς ἔκδοσιν τῶν χρηματικῶν ἐνταλμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Περὶ τῶν Συνελεύσεων.

Ἄρθρ. 26. Αἱ Συνελεύσεις τῆς Ἑταιρίας συγκαλοῦνται ἐν Ἀθήναις τακτικῶς καὶ ἐκτάκτως, θεωροῦνται δὲ πλήρεις, ὅταν ὑπάρχωσι παρόντα 30 τοὐλάχιστον μέλη συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Διὰ πᾶσαν δὲ αὐτῶν ἀπόφασιν ἀπαιτεῖται ἀπόλυτος πλειονοψηφία τῶν παρόντων μελῶν· ἰσοψηφίας δὲ τυχούσης, ἡ πρότασις ἀπορρίπτεται.

Ἄρθρ. 27. Τακτικὴ Συνέλευσις συγκαλεῖται τρὶς τοῦ ἔτους.

α'.) Ἡ πρώτη γενικὴ συνέλευσις συγκαλεῖται τὴν πρώτην Κυριακὴν τοῦ Δεκεμβρίου, καθ' ἣν ἐκλέγεται διὰ σχετικῆς μυστικῆς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πλειονοψηφίας Ἐπιτροπὴ Ἐλεγκτική, ὅπως ἐξελέγξῃ τοὺς λογαριασμοὺς τῆς ἐνιαυσίου διαχειρίσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἐὰν κατὰ τὴν πρώτην ταύτην Κυριακὴν δὲν κατορθωθῇ ἡ συγκρότησις τῆς Συνελεύσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Διοργανισμοῦ, τὴν ἑπομένην Κυριακὴν συγκαλεῖται νέα, καὶ ὁποιοσδήποτε ἀριθμὸς μελῶν παρευρεθῇ κατ' αὐτὴν, προβαίνει εἰς τὴν ψήφισιν τῆς ἐλεγκτικῆς ἐπιτροπῆς. Κατὰ τὴν συνεδρίασιν δὲ ταύτην οὐδὲν ἄλλο ἀντικείμενον λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

δ'.) Ἡ δευτέρα γενικὴ συνέλευσις συγκαλεῖται τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τοῦ Ἰανουαρίου, καθ' ἣν τὸ ὑφιστάμενον Συμβούλιον δίδει λόγον τῶν πράξεών του, ἀναγινώσκεται ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐλεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐκλέγεται τὸ νέον Συμβούλιον. Ἀντίτυπον δὲ τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐλεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς κατατίθεται πρὸ τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Ἑταιρίας καὶ εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν τῶν μελῶν αὐτῆς.

γ'.) Ἡ τρίτη γενικὴ συνέλευσις συγκαλεῖται τὴν δευτέραν Κυριακὴν μετὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ νέου Συμβουλίου, καθ' ἣν συζητεῖται ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἀρχομένου ἔτους.

Ἡ Ἐλεγκτικὴ Ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ ἔχῃ περατωμένην τὴν ἐργασίαν της ἐντὸς 10 ἡμερῶν, ἀφ' ἧς παραδοθῶσιν αὐτῇ οἱ λογαριασμοὶ καὶ νὰ παραδώσῃ τὴν ἔκθεσίν της εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Συμβουλίου πρὸς τύπωσιν.

Ἄρθρ. 28. Ἐκτάκτους συνελεύσεις τῆς Ἑταιρίας προσκαλεῖ ὁ Πρόεδρος αὐτῆς κατ' ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου, ἢ ἐὰν δέκα μέλη τῆς Ἑταιρίας ἐγγράφως ζητήσωσι τὴν συγκάλεσιν ταύτην παρὰ τοῦ Προέδρου.

Ἄρθρ. 29. Προαναγγέλλονται δὲ αἱ τακτικαὶ καὶ ἔκτακτοι συνελεύσεις καὶ τὰ ἀντικείμενα αὐτῶν τρεῖς τοὐλάχιστον ἡμέρας πρότερον διὰ τριῶν ἐφημερίδων.

Ὅτι ἀντίγραφον ἐκ τῶν πρακτικῶν τῶν γενικῶν Συνελεύσεων

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἀπριλίου 1882.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ὁ γραμματεὺς
Α. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ συστάσεως πλήρων δημοτικῶν σχολείων.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 59 τοῦ ἀπὸ 6 Φεβρουαρίου 1834 περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου καὶ τὸ ἀπὸ 3 Σεπτεμβρίου 1880 Β.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Διάταγμα περὶ μεθόδου διδασκαλίας ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις, τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, διατάσσομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ἡ σύστασις πλήρων δημοτικῶν σχολείων, λειτουργούντων κατὰ τὴν συνδιδακτικὴν μέθοδον, ἐν οἷς δήμοις κριθῇ τοῦτο ἀναγκαῖον.

Ἄρθρ. 2. Τὰ δημοτικὰ ταῦτα σχολεῖα δύνανται νὰ εἶναι πρώτου, δευτέρου ἢ τρίτου βαθμοῦ, διορίζονται δὲ ἐν αὐτοῖς δημοδιδάσκαλοι ἀποφοιτήσαντες ἐκ τῶν Διδασκαλείων· ἀπολαμβάνουσι δὲ οὗτοι τοὺς διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ἀπὸ 11 Ἰανουαρίου 1878 ΧΘ' Νόμου ὁριζομένους μισθοὺς ἀναλόγως τῆς τάξεως, εἰς ἣν ἀνήκουσι, καὶ ἀνάλογον ἐπιμίσθιον, χάριν ἐνοικίου.

Ἄρθρ. 3. Ἔνθα οἱ δῆμοι δὲν συνεισφέρουσι πρὸς διατήρησιν τῶν τοιούτων σχολείων διατηροῦνται ταῦτα καθ' ὁλοκληρίαν δαπάναις τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 4. Ἡ ἐποπτεία τῶν τοιούτων σχολείων ἐξασκεῖται ἀμέσως παρὰ τοῦ Ὑπουργείου διὰ τοῦ γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων ἢ τῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ διοριζομένων ἑκάστοτε ἐπιθεωρητῶν.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 14 Αὐγούστου 1882.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ, Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ, Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ,
Π. ΚΑΛΛΙΓΑΣ, Γ. ΡΟΥΦΟΣ.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ.
Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ὁρισμοῦ χρόνου ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐν Θεσσαλίᾳ Διδασκαλείου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸν ἀπὸ 12 Ἰουνίου 1882 ΑΙΒ' νόμον περὶ συστάσεως Διδασκαλείου ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ τὸ ἀπὸ 20 Ἰουλίου 1882 Βασιλικὸν Διάταγμα, δι' οὗ ὁρίζεται ἡ ἕδρα τοῦ ἐν Θεσσαλίᾳ Διδασκαλείου ἡ Λάρισα, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, διατάσσομεν τάδε·

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Χρόνον ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐν Θεσσαλίᾳ Διδασκαλείου ὁρίζομεν τὴν 1 Ὀκτωβρίου ἐ. ἔτους.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 24 Αὐγούστου 1882.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ, Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ, Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.
Γ. ΡΟΥΦΟΣ, Π. ΚΑΛΛΙΓΑΣ.
Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ διδακτικῶν βιβλίων τῆς μέσης καὶ κατωτέρας ἐκπαιδεύσεως.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸν ἀπὸ 22 Ἰουνίου 1882 ΑΜΒ' Νόμον περὶ τῶν διδακτικῶν βιβλίων τῆς μέσης καὶ κατωτέρας ἐκπαιδεύσεως, δημοσιευθέντα ἐν τῷ ἀριθμῷ 61, ἀπὸ 6 Ἰουνίου ἐ. ἔ. τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ διατάσσομεν·

Ἄρθρ. 1. Καθ' ἑκάστην τετραετίαν τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, μετ' ἀναθεώρησιν τοῦ προγράμματος τῶν παιδευτηρίων τῆς μέσης καὶ κατωτέρας ἐκπαιδεύσεως, δημοσιεύει προκήρυξιν διαγωνισμοῦ, ἐν ᾗ ἀναγράφονται ἅπαντα τὰ διδακτικὰ βιβλία ὅσα χρησιμεύουσι πρὸς διδασκαλίαν τῶν διὰ τοῦ προγράμματος ὡρισμένων μαθημάτων. Ἰδίᾳ δὲ σημειοῦται τίνα βιβλία πρέπει νὰ περιέχωσιν ἀναγκαίως πίνακας, χάρτας, σχήματα ἢ εἰκόνας.

Ἄρθρ. 2. Ἡ προκήρυξις αὕτη δημοσιεύεται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως κατὰ μῆνα Νοέμβριον, πλὴν τῆς πρώτης τῆς ἀφορώσης εἰς τὴν τέλεσιν τοῦ πρώτου διαγωνισμοῦ τῶν διδακτικῶν βιβλίων, ἥτις δύναται νὰ δημοσιευθῇ καὶ πρὸ τῆς πρώτης Νοεμβρίου ἐ. ἔ.

Ἄρθρ. 3. Τῶν βιβλίων τῶν ὑποβαλλομένων εἰς τὸν διαγωνισμόν, τὸν προκηρυσσόμενον ἐν μηνὶ Νοεμβρίῳ κατὰ πᾶσαν τετραετίαν, τὰ ἐγκρινόμενα εἰσάγονται εἰς τὰ σχολεῖα κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ μεθεπομένου σχολικοῦ ἔτους, ἵνα μεσολαβήσῃ μετὰ τὴν ἐνιαύσιον προθεσμίαν τοῦ διαγωνισμοῦ ἐπαρκὴς χρόνος πρὸς τύπωσιν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 4 Τὰ εἰς τὸν διαγωνισμὸν ὑποβαλλόμενα βιβλία δύνανται νὰ εἶνε ἔντυπα ἢ χειρόγραφα τέως ἐγκεκριμένα ἢ ὅλως νέα. Ἀνάγκη δὲ νὰ εἶνε πάντοτε γνωστὸν τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως· ὑποβάλλονται δὲ τῶν μὲν ἐντύπων τρία τοὐλάχιστον ἀντίτυπα, τῶν δὲ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

χειρογράφων ἕν. Τὰ ἐν χειρογράφῳ ὑποβαλλόμενα πρέπει νὰ εἶνε γεγραμμένα εἰς ἡμίκλαστον εὐαναγνώστως καὶ νὰ μὴ περιέχωσι μηδεμίαν διόρθωσιν ἢ προσθήκην· κατατιθέμενα δὲ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον σφραγίζονται ἀνὰ πᾶν φύλλον τῇ σφραγῖδι τοῦ Ὑπουργείου ὑπὸ τοῦ γενικοῦ γραμματέως ἢ τοῦ ἀναπληροῦντος αὐτὸν ἁρμοδίου τμηματάρχου.

Ἄρθρ. 5. Τὰ βιβλία τὰ κατὰ τὴν προκήρυξιν τοῦ Ὑπουργείου φέροντα πίνακας, χάρτας, εἰκόνας ἢ μέλη παρασεσημασμένα, ἤτοι μουσικὰ διαγράμματα, ὅταν ὑποβάλλωνται ἐν χειρογράφῳ, δύνανται νὰ ἔχωσι δείγματα αὐτῶν ἢ ἁπλῆν σημείωσιν περὶ τοῦ τίνα ἔσονται ταῦτα καὶ ἐκ τίνων ἄλλων συγγραφῶν θὰ ληφθῶσιν ἢ κατὰ τίνα τρόπον θὰ σχεδιασθῶσιν.

Ἄρθρ. 6. Ὁ συγγραφεὺς βιβλίων προωρισμένων διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων συνυποβάλλει δήλωσιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, βεβαιούσης ὅτι τὸ σύγγραμμα αὐτοῦ οὐδὲν περιέχει ἀντικείμενον εἰς τὰ δόγματα τῆς ὀρθοδοξίας.

Ἄρθρ. 7. Εἰς τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ ΑΜΒ' Νόμου μνημονευόμενα κείμενα τῶν Ἑλλήνων ἢ ἀλλογλώσσων συγγραφέων δὲν ὑπάγονται αἱ ἐκλογαὶ ἢ ἄλλως λεγόμεναι χρηστομάθειαι, αἵτινες ἀναγκαίως ὑπόκεινται εἰς κρίσιν ἐν τῷ διαγωνισμῷ.

Ἄρθρ. 8. Τὰ εἰς τὸν διαγωνισμὸν ὑποβαλλόμενα βιβλία προσάγονται εἰς τὸν γενικὸν γραμματέα τοῦ Ὑπουργείου, ὃν ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληρόνει ὁ ἁρμόδιος τμηματάρχης. Παρέχει δὲ οὗτος ἀπόδειξιν παραλαβῆς καὶ ὑπολογίζει τὴν ἔκτασιν ἑκάστου βιβλίου κατὰ τυπογραφικὰ φύλλα, ὧν ἕκαστον λογίζεται περιέχον περίπου 18,000 τυπογραφικὰ στοιχεῖα· τὴν δὲ ἡμέραν καθ' ἣν λήγει ἡ προθεσμία ὀφείλει ὁ συγγραφεὺς νὰ παραδώσῃ ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τὸ εἰδικὸν λογιστήριον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τακτικὸν γραμμάτιον παραλαβῆς ὑπὸ τὸν τίτλον «Διάφοροι παρακαταθῆκαι» ἐκδεδομένον ὑπὸ τοῦ κεντρικοῦ ἢ τινος τῶν ἐπαρχιακῶν ταμίων τοῦ Κράτους καὶ δηλοῦν ὅτι κατετέθη πλήρης ἡ διὰ τοὺς κριτὰς νενομισμένη ἀμοιβή. Ἡ ἔλλειψις ἢ βραδυτέρα προσαγωγὴ τοιούτου γραμματίου ἐπάγεται τὴν στέρησιν τοῦ πρὸς συναγωνισμὸν δικαιώματος.

Ἄρθρ. 9. Αἱ ἐπιτροπεῖαι τῶν κριτῶν εἶνε τρεῖς δι' ἕκαστον κλάδον ἐκπαιδεύσεως τὸν τῆς μέσης καὶ τῆς κατωτέρας. Καὶ ἡ μὲν πρώτη ἐπιτροπεία τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως ἀπαρτίζεται ἐκ μελῶν ἐννέα τὸ πολὺ καὶ κρίνει τὰ φιλολογικὰ βιβλία τά τε χρησιμεύοντα πρὸς διδασκαλίαν τῶν κλασικῶν καὶ νεωτέρων γλωσσῶν καὶ τὰ συντείνοντα εἰς γνῶσιν τῆς ἀρχαίας φιλολογίας καὶ τοῦ ἀρχαίου βίου, προσέτι δὲ καὶ τὰ ἱστορικά. Τῇ δὲ δευτέρᾳ ἐπιτροπείᾳ τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, ἀπαρτιζομένῃ ἐκ μελῶν ἑπτά, ἀπόκειται ἡ κρίσις τῶν εἰς τὰς φυσικὰς καὶ μαθηματικὰς ἐπιστήμας ἀναγομένων βιβλίων, προσέτι δὲ καὶ τῶν γεωγραφικῶν. Ἡ δὲ τρίτη ἐπιτροπεία τῆς μέσης

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐκπαιδεύσεως, ἐκ μελῶν πέντε συγκροτουμένη, κρίνει τὰ εἰς τὰς ἠθικὰς ἐπιστήμας ἀναγόμενα βιβλία, ἤτοι τὰ φιλοσοφικὰ καὶ τὰ θρησκευτικά.

Διὰ δὲ τὰ βιβλία τῆς κατωτέρας ἐκπαιδεύσεως καὶ τὰ εἰδικῶς προωρισμένα διὰ τὰ Διδασκαλεῖα ὁρίζονται ἐπίσης τρεῖς ἐπιτροπεῖαι. Καὶ ἡ μὲν πρώτη κρίνει τὰ φιλολογικά, ἐν οἷς καὶ τὰ ἀναγνωστικά, συγκροτεῖται δὲ ἐκ μελῶν πέντε· ἡ δευτέρα, ἐκ μελῶν τριῶν συγκειμένη, κρίνει τὰ φυσικὰ καὶ μαθηματικά· ἡ δὲ τρίτη, ἐκ μελῶν ἑπτά, κρίνει τὰ φιλοσοφικά, τὰ παιδαγωγικὰ καὶ τὰ θρησκευτικά· εἰς τὴν αὐτὴν δ' ἐπιτροπείαν ὑποβάλλονται πρὸς κρίσιν καὶ τὰ βιβλία τῶν τεχνικῶν μαθημάτων.

Ἄρθρ. 10. Τὰ εἰς τὰς Ἰσραηλιτικὰς καὶ Τουρκικὰς σχολὰς εἰσακτέα Ἰσραηλιτικὰ καὶ Τουρκικὰ βιβλία ὑποβάλλονται εἰς τὴν κρίσιν ἐπιτροπείας, διοριζομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, ἥτις δηλοῖ ἂν δὲν περιέχωσί τι κατὰ τοῦ ἔθνους ἢ τοῦ πολιτεύματος. Ἂν δὲ ὑπάρχωσι πλείω τοῦ ἑνὸς βιβλία, ἐγκρίνεται καὶ τούτων τὸ ἄριστον. Κατὰ δὲ τὸν ὁρισμὸν τῆς τιμῆς αὐτῶν ὑπολογίζεται ἡ ἀξία ὡς περὶ βιβλίων περιεχόντων εἰκόνας, ἕνεκα τῶν περὶ τὴν ἐκτύπωσιν δυσχερειῶν.

Ἄρθρ. 11. Οἱ κριταὶ διορίζονται διὰ Β. Διατάγματος ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἐνιαυσίου προθεσμίας κατὰ τετραετίαν ἐπὶ τῇ προτάσσει τοῦ κεντρικοῦ συμβουλίου τῆς ἐκπαιδεύσεως. Μέχρι δὲ τῆς συστάσεως τοιούτου συμβουλίου οἱ κριταὶ διορίζονται ἐπὶ τῇ προτάσει ἐπιτροπείας, συγκειμένης ἐκ τῶν τμηματαρχῶν τῆς μέσης καὶ κατωτέρας ἐκπαιδεύσεως, τοῦ καθηγητοῦ τοῦ διδάσκοντος τὴν παιδαγωγικὴν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, τριῶν καθηγητῶν τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς, ἐκλεγομένων ὑπ' αὐτῆς, ἑνὸς καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς σχολῆς, ἐκλεγομένου ὑπ' αὐτῆς, δύο Γυμνασιαρχῶν, ἑνὸς διευθυντοῦ Διδασκαλείου, ἐκλεγομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς σχολῆς τῶν τεχνῶν. Ἵνα δὲ ἡ ἐπιτροπεία αὕτη προβῇ εἰς γνωμοδότησιν περὶ τῶν διοριστέων κριτῶν, ἀπαιτεῖται νὰ εἶνε παρόντα ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτῆς τοὐλάχιστον ἑπτὰ μέλη.

Ἄρθρ. 12. Τὰ εἰς τὸν διαγωνισμὸν ὑποβληθέντα βιβλία παραδίδονται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου τμηματάρχου πρὸς κρίσιν τῇ οἰκείᾳ ἐπιτροπείᾳ, συνερχομένῃ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ τῶν συγκροτούντων αὐτὴν μελῶν. Κατὰ τὴν αὐτὴν δὲ συνεδρίαν ἐκλέγεται καὶ ὁ πρόεδρος ἑκάστης ἐπιτροπείας.

Ἄρθρ. 13. Τὸ αὐτὸ πρόσωπον δύναται ἐν ἀνάγκῃ νὰ διορισθῇ μέλος πλειόνων ἐπιτροπειῶν, ἀλλὰ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἶνε κριτὴς ἐν οὐδεμιᾷ ἐπιτροπείᾳ ὁ ἔχων ὑποβεβλημένον βιβλίον πρὸς κρίσιν εἰς τὸν διαγωνισμὸν ἐν γένει.

Ἄρθρ. 14. Πᾶσα ἔκθεσις πρέπει νὰ εἶνε ἀναλυτικὴ, ῥητῶς ἀναγράφουσα τοὺς λόγους δι' οὓς ἐγκρίνεται τὸ σχετικῶς ἄριστον, ἀπορρίπτονται δὲ τὰ λοιπά. Αἱ ἐκθέσεις αὗται, ὑποβαλλόμεναι εἰς τὸ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ὑπουργεῖον ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐπερατώθη ἡ ἐνιαύσιος προθεσμία τοῦ διαγωνισμοῦ, δημοσιεύονται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως πρὶν παρέλθωσι δύο μῆνες ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς αὐτῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἄρθρ. 15. Ἡ ἔκθεσις ὑπογράφεται ὑπὸ πάντων τῶν μελῶν τῶν ἀποτελούντων τὴν ἐπιτροπείαν. Ὅταν δὲ ἡ ἀπόφασις γείνῃ κατὰ πλειονοψηφίαν, ἀνάγκη νὰ δηλῶνται ἐν τῇ ἐκθέσει οἱ μειονοψηφοῦντες καὶ οἱ λόγοι τῆς διαφωνίας αὐτῶν.

Ἄρθρ. 16. Τὸ Ὑπουργεῖον, ἅμα λαβὸν τὰς ἐκθέσεις τῶν ἐπιτροπειῶν, ἐγγράφει τὰ ἐγκριθέντα βιβλία εἰς ἴδιον κατάλογον καὶ κοινοποιεῖ εἰς τοὺς συγγραφεῖς ἑκάστους τὴν ἐπιτυχίαν αὐτῶν ἐν τῷ διαγωνισμῷ. Οὗτοι δὲ ὑποχρεοῦνται κατὰ τὴν τύπωσιν τοῦ βιβλίου νὰ δημοσιεύσωσιν ἐν αὐτῷ τὸ ἔγγραφον, δι' οὗ γνωστοποιεῖται αὐτοῖς ἡ ἔγκρισις.

Ἄρθρ. 17. Ἐν οὐδενὶ βιβλίῳ ἐπιτρέπεται ἡ χρῆσις στοιχείων τυπογραφικῶν μικροτέρων τῶν 11 στιγμῶν.

Ἄρθρ. 18. Ὅταν τὸ βιβλίον ἐκτυπωθῇ καὶ εἶνε ἕτοιμον πρὸς δημοσίευσιν, ὑποβάλλονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τρία αὐτοῦ ἀντίτυπα. Τότε δὲ συγκαλούμεναι αἱ ἐπιτροπεῖαι ἀποφαίνονται περὶ τοῦ ἂν τὰ βιβλία δύνανται νὰ θεωρηθῶσι καλῶς καὶ κατὰ νόμον ἐκτετυπωμένα· καὶ ἂν ὅσα αὐτῶν ὑπεβλήθησαν ὡς χειρόγραφα ἐξετυπώθησαν πιστῶς, κατὰ τὸ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ κατατεθειμένον πρωτότυπον, γνωματεύουσι δὲ καὶ περὶ τῆς δικαίας τιμῆς ἑκάστου κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ΑΜΒ' Νόμου· λαμβάνονται δὲ ὑπ' ὄψιν αἱ δαπάναι τῆς ἐκτυπώσεως, τὸ ποιὸν τοῦ χάρτου, ἡ συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ παρόντος διατάγματος ἔκτασις κατὰ τυπογραφικὰ φύλλα, ἡ ποιότης τῶν πινάκων καὶ εἰκόνων, ἡ στάχωσ.ς (δέσιμον) ἢ μὴ κτλ. Περὶ τούτων δὲ ὑποβάλλεται ὑπὸ τῶν ἐπιτροπειῶν βραχεῖα ἔκθεσις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ὅπερ ἀποφαίνεται περὶ αὐτῆς καὶ ποιεῖ γνωστὴν εἰς τὸν συγγραφέα ἐγκαίρως τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ, ἐκτυπουμένην ἐν τῷ ἐξωφύλλῳ τοῦ βιβλίου.

Ἄρθρ. 19. Ἡ ἀμοιβὴ τῶν κριτῶν πληρόνεται ὑπὸ τοῦ κεντρικοῦ ταμείου ἐκ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 8 κατατεθέντων χρημάτων ἐπὶ τῇ βάσει ἐγγράφου παραγγελίας τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, δι' ἧς συνοδεύονται τὰ γραμμάτια τῆς παρακαταθήκης καὶ διανέμονται ἐξ ἴσου μεταξὺ τῶν ἐργασθέντων ἐν τῇ ἐπιτροπείᾳ τὰ καταβληθέντα ὑπὸ τῶν συγγραφέων ποσά.

Ἄρθρ. 20. Μετὰ τὴν ἔγκρισιν τῶν βιβλίων ὑπὸ τῶν ἐπιτροπειῶν καὶ πρὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως περὶ τῆς τιμῆς τοῦ βιβλίου οἱ συγγραφεῖς ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλωσι προσέτι εἰς τοὺς κριτὰς τῆς σχετικῆς ἐπιτροπείας πρόσθετον ἀμοιβὴν πέντε δραχμῶν κατὰ τυπογραφικὸν φύλλον. Τῆς ἀμοιβῆς ταύτης, κατατιθεμένης κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 ὁριζόμενα, τὸ ἥμισυ ἀποδίδεται εἰς τοὺς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εἰσηγητὰς, τὸ δὲ ἕτερον εἰς πάντας τοὺς λοιποὺς τοὺς ἐργασθέντας ἐν τῇ ἐπιτροπείᾳ κατὰ τὰς διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 19.

Ἄρθρ. 21. Ἐπὶ τὰ δύο πρῶτα σχολικὰ ἔτη ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Διατάγματος γίνεται χρῆσις ἐν τοῖς παιδευτηρίοις τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως καὶ τοῖς τῆς κατωτέρας τῶν μέχρι τοῦδε ὑπαρχόντων βιβλίων.

Ἄρθρ. 22. Εἰς τὸν πρῶτον προκηρυχθησόμενον διαγωνισμὸν ὑποβάλλονται ὑπὸ τῶν βουλομένων συγγραφέων ἢ ἐκδοτῶν τὰ κατὰ τοὺς προτέρους νόμους ἐγκεκριμένα βιβλία, ὡς καὶ τὰ ἄλλα ἐν χρήσει, ἐξ ὧν κρινομένων μετὰ καὶ τῶν παρουσιασθησομένων νέων, ἐγκριθήσεται τὸ σχετικῶς κρεῖττον.

Ἄρθρ. 23. Ἂν εἰς τὸν πρῶτον διαγωνισμὸν ὑποβληθῇ μαθήματός τινος ἓν μόνον βιβλίον, κρίνεται καὶ αὐτό· ἂν δ' ἀπορριφθῇ ὡς καὶ ἂν μηδὲν βιβλίον ὑποβληθῇ εἰς κρίσιν, προκηρύσσεται νέος διαγωνισμὸς διὰ τὸ εὐθὺς ἑπόμενον ἔτος, κριτῶν μενόντων τῶν αὐτῶν. Τὸ δ' ἄριστον ἐγκρίνεται διὰ τὸν χρόνον τὸν ὑπολειπόμενον πρὸς συμπλήρωσιν τῆς τετραετίας.

Ἄρθρ. 24. Αἱ ἐπιτροπεῖαι τῶν κριτῶν κατὰ τὸν πρῶτον τελεσθησόμενον διαγωνισμὸν ποιοῦσι γνωστὸν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον δι' ἐγγράφου ἠτιολογημένου ἕνα μῆνα τὸ πολὺ μετὰ τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν ἂν εἶναι ἐπαρκὴς ἡ τρίμηνος προθεσμία πρὸς κρίσιν τῶν ὑποβεβλημένων εἰς αὐτὰς βιβλίων· εἰ δὲ μὴ, ὁρίζουσι πόσος χρόνος εἶναι ἀνάγκη νὰ προστεθῇ μέχρι πέντε τὸ πολὺ μηνῶν ἐν ὅλῳ. Τὸ δὲ Ὑπουργεῖον παρέχει ἐγγράφως τὴν ἄδειαν τῆς παρατάσεως.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 4 Σεπτεμβρίου 1882.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ, Γ. ΡΟΥΦΟΣ, Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ,
Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ, Π. ΚΑΛΛΙΓΑΣ.

Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἀναστολῆς τῆς ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀπὸ 12 Ἀπριλίου 1881 Β. Διατάγματος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κτλ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ διατάσσομεν τάδε·

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἄρθρ. 1. Ἀναστέλλεται διὰ μόνον τὸ ἐνεστὸς ἔτος ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 11 τοῦ ἀπὸ 22 Ἀπριλίου 1881 Διατάγματος ἀναγραφομένη ὑποχρέωσις τῆς φοιτήσεως τῶν μελλοδιδασκαλισσῶν εἰς τοὐλάχιστον τὰς δύο ἀνωτέρας τάξεις τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος ὁριζομένων Παρθεναγωγείων τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας.

Ἄρθρ. 2. Αἱ θέλουσαι νὰ καταταχθῶσιν ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν ἕκτην τάξιν τῶν Παρθεναγωγείων τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας ὀφείλουσι νὰ προσαγάγωσι μὲν ἀποδείξεις περὶ τῆς εἴτε ἐν ἄλλῳ Παρθεναγωγείῳ, ἀνεγνωρισμένῳ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἢ παρὰ καθηγητῶν ἀνεγνωρισμένων, κατ' ἰδίαν ἀκροάσεως ἁπάντων τῶν ἐν τῇ πέμπτῃ τάξει αὐτῶν διδασκομένων μαθημάτων οὐδενὸς ἐξαιρουμένου, νὰ ὑποστῶσι δὲ τὰς κεκανονισμένας εἰσιτηρίους ἐξετάσεις.

Ἄρθρ. 3. Ἡ κατάταξις τῶν μαθητριῶν τῆς ἕκτης τάξεως κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ παρόντος διατάγματος ἐπ' οὐδενὶ ὅρῳ δύναται νὰ γείνῃ μετὰ τὴν τριακοστὴν Σεπτεμβρίου ε. ε.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 17 Σεπτεμβρίου 1882.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ, Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ, Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.
Π. ΚΑΛΛΙΓΑΣ.
Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ εἰσαγωγῆς τῶν στρατιωτικῶν ἀσκήσεων εἰς τὰ Διδασκαλεῖα τοῦ Κράτους.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἐδάφιον 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 22 Ἰουνίου π. ἔ. ΑΜ' νόμου περὶ προσθήκης καὶ τροποποιήσεως διατάξεων ἀναφερομένων εἰς τὰ Διδασκαλεῖα, ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν Ἡμετέρων Ὑπουργῶν τοῦ τε ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, διατάσσομεν τάδε·

Ἄρθρ. 1. Αἱ στρατιωτικαὶ ἀσκήσεις εἰσάγονται εἰς τὰ Διδασκαλεῖα τοῦ Κράτους ὡς μάθημα ὑποχρεωτικόν, ἐπιδρῶν ἐπὶ τοῦ γενικοῦ βαθμοῦ κατὰ τοὺς προβιβασμούς. Κατὰ δὲ τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ γενικοῦ βαθμοῦ ὁ μερικὸς βαθμός, οὗ ἠξιώθη ὁ μαθητὴς ἐν ταῖς στρατιωτικαῖς ἀσκήσεσι, πολλαπλασιάζεται ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν 2.

Ἄρθρ. 2. Τοῦ περὶ Διδασκαλείων ΧΘ' νόμου ἀπαιτοῦντος σῶμα ἀρτιμελὲς παρὰ τῶν εἰς τὸ Διδασκαλεῖον νεωστὶ καταταττομένων, οὐδεὶς δύναται νὰ ἐξαιρεθῇ τῶν στρατιωτικῶν ἀσκήσεων πλὴν ἂν, ὢν ἐκ τῶν παλαιῶν δημοδιδασκάλων, προσαγάγῃ ἀπόδειξιν δύο ἰατρῶν,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐνόρκως ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου μαρτυρούντων ὅτι ἔχει ὀργανικήν τινα πάθησιν παρακωλύουσαν αὐτὸν ἀπὸ τῶν στρατιωτικῶν ἀσκήσεων.

Ἄρθρ. 3. Αἱ ἀπουσίαι ἀπὸ τῶν στρατιωτικῶν ἀσκήσεων καταλογίζονται κατὰ τὴν ὥραν τῆς προσκλήσεως καὶ ἐπιδρῶσιν ἐπὶ τοῦ δικαιώματος τῆς εἰς ἐξέτασιν προσελεύσεως.

Ἄρθρ. 4. Οἱ Μαθηταὶ φέρουσι κατὰ τὴν ὥραν τῶν ἀσκήσεων πιλίσκιον κυανοῦν καὶ χιτώνιον κυανοῦν, ἅτινα χορηγοῦνται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ἕτοιμα εἰς αὐτούς. Ταῦτα παραδίδονται τοῖς μαθηταῖς κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ σχολικοῦ ἔτους ἐπὶ ἀποδείξει καὶ φέρουσιν ἕκαστον ἴδιον ἀριθμὸν, ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὸν τῶν μαθητῶν, ἀναγεγραμμένον ἐν ἰδίῳ μητρῴῳ, τηρουμένῳ ὑπὸ τοῦ γυμνάζοντος ἀξιωματικοῦ. Μετὰ δὲ τὴν ὥραν τῶν ἀσκήσεων οἱ μαθηταὶ, ἐπιστρέφοντες ἐν σώματι εἰς τὸ Διδασκαλεῖον, καταθέτουσιν αὐτὰ ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει. Ταῦτα δὲ ἰσχύουσι καὶ περὶ τοῦ ὅπλου καὶ τῆς σκευῆς ἑκάστου μαθητοῦ, ὧν ὁ καθαρισμὸς ἐπιβάλλεται εἰς ἕκαστον.

Ἄρθρ. 5. Οὐδεὶς τῶν μαθητῶν δύναται νὰ λάβῃ ἐνδεικτικὸν ἢ ἀπολυτήριον, ἂν μὴ ἐγχειρίσῃ εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ διδασκαλείου ἀπόδειξιν, ὑπογεγραμμένην παρὰ τοῦ γυμνάζοντος ἀξιωματικοῦ, βεβαιοῦσαν, ὅτι παρέδωκε τὸ χορηγηθὲν αὐτῷ ὅπλον, τὴν σκευὴν, τὸ πιλίσκιον καὶ τὸ χιτώνιον.

Ἄρθρ. 6. Οἱ μαθηταὶ τῆς πρώτης τάξεως διδάσκονται τὰς ἀσκήσεις, τὰς περιλαμβανομένας ἐν τῷ δευτέρῳ τμήματι τῶν ἀσκήσεων τοῦ στρατιώτου τοῦ πεζικοῦ, κατὰ τὸν κανονισμὸν τῆς 9 Ἀπριλίου 1876, οἱ τῆς δευτέρας τάξεως τὰ τοῦ τρίτου τμήματος τῶν αὐτῶν ἀσκήσεων, καὶ οἱ τῆς τρίτης τάξεως τὰς τοῦ τετάρτου τμήματος.

Ἄρθρ. 7. Ἡ ἀνωτέρα στρατιωτικὴ ἀρχὴ τῆς ἕδρας τοῦ Διδασκαλείου ὀφείλει νὰ ἐπιβλέπῃ τὴν πρόοδον τῶν ἀσκήσεων, ἐπιτηροῦσα τὴν παρὰ τοῦ γυμνάζοντος ἀξιωματικοῦ ἐπιμελῆ καὶ ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν τῶν κεκανονισμένων.

Ἄρθρ. 8. Κατὰ τὰ δύο πρῶτα ἔτη τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος Διατάγματος ἐπιτρέπεται ἡ ἐκγύμνασις πασῶν τῶν τάξεων τοῦ Διδασκαλείου ὁμοῦ, ὅπως ἐκγυμνασθῶσι καὶ οἱ ἤδη εἰς τὰς ἀνωτέρας τάξεις κατατεταγμένοι μαθηταί.

Εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἀπριλίου 1883.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Οἱ Ὑπουργοὶ

Ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῆς περιεκτικότητος ἑκάστου τυπογραφικοῦ φύλλου τῶν εἰς τὸν διαγωνισμὸν ὑποβαλλομένων διδακτικῶν βιβλίων

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸν ἀπὸ 22 Ἰουνίου 1882 ΑΜΒ΄ νόμον περὶ διδακτικῶν βιβλίων τῆς μέσης καὶ κατωτέρας ἐκπαιδεύσεως, δημοσιευθέντα ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 61 ἀπὸ 6 Ἰουλίου 1882 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ὁρίζομεν εἰς 27,000 (εἴκοσιν ἑπτὰ χιλιάδας) περίπου τυπογραφικὰ στοιχεῖα ἕκαστον τυπογραφικὸν φύλλον τῶν εἰς τὸν διαγωνισμὸν ὑποβληθησομένων βιβλίων, ἀντὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 8 τοῦ ἀπὸ 4 Σεπτεμβρίου 1882 ἡμετέρου διατάγματος δημοσιευθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 94 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 5 Σεπτεμβρίου 1882 ὁριζομένων δεκαοκτὼ χιλιάδων στοιχείων.

Εἰς τὸν αὐτὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 30 Μαΐου 1883.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κ.λπ.
Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ Ἰσραηλιτικῶν σχολείων

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄. κλπ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸν ἀπὸ 16 Ἰουνίου 1882 ΑΙΓ΄ νόμον περὶ συστάσεως Τουρκικῶν καὶ Ἰσραηλιτικῶν παιδευτηρίων ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις ἐπαρχίαις, δημοσιευθέντα ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 53 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 23 Ἰουνίου 1882, καὶ τὸ ἄρθρ. 16 τοῦ ἀπὸ 2 Ὀκτωβρίου 1882 ἡμετέρου διατάγματος περὶ συστάσεως Τουρκικῶν καὶ Ἰσραηλιτικῶν σχολείων ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις ἐπαρχίαις, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, διατάσσομεν τάδε·

Ἄρθρ. 1. Ἐν ἑκάστῳ δήμῳ, ἔνθα κατοικοῦσι περὶ τοὺς χιλίους Ἰσραηλίτας, θέλει συσταθῆ κατ' ὀλίγον ἀνὰ ἓν ἴδιον δημοτικὸν σχολεῖον ἀρρένων διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν Ἰσραηλιτῶν παίδων εἴς τε τὴν ἑβραϊκὴν καὶ τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ὅπου δὲ ἕνεκα ἐλάσσονος τοῦ ἀνωτέρω πληθυσμοῦ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συσταθῶσι δημοτικὰ σχολεῖα, ἱδρύονται, κατ' αἴτησιν τῶν Ἰσραηλιτικῶν κοινοτήτων, ἐγκρινομένην ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, γραμματοδιδασκαλεῖα.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τὰ γραμματοδιδασκαλεῖα φοιτῶσιν οἱ κατὰ πρῶτον

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μαθητεύοντες παῖδες, διδασκόμενοι προπαρασκευαστικῶς τὰ πρῶτα στοιχεῖα τῆς ἑβραϊκῆς ἀναγνώσεως, τὴν ἑλληνοεβραϊκὴν ὀνοματολογίαν τῶν ἀναγκαιοτέρων ἀντικειμένων, τὴν κατήχησιν, καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἱερᾶς ἱστορίας, διδασκομένης προφορικῶς· ἡ σειρὰ τῶν μαθημάτων τούτων δύναται νὰ διαρκέσῃ τρία ἔτη.

Ἄρθρ. 3. Εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα φοιτῶσιν οἱ προκαταρτισθέντες ἐν τοῖς γραμματοδιδασκαλείοις παῖδες, διδασκόμενοι 1) ἀνάγνωσιν ἐν τοῖς βιβλίοις τῶν προσευχῶν καὶ τοῖς βιβλικοῖς καὶ ῥαβινικοῖς βιβλίοις, ἐξασκούμενοι συγχρόνως εἰς τὴν μετάφρασιν τῶν βιβλίων τούτων· 2) ἑβραϊκὴν γραφήν· 3) στοιχεῖα τῆς ἑβραϊκῆς γραμματικῆς· 4) κατήχησιν ἐν τῷ κειμένῳ ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος καὶ 5) πάντα τὰ ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς δημοτικοῖς σχολείοις παραδιδόμενα μαθήματα πρὸς καταρτισμὸν αὐτῶν διὰ τὴν ἀνωτέραν ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς σχολείοις ἐκπαίδευσιν. Ἡ θρησκευτικὴ διδασκαλία θέλει γίνεσθαι κατὰ τὰς ἡμέρας καθ' ἃς δὲν γίνεται ἑλληνικὴ διδασκαλία.

Ἄρθρ. 4. Τὰ γραμματοδιδασκαλεῖα συντηροῦνται ὑπὸ τῶν ἰσραηλιτικῶν κοινοτήτων, ἔχοντα ἕνα γραμματοδιδάσκαλον ἕκαστον. Ἡ Κυβέρνησις δύναται ἐν ἀνάγκῃ νὰ χορηγήσῃ βοήθημα ἐκ τοῦ δημοσίου.

Ἄρθρ. 5. Τὰ δημοτικὰ σχολεῖα συντηροῦνται διὰ δαπάνης ἀναγραφομένης ἐν τῷ ἐτησίῳ προϋπολογισμῷ τῶν δήμων ἢ καὶ διὰ χορηγήματος τῆς Κυβερνήσεως, παρεχούσης μέρος τῆς δαπάνης ἢ ἐν ἀνάγκῃ καὶ τὸ ὅλον. Ἐν ἑκάστῳ δὲ τῶν δημοτικῶν τούτων σχολείων, ἐν οἷς ἡ φοίτησις διαρκεῖ ἐπὶ τέσσαρα ἔτη, διορίζονται α') εἷς πρωτοβάθμιος δημοδιδάσκαλος Ἕλλην ἐκ τῶν νέων Διδασκαλείων ὡς διευθυντὴς τοῦ σχολείου, καὶ εἷς ἢ πλείονες τοῦ ἑνὸς βοηθοὶ κατὰ τὰ ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις παραδεδεγμένα, μετ' ἐνοικίου ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, ἀλλ' ἄνευ διδάκτρων· β') Εἷς διδάσκαλος Ἰσραηλίτης, μὲ μισθὸν δραχμῶν νέων 100, ὅταν οἱ μαθηταὶ ἀνέρχωνται εἰς 70—80, καὶ ἐν ἀριθμῷ μαθητῶν διπλασίῳ προστίθεται δεύτερος διδάσκαλος ὡς βοηθός, ἔχων ἀνάλογον μισθόν, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς· γ') Εἷς ἐπιστάτης Ἰσραηλίτης μὲ μηνιαῖον μισθὸν δραχμῶν νέων 30.

Ἄρθρ. 6. Ἵνα διορισθῇ τις Ἰσραηλίτης διδάσκαλος ἐν οἱῳδήποτε ἰσραηλιτικῷ σχολείῳ, ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ ἐνδεικτικὸν ἢ ἀπολυτήριον ἰσραηλιτικῆς τινος σχολῆς, ἢ ἄλλως ἀπαιτεῖται ἡ σύστασις αὐτοῦ παρὰ τοῦ πνευματικοῦ ἀρχηγοῦ τῆς κοινότητος, ὡς κεκτημένου τὰ προσόντα τοῦ διδασκάλου.

Ἄρθρ. 7. Τὰ ἰσραηλιτικὰ δημοτικὰ σχολεῖα ἀργοῦσι κατὰ πᾶν Σάββατον, κατὰ δὲ τὰς Κυριακὰς ἀργοῦσι μόνον οἱ Ἕλληνες διδάσκαλοι· αἱ δὲ ἑορτάσιμοι ἡμέραι ὁρίζονται δι' ἰδίου προγράμματος τῶν διευθυνόντων αὐτά. Εἰς τὰς ἡμέρας ταύτας περιλαμβάνονται αἵ τε ἐθνικαὶ καὶ βασιλικαὶ ἑορταί.

Ἄρθρ. 8. Αἱ ἐξετάσεις τῶν δημοτικῶν τούτων σχολείων γίνονται καθ' ἣν ἐποχὴν καὶ αἱ τῶν λοιπῶν, ὑπάγονται δὲ ὡς πρὸς τὴν ἐφο-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ρείαν καὶ τὴν ἐποπτείαν εἰς τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας νόμου.

Ἄρθρ. 9. Εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα διὰ μὲν τὴν Ἑλληνικὴν καὶ τὰ παρ' Ἑλλήνων διδασκάλων διδασκόμενα μαθήματα εἰσάγονται μόνα τὰ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὸν ΑΜΒ' νόμον ἐγκεκριμένα βιβλία, τὰ δὲ διὰ τὴν ἑβραϊκὴν καὶ τὰ ἑβραϊστὶ διδασκόμενα μαθήματα προωρισμένα βιβλία ὑποβάλλονται κατὰ τετραετίαν καθ' ὃν χρόνον τελεῖται ὁ τῶν ἑλληνικῶν διδακτικῶν βιβλίων διαγωνισμὸς εἰς ἰδίαν ἐπιτροπείαν, ἥτις γνωμοδοτεῖ περὶ αὐτῶν καὶ ὁρίζει τὴν τιμὴν ἑκάστου βιβλίου.

Εἰς τὸν αὐτὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 9 Ἰουνίου 1883.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸς
Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων τῶν μελλοδιδασκαλισσῶν

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἀπὸ 22 Ἀπριλίου 1881 (*) Ἡμέτερον Διάταγμα περὶ τῶν ἐξετάσεων τῶν δημοδιδασκαλισσῶν ἐν τοῖς Παρθεναγωγείοις τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας, καὶ τὸ ἀπὸ 6 Μαΐου 1880 περὶ ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων ἐν τῷ Ἀθήνησι Διδασκαλείῳ, (**) Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν τάδε·

Α' Τροποποιοῦνται ὡς ἑξῆς τὰ ἄρθρα 6, 7, 8 καὶ 10 τοῦ ἀπὸ 22 Ἀπριλίου 1881 Ἡμετέρου Διατάγματος.

Ἄρθρον 6. Αἱ κατὰ τὰ ἄρθρα 13 καὶ 14 τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας Νόμου τῆς 6 Φεβρουαρίου 1834 ἐξετάσεις ἐπὶ πτυχίῳ τῶν διδασκαλισσῶν ἐνεργοῦνται ἔν τε τῷ ἐν Ἀθήναις καὶ τῷ ἐν Κερκύρᾳ Ἀρσακείῳ κατὰ μῆνα Αὔγουστον, τοῦ Ὑπουργοῦ ὁρίζοντος τήν τε ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως καὶ τὰς καθ' ἑκάστην ἐργασίμους ὥρας.

Ἄρθρον. 7. Αἱ ὑποψήφιοι ἐξετάζονται ἐν Ἀθήναις μὲν ὑπὸ Ἐπιτροπείας, ἀπαρτιζομένης ὑπὸ τοῦ συλλόγου τῶν διδαξάντων καθηγη-

(*) Ὅρα σελίδα 111—113.
(**) » » 103—106.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῶν καὶ διδασκάλων, ὧν τέσσαρες μόνον ἔχουσι δικαίωμα ψήφου ἐγκρινόμενοι ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου πρὸ τῶν ἐξετάσεων μεταξὺ ἓξ προτεινομένων ὑπὸ τοῦ συμβουλίου τῆς Ἑταιρίας, καὶ δύο καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἐχόντων δικαίωμα ψήφου. Ἐν Κερκύρᾳ δὲ αἱ ὑποψήφιοι ἐξετάζονται ὑπὸ ἐπιτροπείας ὁμοίως ἀπαρτιζομένης, τοὺς δὲ καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου δύνανται ν' ἀναπληρώσωσιν ἐν ἀνάγκῃ δύο καθηγηταὶ τοῦ Γυμνασίου ἢ Διδασκαλείου ἐκ τῶν μὴ διδασκόντων ἐν τῷ αὐτόθι Ἀρσακείῳ.

Ἄρθρον 8. Ἀμφότεραι αἱ ἐπιτροπεῖαι προεδρεύονται ὑπὸ τοῦ γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων, ὃν ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ἐν Ἀθήναις μὲν ὁ διοριζόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ἐπὶ τούτῳ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου ἢ διευθυντὴς Διδασκαλείου ἢ γυμνασιάρχης, ἐν Κερκύρᾳ δὲ εἷς καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου, ἢ ὁ διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου ἢ ὁ γυμνασιάρχης, ἂν δὲν διδάσκωσιν ἐν τῷ Ἀρσακείῳ, εἰ δὲ μὴ ἄλλος τις τῶν διευθυντῶν Διδασκαλείου ἢ γυμνασιαρχῶν τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 10. Τὰ μαθήματα, ἐν οἷς ἐξετάζονται αἱ ὑποψήφιοι, ἀνάγονται εἰς ὀκτὼ κύκλους· 1) τὸν τῶν θρησκευτικῶν· 2) τὸν τῶν παιδαγωγικῶν· 3) τὸν τῆς μυθολογίας καὶ πρακτικῆς διδασκαλίας· 4) τὸν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης· 5) τὸν τῶν φυσικομαθηματικῶν· 6) τὸν τῆς ἱστορίας καὶ γεωγραφίας· 7) τὸν τῆς Γαλλικῆς γλώσσης· 8) τὸν τῶν τεχνικῶν μαθημάτων.

Β' Κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος αἱ ἐξετάσεις τῶν ὑποψηφίων διδασκαλισσῶν θέλουσιν ἐνεργηθῆ ἐξαιρετικῶς ἕνεκα τῆς βραχύτητος τοῦ μεσολαβοῦντος χρόνου ἀπὸ τῆς 15 τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου.

Εἰς τὸν αὐτὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Αὐγούστου 1883.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ, Α. Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ,
Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ, Γ. ΤΟΜΠΑΖΗΣ.
Δ. Σ. ΒΟΥΛΠΙΩΤΗΣ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ.
Ὑπουργὸς
Δ. Σ. ΒΟΥΛΠΙΩΤΗΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ κανονισμοῦ τῶν ἐξετάσεων τῶν Δημοδιδασκάλων (*)

ΟΘΩΝ κτλ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 13, 14, 19, 69 καὶ 79 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

ΚΕΦ. Α'.

Γενικοὶ ὁρισμοί.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ τῶν ἐξετάσεων καὶ τῶν ἐξεταζομένων:

Ἄρθρ. 1. Ἐν τῷ Βασιλικῷ Διδασκαλείῳ ὑπὸ τῶν ἐν αὐτῷ Καθηγητῶν καὶ διδασκάλων, προεδρευομένων ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ αὐτοῦ, ἐξετάζονται·

1) Οἱ προσερχόμενοι ἵνα καταταχθῶσιν εἰς αὐτὸ ὡς μαθηταὶ εἴτε ὑπότροφοι τῆς Κυβερνήσεως ἢ ἰδιοσυντήρητοι.

2) Οἱ οὕτω καταταχθέντες καὶ ἐπὶ τὸν ὡρισμένον χρόνον τὰ ἐν αὐτῷ κατὰ νόμον παραδιδόμενα μαθήματα διδαχθέντες, ὅταν πρόκηται νὰ λάβωσι δημοδιδασκαλικὸν πτυχίον (δίπλωμα)·

3) Ὅσοι, κατὰ τὸν περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμον, ὑποβάλλονται, μετὰ διετίαν ἀπὸ τῶν ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων, εἰς δευτέραν δοκιμασίαν.

4) Ὅσοι μὴ μαθητεύσαντες ἐν τῷ Διδασκαλείῳ, κτησάμενοι δ' ἀλλαχοῦ τὰς ἀπαιτουμένας εἰς δημοδιδασκάλους γνώσεις, θέλουσι ν' ἀναγνωρισθῶσι τοιοῦτοι ἢ νὰ διορισθῶσι, καὶ

5) Ὅσοι τῶν ἀνεγνωρισμένων ἤδη δημοδιδασκάλων ζητοῦσι προβιβασμὸν ἀπὸ κατωτέρας εἰς ἀνωτέραν διδασκαλικὴν τάξιν.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ τῶν προσόντων τῶν προσερχομένων ἵνα καταταχθῶσιν εἰς τὸ Διδασκαλεῖον.

Ἄρθρ. 2. Ὁ προσερχόμενος ἵνα διδαχθῇ ἐν τῷ Διδασκαλείῳ πρέπει νὰ ἔχῃ τὰ ἑξῆς προσόντα:

α') Συμπεπληρωμένον τοὐλάχιστον τὸ 18 ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ,

β') Ὑγείαν, καὶ νὰ ᾖ ἄνευ σωματικῶν ἐλλείψεων,

(*) Τὸ Διάταγμα τοῦτο συσχετισθήτω πρὸς τὸ ἀπὸ 30 Ἰουλίου 1878 Β Δ. περὶ ἐξετάσεως δημοδιδασκάλων ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείῳ Ἄρθρ 3. σελὶς 97 τοῦ Θεσμολογίου

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

γ') Ἠθικὰς καὶ θρησκευτικὰς ἀρχὰς καὶ διαγωγὴν ἀνεπίληπτον,

δ') Εὐμάθειαν καὶ δεξιότητα νοὸς, καὶ, εἰ δυνατὸν, καλλιφωνίαν καὶ μουσικὴν ἀκοήν,

ε') Ὡς προπαρασκευαστικὰς δὲ γνώσεις, τὸ ἐλευθέρως ἀναγινώσκειν, τὸ εὐκρινῶς καὶ εὐαναγνώστως γράφειν, γνῶσιν καὶ ἕξιν τῶν τεσσάρων ἁπλῶν πράξεων τῆς ἀριθμητικῆς, στοιχειώδεις γνώσεις τῆς κατηχήσεως τῆς ἱερᾶς καὶ κοσμικῆς ἱστορίας καὶ γεωγραφίας, ἰδίως μάλιστα τῆς γεωγραφίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν κυριωτέρων ἄλλων τοῦ κόσμου μερῶν.

Ἄρθρον 3. Ὡς ἐμπόδια πρὸς παραδοχὴν μαθητῶν ἐν τῷ Διδασκαλείῳ θεωροῦνται καὶ

α') Ἡ ὑπὲρ τὸ δέον βραχύτης τοῦ ἀναστήματος

β') Ἡ ἰσχυρὰ μυωπία,

γ') Ἡ τοῦ στήθους ἀσθένεια καὶ ἡ περὶ τὴν ἀπαγγελίαν δυσκολία, προερχομένη ἐκ τραυλότητος ἢ ἄλλης αἰτίας.

ΚΕΦ. Β'.

Περὶ τῶν προσερχομένων εἰς ἐξέτασιν ἐν γένει.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ τῶν ἀπαιτουμένων ἐγγράφων πρὸς ἀπόδειξιν τῶν προσόντων.

Ἄρθρον 4. Ἕκαστος ἐπιθυμῶν νὰ ἐξετασθῇ ἵνα, ἐκπαιδευθεὶς ἐν τῷ Διδασκαλείῳ, προέλθῃ εἰς τὸ δημοδιδασκαλικὸν ἐπάγγελμα, ὀφείλει, κατὰ τὸ ἄρθρον 80 τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας νόμου, νὰ ἐμφανίζῃ εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Διδασκαλείου, ἕνα τοὐλάχιστον μῆνα πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐνιαυσίων ἢ ῥθινοπωρινῶν ἐξετάσεων τοῦ Καταστήματος τούτου, τὰ ἑξῆς ἀποδεικτικά:

Α'. Ἀποδεικτικὸν γεννήσεως καὶ βαπτίσεως·

Β'. Ἀποδεικτικὸν ἰατροῦ περὶ τῆς σωματικῆς του καταστάσεως, καὶ ἔτι ἀπόδειξιν, ὅτι ἐνεβολιάσθη διὰ δαμαλίδος·

Γ'. Ἀποδεικτικὸν τῆς τε δημοτικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς αὐτοῦ, περὶ τῆς ἀμώμου διαγωγῆς του, καὶ ὅτι θρησκευτικῶς τε καὶ ἠθικῶς ἐστιν ἁρμόδιος διὰ τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα.

Δ'. Ἀποδεικτικὰ τῶν σπουδῶν, τῆς ἀνατροφῆς καὶ τῶν διδασκαλικῶν αὐτοῦ ἐκδουλεύσεων, ἐὰν τυχὸν ἐδίδαξέ που δημοσίᾳ ἢ ἰδίᾳ·

Ε'. Δηλοποίησιν τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς, ἢ πιστοποιητικὸν ἐπικυρωμένον τοῦ πατρὸς, ἢ τοῦ κηδεμόνος, ἢ ἄλλου τινὸς ἀξιοπίστου καὶ φερεγγύου ἀνδρὸς, ὅτι ὁ μέλλων νὰ μαθητεύσῃ εἰς τὸ Διδασκαλεῖον κέκτηται τὰ πρὸς συντήρησιν καὶ διατροφὴν αὐτοῦ μέσα καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐν αὐτῷ μαθητείας αὐτοῦ·

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ς'. Τὴν βιογραφίαν αὐτοῦ ἐν συνόψει, γεγραμμένην παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἐν εἴδει ἀναφορᾶς, ἐπισυνημμένα φερούσης τὰ ἄνω ἀποδεικτικά.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ τοῦ τρόπου τῶν ἐξετάσεων καὶ περὶ παραδοχῆς τῶν προσερχομένων.

Ἄρθρον 5. Ἡ παραδοχὴ εἰς τὸ Διδασκαλεῖον γίνεται μόνον ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μετὰ τὰς νενομισμένας περὶ τὸ φθινόπωρον διακοπάς· αἱ ἐξετάσεις δ' ἄρχονται συνήθως ἀπὸ τῆς ά. Σεπτεμβρίου.

Ἄρθρον 6. Προσαχθείσας τὰς ἀνωτέρω ἀποδείξεις μετὰ τῆς ἀναφορᾶς ἐξετάζει ἀκριβῶς ὁ Διευθυντής· ἐὰν δὲ θεωρήσῃ αὐτὰς ἀποχρώσας, παραπέμπει αὐτὰς πρὸς τὸν Ἐπιτηρητὴν τοῦ Διδασκαλείου ἐγκεκριμένας, οὗτος δὲ κατατάττει αὐτὰς χρονολογικῶς, σημειῶν ἐν ἰδίῳ συνοπτικῷ καταλόγῳ τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὴν ἡλικίαν, τὴν πατρίδα καὶ τὸν ἀριθμὸν ἢ τὴν χρονολογίαν τῆς ἀναφορᾶς ἑκάστου, καὶ κατ' αὐτὸν εἰσάγει ἐν καιρῷ τὸν ἀναφερόμενον πρὸς ἐξέτασιν.

Ἄρθρον 7. Ἡ ἐξέτασις γίνεται δημοσίᾳ ἐν ὡρισμένῃ ἡμέρᾳ, ἤτοι κατὰ κλῆρον ἢ κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν τῆς ἐμφανίσεως τῶν προσερχομένων. Πρὸς ἔλεγχον τῶν γνώσεων καὶ τοῦ μνημονικοῦ τῶν ἐξεταζομένων, ἔτι δὲ τοῦ ὕφους καὶ τοῦ γραφικοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν, ἀναγινώσκεται ἢ ἀπαγγέλλεται αὐτοῖς σύντομος ὑπόθεσις ἱστορικὴ, ἢ μῦθος, τοῦτον δὲ οἱ ἐξεταζόμενοι ἐκθέτουσιν ἰδίᾳ ἕκαστος ἐγγράφως, προστιθέντες ὅ,τι κρίνωσιν ἁρμόδιον πρός τε ἀνάπτυξιν καὶ ἐπεξήγησιν αὐτοῦ καὶ δήλωσιν τῆς ἀπὸ τούτου πρακτικῆς ὠφελείας.

Μετὰ τοῦτο ἐξετάζονται, ἥ τε προφορικῶς ἢ ἐγγράφως, εἰς τὴν ἱερὰν ἱστορίαν καὶ κατήχησιν τῆς πίστεως, τὴν γλῶσσαν, τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἑρμηνείαν τοῦ ἀναγνωσθέντος τεμαχίου μετὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν γραμματικῶν κανόνων, εἰς τὴν ἀριθμητικὴν, τὴν γεωγραφίαν, τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν καλλιγραφίαν.

Ἄρθρ. 8. Ἕκαστος τῶν ἐξεταζόντων σημειοῖ ἰδίως τὰς κρίσεις αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς ἕκαστον τῶν ἀνωτέρω μαθημάτων ἱκανότητος τοῦ ἐξεταζομένου.

Αἱ κρίσεις αὗται ἀντιπαραβάλλονται μετὰ τὴν ἐξέτασιν ἐν συνεδριάσει τῶν ἐξετασάντων καὶ ἐξ αὐτῶν ὁρίζεται κατὰ πλειονοψηφίαν ἡ ἱκανότης ἑκάστου τῶν ἐξετασθέντων. Ἐν περιπτώσει διχοψηφίας νικᾷ ἡ ψῆφος τοῦ Διευθυντοῦ.

Αἱ κρίσεις δ' αὗται καὶ τὸ ἐξαχθὲν ἀποτέλεσμα σημειοῦνται ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῶν συνεδριάσεων.

Ἄρθρ. 9. Μετὰ ταῦτα κοινοποιεῖται, ὅσον ἔνεστι τάχιον, ἡ ἀπόφασις τῶν ἐξετασάντων, δηλ. ἂν γίνεται δεκτὸς ὡς μαθητὴς ὁ ἐξετασθείς, ἢ ἀποβάλλεται, διδομένης ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει καὶ συμβουλῆς, ἢ νὰ παραιτήσῃ ὅλως τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ, ἐὰν κριθῇ ἐντελῶς ἀνεπιτή-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δειος πρὸς τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα, ἢ νὰ προπαρασκευασθῇ ἐντελέστερον καὶ ἐμφανισθῇ κατὰ τὰς τοῦ ἐπιόντος ἔτους ἐξετάσεις. Δηλοῦται δὲ αὐτῷ εἰς τίνα τῶν μαθημάτων ἀνάγκη νὰ βελτιωθῇ.

Ἄρθρ. 10. Ὁ ἐγκριθεὶς ἵνα καταταχθῇ μαθητὴς εἰς τὸ Διδασκαλεῖον ὀφείλει νὰ παραδώσῃ εἰς τὸν Διευθυντὴν, πρὶν ἢ καταγραφῇ εἰς τὸ μαθητολόγιον, τὴν ἑξῆς ἔγγραφον ὁμολογίαν ἐπὶ ἁρμοδίου χαρτοσήμου, προσυπογεγραμμένην καὶ ὑπό τινος ἀξιοχρέου ἐγγυητοῦ:

(Τύπος ἐγγράφου)

Ὁ ὑπογεγραμμένος ..... ἐκ τοῦ χωρίου ἢ πόλεως (δεῖνα) τοῦ δήμου ..... τῆς ἐπαρχίας ..... συμφώνως πρὸς τὸν ἀπὸ 8 Ἰουνίου 1856 κανονισμὸν περὶ ἐξετάσεως τῶν προσερχομένων ἐν τῷ Βασιλικῷ Διδασκαλείῳ πρὸς μαθήτευσιν, καὶ συναινέσει τοῦ προσυπογραφομένου ἐγγυητοῦ μου (δεῖνα), ὑποχρεοῦμαι, ἵνα ἐπὶ τρία ἔτη συνεχῆ ἐκ τῆς ἀπὸ τοῦ Διδασκαλείου ἐξόδου μου δεχθῶ ἀπροφασίστως, ἐὰν ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις θελήσῃ νὰ μὲ διορίσῃ, ὁποιανδήποτε θέσιν αὕτη ἐγκρίνῃ, καθ' ἣν τύχω ἐξετασθεὶς βαθμὸν, χωρὶς νὰ ζητήσω περαιτέρω συμφωνίας, ἀντιβαινούσας εἰς τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην. Ἂν δ' ἀποποιηθῶ ταύτην, νὰ πληρώνω τὰ διὰ τὴν ἐκπαίδευσίν μου γενόμενα ἔξοδα,

Α'. δι' ἑκάστην ἐξάμηνον διαμονὴν καὶ μαθήτευσιν ἐν τῷ Διδασκαλείῳ δραχμὰς ἑξήκοντα, καὶ

Β'. τὴν ποσότητα τοῦ τυχὸν δοθέντος μοι σιτηρεσίου, ἢ ἄλλου τινὸς βοηθήματος.

Ὑπόσχομαι προσέτι, ἐὰν, πρὶν τελειώσω τὰ μαθήματά μου καὶ ἐξετασθῶ, ἀναχωρήσω τοῦ Διδασκαλείου ἄνευ ἀδείας τοῦ Διευθυντοῦ, ἢ ἀποβληθῶ ἕνεκα παραβάσεων ἢ ἄλλων λόγων προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ, τῶν νόμων καὶ τῶν διατάξεων τοῦ καταστήματος τούτου, ν' ἀποδίδω εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀπροφασίστως τὰ δίδακτρα καὶ ὅ,τι ἄλλο μοι ἐχορηγήθη παρ' αὐτῆς, ὡς ἀνωτέρω ὁρίζεται.

Ἀθήνησι τῇ .....

Ὁ ἐγγυητὴς τοῦ μαθητοῦ
(δεῖνα)

Ὁ μαθητὴς τοῦ Διδασκαλείου
(δεῖνα.)

Τὸ γνήσιον τῶν ἀνωτέρω ὑπογραφῶν πρέπει νὰ ᾖ ἐπικυρωμένον ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς.

ΤΜΗΜΑ Γ'.

Περὶ τῶν ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων τῶν ὑποψηφίων δημοδιδασκάλων.

Ἄρθρον 11. Ἡ ἐξέτασις τῶν διερχομένων τὰ μαθήματα τοῦ Δι-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δασκαλείου κατὰ τὸν ὡρισμένον χρόνον, ἵνα καταστῶσιν οὕτως ὑποψήφιοι δημοδιδάσκαλοι, γίνεται καθ' οὓς τύπους ὁρίζει τὸ ἄρθρον 7 καὶ τὰ ἑπόμενα τοῦ παρόντος κανονισμοῦ· ἐξετάζονται δὲ εἰς πάντα τὰ μαθήματα μετὰ πάσης ἀκριβείας καὶ δοκιμάζονται οὐ μόνον ἐὰν γνωρίζωσι καλῶς τὰ διδαχθέντα, ἀλλὰ καὶ ἐὰν ὦσιν ἱκανοὶ ἵνα μεταδώσωσιν αὐτά.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου ὀφείλει νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν, παρευρεθέντα ἢ μὴ εἰς τὰς ἐξετάσεις, τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῶν ἐν περιληπτικῇ ἐκθέσει.

Ἄρθρ. 12. Οἱ ἐπιτυχόντες ἐν ταῖς ἐξετάσεσιν αὐτῶν καὶ διδακτικοῦ βαθμοῦ ἀξιούμενοι καταγράφονται κατὰ τὰ ἄρθρα 8, 9, 10, 11 καὶ 14 τοῦ νόμου ἐν τοῖς καταλόγοις Α΄ Β΄ ἢ Γ΄ τάξεως, καὶ λαμβάνουσι τὸ περὶ τούτου πτυχίον ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ καὶ ἐπιθεωρημένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐκπαιδεύσεως κατὰ τὸν ἑξῆς τύπον.

(Τύπος πτυχίου.)

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΓΕΝΙΚΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΡΙΟΝ

Πιστοποιεῖ ὅτι Κυρ..... γεννηθεὶ..... τῷ 18.... καὶ ἐκπαιδευθεὶ.... ἐν ..... ἐξητάσθη ὑπὸ τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Διδασκαλείου, κατὰ τὰ ἄρθρα 13, 14 καὶ 66 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, εἰς τὰς παρὰ τῶν δημοδιδασκάλων ἀπαιτουμένας γνώσεις, καὶ ἐνεκρίθη παρ' αὐτῆς δημοδιδάσκαλος .... τάξεως μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ..... ..... Διὸ δίδοται αὐτῷ τὸ παρὸν πρὸς πληροφορίαν τῶν βασιλικῶν ἀρχῶν, ὅτι ἐπιτρέπεται αὐτῷ διδάσκειν ἀκωλύτως ἐν δημοτικοῖς σχολείοις.... ..... τάξεως ἐντὸς τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ἐν ὅσῳ ἐκτελεῖ ἀκριβῶς πάντας τοὺς περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμους καὶ τὰς περὶ αὐτῶν ὁδηγίας.

Ἀθήνησι τῇ 18

Ὁ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων
Γενικὸς Διευθυντὴς

Ἐθεωρήθη

Ἀθήνησι τῇ 18

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας
Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸς

Ἐν τῷ πτυχίῳ τούτῳ σημειοῦται ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης σελίδος ὁ βαθμὸς τῶν γνώσεων καὶ τῆς πρὸς τὸ διδάσκειν ἱκανότητος τοῦ ἀπο-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λυομένου μετὰ ἐπισημειώσεως *Σχεδὸν καλῶς*, *Καλῶς*, *Ἄριστα*, προσεπισημειουμένης καὶ τῆς τάξεως ἧς ἐκρίθη ἄξιος. Ἐπὶ δὲ τῆς δευτέρας σελίδος γράφονται τὰ πρακτικὰ τῆς ἐξετάσεως, περιλαμβάνοντα πάντας τοὺς κλάδους τῆς διδασκαλίας, μετὰ τῶν περὶ τοῦ ἠθικοῦ χαρακτῆρος τοῦ μαθητοῦ καὶ τῆς ἐπιμελείας αὐτοῦ παρατηρήσεων.

Οἱ λαμβάνοντες βαθμὸν *μετρίως* εἰς τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις, ἐὰν δὲν θέλωσι νὰ ἐξακολουθήσωσι τὰς σπουδάς των, ἀπολύονται μὲν, ἀλλὰ δὲν ἐγγράφονται εἰς τοὺς καταλόγους τῶν δημοδιδασκάλων, οὐδὲ λαμβάνουσι πτυχίον· δύνανται ὅμως, εἰ βούλονται, νὰ λάβωσιν ἄδειαν γραμματοδιδασκάλου καὶ νὰ διδάσκωσιν ἐπὶ χρόνον ὡρισμένον εἰς τόπον ἔνθα δὲν ὑπάρχει δημοτικὸν σχολεῖον.

Ἐννοεῖται δὲ ὅτι δύνανται, ἐπαυξάνοντες τὰς γνώσεις των, νὰ καθυποβάλωσιν ἑαυτοὺς εἰς δευτέρας ἐξετάσεις.

Ἄρθρ. 13. Τὸ πτυχίον τοῦτο ἐμφαίνει τὴν διὰ τὴν δεῖνα ἢ δεῖνα τάξιν τῆς διδασκαλίας ἱκανότητα τοῦ ἐξετασθέντος καὶ ἰσχύει διὰ δύο μόνον ἔτη, ὧν διελθόντων, ὀφείλει ὁ ἐξετασθεὶς, κατὰ τὸ ἄρθρον 72 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, νὰ προσέλθῃ εἰς δευτέρας ἐξετάσεις, μεθ' ἃς καταγράφεται ὁριστικῶς εἰς τοὺς δημοδιδασκαλικοὺς καταλόγους, ἐὰν κριθῇ ἄξιος καὶ ηὔξησε τὰς ἀποκτηθείσας ἐν τῷ Διδασκαλείῳ γνώσεις, ἢ τοὐλάχιστον δὲν ἀπέμαθεν ἃ ἐδιδάχθη.

ΤΜΗΜΑ Δ'.

Περὶ τῶν διετίας ἐξετάσεων τῶν δημοδιδασκάλων.

Ἄρθρ. 14. Αἱ τῆς διετίας ἐξετάσεις γίνονται μετὰ τὰς ἀπολυτηρίους· ὁρίζεται δὲ ἡ ἡμέρα αὐτῶν συνήθως μετὰ τὴν 14 Σεπτεμβρίου.

Ἄρθρ. 15. Ἐν ταῖς ἐξετάσεσι ταύταις πρέπει κυρίως νὰ ἐξακριβῶται ἡ πρακτικὴ ἕξις καὶ ἱκανότης ἣν ἐκτήσατο ὁ δεύτερον ἐξεταζόμενος κατὰ τὸ διετὲς μετὰ τὴν ἀπόλυσιν αὐτοῦ διάστημα.

Ἄρθρ. 16. Περὶ τῆς δευτέρας ταύτης ἐξετάσεως δίδεται ἐπίσης ἀποδεικτικὸν συνεγούμενον μετὰ τοῦ πρώτου, προσδιορίζεται δὲ ἐν αὐτῷ ἐπ' ἀκριβῶς ἡ ἐκ τῶν δευτέρων ἐξετάσεων ἀποδειχθεῖσα διδασκαλικὴ ἱκανότης τοῦ ἐξετασθέντος.

Ἄρθρ. 17. Ὁ μὴ ἐξετασθεὶς ἐκ δευτέρου ἐν τῷ Διδασκαλείῳ, κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατυπώσεις, δὲν δύναται εἰς τὸ ἑξῆς ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς διετίας οὔτε ἰδίᾳ οὔτε δημοσίᾳ νὰ διδάσκῃ, ἕως οὗ καθυποβαλὼν ἑαυτὸν εἰς δευτέραν ἐξέτασιν, καὶ ἐμφανίσας τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικὰ περὶ τῆς διαγωγῆς αὐτοῦ καὶ τῆς κατὰ τὴν διετίαν ἐκτελέσεως τῶν διδασκαλικῶν αὐτοῦ καθηκόντων καὶ τῆς περὶ τὸ πρακτικὸν τῆς μεθόδου μέρος ἕξεως αὐτοῦ, καὶ ἐγκριθεὶς οὕτω, καταταχθῇ εἰς τὸν ὁριστικὸν κατάλογον τοῦ δημοδιδασκάλου.

Ἐὰν εἰς τὰς δευτέρας ἐξετάσεις ἀποδειχθῇ ὁ δημοδιδάσκαλος οὐ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μόνον κατὰ προσδοκίαν βελτιωθεὶς κατά τε τὰς γνώσεις καὶ τὴν πεῖραν, ἃς ἐκτήσατο περὶ τὴν διδασκαλίαν, ἀλλὰ καὶ ὅτι προσεκτήσατο ἔτι ἐξ ἰδίας μελέτης ἢ διδασκαλίας τὰς ἀπαιτουμένας γνώσεις διὰ τὴν ἀμέσως ἀνωτέραν τάξιν τοῦ βαθμοῦ αὐτοῦ, δύναται συγχρόνως καὶ νὰ προβιβασθῇ.

ΤΜΗΜΑ Ε'.

Περὶ τῆς ἐξετάσεως τῶν μὴ ἐν τῷ Διδασκαλείῳ μαθητευσάντων καὶ ζητούντων δημοδιδασκαλικὸν πτυχίον.

Ἄρθρ. 18. Οἱ μὴ ἐν τῷ Διδασκαλείῳ μαθητεύσαντες, κτησάμενοι δ' ἀλλαχοῦ τὰς εἰς δημοδιδάσκαλον παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένας γνώσεις, θέλοντες δὲ ν' ἀναγνωρισθῶσιν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὡς δημοδιδάσκαλοι καὶ νὰ διορισθῶσι παρ' αὐτῆς χρείας ὑπαρχούσης, ὑποβάλλονται εἰς ἐξετάσεις ἐν τῷ Διδασκαλείῳ ἀπαραλλάκτως ὡς οἱ κατὰ πρῶτον ἀπολυόμενοι αὐτοῦ μαθηταί. Αἱ τούτων ὅμως ἐξετάσεις γίνονται ἀκριβέστεραι καὶ αὐστηρότεραι· διότι ἡ κρίσις τῶν ἐξεταζόντων δὲν εὐκολύνεται ὑπὸ προηγουμένης πείρας τῶν καθ' ἕκαστα γνώσεων τῶν διδαχθέντων παρ' αὐτῶν τούτων.

Οἱ προσερχόμενοι εἰς τοιαύτην ἐξέτασιν πέμπουσι, δύο μῆνας τοὐλάχιστον πρότερον, πρὸς τὸ Διευθυντήριον τὰ εἰς τὸ 15 ἄρθρον τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου ἀναφερόμενα καὶ ἐν τῷ 2 ἄρθρῳ τοῦ παρόντος κανονισμοῦ ὁριζόμενα ἀποδεικτικὰ τῶν σπουδῶν, τῆς θρησκείας καὶ τῆς διαγωγῆς αὐτῶν.

Ἄρθρ. 19. Οἱ οὕτως ἐξετασθέντες καὶ διδασκαλικοῦ τυχόντες πτυχίου δύνανται νὰ διορισθῶσι παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως προσωρινῶς διὰ δύο μόνον ἔτη. Διδάξαντες δὲ κατὰ τὰ ἔτη ταῦτα εὐδοκίμως ὑποβάλλονται εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ 72 ἄρθρου τοῦ νόμου ὁριζομένας δευτέρας ἐξετάσεις, εἰς ἃς ἐμφανίζουσι καὶ ἀποδεικτικὰ τῶν ἀνωτέρων αὐτῶν διδασκαλικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν περὶ τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ ἠθικοῦ αὐτῶν χαρακτῆρος, καὶ τῆς εἰς τὸ ἐπάγγελμα αὐτῶν ἀφοσιώσεως· εὐδοκιμοῦντες δὲ εἰς τὰς ἐξετάσεις ταύτας, κατατάσσονται εἰς τὸν ὁριστικὸν τῶν δημοδιδασκάλων κατάλογον καὶ διορίζονται ὁριστικῶς ὅπου ἂν ἡ Κυβέρνησις ἐγκρίνῃ καὶ ὑπάρχῃ ἀνάγκη.

ΤΜΗΜΑ ς'.

Περὶ ἐξετάσεων τῶν ἐξαιτουμένων προβιβασμὸν ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην διδασκαλικὴν τάξιν.

Ἄρθρ. 20. Αἱ ἀφορῶσαι τὸν προβιβασμὸν τῶν δημοδιδασκάλων ἐξετάσεις, ὡς καὶ αἱ μνημονευόμεναι ἐν τῷ 71 ἄρθρῳ τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, ἐν περιπτώσει ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἱκανότητος

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δημοδιδασκάλου τινὸς, δὲν διαφέρουσι παντελῶς τῶν ἐπὶ τῇ ἀπολύσει τῶν φοιτητῶν τοῦ Διδασκαλείου καὶ τῶν μετὰ διετίαν ἔκτοτε ἀπαιτουμένων. Ἐφιστᾶται δὲ πλείων προσοχὴ ἐπὶ τῶν δι' ἀμφιβολίαν ἐξεταζομένων εἰς τὰς παρεσχημένας τὴν ἀμφιβολίαν ταύτην αἰτίας.

Ειδικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 21. Ἕκαστος ἐξετασθεὶς καὶ ἀναγνωρισθεὶς δημοδιδάσκαλος, μένων ἀργὸς, ὀφείλει νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως τὸν τόπον τῆς διαμονῆς του, ἵνα κληθῇ, χρείας ἐπιστάσης, εἰς ὑπηρεσίαν. Ἐὰν δὲ θελήσῃ νὰ ἐξετασθῇ ἐκ νέου, ὀφείλει νὰ ἐμφανίσῃ ἀποδεικτικὰ τῶν μὲν ἐπιτοπίων διδασκαλικῶν ἀρχῶν περὶ τῶν προόδων αὐτοῦ, τῆς δὲ δημοτικῆς ἀρχῆς περὶ τῆς διαγωγῆς του.

Ἄρθρ. 22. Οἱ ἐκ τοῦ Διδασκαλείου ἐξελθόντες καὶ ἱκανοὶ διὰ τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα ἀναγνωρισθέντες προτιμῶνται, ἐν περιπτώσει ἰσότητος ὡς πρὸς τὰς γνώσεις καὶ τὴν ἱκανότητα, παντὸς ἄλλως πως ἐκπαιδευθέντος διὰ τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο.

Ἄρθρ. 23. Ὁ ἀποβληθεὶς τοῦ Διδασκαλείου ἢ αὐθαιρέτως ἄνευ ἀπολυτηρίου ἀπελθὼν αὐτοῦ δὲν γίνεται δεκτὸς εἰς ἐξέτασιν.

Ἄρθρ. 24. Ὁ μετὰ νόμιμον ἐξέτασιν λαβὼν μὲν πτυχίον δημοδιδασκάλου, μὴ ἀσχοληθεὶς δὲ εἰς διδασκαλίαν ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας ἐπὶ δέκα συνεχῶς ἔτη, ἐὰν θελήσῃ νὰ διορισθῇ διδάσκαλος ἢ καὶ ἰδιωτικῶς νὰ διδάξῃ, ὑποβάλλεται εἰς νέαν περιληπτικὴν ἐξέτασιν ἐν τῷ Διδασκαλείῳ κατὰ τοὺς ἐκτεθέντας ἀνωτέρω τύπους.

Ἄρθρ. 25. Τὰ περὶ τῶν ἐξετάσεων τῶν δημοδιδασκάλων ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰς τῶν δημοδιδασκαλισσῶν, καθόσον ἰδιαίτεραι περιπτώσεις δὲν ὑπαγορεύουσι τροποποίησιν ὡς πρὸς τὸν χρόνον καὶ τὸν τόπον τῶν ἐξετάσεων αὐτῶν συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 58 τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας νόμου.

Ἄρθρ. 26. Αἱ καθ' ἑξαμηνίαν καὶ ἐνιαύσιοι γενικαὶ ἐξετάσεις τῶν διαφόρων τάξεων τοῦ Διδασκαλείου, αἱ ἀποβλέπουσαι τὸν ἔλεγχον τῆς προόδου τῶν μαθητῶν καὶ τὸν ἀπὸ τάξεως εἰς τάξιν προβιβασμὸν αὐτῶν, γίνονται ὅπως αἱ ἐσωτερικαὶ τοῦ Διδασκαλείου διατάξεις ὁρίζουσι, μὴ ὑπαγόμεναι εἰς τὸν παρόντα κανονισμόν.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἀθήνησι τῇ 8 Ἰουνίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΘΕΣΜΟΛΟΓΙΟΝ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΜΕΡΟΣ Γ'.
ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

ΤΜΗΜΑ Α'.
ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΗΘΙΚΗΣ

Ἀριθ. πρωτ. 155.

Περὶ μέτρων τεινόντων εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς δημοσίας ἠθικῆς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Μέλημα ἐκ τῶν πρωτίστων καὶ ἀδιάλειπτον πρέπει νὰ ἦναι εἰς τοὺς διοικοῦντας, ὥστε τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου, οὗ ἡ διοίκησις ἐνεπιστεύθη αὐτοῖς, νὰ παρακολουθῇ ἀδιαίρετος πάντοτε ἡ προσήκουσα θρησκευτικὴ καὶ ἠθικὴ ἀνάπλασις. Τότε ἡ διοικητικὴ αὐτῶν ἐνέργεια ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας τῶν διοικουμένων ἀποβαίνει γόνιμος καὶ τελεσφόρος· ἄνευ ἠθῶν ἐγείρεται οἰκοδομὴ ἐπὶ τῆς ἄμμου, ἑτοίμη νὰ καταῤῥεύσῃ εἰς τὴν ἐπέλευσιν τῆς πρώτης ἐναντίας πνοῆς. Διὰ τῶν χρηστῶν ἠθῶν συντηρεῖται ἡ εὐημερία ἐν τῇ πολιτείᾳ, δι' αὐτῶν ἐκριζοῦνται αἱ κακαὶ καὶ ὀλέθριαι ἕξεις· τῶν νόμων ἡ ἀπειλὴ ἀποβαίνει εἰς τοῦτο ἀνεπαρκής. Μάρτυς δὲ τούτου εἶναι ὅτι ὅλη ἡ ἄχρι τοῦδε ὑστηρὰ τῶν νόμων ἐφαρμογὴ κατὰ τῶν ἐπαράτων κακούργων δὲν κατώρθωσε νὰ ἐξαλείψῃ ἐντελῶς τὴν δυστυχῆ τάσιν, τὴν ἐνιαχοῦ τοῦ Κράτους σαλεύουσαν τὴν ἀσφάλειαν σήμερον καὶ προσάπτουσαν δυσημίαν εἰς τὴν πατρίδα. Ἀνάγκη λοιπὸν ν' ἀνατραφῇ ὁ λαὸς ν' ἀποστρέφηται καὶ μισῇ τὸ κακὸν, καθὸ κακὸν καὶ ἀντικείμενον εἰς τὰ θεῖα παραγγέλματα, νὰ πράττῃ δὲ τὸ ἀγαθὸν, ὡς ὀφείλων νὰ τὸ πράττῃ κατὰ τὰς ἐντολὰς τῆς πίστεως αὐτοῦ. Οὕτω δὲ ἀνατρεφομένη ἡ ἡμετέρα χριστιανικωτάτη κοινωνία δύναται κατὰ μικρὸν νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἐφικτὴν αὐτῆς τελειοποίησιν, καὶ νὰ λογισθῇ ἀξία νὰ τεθῇ εἰς τὸν αὐτὸν παράλληλον τῶν προηγμένων εἰς τὸν πολιτισμὸν ἐθνῶν τῆς Ἑσπερίας.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Μετὰ τὰς σκέψεις ταύτας, αἵτινες ἀναμφιβόλως δὲν διαφεύγουσι τὴν πεῖραν καὶ ὀξυδέρκειαν ὑμῶν, ἐρχόμεθα νὰ καλέσωμεν σύντονον καὶ ἄοκνον τὴν προσοχήν σας ὡς πρὸς τὰ ἐξῆς θεωρούμενα ὡς τὰ κύρια μέσα πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ μεγάλου σκοποῦ τῆς ἠθικῆς τῶν διοικουμένων ἀναμορφώσεως.

Καὶ πρῶτον σκόπιμος, πνευματικὴ ἐνέργεια τοῦ ἱεροῦ κλήρου ἐπὶ τοὺς διοικουμένους εἶναι τὸ μᾶλλον τελεσφόρον πρὸς ῥύθμισιν καὶ ἐξημέρωσιν τῶν ἠθῶν τοῦ λαοῦ. Ὅθεν, κύριε Νομάρχα, παραγγέλλεσθε νὰ συνεννοῆσθε συνεχῶς μετὰ τῶν ἐδρευόντων ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ νομοῦ σας Σεβασμιωτάτων Ἐπισκόπων, ἵνα ὁ κλῆρος μὴ παύῃ, συμφώνως πρὸς τὴν ὑψηλὴν αὐτοῦ κλῆσιν, διδάσκων καθ' ἑκάστην τὸν χριστιανὸν οὐχὶ μόνον ὁποῖα ἔχει καθήκοντα πρὸς τὸν Δημιουργὸν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ὅ,τι προσέτι ὡς μέλος κοινωνικὸν ὀφείλει νὰ πράττῃ ὑπὲρ τῆς ὁλομελείας. Τοῖς πνευματικοῖς ὁμολογουμένως κεῖται τὸ πλεῖστον μέρος τῆς μεγάλης ταύτης λειτουργίας, οἱ δὲ ἱεροκήρυκες, δεύτεροι αὐτῶν ἐρχόμενοι, εἶναι εἰς θέσιν νὰ σπείρωσιν οὐχὶ ὀλιγώτερα ἀγαθά. Οὗτοι ἀνάγκη νὰ περιοδεύωσι συχνότατα εἰς τὰς πόλεις, κωμοπόλεις καὶ χωρία τῆς οἰκείας περιφερείας πρὸς κήρυξιν τοῦ θείου λόγου, θέματος ἐκλεγομένου ὑπ' αὐτῶν σχετικοῦ πάντοτε πρὸς τὰ κατὰ καιροὺς ἐμφανιζόμενα κοινωνικὰ νοσήματα.

Δεύτερον δὲ ἡ κοινὴ καθ' ὅλας τὰς τάξεις τοῦ λαοῦ διάδοσις τῶν γραμμάτων καὶ διδασκαλία τείνουσα οὐχὶ νὰ μεταδώσῃ γνώσεις ἁπλῶς μόνον ἀλλὰ καὶ νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τὰς καρδίας τῆς νεολαίας τὴν εὐσέβειαν, ἔρωτα πρὸς τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ ἀληθὲς, νὰ προσηλώσῃ τὴν κλίσιν πρὸς τὴν ἀρετήν, νὰ ἐγείρῃ δὲ τὴν ἀποστροφὴν κατὰ τῆς κακίας. Θέλετε λοιπὸν ἔχει ὡς σπουδαιότατον καθῆκόν σας, κύριε Νομάρχα, τὸ νὰ ἐπισκοπῆτε τὰ κατὰ τὸν νομόν, ὃν διοικεῖτε, καθιδρυμένα ἐκπαιδευτήρια, ἂν ἀποχρώντως ἐκπληρῶσι τὸν διττὸν τοῦτον προορισμὸν αὐτῶν, ἐκτεινομένης τῆς ἐπιβλέψεως ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου καταστήματος ἄχρι τοῦ ἐλαχίστου δημοτικοῦ σχολείου. Περιοδεύοντες μάλιστα ὀφείλετε νὰ λαμβάνητε ἰδίαν περὶ τούτου ἀντίληψιν, δὶς καὶ τρὶς παρευρισκόμενοι εἰς τὰς παραδόσεις, καὶ ν' ἀπευθύνητε τὰς δεούσας παρατηρήσεις πρὸς τοὺς διδάσκοντας, ἔνθα ἠθέλετε παρατηρήσει ὅτι δὲν δίδεται ἡ προσήκουσα ἀνάπτυξις εἰς τὸ ἠθοποιητικὸν μέρος τῆς διδασκαλίας. Ὅπου δὲ κατὰ τὴν περιοδείαν σας ἀπαντήσετε ἠθῶν ἔκπτωσιν, ὀφείλετε νὰ ἐρευνήσητε τὰς αἰτίας τοῦ κακοῦ, καὶ παραχρῆμα νὰ φωτίσητε τὸ Ὑπουργεῖον περὶ τῶν ληπτέων εἰς ἐπανόρθωσιν αὐτῶν μέτρων ὅσα ἡ ἐκ τοῦ πλησίον γνῶσις τῶν ἐγχωρίων περιστάσεων ἤθελε διδάξει ὡς ἱκανὰ νὰ ἐξαλείψωσι τὸ ἠθικὸν νόσημα. Ἰδίως δὲ ἀξιοῦμεν νὰ μᾶς καθυποβάλητε, ὅσον ταχύτερον μάλιστα, γενικὴν ἔκθεσιν περὶ τῆς καταστάσεως πάντων τῶν κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ Νομοῦ σας ὑπαρχόντων δημοτικῶν σχολείων, διαλαμβάνουσαν μετὰ πάσης λεπτομερείας καὶ τὰς αἰτίας δι' ἃς ἕκαστον αὐ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῶν ὑπάρχει ἐν τοιαύτῃ ἢ τοιαύτῃ καταστάσει, σύναμα δὲ καὶ γνωμοδότησιν περιστρεφομένην περὶ τὰ πρὸς βελτίωσιν αὐτῶν ἐνεργητέα. Πρὸς δὲ καὶ ἂν ὁ ὑπάρχων ἀριθμὸς αὐτῶν ἦναι ἱκανὸς εἰς πλήρωσιν τῶν πρώτων ἐκπαιδευτικῶν χρειῶν τῶν κατοίκων τοῦ νομοῦ, ἢ κρίνηται ἀναγκαία καὶ ἑτέρων ἡ σύστασις, ὅτε, ἐκτὸς τῶν λόγων τῶν ὑπαγορευόντων τὸν πολλαπλασιασμὸν αὐτῶν, θέλετε δηλώσει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ τὰ χωρία, ἅπερ, κεντρικώτερα ὄντα, θεωροῦνται καταλληλότερα νὰ προτιμηθῶσιν ὡς ἕδραι τῶν συστηθησομένων νέων δημοτικῶν σχολείων. Οἱ ἀπόκεντροι δὲ, οἱ ὀρεινοὶ καὶ οἱ εἰς δασώδεις χώρας κείμενοι δῆμοι κατὰ πρώτιστον λόγον πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ὡς πρὸς τοῦτο. Τὰ δημοτικὰ γράμματα, ἡ πρώτη καὶ ἀπαραίτητος αὕτη τροφὴ τοῦ λαοῦ, ἀνάγκη νὰ λάβωσι τὴν δυνατὴν ἐξάπλωσιν καθ' ὅλα τοῦ Κράτους τὰ μέρη, ἵνα διὰ τῆς ἐκτάσεως ἐπιχυθῶσι τὰ εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα τῆς πρώτης ταύτης τοῦ πολιτισμοῦ δόσεως ἄχρι τῆς ἐσχάτης χωρικῆς καλύβης, εἴτε αὕτη ἐστήθη παρὰ τὰς ἀκρωρείας εἴτε σκιάζεται ὑπὸ βαθύτατα δάση. Ἀλλὰ πρὸς τὴν πραγματοποίησιν τῆς τοιαύτης διαδόσεως τῆς δημοτικῆς παιδείας καθίσταται ἐπάναγκες νὰ γινώσκῃ τὸ Ὑπουργεῖον μετὰ πάσης ἀκριβείας κατὰ πόσον ἔτι οἱ δῆμοι δύνανται νὰ συντελέσωσιν ἐπὶ τούτῳ. Ἑπομένως, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ῥηθεισῶν πληροφοριῶν, θέλετε καθυποβάλει εἰς ἡμᾶς πίνακα, ἐμφαίνοντα τὸ ποσὸν, ὅπερ ἕκαστος δῆμος τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ σας δαπανᾷ ἐτησίως εἰς συντήρησιν τῶν ἤδη ὑπαρχόντων δημοτικῶν σχολείων ἐν τῇ περιοχῇ αὐτοῦ· εἰς ποίους αὐτῶν ὑπάρχουσι περισσεύματα πρὸς σύστασιν ἑτέρων, ὅπου τῆς περιοχῆς αὐτῶν φαίνεται ἀνάγκη· τίνας αὐτῶν ἔχοντας μὲν χρείαν καὶ ἑτέρων σχολείων, ἐνδεεῖς ὅμως ὄντας, ἀνάγκη νὰ συνδράμῃ τὸ δημόσιον, καὶ ἐν περιστάσει τοιαύτῃ εἰς πόσον πρέπει νὰ ἀναβῇ ἡ κατ' ἔτος χορηγηθησομένη ὑπὸ τοῦ δημοσίου βοήθεια, καὶ τελευταῖον τίνες δῆμοι εἰσέτι στεροῦνται σχολείων καὶ διὰ τίνα λόγον· ἂν δὲ τὸ φαινόμενον τοῦτο πηγάζῃ ἐξ ἐπικρατούσης ἀπειροκαλίας, ἐκνικήσατε αὐτὴν διὰ παντὸς τρόπου καὶ ἐγείρατε τὴν φιλομάθειαν, πρακτικῶς καταδεικνύοντες τὰ ἀγαθὰ αὐτῆς ἀποτελέσματα. Ὁ πίναξ οὗτος θέλει ἀποσταλῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον συγχρόνως μὲ τὴν ἔκθεσιν, περὶ ἧς ἀνωτέρω εἴπομεν.

Ὡς τρίτον δὲ μέσον, συμβάλλον τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς δημοσίας ἠθικῆς, δύναται ἀναντηρήτως νὰ προστεθῇ καὶ ὁ τρόπος τῆς διαχειρίσεως τῆς ἐξουσίας παρὰ τῶν διοικούντων. Θέλετε λοιπὸν ἐπαγρυπνεῖ ὥστε ἡ εὐθυδικία, ἡ εἰλικρίνεια, ἡ ἀκεραιότης τοῦ χαρακτῆρος νὰ διέπῃ τὴν ἐνέργειαν τῶν ὑποτελουσῶν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν σας ἀρχῶν, διήκουσα ἄχρι τοῦ ἐσχάτου αὐτῶν βραχίονος. Τὸ εὐγενὲς παράδειγμα τῶν ἀρχῶν θαυμασίως ἐπενεργεῖ εἰς τὴν ἠθικὴν τῶν διοικουμένων βελτίωσιν· τελευτῶντες δὲ σημειωτέον κρίνομεν πρὸς ὑμᾶς καὶ τὸ ἑξῆς. Καθ' ὅλας τὰς σχέσεις ὑμῶν πρὸς τὸν λαὸν θέλετε ἐπιδιώκει τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐμπνέετε εἰς τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, ὅτι τὸ γινό-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μενον πρὸς ἕνα ἀδίκημα πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς κοινὸν ἀδίκημα πάντων, καὶ ὅτι ὀφείλουσι νὰ παρέχωσι προθυμότατοι τὴν συνδρομὴν αὐτῶν εἰς τὰς ἀρχὰς, ζητουμένην πρὸς τιμωρίαν τῶν ἐνόχων. Τοιοῦτο δημόσιον πνεῦμα ἀποτελεῖ ἀκαταμάχητον δύναμιν εἰς τοὺς διοικοῦντας καὶ προετοιμάζει εὐδαίμονας ἡμέρας εἰς τοὺς διοικουμένους. Δημιουργήσατε λοιπὸν αὐτὸ ἔνθα εἰσέτι δὲν συνελήφθη, καὶ ἐνισχύσατέ το ὅπου ἤδη ἔλαβεν ὕπαρξιν.

Εἰς τὸν ἐγνωσμένον ἀκραιφνῆ ὑμῶν πατριωτισμὸν ἀφιερόνομεν, κύριε Νομάρχα, τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν σπουδαίων τούτων παραγγελμάτων, καὶ εἴμεθα πεπεισμένοι ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῶν ὡς πρὸς αὐτὰ ἐνεργειῶν σας θέλουσιν εἶσθαι ἐξ ἅπαντος ἀντάξια τῆς ὑπολήψεως ἣν ὑπὲρ ὑμῶν ἔχομεν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 10 Ἰανουαρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΜΗΜΑ Β'.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Ἀριθ. πρωτ. 346.

Περὶ τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα καὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων τῶν τε μαθητῶν καὶ τῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Γνωρίζοντες ἔκ τε τῆς Ἱστορίας καὶ τῆς πείρας ὅτι πάσης πολιτείας καὶ κοινωνίας ἡ διάπλασις καὶ ὁ καταρτισμὸς δὲν εὐοδοῦται, ἐὰν μὴ φέρῃ ἐν ἑαυτῇ τῆς θρησκευτικῆς προπαρασκευῆς τὴν ζύμην, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ὑπῆρξαν ἀπ' ἀρχῆς αἱ τῶν διαφόρων κοινωνιῶν θρησκευτικαὶ δοξασίαι, ὁμολογοῦντες μάλιστα ἀδιστάκτως τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν πίστεως τὰ θαυμάσια ἐν τῷ περιουσίῳ τοῦ Κυρίου λαῷ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς μέχρι τέλους τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ περιπετειῶν, ἐκρίναμεν δίκαιον καὶ εὐσεβὲς καὶ καθῆκον ἡμῶν νὰ προνοήσωμεν κατὰ τὰς σεβαστὰς τοῦ Ἄρχοντος ἡμῶν καὶ Κυρίου ἐφέσεις, ἵνα ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων ἐμβάλλωνται εἰς τὰς τρυφερὰς τῆς ὁμοεθνοῦς νεότητος ψυχὰς τὰ θρησκευτικὰ σπέρματα, τῶν ὁποίων οἱ εὐθαλεῖς καὶ ἀγλαοὶ καρποὶ καὶ αὐτὰς καὶ τὴν κοινωνίαν εὐφραίνουσι, διατάττομεν λοιπὸν τὰ ἑξῆς.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Α'. Ἅπαντες οἱ ἐν τῷ καθ' ὑμᾶς νομῷ διμοδιδάσκαλοι, δημόσιοί τε καὶ ἰδιωτικοὶ ἀμφοτέρου τοῦ φύλλου, μετὰ μεσημβρίαν ἑκάστου Σαββάτου ὀφείλουσι ν' ἀναγινώσκωσι καὶ ἑρμηνεύωσι τῆς ἐπιούσης Κυριακῆς τὸ εὐαγγέλιον ἐξηγητικῶς πρὸς τοὺς ὁμοθρήσκους τῶν μαθητῶν ἐκ τῶν Κυριακοδρομίων τοῦ Ν. Θεοτόκη.

Β'. Νὰ συνδεύωσιν αὐτοὶ τοὺς μαθητάς των κατὰ χορείας ὑπὸ κοσμήτορας εἰς τὸν ἑσπερινὸν τοῦ Σαββάτου, καὶ εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν τῆς ἐπιούσης Κυριακῆς. Ὅπου δὲ ὑφίστανται πολλοὶ ἐνοριακοὶ εὐκτήριοι οἶκοι, νὰ διαιρῶσι τοὺς μαθητάς κατ' ἐνορίας καὶ συνοδεύωσιν ἢ οἱ διδάσκαλοι, ὅπου ἂν ὑπάρχωσι πολλοί, ἢ διὰ τοῦ εὐταξίου, ἢ ἑτέρων εὐτακτοτέρων μαθητῶν διοριζομένων καθ' ἑβδομάδα τριῶν ἢ τεσσάρων ἐκ διαδοχῆς·

Γ'. Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, ἐπανελθόντων τῶν μαθητῶν εἰς τὸ Διδακτήριον, νὰ γίνηται πρὸς αὐτοὺς ἐκ τῶν ἰδίων Κυριακοδρομίων ἡ ἠθικὴ ἀνάπτυξις μετὰ τῆς ἀνηκούσης ἐπιτόμου ἐπαναλήψεως τοῦ ἀναγνωσθέντος εὐαγγελίου.

Δ'. Νὰ κρατῶσιν ἔλεγχον ἀπουσιῶν διὰ τοὺς μὴ ἐκκλησιάζοντας μαθητὰς καὶ πληροφορούμενοι ἁρμοδίως τοὺς λόγους τῶν ἀπουσιῶν, νὰ ἐπιβάλλωσι κατὰ τὸν Ὁδηγὸν πειθαρχικὰς ποινὰς ἀναλόγους, βραβεύοντες ἐπαξίως τοὺς πειθαρχικοὺς μαθητάς τε καὶ εὐταξίας.

Ε'. Νὰ διορισθῇ ἁρμοδίως ἐπιτήρησις αὐστηρὰ εἰς ὅ,τινα τῆς ἐμπιστοσύνης ὑμῶν κρίνητε κατάλληλον περὶ τῆς ἀπολύτου ἐφαρμογῆς καὶ ἐκτελέσεως τῆς παρούσης ἡμῶν διαταγῆς.

Πεποιθότες, κ. Νομάρχα, ἀνατίθεμεν εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἀληθοῦς δόξης καὶ εὐημερίας τοῦ ἡμετέρου ἔθνους ζῆλον ὑμῶν τὴν ἐπιβολὴν τῆς πιστῆς ἐκπληρώσεως τῶν εἰρημένων εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους μετὰ τῆς προσδοκίας νὰ ἴδωμεν τὰ ἐπιθυμητὰ ἀποτελέσματα καὶ ὑποβάλωμεν ἐν δέοντι ἐνώπιον τοῦ Κυριάρχου ἡμῶν ὅ,τι συντελεστικὸν εἰς ἀπόδειξιν ὅτι ἅπαντες φιλοτιμούμεθα κατὰ τὰς ὑψηλὰς καὶ ἐθνοσωτηρίους Αὐτοῦ βουλὰς νὰ συνεισενέγκωμεν εἰλικρινῶς τὸ κατὰ δύναμιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ἰανουαρίου 1853.

Ὁ Ὑπουργὸς
Σ. ΒΛΑΧΟΣ

Ἀριθ πρωτ 11498.

Περὶ ἀναγνώσεως βιβλίων τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Δημοδιδασκάλους καὶ τὰς Δημοδιδασκαλίσσας.

Ἐπιστήσαντες οὐκ ἐν παρέργῳ τὴν προσοχὴν ἡμῶν εἰς τὰ συμβαίνοντα ἐν ἐνίοις τῶν δημοτικῶν σχολείων, παρατηροῦμεν μὲ λύπην μας

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὅτι ὡς ἐκ τῆς ἐπιμονῆς ἐνίων δημοδιδασκάλων, οἵτινες, ἀποκλείσαντες ἅπαξ τῆς σχολῆς αὐτῶν τὰ ἐκκλησιαστικὰ βιβλία, ὑπεθρόησαν τὰς ἁπλοϊκὰς τῶν γονέων συνειδήσεις, ὑφορωμένων συστηματικὴν καὶ ἐκ προθέσεως προτίμησιν πρὸς τὰ τῆς θύραθεν καὶ Ἑλληνικῆς παιδείας, χορηγεῖται δυστυχῶς ἀφορμὴ εὐπρόσωπος εἰς τὰς τῶν κακεντρεχῶν σπερμολογίας. Σκοπὸν ἔχοντες νὰ ἐπιφέρωμεν εἰς τὴν παροῦσαν τῆς δημοτικῆς διδασκαλίας στάσιν τὴν ἀνήκουσαν διόρθωσιν, συντελεστικώτατον νομίζομεν πρὸς ἄρσιν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ὑπονοίας οὐχὶ τόσον τὴν κατάργησιν τῶν ἰδιωτικῶν σχολείων, ἀλλὰ τὴν εἰς τὰ δημοσυντήρητα εἰσαγωγὴν καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κατὰ μέρος βιβλίων, τὰ ὁποῖα ἦσαν καὶ ἐπὶ τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ εἶναι ἀκόμη εἰς τὰ πλεῖστα καὶ τῆς ἐντὸς καὶ τῆς ἐκτὸς Ἑλλάδος μέρη ἡ μόνη καὶ πάντοτε τελεσφόρος διδασκαλία τοῦ λαοῦ. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐντελλόμεθα ὑμῖν, ἵνα προσδιορίσητε ἰδίως τὸ Σάββατον ἑκάστης ἑβδομάδος καὶ τὴν παραμονὴν ἑκάστης τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν πρὸς ἀνάγνωσιν τῶν βιβλίων τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς ἀφρόνως χλευαζομένης παρὰ τῶν δοκησισόφων Ὀκταήχου καὶ ἐκ τοῦ Ψαλτῆρος καὶ ἐκ τῶν Μηναίων τὰ ἀναγόμενα εἰς τὰς ἑκάστοτε ἑορτὰς, καὶ εἰς αὐτὰ μᾶλλον παρὰ τοὺς Αἰσωπείους μύθους προγυμνάζοντες ἅπαξ τοὐλάχιστον τῆς ἑβδομάδος τοὺς μαθητὰς ὑμῶν, καὶ ἑρμηνεύοντες αὐτοῖς τὰ ἱερὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας ἔκ τε τῶν προφητειῶν καὶ τῶν Ἀποστολικῶν ἐπιστολῶν, νὰ τοὺς ὁδηγῆτε εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἔν τε τῷ ἑσπερινῷ καὶ ἐν τῷ ὄρθρῳ τῶν Κυριακῶν καὶ ἑορτασίμων ἡμερῶν, ὥστε καὶ νὰ κανοναρχῶσι κατὰ σειρὰν καὶ τὸν Ἀπόστολον ν' ἀναγινώσκωσι καὶ μετὰ τῶν ψαλτῶν νὰ χοροστατῶσιν οἱ καλλιφωνότεροι αὐτῶν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ οἱ παῖδες προκαταρτίζονται καθ' ἕξιν εἰς τὰ ἱερὰ μαθήματα, ἐξασκούμενοι συγχρόνως καὶ περὶ τὸ εὐκρινῶς ἀναγινώσκειν, καθὼς τὸ ἀποδείκνυσιν ἡ πεῖρα, καὶ αἱ συνειδήσεις τῶν γονέων δὲν θροοῦνται, καὶ αἱ σπερμολογίαι δὲν εὑρίσκουσιν ἠχὼ, καὶ πᾶσα πρόφασις μομφῆς ἐκλείπει. Τοῦ μέτρου τούτου τὴν ἐφαρμογὴν ἀνατιθέμενοι εἰς τὴν φρόνησιν ὑμῶν ἀπεκδεχόμεθα τὰ βέλτιστα, καθόσον οἱ πλεῖστοι ὑμῶν, καθ' ἃ ἐξέφρασαν πρὸς ἡμᾶς ἐσχάτως, ἅπαντῶντες εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 10413 ἐγκύκλιον τοῦ ὑπουργείου, εἶναι πεπεισμένοι, ὡς ἐκ τῆς πολυχρονίου πείρας, ὅτι εἶναι συντελεστικώτατον πρὸς τὴν πρόοδον τῆς δημοδιδασκαλίας.

Ἀθήνησι τῇ 20 Νοεμβρίου 1854.

Ὁ Ὑπουργὸς
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀριθ. Πρωτ. 5966.

Περὶ τοῦ μαθήματος τῆς Κατηχήσεως εἰς τοὺς ἑτεροδόξους.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους καὶ τὰς δημοδιδασκαλίσσας.

Τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου ὁρίζον ὅτι «περὶ διδαχῆς τῆς Κατηχήσεως εἰς τοὺς παῖδας θέλει ἀποφασίζει πάντοτε ὁ πατὴρ ἢ ἡ μήτηρ εἰς ἔλλειψιν τοῦ πατρὸς, ἢ ὁ ἐπίτροπος εἰς ἔλλειψιν ἀμφοτέρων» ἐννοεῖ τοὺς παῖδας βέβαια ἐκείνους ὅσοι ἀνήκουσι θρησκευτικῶς εἰς δόγμα ἕτερον παρὰ τὸ τῆς διδασκομένης ἐν τῷ σχολείῳ εἰς ὃ φοιτῶσι Κατηχήσεως.

Ἀλλ' ἐπειδὴ εἴτε ὡς ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν, εἴτε ὡς ἐκ τοῦ δόγματος, ὃ πρεσβεύει ὁ διδάσκαλος, συμβαίνει ἐνιαχοῦ ὥστε τινὲς τῶν ἑτεροδοξούντων παίδων νὰ μὴ διδάσκωνται τὴν Κατήχησιν τοῦ δόγματος αὐτῶν ἐν τῷ σχολείῳ, ἀλλ' ἰδιαιτέρως, εἰς δὲ τὰς ἐτησίας ἐξετάσεις ἀνάγκη νὰ βαθμοθετηθῶσιν ἐξετασθέντες καὶ εἰς τὸ μάθημα τοῦτο, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἀνάγνωσις ἁπλῆ, ἀλλ' ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας ἀναπτύξεως καὶ ἑρμηνείας, καὶ οὔτε πρέπει νὰ μανθάνηται ψιττακηδὸν, καθὼς αὐτὸ τοῦτο παραγγέλλει καὶ ὁ ὁδηγὸς (Σελ. 109), θέλει γίνεσθαι φροντὶς, ὥστε ὅπου μὲν ὑπάρχουσιν ἀμφοτέρων τῶν δογμάτων κάτοικοι νὰ ἐκλέγωνται μέλη τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν καὶ ἐκ τοῦ ἑνὸς καὶ ἐκ τοῦ ἄλλου, ἵνα ἐξετάζωσι τοὺς μαθητὰς τοῦ δόγματός των, ὅσους δὲν δύναται νὰ ἐξετάσῃ αὐτὸς ἀμέσως ὁ διδάσκαλος, ὡς πρεσβεύων ἄλλο δόγμα, καὶ ἑπομένως ἀναρμόδιος ὥστε ν' ἀποφανθῇ· ὅπου δὲ κάτοικοι μὲν διαφόρων δογμάτων δὲν ὑπάρχουσι, φοιτῶσι δὲ εἰς τὸ σχολεῖον μαθηταὶ ἐκ τῶν παρεπιδήμων ἀνήκοντες εἰς ἄλλο δόγμα, οἱ τοιοῦτοι εἰς τὰς δημοσίους ἐξετάσεις δὲν ἐξετάζονται εἰς τὸ τῆς Κατηχήσεως μάθημα, ἐκτὸς ἐὰν εὑρεθῇ τις παρεπιδημῶν ἐκεῖ κληρικὸς τοῦ δόγματός των καὶ θελήσῃ ν' ἀναλάβῃ αὐθορμήτως τὴν ἐξέτασιν· νὰ παραγγέλλωνται δὲ ἵνα φροντίσωσιν ἐξετασθέντες, ὅταν καὶ ὅπως δυνηθῶσιν ὑπὸ Ἱερέως ἢ κατηχητοῦ τοῦ δόγματός των, νὰ προσαγάγωσιν ἐν καιρῷ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἢ τὸν διδάσκαλον τὴν δέουσαν τούτου ἀπόδειξιν καὶ νὰ βαθμοθετῶσιν ἀνηκόντως καὶ κατ' αὐτὸ τὸ μάθημα τῆς Κατηχήσεως ἐν τοῖς ἀπολυτηρίοις.

Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ὀφείλουσι τά τε μέλη τῶν Ἐπιτροπῶν καὶ οἱ διδάσκαλοι νὰ προσφέρωνται εἴς τε τὰ τῆς Κατηχήσεως βιβλία καὶ τοὺς ἑρμηνεύοντας αὐτὰ, εἰς ὁποιονδήποτε δόγμα καὶ ἂν ἀνήκωσι, μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης εἰς τὰ ἱερὰ πρόσωπα καὶ πράγματα

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εὐλαβείας, χωρὶς νὰ δίδωσιν οὔτε διὰ λόγων οὔτε διὰ κινημάτων οἱωνδήποτε τὴν παραμικροτέραν ἀπεχθείας ἢ περιφρονήσεως ὑπόνοιαν.

Ἀθήνησι τῇ 14 Δεκεμβρίου 1855

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀριθ. πρωτ. 3885

Περὶ τῆς εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς φοιτήσεως

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Δημοδιδασκάλους.

Πόσον συντελεῖ πρὸς τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν τῶν παίδων, ἥτις εἶνε ὁμολογουμένως ἡ βάσις καὶ τὸ θεμέλιον τῆς ἠθικῆς αὐτῶν ἀγωγῆς, ἡ εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς φοίτησις οὐ μόνον ἐν καιρῷ τῆς θείας λειτουργίας ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς ἑσπερινὰς ἀκολουθίας τῶν Κυριακῶν καὶ τῶν ἄλλων ἑορτῶν, τὸ γνωρίζετε, εἶμαι βέβαιος, ἔκ τε τῆς πείρας καὶ ἐκ προηγουμένων ἐγκυκλίων τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προίσταμαι, ἐξ ὧν ἀρκοῦμαι νὰ ὑπομνήσω ὑμῖν ἤδη τὴν ἀπὸ 20 Νοεμβρίου 1854.(*)

Ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦ σωτηρίου τούτου καθήκοντος, τοῦ ὁποίου οὐδὲν ἐθεώρουν οἱ πατέρες ἡμῶν ἱερώτερον καὶ τοῦτο εἶχον οὐ μόνον παρηγορίαν ἀλλ' οἱ πλεῖστοι καὶ διδασκαλεῖον ἐν ταῖς πονηραῖς αὐτῶν ἡμέραις, παραμελεῖται, ὡς μὴ ὤφειλεν, ἡ ἐκτέλεσις ἐν ταῖς πολυανθρωποτέραις μάλιστα κοινότησιν, ὑπόχρεων θεωρῶ ἐμαυτὸν νὰ συστήσω αὐτὴν ἐπιμόνως εἰς ὑμᾶς, ἀξιῶν καὶ ἀπαιτῶν νὰ μὴ παραμελῆτε αὐτὴν ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει, ἀλλὰ δίδοντες ὑμεῖς πρῶτοι τὸ παράδειγμα, οὐ μόνον νὰ παραγγέλλητε τοὺς παρ' ὑμῖν φοιτῶντας παῖδας νὰ μὴ ἐλλείπωσιν οὐδέποτε ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν κατά τε τὰς κυριωτέρας ἑορτάς, ἀλλὰ νὰ ὁδηγῆτε αὐτοὺς αὐτοπροσώπως ὑμεῖς τε καὶ οἱ παρ' ὑμῖν βοηθοί, συμπαριστάμενοι μετ' αὐτῶν ἐν εὐλαβείᾳ, ὡς ἐνώπιον Θεοῦ, ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους τῆς ἱερᾶς ἀκολουθίας.

Περιττὸν δὲ νὰ ὑποδείξω ὑμῖν, ὅτι τὸ ὑμέτερον παράδειγμα θέλει καὶ ὑμᾶς συστήσῃ εἰς τὸ σέβας καὶ τὴν ὑπόληψιν τῶν πολιτῶν, καὶ τοὺς ἀμελέστερον διακειμένους ἐξ αὐτῶν θέλει παροτρύνει πρὸς ἐκτέλεσιν ὑποχρεώσεως διὰ πάντα Χριστιανὸν ἀναποφεύκτου κατὰ τὸ «εἰσελεύσομαι εἰς σκήνωμα οἴκου σου, προσκυνήσω πρὸς ναὸν ἅγιόν » σου ἐν φόβῳ σου ».

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Μαΐου 1874.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ι. ΒΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ.

(*) Ὅρα σελίδα Θεσμολογίου 155—56.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀριθ πρωτ 4536.

Περὶ ἐκκλησιάσεως τῶν μαθητῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους.

Συνημμένα στέλλομεν ὑμῖν ἀντίτυπα τῆς περὶ ἐκκλησιάσεως τῶν μαθητῶν προτρεπτικῆς ἡμῶν πρὸς τοὺς προϊσταμένους τῶν δημοσίων παιδευτηρίων καὶ τοὺς ἄλλους ἐν αὐτοῖς διδάσκοντας ἐγκυκλίου, ἵνα ἐπιμεληθῆτε νὰ στείλητε ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον ἑνὶ ἑκάστῳ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς διοικήσεως ὑμῶν γυμνασιαρχῶν, σχολαρχῶν, καθηγητῶν καὶ διδασκάλων.

Θεωροῦμεν δὲ ἀναγκαῖον νὰ συστήσωμεν καὶ ὑμῖν τὸ περιεχόμενον τῆς ἐγκυκλίου ταύτης, ἵνα καὶ ὡς διοικηταὶ καὶ ὡς πρόεδροι τῶν ἐφορειῶν ἐνισχύσητε τὴν ἐνέργειάν της καὶ ἄλλως καὶ διὰ τοῦ ἰδίου ὑμῶν παραδείγματος, ὅπερ καὶ ἄλλους παρὰ τοὺς μαθητὰς δύναται νὰ διδάξῃ. Ἡ ἀρχὴ πρώτη ὀφείλει νὰ παρέχῃ τὸ καλὸν παράδειγμα τῆς πρὸς τὰ θεῖα εὐλαβείας καὶ τῆς τηρήσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν καθεστώτων.

Δὲν εἶναι βέβαια ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν ὑμῖν πόσην τὸ παράδειγμα τῆς ἀρχῆς ἐπιρροὴν ἔχει εἰς τοὺς πολίτας· τοῦτο μᾶς τὸ διδάσκει ἡ ἱστορία, ἥτις καὶ οὐχὶ ὀλίγας τὰς ἀποδείξεις φέρει. Ὀφείλομεν πάντες ἐκ παντὸς τρόπου νὰ συντελῶμεν εἰς τὴν μόρφωσιν τοῦ χαρακτῆρος τῆς νεολαίας, ἵνα εὐέλπιδες ἀτενίζωμεν πρὸς τοὺς τῆς γενεᾶς ἡμῶν διαδόχους, καὶ ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ πολιτεία ἀποκτήσῃ ἐν αὐτοῖς τέκνα εὐσεβῆ καὶ φιλόστοργα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ἰουνίου 1874.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ι. ΒΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΜΗΜΑ Γ'.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Ἀριθ πρωτ. 11032.

Περὶ βελτιώσεως καὶ αὐξήσεως τῶν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Πρὸς τοὺς Διοικητὰς τοῦ Κράτους.

Καὶ ἄλλοτε δι' ἄλλων μας ἐγκυκλίων καὶ ἰδίως διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 4261 καὶ 6424 τοῦ 1836 προσεκαλέσαμεν τὰς Διοικητικὰς ἀρχὰς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τοῦ Κράτους νὰ ἐπιστήσωσι τὴν προσοχήν των εἰς τὴν ἐνέργειαν καὶ ἀκριβῆ τήρησιν τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, ἀλλ' αἱ περισσότεραι ἐπὶ διαφόροις προφάσεσι παρέβλεψαν τὰ πρὸς ἐνέργειαν τοῦ εἰρημένου νόμου διαταχθέντα.

Νῦν δὲ βλέποντες τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ τακτοποιηθῇ καὶ νὰ ἐξαπλωθῇ εἰς ὅσον τὸ δυνατὸν πλειοτέρους δήμους ἡ τακτικὴ δημοδιδασκαλία κατὰ τὴν ἔφεσιν τῆς Α. Μ. ἀναγκαζόμεθα νὰ σᾶς προσκαλέσωμεν κατ' ἐπανάληψιν νὰ ἐνεργήσητε τὰ ἑξῆς·

α') Εἰς ὅλους τοὺς συστηθέντας δήμους τοῦ Κράτους θέλετε ἔχει ὑπ' ὄψιν ὅτι βαθμηδὸν πρέπει νὰ βαλθῇ εἰς ἐνέργειαν ὁ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμος, καὶ νὰ προσπαθῆτε ἑπομένως εἰς τὴν εἰσαγωγὴν καὶ τήρησιν αὐτοῦ.

β') Νὰ προτρέπητε τοὺς δήμους νὰ θέτωσιν εἰς τοὺς προϋπολογισμούς των ποσότητά τινα ἀνάλογον τῆς καταστάσεώς των πρὸς ἐπισκευὴν τῶν ὑπαρχόντων ἢ καὶ οἰκοδομὴν νέων δημοτικῶν σχολείων καὶ πρὸς διατήρησιν αὐτῶν ἐν μέρει ἢ καὶ καθ' ὁλοκληρίαν, ἂν δύνανται. Αἱ δὲ νέαι οἰκοδομαὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων δὲν ἀπαιτεῖται, ὡς καὶ ἄλλοτε σᾶς εἴπομεν, νὰ ἦναι λαμπραί· ἀρκεῖ μόνον νὰ ἦναι σχήματος ἑτερομήκους ὀρθογωνίου, ὡς αἱ τῶν χωρίων νῦν συνήθεις οἰκίαι, ἔχουσαι ἀνάλογον μὲ τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χωρητικότητα, καὶ τὰ παράθυρα ἕως δύο μέτρα ὑψηλὰ ἄνω τοῦ ἐδάφους.

γ') Νὰ καταργήσητε ἀπροφασίστως καὶ ἀνυπερθέτως τοὺς διδασκάλους τῶν *κοινῶν γραμμάτων*, οἵτινες διδάσκουσιν εἰς τοὺς δήμους ὅπου ὑπάρχει τακτικὸν δημοτικὸν σχολεῖον συστημένον κατὰ τὸν νόμον. Εἰς δὲ τοὺς δήμους τοὺς συγκειμένους ἐκ μικροχωρίων ἀπεχόντων πολὺ ἀπὸ τὸ δημοτικὸν σχολεῖον, ἂν διὰ τὴν ἀπόστασιν δὲν δύνανται νὰ φοιτῶσιν οἱ μαθηταί, ἐν καιρῷ χειμῶνος μάλιστα, καὶ διὰ τοῦτο γίνεται ἀναγκαῖος γραμματοδιδάσκαλος, εἰς αὐτὰ εὑρισκόμενα εἰς τοιαύτην περίπτωσιν, καὶ ἔχοντα τοὐλάχιστον ἀνὰ 15—20 μαθητάς, εἰμπορεῖ νὰ ἀφεθῇ εἷς γραμματοδιδάσκαλος μὲ τὴν ὑποχρέωσιν ὅμως τοῦ νὰ ὑπόκηται ὑπὸ τὰς ὁδηγίας καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ τακτικοῦ δημοδιδασκάλου τοῦ δήμου, εἰδοποιουμένης περὶ τούτου καὶ τῆς Γραμματείας.

δ') Ὅσους τῶν γραμματοδιδασκάλων τούτων γνωρίζετε καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν καὶ διὰ τὴν νοημοσύνην ἐπιδεκτικοὺς βελτιώσεως, θέλετε τοὺς προτρέψει νὰ παρουσιασθῶσιν ἐνταῦθα διὰ νὰ σπουδάσωσιν ὀλίγον καιρὸν εἰς τὸ Β. Διδασκαλεῖον τὰς ἀναγκαιοτέρας γνώσεις, μισθοδοτούμενοι ἐν ταὐτῷ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ὡς ὑπότροφοι· μετὰ δὲ τὴν σπουδήν των θέλουν ἐπιστρέψει εἰς τοὺς τόπους των καὶ μετέρχεσθαι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δημοδιδασκάλου νομίμως. Τὰς προτροπάς σας ταύτας θέλετε κάμει ἐξαιρέτως πρὸς τοὺς ἐντοπίους ἱερωμένους διδασκάλους, οἵτινες βελτιωθέντες δύνανται νὰ ὠφελῶσιν εἰς τὸν τόπον διττῶς, καὶ ἱεροπρακτοῦντες ὡς ἐφημέριοι καὶ τὸν διδάσκαλον μετερ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

χόμενοι. Περὶ δὲ τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν πρέπει νὰ εἰδοποιῆτε τὸ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων Διευθυντήριον, τὸ ὁποῖον, λαμβάνον δι' ὑμῶν τὴν ἀναφορὰν γεγραμμένην ἰδιοχείρως ὑπὸ ἑκάστου ζητοῦντος τὴν εἰς τὸ Διδασκαλεῖον κατάταξίν του, θέλει τοῦ προσδιορίζει τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν θέλει δυνηθῆ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ κατάστημα γινόμενος ὑπότροφος.

ε') Ἄλλο μέσον εὐκολύνον τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν δημοτικῶν σχολείων δύνασθε νὰ μεταχειρισθῆτε τὸ ἑξῆς. Ἐπειδὴ ὅλοι σχεδὸν οἱ δῆμοι καὶ αὐτοὶ οἱ τῆς τρίτης τάξεως τῶν χωρίων ἔχουσι χρείαν γραμματέως δημοτικοῦ, ἠδύναντο νὰ μεταχειρισθῶσι τὸν δημοδιδάσκαλον καὶ ὡς γραμματέα, ὅστις εἰς ὡρητὰς ἡμέρας καὶ ὥρας ἤθελε γράφει καὶ τὰ τοῦ δημαρχείου, τὸ ὁποῖον βέβαια εἰς τοὺς δήμους τῶν χωρίων δὲν ἔχει ἐργασίας ἀδιακόπους. Μὲ τοῦτον τὸν τρόπον οἱ δῆμοι οὗτοι δύνανται νὰ θεραπεύσωσι καὶ τὰς δύο ἀνάγκας μὲ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἔξοδον, ἢ μὲ μικράν τινα προσεπιχορήγησιν, ἥτις ἠμπορεῖ νὰ δίδεται εἰς φάκναν (*) ἀπὸ τοὺς μαθητάς.

ς') Νὰ προσκαλέσητε ὅλους τοὺς δημοδιδασκάλους, μισθοδοτουμένους ἢ μὴ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, νὰ πέμπωσιν, ἐπὶ ποινῇ προστίμου, κατὰ μῆνα ἔλεγχον τῆς καταστάσεως τοῦ σχολείου των εἰς τὸ Γεν. ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων Διευθυντήριον, πρὸς ὑμᾶς δὲ καθ' ἑξαμηνίαν τὸν ἔλεγχον τῆς προόδου τῶν μαθητῶν, τὸν ὁποῖον θέλετε διαπέμπει πρὸς τὴν Γραμματείαν μὲ τὰς παρατηρήσεις σας περὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ δημοδιδασκάλου καὶ τῆς ἐπιμελείας τῆς ἐπιθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς.

ζ') Αἱ κατὰ δήμους ἐπιθεωρητικαὶ ἐπιτροπαὶ πρέπει ν' ἀλλάσσωνται ἐτησίως κατὰ τὸν νόμον, νὰ ἐπιθεωρῶσιν ὅλα τὰ τοῦ τόπου δημοτικὰ σχολεῖα, ἰδιωτικὰ καὶ κοινά, καὶ νὰ ἐπιβλέπωνται ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, ἂν κατὰ τὸν νόμον ἐκτελῶσι τὰ χρέη των πραγματικῶς· ἂν δὲ παραμελῶσιν αὐτά, πρέπει νὰ μᾶς προτείνητε τὴν ἀντικατάστασιν τῶν μελῶν κατὰ τὸ 53 ἄρθρον τοῦ νόμου.

η') Αἱ ἑξαμηνιαῖαι ἐξετάσεις πρέπει νὰ γίνωνται κατὰ τὰ διαταχθέντα περὶ τούτων διὰ τῶν ἐγκυκλίων μας καὶ εἰς τοὺς ὡρισμένους καιροὺς, τὸν Μάρτιον δηλ. καὶ Αὔγουστον, ὅτε καὶ οἱ τελειόγοντες τὰ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως θέλουν μεταβαίνει εἰς ἀνώτερα σχολεῖα, κατὰ τὰ διαλαμβανόμενα περὶ τούτων εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 6424 ἐγκύκλιον τοῦ 1836.

θ') Νὰ φροντίζητε περὶ τῆς ἀποδόσεως εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους τοῦ ἀμίσθου οἰκήματος καὶ τῶν νομίμων διδάκτρων, διότι ὅλοι σχεδὸν παραπονοῦνται ὅτι δὲν λαμβάνουν αὐτά· οἱ δὲ μισθοδοτούμενοι παρὰ τῶν δήμων στεροῦνται καὶ τῆς τακτικῆς μισθοδοσίας των. Ἡ ἐπιθεωρητικὴ ἐπιτροπὴ χρέος ἔχει νὰ φροντίζῃ περὶ τούτων κατὰ τὸ 37 ἄρθρον τοῦ νόμου, προσεπιχορηγοῦσα εἰς τὸν δημοδιδάσκαλον μη-

(*) Ἡ λέξις φάκνα ἢ φάγνα σημαίνει τὰ πρὸς τροφὴν διάφορα εἴδη.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νιαίως 4—5 δραχ. διὰ 100 μαθητὰς πρὸς ἐξοικονόμησιν κονδυλίων, χαρτίου κτλ. ὡς πρὸς ἀμοιβὴν τῶν μαθητῶν. Ὁ δημοδιδάσκαλος δίδει λόγον εἰς τὴν ἐπιτροπὴν περὶ ταύτης τῆς ἐπιχορηγήσεως.

ι') Καὶ τελευταῖον. Προσκαλεῖσθε νὰ ἐνεργῆτε μεθ' ὅλης τῆς δυνατῆς ἐπιμελείας τὴν ἀνατεθεῖσαν εἰς ὑμᾶς ἐποπτείαν παρὰ τοῦ νόμου, ἐνισχύοντες διὰ τοῦ παραδείγματός σας τὰς κατὰ τόπον ἐπιθεωρητικὰς ἐπιτροπὰς εἰς τὸ νὰ ἐκτελῶσι μετ' ἀκριβείας τὰ χρέη των.

Εἰς τὴν ὑμετέραν δραστηριότητα καὶ φιλοκαλίαν ἀνατίθεται ἡ ἐνέργεια τῆς παρούσης, ἀφ' ἧς κέρμαται ἡ αὔξησις καὶ ἡ βελτίωσις τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, καθὼς ἐφίεται ἡ Α. Μ. ὁ Σ. ἡμῶν Βασιλεύς. Εἴμεθα δὲ εὐέλπιδες ὅτι θέλετε μᾶς δώσει ἀφορμὴν εἰς ταύτην τὴν περίστασιν νὰ συστήσωμεν εἰς τὴν Α. Μ. τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὸν πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν τῆς νεολαίας ζῆλόν σας

Σᾶς γίνεται ἐπὶ τέλους ἡ παρατήρησις ὅτι, μέλλοντες νὰ προτείνητε τὴν σύστασιν δημοτικοῦ σχολείου καὶ τὸν διορισμὸν δημοδιδασκάλου, πρέπει νὰ μᾶς καθυποβάλλητε τὴν πρότασίν σας δίδοντες ἐνταυτῷ καὶ τὰς διαγραφομένας πληροφορίας εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 7421 ἐγκύκλιόν μας τῆς 27 Ἰανουαρίου 1835.

Ἀθήνησι τῇ 26 Μαρτίου 1837.

Ὁ γραμματεὺς
Ι. ΡΙΖΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 694.

Περὶ διανομῆς γεωργικῶν βιβλίων καὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν εἰς τὰ διάφορα δημοτικὰ σχολεῖα τοῦ Κράτους.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. δημοδιδασκάλους.

Ἡ καλλιέργεια τῆς γῆς εἶναι ἡ πρώτη καὶ ἀναγκαιοτέρα εἰς τὸν ἄνθρωπον τέχνη· διότι αὕτη οὐ μόνον χορηγεῖ εἰς αὐτὸν τὴν κυριωτέραν τροφήν του, ἀλλὰ καὶ ἀναπτυσσομένη καὶ βελτιουμένη κατ' ἐπιστήμην γίνεται τροφὸς τῶν τεχνῶν καὶ τῆς βιομηχανίας, παρέχουσα μυρία μέσα πλούτου καὶ εὐδαιμονίας εἰς τὰ ἔθνη. Ἐκ τῆς γῆς καὶ τῶν φυομένων καὶ τρεφομένων ὑπ' αὐτῆς ποριζόμεθα πᾶν ὅ,τι εἶναι χρήσιμον εἰς θεραπείαν τῶν χρειῶν μας· τὰ εἰς τροφὴν ἡμῶν καὶ τῶν χρησίμων εἰς ἡμᾶς ἡμέρων ζώων, τὰ πρὸς ἐνδυμασίαν καὶ ἄλλην χρῆσιν ὁποιανδήποτε κατασκευαζόμενα ὑπὸ τῶν τεχνιτῶν διὰ τῆς καλλιεργείας τῆς γῆς ποριζόμεθα ἄφθονα. Διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἀρχαῖοι ἡμῶν πρόγονοι τὴν γεωργικὴν μόνην ἐνόμιζον τέχνην ἀξίαν καὶ πρέπουσαν εἰς ἐλευθέρους ἄνδρας, ὀνομάζοντες αὐτὴν μητέρα καὶ τροφὸν ὅλων τῶν ἄλλων τεχνῶν τῶν πρὸς πλουτισμὸν καὶ ἐξημέρωσιν τῶν ἠθῶν καὶ πρὸς εὐπορίαν ἐπιτηδείων. Καὶ τῷ ὄντι εἰς ὅσα ἔθνη τὴν σήμε-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ρον ἡ γεωργία εἶναι τελειοποιημένη, εἰς ἐκεῖνα καὶ αἱ τέχναι καὶ τὸ ἐμπόριον ἀνθοῦσι, καὶ αὐτὰ τὰ ἔθνη πλουτοῦσιν· ὅπου δὲ ἡ γεωργία εἶναι παρημελημένη, ἐκεῖ καὶ βιομηχανία δὲν ὑπάρχει καὶ ὁ λαὸς πένεται.

Διὰ νὰ τελειοποιηθῇ δὲ ἡ γεωργία, ὁ λαὸς ὁ πράσσων αὐτὴν πρέπει νὰ ὁδηγηθῇ εἰς τὴν πρᾶξιν τῶν πρὸς τελειοποίησιν αὐτῶν μέσων διδασκομένων παρὰ διαφόρων ἐπιστημῶν. Ὅθεν καὶ ὁ νόμος τοῦτο ἔχων ὑπ' ὄψιν ἐπιβάλλει εἰς τοὺς πρώτους καὶ κυριωτέρους διδασκάλους τοῦ λαοῦ καὶ τὰς στοιχειώδεις γνώσεις τὰς περὶ γεωργικῆς, οἷον φυτοκομίας, κτηνοτροφίας, καὶ ἰδίως βομβυκοτροφίας καὶ μελισσουργίας, διότι αὗται αἱ δύο ἐφάνησαν μέχρι σήμερον παρ' ἡμῖν δαψιλέστεραι πηγαὶ πλουτισμοῦ, καὶ δύνανται νὰ καταστῶσιν ἄφθονοι εἰς τοὺς γνωρίζοντας πῶς νὰ τελειοποιήσωσι τὸ προϊὸν αὐτῶν κατὰ τὸ ποσὸν καὶ τὴν ποιότητα· ἡ δὲ Β. Κυβέρνησις τοῦτο τὸ χρέος τῶν δημοδιδασκάλων ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ἔσπευσεν ἀπὸ τετραετίας ἤδη καὶ τὸ τῆς γεωργικῆς μάθημα νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὸ Διδασκαλεῖον, καὶ εἰς σύνταξιν βιβλίων καταλλήλων νὰ συνδράμῃ πρὸς διδασκαλίαν καὶ ὁδηγίαν τῶν δημοδιδασκάλων, καταστήνουσα εἰς αὐτοὺς εὐχερεστέραν τὴν ἐκτέλεσιν καὶ αὐτοῦ τοῦ χρέους, δι' οὗ μέλλουσι νὰ συντελέσωσι καὶ εἰς τὴν ὑλικὴν εὐπορίαν καὶ τὴν εὐημερίαν τοῦ λαοῦ.

Ὁ ἐν τῷ Διδασκαλείῳ διδάσκαλος τῆς γεωργικῆς κ. Σπ. Χωματιανὸς ἐξέδωκε βιβλίον ἐπιγραφόμενον «Γεωπονικὰ ἤτοι Κηπουρικὴ, Ἀμπελουργία, καὶ Καλλιέργεια τῆς ἐλαίας» διαλαμβάνον περὶ φυτῶν, περὶ τῶν μερῶν καὶ τῶν ἰδιοτήτων αὐτῶν, περὶ διαφόρων εἰδῶν γαιῶν καὶ περὶ διαγνώσεως καὶ βελτιώσεως αὐτῶν διὰ τῶν λιπασμάτων, περὶ δενδροκομίας ἐν γένει καὶ κηπουρικῆς, περὶ ἐμφυλιασμάτων, καὶ τέλος περὶ καλλιεργείας ἀμπέλων καὶ ἐλαιῶν.

Ἕτερος φιλογενὴς ἐξέδωκεν *ἐγχειρίδιον περὶ μελισσοτροφίας* ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ μεταφρασθὲν, ἐν ᾧ λεπτομερῶς ἐκθέτονται ἡ κοινωνία, τὰ ἰδιώματα, αἱ ἐργασίαι, καὶ αἱ χρεῖαι τοῦ θαυμασίου τούτου ἐντόμου, τὰ ὁποῖα ὁ μελισσουργὸς κατανοῶν δύναται νὰ συμπεράνῃ ἐξ αὐτῶν πῶς περιποιούμενος τὰς μελίσσας, καὶ πῶς συντρέχων αὐτὰς καταλλήλως, ἔχει ν' ἀπολαύσῃ βεβαίως ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτῶν πλειότερον καὶ καλλίτερον προϊόν.

Ἄλλος φιλέλλην εἰς τὰ τῆς μεταξουργίας καταγινόμενος ἐξέδωκε *πίνακα περὶ ἀνατροφῆς τοῦ μεταξοσκώληκος* ἐκθέτων τὰ ἀπὸ τῆς ἐκκολάψεως τῆς μεταξοκάμπης μέχρι τῆς μεταμορφώσεως αὐτῆς εἰς ψυχὴν συντελοῦντα κατὰ τὰς διαφόρους ἡλικίας καὶ ἀλλαγὰς αὐτῆς (παριστανομένας καὶ δι' εἰκόνων) πρὸς τελειοτέραν καὶ ἐπιτυχεστέραν ἀνατροφὴν τῶν μεταξοσκωλήκων, καὶ βελτίωσιν τοῦ σημαντικοῦ προϊόντος τούτου, τὸ ὁποῖον δύναται κυρίως νὰ ἐπαυξήσῃ τὴν εὐπορίαν τοῦ γεωργικοῦ λαοῦ τῆς Ἑλλάδος.

Ἐκ τῶν ἄνω ῥηθέντων βιβλίων ἐστοχάσθημεν συμφέρον νὰ πέμψω-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μεν διὰ τῶν κυρίων Νομαρχῶν καὶ Ἐπάρχων ἀνὰ δύο ἀντίτυπα τοῦ περὶ μελισσουργίας, ἀνὰ ἓν ἐκ τῶν Γεωπονικῶν εἰς τὰ τῶν γεωργικωτέρων δήμων σχολεῖα καὶ ἀνὰ ἕνα πίνακα περὶ μεταξοσκωλήκων εἰς τὰ τῶν δήμων ἐκείνων, ὅσοι νῦν μᾶλλον ἀσχολοῦνται εἰς ἐκτροφὴν τοῦ πολυτίμου τούτου ἐντόμου· οἱ δὲ κύριοι δημοδιδάσκαλοι μελετῶντες ἰδίως αὐτὰ τὰ πονήματα, ἐξετάζοντες δὲ καὶ τὰ ἐπιτοπίως πρασσόμενα, θέλουσιν ὑποδεικνύει εἰς τοὺς δημότας ὅ,τι ἔμαθον ὀρθὸν καὶ συντελεστικὸν εἰς τὴν τελειοποίησιν τῆς ἐργασίας αὐτῶν, καὶ τὴν ἐπαύξησιν τοῦ προϊόντος αὐτῆς ἢ καὶ τῆς ποιότητος αὐτοῦ τοῦ προϊόντος.

Πρὸς διάδοσιν δὲ τῶν περὶ καλλιεργείας κοινωφελῶν γνώσεων, ἂν καὶ δὲν ὑπάρχῃ εἰσέτι εἰς πολλοὺς δήμους ὁ παρὰ τοῦ νόμου ὁριζόμενος πρὸς τοῦτο ἐκ δύο στρεμμάτων κῆπος (περὶ συστάσεως τοῦ ὁποίου εἰς ἕκαστον δῆμον συνενοήθημεν ἤδη μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου), μ'ὅλον τοῦτο δύνανται οἱ δημοδιδάσκαλοι καὶ κατὰ τὸ παρὸν, συνεννοούμενοι μετὰ τῶν δημάρχων καὶ τῶν προκρίτων, νὰ ὑποδεικνύωσι τὴν ἐφαρμογὴν γενομένην ἐκ τῶν ἐνόντων εἴς τινας τῶν δημοτῶν ἴδιον κτῆμα. Θέλουσι δὲ διαδίδει οἱ δημοδιδάσκαλοι τὰς ὠφελίμους ταύτας γνώσεις διδάσκοντες οὐ μόνον τοὺς μαθητὰς κατὰ τὰ ἐν τῷ Ὁδηγῷ περὶ τούτου ὡρισμένα, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐνήλικας τῶν δημοτῶν κατὰ τὰς ἑορτὰς, κοινοποιοῦντες εἰς αὐτοὺς πάντα τὰ συντείνοντα εἰς τὴν βελτίωσιν καὶ αὔξησιν τῶν προϊόντων τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἀποφευγόντων ὅ,τι πράσσεται βλαβερὸν, καὶ μεταχειριζομένων ὅ,τι διδάσκεται ὡς δόκιμον καὶ προαγωγικόν.

Οἱ δημοδιδάσκαλοι ἔχουσι βεβαίως νὰ παρατηρήσωσι πολλὰ ἐλαττώματα, ἐξ ἀπειρίας ἐπικρατήσαντα, εἴς τε τὴν δενδροκομίαν, εἰς τὸν πολλαπλασιασμὸν καὶ τὴν διατήρησιν τῶν δένδρων, εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς ἀμπέλου καὶ τῶν ἐλαιῶν, εἰς τὴν οἰνοποιΐαν, ἐλαιοποιΐαν καὶ τὴν ἐμφυλίασιν, τὰ ὁποῖα πράσσονται ἐξ ἀγνοίας πρὸς ἰδίαν ζημίαν τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ κοινὴν τοῦ ἔθνους. Εἰς τὴν ἀποκοπὴν τῶν τοιούτων καὶ τὴν παραδοχὴν τρόπων καλλιτέρων πρέπει νὰ ὁδηγῶσι τοὺς πολίτας, τοὺς ὁποίους καὶ θέλουσι βεβαίως πείθει ὑποδεικνύοντες τὸ συμφέρον.

Ὅστις δὲ δημοδιδάσκαλος διὰ τῆς διδασκαλίας καὶ τῶν προσπαθειῶν του ἐπιφέρει τινὰ βελτίωσιν διὰ καλλιεργείας τινὸς ἐπιτοπίου προϊόντος, ἢ ἀναδείξῃ μαθητὰς ἐκ τῶν τοῦ σχολείου ἢ καὶ ἄλλους ἐνήλικας δημότας διὰ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ ἀποκτήσαντας τοιαύτας πρακτικὰς γνώσεις, ὁ τοιοῦτος θέλει ἐπαινεῖσθαι καὶ ἀμείβεσθαι ἀξίως παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἰανουαρίου 1849

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀριθ. πρωτ. 3213.

Περὶ τῶν ἀρχείων τῶν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Δημοδιδασκάλους.

Ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν δημοδιδασκάλων τὰς ἑκάστοτε πρὸς αὐτοὺς διευθυνομένας ἐγκυκλίους τοῦ Ὑπουργείου παραλαμβάνουσι μετατιθέμενοι ἀλλαχοῦ μεθ' ἑαυτῶν, ἐκλαμβάνοντες αὐτὰς ὡς ἀνηκούσας εἰς αὐτοὺς ἀτομικῶς καὶ οὐχὶ εἰς τὸ σχολεῖον ὃ διέπουσι, καὶ τοιουτοτρόπως ἐν οὐδενὶ σχεδὸν τῶν δημοτικῶν σχολείων ὑπάρχουσιν ἀποκείμενα τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα (ἀρχεῖα), παραγέλλομεν ὥστε τοῦ λοιποῦ νὰ φυλάττωνται παντοῦ τοιαῦτα, καὶ τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα, ὁσάκις δὲν ἔχουσιν ἀντικείμενον ὑπόθεσιν ἀφοῶσαν αὐτὸν ἀτομικῶς τὸν δημοδιδάσκαλον, νὰ ἐναποτίθενται ὑπὸ ἀτομικὴν εὐθύνην τοῦ διδασκάλου εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ ἑρμάριον ἢ κιβώτιον, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἐγγραφῶσιν ὑπὸ τὸν αὔξοντα ἀριθμὸν τοῦ ἐπὶ τούτῳ κρατουμένου βιβλίου τῶν εἰσερχομένων, καὶ συνδεόμενα εἰς φακέλλους νὰ παραδίδωνται ἐπὶ ἀποδείξει μετὰ τῆς λοιπῆς τοῦ σχολείου ἀποσκευῆς εἰς τοὺς ἑκάστοτε διαδεχομένους ἀλλήλους δημοδιδασκάλους.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 21 Ἰουλίου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 744.

Περὶ τῆς μὴ παραδοχῆς μαθητῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων μεταβαινόντων ἀπὸ τὸ ἓν εἰς ἕτερον ἄνευ ἀδείας τοῦ διδασκάλου εἰς ὃν ἐμαθήτευον.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς καὶ τὰς Δημοδιδασκάλους.

Ἐπειδή τινες τῶν εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα φοιτώντων μαθητῶν, ἕνεκα διαφόρων περιστάσεων, μεταβαίνουσιν ἐνίοτε ἀπὸ τοῦ σχολείου τῆς διαμονῆς των εἰς ἄλλα δημοτικὰ σχολεῖα, οἱ δὲ διδάσκαλοι, ἀγνοοῦντες ἐὰν οὗτοι ἀπεβλήθησαν δι' ἀταξίαν, παραδέχονται αὐτοὺς ἀνεξετάστως, οὕτω δὲ καὶ ἡ ἀπαιτουμένη τάξις ἐν τοῖς σχολείοις δὲν διατηρεῖται, διότι ἡ κατὰ νόμους ἀποβολὴ τοῦ ἀτακτοῦντος οὐδὲν συντελεῖ πρὸς σωφρονισμὸν αὐτοῦ, ὅταν εἰξεύρῃ οὗτος ὅτι εὐκόλως γίνεται δεκτὸς εἰς ἄλλο σχολεῖον, καὶ μεταξὺ τῶν διδασκάλων συμβαίνουσιν ἐνίοτε ἔριδες, καὶ ὁ χρόνος τῆς διδασκαλίας ἀναλίσκεται ἐπὶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ματαίῳ, παραγγέλλομεν ὑμῖν ἐπὶ ποινῇ πειθαρχικῇ νὰ μὴ δέχεσθε τοῦ λοιποῦ μαθητὴν ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει ἐρχόμενον ἀπὸ τόπου, ὅπου ὑπάρχει δημοτικὸν σχολεῖον, ἐὰν δὲν φέρῃ ἀποδεικτικὸν τοῦ διδασκάλου, παρὰ τῷ ὁποίῳ ἐμαθήτευσε, διαλαμβάνον τὴν αἰτίαν τῆς ἀναχωρήσεώς του. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ὁ διδάσκαλος, ὅστις ἀρνεῖται τὴν ἔκδοσιν πιστοποιητικοῦ τοιούτου, τιμωρηθήσεται βαρύτατα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Φεβρουαρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 1333.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Κανονισμὸς τῶν καθηκόντων τῶν ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις ἐπιστατῶν καὶ ὑπηρετῶν.

Ἐπειδὴ ἐκρίθη ἐπάναγκες νὰ κανονισθῶσι τὰ καθήκοντα τῶν ἐν ἑνὶοις τῶν δημοτικῶν σχολείων διωρισμένων ἐπιστατῶν καὶ ὑπηρετῶν,

Διατάττομεν

Ἄρθρ. 1. Ὁ κανονισμὸς τῶν ἐπιστατῶν καὶ ὑπηρετῶν τῶν Γυμνασίων καὶ σχολείων, ὁ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 26 Ἰανουαρίου ε. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 204, ἐφαρμόζεται ἀναλόγως καὶ εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα.

Ἄρθρ. 2. Εἰς ὅσα τῶν σχολείων τούτων ὑπάρχουσι διωρισμένοι ἐπιστάται κληρικοί, οἱ δημοδιδάσκαλοι ὀφείλουσι παραγγέλλοντες ἢ παραινοῦντες αὐτοὺς νὰ προσφέρωνται μετὰ τῆς ἀνηκούσης εἰς τὸν βαθμὸν αὐτῶν σεμνοπρεπείας.

Ἄρθρ. 3. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀνωτέρω ἀνατίθεται εἰς τοὺς κ. κ. δημοδιδασκάλους ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 12 Μαρτίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 204.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΧΡΕΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΤΩΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΩΝ.

Θεωροῦντες ὅτι ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως κανονισμοῦ, διαγράφοντος τὰ χρέη τῶν ἐν τοῖς Γυμνασίοις καὶ τοῖς σχολείοις τοῦ Κράτους ἐπιστατῶν, συνέβησαν πολλαὶ ἀταξίαι ἐν αὐτοῖς·

Θεωροῦντες ὅτι μέχρις οὗ κανονισθῶσι τὰ περὶ τούτων ὁριστικῶς, ἀναγκαιότατον εἶναι ν' ἀναπληρώσωμεν τὴν ἔλλειψιν ταύτην διὰ προσωρινοῦ τινος κανονισμοῦ, διατάσσομεν μετὰ γνωμοδότησιν τῶν ἐνταῦθα Γυμνασιαρχῶν καὶ Σχολαρχῶν ὡς ἕπεται.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Γενικοὶ ὁρισμοί.

Ἄρθρ. 1. Οἱ παρὰ τοῖς Γυμνασίοις καὶ τοῖς σχολείοις τοῦ Κράτους ἐπιστάται καὶ ὑπηρέται ὑπάγονται εἰς τὸν ἁρμόδιον Γυμνασιάρχην ἢ Σχολάρχην καὶ ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς αὐτοῦ διατελοῦσιν. Ἔχουσι δὲ τὸ χρέος νὰ φροντίζωσι περὶ τῆς ἐν τοῖς διδακτηρίοις εὐταξίας καὶ περὶ τῆς καθαριότητος αὐτῶν, ὡς ἐν τοῖς ἑφεξῆς λεπτομερέστερον ὁ παρὼν κανονισμὸς διαγράφει.

Περὶ τῶν χρεῶν τῶν ἐπιστατῶν.

Ἄρθρ. 2. Οἱ ἐπιστάται ὀφείλουσι:

α') Νὰ ἐκτελῶσι προθύμως καὶ ἀγγύστως πᾶσαν διαταγήν, ἰδίως μὲν τοῦ Γυμνασιάρχου ἢ Σχολάρχου, ἔπειτα δὲ καὶ τῶν λοιπῶν Καθηγητῶν ἢ Διδασκάλων, ἀφορῶσαν τὴν ὑπηρεσίαν.

β') Νὰ ἐπιβλέπωσιν εἰς τὴν διαγωγὴν τῶν μαθητῶν καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Γυμνασίου ἢ τοῦ σχολείου, καὶ ὁσάκις εὑρίσκουσι ταύτην ἀληθῶς ἐπιλήψιμον, νὰ καταγγέλλωσιν αὐτὴν εἰς τὸν Γυμνασιάρχην ἢ Σχολάρχην.

γ') Νὰ ἀνακαλῶσιν ἄνευ θορύβου καὶ βίας εἰς εὐταξίαν τοὺς μαθητὰς ἐντὸς τοῦ καταστήματος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων, κατὰ τὰ μεσολαβοῦντα διαλείμματα καὶ κατὰ τὴν διάλυσιν αὐτῶν· τοὺς δὲ μετὰ πρώτην καὶ δευτέραν πρόσκλησιν ἐπιμένοντας εἰς τὴν ἀταξίαν νὰ καταγγέλλωσιν εἰς τὸν Γυμνασιάρχην ἢ τὸν Σχολάρχην, καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τούτου, εἰς τὸν παρόντα Καθηγητὴν ἢ Διδάσκαλον.

δ') Νὰ φροντίζωσι περὶ τῆς ἀκριβοῦς καὶ ἀπροσωπολήπτου ἐκτελέσεως τῶν ἐπιβαλλομένων εἰς τοὺς μαθητὰς ποινῶν κατὰ τὸ εἶδος καὶ τὴν διάρκειαν αὐτῶν.

ε') Νὰ προμηθεύωσι κατὰ παραγγελίαν τοῦ Γυμνασιάρχου ἢ Σχολάρχου τὸ διὰ τὸ Γυμνάσιον ἢ τὸ σχολεῖον ἀπαιτούμενον ὑλικόν.

Περὶ τῶν χρεῶν τῶν ὑπηρετῶν.

Ἄρθρ. 3. Οἱ ὑπηρέται ὀφείλουσι:

α') Νὰ σαρώνωσι καὶ καθαρίζωσι καθ' ἑκάστην μετὰ τὸ τέλος τῶν μαθημάτων ὅλον τὸ κατάστημα, τουτέστι τὰ δωμάτια τῶν παραδόσεων, τοὺς προδόμους, τοὺς ἀποπάτους, τὴν αὐλήν, καὶ νὰ πλύνωσιν αὐτὸ δὶς ἢ τουλάχιστον ἅπαξ τοῦ μηνός, ὡς περὶ τούτου διατάσσονται παρὰ τοῦ Γυμνασιάρχου ἢ Σχολάρχου.

β') Νὰ ἀερίζωσιν ὅλα τὰ δωμάτια τοῦ καταστήματος μίαν ὥραν πρὸ τῆς ἐνάρξεως καὶ μετὰ τὴν λῆξιν τῶν μαθημάτων, ἀνοίγοντες καὶ κλείοντες τὰς θύρας καὶ τὰ παράθυρα ἀσφαλῶς καὶ μετὰ προσοχῆς, καὶ νὰ καθαρίζωσι πᾶσαν πρωΐαν ὅλας τὰς ἕδρας, θρανία κτλ.

Περὶ τῶν εἰς τοὺς ἐπιστάτας καὶ τοὺς ὑπηρέτας κοινῶν χρεῶν.

Ἄρθρ. 4. Οἱ ἐπιστάται καὶ ὑπηρέται ὀφείλουσι:

α') Νὰ προσφέρωνται εἰς ὅλους τοὺς μαθητὰς μετὰ ἠπιότητος καὶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εὐσχημοσύνης, προσέχοντες νὰ μὴ ἐκφεύγῃ τοῦ στόματός των οἱοσδήποτε λόγος ὀνειδιστικὸς ἢ χλευαστικὸς, καὶ νὰ μὴ δίδωσιν ἀφορμὰς εἰς ἀστειότητας καὶ ἀπρεπεῖς γέλωτας.

β') Νὰ παρευρίσκωνται κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας ἐν τῷ Γυμνασίῳ ἢ τῷ σχολείῳ μίαν ὥραν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων καὶ νὰ διαμένωσιν ἐν αὐτῇ ἀνελλιπῶς καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν παραδόσεων καὶ μετὰ τὸ τέλος αὐτῶν, ἐάν ποτε ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας τὸ καλέσῃ, μόνον δὲ ἀδείᾳ τοῦ Γυμνασιάρχου ἢ τοῦ Σχολάρχου νὰ ἐξέρχωνται τοῦ καταστήματος.

γ') Νὰ συμβοηθῶσιν ἀλλήλους εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν ἑκατέρων.

δ') Νὰ προσέχωσιν ὥστε νὰ μὴ προκύπτῃ εἰς τὸ κατάστημα μηδεμία ζημία, οἷον θραῦσις ὑέλων, ἀπώλεια κλειδῶν καὶ τῶν τοιούτων, ἐξ ἀπροσεξίας ἢ ἀμελείας αὐτῶν ἢ καὶ ἀταξίας μαθητοῦ, τὸν ὁποῖον δὲν ἐφρόντισαν ν' ἀνακαλύψωσιν. Ἄλλως εἶναι συνυπεύθυνοι διὰ πᾶσαν τοιαύτην ζημίαν.

ε') Νὰ ὑποδέχωνται ὅσον τὸ δυνατὸν περιποιητικώτερον τοὺς ἐρχομένους πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ καταστήματος ξένους ἢ τοὺς ζητοῦντας πληροφορίας γονεῖς ἢ κηδεμόνας τῶν μαθητῶν, καὶ ἐν κατεπειγούσῃ μὲν ἀνάγκῃ νὰ γνωστοποιῶσιν ἀμέσως τοῦτο πρὸς τὸν ἁρμόδιον Καθηγητὴν ἢ Διδάσκαλον εὐσχήμως· ἄλλως δὲ νὰ ἀναγγέλλωσιν εἰς αὐτοὺς εὐσχήμως τὴν ὥραν καθ' ἣν λήγει τὸ μάθημα καὶ δύνανται νὰ λάβωσι τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας. Νὰ τοὺς εἰσάγωσι δὲ, ἐὰν οὗτοι ζητήσωσιν, εἰς τὴν κατάλληλον παράδοσιν, προσφέροντες καὶ ἕδραν εἰς αὐτούς.

ς') Νὰ ἐνοικῇ εἷς ἐξ αὐτῶν, ὅστις κριθῇ ὑπὸ τοῦ Γυμνασιάρχου ἢ Σχολάρχου καταλληλότερος, ἐν τῷ καταστήματι πρὸς πλειοτέραν ἐπίβλεψιν καὶ ἀσφάλειαν αὐτοῦ, μὴ δυνάμενος νὰ παραλάβῃ καὶ σύνοικον ἄνευ ἀδείας Γυμνασιάρχου ἢ Σχολάρχου.

Ἄρθρ. 5. Ἀπαγορεύεται ἐπὶ ποινῇ ἀποβολῆς εἰς ἀμφοτέρους τὸ λαμβάνειν παρ' οἱουδήποτε τῶν μαθητῶν οἱονδήποτε δῶρον εἰς οἱανδήποτε ἐποχὴν τοῦ σχολικοῦ ἔτους.

Ἄρθρ. 6. Ὁ ἁρμόδιος Γυμνασιάρχης ἢ Σχολάρχης ἐν περιπτώσει παραβάσεως ἄρθρου τινὸς τοῦ παρόντος κανονισμοῦ, ἐν ᾧ δὲν διατάσσεται ῥητὴ περὶ τῆς παραβάσεως αὐτοῦ ποινὴ, τὸ μὲν πρῶτον παραινεῖ, τὸ δὲ δεύτερον ἐπιπλήττει, καὶ τέλος καταγγέλλει τὸν ἔνοχον ἐπιστάτην ἢ ὑπηρέτην εἰς τὸ Ὑπουργεῖον εἰς ὃ ἀνήκει νὰ λαμβάνῃ κατ' αὐτοῦ ἀνάλογον πρὸς τὴν παράβασιν μέτρον.

Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος κανονισμοῦ ἀνατίθεται εἰς τοὺς κ. κ. Γυμνασιάρχας.

Ἀθήνησι τῇ 26 Ἰανουαρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. πρωτ. 7,331.

Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Πρὸς ἀφαίρεσιν τῆς κυριωτέρας ἀφορμῆς, ἣν προτείνουσιν ἑκάστοτε οἱ δημοδιδάσκαλοι ὡς αἴτιον τῆς μὴ προόδου τῶν δημοτικῶν σχολείων, τὴν μὴ τακτικὴν τουτέστι φοίτησιν τῶν μαθητῶν, συνεστήσαμεν ὑμῖν ἤδη, κύριε Νομάρχα, διὰ τῆς ἀπὸ 1 τοῦ παρελθόντος καὶ ὑπ' ἀριθ. 6505 (*) ἡμετέρας ἐγκυκλίου τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου. Τοῦτ' αὐτὸ παραγγέλλοντες καὶ ἤδη ἐνομίσαμεν δέον νὰ ἐπιστείλωμεν καὶ τὰ ἑξῆς.

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄρθρον τοῦ Νόμου ἔχει ὡς ἑξῆς:

« Ἄρθρον 6. Ὅλοι οἱ εἰς δῆμον ἔχοντα σχολεῖον δημοτικὸν ἀνήκοντες παῖδες ἀπὸ τοῦ 5 συμπεπληρωμένου μέχρι τοῦ 12 συμπεπληρωμένου ἔτους τῆς ἡλικίας των χρεωστοῦν νὰ φοιτῶσιν εἰς τὸ σχολεῖον.

Εἰς γονεῖς μὴ ὑποχρεοῦντας τὰ τοιαύτης ἡλικίας τέκνα των νὰ φοιτῶσιν εἰς τὸ σχολεῖον ἐπιβάλλεται δι' ἑκάστην ὥραν ἀπουσίας τοῦ παιδὸς ἀπὸ τὸ σχολεῖον πρόστιμον ὄχι ὀλιγώτερον τῶν δέκα λεπτῶν, μὴ ὑπερβαῖνον δὲ τὰς πεντήκοντα δραχμάς.

Διὰ τοὺς ἑβδομάδας ἢ καὶ μῆνας λείψαντας παῖδας ἀπὸ τὸ σχολεῖον ἐπαυξάνεται ἡ ἄνω ποινὴ διὰ τῆς ἀναλόγως βραδυτέρας αὐτῶν ἀπολύσεως ἀπὸ τὸ σχολεῖον. »

« Ἄρθρ. 7. Ἐξαιροῦνται τῶν ὅρων τοῦ 6 ἄρθρου ὅσοι παῖδες

1) διδάσκονται εἰς ἄλλο τι σχολεῖον ἢ ἀγωγῆς κατάστημα (Παιδοτροφεῖον).

2) διδάσκονται τὰ ἀπαιτούμενα εἰς ἰδιαίτερον διδάσκαλον, καὶ περὶ τούτου δίδουσι τὴν ἀνήκουσαν βεβαίωσιν οἱ γονεῖς.

3) κηρύττονται παρὰ τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, πρὶν διατρέξωσιν ἔτι τὸ 12 ἔτος τῆς ἡλικίας των, δεδιδαγμένοι. »

Ἡ διάταξις αὕτη τοῦ Νόμου, οὐκ οἴδαμεν ὅτου χάριν, παρημελήθη, κύριε Νομάρχα, καὶ ἐκ τῆς παραμελήσεως αὐτῆς προῆλθε δυστυχῶς, καθὼς ἦτον ἐπόμενον, οὐ μικρὰ τῇ καθ' ἡμᾶς κοινωνίᾳ ζημία. Διότι, ἐὰν ἐτύγχανε τῆς δεούσης ἐνεργείας πρὸ 22 ἤδη ἐτῶν ἀφ' ἧς ὁ νόμος ἐξεδόθη, οὐδεὶς τῶν ἐν ἡλικίᾳ γεγονότων ἔκτοτε Ἑλλήνων ἦν ἂν γραμμάτων πάντῃ ἄμοιρος, καὶ ἡ κοινωνία ἡμῶν διέκειτο ἂν βέλτιον, ἐπειδὴ γινώσκετε πάντως, κύριε Νομάρχα, ὅτι ὁ πάντῃ ἀπαίδευτος πολίτης ἐλαττοῦται ἐν πᾶσι τοῖς βιωτικοῖς αὐτοῦ ἔργοις τοῦ καὶ ὁπωσοῦν παιπεδευμένου, καὶ οὐχὶ σπανίως γίνεται ἔρμαιον

(*) Τὴν ἐγκύκλιον ταύτην ἐθεωρήσαμεν περιττὸν νὰ δημοσιεύσωμεν ἅτε πραγματευομένην κυρίως περὶ ἄλλων θεμάτων.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῆς πλεονεξίας τῶν πονηρῶν, ὧν οὐδεμία καθαρεύει κοινωνία· ἐν δὲ τοῖς πρὸς ἑαυτὸν καὶ τὸν πλησίον καθήκουσιν αὐτοῦ εἰκῇ φερόμενος πράττει πολλάκις τὸ κακὸν δοκῶν ὅτι καὶ ἑαυτὸν οὕτως ὠφελεῖ καὶ τοῖς περὶ αὐτὸν ἐστὶν ὠφέλιμος· ὅτι δὲ καὶ περὶ τὰ πνευματικὰ αὐτοῦ καθήκοντα προσκόπτει ἐν ἀγνοίᾳ πολλάκις ὁ τοιοῦτος, ἐκτὸς ἁπάσης ἐστὶν ἀμφιβολίας.

Τούτοις ἑπόμενοι, κύριε Νομάρχα, ἐπάναγκες, πρὶν προβῆτε εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου, νὰ καταστήσητε εἴτε διὰ προκηρύξεως εἴτε ὅπως ἄλλως κρίνετε καταλληλότερον εἴς τε τοὺς γονεῖς καὶ ἅπαντας ἁπλῶς τοὺς κατοίκους τοῦ καθ' ὑμᾶς νομοῦ καταληπτὰς τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος διατάξεις τοῦ Νόμου, παραγγέλλοντες αὐτοῖς τὴν ἀκριβῆ αὐτῶν ἐκτέλεσιν, καὶ ἑρμηνεύοντες αὐτοῖς τὰ θεόθεν καὶ παρὰ τῆς πολιτείας ἐπιβεβλημένα αὐτοῖς καθήκοντα ὡς πρὸς τὰ ἑαυτῶν τέκνα, οἷς ὀφείλουσι παρέχειν οὐ μόνον ὑλικὴν τροφὴν πρὸς διατήρησιν τῆς φυσικῆς αὐτῶν ὑπάρξεως, ἀλλὰ καὶ τὰ μέσα τῆς καλλιεργείας τοῦ νοὸς αὐτῶν, ἐξ ἧς πηγάζει τὸ εὖ ἢ ἑτέρως ἔχειν αὐτῶν τε καὶ τῆς κοινωνίας· καθότι ἄλλως ἀντὶ χρησίμων καὶ εὐαγώγων πολιτῶν ῥίπτουσιν εἰς τοὺς κόλπους αὐτῆς βάρη οὐ μόνον περιττὰ ἀλλὰ καὶ ἐπιζήμια πολλάκις. Γνωστοποιήσατε αὐτοῖς ὅτι ἕκαστος πατὴρ ἐστιν ὑπεύθυνος οὐ μόνον ἐνώπιον τῆς πολιτείας ἀλλὰ καὶ τοῦ ἑαυτοῦ δημιουργοῦ διὰ τὴν ἀνατροφὴν τῶν ἑαυτοῦ τέκνων, καὶ ὅτι, παρεκτὸς τῆς ἀπὸ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένης τοῖς μαθήμασι ποινῆς, ἀπόκειται αὐτοῖς καὶ ἑτέρα εἰς τὸ μέλλον ἄϋδιος καὶ ἀτελεύτητος.

Πρὸς τοῦτο δύνανται νὰ συντελέσωσιν ὑμῖν τὰ μέγιστα καὶ οἱ σεβασμιώτατοι Ἱεράχαι, πρὸς οὓς στέλλεται διὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀντίτυπον τῆς παρούσης, καθὼς οἱ πνευματικοὶ πατέρες καὶ οἱ ἐν ἐνεργείᾳ Ἱεροκήρυκες, προτρέποντες ἐν τοῖς προκηρύγμασιν αὐτῶν τοὺς πάντας πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἱεροῦ παραγγέλματος τοῦ διαγορεύοντος ἅπασι τοῖς πιστοῖς «ἐκτρέφειν τὰ τέκνα αὐτῶν ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου», καὶ ἀρυόμενοι ζωηρὰ τὰ παραδείγματα αὐτῶν ἐκ τῶν ἁγίων μάλιστα γραφῶν, ὧν ἰδίως τὸ τοῦ ἱερέως Ἠλὶ φοβερὸν ἀπεταμίευσεν ἡμῖν ἡ θεόπνευστος τῶν Βασιλειῶν βίβλος. Οὗτος ἐπὶ μακρὸν διατελέσας ἱερεὺς εὑηρέστει τῷ Θεῷ, πιστῶς τὰ τῆς λειτουργείας αὐτοῦ διεξαγάγων, ἀλλὰ διὰ πικρίας πολλῆς καὶ θλίψεως κατέβη εἰς τὸν τάφον ἐν δάκρυσι καὶ ἀνίαις, διότι παρημέλησε τὴν ἀγωγὴν τῶν ἑαυτοῦ τέκνων.

Ἐὰν δὲ, ὅπερ ἀπευχόμεθα καὶ δὲν ἐλπίζομεν, αἱ τοιαῦται προτροπαὶ ἀποβῶσιν ἀσυντελεῖς, χωρήσατε τότε ἁρμοδίως εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου κατὰ παντὸς μὴ ὑπείκοντος ταῖς εὐεργετικαῖς αὐτοῦ διατάξεσι, καὶ ἐπιδείξασθε μετὰ πατρικῆς μὲν ἀλλὰ δραστηρίας αὐστηρότητος τὴν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Νόμου ὑμετέραν προθυμίαν, ἧς τὸ ἀποτέλεσμα ἐξακριβώσομεν κυρίως ἐκ τῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον πεμπομένων ἐλέγχων, κατὰ τὴν ἀπὸ 25 ὀκτωβρίου ε. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

6360. ἡμετέραν ἐγκύκλιον, ἀντεξεταζομένων ἑκάστοτε πρὸς τοὺς προαπεσταλμένους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 Δεκεμβρίου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀριθ. πρωτ. 555.

Περὶ τοῦ ὁποῖα τὰ εἰσακτέα ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις βιβλία

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς καὶ τὰς Δημοδιδασκάλους.

Ἐπειδὴ ἡ ἀπὸ 4 Νοεμβρίου π. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 6652 ἐγκύκλιος ἡμῶν διορίζουσα ὡς ἐν χρήσει διδακτικὰ βιβλία ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις μόνα τὰ ἐγκεκριμένα ἔστιν ὅπου παρενενοήθη, καὶ μετὰ τῶν διδακτικῶν βιβλίων συνέχεάν τινες καὶ τὰ πρὸς ἀνάγνωσιν ἁπλῆν, τὰ καλούμενα διὰ τοῦτο Ἀναγνωστικά, καὶ διαστελλόμενα τῶν διδακτικῶν ἐν τῷ τῆς Μεθόδου Ὁδηγῷ (σελ. 278 καὶ 282), καὶ τούτων ἀπέκλεισαν τῶν σχολείων ἢ κατήγγειλαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὡς παρεισακτά τινα, μηδὲν περιέχοντα τὸ ἐπιλήψιμον, παραγγέλλομεν ὑμῖν ἑρμηνεύοντες τὴν ἐγκύκλιον ἡμῶν ἐκείνην βιβλία μὲν διδακτικὰ νὰ μὴ μεταχειρίζησθε συμφώνως τοῖς προδιατεταγμένοις ἄλλα παρὰ τὰ ἐγκεκριμένα· πρὸς γύμνασιν δὲ τῶν μαθητῶν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν νὰ παραδέχεσθε πάνθ' ὅσα συντελοῦσι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον διὰ γλώσσης ὁμαλῆς καὶ καθαρευούσης οὐδὲν συγχρόνως περιέχουσιν ἀντιβαῖνον εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς εὐαγοῦς ἡμῶν θρησκείας καὶ τῆς ἠθικῆς ἐν γένει, καθὼς καὶ εἰς τοὺς κειμένους νόμους καὶ ἔθιμα τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Ἰανουαρίου 1860.

Ὁ Ὑπουργὸς
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 8824.

Περὶ τοῦ μαθήματος τῆς γραμμικῆς Ἰχνογραφίας ὅτι πρέπει νὰ διδάσκεται.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς καὶ τὰς Δημοδιδασκάλους.

Μεταξὺ τῶν μαθημάτων ὅσα κατὰ τὸ 1 ἄρθρ. τοῦ περὶ δημοδι-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δασκαλίας νόμου πρέπει νὰ διδάσκωνται εἰς ἕκαστον δημοτικὸν ἢ τοῦ λαοῦ σχολεῖον συγκαταλέγεται καὶ ἡ Γραμμικὴ Ἰχνογραφία.

Ἀλλ' ἀγνοοῦμεν διατί τὸ μάθημα τοῦτο, τόσῳ χρήσιμον καὶ διὰ πάσας μὲν τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας, ἰδίως δὲ διὰ τοὺς παῖδας ἐκείνους ὅσοι μέλλουσι νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς ὁποιονδήποτε βιομηχανικὸν ἐπάγγελμα, ὄχι μόνον δὲν διδάσκεται ἀλλ' οὔτε κατ' ὄνομα εἶναι γνωστὸν ἐν τοῖς πλείστοις, ἵνα μὴ εἴπωμεν πᾶσι, τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις, ἐνῷ καὶ ἐν τῷ Διδασκαλείῳ ὑπῆρχεν ὑποχρεωτικὴ ἡ παράδοσις αὐτοῦ, εἰς τοὺς ἐν αὐτῷ ἐκπαιδευθέντας δημοδιδασκάλους, καὶ ὁ τῆς Ἀλληλοδιδακτικῆς Μεθόδου ἐν χρήσει Ὁδηγὸς πραγματεύεται περὶ αὐτοῦ διὰ μακρῶν ἐν ἰδιαιτέρῳ κεφαλαίῳ, καὶ βιβλία ἐξεπονήθησαν καὶ ἐξεδόθησαν κανονίζοντα τὴν διδασκαλίαν του.

Παραγγέλλομεν ἑπομένως ὑμῖν ὅσοι δι' ὁποιονδήποτε λόγον παρημελήσατε τὴν διδασκαλίαν τοῦ ἀναγκαιοτάτου τούτου μαθήματος νὰ εἰσαγάγητε ταύτην ἀμέσως ἐν τοῖς σχολείοις ἃ διέπετε, προσδιορίζοντες τὴν ἀπαιτουμένην πρὸς τοῦτο ὥραν συμφώνως ταῖς διατάξεσι τοῦ Ὁδηγοῦ, καὶ φροντίζοντες ὅπως οἱ μαθηταὶ ὑμῶν προμηθευθῶσι τὸ πρὸς τοῦτο χρήσιμον βιβλίον, προαναγγέλλοντες δὲ αὐτοῖς ὅτι εἰς τὰς γενησομένας ἐξετάσεις ἡ ἄγνοια τοῦ μαθήματος τούτου θέλει παρεμποδίσει τὸν προβιβασμὸν ἢ τὴν ἀπόλυσιν αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 22 Ὀκτωβρίου 1865.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 8503.

Περὶ τοῦ ὅτι αἱ προτάσεις τῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν περὶ διαλύσεως σχολείων εἶναι ἀπαράδεκτοι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας.

Προτάσεις ἐνίοτε καθυποβάλλονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐκ μέρους τῶν διοικητικῶν Ἀρχῶν περὶ καταργήσεως δημοτικῶν σχολείων, ἢ διότι δὲν φοιτῶσιν εἰς αὐτὰ μαθηταί, ἢ διότι οἱ δῆμοι δὲν ἐπαρκοῦσι πρὸς διατήρησιν αὐτῶν. Δι' οὐδέτερον τῶν λόγων τούτων δὲν εἶναι δυνατόν, κ. Νομάρχα, νὰ ἐπινεύσῃ τὸ Ὑπουργεῖον, οὗ προϊστάμεθα, εἰς διάλυσιν δημοτικοῦ σχολείου ἅπαξ συστηθέντος, διότι, ὡς πρὸς τὸ πρῶτον μὲν ἀντιτάσσεται τὸ ἄρθρον 6 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, καθ' ὃ *ὅλοι* οἱ εἰς δῆμον ἔχοντα δημοτικὸν σχολεῖον ἀνήκοντες παῖδες *ὀφείλουσιν* ἀπὸ τῶν 5 μέχρι τῶν 12 ἐτῶν τῆς ἡλικίας των νὰ φοιτῶσιν εἰς τὸ σχολεῖον ἐπιβαλλομένου εἰς τοὺς γονεῖς ἢ τοὺς κηδεμόνας των πρόστιμον διὰ πᾶσαν ἀπουσίαν τοῦ παιδός· ὡς πρὸς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὸ δεύτερον δὲ, καθόσον ἡ διατήρησις τῶν δημοτικῶν σχολείων εἶναι κατὰ τὸν περὶ δήμων νόμον καὶ τὸ Σύνταγμα εἰς βάρος ἑκάστου δήμου, συντρεχούσης ἐκ τῶν ἐνόντων καὶ τῆς Κυβερνήσιως, ὅπου ὑπάρχουσι δύο ἢ καὶ περισσότερα σχολεῖα, οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ ποτε ἡ ἀνάγκη τῆς διατηρήσεως τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἢ ἐκπαίδευσις δηλονότι τοῦ λαοῦ, δευτερεύουσα ὁποιασδήποτε ἄλλης δημοτικῆς ἀνάγκης.

Μένει ἄρα εἰς τὰς ἁρμοδίας διοικητικὰς Ἀρχὰς νὰ ἐφαρμόσωσι τὸν νόμον, καὶ τότε μόνον νὰ ἀναγνωρίζωσι κατάργησιν σχολείου, ὅταν ἐξαντλήσωσιν ὅλα τὰ εἰς τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν μέσα πρὸς διατήρησιν αὐτοῦ. Εἰς δὲ τὸ Ὑπουργεῖον ἀπόκειται ἡ πρὸς σύστασιν μόνον καὶ διατήρησιν σχολείων ἄδεια καὶ πρόνοια, οὐδέποτε δὲ ἡ πρὸς κατάργησιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Σεπτεμβρίου 1867.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 8472

Περὶ τοῦ νὰ γνωστοποιῶσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ποῖα σχολεῖα δὲν ἔχουν διδασκάλους

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Καὶ ἄλλοτε ἐπανειλημμένως παρηγγέλθησαν διὰ τῶν ἀπὸ 20 Μαρτίου, 26 Φεβρίου καὶ 12 Νοεμβρ. 1867 καὶ 1868 ἐγκυκλίων τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, αἱ διοικητικαὶ Ἀρχαὶ νὰ γνωστοποιῶσιν αὐτῷ ποῖοι τῶν μετατιθεμένων ἢ διοριζομένων δημοδιδασκάλων μετέβησαν ἐγκαίρως καὶ εὑρίσκονται εἰς τὰς θέσεις των, ἑπομένως ποῖα δημοτικὰ σχολεῖα μένουσι κενὰ, καὶ διατί. Ἀλλὰ παρατηροῦμεν μετὰ λύπης, ὅτι παρέρχονται πολλάκις οὐχὶ ἑβδομάδες ἀλλὰ μῆνες, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον ἀγνοεῖ παντάπασιν, ἐὰν τὰ σχολεῖα ἔχωσιν ἢ ὄχι διδασκάλους, καὶ ὡς ἐκ τούτου συμβαίνει ἐνίοτε νὰ διορίζωνται διδάσκαλοι εἰς σχολεῖα, τὰ ὁποῖα ἔχουσιν ἤδη τοιούτους, καὶ τοὐναντίον πολλὰ σχολεῖα νὰ μένωσι κενὰ, εἰς τὰ ὁποῖα τὸ Ὑπουργεῖον ἔχει κατὰ τὰς ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ σημειώσεις διωρισμένους διδασκάλους. Ὁποῖαι δὲ αἱ ἐκ τούτου συνέπειαι καὶ ὁπόσαι αἱ ἀναφυόμεναι περιπλοκαὶ ἐκ τῆς ἀνωμαλίας ταύτης, ἀπαιτούντων ἐνίοτε μισθοὺς δύο συγχρόνως διδασκάλων διὰ τὸ αὐτὸ σχολεῖον, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸ ὑποδείξωμεν ὑμεῖς. Καθῆκον ἑπομένως τοῦ Ὑπουργείου θεωροῦμεν, ὑπενθυμίζοντες ἔτι ἅπαξ εἰς ὑμᾶς τὰς εἰρημένας ἐγκυκλίους, νὰ ἀπαιτήσωμεν ὥστε νὰ ἐκτελῶνται αὗται κατὰ γράμμα, καὶ κατὰ δεκαπενθήμερον νὰ πληροφορῆται παρ' ὑμῶν τὸ Ὑπουργεῖον ὅτι οἱ διορι-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σθέντες ἢ μετατεθέντες εἰς σχολεῖα τῆς διοικητικῆς ὑμῶν περιφερείας δημοδιδάσκαλοι ἔφθασαν ἐγκαίρως εἰς τὰς θέσεις των, ὅπως ἐκ τοὐναντίου διορίζωνται ἄλλοι ἀντ' αὐτῶν καὶ μὴ μένωσιν ἀργοῦντα τὰ σχολεῖα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 2 Δεκεμβρίου 1869.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. ΣΑΡΑΒΑΣ.

Ἀριθ πρωτ. 8221.

Περὶ μὴ μεταθέσεως δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Ἡ μετάθεσις δημοτικοῦ σχολείου ἀπὸ χωρίον εἰς χωρίον διήγειρε πάντοτε παράπονα ἐκ μέρους τῶν κατοίκων, τὰ ὁποῖα τὸ Ὑπουργεῖον, οὗ προϊστάμεθα, δὲν δύναται ἢ νὰ δικαιολογήσῃ, καθόσον ἑκάστη κοινότης ὡς καὶ πᾶν ἄτομον ἔχει τὸ δικαίωμα ἐν ἰσοπολιτείᾳ νὰ μετέχῃ ἐξ ἴσου τῶν ὠφελημάτων, καθὼς μετέχει καὶ τῶν ὑποχρεώσεων, ὅσας ἐπιβάλλει αὐτοῖς ἡ κοινωνία. Τούτου τεθέντος, δὲν θέλετε τοῦ λοιποῦ παραδέχεσθαι οὔτε καθυποβάλλει ἡμῖν πρότασιν περὶ μεταθέσεως σχολείου, πρὶν πληροφορηθῆτε ὅτι τὰ παιδία τοῦ ἑτέρου τῶν σχολείων δὲν θέλουσι μένει, ὡς ἐκ τῆς μεταθέσεως ταύτης, παντάπασιν ἀδίδακτα, καὶ πρὶν τὸ ἁρμόδιον Ἐπαρχιακὸν Συμβούλιον ἐγκρίνῃ διὰ πράξεως αὐτοῦ ἠτιολογημένης τὴν τοιαύτην μετάθεσιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Ὀκτωβρίου 1871.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΑΘ. Γ. ΠΕΤΜΕΖΑΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 8304.

Περὶ νέας ἐγκρίσεως τῶν διὰ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα βιβλίων μετατυπουμένων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐξεδόθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, ἐγκύκλιοι ἐγκρίνουσαι ἢ καὶ ἁπλῶς συνιστῶσαι ὡς εἰσαγώγιμα εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα διάφορα βιβλία εἴτε διδακτικὰ εἴτε ἀναγνωστικά, καὶ τὰς ἐγκυκλίους ταύτας προτάττουσι συνήθως οἱ ἐκδόται ἢ συντάκται τῶν βιβλίων τούτων ἐν κεφαλίδι τοῦ βιβλίου. Ἡ δὲ ἀπὸ 17

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Νοεμβρίου 1867 ἐγκύκλιος, (*) περιεχομένη ἐν σελίδι 466 τοῦ Β' Μέρους τῆς τοῦ Π. Κλάδου Συλλογῆς, παρήγγειλε μάλιστα τοῖς δημοδιδασκάλοις ν' ἀποκλείωσιν ἐν τῷ ἅμα ἀπὸ τῶν σχολείων, ἃ διέπουσι, πᾶν βιβλίον τοῦ ὁποίου δὲν ὑπάρχει συνεκδεδομένη καὶ ἡ πρὸς χρῆσιν αὐτοῦ ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις ἄδεια. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ βιβλία ταῦτα, μετατυπούμενα πολλάκις, τροποποιοῦνται ἑκάστοτε κατὰ τὸ δοκοῦν τῷ ἐκδιδόντι μετὰ προσθηκῶν ἢ ἀφαιρέσεων, καὶ συμβαίνει ὡς ἐκ τούτου, ὥστε τὸ μετεκδιδόμενον βιβλίον νὰ ἦν' ἐνίοτε πᾶν ἄλλο παρὰ τὸ ἐγκριθὲν ἢ συστηθέν, ἀντίτυπον τοῦ ὁποίου ἐν τοσούτῳ διατηρεῖται ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ Ὑπουργείου, παραγγέλλομεν δι' ὑμῶν ταῖς ἐφορευτικαῖς τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐπιτροπαῖς, καθὼς καὶ τοῖς δημοδιδασκάλοις, πρὸς τοὺς ὁποίους θέλετε διευθύνει καὶ ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον τῆς παρούσης, ὅλα τὰ τοιαῦτα βιβλία, ὅσα ἀναγγέλλονται ὡς δεύτερον ἢ τρίτον καὶ καθεξῆς ἐκδοθέντα, καὶ δὲν φέρουσιν ἐν τῷ προμετωπίῳ αὐτῶν συνεκδεδομένην καὶ τὴν περὶ τῆς νέας ἐκδόσεως νεωτέραν τοῦ Ὑπουργείου ἔγκρισιν, τὴν ὁποίαν ὀφείλει ὁ συντάκτης ἢ ἐκδότης τοῦ βιβλίου νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου πρὶν μετατυπώσῃ τὸ βιβλίον του, καθυποβάλλων εἰς αὐτὸ ἀντίτυπον τοῦ μετατυπωθέντος καὶ σημειῶν τὰς γενομένας ἐν αὐτῷ μεταβολὰς, νὰ ἀποκλείηται τοῦ σχολείου ἀπροφασίστως, καταγγελλομένου συγχρόνως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ τοῦ μετατυπώσαντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ὀκτωβρίου 1871.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΑΘ. Γ. ΠΕΤΜΕΖΑΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 8328.

Περὶ τῆς ὑποχρεωτικῆς διδασκαλίας κατὰ τὸ 6 ἄρθρον τοῦ Νόμου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Παρατηροῦμεν μετ' ἀπορίας ὅτι τοῦ 6 ἄρθρου τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου, ὑποχρεοῦντος ἐπὶ ποινῇ προστίμου πάντας τοὺς εἰς δῆμον ἔχοντα δημοτικὸν σχολεῖον ἀνήκοντας παῖδας νὰ φοιτῶσιν εἰς τὸ σχολεῖον ἀπὸ τοῦ πέμπτου μέχρι τοῦ δωδεκάτου ἔτους τῆς ἡλικίας των, οὐ μόνον οὐδεμία χρῆσις ἀλλ' οὔτε μνεία ἁπλῶς γίνεται ὡς ἐὰν πρόκειται περὶ ἀσημάντου καὶ ἀδιαφόρου τινὸς πράγματος, καὶ οὐχὶ περὶ τῆς διὰ τῶν γραμμάτων ἀναγεννήσεως ὁλοκλήρου τῆς κοινωνίας· ὡς ἐκ τῆς τοιαύτης δὲ ὀλιγωρίας ἐν κωμοπόλεσιν ἀριθμούσαις χιλίους κατοίκους μόλις φοιτῶσιν εἰς τὸ σχολεῖον ὀγδοήκοντα, ἐνιαχοῦ δὲ πεντήκοντα μόνον παιδία! Πρὸς διατήρησιν ἐν τούτοις

(*) Τὴν ἐγκύκλιον ταύτην δὲν ἐδημοσιεύσαμεν ἅτε ἀποβλέπουσαν εἰς τὸν ὀδηγὸν τῆς ἀλληλοδιδακτικῆς μεθόδου καὶ τοὺς πίνακας τῆς ἀναγνώσεως καὶ ἀριθμητικῆς.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῶν δημοτικῶν σχολείων οἱ δῆμοι δαπανῶσι κατ' ἔτος, συνεισφερούσης ἐκ τῶν ἐνόντων καὶ τῆς Κυβερνήσεως, διὰ τὴν μισθοδοσίαν μόνον τῶν δημοδιδασκάλων ἑκατὸν μυριάδας δραχμῶν. Τίς ἡ αἰτία τούτου; Εἶναι ἄραγε ἡ περὶ τὴν ἐφαρμογὴν δυσχέρεια; Εἶναι ἡ ἐθελοκακία τῶν χωρικῶν ἰδίως; Καὶ τὰ κωλύματα ταῦτα εἶναι τάχα ἀνυπέρβλητα; Τοὐλάχιστον δὲν ἔπρεπε νὰ γίνωσι παντοῦ ἀπόπειραι, ὅπως ἀπαλλαγῶμεν τῆς εὐθύνης, ἥτις βαρύνει ἐφ' ἡμῶν τε καὶ Ὑμῶν; Τοῦτο ἀξιῶ Ὑμᾶς εὐελπιστῶν ὅτι ἡ ἐπιτυχία κατὰ μέγα μέρος θέλει στέψει τὰς προσπαθείας σας· ἀλλ' ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι αὗται ἀδιάκοποι, ἐνδελεχεῖς, μὴ ἐνδίδουσαι ἐνώπιον τῶν πρώτων ἴσως ἐμποδίων. Γνωστοποιήσατε δὲ ἐγκαίρως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐνεργειῶν Ὑμῶν, ἀφ' οὗ ἐμφρόνως διευθύνητε αὐτάς, στοχαζόμενοι τοῦ τε χρόνου καὶ τοῦ τόπου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Σεπτεμβρίου 1872.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. Σ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 8495.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Κοινοποιοῦμεν ὑμῖν ἀντιγεγραμμένην ὄπισθεν τῆς παρούσης τὴν ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν ἀπάντησιν ἡμῶν πρὸς τὸν Ἔπαρχον Γορτυνίας, συνιστῶντες ὑμῖν τὴν μετ' ἐπιστασίας ἀνάγνωσιν αὐτῆς, καθόσον ἡ αὐτὴ δυστυχῶς ἀθλιότης ἐπικρατεῖ καὶ εἰς τὰ περισσότερα σχολεῖα τῆς καθ' ὑμᾶς διοικητικῆς περιφερείας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1872.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. Σ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ἀριθ. 8495.

Πρὸς τὸν Ἔπαρχον Γορτυνίας.

Κατέθλιψεν ἡμᾶς, κ. Ἔπαρχε, ὡς ἦτον ἐπόμενον, ἡ ἀπὸ 20 τοῦ λήγοντος καὶ ὑπ' ἀριθ. 3972 ἀναφορά σας, περιγράφουσα τὴν ἐλεεινότητα τῶν περισσοτέρων σχολείων τῆς διοικητικῆς ὑμῶν περιφερείας. Ἀποτέλεσμα καθ' ἡμᾶς φυσικὸν α) μὲν τοῦ κατεσπευσμένου πολλαπλασιασμοῦ τῶν σχολείων, τὸν ὁποῖον τὸ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργεῖον ἐφρόντισε πρὸ ἐτῶν νὰ περιστείλῃ, ἀπαιτῆσαν διὰ τῆς ἀπὸ 5 Μαΐου 1864 ἐγκυκλίου του ἐγγυήσεις τοὐλάχιστον τινὰς περὶ τῆς διαρκείας αὐτῶν, ἄπαξ συστηθέντων, καὶ β') ἡ μὴ ἐφαρμογὴ τοῦ 6 ἄρθρου τοῦ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου, περὶ ἧς ἀπεστάλησαν ὑμῖν ἀρτίως τὰ εἰκότα διὰ τῆς ἀπὸ 18 τοῦ μηνὸς ἡμετέρας ἐγκυκλίου. Δὲν θέλομεν νὰ ἀποδώσωμεν τὴν κυρίως αἰτίαν τῆς λυπηρᾶς ταύτης καταστάσεως εἰς τὴν ἐκ συστήματος δυστροπίαν ἢ τὴν κακῶς ἐννοουμένην οἰκονομίαν πολλῶν δημάρχων, διότι ἀσμενιζόμεθα βλέποντες μεταξὺ αὐτῶν καὶ πολλὰς ἐντίμους ἐξαιρέσεις. Ἀλλ' ὅπως ἂν ἔχῃ τὸ περὶ τούτου, δὲν ἀπελπιζόμεθα, οὔτε ὑμεῖς πρέπει ν' ἀπελπισθῆτε, ὅπερ τὸ χείριστον πάντων, καὶ διὰ τοῦτο συντέμνομεν εἰς τὰ ἑξῆς τὴν ἀπάντησιν ὑμῶν.

Α'. Κατάργησιν σχολείου, ἅπαξ συστηθέντος, δὲν παραδεχόμεθα, οὔτε ἀναγνωρίζομεν·

Β'. Μετάθεσιν σχολείου ἀπὸ χωρίου εἰς χωρίον δὲν ἐγκρίνομεν, πρὶν ἀποφασίσῃ περὶ τούτου ὡρισμένως τὸ ἁρμόδιον Ἐπαρχιακὸν Συμβούλιον.

Γ'. Τὴν διδασκαλίαν τῶν παιδίων ὅλων ἀνεξαιρέτως τῆς κοινότητος τῆς ἐχούσης δημοτικὸν σχολεῖον θεωροῦμεν κατὰ τὸν Νόμον ὑποχρέωσιν.

Δ'. Ἡ προτεινομένη ἀπορία τῶν δήμων, μὴ ἐπαρκούντων δῆθεν πρὸς τὴν ἐν ἀρίστῃ πάντοτε καταστάσει διατήρησιν τῶν παρ' αὐτοῖς σχολείων, οὐδόλως δικαιολογεῖ τὴν παραμέλησιν αὐτῶν.

Ἡ διδασκαλία τοῦ λαοῦ εἶνε ἡ πνευματικὴ αὐτοῦ τροφή, καὶ χωρὶς αὐτῆς δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ καὶ μάλιστα σήμερον ἐν τῇ κοινωνικῇ αὐτοῦ ζωῇ. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον ἡ Κυβέρνησις οὐδέποτε ἐφάνη φειδωλή, συντρέχουσα ἐκ τῶν ἐνόντων τοὺς δήμους.

Τῶν διοικητικῶν ἄρα ἀρχῶν ἔργον εἶνε τὸ μετὰ τοῦτο ἐπιμενουσῶν ἀνενδότως εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν μέτρων ὅσα κρίνουσι συντελεστικὰ πρὸς τὸν ἐπιδιωκόμενον ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως σκοπόν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1872.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. Σ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 7114.

Συστατικὴ τῆς δι' εἰκόνων διδασκαλίας τῶν παιδίων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Δημοδιδασκάλους.

Πρὸς ἀποφυγὴν παλιλλογίας ἀντιγράφομεν κατωτέρω τὴν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, οὗ προϊστάμεθα, ἀναφορὰν τοῦ Συμβουλίου τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας, ἐκ τῆς ὁποίας πληροφορεῖσθε τὸν σκοπὸν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

καὶ τὰ εὐάρεστα ἀποτελέσματα τῆς δι' εἰκόνων διδασκαλίας τῶν παίδων, εἰς τῆς ὁποίας τὴν ἐπιτυχίαν δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θέλετε συντελέσει καὶ ὑμεῖς, προτρέποντες τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς, παρ' αἷς διδάσκετε, ν' ἀποκτήσωσι τὰς εἰκόνας ταύτας, τὰς ὁποίας προσπαθήσατε μετὰ τοῦτο νὰ καταστήσητε ὅσον οἷόν τε χρησιμωτέρας, ὁδηγούμενοι πρὸς τοῦτο καὶ ὑπὸ τῶν συνοδευόντων αὐτὰς ἑρμηνευτικῶν βιβλιαρίων, τῶν ὁποίων τὸ εὔωνον εἶναι ἓν τῶν πολλῶν καὶ ἄλλων πλεονεκτημάτων ὅσα συνιστῶσιν εἰς πάντα ἐπιθυμοῦντα τὴν θρησκευτικὴν καὶ ἠθικὴν προκοπὴν τῆς πρωτομαθοῦς μικρᾶς νεολαίας τὰς ὡραίας ταύτας εἰκόνας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 2 Ὀκτωβρίου 1872.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. Σ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

« Ἀφ' ἧς εἰσήγαγεν ἡ Φιλεκπαιδευτικὴ Ἑταιρία τὸ σύστημα τῆς » νηπιαγωγίας, εἶδε θαυμάσιον τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δι' εἰκόνων παρα- » δόσεως τῶν διαφόρων μαθημάτων, ὅτι ταῦτα ἐντυποῦνται εὐχερέ- » στερον εἰς τὴν μνήμην τῶν τε νηπίων καὶ τῶν παίδων. Διὰ νὰ » καταστήσῃ δὲ κοινοτέραν τὴν χρῆσιν αὐτῶν διὰ τῆς εὐωνίας εἴς τε » τὰ Νηπιαγωγεῖα καὶ τὰ λοιπὰ σχολεῖα τῆς Ἑλληνικῆς νεότητος, » παρεσκεύασε τὰς εἰκόνας τῆς Ἱερᾶς Ἱστορίας καὶ τῶν ἠθικῶν διη- » γημάτων καλλιτεχνικῶς συντεταγμένας καὶ ζωηροῖς χρώμασι κε- » χρωματισμένας. Χορηγεῖ δὲ αὐτὰς εἰς τὸ ἥμισυ σχεδὸν τῆς ἀγο- » ραίας τιμῆς, ἤτοι τῆς μὲν Καινῆς Διαθήκης 14 εἰκόνας ἀντὶ

		δραχμῶν 7	
» Τῆς δὲ Παλαιᾶς Διαθήκης 30 εἰκόνας...	»	15	30
» Καὶ τῶν ἠθικῶν διηγημάτων 14 ...	»	8	

» Τὰ δὲ ἑρμηνευτικὰ αὐτῶν τρία βιβλία ἀνὰ 50 λεπτὰ ἕκαστον.

« Ἐξέδωκε δὲ καὶ βιβλίον χρησιμώτατον εἴς τε τοὺς δημοδιδα- » σκάλους καὶ τὰς διδασκάλους ἐν γένει καὶ εἰς πάντας τοὺς γονεῖς, » ἐπιγραφόμενον « Συμβουλαὶ καὶ ὁδηγίαι περὶ διευθύνσεως σχολείων » κτλ. » ἀντὶ λεπτῶν 75.

Ἀριθ. πρωτ. 8275.

Περὶ ἀποκλεισμοῦ τῶν μὴ ἐγκεκριμένων μετὰ πᾶσαν νέαν ἔκδοσιν βιβλίων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους.

Πρὶν ἢ προβῶμεν πρὸς τιμωρίαν τῶν παραδεχομένων εἰς τὰ σχολεῖα, ἃ διέπουσι, βιβλία μὴ ἐγκεκριμένα, κατὰ τὰς ἀπὸ 17 Νοεμ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

βρίου 1867 (σελ. 466 τῆς τοῦ Π. Κλάδου Συλλογῆς) καὶ 23 Βρίου 1871 (*) ἐγκυκλίους τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, παραγγέλλομεν ὑμῖν διὰ τελευταίαν φορὰν ν' ἀποκλείσητε ἀμέσως, ἐὰν δὲν ἀπεκλείσατε μέχρι τοῦδε, πᾶν διδακτικὸν βιβλίον, μὴ φέρον συνεκδεδομένην ἐν κεφαλίδι αὐτοῦ καὶ τὴν πρὸς χρῆσιν αὐτοῦ ἄδειαν τοῦ Ὑπουργείου *ὑλόγραφον*, καθότι δὲν ἀρκεῖ μόνη ἡ γενικὴ καὶ ἀόριστος φράσις *κατ' ἔγκρισιν*, τὴν ὁποίαν προτάττουσί τινες, ὄχι βέβαια μὲ σκοπὸν εἰλικρινῆ, τῶν ἑαυτῶν βιβλίων. Προλέγομεν δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐδεμία δικαιολόγησις δύναται τοῦ λοιποῦ ν' ἀπαλλάξῃ ὑμᾶς, εἴτε εἰς δημόσιον εἴτε καὶ εἰς ἰδιωτικὸν σχολεῖον διδάσκετε, τῆς ἐπενεχθείσης τιμωρίας εἰς τοὺς καπηλευομένους τὴν ὑπηρεσίαν πρὸς ἀθέμιτον χρηματισμόν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 10 Ὀκτωβρίου 1873.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 3331.

Περὶ διατηρήσεως τῶν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ.κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Κοινοποιοῦμεν ὑμῖν ἐν ἀντιγράφῳ τὴν ὑπὸ σημερινὴν χρονολογίαν διαταγὴν ἡμῶν πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀρκαδίας, ἐξ ἧς θέλετε πληροφορηθῆ α') μὲν ὅτι κατάργησιν δημοτικοῦ σχολείου, ἅπαξ συστηθέντος, οὐδέποτε τὸ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργεῖον δύναται ν' ἀναγνωρίσῃ, καθὼς πολλάκις ὑμῖν τοῦτο καὶ πρότερον ἐγκυκλίως ἐγνωστοποιήθη, καὶ β') ὅτι ὅπου τυχὸν οἱ δῆμοι δὲν προϋπελόγισαν ποσὸν διὰ τοὺς μισθοὺς τῶν δημοδιδασκάλων, ὀφείλετε ὑμεῖς νὰ προσθέσητε τοῦτο, κατὰ τὴν ἀπὸ 16 Ὀκτωβρίου 1867 ἐγκύκλιον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 2 Μαΐου 1874.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ι. ΒΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 3331.

Πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀρκαδίας.

Μεθ' ὅσα περὶ τῆς αὐθαιρέτως τολμηθείσης καταργήσεως τινων δησοτικῶν σχολείων ἐν Μεγαλοπόλει τῆς Γορτυνίας ἐπεστάλησαν

(*) Ὅρα σελίδα 175.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐπανειλημμένως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου πρὸς τὸ Νομαρχεῖον, παραγγέλλομεν ὑμῖν ἤδη ὁριστικῶς νὰ φροντίσητε χωρὶς ἀναβολῆς, ὅπως οὐ μόνον τὰ καταργηθέντα σχολεῖα ἐπαναλάβωσιν ἀμέσως τὰς ἐργασίας των, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς δημοτικοὺς προϋπολογισμοὺς τοῦ τε ἀρξαμένου ἔτους καθὼς καὶ τῶν ἐφεξῆς νὰ συμπεριληφθῶσι τὰ διὰ τὴν δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν ἀπαιτούμενα ἔξοδα, περικοπτομένων ἂν ἦν' ἀνάγκη ἄλλων τοιούτων, ὄχι τοσαύτης σπουδῆς ἀξίων, ὅσην ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ καταβάλλῃ ἀνενδότως πρὸς τὴν στοιχειώδη τοῦ λαοῦ ἐκπαίδευσιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 2 Μαΐου 1874.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ι. ΒΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 4064, 4209.

Περὶ ἀπαγορεύσεως βιβλίων τινῶν ἐν τοῖς σχολείοις.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Διευθυντὰς τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ δημοτικῶν ἢ ἰδιωτικῶν σχολείων ἀρρένων τε καὶ θηλέων.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διεβίβασε πρὸς ἡμᾶς διὰ τοῦ ἀπὸ 22 τοῦ παρελθόντος μηνὸς καὶ ὑπ' ἀριθ. 2985, 3118 ἐγγράφου αὐτῆς κατάλογον βιβλίων τινῶν (ὅσα εἰσὶν ἄχρι τοῦδε εἰς αὐτὴν γνωστὰ), ὧν ἡ ἀνάγνωσις καὶ ἡ χρῆσις ἀπαγορεύεται ἐν τοῖς σχολείοις, ἅτε δυναμένων νὰ ἐμποιήσωσιν ἐν τῷ πνεύματι τῆς εὐσεβοῦς νεολαίας ἐντυπώσεις ἐναντίας πρὸς τὰ Δόγματα, τὰ Μυστήρια, τοὺς Κανόνας, τὴν Διδασκαλίαν, τὰς παραδόσεις, τὰς τελετάς, καὶ τὰ ἔθιμα τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας.

Ἐπειδὴ δὲ πληροφορούμεθα ὅτι προσπάθειαι γίνονται εἰς διάδοσιν τῶν βιβλίων τούτων μεταξὺ τοῦ λαοῦ καὶ εἰς παρεισαγωγὴν αὐτῶν ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις, παραγγέλλομεν ὑμῖν καθάπαξ νὰ προσέχητε αὐστηρῶς νὰ μὴ ὑπεισέλθῃ δι' οἱονδήποτε λόγον τι τῶν τοιούτων βιβλίων ἐν τοῖς ὑφ' ὑμῶν διευθυνομένοις σχολείοις. Τὸν κατάλογον τῶν βιβλίων τούτων ὑποσυνάπτομεν ἐνταῦθα πρὸς γνῶσιν ὑμῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 19 Ἰουνίου 1876.

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΜΙΛΗΣΙΣ.

Κατάλογος ἀπηγορευμένων βιβλίων ὅσα εἰσὶ μέχρι τοῦδε γνωστὰ εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον.

1) Τῆς παλαιᾶς Διαθήκης ἅπαντα ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ ἀρχετύπου εἰς κοινὴν Ἑλληνικὴν διάλεκτον μεταφρασθέντα.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

2) Τῆς Καινῆς Διαθήκης ἅπαντα (μετάφρασις).
3) Ἡ Καινὴ Διαθήκη παραφρασθεῖσα εἰς τὴν καθωμιλημένην γλῶσ.
4) Ἡ Παλαιὰ κατὰ τοὺς Ο' (μετάφρασις).
5) Τὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον μετὰ ἐξηγηματικῶν σημειώσεων καὶ πρακτικῆς παρατηρήσεως.
6) Ἡ πρόοδος τοῦ χριστιανοῦ ἀποδημητοῦ.
7) Πρακτικὴ ἔρευνα τοῦ θρησκευτικοῦ συστήματος τοῦ κατ' ἐπάγγελμα χριστιανοῦ.
8) Ἡ αὐγή, ἤτοι σειρά τις τῆς πρωϊαιτάτης θρησκευτικ. μαθήσεως.
9) Διδασκαλία ἐπὶ διδασκαλίαν, ἤτοι δευτέρα τις σειρὰ κτλ.
10) Ἐντολὴ ἐπὶ ἐντολὴν, ἤτοι τρίτη σειρὰ κτλ.
11) Ἀπάντησις πρὸς τὸν Τίββωνα.
12) Ἀπάντησις εἰς τὸν Πάννην.
13) Περὶ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Ἁγίου Παύλου.
14) Συνοπτικὴ ἱστορία τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.
15) Συλλογὴ ὠφελίμων ἀναγνωσμάτων τόμ. α'.
16) Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου τὰ περὶ ἀναγνώσεως τῶν Γραφῶν.
17) Συλλογὴ ὠφελίμων ἀναγνωσμάτων τόμ. β'.
18) Περὶ τῆς αἰωνίου ἀναπαύσεως τῶν πιστῶν.
19) Παραίνεσις πρὸς τοὺς ἀμετανοήτους ἁμαρτωλοὺς, κτλ.
20) Ἀναλογία τῆς θρησκείας, κτλ. κτλ.
21) Σύντομοι παρατηρήσεις περὶ τῆς Ἱστορίας τοῦ κύρους τοῦ σκοποῦ τοῦ Σαββάτου.
22) Ἐξέτασις τῆς ἐσωτερικῆς σαφηνείας τοῦ Χριστιανισμοῦ.
23) Ἱστορία τῆς Μαρίας Λιθρόπης.
24) Ἡ θυγάτηρ τοῦ γεωργοῦ.
25) Ὁ φίλος τοῦ ἁμαρτωλοῦ.
26) Ἠθικὰ διηγήματα.
27) Ἡ Κυριακὴ ἡμέρα.
28) Γραφικαὶ διηγήσεις.
29) Ὁ καλὸς ποιμήν.
30) Διάλογος περὶ τοῦ ὅτι εἶναι θεόπνευστος ἡ Γραφή.
31) Περὶ μετανοίας.
32) Φυσικὴ Θεολογία.
33) Μήτηρ Οἰκουροῦσα.
34) Ἄπιστοι ἐνστάσεις.
35) Τὰ ἄτοπα τοῦ θεϊσμοῦ.
36) Ἡ εὐγενὴς Ἰωάννα Γρέϋ.
37) Τὸ μαραμένον φύλλον.
38) Συνέκδημος Ἱερατικός.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. πρωτ. 8207.

Περὶ θεραπείας τῶν ἀναγκῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας.

Πρὸς τὴν Νομαρχίαν 'Αρκαδίας ἐπέστειλα τὸ κάτωθι τῆς παρούσης κοινοποιούμενον ὑμῖν ἔγγραφον. 'Αφορῶντες, κύριε Νομάρχα, εἰς τὴν κατατρύχουσαν τὰ προκαταρκτικὰ σχολεῖα δυστυχίαν, ἐπελθοῦσαν βεβαίως ἐκ πολλῶν αἰτίων, ὧν ὅμως ἕνια δὲν ἤθελον εἰκότως θεωρηθῆ πάντη ἄσχετα πρὸς τὴν ὀλιγωρίαν τῶν Διοικητικῶν ἀρχῶν τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν ἐποπτείαν καὶ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτῶν, καὶ ἀναλογιζόμενοι τὰ ἐκ τῆς δυστυχίας ταύτης λεληθότως προερχόμενα δυσυπέρβλητα κωλύματα τῆς ὑλικῆς καὶ ἠθικῆς προόδου τοῦ τόπου, θέλετε ἐπιμεληθῆ νὰ συντελέσητε τὸ ἐφ' ὑμῖν πρὸς θεραπείαν τῆς νοσερᾶς τῶν δημοτικῶν σχολείων καταστάσεως, ὑποβοηθοῦντες κατὰ τοῦτο τὰς ἐνεργείας τῆς Κυβερνήσεως ἀρξαμένας ἤδη διὰ συστάσεως τοῦ ἐν 'Αθήναις Διδασκαλείου καὶ μελλούσας νὰ συνεχισθῶσιν ἀναμφιβόλως, καὶ θέλετε ἐπιζητήσει τὴν ἐν τῷ καθ' ὑμᾶς νομῷ ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν τῶν πρὸς τὴν Νομαρχίαν 'Αρκαδίας παρηγγελμένων, ἐνθυμούμενοι ὅτι, ἂν ἤθελέ τις σταθμίσει καθ' ἓν τὰ ὑμέτερα καθήκοντα ὡς πρὸς τὴν ἀξίαν τῶν διὰ τῆς ἐπιτελέσεως ἑκάστου αὐτῶν συντηρουμένων ἢ προαγομένων ἀγαθῶν ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ Πολιτείᾳ, μάτην ἤθελεν ἀναζητήσει νὰ ἀνεύρῃ μεταξὺ αὐτῶν ἄλλο βαρύτερον καὶ σπουδαιότερον τοῦ τῆς ἐπιμελείας πρὸς διάδοσιν τῶν δημοτικῶν γραμμάτων ἐν ταῖς τάξεσι τοῦ λαοῦ.

'Εν 'Αθήναις τῇ 9 'Οκτωβρίου 1878.

Ὁ Ὑπουργὸς
Θ. Π. ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

'Αριθ. πρωτ. 7106.

Πρὸς τὴν Νομαρχίαν 'Αρκαδίας.

Μετὰ λύπης παρατηροῦμεν ὑμῖν, κύριε Νομάρχα, ὅτι ὑποβαλόντες πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τυπικῶς τὰς ἐκθέσεις τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων τοῦ δήμου Τριπόλεως, ὀρθὰς καὶ δικαίας ποιουμένων παραστάσεις περὶ τῆς βελτιώσεως τῶν κακῶς ἐχόντων ἐν τοῖς σχολείοις τῆς πρωτευούσης τοῦ καθ' ὑμᾶς νομοῦ, οὐδένα λόγον ποιεῖσθε, ὡς περὶ ὑποθέσεως ἐπουσιώδους, ἥτις ἥκιστα ἠδύνατο νὰ ἐφελκύσῃ τὴν προσοχὴν τῆς ἀνωτάτης τοῦ νομοῦ Διοικη-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τικῆς ἀρχῆς, ἐνῷ εἰς αὐτὴν, ὡς τὸν ἄμεσον ἐπόπτην καὶ κηδεμόνα τῶν κοινοτήτων, εἶνε ἀνατεθειμένη ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἡ μέριμνα περὶ τῆς προαγωγῆς τῶν ὑλικῶν καὶ ἠθικῶν συμφερόντων αὐτῶν, καὶ τὸ ὑψηλὸν τοῦτο καθῆκον εἶνε ἡ δικαιολογικὴ βάσις, ἐφ' ἧς στηρίζεται ἡ μεγάλη ἐξουσία, δι' ἧς περιέβαλε τὴν εἰρημένην ἀρχὴν ἡ Πολιτεία, καὶ μάλιστα ἡ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀρνησικυρίας ἐπὶ τῶν ψηφισμάτων τῶν δημοτικῶν συμβουλίων, καὶ δὴ καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ, δι' οὗ ἀναγνωρίζονται αἱ κοινωνικαὶ ἀνάγκαι τῶν δήμων καὶ ἐπιζητεῖται ἡ θεραπεία αὐτῶν. Δὲν ἀγνοεῖτε δὲ, κύριε Νομάρχα, ὅτι ἡ διὰ τῆς διαδόσεως τῶν στοιχειωδῶν γνώσεων πνευματικὴ ἀνάπτυξις καὶ ἠθικὴ μόρφωσις τῶν παίδων τῶν μετ' οὐ πολὺ πολιτῶν εἶνε ἡ ἀμεσωτάτη ὁδὸς ἡ ταχύτερον πάσης ἄλλης φέρουσα πρὸς τὴν ἐπίτευξιν τοῦ ὑψίστου τῆς κοινωνίας καὶ τῆς Πολιτείας σκοποῦ τῆς ἐν αὐταῖς τοῦ ἀγαθοῦ πραγματώσεως, ἀφ' ἧς ἥ τε τοῦ ἀτόμου εὐημερία καὶ ἡ τοῦ Κράτους εὐεξία καὶ ἰσχύς. Ἡ θρησκευτικὴ ἀγωγὴ καὶ ἡ σὺν τῇ ἀναπτύξει τοῦ πνεύματος ῥύθμισις τῶν ἠθῶν τῶν νέων πολιτῶν κατὰ τὴν ἁπαλὴν ἡλικίαν διὰ καλῶς ὠργανισμένων καὶ ἐπιτυχῶς λειτουργούντων δημοτικῶν σχολείων εἶνε τὸ σπουδαιότατον τῆς Κυβερνήσεως μέλημα, διότι ἀπὸ τῶν προκαταρκτικῶν ἰδίως σχολείων ἀναμένει, κύριε Νομάρχα, τὴν καλλιέργειαν τῶν κοινωνικῶν ἀρετῶν καὶ τὴν διάπλασιν ἀκραιφνοῦς ἐθνικοῦ χαρακτῆρος, ὧν ἄνευ εἰς οὐδὲν καὶ ἄριστοι νόμοι ὠφελοῦσι καὶ μάλιστα παρ' ἡμῖν, οἵτινες στερούμεθα πάσης ἀπὸ τοῦ οἴκου ἐπικουρίας, ἕνεκεν αἰτίων ἐχόντων, ὡς γνωστὸν, τὴν ῥίζαν ἐν ταῖς ἱστορικαῖς τοῦ ἔθνους περιπετείαις. Ἀλλὰ μὴ καὶ ἡ ὑλικὴ εὐημερία δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ χωρὶς τῆς τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας προσηκούσης καλλιεργείας, ἀφ' ἧς ἡ πρὸς τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν οἰκονομίαν ἀγάπη, ἡ πρὸς τὴν αὔξησιν τῶν ὑλικῶν πόρων καὶ τὴν μεμετρημένην καὶ συνετὴν χρῆσιν αὐτῶν ἐπιμέλεια καὶ ἡ πρὸς τοὺς νόμους, τοὺς πάντων τούτων τῶν ἀγαθῶν φρουροὺς, ἐνδόμυχος καὶ ἐν συνειδήσει εὐλάβεια;

Καὶ ὅμως γνωστὸν εἶνε ὅτι ἡ σημερινὴ τῶν δημοτικῶν σχολείων κατάστασις ἥκιστα συντελεῖ εἰς τὸν ἐπιδιωκόμενον τοῦτον σκοπόν. Τὰ σχολεῖα, καθ' ἑκάτερον τῶν ἀπαρτιζόντων αὐτὰ στοιχείων κρινόμενα, δυστυχοῦσιν ἤτοι κατά τε τὸ πνευματικὸν, τὴν εὐπαιδευσίαν δηλονότι τοῦ διδάσκοντος καὶ τὴν εὐμεθοδίαν καὶ ἐπιμέλειαν αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὸ ὑλικὸν, ἤτοι τὴν τοῦ παιδευτηρίου καταλληλότητα καὶ τὴν τῶν ἀναγκαίων βιβλίων καὶ τῶν ἄλλων διδακτικῶν μέσων εὐπορίαν, δι' ὧν τὰ μαθήματα μεταδίδονται τοῖς μαθηταῖς σαφῶς καὶ εὐαντιλήπτως. Καὶ ἡ μὲν παρασκευὴ ἱκανῶν καὶ εὐμεθόδων διδασκάλων ἔργον οὖσα τῆς Κυβερνήσεως θέλει ἐπιδιωχθῆ διὰ συστάσεως πλειόνων διδασκαλείων καὶ συχνῶν ἐπιθεωρήσεων, αἵτινες θέλουσι καταστήσει ἐκ τῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἐπιμελεστέρους μὲν τοὺς ὁπωσδήποτε κινουμένους αὐτῶν, ἀπαλλάξει δὲ τὰ σχολεῖα τῶν ὅλως ἀνι-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κάνων καὶ ἀβελτέρων. Τοῦ παιδευτηρίου ὅμως ἡ καταλληλότης καὶ τοῦ ἀναγκαιοῦντος ὑλικοῦ ἡ προμήθεια καὶ ἡ τοῦ διδασκάλου ἐν τῇ ἐνασκήσει τοῦ ἱεροῦ του καθήκοντος ἐν γένει ἐνίσχυσις κατὰ τῶν πολλῶν προσπιπτόντων αὐτῷ κωλυμάτων ἐκ τοπικῶν αἰτίων εἶνε ἔργον κατὰ τὸ πλεῖστον τῶν Νομαρχῶν καὶ τῶν ὑπ' αὐτοὺς Διοικητικῶν ἀρχῶν, εἰς ἃς κυριώτατα ὁ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμος (ἄρθρ. 51 καὶ 52) τὸ καθῆκον τοῦτο ἀνέθηκεν, οὗ ἡ ἐπιτέλεσις ὑπ' αὐτῶν τοσούτῳ ἀναγκαιοτέρα καθίσταται, ὅσον ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ἀνεφαρμόστους τὰς περὶ λειτουργίας τῶν κατὰ νομοὺς καὶ ἐπαρχίας ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν διατάξεις αὐτοῦ. Ἄνευ δὲ τῆς ἐπιμελείας καὶ φροντίδος τῶν Διοικητικῶν ἀρχῶν, καὶ μάλιστα τῶν ἀνωτέρων, ἀδύνατον νὰ κατορθώσῃ τι ἡ Κυβέρνησις πρὸς βελτίωσιν τῶν σχολείων.

Ὅθεν ἀξιοῦμεν παρ' ὑμῶν, κύριε Νομάρχα, ὡς ἀπὸ τοῦ κέντρου πάσης ἐν τῷ καθ' ὑμᾶς νομῷ κυβερνητικῆς ἐνεργείας, νὰ ἐπαγρυπνῆτε μετὰ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος ἐπὶ τῆς λειτουργίας τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ καθ' ὑμᾶς νομοῦ δημοτικῶν σχολείων, μεριμνῶντες περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τῶν εἰς αὐτὰ ἀφορώντων νόμων καὶ διαταγμάτων καὶ ὑποβάλλοντες ἑκάστοτε τὴν ὑμετέραν γνώμην περὶ βελτιώσεως τῶν ἐν αὐτοῖς ἀτελειῶν, καὶ προτείνοντες πᾶν τὸ συντελοῦν πρὸς ἄρσιν τῶν κωλυμάτων τῆς προκοπῆς τῶν ἐν αὐτοῖς διδασκομένων. Εἰδικώτερον δ' ἐντελλόμεθα ὑμῖν τὰ ἑξῆς.

α) Νὰ προσκαλέσητε τοὺς ὑφ' ὑμᾶς Ἐπάρχους, ἵνα διενεργήσωσι κατὰ τὸν νόμον τὴν ἀντικατάστασιν τῶν ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων ὅσαι ἀμελῶς ἔχουσι περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἑαυτῶν καθήκοντος διὰ πολιτῶν μᾶλλον πεφωτισμένων καὶ προθύμων νὰ ἀναδεχθῶσι τὴν εὐγενῆ καὶ φιλάνθρωπον ταύτην λειτουργίαν, ἄνευ δ' ἀναβολῆς νὰ διατάξητε τὴν ἀντικατάστασιν τῶν ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων Τριπόλεως.

β) Νὰ περιλάβητε ἐν τοῖς προσεχῶς ὑποβληθησομένοις πρὸς κύρωσιν προϋπολογισμοῖς τῶν δήμων τοῦ ὑπὸ τὴν διοίκησιν ὑμῶν νομοῦ ἀνάλογον πρὸς τοὺς πόρους ἑκάστου δήμου ποσὸν, ὅπερ θέλει χρησιμεύσει πρὸς ἀγορὰν χρησίμων πρὸς τὴν διδασκαλίαν βιβλίων, πινάκων, κτλ. ὧν πάντα τὰ σχολεῖα στεροῦνται, οὐδὲ τῶν τῆς πρωτευούσης τοῦ καθ' ὑμᾶς νομοῦ ἐξαιρουμένων, ὡς παρατηρεῖται ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, ἐπιμελούμενοι συγχρόνως περὶ τῆς ὀρθῆς καὶ εἰλικρινοῦς ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων χρήσεως αὐτῶν.

γ) Νὰ παραγγείλητε τοῖς κ.κ. Ἐπάρχοις νὰ ἀναφέρωσιν ὑμῖν κατὰ μῆνα περὶ τῆς ἐπιμελείας τῶν δημοδιδασκάλων τῆς περιφερείας των καταγγέλλοντες τοὺς ἀμελεῖς καὶ ἀνικάνους, καὶ νὰ γνωρίσωσι πᾶσι τοῖς διδασκάλοις ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον θέλει ἀποστείλει κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ σχολικοῦ τούτου ἔτους ἐπιθεωρητὰς, ὅπως ἐπιθεωρήσωσι τὰ δημοτικὰ σχολεῖα, καὶ ἀδυσωπήτως ἀποδιώξει τῆς ὑπηρεσίας τοὺς ὀλιγώρους καὶ ἀνικάνους.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δ) Νὰ προκαλέσητε τὴν ἀπολογίαν τοῦ διδασκάλου τοῦ ά δημοτικοῦ σχολείου Τριπόλεως ἱερέως Καραμάνου καταγγελλομένου ὅτι ἀπουσιάζει συχνὰ ἀπὸ τῶν καθηκόντων του, ἀπερχόμενος εἰς τὸ χωρίον του «Στενὸν» ἀπέχον 1 1/2 ὥραν τῆς πόλεως πρὸς ἐπιτέλεσιν τῶν ἱερατικῶν του καθηκόντων, καὶ δηλώσητε αὐτῷ τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκλέξῃ τὸ ἕτερον τῶν ἐπαγγελμάτων, διότι ἀδύνατον νὰ ἀνεχθῇ ἐπὶ πλέον τὸ Ὑπουργεῖον τὴν τοιαύτην δυστυχίαν τοῦ κεντρικοῦ δημοτικοῦ σχολείου Τριπόλεως.

Γινώσκομεν, κύριε Νομάρχα, τὰ πολλὰ κωλύματα ὅσα ἀντιπίπτουσιν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν μέτρων τῆς διοικήσεως, ἀλλ' ἀνάγκη νὰ ἐντείνωμεν τὰς ἐνεργείας ἡμῶν ὅσον τὰ κωλύματα παρουσιάζονται μείζονα καὶ τὸ ἐπιδιωκόμενον ἔργον, οἷον ἡ εἰς τὰς τάξεις τοῦ λαοῦ διάδοσις τῶν στοιχειωδῶν γνώσεων, εἶνε ἐθνωφελέστερον. Ἐκ τῆς πεφωτισμένης δὲ δραστηριότητος καὶ φιλοπατρίας ὑμῶν ἀναμένομεν εὐαρέστους ἀφορμὰς ἐκτιμήσεως τῶν ὑμετέρων ἐνεργειῶν ἐπὶ ἀντικειμένου τόσῳ ἐθνικοῦ καὶ μεγάλου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ὀκτωβρίου 1878.

Ὁ Ὑπουργὸς
Θ. Π. ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

ΤΜΗΜΑ Δ'.

ΠΕΡΙ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ ΕΝ ΤΟΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙΣ ΣΧΟΛΕΙΟΙΣ

Ἀριθ. πρωτ. 3382.

Περὶ ἀποστολῆς ὑποτρόφων τῶν δήμων εἰς τὸ Διδασκαλεῖον.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἀποστέλλοντες ὑμῖν ἀντίτυπα τοῦ περὶ συστάσεως Διδασκαλείου ΧΘ' νόμου ἐφιστῶμεν τὴν ὑμετέραν προσοχὴν ἐπὶ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 17, 18 καὶ 19.

Γινώσκετε κάλλιστα, κύριε Νομάρχα, ὅτι ἡ ἐν εἰδικοῖς σχολείοις, οἷον τὸ ὁσονούπω συσταθησόμενον Διδασκαλεῖον, προσήκουσα παιδαγωγικὴ καὶ διδακτικὴ μόρφωσις ἱκανῶν διδασκάλων εἶναι τὸ οὗ οὐκ ἄνευ ἀληθοῦς δημοτικοῦ σχολείου, τοῦ περιφροντίστου τούτου τῆς Κυ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

βερνήσεως μελήματος, ἀφ' οὗ καὶ μόνου παρ' ἡμῖν μάλιστα, παρ' οἷς ἡ κατ' οἶκον ἀνατροφὴ διὰ λόγους ἱστορικοὺς τοσοῦτον ἐλλείπει, εἰκότως προσδοκῶμεν τὴν τῶν πολυπληθεστέρων καὶ ἀπορωτέρων κοινωνικῶν τάξεων ἐπιτηδείαν πρὸς βίον κανονικὸν καὶ ὁμαλὸν διάπλασιν.

Ἀλλ' ὡς ἔχουσι τὰ καθ' ἡμᾶς, εὐλόγως γεννᾶται ἡ ὑπόνοια ὅτι τὸ καματηρὸν τοῦ δημοδιδασκάλου ἐπάγγελμα ὀλίγους ἐν ἀρχῇ θέλει προσελκύσει καὶ δι' ἄλλους μὲν λόγους καὶ δὴ καὶ διὰ τὴν τοῦ μισθοῦ ὁμολογουμένην ἀνεπάρκειαν.

Ὅθεν ἐπικαλούμεθα τὴν ὑμετέραν δραστηρίαν καὶ πεφωτισμένην μέριμναν, ὅπως ἐπιτευχθῇ ἡ ἀποστολὴ εἰς τὸ Διδασκαλεῖον ὑποτρόφων, διακρινομένων πρὸ πάντων ἐπὶ χρηστότητι ἠθῶν καὶ φιλοπονίᾳ, δαπάνῃ τῶν δήμων τοῦ ὑπὸ τὴν διοίκησιν ὑμῶν νομοῦ, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 17, 18 καὶ 19 τοῦ εἰρημένου νόμου.

Πρὸς τοῦτο ἀξιοῦμεν νὰ παραγγείλητε ἄνευ ἀναβολῆς τοὺς κυρίους Δημάρχους νὰ συγκαλέσωσι τὰ δημοτικὰ συμβούλια νὰ ψηφίσωσι τὰς ἀναγκαίας πιστώσεις, καὶ εὐθὺς νὰ προβῶσιν εἰς τὸν διορισμὸν καὶ τὴν ἀποστολὴν τῶν ὑποτρόφων, λαμβανομένων ἐκ τῶν κατηγοριῶν, τὰς ὁποίας περιλαμβάνουσι τὰ ἄρθρα 6 καὶ 7 τοῦ νόμου, καὶ ἐκλεγομένων ὑπὸ εὐθύνην αὐτῶν ἐκ τῶν νοημονεστέρων καὶ κοσμιωτέρων τὸ ἦθος μέχρι τῆς 20 Αὐγούστου, ὅτε τὸ Διδασκαλεῖον θέλει ποιήσει ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ.

Ἀπεκδεχόμεθα πληροφορίας ἑκάστοτε περὶ τῆς προόδου τῶν ὑμετέρων ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐργασιῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Μαΐου 1878.

Ὁ Ὑπουργὸς
Θ. Π. ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 2259.

Περὶ ὑποτρόφων τῶν δήμων εἰς τὸ Διδασκαλεῖον.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας.

Ποιοῦμεν ὑμῖν δῆλον ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀπὸ 21 Αὐγούστου περὶ ἐξετάσεων τοῦ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου Β. Διατάγματος ἡ ἐξέτασις καὶ ἡ ἐγγραφὴ τῶν μαθητῶν τοῦ Διδασκαλείου ἐνεργεῖται κατὰ τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ Σεπτεμβρίου, μεθ' ὃ οὐδεὶς ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ γίνεται δεκτὸς εἰς ἐγγραφήν, ἀλλὰ κατ' ἀνάγκην θ' ἀναμείνῃ νὰ ἐγγραφῇ τὸ ἑπόμενον ἔτος. Κατὰ τὸ ὀργανιστικὸν τοῦ Διδασκαλείου Διάταγμα, ὅπερ ἐδημοσιεύθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 49 φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, οἱ ἐν ἑκάστῃ τῶν τριῶν τοῦ Διδα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σκαλείου τάξεων ἐγγραφησόμενοι μαθηταὶ δὲν δύνανται νὰ ὦσι πλείονες τῶν πεντήκοντα, ἑπομένως οὐδὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν πάσαις ταῖς τάξεσιν αὐτοῦ ἀνώτερος τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα· ἀνάγκη δὲ οἱ μέλλοντες νὰ ἐγγραφῶσι νὰ προσέλθωσιν εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Διδασκαλείου τὸ τελευταῖον δεκαήμερον τοῦ Αὐγούστου· ὅσοι δὲ ἤθελον ἐμφανισθῆ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ κεκανονισμένου ἀριθμοῦ, δὲν γίνονται δεκτοί, ἀλλὰ ἐγγραφέντες ἀπέρχονται καὶ προτιμῶνται κατὰ τὴν ἐγγραφὴν τοῦ ἑπομένου ἔτους. Ταῦτα παρακαλεῖσθε νὰ καταστήσητε γνωστὰ διὰ τῶν ὑφ' ὑμᾶς Ἐπάρχων τοῖς ὑπὸ τὴν ὑμετέραν διοίκησιν δημάρχοις ἀπὸ τοῦδε πρὸς ἀποφυγὴν παραπόνων.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 13 Μαρτίου 1879.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Δ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 7694.

Περὶ βελτιώσεως τῶν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας.

Γινώσκετε, κύριε Νομάρχα, τὴν οὐχὶ εὐάρεστον κατάστασιν τῶν πλείστων δημοτικῶν σχολείων βεβαιωθεῖσαν, ἂν ἦτο ἀνάγκη μαρτυρίας, καὶ ὑπὸ τῶν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐκπεμφθέντων παρὰ τοῦ Ὑπουργείου ἐπιθεωρητῶν, ἐπισκεψαμένων πλείονα τῶν πεντακοσίων σχολείων. Δύνασθε δὲ κάλλιον παντὸς ἄλλου νὰ ἀναμετρήσητε ἡλίκη ζημία προσγίνεται ἐκ τούτου εἰς τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν ἠθικὴν μόρφωσιν τοῦ λαοῦ, ὅστις, ὡς ἔχει παρ' ἡμῖν ἡ κατ' οἶκον ἀνατροφὴ καὶ τὰ τοῦ κατωτέρου κλήρου, οὐδεμίαν ἄλλοθεν ἀναμένει ἐπικουρίαν. Μόνον τὸ σχολεῖον ἀπομένει ἀμεσώτατον ὄργανον ἀναπτύξεως καὶ μορφώσεως αὐτοῦ καὶ κατὰ μικρὸν ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῶν ἐλαττωμάτων ὅσα εἰς τὴν ἀγαθὴν αὐτοῦ φύσιν δυσαπαλλάκτως ἐνεκόλαψεν ἡ μακρὰ δουλεία.

Τῆς τῶν δημοτικῶν σχολείων δυστυχίας καὶ ἀκαρπίας δύο δύναται νὰ ἀνεύρῃ ὁ ἐπιμελῶς ἐρευνῶν οὐσιώδη καὶ καθολικώτερα αἴτια, ἀφ' ὧν πηγάζουσιν ἄλλα δευτερεύοντα, ἅτινα καὶ δι' ἀλληλεπιδράσεως κρατυνόμενα συντελοῦσιν εἰς τὴν ἐπίτασιν τοῦ κακοῦ. Καὶ πρῶτον μὲν εἶνε τὸ ἀπαράσκευον τῶν δημοδιδασκάλων, ὧν οἱ πλείονες, ὡς γνωστόν, ἀνεγνωρίσθησαν προχείρως ὑπὸ ἐπιτροπῶν ἄνευ τῆς προσηκούσης προπαρασκευῆς διὰ θεωρητικῆς διδασκαλίας καὶ πρακτικῆς ἀσκήσεως ἐν εἰδικοῖς σχολείοις· ἐκ τούτου ἡ ἀμεθοδία περὶ τὴν διδασκαλίαν τῶν μαθημάτων, ἡ ἀμέλεια περὶ τὸ καθῆκον, ἡ ἐκτροπὴ τῶν πλείστων εἰς ἀλλότρια τοῦ ἐπαγγέλματός των ἐπιτηδεύματα, καὶ τὸ μέγιστον ἡ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἔλλειψις ἀγάπης πρὸς τὸ ἔργον καὶ ἐνθουσιασμοῦ, οὗ ἄνευ ἡ διδασκαλία καθίσταται ἄχαρις καί πως καὶ βαναυσικὴ ἐνασχόλησις. Δεύτερον δὲ ἡ τῶν κοινοτήτων ἀσύγγνωστος πρὸς τὸ σχολεῖον ἀδιαφορία, ἐξ ἧς ἡ τῶν διδακτηρίων ἀθλιότης, ἡ παντελὴς ἔλλειψις τῶν πρὸς ἀπρόσκοπτον διδασκαλίαν χρειωδῶν, ἤτοι διδακτικῶν ὀργάνων καὶ σκευῶν, πινάκων, θρανίων κλπ. τὸ ἀνεξέλεγκτον τῶν διδασκάλων, ἡ ἄτακτος τῶν μαθητῶν φοίτησις, καὶ ἡ ἀσύγγνωστος πλείστων γονέων, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς ἀγροτικοῖς δήμοις ἐπιμονὴ νὰ μὴ στέλλωσι παντάπασι τὰ τέκνα των εἰς τὸ σχολεῖον, ἢ τυφλωττόντων πρὸς τὰ ἐκ τοῦ σχολείου ἀγαθὰ, ἢ ἐκ τῆς ἀκαρπίας αὐτῶν οὐδὲν ἐλπιζόντων.

Καὶ διὰ μὲν συστάσεως καὶ ἄλλων διδασκαλείων, τὸν ὀργανισμὸν ὁμοίων τῶν ἐν Ἀθήναις, ἐν οἷς οἱ διδασκαλισταὶ θέλουσι διδάσκεσθαι καὶ ἀσκεῖσθαι πρακτικῶς ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν νεωτέρων τῆς διδασκαλίας τρόπων, σὺν τῷ χρόνῳ θέλομεν ἀποκτήσει διδασκάλους ἀξίους τοῦ προορισμοῦ των, δυναμένους καὶ βουλομένους οὐ μόνον τὸ καθῆκόν των νὰ ἐπιτελέσωσιν ἐν τῷ σχολείῳ τελεσφόρως, καὶ διὰ τῆς καταδήλου παραγωγῆς ἀξιολόγων πνευματικῶν καρπῶν νὰ κινήσωσι τὸ πρὸς τὸ σχολεῖον ἐνδιαφέρον τῶν κοινοτήτων, ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς τοῦ σχολείου διὰ τῆς χρηστότητος, καὶ τοῦ ζῶντος παραδείγματος καὶ τῶν συμβουλῶν νὰ συντελέσωσιν εἰς βελτίωσιν ἠθικὴν τῶν κατοίκων· διὰ δὲ τῆς ἐνδελεχοῦς ὑπὸ τῶν ἀρχῶν ἐπιβλέψεως καὶ τοῦ ἀδυσωπήτου ἐλέγχου τῶν ἐπιθεωρητῶν θέλομεν κατὰ μικρὸν κινήσει εἰς φιλοτιμοτέραν διδασκαλίαν τοὺς ἱκανοὺς ἐκ τῶν νῦν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, ἀπαλλαγῇ δὲ τῶν ἀβελτέρων καὶ ὅλως ἀνικάνων.

Ἀλλ' ἡ ἀπὸ τοῦ δευτέρου αἰτίου ἀπαλλαγὴ εἶνε παγχάλεπος· ἡ πρὸς τὸ σχολεῖον ἀδιαφορία τῶν κοινοτήτων, ἐν ταῖς ἱστορικαῖς τοῦ ἔθνους περιπετείαις ἔχουσα τὴν ἀρχὴν, εἶνε δυσαπάλλακτον τῷ ὄντι κακόν. Μόνη δὲ ἡ ὑμετέρα πρὸς τὸ σχολεῖον στοργὴ, ἡ ἄγρυπνος ἐπίβλεψις καὶ ἡ ὑπὲρ αὐτοῦ μέριμνα δύναται νὰ συντελέσῃ εἰς περιστολὴν τοῦ κακοῦ, καὶ ταύτην ἐπικαλοῦμαι καὶ νῦν, ἐπιστάσης τῆς ὥρας, καθ' ἣν θέλουσι συνταχθῆ καὶ ὑποβληθῆ ὑπὸ τὴν κύρωσιν ὑμῶν, ὡς κηδεμόνων τῶν δήμων, οἱ προϋπολογισμοὶ τοῦ προσεχοῦς ἔτους. Ὑπομιμνήσκων δ' ὅσα ἐπέστειλεν ὑμῖν τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο διὰ τῆς ἀπὸ 9 Ὀκτωβρίου π. ε. ἐγκυκλίου (*) ἐντέλλομαι ὑμῖν τάδε·

α.) Θέλετε προνοήσει νὰ περιληφθῇ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἑκάστου δήμου τοῦ προσεχοῦς ἔτους ἀνάλογος πίστωσις πρὸς ἐπισκευὴν ἢ πρὸς ἐνοικίασιν βελτίονος διδακτηρίου τῶν δημοτικῶν σχολείων, τῶν ἐν τῷ καθ' ὑμᾶς νομῷ, διότι ἄλλα μὲν χρήζουσι μείζονος ἢ ἐλάσσονος ἐπισκευῆς, ἢ διὰ σαθρότητα, ἢ δι' ἀνεπάρκειαν χώρου, ἢ δι' ἄλλας ἐλλείψεις, ἄλλα δὲ, ὅλως ἀκατάλληλα, ἀνάγκη νὰ ἐγκαταλειφθῶσι καὶ ἀντ' αὐτῶν νὰ ἐνοικιασθῶσι καταλληλότερα.

(*) Σελὶς 182 Θεσμολογίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

β'.) Ὡσαύτως θέλετε προνοήσει περὶ ἀναγραφῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἑκάστου δήμου ἀναλόγου πιστώσεως πρὸς ἀγορὰν βιβλίων, πινάκων καὶ τῶν ἄλλων πρὸς διδασκαλίαν χρησίμων ὀργάνων καὶ καλλωπισμὸν ἐσωτερικὸν τῶν διδακτηρίων, ὧν τὰ πλεῖστα, κατὰ τὰς ἐκθέσεις τῶν ἐπιθεωρητῶν, ὁμοιάζουσι πρὸς ἀκαθάρτους τρώγλας, ἔχοντα μελανοὺς τοὺς τοίχους, ῥυπαρὸν τὸ πάτωμα, τεθραυσμένα τὰ θυρώματα, καὶ οὕτω κινοῦσιν ἀντὶ τῆς ἀγάπης τὴν ἀποστροφὴν τῶν παίδων· ἐνῷ ἐν τῷ σχολείῳ πολλὰς ὥρας διατρίβων ὁ παῖς, κατ' ὀλίγον δύναται νὰ λάβῃ ἀκριβῆ ἔννοιαν τῆς καθαριότητος, τῆς τάξεως, τῆς φιλοκαλίας· μεγάλη δὲ εἶνε ἡ μορφωτικὴ δύναμις, ἣν ἀσκοῦσιν ἐπὶ τοῦ ἤθους τῶν παίδων τὰ καθ' ἡμέραν προσπίπτοντα εἰς τὴν αἴσθησίν των ἀντικείμενα.

γ') Ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς ὡσαύτως τῶν δήμων, τῶν μήπω ἀποστειλάντων ὑποτρόφους εἰς τὸ Διδασκαλεῖον, θέλετε προνοήσει νὰ ἀναγραφῇ ἡ πρὸς τοῦτο ἀναγκαία πίστωσις, ἐφαρμόζοντες ἐν ἀνάγκῃ τὰς ἐξαιρετικὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ περὶ συστάσεως Διδασκαλείου ἐν Ἀθήναις ΧΘ' νόμου· θέλετε δὲ ὑποβάλει εἰς τὸ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργεῖον πίνακα τῶν παρ' ἑκάστου δημοτικοῦ συμβουλίου ὑπὲρ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ψηφισθεισῶν καὶ παρ' ὑμῶν κυρωθεισῶν πιστώσεων.

δ') Θέλετε προνοήσει περὶ ὀρθῆς χρήσεως τῶν δαπανηθησομένων ὑπὸ τῶν δήμων ὑπὲρ βελτιώσεως διδακτηρίων καὶ προμηθείας ὑλικοῦ, διατάσσοντες ἐν τῇ ἐφαρμογῇ νὰ συμμετέχῃ καὶ ἡ ἐπιτόπιος ἐπιθεωρητικὴ τοῦ σχολείου ἐπιτροπὴ καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ λαμβάνοντες πᾶν ἄλλο μέτρον, ὅπερ ἡ πεφωτισμένη ὑμῶν πεῖρα ἤθελεν ἐξεύρει, ὅπως ἐξασφαλισθῶσιν ἀπὸ καταχρήσεων τὰ πρὸς πλήρωσιν τῶν κατεπειγουσῶν ἀναγκῶν τοῦ σχολείου ἑκάστοτε δαπανώμενα.

ε') Ὡς πρὸς δὲ τὴν παρ' ὑμῶν ἄγρυπνον ἐπίβλεψιν ἐπὶ τῆς τακτικῆς λειτουργίας τοῦ σχολείου καὶ τῆς ἐπιμελείας τοῦ διδασκάλου, ἣν κυριώτατα εἰς ὑμᾶς καὶ τοὺς ὑφ' ὑμας Ἐπάρχους ἀνέθηκεν ὁ ἐν ἰσχύϊ νόμος (ἄρθρ. 51 καὶ 52), ἴσως περιττὴ εἶνε πᾶσα παρακέλευσις. Ἀλλ' ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν δημάρχων ἢ προσοπολῆπτοῦντες ἢ δι' ἄλλους λόγους οὐ μόνον δὲν ἐπιτηροῦσι τοὺς διδασκάλους ἐργαζομένους, ἀλλ' οὐχὶ σπανίως καὶ χορηγοῦσιν αὐτοῖς παρανόμως ὀλιγοημέρους ἀδείας, καὶ τῶν διδασκάλων οἱ πλεῖστοι καὶ ἐπὶ ἄλλαις προφάσεσι, καὶ μάλιστα πρὸς πληρωμὴν τῆς ἀντιμισθίας των ἀπέρχονται εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἐπαρχίας ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας κλείοντες τὸ σχολεῖον, θέλετε διατάξει νὰ ἀποκόπτηται ἀπὸ τῶν μισθοδοτικῶν καταστάσεων ὁ μισθὸς τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς δι' οἱονδήποτε λόγον ἀπουσιάζει ὁ διδάσκαλος, νὰ καταγγέλλωνται δὲ οἱ ἀπουσιάζοντες εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ὅπερ θέλει ἀδυσωπήτως τιμωρεῖ τοὺς οὕτως ἀσυστόλως παραβαίνοντας τὸν νόμον.

Ποιοῦμαι δι' ὑμῖν γνωστὸν, ὅτι παρεκλήθη τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κονομικῶν νὰ ἐπιτρέψῃ, ὅπως οἱ περιοδεύοντες εἰσπράκτορες ἐξοφλῶσι τὰ ἐντάλματα τῶν μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων πρὸς ἄρσιν καὶ τῆς προφάσεως ταύτης.

ς') Θέλετε παραγγείλει τοῖς ὑφ' ὑμᾶς Ἐπάρχοις νὰ ἀναφέρωσιν ὑμῖν κατὰ μῆνα περὶ τῆς τακτικῆς λειτουργίας τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ ἑκάστης Ἐπαρχίας σχολείων, φροντίζοντες νὰ λαμβάνωσι περὶ τούτου ἀκριβεῖς παρὰ τῶν Δημάρχων ἢ καὶ παρ' ἄλλων εὐυπολήπτων πολιτῶν πληροφορίας, καὶ νὰ καταγγέλλωσι τοὺς ἀμελεῖς, καὶ μάλιστα τοὺς ἀπὸ τοῦ σχολείου κατὰ τὰς κεκανονισμένας ὥρας ἀπουσιάζοντας. Ὑμεῖς δὲ ἐν ἀνάγκῃ θέλετε ὑποβάλει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον πᾶσαν περὶ τιμωρίας διδασκάλων πρότασιν τῶν ἐπιτοπίων ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν καὶ τοῦ Ἐπάρχου μετὰ τῶν ὑμετέρων γνωμοδοτήσεων, ἵνα ἐπέρχηται ἡ δέουσα τιμωρία.

Ταῦτα ἐντελλόμενος ὑμῖν, κ. Νομάρχα, ἐπικαλοῦμαι τὴν ὑμετέραν ἄγρυπνον ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐπίβλεψιν καὶ πεφωτισμένην πρόνοιαν πρὸς θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἐκ τῶν ἐνόντων, καὶ πρὸς ἄρσιν τῶν κωλυμάτων ὅσα ἀντιπίπτουσιν εἰς τὴν προκοπὴν τῶν ἐργασιῶν τῶν σχολείων. Ἂν σήμερον εἶναι ἀλήθεια, παρ' οὐδενὸς ἀμφισβητουμένη, ὅτι μέτρον πολιτισμοῦ καὶ εὐδαιμονίας τῶν Ἐθνῶν εἶναι ἡ πληθὺς καὶ ἡ τελειότης τῶν προκαταρκτικῶν σχολείων, διότι ἡ εὐνομία καὶ ἡ ὑλικὴ εὐημερία τοῦ λαοῦ εἶναι ἀχώριστος ἀπὸ τῆς πνευματικῆς αὐτῶν ἀναπτύξεως καὶ τῆς τοῦ χαρακτῆρος διαπλάσεως διὰ προσηκούσης ἀγωγῆς, καὶ ἂν τὰ προκαταρκτικὰ σχολεῖα εἶναι τὰ μόνα παρ' ἡμῖν πρὸς τοῦτο ἀπομένοντα ὄργανα, βεβαίως δὲν θέλετε ἀρνηθῆ ὅτι ἡ περὶ ἀπροσκόπτου λειτουργίας αὐτῶν ὑμετέρα μέριμνα εἶναι ἡ πολυτιμοτέρα ὑπηρεσία, ἣν μέλλετε νὰ παρέχητε εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν Πατρίδα.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 20 Σεπτεμβρίου 1879.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Δ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 10,327.

Περὶ ἀναγραφῆς ἀναλόγου πιστώσεως ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς τῶν δήμων πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μισθοδοσίας τῶν νέων δημοδιδασκάλων κτλ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἐπεσταλμένων τῷ καθ' ὑμᾶς Νομαρχείῳ γινώσκετε, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον θέλει προβῆ κατὰ μικρὸν καὶ σὺν τῷ χρόνῳ εἰς ἀναμόρφωσιν τῶν δημοτικῶν σχολείων διὰ τοῦ διορισμοῦ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δημοδιδασκάλων ἐκ τῶν ἀρτισυστάτων Διδασκαλείων ἀναγνωρισθησομένων, καὶ εἰσαγωγῆς ἐν αὐτοῖς τῆς συνδιδακτικῆς ἀντὶ τῆς ἀλληλοδιδακτικῆς μεθόδου, ἀρχῆς γιγνομένης ἀπὸ τὸ σχολεῖον τῶν πρωτευουσῶν τῶν Ἐπαρχιῶν. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἀνάγκη ἐν τοῖς πολυπληθεστέροις σχολείοις, ἐν οἷς φοιτῶσι πλείονες τῶν διακοσίων μαθητῶν, νὰ διορισθῶσι τρεῖς διδάσκαλοι, εἷς πρωτοβάθμιος καὶ δύο δευτεροβάθμιοι ἢ τριτοβάθμιοι, ἀναλόγως πρὸς τοὺς πόρους τῶν δήμων, καὶ νὰ ἀναγραφῇ ἐν τοῖς οἰκείοις προϋπολογισμοῖς ἡ ἀναγκαία πίστωσις. Ὅθεν, ἐπικειμένης ἤδη τῆς κυρώσεως τῶν προϋπολογισμῶν τῶν δήμων, ἐντέλλομαι ὑμῖν τάδε.

1) Νὰ αὐξήσητε τὴν χορηγουμένην παρὰ τῶν δημοτικῶν συμβουλίων πίστωσιν πρὸς πληρωμὴν τῶν μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων τῶν ὑπηρετούντων ἐν τοῖς σχολείοις τῶν πρωτευουσῶν τῶν καθ' ὑμᾶς Ἐπαρχιῶν καὶ τῶν πολυπληθεστέρων καὶ εὐπορωτέρων πρωτευουσῶν δήμων, προστιθέντες τὸ ποσὸν, καθ' ὃ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ΧΘ' νόμου περὶ συστάσεως Διδασκαλείου ἐν Ἀθήναις τῆς 11 Ἰανουαρίου 1878 ηὐξήθη ἡ μηνιαία μισθοδοσία τῶν δημοδιδασκάλων ἤτοι κατὰ δραχμὰς τεσσαράκοντα τῶν πρωτοβαθμίων καὶ κατὰ δραχμὰς 20 τῶν δευτεροβαθμίων καὶ τριτοβαθμίων τῶν ἀπὸ τῶν νέων Διδασκαλείων ἀναγνωριζομένων. Ὅπου δὲ διωρίσθησαν κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος τοιοῦτοι θέλετε προκαλέσει ἁρμοδίως ψηφίσματα τῶν οἰκείων δημοτικῶν συμβουλίων πρὸς συμπλήρωσιν τῶν μισθῶν τῶν διορισθέντων κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν διδασκάλων ἀπὸ πρώτης λήξαντος Σεπτεμβρίου μέχρι τέλους προσεχοῦς Δεκεμβρίου ε. ε.

2) Θέλετε ἀναγράψει ἐν τοῖς σχολείοις τῶν πρωτευουσῶν τῶν δήμων πίστωσιν πρὸς πληρωμὴν μισθοδοσίας καὶ ἑνὸς ἔτι διδασκάλου ἀπαραιτήτως ἀναγκαίου ὅπου ὁ ἀριθμὸς τῶν φοιτώντων παίδων ὑπερβαίνει τοὺς διακοσίους, διότι ὅπου φοιτῶσι 100—200 παῖδες δυνατὸν, ὡς ἐρρέθη, νὰ ἐπαρκέσωσι δύο διδάσκαλοι· ὅπου δὲ οἱ μαθηταὶ εἶναι ὀλιγώτεροι τῶν 100 καὶ εἷς μόνον.

3) Νὰ ἀναγράψητε ἀνάλογον πίστωσιν πρὸς ἀποστολὴν ὑποτρόφου ἐξ ἑκάστου δήμου εἴς τι τῶν νέων Διδασκαλείων. Παρακαλῶ δὲ μετὰ τὴν κύρωσιν τῶν προϋπολογισμῶν τῶν δήμων τοῦ καθ' ὑμᾶς Νομοῦ νὰ μοὶ ὑποβάλητε λεπτομερῆ πίνακα τῶν ὑπὲρ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἀναγραφεισῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἑκάστου δήμου πιστώσεων, καθ' ἃ παρήγγειλα ὑμῖν διὰ τῆς προηγουμένης ἐγκυκλίου διαταγῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ὀκτωβρίου 1880.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ν. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. πρωτ. 7876.

Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ ἀπὸ 3 Σεπτεμβρίου Β. Διατάγματος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας.

Ἐκ τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ΧΘ' νόμου περὶ συστάσεως Διδασκαλείου ἐν 'Αθήναις ἐκδοθέντων ὀργανιστικῶν αὐτοῦ διαταγμάτων καὶ ἐγκυκλίων καὶ τῶν ἐπιστελλομένων ὑμῖν ἑκάστοτε γινώσκετε, κύριε Νομάρχα, ὅτι διὰ δύο ὁδῶν, διαχαραχθεισῶν ἤδη σαφῶς, ἐπιδιώκεται παρὰ τοῦ Ὑπουργείου ἡ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου βελτίωσις καὶ ἡ σὺν τῷ χρόνῳ προϊόντι ἀναμόρφωσις ἐπὶ βάσεων συμφωνοτέρων πρὸς τὰς κατὰ τοὺς καθ' ἡμᾶς χρόνους προόδους καὶ τὰ πορίσματα τῆς παιδαγωγικῆς ἐπιστήμης, (ὧν ἡ ἐφαρμογὴ ἐστέφθη διὰ τηλικαύτης ἐπιτυχίας, ἀναδείξασα τὸ προκαταρκτικὸν σχολεῖον λελησθότως ἰσχυρότατον μοχλὸν τῆς κοινωνικῆς προόδου), καὶ προσφορωτέρων πρὸς τὰς ὁσημέραι ἀναπτυσσομένας ἐν τῇ ἡμετέρᾳ χώρᾳ κοινωνικὰς καὶ πολιτειακὰς ἀνάγκας. Σπεύδει δῆλα δὴ ἡ Κυβέρνησις διὰ συστάσεως μὲν Διδασκαλείων νὰ μορφώσῃ δημοδιδασκάλους, δυναμένους νὰ συντελῶσιν εἰς πραγμάτωσιν τοῦ μεγάλου τοῦ προκαταρκτικοῦ σχολείου σκοποῦ, διὰ συχνῶν δὲ ἐπιθεωρήσεων καὶ τῆς ἐν τοῖς προτύποις ἀσκήσεως νὰ ἐξεγείρῃ πρὸς ἔλλογον διδασκαλίαν ἐκ τῶν ἐνόντων τοὺς παρέχοντας εὐλόγους ἐλπίδας βελτιώσεως ἐκ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ διδασκάλων, ὧν οἱ πλείονες ἀνεγνωρίσθησαν διδάσκαλοι ἄνευ προπαρασκευῆς καὶ ἐλέγχου.

Ἦν ποτε χρόνος, καθ' ὃν ἡ διὰ μηχανικῆς ἀσκήσεως μετάδοσις δι' ἑνὸς διδασκάλου πολλοῖς μαθηταῖς, συνωστιζομένοις καὶ ἀλληλοδιδασκομένοις, τῶν ἐμπειριῶν τῆς ἀσυνειδήτου ἀναγνώσεως, τῆς γραφῆς καὶ τῶν τεσσάρων τῆς ἀριθμητικῆς πράξεων μετά τινων στοιχείων θρησκευτικῶν καὶ ἱστορικῶν γνώσεων, ἐν τῇ τῶν παίδων μνήμῃ ὁπωσδήποτε ἀποτιθεμένων, ἐκρίνετο ἱκανὴ παίδευσις καὶ ἐν τῷ βίῳ ἐφόδιον τῶν τέκνων τοῦ λαοῦ, προωρισμένων νὰ διανύσωσιν ἀνταγώνιστον βιωτικὸν στάδιον καθ' ἁπλῆν ἕξιν ἀσκοῦντες τὰ πρακτικὰ ἐπιτηδεύματα, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ τέκνα τῶν ἀνωτέρων κοινωνικῶν τάξεων, ἰδίαν, εὐρυτέραν, καὶ πρὸς τὰ ἐλευθέρια ἐπαγγέλματα προσφορωτέραν παιδευόμενα παίδευσιν. Ὁ γεωργός, ὁ κτηνοτρόφος ὁ κηπουρός, ὁ ἐργάτης, ὁ βιομήχανος, ὁ ἔμπορος μικρᾶς ἔχρῃζον τότε ἀναπτύξεως πρὸς ἄσκησιν τοῦ ἔργου των, κατά τινας πατροπαραδότους ἕξεις καὶ ἀμεταβλήτους κανόνας ἀσκουμένου ἐν τῇ ἁπλοϊκῇ κοινωνίᾳ, ἐν ᾗ ἠδύνατο νὰ πορίζηται πᾶς τις τὰ πρὸς τὸ ζῆν, πάντῃ τῶν κοινῶν ἀμέτοχος. 'Αλλ' ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς καιροῖς ἡ ἐφαρμογὴ τῶν πορισμάτων τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν ἐν τῇ γεωργίᾳ τῇ βιομηχανίᾳ καὶ τῷ ἐμπορίῳ καὶ ὁ ἐν αὐτοῖς παγκόσμιος συναγωνισμὸς οὐ μόνον

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

καθιστᾷ τοῦτο ἀδύνατον ἀλλὰ καὶ δυστυχεῖς τοὺς λαούς, τοὺς μὴ δυναμένους νὰ συμβαδίσωσιν ἐν τῇ εὐρείᾳ ταύτῃ ὁδῷ τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ δι' ἔλλειψιν ἠθικῶν καὶ πνευματικῶν ἐφοδίων, ἔτι μᾶλλον ἀπαραιτήτων πρὸς ὀρθὴν χρῆσιν τῆς πολιτικῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς διὰ τῆς ψήφου ἀσκουμένης ἐπὶ τῶν κοινῶν συμμετοχῆς.

Διὰ τοῦτο ἐν ταῖς νεωτέραις πολιτικαῖς κοινωνίαις, ταῖς ἑδραζομέναις ἐπὶ τοῦ ἐλευθέρου συναγωνισμοῦ ἀσφαλῶς, καὶ ἐπὶ τῆς ἰσότητος τῶν δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν ἄνευ διακρίσεως τάξεων, ἡ τοῦ σχολείου λειτουργία κατέστη ὅρος τῆς τῶν ἐθνῶν ὑπάρξεως, σκοπὸς αὐτοῦ τίθεται οὐχὶ ἡ μηχανικῶν ἁπλῶς ἐμπειριῶν κτῆσις, ἢ ἡ πολλῶν γνώσεων μεταδοσις ἄνευ ἐσωτερικοῦ εἱρμοῦ καὶ ἄνευ λόγου μορφωτικοῦ, ἀλλ' ἡ κατὰ κοινὸν καὶ ἀκριβῶς προδιαγεγραμμένον τύπον κατὰ τὴν ἁπαλὴν ἡλικίαν διάπλασις τοῦ χαρακτῆρος πάντων τῶν πολιτῶν, καὶ ἡ δι' εὐμεθόδου διδασκαλίας, ἐνδελεχῶς τοῦ ἤθους στοχαστικῆς, μετάδοσις τῶν στοιχειωδῶν ἀπὸ τῆς φύσεως καὶ τῆς ἱστορίας γνώσεων, δι' ὧν δύναται νὰ μορφωθῇ ὁ νέος πολίτης οὐ μόνον μέλος τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας χρηστὸν ἐγκεντρισμένον διὰ τῶν ἐθνικῶν χαρακτήρων, ἀλλὰ καὶ ἐργάτης δεξιὸς καὶ πεφωτισμένος ἐν παντὶ βιωτικῷ ἐπαγγέλματι, οὗ ἡ ἕλλογος ἄσκησις χρήζει ἀπαραιτήτως κεφαλαίου τινὸς στοιχειωδῶν γνώσεων. Πρὸς τὸν τοιοῦτον, κύριε Νομάρχα, πλαστικὸν τοῦ ἤθους καὶ τοῦ χαρακτῆρος μορφωτικὸν σκοπὸν τοῦ σχολείου ἥκιστα, ὡς εἰκός, δύναται νὰ συντελέσῃ ἡ διὰ τῆς μεταφράσεως τοῦ ἐγχειριδίου τοῦ Γάλλου Σαραζίνου, τὸ 1830 τὸ πρῶτον ἐν τοῖς σχολείοις ἡμῶν εἰσαχθεῖσα καὶ ἐπικρατήσασα ἀλληλοδιδακτικὴ μέθοδος, ἥτις εἶναι, αὐτὸ τοῦτο, ἀθέτησις τοῦ τοιούτου σκοποῦ, μεθ' ὅλας τὰς ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις ἐπενεχθείσας δῆθεν βελτιώσεις καὶ ματαίας προσπαθείας πρὸς ἔκκρουσιν τοῦ ὑποτρεφομένου δι' αὐτῆς ψιττακισμοῦ καὶ τῆς ἐκ τῆς ἀργίας τοῦ πνεύματος ἐπερχομένης στειρώσεως αὐτοῦ, συνεπαγομένης καὶ τὴν τῆς καρδίας πώρωσιν διὰ τῆς κατὰ μικρὸν ἀποσβέσεως τῶν ἠθικῶν ζωπύρων; Εἷς διδάσκαλος πῶς νὰ ἐπιδράσῃ μορφωτικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοσούτων ψυχῶν, νεναρκωμένων ὡς εἰκὸς διὰ τῆς μηχανικῆς διδασκαλίας ἑτέρων παίδων, τυφλῶν τυφλοὺς ὁδηγούντων;

Ὡς ἂν μὴ ἤρκει δὲ αὕτη ἡ πρὸς πάντα παιδαγωγικὸν κανόνα ἀντίξοος μέθοδος εἰς κατάπτωσιν τοῦ σχολείου, ἐπῆλθε καὶ ἡ εἰς τὴν διδασκαλικὴν ὑπηρεσίαν παρεισαγωγὴ ἀνθρώπων, καὶ τῆς ἐλαχίστης διδακτικῆς ἱκανότητος στερουμένων, ὅσους αἱ μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ παλαιοῦ Διδασκαλείου συστάσαι ἐπιτροπεῖαι ἀθρόους ἀνεγνώρισαν, πάντῃ πρὸς τὸ ἔργον ἀπαρασκεύους, καὶ αὐτῆς τῆς ἀλληλοδιδακτικῆς ἀδαεῖς, οἵτινες εἰσαγαγόντες τὴν ἀταξίαν ἐν τῷ σχολείῳ, συνετέλεσαν εἰς τὴν παντελῆ αὐτοῦ δυστυχίαν, ἣν ἐπεβεβαίωσεν, ἂν ἔχρηζε βεβαιώσεως, ἡ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐνεργηθεῖσα ἀπὸ τοῦ κέντρου ἐπιθεώρησις τῶν σχολείων, ἀποβαλόντων ἀτυχῶς διὰ τοῦτο

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὸ πρὸς τὰς κοινότητας γόητρον, καὶ ἥκιστα τὸ οὐδ' ἐν ἀρχῇ πάνυ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον αὐτῶν ἐπισπωμένων.

Πρὸς ταχυτέραν ἀνόρθωσιν τοῦ σχολείου, ἀφ' οὗ καὶ μόνου τὸ ἀρτιγέννητον ἡμῶν ἔθνος ἀνέμενεν, ὡς εἰκὸς, τὴν προαγωγὴν τῶν κοινωνικῶν ἀγαθῶν, τὴν εὐνομίαν καὶ τὴν ὑλικὴν εὐημερίαν, ἔγνω νὰ τραπῇ τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὰ ῥηθέντα δύο γενικὰ μέτρα, νὰ ἐπιδιώξῃ δῆλα δὴ διὰ συστάσεως Διδασκαλείων τὴν μόρφωσιν ἱκανῶν διδασκάλων, καὶ τὴν διὰ πεφωτισμένης ἐπιθεωρήσεως ἀφύπνισιν καὶ τὴν διὰ βραχυχρονίου ἀσκήσεως ἐν προτύποις διδακτικὴν βελτίωσιν τῶν δεκτικῶν βελτιώσεως ἐν ἐνεργείᾳ διδασκάλων.

Ἀναγνωρισθέντων δ' ἐφέτος τὸ πρῶτον ἀπὸ τοῦ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου νέων διδασκάλων, ἔσπευσα νὰ συστήσω ἔν τισι δήμοις, καθ' ἃ ἐπέστειλα ὑμῖν, σχολεῖα, ἐν οἷς θέλουσι διδάσκεσθαι τὰ κεκανονισμένα μαθήματα κατὰ τὴν ἐν τῷ προτύπῳ μέθοδον καὶ τάξιν. Πρὸς τοῦτο προεκάλεσα Β. Διάταγμα, οὗ ἱκανὰ ἀντίτυπα ἐπισυνάπτω ὧδε, καθ' ὃ σὺν τῷ χρόνῳ, ἐξερχομένων νέων διδασκάλων ἀπὸ τῶν Διδασκαλείων, καὶ ἀσκουμένων κατὰ περιφερείας μικρὰς ἐν τοῖς ὀργανισθησομένοις κατὰ τὸ νέον σύστημα ἐπαρχιακοῖς σχολείοις ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ καὶ δι' εἰδικοῦ διδάσκαλου τῶν ἐν ἐνεργείᾳ δημοδιδασκάλων, θέλει ὑποχωρήσει ἡ ἀλληλοδιδακτικὴ εἰς τὰς νεωτέρας μεθόδους, καθ' ἃς ἕκαστον μάθημα, μετὰ λόγου διδασκόμενον, συμβάλλεται ὡρισμένην συμβολὴν εἰς τὴν τοῦ χαρακτῆρος τοῦ παιδὸς διάπλασιν. Προσεχῶς δὲ θέλουσιν ἐκδοθῆ ἐκ τοῦ Ὑπουργείου πρόγραμμα καὶ ὁδηγίαι περὶ ἐφαρμογῆς αὐτοῦ ἐν τοῖς ὀλιγοπληθέσι σχολείοις, ἐν οἷς καὶ κατὰ τὸν ἐνισχύοντα ὁδηγὸν τῆς ἀλληλοδιδακτικῆς μεθόδου ἀπαγορεύεται ἡ ἀλληλοδιδακτική.

Οὐχ' ἧττον ἐπείγουσα εἶναι ἡ ἀνάγκη νὰ ἐγγραφῇ πίστωσις πρὸς ἀποστολὴν ὑποτρόφων εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις, ἢ εἰς τὸ ἐν Τριπόλει ἤδη συστὰν Διδασκαλεῖον, μάλιστα ἀπὸ τῶν τῆς Χερσονήσου δήμων, ὅσοι εἰσέτι δὲν ἀπεστάλησαν, καὶ τοιοῦτοί εἰσιν οἱ πλεῖστοι.

Ἐπιφυλασσόμενος νὰ ἐφελκύσω δι' ἰδίου ἐγγράφου τὴν προσοχὴν ἑκάστου ὑμῶν ἐπὶ τῶν ἐπειγουσῶν σχολικῶν ἀναγκῶν ὡρισμένων δήμων, ὧν τὰ σχολεῖα χρήζουσι μείζονος καὶ ταχυτέρας ἐπικουρίας, καὶ νὰ κανονίσω τὸν τρόπον, καθ' ὃν δύναται νὰ διευκολυνθῇ ἡ ἄσκησις τῶν προσκληθησομένων πρὸς τοῦτο παρὰ τοῦ γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ δυνάμει τῶν ἄρθρων 71—73 τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας Νόμου ἐν τοῖς ὁρισθησομένοις προτύποις, εὐελπιστῶ ὅτι, ἐκτιμῶντες προσηκόντως τὴν σπουδαιότητα τοῦ πράγματος, θέλετε παράσχει τῇ Κυβερνήσει ἀφορμὰς νὰ ἐκτιμήσῃ τὸν ὑμέτερον ζῆλον καὶ τὴν πεφωτισμένην δραστηριότητα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Σεπτεμβρίου 1880.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ν. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. πρωτ. 2017.

'Απόφασις περὶ κανονισμοῦ τῆς διδασκαλίας ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

'Εχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἀπὸ 3 Σεπτεμβρίου π. ε. Β. Διάταγμα(*) δι' οὗ κανονίζονται τὰ τῆς διδασκαλίας τῶν μαθημάτων ἐν τοῖς ὀλιγοπληθέσι σχολείοις καὶ ἐν οἷς διορίζονται διδάσκαλοι ἀνεγνωρισμένοι ἀπὸ τῶν ἀρτισυστάτων Διδασκαλείων, ἢ ἠσκημένοι ἐπαρκῶς ἐν τοῖς πρωτύποις, ἢ καὶ ἐν ἄλλοις πρὸς τοῦτο ὁριζομένοις ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου ἐπαρχιακοῖς σχολείοις, καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ ῥυθμίσωμεν ἐν αὐτοῖς κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ εἰρημένου Διατάγματος διὰ κοινοῦ προγράμματος τήν τε διδασκαλίαν τῶν μαθημάτων καὶ τὴν ἐσωτερικὴν τῶν σχολείων τούτων τάξιν, ἀκούσαντες τὴν γνώμην τοῦ γενικοῦ 'Επιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἀπεφασίσαμεν καὶ παραγγέλλομεν τάδε:

α') 'Εν ἅπασι τοῖς σχολείοις τοῖς περιλαμβανομένοις ἐν ταῖς διατάξεσι τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἀνωτέρω Β. Διατάγματος θέλουσι διδάσκεσθαι τὰ κεκανονισμένα μαθήματα κατὰ τὸ ἐπισυνημμένον πρόγραμμα τοῦ 'Υπουργείου.(**)

β') Ἡ διδασκαλία τῶν μαθημάτων ἔσται συνδιδακτική, διδασκομένων τῶν μαθητῶν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ διδασκάλου ἐξ ὑπαμοιβῆς ἐν ταῖς τάξεσι κατὰ τὰς ἐν τῷ εἰρημένῳ προγράμματι ὥρας καὶ κατὰ τὰς εἰρημένας ὁδηγίας τοῦ γενικοῦ 'Επιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων, τὰς παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθείσας.

γ') 'Εν οἷς σχολείοις διδάσκουσι δύο διδάσκαλοι ἀναλαμβάνει ὁ τὴν διεύθυνσιν ἔχων ἀρχαιότερος ἢ κατὰ βαθμὸν ἀνώτερος διδάσκαλος τὰς δύο ἀνωτέρας, ὁ δὲ ἕτερος τὰς λοιπὰς τάξεις, ὁρίζουσι δὲ τὰς ὥρας καὶ τὰ διδακτέα μαθήματα κατὰ τὸ ἐπίσημον πρόγραμμα. Δευτεροβαθμίων ὄντων τῶν διδασκάλων, ἡ διεύθυνσις ἀνατίθεται εἰς τὸν ἀπὸ νέου Διδασκαλείου ἀνεγνωρισμένον, ἂν τυγχάνῃ τοιοῦτος διωρισμένος ἐν τῷ σχολείῳ, ὅστις ὀφείλει νὰ διδάσκῃ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὴν ἀριθμητικὴν ἐν πάσαις ταῖς τάξεσι τοῦ σχολείου, τῶν δὲ λοιπῶν μαθημάτων, ὅσα δύναται, ἐν τῇ ἀνωτάτῃ τάξει.

δ') 'Εν οἷς σχολείοις εἰσὶ διωρισμένοι πλείονες τῶν δύο διδασκάλων, διανέμονται αἱ τάξεις ἢ τὰ μαθήματα κατ' ἰσομοιρίαν, ἀναλαμβάνοντος τοῦ ἀρχαιοτέρου ἢ κατὰ βαθμὸν ἀνωτέρου ἀνωτέραν τάξιν καὶ ἐφεξῆς κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον. Συντάσσουσι δὲ πρόγραμμα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐπισήμου, ὅπερ ὁ διευθύνων ὑποβάλλει ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν

(*) "Ορα σελίδα 107—109 Θεσμολογίου.

(**) "Ορα Στοιχειώδεις πρακτικὰς ὁδηγίας ὑπὸ Δ. Γ. Πετρίδου, ἐν αἷς εἶνε προσηρτημένον ἐν τέλει καὶ τὸ ἐπίσημον τοῦ 'Υπουργείου πρόγραμμα δημοτ. σχολείου ἐν ᾧ διδάσκει εἷς διδάσκαλος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τοῦ Ὑπουργείου ἐν ἀρχῇ ἑκάστου ἑξαμήνου. Πᾶσαι, εἰ δυνατὸν αἱ τάξεις, εἰ δὲ μὴ αἱ κατώτεραι διδάσκονται καὶ ἐν τούτοις τοῖς σχολείοις τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἀριθμητικὴν ὑπὸ τῶν ἀπὸ τῶν νέων Διδασκαλείων ἀναγνωρισθέντων διδασκάλων

ε') Ὡς πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ σχολείου τάξιν καὶ τὴν παιδονομίαν ἐν γένει ἰσχύουσι τὰ κανονιζόμενα ἐν τῇ ἀρτι ἐκδοθείσῃ *Διδασκαλικῇ* τοῦ κ. Μωραΐτου ἐν κεφ. α' ἀπὸ τῆς πρώτης σελίδος μέχρι τῆς τεσσαρακοστῆς περιλαμβανομένης καὶ κατὰ ταῦτα ὀφείλουσι πάντες οἱ διδάσκαλοι προσωρινῶς μέχρις οὗ ἐκδοθῶσι πληρέστεραι ὁδηγίαι, νὰ ρυθμίσωσι ἐκ τῶν ἐνόντων τὴν ἐσωτερικὴν τῶν σχολείων τάξιν.

ς') Ἐν τῷ κεντρικῷ σχολείῳ πρωτευούσης ἐπαρχίας ἢ ἐν προτύπῳ θέλουσι κατὰ μικρὸν ἀσκηθῆ πρακτικῶς ἐπὶ ἓξ τοὐλάχιστον ἑβδομάδας προσκαλούμενοι ἐντολῇ ἡμῶν ὑπὸ τοῦ γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων δι' ὑποδειγματικῆς διδασκαλίας καὶ κατὰ περιφερείας οἱ δημοδιδάσκαλοι κατὰ τὰ περὶ τούτου κανονισθησόμενα διὰ Β. Διατάγματος.

ζ') Ἐπιτροπεία συγκειμένη ὑπὸ τοῦ γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων ὡς εἰσηγητοῦ, τῶν διευθυντῶν τῶν Διδασκαλείων καὶ τῶν διευθυντῶν τῶν προσηρτημένων αὐτοῖς προτύπων, ἢ καὶ δύο ἢ πλειόνων πρωτοβαθμίων δημοδιδασκάλων ἀνεγνωρισμένων ἀπὸ τῶν νέων Διδασκαλείων καὶ ἐπὶ δύο τοὐλάχιστον ἔτη εὐδοκίμως διδαξάντων ἐν προτύπῳ ἢ ἐν σχολείῳ πρωτευούσης νομοῦ ἢ ἐπαρχίας θέλει ἀναθεωρήσει μετὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τὰς παρὰ τοῦ γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ κ. Δ. Γ. Πετρίδου συνταχθείσας καὶ παρ' ἡμῶν κυρωθείσας στοιχειώδεις διδασκαλίας τῶν μαθημάτων, ὡς καὶ τὸ ἐπίσημον πρόγραμμα καὶ δι' ἐκθέσεώς της ὑποβάλλει ταῦτα εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ἵνα ἐπαινεχθῶσιν αἱ ἐν τῇ ἐφαρμογῇ καταδεχθησόμεναι ἀναγκαῖαι τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις.

Ἐγένετο ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Φεβρουαρίου 1881.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ν. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς
Δ. Γ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 3580.

Περὶ ἀσκήσεως τῶν δημοδιδασκάλων ἐν τοῖς πρωτύποις σχολείοις κατὰ τὸ Β. Διάταγμα τῆς 16 Μαρτίου ε. ε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας.

Συνταχθέντος κατὰ τὰ προεπηγγελμένα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7876

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐγκυκλίου τῆς 4 Σεπτεμβρίου π. ε. καὶ συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ περὶ μεθόδων διδασκαλίας Β. Διατάγματος, τοῦ προγράμματος τοῦ Ὑπουργείου, καθ' ὃ θέλουσι διδάσκεσθαι τὰ μαθήματα συνδιδακτικῶς ἐν τοῖς ὀλιγοπληθέσι σχολείοις, καὶ ἐγκριθεισῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2017 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν πρὸς ἐφαρμογὴν τούτου ἐκδοθεισῶν παρὰ τοῦ Γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων πρακτικῶν ὁδηγιῶν, προσκάλεσα τὸ συνημμένον Β. Διάταγμα τῆς 16 Μαρτίου ε.ε. (*) δι' οὗ ὁρίζονται καὶ κανονίζονται τὰ τῆς ἀσκήσεως τῶν διδασκάλων κατὰ περιφερείας ἐπὶ ἓξ τοὐλάχιστον ἑβδομάδας ἐν προτύποις δημοτικοῖς σχολείοις, ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ὁριζομένοις.

Τὸ πρόγραμμα τοῦτο μετὰ τῶν ὁδηγιῶν, ἐν ἐνὶ τεύχει τυπωθέν, ἀποστέλλεται προσεχῶς ὑπὸ τοῦ Διευθυντηρίου τῶν δημοτικῶν σχολείων ἑκάστῳ τῶν ἐν ὑπηρσίᾳ δημοδιδασκάλων, ὅπως κατὰ τὴν ἡμετέραν ἀπόφασιν ἐφαρμοσθῶσιν ἀπὸ τῆς πρώτης προσεχοῦς Σεπτεμβρίου ἐν ἅπασι τοῖς ἐν τῷ προμνημονευθέντι Διατάγματι ἀναφερομένοις σχολείοις.

Ἡ τῶν δημοδιδασκάλων ἄσκησις ὑπὸ ἔμπειρον τὰ παιδαγωγικὰ καθηγητὴν ἐν προτύποις σχολείοις, ἐν οἷς ἐνεργεῖται ἡ διδασκαλία τῶν μαθημάτων κατὰ τὰς νεωτέρας μεθόδους καὶ ἡ διὰ τῆς συνοπτικῆς διδασκαλίας μετάδοσις αὐτοῖς τῶν στοιχειωδεστέρων διδακτικῶν κανόνων καὶ τρόπων ἐνδεδειγμένη ὡς ὠφελιμωτάτη καὶ ἐκ τῆς ἐναγχος ἐνεργηθείσης γενικῆς τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐπιθεωρήσεως, καθίσταται ἤδη, μετὰ τὴν κατάργησιν τῆς ἀλληλοδιδακτικῆς καὶ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς συνδιδακτικῆς μεθόδου ἐν τοῖς πλείστοις τοῦ Βασιλείου σχολείοις, ἀπαραίτητος καὶ ἐπείγουσα. Διότι διὰ τὴν διδακτικὴν ἀνεπάρκειαν τῶν πλείστων δημοδιδασκάλων θὰ προσέκοπτε κατὰ τὴν κοινὴν τῶν ἐπιθεωρητῶν ὁμολογίαν ἡ τοῦ προγράμματος ἐφαρμογή, ἡ δ' ἐπικρατοῦσα ἐν τοῖς σχολείοις τῶν κωμῶν ἰδίως ἐξ ἀμεθοδίας καὶ ἀπειρίας τῶν διδασκάλων ἀνωμαλία καὶ σύγχυσις ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῶν μαθημάτων καὶ ἐν τῇ ἐσωτερικῇ τοῦ σχολείου τάξει παρατεινομένη θὰ ἐματαίου πᾶν πρὸς βελτίωσιν μεθόδων λαμβανόμενον ἑκάστοτε μέτρον. Οὐδὲ θὰ ἠδύναντο οἱ τοιοῦτοι διδάσκαλοι, διοριζόμενοι ἐν τοῖς αὐτοῖς σχολείοις, νὰ συνεργασθῶσι μετὰ τῶν ἀπὸ τῶν νέων Διδασκαλείων ἀναγνωριζομένων, ὧν ὁ ἀριθμὸς μόλις θὰ ἐπαρκῇ εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν ἕνεκεν γήρως ἢ ἄλλων βιωτικῶν αἰτίων ἀποχωρούντων, ὥστε ἐπὶ μακρὰν ἔτι σειρὰν ἐνιαυτῶν θὰ παρετείνετο ἐπὶ ἀνυπολογίστῳ τῆς κοινωνίας ζημίᾳ ἡ δυστυχία αὕτη τῶν σχολείων τοῦ λαοῦ μέχρις οὗ οἱ ἐν τοῖς διδασκαλίοις μορφούμενοι θὰ ἐπήρκουν νὰ ἀντικαταστήσωσι τοὺς παρ' ἐπιτροπῶν ἀνεγνωρισμένους.

(*) ὅρα σελίδα 109—111 Θεσμολογίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ὑποδηλώσας οὕτω τὴν ἀνάγκην καὶ τὴν εὐλόγως προσδοκωμένην ἐκ τῆς τῶν διδασκάλων ἀσκήσεως βελτίωσιν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, ἐπικαλοῦμαι τὴν πεφωτισμένην ὑμῶν δραστηριότητα ἐν τῇ ἐφαρμογῇ καὶ ἐκτελέσει τῶν ἑξῆς ἐνταλμάτων μου, ἀφ' ὧν ἡ ἀκριβὴς τοῦ Διατάγματος ἐκτέλεσις καὶ ἡ ἀπρόσκοπτος ἐφαρμογή.

α') Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως ἡμῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἐκτελουμένου Διατάγματος, δι' ἧς ὁρίζεται ἐν τῷ καθ' ὑμᾶς Νομῷ ἡ πρὸς ἄσκησιν διδασκάλων περιφέρεια, θέλετε προσκαλεῖ διὰ τῶν Δημάρχων τοὺς ἐν ταύτῃ δημοδιδασκάλους, ἵνα προτείνωσι τοὺς ἀναπληρωτάς των, καὶ τῇ γνωμοδοτήσει καὶ τῶν ἁρμοδίων δημάρχων, διορίζει συγχρόνως τούτους ἐν ἅπασι τοῖς ἐν αὐτῇ πιριφερείᾳ σχολείοις, ὥστε ἐπειδὴ ἐν τῇ τεταγμένῃ ἡμέρᾳ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀσκήσεως ὀφείλουσιν ἀναγκαίως νὰ παρευρίσκωνται ἐν τῷ πρὸς ἄσκησιν ὁρισθέντι προτύπῳ σχολείῳ πάντες οἱ τῆς περιφερείας διδάσκαλοι, νὰ μὴ μείνῃ ἀργοῦν μηδὲν σχολεῖον.

β') Ἐν τῷ ἐγγράφῳ τοῦ διορισμοῦ θέλετε ὁρίζει τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 5ῳ ὁριζομένην ἀποζημίωσιν μετὰ τῶν διδάκτρων, προτιμῶντες ὡς ἀναπληρωτὰς τοὺς ἐκτὸς ὑπηρεσίας δημοδιδασκάλους τῶν ἱερέων, καὶ τούτους, ἐγγραμμάτους ὄντας, τῶν ἐν ἐνεργείᾳ γραμματοδιδασκάλων, ἐν ἐλλείψει τοιούτων δύνασθε νὰ διορίσητε ἀναπληρωτὰς καὶ ἐνήλικας μαθητὰς ἑλληνικῶν σχολείων.

γ') Εὐθὺς μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν διορισμῶν τῶν ἀναπληρωτῶν τῶν ἐν ἑκάστῃ περιφερείᾳ προσκαλουμένων πρὸς ἄσκησιν διδασκάλων θέλετε ὑποβάλει πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον πίνακα ἐνδεικνύοντα τὸ ὄνομα τοῦ ἀναπληρωτοῦ, τὴν ἰδιότητα ὑφ' ἣν διωρίσθη, καὶ τὸν δῆμον, καὶ τὴν κώμην, ἐν ᾗ τὸ σχολεῖον.

δ') Ἐν τέλει ἑκάστου μηνὸς, λαμβάνοντες παρ' ἡμῶν ἐπιτροπικὴν, θέλετε ἐκδίδει ἐπὶ τῇ βάσει μισθοδοτικῶν καταστάσεων, τεθεωρημένων ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας ἐπιθεωρητικῆς τοῦ σχολείου ἐπιτροπῆς, τὸ προσῆκον ἔνταλμα πληρωμῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἀναπληρωτοῦ τοῦ διδασκάλου ἐπὶ τοῦ οἰκείου ἐπαρχιακοῦ Ταμείου συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ δημοσίου λογιστικοῦ.

ε') Ἐπιμελητέον ὅπως αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 6ον τοῦ ἐκτελουμένου Διατάγματος ἐκδιδόμεναι προσκλήσεις τοῦ Ὑπουργείου πρὸς ἄσκησιν κοινοποιῶνται ὅτι τάχιστα τοῖς προσκαλουμένοις ἐπὶ ἀποδείξει, ἣν θέλετε ὑποβάλει πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, ὅπως χρησιμεύσῃ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 τοῦ Διατάγματος ὁριζομένων.

ς') Οἱ μισθοὶ τῶν δημοδιδασκάλων, ἐφ' ὅσον χρόνον διατελοῦσιν ἀσκούμενοι, θεωρουμένων ἐν ὑπηρεσίᾳ, θέλουσι πληρώνεσθαι κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε κεκανονισμένα ἐπὶ τῇ βάσει καταστάσεων τεθεωρημένων, παρὰ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 διευθύνοντος τὰ τῆς ἀσκήσεως.

Εὐελπιστοῦμεν ὅτι θέλετε μοὶ δώσει ἀφορμὴν νὰ ἐπαινέσω τὸν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὑμέτερον ζῆλον ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου μέτρου πρὸς βελτίωσιν τοῦ σχολείου τοῦ λαοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 4 Μαΐου 1881.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ν. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΜΗΜΑ Ε'.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΩΝ ΚΟΡΑΣΙΩΝ

Ἀριθ. Πρωτ. 4077.

Περί ἀποχωρίσεως τῶν ἀρρένων ἀπὸ τὰ κοράσια εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς ἅπαντας τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Εἰς πολλὰς πόλεις καὶ κώμας τοῦ Βασιλείου ὑπάρχουσι δημόσιά τε καὶ ἰδιωτικὰ διδακτήρια, εἰς τὰ ὁποῖα φοιτῶσιν ἑκατέρου φύλου μαθηταί. Νομίζοντες ὅτι ἡ τοιαύτη ἐπιμιξία προκαταβάλλει σπέρματα δυσαρέστων συνεπειῶν, ἐκρίναμεν ὠφέλιμον νὰ σᾶς ἐπιφορτίσωμεν, κ. Νομάρχα, νὰ ἐνεργήσητε ἁρμοδίως, ἵνα ἀπαγορευθῇ τοῦ λοιποῦ ἡ τοιαύτη συνήθεια, καὶ ἐντὸς προθεσμίας δι' μηνὸς νὰ διαταχθῶσιν οἱ διευθύνοντες τοιαῦτα διδακτήρια νὰ διαιρέσωσιν αὐτὰ εἰς εἰδικὰ ἀρρένων καὶ εἰδικὰ κορασίων· συνεννοούμενοι δὲ μετὰ τῶν γεννητόρων ν' ἀναφέρωσιν ἁρμοδίως πρὸς ἡμᾶς περὶ τῆς ἐφέσεώς των ὅπως ἡμεῖς ἐκ τοῦ καθήκοντος ἡμῶν ἐνεργήσωμεν τὰ κατὰ τὸν νόμον. Ἐννοεῖται δὲ οἴκοθεν ὅτι οὐδεὶς δύναται τοῦ λοιποῦ ἐν τῷ αὐτῷ οἰκήματι νὰ διατηρῇ διδακτήριον ἀρρένων καὶ κορασίων, καίπερ αὐλιζομένων δι' ἑτέρας εἰσόδου καὶ διαμενόντων εἰς διάφορον ὀροφήν. Ἀπαιτοῦμεν ἀπάντησιν μετὰ τῶν ἁρμοδίων παρατηρήσεών σας.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 10 Σεπτεμβρίου 1852.

Ὁ Ὑπουργὸς
Σ. ΒΛΑΧΟΣ.

Ἀριθ πρωτ. 4486.

Περὶ συστάσεως σχολείων τῶν κορασίων συνδρομῇ τῶν δημοτῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Προνοοῦντες ὑπὲρ τῆς τακτικῆς προεκπαιδεύσεως τοῦ λαοῦ, κατὰ τὴν ἔφεσιν τῆς Α. Μεγαλειότητος, καὶ θεωροῦντες ὅτι εἰς τοὺς πλεί-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

στους τῶν δήμων τοῦ Κράτους, παραμελουμένης τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν κορασίων, ἡ προεκπαίδευσις τῆς νεολαίας γίνεται ἑτεροζύγως, κρίνομεν πρέπον καὶ ἀναγκαῖον ἅμα νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν ὑμῶν, κ. Νομάρχα, ἵνα προσπαθήσητε περὶ τῆς βαθμηδὸν συστάσεως σχολείων κορασίων οὐ μόνον εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν ἐπαρχιῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς πολυπληθεστέρους δήμους τοῦ ὑπὸ τὴν διοίκησίν σας Νομοῦ.

Πρὸς τὸν βιωφελῆ τοῦτον σκοπὸν θέλετε προσκαλέσει τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς τῶν δυναμένων νὰ συστήσωσι τοιαῦτα σχολεῖα δημοτικῇ δαπάνῃ δήμων νὰ προϋπολογίσωσιν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐλευσομένου ἔτους τὸ ἀναγκαῖον ποσὸν πρὸς συντήρησιν σχολείων κορασίων. Εἰς δὲ τοὺς δήμους ἐκείνους, ὧν αἱ πρόσοδοι εἶναι ἀνεπαρκεῖς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, καλὸν εἶναι νὰ συστηθῶσι καὶ συντηρηθῶσι ταιαῦτα σχολεῖα τῇ ἐκουσίᾳ συνεισφορᾷ τῶν δημοτῶν κανονιζομένῃ ἀναλόγως τῆς περιουσίας αὐτῶν. Θαρροῦμεν δὲ ὅτι οἱ δυνάμενοι θέλουσι προθύμως συντελέσει πρὸς τὸν κοινωφελῆ τοῦτον σκοπὸν ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἐκ τῆς ἐκουσίας ταύτης συνεισφορᾶς των γενομένην μεγάλην ὠφέλειαν εἰς τὴν νεολαίαν τοῦ θήλεως φύλου, τοῦ μόνου καταλλήλου εἰς τὴν μόρφωσιν τῆς καρδίας καὶ τοῦ ἤθους τῶν πολιτῶν. Ἀλλ' ὅπως ἡ ἐκουσία αὕτη συνεισφορὰ φέρῃ τὴν προσδοκωμένην ὠφέλειαν, πρέπει νὰ λογίζεται περιουσία οὐχὶ ἑταιρίας ἢ σωματείου, ἀλλὰ δημοτικὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ περὶ δήμων Νόμου, καὶ ὑπὸ μόνης τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς τῇ συμπράξει καὶ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ δημοτικοῦ σχολείου διαχειριζομένη, πρὸς μισθοδοσίαν τῶν διδασκαλισσῶν, ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διοριζομένης, καὶ συντήρησιν τοῦ διδακτηρίου καὶ τοῦ ὑλικοῦ. Καὶ ταῦτα πρὸς ἀποφυγὴν διενέξεων μεταξὺ τῶν δημοτῶν, αἵτινες ἐπιφέρουσι τὴν ταχεῖαν διάλυσιν τῶν οὕτω πως συνιστωμένων σχολείων, ὡς τοῦτο συνέβη δυστυχῶς εἴς τινας τῶν δήμων.

Προσέτι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ μορφωθῶσιν, οὐ μόνον ἱκαναὶ διδασκάλισσαι ἀλλὰ καὶ δυνάμεναι νὰ ταὐτίζωσι τὰ οἰκιακὰ αὐτῶν συμφέροντα μετὰ τῶν τῆς ὑπηρεσίας, θέλετε κατ' ἔτος προτείνει πρὸς ἡμᾶς, ὑποβάλλοντες τὸ ἀποτέλεσμα τῶν θερινῶν ἐξετάσεων τῶν κατὰ τὸν Νομόν σας σχολείων τῶν κορασίων, δύο ἐκ τῶν ἀριστευσασῶν μαθητριῶν καὶ διακρινομένων ἐπὶ ἐπιμελείᾳ, εὐφυΐᾳ καὶ κοσμιότητι ἠθῶν, ἵνα χηρευσάσης θέσεως ὑποτρόφου ἐν τῇ φιλεκπαιδευτικῇ ἑταιρίᾳ προτιμῶνται αὗται ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην εἰς αὐτὴν κατὰ τὸ ἄρθρ. 57 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων ὀργανικοῦ διατάγματος.

Πεπεισμένοι, κ. Νομάρχα, εἰς τὸν περὶ τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα ζῆλον ὑμῶν, δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θέλετε ἐνεργήσει δραστηρίως περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐν τῇ παρούσῃ ἐντελλομένων καὶ ἀναφέρει ἐν καιρῷ περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐνεργείας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Νοεμβρίου 1852.

Ὁ Ὑπουργὸς
Σ. ΒΛΑΧΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. Πρωτ. 1334.

Περὶ ἐκπαιδεύσεως νεανίδων μελλοδιδασκαλισσῶν καὶ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ αὐτῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Γνωρίζετε πάντως, κ. Νομάρχα, τὰς δυσχερείας, ὅσαι καθιστῶσιν ἀδύνατον πρὸς τὸ παρὸν τὴν ἀναπλήρωσιν τῶν δημοδιδασκαλισσῶν, ὅσων τὸν διορισμὸν ἐξαιτοῦνται πρὸ πολλοῦ οἱ διάφοροι τοῦ Κράτους δῆμοι, οἵτινες, ἐννοήσαντες τὴν ἀνάγκην τῆς τοῦ γυναικείου φύλου ἐκπαιδεύσεως καὶ σχολεῖα κορασίων συνέστησαν, καὶ τὴν πρὸς τοῦτο δαπάνην προθύμως ὑπελόγισαν, βέβαιοι ὅτι καὶ τὴν Κυβέρνησιν εὑρήσουσι προθυμουμένην νὰ συνδράμῃ τὴν ἀξιέπαινον αὐτῶν σπουδήν, ἀπὸ τῆς ὁποίας προσδοκᾶται ἡ ἐντελὴς τοῦ ἔθνους ἠθοποίησις, ἐφ' ᾧ καὶ ποσότης ἀξιόλογος συμπεριελήφθη εἰς τὸν ἐφετεινὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου ἐγκριθησομένη, δὲν διστάζομεν νὰ τὸ ἐλπίζωμεν ὑπὸ τῶν βουλευτικῶν σωμάτων.

Πρὸς ἀφαίρεσιν τῆς δυσχερείας ταύτης οὐδὲν ἄρα μέσον ὑπολείπεται, εἰμὴ ἡ ἐκπαίδευσις νεανίδων ἁρμοδίων πρὸς τὸ δημοδιδασκαλικὸν ἐπάγγελμα, ὑπὸ τὸν ὅρον καὶ τὴν ἐπὶ ἐγγυήσει ὑποχρέωσιν νὰ διδάξωσι μετὰ ταῦτα, ἐπὶ τρίετες τοὐλάχιστον, εἰς αὐτοὺς ἐκείνους τοὺς δήμους ἢ τὰς ἐπαρχίας, συστάσει καὶ δαπάνῃ τῶν ὁποίων ἐξεπαιδεύθησαν.

Προσκαλεῖσθε ἐπομένως, κ. Νομάρχα, Α' μὲν νὰ ὑποδείξητε τὴν ἀναπόφευκτον εἰς τὸ ἐξῆς ἀνάγκην τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ γυναικείου φύλου, εἰς ἅπαντας, εἰ δυνατόν, τοὺς δήμους τῆς τοῦ καθ' ὑμᾶς Νομοῦ περιφερείας, παριστῶντες εἰς τοὺς πολίτας τὸ ἀτελὲς ἀλλως τῆς ὀρθῆς παιδαγωγίας τῶν ἰδίων αὐτῶν τέκνων, καὶ πείθοντες αὐτοὺς ἐκ τῶν πραγμάτων, ὅτι ἡ ἐκπαιδευθεῖσα κόρη καὶ θυγάτηρ ἔσται φιλοστοργοτέρα, καὶ σύζυγος μᾶλλον περιζήτητος, καὶ μήτηρ ἀξιοτιμοτέρα καὶ οἰκονόμος χρησιμοτέρα, καὶ

Β'. Νὰ ἐνεργήσητε ἁρμοδίως, ἵνα ἐκλεχθῇ ἀφ' ἑκάστου δήμου, ἐπιθυμοῦντος νὰ ἔχῃ δημοτικὸν τῶν κορασίων σχολεῖον, μία νεᾶνις, ἡ πρὸς τοῦτο ἁρμοδιωτέρα, ἔχουσα δηλονότι ὑγείαν ἐντελῆ, ἡλικίαν δεκαπέντε τοὐλάχιστον ἐτῶν καὶ γνῶσιν ἀκριβῆ τῶν εἰς ἐντελὲς δημοτικὸν σχολεῖον διδασκομένων μαθημάτων, ἥτις νὰ σταλῇ περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐλευσομένου Σεπτεμβρίου εἰς Ἀθήνας, ἵνα ἐκπαιδευθῇ ἐν τῷ Παρθεναγωγείῳ τῆς φιλεκπαιδευτικῆς ἑταιρίας, δαπάναις τοῦ δήμου, αἷς ἐνδέχεται, κατὰ τὰς περιστάσεις, νὰ συνδράμῃ ἐπιβοηθητικῶς καὶ ἡ Κυβέρνησις, ὑπὸ τὴν ὑποχρέωσιν ἐπιβαλλομένην αὐτῇ δι' ἀξιο-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

χρέου τῶν γονέων ἢ τῶν κηδεμόνων ἐγγυήσεως Α' νὰ διδάξῃ ἀφ' οὗ ἐξετασθῇ καὶ ἐγκριθῇ ὡς δημοδιδάσκαλος, τριετίαν τοὐλάχιστον ἐπὶ τῷ ὡρισμένῳ εἰς τὸν βαθμὸν αὐτῆς μισθῷ εἰς τὸν δῆμον ἢ τὴν ἐπαρχίαν, ἧς δαπάναις ἐδιδάχθη καὶ Β'. νὰ προετοιμάσῃ ἀκολούθως ἡ ἰδία ἐκ τῶν μαθητριῶν αὐτῆς τὴν καταλληλοτέραν, ἵνα τὴν διαδεχθῇ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους.

Τὸ ἀποτέλεστα τοῦ μέτρου τούτου, τοῦ ὁποίου, δὲν ἀμφιβάλλομεν, κ. Νομάρχα, ὅτι συναισθάνεσθε τὴν σπουδαιότητα, ἐλπίζομεν νὰ ἀναγγείλητε ἡμῖν ἐν καιρῷ εὐάρεστον, ἀφ' οὗ ἐν διαστήματι τῆς ἐλευσομένης ἐξαμηνίας καταβάλητε πρὸς εὐόδωσιν αὐτοῦ ὅσα ἡ ἐπιτόπιος πεῖρα ἤθελεν ὑπαγορεύσει ὑμῖν πρὸς τοῦτο συντελεστικώτερα.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 12 Μαρτίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ πρωτ. 8038.

Περὶ τῆς συμπεριφορᾶς αὐτῶν, παραινετική.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὰς δημοδιδασκάλους.

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους ἀποτεινόμενος, δὲν ὤκνησα νὰ μεταχειρισθῶ γλῶσσαν τραχυτέραν πως καὶ ἀπειλητικὴν, λαλῶν ἀνὴρ πρὸς ἄνδρας· πρὸς ὑμᾶς ὅμως, Κυρίαι, καὶ τὰς ἐκφράσεις ἀναγκάζομαι νὰ περιστείλω ἐπὶ τὸ ἠπιώτατον, καὶ τὰς νουθεσίας νὰ μετριάσω ἐπὶ τὸ ἀνεπαχθέστατον. Ἐλπίζων ὅμως ὅτι λαλῶν πρὸς Ἑλληνίδας εὖ ἠγμένας, θέλω ἐννοηθῇ εὐκόλως καὶ εὐηκόως, παρακαλῶ ὑμᾶς νὰ μὲ ἀκούσητε οὐχὶ μόνον ὡς Ὑπουργὸν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἀδελφὸν καὶ φίλον·

Ἡ ὑπόληψις ὑμῶν, φίλαι νεάνιδες, εἶνε τὸ τιμαλφέστατον πάντων κτημάτων, ὅπερ ὀφείλετε νὰ διατηρήσετε ἀπρόσβλητον καὶ ἀπὸ ἁπλῆς ὑπονοίας. Ὁ Θεὸς ἐδημιούργησεν ὑμᾶς εὐπαθεστέρας καὶ εὐαισθητοτέρας τῶν ἀνδρῶν, ἀλλὰ, ἐλαττούμεναι ἐκείνων κατὰ τοῦτο, ὑπερέχετε πολὺ κατὰ τὴν περὶ τὸ παιδαγωγεῖον εὐχέρειαν καὶ τὴν μόρφωσιν τῆς καρδίας τῶν παιδίων.

Ἡ παιδαγωγικὴ, τὸ σπουδαιότατον μέρος τῆς διδασκαλίας, ἧς ἠκροάσθητε τὰς ἀρχὰς, ὑπέδειξεν ἤδη ὑμῖν, ὅτι ὁ μὴ παιδαγωγηθεὶς ὀρθῶς λογίζεται ἀπαίδευτος κἂν ἤθελεν ἀποκτήσῃ γνώσεων περιουσίαν· ἐμάθετε δὲ πάντως, ὅτι τὸ σῶμα τοῦ ἀνδρὸς ἐπλάσθη διὰ τὸν ἔξω καὶ ἐν ὑπαίθρῳ βίον, τὸ δὲ τῆς γυναικὸς διὰ τὸν οἶκον. Ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην ὁποία ἱερότης καθηκόντων, ὁποία λαμπηδὼν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

παντοίων ἀρετῶν!! Καὶ διὰ τοῦτο μήτηρ περιστοιχουμένη ὑπὸ τέκνων ἐναρέτων, τὰ ὁποῖα εἰς τὴν μέριμναν καὶ τὸ παράδειγμα αὐτῆς ὀφείλουσι βίον εὐδαίμονα, εἶναι τὸ ὡραιότατον τῶν θεαμάτων.

Τὰς ἀρχὰς ταύτας ἐπιμελήθητε, φίλαι, νὰ καταστήσητε κοινὰς ταῖς παρ' ὑμῶν διδασκομέναις, παρέχουσαι ὑμᾶς αὐτὰς παράδειγμα τῶν ἠθικῶν παραγγελμάτων, ὅσα δὲν λείπετε, εἶμαι βέβαιος, νὰ ἐπαναλαμβάνητε συχνὰ ταῖς μαθητρίαις σας. Μεταξὺ δὲ τῶν κακῶν συνηθειῶν, ὅσας θὰ στιγματίσητε, πρωτίστη πάντως εἶνε ἡ περὶ τὸν καλλωπισμὸν ἀπειροκαλία, τὰ πολυποίκιλα ἐκεῖνα καὶ πολυδάπανα κοσμήματα, τὰ περίθετα τριχώματα, τὰ ψευδεπίπλαστα χρώματα, τὰ ὁποῖα ἀσχημίζουσι μᾶλλον ἢ ὡραΐζουσι τὰς νεάνιδας, καὶ μετὰ τῶν ὁποίων ἡ παρθενικὴ σεμνότης δὲν δύναται νὰ συνυπάρξῃ.

Ἀλλὰ ταῦτα πάντα, τῶν ὁποίων τὴν ἄμεσον ἀποσκοράκισιν ἀπαιτεῖ καὶ λόγῳ οἰκονομίας ἡ πτωχή μας κοινωνία, πῶς δύναται νὰ διατάξῃ τελεσφόρως ἡ δημοδιδάσκαλος, ὅταν ὁ ἀνοίκειος καὶ εἰς τὴν οἰκιακήν της τάξιν καὶ εἰς τὸ ἐπάγγελμά της καλλωπισμὸς διαψεύδῃ τὰ διδάγματά της; ὅταν ἐμφανίζηται ἐνώπιον πτωχῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἀπόρων κορασίων μετὰ πτερωτοῦ σκιαδίου, μετὰ διαφανοῦς κεκρυφάλου, μετὰ πολυτελῶν καὶ ποικιλοχρόων ἱματίων; Καὶ πόσῳ ἀποτελεσματικώτερον ἤθελον ἐπενεργήσῃ ἐπ' αὐτῶν οἱ λόγοι της, ἐὰν, ἁπλῶς καὶ καθαρίως ἐσταλμένη καὶ διὰ μόνων τῶν χρωμάτων τῆς αἰδοῦς κεκοσμημένη, ἔχῃ σύμφωνον πρὸς τοὺς λόγους της καὶ τὴν περιβολήν;

Ἀλλὰ ταῦτα παραλείπων εἰς τὴν ἔμφυτον ὑμῖν, ὡς Ἕλληνίσι, νοημοσύνην καὶ φιλοκαλίαν, ἀρκοῦμαι νὰ βεβαιώσω ἐπὶ πᾶσιν ὑμᾶς, ὅτι, ἀκολουθοῦσαι τὰ παραγγέλματα, ὅσα καὶ ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ πολιτεία συνιστῶσιν ὡς ἄφευκτα εἰς τὸ φύλον ᾧ ἀνήκετε, θέλετε εὕρει πάντοτε πρόθυμον τὸ Ὑπουργεῖον, οὗ προΐσταμαι, πρὸς πᾶσαν εὔλογον ὑμῶν ἀξίωσιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Σεπτεμβρίου 1872.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. Σ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 4065.

Περὶ τῶν ὑπανδρευομένων δημοδιδασκαλισσῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Κοινοποιοῦμεν ὑμῖν ἐν ἀντιγράφῳ τὴν πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀκαρνανίας ἐπισημείωσιν ἡμῶν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς πολιτῶν τινων τοῦ Ἀγρι-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νίου, οἵτινες ἐνόμισαν ὅτι ἡ δημοδιδάσκαλος αὐτῶν, περιελθοῦσα εἰς τὸν ἐν συζυγίᾳ βίον, κατέστη διὰ τοῦτο ἀνεπιτήδειος πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων τῆς δημοδιδασκάλου, ἀπ' ἐναντίας τῆς πεποιθήσεως τοῦ Ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον εἰς τὰς ἐγγάμους διδασκάλους εὑρίσκει πολὺ περισσότερα ἐχέγγυα πρὸς ἠθοποίησιν τῆς κοινωνίας, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὰς προτιμᾷ τῶν μὴ τοιούτων καὶ θεωρεῖ εὐκταῖον νὰ μιμηθῶσιν αἱ πλεῖσται τὸ παράδειγμα αὐτῶν, προτρεπόμεναι καταλλήλως ὑπὸ τῶν ἐχόντων καθῆκον νὰ μεριμνῶσιν ὑπὲρ τῆς προόδου καὶ εὐκοσμίας τῶν διδακτηρίων τῶν θηλέων, καὶ τοῦτο ἔχει σκοπὸν ἡ παροῦσα ἡμῶν ἐγκύκλιος, ἣν συνιστῶμεν σπουδαίως εἰς τὴν μετὰ προσοχῆς ἐκμελέτησιν ὑμῶν, ἀξιοῦντες ὅπως μὴ παύσητε προτρέποντες τὰς ἐν τῇ καθ' ὑμᾶς διοικητικῇ περιφερείᾳ δημοδιδασκάλους οὐ μόνον νὰ καταστήσωσιν ἑαυτὰς διὰ τοῦ γάμου ἀνωτέρας πάσης ἐπικρίσεως, ἥτις δυστυχῶς τὰς παρακολουθεῖ, ἀλλὰ καὶ τὴν θέσιν αὐτῶν ν' ἀσφαλίσωσι προστατευόμεναι ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 2 Ἰουλίου 1874.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ι. ΒΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ.

Πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀκαρνανίας κλπ. ἵνα γνωστοποιήσῃ ἁρμοδίως τοῖς ἀναφερομένοις, ὅτι τὴν θέσιν συζύγου καὶ μητρὸς τεκνοτροφούσης θεωρεῖ τὸ καθ' ὑμᾶς Ὑπουργεῖον ὡς ἓν τῶν κυριωτέρων προσόντων δημοδιδασκαλίσσης, ἥτις προώρισται οὐ μόνον νὰ διδάξῃ γράμματα, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον νὰ ἠθοποιήσῃ διὰ τοῦ ἑαυτῆς παραδείγματος τὰ παρ' αὐτῆς διδασκόμενα κοράσια, παρέχουσα ἑαυτὴν ἐν μέσῳ βιωτικῶν δυσχερειῶν τύπον ἀγαθῆς μητρὸς καὶ ἐντίμου οἰκοκυρίας. Οὐ μόνον ἄρα πολὺ ἀπέχομεν τοῦ νὰ θεωρήσωμεν τὸν ἐν συζυγίᾳ βίον καὶ τὴν τεκνοτροφίαν ὡς ἔλλειψιν διὰ πᾶσαν δημοδιδάσκαλον, ἀλλὰ προτιμῶμεν ἐκ τοῦ ἐναντίου τὰς τοιαύτας ἀνηλίκων καὶ πρωτοπείρων νεανίδων, καὶ προτρέπομεν μάλιστα αὐτὰς νὰ δώσωσιν εἰς τὴν κοινωνίαν, ἐν μέσῳ τῆς ὁποίας ἀναστρέφονται, τὴν διὰ τῆς ἱερότητος τοῦ γάμου ἐγγύησιν, ὅτι καὶ ἐννοοῦσιν ὡς δεῖ καὶ ἐκπληροῦσιν ἐντίμως τὸν σκοπὸν διδασκάλου καὶ οἰκοδεσποίνης, προσκτώμεναι ἐπὶ πᾶσι διὰ τούτου καὶ δικαιώματα εἰς τὴν ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου ὑποστήριξιν.

Ἀριθ. πρωτ. 6283.

Περὶ δευτέρας ἐξετάσεως τῶν δημοδιδασκαλισσῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους.

Ἐπειδὴ ἀνεφύη ἀμφιβολία, ἂν καὶ αἱ δημοδιδάσκαλίσσαι ὑποχρε-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

οὖνται εἰς δευτέραν ἐξέτασιν μετὰ διετίαν ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ των, γνωστοποιοῦμεν ὅτι τοῦ νόμου μηδεμίαν διάκρισιν ποιουμένου καὶ τοῦ αὐτοῦ λόγου ἐν ἑκατέρᾳ τῶν περιπτώσεων ὑπάρχοντος, πρόδηλον ὅτι αἱ δημοδιδασκάλισσαι οὐδόλως εἰσὶν ἀπηλλαγμέναι τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ νὰ ὑποστῶσι τὴν δευτέραν δοκιμασίαν ἀπαραλλάκτως ὡς καὶ οἱ δημοδιδάσκαλοι. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ μέχρι τῆς ἐνάρξεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους χρόνος εἶναι προδήλως ἀνεπαρκὴς, ἐπιφυλασσόμεθα νὰ ὁρίσωμεν κατόπιν τὸν χρόνον, καθ' ὃν θέλουσιν ὑποστῆ τὴν δευτέραν ταύτην ἐξέτασιν καὶ αἱ δημοδιδασκάλισσαι, ὅπως ἐκπληρωθῇ ἡ ἀπαίτησις τοῦ νόμου· ἐννοεῖται δὲ, ὅτι ὅσαι μεταξὺ αὐτῶν εἰσὶ καὶ νῦν ἔτι πρὸς τοῦτο προπαρεσκευασμέναι, δύνανται νὰ προσέλθωσιν εἰς ἐξέτασιν πρὸς τὸ ἐνταῦθα Ἀρσάκειον Παρθεναγωγεῖον, ἐφ' ὅσον διαρκοῦσιν αἱ διακοπαὶ τῶν ἐν τούτῳ διδασκομένων μαθημάτων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Αὐγούστου 1876.

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΜΙΛΗΣΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 1075.

Περὶ διορισμοῦ ἐπιμελητριῶν ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις τῶν κορασίων ὑπὸ τῶν δημάρχων ὅτι παράνομος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας.

Εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα τῶν κορασίων παρεισέφρησε πρὸ ἐτῶν ἀνεπαισθήτως κατάχρησις, τείνουσα λεληθότως πρὸς ἀνατροπὴν τοῦ νενομοθετημένου τρόπου τῶν διορισμῶν τῶν διδασκαλισσῶν τῆς ἐκπαιδευομένης νεολαίας τῶν θηλέων· ἐννοοῦμεν δὲ καὶ ὀνομάζομεν κατάχρησιν τὸν ὑπὸ τῶν κκ. Δημάρχων διορισμὸν εἰς τὰ πολυπληθῆ ἰδίως τῶν μεγαλοπόλεων σχολεῖα διδασκαλισσῶν ἐμμίσθων ὑπὸ τὸ ὄνομα ἐπιμελητριῶν ἢ παιδονόμων, αἱ ὁποῖαι, ἐφωδιασμέναι εἴτε καὶ οὐχὶ διὰ δημοδιδασκαλικῶν πτυχίων, ὑπεκφεύγουσιν οὐχ' ἧττον τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου καὶ τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, ὡς μηδεμίαν ἔχουσαι εὐθύνην καὶ εἰς οὐδεμίαν ὑποκείμεναι λογοδοσίαν καὶ ἐξέλεγξιν ὡς πρὸς τὰ καθήκοντα αὐτῶν, ἀπέναντι τοῦ Ὑπουργείου. Τὸ ἔθος τοῦτο, ἀντιβαῖνον προφανῶς εἰς τὰ ὀργανικὰ περὶ σχηματισμοῦ καὶ ἁρμοδιότητος τῶν ὑπουργείων διατάγματα τῶν $^{3}/_{15}$ Ἀπριλίου 1883, καὶ ὑπεμφαῖνον ἀντιποίησιν δικαιώματος ἀνήκοντος εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ μόνον ἀπόκειται «ὁ διορισμὸς, ὁ προβιβασμὸς, ἡ μετάθεσις καὶ ἡ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

παῦσις» τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του ὑπουργεῖον, ἀνάγκη πᾶσα νὰ παύσῃ τοῦ λοιποῦ, καὶ διὰ τοῦτο παραγγέλλομεν ὑμῖν τὰς μὲν διωρισμένας ἤδη τοιαύτας ἐπιμελητρίας ν' ἀπολύσητε ἀμέσως, ὡς ἐγκατεστημένας παρανόμως, ἐν δὲ τοῖς δημοτικοῖς προϋπολογισμοῖς νὰ μὴ παραδέχησθε εἰς τὸ ἑξῆς ποσὸν σημειωμένον πρὸς μισθοδότησιν αὐτῶν. Ἐὰν δὲ, διὰ τὴν πληθὺν τῶν μαθητριῶν, πεισθῆτε ὅτι εἶναι ἐπάναγκες ν' αὐξήσῃ τὸ προσωπικὸν τῶν διδασκαλισσῶν, νὰ προκαλῆτε, συνεννοούμενοι καὶ μετὰ τῶν κ. κ Δημάρχων, τὸν διορισμὸν τοιούτων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου. Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπάγονται καὶ αἱ μισθοδοτούμεναι ἐν ἐνίοις τῶν δημοτικῶν σχολείων τῶν κορασίων ὡς διδάσκαλοι τῶν χειροτεχνημάτων ἢ καὶ ῥάπτριαι, τὰς ὁποίας ἐπίσης τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἀναγνωρίζει, καθόσον πᾶσα δημοδιδάσκαλος εἶναι κατὰ τὸ ἀνὰ χεῖρας αὐτῆς πτυχίον καὶ διδάσκαλος τῶν χειροτεχνημάτων καὶ τῆς ῥαπτικῆς, καὶ ὑποχρεωμένη ἑπομένως νὰ διδάσκῃ ταῦτα εἰς τὰς μαθητρίας της. Περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν παραγγελιῶν μας τούτων, αἱ ὁποῖαι θέλουσιν ἀνακουφίσει οὐκ ὀλίγον τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν δήμων, θέλετε πληροφορήσει ἐν δέοντι τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Φεβρουαρίου 1877.

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΜΙΛΗΣΗΣ.

ΤΜΗΜΑ ΣΤ'.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΒΟΗΘΗΜΑΤΩΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Ἀριθ. πρωτ. 1512.

Περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ δημοσίου διδομένης βοηθείας πρὸς σύστασιν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ μέρος τῆς μισθοδοσίας ἐνίων δημοδιδασκάλων ἀνέλαβε κατὰ καιροὺς ἡ Κυβέρνησις ὑπὸ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ συστηθῶσι καὶ δεύτερα ἢ καὶ περισσότερα σχολεῖα ἐν τοῖς αὐτοῖς δήμοις, ἐννοεῖται, κ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Νομάρχα, ὅτι, ἐν ὅσῳ τὰ νεοσύστατα ταῦτα σχολεῖα διατελοῦσι δι' ὁποιανδήποτε αἰτίαν ἐν ἀργίᾳ, ἡ ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου χορηγία θέλει ἀναστέλλεσθαι, ἵνα ἐπαναληφθῇ πάλιν ὅταν τὸ σχολεῖον ἢ τὰ σχολεῖα, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς συστάσεως τῶν ὁποίων ἀνέλαβε τὸ δημόσιον νὰ βοηθῇ τὸν δῆμον, ἐπαναλάβωσι τὰς ἐργασίας των. Τῆς ἀκριβοῦς τηρήσεως τοῦ ὅρου τούτου τὴν φροντίδα ἀνατιθέμενοι Ὑμῖν τε καὶ τοῖς κ.κ. Ἐπάρχοις, ἐλπίζομεν ὅτι οὐδέποτε θέλομεν λάβει ἀφορμὴν νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τοῦτο τὸ ἀντικείμενον, ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν τὸ Νομαρχεῖον ὡς ἐκ τῶν προηγουμένων ποῖοι τῶν δήμων βοηθοῦνται ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦτον παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 29 Μαρτίου 1858.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 9871.

Περὶ τῆς ἀπὸ τοῦ δημοσίου χορηγουμένης βοηθείας εἰς τοὺς ἀπόρους δήμους πρὸς διατήρησιν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας.

Μέλλοντες νὰ ὁρίσωμεν καὶ διὰ τὸ ἐπιὸν ἔτος τὴν ἀπὸ τοῦ δημοσίου χορηγητέαν βοήθειαν εἰς τοὺς ἀπορωτέρους δήμους πρὸς διατήρησιν τῶν παρ' ἑκάστοις αὐτῶν δημοτικῶν σχολείων, ἀνάγκη πᾶσα, κ. Νομάρχα, νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν πρὶν τοῦ τέλους τοῦ ἐλευσομένου Ἰανουαρίου Α' μὲν τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἑκάστου δήμου, Β' τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀφεύκτως διατηρητέων δημοτικῶν σχολείων, καὶ Γ' τῶν ἐξ ἀνάγκης βοηθητέων ὑπὸ τοῦ δημοσίου μετὰ τῶν ἐκ μέρους ὑμῶν παρατηρήσεων ἐχόντων ὑπ' ὄψιν πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὰ ἑπόμενα.

Καὶ πρῶτον πρέπει νὰ ἐπιστήσητε τὴν προσοχὴν τῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν ἐπὶ τῶν ἄρθρων 4, 8 καὶ 23 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου, δυνάμει τῶν ὁποίων συνδυαζομένων ἀ) μὲν εἰς ἕκαστον Δῆμον πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἀφεύκτως ἓν τοὐλάχιστον Δημοτικὸν Σχολεῖον τῶν ἀῤῥένων καὶ ἓν τῶν κορασίων, διατηρούμενα ὑπὸ τοῦ δήμου· β') δὲ ὅτι, τῶν δημοδιδασκάλων διαιρουμένων εἰς τρεῖς βαθμοὺς, ὅσαι δηλονότι εἰσὶ καὶ τῶν δήμων τοῦ Βασιλείου αἱ τάξεις, εἰς μὲν τὰς πρωτευούσας τῶν νομῶν καὶ ἐπαρχιῶν, καθὼς καὶ εἰς τοὺς δήμους τῆς Α' τάξεως, πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν ὑποχρεωτικῶς πρωτοβάθμιοι δημοδιδάσκαλοι, εἰς δὲ τοὺς δήμους Β' τάξεως, καθὼς καὶ ὡς ὑποδι-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δάσκαλοι εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Α' τάξεως, δευτεροβάθμιοι· καὶ μόνον εἰς τοὺς Γ' τάξεως δήμους, ἢ ὡς δεύτεροι ὑποδιδάσκαλοι εἰς τὰ πολυπληθῆ τῶν πρωτευουσῶν σχολεῖα, τριτοβάθμιοι· ὅλοι δὲ οὗτοι πρέπει νὰ μισθοδοτῶνται καθ' ὁλοκληρίαν σύμφωνα πρὸς τὸν βαθμὸν αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἁρμοδίων δημοτικῶν ταμείων.

Δεύτερον, ὅτι ὅπου, παρεκτὸς τοῦ ἑνὸς ὑποχρεωτικοῦ σχολείου, εἶνε ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ συστηθῇ καὶ δεύτερον ἢ καὶ τρίτον καὶ καθεξῆς, καὶ οἱ πόροι τοῦ δήμου ἀποδεδειγμένως δὲν ἐπαρκοῦσι πρὸς πληρωμὴν ὁλοκλήρου τῆς μισθοδοσίας τοῦ διδασκάλου, ἐκεῖ μόνον ζητεῖται καὶ ἡ βοήθεια τοῦ δημοσίου· ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἅμα δι' ὁποιανδήποτε αἰτίαν καταργηθῇ ἓν τῶν σχολείων τούτων, παύει αὐτοδικαίως ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης καὶ ἡ βοήθεια τοῦ δημοσίου.

Τρίτον, ὅτι μετὰ τοῦ μισθοῦ τῶν δημοδιδασκάλων εἶνε συνδεδεμένη καὶ ἡ χορηγητέα αὐτοῖς ἀνεξόδως κατοικία· ἀλλ' ἐπειδὴ πᾶσα κατοικία δὲν εἶναι κατάλληλος δι' ὅλους, καθόσον ἄλλης ἔχει ἀνάγκην ὁ ἱερεύς, καὶ ἄλλης ὁ λαϊκός, ἄλλης ὁ ἄγαμος καὶ ἄλλης ὁ ἔγγαμος, ἄλλης ὁ δημοδιδάσκαλος καὶ ἄλλης ἡ δημοδιδάσκαλος κλπ. ὑποχρεοῦται ὁ Δῆμος νὰ προμηθεύῃ διὰ τὸν διδάσκαλον ἢ τὴν διδάσκαλον αὐτοῦ τὴν κατάλληλον ἑκάστῳ κατοικίαν σχετικῶς ὡς πρὸς τὸν τόπον ὅπου τὸ σχολεῖον ἵδρυται.

Ἐπὶ τῇ βάσει τούτων ἁπάντων προϋπολογίζοντες, κ. Νομάρχα, τὰς διὰ τὴν δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν ἀπαιτουμένας ἐτησίας δαπάνας, τότε μόνον θέλετε γνωμοδοτεῖ περὶ τῆς ἀπὸ τοῦ δημοσίου βοηθείας, ὅταν ταύτην κρίνητε πράγματι ἄφευκτον, καὶ ὅταν ἡ ποσότης δὲν εἶνε δυσανάλογος πρὸς τὰς σημερινὰς τῆς Κυβερνήσεως ἀνάγκας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Δεκεμβρίου 1866.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 11052.

Περὶ τῆς χορηγητέας ἐκ τοῦ δημοσίου βοηθείας εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα διὰ τὸ ἔτος 1869.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ἀφ' ἑνὸς μὲν τὰς διαφόρους τοῦ Νομαρχείου ἀναφορὰς, εἴτε περὶ συστάσεως νέων δημοτικῶν σχολείων, εἴτε περὶ συνδρομῆς ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου εἴς τινα τῶν ἤδη ὑφισταμένων, ἀφ'

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἑτέρου δὲ τό τε δυσανάλογον τῶν ἄχρι τοῦδε χορηγουμένων εἰς τὰς Ἐπαρχίας συνδρομῶν καὶ τὸν αὔξοντα κατ' ἔτος ἀριθμὸν τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἐν ᾧ ἐξ ἄλλου μέρους πολλὰ τῶν τέως ἐν ἐνεργείᾳ περιῆλθον ἐπὶ διαφόροις ἀφορμαῖς, ὧν κυριώτεραι ἡ ἀπειροκαλία τῶν πλείστων γονέων καὶ ἡ ὀλιγωρία ἐνίων δημοτικῶν Ἀρχῶν, εἰς ἀνυπαρξίαν, ὀφείλοντες δὲ συνάμα νὰ ἐμψυχώσωμεν ἐκ τῶν ἐνόντων τὴν στοιχειώδη τοῦ λαοῦ ἐκπαίδευσιν, τὸ πρώτιστον τοῦτο καθῆκον ἁπάσης Κυβερνήσεως, κοινοποιοῦμεν ὑμῖν μετὰ τῆς παρούσης πίνακα καταστατικὸν τῶν κατὰ τὸν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ὑμῶν νομὸν δημοτικῶν σχολείων ὅσα πρόκειται νὰ συνδράμῃ κατὰ προσὸν ἔτος ἡ Κυβέρνησις ἀναλόγως τῶν μέσων ὅσα ἐχορήγησεν εἰς αὐτὴν ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ τε λήγοντος καὶ τοῦ ἀρχομένου ἔτους. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ χορηγία αὕτη δὲν πρέπει νὰ δαπανᾶται ἀτελεσφορήτως, χρησιμεύουσα πρὸς μισθοδότησιν ἀργῶν ἢ ἐξοικονόμησιν προσώπων, διαγράφομεν ὑμῖν συγχρόνως τάς τε βάσεις, ἀφ' ὧν ὡρμήθημεν, καὶ τοὺς ὅρους, ἐφ' οἷς ἐννοοῦμεν νὰ διαθέσωμεν τὴν χορηγίαν ταύτην.

Καὶ πρῶτον ἀνάγκη πᾶσα νὰ ἐννοήσωσι καλῶς τὰ ἁπανταχοῦ τοῦ Κράτους δημοτικὰ συμβούλια, ὅτι δημοτικοῦ σχολείου, ἅπαξ συστηθέντος, οὐδέποτε καὶ ἐπ' οὐδεμιᾷ περιστάσει εἶναι δυνατὸν νὰ παραδεχθῇ τὸ ὑπουργεῖον, οὗ προϊστάμεθα, τὴν κατάργησιν, καὶ διὰ τοῦτο πρὶν σκεφθῶσι καὶ ἀποφασίσωσι τὴν σύστασιν νέου σχολείου, πρέπει καὶ νὰ ἀσφαλίσωσι τὴν εἰς τὸ διηνεκὲς διατήρησιν αὐτοῦ, ψηφίζοντα οὐ μόνον τὸ πόθεν μισθοδοτηθήσεται ὁ διορισθησόμενος διδάσκαλος, ἀλλὰ καὶ ποῦ θὰ κατοικήσῃ, πόθεν θέλουσι ποριζεσθαι κατ' ἔτος τά τε ἐνοίκια τοῦ διδακτηρίου, ἐὰν δὲν ἦνε τοῦτο μόνιμον, καὶ τὸ ἀπαιτούμενον ὑλικὸν αὐτοῦ ἐν ἀφθονίᾳ, καὶ ἀφ' οὗ ταῦτα πάντα διὰ πράξεως αὐτῶν ὁρίσωσι, τότε μόνον νὰ ζητῶσι τὴν τοῦ σχολείου ἀναγνώρισιν, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν περὶ τούτου ἀπὸ 5 Μαΐου π. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 3483 ἐγκύκλιον. Ἄλλως δὲ οὔτε ὑμεῖς νὰ παραδέχησθε αἰτήσεις περὶ σχολείων ἐφημέρων, ὥστε μετὰ ἓν ἢ δύο ἔτη νὰ ζητῆται ἡ κατάργησις αὐτῶν, οὔτε τὸ ὑπουργεῖον θέλει λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὰς τοιαύτας.

Δεύτερον, ἐπειδὴ κατά τε τὸν περὶ δήμων, καθὼς καὶ τὸν περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμον, ἕκαστος δῆμος ὀφείλει νὰ διατηρῇ ἰδίαις αὐτοῦ δαπάναις καθ' ὁλοκληρίαν ἓν τοὐλάχιστον δημοτικὸν σχολεῖον ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ, εἰς ὃν ἀνήκει, κατὰ τὴν ἀπὸ 24 Δεκεμβρίου 1866 καὶ ὑπ' ἀριθ. 9871 ἐγκύκλιον τοῦ ὑπουργείου, τοῦτο δὲ φυσικῶς πρέπει νὰ ἦνε τὸ ἐν τῇ πρωτευούσῃ αὐτοῦ, τὴν ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου χορηγίαν διεθέσαμεν οὐχὶ ὑπὲρ τοῦ σχολείου τούτου, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν ἄλλων, ὅσα, παρεκτὸς αὐτοῦ, ὑφίστανται ἐν τῷ αὐτῷ δήμῳ, χωρὶς οὐδόλως διὰ τοῦτο νὰ στερήσωμεν τὸν δῆμον τῆς κεχορηγημένης ἤδη ἢ χορηγηθησομένης ἀπὸ τοῦ δημοσίου βοηθείας εἰς αὐτόν. Ἐννοεῖται δὲ οἰκοθεν ὅτι ἅμα τὸ βοηθούμενον σχολεῖον ἐκλίπῃ δι'

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δποιανδήποτε αἰτίαν, παύει αὐτοδικαίως καὶ ἡ ὑπὲρ αὐτοῦ βοήθεια τοῦ δημοσίου, καὶ εἰς τοῦτο καθιστῶμεν πάνυ προσεκτικὰς τὰς Διοικητικὰς Ἀρχάς.

Τοῦ μέτρου τούτου ἐξηρέσαμεν Α' τοὺς δήμους ἐκείνους ὅσοι δὲν κατώρθωσαν εἰσέτι νὰ ἔχωσιν εἰμὴ ἓν καὶ μόνον σχολεῖον, καὶ τοιοῦτοι εἶναι ἰδίως οἱ ἐν ταῖς νήσοις τοῦ Αἰγαίου, ὅπου καὶ οἱ δημόται εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συνωκισμένοι εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν κώμην, Β' τοὺς ἱστορικοὺς δι' ἔνδοξα πολεμικὰ συμβάντα δήμους καὶ Γ' τοὺς ἐκ τῶν συνοικισμῶν συγκροτηθέντας.

Τρίτον, ὅ,τι προδιετάχθη περὶ τῶν ὑφ' ἑκάστου δήμου ὑποχρεωτικῶς διατηρητέων ἐν ἑκάστῃ δήμου πρωτευούσῃ σχολείων τῶν ἀρρένων, τὸ αὐτὸ ἐννοοῦμεν καὶ ἀπαιτοῦμεν ἐφαρμοστέον καὶ εἰς τὰ σχολεῖα τῶν κορασίων, τῶν ὁποίων παρατηροῦμεν δυστυχῶς ὅτι οὐ μόνον παραμελεῖται πολλαχοῦ ἡ σύστασις, ἀλλὰ τὸ χειρότερον καὶ πάντῃ ἀδικαιολόγητον, ὅτι καὶ αὐτῶν τῶν ἤδη ὑπαρχόντων ἐπισπεύδεται παντοιοτρόπως ὑπὸ τῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν ἡ κατάργησις ἐπὶ λόγοις ἀλόγοις, ὧν ὁ προχειρότερος εἶνε ὅτι οἱ χωρικοὶ δὲν θέλουσι δῆθεν νὰ ἐκπαιδευθῶσι τὰ κοράσιά των ὑποπτεύοντες τὰ γράμματα, ὡς ἐὰν ἦτο ποτὲ δυνατὸν νὰ παραμελήσῃ ἡ Κυβέρνησις, χάριν τῶν χυδαίων τούτων προλήψεων καὶ παραλογισμῶν, τὸ ἱερὸν αὐτῆς καθῆκον, καὶ ν' ἀφήσῃ τὸ ἥμισυ μέρος τοῦ λαοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον εἶνε ἐμπεπιστευμένη ἡ κατ' οἶκον ἀνατροφὴ τῶν παίδων εἰς ἐντελῆ ἀπαιδευσίαν. Ἀνάγκη ἄρα νὰ ἀναλάβητε ἰδιαιτάτην μέριμναν ὡς πρὸς τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἀντικείμενον, πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ὁποίου οὐ μόνον διετηρήσαμεν πανταχοῦ ἀκέραιον, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ ἐπηυξήσαμεν, τὴν χορηγουμένην τέως ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως βοήθειαν εἰς τὰ σχολεῖα τῶν θηλέων καὶ ἐν αὐταῖς ἀκόμη ταῖς τῶν δήμων πρωτευούσαις, ἀλλὰ καὶ σκοπὸν ἔχομεν ἀφ' ὅσων δήμων ἴδωμεν ἀδιαφορίαν ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, καὶ ἡ σύστασις σχολείου κορασίων δὲν κατωρθώθη ἐντὸς τοῦ ἔτους ἐν αὐτοῖς, ν' ἀφαιρέσωμεν ἀπ' αὐτῶν καὶ αὐτὴν τὴν ὑπὲρ τῶν ἀρρένων χορηγουμένην συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ τοῦτο πρέπει νὰ ἐννοήσωσι καλῶς οἱ κ. κ. Δήμαρχοι.

Γνωρίζετε ἤδη, κύριοι, τὸν σκοπόν, πρὸς ὃν ἐννοοῦμεν χορηγητέαν τὴν ἀπὸ τοῦ δημοσίου συνδρομὴν εἰς τοὺς διαφόρους τοῦ Βασιλείου δήμους, καὶ ἑπομένως δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι πρὸς ἐπιτυχίαν αὐτοῦ θέλετε καταβάλει ἅπασαν σπουδὴν καὶ ἐπιμονὴν πρὸ πάντων, χωρὶς τῆς ὁποίας καὶ τὰ προσφορώτατα μέτρα δὲν τελεσφοροῦσιν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 20 Δεκεμβρίου 1868.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. πρωτ. 382.

Περὶ ἐλαττώσεως τῆς διὰ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα συνδρομῆς τοῦ δημοσίου διὰ τὸ ἔτος 1871 καὶ τηρήσεως τῶν λοιπῶν προδιατεταγμένων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Τοῦ ἐφετεινοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους, μηδεμίαν ἐπιτρέποντος αὔξησιν τῶν ἀπὸ τοῦ δημοσίου χορηγουμένων βοηθημάτων εἰς τοὺς δήμους διὰ τὰ δημοτικὰ αὐτῶν σχολεῖα, ἠναγκάσθημεν μετὰ πολλῆς ἡμῶν λύπης νὰ περικόψωμεν ἀπὸ τῆς χορηγίας ταύτης, ὅσον ἐνδέχετο ὀλιγώτερον, ὅπως ἐπαρκέσωμεν, μένοντες ἐντὸς τοῦ προϋπολογισμένου ἤδη ποσοῦ, πρὸς βοήθειαν καὶ ἄλλων δημοτικῶν σχολείων, ὅσα ἢ συνεστήθησαν ἤδη, ἢ πρόκειται νὰ συστηθῶσιν ἐντὸς τοῦ ἐπιόντος ἔτους, ἐν τοῖς ὀρεινοῖς μάλιστα καὶ ἀπῳκισμένοις δήμοις. Ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ καταστρώσαντες νέους πίνακας τῆς διανομῆς τῶν βοηθημάτων τούτων, διευθύνομεν πρὸς τὸ Νομαρχεῖον ἐπισυνημμένον τὸν ἀνήκοντα εἰς τὴν ὑμετέραν δικαιοδοσίαν, ὅπως ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου τοῦ 1871 κανονίσητε κατ' αὐτὸν τὰς περὶ πληρωμῶν τῶν δημοδιδασκαλικῶν μισθῶν διαταγάς σας, πληροφοροῦντες συγχρόνως περὶ τούτου καὶ τὰ ἁρμόδια δημοτικὰ συμβούλια, ὅπως, συμφώνως τῷ ληφθέντι μέτρῳ, τακτοποιήσωσι καὶ αὐτὰ τοὺς προϋπολογισμούς των καὶ μὴ συμβῇ ἀναβολὴ τῆς τακτικῆς τῶν δημοδιδασκάλων πληρωμῆς.

Κατὰ δὲ τὰ λοιπὰ ἐμμένοντες εἰς ὅσα περὶ τούτου προδιετάχθησαν διὰ τῶν ἀπὸ 29 Μαρτίου 1858 ὑπ' ἀριθμὸν 1512, 24 Δεκεμβρίου 1866 ὑπ' ἀριθ. 9871, καὶ 20 Δεκεμβρίου 1868 καὶ ὑπ' ἀριθ. 11042 ἐγκυκλίων (*) τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, συνιστῶμεν ὑμῖν καὶ αὖθις τὴν περὶ τῶν σχολείων τῶν κορασίων φροντίδα, τὴν σπουδαιότητα τῶν ὁποίων, παρατηροῦμεν μετὰ θλίψεως, ὅτι δὲν ἠδυνήθησαν ἢ δὲν ἠθέλησαν μᾶλλον νὰ ἐννοήσωσι πολλοὶ δῆμοι τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1870.

Ὁ Ὑπουργὸς
Π. Α. ΠΕΤΡΑΚΗΣ.

(*) ὅρα σελίδα 206, 207 καὶ 208 Θεσμολογίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. πρωτ. 4478.

Περὶ τοῦ ὅτι τὰ χορηγούμενα βοηθήματα διὰ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα δὲν πρέπει νὰ διατίθενται πρὸς καμμίαν ἄλλην χρῆσιν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ 'Επάρχους τοῦ Κράτους.

Καὶ μετὰ τὴν ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου 1871 καὶ ὑπ' ἀριθ. 860 (*) ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, ἐξακολουθοῦσιν οὐχ ἧττον τινὲς τῶν δημοδιδασκάλων ἀναφερόμενοι πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον περὶ καθυστερήσεως μισθῶν καὶ διδάκτρων καὶ ἐνοικίων, καὶ ἀξιοῦντες νὰ διατάξῃ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ πληρωθῶσιν εἰς αὐτοὺς ταῦτα, ὡς ἐὰν οὐδ' ἐγράφη ὅλως ἡ ἐγκύκλιος ἐκείνη. 'Αλλὰ περὶ αὐτῶν μὲν, ὡς μὴ δυναμένων ἴσως νὰ ἐννοήσωσιν ὅτι ταῦτα πάντα δὲν εἶναι καθῆκον τῆς κεντρικῆς ὑπηρεσίας, ἀλλὰ τῶν ἐπιτοπίων διοικητικῶν καὶ ἰδίως τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, δὲν γίνεται ἐνταῦθα εἰμὴ ἐν παρόδῳ λόγος. Τὸ σπουδαιότατον ὅμως διὰ τὴν Κυβέρνησιν εἶναι ὅτι τῶν χορηγουμένων παρ' αὐτῆς βοηθημάτων εἰς τοὺς δήμους διὰ τὰ δημοτικὰ αὐτῶν σχολεῖα, ἐμπεριλαμβανομένων ἐν τοῖς δημοτικοῖς προϋπολογισμοῖς μεταξὺ τῶν ἐσόδων ἑκάστου δήμου, κατὰ τὴν εἰρημένην ἐγκύκλιον, ἐνδέχεται νὰ γένῃ χρῆσις αὐτῶν δι' ἄλλην οἱανδήποτε ἀνάγκην τοῦ δήμου καὶ ὄχι ἀποκλειστικῶς πρὸς μισθοδότησιν μόνην τῶν παρ' ἑκάστοις αὐτῶν δημοτικῶν σχολείων· ἑπομένως θεωροῦμεν καθῆκον ἡμῶν νὰ προκαλέσωμεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πᾶσαν ὑμῶν τὴν προσοχὴν, ὅπως μηδεμίαν ἐντείλησθε πληρωμὴν ἀπὸ τῶν βοηθημάτων τούτων δι' ἄλλον παρὰ δι' ὃν ὡρίσθη σκοπὸν, οὔτε διὰ σχολεῖα ἄλλα παρὰ τὰ σημειούμενα ἐν τοῖς κατ' ἔτος συνταττομένοις ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου πίναξιν ὡς βοηθούμενα, καὶ ταῦτα μόνον δι' ὅσον χρόνον δὲν διατελοῦσιν ἐν ἀργίᾳ. Λάβετε ἑπομένως ὁποῖα ἂν ἐγκρίνητε καταλληλότερα μέτρα, συνεννοούμενοι ἐν δέοντι καὶ μετὰ τῶν κ. κ. Ταμιῶν, πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ἐνδεχομένης παραχωρήσεως τῶν προσδιωρισμένων διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον ποσοτήτων. Διότι ἄλλως τὸ Ὑπουργεῖον δὲν δύναται εἰμὴ νὰ θεωρῇ μόνον ὑπόλογον διὰ πᾶσαν τοιαύτην παρὰ τὸν νόμον χρῆσιν τὴν διατάξασαν τὴν πληρωμὴν διοικητικὴν ἀρχήν.

'Αθήνησι τῇ 27 'Ιουνίου 1872.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. ΝΟΤΑΡΑΣ.

(*) Τὴν ἐγκύκλιον ταύτην δημοσιεύομεν εἰς τὸ περὶ μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων τμῆμα.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀριθ. πρωτ. 36880.

Περὶ τοῦ ἂν ἡ διδομένη εἰς τοὺς δήμους ἀπὸ τοῦ Δημοσίου συνδρομὴ στηρίζεται εἰς Νόμον τινά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ.

Πρὸς συμπλήρωσιν τῶν διὰ τοῦ ὑμετέρου ὑπ' ἀριθ. 3986 καὶ ἀπὸ 12 τοῦ μηνὸς τούτου ἐγγράφου διδομένων πληροφοριῶν, ἀνάγκην ἔχομεν νὰ μάθωμεν καὶ τὰ ἑξῆς ἀ) ἡ διδομένη παρὰ τοῦ Δημοσίου χρηματικὴ βοήθεια εἰς τοὺς Δήμους διὰ τὴν δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν στηρίζεται εἰς Νόμον τινὰ εἰδικὸν περὶ τούτου, ἢ εἰς τοὺς ἐτησίους προϋπολογισμοὺς τοῦ Κράτους; β') πῶς διανέμεται μεταξὺ τῶν Δήμων τὸ ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐγκρινόμενον πρὸς τοῦτο ποσόν, καὶ κατὰ ποῖον τρόπον πραγματοποιεῖται διὰ τῶν ἐκδιδομένων χρηματικῶν ἐνταλμάτων, τουτέστιν ἐν ὀνόματι τίνος ἐκδίδονται; γ') ὁ ἀντίδικος Ν. Δ. ζητεῖ καὶ μισθούς, οὓς πληρώνει μὲν ὁ δῆμος, προκαταβάλλει δὲ τὸ Δημόσιον.—Περὶ τοῦ μέρους τούτου τῆς ἀγωγῆς οὐδὲν λέγει τὸ Ὑμέτερον ὑπ' ἀριθ. 3986 ἔγγραφον. Ἀνάγκη νὰ ἠξεύρωμεν τί ν' ἀντιτάξωμεν εἰς τὴν ἀγωγὴν καὶ ὡς πρὸς τοῦτο. δ') τελευταῖον πρέπει νὰ γνώσκωμεν ἂν ἐχρημάτισεν ἢ οὐχὶ ὁ διαληφθεὶς Ν. Δ. δημοδιδιδάσκαλος, καὶ ἂν τῷ ὀφείλωνται ἢ οὐχὶ τὰ ποσὰ ἅπερ ζητεῖ διὰ τῆς ἀγωγῆς.

Αἱ ἀνωτέρω ἐρωτήσεις εἰσὶ, νομίζομεν, τοσοῦτον ἀναγκαῖαι καὶ εὔλογοι, ὥστε ἐλπίζομεν ὅτι δὲν θὰ κριθῶσιν ὡς ἐρωτήσεις ἀναγόμεναι εἰς πράγματα, περὶ ὧν καὶ ἄλλοτε ἐπανειλημμένως καὶ διὰ μακρῶν ἐδόθησαν ἡμῖν πληροφορίαι ὑπὸ τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰουνίου 1875.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΑΘ. Γ. ΠΕΤΜΕΖΑΣ.

Ἀριθ πρωτ. 4656.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ κτλ. ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ.

«Συμπληροῦμεν, κατὰ τὴν ἀπὸ 24 τοῦ λήγοντος μηνὸς καὶ ὑπ' ἀριθ. 36880 ἀξίωσιν Ὑμῶν, τὰς περὶ τῶν ὀφειλομένων εἰς δημοδιδασκάλους πληροφορίας. (*)

ά. Ἡ διδομένη παρὰ τοῦ δημοσίου βοήθεια εἰς τοὺς δήμους διὰ τὴν στοιχειώδη ἐκπαίδευσιν στηρίζεται κυρίως εἰς τὸ 59 ἄρθρον τοῦ περὶ δημοτ. σχολείων Νόμου, τροποποιεῖται δὲ κατ' ἔτος ἀναλόγως τῶν

(*) Διὰ τῆς ἀπαντήσεως ταύτης εἰς τὸ ἀνωτέρω ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργ. τῶν Οἰκονομ. ἐξηγεῖται ὁ τρόπος τῆς πληρωμῆς τῶν βοηθημάτων εἰς τοὺς δήμους καὶ δηλοῦται ἡ γνώμη τοῦ Ὑπουργ. τῶν Ἐκκλ. κλ. ἐπὶ τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν τὸ Δημόσιον ἐνάγεται ὡς ὑπόλογον εἰς πληρωμὴν μισθῶν δημοδιδασκάλων.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πόρων τοῦ δημοσίου Ταμείου, συμπεριλαμβανομένη εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τοῦ Κράτους, β'. διανέμεται δὲ κατὰ βούλησιν τῶν κατὰ καιροὺς Ὑπουργῶν, προστιθέντων ἑκάστοτε καὶ ἀφαιρούντων, ἀναλόγως τῆς εὐπορίας ἢ ἀπορίας τῶν δήμων καὶ κατ' ἄλλας τυχαίας ἢ καὶ σκοπίμους ἔστιν ὅτε περιστάσεις, ἀνοιγομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου πιστώσεως εἰς τοὺς Νομάρχας, καὶ παρ' αὐτῶν ἐκδιδομένων ἐνταλμάτων εἰς ὄνομα ἑκάστου δήμου· γ'. τὸ δημόσιον προκαταβάλλει τοὺς μισθοὺς ὅλων τῶν δημοδιδασκάλων, καὶ τοὺς εἰσπράττει κατόπιν ἀπὸ τῶν δήμων, δυνάμει τοῦ ΤΛΗ' Νόμου· δὲν εἶνε ὅμως διὰ τοῦτο ὑπόλογον ἀτομικῶς πρὸς οὐδένα τῶν δημοδιδασκάλων, δ'. ὁ, περὶ οὗ ὁ λόγος δημοδιδάσκαλος ὑπηρέτησεν ὡς τοιοῦτος εἰς διαφόρους δήμους. Ἂν ὅμως τῷ ὀφείλωνται τὰ ποσά, ὅσα ζητεῖ διὰ τῆς ἀγωγῆς του, δηλονότι ἂν ἐδίδαξεν ἢ ὄχι διαρκῶς παντοῦ ὅπου διωρίσθη, ἀπόκειται εἰς αὐτὸν νὰ τὸ ἀποδείξῃ ἁρμοδίως, ὅ ἐστι διὰ προσαγωγῆς ἀντιγράφων τοῦ πρωτοκόλλου τῆς παραλαβῆς καὶ παραδόσεως τοῦ ὑλικοῦ τῶν σχολείων, ἐν οἷς ὑπηρέτησεν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 27 Ἰουνίου 1875.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 8149.

Περὶ κανονισμοῦ τῆς πληρωμῆς τῶν ὑπὲρ τῶν δημοτικῶν σχολείων βοηθημάτων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ οἱ πλείους τῶν δευτερευόντων διατακτῶν παρέλιπον, εἴτε καθολοκληρίαν εἴτε κατὰ μέγα μέρος, τὴν ἔκδοσιν τῶν ἐνταλμάτων πρὸς πληρωμὴν τῆς εἰς τοὺς ἀπορροῦντας δήμους χορηγουμένης βοηθείας ὑπὲρ τῶν δημοτικῶν σχολείων, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἐκ τούτου δυσχερειῶν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου καὶ τῶν παραπόνων τῶν δήμων, ἐλήφθη τὸ μέτρον κατὰ τὸ τρέχον ἔτος νὰ ἐκδίδωνται τὰ ἐντάλματα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου. Παρετηρήθη ὅμως ἐκ τῶν μέχρι τοῦ δε ὑποβληθεισῶν καταστάσεων ὅτι ζητεῖται ἡ πληρωμὴ ὁλοκλήρου τοῦ ἐγκεκριμένου βοηθήματος χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἡ βεβαίωσις ὅτι τὰ δημοτικὰ σχολεῖα, ὑπὲρ ὧν ὡρίσθη τὸ βοήθημα, ἦσαν διαρκῶς ἐν ἐνεργείᾳ.

Τὰ ὑπὲρ τῶν δημοτικῶν σχολείων βοηθήματα εἶναι κατὰ μῆνα προσδιωρισμένα καὶ χορηγοῦνται εἰς τοὺς δήμους οὐχὶ γενικῶς ὑπὲρ τῆς ἐν αὐτοῖς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἀλλ' ὑπὲρ ὡρισμένων σχολείων. Εἶναι λοιπὸν φανερὸν ὅτι τὰ βοηθήματα ταῦτα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ χορηγῶνται εἰμὴ ἀναλόγως τοῦ χρόνου καθ' ὃν ἐλειτούργουν τὰ βοη-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

θούμενα σχολεῖα. Ὅθεν περὶ τοῦ χρόνου τούτου ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχῃ ἡ δέουσα βεβαίωσις τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν. Καὶ δὴ ἀξιοῦμεν νὰ παραγγείλητε τοῖς δημάρχοις νὰ ὑποβάλλωσιν ἡμῖν κατὰ τριμηνίαν, εἴ τε καθ' ἑξαμηνίαν, καταστάσεις, δηλούσας τὰ βοηθούμενα σχολεῖα, τὸ μηνιαῖον βοήθημα, τὸν χρόνον καθ' ὃν τὸ σχολεῖον ἦν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τὸ πληρωτέον κατ' ἀναλογίαν ποσόν. Αἱ καταστάσεις αὗται πρέπει νὰ ἦναι συντεταγμέναι εἰς διπλοῦν καὶ αἱ τῆς πρώτης τοῦ ἔτους τριμηνίας συνωδευμέναι μετ' ἀντιγράφου τῆς ἐγκρινούσης τὸ βοήθημα διαταγῆς, νὰ φέρωσι δὲ κάτωθεν τὴν ῥητὴν τοῦ δημάρχου καὶ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς βεβαίωσιν ὅτι τὸ σχολεῖον ἐλειτούργει κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ζητεῖται ἡ τοῦ βοηθήματος πληρωμή. Τὰς καταστάσεις ταύτας λαμβάνοντες ὑμεῖς ὀφείλετε νὰ ἐξελέγχητε τὴν ἀκρίβειαν τῆς βεβαιώσεως τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ νὰ παραθέτητε τὴν ἰδίαν ὑμῶν θεώρησιν καὶ ἐπιβεβαίωσιν.

Προτιθέμενοι νὰ μὴ πληρόνωμεν τὰ βοηθήματα εἰμὴ ἐπὶ τῇ βάσει καταστάσεων, φερουσῶν τὰ ἀνωτέρω στοιχεῖα, ἐλπίζομεν ὅτι θέλει καταβληθῇ εἰς τοῦτο ἡ δέουσα προσοχὴ τῶν διοικητικῶν καὶ δημοτικῶν ἀρχῶν πρὸς ἀποφυγὴν ματαίας ἀλληλογραφίας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1877.

Ὁ Ὑπουργὸς
Θ. Π. ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗΣ

Ἀριθ. πρωτ. 9508.

Περὶ ὑποβολῆς πινάκων ἐνδεικτικῶν τῶν ἀπὸ τοῦ Δημοσίου παρεχομένων βοηθημάτων τοῖς Δήμοις.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας.

Τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφιζόμενον κατ' ἔτος κεφάλαιον πρὸς σύστασιν ἢ συντήρησιν δημοτικῶν σχολείων ἐν ἀπόροις δήμοις κατανέμεται διὰ Β. Διατάγματος ἐκδιδομένου ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαπενθημέρου μετὰ τὴν κύρωσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰς τοὺς ἀπόρους δήμους ἀναλόγως πρὸς τὰς ἐνδεικνυομένας ἀνάγκας αὐτῶν. Ἐπιθυμοῦντες νὰ ἔχωμεν ἀκριβέστερα τὰ στοιχεῖα, ἐφ' ὧν νὰ δυνηθῶμεν νὰ στηρίζωμεν τὴν περὶ τῆς κατανομῆς ταύτης ἀπόφασιν, ἐντελλόμεθα ὑμῖν ὅπως ὑποβάλητε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὸ πολὺ μέχρι τέλους τοῦ προσεχοῦς Δεκεμβρίου, ὅτε, ἂν μὴ πάντες, οἱ πλείους τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ὑπὸ τὴν ὑμετέραν διοίκησιν δήμων ἔσονται κεκυρωμένοι, πίνακας, ἐν οἷς θέλουσι ἐνδείκνυσθαι ἐν ἰδιαιτέραις στήλαις τάδε· 1) ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπὸ τῶν δήμων συντηρουμένων Δημ. Σχολείων.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

2) τὸ ποσὸν τῆς ὑπὲρ αὐτῶν χορηγίας τοῦ δημοσίου, 3) τὸ ποσὸν τῶν ὀφειλομένων παρὰ τῶν δήμων εἰς τὸ δημόσιον ἐκ προκαταβολῆς μισθῶν δημοδιδασκαλικῶν, 4) τὸ ἄθροισμα τῶν προϋπολογισθέντων ἐσόδων καὶ τὸ τῶν ἐξόδων ἑκάστου Δήμου. Θέλετε δὲ μετὰ τῶν πινάκων τούτων συνυποβάλει καὶ ἐκθέσεις συνοπτικὰς περὶ τῶν κοινοτήτων, ἐν αἷς παρίστανται μᾶλλον κατεπείγουσα ἡ ἀνάγκη συστάσεως σχολείων, καὶ περὶ τῶν δήμων, οἵτινες χρήζουσι μεγαλειτέρας παρὰ τοῦ δημοσίου ἐπικουρίας πρὸς συντήρησιν τῶν ὑπαρχόντων σχολείων, ὡς καὶ περὶ τῶν ἐχόντων ἤδη ἐπαρκεῖς πόρους καὶ διὰ τοῦτο μὴ χρῃζόντων εἰς τὸ μέλλον βοηθήματος. Τὰς πληροφορίας ταύτας ἀπεκδεχόμεθα, κ. Νομάρχα, ἐν πάσῃ ἀκριβείᾳ καὶ μετὰ ἐμβριθῆ μελέτην τῶν σχολικῶν ἀναγκῶν τῶν κοινοτήτων τῆς δικαιοδοσίας ὑμῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Νοεμβρίου 1879.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Δ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

ΤΜΗΜΑ Ζ'.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ

Ἀριθ. πρωτ. 13408.

Περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ ῥαβδίζειν καὶ μαστιγοῦν τοὺς μαθητάς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ Διδασκάλους τοῦ Κράτους.

Μετὰ μεγίστης δυσαρεσκείας πληροφορούμεθα ὅτι τινὲς τῶν διδασκάλων, παραβαίνοντες τὰ καθήκοντά των καὶ παρεκτρεπόμενοι τοῦ προορισμοῦ των, μεταχειρίζονται κατὰ τῶν μαθητῶν τὴν ῥάβδον καὶ τὰς μαστιγώσεις ἀντὶ τοῦ παραινετικοῦ λόγου, καὶ τῶν ὡρισμένων παρὰ τοῦ περὶ γυμνασίων καὶ ἑλληνικῶν σχολείων νόμου σωφρονιστικῶν μέσων.

Ὁ τρόπος οὗτος ὅλως βάρβαρος καὶ κατάλληλος μᾶλλον εἰς ἀπομώρωσιν παρὰ εἰς ἐξημέρωσιν τῆς καρδίας καὶ ἀνάπτυξιν τῆς διανοίας τῆς νεολαίας, ἐνῷ ἐξ ἑνὸς μέρους προδίδει τὴν ἀναγωγίαν τοῦ διδά-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σκοντος, ἀφ' ἑτέρου ἀφίνει εἰς τὴν εὔπλαστον καὶ ὑγρὰν νεότητα τοῦ διδασκομένου βαθείας ἐντυπώσεις, ἐξ ὧν γεννᾶται εἰς αὐτοὺς ἀκούσιός τις καὶ οὕτως εἰπεῖν αὐτόματος ἀπομίμησις τῆς τραχύτητος τοῦ διδασκάλου.

Δὲν ἀναιροῦμεν ὅτι μεταξὺ τῶν σπουδαζόντων ἐνδέχεται νὰ εὑρεθῶσι καί τινες φύσεως πονηρᾶς καὶ ἀτιθάσου, τοὺς ὁποίους ἡ παραίνεσις καὶ προτροπὴ δὲν ἰσχύουν νὰ ἐπανορθώσωσι, καὶ εἶναι ἀνάγκη τῆς χρήσεως σωφρονιστικῶν μέτρων, ἀλλὰ καὶ ταῦτα δὲν δύνανται νὰ ἦναι αὐστηρότερα ἀφ' ὅσων ὁ νόμος παραχωρεῖ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, τὴν ὁποίαν τρόπον τινὰ ἀναδέχονται οἱ διδάσκαλοι ὡς τῶν πατέρων ἐντολοδόχοι, διότι ὁ νόμος παιδεύει καὶ τοὺς γονεῖς τοὺς καταχρωμένους τὴν ἐξουσίαν των ταύτην. Ὅθεν ἐξ ἀναλογίας καὶ ὁ περὶ ἑλληνικῶν σχολείων καὶ Γυμνασίων κανονισμὸς σοφῶς προσδιώρισε διὰ τῶν ἄρθρ. 53, 54, 55 ποινὰς αὐστηρὰς μὲν ἐπὶ πλέον ἢ ἔλαττον, καταλλήλους δὲ εἰς λογικὰ καὶ ἐλεύθερα ὄντα· τῶν ἄρθρων τούτων λοιπὸν τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν συνιστῶντες εἰς ὑμᾶς ὡς μόνην κατάλληλον εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἀπαιτουμένης πειθαρχίας, σᾶς παραγγέλλομεν νὰ ἐπιστήσητε ἀκριβῶς τὴν προσοχήν σας πρὸς τοῦτο, καὶ ὡς ὀφείλοντες νὰ ἐπαγρυπνῶμεν περὶ τῆς τηρήσεως τῶν κατὰ νόμους διαταττομένων, νομίζομεν δέον νὰ προειδοποιήσωμεν ὅτι, ἐάν τις τῶν διδασκάλων παρεκτραπῇ τοῦ λοιποῦ τῶν ἐν τῇ παρούσῃ διαταττομένων, καὶ ἀντὶ τοῦ παραινετικοῦ λόγου καὶ τῶν εἰς τὰ μνησθέντα ἄρθρα τοῦ νόμου ἀναφερομένων σωφρονιστικῶν μέσων ἤθελε μεταχειρισθῆ τὴν ῥάβδον, τὸν τοιοῦτον θεωροῦντες ὡς ἀνίκανον τοῦ διευθύνειν διὰ τοῦ λόγου τὴν λογικὴν τῆς νεολαίας ἀνάπτυξιν θέλομεν τὸν ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴν διδασκαλικήν του θέσιν καὶ προκαλεῖ τὴν παντελῆ παῦσίν του.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Δεκεμβρίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 10414.

Περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν πρέπει νὰ ἀναφέρωνται πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον οἱ δημοδιδάσκαλοι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους τοῦ Κράτους.

Πρὸς ὁδηγίαν τῶν δημοδιδασκάλων, ὅσοι παρὰ τὴν τάξιν τῆς ὑπηρεσίας ἀπευθύνονται πολλάκις δι' ἀναφορᾶς αὐτῶν πρὸς τὸ Ὑπουρ-

Πλατεία με περιβόλι γεν. αλεσάθησαν δι' 2324 αρθρον
μας 2 Β. Δεκ. 1848 Σ. Μ. Ιανουαρίου 1893 Σ. Μ. Ιουνίου

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

γεῖον περὶ πραγμάτων, τῶν ὁποίων ἡ ἐκτέλεσις ἀφορᾷ τὰς ἐπιτοπίους διοικητικὰς ἢ δημοτικὰς ἀρχὰς καὶ τὰς κατὰ νόμον καθεστώσας ἐφορευτικὰς ἐπιτροπὰς, κρίνομεν ἐπάναγκες νὰ ὁρίσωμεν ὅσον ἔνεστι τὰς περιστάσεις καθ' ἃς δύνανται τῶν δημοδιδασκάλων ἕκαστος νὰ γράφῃ κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον.

Καὶ πρῶτον πρέπει νὰ ἐννοήσωσιν οἱ δημοδιδάσκαλοι ὅτι γράφοντες εἴτε πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον εἴτε πρὸς τὸ Διευθυντήριον τοῦ Διδασκαλείου ἀντὶ νὰ γράφωσι πρὸς τὴν ἀμέσως αὐτῶν ὑπερκειμένην διοικητικὴν ἢ δημοτικὴν ἀρχὴν, οὐ μόνον ἀντιβαίνουσιν εἰς τὰς ῥητὰς τοῦ νόμου διατάξεις, ἀλλὰ καὶ βραδύνουσιν ἀντὶ νὰ ταχύνωσι τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προκειμένου, διότι καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ὀλίγας περιπτώσεις, καθ' ἃς τὸ Ὑπουργεῖον εἶναι ἁρμόδιον νὰ ἐνεργήσῃ ἀπ' εὐθείας, δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀποφασίσῃ τι, πρὶν διευθύνον τὴν ἀναφορὰν αὐτῶν πρὸς τὸν ἁρμόδιον Νομάρχην εἴτε Ἔπαρχον λάβῃ τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας, καὶ ἰδοὺ χρόνου δαπάνη καὶ ἀπασχόλησις περιττὴ τῶν ὑπαλλήλων. Ἐνῶ ἐκ τοῦ ἐναντίου ἀποτεινόμενος ἀμέσως ὁ δημοδιδάσκαλος εἴτε εἰς τὸν δήμαρχον εἴτε εἰς τὸν Ἔπαρχον ἔχει καὶ ταχυτέραν καὶ ἀποτελεσματικωτέραν τὴν ἀπάντησιν· ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν καὶ μετὰ ἐπανειλημμένην ὑπόμνησιν ἡ ἀπάντησις εἴτε βραδύνει παρὰ τὸ δέον, εἴτε δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴν αἴτησιν τοῦ δημοδιδασκάλου, τότε δύναται νὰ ἀναγγείλῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸν Νομάρχην, καὶ οὗτος ἢ ἐκτελεῖ, ἐὰν ἐγκρίνῃ, τὸ αἰτούμενον, ἢ ἀπαντᾷ ἀποφατικῶς, ἢ ἐξαιτεῖται τὰς διαταγὰς τοῦ Ὑπουργείου. Ἑπομένως ὁ δημοδιδάσκαλος, παρεκτὸς τῆς ἀποστολῆς τῶν μηνιαίων καὶ τριμηνιαίων τοῦ σχολείου του ἐλέγχων, τότε μόνον δύναται νὰ γράψῃ κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τοῦ Διευθυντηρίου, ὅταν ἢ τὸ Νομαρχεῖον δὲν ἀπαντήσῃ εἰς τὴν αἴτησίν του, ἢ αὐτὸς νομίζῃ ὅτι ἀδικεῖται, ἀμφότερα τῶν ἀδυνάτων νὰ συμβῶσιν (ἀσμενιζόμεθα νὰ τὸ πιστεύωμεν) ἐκ μέρους τῶν ἀνωτέρων ἀρχῶν, ἢ ὁσάκις ἡ αἴτησις αὐτοῦ ἀποβλέπει τὴν κεντρικὴν ὑπηρεσίαν καὶ ἐξήρτηται ἀμέσως ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν.

Αὕτη εἶναι, κύριε, ἡ τάξις, τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖ καὶ ὁ ὀρθὸς λόγος καὶ ἡ εὐκολία τῆς ὑπηρεσίας καὶ αὐτὸ τὸ ὑμέτερον συμφέρον, καὶ ταύτην συνιστῶμεν ἐπιμόνως εἰς τὴν προσοχὴν ὑμῶν ἀπαλλάττοντες καὶ ἡμᾶς καὶ ὑμᾶς πραγμάτων καὶ πολυγραφίας.

Ἀθήνησι τῇ 26 Σεπτεμβρίου 1854.

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΨΥΛΛΑΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀριθ πρωτ. 10752.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀποστολῆς τῶν ἀναφορῶν τῶν δημοδιδασκάλων, ἀφορωσῶν τὴν ὑπηρεσίαν τῶν σχολείων αὐτῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Οἱ πλεῖστοι τῶν δημοδιδασκάλων, μὴ κατανοοῦντες ἴσως τὸν σκοπὸν καὶ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ $^{6}/_{18}$ Φεβρουαρίου 1834 περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου, ἀναφέρονται πολλάκις πρὸς ἡμᾶς περὶ πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ἀφορῶσιν ἢ τὰς ἐφορευτικὰς τῶν σχολείων ἐπιτροπάς, ἢ τὰς ἀνηκούσας διοικητικὰς ἀρχάς, καὶ ἐκ τούτου τὸ Ὑπουργεῖον ἀπασχολεῖται ἐν οὐ δέοντι, καὶ ἡ πορεία τῆς ὑπηρεσίας βραδύνει, παραπεμπομένων φυσικῷ τῷ λόγῳ τῶν ἀναφορῶν αὐτῶν πρὸς τοὺς ἑκασταχοῦ Νομάρχας ἢ Ἐπάρχους, εἰς τὴν ἁρμοδιότητα καὶ τὴν ἄμεσον ἐνέργειαν τῶν ὁποίων ἀπόκεινται, ἐκτὸς μικρῶν ἴσως ἐξαιρέσεων, τὰ ἀντικείμενα τῶν τοιούτων ἀναφορῶν.

Ἐπιθυμοῦντες νὰ ἁπλοποιήσωμεν ὅσον ἔνεστι τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ νὰ καταστήσωμεν ἐνεργοὺς τὰς τοῦ Νόμου διατάξεις, παραγγέλλομεν δι' ἰδιαιτέρας ἡμῶν ἐγκυκλίου τοὺς δημοδιδασκάλους νὰ διευθύνωνται τοῦ λοιποῦ περὶ παντὸς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ σχολείου των πρὸς τὰς ἀμέσως αὐτῶν ὑπερκειμένας διοικητικὰς καὶ δημοτικὰς ἀρχάς· καὶ ὅταν μετὰ ἐπανειλημμένην ὑπόμνησιν δὲν λάβωσιν ὡς πρὸς τὴν αἴτησιν αὐτῶν εἴτε καταφατικὴν εἴτε ἀποφατικὴν ἀπάντησιν, τότε νὰ ἀναφέρωνται πρὸς τὸν Νομάρχην, καὶ ἀποτυχόντες καὶ ἐκεῖθεν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον πεποίθαμεν ὅτι οὐδέποτε θέλει συμβῆ, τότε μόνον νὰ καταφεύγωσιν ἐναρχικῶς ἤτοι διὰ τοῦ Διευθυντηρίου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Πρὸς ἐπιτυχίαν ὅμως τοῦ σκοποῦ τῆς ἐγκυκλίου ἡμῶν ταύτης, καὶ συγχρόνως ἵνα ἀπαλλαγῶσι καὶ αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ πραγμάτων καὶ πολυγραφίας, ἀπαιτεῖται, κ. Νομάρχα, νὰ ἐνεργηθῶσιν ὅσον ἔνεστι *κατὰ γράμμα* ὅσα περὶ ἐπιθεωρήσεως τῶν δημοτικῶν σχολείων διαγορεύει ὁ προειρημένος περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμος, καὶ πρὸς τοῦτο ἰδίως προσκαλοῦμεν τήν τε ὑμετέραν καὶ τὴν τῶν κυρίων Ἐπάρχων προσοχήν.

Δὲν ἀγνοοῦμεν ἐν τούτοις ὅτι περὶ τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν τῶν καθ' ἕκαστα τοῦ Νόμου ἀντιτάττεται εἰς μερικὰς μάλιστα τῶν ἐπαρχιῶν ἡ ἔλλειψις προσώπων ἁρμοδίων· οὐχ ἧττον ὅμως εἴμεθα πεπεισμένοι ὅτι ἡ σύνεσις ὑμῶν, κ. Νομάρχα, θέλει ἀναπληρώσει τὸ στέρημα τοῦτο, ὅταν μάλιστα περὶ τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν ἔχητε ὑπ' ὄψιν οὐχὶ μόνον τὰς γνώσεις καὶ τὴν παιδείαν, ἀλλὰ καὶ τὸν περὶ τὰ κοινωφελῆ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

καταστήματα ζῆλον καὶ τὴν ἐπιτόπιον πεῖραν καὶ τὴν δεδοκιμασμένην φιλοπατρίαν διαφόρων πολιτῶν, καί τοι ἐλαττουμένων ἄλλως ὡς πρὸς τὴν ἀπὸ τῶν γραμμάτων καὶ τοῦ λόγου ὑπεροχήν· φθάνει μόνον οἱ τοιοῦτοι νὰ ἐννοήσωσιν *ἀκριβῶς* καὶ *ὡρισμένως* τί ἀπαιτεῖ παρ' αὐτῶν ὁ Νόμος καὶ τοῦτο κυρίως εἶναι ὑμέτερον καὶ τῶν ἐντὸς τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ὑμῶν νομοῦ Ἐπάρχων ἔργον.

Συστηθεισῶν δὲ ἅπαξ τῶν ἐπιτροπῶν, τῶν ὁποίων θέλετε γνωστοποιεῖ ἡμῖν ἑκάστοτε τά τε ὀνόματα καὶ τὴν κοινωνικὴν θέσιν τῶν μελῶν, συνοδεύοντες τοὺς καταλόγους τούτους καὶ μὲ χαρακτηριστικάς τινας παρατηρήσεις, χρέος ὑμῶν εἶναι πλέον, κ. Νομάρχα, νὰ φροντίζητε ὥστε νὰ ἐκτελῶσι τὰ καθήκοντα αὐτῶν ἐγκαίρως καὶ ἀκριβῶς, καὶ τότε μόνον ἐλπίζομεν ὅτι θέλει ἐπιτευχθῆ ὁ ἀγαθοποιὸς σκοπὸς τοῦ Νόμου.

Ἀθήνησι τῇ 7 Ὀκτωβρίου 1854.

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΨΥΛΛΑΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 11503.

Περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν ῥαβδισμῶν καὶ μαστιγώσεων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους καὶ τὰς δημοδιδασκαλίσσας.

Παραδείγματα πρόσφατα, καί τοι κατ' εὐτυχίαν σπάνια, ἔπεισαν ἡμᾶς ὅτι τινὲς τῶν δημοδιδασκάλων, ἀπ' ἐναντίας ῥητῆς περὶ τούτου διατάξεως τοῦ Ὁδηγοῦ, ἀπ' ἐναντίας ἐπανειλημμένων ὑπομνήσεων τοῦ ὑπουργείου, ἀπ' ἐναντίας τέλος τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τοῦ παραδείγματος τῶν μᾶλλον πεπολιτισμένων ἐθνῶν, μεταχειρίζονται πρὸς σωφρονισμὸν τῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτῶν μαθητευόντων παίδων, παρεκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιτετραμμένων σωφρονιστικῶν μέσων, καὶ τὸ τῶν ῥαβδισμῶν καὶ μαστιγώσεων, παρεκτρεπόμενοι ἐνίοτε ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε τὰ ἴχνη τῆς ἀπανθρώπου αὐτῶν καταφορᾶς νὰ μένωσιν ἀνεξίτηλα ἐπὶ τοῦ σωματίου τῶν ἀθώων τούτων πλασμάτων, τὰ ὁποῖα ἡ κοινωνία ἐνεπιστεύθη εἰς αὐτοὺς ὄχι βέβαια ἵνα τὰ ἀπολάβῃ ἠκρωτηριασμένα καὶ μεμωλωπισμένα.

Τῆς ἀνοικείου ταύτης οὐχὶ εἰς Ἕλληνας ἀλλὰ καὶ εἰς βαρβάρους ἕξεως ἀποτρέποντες διὰ τελευταίαν φορὰν ὑμᾶς, σᾶς παραγγέλλομεν μὲ τὸν ἐντονώτερον τρόπον ν' ἀπέχητε πάσης εἴτε διὰ ῥάβδου εἴτε καὶ διὰ τῆς χειρὸς πληγῆς πρὸς τοὺς παρ' ὑμῖν φοιτῶντας παῖδας, ἀρκούμενοι πρὸς σωφρονισμὸν αὐτῶν εἰς ὅσα, ὡς περὶ λογικῶν καὶ ἐλευθέρων ὄντων, προεπέτρεψεν ὁ νόμος, οἷον τὴν γονυκλισίαν, τὴν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πολύωρον ἀνάγνωσιν, τὴν διὰ προσηρτημένου μαυροπίνακος ἔκθεσιν, τὴν ἀσιτίαν ἢ ὀλιγοσιτίαν, τὴν φυλάκισιν, πᾶν ἄλλο μᾶλλον παρὰ τὴν κτηνώδη διὰ τῆς χειρὸς προσβολήν. Καὶ προλέγομεν ὑμῖν ὅτι οὐδεμία πρόφασις ἔσται ἱκανὴ νὰ ἀπαλλάξῃ τῆς παραδειγματικῆς τιμωρίας, τὴν ὁποίαν ἔχομεν ἀμετάθετον ἀπόφασιν νὰ ἐπιβάλωμεν εἰς τὸν παραβάτην τῶν διαταττομένων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Νοεμβρίου 1854.

Ὁ Ὑπουργὸς
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 11557.

Περὶ καταργήσεως τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν ῥημάτων καὶ τῶν ἀσυναιρέτων τύπων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους καὶ τὰς δημοδιδασκαλίσσας.

Σκοπὸν ἔχοντες νὰ λάβωμεν ὑπὸ σπουδαίαν σκέψιν καὶ τὸ περὶ τῶν διδακτικῶν βιβλίων ὅσα ἀπαιτοῦνται πρὸς διδασκαλίαν τῆς εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα φοιτώσης νεολαίας, τὸ στοιχειωδέστερον τῶν ὁποίων εἶναι ἡ Γραμματικὴ τῆς γλώσσης, προλαμβάνομεν νὰ παραγγείλωμεν ὑμῖν, ὥστε ἐκ τῶν ἐν χρήσει ἤδη Γραμματικῶν, ἀδιάφορον ἄχρι τινὸς ὁποίων τούτων νὰ περικλείσητε πρὸς τὸ παρὸν διὰ γραμμῶν, ἐὰν δὲν ἐγκρίνητε μᾶλλον νὰ διαγράψητε ὁλότελα, Α', ὅλα τὰ δυϊκὰ τῶν τε ὀνομάτων καὶ ῥημάτων· Β', ὅλους τοὺς ἀσυναιρέτους ἀμφοτέρων τύπους, περιοριζόμενοι εἰς μόνους τοὺς συνηρημένους, καὶ Γ', ὅλους τοὺς Ἀττικοὺς τῶν ὀνομάτων σχηματισμοὺς καὶ μάλιστα τοὺς τῆς Β'. τῶν ἰσοσυλλάβων κλίσεως προοδοποιοῦντες τοιουτοτρόπως τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διὰ τὰ ἀλληλοδιδακτικὰ σχολεῖα κριθησομένης καταλληλοτέρας μεταξὺ τῶν ὑπαρχουσῶν ἢ καὶ συνταχθησομένων Γραμματικῶν καὶ ἀπαλλάττοντες τοὺς παῖδας ἐκείνους μάλιστα, ὅσοι δὲν ἔχουσι σκοπὸν νὰ διατρέξωσι *τακτικῶς* τὴν σειρὰν τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων τῆς ἀκαίρου ματαιοπονίας πρὸς ἐκμάθησιν τύπων καὶ κανόνων, ὧν οὐδέποτε ἴσως θέλουσι κάμει χρῆσιν.

Ἀθήνησι τῇ 27 Νοεμβρίου 1854.

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΨΥΛΛΑΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ πρωτ. 2524.

Περὶ τῆς ἠθικῆς καὶ διανοητικῆς ἀναπτύξεως τῆς παιδικῆς ἡλικίας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους καὶ τὰς δημοδιδασκάλισσας.

'Αναλαμβάνων τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῶν 'Εκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας 'Εκπαιδεύσεως Ὑπουργείου, θεωρῶ προυργιαίτατον τῶν καθηκόντων μου τὸ ν' ἀπευθυνθῶ πρὸς ὑμᾶς, ὡς διαπεπιστευμένους τὴν τιμαλφεστέραν τῶν κοινωνικῶν λειτουργιῶν, τὴν ἠθικὴν καὶ διανοητικὴν ἀνάπτυξιν τῆς παιδικῆς ἡλικίας.

Διαβεβαιῶ δ' ὑμᾶς ἐκ προοιμίων ὅτι γνωρίζω καὶ τὴν δυσχέρειαν καὶ τὸ ἐπίπονον τῶν ἔργων σας, ἅπερ, ὡς περιοριζόμενα τὸ πλεῖστον εἰς κοινότητας ἢ δήμους δευτερεύοντας, δὲν χορηγοῦσιν οὔτε τὰς εὐκολίας οὔτε τὰς εὐχαριστήσεις, ὅσας ἡ ἀνωτέρα διδασκαλία παρέχει ὁπωσδήποτε εἰς τοὺς μυσταγωγοὺς αὐτῆς· ἀλλὰ τὸ ὑμέτερον ἔργον εἶναι ἔργον ἐξόχως κοινωνικόν, διότι ἀπευθύνεται πρὸς ἅπασαν τὴν κοινωνίαν, καὶ ἐνεργεῖται ὑπὲρ τῶν πλειόνων αὐτῆς μελῶν· διότι δὲν περιορίζεται εἰς τὰς πόλεις καὶ κωμοπόλεις, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐπεκτείνηται καὶ εἰς τοὺς μικροτέρους δήμους καὶ εἰς τὰ ἐλάχιστα χωρία, καὶ νὰ ἐκπαιδεύῃ καὶ ἠθοποιῇ τὰ τέκνα ὅλων τῶν πολιτῶν ἀνεξαιρέτως, καθότι πῶς ἄλλως θέλουσι πραγματοποιηθῆ τὰ ἱερὰ δικαιώματα τῆς ἐλευθερίας καὶ ἰσότητος, τὰ ὁποῖα ἀνεγράψαμεν ἐντὸς τοῦ θεμελιώδους ἡμῶν Νόμου, παρὰ διὰ τῆς εἰς ὅλας τὰς τάξεις τοῦ λαοῦ διαχύσεως τῆς στοιχειώδους παιδείας καὶ μετ' αὐτῆς τῶν Χριστιανικῶν παραγγελμάτων;

Ὁ γνωρίζων νὰ ἀναγινώσκῃ, νὰ γράφῃ καὶ νὰ ἀριθμῇ, ὄχι μόνον εὐκολώτερον διαγινώσκει τὰ δικαιώματά του, ὄχι μόνον εὐχερέστερον ὑπερασπίζει ἑαυτὸν κατὰ τοῦ δόλου, τῆς ἀδικίας καὶ τῆς ἀγυρτίας, ἀλλ' ὠφελεῖται μάλιστα ἐξ ὅλων τῶν ὑπερτέρων αὐτοῦ κατὰ τὴν μάθησιν καὶ τὸν πλοῦτον. Ἡ ἰσότης ἐνώπιον τῶν Νόμων οὐδέποτε θέλει καταστῆ ἀναντίρρητος ἀλήθεια, εἰμὴ ὅταν ἡ δημοτικὴ ἐκπαίδευσις κατορθώσῃ νὰ διαπλάσῃ καὶ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν ὅλων ἢ τοὐλάχιστον τοῦ πλείστου μέρους τῶν πολιτῶν. Ἡ μεγάλη ἄρα τῶν ἐργασιῶν σας σπουδαιότης πρέπει νὰ ἐνθαρρύνῃ ὑμᾶς καὶ νὰ συντελῇ πρὸς συγκερασμὸν τῶν δυσαρεσκειῶν, ὅσας ἀπαντᾶτε περὶ τὴν ἐνέργειαν τῶν καθηκόντων σας καὶ πρὸς ἃς καρτερικῶς καὶ ἀξιεπαίνως ἀντιπαλαίετε.

Δὲν ἀγνοῶ οὔτε τὰς ἀδίκους καὶ συχνὰς καθυστερήσεις ὡς πρὸς τὴν ἀπόδοσιν τῆς μισθοδοσίας σας, οὔτε τὰς ἐλλείψεις τῶν διδακτικῶν βιβλίων, οὔτε τῶν διδακτηρίων ἢ τὴν στέρησιν ἢ τὴν ἀτέλειαν, οὔτε

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὴν ἀχαριστίαν παρακολουθοῦσαν ἐνίοτε τὰς προσπαθείας σας, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις θέλει φέρει ἄμεσον περὶ τούτων θεραπείαν, θέλει φανῇ αὐστηροτάτη περὶ τὴν ἀπονομὴν τῶν προβιβασμῶν καὶ τὴν ἐνέργειαν τῶν μεταθέσεων, θέλει δὲ προσπαθήσει νὰ προετοιμάσῃ καὶ περίθαλψίν τινα τοῦ γήρως τῶν δημοδιδασκάλων καὶ τῶν ὀρφανευουσῶν αὐτῶν οἰκογενειῶν, ὡς θεωροῦσα ἐπίσης δίκαιον τὸ νὰ μετέχωσιν οἱ ὑπὲρ τῆς ἠθικῆς καὶ διανοητικῆς βελτιώσεως τοῦ λαοῦ ἀγωνιζόμενοι τῶν πλεονεκτημάτων ἐκείνων, ὅσα ἐπιχέονται εἰς τοὺς φύλακας τῆς ἐξωτερικῆς καὶ ἐσωτερικῆς αὐτοῦ ἀσφαλείας. Ἀλλ' ἡ ἐξασφάλισις τῶν πλεονεκτημάτων τούτων ἤθελεν εἶναι ἀνεπαρκὴς καθ' ἑαυτήν, ἐὰν δὲν ἐβραβεύετο καὶ ὑπὸ τῆς ἐνδομύχου ὑμῶν πεποιθήσεως, ὅτι πράττοντες τὸ καθῆκον ὑμῶν, εὐαρεστεῖτε καὶ τῷ Θεῷ καὶ τοῖς ἀνθρώποις.

Τὸ καθῆκον ὅμως τοῦτο δὲν εἶναι οὔτε ἁπλοῦν, οὔτε εὔκολον· διότι δὲν ἀρκεῖ μόνη ἡ μόρφωσις τοῦ νοὸς διὰ τῶν γραμμάτων, τὰ ὁποῖα, χωρὶς τῆς ἠθικῆς, γίνονται πολλάκις ἐπιβλαβῆ, καθιστῶντα κινδυνωδέστερον τὸν κακοήθη, ἀλλὰ προσαπαιτεῖται ἀφεύκτως καὶ ἡ διάπλασις τῆς καρδίας, πρῶτον δὲ ὄργανον τῆς διαπλάσεως ταύτης εἶναι ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία, θεμέλιον πάσης ἰδιωτικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀρετῆς, ἥτις ὅμως δὲν κατορθοῦται διὰ τῆς ἀναγνώσεως φράσεων ἀδιανοήτων, ἀλλὰ διὰ τῆς προφορικῆς ἀναπτύξεως καὶ τῆς δι' ὅλων τῶν μέσων ἐγκολάψεως εἰς τῶν παίδων τὰς ἁπαλὰς καρδίας τῶν παραγγελμάτων τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως.

Ἡ ἐκπαίδευσις ἄρα καὶ ἡ ἀγωγὴ εἶναι δύο ὅροι τοῦ αὐτοῦ προβλήματος, τοῦ ὁποίου ἡ λύσις εἰς ὑμᾶς ἀνετέθη. Ἐργάζεσθε λοιπὸν ἀνενδότως περὶ αὐτὴν προσπαθοῦντες νὰ καταστήσητε τοὺς παῖδας εὐπειθεῖς πρὸς τοὺς γονεῖς, εὐπειθεῖς εἰς τοὺς νόμους τῆς πατρίδος καὶ εἰς τὸν Ἡγεμόνα, ἡπίους τὰ ἤθη, σεμνοὺς καὶ καθαροὺς εἰς τὰς βιωτικὰς ἕξεις, καὶ πρὸ πάντων ἀφωσιωμένους εἰς τὸν Θεόν. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ῥίψητε εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν σπέρματα εὐσεβείας, τῶν ὁποίων ἡ βαθμιαία βλάστησις ἐγγυᾶται τὸν σχηματισμὸν ἐργατικῶν, εὐσεβῶν καὶ φιλονόμων πολιτῶν.

Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο πρακτικώτατον δίδαγμα εἶναι τὸ ζῶν τοῦ διδασκάλου παράδειγμα, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἦσθε προσεκτικοὶ καὶ εἰς τοὺς λόγους καὶ εἰς τὰς πράξεις καὶ εἰς τὰ κινήματα ὑμῶν, ἀπέχοντες ἐπὶ πᾶσι τῶν κομματικῶν παθῶν, τὰ ὁποῖα τυχὸν ἐμφωλεύουσιν ἐντὸς τοῦ δήμου ὅπου διδάσκετε· διότι ἄλλως γινόμενοι καὶ ἄκοντες μεροληπτικοὶ πρὸς τὸ ἓν μέρος τῶν πολιτῶν, στερεῖσθε τῆς νομίμου ὑμῶν ἐπιρροῆς ἐπὶ τὰ τέκνα θατέρου μέρους, καὶ δίδετε καὶ ὑπονοίας ἀδίκου πρὸς αὐτὰ διαγωγῆς, ἐν ᾧ ὁ δημοδιδάσκαλος πρέπει νὰ ἦνε προσηνὴς καὶ ἴσος πρὸς πάντας, διότι, ὡς καὶ ἄλλοι πρὸ ἡμῶν εἶπον, τὸ δημοτικὸν σχολεῖον εἶναι τὸ ἄσυλον τῆς ἰσότητος, δηλ. τῆς δικαιοσύνης· ἀντὶ δὲ νὰ ἀπηχῶσιν ἐν αὐτῷ αἱ δημοτικαὶ διαιρέσεις, πρέπει ἐκ τουναντίου ἡ ἐν αὐτῷ εἰρήνη διαχεομένη εἰς τὸν δῆμον

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νὰ πραΰνῃ αὐτὰς τείνουσα πρὸς ἐξάλειψίν των. Αἱ κομματικαὶ διαιρέσεις εἶναι ἐφήμεροι, ἐνῷ σεῖς εἶσθε κατηχηταὶ τῶν αἰωνίων ἀρχῶν τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς πίστεως.

Ἐστὲ πρὸ πάντων ἥπιοι καὶ ἀνεκτικοὶ καταστέλλοντες τὰς κακὰς ἕξεις καὶ τὰς ἀνοήτους πράξεις τῶν παίδων οὐχὶ διὰ βλασφήμων λέξεων καὶ δι' αἰκίσεων, ἄπαγε! ἀλλὰ διὰ πατρικῶν κολάσεων ἐπιβαλλομένων πράως καὶ οὐχὶ ἐκδικητικῶς τρόπον τινὰ κατὰ τῶν ἀθώων τούτων πλασμάτων. Ἀλλ' ἔχω ἄρα ἀνάγκην νὰ σᾶς προτρέψω νὰ ἦσθε αὐτοὶ ὑμεῖς χρηστοὶ τούς τε τρόπους καὶ τὰ ἤθη, νὰ ἀπέχητε κακῶν σχέσεων, νὰ φεύγητε τὰς κερδοσκοπίας ἢ ἔργα ἀσυμβίβαστα μὲ τὸ ἐπάγγελμά σας, καθὼς καὶ τὰς ἐν ταῖς ἀγοραῖς περὶ τοὺς κύβους καὶ ἄλλα τοιαῦτα μάταια παίγνια διασκεδάσεις, ὡς συμβαίνει τοῦτο ἔν τισιν ἀπωκισμέναις κοινότησι, νὰ φέρησθε εὐπειθεῖς πρὸς τὰς καθεστώσας ἀρχάς, νὰ δίδητε τὸ παράδειγμα τάξεως εἰς τὸν βίον καὶ καθαριότητος, ἥτις εἶναι ἄφευκτον τοῦ πολιτισμοῦ πλεονέκτημα, νὰ βελτιώνητε ὑμᾶς αὐτοὺς δι' ἀναγνώσεως κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀργίας, ἢ καὶ διὰ φοιτήσεως εἰς σχολεῖον ἢ γυμνάσιον ἐν ταῖς πόλεσιν, ὅπου ὑπάρχουσι τοιαῦτα. Οὐδὲν τούτων, νομίζω, σᾶς λανθάνει, καθὼς καὶ ὅτι δι' αὐτοῦ καὶ μόνου τοῦ τρόπου θέλετε γίνει ἄξιοι τῆς μερίμνης τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀγαπητοὶ εἰς τὰς οἰκογενείας, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ἀναστρέφεσθε, καὶ θέλετε ἐπαξίως ἐνεργεῖ δικαιώματα καὶ καθήκοντα πατρικῆς κηδεμονίας καὶ ἐξουσίας ἐπὶ τοὺς παῖδας, τοὺς ὁποίους σᾶς παραδίδομεν, ἵνα ἀποδώσητε αὐτοὺς ὕστερον ἀγαθοὺς πολίτας, καὶ δυνηθῇ ἕκαστος ὑμῶν νὰ εἴπῃ πρὸς τὴν πατρίδα ἐν εἰλικρινεῖ τῇ συνειδήσει καὶ εὐπαρρησιάστως: «Ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία, ἅμοι ἐνεπίστευσας.»

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 4 Ἰουνίου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 2389.

Περὶ συντάξεως προγράμματος τῶν μαθημάτων τῶν δημοτικῶν σχολείων

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Δημοδιδασκάλους καὶ τὰς Δημοδιδασκαλίσσας.

Ἐπειδὴ ἐν ἐνίοις τῶν δημοτικῶν σχολείων, ὅσα ἔχουσι δύο ἢ καὶ πλειοτέρους διδασκάλους, συμβαίνουσιν ἐνίοτε διενέξεις ὡς πρὸς τὰς ὥρας καὶ τὴν διαίρεσιν τῆς ἐργασίας, τῶν μὲν παραπονουμένων ὅτι κοπιάζουσιν ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, τῶν δὲ καθυστερούντων περὶ τὸν χρόνον καθ' ὃν ὀφείλουσι νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὸ σχολεῖον, παραγ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

γέλλομεν ὥστε, πρὸς ἀποφυγὴν ἁπάσης τοῦ λοιποῦ λογοτριβῆς, εἰς τὰ σχολεῖα, ὅσα ἔχουσιν ὑπὲρ τὸν ἕνα διδάσκαλον, νὰ συνταχθῇ τῇ συγκαταθέσει αὐτῶν καὶ τῇ συμπράξει τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς πρόγραμμα κανονίζον ἀκριβῶς τὰς ὥρας τῆς ἐργασίας, καὶ τὸ μέρος αὐτῆς, ὅπερ ἀνήκει εἰς ἕκαστον τῶν διδασκάλων, καὶ τὸ πρόγραμμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον δύναται κατὰ τὰς περιστάσεις καὶ νὰ τροποποιῆται κατ' ἔτος ἢ καὶ καθ' ἑξάμηνον, ὑπογραφὲν παρά τε τῶν διδασκάλων καὶ τῆς ἐπιτροπῆς, νὰ μένῃ διαρκῶς προσηρτημένον ἐν τῷ σχολείῳ καὶ νὰ λογίζηται ὑποχρεωτικὸν δι' ἕκαστον αὐτῶν ὀφείλοντα νὰ παρευρίσκηται ἀπροφασίστως εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ κατὰ τὴν ὡρισμένην ὥραν καὶ νὰ ἐκτελῇ τὴν ὡρισμένην αὐτῷ ἐργασίαν, ἢ, κωλυόμενος ὑπὸ νόσου ἢ ἄλλης εὐλόγου αἰτίας, νὰ προαναγγέλλῃ τοῦτο ἀφ' ἑσπέρας ἢ ἀπὸ πρωΐας εἰς τὸν συνάδελφον αὐτοῦ ἢ τὸν προϊστάμενον τοῦ σχολείου. Ἅπασαι δὲ αἱ ἀπουσίαι εἴτε ἠτιολογημέναι, εἴτε ἀναιτιολόγητοι, νὰ σημειῶνται ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ παρόντος διδασκάλου εἰς τὸ ἁρμόδιον κατάστιχον, καὶ ἀπ' αὐτοῦ νὰ ἀντιγράφωνται εἰς τοὺς τριμηνιαίους ἐλέγχους τοὺς περιπομένους εἰς τὸ Διευθυντήριον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Ἰουνίου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ 4856.

Περὶ τῆς διακρίσεως τοῦ βαθμοῦ τῶν ἐν τῷ αὐτῷ Νομῷ ἢ Ἐπαρχίᾳ ἢ καὶ πόλει Νομαρχιακῶν ἢ Ἐπαρχιακῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ συμβαίνει ὥστε οὐ μόνον ἐν τῷ αὐτῷ Νομῷ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ ἐπαρχίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει νὰ διδάσκωσιν ἐνιαχοῦ δύο ἢ καὶ πλειότεροι εἴτε Νομαρχιακοὶ εἴτε Ἐπαρχιακοὶ δημοδιδάσκαλοι, προσκαλεῖσθε, κ. Νομάρχα, πρὸς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένων συγκρούσεων καὶ παρεννοήσεων, νὰ γνωστοποιήσητε ἁρμοδίως πρός τε τοὺς ἤδη ὑπάρχοντας, ὡς καὶ τοὺς εἰσέπειτα διορισθησομένους Ἐπαρχιακούς τε καὶ Νομαρχιακοὺς δημοδιδασκάλους, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρ. 21 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου Νομαρχιακὸς καὶ Ἐπαρχιακὸς δημοδιδάσκαλος ἐννοεῖται μεταξὺ δύο ἢ καὶ πλειοτέρων τοιούτων ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ διδασκόντων ὁ ἐν τῷ κεντρικωτέρῳ τοῦ δήμου ἢ τῆς πόλεως σχολείῳ τῶν ἀρρένων καὶ ἐν ταὐτῷ ἀρχαιότερος κατά τε τὴν χρονολογίαν τοῦ διορισμοῦ καὶ κατὰ τὴν σειρὰν καθ' ἣν ὑπάρχει τε-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ταγμένος ἐν τῷ Β. Διατάγματι. Εἰς αὐτὸν ἑπομένως μόνον ἀνήκει νὰ ὑπογράφηται *Νομαρχιακὸς ἢ Ἐπαρχιακὸς δημοδιδάσκαλος* (τῆς πόλεως δεῖνα) καὶ νὰ δέχηται τὰ πρὸς αὐτὸν, ὡς τοιοῦτον, διευθυνόμενα δημόσια καὶ ἄλλα ἀφορῶντα τὴν ὑπηρεσίαν ἔγγραφα, καθὼς καὶ ἡ ὑπερτάτη ἐφ' ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν ἐν τῷ νομῷ ἢ τῇ ἐπαρχίᾳ δημοτικῶν σχολείων ἐπιτήρησις· οἱ δὲ λοιποὶ ἰσοβάθμιοι αὐτοῦ θέλουν ὑπογράφεσθαι ὡς ἕπεται (ὁ δεῖνα) Νομαρχιακὸς ἢ Ἐπαρχιακὸς δημοδιδάσκαλος ἐν (τῇ πόλει δεῖνα), καὶ εἰς οὐδὲν ἄλλο παρὰ τὸ ἀμέσως ὑπὸ τὴν διεύθυσιν αὐτῶν σχολεῖον θέλουν λαμβάνει μέρος ὡς πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν ἄνευ ἰδιαιτέρας διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου.

Ἀθήνησι τῇ 10 Ὀκτωβρίου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 254.

Περὶ καθηκόντων τῶν δημοδιδασκάλων ὑπομνηστική.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους.

Ἐκ τῆς ἀπὸ 1 Νοεμβρίου π.ἔ. καὶ ὑπ' ἀριθ. 6505 (*) ἡμετέρας ἐγκυκλίου πρὸς τὰς Διοικητικὰς ἀρχὰς, ἧς προσεκλήθησαν ἵνα γνωστοποιήσωσι καὶ ὑμῖν τὸ περιεχόμενον, ἐπληροφορήθητε ἤδη, κύριοι, ὅτι, ἐνεργήσαντες ὑπὲρ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ὑμῶν τῶν λειτουργῶν αὐτῆς πᾶν εἴ τι ἐνομίσαμεν πρὸς τὸ παρὸν ἐνεργητέον, σκεπτόμενοι δὲ ἀνενδότως νὰ πράξωμεν καὶ εἰς τὸ μέλλον ὅ,τι δυνατὸν πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν, δίκαιον εἶναι νομίζομεν νὰ ἀπαιτήσωμεν τοῦ λοιποῦ ἀκριβῆ τῶν δεδογμένων τὴν ἐκτέλεσιν, καὶ πρὸς τοῦτο θεωροῦμεν ἀναγκαιοτάτην τὴν μετὰ προθυμίας ὑμετέραν συνεργίαν. Διὸ, πρὸς ὑμᾶς ἤδη ἀποτεινόμενοι, συνιστῶμεν εἰς τὴν ἰδιαιτέραν ὑμῶν μελέτην τὰς ἑξῆς παραγγελίας.

ά. Θεωρήσαντες συμφέροντα καὶ εἰς τοὺς διδάσκοντας καὶ εἰς τοὺς διδασκομένους τὸν διορισμὸν τῶν δημοδιδασκάλων ἐν ταῖς ἰδίαις αὐτῶν πατρίσι, προσεπαθήσαμεν ὅσον ἐνεδέχετο, νὰ συμβιβάσωμεν τὴν ἀρχὴν ταύτην πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, βέβαιοι ὅτι ὁ διδάσκαλος, ζῶν ἐν μέσῳ τῶν οἰκείων του, καὶ ἀπολαμβάνων τῶν εὐκολιῶν ἐκείνων ὅσας ἐγγυᾶται εἰς αὐτὸν ἡ τοιαύτη ἐνδιαίτησις, πρέπει νὰ ὑποτεθῇ πάσης ἄμοιρος φιλοτιμίας (ὅπερ μακρὰν ἀπέχομεν νὰ ὑποθέσωμεν περὶ ὑμῶν), ὥστε νὰ μὴ προσπαθήσῃ παντὶ σθένει νὰ δικαιώσῃ τὴν τοιαύτην ὑπὲρ αὐτοῦ πρόνοιαν τοῦ Ὑπουργείου. Ἐπειδὴ ὅμως πρὸς τοῦτο δὲν ἀρκεῖ μόνη ἡ ἱκανότης καὶ προθυμία τοῦ διδασκάλου, ἀλλὰ προσαπαιτεῖται καὶ ἡ παντελὴς αὐτοῦ ἀποχὴ ἀπὸ πάσης, τοπι-

(*) ὅρα ὑποσημείωσιν ἐν σελίδι 169 τοῦ Θεσμολογίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κῆς διενέξεως ἀπὸ πάσης προσωποληψίας, ἤτις καὶ ἄκοντα δύναται ἴσως νὰ τὸν ἐνοχοποιήσῃ, ἀνάγκη πᾶσα νὰ πεισθῇ ἕκαστος ὑμῶν, ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ διαμένῃ ἢ νὰ ἀποκατασταθῇ ἐν τῇ ἰδίᾳ του πατρίδι, ὅτι ὀφείλει, διακείμενος πρὸς ἅπαντας ἀνεξαιρέτως ἴσος, νὰ μὴ δίδῃ μήτε μέχρις ὑπονοίας ἀφορμὴν προτιμήσεων καὶ διακρίσεων, διεγειρουσῶν μεμψιμοιρίας, τῶν ὁποίων θᾶττον ἢ βράδιον αὐτὸς οὗτος ἔσται θῦμα, ἀλλ' ὅλως ἀφωσιωμένος εἰς τὴν ἱερὰν αὐτοῦ κλῆσιν, νὰ μεριμνᾷ ἀείποτε ὑπὲρ τοῦ κοινῇ συμφέροντος τῇ πατρίδι αὐτοῦ.

δ'. Ἐλπίζομεν ὅτι τὰ πράγματα ἔπεισαν ἅπαντας ὑμᾶς ὅτι αἱ ἀναπόδεικτοι κατὰ τῶν δημοδιδασκάλων κατηγορίαι δὲν ἰσχύουσιν ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, καὶ ἀναπολόγητος δὲν καταδικάζεται κανείς· ἐπίσης ὅμως ἀνάγκη νὰ πεισθῆτε ὅτι ἡ ἀποδεδειγμένη ἐνοχὴ καὶ ἡ ἀδιόρθωτος ἀνικανότης καὶ ἀμέλεια δὲν μένει ἀτιμώρητος. Καὶ ἐπειδὴ ἡ προχειροτέρα κατὰ τῶν δημοδιδασκάλων κατηγορία εἶναι τὸ χαρτοπαικτεῖν, ματαιοσχολία, τὴν ὁποίαν καὶ ἡ ἠθικὴ ἐνγένει, καὶ ἡ κλῆσις αὐτῶν ἰδίως ἀποκρούει, εἰς ἣν ὅμως (ἀναγκαζόμεθα μετὰ λύπης νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν) τινὲς ἐξ ὑμῶν παρέχουσι λαβὴν, ἀπ' αὐτῆς κυρίως ἀποτρέποντες ὑμᾶς, ἀξιοῦμεν ἵνα παρέχητε ὑμᾶς αὐτοὺς καὶ ἐν τούτῳ ἀνεγκλήτους, καὶ προαναγγέλλομεν ὑμῖν ὅτι τοὺς πλημμελοῦντας ἐπεξελευσόμεθα ἀδυσωπήτως.

γ'. Πολλάκις τὸ Ὑπουργεῖον ὑπέμνησεν ὑμᾶς τὴν ῥητὴν τοῦ Ὁδηγοῦ διάταξιν, ἀπαγορεύουσαν τὰς διὰ χειρὸς ἢ ῥάβδου αἰκίσεις τῶν παιδίων, λείψανον ἀπανθρώπων καὶ βαρβάρων ἕξεων, ἀνάξιον ἐλευθέρου καὶ πεπολιτισμένου ἔθνους. Ταῦτα πάντα ὀφείλομεν νὰ ἐπαναλάβωμεν ἔτι ἅπαξ πρὸς ὑμᾶς διὰ τοῦ ἐντονωτέρου τρόπου, ὡς ἔχοντες δυστυχῶς ἀφορμὰς νὰ ὑποπτεύσωμεν, ὅτι καὶ μετὰ τοσαύτας ἀπαγορεύσεις, τινὲς ἐξ ὑμῶν ἐξακολουθοῦσι δίδοντες αἰτίαν παραπόνων ὡς πρὸς τοῦτο.

δ'. Ὑπὸ κακῶς ἐννοουμένης φιλοτιμίας, ἵνα μὴ εἴπωμεν φιλοκερδείας παρεισέφρησε λεληθότως ἡ ἰδέα ὅτι εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα διδάσκεται ἡ Ἑλληνικὴ ἀρχαία γλῶσσα, ἐν ᾧ παντὸς ἡ Κυβέρνησις διατηρεῖ πρὸς τοῦτο Ἑλληνικὰ σχολεῖα, ἐν οἷς ὁ βουλόμενος δύναται νὰ ἐκπαιδεύσῃ τὰ ἑαυτοῦ τέκνα. Ἐκ τούτου οἱ μὲν πλεῖστοι τῶν δημοδιδασκάλων, καὶ τούτων μάλιστα οἱ εὐδοκιμώτεροι, ἐκλαμβάνοντες ἑαυτοὺς ὡς διδασκάλους τῶν Ἑλληνικῶν μαθημάτων, σχηματίζουσι τάξιν ἀνωτέραν καὶ ἀφιεροῦσιν ἐξαιρετικῶς ἑαυτοὺς πρὸς διδασκαλίαν αὐτῆς, μόλις καὶ ἐν παρέργῳ ἐπιβλέποντες τὰς κατωτέρας τάξεις· οἱ δὲ γονεῖς ἀπαιτοῦσι τρόπον τινὰ νὰ ἐξέλθωσιν οἱ παῖδες αὐτῶν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, φέροντες ἀφεύκτως εἰσιτήριον εἰς Ἑλληνικὸν σχολεῖον, αἱ δὲ ἐξεταστικαὶ ἐπιτροπαὶ, ὡς μόνην ἀπόδειξιν τῆς τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ἀκμῆς καὶ τῆς ἱκανότητος τοῦ διδασκάλου, προτείνουσι τὸν ὅτι πλεῖστον ἀριθμὸν τῶν μαθητῶν τῶν ἐφωδιασθέντων διὰ τοιούτων ἀπολυτηρίων, ἐκτὸς ὅλως τοῦ ὀργανι-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σμοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων καὶ τῆς κλήσεως αὐτῆς τῶν δημοδιδασκάλων. Ἐπανάγοντες λοιπὸν τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν ἀρχικὸν αὐτοῦ σκοπὸν, παραγγέλλομεν ὑμῖν νὰ περιορισθῆτε εἰς ὅσα μόνον ἐπαγγέλλεσθε καὶ εἰς ὅσα παρ' ὑμῶν ἀπαιτεῖ ὁ νόμος. Ἀνάγνωσις ἀπρόσκοπτος, γραφὴ εὐκρινὴς καὶ κανονικὴ, διδασκαλία τῶν ἀρχῶν τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἠθικῆς, ἀριθμητικὴ ἐφηρμοσμένη εἰς τὸν καθ' ἡμέραν βίον, καὶ διὰ τὰ κοράσια χειροτεχνήματα· ἰδοὺ κυρίως ὅσα πρόκειται νὰ διδάξητε τοὺς μαθητάς σας. Ἐὰν δὲ εἰς τὰς ἀναποφεύκτους ταύτας γνώσεις, ἄνευ τῶν ὁποίων οὐδεὶς νομίμως ἀπολύεται τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, προστεθῶσι καὶ ἀπὸ τῆς γραμματικῆς, τῆς γεωγραφίας, τῆς ἱστορίας, τῆς γεωργίας, τῆς φυσιολογίας, καὶ αὐτῆς, εἰ δυνατὸν, τῆς ἀρχαιολογίας, τὰ κυριώτερα καὶ ἀναγκαιότερα, ὁ δημοδιδάσκαλος ἐξεπλήρωσε τὸ καθῆκόν του, καὶ ὁ μαθητὴς αὐτοῦ εἶναι μὲν αὐτοδικαίως καὶ χωρὶς περαιτέρω ἐξετάσεως δεκτὸς εἰς τὸ Ἑλληνικὸν σχολεῖον καὶ κατατακτέος εἰς τὴν πρώτην ἢ κατωτάτην αὐτοῦ τάξιν· ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο δὲν εἶναι καὶ ὑποχρεωτικὸν (διότι ἐξήρτηται μόνον ἀπὸ τῆς θελήσεως αὐτοῦ καὶ τῶν γονέων του), οὐδὲν πρὸς τοῦτο δύναται νὰ προδικάσῃ ὁ δημοδιδάσκαλος, καὶ εἶναι ἐντελῶς δι' αὐτὸν ἀδιάφορον, ἐὰν ὁ ἀπολυθεὶς φοιτήσῃ ἢ οὐχὶ εἰς ἀνώτερον σχολεῖον, οὔτε δύναται τοῦτο νὰ ἔχῃ οὐδεμίαν ἐπιρροὴν ὡς πρὸς τὴν καλὴν ἢ τοὐναντίον ὑπόληψιν τοῦ δημοδιδασκάλου. Πληροφοροῦμεν δὲ ὑμᾶς ὅτι θέλομεν ἐπιβλέπει τοῦ λοιποῦ οὐχὶ εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν καταταττομένων εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα μαθητῶν τῶν Δημοτικῶν, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν προαχθέντων ἐν ὀλίγῳ διαστήματι ἀπὸ τάξεως εἰς τάξιν τοῦ Δημοτικοῦ αὐτοῦ σχολείου, καὶ παραγγέλλομεν ὑμῖν ἵνα καὶ τὰ ἐκδιδόμενα παρ' ὑμῶν ἀπολυτήρια περιορίζωνται μόνον εἰς τὴν δήλωσιν τοῦ ὅτι ὁ μαθητὴς συνεπλήρωσε τὴν ἐν τῷ δημοτικῷ σχολείῳ ἐκπαίδευσιν αὐτοῦ, καὶ οὐδὲν πλέον· ἐπὶ τούτῳ δὲ συνάπτομεν ἐνταῦθα τύπον τοιούτων ἀπολυτηρίων.

ε. Παρετηρήθη βεβαίως καὶ παρ' ὑμῶν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, οὗ προϊστάμεθα, σπεύδει ἀπό τινος ἤδη χρόνου πρὸς ἁπλοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας, ὡς τοῦτο καὶ ἐκ τῶν περὶ ἱεραρχίας γενικῶν κανονισμῶν παραγγέλλεται, καὶ πρὸς τοῦτο συνέστησεν ὑμῖν ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου ἀκόμη τοῦ 1854 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10,414 (*) ἐγκυκλίου τὴν διὰ τῶν ἀμέσως προϊσταμένων ἀρχῶν ἀλληλογραφίαν μετὰ τοῦ Ὑπουργείου, ἐξηγῆσαν ἀποχρώντως καὶ τὴν αἰτίαν τούτου σύμφωνα πρὸς τὰ ἐν τῷ Ὁδηγῷ (σελ. 259) παραγγελλόμενα. Ἀλλ' ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν δημοδιδασκάλων, εἴτε μὴ λαβόντες τὴν ἐγκύκλιον ἐκείνην, εἴτε μὴ ἐννοήσαντες τὸν σκοπὸν αὐτῆς, εἴτε δι' ὅντινα δήποτε λόγον ἐξακολουθοῦσιν ἀπευθυνόμενοι ἐγγράφως πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, ἢ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολεῖον Διευθυντήριον περὶ πραγμάτων ὧν ἡ

(*) Ὅρα σελίδα 217—218 Θεσμολογίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐξακρίβωσις καὶ ἡ ἐπανόρθωσις ἀφορᾷ αὐτὰς ἀμέσως τὰς ἐπιτοπίους διοικητικὰς ἢ δημοτικὰς ἀρχάς, καὶ ἑπομένως οὐ μόνον ἀπασχολοῦσι τὸ Ὑπουργεῖον, ἀλλὰ βραδύνουσι καὶ τὴν ἐνέργειαν τῆς αἰτήσεως αὐτῶν, ἥτις ἀδύνατον νὰ διαταχθῇ πρὶν ἂν ἐξακριβωθῇ ἐπιτοπίως τὸ πρᾶγμα καὶ ζητηθῇ τῆς ἀμέσως προϊσταμένης ἀρχῆς ἡ γνωμοδότησις, συνιστῶντες κατ' ἐπανάληψιν εἰς τὴν μετ' ἐπιστασίας ἐκμελέτησιν ὑμῶν τὴν ἐγκύκλιον ἐκείνην, προαναγγέλλομεν ὑμῖν ὅτι τοῦ λοιποῦ πᾶσα πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἢ τὸ Διευθυντήριον αἴτησις, ἥτις δὲν ἀφορᾷ αὐτὸν ἰδιωτικῶς τὸν δημοδιδάσκαλον, ἢ δὲν ἐστάλη ἐναρχικῶς καὶ κατὰ τάξιν, δὲν θέλει λαμβάνεσθαι ὑπ' ὄψιν, καὶ περὶ τούτου οὐδένα ἄλλον πρέπει νὰ αἰτιᾶται ἢ ἑαυτὸν ὁ ἐπιστέλλων.

ς'. Τῆς ἀποτυχίας πολλῶν αἰτήσεων ὑμῶν καὶ τῶν δυσχερειῶν, ἐν αἷς τινες ἐξ ὑμῶν εὑρίσκεσθε ἐμπεπλεγμένοι, εἶναι πολλάκις ἀφορμὴ οὐχὶ τοῦ πράγματος αὐτοῦ, περὶ οὗ σπεύδετε, ἡ φύσις, ἀλλ' ὁ τρόπος, δι' οὗ τὸ πρᾶγμα ἐξετέθη, καὶ πρὸ πάντων τὸ ἀκατάλληλον ἢ δηκτικὸν καὶ πικρὸν τῶν ἐκφράσεων κατὰ τῶν δημοτικῶν μάλιστα ἀρχῶν, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ αὐτὸ τὸ σχοινοτενὲς τῶν ἀναφορῶν ὑμῶν, ἀφανιζομένης, οὕτως εἰπεῖν, τῆς ὑποθέσεως ἐντὸς περιττῆς σωρείας λόγων. Καθιστῶντες ἑπομένως προσεκτικωτάτους καὶ ὡς πρὸς τοῦτο τὸ ἀντικείμενον ὑμᾶς, καὶ παραπέμποντες εἰς ὅσα καὶ περὶ τούτου προδιέλαβεν ὁ Ὁδηγὸς ἐν σελ. 260—261, παραγγέλλομεν ὥστε τοῦ λοιποῦ πᾶσα ἐκ μέρους ὑμῶν αἴτησις νὰ ἐκτιθῆται ὅσον οἷόν τε κοσμίως καὶ συντόμως, περιοριζομένων ὑμῶν εἰς αὐτὴν καὶ μόνην τὴν ὑπόθεσιν, καὶ μηδενὸς, καὶ μάλιστα ὀνομαστὶ, καθαπτομένων, οὐδὲ παρενείροντες οὐδὲν προσβλητικὸν ἢ ἀναπόδεικτον· διότι οὐδεὶς ἐπέστησεν ὑμᾶς δικαστὰς τῶν ὑπ' ἄλλων πραττομένων. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἐνταῦθα δὲν πρόκειται περὶ μηνύσεων κολασίμων πράξεων καθ' ὑμῶν γενομένων, καθότι αἱ τοιαῦται μηνύσεις πρέπει νὰ ὑποβάλλωνται ἐνώπιον τῶν ἁρμοδίων δικαστικῶν ἀρχῶν.

ζ'. Οὐκ ὀλίγον συντελεῖ πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς αἰτήσεως (καὶ τοῦτο πρέπει νὰ μὴ σᾶς λανθάνῃ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον) καὶ ἡ εὐκρινὴς καὶ εὐανάγνωστος γραφὴ, διότι εὐκολυνομένης τῆς ἀναγνώσεως, διεκπεραιοῦται ταχύτερον τὸ ἔγγραφον, καὶ ἐκ τῆς ταχυτῆτος ταύτης προλαμβάνονται πολλάκις πολλαὶ δυσχέρειαι. Ἐνταῦθα δέον νὰ σημειώσωμεν ὡς ἀποσκορακιστέον καὶ τὸ ἔθος, καθ' ὃ τινες ἐξ ὑμῶν σχηματίζουσι τὰς ὑπογραφὰς αὐτῶν τόσον γριφώδεις, ὥστε χρεία νὰ μαντεύσῃ ὁ τὸ ἔγγραφον ἐπεξερχόμενος τὸ ὄνομα τοῦ ἐπιστέλλοντος.

η'. Συνιστῶντες ἐπὶ πᾶσιν εἰς τὴν ἐνδελεχῆ ὑμῶν μελέτην τοὺς νόμους καὶ τὰ διατάγματα τὰ ἀφορῶντα τὴν δημοδιδασκαλίαν, καθὼς καὶ τὰς διαφόρους τοῦ Ὑπουργείου ἐγκυκλίους, τὰς ὁποίας ὀφείλοντες νὰ ἔχητε ἀείποτε προχείρους, ἀνάγκη πᾶσα νὰ ἀντιγράψητε, ὅσας ἐξ αὐτῶν δὲν ἐλάβετε τυχὸν ἐγκαίρως, εἴτε ἐκ τοῦ πλησιεστέρου δη-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μοτικοῦ γραφείου, εἴτε ἐκ τοῦ κεντρικωτέρου τῶν δημοτικῶν σχολείων, εἴτε ὁπόθεν ἄλλοθεν κρίνετε εὐκολώτερον, πληροφορούμεν ὑμᾶς ὅτι, ἐπιτηροῦντες ἀγρύπνως τὴν διαγωγὴν ὑμῶν ἑκάστου, ἐλπίζομεν νὰ πείσωμεν ὑμᾶς ἐν καιρῷ διὰ τῶν πραγμάτων αὐτῶν ὅτι οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν, ἐκπληρώσας τὸ καθῆκον αὐτοῦ εὐσυνειδήτως καὶ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις μεταμεληθήσεται.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἰανουαρίου 1857.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ.

Τὸ δημοτικὸν Σχολεῖον (δεῖνα)

Πιστοποιεῖ ὅτι

Ὁ μαθητὴς κριθεὶς κατὰ τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις τοῦ παρόντος ἔτους ἄξιος τοῦ βαθμοῦ ἀπολύεται ὡς συμπληρώσας τὰ ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις διδασκόμενα μαθήματα

Ἐν τῇ τοῦ 1857.

Ὁ Διδάσκαλος Ἡ ἐξεταστικὴ Ἐπιτροπὴ

Ἀριθ. πρωτ. 6,601.

Περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ ἀριθμεῖν τὰς περὶ ἰδίων συμφερόντων ἀναφοράς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς καὶ τὰς Δημοδιδασκάλους.

Ἐπειδή τινες ἐξ ὑμῶν ἀναφερόμενοι πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἢ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων Διευθυντήριον ἐπὶ ἐνσήμου πολλάκις χάρτου περὶ ἀντικειμένων, ἀφορώντων, οὐχὶ τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ τὰ ἴδια αὐτῶν συμφέροντα, οἷον αὔξησιν μισθοδοσίας ἢ προαγωγὴν εἰς βαθμὸν, ἢ μετάθεσιν εἰς ἕτερον σχολεῖον καὶ τὰ τοιαῦτα, μηδεμίαν ἔχοντα σχέσιν πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν, σημειοῦσιν οὐχ ἧττον τὰς ἀναφορὰς ταύτας αὐτῶν διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀρχείων τοῦ σχολείου ὅ διέπουσιν, ὑπεκφεύγοντες οὕτως, εἴτε ἐν γνώσει, εἴτε ἐν ἀγνοίᾳ τὴν πληρωμὴν τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν, ἀπαγορεύοντες αὐστηρῶς τὴν τοιαύτην τοῦ λοιποῦ κατάχρησιν, προαναγγέλλομεν αὐτοῖς συγχρόνως ὅτι, ὃς ἂν διευθύνῃ τοῦ λοιποῦ ἀναφορὰν αὐτοῦ ὑπ' ἀριθμὸν, μὴ ἀφορῶσαν αὐτὴν ἀμέσως τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ σχολείου, οὗ προΐστα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ται, καθυποβληθήσεται οὐ μόνον εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ δεκαπλοῦ ταχυδρομικοῦ τέλους, ἀλλὰ καὶ εἰς ἀνάλογον πειθαρχικὴν ποινήν, ἀπαραδέκτου κηρυττομένης ἀπὸ τοῦδε πάσης ἐκ μέρους του προφάσεως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 8 Ὀκτωβρίου 1857.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 4589.

Περὶ τῆς παρὰ τὰ νενομοθετημένα ἀπομακρύνσεως τῶν διδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ παρετηρήθη ὅτι, καίτοι ἐκδοθεισῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος τῶν ὑπ' ἀριθ. 163 καὶ 2,834 (*) ἐγκυκλίων, τινὲς τῶν ἡμετέρων διδασκάλων δὲν ἔχουσιν εἰσέτι ἀκραιφνῆ ἰδέαν περὶ τῶν σοβαρῶν συνεπειῶν τῆς παρὰ τὰ νενομοθετημένα ἀπομακρύνσεως αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἐμπιστευθείσης αὐτοῖς ὑπηρεσίας, νομίζομεν καλὸν, ἵνα πρὸς ἐπιβεβαίωσιν καὶ συμπλήρωσιν τῶν προλεχθέντων ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου παραγγείλωμεν ὑμῖν, κύριε Νομάρχα, νὰ ἀνακοινώσητε ἐξ ὀνόματος ἡμῶν ἅπασι τοῖς ἐν τῷ καθ' ὑμᾶς νομῷ δημοσίοις διδασκάλοις τὰ ἀκόλουθα.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 33 τοῦ ἀπὸ α' Ὀκτωβρίου 1852 περὶ Λογιστικοῦ τοῦ Κράτους νόμου, ὁ ἐγκαταλείπων τὴν θέσιν του ἄνευ ἀδείας δημόσιος ὑπάλληλος στερεῖται αὐτοδικαίως τῆς μισθοδοσίας του, ἐφαρμοζομένων πρὸς τούτοις κατ' αὐτοῦ καὶ τῶν κατὰ τὸν νόμον ποινῶν.

Θεωρεῖται δὲ ἄνευ ἀδείας ἐγκαταλείψας τὴν θέσιν του ὅστις ἀπομακρυνθῇ ἢ παύσῃ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων του πρὶν ἔτι λάβῃ ἀπάντησιν παρὰ τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς εἰς τὴν ὑποβληθεῖσαν περὶ ἀδείας αἴτησίν του.

Ἐπίσης ἐγκαταλείπει τὴν θέσιν του ἄνευ ἀδείας καὶ ὁ χωρὶς ἀποδεδειγμένης εὐλόγου αἰτίας αὐθαιρέτως, καθ' ἡμέραν μὴ ἑορτάσιμον διακόψας τὴν ἀνατεθειμένην αὐτῷ ἐργασίαν, καὶ κατὰ συνέπειαν ὁ τοιοῦτος στερεῖται κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τοῦ μισθοῦ του καὶ τιμωρεῖται πειθαρχικῶς.

Εἰς τὴν αὐτὴν τέλος κατηγορίαν εὑρίσκονται ἀναμφιλέκτως καὶ οἱ ἀπομακρυνόμενοι τῆς θέσεώς των ἢ διακόπτοντες τὴν ἐμπιστευθεῖσαν αὐτοῖς ἐργασίαν πρὶν ἢ ἡ παρ' αὐτῶν δοθεῖσα παραίτησις γείνῃ παραδεκτὴ ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς. Ἐπὶ τούτῳ οὐδεὶς ἐπιτρέπεται ν' ἀγνοῇ, ὅτι ἀποδεχόμενος ὑπηρεσίαν τινὰ δημοσίαν ὑποβάλλει ἑαυτὸν ἑκουσίως εἰς

(*) ὅρα τμῆμα Θ'. Θεσμολογίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὰ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας πηγάζοντα καθήκοντα καὶ εἰς τὴν μετὰ ζήλου καὶ ἀφοσιώσεως ἀκριβῆ αὐτῶν ἐκπλήρωσιν, ἣν διὰ τοῦ ἰδίου ὅρκου ἐπιβεβαιοῖ, καὶ ὅτι, ἅπαξ καταστὰς δημόσιος ὑπάλληλος ἢ ὑπηρέτης, δὲν δύναται ἐν πάσῃ ὥρᾳ καὶ περιστάσει ν' ἀπομακρύνηται τῆς θέσεως ταύτης καὶ ν' ἀπαλλαχθῇ τοῦ διὰ τῆς ἀποδοχῆς καταρτισθέντος οἱονεὶ συναλλάγματος, ἀλλ' ἔχει πρὸς τοῦτο χρείαν καὶ τῆς συγκαταθέσεως τῆς διορισάσης αὐτὸν Ἀρχῆς. Καὶ εἶναι μὲν ἕκαστος ἐλεύθερος διὰ παραιτήσεως ν' ἀπαλλαγῇ δημοσίας τινὸς θέσεως, ὀφείλει ὅμως πρῶτον νὰ πράξῃ τοῦτο ἐν καιρῷ ἁρμοδίῳ, ὅπως μὴ προκύψῃ ἐντεῦθεν βλάβη περὶ τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ δεύτερον νὰ περιμείνῃ τὴν διὰ τῆς κεκανονισμένης ὁδοῦ παραδοχὴν τῆς παραιτήσεως πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του, διότι ἄλλως εὐθύνας κατὰ νόμον ὀφείλει.

Παραγγέλλομεν δ' ὑμῖν ἐπὶ τέλους, κύριε Νομάρχα, νὰ γνωστοποιήσητε τοῖς κκ. διδασκάλοις ὅτι προτιθέμεθα νὰ ἐφαρμόσωμεν εἰς τὸ ἑξῆς μετὰ πλείστης ὅσης αὐστηρότητος τὰ ἐπὶ ὑγιῶν καὶ ἀναντιῤῥήτων ἀρχῶν νενομοθετημένα πρὸς τιμωρίαν τῶν ἀνωτέρω παραβάσεων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰουλίου 1857.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 3005.

Ἐπαναληπτικὴ περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ ἀριθμεῖν τὰς περὶ ἰδίων συμφερόντων ἀναφοράς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς καὶ τὰς Δημοδιδασκάλους.

Ἀπαγορεύσαντες διὰ τῆς ἀπὸ 8 Ὀκτωβρίου π. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 6601 (*) ἐγκυκλίου τὴν ὑπ' ἀριθμὸν ἐπίσημον ἀποστολὴν ἀναφορῶν ἐκ μέρους ὑμῶν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἢ τὸ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων Διευθυντήριον, πραγματευομένων περὶ ἰδιωτικῶν ἐν γένει συμφερόντων, καθυπεβάλομεν ἔκτοτε ἁρμοδίως τοὺς παραβάντας τὴν διάταξιν ἡμῶν ἐκείνην εἰς τὴν πληρωμὴν δεκαπλοῦ τοῦ ταχυδρομικοῦ τέλους, μὴ θελήσαντες διὰ πρώτην φορὰν νὰ τιμωρήσωμεν καὶ πειθαρχικῶς αὐτούς. Ἀλλ' ἐπειδή τινες οὐ μόνον ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς αὐτῶν ἐπέστειλαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἔκτοτε οὐχ' ἧττον ἐπισήμως ἰδιωτικὰς αὐτῶν ἀναφορὰς, ἀλλὰ καὶ ἀλλαχόθι, ἐν ἀδείᾳ διαμένοντες, συνειθίζουσι νὰ διευθύνωσι πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἢ τὸ Διευθυντήριον ἀναφοράς των, εἴτε περὶ ἰδιωτικῶν, εἴτε καὶ περὶ δημοσίων ἀντικειμένων πραγματευομένας, ὑπὸ ἀριθμὸν, ὡς ἐὰν ἦτο δυνατὸν καὶ θεμιτὸν νὰ

(*) ὅρα σελίδα 230 Θεσμολογίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

συμπεριφέρωσι μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὰ ἀρχεῖα τοῦ σχολείου των· ἀπαγορεύοντες καὶ αὖθις τὴν τοιαύτην ἀταξίαν, προαναγγέλλομεν ὅτι εἰς τοὺς παραβάτας τῶν διαταγῶν ἡμῶν θέλομεν ἐφαρμόζει τοῦ λοιποῦ καὶ πειθαρχικῶς ποινὴν ἀνάλογον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Ἰουνίου 1858.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ πρωτ. 7299.

Περὶ τῶν δημοδιδασκάλων τῶν χειροτονουμένων ἱερέων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Δημοδιδασκάλους.

Ἐπειδή τινες τῶν δημοδιδασκάλων χειροτονούμενοι ἱερεῖς, οὐδὲν περὶ τούτου ἀναφέρουσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, παραγγέλλομεν ὥστε, ὃς ἂν ἐξ ὑμῶν ἱερωθῇ, νὰ ἀναγγέλλῃ τοῦτο παραχρῆμα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἵνα γνωρίζωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰς τὸν ἱερὸν κλῆρον προχειριζομένων δημοδιδασκάλων.

Ἀθήνησι τῇ 28 Νοεμβρίου 1858.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 6633.

Περὶ τοῦ κατ' ἐκλογὴν τῶν Νομαρχῶν διορισμοῦ τῶν διδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας.

Τὸ ἄρθρον 16 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, ὅπερ ἀναφέρει τὸ Νομαρχεῖον ἐν τῇ ἀπὸ 21 τοῦ παρελθόντος καὶ ὑπ' ἀριθ. 11163 ἀναφορᾷ του, περιέστη πρὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν εἰς ἀχρηστίαν, διότι τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων καταλόγων σωζομένων ἐν τῷ ὑπουργείῳ καὶ καθ' ἑκάστην σχεδὸν τροποποιουμένων διὰ τοποθετήσεως ἢ ἀντιμεταθέσεως τῶν διδασκάλων ἀναλόγως τῶν ἑκάστοτε ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας, ἀπεδείχθη πρὸ πολλοῦ ἤδη ἀδύνατος ὁ κατ' ἐκλογὴν τῶν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Νομαρχῶν διορισμὸς αὐτῶν, καθ' ὅσον ὁ ὑφ' ἑνὸς Νομάρχου προτεινόμενος εὑρίσκεται πολλάκις διωρισμένος ἢ μετατεθειμένος ἐν τῷ μεταξὺ εἰς ἄλλο μέρος κατ' αἴτησιν ἢ ἑαυτοῦ ἢ ἑτέρου Νομάρχου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Νοεμβρίου 1861.

Ὁ Ὑπουργὸς
Μ. ΠΟΤΑΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 4685.

Περὶ τακτικῆς ἀποστολῆς τῶν αἰτήσεών των.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Δημοδιδασκάλους τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ ἀναφερόμενοι εἰς τὸ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργεῖον περὶ ὑποθέσεων, αἵτινες ἀφορῶσι τὰς τακτικὰς ἀρχάς, παραβαίνετε τὴν διαγεγραμμένην ἱεραρχικὴν ὁδὸν, δυσκολεύετε τὴν ὑπηρεσίαν καὶ βραδύνετε τὴν ἐκπεραίωσιν τῶν ὑποθέσεων ὑμῶν αὐτῶν, τὸ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργεῖον ἐφρόντισε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10414, ἀπὸ 26 Σεπτεμβρίου 1854 ἐγκυκλίου αὐτοῦ νὰ σᾶς ἀνακαλέσῃ εἰς τὴν νόμιμον ὁδὸν, ἔνθα καὶ τὸ καθῆκον καὶ τὸ συμφέρον. Ἀλλὰ δυστυχῶς οἱ μὲν οὐδόλως προσέσχον εἰς τὴν διαταγὴν ταύτην, οἱ δὲ μετ' οὐ πολὺ παρεξετράπησαν. Ὅθεν ἐπαναλαμβάνομεν νὰ σᾶς προσκαλέσωμεν νὰ μὴ ἀποτείνησθε εἰς τὸ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργεῖον ὑπερπηδῶντες τὰς ἀμέσως προϊσταμένας ἀρχὰς, εἰ μὴ ὁσάκις ἀπαντῶνται κατὰ τὴν πορείαν τῆς ὑμετέρας αἰτήσεως ἐπίμονα προσκόμματα, καὶ ὁσάκις ἔχετε νὰ ὑποβάλλητε κατὰ τῶν ἀμέσως προϊσταμένων ἀρχῶν εὔλογα παράπονα. Ἀλλὰ καταβάλλετε πᾶσαν προσοχὴν καὶ προσπάθειαν, ὅπως τὸ ζητούμενον ἦναι ὄντως δίκαιον καὶ νόμιμον καὶ γράφετε μετὰ τῆς ἀνηκούσης εὐπρεπείας οἷα ἀνήκει εἰς διδασκάλους, καὶ οἵαν ὑποδεικνύει ὁ νόμος, καὶ ταῦτα πρὸς τὸ συμφέρον ὑμῶν αὐτῶν.

Ἂν δέ τινες ἐξ ὑμῶν ἠθέλετε ἀμελήσει ν' ἀκολουθήσητε τὴν περὶ τούτων ἐντολὴν καὶ πέμπητε ἡμῖν ἔγγραφα ἢ ἀναφερόμενα εἰς τὰς τοπικὰς ἀρχὰς, ἢ πρὶν ἐξαντλήσητε τὰ προηγούμενα μέσα, ἔστω εἰς γνῶσιν ὑμῶν ὅτι τοὐλάχιστον αἱ αἰτήσεις ὑμῶν οὐδόλως λαμβανόμεναι πρὸ ὀφθαλμῶν θέλουσι μένει ἄνευ ἀπαντήσεως καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐνεργείας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Μαρτίου 1863.

Ὁ Ὑπουργὸς
Κ. Ν. ΔΟΣΙΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. πρωτ. 729.

Περὶ τῶν ἀπομακρυνομένων ἀδικαιολογήτως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας διδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Δημοδιδασκάλους.

Τῶν δημοδιδασκάλων ἔνιοι, διοριζόμενοι ἢ καὶ μετατιθέμενοι παρὰ τοῦ ὑπουργείου κατὰ τὰς ἑκάστοτε ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, τινὲς δὲ, καὶ χωρὶς τούτου, μὴ εὐχαριστούμενοι εἰς τὰ μέρη ὅπου διωρίσθησαν, ἢ εὑρίσκοντες ἄλλους κερδαλεωτέρους ἴσως βίου πόρους, καταλείπουσι τὰς θέσεις αὐτῶν, ἐν μέσῳ πολλάκις τῷ σχολιακῷ ἔτει καὶ ἡ ζητοῦσι μακρᾶς ἀπουσίας ἄδειαν, ἢ ἀναχωροῦσιν ἀμεταστρεπτεὶ, ἔνιοι μάλιστα καὶ χωρὶς ἀδείας, οὔτε εἰδήσεως πολλάκις τῆς ἁρμοδίας διοικητικῆς Ἀρχῆς, λησμονοῦντες ἐν τοσούτῳ ὅτι ἔχουσιν οὐκ ὀλίγοι ἐξ αὐτῶν καὶ ὑποχρεώσεις ἀνεκτελέστους εἰσέτι πρὸς τὴν δαπανήσασαν πρὸς ἐκπαίδευσιν αὐτῶν Κυβέρνησιν. Ἀναγνωρίζοντες μὲν ἀφ' ἑνὸς ὅτι ἕκαστος εἶναι αὐτεξούσιος νὰ ζητήσῃ τύχην πανταχοῦ, ὀφείλοντες δὲ ἀφ' ἑτέρου νὰ καταστήσωμεν σεβαστὴν τὴν ὑπηρεσίαν, ἀναγγέλλομεν ὅτι τοὺς μὲν ἐπ' ἀδείᾳ πολυχρονίῳ ἀναχωροῦντας οὐ βουλόμεθα, καὶ ἐὰν δυνάμεθα, νὰ ἐμποδίσωμεν· ἐπιστρέφοντας ὅμως αὐτοὺς θέλομεν θεωρεῖ ὡς πρῶτον ἤδη ἀρχομένους τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ἐπομένως εἰς τὰ πρὸς σύνταξιν ἀπαιτούμενα ἔτη τῆς ὑπηρεσίας οὐδόλως θέλουσι καταλογίζεσθαι τὰ ἔτη τῆς ἀπ'αὐτῆς ἀπομακρύνσεως αὐτῶν κἂν ἤθελον ἰδιωτικῶς διδάσκῃ· προκειμένου δὲ διορισμοῦ, θέλομεν προτιμᾷ αὐτῶν ἑκάστοτε τοὺς ἐγκαρτεροῦντας εἰς τὰς θέσεις των καὶ ἀπεκδεχομένους τὴν βελτίωσιν τῆς τύχης αὐτῶν ἐκ μόνης τῆς εὐδοκιμήσεως ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ. Τοὺς δὲ λιποτακτοῦντας χωρὶς ἀδείας, διαγράφοντες παραχρῆμα ἐκ τῶν δημοδιδασκαλικῶν καταλόγων, οὔτε ὑπ' ὄψιν ἁπλῶς θέλομεν λαμβάνει ἐπιστρέφοντας καὶ ζητοῦντας νὰ διορισθῶσι.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 29 Ἰανουαρίου 1865.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Χ. ΛΟΝΤΟΣ.

'Αριθ. πρωτ. 1135.

Περὶ τοῦ ὅτι ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς εἰς τοὺς διδασκάλους ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπεμβαίνωσιν εἰς τὰ ἐπιτόπια.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Δημοδιδασκάλους.

Ἡ α' παράγραφος τῆς ἀπὸ 14 Ἰανουαρίου 1857 καὶ ὑπ' ἀριθ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

254 ἐγκυκλίου τοῦ Ὑπουργείου, οὗ πρὸς ὥραν προϊστάμεθα, ἔπεισεν ἔκτοτε ὑμᾶς ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον προμηθῶς ὑπὲρ ὑμῶν φερόμενον, οὐ διέλιπε τοποθετοῦν ἑκάστοτε ὑμᾶς ἢ ἐν ταῖς ἰδίαις ὑμῶν πατρίσιν, ἢ ὅσον ἐνδέχεται πλησιέστερον αὐτῶν, καθ' ὅσον αἱ ἀνάγκαι τῆς ὑπηρεσίας ἤθελον τὸ ἐπιτρέπει.

Ἀλλ' ἔχομεν ὑπ' ὄψιν παραδείγματα, κατὰ δυστυχίαν οὐχὶ σπάνια, ὅτι πολλοὶ τῶν δημοδιδασκάλων, ἀπομακρυνόμενοι τοῦ προορισμοῦ αὐτῶν, παρεμβάλλουσιν ἑαυτοὺς εἴτε ἀμέσως εἴτε ἐμμέσως εἰς τὰ ἐπιτόπια πράγματα, καὶ παρέχουσιν οὕτως ἐναντίον ἑαυτῶν ἀφορμὰς ἀντιπαθειῶν καὶ αἰτιάσεων, τὰς ὁποίας ἠδύναντο κάλλιστα νὰ ἀποφύγωσι περιοριζόμενοι αὐστηρῶς εἰς μόνον τὸ ἑαυτῶν καθῆκον.

Ἐν τοιαύτῃ περιστάσει ἠδυνάμεθα καὶ ὠφείλομεν μάλιστα νὰ ἐφαρμόσωμεν καὶ ἐπ' αὐτῶν τὸ περὶ τῶν προϊσταμένων τῆς δικαστικῆς ὑπηρεσίας ληφθὲν ἤδη μέτρον, καὶ νὰ τοὺς ἀπομακρύνωμεν τοῦ τόπου, ὅπου τὰ συμφέροντα αὐτῶν τοὺς προσηλοῦσιν. Ἀλλὰ προετιμήσαμεν τὴν ἀνοχήν, ἐλπίζοντες ὅτι οἱ λόγοι, οἵτινες ὑπηγόρευσαν ἡμῖν αὐτὴν, θέλουσιν ἐκτιμηθῇ ὑπὸ τῶν δημοδιδασκάλων, καὶ ὅτι, αἰσθανόμενοι τὶ ὀφείλουσι πρὸς ἅπαντας ἐξ ἴσου τοὺς παρ' αὐτοῖς φοιτῶντας παῖδας, δὲν θέλουσι δώσει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἀφορμὴν νὰ μεταμεληθῇ διὰ τὴν τοιαύτην ἐπιείκειαν. Προαναγγέλλομεν ὅμως ὑμῖν οὐχ ἧττον ὅτι καὶ ἡ ἐλαχίστη ἐκ μέρους ὑμῶν παρέκβασις τῆς παντελοῦς ἀποχῆς ἀπὸ τῶν ἐπιτοπίων διαιρέσεων, βεβαιουμένη ἁρμοδίως, θέλει ἐπισύρει ἀδυσωπήτως κατὰ τῶν ἐνόχων οὐ μόνον τὴν μετάθεσιν, ἀλλὰ καὶ ὑποβιβασμὸν καὶ τὴν διαγραφὴν ἀπὸ τῶν καταλόγων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Φεβρουαρίου 1865.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Χ. ΛΟΝΤΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 8825.

Περὶ τοῦ ὅτι οἱ ὁρκιζόμενοι διδάσκαλοι ὀφείλουσι νὰ ὑποδεικνύωσιν εἰς τὰς δεχομένας τὸν ὅρκον Ἀρχὰς τὸ πτυχίον αὐτῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους.

Ἐπειδὴ ἐδόθη ἐσχάτως ἀφορμὴ νὰ ὑποπτεύσωμεν ὅτι πολλοὶ τῶν δημοδιδασκάλων οὐδεμίαν περὶ τὴν διατήρησιν τῶν πτυχίων ἑαυτῶν καταβάλλουσι φροντίδα, τινὲς δὲ οὔτε ἔχουσι πλέον τοιαῦτα, εἴτε καὶ πράγματι ἀπολέσαντες αὐτὰ εἴτε καὶ δυσωπούμενοι νὰ τὰ ἐμφανίσωσι διὰ τὰς ἐπ' αὐτῶν τυχὸν παρατηρήσεις τῶν κατὰ καιροὺς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Διευθυντῶν, αἱ ὁποῖαι ἀντιτάττονται ἴσως εἰς τὰς ἀξιώσεις των, παραγγέλλομεν ὑμῖν, ὥστε τοῦ λοιποῦ, ὁσάκις δημοδιδάσκαλος πρόκειται ἢ νὰ διορισθῇ πρώτην φοράν, ἢ νὰ μετατεθῇ ἀπὸ σχολείου εἰς σχολεῖον, ἢ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, μετὰ μακρὰν ἢ βραχεῖαν παῦσιν, νὰ τοῦ ζητῆται παρὰ τῆς ὁρκιζούσης ἢ ἐγκαθιστώσης αὐτὸν Ἀρχῆς προηγουμένως τὸ πτυχίον του ἐν πρωτοτύπῳ, ἐξακριβουμένης ἁρμοδίως καὶ ὑπὸ ἀτομικὴν αὐτοῦ εὐθύνην τῆς ταυτότητός του, καὶ, ἐν ἐλλείψει τοιούτου, νὰ ἀναβάλληται ἡ ἐγκατάστασις αὐτοῦ μέχρις ὅτου ἢ ἀνευρῶν παρουσιάσῃ τὸ πτυχίον του, ἢ ζητηθῶσιν ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου περαιτέρω διηγίαι. Τὸ μέτρον τοῦτο θέλετε καταστήσει πάραυτα διὰ τῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν γνωστὸν τοῖς ἐν τῇ καθ' ὑμᾶς περιφερείᾳ δημοδιδασκάλοις, ὅπως ἐκλίπῃ ἐκ μέρους αὐτῶν εἰς τὸ ἑξῆς πᾶσα πρόφασις ἀγνοίας· καὶ ἐπειδὴ οἱ πλεῖστοι τῶν ἐξετασθέντων ἐφέτος δημοδιδασκάλων κατέθεσαν τὰ πτυχία αὐτῶν εἰς τὸ Διευθυντήριον τῶν δημοτικῶν σχολείων, ὅπως τροποποιηθῶσι κατὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐξετάσεώς των, θέλετε ἀναβάλει τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀνωτέρω μέτρου δι' αὐτοὺς καὶ μόνους ἄχρι τέλους τοῦ παρόντος ἔτους, ὅτε τὰ πτυχία ταῦτα θέλουσιν εἶναι εἰς χεῖρας αὐτῶν ἐπιστραφέντα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ὀκτωβρίου 1865.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 4247.

Περὶ ἀπαγορεύσεως εἰς τοὺς διδασκάλους τοῦ νὰ προμηθεύωσι τὰ τῶν μαθητῶν αὐτῶν βιβλία.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους.

Διευθύνονται πρὸς τὸ ..... ἐμπερίκλειστα ἱκανὰ ἀντίτυπα τῆς ὑπ' ἀριθ. 4167 ἡμετέρας ἐγκυκλίου πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους, δι' ἧς ἀπαγορεύομεν αὐτοῖς πᾶσαν περὶ προμηθεύσεως τῶν διδακτικῶν βιβλίων πρᾶξιν ὡς λαβόντες ἀφορμὴν νὰ πληροφορηθῶμεν ὅτι πολλαχοῦ κατήντησεν ἡ μεσιτεία αὕτη κερδοσκοπικὸν ἐμπόριον, παρέχον λαβὴν κατηγορίας ἐναντίον τῶν δημοδιδασκάλων. Ἀνατιθέμενοι δὲ τὴν διανομὴν τῆς ἐγκυκλίου ταύτης εἰς τὸ ..... παραγγέλλομεν συγχρόνως δι' ὑμῶν ταῖς ἑκασταχοῦ ἐφορευτικαῖς ἐπιτροπαῖς νὰ προσέχωσιν ὅπως τηρῆται ἀκριβῶς ἡ διαταττομένη ἀπαγόρευσις, καὶ τοὺς παραβαίνοντας αὐτὴν νὰ καταγγέλλωσιν ἁρμοδίως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ἰουνίου 1866.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. ΔΡΟΣΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. πρωτ. 1167.

Περὶ τοῦ ὅτι ἀπαγορεύεται τοῖς διδασκάλοις τὸ νὰ προμηθεύωσι τὰ τῶν μαθητῶν αὐτῶν βιβλία.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους.

Διάφοροι κατὰ καιροὺς ἐγκύκλιοι τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, ἐκανόνισαν τὸν τρόπον τῆς προμηθεύσεως τῶν εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα χρησίμων διδακτικῶν βιβλίων, ὁρισθείσης συγχρόνως καὶ τῆς τιμῆς αὐτῶν. Ἀλλ' ἐπειδή τινες τῶν δημοδιδασκάλων, συνεννοούμενοι μετὰ τῶν βιβλιοπωλῶν, ἀναλαμβάνουσιν αὐτοὶ τὴν προμήθειαν τῶν τοιούτων βιβλίων, καὶ τοῦτο ὄχι μόνον ἐν τοῖς δήμοις, ὅπου βιβλιοπωλεῖα δὲν ὑπάρχουσιν, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐταῖς τῶν Νομῶν καὶ Ἐπαρχιῶν ταῖς πρωτευούσαις, ἀπαγορεύοντες ὑμῖν αὐστηρότατα πᾶσαν τοῦ λοιποῦ τοιαύτην πρᾶξιν παραγγέλλομεν ὑμῖν νὰ παύσητε εἰς τὸ ἑξῆς προμηθεύοντες ὑμεῖς ἀπ' εὐθείας τοῖς μαθηταῖς ὑμῶν τὰ πρὸς τὴν διδασκαλίαν αὐτῶν ἀπαιτούμενα βιβλία, ἀφίνοντες εἰς τοὺς γονεῖς αὐτῶν νὰ τὰ προμηθεύωνται ὅθεν καὶ ὅπως ἂν ἤθελον κρίνει αὐτοὶ καταλληλότερον, καὶ προλέγομεν ὑμῖν ὅτι πᾶσα παράβασις τῆς παραγγελίας ταύτης θέλει ἔχει πάντῃ δυσαρέστους συνεπείας καθ' ὑμῶν καὶ μάλιστα ὅπου ὑπάρχουσιν ἤδη συστημένα εἴτε ἀμέσως εἴτε ἐμμέσως βιβλιοπωλεῖα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ἰουνίου 1866.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. ΔΡΟΣΟΣ.

'Αριθ. πρωτ. 7831, 883 τοῦ 1863.

Περὶ τῶν προσόντων τῶν μελλόντων ἐρωθῆναι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κατὰ Νομὸν ἢ κατ' Ἐπαρχίαν πρωτοβαθμίους δημοδιδασκάλους.

Ἐπειδή, καὶ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀπὸ 14 Δεκεμβρίου 1863 καὶ ὑπ' ἀριθ. 7831, 883 ἐγκυκλίου τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, ἐδόθησαν κατὰ δυστυχίαν ἀφορμαὶ νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι εἰς τὰ διδόμενα παρὰ δημοδιδασκάλων ἀποδεικτικὰ τῆς περὶ τὰ γράμματα ἱκανότητος τῶν βουλομένων ἐρωθῆναι εἰσεχώρησαν καταχρήσεις, αἵ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τινες, ἐὰν δὲν ἐκλίπωσιν, ἀπειλοῦσι νὰ παρεισαγάγωσι εἰς τὸν ἱερὸν κλῆρον ἀνθρώπους ὅλως ἀπαιδεύτους, ἀπ' ἐναντίας τοῦ σκοποῦ τοῦ ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1856 Β. Διατάγματος, ἐθεωρήσαμεν ἐπάναγκες νὰ ὁρίσωμεν ἀκριβέστερον τὸν τρόπον τῶν ἐξετάσεων, ὅπως μὴ μένῃ τοὐλάχιστον πρόφασις ἀγνοίας εἰς τοὺς δολιευομένους περὶ τὴν ὑπηρεσίαν.

Τὸ Β. Διάταγμα ἀπαιτεῖ ἐν ἄρθρῳ 4 ὅπως ὁ δι' ἐνοριακὴν ἐκκλησίαν χωρίου χειροτονηθησόμενος ἱερεὺς φέρῃ τακτικὸν ἀπολυτήριον τοὐλάχιστον ἀλληλοδιδακτικοῦ σχολείου· ἐνταῦθα ἀνάγκη νὰ σαφηνισθῇ ὁποῖον εἶναι τὸ *τακτικὸν* ἀπολυτήριον. Ἀλλὰ τούτου τὸν μὲν τύπον φέρει ἐπισυνημμένον ἡ ἀπὸ 14 Ἰανουαρίου 1857 καὶ ὑπ' ἀριθ. 254 ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου· ἐπειδὴ ὅμως τὰ τοιαῦτα ἀπολυτήρια δὲν ἐξαρκοῦσι πάντοτε, διότι ὁ ἀποφοιτήσας τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ἐν παιδικῇ ἡλικίᾳ καὶ πρὸ 15—20 ἐτῶν δὲν εἶναι βέβαιον ὅτι δὲν ἀπέμαθεν ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ ὅσα εἶχε διδαχθῇ, ἀνάγκη πᾶσα νὰ ἐξετασθῇ ἐκ νέου.

Πρὸς τὴν τοιαύτην ὅμως ἐξέτασιν δὲν εἶναι ἁρμόδιος πᾶς δημοδιδάσκαλος, καὶ διὰ τοῦτο ἀνατίθεται αὕτη ἀπὸ τοῦδε εἰς μόνους τοὺς κατὰ Νομὸν ἢ κατ' Ἐπαρχίαν πρωτοβαθμίους δημοδιδασκάλους, οἵτινες προίστανται τῶν σχολείων τῆς περιφερείας, ὅπου ἔχει διαρκῶς τὴν διαμονὴν αὐτοῦ ὁ ἐξετασθησόμενος.

Εἰς τὰς τοιαύτας ἐξετάσεις ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι πάντοτε παροῦσα ἡ κατὰ τὴν Ἐπαρχίαν Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ, ἐν ἐλλείψει τοιαύτης, ἡ κατὰ τὸν Δῆμον ὅπου τὸ Νομαρχιακὸν ἢ Ἐπαρχιακὸν σχολεῖον ἱδρυται, καὶ νὰ προσυπογράφηται ἀφεύκτως εἰς τὸ ἐκδοθησόμενον ἐπὶ τοῦ ἁρμοδίου σφραγιστοῦ χάρτου πιστοποιητικόν.

Ἐὰν δὲ μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης συμπέσῃ νὰ μὴ ἦναι καὶ τις τῶν ἐν τῷ δήμῳ ἑλλογιμωτέρων κληρικῶν, διορίζεται, κατὰ τὸ ἄρθρον 34 τοῦ Νόμου, παρὰ τοῦ κατὰ τὸν τόπον Νομάρχου ἢ Ἐπάρχου εἷς τοιοῦτος διὰ τὰ ἱερὰ ἰδίως μαθήματα, εἰς τὰ ὁποῖα κυρίως πρέπει νὰ δίδηται παρὰ τοῦ ἐξετάζοντος ἡ μεγαλητέρα προσοχή.

Ἐὰν δὲ μεταξὺ τοῦ διδασκάλου καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπάρξῃ διαφωνία, ὡς πρὸς τὴν ἱκανότητα τοῦ ἐξεταζομένου, ἡ διαίτησις τοῦ πράγματος ἀνατίθεται εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον, πεμπομένων πρὸς αὐτὸ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐξετάσεως μετὰ τῶν ἰδιογράφων τοῦ ἐξετασθέντος καὶ ἐκτιθεμένων τῶν λόγων, ἐφ' ὧν οἱ διαφωνοῦντες στηρίζουσι τὰς ἑαυτῶν ἐνστάσεις.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 22 Δεκεμβρίου 1866.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. πρωτ. 297.

Περὶ τηρήσεως τῶν σχολασίμων ἡμερῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα διευθύνοντας διδασκάλους καὶ δημοδιδασκάλους.

Μετὰ πολλῆς τῆς λύπης μανθάνομεν ὅτι ἔν τισι τῶν δημοσίων Παιδευτηρίων παραβαίνεται τὸ ὁρίζον τὰς σχολασίμους τοῦ ἔτους ἡμέρας Β. Διάταγμα τῆς 26 Ἰουλίου 1856. (*) Παρερχόμενοι ἀναγκαίως τὰ οὕτω γενόμενα, παρατηροῦμεν ὑμῖν ὅτι τῆς τῶν γραμμάτων διδασκαλίας, ὡς καλῶς γινώσκετε, συμπάρεδρος πρέπει νὰ ἦναι καὶ ἡ τοῦ ἤθους διακόσμησις καὶ ἡ τῆς καρδίας διάπλασις· ὅτι δὲ ἡ φιλοπονία καὶ τὸ φιλόνομον εἶναι ἀρεταὶ ἐκ τῶν κρατίστων τοῦ μαθητικοῦ βίου, καὶ διὰ τοῦτο διδακτέαι καὶ κατὰ πάντα τρόπον ἐνισχυτέαι, βεβαίως δὲν τὸ ἀγνοεῖτε. Αἱ δὲ παρὰ τὰ διατεταγμένα καὶ κατὰ προαίρεσιν ἀργίαι τῶν σχολείων καὶ εἰς ἀπείθειαν εἰς τῆς ἐξουσίας τὰ παραγγέλματα ἀσκοῦσι τοὺς μαθητὰς καὶ εἰς ὄκνον αὐτοὺς ἐθίζουσιν, ὅπερ δὲν συνάδει πρὸς τὴν τεθεῖσαν ἀνωτέρω παιδαγωγικὴν ἀρχήν. Ὅθεν ἀξιοῦμεν ἵνα τουντεῦθεν τηρῆτε εὐλαβῶς τὸ ἄρτι παραταθὲν Β. Διάταγμα μετὰ πάσης ἐπιμονῆς, μανθάνοντες ὅτι οὐδέποτε οὐδενὶ θέλομεν ἐπιτρέψει τὴν παραβίασιν τῶν νομίμων ὑφ' οἱωνδήποτε σκοπῶν καὶ αἰτίων καὶ ἂν προέρχεται.

Πεποιθότες εἰς τὸν ζῆλον καὶ τὴν ὑπὲρ τῆς ὠφελείας τῶν ὑμετέρων μαθητῶν καλὴν ἡμῶν προαίρεσιν, θέλομεν, ὡς καὶ ὀφείλομεν, πανσθενῶς ἐνισχύει ὑμᾶς εἰς τὸ εὐγενὲς ὑμῶν ἔργον, ἡ καρποφορία τοῦ ὁποίου εὐθηνοῦσα, εἶναι ἡ προσδοκωμένη εὐλογία τῆς πατρίδος, ὑπὲρ ἧς πάντες ἐργαζόμεθα καὶ ὀφείλομεν κατὰ συνείδησιν νὰ ἐργαζώμεθα ὅπου ἕκαστος παρ' αὐτῆς εἶναι τεταγμένος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰανουαρίου 1867.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

(*) ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἑορτασίμων ἡμερῶν ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις

ΟΘΩΝ κλπ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ 18 ἄρθρον τοῦ Ἡμετέρου Διατάγματος τῆς 31 Δεκεμβρίου 1836 περὶ κανονισμοῦ τῶν ἑλληνικῶν σχολείων καὶ γυμνασίων
Καὶ τὸ 40 ἄρθρον τοῦ Ἡμετέρου Διατάγματος τῆς 14 Ἀπριλίου 1837 περὶ κανονισμοῦ τοῦ φερωνύμου Ἡμῶν Πανεπιστημίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀριθ. πρωτ. 2270.

Περὶ τοῦ ὁποῖαι ποιναὶ πρέπει νὰ ἐπιβάλλωνται εἰς τοὺς ἀτακτοῦντας μαθητάς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους.

Ἂν καὶ κατὰ τὸν τῆς ἀλληλοδιδακτικῆς μεθόδου Ὁδηγὸν (σελ. 75 κ. ε.), αἱ βάρβαροι καὶ σκληραὶ τιμωρίαι εἶνε ἀπηγορευμέναι εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα, καὶ αὐταὶ δὲ αἱ μόναι ἐπιτετραμμέναι οὐδέποτε πρέπει νὰ διαρκῶσιν ὑπὲρ τὸ ἓν τέταρτον τῆς ὥρας, ἡ δὲ κράτησις οὐδέποτε ὑπὲρ τὴν μίαν ὥραν, πληροφορούμεθα ὅτι τινὲς τῶν διδασκάλων παρεισήγαγον καὶ τὴν νηστείαν ὡς ποινήν. Καὶ ταύτην μὲν, ὡς συντελοῦσαν ὅπως δήποτε πρὸς σωφρονισμὸν τῶν παίδων, μένει εἰς τὸν διδάσκαλον νὰ μεταχειρίζηται, ὁσάκις βλέπει ὅτι αἱ λοιπαὶ

Καὶ τὸ κατὰ τὴν 17 Μαΐου 1851 ἐκδοθὲν Ἡμέτερον Διάταγμα περὶ τῶν κατὰ τὸ θέρος πανεπιστημιακῶν διακοπῶν,

Προτείναντος τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας παιδείας Ὑπουργοῦ, ἀποφασίσαντες διατάττομεν.

Ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, τοῖς Γυμνασίοις καὶ τοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις, ἐκτὸς τῶν διατεταγμένων διακοπῶν τῶν μαθημάτων ἐν αὐτοῖς διὰ τῶν προειρημένων εἰδικῶν αὐτῶν κανονισμῶν καὶ Διαταγμάτων, θέλουσι διακόπτεσθαι ἔτι αἱ παραδόσεις μόνον κατὰ τὰς ἑξῆς ἑορτασίμους ἡμέρας.

1) Τὴν πρώτην τοῦ ἔτους,
2) Τῶν Θεοφανείων,
3) Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, (7 Ἰανουαρίου)
4) Τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν,
5) Τῆς Ὑπαπαντῆς,
6) Τοῦ ἁγίου Γεωργίου,
7) Τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης,
8) Τῶν ἁγίων Ἀποστόλων,
9) Τοῦ ἁγίου Δημητρίου,
10) Τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου,
11) Τοῦ ἁγίου Νικολάου,
12) Τὰς δύο ἡμέρας τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως,
13) Ἀπὸ τῆς Μεγάλης Τετάρτης, ἄχρι τῆς τρίτης τῆς Διακαινησίμου περιλαμβανομένης, ἐξαιρέσει τοῦ Πανεπιστημίου, ἐν ᾧ θέλουσι διακόπτεσθαι αἱ παραδόσεις δι' ὅλης τῆς Μεγάλης ἑβδομάδος καὶ τῆς Διακαινησίμου, συμφώνως πρὸς τὰ περὶ τούτου διατεταγμένα ἐν τῷ κανονισμῷ αὐτοῦ.
14) Τῆς Ἀναλήψεως,
15) Τὴν δευτέραν τῆς Πεντηκοστῆς, καὶ
16) Τὴν 25 Ἰανουαρίου, 25 Μαρτίου, 20 Μαΐου, 3 Σεπτεμβρίου καὶ 9 Δεκεμβρίου.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Παιδείας Ὑπουργὸς παραγγέλλεται νὰ δημοσιεύσῃ καὶ ἐκτελέσῃ τὸ παρὸν Ἡμῶν Διάταγμα.

Ἀθήνησι τῇ 26 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ποιναὶ δὲν παράγουσι τὸ σκοπούμενον ἀποτέλεσμα, νὰ μεταχειρίζηται ὅμως μετὰ κρίσεως καὶ σπανίως, καὶ οὐδέποτε ὑπὲρ τὴν μίαν ὥραν, διότι πολλοὶ ἀφίνουσιν ἀπανθρώπως τὰ ἀθῶα ταῦτα πλάσματα χωρὶς τροφὴν δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, ἐσθίοντες ἐνίοτε αὐτοὶ ἐνώπιον αὐτῶν, χωρὶς νὰ συλλογίζωνται ὁποίαν ἀλεθρίαν ἐπιῤῥοὴν ἔχει ἐπὶ τῆς ὑγείας τῶν παιδίων ἡ τοιαύτη ἀσιτία. Παραγγέλλομεν λοιπὸν ὑμῖν, ἐπὶ ποινῇ αὐστηροτάτης τιμωρίας, νὰ παιδαγωγῆτε τοὺς μαθητὰς ὑμῶν οὐχὶ ὡς κτήνη, ἀλλ' ὡς ὄντα λογικά, καὶ, ὁσάκις ἦσθε βιασμένοι νὰ καταφύγετε εἰς ἄλλα παρὰ τὸν λόγον καὶ τὴν νουθεσίαν μέτρα, ταῦτα νὰ ἦνε ἀνάλογα καὶ πρὸς τὴν τρυφερὰν τῶν παιδίων ἡλικίαν, καὶ πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς σήμερον ἐν χρήσει Παιδαγωγικῆς, ἥτις ἔχει βάσιν τὴν διὰ πραότητος μᾶλλον καὶ πειθοῦς ἢ διὰ τῆς βίας μόρφωσιν τοῦ νοὸς καὶ τῆς καρδίας τοῦ ἀνθρώπου.

Ἀθήνησι τῇ 20 Μαρτίου 1867.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 2371.

Περὶ τῆς μὴ τακτικῆς καὶ ἀμέσου ἐπιδόσεως τῶν τοῦ Ὑπουργείου ἐγγράφων πρὸς οὓς διευθύνονται.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους.

Ἐκ πολλῶν δεδομένων ἔχομεν ἀφορμήν, Κύρ. Νομ. (Ἐπάρχε), νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι αἱ πρὸς τὰς διοικητικὰς Ἀρχὰς διαταγαὶ τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, καὶ ἰδίως αἱ περὶ μεταθέσεως δημοδιδασκάλων, ἢ δὲν ἐπιδίδονται ἀμέσως, ἢ μένουσιν εἰς τὰ γραφεῖα τῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν, δι' ὧν ἐπιστέλλονται, ἑβδομάδας πολλάκις ὁλοκλήρους. Ἐκ τῆς τοιαύτης ἀνεξηγήτου ἀψηφησίας, ἵνα μή τι χεῖρον εἴπωμεν, ἐννοεῖται, Κύρ. Νομάρχα, ὁποία προκύπτει περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἀταξία, καὶ ὁποῖα παράπονα καθ' ἡμέραν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἀπευθύνονται διὰ τὴν ἐπὶ μῆνας πολλάκις ἀργίαν τῶν σχολείων, καὶ συμπεραίνεται ἐπίσης, ὅτι ἡ κατάστασις αὕτη τῶν πραγμάτων πρέπει νὰ παύσῃ ἐν τῷ ἅμα, αἱ δὲ διαταγαὶ τοῦ Ὑπουργείου νὰ ἐκτελῶνται ἐντὸς βραχυτάτου διαστήματος, ὁσάκις ἀνυπέρβλητος συμπέσῃ δυσκολία πρὸς τὴν αὐθημερὸν διεκπεραίωσιν αὐτῶν. Πρὸς περιστολὴν δὲ καὶ τιμωρίαν τῶν δημάρχων ἐκείνων, ὅσοι ἤθελον τολμήσῃ νὰ παρεμποδίσωσιν, ἔστω καὶ διὰ μίαν μόνην ἡμέραν, τὴν ἀσφαλῆ καὶ ἐπὶ ἀποδείξει ἐπίδοσιν τῶν στελλομένων δι' αὐτῶν ἐπισήμων ἐγγράφων, νὰ μεταχειρίζεσθε ὅσα μέσα ἐπέτρεψεν ὑμῖν ὁ Νόμος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Μαρτίου 1867.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. πρωτ. 2696.

Περὶ τῶν μετατιθεμένων διδασκάλων ὁποῖα τὰ καθήκοντά των.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ 'Επάρχους.

Πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀπὸ 20 τοῦ παρελθόντος καὶ ὑπ' ἀριθ. 2271 ἡμετέρας ἐγκυκλίου, παραγγέλλομεν, κύριε Νομάρχα, ὅπως τοῦ λοιποῦ πᾶς μετατιθέμενος Δημοδιδάσκαλος, ἅμα ἐπιδειχθῇ αὐτῷ ὑπὸ τοῦ διαδόχου του ἡ περὶ μεταθέσεως διαταγὴ τοῦ ὑπουργείου, παραδίδῃ ἐν τῷ ἅμα εἰς αὐτὸν τὸ ὑλικὸν τοῦ σχολείου, ὅπου τέως ἐδίδασκε, χωρὶς οὐδεμιᾶς ἀντιρρήσεως ἐκ μέρους του, εἴτε ἐπεδόθη καὶ εἰς αὐτόν, εἴτε καὶ οὐχί, ὅπερ ἐνδέχεται ἐνίοτε, ἡ περὶ μεταθέσεως ἢ ἀπολύσεώς του κοινοποίησις, καὶ περιμένῃ τὰς περαιτέρω διαταγὰς τοῦ 'Υπουργείου· ἐὰν δὲ ὁ μετατεθεὶς δὲν μεταβῇ ἐντὸς 8 ἡμερῶν, τὸ πολύ, ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν ἐπιδόσεως τοῦ περὶ τῆς μεταθέσεως αὐτοῦ ἐγγράφου, εἰς τὴν νέαν αὐτοῦ θέσιν, θέλετε γνωστοποιεῖ τοῦτο παραχρῆμα εἰς τὸ 'Υπουργεῖον, ὅπως λαμβάνηται φροντὶς περὶ τῆς ἀντικαταστάσεώς του καὶ μὴ ἀργῶσι τὰ σχολεῖα χάριν ἀτομικῶν ἰδιοτροπιῶν ἢ συμφερόντων. Ταῦτα θέλετε καταστήσει, κύριε Νομάρχα ('Επαρχε), διὰ παντὸς τρόπου γνωστὰ τοῖς ἐν τῇ καθ' ὑμᾶς διοικητικῇ περιφερείᾳ δημοδιδασκάλοις, ὅπως μὴ προφασίσηταί τις αὐτῶν ἄγνοιαν.

'Εν 'Αθήναις τῇ 3 'Απριλίου 1867.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

'Αριθ. πρωτ. 7068.

Περὶ τοῦ ὅτι οἱ ὁρκιζόμενοι διδάσκαλοι πρέπει προηγουμένως νὰ ὑποδεικνύωσι τὸ πτυχίον των.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ 'Επάρχους τοῦ Κράτους.

Πρὸ δύο ἤδη ἐτῶν παρήγγειλεν ἡμῖν τὸ 'Υπουργεῖον διὰ τῆς ἀπὸ 22 'Οκτωβρίου 1865 καὶ ὑπ' ἀριθ. 8825 (*) ἐγκυκλίου, ὁσάκις πρόκειται νὰ ἐγκατασταθῇ ἐν τῇ διοικητικῇ ὑμῶν περιφερείᾳ δημοδιδάσκαλος, εἴτε πρώτην φορὰν διοριζόμενος, εἴτε μετατιθέμενος, νὰ τοῦ ζητῆτε τὸ πτυχίον του ἐν πρωτοτύπῳ, καὶ, ἐὰν δὲν ἐμφανίσῃ τοῦτο, νὰ ἀναφέρητε τὸ πρᾶγμα εἰς τὸ 'Υπουργεῖον. Τοῦ μέτρου τούτου τὴν

(*) ὅρα σελίδα 236—37.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐφαρμογὴν ἔχομεν ἀφορμὰς νὰ ἀμφιβάλλωμεν ἐὰν ἐνήργησέ ποτε τὸ Νομαρχεῖον, ἢ τὸ Ἐπαρχεῖον ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου εἴμεθα σχεδὸν βέβαιοι ὅτι πολλοὶ τῶν δημοδιδασκάλων, ἐνθαῤῥυνόμενοι ὑπὸ τῆς τοιαύτης τῶν Ἀρχῶν ἀμεριμνίας. οὔτε ἐνθυμοῦνται ἐὰν ἔχωσι πτυχίον. Ὑπενθυμίζοντες ἄρα ὑμῖν τὴν ἐγκύκλιον ἐκείνην, ἀπαιτοῦμεν τὴν ἄμεσον αὐτῆς ἐφαρμογὴν, ὅπως γνωρίσωμεν ποῖοι τῶν δημοδιδασκάλων ἐξεπλήρωσαν τὸ 72 ἄρθρον τοῦ Νόμου ὡς πρὸς τὰς δευτέρας ἐξετάσεις των, χωρὶς τῶν ὁποίων δὲν δύνανται, κατὰ τὸν νόμον, οὔτε ἰδίᾳ οὔτε δημοσίᾳ νὰ διδάσκωσιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Σεπτεμβρίου 1867.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 2702.

Περὶ ταχείας διεκπεραιώσεως τῶν δι' αὐτῶν εἰς τὸ ἑξῆς στελλομένων ἀναφορῶν τῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Διευθύνονται πρὸς τὸ Νομαρχεῖον ἐμπερίκλειστα ἱκανὰ ἀντίτυπα τῆς ὑπὸ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν ἡμετέρας πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους ἐγκυκλίου, δι' ἧς ἀπαγορεύοντες αὐτοῖς τὸ ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἀναφέρεσθαι περὶ ὁποιουδήποτε ἀντικειμένου, παραγγέλλομεν αὐτοῖς νὰ διευθύνωσι τοῦ λοιποῦ πᾶσαν αὐτῶν ἀναφορὰν ἀνεξαιρέτως πρὸς ὑμᾶς, καὶ δι' ὑμῶν, ὁσάκις ἤθελε κριθῇ τοῦτο παρ' ὑμῶν ἐπάναγκες, νὰ καθυποβάλλωνται καὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον. Σκοπὸν ἔχοντες οὐδεμίαν τοῦ λοιποῦ ἀναφορὰν αὐτῶν ἀπ' εὐθείας νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν, θεωροῦμεν ἀφ' ἑτέρου δίκαιον νὰ ἐπιστήσωμεν καὶ ὑμῶν αὐτῶν τὴν προσοχὴν εἰς τὴν ταχεῖαν, ὅσον ἔνεστιν, ἐνέργειαν τῶν αἰτήσεων αὐτῶν, διότι ἔχομεν, κατὰ δυστυχίαν, παραδείγματα ὄχι ὀλίγα, ὅτι πολλαὶ τῶν τοιούτων ἀναφορῶν μένουσιν ἑβδομάδας, ἢ καὶ μῆνας πολλάκις, εἰς τὰ νομαρχιακὰ ἢ ἐπαρχιακὰ Γραφεῖα ἀνενέργητοι, ἢ καὶ χωρὶς ὅλως ἀπαντήσεως, ὅπερ ἀποκρούει, καθὰ γνωρίζετε, Κύριοι, καὶ ἡ τάξις τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ὁ τῆς δικαιοσύνης λόγος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 15 Ἀπριλίου 1868.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀριθ. πρωτ. 2702

Περὶ τοῦ μὴ ἀναφέρεσθαι οὐδέποτε ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Δημοδιδασκάλους.

Διὰ τῆς ἀπὸ 26 Σεπτεμβρίου 1854 καὶ ὑπ' ἀριθ. 10414 ἐγκυκλίου αὐτοῦ τὸ Ὑπουργεῖον, οὗ προϊστάμεθα, ἀπηγόρευσεν ὑμῖν, Κύριοι, τὸ νὰ γράφητε ἀπ' εὐθείας πρὸς αὐτό, ἀντὶ τοῦ νὰ ἀναφέρεσθε πρὸς τὰς ἀμέσους ὑμῶν προϊσταμένας διοικητικὰς Ἀρχάς, αἰτιολογῆσαν μάλιστα καὶ τὴν τοιαύτην ἀπαγόρευσιν, γενομένην πρὸς τὸ ἴδιον ὑμῶν συμφέρον. Τὰ αὐτὰ ὑπέμνησεν ὑμῖν καὶ διὰ τῆς Ε' § τῆς ἀπὸ 14 Ἰανουαρίου 1857 (*) μεταγενεστέρας ἐγκυκλίου. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐξακολουθεῖτε οὐχ ἧττον ἀποτεινόμενοι πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ, ἀπασχολοῦντες τὴν κεντρικὴν ὑπηρεσίαν, παρεμβάλλετε καὶ πρόσκομμα εἰς τὴν ταχεῖαν τῶν αἰτήσεων ὑμῶν διεκπεραίωσιν, ὑπενθυμίζοντες ὑμῖν διὰ τελευταίαν φορὰν τὰς προειρημένας ἐγκυκλίους, παραγγέλλομεν ὑμῖν διὰ τοῦ ἐντονωτέρου τρόπου νὰ ἀποτείνεσθε εἰς τὸ ἑξῆς περὶ πάσης ἀνεξαιρέτως ὑποθέσεως ὑμῶν εἰς τὴν ἀμέσως προϊσταμένην ὑμῶν διοικητικὴν Ἀρχήν, καὶ δι' αὐτῆς νὰ διευθύνητε καὶ τὰς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον αὐτὸ ἀναφοράς σας, καὶ προαναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι, ἐκ τουναντίου, πᾶσα περὶ ὁποιουδήποτε ἀντικειμένου ἀναφορὰ ὑμῶν, μὴ ἐναρχικῶς διευθυνθεῖσα, θέλει μένει ἀνενέργητος χωρὶς οὔτε νὰ λαμβάνηται ἁπλῶς ὑπ' ὄψιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἀπριλίου 1868.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 7991.

Περὶ ἐνάρξεως τῶν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Συμπληρωθεισῶν ἤδη σχεδὸν τῶν θέσεων τῶν ἁπανταχοῦ τοῦ Κράτους δημοτικῶν σχολείων, ὑμέτερόν ἐστιν ἔργον τοῦ λοιποῦ νὰ δώ-

(*) ὅρα σελίδα 228 Θεσμολογίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σητε εἰς τὴν προκαταρκτικὴν ἐκπαίδευσιν τὴν ὥθησιν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν καὶ ἡ μέριμνα τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἡ δαπάνη τῶν δήμων καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως τῶν ἐργατικῶν μάλιστα τοῦ λαοῦ τάξεων ἀπαιτοῦσιν ἐπιμόνως, καὶ ὁ ὑμέτερος δὲ ζῆλος ὑπόσχεται. Τὰ καθήκοντα ὑμῶν, ὡς πρὸς τὸ σπουδαιότατον τοῦτο μέρος, εἶνε, κύριοι, διαγεγραμμένα πρὸ πολλοῦ μετὰ τοσαύτης ἀκριβείας ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, ὥστε τίποτε σχεδὸν δὲν ἔμεινεν ἀπαρατήρητον καὶ ἀδιόριστον. Ἀλλ' ἐπειδὴ πάντα τὰ ἄλλα μένουσι γράμμα κενὸν καὶ δὲν ζωοποιοῦνται, ὅταν παραμελῆται τὸ κυριώτατον, ἡ ἐκ τοῦ σύνεγγυς δηλονότι καὶ ἀδιάκοπος ἐπιτήρησις τῶν διδακτηρίων, εἰς τοῦτο πρέπει νὰ ἐπιστήσητε σπουδαίαν ὑμῶν τὴν μέριμναν, καὶ ἑπομένως ὁ διορισμὸς τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, ὅπου τοιαῦται δὲν ὑπάρχουσιν, ἢ ἡ συμπλήρωσις αὐτῶν ὅπου εἶναι ἐλλιπεῖς, πρέπει νὰ προηγηθῇ τῶν λοιπῶν ἐνεργειῶν σας. Περιττὸν δὲ νομίζομεν νὰ ὑπομνήσωμεν ὑμῖν, ὅτι αἱ ἐπιτροπαὶ αὗται δὲν πρέπει νὰ εἶνε, καθὼς εἴθισται μέχρι τοῦδε κατὰ δυστυχίαν, διὰ τὸν τύπον μόνον, ἀλλὰ, συναισθανόμεναι ὁποίαν ἀναλαμβάνουσιν εὐθύνην, καὶ ταῦτα ἐνόρκως, νὰ μελετήσωσι τὰ καθήκοντα αὐτῶν, καὶ ἐὰν δὲν εἶνε εἰς κατάστασιν νὰ τὰ ἐκπληρώσωσιν εὐόρκως, νὰ παραχωρήσωσιν, ὡς τίμιοι ἄνθρωποι, τὴν ἑαυτῶν θέσιν εἰς ἄλλους. Ἀλλ' ἵνα ἐκπληρώσωσι τὰ καθήκοντα αὐτῶν ὡς δεῖ, ἀνάγκη οἱ ἐκλεχθησόμενοι νὰ ἦνε ὁπωσοῦν γραμματισμένοι καὶ φιλόμουσοι καὶ νὰ ὑποστηρίζωνται ὑπὸ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, καὶ αἱ παρατηρήσεις αὐτῶν, ὁσάκις εἶνε εὔλογοι καὶ κατορθωταὶ ἐκ τῶν ἐνδεχομένων, οὐδέποτε νὰ παραβλέπωνται καὶ ἀναβάλλωνται. Τοῦτο δὲ ἀφορᾷ ὑμᾶς, κύριοι, ἰδίως. Ἐπειδὴ δὲ παρετηρήσαμεν μετὰ λύπης, ὅτι πολλάκις δημοδιδάσκαλοι, μετατιθέμενοι, ἢ καὶ διοριζόμενοι, δὲν μεταβαίνουσιν εἰς τὰς ἑαυτῶν θέσεις οὔτε μετὰ δύο μῆνας, καὶ ἐν τοσούτῳ αἱ ἁρμόδιαι ἀρχαὶ οὐδὲν περὶ τούτου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἀναφέρουσιν, ἐνῶ οἴκοθεν δῆλον ὅτι οἱ τοιοῦτοι θεωροῦνται αὐτοδικαίως πεπαυμένοι, πληροφορήσατε ἡμᾶς, ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀνυπερθέτως, ποῖα τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ ὑμῶν δημοτικῶν σχολείων εὑρίσκονται εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην, ὅπως προνοήσωμεν ἀμέσως περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν βραδυνόντων. Ἐπαναλαμβάνομεν καὶ πάλιν: μελετήσατε, κύριοι, οὐκ ἐν παρέργῳ τὰς τοῦ ὑπουργείου ἐγκυκλίους, καὶ θελήσατε νὰ τὰς ἐφαρμόσητε. Τίποτε ἄλλο δὲν μένει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον νὰ προσθέσῃ, εἰμὴ ὅτι δὲν θὰ παραβλέψῃ τὰς παρ' οἱουδήποτε τυχὸν γενησομένας παραβάσεις τῶν διατεταγμένων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 26 Σεπτεμβρίου 1868.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀριθ. πρωτ. 9771.

Περὶ τῶν πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους στελλομένων ἐπισήμων ἐγγράφων

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Παρατηροῦντες μετὰ λύπης ὅτι παρῆλθον τεσσαράκοντα ἤδη ἡμέραι, ἀφ' ἧς διὰ τῆς ἀπὸ 26 Σεπτεμβρίου καὶ ὑπ' ἀριθ. 7991 (*) ἡμετέρας ἐγκυκλίου παρηγγέλθητε νὰ γνωστοποιήσητε ἡμῖν ἐμπροθέσμως ποῖοι τῶν διορισθέντων ἢ μετατεθέντων δημοδιδασκάλων μετέβησαν ἤδη εἰς τὰς θέσεις των, καὶ οὐχ' ἧττον, παρεκτὸς τριῶν μόλις ἢ τεσσάρων ἐξαιρέσεων, τίποτε ἀκόμη δὲν γνωρίζει τὸ Ὑπουργεῖον περὶ τούτου, ἐπειγόμεθα νὰ διευθύνωμεν δι' ὑμῶν καὶ πρὸς αὐτοὺς ἀμέσως τοὺς δημοδιδασκάλους τὴν περικλειομένην ἐγκύκλιον, τῆς ὁποίας τὴν ὅσον ἔνεστι ταχυτέραν καὶ ἐπισημοτέραν κοινοποίησιν ἀνατιθέμεθα εἰς τὴν μέριμναν ὑμῶν, δι' ἧς ἐξηγοῦντες αὐτοῖς τὸν σκοπὸν τῆς ἐγκυκλίου ἡμῶν ἐκείνης, τὸν ὁποῖον ἢ δὲν ἠδυνήθησαν ἢ καὶ δὲν ἠθέλησαν ἴσως νὰ ἐννοήσωσι, θέτομεν αὐτοῖς ὡρισμένον τοῦ λοιποῦ τὸ ζήτημα, ὥστε, παρελθούσης τῆς δεδομένης αὐτοῖς πρὸς μετάβασιν ἢ ἐγκατάστασιν προθεσμίας, οὐδεμίαν νὰ ἔχωσιν ἀξίωσιν ὡς διατελοῦντες δῆθεν ἐν ἐνεργείᾳ, κἂν ἤθελε τυχὸν μὴ κοινοποιηθῇ αὐτοῖς παύσεως ἔγγραφον. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐνδέχεται (καὶ τούτου ἔχομεν παραδείγματα) νὰ προφασίζωνταί τινες αὐτῶν, ὅτι δὲν ἔλαβον ἐγκαίρως τὸ περὶ τῆς μετακινήσεως αὐτῶν ἔγγραφον, ἀπαιτοῦμεν ὥστε αἱ πρὸς αὐτοὺς κοινοποιήσεις νὰ ἐπιδίδωνται, οὐ μόνον ἐν τῷ ἅμα, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς, ἥτις νὰ μένῃ ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ Νομαρχείου ἢ τοῦ Ἐπαρχείου, ὡς δικαιολογητικὸν ἐν καιρῷ ἔγγραφον, ὁδηγούμενοι πρὸς τοῦτο καὶ ὑπὸ τῆς ἀπὸ 20 Μαρτίου 1867 καὶ ὑπ' ἀριθ. 2271 (**) ἐγκυκλίου τοῦ Ὑπουργείου, καθόσον ἁρμόζει μάλιστα τὴν διὰ τῶν δημάρχων ἐπίδοσιν τῶν πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους πεμπομένων κοινοποιήσεων.

Ἀθήνησι, τὴν 12 Νοεμβρίου 1868.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

(*) ὅρα σελίδα 245—46 Θεσμολογίου.
(**) ὅρα σελίδα 242.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀριθ. πρωτ. 9768.

Περὶ τῆς ἐγκαίρου μεταβάσεως τῶν δημοδιδασκάλων εἰς τὰς θέσεις των.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους

Πρὸ τεσσαράκοντα ἤδη ἡμερῶν παρηγγέλθησαν ἐγκυκλίως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, αἱ πανταχοῦ τοῦ Κράτους διοικητικαὶ Ἀρχαὶ νὰ πληροφορήσωσιν ἡμᾶς ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ποῖοι τῶν διορισθέντων ἢ μετατεθέντων δημοδιδασκάλων δὲν μετέβησαν εἰσέτι εἰς τὰς θέσεις των, ὅπως προνοήσωμεν ἀμέσως περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν βραδυνόντων, καθόσον αὐτόθεν δῆλον ὅτι *οἱ τοιοῦτοι θεωροῦνται αὐτοδικαίως πεπαυμένοι*. Αὐτὸ τοῦτο γνωστοποιοῦντες καὶ ὑμῖν, πληροφοροῦμεν ὑμᾶς διὰ τοῦ θετικωτέρου τρόπου, ὅτι, ἅμα παρέλθωσιν ὀκτὼ, ἢ διὰ τὰς διὰ θαλάσσης μόνον μεταβάσεις, δεκαπέντε ἡμέραι, ἀφ' ἧς ὁ δημοδιδάσκαλος λάβῃ ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς τὸ περὶ τοῦ διορισμοῦ ἢ τῆς μεταθέσεως αὐτοῦ ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου καὶ δὲν εὑρέθη, *δι' ὁποιανδήποτε αἰτίαν*, εἰς τὴν θέσιν του, νὰ μὴ μετακινῆται πλέον εἰς μάτην, διότι ἔπαυσεν ἀμέσως τοῦ νὰ ἦνε εἰς ἐνέργειαν, εἴτε ἐξεδόθη, εἴτε καὶ οὐχὶ, ἰδιαίτερον περὶ τῆς ἀπολύσεως αὐτοῦ ἔγγραφον, ἐκτὸς μόνον ὅταν προλαβὼν, ἐζήτησε καὶ ἔλαβεν *ἐγγράφως*, εἴτε παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, εἴτε παρὰ τῆς ἁρμοδίας διοικητικῆς Ἀρχῆς, ὡρισμένην ἀπουσίας ἄδειαν. Τῆς παραγγελίας ταύτης, τῆς ὁποίας, δημοσιευομένης καὶ διὰ τῶν ἐφημερίδων, οὐδεμία πρόφασις ἀγνοίας ἐπιτρέπεται, κοινοποιοῦμεν συγχρόνως ἀντίγραφον καὶ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν πολιτικῶν συντάξεων γνωμοδοτικὸν Συμβούλιον, ὅπως αἱ ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς προειρημένης προθεσμίας ἡμέραι μὴ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν ὡς συνέχεια ὑπηρεσίας, ἐὰν ὁ διδάσκαλος δὲν ἀποδείξῃ ὅτι μετέβη ἐμπροθέσμως εἰς τὴν θέσιν του.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Νοεμβρίου 1868.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 3541.

Περὶ Μαθητολογίου ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους.

Πάντες σχεδὸν οἱ ἀπὸ σχολείου εἰς σχολεῖον μετατιθέμενοι, ἢ καὶ πρώτην φορὰν εἰς αὐτὰ διοριζόμενοι δημοδιδάσκαλοι, συνειθίζουσι, γνωστοποιοῦντες εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἢ τὸ Διευθυντήριον τὴν ἐγκατά-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

στασιν αὐτῶν, νὰ σημειῶσιν ὅτι ἐν τῷ σχολείῳ ὃ παρέλαβον δὲν εὗρον οὔτε Μαθητολόγιον, οὔτε καταλόγους προσκλήσεων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων νὰ συντάξωσιν αὐτοὶ τοὺς ἑαυτῶν. Τῆς ὡς ἐκ συνεννοήσεως στερεοτύπως ἐπαναλαμβανομένης ταύτης προφάσεως γνωρίζον τὸ Ὑπουργεῖον τὴν καθ' αὐτὸ αἰτίαν, ἥτις εἶναι ἡ ἀνικανότης, ἡ ἀμέλεια, ἢ καὶ κακεντρέχεια τῶν πλείστων ἐξ αὐτῶν, προσπαθούντων νὰ δυσκολεύσωσιν ἐκ προοιμίων τὴν ἐργασίαν τῶν αὐτοὺς διαδεχομένων, ἀποδίδει οὐχ ἧττον ὁλόκληρον εἰς τὰς Ἐφορευτικὰς Ἐπιτροπὰς καὶ πολὺ μᾶλλον εἰς τοὺς αὐτοδικαίως προϊσταμένους τῶν Ἐπιτροπῶν δημάρχους, οἵτινες, ὀλιγωροῦντες τοῦ καθήκοντος αὐτῶν, δὲν θέλουσι νὰ ἐννοήσωσιν, ὅτι χωρὶς Μαθητολογίου τακτικοῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐξελεγχθῇ οὔτε τοῦ σχολείου ἡ κατάστασις, οὔτε ἡ ἐπιμέλεια τοῦ διδασκάλου. Καθῆκον ἑπομένως θεωροῦντες νὰ ἐκκόψωμεν τοῦ λοιποῦ τὴν τοιαύτην ὡς ἐκ συστήματος περιφρόνησιν τῶν περὶ δημοδιδασκαλίας διατεταγμένων, παραγγέλλομεν δι' ὑμῶν τοῖς κ. κ. δημάρχοις πρὸ πάντων (πρὸς τοὺς ὁποίους θέλετε φροντίσει νὰ σταλῶσιν ἐπὶ ἀποδείξει ἱκανὰ ἀντίτυπα τῆς παρούσης ἐγκυκλίου) νὰ κοινοποιήσωσιν αὐτὴν ἀμέσως τοῖς ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτῶν δημοδιδασκάλοις, ὥστε ἕκαστος αὐτῶν, συμμορφούμενος ἐν τῷ ἅμα πρὸς τὰ διαταττόμενα, νὰ φροντίσῃ ὅπως βιβλιοδετηθῇ ἐπιμελείᾳ αὐτοῦ ἐκ τοῦ προχείρου τὸ ἀπαιτούμενον ὑπὸ τοῦ Ὁδηγοῦ Μαθητολόγιον, ὅπου τοιοῦτο δὲν ὑπάρχει, καθὼς καὶ ὁ τῆς προσκλήσεως κατάλογος, καὶ σφραγισθέντα ἀμφότερα ἐν μέσῳ ἑκάστου φύλλου τῇ σφραγῖδι τοῦ δημαρχείου, νὰ μένωσιν ἀναφαίρετα ἐν τῷ σχολείῳ ὑπ' εὐθύνην τοῦ δημοδιδασκάλου, παραδιδόμενα μετὰ τοῦ λοιποῦ τοῦ σχολείου ὑλικοῦ διὰ τακτικοῦ πρωτοκόλλου εἰς τοὺς διαδεχομένους ἀλλήλους δημοδιδασκάλους, καὶ χρησιμεύοντα εἰς τὰς Ἐφορευτικὰς Ἐπιτροπὰς πρὸς ἀπόδειξιν τῆς τῶν μαθητῶν προόδου, καὶ σύνταξιν τῶν μηνιαίων ὀνομαστικῶν καταλόγων, δυνάμει τῶν ὁποίων πληρόνονται τὰ δίδακτρα. Ἐν ἐλλείψει δὲ τοιούτου Μαθητολογίου, οἱ κ. κ. δήμαρχοι δὲν θέλουσιν ὑπογράφει τὰς μισθοδοτικὰς τῶν δημοδιδασκάλων καταστάσεις, καθότι ἄλλως εἶναι αὐτοὶ ἐνώπιον ὑμῶν ὑπόλογοι διὰ πᾶσαν παράβασιν τῶν διαταττομένων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 7 Ἰουνίου 1869.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. ΣΑΡΑΒΑΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 3189.

Περὶ ἐμφανίσεως δημοδιδασκαλικῶν πτυχίων εἰς τὰς διοικητικὰς Ἀρχάς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Τῇ 22 Ὀκτωβρίου 1865 καὶ, πάλιν μετὰ δύο ἔτη, τῇ 4 Σεπτεμ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

βρίου 1867 παρηγγέλθησαν αἱ διοικητικαὶ Ἀρχαὶ τοῦ Κράτους διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8825 καὶ 7068 (*) ἐγκυκλίων τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, νὰ ζητῶσι προηγουμένως παρὰ τῶν ὁρκιζομένων ἢ ἐγκαθισταμένων δημοδιδασκάλων τὰ ἀνὰ χεῖρας αὐτῶν πτυχία ἐν πρωτοτύπῳ, καὶ τότε μόνον ν' ἀναγνωρίζωσιν αὐτοὺς ὡς ἐν ἐνεργείᾳ διατελοῦντας, καταγγέλλοντες ἀμέσως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοὺς μὴ ἔχοντας, δι' ὁποιονδήποτε λόγον, τοιαῦτα. Πληροφορηθέντες ἀρτίως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ὅτι πτυχία, ἀνήκοντα εἰς τινας ἐξ αὐτῶν, κεῖνται πρὸ μηνῶν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ, καὶ συμπεραίνοντες ἐκ τούτου ὅτι καὶ τῆς διατάξεως ταύτης παρημελήθη ἡ ἐφαρμογή, πρὸς ὑμᾶς μὲν ἐπαναλαμβάνομεν διὰ τρίτην φορὰν, ὅτι ἀπαιτοῦμεν πλήρη τὴν ἐφαρμογὴν τῶν εἰρημένων ἐγκυκλίων· πρὸς αὐτοὺς δὲ ἀμέσως τοὺς δημοδιδασκάλους, εἴτε δημοσίᾳ, εἴτε ἰδιωτικῶς διδάσκωσι, διευθύνομεν δι' ὑμῶν ἑτέραν ἐγκύκλιον, περιέχουσαν ἀντίγραφον τῆς παρούσης, ὅπως φροντίσωσιν, ὅσοι ἐξ αὐτῶν δὲν συνεμορφώθησαν πρὸς τὰ διαταχθέντα, νὰ σπεύσωσιν ἀμέσως νὰ λάβωσι τὰ πτυχία των, τά τε παλαιὰ καὶ τὰ νεώτερα, καὶ ἔχωσιν αὐτὰ ἐντὸς θήκης ἐπὶ τούτῳ πάντοτε πρόχειρα, ἐὰν θέλωσι νὰ ἀποφύγωσι τὰς συνεπείας τῆς ὀλιγωρίας των.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Μαΐου 1870.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Δ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 2583.

Περὶ ἁπλοποιήσεως τῆς ὑπηρεσίας ὑπομνηστική.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Δημοδιδασκάλους.

Καὶ ἄλλοτε ὑπεμνήσθη ὑμῖν ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον, οὗ προϊστάμεθα, τεῖνον ἀνέκαθεν πρὸς ἁπλοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας, ἐλάττωσιν δηλονότι τῆς ἀτελευτήτου καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ματαίας πολυγραφίας, ἀπασχολούσης καὶ ἡμᾶς καὶ ὑμᾶς πρὸς βλάβην τῆς ὑπηρεσίας, οὐ διέλιπεν ἐν διαστήματι τριάκοντα ἓξ ἤδη ἐτῶν, σαφηνίζον μετὰ τῆς

(*) ὅρα σελίδα 236—37 καὶ 243—44 Θεσμολογίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐνδεχομένης ἀκριβείας καὶ τὰ ἐλάχιστα μέρη τῶν ὀργανικῶν νόμων καὶ διαταγμάτων, καὶ οὐδεμία λεπτομέρεια τῆς ὑπηρεσίας ἔμεινεν ἀνεξερεύνητος καὶ ἀδιόριστος, πεντακόσιαι δὲ ἴσως ἐγκύκλιοι, ἐκδοθεῖσαι κατὰ καιρούς, μαρτυροῦσι περὶ τῆς προμηθείας ταύτης τοῦ Ὑπουργείου. Οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ ἄδεια ἐδόθη πρὸ ἐτῶν, ὅπως καὶ ἐν ἰδιαιτέρᾳ συλλογῇ ἐκτυπωθῶσιν αἱ κυριώτεραι αὐτῶν, πρὸς εὐχερεστέραν ἀνεύρεσιν ἀεὶ τοῦ ζητουμένου. Καὶ οὐχ ἧττον παρατηροῦμεν μετὰ λύπης καὶ ἀπορίας ὅτι πολλῶν ἀντικειμένων ζητεῖται πολλάκις ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου ἡ ἐπίλυσις, ἐνῶ ταῦτα ὑπάρχουσιν ἤδη πρὸ πολλοῦ διηκριβωμένα, καὶ δὲν ἀπαιτεῖται εἰμὴ μικρά τις ἔρευνα πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ ζητουμένου. Παραδείγματος χάριν οὐδεμία περὶ συστάσεως δημοτικοῦ σχολείου πρότασις καθυποβάλλεται πρὸς ἔγκρισιν, πρὶν τὸ ἁρμόδιον δημοτικὸν Συμβούλιον ψηφίσῃ τὴν εἰς τὸ δι-ηνεκὲς συντήρησιν αὐτοῦ κτλ. Σχολείου δὲ ἅπαξ συστηθέντος, οὐδέποτε καὶ ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει, δύναται τὸ ἐπὶ τῆς Παιδείας Ὑπουργεῖον ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν διάλυσιν. Ἕκαστος δῆμος ὀφείλει νὰ διατηρῇ ἐν τοὐλάχιστον δημοτικὸν Σχολεῖον ἐξ ἰδίων καθ' ὁλοκληρίαν, τοῦτο δὲ φυσικῶς πρέπει νὰ ἦνε τὸ ἐν τῇ τοῦ δήμου πρωτευούσῃ. Πᾶς δημοδιδάσκαλος μισθοδοτεῖται κατὰ τὸν βαθμόν του, ὅταν οὗτος συμφωνῇ καὶ πρὸς τὴν τοῦ δήμου τάξιν, καὶ ὅταν διδάσκῃ ἐν τῇ τοῦ δήμου πρωτευούσῃ. Πᾶς δημοδιδάσκαλος, πρὶν ὁρκισθῇ καὶ ἐγκατασταθῇ, ὀφείλει νὰ ἐπιδεικνύῃ εἰς τὴν ὁρκίζουσαν αὐτὸν ἀρχὴν τὸ ἀνὰ χεῖράς του πτυχίον κτλ. κτλ.

Ὅλα ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα εἶναι ὡρισμένα, δημοσιευμένα πρὸ πολλοῦ, εὑρίσκονται ἢ πρέπει νὰ εὑρίσκωνται ὑποχρεωτικῶς ἐν τοῖς ἀρχείοις τῶν νομαρχιακῶν καὶ ἐπαρχιακῶν γραφείων. Καὶ ἐν τοσούτῳ ἀενάως καθυποβάλλονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον αἰτήσεις εἴτε δήμων, εἴτε δημοδιδασκάλων, περὶ πραγμάτων ὑπαγομένων, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, πολλαὶ δὲ τῶν ἐγκυκλίων τούτων οὔτε εὑρίσκονται πλέον ἔν τισι τῶν διοικητικῶν γραφείων. Τί ἄρα μένει νὰ πράξῃ τοῦ λοιποῦ τὸ Ὑπουργεῖον; καὶ τί ἄλλο παρὰ νὰ ῥίπτῃ εἰς τὰ ἀρχεῖά του χωρὶς ἀπαντήσεως πᾶν ἔγγραφον ἀνεξαιρέτως, περὶ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει προεκδεδομένη ἐγκύκλιος αὐτοῦ. Καὶ τοῦτο ἔχομεν ἀπόφασιν νὰ πραγματοποιήσωμεν εἰς τὸ ἑξῆς, παραγγέλοντες συγχρόνως καὶ ὑμῖν νὰ τὸ ἐφαρμόσητε ἀπέναντι τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἐκοινοποιήθη παρ' ὑμῶν ἅπαξ ἡ πραγματευομένη περὶ τῆς αἰτήσεως αὐτῶν ἐγκύκλιος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 8 Ἀπριλίου 1871.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Γ. ΠΕΤΜΕΖΑΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. πρωτ. 8037.

Περὶ τῆς εἰς τὸ μέλλον διαγωγῆς αὐτῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους.

Ἕκαστος λοιπὸν ὑμῶν εἶναι σήμερον ἐν τῇ θέσει του καὶ ἀνέλαβεν ἤδη τὰ καθήκοντά του. Ἐπειδὴ ὅμως τοῦτο μόνον δὲν ἀρκεῖ, καλὸν ἐνόμισα νὰ ἀποταθῶ ἐγκυκλίως πρὸς ἅπαντας συλλήβδην καὶ πρὸς ἕνα ἕκαστον ὑμῶν ἐν μέρει, καὶ νὰ καταστήσω ὑμῖν γνωστὸν πῶς ἐννοεῖται τοῦ λοιποῦ ἡ ἐκπλήρωσις τῶν καθηκόντων τοῦ δημοδιδασκάλου. Μὴ νομίσῃ ἑπομένως τις ὑμῶν ὅτι, διαμείνας ἐν τῷ σχολείῳ ὀκτὼ ὥρας τῆς ἡμέρας, καὶ ἔχων εἰς ἐνέργειαν τοὺς πρωτοσχόλους του, ἐξεπλήρωσεν ὅ,τι ὀφείλει· διότι ἀπεδείχθη ἤδη ὅτι τὸ μηχανικὸν τοῦτο τῆς διδασκαλίας εἶδος γυμνάζει ἴσως τοὺς παῖδας, μετὰ πολὺν ἢ ὀλίγον χρόνον, περὶ τὸ ἀναγινώσκειν, γράφειν καὶ ἀριθμεῖν, ἀλλ' ἀφίνει τὸ μὲν διανοητικὸν μέρος αὐτῶν ἐστερημένον τῆς ἀναπτύξεως ἐκείνης, ἣν ἀπαιτεῖ ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν γνώσεων καὶ ἡ διάδοσις αὐτῶν εἰς τὸν λαὸν ἐν τῷ σημερινῷ αἰῶνι, τὴν δὲ καρδίαν αὐτῶν ἀκαλλιέργητον καὶ ἄγονον, κεκλεισμένην πρὸς πᾶν αἴσθημα γενναῖον. Καὶ διὰ τοῦτο προκριτωτέραν θεωρῶ τρίωρον μόνον ἢ καὶ δίωρον συνδιδακτικὴν διδασκαλίαν πρὸ μεσημβρίας καὶ τοσαύτην ἄλλην μετὰ μεσημβρίαν ὑπ' αὐτοῦ ἀμέσως τοῦ διδασκάλου (καὶ δημοδιδάσκαλον λέγων, ἐννοῶ τὸν ἐννοοῦντα τὴν κλῆσίν του καὶ γνωρίζοντα πῶς νὰ καταστήσῃ τὸ ἔργον του σκόπιμον καὶ τελεσφόρον) παρὰ τὴν ἀδιάκοπον ἐκείνην μεταλλαγὴν τῶν θέσεων καὶ τρόπων, ἐνεργουμένην ὑπὸ τῶν λεγομένων ἑρμηνευτῶν καὶ ὑπαγορευτῶν.

Προλέγω δὲ ὑμῖν ὅτι, ἔχων διαρκῶς προσηλωμένον εἰς τὴν διαγωγὴν ὑμῶν τὸ βλέμμα, καὶ λαμβάνων, καὶ δι' ἐκτάκτων καὶ ἐξ ἀπροόπτου ἐμφανιζομένων ἄλλοτε ἄλλοσε ἀπεσταλμένων, πληροφορίας περὶ ὑμῶν, οὐδενὸς θέλω φεισθῆ, ὅς τις, θεωρῶν πορισμὸν μόνον τὴν διδασκαλίαν, δὲν ἐργάζεται εὐσυνειδήτως καὶ εὐόρκως.

Μετὰ τοσαύτας ἐγκυκλίους τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προΐσταμαι, καὶ μετὰ τοσαύτας ὑποθήκας καὶ παραγγελίας, περιττὸν θεωρῶ νὰ ὑπομνήσω καὶ αὖθις ὑμῖν, ὅτι ὀφείλετε πρὸ πάντων νὰ παρέχητε ὑμᾶς αὐτοὺς ζῶν καὶ διηνεκῶς παρὸν ὑπόδειγμα πάσης ἀρετῆς: εὐλαβεῖς ανυποκρίτως, ἴσοι πρὸς ἅπαντας ἀμεροληπτοι, ἀόργητοι, σεμνόβιοι, μὴ λησμονῆτέ ποτε ὅτι τὰ βλέμματα τῆς κοινωνίας, ἐν μέσῳ τῆς ὁποίας ἀναστρέφεσθε, εἶν' ἐστραμμένα πρὸς ὑμᾶς, ὡς ποδηγέτας τῶν τιμαλφεστέρων, ὅσα κέκτηται καὶ ἐφ' ὧν στηρίζει τὰς τοῦ μέλλοντος αὐτῆς ἐλπίδας.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Περὶ ἐν ὅμως κατ' ἐξοχὴν ὀφείλω νὰ καταστήσω ὑμᾶς ὅσον ἐνδέχεται προσεκτικούς, διότι δυστυχῶς ἐπείσθην ὅτι, εἴτε ἐκ κακῆς ἕξεως καὶ συνηθείας, εἴτε ἐξ ἀπροσεξίας, κατεκυρίευσε τοὺς πλείστους ἐξ ὑμῶν, καὶ τοῦτο εἶναι ἡ χαρτοπαιξία καὶ τὰ διάφορα εἴδη τῶν κύβων καὶ πεττῶν, ὅσα ἐπεννόησεν ἡ ὀκνηρία καὶ ἀργία. Τὴν ἐπίμεμπτον ταύτην καὶ ὑμῖν πρὸ πάντων ὅλως ἀνοίκειον δαπάνην τοῦ πολυτιμοτάτου κτήματος, τοῦ χρόνου, παραγγέλλω ὑμῖν ν' ἀποφεύγητε τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ μετ' αὐτῆς εἶναι συνηνωμένη ἡ εἰς τὰ καπηλεῖα φοίτησις καὶ ὁ συγχρωτισμὸς μετὰ τῶν φαύλων, ἥτις ἐνίους ἐξ ὑμῶν κατέστησεν οἰνόφλυγας, αἰσχρὸν ἀκοῦσαι!

Μάθετε δὲ ὅτι πρόθεσιν ἀμετάτρεπτον ἔχω νὰ τιμωρήσω διὰ παύσεως ἀμέσου καὶ παραδειγματικῆς ὃν ἂν ἤθελε διὰ παντὸς τρόπου φωράσω χαρτοπαικτοῦντα ἢ κυβεύοντα, καὶ μάλιστα ἐν δημοσίῳ τόπῳ, καὶ ἀπαλλάξατέ με, ἀξιῶ μετὰ παρακλήσεως ὑμᾶς, τῆς λυπηρᾶς δι' ἐμέ ταύτης ἀνάγκης, ἀπὸ τῆς ὁποίας ὅμως, πάλιν τὸ ἐπαναλέγω, οὐδὲν θέλει μὲ ἀποτρέψει.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 7βρίου 1872

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. Σ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 9380.

Περὶ περιορισμοῦ τῶν ὡρῶν τῆς διδασκαλίας ἐν καιρῷ τῶν γεωργικῶν ὡρῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους.

Ἡ κυριωτέρα πρόφασις τῆς μὴ φοιτήσεως τῶν παίδων ὅλων εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα, καθὼς ἀπαιτεῖ ὁ περὶ δημοδιδασκαλίας Νόμος ἐν τῷ 6 αὐτοῦ ἄρθρῳ, πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη πρὸ ἑνὸς ἤδη μηνὸς ἡ ὑπ' ἀριθ. 8328 (*) ἐγκύκλιος ἡμῶν πρὸς τὰς διοικητικὰς ἀρχάς, εἶνε, παρὰ τοῖς γεωργικοῖς ἰδίως δήμοις, ἡ ἀνάγκη, τὴν ὁποίαν ἔχουσι δῆθεν οἱ γονεῖς τῆς συνεργίας τῶν ἑαυτῶν παίδων ἐν ταῖς ἐργασίαις των. Ἀναγνωρίζοντες ἐν μέρει τὴν ἀνάγκην ταύτην, παραγγέλλομεν ὑμῖν, ἀναπτύσσοντες ἐνταῦθα ὅσα περὶ περιορισμοῦ τοῦ πρὸς διδασκαλίαν χρόνου ὑπεδείξαμεν ὑμῖν διὰ τῆς ἀπὸ 12 Σεπτεμβρίου καὶ ὑπ' ἀριθ. 8037 ἡμετέρας ἐγκυκλίου, ὁσάκις αἱ γεωργικαὶ ἐργασίαι ἀπαιτοῦσι τὴν ἐν τοῖς ἀγροῖς ἀπασχόλησιν τῶν οἰκογενειῶν, νὰ μὴ παρακωλύητε τοὺς παῖδας ἀπὸ τοῦ συμβοηθεῖν τοὺς γονεῖς αὐτῶν, ἀναγκάζοντες αὐτοὺς νὰ διημερεύωσιν ἐν τῷ σχολείῳ, ἀλλ' ὑποχρεοῦντες αὐτοὺς νὰ φοιτῶσιν εἰς αὐτὸ ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς ὥρας

(*) ὅρα σελίδα 175 Θεσμολογίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μόνον τῆς ἡμέρας πρὸς διδασκαλίαν, τὰς λοιπὰς ν' ἀπολύητε αὐτοὺς διὰ τὴν κατ' ἀγρὸν ἢ καὶ κατ' οἶκον ἐργασίαν. Ἐκτὸς δὲ τούτου, δύνασθε νὰ ἐφαρμόζητε τὸ μέτρον τοῦτο εἰς τοὺς ἡμίσεις ἐξ αὐτῶν ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ὥστε, ἀφαιροῦντες τὸ πλήσμιον τῆς συνεχοῦς διδασκαλίας διὰ τῆς ἐναλλαξ μεταβολῆς τῶν πόνων, καὶ τὴν διδασκαλίαν νὰ καθιστᾶτε ποθεινοτέραν καὶ μᾶλλον τελεσφόρον, καὶ τὴν πρόφασιν τῶν ἀπουσιῶν νὰ ἀφαιρῆτε, καὶ εἰς τὴν σωματικὴν ἀνάπτυξιν καὶ ὑγείαν τῶν παιδίων νὰ συντείνητε. Ἔμεθα δὲ βέβαιοι, ὅτι τοῦ μέτρου τούτου ἡ μετὰ κρίσεως χρῆσις θέλει πείσῃ τῷ χρόνῳ καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ὅτι ἡ ἐξ ὑπαμοιβῆς ἐπίτασις καὶ ἄνεσις τῶν μαθημάτων εἶνε πολὺ συντελεστικωτέρα πρὸς ἐπίδοσιν παρὰ τὴν ἀδιάκοπον αὐτῶν συνέχειαν· ἀρκεῖ ὁ περιορισμὸς τοῦ πρὸς διδασκαλίαν χρόνου νὰ μὴ χρησιμεύσῃ ὡς ἀφορμὴ τοῖς φυγοπόνοις καὶ ἀσυνειδήτοις.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Ὀκτωβρίου 1872.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. Σ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 10679.

Περὶ τοῦ μὴ σολοικίζειν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους.

Ἐπειδὴ δέ τινες ἐξ ὑμῶν ἐξ ἀπροσεξίας πάντως, διότι δυσωποῦμεθα ν' ἀποδώσωμεν τὸ πρᾶγμα ἁπλῶς εἰς ἀμάθειαν, γράφοντες καὶ πρὸς αὐτὸ τὸ Ὑπουργεῖον, σολοικίζουσιν ἀσυστόλως, ἀναρτῶντες ἀσυνδέτως ἀπολύτους ὀνομαστικὰς ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας, παρ. χάρ. « Ὁ ὑποσημειούμενος, ἐγκατασταθεὶς ἐνταῦθα νομίμως, καὶ οὖσα » ἔλλειψις ἐφημερίου, ἐχειροτονήθην ἱερεύς, » ἢ: Ὅπως τὰ τέκνα » τῶν ὁμογενῶν, διδασκόμενα τὴν πάτριον γλῶσσαν καὶ θρησκείαν, » διεγείρηται εἰς τὰς τρυφερὰς αὐτῶν καρδίας τὸ θρησκευτικὸν καὶ » ἐθνικὸν αἴσθημα », καὶ τὰ παρόμοια, γνωστοποιοῦμεν ὑμῖν, χάριν τῆς ὑπολήψεως τοῦ κλάδου, εἰς ὃν ὑπάγεσθε, ὅτι πᾶς ὃς ἂν ὀλισθήσῃ τοῦ λοιποῦ εἰς τὸ ἀλλότριον τῆς ἑλληνικῆς φωνῆς τοῦτο παράπτωμα, θέλει παραπέμπεσθαι, ἔστω καὶ πρωτοβάθμιος, εἰς τὴν διαρκῆ ἐξεταστικὴν τῶν δημοδιδασκάλων ἐπιτροπὴν πρὸς νέαν ἐξέτασιν, δυνάμει τῆς § 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ὀκτωβρίου 1872.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. ΔΡΟΣΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. πρωτ. 9824.

Περὶ τοῦ γνωστοποιεῖν ἀμέσως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν ἐγκατάστασίν των.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους.

Παραγγέλεσθε, ἐπὶ ποινῇ αὐστηροτάτῃ, ἅμα τις ὑμῶν διορισθῇ εἰς ὁποιονδήποτε σχολεῖον καὶ, ὁρκισθείς, ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ, νὰ ἀναγγείλῃ τοῦτο αὐθημερὸν δι' ἐπισήμου αὐτοῦ ἐγγράφου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 8βρίου 1872.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. ΔΡΟΣΟΣ.

'Αριθ. πρωτ. 8051.

Νὰ δηλώσῃ ἕκαστος ποῦ διαμένει καὶ ποῦ δύναται νὰ ὑπηρετήσῃ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους.

Κατὰ τὸ 21 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 8 Ἰουνίου 1856 Β. Δ. (*) « ἕκαστος » ἐξετασθεὶς καὶ ἀναγνωρισθεὶς δημοδιδάσκαλος, μένων ἄργός, ὀφεί- » λει νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δημοσίας Ἐκπαι- » δεύσεως τὸν τόπον τῆς διαμονῆς του, ἵνα κληθῇ, χρείας ἐπιστά- » σης εἰς ὑπηρεσίαν ».

Τῆς παραγγελίας ταύτης οὐδεὶς ὑμῶν ἐποιήσατό ποτε χρῆσιν, ἴσως δὲ οἱ πλεῖστοι ἐξ ὑμῶν, μηδεμίαν διδόντες προσοχήν, ἀπό τινος μάλιστα καιροῦ, εἰς τὰ διαταττόμενα, ὡς ἐὰν ἐγράφησαν οὐχὶ ὑπὲρ ὑμῶν, οὔτε γνωρίζετε ἂν ὑπάρχῃ διάταξις τοιαύτη. Ὡς ἐκ τούτου δὲ συμβαίνει, κατ' ἀνάγκην, ὥστε, ἐν ᾧ πολλὰ σχολεῖα μένουσι χωρὶς διδασκάλων, πολλοὶ διδάσκαλοι περιφέρονται ἀργοί, ἀγνοοῦντος τοῦ Ὑπουργείου τὴν διαμονήν των. Ὑπενθυμίζοντες λοιπὸν ὑμῖν τὴν διάταξιν τῆς Κυβερνήσεως, παραγγέλλομεν ὑμῖν, πρὸς τὸ ὑμέτερον συμφέρον, νὰ γνωστοποιήσητε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ὅσον τάχιστα, Α' μὲν ποῦ διαμένετε, καὶ Β' ποῦ δύνασθε καταλληλότερον νὰ τοποθε-

(*) Ὅρα σελίδα 148 Θεσμολογίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τεθῆτε. Ἐννοεῖται δὲ οἴκοθεν ὅτι οὔτε θέσιν μὴ χηρεύουσαν θέλετε ζητήσῃ, οὔτε μὴ ἀνάλογον πρὸς τὸν βαθμὸν καὶ τὴν ἱκανότητα ὑμῶν, τὴν ὁποίαν ὑμεῖς μὲν ἴσως ὑπερτιμᾶτε, τὸ Ὑπουργεῖον ὅμως τὴν γνωρίζει ἀκριβῶς.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4 8βρίου 1873.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 2236.

Περὶ ἐξαιρέσεως τῶν δημοδιδασκάλων ἀπὸ τῆς τοῦ σφαιριοδότου ὑποχρεώσεως.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Κ. Κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους νοῦ Κράτους.

Τὸ 44 ἄρθρον τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νόμου ὁρίζει, ἐν ἐδαφίῳ 3 τῆς ς' §., ὅτι ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ λαμβάνει, ὡς σφαιριοδότας, ἔκ τε τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐν τοῖς δημοσίοις γραφείοις καὶ ἐξ ἰδιωτῶν, ἐὰν οἱ τῶν δημοσίων γραφείων δὲν ἐπαρκῶσιν, ἐξαιρουμένων τοῦ Ταμίου, τοῦ Ἐφόρου, τοῦ Τελώνου καὶ Δασονόμου, ἔτι δὲ τῶν δικαστῶν καὶ εἰρηνοδικῶν· ἐπομένως, ἐπειδὴ οἱ δημοδιδάσκαλοι δὲν ὑπάγονται, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου, ἣν προεκαλέσαμεν, εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὑπαλλήλων τῶν δημοσίων γραφείων, ἔχοντες, παρεκτὸς τούτου, ἄλλην πολὺ σπουδαιοτέραν ἀποστολήν, θεωροῦμεν αὐτοὺς ἐξαιρετέους τῆς τοῦ σφαιριοδότου ὑποχρεώσεως, καὶ διὰ τοῦτο αἱ ἐπιτροπαί, εἰς τὰς ὁποίας θέλετε κοινοποιήσῃ τὰ ἀνωτέρω, δὲν θέλουσιν ἀπασχολῇ αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ἐργασίας των, διορίζοντες αὐτοὺς σφαιριοδότας, ἐν τῇ παρούσῃ μάλιστα τοῦ ἔτους ὥρᾳ, καθ' ἣν μάλιστα πρόκειται νὰ προγυμνάσωσι τοὺς μαθητὰς αὐτῶν διὰ τὰς ἐγγιζούσας ἐξετάσεις τῶν δημοτικῶν σχολείων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Ἰουνίου 1874.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ι. ΒΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀριθ. πρωτ 4993.

Περὶ τοῦ ἀμεταθέτου τῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ ΥΗ' νόμου, αἱ περὶ μεταθέσεως αἰτήσεις τῶν δημοδιδασκάλων πρέπει νὰ καθυποβάλλωνται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐντὸς τοῦ μηνὸς Αὐγούστου ἑκάστου ἔτους, ὅπως, ἐὰν ἐγκριθῶσι παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, πραγματοποιηθῶσιν εὐθὺς μετὰ τὰς θερινὰς τῶν σχολείων ἐξετάσεις καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ σχολιακοῦ ἔτους, ὑπομνήσατε τοῦτο ἁρμοδίως τοῖς ἐν τῇ καθ' ὑμᾶς διοικητικῇ περιφερείᾳ δημοδιδασκάλοις, τοῖς ἐν ἐνεργείᾳ τε καὶ μή, ὅπως φροντίσωσιν ἐγκαίρως νὰ καθυποβάλλωσιν, εἴτε δι' ὑμῶν, εἴτε καὶ ἀπ' εὐθείας τὰς αἰτήσεις αὐτῶν, ἀποχρώντως δεδικαιολογημένας, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ἀπὸ 4 Ὀκτωβρίου π. ε. ἐγκύκλιον, ὅπως αἱ αἰτήσεις αὐτῶν συμβιβάζωνται πρός τε τὴν ἀτομικὴν αὐτῶν ἀξίαν καὶ πρὸς τὴν ἀπαιτουμένην περὶ τὴν ὑπηρεσίαν τάξιν. Ἐπιθυμῶ δὲ προσέτι νὰ πεισθῶσιν ὅτι καὶ ἡ θέλησίς μου καὶ αἱ προσπάθειαί μου τείνουσιν εἰς τὸ νὰ καταστήσω αὐτοὺς ἀμετακινήτους πράγματι, οὔτε μετάθεσιν οὔτε παῦσιν διατάττων δι' οὐδένα ἐξ αὐτῶν, ἐν ὅσῳ δὲν δώσωσιν οἱ ἴδιοι αἰτίαν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἰουλίου 1874.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ι. ΒΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 4459.

Περὶ τῆς δευτέρας αὐτῶν ἐξετάσεως ὅτι ἄφευκτος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Δημοδιδασκάλους.

Δὲν εἶν' ἀνάγκη νὰ ὑπομνήσωμεν ὑμῖν, ὅτι ὁ περὶ δημοδιδασκαλίας Νόμος, ὁρίσας δύο ἔτη μετὰ τὴν πρώτην ἐξέτασιν παντὸς βουλομένου νὰ μετέλθῃ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δημοδιδασκάλου, ὑπεχρέωσε συγχρόνως αὐτὸν διὰ τοῦ ἄρθρου 72, ἅμα συμπληρωθῇ ἡ πρώτη μετὰ τὴν ἐξέτασίν του διετία, νὰ καθυποβάλῃ αὐτόκλητος ἑαυτὸν εἰς δευτέραν ἐξέτασιν, καὶ *τότε μόνον*, ἐὰν ἐγκριθῇ, νὰ καταγράφηται ὁρι-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

στικῶς εἰς τοὺς δημοδιδασκαλικοὺς καταλόγους, καὶ, ἐὰν ἦνε ἤδη διωρισμένος, νὰ ἐπικυρῶται εἰς τὴν θέσιν του. Ἔπεται ἄρα προφανῶς, ὅτι, πρὶν ἐκπληρώσῃ τὸν ὅρον τοῦτον τοῦ Νόμου, διατελεῖ ὑπὸ δοκιμασίαν καὶ ἑπομένως οὐδὲν δικαίωμα ἔχει οὔτε πρὸς διορισμὸν οὔτε πρὸς σύνταξιν, τὸ κυριώτερον, κἂν ἤθελε συμπληρώσῃ ἀνεξέταστος τὴν ἀπαιτουμένην πρὸς τοῦτο εἰκοσαετίαν. Ταῦτα πάντα εἶνε τόσον σαφῆ καὶ τόσον δίκαια, ὥστε οὐδεμίαν ἐπιδέχονται ἀντίρρησιν·

Καὶ οὐχ ἧττον, πολλοὶ ἐξ ὑμῶν, δι' ἀνικανότητα καὶ ὀκνηρίαν, μηδέποτε τολμήσαντες νὰ προσέλθωσιν εἰς δευτέραν ἐξέτασιν, διότι καὶ οὐδέποτε ἠθέλησαν νὰ βελτιώσωσιν ἑαυτοὺς, ἐπαυξάνοντες δι' ἐνδελεχοῦς σπουδῆς τὰς γνώσεις των, καθὼς ἀπαιτεῖ ῥητῶς ὁ Νόμος ἐν ἄρθρῳ 9, ἔμειναν ὅπου τὸ πρῶτον εὑρέθησαν, ἀμαθεῖς, σολοικίζοντες καὶ ἀνορθογραφοῦντες· τολμῶσι δὲ ἐπὶ τέλους, ἅμα συμπληρώσαντες εἰκοσαετίαν, νὰ ζητῶσι παρὰ τοῦ δημοσίου σύνταξιν, καὶ πολλοὶ καὶ νὰ λαμβάνωσι τοιαύτην, ὡς ἐὰν τὸ γέρας τοῦτο τῶν ἐναθλούντων ἐν τῇ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ νὰ ἦνε προσδιωρισμένον πρὸς ἀμοιβὴν τῶν ἀσεβούντων πρὸς τὸν Νόμον, καὶ κατανεμομένων ἀδίκως καὶ πρὸς βλάβην τῶν παρ' αὐτοῖς φοιτώντων ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη τὰ χρήματα τῶν δήμων καὶ τοῦ δημοσίου. Σκοπὸν ἔχοντες νὰ δώσωμεν, τοὐλάχιστον ἀπὸ τοῦδε, εἰς τὸν Νόμον ὅλην αὐτοῦ τὴν ἰσχὺν, ἀπαιτοῦμεν νὰ συμμορφωθῆτε πάντες ἀνεξαιρέτως, ὅσοι παρημελήσατε τὸ καθῆκον τοῦτο, πρὸς τὴν σοφὴν ταύτην διάταξιν τοῦ Νόμου, καθυποβάλλοντες ὑμᾶς αὐτοὺς ἐντὸς τοῦ ἐρχομένου Αὐγούστου εἰς δευτέραν ἐξέτασιν. Γνωστοποιοῦμεν δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐδεμία πρόφασις θέλει δυνηθῇ ν' ἀπαλλάξῃ ὑμᾶς τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης· τὰ δὲ συνήθως καθυποβαλλόμενα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἀποδεικτικὰ ἰατρῶν καὶ αἱ πλασταὶ νόσοι καὶ αἱ ἀποστάσεις καὶ ἡ ἔλλειψις ἐξόδων κτλ. εἰς οὐδὲν ἀπολύτως θέλουσι σᾶς χρησιμεύσῃ, ἀλλὰ τὸ μόνον κέρδος τῆς τοιαύτης ὑμῶν ὀλιγωρίας ἔσται ἡ ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας ἄμεσος ἀπόλυσις. Συγχρόνως δὲ, καὶ εἰς τοῦτο ἐπιστήσατε πᾶσαν ὑμῶν τὴν προσοχὴν, ἀντίτυπα τῆς παρούσης κοινοποιοῦμεν πρός τε τὸ γνωμοδοτικὸν ἐπὶ τῶν συντάξεων Συμβούλιον, καθὼς καὶ πρὸς τὸ Ἐλεγκτικὸν συνέδριον, ὅπως τοῦ λοιποῦ οὐδεμία περὶ συντάξεως αἴτησις ὑμῶν νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν, ἐὰν δὲν συνοδεύηται καὶ μετὰ τῆς ἀποδείξεως (τοῦ πτυχίου) τῆς δευτέρας ἐξετάσεως ὑμῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰουνίου 1875.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀριθ. πρωτ. 5617.

Ἐπαναληπτικὴ περὶ τῆς δευτέρας ἐξετάσεως τῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Σκοπὸν ἀμετάτρεπτον ἔχοντες νὰ ἐφαρμόσωμεν κατὰ γράμμα τὸν περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμον, ἔγνωμεν, μετὰ τοσαύτας ἐπανειλημμένας ἐγκυκλίους, ὅσας ἐξέδοτο κατὰ καιροὺς περὶ τοῦ 72 ἄρθρου τοῦ Νόμου τούτου τὸ Ὑπουργεῖον, οὗ προϊστάμεθα, νὰ γνωστοποιήσωμεν δι' ὑμῶν τοῖς ἁπανταχοῦ τοῦ Κράτους δημοδιδασκάλοις, καὶ τοῦτο *διὰ τελευταίαν ταύτην φοράν*, ὅτι, τοῦ Νόμου προνοήσαντος τὴν μετὰ διετίαν τοῦ πρώτου διορισμοῦ ἐξέτασιν παντὸς ἀνεξαιρέτως δημοδιδασκάλου, ἀφῆκεν αὐτοῖς καιρὸν αὐτάρκη, ὅπως ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ ἀναπληρώσαντες *δι' ἐνδελεχοῦς* μελέτης, τὰς ἐν τῇ πρώτῃ αὐτῶν ἐξαιτάσει σημειωθείσας ἐλλείψεις, καὶ προσκτησάμενοι τὰς γνώσεις ἐκείνας, χωρὶς τῶν ὁποίων οὐδεὶς δημοδιδάσκαλος πρέπει νὰ θεωρῇ ἑαυτὸν ἄξιον τούτου τοῦ ὀνόματος, ἀπήτησεν εὐλόγως ἀπ' αὐτῶν τὴν μετὰ παρέλευσιν τοῦ χρόνου τούτου δευτέραν ἐξέτασιν, καὶ τότε μόνον ἐνέκρινε τὴν ἐν τοῖς δημοδιδασκαλικοῖς καταλόγοις ἐγγραφὴν αὐτῶν, ἐὰν κριθῶσιν ὑπὸ τῆς ἐξεταστικῆς αὐτῶν ἐπιτροπῆς ἄξιοι τούτου, ἕως τότε δὲ, τοὺς θεωρεῖ ὡς διατελοῦντας ὑπὸ δοκιμασίαν, καὶ οὔτε ἰδίᾳ οὔτε δημοσίᾳ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς τὸ διδάσκειν. Τούτων οὕτω σαφῶς καὶ δικαίως ὑπὸ τοῦ νόμου ὡρισμένων, τολμῶσιν οὐχ ἧττον οἱ πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν, νόσους πλαττόμενοι ἀνυπάρκτους, ἢ ἔλλειψιν ἐξόδων πρὸς ὁδοιπορίαν, ἢ ἄλλην τινὰ μηχανώμενοι πρόφασιν, νὰ κατανέμωνται ἀνεξελέγκτως τὰ χρήματα τῶν δήμων καὶ τοῦ δημοσίου καὶ *ἀναβάλλωσιν* ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος τὴν ἐκπλήρωσιν ὑποχρεώσεως, ἐπιβεβλημένης αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ Νόμου. Ταῦτα πάντα ἀνάγκη νὰ παύσωσιν εἰς τὸ ἑξῆς καὶ νὰ ἐννοήσωσι τέλος πάντων οἱ δημοδιδάσκαλοι οὗτοι (τοῦτο δὲ εἶνε ὑμέτερον ἴδιως ἔργον), ὅτι οὐδένα τοῦ λοιποῦ θέλομεν οὔτε διατηρήσῃ ἐν ἐνεργείᾳ, οὔτε διορίσῃ εἰς θέσιν δημοδιδασκάλου, ὅστις δὲν ἐξητάσθη, κατὰ τὸν Νόμον, ἐκ δευτέρου ἐνώπιον τῆς ἐν Ἀθήναις ἑδρευούσης διαρκοῦς ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ δὲν προσαγάγῃ ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργείου τὴν περὶ τούτου ἔγγραφον ἀπόδειξιν. Ἐλπίζομεν δὲ ὅτι, διδομένης παρ' ὑμῶν εἰς τὴν παροῦσαν ἐγκύκλιον ὅσον οἷόν τε πλειοτέρας δημοσιότητος, ὅπως μηδεὶς τῶν δημοδιδασκάλων προφασίσηται ἄγνοιαν, δὲν θέλουσι περιμείνῃ οὗτοι νὰ πεισθῶσιν ὑπὸ τῶν πραγμάτων, ὅτι ὁ σκοπὸς ἡμῶν εἶνε ἀμετάβλητος, καὶ ὁ Νόμος ἐκτελεσθήσεται ἀδυσωπήτως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 21 Ἰουλίου 1876.

Ὁ ὑπουργὸς
Γ. ΜΙΛΗΣΗΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. Πρωτ. 4250.

Περὶ ἐκδόσεως ἀπολυτηρίων πρὸς τοὺς μέλλοντας ἱερωθῆναι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους.

Ἡ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1866 (*) ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, προσδιώρισε μετὰ τῆς ἐνδεχομένης ἀκριβείας τὸν τρόπον, καθ' ὃν πρέπει νὰ ἐξετάζωνται ὑπὸ μόνων τῶν ἐν ἐνεργείᾳ κατὰ νομοὺς ἢ ἐπαρχίας πρωτοβαθμίων δημοδιδασκάλων, ὡς πρὸς τὴν περὶ τὰ γράμματα ἱκανότητα αὐτῶν, οἱ μέλλοντες ἱερωθῆναι. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐγκυκλίου ἐκείνης, ὡς ἐδήλωσεν ἡμῖν ἀρτίως ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ἐμφανίζονται αὐτῇ ἀποδεικτικὰ ἐκδεδομένα οὐ μόνον ὑπὸ πρωτοβαθμίων δημοδιδασκάλων διωρισμένων ἐν πρωτευούσαις νομῶν ἢ ἐπαρχιῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ δευτεροβαθμίων ἢ καὶ τριτοβαθμίων τοιούτων, οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ ὑπὸ τῶν πρωτοβαθμίων ἐκδιδόμενα δὲν φέρουσιν ἑκάστοτε πάντας τῆς νομιμότητος τοὺς τύπους, ὅσους προδιέγραψεν ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐγκύκλιος, ἀπαγορεύοντες ὑμῖν διὰ τοῦ ἐντονωτέρου τρόπου τὴν ἔκδοσιν τῶν τοιούτων ἀποδεικτικῶν, παραγγέλλομεν τοῖς μὲν δευτεροβαθμίοις καὶ τριτοβαθμίοις ἐξ ὑμῶν, νὰ μὴ ἀναλαμβάνητε ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει τὴν ὡς πρὸς τὰ γράμματα ἐξέτασιν τῶν παρασκευαζομένων πρὸς ἱερατείαν, διότι τὰ κατὰ συνέπειαν τῆς τοιαύτης ἐξετάσεως ἐκδοθησόμενα τυχὸν παρ' ὑμῶν ἀποδεικτικὰ δὲν θέλουσι λαμβάνεσθαι παντάπασιν ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῶν Σεβασμιωτάτων ἐπισκόπων, ὡς μηδὲν ἔχοντα κῦρος· τοῖς δὲ ἐν ἐνεργείᾳ πτωτοβαθμίοις, οἷς καὶ μόνοις ἀνατίθεται, ὡς εἴρηται, ἡ ἐξέτασις τῶν τοιούτων, νὰ συμμορφόνεσθε ἀκριβῶς πρὸς τὴν εἰρημένην ἐγκύκλιον, ἧς συνιστῶμεν ὑμῖν τὴν μετ' ἐπιστασίας ἐκμελέτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 23 Ἰουνίου 1877.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΘΕΟΔΩΡΟΣ Π. ΔΗΛΙΓΙΑΝΗΣ.

'Αριθ. Πρωτ. 6683.

Περὶ τῆς μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐξετάσεων ἐγκαίρου ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Γινώσκετε, κ. Νομάρχα, ὅτι πολλοὶ δημοδιδάσκαλοι ἀμελῶς ἔχοντες πρὸς τὴν τοῦ ἱεροῦ τῶν καθήκοντος ἐπιτέλεσιν καὶ ἀμυδρὰν ἔννοιαν

(*) Ὅρα σελ. 233—39 Θεσμολογίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῆς μεγίστης βλάβης, ἧς γίνονται πρόξενοι διὰ τῆς παραμελήσεως ταύτης, ἐνθαρρυνόμενοι δὲ καὶ ἐκ τῆς ἀδιαφορίας τῶν κοινοτήτων, ἐν αἷς ὑπηρετοῦσι, μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐξετάσεων ἀναβάλλουσιν ἐπὶ ἕνα μῆνα, καὶ ἄλλοι ἔτι πλέον, τὴν ἔναρξιν τῶν μαθημάτων, ἐνῷ ὁ νόμος διαρρήδην τάσσει δεκαπενθήμερον τὴν μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐξετάσεων διακοπήν. Ὅθεν ἐντελλόμεθα ὑμῖν, ἵνα δι' ἐγκυκλίου διατάξητε τὰς ὑφ' ὑμᾶς διοικητικὰς ἀρχὰς νὰ ἐξακριβώσωσιν, ἂν οἱ τῆς περιφερείας αὐτῶν δημοδιδάσκαλοι ἐποιήσαντο ἤδη ἔναρξιν τῶν μαθημάτων ἀνοίξαντες τὰ σχολεῖα των ἐγκαίρως καὶ κατὰ τὸν νόμον, καὶ τίνες οἱ καθυστερήσαντες, ἵνα προβῶμεν εἰς ἀδυσώπητον αὐτῶν τιμωρίαν πρὸς παραδειγματισμόν. Ἀπεκδεχόμεθα ἐντὸς δεκαπενθημέρου ἀκριβεῖς ἐπὶ τοῦ προκειμένου πληροφορίας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Αὐγούστου 1879.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Δ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 7639.

Περὶ διορθώσεως πλημμελειῶν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους καὶ τὰς δημοδιδασκαλίσσας.

Πάντες οἱ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου ἐφέτος ἐκπεμφθέντες ἐπιθεωρηταὶ ὁμοφώνως ἀπεφήναντο, ὅτι τὸ μέγιστον καὶ γενικώτατον τῶν κατατρυχόντων τὰ Δημοτικὰ σχολεῖα δεινῶν, ἐξ οὗ ἡ παντελὴς τῶν πλείστων ἀκαρπία καὶ ἡ παρ' ἡμῖν τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος ἀπονάρκωσις καὶ ἡ τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος κατάπτωσις εἶνε ἐκ φυγοπονίας ὀλεθρία τῶν πλείστων ἐξ ὑμῶν ἕξις, νὰ ἐξαναγκάζητε τοὺς παῖδας εἰς ἀνάγνωσιν ἄνευ προηγουμένης ἀναπτύξεως καὶ ἐξηγήσεως τοῦ ὁριζομένου ἁπλῶς διὰ σημείου ἐν τῷ περιωρίῳ μαθήματος, καὶ εἰς ἀπομνημόνευσιν ὁλοκλήρων διδακτικῶν βιβλίων, ἐξ ὧν οὐδὲν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐννοοῦσιν ἀναγινώσκοντες ἢ ἀπομνημονεύοντες φωνῇ γεγονυίᾳ καὶ γλώσσης ῥύμῃ ἀκατασχέτῳ.

Οὐδεὶς δὲ δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ, οὔτε ὅτι ὁ ἐν χρήσει ὁδηγὸς ἐπιβάλλει, οὔτε ὅτι ἄλλη διδακτικὴ μέθοδος δικαιολογεῖ τὴν παρὰ πάντα ψυχολογικὸν καὶ παιδαγωγικὸν νόμον ὑπὸ τῆς φυγοπονίας ἐπινοηθεῖσαν ταύτην διδασκαλίαν, ἐξ ἧς ἡ τοῦ νοὸς στείρωσις, ἡ τῆς καρδίας πώρωσις, ἡ τοῦ ἐνστίκτου πρὸς τὸ μανθάνειν ἔρωτος ἀπόσβεσις καὶ τὸ μέγιστον ἡ ἐκ τῆς ἀκινησίας τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἐλλείψεως πάσης ψυχαγωγίας ἐγγιγνομένη λεληθότως εἰς τὰς ψυχὰς τῶν παίδων ἀπο-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

στροφὴ πρὸς τὸ βιβλίον καὶ τὴν πνευματικὴν ἐνασχόλησιν, ἐξ ἧς αἱ ἀταξίαι, ἡ φιλοπαιγμοσύνη, καὶ αἱ ἄλλαι κατὰ τὴν ἀδροτέραν ἡλικίαν τῶν παίδων παρεκτροπαί.

Ἀσύγγνωστος οὐχ ἧττον ὀλιγωρία τῶν πλείστων ἐξ ὑμῶν κατηγγέλθη περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀναγνωστικῶν βιβλίων καὶ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν διδακτικῶν, ἀφοῦ οὐδὲ μυθιστορήματα ἐκρίθησαν ἀνάξια εἰσαγωγῆς, πολλοὶ δὲ παῖδες εὑρέθησαν κρατοῦντες βιβλία ἐπιστημονικά, ἢ ἄλλα ἀκατανόητα αὐτοῖς καὶ διὰ τὴν ὕλην καὶ διὰ τὴν γλῶσσαν. Τοσαύτη ἄστοχος καὶ ἄλογος χρῆσις ἀναγνωστικῶν βιβλίων, ὧν ἡ ἐκλογὴ ἀφέθη εἰς ὑμᾶς, παρετηρήθη. Καὶ διατί ὄχι; Μὴ γὰρ ἀνάγκη, καθ' ἣν οἱ πλεῖστοι καθιερώσατε, ὡς ἀνωτέρω μέθοδον, νὰ νοῶσιν οἱ παῖδες τὰ ἀναγινωσκόμενα; ἀρκεῖ κατ' αὐτὴν νὰ ἀσκῶνται ὅπως συνάπτωσι τὰ γράμματα εἰς συλλαβὰς καὶ ταύτας εἰς λέξεις καὶ νὰ προφέρωσι ταύτας ἀπταίστως ῥάδην καὶ φωνῆς προσποιήσει τὴν ἀκοὴν ἀποκναιούσης! Ἀλλ' ἂν ἀνάγνωσις σημαίνει κατανόησιν καὶ γνῶσιν τὸ δεύτερον, τῶν ὑπὸ τοῦ συγγραφέως τὸ πρῶτον νοηθέντων καὶ γνωσθέντων, πῶς εἶνε δυνατὸν ὁ ἀνάσκητος ἔτι τοῦ παιδὸς νοῦς, ἢ καὶ πᾶς ἄλλος νὰ ἀντιλαμβάνηται τόσῳ ταχέως τῶν οὕτως ἀναγινωσκομένων λέξεων ἀπὸ τοιούτων μάλιστα βιβλίων; Τίς δὲ ἡ ἐκ τοιαύτης μηχανικῆς ἕξεως ὠφέλεια, ἂν μὴ ἀσκῆται σὺν τῇ προφορᾷ καὶ ἡ ἀντίληψις, καὶ ἂν μὴ αἱ ἀναγινωσκόμεναι ἔννοιαι κατανοούμεναι ἐπιδρῶσι καὶ ἐπὶ τῆς καρδίας καὶ τῆς βουλήσεως τοῦ παιδός;

Τὰ ἀναγνωστικὰ βιβλία δὲν εἶνε, οὔτε πρέπει νὰ ἦνε ἀσκητικὰ μόνον εἰς ἄπταιστον ἀπαγγελίαν τῶν λέξεων, ἀλλὰ δέον νὰ ὑπηρετῶσι τὴν ὅλην πνευματικὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἠθικὴν μόρφωσιν, παρέχοντα ὕλην διηκριβωμένην καὶ εὔληπτον τοῖς παισί, θρησκευτικήν, ἢ ἱστορικήν, ἢ κοσμογνωστικὴν ὑπὸ χρῶμα πάντοτε χριστιανικόν, καὶ ἐν γλώσσῃ ὀρθῇ καὶ καθαρᾷ, ὥστε ὁ παῖς κατανοῶν δι' ἁπλῆς ἀναπτύξεως καὶ ἀπόνως τὰ ἀναγινωσκόμενα, νὰ τέρπηται πληρούμενος πνευματικῆς εὐφροσύνης, διότι μανθάνει ἀγνώστους ἀληθείας, καὶ μάλιστα διότι τοῦτο κατορθώνει ἀβοηθήτως, χρῆσιν ποιούμενος τῶν πνευματικῶν του δυνάμεων. Ἡλίκη δὲ ἡ ἐκ τούτου χαρὰ τοῦ παιδὸς καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς ἀναπτυσσομένη ἀγάπη πρὸς τὴν πνευματικὴν ἐνασχόλησιν, δύνασθε νὰ συμπεράνητε ἐκ τῆς χαρᾶς, ἣν ἐκδηλοῦσιν οἱ παῖδες, χρῆσιν ἐπιτηδείαν καὶ εὔστοχον τὸ πρῶτον ποιούμενοι τῶν σωματικῶν των δυνάμεων.

Διὰ τῆς τοιαύτης ἐν εὐμεθόδως συντεταγμένοις βιβλίοις συνειδητῆς καὶ εὐαρέστου ἀναγνώσεως, ἥτις κρίνεται ἡ ἀρίστη τῶν ἐν τῷ δημοτικῷ σχολείῳ ἀποκτωμένων ἐμπειριῶν, οὐ μόνον ἐν τῷ σχολείῳ ὁ παῖς ἐπεξεργάζεται καὶ μανθάνει ἐννοίας, δι' ὧν ὀξύνει τὸ παρατηρητικόν, κρατύνει τὸν διασκεπτικὸν νοῦν, καὶ ῥυθμίζει κατὰ μικρὸν τὸ συναισθητικὸν καὶ τὴν βούλησιν, καὶ διαπλάσσει τὸν χαρακτῆρα, ἀλλὰ καὶ τοῦ σχολείου ἀπολυόμενος δύναται νὰ μανθάνῃ ἀδιαλείπτως ἐν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῷ μεγάλῳ σχολείῳ τῆς φύσεως καὶ τοῦ βίου ἀκούων διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὴν φωνὴν τῶν ἀπὸ περάτων τοῦ κόσμου σοφῶν. Ἐνῶ ἐκ τῆς μηχανικῆς ἀναγνώσεως καὶ ἐκστηθίσεως οὐδὲν πλὴν τῶν μακρῶν βασάνων ἀπολείπεται αὐτῷ ὠφέλημα· διότι ἐξερχόμενος τοῦ σχολείου πλήρης μίσους πρὸς τὸ βιβλίον διὰ τοὺς ἐξ αὐτοῦ μακροὺς καὶ ἀνωφελεῖς κόπους καὶ τὰ δάκρυα, ὡς μὴ ἔχων τὴν ἀπαιτουμένην ἀνάπτυξιν καὶ τὴν ἄσκησιν, ὥστε νὰ νοῇ τὰ ἀναγινωσκόμενα, οὐδέποτε ἀναγινώσκει, ὥστε ἀπομανθάνει κατὰ μικρὸν καὶ αὐτὴν τὴν μηχανικὴν ἕξιν· ὡς ἐκ τούτου παρατηρεῖται μετὰ λύπης, ὅτι ἐνῷ πλεῖστοι παρὰ τῷ λαῷ εἰσιν οἱ γράμματα γινώσκοντες, ὀλίγιστοι ἀναγινώσκουσι βιβλίον ἢ ἐφημερίδα.

Ἐπιθυμῶν νὰ περικόψω, τό γε νῦν, ἐκ τῶν ἐνόντων τὴν ἐκ τῆς μηχανικῆς διδασκαλίας προσγιγνομένην ζημίαν εἰς τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἠθικὴν τοῦ λαοῦ μόρφωσιν, καὶ μέχρις οὗ ὁρισθῶσι μὲν διὰ νόμου τὰ περὶ εἰσαγωγῆς διδακτικῶν καὶ ἀναγνωστικῶν βιβλίων, κανονισθῶσι δὲ δι' ὁδηγιῶν λεπτομερεστέρων τὰ τῆς διδασκαλίας τῶν μαθημάτων πρὸς τὰς ἀξιώσεις τῆς παιδαγωγικῆς συμφωνότερον, ἐντέλλομαι ὑμῖν τὰ ἑξῆς γενικώτερα.

α'.) Εὐθὺς ὡς οἱ παῖδες ἀσκηθῶσι νὰ ἀναγινώσκωσι λέξεις, καθ' οὓς τρόπους ὁρίζει ὁ ἐν χρήσει Ὁδηγός, θέλετε ἐξηγεῖ πάσας τὰς δυσνοήτους λέξεις, καὶ ἀναπτύσσει ἐπιμελῶς καὶ εὐμεθόδως τὰς ἐννοίας τῶν ἀναγινωσκομένων, ὥστε μηδεμίαν νὰ προφέρῃ ὁ παῖς ἐκ διδακτικοῦ ἢ ἀναγνωστικοῦ βιβλίου λέξιν, ἧς νὰ μὴ κατανοῇ τὴν σημασίαν. Τοῦτο δὲ εἶνε εὐκολοκατόρθωτον καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς πολυπληθεστέροις σχολείοις, ἐν οἷς εἶνε διωρισμένος καὶ β' καί που καὶ γ' διδάσκαλος, ἂν ποιῆσθε λελογισμένην ἐκλογὴν τῶν ἀναγνωστικῶν καὶ διδακτικῶν βιβλίων, προμελετᾶτε τὰ διδακτέα μαθήματα, καὶ καθοδηγεῖτε ἐπιμελῶς τοὺς ἑρμηνευτάς, παριστάμενοι ἐξ ὑπαμοιβῆς εἰς τὰς ὑπ' αὐτῶν διδασκομένας χορείας, ὡς κελεύει ὁ Ὁδηγός, πολλῷ μᾶλλον εἰς τὰ σχολεῖα τὰ ἀριθμοῦντα ὀλιγωτέρους τῶν πεντήκοντα μαθητῶν, ἐν οἷς ἡ δι' ἑρμηνευτῶν διδασκαλία εἶνε ἀπηγορευμένη, ὀφείλει δ' αὐτὸς ὁ διδάσκαλος νὰ διδάσκῃ συνδιδακτικῶς. Τοιαῦτα δὲ εἶναι τὰ πλεῖστα τῶν καθ' ἡμᾶς σχολείων.

β'.) Ἐν τοῖς συνδιδακτικῶς διδασκομένοις τμήμασιν ὀφείλετε νὰ ἐξηγῆτε τὸ πρὸς ἀπομνημόνευσιν ὁριζόμενον καθημερινὸν μάθημα ἐν διδακτικῷ βιβλίῳ, ἑρμηνεύοντες τὰς ἀγνώστους τοῖς παισὶ λέξεις καὶ ἀναπτύσσοντες τὰς ἰδέας διὰ γλώσσης ἁπλῆς, ὁμαλῆς καὶ ἡρμοσμένης πρὸς τὴν πνευματικὴν τῶν παίδων ἀνάπτυξιν, ἐπιμελούμενοι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διδασκαλίας νὰ κινῆτε εὐμηχάνως τὸ παρατηρητικὸν τοῦ παιδὸς καὶ ἀσκῆτε τὸν νοῦν, προκαλοῦντες διὰ καταλλήλων ἐρωτήσεων τὴν αὐτενέργειαν αὐτοῦ, καὶ μάλιστα νὰ κρατῆτε ἐξηγερμένον τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἄλλως καὶ δι' ἐρωτήσεων, ὑφ' ὧν ὑπα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

βοηθούμενοι οἱ παῖδες νὰ εὑρίσκωσιν ἀφ' ἑαυτῶν τὰς ζητουμένας ἀληθείας. (Ὅρα περὶ τούτου καὶ ὁδηγὸν Κεφ. Ζ'. σελ. 228—238· ἔκδοσις τοῦ 1864.) Ἀλλὰ πρὸς ἐπίτευξιν τούτων δέον νὰ προπαρασκευάζησθε προμελετῶντες τὸ διδακτέον μάθημα καὶ προδιατυποῦντες καθ' ἑαυτοὺς τὸν καταλληλότερον πρὸς εὐκατάληπτον διδασκαλίαν τρόπον.

γ'.) Θέλετε καταβάλει πᾶσαν προσοχὴν περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀναγνωστικῶν βιβλίων, προτιμῶντες τὰ περιέχοντα ὕλην κοσμογνωστικὴν ἢ ἱστορικὴν διαυγῆ, τεταγμένην μετ' ἐπιστημοσύνης, ὥστε νὰ χωρῇ βαθμηδὸν ἀπὸ τῶν ἁπλουστέρων καὶ τῶν κατ' αἴσθησιν ἀντιληπτῶν πραγμάτων, ὧν οἱ χαρακτῆρες, ἐφ' ὧν θέλετε ἐφελκύει τὸ παρατηρητικὸν τῶν παίδων, νὰ ὁρίζωνται εὐκρινῶς, σαφῶς καὶ εὐαντιλήπτως, εἰς συνθετωτέρας καὶ νοοθεωρήτους ἐννοίας προσπαθοῦντες, ὡς ἕκαστος ἔχει δυνάμεως καὶ ἐμπειρίας, νὰ μεταδίδητε τοῖς παισὶ πᾶσαν γνῶσιν μετὰ κέντρου ἐπὶ τῆς βουλήσεως αὐτῶν.

δ'.) Ἀπὸ τοῦδε καὶ ἐφεξῆς θέλετε ἀποκλείσει τοῦ σχολείου πᾶν βιβλίον ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλληνικῇ γεγραμμένον, καὶ δὴ τὰς χρηστομαθείας, ἐν αἷς τεμάχια Ἑλλήνων ἢ ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων τοῖς τε μαθηταῖς ἀκατανοήτων καὶ τοῖς πλείστοις ἐξ ὑμῶν δυσπροσίτων.

ε'.) Θέλετε εἰσαγάγει ἐν τοῖς ἀνωτέροις συνδιδακτικοῖς τμήμασιν ὡς ἀναγνωστικὸν ἀρχαίας γλώσσης βιβλίον μόνον τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ἐν ᾧ σὺν τῇ ἀσκήσει εἰς ἀνάγνωσιν οἱ παῖδες θέλουσιν ἀναπνέει τὸ θεῖον μύρον τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας, ἥτις καὶ μόνη διὰ τῶν οὐρανοπέμπτων ἀληθειῶν δύναται νὰ φωτίσῃ καὶ ὁδηγήσῃ τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὸ ἀγαθόν. Εὐκολώτατα δὲ δύνανται οἱ παῖδες δι' ἁπλῆς ἀναπτύξεως καὶ ἐξηγήσεως τῶν δυσνοήτων λέξεων νὰ κατανοῶσι τὰς ἱερὰς τοῦ Εὐαγγελίου ἀληθείας, ὑποβοηθούμενοι ἤδη ἐκ τε τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων καὶ τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καθ' ἡμέραν ἀκουομένων.

ς'.) Θέλετε ἀποκλείσει τοῦ σχολείου πᾶν μὴ ἐγκεκριμένον διδακτικὸν βιβλίον κατὰ τὰς περὶ τούτου ἐγκυκλίους τοῦ Ὑπουργείου.

ζ'.) Πρὸς ἐπίρρωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος τῶν παίδων παραγγέλλω ὑμῖν νὰ διδάσκητε τὰ ἱερὰ μαθήματα ἐν μεγίστῃ προσοχῇ καὶ εὐλαβείᾳ διὰ γλώσσης θερμῆς, λαλούσης μᾶλλον ἐν τῇ καρδίᾳ ἢ ἐν τῷ νῷ, ἐμπνέοντες οὕτως εἰς τοὺς παῖδας τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην. Ἔχετε δὲ πάντοτε κατὰ νοῦν ὅτι ἡ ψυχρὰ ἀποστήθισις τῶν προσευχῶν, τῆς ἱερᾶς ἱστορίας καὶ κατηχήσεως εἰς οὐδὲν ὠφελεῖ, ἂν μὴ ἡ καρδία κατὰ τὴν διδασκαλίαν συντριβῇ κατανυσσομένη. Πρὸς τούτοις καθ' ἡμέραν μετὰ τὴν πρωϊνὴν προσευχὴν ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν θέλετε διδάσκει ἀφηγηματικῶς καὶ διὰ γλώσσης ἁπλῆς καὶ σαφοῦς εἰς ἐπήκοον πάντων τῶν μαθητῶν ἐκ τῆς παλαιᾶς, καὶ μάλιστα τῆς νέας Διαθήκης, τὰ κυριώτερα κατὰ σειρὰν, ἔχοντες ὑπογραμμὸν ἓν τῶν ἑβδομένων ἐγχειριδίων

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

περιλήψεως. Τὸ οὕτω διδασκόμενον θέλετε ζητεῖ τὴν ἑπομένην παρὰ τῶν παίδων, ἐξετάζοντές τινας, καὶ διὰ καταλλήλων ἐρωτήσεων κινοῦντες τοὺς μαθητὰς εἰς ἀνάμνησιν τῶν τὴν προτεραίαν λεχθέντων. Οὕτω δὲ θέλουσιν ἐκμάθει οἱ παῖδες ἀπόνως τὰ πλεῖστα τῆς ἱερᾶς ἱστορίας, καὶ τὸ σχολεῖον θέλει ἀναπληρώσει τὴν κατὰ τοῦτο τοῦ οἴκου ἔλλειψιν.

ή'.) Παραγγέλλω τὴν ἀκριβῆ ἐπιτέλεσιν τῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 346 ἐγκυκλίου τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου τῆς ἐκδεδομένης τὴν 17 Ἰανουαρίου 1853 (*) περὶ θρησκευτικῆς διδασκαλίας διατασσομένων, καὶ ἰδίως τῆς ἐν αὐτῇ δευτέρας διατάξεως, καθ' ἣν ὀφείλετε νὰ συνοδεύητε τοὺς μαθητὰς κατὰ χορείας ὑπὸ κοσμήτορας εἰς τὸν ἑσπερινὸν τοῦ Σαββάτου καὶ εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν τῆς ἐπιούσης Κυριακῆς· θέλω δὲ τιμωρήσει ἀδυσωπήτως τοὺς παραβάτας τῆς διατάξεως ταύτης.

θ'.) Πρὸς ἐπίρρωσιν δὲ τοῦ τῆς φιλοπατρίας αἰσθήματος καὶ ἀνύψωσιν τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος τὰ μάλιστα ἤθελε συντελέσει πρὸς τῇ διδασκαλίᾳ συνοπτικῆς ἱστορίας τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος καὶ μάλιστα τῆς μεγάλης τοῦ ἔθνους ἐπαναστάσεως, καὶ ἡ ἀνάγνωσις καὶ ἀπαγγελία ποιημάτων τῶν καθ' ἡμᾶς δοκίμων ποιητῶν, ἐν οἷς ὑμνοῦνται τὰ ἔνδοξα κατορθώματα τῶν πατέρων ἡμῶν κατὰ τὸν ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος ἱερὸν ἀγῶνα, καὶ ἀναγράφονται αἱ νίκαι καὶ τὰ τρόπαια τῶν γεωργῶν καὶ ποιμένων ἐκείνων κατὰ τῶν μυριοπληθῶν στρατιῶν τοῦ ἐχθροῦ· ἐν τῷ σχολείῳ μάλιστα κατὰ τὴν ἁπαλὴν ἡλικίαν σπειρόμενα ἐπιμελῶς τὰ σπέρματα τῶν ἐθνικῶν πόθων βλαστάνουσιν ἐφεξῆς καὶ εἰς ἄφθονον καρποφορίαν ἐπείγονται.

Ὅθεν ἐντέλλομαι ὑμῖν νὰ εἰσαγάγητε πρὸς ἀνάγνωσιν καὶ ἀπὸ μνήμης ἀπαγγελίαν τοιαῦτα ἐκλεκτὰ τεμάχια τῶν καθ' ἡμᾶς δοκιμοτέρων ποιητῶν ἐν τοῖς ἀνωτέροις συνδιδακτικοῖς τμήμασιν, ἐν δὲ τοῖς κατωτέροις τὴν ἀπὸ μνήμης ἀπαγγελίαν ἐθνικῶν ᾀσμάτων μετὰ ἢ καὶ ἄνευ μέλους ἐν ἀνάγκῃ.

Τῶν ἐνταλμάτων τούτων τὴν ἀκριβῆ καὶ ἀπροφάσιστον ἐκτέλεσιν ἀξιῶ παρ' ἑκάστου ἐξ ὑμῶν, οὐχὶ τὰ ἀδύνατα ἀπαιτῶν ἀλλὰ προθυμίαν καὶ εἰλικρίνειαν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, καθ' ἣν κέκτηται ἕκαστος δύναμιν καὶ ἐμπειρίαν. Ἐν παντὶ μὲν ἔργῳ ἡ ἐπιμέλεια καὶ ὁ ἐνθουσιασμὸς διανοίγει ὁδοὺς καὶ ἀνακαλύπτει μέσα πρὸς εὔστοχον τοῦ σκοποῦ ἐπιδίωξιν καὶ ἐπίτευξιν, ἐν δὲ τῇ διδασκαλίᾳ, ἂν προστεθῇ ἡ ὑπομονὴ καὶ φιλανθρωπία, δυνατὸν νὰ ἀναπληρωθῶσι πολλαὶ ἐξ ἐλλείψεως τῆς προσηκούσης ἐν τῷ ἐπαγγέλματι προπαρασκευῆς τοῦ διδασκάλου ἀτέλειαι.

Ἀποσκορακίσατε κατὰ μικρὸν τὴν ἄψυχον μηχανικὴν διδασκαλίαν, τὴν ἀπονεκρωμένην τὸ πνεῦμα καὶ καταψύχουσαν καὶ καταπικραίνου-

(*) ὅρα σελ. 154—155 Θεσμολογίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σαν τὴν καρδίαν τῶν παίδων, καὶ ἀντ' αὐτῆς ἐγκολπώθητε τὴν ἁπλῆν καὶ φυσικὴν διδασκαλίαν, δι' ἧς αἱ γνώσεις καὶ ἐμπειρίαι μεταδίδονται τοῖς παισὶ χαίρουσιν, οὐ μόνον σαφεῖς καὶ εὐκατάληπτοι δι' ἁπλῆς καὶ εὐμηχάνου ἀναπτύξεως τῶν ἐννοιῶν, ἀλλὰ καὶ μετὰ κέντρου κινητικοῦ τῆς βουλήσεως αὐτῶν πρὸς τὸ ἀγαθόν. Ἀνακύψατε οἱ ἀποτεθαρρημένοι ἐξ ὑμῶν ἀπὸ τῆς νάρκης, ἀναλογιζόμενοι τὸ μέγεθος τῆς βλάβης, ἧς οὕτω γίνεσθε αἴτιοι. Πάντες δ' ἀντλοῦντες καρτερίαν ἐν τῷ ἔργῳ καὶ φρόνημα ἐκ τῆς συναισθήσεως ὅτι κοπιᾶτε ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας τῶν νέων συμπολιτῶν σας, τῶν ὑπὸ τῆς πολιτείας ἐμπεπιστευμένων ὑμῖν, καὶ ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου τοῦ Ἔθνους, οὗ θὰ ἦσθε οἱ ἀληθεῖς ἐργάται, ἐπιδοθῆτε μετὰ ζήλου καὶ ἐνθουσιασμοῦ εἰς τὸ ἱερὸν ὑμῶν καθῆκον, βελτιοῦντες ὁσημέραι ἑαυτοὺς διὰ μελέτης καὶ ἀσκήσεως ἐν τῇ διδασκαλίᾳ. Οὕτω δὲ πράττοντες καὶ τῶν κοινοτήτων τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ὑπόληψιν ἐφελκύοντες, θέλετε καὶ τὰς ὑλικὰς ὑμῶν ἀποδοχὰς, δι' ἃς πάντοτε παραπονεῖσθε, ἐπαυξήσει, ὡς ἡ πεῖρα μαρτυρεῖ.

Ταῦτα παρακελευόμενος ποιῶ ὑμῖν δῆλον ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον, οὗ προΐσταμαι, καταστῆσαν ὑμᾶς τὸ μὲν διὰ τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τῶν κειμένων νόμων, τὸ δὲ διὰ τῆς ἀποχῆς ἀπὸ προχείρου ἀναγνωρίσεως ἄλλων διδασκάλων, ἀσφαλεῖς καὶ μονιμωτέρους, ἀμετάτρεπτον ἔχει γνώμην διὰ τῶν κατ' ἔτος ἐκτάκτων ἐπιθεωρητῶν καὶ τῆς συγκροτήσεως ἀγρύπνων ἐπιτοπίων ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν ἐκ πολιτῶν καὶ ὑπαλλήλων ἀξιοχρέων νὰ τιμωρήσῃ ἀδυσωπήτως, ἢ καὶ νὰ ἐκδιώξῃ τῆς ὑπηρεσίας ἀμετακλήτως, ὡς καὶ κατὰ τὸ ἐφεστὼς ἔτος ἔπραξε, συμφώνως πρὸς τὰς ἐκθέσεις τῶν ἐπιθεωρητῶν, τοὺς ἀβελτέρους καὶ εἰς τὴν ὀκνηρίαν καὶ τὰ παρομαρτοῦντα αὐτῇ ἐλαττώματα ἐμμένοντας, νὰ βραβεύσῃ δὲ τοὺς μετ' ἐπιμελείας καὶ ζήλου καλλιεργοῦντας τὴν ἐθνικὴν ἄρουραν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 19 Σεπτεμβρίου 1879.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Δ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ.

Ἀριθ πρωτ. 9115.

Περὶ τῆς τῶν μικρῶν πτηνῶν χρησιμότητος καὶ σωτηρίας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Ἑλληνοδιδασκάλους καὶ Δημοδιδασκάλους.

Ἡ τοῖς παισὶν ἔμφυτος φιλοπαιγμοσύνη καὶ ἡ περὶ τὰ ζῷα, καὶ μάλιστα τὰ ποικιλόχροα καὶ ἀεικίνητα μικρὰ πτηνὰ ἀκατασί-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

γαστος φιλοπεριέργεια, οὖσα τοῦ πρὸς τὸ εἰδέναι ἔρωτος ἀφελὴς εἰσέτι ἐκδήλωσις, κινεῖ τοὺς νεήλυδας τούτους τῆς φύσεως θεατὰς ἀκατασχέτως πρὸς αὐτά, μόλις σωζόμενα διὰ τῆς ἐπιφθόνου πτήσεως, καθ' ἣς οἱ πολύτροποι τῶν παίδων δόλοι καὶ αἱ παντοῖαι πτηνολέτειραι παγίδες. Μάλιστα δ' ἀμειλίκτως ἐξ ἡδονῆς φέρονται οἱ παῖδες πρὸς τὰς ὑπὸ τὰ πυκνὰ φυλλώματα εὐμηχάνως οἰκοδομουμένας καλιάς, ἐν αἷς τὰ στρογγύλα καὶ ποικιλόστικτα ᾠὰ ἢ οἱ ὑποτρύζοντες ἀπαλοτραφεῖς νεοσσοί, καὶ χαίροντες ἐρημοῦσι τοὺς τοιοῦτον θησαυρὸν σοφίας καὶ φιλοστοργίας ἐγκρύπτοντας μικροὺς τούτους τῶν πτηνῶν οἰκίσκους.

Ἀλλὰ τὰ πλεῖστα τῶν τόσῳ ἀστόργως ἀδικουμένων ὑπο τῶν ἀπαιδαγωγήτων παίδων πτηνά, ἐντομοφάγα ὄντα, καταβιβρώσκουσι μυριάδας μυριάδων καθ' ἡμέραν ἐντόμων, τοῖς τε σπαρτοῖς καὶ ταῖς φυτείαις, καὶ αὐτῇ τῇ ὑγιείᾳ τῶν ἀνθρώπων πολλάκις ὀλεθρίων. Ἀλλα δὲ πρὸς τούτῳ διαχύνοντα κατὰ τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰς ἐπαύλεις τὴν ἡδύρθογγον ᾠδήν των ἐμπνέουσι τὸ εὐφρόσυνον συναίσθημα, τὸ ἐκ τῆς ἁρμονικῆς τῶν φυσικῶν ὄντων συνυπάρξεως, καὶ κατακηλοῦσι τὰ ὦτα τοῦ γεωργοῦ καὶ τοῦ ὁδοιπόρου.

Ἐπιθυμοῦντες νὰ συντελέσωμεν εἰς σωτηρίαν τῶν τῇ τε σωματικῇ καὶ τῇ ψυχικῇ τοῦ ἀνθρώπου ζωῇ τόσῳ εὐεργετικῶν τούτων πτηνῶν, ἐντελλόμεθα ὑμῖν ὅπως διά τε τῆς ἐν τῷ σχολείῳ διδασκαλίας καὶ τῆς ἐν ταῖς ἀναστροφαῖς ὑμῶν πρὸς τοὺς πολίτας προσηκούσης ἀναπτύξεως συντελέσητε νὰ κατανοηθῇ ἡ χρησιμότης τῶν μικρῶν τούτων πτηνῶν καὶ κινηθῇ ἡ πρὸς αὐτὰ ἀγάπη τῶν κοινοτήτων, ἐξ ἧς καὶ μόνης εἰκότως δύναταί τις νὰ προσδοκᾷ τὴν κατὰ μικρὸν κατάπαυσιν τοῦ πρὸς τὰ ἀσινῆ ταῦτα ὄντα ἀναιτίου πολέμου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Νοεμβρίου 1879.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Δ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 11389.

Ἀπαγόρευσις ἀπουσιῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ, κ. Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας, Διευθυντὰς Ἑλληνικῶν Σχολείων, διδασκάλους καὶ δημοδιδασκάλους.

Γινώσκετε ἤδη πάντες ὅτι τὸ ἔθνος ἐκλήθη, ἵνα κατὰ τὴν 20 Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. ἐκλέξῃ τοὺς συγκροτήσοντας τὴν Βουλὴν ἀντιπροσώπους αὐτοῦ. Γινώσκετε ἐπίσης, ὅτι τότε ἡ Βουλὴ εἶναι γνήσιον τοῦ ἔθνους δημιούργημα, ὅτε ἡ ἐκλογικὴ ψῆφός του δίδοται ἀνεπηρέα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

στος εἰς τοὺς ἄνδρας, οὓς ἡ συνείδησίς του καὶ ἡ καρδία του ἐνδεικνύει· πᾶσα ἀπόπειρα διαστροφῆς τῆς ἀγνῆς θελήσεως τοῦ πολίτου εἴτε διὰ κολακειῶν, εἴτε δι' ἀπειλῶν καὶ ἄλλων ἐκθέσμων τρόπων, εἶνε ἀντικρυς ἱεροσυλία, καὶ ὁ τοιαῦτα μηχανώμενος καὶ ἐνεργῶν, καὶ κατακρίσεως μὲν ἀλλὰ καὶ ποινῆς ἄξιος εἶνε. Ὑμεῖς τε καὶ οἱ παρ' ὑμῖν καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι δὲν ἀγνοεῖτε βέβαια ταῦτα καὶ τοῦ ὑμετέρου χαρακτῆρος τὴν ἀκεραιότητα σεβόμενοι δὲν σαγηνεύεσθε διὰ δελεασμάτων οἱωνδήποτε ἐκρεπόντων ὑμᾶς τοῦ ὀφειλομένου εἰς τὰ δίκαια τοῦ ἄλλου σεβασμοῦ. Ὅθεν δὲν ἔχομεν ἀνάγκην νὰ διατάξωμεν τὴν τελείαν ἀποχὴν ἀπὸ πάσης εἰς τὰ ἐκλογικὰ ἀναμίξεως ἐξ ἐνδιαφέροντος προσωπικοῦ· ὅ,τι θέλομεν νὰ δηλώσωμεν ὑμῖν διὰ τῆς ἐγκυκλίου ταύτης, εἶνε ἡ ἐπιθυμία καὶ ἡ διαταγὴ ἡμῶν νὰ μὴ ἀπομακρυνθῇ οὐδεὶς ὑμῶν τοῦ σταθμοῦ τῆς ὑπηρεσίας του δι' οἱανδήποτε λόγον ἀπὸ τῆς 10 Δεκεμβρίου ἄχρι τῆς 22 αὐτοῦ, καὶ τοῦτο εἰς ἀποφυγὴν ὑποψιῶν καὶ παρεξηγήσεων. Ὁ παραβάτης τῆς διατάξεως ἡμῶν ταύτης θέλει τιμωρηθῇ δι' ἀπολύσεως ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας, ὅπως καὶ πᾶς ὅστις ἤθελε διὰ τῆς διαγωγῆς του κατὰ τὰς ἐκλογὰς διαψεύσει τὴν ἰδέαν, ἣν γενικῶς περὶ ὑμῶν ἔχομεν καὶ ἣν φθάντες ἐδηλώσαμεν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 29 Νοεμβρίου 1881.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 11032.

Περὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Διδασκαλικοῦ συλλόγου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς γυμνασιάρχας, διευθυντὰς Διδασκαλείων, καθηγητὰς, σχολάρχας, ἐλληνοδιδασκάλους καὶ δημοδιδασκάλους.

Συνέστη, ὡς γνωστὸν ὑμῖν, ἀπὸ δεκαετίας ἐν Ἀθήναις Ἑλληνικὸς διδασκαλικὸς Σύλλογος, σκοπῶν τὴν βελτίωσιν τῆς μέσης καὶ κατωτέρας παιδεύσεως καὶ τὴν εὐημερίαν τῶν ταύτης λειτουργῶν, ἀπὸ τετραετίας δ' ἐκδίδει μηνιαῖον περιοδικὸν σύγγραμμα, τὸν «Πλάτωνα», οὗ τινος ἡ ὕλη εἶνε ὠφέλιμος παντὶ μὲν φιλομαθεῖ, μάλιστα δὲ ὑμῖν τοῖς ἐπαγγελλομένοις τὸ ὑψηλὸν τοῦ διδασκάλου ἔργον.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ πραγμάτωσις τῶν ἠθικῶν καὶ ὑλικῶν ὠφελειῶν, ἃς ἀξιεπαίνως προτίθεται ὁ εἰρημένος Σύλλογος καὶ τὰς ὁποίας πολλάκις πολλαχῶς ἐπεδείξατο, ἐξήρτηται κατὰ μέγα μέρος ἀπὸ τῆς ὑμετέρας συνδρομῆς, συνιστῶμεν ὑμῖν ἵνα παράσχητε αὐτῷ τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν ὑμῶν συνδρομήν, ἥτις ἀναμφιλέκτως θέλει συντελέσει εἰς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μείζονα ἐπιτυχίαν τοῦ ἐθνωφελοῦς αὐτοῦ σκοποῦ, καθ' ὅσον δὲν θὰ δυνηθῇ ὁ Σύλλογος νὰ περάνῃ τὴν ὑψηλὴν ἀποστολήν του, ἂν μὴ τύχῃ τῆς συνδρομῆς τῶν ἁπανταχοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ διδασκάλων καθῆκον ἐχόντων καὶ εἰς τὸν Σύλλογον τὴν ἑαυτῶν συνδρομὴν νὰ παράσχωσι καὶ διὰ τῆς ἐγγραφῆς νέων συνδρομητῶν τὴν ἔκδοσιν τοῦ περιοδικοῦ ὑλικῶς νὰ βοηθήσωσιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Δεκεμβρίου 1882.

Ὁ Ὑπουργὸς
Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 8104.

Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα φοιτώντων μαθητῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομαρχιακοὺς δημοδιδασκάλους τοῦ Κράτους.

Θέλοντες νὰ ἔχωμεν ἀκριβῆ γνῶσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις τοῦ κράτους μαθητευομένων ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ἐντελλόμεθα ὑμῖν ὅπως ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ ὑμῶν εὐθύνῃ φροντίζητε περὶ τῆς κατὰ τριμηνίαν συναγωγῆς παρὰ πάντων τῶν δημοδιδασκάλων καὶ γραμματοδιδασκάλων τῆς καθ' ὑμᾶς περιφερείας πινάκων ἐμφαινόντων τὴν μηνιαίαν φοίτησιν τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν κατὰ σχολεῖον. Χάριν δ' εὐκολίας ἀποστέλλομεν ὑμῖν τοιούτους πίνακας ἐντύπους δεομένους ἁπλῶς συμπληρώσεως· τοὺς πίνακας τούτους ἀποστέλλετε πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους καὶ γραμματοδιδασκάλους τῆς καθ' ὑμᾶς περιφερείας ἀπαιτοῦντες παρ' ἑκάστου νὰ ἐγγράφωσι τοὺς καθ' ἕκαστον μῆνα φοιτῶντας παῖδας ἐν διπλῷ εἰς ἴδιον δελτίον καὶ νὰ ἀποστέλλωσιν ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου κατὰ τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς τὸ ἕτερον ἀντίτυπον αὐτῶν συμπεπληρωμένον καὶ ὑπογεγραμμένον ὑπ' αὐτῶν τε καὶ τοῦ οἰκείου δημάρχου εἰς τοὺς ἐπαρχιακοὺς δημοδιδασκάλους, νὰ παραδίδωσι δὲ τὸ ἕτερον εἰς τὸν δήμαρχον, ὅπως κατατίθηται εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς δημαρχίας.

Τῶν δ' ἐπαρχιακῶν δημοδιδασκάλων ἔργον ἔσται μετὰ τὴν συγκέντρωσιν τῶν διαφόρων πινάκων τῶν δημοδιδασκάλων τῆς Ἐπαρχίας τὸ καταστρώνειν κατὰ τριμηνίαν πίνακα τοῦ κατ' αὐτὴν μέσου ὅρου τῶν φοιτησάντων εἰς ἕκαστον σχολεῖον τῆς Ἐπαρχίας.

Τοῦ πίνακος δὲ τούτου γραφομένου εἰς διπλοῦν καὶ ὑπογεγραμμένου ὑπὸ τοῦ Ἐπαρχιακοῦ δημοδιδασκάλου καὶ τοῦ οἰκείου Ἐπάρχου, ἓν μὲν ἀντίτυπον θέλει παραδίδοσθαι εἰς τὸν Ἔπαρχον, τὸ δὲ ἕτερον θέλει ἀποστέλλεσθαι εἰς ὑμᾶς μετὰ καὶ τῶν μηνιαίων πινάκων·

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὑμέτερον δὲ τέλος ἔργον ἔσται τὸ ἀποστέλλειν ἡμῖν ἐν τάξει καὶ ἀνελλιπῶς τοὺς οὕτω συγκεντρωθέντας πίνακας, τούς τε μηνιαίους τῶν κατὰ δήμους δημοδιδασκάλων καὶ τοὺς τριμηνιαίους τῶν ἐπαρχιακῶν, καὶ συνοψίζειν τοὺς τῶν ἐπαρχιακῶν δημοδιδασκάλων ἐν τοῖς συνημμένοις ἰδίοις ἐντύποις δι' ἐγγραφῆς τοῦ καθ' ὅλην τὴν τριμηνίαν μέσου ὅρου τῶν εἰς ἕκαστον σχολεῖον φοιτησάντων. Τῶν δὲ ὑμετέρων συνοπτικῶν πινάκων δέον νὰ γίνωνται ἐπίσης δύο ἀντίτυπα, ἓν μὲν δι' ἡμᾶς, ἕτερον δὲ διὰ τὰ ἀρχεῖα τῆς οἰκείας Νομαρχίας, ἀμφότερα ὑπογραφόμενα ὑπό τε ἡμῶν καὶ τοῦ κ. Νομάρχου.

Ἀλλὰ πρὸς πλήρη ἐπιτυχίαν τοῦ μέτρου τούτου δέον νὰ καταστήσητε γνωστὴν τοῖς δημοδιδασκάλοις καὶ γραμματοδιδασκάλοις τὴν ἀνάγκην τῆς τηρήσεως τακτικωτάτων Μαθητολογίων καὶ καθημερινῶν καταλόγων προσκλήσεως. Τὴν δὲ παράλειψιν τῆς τηρήσεως αὐτῶν θέλομεν θεωρήσει, ὅταν καταγγελθῇ ἡμῖν τοιαύτη παρὰ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν ἢ τῶν ἐκτάκτων ἀπεσταλμένων τοῦ Ὑπουργείου, ὡς παραμέλησιν καθήκοντος τῶν διδασκάλων τιμωρηθησομένων αὐστηρότατα.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 12 Ἰουλίου 1883.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. Σ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

ΤΜΗΜΑ Η'.

ΠΕΡΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΩΣ ΚΛΕΨΙΤΥΠΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ.

Ἀριθ πρωτ. 3096. 3520.

Περὶ ἀπαγορεύσεως κλεψιτύπων βιβλίων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας, Ἑλληνικὰ σχολεῖα διευθύνοντας Ἑλληνοδιδασκάλους καὶ δημοδιδασκάλους.

Ἐξ ἐπισήμων πληροφοριῶν μανθάνομεν, ὅτι ἔν τισι τῶν Παιδευτηρίων γίνεται χρῆσις διδακτικῶν βιβλίων ἐκ τῶν κλεψιτύπως μετατυπουμένων ἐνταῦθα ἢ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ καὶ σφάλματα καὶ παραποιήσεις φερόντων. Ἐπειδὴ ἡ τῶν τοιούτων βιβλίων χρῆσις καὶ τοὺς διδασκομένους βλάπτει καὶ ὑπόθαλψις βιβλιοκλοπίας ἄντικρυς εἶνε, μὴ φέροντα δὲ ταῦτα τὴν προσωπικὴν εὐθύνην καὶ ἐγγύησιν τῶν ἐκδοτῶν, εἰς οὓς ἐδόθη ἡ ἔγκρισις, ὅτι εἶνε ἀπαράλλακτα τοῖς ἐγκρι-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

θεῖσι, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐγκεκριμένα, παραγγέλλομεν ὑμῖν ἵνα ἐν τῇ διδασκαλίᾳ γίνηται χρῆσις μόνον τῶν γνησίων ἐκδόσεων τῶν ἐγκεκριμένων διδακτικῶν βιβλίων. Θέλετε δὲ καθοδηγεῖ τοὺς ὑμετέρους μαθητὰς ἵνα ὦσι προσεκτικοὶ ὅταν προμηθεύωνται τὰ διδακτικά των βιβλία καὶ προφυλάττωσιν οὕτως ἑαυτοὺς πάσης τῆς ἐκ τῶν κλεψιτύπων ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ζημίας. Προσκαλοῦμεν δὲ καὶ τοὺς τῶν ἐγκεκριμένων διδακτικῶν βιβλίων ἐκδότας νὰ θέτωσι γνωρίσματα τῆς γνησιότητος τῶν ἐκδόσεών των καὶ δηλῶσι ταῦτα εἰς γνῶσιν ὑμῶν καὶ τῶν μαθητῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 6 Ἰουνίου 1870.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Δ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 6011.

Περὶ τῆς μὴ χρήσεως κλεψιτύπων βιβλίων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς γυμνασιάρχας, σχολάρχας, ἑλληνικῶν σχολείων προϊσταμένους ἑλληνοδιδασκάλους, καὶ δημοδιδασκάλους.

Τὸ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3096 καὶ 3520 ἐγκυκλίου του, τῇ 6 Ἰουνίου ε. ε. ἐκδοθείσης, παραγγέλλει ὑμῖν, ἵνα ἐν τῇ διδασκαλίᾳ μὴ γίνηται χρῆσις διδακτικῶν βιβλίων ἐκ τῶν κατὰ κλεψιτυπίαν ἐκδιδομένων, ἀλλὰ τῶν γνησίων μόνον ἐκδόσεων τῶν φερουσῶν ἀναντίῤῥητα γνωρίσματα τῆς γνησιότητός των. Ἐπαναλαμβάνοντες τὴν παραγγελίαν ταύτην καθιστῶμεν ὑμᾶς ὑπευθύνους διὰ πᾶσαν παράβασιν τῶν ἐντεταλμένων. Θεωροῦμεν ὡς ὑπόθαλψιν λῃστείας τῶν κόπων καὶ τῆς ἰδιοκτησίας τῶν συγγραφέων καὶ ἐκδοτῶν τῶν διδακτικῶν βιβλίων πᾶσαν ἀνοχὴν ἢ παράβλεψιν τῶν ἀπαγορευτικῶν ἡμῶν διαταγῶν. Ἡ ἀνοχὴ εἶναι οἷον πάρεδρος τῆς ἐνοχῆς. Ταῦτα ἐπιστέλλοντες ὑμῖν, πεποίθαμεν ὅτι, αἰσθανόμενοι, καθάπερ καὶ ἡμεῖς, οὐ μόνον ὁποία γίνεται εἰς τοὺς μαθητὰς ζημία ἐκ τῆς χρήσεως παρεφθαρμένων κλεψιτύπων μετατυπώσεων διδακτικῶν βιβλίων, ἀλλὰ καὶ ἠλίκη ἀδικία εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας αὐτῶν, θέλετε ἐπιστήσει εἰς τοῦτο πᾶσαν καὶ σύντονον τὴν προσοχὴν ὑμῶν, μὴ ἐπιτρέποντες ὅλως τὴν εἰσαγωγὴν καὶ χρῆσιν τοιούτων βιβλίων ἐν τοῖς διοικουμένοις παρ' ὑμῶν Παιδευτηρίοις.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4 Σεπτεμβρίου 1870.

Ὁ Ὑπουργὸς
Μ. Γ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΤΜΗΜΑ Θ'.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΟΝΙΜΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ.

'Αριθ. πρωτ. 10514.

Περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν ἐλέγχων τῶν δημοτ. σχολείων διὰ μονίμων βιβλίων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ 'Επάρχους τοῦ Κράτους.

Ἡ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἔγκαιρος ἀποστολὴ καὶ ἔτι μᾶλλον ἡ ἐπεξεργασία τῶν ἐλέγχων τῶν δημοτικῶν σχολείων, καὶ τοι μετὰ πολλῆς ἐπιμονῆς καὶ ἐπανειλημμένως συσταθεῖσα πρὸ καιροῦ ταῖς διοικητικαῖς ἀρχαῖς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, δὲν κατωρθώθη μέχρι τοῦδε δι' αἰτίας, ὧν ἀναγνωρίζομεν ἐν μέρει τὴν δικαιολόγησιν· ἑπομένως ἢ στέλλονται μετὰ παρέλευσιν δύο πολλάκις ἐξαμηνιῶν, ἢ στέλλονται ἀνεπεξέργαστοι, αἱ δὲ διαβιβάζουσαι αὐτοὺς ἀρχαὶ ἀρκοῦνται εἰς τὴν συνοδεύουσαν αὐτοὺς συνήθως ἔκθεσιν, τὴν ὁποίαν συντάττουσι μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ αὐτοὶ οἱ δημοδιδάσκαλοι, αἱ δὲ λεγόμεναι ἐπιτροπαὶ, κἂν τὴν προσυπογράψωσί ποτε, ἄδηλον μένει ἐὰν καὶ τὴν ἀνέγνωσαν· ὥστε ὁ μὲν σκοπὸς τῆς περὶ τῶν ἐλέγχων τούτων διατάξεως πράγματι ἐματαιώθη, εἰς δὲ τὰς ἀποθήκας τοῦ Ὑπουργείου ἐπισωρεύεται κατ' ἔτος εἰς ἀπίστευτον βαθμὸν ὄγκος χαρτίων ἀσημάντων

Κατεπείγον ἑπομένως θεωροῦμεν διατηροῦντες ἀφ' ἑνὸς τὸ οὐσιῶδες τοῦ σκοποῦ, πρὸς ὃν ἐκανονίσθη ἀπ' ἀρχῆς ἡ περὶ τῶν ἐλέγχων τούτων διάταξις, νὰ καταπαύσωμεν ἀφ' ἑτέρου τὸ ἄσκοπον καὶ περιττὸν τῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τυπικῆς αὐτῶν ἀποστολῆς.

Καὶ ἐπὶ τούτῳ παραγγέλλομεν ὑμῖν καὶ δι' ὑμῶν τοῖς κ. κ. Δημάρχοις καὶ δι' αὐτῶν τοῖς δημοδιδασκάλοις :

Α'. Ἀπὸ τοῦ 'Ιανουαρίου τοῦ ἐπιόντος ἔτους νὰ παύσῃ ἡ τε σύνταξις καὶ ἡ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἀποστολὴ τῶν ἐλέγχων τούτων·

Β'. 'Αντ' αὐτῶν δὲ νὰ κρατῆται εἰς πᾶν δημοτικὸν Σχολεῖον βιβλίον μόνιμον στερεῶς βιβλιοδετημένον δαπάνῃ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, χωρὶς ἐξωτερικῶν καλλωπισμῶν καὶ ποικιλμάτων, ἠριθμημένον δὲ ἐν ἑκάστῃ σελίδι καὶ ἐσφραγισμένον τῇ δημαρχικῇ σφραγῖδι, φυλαττόμενον δὲ ἀναφαιρέτως ὑπὸ κλεῖδα ἐντὸς τοῦ συρταρίου τῆς διδασκαλοκαθέδρας ἢ καὶ ἐρμαρίου ἐντετειχισμένου, ὑπ' εὐθύνην ἀτομικὴν τοῦ κατὰ καιρὸν δημοδιδασκάλου, ὅστις παραλαμβάνων αὐτὸ παρὰ τοῦ προκατόχου του διὰ πράξεως προσυπογεγραμμένης ὑπὸ τοῦ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δημάρχου παρόντος, νὰ τὸ παραδίδῃ μετὰ τῶν αὐτῶν διατυπώσεων εἰς τὸν διάδοχόν του.

Γ'. Εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο, διηρημένον ἀναλόγως διὰ γραμμῶν, νὰ καταστρώνεσθαι εὐσυνόπτως καὶ εὐαναγνώστως εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς, παρούσης ἑκάστοτε καὶ προσυπογραφομένης ὑποχρεωτικῶς τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἧς προεδρεύει δικαιωματικῶς ὁ Δήμαρχος, ὁ ὁλικὸς ἀριθμὸς τῶν φοιτησάντων κατὰ τὸν μῆνα ἐκεῖνον μαθητῶν εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ ὅ,τι ἄλλο ἄξιον παρατηρήσεως ἐν τῇ περὶ τούτου στήλῃ.

Δ'. Ἀπὸ τῶν βιβλίων τούτων, εἰς τὰ ὁποῖα οὐδεμία ἐπιτρέπεται διαγραφὴ ἢ παρεγγραφὴ, θέλει πληροφορεῖσθαι εἰς πάντα χρόνον ἥ τε περιοδεύουσα διοικητικὴ ἀρχὴ, ἢ καὶ αὐτὸς ὁ Διευθυντὴς τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἢ ἕκτακτος ἀπεσταλμένος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, οὐ μόνον τὴν παροῦσαν κατάστασιν τοῦ σχολείου, ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν προλαβόντων ἐτῶν.

Τὴν ταχεῖαν καὶ ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ἀνωτέρω συνιστῶντες ὑμῖν, εὕρεθα βέβαιοι, ὅτι, ἐκτιμῶντες τὴν σπουδαιότητα τοῦ πράγματος, θέλετε καταβάλει πᾶσαν προσπάθειαν, ὅπως, ἐντὸς τοῦ ἐλευσομένου μηνὸς ἀνυπερθέτως νὰ ἦνε τὰ βιβλία ταῦτα εἰσηγμένα εἰς ὅλα τὰ κατὰ τὴν περιφέρειαν ὑμῶν δημοτικὰ σχολεῖα, τῶν τε ἀρρένων καὶ τῶν κορασίων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 31 Δεκεμβρίου 1873.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 180.
Περὶ τοῦ ἀντικαταστήσαντος τοὺς ἐλέγχους τῶν Δημοτ. σχολείων βιβλίου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀπὸ 31 τοῦ παρελθόντος καὶ ὑπ' ἀριθ. 10514 ἐγκυκλίου πέμπομεν πρὸς ὑμᾶς διαγεγραμμένον ὄπισθεν τῆς παρούσης σχέδιον τοῦ βιβλίου, ὅπερ θέλει ἀντικαταστήσῃ πανταχοῦ τοῦ Κράτους τοὺς ἄχρι τοῦδε περιπομένους εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐλέγχους τῆς καταστάσεως τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἵνα, κατὰ τὸν τύπον αὐτοῦ, ἑτοιμασθῶσι τῇ ἐπιμελείᾳ τῶν ἐν ἑκάστῃ Πρωτευούσῃ Νομοῦ ἢ Ἐπαρχίας πρωτοβαθμίων δημοδιδασκάλων, ὡς οἷόν τε ὁμοιομόρφως, ἰδίως καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν στερεότητα καὶ τὰς διαστάσεις τοῦ χαρτίου τὰ βιβλία ταῦτα, καὶ πρὸς τὸ ὑπόδειγμα αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ διὰ τὰ λοιπὰ σχολεῖα τοῦ αὐτοῦ δήμου προσδιωρισμένα, διαιρούμενα διὰ γραμμῶν καὶ ἀριθμούμενα κατὰ σελίδα ὑπ' αὐτῶν τῶν δημοδιδασκάλων, συνεννοουμένων μετ' ἀλλήλων, πρὸς ἀποφυγὴν ἄλλης δαπάνης, ἐκτὸς τῆς διὰ τὴν προμήθειαν τοῦ χαρτίου καὶ τοῦ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

βιβλιοδετήματος. Καὶ ἐπειδὴ δι' ἕκαστον βιβλίον ἀρκοῦσι πεντήκοντα φύλλα χάρτου, τὸ πολύ, ἡ δὲ δαπάνη, προστιθεμένων καὶ μιᾶς ἢ δύο δραχμῶν διὰ τὸ δέσιμον δὲν θέλει ὑπερβῇ τὰς τέσσαρας—πέντε δραχμὰς, οὐδεμία μένει πρόφασις ἀναβολῆς πρὸς ταχεῖαν ἐκτέλεσιν τῶν διαταχθέντων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Ἰανουαρίου 1874.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

Τῆς καταστάσεως τοῦ ἐν τοῦ δήμου δημοτικοῦ σχολείου τῶν ἀρρένων κατὰ τὴν ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1873 ἐγκύκλιον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Ὑπουργείου.

Διὰ τὸ σχολειακὸν ἔτος 1873 – 1874.

Μῆνες	Μαθηταὶ	Παρατηρήσεις
Σεπτέμβριος		Ἡ Ἐπιτροπὴ μετὰ τοῦ Δημάρχου ἐπεσκέφθη τὸ Σχολεῖον τῇ τοῦ μηνὸς Ὁ Δήμαρχος
Ὀκτώβριος		Ὁ Δημοδιδ.
Νοέμβριος		
Δεκέμβριος		
Ἰανουάριος		
Φεβρουάριος		

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Μῆνες	Μαθηταὶ	Παρατηρήσεις
Μάρτιος		
Ἀπρίλιος		
Μάϊος		
Ἰούνιος		
Ἰούλιος		
Αὔγουστος		

Ἀποτέλεσμα

Τῶν ἐνιαυσίων ἐξετάσεων τοῦ σχολείου ἀρξαμένων τῇ
καὶ περατωθεισῶν τῇ

μαθηταὶ φοιτήσαντες ἐντὸς τοῦ ἔτους	ἐξετασθέντες	ἀπολυθέντες	ἀριστεύσαντες	Ἡ Ἐπιτροπή
				»
				»
				»

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. πρωτ. 6131.

Περὶ ἀποστολῆς τῆς περιλήψεως μόνης τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐνιαυσίων ἐξετάσεων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ 'Επάρχους τοῦ Κράτους.

Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου παρελθόντος καὶ 12 'Ιανουαρίου ε.ε. (*) ἐγκυκλίων τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, ἠλπίζομεν ὅτι εἰσαχθέντων ἔκτοτε εἰς ὅλα τὰ δημοτικὰ σχολεῖα βιβλίων μονίμων ἀναπληρούντων τοὺς στελλομένους τέως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τριμηνιαίους ἐλέγχους τῆς καταστάσεως τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἤθελεν ἀπαλλαγῆ ἡ κεντρικὴ ὑπηρεσία τῆς ἀσκόπου τύρβης τῶν λεγομένων τούτων ἐλέγχων, 'Αλλ' οὐχ οὕτως ἔδοξε τοῖς κ. κ. δημοδιδασκάλοις καὶ ταῖς ἐξεταστικαῖς ἐπιτροπαῖς, ἀλλ' ἐξακολουθοῦσιν ἀπασχολοῦντες τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τῆς ἀποστολῆς ὀνομαστικῶν καταλόγων καὶ ἐπαινετικῶν ἐν γένει ἐκθέσεων τῶν γενομένων ἀρτίως ἐνιαυσίων ἐξετάσεων, ὡς ἐὰν ἦτον δυνατὸν νὰ γνωρίζῃ ποτὲ τὸ Ὑπουργεῖον ὀνομαστὶ τοὺς ἐξετασθέντας τριακοντακισχιλίους παῖδας, ἐν ᾧ ἦτον ἀσυγκρίτως εὐκολώτερον, ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐξετάσεων, τὸ ὁποῖον σημειοῦται, κατὰ τὸν προεπισταλέντα ὑμῖν τύπον, ἐν τέλει τοῦ μονίμου βιβλίου τῶν ἐλέγχων, νὰ πέμπωνται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐν μιᾷ ἁπλῇ σειρᾷ, αὐτοὶ καὶ μόνοι οἱ ἀριθμοὶ τῶν ἐξετασθέντων καὶ ἀπολυθέντων μαθητῶν, ὅπερ ἐνδιαφέρει καὶ μόνον τῷ Ὑπουργείῳ νὰ γνωρίζῃ. 'Εκ τούτου δὲ λαμβάνοντες ἀφορμὴν νὰ ὑποπτεύσωμεν ὅτι οὔτε ἐτηρήθη, ἀλλ' ἴσως οὔτε ἐνοήθη ἡ κράτησις τῶν βιβλίων περὶ ὧν ὁ λόγος, ὑπενθυμίζομεν ὑμῖν, καὶ δι' ὑμῶν τοῖς κ. κ. δημάρχοις καὶ αὐτοῖς τοῖς δημοδιδασκάλοις, ὅτι ἡ ἀκριβὴς τήρησις τῶν βιβλίων ἐκείνων, καὶ ἡ ἀπ' αὐτῶν ἁπλῆ ἀντιγραφὴ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐξετάσεων, ἀπαλλάττουσι καὶ αὐτοὺς καὶ ἡμᾶς τῆς ματαίας ἀποστολῆς πολυφύλλων ἐκθέσεων καὶ καταλόγων, οἱ ὁποῖοι ἠμποροῦν νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς μόνας τὰς ἐφορευτικὰς ἐπιτροπάς, διατηρούμενοι ἐν τῷ σχολείῳ.

'Εν 'Αθήναις τῇ 14 Αὐγούστου 1874.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ι. ΒΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ.

(*) ὅρα σελίδα 272—75.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀριθ πρωτ. 5573.

Περὶ ἀποστολῆς τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐξετάσεων τῶν δημοτικῶν σχολείων αὐτοῦ καὶ μόνου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Περαιωθεισῶν ἤδη πανταχοῦ τοῦ Κράτους, συνεπείᾳ τῆς ἀπὸ 16 τοῦ παρελθόντος μηνὸς καὶ ὑπ' ἀριθ. 4408 ἡμετέρας ἐγκυκλίου, τῶν ἐνιαυσίων ἐξετάσεων τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἀνάγκη ἤδη νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ἡμῶν, ἐντὸς τῆς πρώτης δεκαπενθημερίας τοῦ ἐλευσομένου μηνὸς Αὐγούστου, τὸ γενικὸν ἐξαγόμενον τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐξετάσεων τούτων ἐν συνόλῳ· καὶ ἐπειδὴ πρὸς τοῦτο δὲν ἀπαιτεῖται εἰμὴ ἁπλῆ καὶ μόνη ἡ ἀντιγραφὴ εἰς ἓν καὶ μόνον φύλλον χάρτου ἀπὸ τῶν εἰς ἕκαστον σχολεῖον κρατουμένων μονίμων βιβλίων, κατὰ τὸ πρὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἤδη ἔτους δοθὲν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, σχέδιον διὰ τῆς ἀπὸ 12 Ἰανουαρίου 1874 καὶ ὑπ' ἀριθ. 180 ἐγκυκλίου, οὐδεμία δυσκολία ὑφίσταται πρὸς τὴν ἐμπρόθεσμον ἀποστολὴν τῶν ζητουμένων ἀντιγράφων, ἀρκεῖ νὰ ἐννοήσωσι καὶ αἱ δημοτικαὶ ἀρχαὶ καὶ οἱ διδάσκαλοι τί ζητεῖ τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ νὰ ἐκλίπῃ ἡ ἀποστολὴ ἐκτεταμένων ὀνομαστικῶν καταλόγων καὶ σχοινοτενῶν ἐκθέσεων, περιστρεφομένων, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εἰς ἐγκώμια τῶν διδασκάλων, ὡς ἐὰν τὸ Ὑπουργεῖον δὲν γνωρίζει τὸ ποιὸν ἑνὸς ἑκάστου ἐξ αὐτῶν. Περιορίσθητε λοιπὸν εἰς μόνον ὅ,τι χρησιμεύει εἰς τὴν κεντρικὴν ὑπηρεσίαν, τὰς δὲ πολυφύλλους ἐκθέσεις καὶ τοὺς ἀχρήστους ὀνομαστικοὺς καταλόγους ἃς κρατήσωσιν οἱ κ. κ. δήμαρχοι εἰς τὰ γραφεῖά των, ὡς ἔγγραφα δικαιολογητικὰ τῆς ἐργασίας τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν, καθὰ καὶ διὰ τῆς ἀπὸ 14 Αὐγούστου 1874 καὶ ὑπ' ἀριθ. 6134 ἐγκυκλίου του τὸ Ὑπουργεῖον διεσάφησε, τὴν ὁποίαν ὅμως, καθὼς καὶ τὰς προηγηθείσας αὐτῆς ἑτέρας δύο περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ὧν τὴν ἑτέραν ἀνωτέρω ἀναφέρομεν, οὔτε ἔλαβόν ποτε, ὡς φαίνεται, ὑπ' ὄψιν αὐτῶν αἱ διοικητικαὶ ἀρχαί, ἐὰν εἰκάσωμεν ἐκ τῶν διευθυνομένων οὐχ' ἧττον ὑπ' ἐνίων ἐξ αὐτῶν καταλόγων καὶ ἐκθέσεων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, τὰς ὁποίας ἀναγκάζεται τοῦτο ἑπομένως νὰ ἐπιστρέφῃ εἰς τοὺς ἀποστέλλοντας, καὶ τοῦτο θέλει ἐξακολουθεῖ πράττον καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, ἄχρις ὅτου ἐννοηθῇ τέλος πάντων ὁ σκοπὸς τῆς ἐκδόσεως τῶν προειρημένων ἐγκυκλίων, ὅστις εἶνε ἡ τῆς ὑπηρεσίας ἁπλοποίησις, καὶ παύσῃ οὕτως ἡ ἀπασχολοῦσα καὶ ὑμᾶς καὶ ἡμᾶς πολυγραφία.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰουλίου 1875.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΤΜΗΜΑ Ι'.

ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΘΕΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΔΕΙΑΣ ΑΠΟΥΣΙΑΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ.

Ἀριθ πρωτ 2691.

Περὶ τῶν περὶ μεταθέσεως ἀναφορῶν τῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ τινες τῶν δημοδιδασκάλων διευθύνουσιν ἐνίοτε διὰ τῶν ΚΚ. Νομαρχῶν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, οὗ προϊστάμεθα, αἰτήσεις περὶ μεταθέσεως, τὸ δὲ Νομαρχεῖον καθυποβάλλει ταύτας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἀπαρατηρήτως, εἴτε ὑπάρχει εἴτε δὲν ὑπάρχει θέσις ὑπὲρ τοῦ ἐξαιτουμένου, ὅπερ καὶ ἄλλως οὐ γνωστὸν τῷ Νομαρχείῳ, ἀξιοῦμεν, Κύριε Νομάρχα, ὥστε τοῦ λοιποῦ πᾶσα τοιαύτη αἴτησις, διευθυνομένη πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, νὰ μὴ γίνηται δεκτή, ἐὰν Α'. δὲν ὁρίζηται ῥητῶς καὶ τὸ μέρος ὅπου πρόκειται νὰ μετατεθῇ ὁ ἐξαιτούμενος, καὶ ὅτι τοῦτο στερεῖται διδασκάλου ἢ συγκατατίθενται ἀμφότεροι νὰ μετατεθῶσιν ἐναλλάξ καὶ τοῦτο χωρὶς βλάβης τῆς ὑπηρεσίας, καὶ Β'. ἐὰν ὁ μισθὸς τῆς θέσεως ἀντιστοιχῇ πρὸς τὸν μισθὸν τοῦ μετατεθησομένου. Ἄλλως πᾶσα τοιαύτη αἴτησις θέλει μένει ἄνευ ἀπαντήσεως, καὶ τοῦτο θέλετε γνωστοποιήσει τοῖς ἐνδιαφερομένοις.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Μαΐου 1856

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ πρωτ. 2834

Περὶ τοῦ ὅτι ἀπαράδεκτοι αἱ περὶ μεταθέσεων καὶ ἀδειῶν ἀπουσίας αἰτήσεις πρὸ τῶν ἐξετάσεων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους

Πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀπὸ 12 Ἰανουαρίου καὶ 12 Μαΐου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 163 (*) καὶ 2691 (**) ἡμετέρων ἐγκυκλίων περὶ ἀδείας ἀπουσίας καὶ περὶ μεταθέσεως δημοδιδασκάλων, προσθέτομεν, Κύριε Νομάρχα,

(*) Ἡ ἐγκύκλιος αὕτη δὲν ἐδημοσιεύθη ἐνταῦθα ὡς ἀποβλέπουσα τοὺς Ἑλληνοδιδασκάλους καὶ καθηγητάς.

(**) Ὅρα ἀνωτέρω ἐγκύκλιον καὶ ὑπ' ἀριθ. 4589 ἐν σελίδι 231 τοῦ Θεσμολογίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὅτι, ἐνισταμένων μετὰ δίμηνον τῶν θερινῶν ἐξετάσεων τῶν δημοτικῶν σχολείων, οὔτε περὶ μεταθέσεως πρότασις εἶναι δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῇ, πρὶν αἱ ἐξετάσεις τελειώσωσι, δηλαδὴ πρὶν τοῦ τέλους τοῦ ἐλευσομένου Αὐγούστου, ὅτε θέλει ἀποδείξει ἕκαστος δημοδιδάλος τί κατώρθωσεν ἐν διαστήματι τοῦ ἔτους, καὶ νὰ μὴ ἀποδίδωνται ἀδίκως αἱ ἐλλείψεις ἢ ἐπιτυχίαι τοῦ ἑνὸς εἰς τὸν ἕτερον, οὔτε ἀπουσία τοῦ διδασκάλου ἐπιτρέπεται εἰς ἐποχήν, καθ' ἣν, διὰ τὰς ἐπαναλήψεις τῶν μεμαθημένων καὶ τὰς προπαρασκευὰς τῶν ἐξετάσεων, ἕκαστος τῶν διδασκάλων ὀφείλει νὰ ἐμμένῃ εἰς τὴν θέσιν του καὶ νὰ συνέχῃ ὁπωσδήποτε τοὺς μαθητάς του, ἀφορμὴν καὶ ἄλλως ζητοῦντας κατ' αὐτὴν τοῦ ἔτους τὴν ὥραν, ν' ἀποφοιτήσωσι. Γνωστοποιοῦντες ἑπομένως ταῦτα πάντα τοῖς δημοδιδασκάλοις τοῦ καθ' ὑμᾶς Νομοῦ, θέλετε προσθέσει ὅτι, ὁστισδήποτε αὐτῶν ἐπιθυμεῖ μετάθεσιν, κατὰ τοὺς εἰς τὴν προτελευταίαν ἐγκύκλιον ἡμῶν προδιαγραφέντας ὅρους, πρέπει νὰ διευθύνῃ ἁρμοδίως τὴν περὶ τούτου αἴτησιν αὐτοῦ, ἅμα συμπληρώσῃ τὰς ἐξετάσεις του, ἵνα ληφθῶτιν ὅλαι ὁμοῦ αἱ τοιαῦται αἰτήσεις ἐν δέοντι ὑπ' ὄψιν καὶ συμβιβασθῶσι πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, καθὼς καὶ ὁ ἔχων ἀνάγκην ἀπουσίας, τότε μόνον δύναται νὰ ἐπιτύχῃ τὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν, ἀναφερόμενος προσηκόντως καὶ ἐγκαίρως.

Ἀθήνησι τῇ 31 Μαΐου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 2219.

Περὶ ἀδείας ἀπουσίας εἰς δημοδιδασκάλους.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ὁ ἁρμοδιώτερος καιρὸς πρὸς ἀπουσίαν τῶν δημοδιδασκάλων εἶνε αἱ μετὰ τὰς θερινὰς ἐξετάσεις δέκα—δώδεκα ἡμέραι, αἱ παραχωρούμεναι αὐτοῖς, κατὰ τὸν ἐν χρήσει Ὁδηγὸν τῆς Ἀλληλοδιδακτικῆς Μεθόδου (σελ. 224), πρὸς ἄνεσιν μετὰ πλήρους τοῦ μισθοῦ αὐτῶν ἀπολαβῆς, καθὼς περὶ τούτου διέλαβε καὶ ἡ ἀπὸ 28 Σεπτεμβρίου π. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 5595 (*) ἡμετέρα ἐγκύκλιος. Μετὰ ταῦτα ἔχουσι καιρὸν ἁρμόδιον καὶ κατὰ τὰς πρὸ τοῦ Πάσχα καὶ μετ' αὐτὸ ὀκτὼ ἡμέρας, καὶ τέλας κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων, ὅτε συνήθως ἀπρακτοῦσι τὰ δημοτικὰ σχολεῖα, νὰ ζητήσωσιν ἁρμοδίως ἄδειαν πρὸς ἀπουσίαν. Ἀλλ' ἐπειδὴ πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται πάντοτε ἡ τοῦ Ὑπουργείου ἔγκρισις, παραγγέλλομεν αὐτοῖς διὰ τῆς παρούσης νὰ

(*) ὅρα ις'. τμῆμα.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

φροντίζωσιν, ὥστε αἱ περὶ τούτου αἰτήσεις αὐτῶν νὰ στέλλωνται ἐγκαίρως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ὅπως ἡ ἀπάντησις αὐτοῦ ὑπάρχῃ, ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως, ὑπ' ὄψιν τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν, πέντε ἢ ὀκτὼ ἡμέρας πρὸ τῆς τῶν διακοπῶν ἐνάρξεως. Ὅσάκις δέ, παρεκτὸς τῶν εἰρημένων ἐποχῶν ἔχει ἀποδεδειγμένως κατεπείγουσαν ἀνάγκην (διὰ νόσον φέρ' εἰπεῖν ἢ δικαστικὴν ὑπόθεσιν) ὁ δημοδιδάσκαλος νὰ λείψῃ πρὸς ὀλίγον ἀπὸ τοῦ σχολείου του, δύναται μὲν, ἐὰν τὸ πρᾶγμα δὲν ἐπιδέχεται ἀναβολὴν καὶ καιρὸς ἀνάλογος δὲν μένῃ διὰ τὴν τοῦ Ὑπουργείου ἔγκρισιν, νὰ λάβῃ τριῶν, ἢ πέντε, ἢ καὶ ὀκτὼ ἡμερῶν ἄδειαν παρὰ τῆς ἐπιτοπίου διοικητικῆς Ἀρχῆς, ἐπιφυλαττομένης τῆς παρατάσεως αὐτῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, πάντοτε ὅμως ὀφείλουσιν οἱ μὲν κ. κ. Ἔπαρχοι νὰ ἀναφέρωσι τὰ περὶ τούτου πρὸς ὑμᾶς, ὑμεῖς δὲ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, δικαιολογοῦντες τὴν δοθεῖσαν ἄδειαν, ἐὰν ἐγκρίνητε τὴν προκαλέσασαν αὐτὴν αἰτίαν.

Ἀθήνησι τῇ 6 Ἀπριλίου 1860.

Ὁ Ὑπουργὸς
Θ. ΖΑΪΜΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 3073.

Περὶ ἀπαγορεύσεως εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους νὰ ἐγκαταλείπωσιν ἄνευ ἀδείας τὴν θέσιν αὐτῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους.

Ἐπειδὴ τοῦ πρὸς χορήγησιν ἀδείας ἀπουσίας δικαιώματος ἐγένετο τοσαύτη κατάχρησις, ὥστε, πολλοὶ τῶν δημοδιδασκάλων ἰδίως ἐγκαταλείπουσι τὰς θέσεις αὐτῶν ἐπὶ ἁπλῇ *προφορικῇ* ἀδείᾳ τῶν κατὰ τόπους δημοτικῶν ἀρχῶν, ἀπαγορεύοντες διὰ τοῦ ἐντονωτέρου τρόπου πᾶσαν τοιαύτην ὑπέρβασιν καθήκοντος, παραγγέλλομεν ὅπως πᾶσα περὶ ἀδείας πρὸς ἀπουσίαν αἴτησις ἀπευθύνηται τοῦ λοιποῦ πρὸς μόνον τὸ Ὑπουργεῖον καὶ παρ' αὐτοῦ καὶ μόνου δίδηται. Ὅσάκις δὲ ἡ νόσος βαρεῖα, ἁρμοδίως ἀποδεδειγμένη, ἢ κλήτευσις πρὸς μαρτυρίαν ἐπὶ δικαστηρίου, ἢ ἄλλη τοιαύτης φύσεως αἰτία, μηδεμίαν ἐπιδεχομένη ἀναβολήν, δὲν ἐπιτρέπει εἰς τὸν αἰτοῦντα νὰ περιμένῃ τὴν ἀπάντησιν τοῦ Ὑπουργείου, δύναται μὲν νὰ δώσῃ, ἡ μὲν δημοτικὴ ἀρχὴ πέντε τὸ πολὺ ἡμερῶν, ἡ δὲ διοικητικὴ ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπουσίας ἄδειαν, *πάντοτε ἔγγραφον*, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ῥητὸν ὅρον τοῦ νὰ γνωστοποιήσῃ τοῦτο ἀμέσως, ὁ μὲν Δήμαρχος εἰς τὸν Ἔπαρχον ἢ τὸν Νομάρχην, οὗτος δὲ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ, ἐὰν ἡ ζητουμένη ἄδεια ὑπερβαίνῃ τὰς ὀκτὼ ἡμέρας, νὰ γνωμοδοτῇ συγχρόνως καὶ περὶ τῆς ἐγκρίσεως

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἢ μὴ τῶν περιπλέον ζητουμένων ἡμερῶν, τὴν ὁποίαν πρὶν λάβῃ ὁ αὐτῶν, ἐὰν δὲν ἐπιστρέψῃ ἐμπροθέσμως εἰς τὴν θέσιν του, ὅπερ θέλετε γνωστοποιεῖ ἀμέσως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, θεωρεῖται αὐτοδικαίως πεπαυμένος καὶ ὑπόκειται καὶ εἰς τὰς συνεπείας τῆς ποινικῆς καταδιώξεως διὰ τὴν ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας αὐτογνώμονα ἀπομάκρυνσιν αὐτοῦ. Τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης ἐξαιροῦνται αἱ ἐκτὸς ἡμέραι τοῦ Πάσχα καὶ αἱ δεκαπέντε τῶν διακοπῶν, κατὰ τὰς ὁποίας δύναται ν' ἀποδημήσῃ ὁ Δημοδιδάσκαλος ἐπὶ ἁπλῇ ἀδείᾳ τοῦ δημάρχου. Γνωστοποιήσατε ἑπομένως ταῦτα πάντα διὰ τοῦ ἐπισημοτέρου τρόπου τοῖς ἐνδιαφερομένοις, ὅπως μὴ λάβωμεν πλέον ἀφορμὴν νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τοῦτο τὸ ἀντικείμενον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Ἀπριλίου 1867.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 149.

Περὶ μὴ χορηγήσεως ἀδείας ἀπουσίας διὰ τὰς Ἀθήνας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους.

Συμπληροῦντες τὴν ἀπὸ 19 Ἀπριλίου 1867 καὶ ὑπ' ἀριθ. 3073 (*) ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, ἀφορῶσαν τὰ περὶ ἀδείας ἀπουσίας τῶν δημοδιδασκάλων παραγγέλλομεν ὑμῖν καὶ δι' ὑμῶν ταῖς δημοτικαῖς ἀρχαῖς οὐδεμίαν ἄδειαν νὰ δίδετε διὰ τὴν Πρωτεύουσαν τοῦ Βασιλείου, παρεκτὸς μόνης κλητεύσεως δικαστικῆς πρὸς μαρτυρίαν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Ἰανουαρίου 1870.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Δ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 4711.

Περὶ τοῦ μηδένα τῶν δημοδιδασκάλων μακρύνεσθαι τῆς θέσεως αὐτοῦ πρὸ τῶν ἐξετάσεων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους.

Πολλοὶ τῶν δημοδιδασκάλων, πάντα ποιοῦντες κατ' ἀρχὰς ὅπως διορισθῶσιν, ἔπειτα τοῦ χρόνου ἐγγίζοντος, καθ' ὃν ἕκαστος αὐτῶν

(*) ὅρα ἀνωτέρω ἐγκύκλιον.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δημοσία ὀφείλει δοῦναι τῶν πράξεων αὐτοῦ τὸν ἔλεγχον, ἐξεταζομένων τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, τὴν ἀποτυχίαν αὐτῶν πόρρωθεν ὑφορώμενοι, καὶ τῆς ἀμελείας καὶ ἀνικανότητος αὐτῶν λόγον ὑφέξειν μέλλοντες, ἢ ἀπουσίας ἄδειαν ἐξαιτοῦνται, νόσους σκεπτόμενοι, ἢ καὶ χωρὶς ἀδείας, πολλάκις δὲ καὶ χωρὶς εἰδήσεως κἂν ἁπλῆς τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, λειποτακτοῦσιν, ἄλλος ἄλλοσε. Καὶ ὅτι μὲν πολλάκις τὸ Ὑπουργεῖον, οὗ προϊστάμεθα, ἀπηγόρευσε δι' ἐγκυκλίων αὐτοῦ τὰς ἀκαίρους ταύτας περὶ ἀδείας αἰτήσεις, οὔτε τὸ ἐνθυμοῦνται, ἐμφανιζόμενοι δὲ μετὰ ἕνα καὶ δύω μῆνας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἐξαιτοῦνται καὶ ῥᾳδιουργοῦσι πρὸς νέον διορισμόν, σπεύδοντες πρὸς ἕνα καὶ μόνον σκοπόν, τὴν ἐπιτυχίαν συντάξεως, καρπούμενοι, ἀργοὶ αὐτοί, τοὺς κόπους καὶ τὴν ἀμοιβὴν τῶν ἐγκαρτερούντων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν. Παραγγείλατε ἑπομένως ἅπασι τοῖς ἐν τῇ διοικητικῇ ὑμῶν περιφερείᾳ δημοδιδασκάλοις νὰ μένωσιν εἰς τὰς θέσεις των, καὶ μηδενὶ αὐτῶν ἐπιτρέψητε νὰ μακρυνθῇ οὔτε ἐπὶ μίαν ἡμέραν τοῦ σχολείου, ἐν ᾧ διδάσκει, πρὸ τῶν διακοπῶν. Καταστήσατε δὲ αὐτοῖς παντὶ τρόπῳ γνωστόν, ὅτι ἔχομεν ἀπόφασιν ἀμετάτρεπτον, οὐδενὸς αἴτησιν νὰ παραδεχθῶμεν περὶ νέου διορισμοῦ, ὅστις ἤθελεν ἀφήσῃ τὴν θέσιν του ἐπὶ ὁποιαδήποτε προφάσει πρὸ τῶν ἐξετάσεων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 18 Ἰουνίου 1876.

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΜΙΛΗΣΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 4802.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς αἰτήσεως ἀδειῶν παρὰ τῶν δημοδιδασκάλων ἀμφοτέρων τῶν φύλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ.κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Τὸ Ὑπουργεῖον βλέπει μετ' ἀπορίας, ὅτι πολλαὶ καταχρήσεις γίνονται παρὰ τῶν δημοδιδασκάλων περὶ τὴν αἴτησιν ἀδειῶν ἀπουσίας. Ὅτε μὲν αἱ αἰτήσεις αὗται ἀπευθύνονται πρὸς ἡμᾶς κατ' εὐθεῖαν, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἄτοπον εἶνε καὶ ἄσκοπον ὡς τὸ πλεῖστον, ἐπειδὴ μᾶλλον ἀργοπορία δύναται νὰ ἐπέλθῃ περὶ τὴν παροχὴν αὐτῶν ἢ ἐπιτάχυνσις, οἵαν σκοποῦσιν οἱ αἰτοῦντες, ἀποφεύγοντες τὴν ἀποστολὴν τῆς αἰτήσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς. Ὅτε δὲ οἱ δημοδιδάσκαλοι ζητοῦσι μόνον παράτασιν ἀδείας, δοθείσης ἤδη προφορικῶς ὑπὸ τῶν δημάρχων, καθ' ἃ διατείνονται, χωρὶς νὰ πιστοποιῶσι τὸ λεγόμενον. Ἄλλοτε αἱ στελλόμεναι αἰτήσεις ἀδείας, ἐν ᾧ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐν αὐταῖς ὡς ἀφορμὴ τοῦ αἰτήματος ἀναφέρεται νόσος ἢ οἰκογενειακὴ συμφορά, δὲν συνοδεύονται ὑπὸ ἀποδείξεων ἰατρῶν μὲν διὰ τὰς ἀσθενείας, ἄλλων δ' ἀξιοπίστων ἀνδρῶν διὰ τοὺς ἀναφερομένους οἰκογενειακοὺς λόγους, οὐδὲ κἂν ἡ διαπέμπουσα αὐτὰς ἀρχὴ φροντίζει νὰ δικαιολογήσῃ τὸ γινόμενον αἴτημα καὶ νὰ γνωμοδοτήσῃ περὶ αὐτοῦ, τὸ δὲ χείριστον πάντων, πολλάκις αἱ αἰτήσεις ἀδείας ἀποστέλλονται ὅτε ἤδη οἱ αἰτούμενοι αὐτὰς αὐθαιρέτως ἢ προφασιζόμενοι προφορικὴν ἄδειαν τοῦ Δημάρχου ἢ τοῦ προϊσταμένου αὐτῶν παρήτησαν τὸ ἔργον εἰς ὃ ἐκλήθησαν δόντες τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιβαλλόμενον ὅρκον καὶ ἐπεδόθησαν εἰς τὴν θήραν συμφερόντων ἰδίων ἢ εἰς τὴν δῆθεν θεραπείαν νόσων πολλάκις ἀνυπάρκτων, αὐτοὶ χορηγοῦντες ἑαυτοῖς ἀνόμως τὴν ἄδειαν ἣν ἀπατῶντες τὴν Κυβέρνησιν ἐξαιτοῦνται παρ' αὐτῆς.

Ταῦτα δὲ ἰσχύουσι καὶ περὶ τῶν αἰτήσεων πρὸς παράτασιν ἀδείας.

Καί περ γνωρίζοντες ὅτι εἰς τὰ τοιαῦτα μέσα δὲν καταφεύγουσιν οἱ εὐγενέστεροι καὶ φιλοτιμότεροι τῶν διδασκάλων, οἵτινες συναισθάνονται προσηκόντως τὴν σημασίαν καὶ ἰσχὺν τῶν νόμων ἀναγκαζόμεθα νὰ ὑπομνήσωμεν τὰ ἄτοπα ταῦτα δι' ὑμῶν εἰς πάντας τοὺς δημοδιδασκάλους ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ἵνα γνωρίσητε αὐτοῖς τὴν ἡμετέραν ἀπόφασιν περὶ αὐστηρᾶς τηρήσεως τοῦ νομίμου καὶ τοῦ πρέποντος κατὰ τὰς αἰτήσεις ἀδείας.

Θεωροῦμεν κατὰ ταῦτα ἀναπόφευκτον τὴν τήρησιν τῶν ἑπομένων ὅρων κατὰ τὰς γενομένας αἰτήσεις περὶ ἀδείας, ἐντελλόμεθα δ' ὑμῖν νὰ καταστήσητε αὐτοὺς γνωστοὺς δι' ἐγκυκλίου εἴς τε τοὺς δημάρχους τοῦ καθ' ὑμᾶς νομοῦ καὶ εἰς ἅπαντας τοὺς ἐν αὐτῷ δημοδιδασκάλους ἀμφοτέρων τῶν φύλων.

α.) Οἱ δήμαρχοι μόνον ἐπὶ ἐγγράφῳ αἰτήσει δεδικαιολογημένῃ, ἔνθα δὲ ὁ λόγος περὶ νόσου, ἐγκλειούσῃ πιστοποιητικὸν ἑνὸς τοὐλάχιστον ἰατροῦ δύνανται νὰ χορηγήσωσιν ἐγγράφως ἄδειαν μιᾶς τὸ πολὺ ἑβδομάδος. Ταύτην δὲ τὴν ἔγγραφον ἄδειαν ὀφείλουσι νὰ στείλωσιν ἀμέσως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

β'.) Ἄδεια μακροτέρα τῆς μιᾶς ἑβδομάδος χορηγεῖται μόνον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, ὅταν τοῦτο λάβῃ διὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς τὴν δεδικαιολογημένην αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου μετὰ τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ δημάρχου καὶ ἐγκρίνῃ αὐτήν· οὐδενὶ δὲ ἐπιτρέπεται ἡ χρῆσις τῆς ἀδείας ἢ ἡ παράτασις αὐτῆς πρὸ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργείου.

γ'.) Οἱ δήμαρχοι ὑποχρεοῦνται ν' ἀναγγείλωσι μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀδείας τὴν εἰς τὸ ἔργον ἐπιστροφὴν τοῦ δημοδιδασκάλου δι' ἐγγράφου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον.

δ'.) Τῶν δημοδιδασκάλων τῶν παρατεινόντων τὸν χρόνον τῆς ἀδείας αὐτῶν τῆς κατὰ τοὺς ἀνωτέρω ὁρισμοὺς χορηγηθείσης, κρατεῖται ὁ μισθὸς κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἄνευ ἀδείας ἀπουσίας αὐτῶν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 33 τοῦ Νόμου περὶ δημοσίου λογιστικοῦ,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐπιβαλλομένων ἐν ἰδιαιτέραις περιπτώσεσι καὶ ἀνωτέρων πειθαρχικῶν ποινῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Μαΐου 1882.

Ὁ Ὑπουργὸς
Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

ΤΜΗΜΑ ΙΑ'.

ΠΕΡΙ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Ἀριθ πρωτ 2121.

Περὶ τῶν ἐφορευτικῶν καὶ ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἡ ἐκλογὴ τῶν μελῶν τῶν ἐφορευτικῶν Ἐπιτροπῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἐνεργουμένη τῶν μὲν κατὰ νομοὺς ὑπὸ τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων, τῶν δὲ κατ' ἐπαρχίαν ὑπὸ τῶν ἐπαρχιακῶν, καὶ τῶν κατὰ δήμους ὑπὸ τῶν δημοτικῶν, κατὰ τὰ ἄρθρα 34, 39 καὶ 40 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου, ὡς ὡρισμένη καὶ ἀνεπίδεκτος τροποποιήσεως, δὲν εἶναι ἐπάναγκες νὰ ἐπικυροῦται παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ ὁποίου ἐναπόκειται μόνον ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 56 τοῦ αὐτοῦ Νόμου. Ἐπομένως, ἐν ᾧ θέλετε φροντίζει νὰ συστηθῶσι, κατὰ τὰ περὶ τούτου προεπεσταλμένα, ἐφορευτικαὶ ἐπιτροπαὶ παντοῦ ὅπου δὲν ὑπάρχουσι τοιαῦται, δὲν θέλετε καθυποβάλει ποῦ λοιποῦ εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου, εἰμὴ μόνον τὰ ἐκλεγόμενα μέλη τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νόμου.

Ἀθήνησι τῇ 7 Ἰουνίου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 2388.

Περὶ ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Γινώσκετε, Κύριοι, ὅτι οἱ παῖδες ὡς εὐμάλακτος ὕσια, διατυποῦν-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ται, ὅπως ἂν οἱ πεπιστευμένοι τὴν διάπλασιν τοῦ ἠθικοῦ αὐτῶν χαρακτῆρος βούλωνται, καὶ ὅτι προϊούσης τῆς ἡλικίας, ὁ χαρακτὴρ οὗτος συνήθως δὲν μεταβάλλεται, ἀλλὰ διαμένει οἷος ἀρχῆθεν ἐσχηματίσθη. Τούτου ἕνεκα, ἀφ' ἧς ἀνέλαβον τὸ ὑπουργεῖον, τὴν προσοχήν μου ἐπέστησα εἰς τὴν κατάστασιν τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἐν οἷς τίθενται αἱ πρῶται βάσεις τῆς ἀγωγῆς καὶ παιδείας τῶν μελλόντων πολιτῶν τῆς πατρίδος.

Κατὰ τὰς περὶ ταύτην μελέτας μου παρετήρησα, ὅτι μέγα μέρος τῆς τῶν παίδων ἐπιμελείας ἀνετέθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Ἡ ἐν Ἄστρει συνέλευσις διὰ τοῦ συντάγματος αὐτῆς πρώτη ὡρίσατο, ἵνα ἡ *Διοίκησις φροντίσῃ περὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως εἰσάγουσα τὴν ἀλληλοδιδακτικὴν μέθοδον*. Δυσχερὴς ἴσως καὶ ἀνέφικτος ἤθελεν εἶσθαι τοῖς ἰδιώταις ἡ ἐκτέλεσις τοῦ καθήκοντος τούτου, ἂν κατελείπετο αὐτοῖς καθ' ὁλοκληρίαν ἡ φροντὶς τῆς στοιχειώδους τῶν τέκνων αὐτῶν διδασκαλίας, καὶ σύγχυσις καὶ ἀνωμαλία ἤθελεν ἐμφιλοχωρήσει εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς διδασκαλίας, ὡς ἐν ἄλλοις τισὶ μέρεσι συνέβη, ἔνθα τὸ ζήτημα τοῦτο ἔμεινεν ἄλυτον, ἢ εὐκρινῶς δὲν ἐκανονίσθη.

Τὴν δυσχέρειαν ταύτην κατιδόντες καὶ οἱ τὰ τῶν δημοτικῶν σχολείων κατὰ τὸ 1834 ἰδίᾳ νομοθετήσαντες, καὶ καθόλου οἱ τὰ περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως θεσπίσαντες ἀνέθηκαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν οὐ μόνον τὴν γενικὴν ἐποπτείαν, ἀλλὰ καὶ τὴν εἰς πολλὰ τῶν καθ' ἕκαστα γινομένων ἐπέμβασιν αὐτῆς, ἵνα ἡ διάπλασις τῆς νεολαίας ἧ ἐξησφαλισμένη ἐπὶ ἀσφαλεστέρων ἐγγυήσεων.

Τῆς εὐθύνης ταύτης τὸ βάρος καταμετρήσας, ἐνέκυψα ἐγγύτερον εἰς τὸ μέρος τοῦτο τῶν ἔργων μου, καὶ ἐκ τῆς εἰς τοῦτο ἐπιστασίας ἐπληροφορήθην ἐπ' ἄλλοις, ὅτι καὶ αἱ ἐν τῷ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμῳ τῆς 6 Φεβρουαρίου 1834 ὁριζόμεναι ἐπιθεωρητικαὶ ἐπιτροπαὶ ποῦ μὲν δὲν ὑφίστανται ὅλως, ποῦ δὲ εἰσὶν ἀτελεῖς καὶ ἐνιαχοῦ μόνον συμπεπληρωμέναι, τὸ δὲ χείριστον πάντων, ὅτι πολλαὶ τῶν οὕτως ἢ ἄλλως ἐχουσῶν, οὐδ' ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐπισκέπτονται τὰ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν αὐτῶν ὑποκείμενα σχολεῖα, οὐδὲ συνέρχονται ἵνα περὶ αὐτῶν σκεφθῶσι. Μένουσιν οὕτως ἀνεπιτήρητοι οἱ κατὰ δήμους δημοδιδάσκαλοι καὶ ἀνεξέλεγκτοι πολλαὶ τῶν ἀναγκῶν τῶν σχολείων. Ἡ δὲ ἀνωτέρα ἀρχὴ ἕνεκα τῆς παραμελήσεως τῆς λίαν σπουδαίας ταύτης διατάξεως τοῦ νόμου, τῆς περὶ ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν δηλονότι, διατελεῖ πολλάκις ἐν ἀγνοίᾳ πολλῶν πραγμάτων, ἅτινα ἀνάγκη νὰ γνωρίζῃ.

Δὲν ἀγνοεῖτε, Κύριοι, ὅτι τὸ κατασκεύασμα τοῦτό ἐστιν ἐκ τῶν οὐσιωδεστάτων τῆς καθ' ἡμᾶς σχολιακῆς νομοθεσίας, καὶ ἐκ τῆς ἀργίας ἢ ἀχρηστίας αὐτοῦ πολλαὶ καὶ σπουδαῖαι ἐπιφέρονται συνέπειαι. Τῷ διερχομένῳ τὰ ἐν τῷ μνησθέντι νόμῳ ὁριζόμενα καθήκοντα τῶν ἐπιτροπῶν τούτων, γίνεται αὐτίκα καταληπτὸν πόσον ἐπιβλαβὴς ἀποβαίνει ἡ παραμέλησις αὐτῶν· ἐπειδὴ δὲ τὰ καθήκοντα ταῦτα

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐκτίθενται λεπτομερῶς ἐν τῷ νόμῳ, παραλείπω τὴν ἐπανάληψιν αὐτῶν ἐνταῦθα, καθότι πιστεύων ὅτι συναισθανόμενοι τὸ καθῆκον ὑμῶν πρὸς τὴν περὶ πλείστου ποιουμένην τὰ περὶ ἀγωγῆς καὶ παιδεύσεως τῆς νεολαίας Κυβέρνησιν, δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι ἔχετε ἀεὶ πρὸ ὀφθαλμῶν τὰ σπουδαῖα τῶν εἰρημένων ἐπιτροπῶν χρέη.

Κατὰ ταῦτα τοίνυν παρακαλῶ ὑμᾶς, Κύριοι, ἀ) νὰ φροντίσητε ἄνευ ἀναβολῆς περὶ συμπληρώσεως τῶν ἐπιτροπῶν τούτων κατὰ τὸν νόμον, καὶ ὅπου τυχὸν δὲν ὑπάρχουσι νὰ ἐνεργήσητε τὴν συγκρότησιν αὐτῶν· β') νὰ ἐπιμεληθῆσθε ἵνα καὶ τὰ σχολεῖα τακτικῶς ἐπισκέπτωνται καὶ συνέρχωνται πρὸς συζήτησιν καὶ μελέτην τῶν ἀφορώντων αὐτά, ὡς ὁ νόμος διακελεύει· γ') ἐν ταῖς πρὸς τὸ ὑπουργεῖον κατὰ τὸ κεφ. Δ καὶ ἄρθρ. 52 γενικαῖς ἐκθέσεσιν ὑμῶν νὰ ποιῆτε μνείαν καὶ τῶν γνωμῶν, ἃς αἱ συνεχόμεναι ἐπιτροπαὶ ἀποφαίνονται, νὰ φέρητε καὶ τὰς ὑμετέρας ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεις. Οὕτω διὰ τῆς ἐρρύθμου καὶ πρὸς τὸν αὐτὸν ἀποβλεπούσης σκοπὸν ἐνεργείας, παράγεται εὐάρεστον ἀποτέλεσμα καὶ εὐσκοπώτερον ἐπιτυγχάνεται ἡ γενικὴ τοῦ λαοῦ ἀγωγὴ καὶ διδασκαλία.

Προσκαλεῖσθε νὰ διαβιβάσητε ἄνευ ἀναβολῆς τὰς ἐν τῇ παρούσῃ ἐγκυκλίῳ παραγγελίας καὶ τοῖς ὑφ' ὑμῶν διατελοῦσι ΚΚ. Ἐπάρχοις, ἵνα ἕκαστος ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτοῦ μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς ἐπιμελείας ἐφαρμόσῃ ταύτας, καὶ ἀναφέρητε πρὸς ἡμᾶς ἀμέσως τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐνεργειῶν ὑμῶν τε καὶ τῶν ἐπάρχων, διαβιβάζοντες συγχρόνως καὶ ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν ἐπιτροπῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Μαΐου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 2392.

Περὶ διορισμοῦ μελῶν ἐν ταῖς ἐπιθεωρητικαῖς τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐπιτροπαῖς καὶ ἐν ταῖς τῶν γυμνασίων καὶ τῶν ἑλληνικῶν σχολείων ἐφορείαις ὑπὸ τῶν δημοτικῶν συμβουλίων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Κύριε Νομάρχα,

Ἐπειδή τινα τῶν δημοτικῶν συμβουλίων ἐξέφρασαν δι' ὑμῶν ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ ἂν ἐπιτρέπηται αὐτοῖς νὰ ἐκλέγωσι μεταξὺ τῶν ἰδίων αὐτῶν μελῶν τοὺς κατὰ τὰ περὶ τούτου κείμενα διοριζομένους παρ' αὐτῶν πρὸς σύστασιν τῶν ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν ἢ τῶν ἐφορειῶν τῶν γυμνασίων καὶ τῶν ἑλληνικῶν σχολείων, κρίνομεν ἀναγκαῖον νὰ δώσωμεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τὰς ἀκολούθους διασαφήσεις.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Α'. Ὅτι ἐν τῷ ἄρθρῳ 34 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου κατὰ βέβαιον λάθος ἐσημειώθη ἡ λέξις ἐκ ἀντὶ τῆς ἐν τῷ γερμανικῷ κειμένῳ λέξεως ὑπό καὶ ἑπομένως ἡ ἔννοια τοῦ μνησθέντος ἄρθρου εἶνε ἁπλῶς καὶ μόνον, ὅτι τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἐκλέγει δύο ἕως τέσσαρας δημότας πρὸς ἀπαρτισμὸν τῆς κατὰ δῆμον ἐπιθεωρητικῆς τῶν προπαιδευτικῶν σχολείων ἐπιτροπῆς, τοῦθ' ὅπερ ἐξάγεται καὶ ἐκ τῶν ἄρθρων 35, 39 καὶ 40 τοῦ αὐτοῦ νόμου. Τὸ αὐτὸ δ' ἐκφράζουσι σαφῶς καὶ ἀνενδοιάστως ὡς πρὸς τὰς ἐπὶ τῶν γυμνασίων καὶ ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν σχολείων ἐφορείας τὰ ἄρθρα 43 καὶ 108 τοῦ περὶ τῶν ἐκπαιδευτηρίων τούτων ὀργανικοῦ νόμου.

Β'. Ὅτι τῆς στερήσεως δικαιώματος ἀποδιδομένου εἰς τὴν γενικὴν ἰδιότητά τινος οὔσης ἐκ τοῦ στενῶς ἑρμηνευομένου δικαίου καὶ τούτου ἕνεκα ἀπαιτούσης ῥητὴν νομοθετικὴν διάταξιν, δὲν δυνάμεθα, ἐν τῇ σιωπῇ τῶν ἐν λόγῳ κειμένων, ν' ἀποκλείσωμεν ἀπὸ τῶν ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν καὶ ἀπὸ τῶν ἐφορειῶν τὰ μέλη τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἔχοντα τὴν ἰδιότητα δημότου, εἰς ἣν οἱ μνησθέντες νόμοι ἀποδίδουσι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγεσθαι ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Γ'. Ὅτι, εἰ καὶ μὴ δυναμένης νὰ θεωρηθῇ παρανόμου τῆς ἐκλογῆς δημοτικοῦ συμβούλου ὡς μέλους τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἐπιτροπῶν καὶ ἐφορειῶν, ἐπειδὴ ὅμως παρίσταται ἔστιν ὅτε ἡ θέσις τῶν τελευταίων τούτων ἀπέναντι τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ὡς θέσις ὑπολόγου πρὸς δεξίλογον κατὰ τὸν ὁρισμὸν τοῦ ἄρθρου 116 τοῦ περὶ δήμων νόμου, καθ' ὃν οἱ εἰρημένοι σύλλογοι τίθενται ἐν τῇ αὐτῇ σχέσει πρὸς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἐν ᾗ εὑρίσκεται ὁ δήμαρχος, ἤθελεν εἶσθαι συμφέρον τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις καὶ μᾶλλον πρὸς τὰς γενικὰς ἀρχὰς σύμφωνον, ὁσάκις ἡ ἐκτὸς τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἐκλογὴ καθίσταται ἐφικτή, νὰ μὴ ἐκλέγωσι τὰ δημοτικὰ συμβούλια διὰ τὰς ἐν λόγῳ ἐπιτροπὰς καὶ ἐφορείας ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῶν μελῶν, ἀλλ' ἐκ τῶν λοιπῶν δημοτῶν τοῦ οἰκείου δήμου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Μαΐου 1857.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 2316.
Περὶ τοῦ ἂν οἱ ὑπάλληλοι, διοριζόμενοι μέλη τῶν ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων, ὀφείλωσι νὰ δίδωσι νέον ὅρκον.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Κοινοποιοῦμεν ὑμῖν ὀπισθογράφως πρὸς γνῶσίν σας ἀντίγραφον τῆς ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν ἀπαντήσεώς μας πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀρ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

καθίας περὶ τοῦ ζητήματος ἂν οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, διοριζόμενοι ἐν τῇ ἐπιθεωρητικῇ τῶν δημοτικῶν Σχολείων Ἐπιτροπῇ ὀφείλωσι νὰ δίδωσι νέον ὅρκον κατὰ τὸ ἄρθρον 49 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰανουαρίου 1859.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 2316.

Περὶ τῆς ἐφάπαξ ὁρκωμοσίας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, δημοδιδασκάλων κλπ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀρκαδίας.

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 3026 ἀναφορᾶς ὑμῶν, συμφώνως καὶ τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, παρατηροῦμεν εἰς ὑμᾶς ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 100 τοῦ Συντάγματος συνδυαζόμενον μὲ τὸ Θ' ψήφισμα τῆς τοῦ ἔτους 1843 Ἐθνοσυνελεύσεως οἱ προγενέστεροι τύποι ὅρκων κατηργήθησαν, εἰς δὲ μόνος ὑπάρχει δι' ἅπαντας τοὺς δημοσίους πολιτικοὺς ὑπαλλήλους, ὁ διὰ τοῦ εἰρημένου ψηφίσματος ὁριζόμενος, ὅτι ἑπομένως οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, ὡς οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος Εἰρηνοδίκης καὶ Ἑλληνοδιδάσκαλος δώσαντες ἅπαξ κατὰ τὸν διορισμὸν αὐτῶν ὡς δημοσίων ὑπαλλήλων τὸν εἰρημένον ὅρκον, δὲν ὀφείλουσι νὰ δώσωσι νέον ὅρκον κατὰ τὸν διορισμόν των ἐν τῇ ἐπιθεωρητικῇ τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐπιτροπῇ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰανουαρίου 1859.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 316.

Περὶ τοῦ ἂν ἡ πρᾶξις τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς τοῦτο διορίζει μέλη ἐν ταῖς κατ' Ἐπαρχίαν ἐπιθεωρητικαῖς τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐπιτροπαῖς, δεῖται ἢ οὐ ἐγκρίσεως Βασιλικῆς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Κοινοποιεῖται ὑμῖν ἐν ὀπισθογράφῳ ἡ ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν ἀπάντησις τοῦ Ὑπουργείου πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος περὶ τοῦ ὑποβληθέντος ζητήματος ἂν ἡ πρᾶξις ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς τοῦτο διορίζει, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, μέλη ἐν ταῖς κατ' ἐπαρχίαν ἐπιθεωρητικαῖς τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐπιτροπαῖς δεῖται ἢ οὐ ἐγκρίσεως Βασιλικῆς.

Ἀθήνησι τῇ 17 Ἰανουαρίου 1859.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. πρωτ. 316.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Νομάρχην 'Αχαΐας καὶ Ἤλιδος.

'Επὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10,920 ὑμετέρας ἀναφορᾶς, δι' ἧς ἐξαιτεῖσθε τὴν ἀπόφασιν ἡμῶν περὶ τοῦ ἂν ἀπαιτῆται ἔγκρισις Βασιλικὴ τῶν πράξεων τῶν 'Επαρχιακῶν Συμβουλίων, δι' ὧν ταῦτα διορίζουσι δυνάμει τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ περὶ δημοτικῶν Σχολείων νόμου μέλη τινὰ τῶν κατ' ἐπαρχίαν ἐπιθεωρητικῶν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐπιτροπῶν, ἀπαντῶμεν συμφώνως καὶ τῇ ἀνακοινωθείσῃ ὑμῖν γνωμοδοτήσει τοῦ ἐπὶ τῶν 'Εσωτερικῶν Ὑπουργείου, ὅτι τοιαύτη ἔγκρισις δὲν ἀπαιτεῖται διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους.

α) διότι, ἐν ἐναντίᾳ ὑποθέσει, δὲν ἐννοεῖται πρὸς τί ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 40 τοῦ περὶ δημοτικῶν Σχολείων νόμου διάκρισις μεταξὺ μελῶν τῆς αὐτῆς ἐπιτροπῆς διοριζομένων ὑπο τοῦ 'Επαρχιακοῦ Συμβουλίου καὶ μελῶν διοριζομένων ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἐκπροσωπούσης βεβαίως τὴν Κεντρικὴν ἐξουσίαν.

β) διότι ὁ περὶ ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων μεταγενέστερος νόμος, ἂν ὁ Νομοθέτης ἤθελε τροποποιήσει τὴν διάταξιν τοῦ μνημονευθέντος ἄρθρου τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, ἔπρεπε νὰ περιέχῃ ῥητῶς τὴν μεταβολὴν ταύτην, ὥστε ἐν τῇ σιωπῇ τοῦ Νομοθέτου ὑποτίθεται εὐλόγως ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 43 τοῦ περὶ ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων νόμου περὶ ἐγκρίσεως τῶν πράξεων τῶν εἰρημένων Συμβουλίων ἐφαρμόζεται μόνον εἰς ἐκείνας τὰς πράξεις, περὶ ὧν γίνεται λόγος ἐν τῷ αὐτῷ νόμῳ.

γ) διότι ἔγκρισις πράξεώς τινος προϋποτίθησι καὶ τὸ δυνατὸν τῆς μὴ ἐγκρίσεως· ἀλλὰ πρᾶξις ἐκδεδομένη συνεπείᾳ νόμου καὶ στηριζομένη εἰς διατάξεις αὐτοῦ, ὡς ἡ περὶ ἧς πρόκειται, περὶ διορισμοῦ μελῶν τῆς ἐπιθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς, δὲν δύναται νὰ μὴ ἐγκριθῇ, ἔχει ἑπομένως τὸ κῦρός της αὐτὴ ἀφ' ἑαυτῆς δυνάμει τοῦ νόμου, καὶ πᾶσα περαιτέρω ἔγκρισις αὐτῆς ἀποβαίνει περιττή

'Αθήνησι τῇ 17 'Ιανουαρίου 1859.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

'Αριθ. πρωτ. 2490

Περὶ τοῦ τίς διορίζει τὰς ἐφορευτικὰς ἐπιτροπὰς τῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας.

'Αφορμὴν λαβόντες ἐκ τῶν ἐνδοιασμῶν, οὓς ἐξέφρασαν ἡμῖν τινες τῶν διοικητικῶν 'Αρχῶν, ὡς πρὸς τοὺς ὑπὸ τῶν Νομαρχιακῶν καὶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων διοριστέους 2—4 πολίτας πρὸς καταρτισμὸν τῶν κατὰ Νομὸν καὶ κατ' Ἐπαρχίαν Ἐφορευτικῶν Ἐπιτροπῶν, κατὰ τὰ ἄρθρα 39 καὶ 40 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου, γνωστοποιοῦμεν ὑμῖν, Α' μὲν ὅτι, Νομαρχιακῶν Συμβουλίων μὴ ὑφεστώτων, καὶ ἑπομένως τοῦ ὑπ' αὐτῶν διορισμοῦ τῶν εἰρημένων προσώπων ἀδυνάτου καθεστῶτος, κατὰ Νόμον Ἐφορευτικαὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων Ἐπιτροπαὶ δὲν ὑπάρχουσι, Β' δὲ ὅτι πρὸς συμπλήρωσιν τῶν κατ' Ἐπαρχίαν τοιούτων, τοὺς μὲν 2—4 πολίτας διορίζουσι τὰ ἁρμόδια Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια, τὸν δὲ ἱερωμένον καὶ τὸν διδάσκαλον ὁ Νομάρχης καὶ ἔγκρισις τοῦ ὑπουργείου δὲν ἀπαιτεῖται δι οὐδέτερον αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἀπριλίου 1867.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 7363.

Περὶ τοῦ ὅτι μέχρις οὗ διορισθῶσι νέα μέλη ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, τὰ παλαιὰ δύνανται νὰ ἐνεργῶσι τὸ καθῆκόν των· ὅτι ὁ διορισμὸς ἐπιστατῶν ἀνήκει εἰς τὰς διοικητικὰς Ἀρχὰς, καὶ ὅτι εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα γίνονται δεκτοὶ οἱ μαθηταί οἱ φέροντες ἀπολυτήριον δημοτικοῦ σχολείου.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Νομάρχην Εὐβοίας, ἵνα γνωστοποιήσῃ ἁρμοδίως τῷ ἀναφερομένῳ Α'. ὅτι οὐδὲν τὸ κωλύον, ὅπως τὰ αὐτὰ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς μέλη ἐξακολουθῶσι τὰ ἑαυτῶν καθήκοντα μέχρις οὗ διορισθῶσιν ἄλλα, περὶ οὗ ὅμως θέλει λαμβάνει φροντίδα ἐγκαίρως ἡ ἁρμοδία διοικητικὴ Ἀρχή, καὶ ὁ διδάσκαλος δύναται νὰ ὑπομνήσῃ μόνον τοῦτο εἰς αὐτήν· Β'. ὁ διορισμὸς τῶν ἐπιστατῶν ἢ παιδονόμων ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις εἶναι καθῆκον τῆς ἐπιτοπίου δημοτικῆς Ἀρχῆς, καὶ ὁ διδάσκαλος δύναται νὰ ὑποδείξῃ μόνον εἰς αὐτὴν ὃν ἂν ἤθελε νομίσει καταλληλότερον, καὶ Γ'. ὅτι εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα γίνονται μὲν δεκτοὶ μόνον οἱ φέροντες ἀπολυτήριον δημοτικοῦ σχολείου, καὶ ἐγκριθέντες ὡς τοιοῦτοι ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, ἧς μέλος εἶναι διὰ τοῦτο καὶ ὁ Ἑλληνοδιδάσκαλος, ἀλλ' οὐχ ἧττον, ἐὰν παῖδες, τελειοποιηθέντες κατ' οἶκον ἢ ὁπουδήποτε, κριθῶσι μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων διδασκάλων ἐξέτασιν ἄξιοι τῆς εἰς τὸ Ἑλληνικὸν σχολεῖον παραδοχῆς, δὲν πρέπει νὰ ἀποκλείωνται κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Σεπτεμβρίου 1867.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀριθ. πρωτ. 19509.

Περὶ ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν τῶν κατ' ἐπαρχίας Δημοτ. Σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ὑπομιμνήσκοντες ὑμῖν τὴν ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 108 ἐγκύκλιόν μας περὶ ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν τῶν κατ' ἐπαρχίας Δημοτ. σχολείων σᾶς παραγγέλλομεν, κύριε Νομάρχα, νὰ φροντίσητε, ἵνα διορισθῶσιν ὑφ' ἑκάστου ἐπαρχ. συμβουλίου τοῦ ὑφ' ὑμᾶς Νομοῦ 2—4 ἐπαρχιῶται, οἱ συγκροτήσοντες μετὰ τοῦ ἀ·μοδίου ἐπάρχου, τοῦ εἰρηνοδίκου τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας, ἑνὸς τῶν κληρικῶν καὶ ἑνὸς ἑλληνοδιδασκάλου τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 40 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου ἐπιθεωρητικὴν τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν δημοτ. σχολείων ἐπιτροπήν, ἐκλεγόμενοι μεταξὺ προσώπων ἐχόντων τὰ ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ μας ἐκείνῃ ὑποδεικνυόμενα προσόντα, μετὰ δὲ τοῦτο νὰ ἐνεργήσητε καὶ ὑμεῖς ὅ,τι σᾶς ἐπιβάλλει ὁ νόμος πρὸς συγκρότησιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐπιτροπῶν.

Θέλετε δὲ μᾶς ὑποβάλει ἐν καιρῷ, κατὰ τὰ διατεταγμένα, τὰς πράξεις τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων, καὶ μᾶς δηλώσει συγχρόνως τὰς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐνεργείας σας.

Ἀθήνησι, τῇ 5 Ὀκτωβρίου 1857.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 3628.

Περὶ τῶν μὴ κατὰ τύπον ἀναφορῶν τῶν Ἐφορευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ κατὰ καιροὺς διευθύνονται πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, οὗ προϊστάμεθα, ἀναφοραὶ Ἐφορευτικῶν Ἐπιτροπῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων, μηδένα τύπον ἐπισημότητος φέρουσαι, παρεκτὸς δύο—τριῶν ὑπογραφῶν, καὶ τούτων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κακογεγραμμένων, ἀγνώστων δὲ ὅλως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὀνομάτων, πρὸ πάντων δὲ χωρὶς τῆς προσυπογραφῆς καὶ τῆς σφραγῖδος τοῦ δικαιωματικῶς προεδρεύοντος πάσης Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς δημάρχου, κατὰ παράβασιν ἀδικαιολόγητον τῶν ἄρθρ. 34, 48 κ. ε. τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, κανονιζόντων μετὰ τῆς ἐνδεχομένης ἀκριβείας τὸν τρόπον τῶν ἐργασιῶν τῶν Ἐφορευτικῶν Ἐπιτροπῶν, τῶν ὁποίων πᾶσα πρᾶξις, γενομένη χωρὶς τῆς συμπράξεως καὶ πρωτοβουλίας, πολὺ δὲ μᾶλλον χωρὶς τῆς εἰδήσεως τοῦ προεδρεύοντος αὐτῶν δημάρχου, οὐδὲν δύναται νὰ ἔχῃ κῦρος, θεωρεῖται μάλιστα καὶ κολάσιμος, ἀναγγέλλομεν δι' ὑμῶν τε καὶ τῶν κ. κ. δημάρχων τοῖς συγκροτοῦσι τὰς Ἐφορευτικὰς Ἐπι-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τροπάς, ὅτι τοῦ λοιποῦ πᾶσα αὐτῶν ἀναφορὰ, ὑπογεγραμμένη ἐκ μονομερείας καὶ ἰδίως μὴ προσυπογεγραμμένη καθ' οὓς ὁ Νόμος ὁρίζει τύπους ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου, δὲν θέλει λαμβάνεσθαι παντάπασιν ὑπ' ὄψιν, ὡς ἐὰν ἦτο χάρτης ἄγραφος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Αὐγούστου 1870.

Ὁ Ὑπουργὸς
Μ. Γ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 9381.

Περὶ ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Πόσην σπουδαιότητα ἔδωκεν ὁ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμος εἰς τὰς ἐφορευτικὰς αὐτῶν ἐπιτροπὰς ἀποδείκνυται καὶ ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων ἐγκυκλίων, ὅσας περὶ αὐτῶν ἐξέδοτο κατὰ καιροὺς τὸ Ὑπουργεῖον, οὗ πρίσταμαι, ἐξ ὧν ἀρκοῦμαι νῦν νὰ ἀναφέρω μόνας τὰς ἀπὸ 5 Μαΐου 1856, (*) καὶ 6 Μαΐου 1866 (**). Καὶ ἐν τοσούτῳ εἰς τοιαύτην περιέστη τὸ νομοθέτημα τοῦτο παραγνώρισιν, ὥστε σήμερον οὐδὲ μία σχεδὸν τῶν κατ' ὄνομα μόνον ὑπαρχουσῶν τοιούτων ἐπιτροπῶν ἔχει γνῶσιν τῶν καθηκόντων αὐτῆς, τὰ ὁποῖα μετὰ τοσαύτης ἀκριβείας διέγραψεν ὁ Νομοθέτης, καὶ ἐπομένως ποὺ μὲν διαφέρονται τὰ μέλη αὐτῶν πρὸς τὸν δικαιωματικῶς προεδρεύοντα αὐτῶν Δήμαρχον, καὶ πολλάκις ἀναφέρονται πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον κατ' αὐτοῦ· ἀλλαχοῦ δέ, τοὐναντίον, ὁ Δήμαρχος θεωρεῖ τὰς ἐπιτροπὰς ξένας ὅλως πρὸς αὐτόν, καὶ οὔτε συγκαλεῖ αὐτὰς πρὸς συνδιάσκεψιν, κατὰ τὴν τάξιν, οὔτε καὶ γνῶσιν ἁπλῶς ἔχει τῆς μεταξὺ αὐτῶν τε καὶ αὐτοῦ διαρκοῦς συνεννοήσεως· ἔχομεν δὲ ὑπ' ὄψιν καὶ ἔγγραφον ἐπίσημον Δημάρχου *διατάττοντος* ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν νὰ ἐξετάσῃ τὴν παραπεμπομένην πρὸς αὐτὴν ὑπόθεσιν καὶ *ἀναφέρῃ πρὸς αὐτόν*! τόσον ἐξέπεσε τοῦ ἀρχικοῦ αὐτοῦ σκοποῦ τὸ σοφὸν τοῦτο νομοθέτημα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου καὶ μόνου ἐδράζεται καὶ ἀπ' αὐτοῦ κυρίως ἐξήρτηται ἡ πρόοδος τῶν δημοτικῶν σχολείων! Καὶ ὅτι μὲν τὰ μέλη τῶν διοριζομένων οὐχ ἧττον κατ' ἔτος τούτων ἐπιτροπῶν, ἄμοιρα γραμμάτων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, οὐδεμίαν δύνανται νὰ ἔχωσι συναίσθησιν τῆς εὐθύνης, ἣν *ἐνόρκως* ἀναδέχονται ἀπέναντι τῆς κοινωνίας, δὲν μοὶ φαίνεται παράδοξον· πῶς ὅμως οὔτε οἱ προεδρεύοντες αὐτῶν δήμαρχοι, οὔτε αἱ διοικητικαὶ ἀρχαί, ὅταν ὁρκίζωσιν αὐτὰς καὶ τὰς ἐγκαθιστῶσι, δὲν φροντίζουσι συγχρόνως καὶ νὰ ἑρμηνεύσωσιν αὐταῖς τὰ ἀφορῶντα τοὐλάχιστον αὐτὰς ἄρθρα τοῦ Νό-

(*) ὅρα σελ. 284—86 Θεσμολογίου.

(**) Τὴν ἐγκύκλιον ταύτην ἐθεωρήσαμεν περιττὸν νὰ δημοσιεύσωμεν ὡς ἀποβλέπουσαν τοὺς καταργηθέντας τριμηνιαίους ἐλέγχους.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μου, καὶ τὰς μεταξὺ αὐτῶν τε καὶ τοῦ δημάρχου σχέσεις, τοῦτο μοὶ φαίνεται ἀληθῶς ἀκατανόητον. Γνωρίζω δὲ σχεδὸν ἐκ τῶν προτέρων ὁποία ἔσται ἡ ἀπάντησις ὑμῶν, παρ. χάριν ὅτι ἡ σύστασις ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς χωρίοις, εἶν' ἀδύνατος διὰ τὴν ἀμάθειαν τῶν ἐγκατοίκων ὅτι, ἀναδεχόμενοι τὴν ὑποχρέωσιν, ὀλιγωροῦσιν ἔπειτα τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῆς· ὅτι οἱ πλεῖστοι ἄγονται καὶ φέρονται ὑπὸ τῶν ἐκλεγόντων αὐτοὺς ἐπ' αὐτῷ ἴσως τῷ σκοπῷ δημάρχων, καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἀλλ' οὐχ ἧττον, κύριοι, φρονῶ α) ὅτι οὐδεμία δυσκολία εἶν' ἀκατανίκητος, ὅταν ὑπάρχῃ καλὴ θέλησις καὶ ἀνένδοτος ἐπιμονή, καὶ β) ὅτι, ἢ πρέπει νὰ καταργηθῇ ὁ Νόμος, ἢ ἐν ὅσῳ ὑφίσταται, νὰ προσπαθῶμεν ἅπαντες πρὸς ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν αὐτοῦ, χωρὶς νὰ ἀποκάμνωμεν καὶ νὰ ἀπελπιζώμεθα. Τοῦτο σᾶς παρακαλῶ· ὁ δὲ χρόνος καὶ ἡ ἔξις καταστήσῃ ἐπὶ τέλους ἐφικτὰ καὶ τὰ δοκοῦντα δυσκατόρθωτα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 8βρίου 1872.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. Σ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 4949.

Περὶ ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Ἐκ τῶν 83 ἄρθρων τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου τὰ 22 πραγματεύονται περὶ τῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν δημοτικῶν σχολείων. Τόσον σπουδαῖον ἐθεώρησεν ὁ Νομοθέτης τὸ ἀντικείμενον τοῦτο (καὶ εἶνε τοιοῦτον ἀληθῶς) καὶ τόσην πρόνοιαν ἔλαβεν, ἵνα παντοιοτρόπως ἀσφαλίσῃ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τοῦ νομοθετήματός του. Τρεῖς ἐπιτροπαί, ἡ κατὰ Νομούς, ἡ κατ' Ἐπαρχίας καὶ ἡ κατὰ δήμους ἐφορεύουσιν ἐναρχικῶς ἀλλήλας. Ὁ κατὰ Νομὸν δημοδιδάσκαλος ἐξελέγχει καὶ ἐπιθεωρεῖ, ἐκτὸς τῶν τῆς ἑαυτοῦ περιφερείας, καὶ τὰ τῶν ἐπαρχιακῶν πρωτευουσῶν σχολεῖα, ὁ Νομάρχης τὰ κατὰ τὸν Νομὸν καὶ ὁ Ἔπαρχος τὰ κατὰ τὴν Ἐπαρχίαν, ὁ δὲ γενικὸς διευθυντὴς αὐτῶν ἅπαντα τὰ ἐντὸς τοῦ Βασιλείου. Τὴν δὲ ὑπερτάτην ἐπὶ πάντων τούτων ἐπιτήρησιν ἔχει τὸ ἐπὶ τῆς Παιδείας Ὑπουργεῖον. Ἡ δι' ἀλλήλων δὲ αὕτη ἐποπτεία, οὖσα διηνεκὴς, ἐγγυᾶται τὴν τακτικὴν καὶ τελεσφόρον πορείαν τῆς διδασκαλίας, καθὼς ἄριστα πάντα ταῦτα προεξέθετο ἡ ἀπὸ 5 Μαΐου 1856 ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προύσταμαι. Δυστυχῶς ὅμως καὶ τὸ νομοθέτημα τοῦτο κα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τωλιγωρήθη, καὶ αἱ ἐφορευτικαὶ ἐπιτροπαὶ ἢ δὲν ὑφίστανται ἐν τοῖς πλείστοις τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἢ δὲν ἀνανεοῦνται κατ' ἐνιαυτὸν, ὅπως ἀπαιτεῖ ὁ Νόμος, ἤ, κἂν ὑπάρχωσί που, ὑπάρχουσι μόνον κατ' ὄνομα, μηδέποτε σχεδὸν ἐπισκεπτόμεναι τὰ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν αὐτῶν σχολεῖα, ἐκ τούτου δὲ ἡ κατάπτωσις τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως, ἡ ἀδράνεια τῶν πλείστων δημοδιδασκάλων καὶ ἡ ὀσημέραι ἐπιτεινομένη ἠμιμάθεια, τὴν ὁποίαν δὲν δύναταί τις κατ' ἀξίαν νὰ ἐλεεινολογήσῃ. Σκοπὸν ἔχων ν' ἀναζωπυρήσω δι' ἐκτάκτων ἀπεσταλμένων τὸ ἀποβεσθὲν πολλαχοῦ αἴσθημα τῆς φιλοτιμίας τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, τὰς ὁποίας ἰδιαίτατα βαρύνει ἡ τοιαύτη περὶ τὴν δημοτικὴν παιδείαν ἀδιαφορία, παραγγέλλω ὑμῖν ἐπιμόνως καὶ δι' ὑμῶν τοῖς κ. κ. δημάρχοις νὰ φροντίσητε, ὅπως, πρὶν τῆς ἐνάρξεως τοῦ σχολειακοῦ ἔτους, καταστα θῶσι πανταχοῦ τοῦ Κράτους αἱ ἐφορευτικαὶ ἐπιτροπαὶ καθ' οὓς τύπους ἀπαιτεῖ ὁ Νόμος, καὶ εἰς τοὺς ἐκλεχθησομένους νὰ ἑρμηνευθῶσιν αἱ ἐπιβαλλόμεναι αὐτοῖς ἐνόρκως ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας παραβλέποντες καθιστῶσιν ἑαυτοὺς ὑπευθύνους καὶ ἐνώπιον τῆς κοινωνίας καὶ ἐνώπιον τῆς Κυβερνήτεως

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰουλίου 1874.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ι. ΒΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 3187.

Περὶ τῶν προτεινομένων ὑπὸ τῶν Ἐφορευτικῶν Ἐπιτροπῶν παύσεων καὶ μεταθέσεων δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους.

Σωρεία ἀναφορῶν καὶ ἐκθέσεων Ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων κατέκλυσεν ἀπό τινος χρόνου τὸ γραφεῖον τοῦ Ὑπουργείου κατὰ διαφόρων δημοδιδασκάλων, χωρὶς νὰ τηρῆται, εἰμὴ σπανιώτατα καὶ ἀτελῶς, ἡ περὶ τὴν συναρμογὴν καὶ ἀποστολὴν αὐτῶν ἀπαιτουμένη τάξις, ἐνῷ ὁ μὲν περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμος ἐν ὅλοις εἰκοσιδύω αὐτοῦ ἄρθροις ἐκανόνισε μετὰ τῆς ἐνδεχομένης ἀκριβείας τὸν τρόπον τῆς ἐνεργείας τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον, οὗ προϊστάμεθα, διὰ διαφόρων αὐτοῦ ἐγκυκλίων ἡρμήνευσε κατὰ καιροὺς σαφέστατα τὰς τοῦ Νόμου διατάξεις. Ἀλλ' οὐχ ἧττον, ἐνῷ ὁ Νόμος θεωρεῖ τὸν Δήμαρχον δικαιωματικῶς ὡς Πρόεδρον τῆς ἐπιτοπίου ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἀναπληρωτήν, αὐτοῦ ἀπόντος, τὸν ἀντιπρόεδρον· ἐνῷ πάσης ἐπιτροπῆς μέλος πρέπει νὰ ἦνε καὶ ὁ ἐφημέριος τοῦ τόπου· ἐνῷ κατὰ τὴν § 10 τοῦ ἄρθρου 37 ἓν ἐκ τῶν ἰδιαιτέρων καθηκόντων τῆς ἐπιτροπῆς εἶνε καὶ τὸ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νὰ ἐπιθεωρῇ τοὐλάχιστον ἅπαξ κατὰ μῆνα τὴν σχολήν, τούτων μὲν οὐδὲν, ἢ ἐν παρόδῳ μόνον, ἐκτελεῖται· πρόθυμοι δὲ μόνον φαίνονται οἱ Ἔφοροι νὰ ὑπογράψωσιν, ὅπως ἂν δύνανται, ἔκθεσιν κατὰ τοῦ διδασκάλου καὶ νὰ ζητήσωσι τὴν παῦσιν ἢ μετάθεσίν του· πολλάκις δὲ καὶ παύουσιν αὐτὸν αὐτοὶ, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ κατεπείγουσα περίστασις, καὶ χωρὶς ν' ἀναφέρωσιν εἰς τὴν κατ' ἐπαρχίαν Ἐπιτροπήν, οὔτε νὰ τοῦ ζητήσωσι, διὰ τὸν τύπον κἂν, ἀπολογίαν, ἀρκεῖ ν' ἀπαιτήσῃ τοῦτο παρ' αὐτῶν ὁ Δήμαρχος. Ἐννοεῖται, ἐπομένως, ὅτι τοιαύτην, οἰκτρὰν κατάστασιν πραγμάτων δὲν εἶνε δυνατὸν ν' ἀνεχθῇ εἰς τὸ ἔξῆς τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ διὰ τοῦτο ἀξιοῦμεν νὰ καταβάλετε πᾶσαν μέριμναν, ὅπως αἱ ἐφορευτικαὶ τῶν σχολείων ἐπιτροπαὶ ἐννοήσωσι τὰ καθήκοντα αὐτῶν καὶ καταστῶσιν ἄξιαι τῆς ἐντολῆς των, ἐρμηνεύοντες ὑμεῖς μὲν τοῖς κ. κ. δημάρχοις, αὐτοὶ δὲ τοῖς συγκροτοῦσι τὰς ἐφορευτικὰς ἐπιτροπάς, ποῖος εἶνε κυρίως ὁ σκοπὸς τοῦ διορισμοῦ των, ὥστε, παύοντες τοῦ λοιποῦ ἀπὸ τοῦ νὰ σκέπτωνται καὶ νὰ ἐνεργῶσιν ἑτεροκινήτως, νὰ περιορισθῶσιν εἰς τὴν κατὰ γράμμα ἐκτέλεσιν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου διατεταγμένων· ἐπὶ πᾶσι δέ, πρὶν ἐξαντλήσωσι βαθμηδὸν ὅλα τὰ μέσα, ὅσα πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν ἀμελούντων δημοδιδασκάλων ἐπέτρεψεν ὁ Νομοθέτης, νὰ μὴ προτείνωσι τὴν παῦσιν ἢ μετάθεσιν αὐτῶν, διότι αἱ προτάσεις των θὰ μένωσιν ἀνεκτέλεστοι. Πάντοτε δὲ νὰ ζητῆται παρ' αὐτῶν προηγουμένως καὶ ἡ ἀπολογία τοῦ κατηγορουμένου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Μαΐου 1877.

Ὁ Ὑπουργὸς
Θ. ΚΑΝΑΚΑΡΗΣ.

ΤΜΗΜΑ ΙΒ'.

ΠΕΡΙ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Ἀριθ. πρωτ. 2647.

Περὶ τῆς δ' ἀλλήλων ἐπιθεωρήσεως τῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τὸν Νομάρχην.

Γνωρίζετε, κύριε Νομάρχα, ὅτι πρὸς ἀκμαίαν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐνέργειαν οὐδὲν οὕτω συμβάλλεται, ὡς ἡ ἐνδελεχὴς καὶ σύντονος αὐτῶν ἐπιθεώρησις, καὶ διὰ τοῦτο ὁ περὶ δημοδιδασκαλίας

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Νόμος τοσαύτην περὶ τοῦτο τὸ μέρος κατεβάλετο σπουδὴν καὶ μετὰ τοσαύτης ἀκριβείας καὶ λεπτομερείας κανονίζει τὰ πρὸς τοῦτο συντελοῦντα. Ἀλλὰ μὲ λύπην ἡμῶν παρατηροῦμεν, κύριε Νομάρχα, καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ θέλετε συνομολογήσει μεθ' ἡμῶν, ὅτι ἡ ἐπιτήρησις αὕτη ἢ δὲν ἐνεργεῖται παντελῶς, ἢ ἐνεργεῖται ἀτελεσφόρως καὶ διὰ τὸν τύπον μόνον. Θεωροῦντες ἑπομένως σπουδαιότατον νὰ θεραπεύσωμεν ἐκ τῶν ἐνόντων τὴν ἔλλειψιν ταύτην διευκολύνοντες τὴν δι' ἀλλήλων τοὐλάχιστον ἐπιτήρησιν τῶν δημοδιδασκάλων, τὴν ὁποίαν προδιέγραψεν ὁ Νόμος (ἄρθρ. 21), εἰς αὐτοὺς μὲν θέλομεν δώσει ἐν δέοντι τὰς περὶ τούτου ἀναγκαίας ὁδηγίας, εἰς τὸν προϋπολογισμὸν δὲ τῆς ἐτησίας δαπάνης ἑκάστου δήμου ἀξιοῦμεν, ἵνα διατάξητε ἐγκαίρως νὰ συμπεριληφθῇ ἡ ἀνάλογος ποσότης, 15—20 δραχμαὶ τὸν χρόνον, ἐπιψηφισθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων συμβουλίων, κατὰ τὸ ἄρθρ. 44 τοῦ Νόμου, διὰ τὰ ἔξοδα τῆς ὁδοιπορίας τῶν πρὸς ἐπιθεώρησιν μεταβαινόντων δημοδιδασκάλων καθ' ὃν ἐν καιρῷ θέλομεν κανονίσει περὶ τούτου τρόπον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἰουνίου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς
Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 3375.

Ὁδηγίαι περὶ ἐπιθεωρήσεως τῶν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς ἐκτάκτους Ἐπιθεωρητὰς τῶν Δημοτ. σχολείων.

Ἡ ἀκριβὴς γνῶσις τῆς λειτουργίας τῶν Δημοτικῶν Σχολείων καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς παραγομένων καρπῶν εἶνε σήμερον εἰπέρ ποτε καὶ ἄλλοτε, ἀναγκαιοτάτη, μελετωμένου ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείῳ τοῦ ζητήματος τῆς ἐπὶ βάσεων συμφωνοτέρων πρὸς τὰς ἀξιώσεις τῆς παιδαγωγικῆς καὶ τῆς κοινωνικῆς προόδου μεταρρυθμίσεως αὐτῶν.

Α΄.) Θέλετε ἐπιμεληθῆ νὰ σχηματίσητε ἀκριβῆ γνώμην περὶ τῆς ἐπιμελείας, ἱκανότητος, συμπεριφορᾶς καὶ εὐμεθοδίας τοῦ διδασκάλου καὶ τῆς παρ' αὐτοῦ τηρήσεως τῶν νόμων καὶ τῶν ἐγκυκλίων τοῦ Ὑπουργείου, κυρίως μὲν ἐκ τῆς ἐξετάσεως τῆς προκοπῆς τῶν μαθητῶν περί τε τὴν ἠθικὴν μόρφωσιν καὶ τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν ἐν τοῖς μαθήμασιν ἐπίδοσιν, ἔπειτα δὲ καὶ ἐκ πληροφοριῶν, ἃς ἀνάγκη νὰ λαμβάνητε οὐχὶ ἀταλαιπωρήτως καὶ ἐκ τοῦ παρατυχόντος, ἀλλὰ παρὰ τῶν εὐπολητοτέρων καὶ μᾶλλον ἀμεροληπτων πολιτῶν καὶ παρὰ τῶν ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν καὶ τῶν ἀρχῶν ἐπιμελῶς διασταθμίζοντες τὴν ἀξίαν ἑκάστης πρὸς τὴν ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐπισκοτιζομένης συνήθως ἐκ ποικίλων συμφερόντων τῶν διδόντων τὰς πληροφορίας, αἵτινες ὡς ἐκ τούτου εἰσὶν, οὐχὶ σπανίως, ἀντιφατικαί, χρήζουσαι βασάνου καὶ ἐκκαθαρίσεως δι' ἀντιπαραβολῆς.

Β'.) Θέλετε ἐξετάσει τὴν καταλληλότητα τῶν διδακτηρίων καὶ τῶν διδακτικῶν σκευῶν καὶ ὀργάνων καὶ τὴν εὐμεθοδίαν καὶ χρησιμότητα τῶν διδακτικῶν βιβλίων, καὶ ἐν γένει περὶ τῆς παροχῆς τοῦ ἀναγκαίου τῇ διδασκαλίᾳ καὶ τῷ σχολείῳ ὑλικοῦ παρὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν.

Γ'.) Θέλετε ἐπιμεληθῆ νὰ πληροφορηθῆτε ἂν αἱ ἐπιτόπιοι καὶ αἱ κατ' ἐπαρχίας ἐπιθεωρητικαὶ Ἐπιτροπαὶ ἐπιτελῶσι τὰ ἀνατεθειμένα αὐταῖς καθήκοντα, τὰ ἀναγεγραμμένα ἐν τοῖς ἄρθροις 34—44 τοῦ περὶ δημοτικῶν Σχολείων Νόμου, καὶ ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει γνωμοδοτήσητε, ὑποβοηθοῦμενοι ἐκ τῶν παρατηρήσεών σας, πῶς ἠδύνατο νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἐπιτόπιος τῶν Δημοτικῶν Σχολείων ἐποπτεία, τροποποιουμένου κατὰ τοῦτο τοῦ ἰσχύοντος νόμου ἐπὶ τὸ λυσιτελέστερον.

Δ'.) Ἰδίως θέλει ἐφελκύσει τὴν προσοχὴν ὑμῶν ἡ μελέτη καὶ ἡ ἐξέτασις τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος τῶν παίδων, ἵνα πληροφορηθῆτε, ἂν καὶ κατὰ πόσον ἡ ἐν τῷ Σχολείῳ διδασκαλία συντελεῖ εἰς καλλιέργειαν τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος καὶ ἐπίδρωσιν τῆς εὐσεβείας, τῆς βάσεως καὶ τοῦ θεμελίου πάσης ἀρετῆς, καὶ ἂν ὡς πρὸς τοῦτο τὰ ἤθη καὶ ὁ βίος τῶν διδασκάλων καὶ τῶν ἱερέων ἐπιδρᾷ καὶ διὰ τοῦ ζῶντος παραδείγματος εἰς τὴν τοιαύτην τῶν παίδων διάπλασιν.

Ε'.) Ἐν γένει δέ, ἐπισκεπτόμενοι τὰς διαφόρους κοινότητας καὶ ἀναστρεφόμενοι πρὸς τοὺς κατοίκους, θέλετε προσπαθήσει νὰ ἐκτιμήσητε τὴν θρησκευτικὴν καὶ ἠθικὴν αὐτῶν μόρφωσιν, καθ' ὅσον μάλιστα ἐμφανίζεται αὕτη ἐν τῷ βίῳ ἐκδηλουμένη διὰ τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τοὺς νόμους, διὰ τῆς πρὸς τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν οἰκονομίαν κλήσεως, καὶ μάλιστα διὰ τῆς ἐν τῇ οἰκογενείᾳ καὶ τῇ κοινωνίᾳ ἐπικρατούσης στοργῆς καὶ ἀγάπης μεταξὺ τῶν μελῶν αὐτῶν, ἥτις εἶνε τὸ κρηπίδωμα καὶ τὸ στεφάνωμα τῆς κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς εὐδαιμονίας τοῦ τόπου καὶ τὸ ἀλάνθαστον τεκμήριον τῆς ἐν τῇ ἁπαλῇ ἡλικίᾳ μορφώσεως αὐτῶν δι' ἐπιμελοῦς θρησκευτικῆς ἀγωγῆς.

ΣΤ'.) Ἐν τοῖς Σχολείοις τῶν θηλέων ἀνάγκη ἰδιαιτέρως νὰ ἐφελκύσῃ τὴν ὑμετέραν προσοχὴν ἡ ἐξέτασις, ἂν τὸ θρησκευτικὸν μάθημα πρὸ πάντων διδάσκεται προσηκόντως, ῥιπτομένων ἐν τῇ ἀγνῇ τῶν κορασίων καρδίᾳ τῶν σπερμάτων τῶν χριστιανικῶν ἀρετῶν διὰ διδασκαλίας πεφωτισμένης καὶ θερμῆς, λαλούσης μᾶλλον εἰς τὴν καρδίαν ἢ εἰς τὸν νοῦν· διότι ἐκ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας ἀναμένεται ἡ διάπλασις γυναικείου χαρακτῆρος πράου, κοσμίου καὶ ἀνεπιτηδεύτου, στεφανουμένου διὰ τῆς αἰδημοσύνης καὶ τῆς καρτερίας ἐν τῷ βίῳ. Ἔπειτα θέλετε ἐξετάσει καὶ περὶ τῆς ἐν ἐργοχείροις χρησίμοις ἐν τῷ βίῳ ἐνασχολήσεως καὶ ἀσκήσεως τῶν κορασίων, διότι μετὰ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λύπης παρατηρεῖ τις ἐν πολλοῖς σχολείοις θηλέων ὅτι ἐπικρατεῖ τάσις πρὸς ἄσκησιν τῶν κορασίων ἐν χειροτεχνήμασι, σκοποῦσι ματαίαν ἐπίδειξιν πλούτου, ὅπου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τοιοῦτος δὲν ὑπάρχει, καὶ ἐπιτετηδευμένης φιλοκαλίας, οὐδεμίαν δὲ ἐν τῷ οἴκῳ χρησιμότητα ἔχουσι.

Ζ'.) Θέλετε πληροφορηθῆ περὶ τῆς ἀνάγκης συστάσεως καὶ ἄλλων Σχολείων ἐν κώμαις, διὰ τὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν πρωτευουσῶν τῶν δήμων, ἢ δι' ἄλλα αἴτια, στερουμέναις τῶν ἐξ αὐτῶν ἀγαθῶν καὶ μάλιστα περὶ τῶν κωμῶν, αἵτινες διὰ τὸν πληθυσμὸν τῶν κατοίκων ἢ διὰ τὸ ἀμόρφωτον καὶ τραχὺ τοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν χρήζουσιν ὅτι τάχιστα τῆς ἠθικῆς τοῦ Σχολείου ἐπικουρίας. Θέλετε δὲ ἐξετάσει καὶ τὰ περὶ τῶν πόρων τοῦ δήμου, ἐν ᾧ αἱ κοινότητες αὗται περιλαμβάνονται, καὶ ἀναγράψει τὰς περὶ τούτου παρατηρήσεις ὑμῶν καὶ σκέψεις ἐν τῇ ὑμετέρᾳ ἐκθέσει.

Η'.) Τῶν κυριωτάτων ὑμῶν μελημάτων ἔσται, ὁδηγούμενοι ἐκ τῶν ἐπιτοπίων παρατηρήσεων καὶ τῶν ἑκασταχοῦ περιστάσεων, νὰ ἐνθαβρύνητε εἰς τὸ ἔργον των τοὺς ἀποτεθαβρηκημένους διδασκάλους, παραθιγόμενοι προσηκόντως τὴν φιλοτιμίαν αὐτῶν εἰς τὴν μετὰ ζήλου ἐκπλήρωσιν τοῦ ἱεροῦ των καθήκοντος, καὶ δίδοντες καὶ πρακτικὰς ὁδηγίας τοῖς χρήζουσι τοιούτων περὶ εὐμεθόδου διδασκαλίας τῶν μαθημάτων, καὶ ἰδίως συνιστῶντες καὶ ἀναπτύσσοντες αὐτοῖς δεόντως τοὺς στοιχειώδεις τῆς διδακτικῆς κανόνας καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὰ ἑξῆς.

1. Ὅτι οὐδεμίαν ἀπολύτως λέξιν, εἴτε ἐν ἀγνωστικῷ βιβλίῳ, εἴτε ἐν διδακτικῷ εἰδικοῦ μαθήματος, εἶνε ἐπιτεταραμμένον νὰ προσφέρωσιν οἱ παῖδες, ἂν μὴ προηγουμένως κατενόησαν διὰ προσηκούσης ἀναπτύξεως τὴν δι' αὐτῆς ἐκφραζομένην ἔννοιαν. Ἡ δὲ πρακτικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ ἀξιώματος τούτου ἀναγκαίως ἐπιβάλλει οὐ μόνον μέγιστην προσοχὴν περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν διδακτέων ἐννοιῶν καὶ τῶν ἀναγνωστικῶν ἰδίως καὶ τῶν διδακτικῶν βιβλίων, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐνδελεχῆ μέριμναν τοῦ διδασκάλου πρὸς ἐξήγησιν καὶ ἑρμηνείαν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν διδασκομένων καθ' ἡμέραν μαθημάτων· εἶνε δὲ ὁμολογούμενον ὅτι οἱ πλείους τῶν διδασκάλων κατ' ὀλιθρίαν, ἵνα μή τι χεῖρον εἴπωμεν, ἕξιν ὁρίζουσι τὸ κατ' οἶκον μάθημα διὰ σημείων ἐν τοῖς βιβλίοις πρὸς ἐκστήθησιν ἄνευ τῆς δεούσης ἐξηγήσεως καὶ ἀναπτύξεως αὐτοῦ, καὶ οὕτως ἀφίνοντες εἰς παντελῆ ἀργίαν τὸν νοῦν καὶ τὰς ἄλλας ψυχικὰς δυνάμεις τῶν παίδων, μαραίνουσι τὸ συναισθητικόν, πωροῦσι τὴν βούλησιν καὶ μονονοὺ ἀπεργάζονται τὴν ἠλιθιότητα αὐτῶν· ὡς ἐκ τούτου ἡ ψυχὴ τῶν παίδων, μὴ ὑποτρεφομένη μηδὲ καθηδυνομένη ἐκ τοῦ μαθήματος καὶ τοῦ Σχολείου, ἀλλ' ἐξ ἐναντίου πιεζομένη ἐν τῷ σκότει καὶ τῇ ἀκινησίᾳ, αἰσθάνεται ἀδιάλλακτον μῖσος πρὸς αὐτὸ καὶ τὸν διδάσκαλον, καὶ ἀποστροφὴν πρὸς πᾶσαν πνευματικὴν ἐνασχόλησιν, καὶ οὕτως ὁ παῖς τρέπεται χάριν ψυχαγωγίας, εἰς παίγνια καὶ ἄλλα ἀτακτήματα ἔν τε τῷ Σχολείῳ καὶ κατ' οἶκον, συνεπαγόμενα

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐπὶ τέλους ἐν ἀδροτέρᾳ ἡλικίᾳ τὸν παντελῆ τοῦ νοὸς σκοτισμὸν καὶ τὸν ἠθικὸν ὄλεθρον.

2. Αἱ διδασκόμεναι ἔννοιαι ἀνάγκη νὰ ἦνε, καὶ μάλιστα κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη, κατ' αἴσθησιν ἀντιληπτικαί, καὶ νὰ διδάσκωνται εὐκρινῶς καὶ διακριβωμένως, ἐφελκομένου εὐμηχάνως καὶ ἀσκουμένου προσηκόντως τοῦ παρατηρητικοῦ τοῦ παιδὸς δι' ἀναλύσεως καὶ ἀναπτύξεως τῶν αὐσιωδῶν γνωρισμάτων καὶ χαρακτήρων, τῶν ὑπὸ τὴν ἀντίληψιν αὐτοῦ τιθεμένων πραγμάτων. Αἱ δὲ ἀφῃρημέναι καὶ νοσθεώρητοι ἔννοιαι ἐκ παντὸς τρόπου ν' ἀφίνωνται πρὸς διδασκαλίαν ἐν τῇ μᾶλλον ἀνεπτυγμένῃ ἡλικίᾳ καὶ εἰς ἀνωτέρας τάξεις.

3. Ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἀνάγκη ν' ἀσκῶνται ἐπιμελῶς οἱ παῖδες περὶ τὴν ἀντίληψιν καὶ αἴσθησιν τοῦ καλοῦ διὰ πραγμάτων ἢ δι' εἰκόνων φυσικῶν καὶ τεχνικῶν προϊόντων, ὁδηγουμένου ἐν ἀρχῇ ἐπιτηδείως τοῦ νοὸς εἰς ἀντίληψιν τῆς συμμετρίας καὶ τῆς ἀναλογίας τοῦ ὅλου τῶν μερῶν καὶ τῶν ὀργάνων τῶν φυσικῶν ὄντων, τῶν χρωμάτων καὶ τῆς ἐν αὐτοῖς ἁρμονίας, καὶ μετὰ ταῦτα καὶ τεχνικῶν συνθετωτέρων τοῦ καλοῦ παραστάσεων.

4. Μέλημα περίφροντι τοῦ διδασκάλου ἔστω ἡ ἐξέγερσις τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ τοῦ ἔρωτος τοῦ παιδὸς περὶ τὸ ἀγαθὸν διὰ τῆς εὐμεθόδου καὶ κατὰ μικρὸν ἀναλόγως πρὸς τὴν παιδικὴν αὐτοῦ ἀντιληπτικὴν δύναμιν καὶ πνευματικὴν ἀνάπτυξιν παραστάσεως καὶ ἐξηγήγησεως τῶν παντοίων ἐκδηλώσεων τοῦ ἀγαθοῦ. Καὶ ἐν μὲν τῇ φύσει ἡ τοῦ ἀγαθοῦ παράστασις κατορθοῦται διὰ τῆς ἐξηγήσεως, τῆς σκοπιμότητος, τῆς διαπλάσεως καὶ ἐνεργείας τῶν φυσικῶν ὄντων, καὶ τῆς ἁρμονικῆς αὐτῶν συνυπάρξεως· ἐν δὲ τῇ ἱστορίᾳ διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἐκδηλώσεων του ἀγαθοῦ ἢ ἐν τοῖς μεγάλοις κατορθώμασιν ἐνδόξων ἀνδρῶν, ἢ ἐν τῇ πολιτείᾳ, ἐν τῇ κοινωνίᾳ, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ δι' εὐμηχάνου καταδηλώσεως τῆς κοινῆς εὐημερίας καὶ εὐδαιμονίας τῶν ἀτόμων καὶ τῶν οἴκων καὶ τῶν κοινωνιῶν, τῆς πηγαζούσης ἐκ τῆς τοῦ καθήκοντος ἐπιτελέσεως τῶν ἀτόμων καὶ τῆς ἀμοιβαίας τῶν συμβιούντων ἀγάπης καὶ στοργῆς. Οὐσιώδης δὲ σκοπὸς, πρὸς ὃν ἀνάγκη νὰ κατευθύνηται ἡ διδασκαλία παντὸς μαθήματος, τεθείσθω ἡ τοῦ χαρακτῆρος διάπλασις.

5. Ἐν τῇ διδασκαλίᾳ παντὸς μαθήματος ἀνάγκη νὰ ἔχῃ ἀδιαλείπτως ὁ διδάσκαλος πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν κίνησιν τοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ παιδὸς πολυτρόπως ἀποβλέπουσαν ἀπὸ τῆς ἐνστίκτου ὀρέξεως τοῦ εἰδέναι. Ἡ διδασκαλία διὰ τοῦτο ἀνάγκη νὰ μὴ ἦνε μόνον διηγηματικὴ, ἀλλὰ μάλιστα κατ' ἐρωταπόκρισιν, προκαλουμένου καὶ ἐξεγειρομένου τοῦ πνεύματος τοῦ παιδὸς εἰς αὐτενέργειαν, ἥτις ὑποτρέφει καὶ κρατύνει τὴν νοητικὴν δύναμιν διὰ μυστηριώδους ἐξεγέρσεως, καὶ διακόπτει τὴν ἐκ τῆς μονοτόνου παθητικῆς ἀντιλήψεως ψυχικὴν νάρκην. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου τοῦ Σωκρατικοῦ μαιεύεται τρόπον τινὰ ἡ πνευματικὴ δύναμις κινουμένη εἰς ὀρθὴν παραγωγήν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν Σχολείων τοῦ τμήματος ὅπερ ἀνετέθη ὑμῖν, θέλετε ὑποβάλλει ἔκθεσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον συνοπτικὴν τῶν καθόλου πορισμάτων τῆς ἐπιθεωρήσεως καὶ τῶν καθ' ἕκαστα παρατηρήσεων ὑμῶν ἐπὶ ἑκάστου σχολείου καὶ διδασκάλου περιλαμβάνοντες τὰς παρατηρήσεις ἡμῶν κατὰ κεφάλαια, περιέχοντα τὰ κατὰ τὰ Σχολεῖα ἑκάστου δήμου χωρὶς, καὶ κατ' ἐδάφιον, ἐν ᾧ τὰ καθ' ἕκαστον ἑκάστου Σχολείου· ἐν ἰδιαιτέρᾳ δὲ ἐκθέσει ἡμιεπισήμῳ θέλετε ἀναγράψει τὰ ὀνόματα τῶν δημοδιδασκάλων καὶ τὰς περὶ τῆς ἱκανότητος αὐτῶν καὶ ἠθικῆς μορφώσεως παρατηρήσεις ὑμῶν, ἰδίως δὲ θέλετε σημειώσει τοὺς δι' ἀμάθειαν, γῆρας, ἢ δι' ἀνεπανόρθωτον ἠθικὴν διαφθορὰν ἀναξίους τοῦ ἱεροῦ ἐπαγγέλματος τοῦ διδασκάλου. Συνοπτικώτερον δὲ τὰ ἐν τῇ ἐκθέσει ὑμῶν θέλετε περιλάβει καὶ ἀναγράψει ἐν πίνακι κατὰ τὸ συνημμένον σχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις 6 Μαΐου 1880.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ν. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 7958.

Συμπληρωτικαὶ περὶ ἐπιθεωρήσεως ὁδηγίαι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς ἐκτάκτους ἐπιθεωρητὰς τῶν Δημοτικῶν Σχολείων.

Ἐπισυνάπτοντες ἀντίγραφον τῶν κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη εἰς τοὺς ἐκτάκτους ἐπιθεωρητὰς τῶν δημοτικῶν σχολείων δοθεισῶν ὁδηγιῶν, συνοψίζομεν μὲν ταύτας δι' ὀλίγων, προστίθεμεν δὲ ὅσα θεωροῦμεν ἀναγκαῖα πρὸς τὴν ὅσον ἐνεστι λυσιτελεστέραν λειτουργίαν τοῦ θεσμοῦ τῆς ἐπιθεωρήσεως.

Ὡς δὲν ἀγνοεῖτε, ἡ δημοτικὴ ἐκπαίδευσις πολλῷ ἔτι ἀπέχει παρ' ἡμῖν ὠ μόνον τῆς πλήρους, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς ἐφικτῆς τελειότητος. Αἴτια δὲ τούτου εἶναι πολλά, ὧν ἡ ἐξερεύνησις καὶ ἡ εἰλικρινὴς ἐξομολόγησις ὀφείλει νὰ ἦναι ἓν τῶν κυριωτάτων ἡμῶν ἔργων. Καὶ τὴν μὲν ἐκ τῆς ἀνικανότητος τῶν διδασκόντων κατάπτωσιν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ὀφείλετε, ἔνθα ἀπαντήσετε αὐτήν, νὰ ἐξελέγξητε μετὰ παρρησίας. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ ἡ καταγγελία μόνη τῶν ἀνικάνων· χρεία δὲ πατρικῆς φροντίδος καὶ ποδηγετήσεως τῶν φιλοτίμων καὶ τῆς εἰς αὐτοὺς ἐμπνεύσεως τῆς ἰδέας, ὅτι οὐδὲν κατορθοῦται διὰ τῆς μηχανικῆς διδασκαλίας καὶ τοῦ ψιττακισμοῦ, ἀλλ' ἡ ζωὴ καὶ τὸ μέλλον καὶ τὸ λυσιτελὲς τῆς χορηγουμένης εἰς τὰ τέκνα τοῦ λαοῦ παιδαγωγίας ἔγκειται εἰς τὴν ἐπάνοδον τοῦ διδασκάλου εἰς τὸ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

φυσικόν, εἰς τὴν διδασκαλίαν τὴν ἀπορρέουσαν ἐκ τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἐκτιμήσεως τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ νοῦ τοῦ παιδός.

Οὐχ ἧττον δὲ ἀξία τῆς ὑμετέρας προσοχῆς ὀφείλει νὰ ἦνε ἡ παρὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, ὡς μὴ ὤφελεν, ἐνιαχοῦ ἀπαντωμένη παραμέλησις τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου παράγοντος τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἔθνους. Ἡ παραμέλησις δ' αὕτη ἐκδηλοῦται διὰ τῆς παντελοῦς ἀφροντισίας περὶ τὴν οἰκοδόμησιν, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ μίσθωσιν ἰδίων καταλλήλων διδακτηρίων καὶ τοῦ ἀκαταλλήλου τῶν ὑπαρχόντων, στερουμένων πολλάκις οὐ μόνον τῶν προσηκόντων σκευῶν καὶ ὀργάνων τῆς διδασκαλίας, ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀναγκαίου φωτὸς καὶ θυρῶν καὶ θυρίδων καὶ στέγης, διδακτηρίων τέλος ὅλως ἀντιστρατευομένων πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς ὑγιεινῆς καὶ τῆς παιδαγωγικῆς.

Διδάσκετε λοιπόν, ἐπιθεωροῦντες τὰ σχολεῖα, τούς τε διδασκάλους καὶ τοὺς δημάρχους καὶ τὰς ἐπιθεωρητικὰς τῶν σχολείων ἐπιτροπάς ὁποία ἡ ὑψηλὴ ἀποστολὴ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, καὶ ὁποία ἐν τῇ ἐθνικῇ ταύτῃ λειτουργίᾳ ἡ θέσις, τὸ ἔργον καὶ τὸ καθῆκον ἑκάστου. Ζητήσατε δὲ νὰ καταδείξητε προφανῆ καὶ σεβαστὴν τὴν ἀνάγκην τῆς τηρήσεως τῶν περὶ ἐκπαιδεύσεως νόμων, καὶ ἐμπνεύσατε αὐτοῖς τὴν ἰδέαν τῆς αὐστηροτάτης τηρήσεως τοῦ μετ' οὐ πολὺ ἐφαρμοσθησομένου περὶ διδακτικῶν βιβλίων νόμου, ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου μάλιστα τὰ πλεῖστα τῶν ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις διδασκομένων μαθημάτων μέλλουσι νὰ διδάσκωνται ἄνευ βιβλίων πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ τὸ πνεῦμα τῶν μαθητῶν ἀποκτηνοῦντος μηχανισμοῦ. Περὶ δὲ ἐλέγξατε τὴν τυποκλοπίαν, καὶ πατάξατε ὅπου εὕρητε αὐτήν, ὡς τὴν χειρίστην τῶν κλοπῶν ἅτε ἀναφερομένην εἰς προϊόντα τῆς διανοίας, καὶ καταγγείλατε ἡμῖν αὐστηρῶς τοὺς ἐν γνώσει διαδιδόντας βιβλία προερχόμενα ἐκ τυποκλοπίας. Οὐχ ἧττον δὲ ἐπιστήσατε τὴν ὑμετέραν προσοχὴν εἰς τοὺς ἀπὸ τῆς αἰσχροκερδοῦς πωλήσεως διδακτικῶν βιβλίων καὶ διὰ τῆς αὐτῶν συχνῆς ἀλλαγῆς ζητοῦντας νὰ πορισθῶσιν ἄνομα κέρδη διδασκάλους.

Μηδὲ περιορίζεσθε εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν σχολείων καὶ εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῶν διδασκάλων, ἀλλὰ προσπαθήσατε νὰ εἰσχωρήσητε εἰς τὴν ἐξεύρεσιν τῶν αἰτίων, δι' ἃ ἡ δημοτικὴ ἐκπαίδευσις ἔν τισι μὲν τῶν ἐπαρχιῶν καὶ κατά τινας τῶν δήμων προοδεύει καὶ προκόπτει, ἀλλαχοῦ δὲ κεῖται ταπεινὴ καὶ παρημελημένη, ὡς ἀποδεικνύουσιν οἱ συνημμένοι ἔγχρωμοι χάρται οἱ παριστῶντες τὴν κατ' ἐπαρχίαν διάδοσιν τῶν φώτων ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πατρίδι. (*) Μετ' ἰδιαζούσης δὲ ἐπιμελείας φροντίσητε νὰ ἐξεύρητε τοὺς λόγους τῆς ταπεινῆς ἐν ταῖς πλείσταις ἐπαρχίαις τοῦ κράτους θέσεως τῆς γυναικὸς, ἥτις ὡς μήτηρ καὶ οἰκοδέσποινα εἶνε ἡ τὴν δεσπόζουσαν περὶ τὴν ἀνατροφὴν τῶν

(*) Στατιστικοὶ Πίνακες περὶ τῆς διαδόσεως τῆς Παιδείας ἐν τοῖς 13 παλαιοῖς Νομοῖς τοῦ Βασιλείου, ἐκδοθέντες ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ἀρτίως.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τέκνων κατέχουσα θέσιν. Ἀλλὰ δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ περιορίζησθε εἰς γενικὰς ἐκτραγῳδήσεις τῶν κακῶς ἐχόντων, ἀλλ' εὐχόμεθα μάλιστα, ἐκ τοῦ σύνεγγυς βλέποντες τὰ πράγματα, νὰ γνωρίζητε ἡμῖν τὰ μέσα τῆς βελτιώσεως, ὅπως ἐφαρμόζωμεν ταῦτα καθ' ὅσον εἶνε δυνατόν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 29 Ἰουνίου 1883.

Ὁ Ὑπουργὸς
Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

ΤΜΗΜΑ ΙΓ'.

ΠΕΡΙ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Ἀρ. πρωτ. 5791.

Περὶ τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν ἵνα μὴ ὦσιν αἱ αὐταὶ ὡς καὶ αἱ ἐπιθεωρητικαί.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 56 καὶ 57 τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας Β. Διατάγματος τῶν $^{4}/_{16}$ Φεβρουαρίου 1834, ὑποβαλλομένης τῆς σπουδαζούσης νεότητος εἰς ἐξέτασιν καθ' ἑκατέραν τῶν ἐξαμηνιῶν ἑκάστου ἔτους, διορίζεται ὑπὸ τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν διοικητικῶν καὶ δημοτικῶν ἀρχῶν ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ, ὑπόχρεως ν' ἀνανέγκῃ πρὸς ἡμᾶς ἁρμοδίως περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐξετάσεων, ὑποβάλλουσα καὶ ὅσας ἂν ἐγκρίνῃ παρατηρήσεις ὑπέρ τε τῆς καλῆς καταστάσεως τοῦ σχολείου καὶ τῆς ἀναπληρώσεως, εἴ τι τοιοῦτον τύχοι τῶν ἀναγκαιούντων εἰς τὸν καταρτισμὸν τῶν διδακτηρίων. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν νόμον (Κεφ. γ'.) ὑφίστανται καὶ ἐπιθεωρητικαὶ ἐπιτροπαὶ, καὶ μέχρι τοῦδε μέλη τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ἐλαμβάνοντο ἐκ τῶν τῆς ἐπιθεωρητικῆς, ἧς πρόεδρος ὁρίζεται ἐν γένει ὁ Δήμαρχος, διὰ ταῦτα κρίνοντες συντελεστικὸν εἰς τὴν σκόπιμον πορείαν τῆς προκαταρκτικῆς παιδεύσεως νὰ μὴ παρεισάγηται κώλυμά τι ἐκ φιλαυτίας ἢ μεροληψίας ἐν τῇ περὶ ἀποτελέσματος τῶν ἐξετάσεων ἐκθέσει, ἀξιοῦμεν, κ. Νομάρχα, νὰ διαβιβάσητε ἁρμοδίως πρὸς ἁπάσας τὰς ὑμετέρας ὑπαλλήλους δημοτικὰς ἀρχὰς, ὅταν προτείνωσι τοῦ λοιποῦ μέλη ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, ταῦτα νὰ μὴ ἦνε καὶ ἐν ἐνεργείᾳ μέλη ἐπιθεωρητικῆς, καθότι οὐδεὶς ἑαυτὸν δικάζων, ἀποφαίνεται περὶ τῶν πράξεών του ἀδεκάστως.

Ἀθήνησι τῇ 24 Ὀκτωβρίου 1853.

Ὁ Ὑπουργὸς
Σ. ΒΛΑΧΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀριθ πρωτ. 684.

Περὶ διορισμοῦ τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Κατὰ συνέπειαν τοῦ 56 ἄρθρου τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου, καθ' ὃ ἡ ἐξεταστικὴ τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐπιτροπὴ διορίζεται παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλ. Γραμματείας, καθυποβάλλονται ἑκάστοτε παρὰ τῶν κ.κ. Νομαρχῶν εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου ὀνομαστικοὶ κατάλογοι τῶν ὅσων εἴτε αὐτοὶ οἱ κ. κ. Νομάρχαι, εἴτε οἱ κ. κ. Ἔπαρχοι ἔκριναν ἤδη καταλλήλους ὡς μέλη τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν, χωρὶς οὐδεμιᾶς ἄλλης παρατηρήσεως, ὥστε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ξένον παντελῶς ὡς πρὸς τὴν διάγνωσιν τοῦ ποιοῦ καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν προτεινομένων, δὲν μένει εἰμὴ νὰ ἐγκρίνῃ αὐτούς, ἀφ' οὗ τὸ Νομαρχεῖον ἢ τὸ Ἐπαρχεῖον τοὺς προέκρινεν ἤδη ἀξίους. Ἵνα μὴ περιορίζηται λοιπὸν ἡ ἐνέργεια τοῦ Ὑπουργείου εἰς ἁπλῆν μόνον διατύπωσιν, ἥτις οὐδὲν ἄλλο παρὰ χρονοτριβὴν ἐπιφέρει, ἀξιοῦμεν, κ. Νομάρχα, ὥστε τοῦ λοιποῦ εἰς τοὺς καθυποβαλλομένους ἡμῖν τοιούτους καταλόγους νὰ προσεπισημειῶται καὶ ἡ ἡλικία, καὶ τὸ ἐπάγγελμα, καὶ ἡ κοινωνικὴ θέσις, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν προϊσταμένων χαρακτηριστικά· ἰδίως δὲ ἐὰν ἦνε παιδείας τινὸς ὁπωσδήποτε μέτοχοι καὶ ἐχρημάτισαν καὶ ἄλλοτε μέλη ἐφορευτικῶν εἴτε ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν, ὥστε νὰ δύναται τὸ Ὑπουργεῖον νὰ σχηματίσῃ περὶ αὐτῶν ἰδίαν τινὰ πεποίθησιν· ἐπὶ πᾶσιν, ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὸν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα προβιβασμὸν τῶν μαθητῶν συμβαίνουσιν οὐχὶ σπανίως διενέξεις μεταξὺ τῶν Ἑλληνοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκάλων, θεωροῦμεν τῶν ὧν οὐκ ἄνευ, ὥστε ὁ κατὰ τόπον Ἑλληνοδιδάσκαλος, ἤ, ὅπου ὑπάρχουσι πολλοὶ τοιοῦτοι, εἷς ἐξ αὐτῶν ὁ καταλληλότερος, νὰ ἦναι δικαιωματικῶς μέλος τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, καθὼς καὶ ὁ Ἱερεὺς τῆς ἐνορίας, ἢ μεταξὺ πολλῶν τοιούτων ὁ ἐλλογιμώτερος.

Ἀθήνησι τῇ 18 Φεβρουαρίου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΨΥΛΛΑΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 1127.

Περὶ διορισμοῦ τῶν μελῶν τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους

Παρατηροῦντες, κ. Νομάρχα, ὅτι ὅσῳ πλειότερα ὑπάρχουσι τὰ μέλη τῶν ἐξεταστικῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐπιτροπῶν, τόσῳ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ταχύτερον καὶ ἀκριβέστερον γίνονται αἱ ἐξετάσεις, ἀξιοῦμεν τοῦ λοιποῦ ὥστε διὰ μὲν τὰς πρωτευούσας τῶν νομῶν καὶ τῶν ἐπαρχιῶν νὰ προτείνωνται πρὸς τοῦτο εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἓξ μέλη, διὰ δὲ τὰς τῶν κατὰ δῆμον σχολείων τέσσαρα, ὥστε νὰ δύναται τὸ Ὑπουργεῖον νὰ σχηματίζῃ ἐξ ἐκείνων μὲν πενταμελεῖς, ἐκ τούτων δὲ τριμελεῖς τὰς ἐξεταστικὰς ἐπιτροπάς, καὶ νὰ μένῃ πάντοτε ἓν μέλος ὡς ἀναπληρωτικὸν ἑκάστης αὐτῶν.

Ἀθήνησι τῇ 10 Μαρτίου 1855

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΨΥΛΛΑΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 3003.

Περὶ τῆς ἐμπροθέσμου ἀποστολῆς τῶν ὀνομαστικῶν καταλόγων τῶν ἐξεταστικῶν Ἐπιτροπῶν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ κτλ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Κατὰ τὴν ἀπὸ 15 Ἀπριλίου π. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 2221 (*) ἡμετέραν ἐγκύκλιον, αἱ ἐξεταστικαὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐπιτροπαὶ πρέπει νὰ ἦνε πανταχοῦ ἐγκεκριμέναι καὶ ἐν πλήρει ἐνεργείᾳ τὴν 15 Ἰουνίου ἀνυπερθέτως, καὶ πρὸς τοῦτο ὡρίσαμεν τότε συγχρόνως, ὡς χρόνον ἀνυπέρβατον τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐπιτροπῶν τούτων τὴν 1 Ἰουνίου. Ἀλλ' ἐπειδή, μετ' ἀπορίας παρατηροῦμεν ὅτι, παρεκτὸς τοῦ Νομάρχου τῶν Κυκλάδων, τοῦ Λακωνίας καὶ τοῦ τῆς Ἀργολίδος, μόνον διὰ τὴν ἐπαρχίαν Ὕδρας, τῶν λοιπῶν ὅλων οἱ κατάλογοι δὲν καθυπεβλήθησαν ἡμῖν ἕως σήμερον πρὸς ἔγκρισιν, καὶ ἐκ τούτου λαμβάνομεν ἀφορμὴν νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι αἱ ἐγκύκλιοι τοῦ Ὑπουργείου, καὶ μάλιστα αἱ ἀφορῶσαι τὰ δημοτικὰ σχολεῖα, δὲν ὑπάρχουσιν ἐνδελεχῶς ὑπ' ὄψιν τοῦ Νομαρχείου, καὶ ὡς ἐκ τούτου βιαζόμεθα νὰ ἐπαναλαμβάνωμεν ἑκάστοτε ὑπομνηστικῶς τὰ κατ' αὐτὰς, ἀπασχολουμένης τῆς ὑπηρεσίας, τῆς ὁποίας τὴν ἁπλοποίησιν σκοπεύει ἐκ τοῦ ἐναντίου παντὶ σθένει ἡ Κυβέρνησις, ἐκφράζοντες τὴν λύπην ἡμῶν πρὸς τὸ Νομαρχεῖον διὰ τὴν ὀλιγωρίαν ταύτην, περιμένομεν ἐντὸς δώδεκα ἡμερῶν τοὺς ὀνομαστικοὺς τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐπιτροπῶν καταλόγους, καὶ συγχρόνως συνιστῶμεν εἰς τὸ Νομαρχεῖον καὶ δι' αὐτοῦ εἴς τε τοὺς κ. κ. Ἐπάρχους καὶ τὰ μέλη τῶν ἐπιτροπῶν τὴν κατὰ γράμμα τήρησιν τῶν διὰ τῆς ἀπὸ 25 Μαΐου 1856, καὶ ὑπ' ἀριθ. 2841 (**) ἐγκυκλίου διαταχθέντων (ἧς ἐπισυνάπτομεν ἐπὶ τούτῳ καὶ ἀνάλογα ἀντίτυπα), ἰδίως δὲ τὰς §§ 4, 7 καὶ 11, τῶν ὁποίων παρετηρήσαμεν καὶ πέρυσιν ὅτι δὲν ἐφημόσθησαν κατ' ἀκρίβειαν οἱ ὅροι.

Ἀθήνησι τῇ 9 Ἰουνίου 1858.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

(*) Ὅρα σελίδα 316 Θεσμολογίου.
(**) Ὅρα σελίδα 312 Θεσμολογίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. πρωτ. 3394.

Περὶ ἀναθέσεως τοῦ διορισμοῦ τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν εἰς τοὺς Νομάρχας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

'Εγγίζοντος τοῦ χρόνου, καθ' ὃν οἱ ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις διδασκόμενοι πρέπει, κατὰ τὸ ἄρθρον 56 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου, νὰ καθυποβληθῶσιν εἰς ἐξέτασιν, ἐκρίναμεν εὔλογον, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἄχρι τοῦδε ματαιοπονίας, ν' ἀναθέσωμεν τὸν διορισμὸν τῶν ἐξεταστικῶν 'Επιτροπῶν εἰς ὑμᾶς, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προεκδεδομένων ἤδη περὶ τούτου ἐγκυκλίων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα.

Ὑπομιμνήσκοντες ὑμῖν ἐπομένως τὰς ἀπὸ 10 Φεβρουαρίου καὶ 24 'Οκτωβρίου 1853, 18 Φεβρουαρίου καὶ 10 Μαρτίου 1855, 15 'Απριλίου 1857 καὶ 9 Ἰουνίου 1858 'Εγκυκλίους καὶ ἰδίως τὴν ἀπὸ 25 Μαΐου 1856 καὶ ὑπ' ἀριθ. 2841,(*) ἧς ἐπισυνάπτομεν ἐνταῦθα ἱκανὰ ἀντίτυπα, ἀνατιθέμεθα ὑμῖν τὴν ἔγκρισιν μὲν τῶν ὑπὸ τῶν 'Επάρχων τῆς καθ' ὑμᾶς περιφερείας καθυποβληθησομένων ὑμῖν ὀνομαστικῶν καταλόγων, ἐξ ὧν θέλουσι συστηθῇ ἐξεταστικαὶ ἐπιτροπαί, τὸν διορισμὸν δὲ τὸν εἰς τὴν ἄμεσον ὑμῶν ἁρμοδιότητα ὑπαγομένων, καὶ ἀξιοῦμεν ὥστε νὰ καταβληθῇ ἡ δέουσα φροντὶς, ὅπως οἱ ἐκλεχθησόμενοι μὴ μόνον ὦσιν ἄξιοι τοῦ ἀνατεθησομένου αὐτοῖς ἔργου, τὴν σπουδαιότητα τοῦ ὁποίου δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι δεόντως ἐκτιμᾶτε, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐμμένωσι μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης προσεδρείας εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ, περὶ οὗ ὅμως ἔχομεν δυστυχῶς ἐκ τῶν προηγουμένων ἀφορμὴν νὰ ἀμφιβάλλωμεν.

'Εν 'Αθήναις τῇ 17 Μαΐου 1866.

Ὁ Ὑπουργὸς
Μ. ΡΟΥΦΟΣ.

'Αριθ. πρωτ. 2702.

Περὶ ἐκλογῆς ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν διὰ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ 'Επάρχους τοῦ Κράτους

'Επειδὴ μετὰ δύο μῆνας ἄρχονται αἱ ἐνιαύσιοι ἐξετάσεις τῶν δημοτικῶν σχολείων, ὑπενθυμίζομεν ὑμῖν τὰς ἐπανειλημμένας περὶ τούτου ἐγκυκλίους τοῦ ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, καὶ ἰδίως τὴν ἀπὸ

(*) ὅρα σελίδα 310, 302, 303—4, 316—17, 304, 312—16 Θεσμολογίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

25 Μαΐου 1856 καὶ ὑπ' ἀριθ. 2841 καὶ ἀπαιτοῦμεν τὴν πλήρη αὐτῶν ἐφαρμογήν, καθότι ἄλλως αἱ ἐξετάσεις αὗται οὐδὲν ἔχουσι πρακτικὸν ἀποτέλεσμα, καὶ γίνονται μόνον διὰ τὸν τύπον. Καὶ ἐπειδὴ τὰ ἰδιωτικὰ ἰδίως ἐκπαιδευτήρια ἐνεργοῦσι συνήθως τὰς ἐξετάσεις αὐτῶν πολὺ προϊμώτερον τῶν δημοσυντηρήτων, καὶ ὡς ἐκ τούτου συμβαίνει ὥστε οὐδέποτε σχεδὸν νὰ παρευρίσκηται εἰς αὐτὰς ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ, καὶ οὐχ ἧττον ἀπολυτήρια ἐκδίδονται αὐθαιρέτως ὅλως καὶ ἀνεξελέγκτως, καὶ ἐπομένως εἰς τὰ βάθρα τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων συμπυκνοῦνται μαθηταὶ πάντῃ ἀκατάρτιστοι, καὶ ἡ ἡμιμάθεια κατ' ἔτος πολλαπλασιάζεται τοιουτοτρόπως, σπεύσατε νὰ διατάξητε ἀμέσως τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν, κατὰ τὰς περὶ τούτου ἐγκυκλίους, εἰς τρόπον ὥστε περὶ τὰ τέλη τοῦ παρόντος μηνὸς νὰ ἦνε πανταχοῦ διωρισμέναι αὗται, καὶ νὰ ἐκλίπῃ τοὐλάχιστον ἡ πρόφασις τῶν καπηλευομένων τὴν διδασκαλίαν. Γνωστοποιήσατε δὲ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐγκαίρως τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐξετάσεων τῶν τε δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν σχολείων, καθὼς καὶ τοὺς διδασκάλους ἐκείνους, ὅσοι ἐνήργησαν τὰς ἐξετάσεις τοῦ σχολείου των χωρὶς τῆς παρουσίας τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 2 Μαΐου 1870.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Δ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ.

ΤΜΗΜΑ ΙΔ'.

ΠΕΡΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Ἀριθ. πρωτ. 7538.

Περὶ τῶν ἐξετάσεων τῶν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Συμφώνως μὲ τὸ 56, 57 καὶ 58 ἄρθρον τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, προσκαλεῖσθε, κ. Νομάρχα, νὰ ἐνεργήσητε διὰ νὰ καθυποβληθῇ ἡ εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα τοῦ νομοῦ σας σπουδάζουσα νεολαία εἰς τὰς δεκαπέντε ἡμέρας πρὶν τοῦ Πάσχα, ἢ εἰς τὰς ὀκτὼ ἡμέρας μετέπειτα εἰς τὴν πρώτην καθ' ἑξαμηνίαν δημοσίαν ἐξέτασιν. Ἡ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ ἑκάστου τόπου εἰμπορεῖ νὰ ἐκλέξῃ ἐντὸς αὐτῆς τῆς προθεσμίας, τὴν ἁρμοδιοτέραν διὰ τὴν κοινότητα ἡμέραν, προτιμῶσα εἰ δυνατὸν ἑορτάσιμόν τινα ἡμέραν· μόλοντοῦτο ἀναγκαῖον εἶναι, κύριε Νομάρχα, νὰ προφθάσωσιν εἰς τὴν Γραμματείαν ὅλαι αἱ κατὰ τὸ 57 ἄρθρον περὶ τῶν ἐξετάσεων ἀναφοραὶ ἀπὸ μὲν τὴν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Στερεὰν Ἑλλάδα καὶ τὴν Πελοπόννησον ἕως τὴν πρώτην, ἀπὸ δὲ τὰς νήσους ἕως τὴν 15 τοῦ Μαΐου 1835.

Μέλη τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν διορίζει ἡ Γραμματεία δι' αὐτὴν τὴν ἐξέτασιν τοὺς ἐπιτοπίους τῶν σχολείων ἐπιτρόπους ἢ ἐφόρους, προεδρευομένους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐξετάσεως παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἢ τοῦ εἰρηνοδίκου. Εἰς τοὺς τόπους ὅπου δὲν ὑπάρχουν εἰσέτι ἔφοροι ἢ ἐπίτροποι τοῦ σχολείου θέλετε φροντίσει νὰ ἐκλεχθῶσιν ἐπίτροποι παρὰ τῶν κοινοτήτων ἀπὸ τοὺς πλέον φρονίμους, πεπαιδευμένους καὶ φιλομούσους κατοίκους.

Προσκαλεῖσθε νὰ δώσητε εἰς τὰς ἐξεταστικὰς ἐπιτροπὰς καὶ διδασκάλους περὶ τῆς ἐξετάσεως τὰς ἀκολούθους ὁδηγίας.

Ἡ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ συνεννοουμένη μετὰ τοῦ διδασκάλου ἔχει νὰ φροντίσῃ νὰ γείνῃ ἡ ἐξέτασις μὲ τὴν ἀνήκουσαν κοσμιότητα καὶ πομπήν, προσκαλοῦσα τὰ μέλη τῶν πολιτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν, τοὺς καθηγητὰς καὶ διδασκάλους ἀνωτέρων σχολείων, καὶ τοὺς γονεῖς νὰ παρευρεθῶσιν.

Ἡ ἐξέτασις δὲ πρέπει νὰ συνίσταται εἰς δύο· πρῶτον εἰς τὸ νὰ ἀποδώσῃ ὁ διδάσκαλος λόγον εἰς τὸν δῆμον περὶ τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ τρόπου τῆς διδασκαλίας, περὶ τῶν παραδιδομένων μαθημάτων καὶ τῶν προόδων τῶν μαθητῶν του εἰς τὸ παρελθὸν ἑξάμηνον, καὶ δεύτερον εἰς τὸ νὰ πληροφορήσῃ τοὺς παρόντας διὰ τῶν εἰς τὴν κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐξετάσεως διδομένων πρακτικῶν δειγμάτων περὶ τῆς ὀρθῆς καὶ δικαίας κρίσεώς του, καὶ ἑπομένως εἰς τὸ νὰ βραβεύσῃ ἡ ἐπιτροπὴ τοὺς ἀριστεύσαντας.

Προηγουμένως λοιπὸν τῆς ἡμέρας τῆς ἐξετάσεως ἔχει πρὸς τοῦτο ἕκαστος διδάσκαλος νὰ ἐρευνήσῃ καὶ νὰ ἐκτιμήσῃ ἀπὸ τοὺς καταλόγους καὶ σημειώσεις του τῆς περασμένης ἑξαμηνίας ποῖος ἦτο εἰς τὸ σχολεῖον εἰς τὰς καθημερινὰς γυμνάσεις ὁ ἐπιμελέστερος καὶ ἀξιώτερος, λαμβάνων συνεχῶς τὸν πρῶτον τόπον εἰς τὴν τάξιν του, ποῖος ἔκαμεν εἰς ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα τὰς μεγαλειτέρας προόδους, καὶ ἐπροβιβάσθη περισσότερον, ποῖος εἰς τὸ ἓν μάθημα, ποῖος εἰς τὸ ἄλλο, ποῖος ἦτο ὁ πλέον κόσμιος, ποῖος εἶχε τὰ τετράδιά του π. χ. τῆς καλλιγραφίας κτλ. καθαρώτερα καὶ εὐμορφότερα γραμμένα κτλ. καὶ κατ' ἐξοχὴν κατὰ τὰ διδόμενα ταύτης τῆς ἐν συνειδήσει γενομένης ἐρεύνης καὶ συγκρίσεως πρέπει νὰ διακριθῶσι καὶ νὰ προσδιορισθῶσιν οἱ ἀριστεύοντες μαθηταί, καὶ κατ' αὐτὰ πρέπει νὰ ὁδηγηθῇ ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν βράβευσιν διὰ νὰ γένῃ δικαία καὶ ἡ ἐξέτασις τῷ ὄντι ὠφέλιμος εἰς τοὺς μαθητάς, διότι τοιουτοτρόπως θέλει ἔχει ἐπήρειαν ἡ παρ' αὐτῆς προξενηθεῖσα ἅμιλλα εἰς ὅλα τὰ καθημερινὰ μαθήματα τῶν σπουδαζόντων, ἐπειδὴ γνωρίζουν, ὅτι κάθε ἐπιμέλεια καὶ προκοπὴ θέλει διακριθῇ, καὶ αὐξήσει τόσον περισσότερον τὸν ἔπαινόν των.

Διὰ τοῦτο εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐξετάσεως κοινοποιεῖ ὁ διδάσκαλος,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀφοῦ δώσει πρῶτον λόγον περὶ τῆς γενικῆς καταστάσεως τοῦ σχολείου, τῶν μαθημάτων κτλ. τὰ διδόμενα τὴς ἀναφερομένης ἐρευνήσεώς του, ὀνομάζων τοὺς ἀριστεύσαντας εἰς ἕκαστον μάθημα πρῶτον, καὶ ὕστερον ἴσως τοὺς δευτερεύσαντας κατὰ τὴν ἱκανότητά των, καὶ μετέπειτα ἀρχίζει ὁ ἴδιος τὸ δεύτερον μέρος τῆς ἐξετάσεως ἐρωτῶν ἢ γυμνάζων τοὺς μαθητὰς κατὰ χορούς, καὶ ἰδιαιτέρως διὰ νὰ ἴδωσιν οἱ παρόντες τὸν ἐδικόν του τρόπον καὶ τὴν ἱκανότητα τοῦ διδάσκειν, καὶ νὰ πληροφορηθῶσιν ὅτι ἡ ἱκανότης καὶ ἀξιότης τῶν μαθητῶν συμφωνεῖ μὲ τὸν περὶ αὐτῆς λόγον του. Πρέπει δὲ νὰ ἐξετάσῃ εἰς ὅλα τὰ εἰς τὴν ἐσχάτην ἐξαμηνίαν περασμένα μαθήματα, προβάλλων συγχρόνως εἰς τὴν θεώρησιν τῶν παρόντων ὅλα τὰ γεγραμμένα τετράδια τῶν διαφόρων μαθημάτων· εἰς τὴν προφορικὴν ἐξέτασιν ὅμως δὲν εἶναι συγχωρημένον νὰ ἐπέμβῃ κανείς, πάρεξ μόνον ἡ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπή, ἤτις διὰ νὰ πληροφορηθῇ, ὅτι δὲν εἶνε τίποτε προμελετημένον, ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ κάμῃ ἀναλόγως εἰς τὰ ἀντικείμενα τῆς ἐξετάσεως ἀναμεταξὺ ἐρωτήσεις καὶ νὰ δώσῃ προβλήματα.

Μία ἐξέτασις οὕτω γενομένη εἰμπορεῖ νὰ δείξῃ τῷ ὄντι τὰς προόδους τῶν μαθητῶν, καὶ νὰ παρακινήσῃ εἰς διαρκοῦσαν ἅμιλλαν, ἐν ᾧ ἡ μόνον περὶ τῶν προχείρως γινομένων δειγμάτων τῆς ἱκανότητος ἐξέτασις ἀπατᾷ πολλὰ συχνάκις καὶ βλάπτει τὴν ἅμιλλαν καὶ τὸ ἠθικόν, διότι πολλάκις οἱ ἀξιώτεροι δὲν ἐπιτυχαίνουν εἰς αὐτὴν ἐξ αἰτίας δειλίας, ἀσθενείας αἰδοῦς, ἢ ἄλλου τινὸς ἐμποδίου. Διὰ τοῦτο πρέπει ἀκόμη νὰ ἦνε ἡ βάσις τῆς περὶ ἀριστείας κρίσεως οἱ κατάλογοι καὶ αἱ σημειώσεις τοῦ διδασκάλου, καὶ νὰ προσέχωσιν αἱ ἐξεταστικαὶ ἐπιτροπαί, καὶ τότε ἀκόμη νὰ μὴ ἀπατηθῶσιν εἰς τὴν προφορικὴν ἐξέτασιν καὶ ἀδικηθῶσιν οὕτω καὶ ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ μαθητής.

Εἰς τὴν ἀναφορὰν πρὸς τὴν Γραμματείαν πρέπει νὰ σημειῶται ὁ εἷς ἕκαστον τῶν εἰς τὸ σχολεῖον παραδοθέντων μαθημάτων ἀριστεύσας, καθὼς καὶ ὁ πλέον εὔτακτος καὶ κόσμιος μαθητὴς μὲ τὸ ὄνομα, ἡλικίαν, πατρίδα, γονεῖς καὶ τὸ ἐπάγγελμά των· διὰ νὰ καταγραφῶσιν εἰς τὸν κατάλογον ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι θέλουν προτιμηθῆ εἰς χηρευσάσας ἀνεξόδους θέσεις ἢ σιτηρέσια ἀνωτέρων διδακτικῶν καταστημάτων.

Τοῦτο τὸ προτέρημα, τὸ ὁποῖον προτείνει ἡ πατρικὴ Κυβέρνησις τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, εἶνε, τὸ ἁρμοδιώτερον διὰ νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς γονεῖς νὰ ἐπιμελῶνται τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν τέκνων των συμφώνως μὲ τὸν διδάσκαλον, καὶ νὰ ἀνταμείβωνται πρεπόντως ἡ σταθερὰ ἐπιμέλεια καὶ ἡ προκοπή.

Ἂν ἐξεταστική τις ἐπιτροπὴ ἐπιθυμῇ νὰ βραβεύσῃ μὲ δῶρόν τι τοὺς ἀριστεύσαντας, εἶνε φρόνιμον νὰ ἀποφύγῃ τὸ νὰ δώσῃ βραβεῖα χρησιμεύοντα μόνον πρὸς ἐπίδειξιν, ὡς ἐγκόλπια καὶ τὰ τοιαῦτα, τὰ ὁποῖα εἶνε μόλις ἁρμόδια δι' ἀνήλικα καὶ ἀρχάρια, ὅσα δὲν εἰμποροῦν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νὰ ὠφεληθῶσιν ἀπὸ καταλληλότερα, διότι ὅταν οἱ μαθηταὶ ἦνε ἀρκετὰ προχωρημένοι, συμφέρει διὰ τὸ ἠθικὸν καὶ διὰ τὴν προκοπήν των νὰ βραβεύωνται μὲ βιβλία ἢ ἄλλα χρήσιμα πράγματα, τὰ ὁποῖα θέλουν διεγείρει ὡσαύτως τὴν φιλοτιμίαν καὶ ἄμιλλαν, καὶ χρησιμεύσει συγχρόνως πρὸς μελλούσας σπουδάς, τὰ ὁποῖα καὶ συμφωνοῦν καλλίτερον μὲ τὴν σημερινὴν κατάστασιν τῆς Ἑλλάδος. ἥτις ὑπαγορεύει μεγίστην οἰκονομίαν ἐξόδων πρὸς μέγιστον ὄφελος, καὶ ἀπαγορεύει αὐστηρῶς ἀνωφελῆ καὶ ματαίαν ἐπίδειξιν.

Διὰ τοῦτο προκρίνει ἡ Γραμματεία εἰς τοὺς εἰς τὰ μαθήματα τῆς Ἱερᾶς κατηχήσεως, τῆς ἀναγνώσεως καὶ τῆς Ἱερᾶς ἱστορίας ἀριστεύσαντας μαθητάς, καθὼς καὶ εἰς τοὺς φρονιμωτέρους καὶ εὐτακτοτέρους εὔμορφόν δεμένον τι βιβλίον ἀνάλογον τῆς προκοπῆς ἢ τοῦ μαθήματος εἰς τὸ ὁποῖον ἠρίστευσαν, καὶ εἰς τὸ περικάλυμμα τοῦ ὁποίου νὰ ἦνε τυπωμένον εἰ δυνατὸν μὲ χρυσᾶ γράμματα ἢ μέσα εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ἦνε γραμμένον παρὰ τοῦ Δημάρχου ἢ τῶν Ἐφόρων «δημόσιον βραβεῖον προκοπῆς ἕνεκα εἰς τὴν κατήχησιν» ἤ, «εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, γραφὴν κτλ.» Εἰς τὸ βραβεῖον τοῦ φρονιμωτέρου δέ, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἦνε κατ' ἐξοχὴν τὸ Εὐαγγέλιον «δημόσιον βραβεῖον σωφροσύνης καὶ εὐταξίας ἕνεκα.»

Διὰ νὰ ἔχῃ δὲ ἡ ἐξέτασις καὶ ἡ βράβευσις τὴν παρακινητικὴν ἐπήρειαν εἰς ὅλους τοὺς μαθητὰς τοῦ σχολείου, πρέπει ἀφ' οὗ ἀναμειφθῶσιν οἱ ἀριστεύσαντες ὅλων τῶν μαθητῶν, οἱ ὁποῖοι θέλουν εἶσθαι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ τῆς ἀνωτέρας κλάσεως μόνον, νὰ δημοσιευθῶσι καὶ τὰ ὀνόματα ἐκείνων ὅσοι ἐπέδοσαν πλειότερον εἰς ἑκάστην τῶν ἑπτὰ κατωτέρων τάξεων, καὶ νὰ λάβωσι καὶ βραβεῖόν τι, ὅμως χωρὶς ἐπιγραφήν, οἷον τέτραδα καλοῦ χαρτίου, γραφίδας, μολυβδοκόνδυλα, κονδυλοφόρους, μαχαιρίδια, βιβλιάρια κτλ. ἀναλόγως τῶν πόρων ἑκάστης κοινότητος, διότι τοῦτο θέλει παρακινήσει ἕκαστον μαθητὴν τοῦ σχολείου εἰς ἄμιλλαν, διότι προβλέπει καὶ ἐλπίζει ὅτι ἂν ἐπιμελῆται καὶ αὐτὸς κατὰ τὰς δυνάμεις του θέλει διακριθῆ καὶ ἀναμειφθῆ ἀναλόγως.

Ἐλπίζει ἡ Γραμματεία ὅτι κάθε κοινότης θέλει φιλομούσως φροντίσει νὰ προετοιμασθῶσι πρεπόντως τὰ διδακτήρια διὰ τὴν ἐξέτασιν καὶ κάμει, ὥστε αὕτη ἡ ἡμέρα νὰ γείνῃ χαρμόσυνος διὰ τὸν διδάσκαλον καὶ τὸν μαθητήν.

Προσκαλεῖσθε, κύριε Νομάρχα, νὰ συνοδεύσητε τὰς περὶ ἐξετάσεων ἀναφοράς σας μὲ τοὺς κατὰ τὸ ἐσώκλειστον παράδειγμα καταστατικοὺς ἐλέγχους περὶ ἑκάστου δημοτικοῦ σχολείου τοῦ νομοῦ σας περιέχοντας τὰς ζητουμένας πληροφορίας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Ἰανουαρίου 1835.

Ὁ Γραμματεύς
Ι. ΡΙΖΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. πρωτ. 866.

Περὶ τῶν χρεῶν τῶν διδασκάλων καὶ τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν εἰς τὰς ἐξετάσεις

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐκ παρατηρήσεων ὀρθῶν πληροφορηθέντες ὅτι εἶνε ἐπάναγκες ὁ ἔλεγχος τῶν γινομένων ἐξετάσεων τῶν δημοδιδασκαλείων νὰ γίνηται ἐξ ἀντιπαραβολῆς καὶ ἐπιγνώσεως, ὅπως ἀποφέρωνται εὐκταῖα τῶν πόνων τῶν τε διδασκόντων καὶ τῶν διδασκομένων ἀποτελέσματα, ἐκρίναμεν συμφέρον καὶ ὀρθὸν νὰ συστήσωμεν εἰς ὑμᾶς τὴν ἀκριβῆ τῶν ἑξῆς ἐφαρμογὴν εἰς ἅπαντα τὰ ἐν τῷ καθ' ὑμᾶς νομῷ δημοδιδασκαλεῖα ἀμφοτέρων τῶν φύλων δημόσιά τε καὶ ἰδιωτικά.

Α'. Οἱ δημοδιδάσκαλοι κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τῶν ἐξετάσεων, πρὶν ἢ γείνῃ αὐτῶν ἔναρξις, νὰ παραδίδωσι πρὸς τὴν ἐξεταστικὴν ἐπιτροπὴν κατάλογον τῶν ἐξετασθησομένων μαθητῶν, εἰς ὃν νὰ ἐμφαίνηται ἀναγραφὴ τῶν ὅσων παρεδόθησαν καὶ εἰς ἃ μέλλουσι νὰ ἐξετασθῶσι μαθήματα, καὶ μέχρι τίνος κεφαλαίου καὶ παραγράφου ἑκάστου αὐτῶν ὁριστικῶς, ὅπως ἐν ταῖς ἐπιούσαις ἐξαμηνιαίαις ἐξετάσεσι καταφαίνηται ἀριδήλως ἡ γινομένη πρόοδος.

Β'. Τὰ μέλη τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς πρέπει νὰ ἦνε τὰ αὐτὰ δι' ἀμφοτέρας τὰς κανονισμένας ὑπὸ τοῦ νόμου ἐξετάσεις τοῦ ἐνιαυτοῦ. Ἐν δὲ τῇ ἀποθέσει τῆς ἀρχῆς ταύτης νὰ παραδίδωσιν εἰς τὰ νέα μέλη τοὺς καταλόγους τοῦ δημοδιδασκάλου ἐπιθεωρημένους ὑπ' αὐτῶν, ὅπως λαμβάνωσιν αὐτοὺς ὑπ' ὄψιν ἡ διάδοχος ἐπιτροπὴ ἐν ταῖς καθηκούσαις ἐξετάσεσιν.

Γ'. Τὰ μέλη τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς πρέπει νὰ ἦνε ἐκ τῶν νοημονεστέρων τοῦ δήμου, συμπεριλαμβανομένου ἀείποτε καί τινος τῶν εὐπαιδευτοτέρων κληρικῶν.

Γνωρίζοντες, κ. Νομάρχα, ὅτι καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ ἐπαξίως ἐκτιμᾶτε ἡλίκα τὰ προσδοκώμενα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοιούτων περὶ τὰς ἐξετάσεις ἀρχῶν καλά, δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θέλετε συμμορφωθῆ πρὸς τὴν παροῦσαν ἡμῶν διαταγὴν καὶ προσκαλέσει ἁρμοδίως ὄντινα ἀνήκει νὰ ἐνεργήσῃ πιστῶς τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα ἐνταῦθα.

'Αθήνησι τῇ 10 Φεβρουαρίου 1853.

'Ο Ὑπουργὸς
Σ. ΒΛΑΧΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀριθ. πρωτ. 11726.

Περὶ τῆς μὴ ἀποστολῆς καλλιγραφικῶν δειγμάτων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἔθει ἐπικρατήσαντι ἑπόμενοι ἢ καὶ διαταγῇ τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑπουργείου, διευθύνετε πρὸς αὐτὸ ἑκάστοτε, κύριε Νομάρχα, μετὰ τῶν ἐκθέσεων τῶν ἐπὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν καὶ τοῦ μαθητολογίου τῶν σχολείων, καὶ καλλιγραφικὰ ἢ ἄλλως καλλιτεχνικὰ δείγματα τῶν διδασκομένων παίδων. Παρατηροῦντες ὅτι ταῦτα, ὅσῳ χρησιμεύουσιν εἰς τὰς ἐξεταστικὰς ἐπιτροπάς, αἵτινες ἐκ τοῦ σύνεγγυς δύνανται νὰ σχηματίσωσιν ἐξ αὐτῶν, παραβάλλουσαι μάλιστα τὰ τοῦ παρελθόντος πρὸς τὰ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, πεποίθησιν περὶ τῆς προόδου ἢ μὴ τῶν μαθητευομένων, τόσῳ ἄχρηστα καταντῶσιν εἴς τε τὸ ὑπουργεῖον καὶ τὸ Διευθυντήριον, τὸ ὁποῖον, ἔχον πᾶσαν εἰς τὰς ἐπιτροπὰς ἐμπιστοσύνην, οὔτε πρόθεσιν οὔτε καιρὸν ἔχει νὰ ἐξελέγχῃ ἐξ ἀντιπαραθέσεως τὰς ἐνδεχομένας παραβάσεις, ἀνατεθειμένου ἄλλως τε τούτου εἰς τὰς Διοικητικὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐφορευτικὰς ἐπιτροπάς, περὶ τῆς δραστηριότητος τῶν ὁποίων οὐδεμίαν ἔχει ἀφορμὴν τὸ Ὑπουργεῖον νὰ διστάζῃ, προσκαλοῦμεν ὑμᾶς, κύριε Νομάρχα, νὰ μὴ διευθύνητε τοῦ λοιποῦ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, εἰμὴ μόνας τὰς ἐκθέσεις τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν καὶ τοὺς καταλόγους μετὰ τῆς βαθμοθετήσεως τῶν μαθητευομένων· τὰ δὲ καλλιγραφικὰ καὶ ἄλλα δείγματα τῆς πρόδου αὐτῶν νὰ μένωσιν ἐναποτεθειμένα εἰς τὸ σχολεῖον ὑπὸ τὴν σφραγῖδα τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἵνα χρησιμεύσωσιν ὡς ἀποδείξεις τῆς προκοπῆς τῶν μαθητῶν εἰς τας ἐξετάσεις τοῦ ἐφεξῆς ἔτους, ἀντιπαραβαλλόμενα· ἐκτὸς μόνον ὅταν ἔξοχόν τι εὐχειρίας καλλιτέχνημα δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὡς ἀπόδειξις σπανίας πρὸς καλλιτεχνίαν δεξιότητος, καὶ νὰ προκαλέσῃ τὴν βράβευσιν τοῦ μαθητοῦ, τὸν ὁποῖον ἐπὶ τούτῳ θέλει συνιστᾷ τὸ Νομαρχεῖον.

Ἀθήνησι τῇ 14 Δεκεμβρίου 1854.

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΨΥΛΛΑΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 4840.

Περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ ῥαβδισμοῦ καὶ περὶ διανομῆς βραβείων εἰς τοὺς ἀριστεύοντας κατὰ τὰς γενικὰς ἐξετάσεις μαθητάς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ, καθὼς γνωρίζετε, κ. Νομάρχα, ἡ καλῶς ἐννοουμένη παι-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δεία δὲν συνίσταται μόνον εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῶν γραμμάτων, ἀλλὰ κυρίως εἰς τὴν δι' αὐτῶν ἐπίγνωσιν τῶν κοινωνικῶν καθηκόντων καὶ τὴν τῶν ἠθῶν ῥύθμισιν, θεωροῦντες οὐσιωδέστατον νὰ διευθύνωμεν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τοὺς διδασκομένους παῖδας οὐχὶ ἐπισείοντες αὐτοῖς τὴν ῥάβδον, ἀλλὰ πολὺ ἀνθρωπινώτερον, προτείνοντες αὐτοῖς ἔντιμόν τι βραβεῖον, πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ ὁποίου ἀτενίζοντες, νὰ ῥυθμίζωσιν ἑαυτοὺς δι' ὅλου τοῦ ἔτους, παραγγέλλομεν δι' ὑμῶν τοῖς ἑκασταχοῦ διέπουσι τὰς δημοτικὰς ἀρχάς, ἵνα ἐν τοῖς ἐτησίοις αὐτῶν προϋπολογισμοῖς περιλαμβάνωσιν ἀπὸ τοῦδε καὶ ποσότητά τινα (30=50 δραχμῶν, ἢ καὶ πλειότερον, ἐὰν ἐπιτρέπωσι τοῦτο τὰ μέσα τοῦ δήμου) πρὸς ἀγορὰν εἴτε βιβλίων καταλλήλων, εἴτε ἐργαλείων ἐπιστημονικῶν, σφαιρῶν γεωγραφικῶν καὶ τῶν τοιούτων καὶ τὸ γέρας τοῦτο, προκηρυττόμενον εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ σχολειακοῦ ἔτους, καὶ ἐπιγραφόμενον *βραβεῖον χρηστοηθείας*, νὰ δίδηται μετὰ πλείστης ἐπισημότητος ἐνώπιον τῶν διδασκάλων καὶ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὸν ἀξιώτερον τούτου κριθησόμενον μαθητὴν κατὰ τὰς ἐξετάσεις, καθ' ἃς περὶ τούτου θέλομεν δώσει ὁδηγίας εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους, ἀναγγελλομένων τῶν ὀνομάτων τῶν ἑκάστοτε βραβευομένων εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπερ θέλει φροντίζει νὰ δημοσιεύῃ αὐτὰ καὶ διὰ τῶν ἐφημερίδων, καὶ νὰ δεικνύῃ καὶ δι' ἄλλων ἐνθαρρυντικοτέρων μέσων τὴν εὐαρέσκειαν αὐτοῦ πρὸς αὐτούς τε καὶ τοὺς γονεῖς αὐτῶν καὶ διδασκάλους.

Ἀθήνησι τῇ 10 Ὀκτωβρίου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ πρωτ. 2811.

Περὶ τοῦ πῶς καὶ πότε πρέπει νὰ γίνωνται αἱ ἐνιαύσιαι ἐξετάσεις τῶν δημοτικῶν σχολείων καὶ περὶ τῶν καθηκόντων τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Σπουδαίως προνοήσας ὁ περὶ δημοδιδασκαλίας Νόμος περὶ τῶν ἐξετάσεων τῶν ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις μαθητευομένων, ὥρισεν ἐν ἄρθροις 56, 57 καὶ 58, ἵνα μετὰ πᾶσαν ἐξαμηνίαν καθυποβάλληται ἡ σπουδάζουσα νεολαία εἰς ἐξέτασιν, διοριζομένης ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπῆς καὶ ὁριζομένου τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τόπου κτλ.

Κατὰ συνέπειαν τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ Νόμου ἐξεδόθη τῇ 28 Ἰανουαρίου τῷ 1835 (*) παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Γραμματείας ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς Νομάρχας, διαγράφουσα προσέτι καὶ

(*) ὅρα σελίδα 306—9 Θεσμολογίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὸν τρόπον τῶν ἐξετάσεων τούτων. Ὁ δὲ τῆς μεθόδου ὁδηγὸς ἐν σελ. 72 κ. ε. διεσάφησεν ἀρκούντως τὰ κατὰ τὰς ἐξετάσεις ταύτας.

Συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις ταύτας ὀφείλοντες νὰ διαγράψωμεν τὸν χρόνον, τὸν τόπον καὶ τὸν τρόπον τῶν ἐφετεινῶν ἐξετάσεων, καὶ παρατηροῦντες ὅτι, διαφόρων ἕνεκα τοπικῶν περιστάσεων, ἀδύνατον νὰ ὁρισθῇ ὁ αὐτὸς δι' ἅπαντα τὰ σχολεῖα τοῦ Κράτους χρόνος, θεωροῦντες ὅμως ἀφ' ἑτέρου ὅτι, διὰ τὴν σύγχρονον ἔναρξιν τοῦ σχολιακοῦ ἔτους εἰς ὅλα τὰ ἀνωτέρω ἐκπαιδευτήρια ὁ χρόνος οὗτος δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς εἴκοσι πρώτας ἡμέρας τοῦ Αὐγούστου, ἐπιστέλλομεν ὑμῖν τὰ ἑξῆς.

1). Περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἰουλίου μηνὸς ἀνυπερθέτως πρέπει νὰ ἦνε ἀπηναχρῦ ἐγκεκριμέναι αἱ ἐξεταστικαὶ ἐπιτροπαί, καθυποβαλλομένων ἐν καιρῷ τῶν πρὸς τοῦτο ἁρμοδίων προσώπων εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ Ὑπουργείου, καθ' ὃν τρόπον προδιέλαβεν ἡ ἀπὸ 18 Φεβρουαρίου π.ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 684 (*) ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα.

2). Ἀπὸ τῆς 5 Αὐγούστου μέχρι τῆς 23 τοῦ αὐτοῦ, καθ' ὁποιανδήποτε Κυριακὴν ἢ ἑορτὴν ἐγκρίνῃ ἡ ἐπιτόπιος διοικητικὴ καὶ δημοτικὴ Ἀρχὴ μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς τε ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῶν ἁρμοδίων δημοδιδασκάλων ἄρχονται αἱ ἐξετάσεις τοῦ σχολείου, προαναγγελομένης διὰ τῶν ἐντοπίων ἐφημερίδων ἢ διὰ τοιχοκολλήτου ἀγγελίας μίαν τοὐλάχιστον ἑβδομάδα πρότερον τῆς ἡμέρας καὶ τῆς ὥρας.

3). Ὅπου ὑπάρχουσι δύο ἢ πλειότερα σχολεῖα, τὰ μέλη τῶν ἐπιτροπῶν πρέπει νὰ ἦν' ἀναλόγως διπλάσια ἢ τριπλάσια, ὥστε, διαιρούμενα εἰς τμήματα, νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὰς συγχρόνως γενομένας ἐξετάσεις τῶν διαφόρων τούτων σχολείων.

4). Τὰ ἰδιωτικὰ σχολεῖα ὑπάγονται κατὰ τὸν Νόμον εἰς τὴν αὐτὴν τῶν ἐτησίων ἐξετάσεων ἐξέλεγξιν, καὶ ἐπομένως εἰς τὴν τῶν αὐτῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν εὐθύνην.

5). Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἀπὸ 20 Ἰουνίου π.ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 2647(**) ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου ἡ δι' ἀλλήλων ἐπιτήρησις τῶν δημοδιδασκάλων ὁριζομένη ὑπὸ τοῦ Νόμου (ἄρθρ. 21) πρέπει νὰ ἐνεργῆται τοὐλάχιστον ἅπαξ τοῦ ἔτους, ἐὰν δὲν ἦν' εὔκολον καθ' ἑξαμηνίαν, αἱ ἡμέραι τῶν ἐξετάσεων τῶν ἐν τῷ νομῷ σχολείων νὰ προσδιορίζωνται τοιουτοτρόπως, ὥστε ὁ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ νομοῦ δημοδιδάσκαλος, ἀφοῦ πρῶτος τελειώσῃ τὰς ἐξετάσεις του, νὰ δύναται, περιερχόμενος τὰς ἀμέσως ἑπομένας δεκαπέντε τῶν διακοπῶν ἡμέρας, νὰ παρευρίσκηται εἰς τὰς ἐξετάσεις τῶν τε ἐν τῇ νομαρχιακῇ περιφερείᾳ, καθὼς καὶ τῶν ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν ἐπαρχιῶν σχολείων,

(*) ὅρα σελίδα 303 Θεσμολογίου.
(**) ὅρα σελ. 294 »

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν ἐπαρχιῶν ἐν τοῖς σχολείοις τῆς ἰδίας ἕκαστος ἐπαρχιακῆς περιφερείας.

6). Αἱ ἐξ ἔθους προσλαλιαὶ τῶν διδασκάλων πρέπει νὰ ἦνε συντομώταται χωρὶς πανηγυρικῆς καὶ ἐκτὸς τοῦ προκειμένου ἐπιδείξεως, νὰ περιστρέφωνται δὲ εἰς ἁπλοῦν μόνον ἀπολογισμὸν τῶν γεγονότων χωρὶς περιαυτολογίας.

7). Ἐπειδὴ παρετηρήθη ὅτι ὁ πλεῖστος τῶν ἐξετάσεων χρόνος καὶ ἡ προσοχὴ τῶν ἐξεταζομένων δαπανᾶται εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν μαθητῶν τοῦ ἀνωτέρου ἢ συνδιδακτικοῦ τμήματος, ἐπιδεικνυμένων αὐταρέσκως ἐν αὐταῖς τῶν πλείστων δημοδιδασκάλων, ὁ δὲ σκοπὸς τῶν ἐξετάσεων, ἐκ τοὐναντίου, δὲν ἀφορᾷ μόνον αὐτούς, οὔτε ἐν γένει τινάς, οὔτε τοὺς ὀλιγωτέρους, ἀλλὰ τοὺς πάντας, καὶ πολὺ μᾶλλον τοὺς γυμναζομένους περὶ τὴν ἀνάγνωσιν, τὴν γραφήν, τὴν ἀρίθμησιν καὶ τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν, καθ' ὅσον αἱ γνώσεις αὗται συγκροτοῦσι κυρίως τὴν δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν, ἡ προτίμησις αὕτη νὰ παύσῃ καὶ νὰ ἐξετάζωνται προσκαλούμενοι κατὰ κλῆρον ἀφ' ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν τάξεων μαθηταὶ κατὰ πᾶσαν τῶν ἐξετάσεων ἡμέραν.

8). Εἰς τὰς ἐξετάσεις θέλουσι λαμβάνεσθαι πρὸ πάντων ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν τὰ καθ' ὑπαγόρευσιν γραπτὰ δείγματα ἢ καλλιτεχνήματα τῶν προηγηθεισῶν ἀμέσως ἐξετάσεων, τὰ ὁποῖα ἐπὶ τούτῳ πρέπει νὰ μένωσιν ἀποτεθειμένα καὶ ἐσφραγισμένα ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν ἐν τῷ σχολείῳ, κατὰ τὴν ἀπὸ 14 Δεκεμβρίου 1854 καὶ ὑπ'ἀριθ. 11726(*) ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου, ὥστε ἐξ ἀντιπαραθέσεως νὰ ἀποδεικνύηται ἡ ἐν διαστήματι τοῦ ἔτους προκοπὴ τῶν μαθητῶν.

9). Αἱ ἐρωτήσεις πρὸς τοὺς μαθητὰς ἐν καιρῷ τῶν ἐξετάσεων νὰ γίνωνται ὑπ' αὐτοῦ ἀμέσως τοῦ διδασκάλου, ὅστις δὲ τῶν κυρίων τῆς ἐπιτροπῆς ἢ καὶ τῶν παρευρισκομένων κρίνῃ εὔλογον ν' ἀποτείνῃ πρός τινα τῶν ἐξεταζομένων μαθητῶν ἐρώτησιν, ἀπευθύνει ταύτην οὐχὶ ἀμέσως πρὸς αὐτόν, διότι ἀπεδείχθη πόσον θορυβοῦσι τοὺς μαθητὰς αἱ ἐξ ἀπροόπτου αὗται ἐρωτήσεις, ἀλλὰ πρὸς τὸν διδάσκαλον, καὶ οὗτος πρὸς τὸν μαθητήν.

10). Εἰς τὰς βαθμοθετήσεις τῆς ἱκανότητος τῶν μαθητῶν, κυρίως δὲ εἰς τὴν βράβευσιν αὐτῶν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν ὄχι τόσον αἱ κατὰ τὰς ἐξετάσεις εὔστοχοι αὐτῶν ἀπαντήσεις, αἵτινες, ὡς γνωστόν, εἶνε ἐνίοτε τυχαῖον ἀποτέλεσμα, ὅσον οἱ καθ' ὅλον τὸ ἔτος τακτικοὶ αὐτῶν προβιβασμοί· καὶ αἱ εἰς τὰ καθημερινὰ βιβλία σημειώσεις τῆς καλῆς διαγωγῆς καὶ προόδου αὐτῶν, ἰδίως δὲ εἰς τὸ βιβλίον τῆς χρηστοηθείας ἢ φρονήσεως (ἴδε ὁδηγ. σελ. 74 καὶ ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου ἀπὸ 10 Ὀκτωβρίου π. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 4840,2748)(**) αἱ ἐν τῷ πίνακι τῆς τιμῆς ἐγγραφαί, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐσήμων, καὶ αἱ ἐν τῷ κατόπτρῳ τῆς διαγωγῆς σημειώσεις τῶν τε γονέων καὶ τοῦ διδασκάλου.

(*) ὅρα σελίδα 311 Θεσμολογίου.
(**) ὅρα σελίδα 311 – 12 Θεσμολογίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

11). Ἕκαστον μέλος τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς κρατεῖ ἰδιαιτέρας περὶ ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἐξεταζομένων σημειώσεις ἐπὶ τῶν πρὸς τοῦτο προητοιμασμένων ὀνομαστικῶν καταλόγων, αἵτινες παραβαλλόμεναι πρὸς ἀλλήλας μετὰ τὸ τέλος τῶν ἐξετάσεων ἐν συνεδριάσει τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ διδασκάλου παρέχουσι τὸ ἐξαγόμενον τῆς ἱκανότητος ἑκάστου, διδομένης πολλῆς ἐν τούτῳ ροπῆς εἰς τὴν μαρτυρίαν καὶ τὰς πληροφορίας τοῦ διδασκάλου, ὅστις, καθὸ παρακολουθῶν τὴν δι' ὅλου τοῦ ἔτους διαγωγὴν καὶ πρόοδον τοῦ μαθητοῦ, μαρτυρουμένην καὶ ἄλλως ἀπὸ τῶν καθημερινῶν, ὡς εἴρηται, βιβλίων, εἶνε ὁ ἁρμοδιώτερος κριτὴς τῶν μαθητῶν του.

12). Τὰ ἀποτελέσματα ἢ ὁ ἔλεγχος τῶν ἐξετάσεων, συνωδευμένος μετὰ τῶν παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς πρὸς τὸ σύνολον τῆς καταστάσεως τοῦ σχολείου κτλ. γεγραμμένων συντόμως ὅσον ἐνδέχεται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τοῦ ἐλέγχου φύλλου, καθυποβάλλεται ἐντὸς μιᾶς ἑβδομάδος μετὰ τὰς ἐξετάσεις ἀνυπερθέτως εἰς τὸν δήμαρχον, οὗτος δέ, ὑπὸ ἰδίαν αὐτοῦ εὐθύνην, διευθύνει αὐτὸν ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν πρὸς τὴν ἁρμοδίαν διοικητικὴν Ἀρχήν, ἵνα παραπεμφθῇ παρ' αὐτῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐντὸς τῆς πρώτης τὸ πολὺ δεκαπενθημερίας τοῦ Σεπτεμβρίου. Ἀντίγραφα τοῦ ἐλέγχου καὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπικυρωμένα παρακατατίθενται εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ σχολείου.

13). Οἱ κύριοι ἔπαρχοι, καθὼς ἐν ταῖς πρωτευούσαις οἱ κύριοι νομάρχαι, ὀφείλουσιν ἀντιπροσωπεύοντες τὴν Κυβέρνησιν, νὰ παρευρίσκωνται, εἰ δυνατόν, αὐτοπροσώπως, ἢ τοὐλάχιστον διὰ τῶν γραμματέων των, εἰς ὅλων τῶν δημοτικῶν σχολείων τῆς περιφερείας αὐτῶν τὰς ἐξετάσεις, ἐφιστῶντες τὴν προσοχὴν αὐτῶν πολὺ μᾶλλον εἰς τὰ τῶν ἀπωτέρων καὶ μικροτέρων δήμων σχολεῖα, ὡς ἔχοντα πλειοτέραν ἐπιτηρήσεως καὶ ἐμψυχώσεως ἀνάγκην, καὶ νὰ ἐπαινῶσι καὶ παροτρύνωσιν ἐγκαίρως τούς τε μαθητὰς καὶ διδασκάλους διὰ καταλλήλων προσφωνήσεων.

14). Ἐπειδὴ δὲ οἱ μὲν γονεῖς, παραδίδοντες εἰς χεῖρας τοῦ διὰ δημοσίου κύρους διδάσκοντος διδασκάλου τὰ τέκνα των, δίκαιον ἔχουσι ν' ἀπαιτήσωσι παρ' αὐτοῦ νὰ ἐπιστρέψῃ ὁ παῖς εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν τίμιος ἄνθρωπος, ἡ δὲ πολιτεία ἐπίσης νὰ ἴδῃ ἐν τοῖς κόλποις αὐτῆς ἀγαθὸν πολίτην, οἵτε κύριοι Νομάρχαι καὶ ἔπαρχοι καθὼς καὶ τὰ μέλη τῶν ἐπιτροπῶν θέλουσιν ἐρευνᾷ μετ' ἐπιστασίας, ἐὰν σὺν τῇ διανοητικῇ ἀναπτύξει, διεμορφώθη συγχρόνως ἥτε καρδία καὶ τὸ ἦθος τοῦ νέου, καθότι δὲν ἀγνοεῖτε, κύριοι, ὅτι τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν δὲν παρακολουθεῖ ἀείποτε ἡ ἀρετή, ἄνευ τῆς ὁποίας πᾶσα μάθησις εἶνε ὀλεθρία.

Τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνωτέρω συνιστῶντες εἰς τὴν ἐπιμέλειαν ὑμῶν, δὲν ἀμφιβάλλομεν, κύριε Νομάρχα, ὅτι ἐκτιμῶντες τὴν σπουδαιότητα τοῦ πράγματος, θέλετε καταβάλει ἐν καιρῷ πᾶσαν φροντίδα, ὥστε, γνωστοποιουμένων ἁρμοδίως τοῖς τε δημοδιδασκάλοις καὶ ταῖς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐφορευτικαῖς ἐπιτροπαῖς τῶν ἡμετέρων περὶ τούτου παραγγελμάτων, ἐφ' ᾧ καὶ διευθύνομεν ὑμῖν ἱκανὰ τῆς παρούσης ἐγκυκλίου ἀντίτυπα ἵνα διανεμηθῶσι πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐνδιαφερομένους, ἰδίως δὲ πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους, νὰ ἔχωμεν εὐάρεστον ἐν δέοντι τὸ ἀποτέλεσμα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Μαΐου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 2221

Περὶ τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τρόπου τῶν ἐξετάσεων τῶν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ εἰς τὰ ἰδιωτικὰ σχολεῖα ἡ ἐξέτασις τῶν μαθητῶν γίνεται συνήθως προϊμώτερον τῶν ἐν τοῖς δημοσίοις, καὶ ὡς ἐκ τούτου, βραδυνούσης τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν, αἱ ἐξετάσεις τῶν ἐν τοῖς ἰδιωτικοῖς μαθητευόντων ἐνεργοῦνται πολλαχοῦ ἀνεπιτήρητοι καὶ ἀνεξέλεγκτοι, τροποποιοῦντες τὴν ἀπὸ 25 Μαΐου π. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 2841 (*) ἡμετέραν περὶ ἐξετάσεων ἐγκύκλιον, ὁρίζομεν χρόνον ἀνυπέρβατον τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν τὴν 1 Ἰουνίου, ὥστε τὴν 15 τοῦ αὐτοῦ νὰ ὑπάρχωσιν αὗται πανταχοῦ ἐγκεκριμέναι καὶ ἐν πλήρει ἐνεργείᾳ, καὶ νὰ ἐκλίπῃ οὕτω πᾶσα πρόφασις ἀνεξελέγκτου καὶ ἰδιορρύθμου ἐξετάσεως. Διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν κρίνομεν εὔλογον νὰ παρατείνωμεν καὶ τὸ διάστημα τοῦ χρόνου, καθ' ὃ δύνανται νὰ γένωσιν αἱ ἐξετάσεις τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἀπὸ τῆς 20 Ἰουλίου ἢ τῆς πρώτης πρὸ αὐτῆς Κυριακῆς μέχρι τῆς 8 Σεπτεμβρίου ἢ τῆς πρώτης μετ' αὐτὴν Κυριακῆς. Κατὰ δὲ τὰ λοιπά, συνιστῶντες καὶ αὖθις εἰς τὴν ἐπιμέλειαν ὑμῶν τὴν ἐγκύκλιον ἡμῶν ἐκείνην, τῆς ὁποίας ἀπαιτοῦμεν ἀκριβεστάτην ἐφέτος τὴν ἐφαρμογήν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ μάλιστα τοὺς παραγράφους 3, 5, 7, 10, 11 καὶ 13, προσκαλοῦμεν ἰδίως τὴν προσοχὴν ὑμῶν τε καὶ τῶν κ.κ. Ἐπάρχων εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν μελῶν τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν, διότι ἀπὸ τοῦ καταλλήλου ἢ μὴ τῶν προσώπων, τῶν συγκροτούντων τὰς ἐπιτροπὰς ταύτας, ἐξήρτηται τὸ πλεῖστον ἡ ἐπιτυχία τῆς ὑγιοῦς καὶ κατὰ σκοπὸν διδασκαλίας. Ὀφείλετε ἑπομένως, κύριοι, οὐ μόνον νὰ προτείνητε πρὸς ἔγκρισιν τοὺς εὐμαθεστέρους καὶ εὐσυνειδητοτέρους τῶν πολιτῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτοὺς τούτους ἐγκριθέντας νὰ καταστήσητε ἐπαισθητὸν ὅτι ἐνεργοῦντες τὸ καθῆκον αὐτῶν χαλαρώτερον τοῦ δέοντος, ἔστω καὶ ἐπ' ἐλάχιστον, καὶ νομίζοντες μικροῦ ἄξιον ἐὰν ὁ μαθητὴς γράφῃ ἢ ἀριθμῇ καὶ πρὸ πάντων ἀναγινώσκῃ μετὰ

(*) ὅρα ἀνωτέρω ἐγκύκλιον.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πλειοτέρας ἢ ὀλιγωτέρας εὐκολίας, κινδυνεύουσι νὰ βίψωσιν εἰς τὰ βάθρα τῶν ἀνωτέρων διδακτηρίων ἡμιμαθῆ τινα νέον καὶ δι' ἑαυτὸν δυστυχῆ, καὶ διὰ τοὺς ἄλλους πρόσκομμα. Ἐξάγεται ἄρα ἐκ τῶν εἰρημένων α') ὅτι ὁ μαθητὴς δημοτικοῦ σχολείου, εἴτε δημοσίου, εἴτε ἰδιωτικοῦ, μὴ φέρων ἀποδεικτικὸν προσυπογεγραμμένον καὶ παρὰ τῆς ἁρμοδίας ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, κατὰ τὸν ἐν τῇ ἀπὸ 14 Ἰανουαρίου ε.ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 254 (*) ἡμετέρᾳ πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους ἐγκυκλίῳ διαγεγραμμένον τύπον, εἶνε ἀπαράδεκτος εἰς ἀνώτερον ἐκπαιδευτήριον, ἐκτὸς ἐκείνων, οἵτινες ὑπάγονται εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ Νόμου, καὶ οἵτινες ὀφείλουσι νὰ συμμορφῶνται πρὸς τὰ ἐκεῖ ὁριζόμενα. β') ὅτι ἡ ἡμέρα τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐξετάσεων ἑκάστου σχολείου πρέπει νὰ προσδιορισθῇ ἐν καιρῷ παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς εἰς τρόπον ὥστε νὰ δύναται ὁ ἁρμόδιος δημοδιδάσκαλος νὰ παρευρίσκηται εἰς ἕκαστον τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτοῦ σχολείων, καὶ γ') ὅτι πρὸς τοῦτο ἀνάγκη νὰ ἐνεργηθῇ ἡ ἀπὸ 20 Ἰουνίου 1855 καὶ ὑπ' ἀριθ. 2647 (**) ἐγκύκλιος τοῦ ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, ὥστε τὰ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα τῶν πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν σχολείων μεταβαινόντων δημοδιδασκάλων νὰ πληρόνωνται αὐτοῖς ἐγκαίρως καὶ ἀπροφασίστως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 15 Ἀπριλίου 1857.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 2530.

Περὶ τοῦ χρόνου τῆς τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐξετάσεως.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐγγίζοντος τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἄρχονται αἱ ἐξετάσεις τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἐνομίσαμεν προσῆκον νὰ ὑπομνήσωμεν ὑμῖν τὴν ἀπὸ 25 Μαΐου 1856 καὶ ὑπ' ἀριθ. 2841 ἡμετέραν ἐγκύκλιον, ἧς ἐπισυνάπτομεν πρὸς πλειοτέραν εὐκολίαν, καὶ ἀνάλογα ἀντίτυπα συνιστῶντες ὑμῖν τε καὶ τοῖς κκ. Ἐπάρχοις, καὶ δι' ὑμῶν τοῖς τε δημοδιδασκάλοις καὶ ταῖς ἐξεταστικαῖς ἐπιτροπαῖς, τὴν μετ' ἐπιστασίας ἀνάγνωσιν καὶ τὴν ἀκριβῆ ἑπομένως ἐφαρμογὴν τῶν δι' αὐτῆς ὁριζομένων ἰδίως δὲ τὴν κατὰ κλῆρον ἐξέτασιν ἀφ' ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν τάξεων τῶν μαθητῶν, τὴν εἰς τὰ ἀναγκαιότατα καὶ μόνα περιστολὴν τῶν προσλαλιῶν τῶν διδασκάλων, τὴν κράτησιν ἰδιαιτέρων σημειώσεων ὑφ' ἑνὸς ἑκάστου κατὰ μέρος τῶν συγκροτούντων τὰς ἐπιτροπὰς μελῶν, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὴν εἰς τὰς αὐτὰς τῶν ἐξετάσεων ὑποχρεώσεις ὑποβολὴν καὶ τῶν ὑφισταμένων ἐν ἑνίαις τῶν κωμοπόλεων ἰδιωτικῶν

(*) ὅρα σελίδα 226—30 Θεσμολογίου.
(**) ὅρα σελίδα 295 »

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σχολείων, ὑφ' ὁποιουδήποτε κἂν διατηρῶνται ταῦτα. Ἐπειδὴ δὲ πρὸς τοῦτο ἀνάγκη πᾶσα νὰ ὁρισθῇ ἐγκαίρως τε καὶ καταλλήλως ὁ χρόνος τῶν ἐξετάσεων, ἐπιτρέποντες ὑμῖν νὰ προσδιορίσητε αὐτὸν ὅπως ἂν ὑπαγορεύσωσιν ὑμῖν αἱ κατὰ τόπον περιστάσεις, ἀρκεῖ μόνον αἱ τὰς ἐξετάσεις ἐπακολουθοῦσαι διακοπαὶ νὰ μὴ ὑπερβαίνωσι τὰς 15—20 ἡμέρας, παραπέμπομεν ὑμᾶς, ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν ἐκλογῆς, εἰς τὴν ἀπὸ 9 Ἰουνίου π. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 3003, (*) ἡμετέραν ἐγκύκλιον, καὶ, ἑρμηνεύοντες τὸν 5 § τῆς ἐπισυναπτομένης ἐγκυκλίου, τοῦ ὁποίου ἡ παρεννόησις ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς πολλὰς περιπλοκὰς κατὰ τὰ παρελθόντα δύο ἔτη, παραγγέλλομεν ὥστε ὅπου δὲν συμπίπτει νὰ παρευρεθῇ ὁ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Νομοῦ ἢ τῆς ἐπαρχίας δημοδιδάσκαλος, δι' ὁποιανδήποτε αἰτίαν, αἱ ἐξετάσεις τῶν σχολείων νὰ μὴ ἀναβάλλωνται διὰ τὴν ἀπουσίαν αὐτοῦ, ὅστις κυρίως περιοδεύει ἵνα πληροφορηθῇ καὶ πληροφορήσῃ ἀκολούθως τὸν προϊστάμενον αὐτοῦ περὶ τῆς καταστάσεως ἐν γένει τῶν σχολείων καὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τῆς μεθόδου, καὶ οὐχὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς διεξαγωγῆς καὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐξετάσεων, εἰς τὰς ὁποίας οὐδὲν ἀμέσως δύναται νὰ λάβῃ μέρος ὡς διωρισμένων ἤδη πρὸς τοῦτο παρὰ τοῦ ὑπουργείου ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν.

Ἀθήνησι τῇ 25 Μαΐου 1859.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 3076.

Περὶ τοῦ τίνες τῶν μαθητῶν εἶσι δεκτοὶ εἰς τὰ σχολεῖα καὶ τίνες ἀπολυτέοι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Νομάρχην Κυκλάδων.

Πρὸς τὸν Νομάρχην τῶν Κυκλάδων, ἵνα γνωστοποιήσῃ ἁρμοδίως τῷ ἀναφερομένῳ, ὅτι τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας Νόμου ἐν μὲν τῷ 6 ἄρθρῳ ὁρίζοντος τὸν χρόνον τῆς εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα φοιτήσεως τῶν παίδων ἀπὸ τοῦ 5 ἔτους τῆς ἡλικίας των ἄχρι τοῦ 12 συμπεπληρωμένου, ἐν δὲ τῷ 7 ἄρθρῳ ἐξαιροῦντος τῆς φοιτήσεως ταύτης ὅσους ἡ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ κηρύξῃ ἱκανῶς δεδιδαγμένους καὶ πρὶν εἰσέτι συμπληρώσωσι τὸ 12 ἔτος τῆς ἡλικίας των, οὐδένα τῶν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἐγκριθησομένων ὡς ἀπολυτέων δύναται νὰ κρατήσῃ ἄκοντα εἰς τὸ σχολεῖον ὁ δημοδιδάσκαλος.

Ἀθήνησι τῇ 11 Ἰουνίου 1860.

Ὁ Ὑπουργὸς
Μ. ΠΟΤΑΗΣ.

(*) ὅρα σελίδα 304 Θεσμολογίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀριθ. πρωτ. 5680.

Περὶ τοῦ ὅτι οὐδεμία ἐξέλεγξις ἐπιτρέπεται νὰ γίνηται εἰς ἐξετάσεις σχολείων, ἃς διεξήγαγον ἐπιτροπαὶ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου διορισθεῖσαι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας.

Αἱ κατ' ἔτος ἐξετάσεις τῶν δημοτικῶν σχολείων, διεξαγόμεναι ὑπὸ ἐπιτροπῶν, ἐπὶ τούτῳ ἑκάστοτε διοριζομένων παρὰ τοῦ ὑπουργείου, οὐδεμίαν ἐπιδέχονται ἐξέλεγξιν, ἀρκεῖ νὰ ἐτηρήθησαν κατὰ τὴν διεξαγωγὴν αὐτῶν οἱ ὁριζόμενοι ἔν τε τῷ τῆς ἀλληλοδιδακτικῆς μεθόδου ὁδηγῷ καθὼς καὶ ἐν τῇ ἀπὸ 25 Μαΐου 1856 καὶ ὑπ' ἀριθ. 2841(*) ἐγκυκλίῳ τοῦ ὑπουργείου, οὗ πρὸς ὥραν προϊστάμεθα, τύποι. Οἱ δὲ κ. κ. Δήμαρχοι, διευθύνοντες πρὸς τὰς Διοικητικὰς Ἀρχὰς τοὺς τῶν ἐξετάσεων τούτων ἐλέγχους, δύνανται μὲν νὰ συνοδεύωσιν αὐτοὺς ἰδιαιτέρως δι' ὧν ἂν ἐγκρίνωσι, παρατηρήσεων, ὡς μηδεμίαν ὅμως ἔχοντες ἐπ' αὐτῶν ὑποχρεωτικὴν γνώμην, οὔτε προσυπογράφονται ἑπομένως ἐν τοῖς ἐλέγχοις, καὶ αἱ παρατηρήσεις αὐτῶν τότε μόνον λαμβάνονται ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν ὑπ' ὄψιν, ὅταν καταγγέλλωσιν οὐσιώδεις ἐλλείψεις περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δεδομένων εἰς τὰς ἐξεταστικὰς ἐπιτροπὰς ὁδηγιῶν. Ταῦτα εἰς ἀπάντησιν τῆς ἀπὸ . . . . ἀναφορᾶς Σας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Σεπτεμβρίου 1860.

Ὁ Ὑπουργὸς
Μ. ΠΟΤΛΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 5644.

Περὶ τοῦ ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν ὡς πρὸς τοὺς ἀπολυτέους μαθητὰς εἶσιν ἀνέκκλητοι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀρκαδίας.

Πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀρκαδίας, ἵνα διαβιβάσῃ πρὸς τὸν κ. Ἔπαρχον Γορτυνίας τὴν παρατήρησιν, ἥτις θέλει χρησιμεύσει πρὸς ὁδηγίαν αὐτοῦ τε καὶ τῶν λοιπῶν διοικητικῶν Ἀρχῶν καὶ εἰς τὸ μέλλον, ὅτι πρὸς ἐξέτασιν τῶν δημοτικῶν σχολείων διοριζομένων κατ' ἔτος, ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν ἁρμοδίων διοικητικῶν Ἀρχῶν, ἐξεταστικῶν

(*) ὅρα σελίδα 312.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἐπιτροπῶν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 56 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου, αἱ ἀποφάσεις αὐτῶν, ὡς πρὸς τοὺς ἀπολυτέους μαθητάς, εἶνε ἀνέκκλητοι, καὶ ἀναθεώρησις αὐτῶν δὲν ἐπιτρέπεται, ἀρκεῖ νὰ ἐτηρήθησαν ἀκριβῶς οἱ δι' ἐγκυκλίων τοῦ Ὑπουργείου διαγεγραμμένοι ὡς πρὸς τοῦτο τύποι, καὶ πρὸ πάντων ἡ ἀπαιτουμένη πλειονοψηφία τῶν συγκροτούντων τὰς ἐπιτροπὰς μελῶν. Πρὸς τοῦτο δὲ καὶ μόνον οἱ Δήμαρχοι, καθὼς καὶ οἱ Διοικητικοὶ Ὑπάλληλοι, δύνανται μὲν, καὶ ὀφείλουσι μάλιστα νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὰς δημοσίας ἐξετασεις, ἀλλὰ τὰς ἀποφάσεις τῶν ἐξεταστικῶν Ἐπιτροπῶν, οὔτε νὰ ἐπηρεάσωσι δύνανται, οὔτε νὰ τροποποιήσωσι, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Σεπτεμβρίου 1860.

Ὁ Ὑπουργὸς
Μ. ΠΟΤΛΗΣ

Ἀριθ. πρωτ. 3106.

Περὶ τῶν ἐξετάσεων καὶ περὶ τῆς μὴ ἀναμίξεως τῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν εἰς ταύτας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐγγίζοντος τοῦ χρόνου τῶν ἐνιαυσίων ἐξετάσεων τῶν δημοτικῶν σχολείων, θεωροῦμεν τοσούτῳ μᾶλλον ἐπάναγκες νὰ ὑπομνήσωμεν ὑμῖν, κ. Νομάρχα, τὰς περὶ τούτου ἀπὸ 25 Μαΐου 1856 καὶ 15 Ἀπριλίου 1857 ὑπ' ἀριθ. 2841 καὶ 2221 ἐγκυκλίους τοῦ Ὑπουργείου, οὗ πρὸς ὥραν προϊστάμεθα, ὅσῳ ἐπληροφορήθημεν μετὰ δυσαρεσκείας, ὅτι ἐν τοῖς πλείστοις τῶν δημοτικῶν σχολείων τὰ διὰ τῶν ἐγκυκλίων ἐκείνων προδιαταχθέντα δὲν ἐτηρήθησαν, εἴτε δι' ἄγνοιαν τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν, εἴτε διὰ κενοσπουδίαν τῶν διδασκάλων, ἐπιδεικτυόντων ἀκαίρως ἐν ταῖς ἀνωτέραις τῶν δημοτικῶν σχολείων τάξεσιν, εἴτε δι' οἱανδήποτε ἄλλην, ἐπίσης ἀδικαιολόγητον, αἰτίαν· ἰδίως δὲ παρατηρήσαντες ὅτι ἡ ἀρμοδιότης τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν παρεγνωρίσθη, οἱ δὲ Δήμαρχοι, παρεμβαίνοντες εἰς τὰ καθήκοντα αὐτῶν, οὐ μόνον λαμβάνουσι μέρος ἀπ' εὐθείας εἰς τὰς ἐξετάσεις, ἀλλ' ἐνιαχοῦ προσυπογράφουσι καὶ τὰ ἀπολυτήρια τῶν μαθητῶν, ἀπ' ἐναντίας τῆς ἀπὸ 24 Ὀκτωβρίου 1853 καὶ ὑπ' ἀριθ. 5791 ἐγκυκλίου τοῦ Ὑπουργείου, ἐν ᾧ, ὡς προϊστάμενοι τῶν ἐφορευτικῶν μόνον Ἐπιτροπῶν, οὐδὲν ἔχουσι δικαίωμα ν' ἀναμιχθῶσιν εἰς τὰς ἐξεταστικὰς, αἵτινες ὡς ἀντιπροσωπεύουσαι αὐτὸ τὸ Ὑπουργεῖον καὶ διοριζόμεναι πρὸς ἐξέλεγξιν τῆς καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἐνεργείας τῶν ἐφορευτικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ αὐτοῦ ἑπομένως τοῦ προεδρεύοντος ἐκείνων Δημάρχου, ἐνεργοῦσιν ἀνεξαρτήτως καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀντίληψιν,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

συνιστῶμεν οὐκ ἐν παρέργῳ τὴν ἀκριβῆ καὶ κατὰ γράμμα ἐφαρμογὴν τῶν διαταγῶν τοῦ Ὑπουργείου εἴς τε τὴν ὑμετέραν καὶ τὴν τῶν κυρίων Ἐπάρχων ἐπιτήρησιν, καὶ ἀπαιτοῦμεν ὥστε νὰ συστήσητε ὑμεῖς τε καὶ αὐτοὶ τοῖς τε συγκροτοῦσι τὰς ἐξεταστικὰς ἐπιτροπὰς καὶ τοῖς δημοδιδασκάλοις τὴν κατὰ γράμμα τήρησιν τῶν περὶ ἐξετάσεων τῶν δημοτικῶν σχολείων προδιατεταγμένων μετὰ τοσαύτης ἐπιμονῆς καὶ ἀκριβείας παρὰ τοῦ Ὑπουργείου.

Ἀθήνησι τῇ 5 Ἰουνίου 1861.

Ὁ Ὑπουργὸς
Μ. ΠΟΤΛΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 3482.
Περὶ τῆς κατὰ τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις παρουσίας τῶν διοικητικῶν Ἀρχῶν

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους.

Ἐγγίζοντος τοῦ χρόνου, καθ' ὃν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 56 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου ἡ σπουδάζουσα νεολαία καθυποβάλλεται εἰς ἐξέτασιν, ὑπενθυμίζομεν ὑμῖν τὰς διαφόρους περὶ τούτου ἐγκυκλίους τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, καὶ ἰδίως τὴν ἀπὸ 25 Μαΐου 1856 καὶ ὑπ' ἀριθ. 2841, τῆς ὁποίας καὶ πέρυσιν ἀπεστάλησαν ὑμῖν ἱκανὰ ἀντίτυπα, καὶ ἀπαιτοῦμεν ὅπως δοθῶσιν ἐγκαίρως παρ' ὑμῶν τοῖς κ. κ. δημάρχοις καὶ δι' αὐτῶν τοῖς δημοδιδασκάλοις ἐντονώταται παραγγελίαι διὰ τὴν κατὰ γράμμα ἐκτέλεσιν τῶν διατεταγμένων. Καὶ ἐπειδὴ ἔχομεν δυστυχῶς τὴν βεβαιότητα ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν ἀπὸ τῶν δημοτικῶν σχολείων ἀπολυομένων παίδων, μεταβαίνοντες εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα, δὲν δύνανται οὔτε νὰ ἀναγνώσωσιν ἀπταίστως, τούτου δὲ ἡ κυριωτέρα αἰτία εἶνε ὄχι μόνον ἡ κενοσπουδία τινῶν δημοδιδασκάλων, φιλοτιμουμένων νὰ ἐπιδείξωσιν ἱκανότητα διὰ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν ἀπολυομένων ἐκ τοῦ σχολείου μαθητῶν, πρὸς τὸ ὁποῖον συντελεῖ καὶ ἡ ματαιότης καὶ ἀπειρία τινῶν γονέων, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἡ ἀδιαφορία καὶ δυσωπία τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν, μὴ ἀναλογιζομένων ὁποίαν εὐθύνην ἀναλαμβάνουσιν ἀπέναντι τῆς κοινωνίας, γινόμενοι αὐτοὶ κυρίως αἴτιοι τῆς δυστυχίας τῶν παίδων, εἰς τοῦτο κατ' ἐξοχὴν τὸ ἀντικείμενον ἐφιστῶμεν τὴν ὑμετέραν προσοχήν, προσαπαιτοῦντες ὅπως μὴ ἀρκεσθῆτε εἰς μόνας τὰς ἐγγράφους παραγγελίας, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς παρουσίας ὑμῶν, ὅπου τοῦτο εἶνε δυνατόν, καὶ διὰ τῶν προφορικῶν σας παραστάσεων δώσητε καὶ εἰς τοὺς διδασκάλους καὶ εἰς τοὺς γονεῖς καὶ εἰς τὰ μέλη τῶν ἐπιτροπῶν νὰ ἐννοήσωσι καλῶς τὸ μέγεθος τῆς προσγινομένης εἰς τὸ κοινὸν ζημίας ἐκ τῆς τοιαύτης αὐτῶν ὀλιγωρίας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Μαΐου 1867.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. πρωτ. 4891.

Περὶ τοῦ πότε καὶ πῶς ἐπιτρέπεται ἡ τοῦ χρόνου τῶν ἐξετάσεων παράτασις.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ 'Επάρχους.

'Επειδὴ, τοῦ χρόνου τῶν ἐνιαυσίων ἐξετάσεων ὁρισθέντος πρὸ πολλοῦ ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου ἀπὸ τῆς 20 'Ιουλίου μέχρι τῆς 8 Σεπτεμβρίου ἑκάστου ἔτους, ἐπιτρέπεται οὐχ' ἧττον εἰς τὰς ἐπιτοπίους διοικητικὰς 'Αρχὰς, ὁσάκις δικαιολογεῖ τοῦτο ἰδιάζουσα περίστασις καὶ κατ' ἐξοχὴν αἱ ἀγροτικαὶ ἐργασίαι, νὰ παρατείνωσι τὸ διάστημα τῶν πεντήκοντα τούτων ἡμερῶν ἐπὶ ἄλλας 8—10 ἡμέρας, παραγγέλλομεν ὑμῖν νὰ προσέχητε, ὅπως ἡ τοιαύτη παράτασις μὴ ἀποβαίνῃ πρὸς ζημίαν τῶν μαθητῶν, ἀπομανθανόντων ἐν καιρῷ τῶν διακοπῶν ὅσα ἐδιδάχθησαν καθ' ὅλους τοὺς ἄλλους μῆνας τοῦ ἔτους, καὶ μὴ χρησιμεύῃ, παρεκτὸς τούτου, καὶ ὡς ἀφορμὴ εἰς τὴν φυγοπονίαν ἐνίων δημοδιδασκάλων, ἐφ' ᾧ καὶ θέλετε γνωστοποιεῖ αὐτοῖς, ὅτι ὀφείλουσι νὰ ἔχωσιν ἐν ἐνεργείᾳ τὰ ἑαυτῶν σχολεῖα, ἅμα παρέλθωσιν αἱ μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐξετάσεων δύο ἑβδομάδες, τὰς ὁποίας καὶ μόνας ἐχορήγησεν αὐτοῖς πρὸς ἄνεσιν τὸ 'Υπουργεῖον, καὶ νὰ ἐξακολουθῶσι διδάσκοντες εἴτε πολλοὶ εἴτε ὀλίγοι μαθηταὶ φοιτῶσιν εἰς τὰ σχολεῖά των.

'Εν 'Αθήναις τῇ 27 'Ιουνίου 1867.

Ὁ 'Υπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

'Αριθ. πρωτ. 4332.

Περὶ ἐξετάσεων τῶν δημοτικῶν σχολείων

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ 'Επάρχους τοῦ Κράτους.

Μετὰ ἕνα ἀκριβῶς μῆνα ἄρχονται, κατὰ τὰ πρὸ πολλοῦ ἤδη κεκανονισμένα, αἱ ἐξετάσεις τῶν δημοτικῶν σχολείων, διαρκοῦσαι μὲν μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ Σεπτεμβρίου, ἀρχόμεναι δὲ ὅταν καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα ἐγκρίνωσιν αἱ ἁρμόδιοι ἀρχαί, λαμβάνουσαι ὑπ' ὄψιν τὰς ἐπιτοπίους περιστάσεις. 'Επειδὴ δὲ περὶ τοῦ τρόπου τῶν ἐξετάσεων τούτων, αἱ ὁποῖαι, διεξαγόμεναι καλῶς, ἔχουσι μεγίστην ἐπιρροὴν εἰς τὸ μέλλον τῆς μαθητευούσης νεολαίας, ἐξεδόθησαν κατὰ καιροὺς διάφοροι ἐγκύκλιοι ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου, οὗ προΐσταμαι, θε-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ωρῶ καθῆκόν μου, ὑπενθυμίζων ὑμῖν τὰς ἐγκυκλίους ταύτας, ὧν τὰς χρονολογίας καὶ τοὺς ἀριθμοὺς περιέλαβεν ἀκριβῶς ἡ ἀπὸ 3 Μαΐου 1868, (*) περιεχομένη ἐν σελ. 469 τοῦ Β'. Μέρους τῆς τοῦ Π. Κλάδου συλλογῆς, συνιστῶ ὑμῖν οὐκ ἐν παρέργῳ, δ'ὑμῶν δὲ καὶ τοῖς κ.κ. δημάρχοις, τὴν 13 ἰδίως παράγραφον τῆς ἀπὸ25 Μαΐου 1856 ἐγκυκλίου, καθόσον εἶμαι πεπεισμένος ὅτι καὶ μόνη ἡ παρουσία ὑμῶν τε καὶ τῶν κ. κ. δημάρχων, ἢ τῶν ὑμᾶς ἐκπροσωπούντων, ἐμψυχώνει καὶ μαθητὰς καὶ διδασκάλους οὐχ ἧττον ἄλλων ὑλικωτέρων ἐλατηρίων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 10 Ἰουνίου 1874.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ι. ΒΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 4907

Περὶ βραβείων τῶν ἀριστευόντων μαθητῶν

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Καὶ ὁ τῆς ἀλληλοδιδακτικῆς μεθόδου ὁδηγὸς ἐν σελ. 71 (ἔκδοσις τοῦ 1850) καὶ τὸ Ὑπουργεῖον, οὗ προϊστάμεθα, διὰ τῆς ἀπὸ 10 Ὀκτωβρίου 1855(**) ἐγκυκλίου του ἀνεγνώρισαν ἀνέκαθεν ὡς συντελεστικώτατον πρὸς τὴν ἐπιδιωκομένην πρόοδον τῶν δημοτικῶν σχολείων τὴν μετὰ τὰς ἐξετάσεις διανομὴν βραβείων εἰς τοὺς ἀριστεύοντας τῶν μαθητῶν, ὑποχρεουμένων τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν νὰ προϋπολογίζωσι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀνάλογον ποσὸν πρὸς ἀγορὰν τοιούτων. Ἀρκούμενοι νὰ ὑπομνήσωμεν ὑμῖν ἐγκαίρως τὴν προνοητικὴν ταύτην διάταξιν τοῦ ὑπουργείου, συνοδεύομεν τὴν ὑπόμνησιν ἡμῶν ταύτην διὰ μόνης τῆς ἑξῆς παρατηρήσεως. Ἡ διάταξις αὕτη ἔπεσεν εἰς ἀχρηστίαν, διότι ἡ βράβευσις μὴ γενομένη δικαίως, ἀντὶ ὠφελείας ζημίαν ἐπροξένει εἰς τὴν προκοπὴν τῶν παίδων. Ἐφιστῶμεν διὰ τοῦτο τὴν προσοχὴν ὑμῶν, ὥστε ἡ ἀπονομὴ τῶν βραβείων νὰ γίνεται μετ' αὐστηρᾶς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀναγκαίας φειδοῦς. Τὴν ἀξίαν τοῦ βραβείου δὲν ἀποτελεῖ, καθὼς γνωρίζετε, τὸ πολὺ ἢ ὀλίγον τῆς τιμῆς αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ τρόπος τῆς βραβεύσεως, καὶ διὰ τοῦτο ἐπιμελήθητε ὅπως γίνηται αὕτη ὅσον οἷόν τε πανηγυρικώτερον καὶ δημοτελέστερον, ἀνακηρυττομένου τοῦ ὀνόματος τοῦ βραβευομένου διὰ τοῦ ἐπισημοτέρου τρόπου, καὶ συνοδευομένου τοῦ βραβείου διὰ παραινετικῆς καὶ ἐπαινετικῆς προσφωνήσεως τοῦ πρωτεύοντος τῶν παρευρισκομένων, ἥτις δύναται καὶ διὰ τῶν ἐπιτοπίων ἐφημερίδων νὰ δημοσιευθῇ, καὶ ἐπ'

(*) Τὴν ἐγκύκλιον ταύτην πραγματευομένην περὶ τῶν κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἐξετάσεων ἐθεωρήσαμεν περιττὸν νὰ δημοσιεύσωμεν ἐνταῦθα.

(**) ὅρα σελίδα 311—12 Θεσμολογίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

αὐτοῦ τοῦ δωρήματος νὰ καλλιγραφηθῇ, συμπροπεμπόντων τῶν συμμαθητῶν τὸν ἀριστέα μέχρι τῆς οἰκίας του μεθ' ὕμνων, καθὼς τοῦτο ἐγένετο οὐ πρὸ πολλῶν ἔτι ἐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ καταλληλότατον τῷ μαθητῇ δῶρον εἶνε βιβλίον χρήσιμον, φροντίσατε ὅπως τὰ ἀγοραζόμενα τοιαῦτα μὴ ὦσιν ἐφήμερα καὶ ἐπιπόλαια, ἀλλ' ἐξ ἐκείνων ὅσα δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι τῷ μαθητῇ καὶ εἰς τὰς ἐφεξῆς αὐτοῦ σπουδάς, ἰδίως δὲ ταῖς μαθητρίαις διὰ τὰ χειροτεχνήματά των.

Ἐὰν δὲν γίνηται πρόνοια εἰς τοὺς δημοτικοὺς πρϋπολογισμοὺς περὶ τοιαύτης δαπάνης, ἂς καταβληθῶσι τ' ἀπαιτούμενα χρήματα ἐκ τῶν ἀποθεματικῶν κεφαλαίων ἀναλόγως τῆς τάξεως τοῦ δήμου καὶ τῶν παρουσιαζομένων ἀναγκῶν.

Ἡ ἡμέρα τῆς διανομῆς τῶν βραβείων νὰ προαναγγέλληται διὰ τοῦ δημοσιωτέρου τρόπου καὶ διὰ τοῦ τύπου, ὅπου ὑπάρχει Τυπογραφεῖον, προσκαλουμένων τῶν γονέων καὶ κηδεμόνων τῶν παίδων καὶ τῶν ἐπισημοτέρων ἀνδρῶν τοῦ τόπου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 2 Ἰουλίου 1874.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ι. ΒΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 4145.

Περὶ τοῦ πότε πρέπει νὰ τελειώσωσιν ἐφέτος αἱ ἐξετάσεις τῶν δημοτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1867 (*) ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, ἐπέτρεψεν ὑμῖν νὰ παρατείνητε τὸ χρονικὸν διάστημα τῶν διὰ τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις τῶν δημοτικῶν σχολείων ὡρισμένων πεντήκοντα ἡμερῶν (20 Ἰουλίου— 8 Σεπτεμβρίου) ἐπὶ ἄλλας 8—10 ἡμέρας, ὁσάκις τὴν παράτασιν ταύτην δικαιολογοῦσιν αἱ ἀγροτικαὶ ἰδίως ἐργασίαι. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐφέτος διετάχθη συμφώνως μὲ τὰς περὶ τούτου ῥητὰς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ τῶν ἑλληνικῶν σχολείων καὶ γυμνασίων νὰ γένῃ ἔναρξις τῶν μὲν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων τὴν 25 Αὐγούστου, τῶν δὲ μαθημάτων τὴν 3 7βρίου *ἀνυπερθέτως*, καὶ ἐπομένως οἱ ἀπὸ τῶν δημοτικῶν σχολείων ἀπολυθησόμενοι μαθηταὶ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐξετασθῶσι καὶ ἐγγραφῶσιν ἐγκαίρως εἰς τὰ ἑλληνικά, παραγγέλλομεν ὑμῖν ἐντόνως νὰ προσδιορίσητε τὴν λῆξιν τῶν ἐξετάσεων τῶν δημοτικῶν σχολείων τὴν 20 τοῦ μηνὸς Αὐγούστου *ἀνυπερθέτως*, ὅπως μένῃ οὕτως ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος εἰς τοὺς μεταφοιτήσοντας εἰς τὰ ἑλληνικά, νὰ εὑρεθῶσιν ἕτοιμοι κατὰ τὴν ἐν αὐτοῖς ὁρισθεῖσαν ἔναρξιν τῶν ἐξετάσεων καὶ τῶν μαθημάτων. Κατὰ δὲ τὰ λοιπὰ, ὑπενθυμίζοντες ὑμῖν τὴν ἀπὸ 3 Μαΐου 1868 ἐγκύκλιον

(*) ὅρα σελίδα 321

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τοῦ Ὑπουργείου, ἀναφέρουσαν συνοπτικῶς ἁπάσας τὰς περὶ ἐξετάσεων τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐκδεδομένας ἐγκυκλίους τοῦ Ὑπουργείου, καὶ συνιστῶντες ὑμῖν τὴν ἀκριβῆ τούτων ἐφαρμογήν, περιμένομεν ἐν δέοντι τὸ γενικὸν ἀποτέλεσμα τῶν ἐξετάσεων κατὰ τὴν ἀπὸ 14 Αὐγούστου 1874 καὶ ὑπ' ἀριθ. 6134 ἐγκύκλιον. (*)

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Μαΐου 1876.

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΜΙΛΗΣΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 3730.

Περὶ τῆς μετ' ἐνδιαφέροντος ἐξετάσεως τῶν ἐν τοῖς δημοτ. σχολείοις μαθημάτων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Ἐγγίζοντος τοῦ χρόνου τῶν ἐξετάσεων τῶν ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις μαθητευομένων, ὑπομιμνήσκομεν ὑμᾶς τὴν ἐπιμελῆ ἐκτέλεσιν τῶν διὰ τῆς ἀπὸ 17 Μαΐου 1866 καὶ ὑπ' ἀριθ. 3394 (**) ἐγκυκλίου τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου διατεταγμένων περὶ διορισμοῦ ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν, ἐκλεγομένων καὶ προτεινομένων παρὰ τῶν κ. κ. Δημάρχων ἐκ τῶν εὐυποληπτοτέρων καὶ εὐμαθεστέρων πολιτῶν. Εἰδότες κάλλιστα, κύριοι, ἡλίκην ἀσκεῖ ἐπίδρασιν ἐπί τε τῆς φιλοτιμίας καὶ φιλοπονίας τῶν παίδων ἡ ἀκριβὴς καὶ μετ' ἐνδιαφέροντος ἐξέτασις αὐτῶν ἐν τοῖς διδαχθεῖσι μαθήμασι, καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἔτι τοῦ διδάσκοντος δημοσίᾳ διδόντος εὐθύνας τῇ τε πολιτείᾳ καὶ τῇ κοινωνίᾳ περὶ τῆς εὐσυνειδήτου διαχειρίσεως τοῦ ἐμπεπιστευμένου αὐτῷ τιμαλφεστάτου πνευματικοῦ θησαυροῦ, θέλετε παρακολουθήσει, ὡς δὲν ἀμφιβάλλομεν, ἀγρύπνως τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐξετάσεων τῶν μαθητῶν τῶν ἐν τῷ καθ' ὑμᾶς νομῷ καὶ ἐπαρχίᾳ δημοτικῶν σχολείων καὶ μεριμνήσει περὶ τῆς ἐν ἀκριβείᾳ ἐκτελέσεως τῶν περὶ τούτου κεκανονισμένων συνεννοούμενοι μετὰ τῶν νομαρχιακῶν καὶ ἐπαρχιακῶν δημοδιδασκάλων.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 2 Ἰουνίου 1878.

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 1088.

Περὶ τοῦ χρόνου τῶν ἐξετάσεων τῶν δημοτικῶν Σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Σκοποῦντες νὰ διαρρυθμίσωμεν τὰ τοῦ χρόνου τῶν ἐξετάσεων τῶν

(*) ὅρα σελίδα 305
(*) ὅρα σελίδα 276

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δημοτικῶν σχολείων τοῦ κράτους σκοπιμώτερον καὶ ἁρμοδιώτερον πρός τε τὰς τοπικὰς σχέσεις καὶ τὰς ἐργασίας τῶν κατοίκων ἐν ἑκάστῃ περιφερείᾳ, παρακαλοῦμεν ὑμᾶς ὅπως ἐν προθεσμίᾳ ὅσον ἔνεστι βραχείᾳ καταστήσητε ἡμῖν γνωστὴν τὴν ὑμετέραν γνώμην περὶ τοῦ χρόνου καθ' ὃν δέον νὰ γίνωνται αἱ ἐξετάσεις καὶ αἱ διακοπαὶ ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις τοῦ νομοῦ οὗ προΐστασθε. Ἐπὶ τούτῳ δὲ παρακαλοῦμεν νὰ συνεννοηθῆτε μετά τε τοῦ νομαρχιακοῦ καὶ τῶν ἐπαρχιακῶν δημοδιδασκάλων ὡς καὶ τῶν ἀνδρῶν, οὓς κρίνετε ἁρμοδίους, νὰ ἐκφράσωσι γνώμην περὶ τοῦ προκειμένου. Ἐννοεῖτε ἄριστα, κ. Νομάρχα, ὅτι ὁ χρόνος τῶν ἐξετάσεων ἀναγκαίως δύναται νὰ εἶνε ἄλλος μὲν διὰ τὰς πόλεις, μάλιστα τὰς πολυπληθεστέρας, ἄλλος δὲ διὰ τὰς ἀγροτικὰς περιφερείας· καὶ τούτων δὲ τὰ σχολεῖα εἶνε σκοπιμώτερον νὰ ἀργῶσιν ἐν αἷς ἡμέραις, ἕνεκα συγκομιδῆς καρπῶν ἢ ἄλλων τοπικῶν λόγων, ἐπέρχονται φυσικαὶ οὕτως εἰπεῖν καὶ ἀναπόφευκτοι διακοπαὶ πολῷ μᾶλλον ἢ ἐν χρόνῳ καθ' ὃν αὗται ἐπερχόμεναι πρόωροι ἢ παράκαιροι βραχύτεραι ἢ μακρότεραι τοῦ δέοντος δύνανται ἢ νὰ συντείνωσιν εἰς διάδοσιν νόσων ἢ νὰ παραβλάπτωσι τὰ συμφέροντα τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν μαθητευόντων. Ὡς ἐκ τούτου κρίνοντες ἀναγκαίαν τὴν διόρθωσιν τῶν κακῶς ἐχόντων, ἀναμένομεν παρ' ὑμῶν μεμελετημένην καὶ ἀκριβῆ ἐκτίμησιν τῶν πραγμάτων ἐν τῷ νομῷ οὗ προΐστασθε.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰανουαρίου 1883.

Ὁ Ὑπουργὸς
Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

ΤΜΗΜΑ ΙΕ'.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΧΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Ἀριθ. πρωτ. 6144.

Περὶ τῶν μεταβαινόντων ἀπὸ τὰ Δημοτικὰ εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα μαθητῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ πολλάκις μαθηταὶ μεταβαίνοντες παρακαίρως ἀπὸ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα εἰς τὰ ἑλληνικά, ἐπιφέρουν σύγχυσιν εἰς ἀμφοτέρων τὴν τάξιν, διὰ τοῦτο θέλετε προσκαλέσει τοὺς διδασκάλους τῶν Ἑλ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λληνικῶν σχολείων νὰ μὴ δέχωνται τοιούτους εἰς τὰς κατωτάτας τάξεις των, εἰμὴ μετὰ τὰς ἐξετάσεις τῶν δημοτικῶν σχολείων καὶ μετὰ τὴν ἔξοδόν των ἀπὸ τὴν τελευταίαν τάξιν αὐτῶν. Ἡ ὁδηγία αὕτη προσωρινῶς μέχρις ἐγκρίσεως γενικωτέρου διοργανισμοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Ἰουνίου 1836.

Ὁ Γραμματεὺς
Ι. ΡΙΖΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 5219.

Περὶ τῆς μεταβάσεως τῶν μαθητῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας, Ἑλληνοδιδασκάλους καὶ Δημοδιδασκάλους.

Ἐπειδὴ περιῆλθεν εἰς γνῶσιν μας ὅτι τινὲς τῶν κ. Γυμνασιαρχῶν καὶ Σχολαρχῶν ἀποποιοῦνται νὰ παραδεχθῶσιν εἰς τὰς τάξεις τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων τοὺς ἀπὸ τῶν δημοτικῶν ἀπολυομένους μαθητάς, ἐπιμένοντες νὰ καθυποβάλλωσιν αὐτοὺς εἰς νέας ἐξετάσεις, καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἀποπέμποντες ὡς μὴ προκαταρτισμένους δῆθεν ἀποχρώντως, θεωροῦμεν σπουδαιότερον νὰ δρίσωμεν τὰ περὶ τούτου, καὶ ἐπειδὴ αἱ ἐξετάσεις τῶν ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις ἐκπαιδευομένων εἶνε ἤδη κεκανονισμέναι διὰ τῶν ἄρθρων 56 καὶ 57 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου, καὶ διὰ τοῦτο ὁρίζονται κατ' ἔτος ἐξεταστικαὶ ἐπιτροπαί, τῶν ὁποίων, ὅπου εἶναι τοῦτο δυνατόν, ἀποτελεῖ μέρος καὶ εἷς τῶν Ἑλληνοδιδασκάλων, δὲν μένει ἀμφιβολία ὅτι τὰ κατὰ συνέπειαν τῶν ἐξετάσεων τούτων ἐκδιδόμενα ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου δημοδιδασκάλου ἀποδεικτικὰ φέρουσι πάντας τῆς νομιμότητος τοὺς τύπους, οἱ δ' ἐφωδιασμένοι μὲ τοιαῦτα μαθηταὶ πρέπει νὰ ἦνε δεκτοὶ ἀπροφασίστως εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα, καταλεγόμενοι εἰς ὁποίαν τάξιν κριθῶσιν ἱκανοὶ ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων διδασκάλων. Τούτου δὲ τεθέντος, ἐλπίζομεν ὅτι θέλει παύσει τοῦ λοιποῦ πᾶς ἐνδοιασμὸς περὶ τῆς παραδοχῆς τῶν μαθητῶν τούτων, καὶ ἡ διδασκαλία τῆς νεολαίας δὲν θέλει ἀπαντᾷ προσκόμματα.

Ἀθήνησι τῇ 5 Νοεμβρίου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀριθ. πρωτ. 6709.

Περὶ τῶν δοκιμαστηρίων ἐξετάσεων διὰ τὴν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα παραδοχὴν τῶν μαθητῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ διευθύνοντας Ἑλληνικὰ σχολεῖα Ἑλληνοδιδασκάλους.

Τὸ Ὑπουργεῖον ἐρειδόμενον εἰς ἀρχὰς ἐπιεικείας καὶ ἐπιθυμοῦν νὰ μὴ παρακωλύσῃ τὴν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα φοίτησιν τῆς ἀποφοιτώσης τῶν δημοτικῶν νεολαίας, εἶχεν ἑρμηνεύσει ἄλλοτε τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ περὶ Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ γυμνασίων νόμου ὡς ἀφορῶσαν ἐκείνους μόνους τῶν εἰς ἐγγραφὴν ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις προσερχομένων μαθητῶν, ὅσοι ζητοῦσι νὰ καταταχθῶσιν εἰς ἀνωτέραν τῆς κατωτάτης αὐτῶν τάξεως. Ἡ τοιαύτη ὅμως ἐπιεικὴς ἑρμηνεία τοῦ νόμου, δι' ἧς ἀνεξέταστοι κατετάσσοντο ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις οἱ ἐκ τῶν δημοτικῶν ἀπολυόμενοι, ἄμεσον ἀποτέλεσμα ἔσχεν, ὡς μακρὰ πεῖρα ἐδίδαξε τὸ Ὑπουργεῖον, νὰ πληροῖ τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα μαθητῶν ἀδυνάτων, μὴ προσηκόντως ἐστοιχειωμένων περὶ τὰ προκαταρκτικὰ τῶν δημοτικῶν σχολείων μαθήματα καὶ λίαν ἐπιπόνως ἀναβαινόντων τὴν κλίμακα τῶν τάξεων τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων· τοῦτο δὲ ἔβλαπτεν, ἐννοεῖται, οὐ μόνον τοὺς μαθητάς, ἀλλὰ καὶ τὰ σχολεῖα αὐτά, ἅτινα τοιούτους περιλαμβάνοντα μαθητὰς ἠναγκάζοντο νὰ δαπανῶνται εἰς διδασκαλίαν πολὺ κατωτέραν τῆς προγεγραμμένης αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ νόμου, καὶ νὰ καταρτίζωσι τοὺς μαθητὰς διὰ γνώσεων, ἃς ἔπρεπε νὰ ἔχωσιν ἤδη κατὰ τὸ εἰς χεῖρας αὐτῶν ἀπολυτήριον τοῦ δημοτικοῦ σχολείου.

Ἡ τοιαύτη οὐχὶ εὐάρεστος κατάστασις τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων ἠνάγκασε τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ αὐστηρὸν γράμμα τοῦ νόμου τοῦ 1836, καὶ νὰ προκαλέσῃ τὸ κατωτέρω κοινοποιούμενον ὑμῖν Β. Διάταγμα (*), δι' οὗ ὑποβάλλονται εἰς δοκιμαστηρίους ἐξετάσεις πάντες οἱ εἰς ἐγγραφὴν ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις προσερχόμενοι μαθηταί.

Τοῦ Διατάγματος τούτου ἀξιοῦμεν τὴν μέχρι κεραίας αὐστηρὰν τήρησιν, καὶ παραγγέλλομεν ἑκάστῳ ὑμῶν, ἵνα τὸ ἐπ' αὐτῷ μεριμνήσῃ περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεώς του.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Αὐγούστου 1867.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

(*) ὅρα σελ. 80 θεσμολ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Αριθ. Πρωτ. 7977.

Περὶ τοῦ ὅτι αἱ δοκιμαστήριοι ἐξετάσεις τῶν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα προσερχομένων μαθητῶν οὐδόλως ἐμποδίζουσι νὰ γίνωνται αἱ τῶν δημοτικῶν σχολείων ἀπολυτήριοι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ Ἑλληνοδιδασκάλους τοῦ Κράτους.

Ἀπευθυνθείσης πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἀπορίας τινὸς τοῦ Σχολάρχου Βυτίνης ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6709 ἡμετέρας ἐγκυκλίου ἀνακοινωθέντος Β. Διατάγματος τῆς 26 Αὐγούστου ε. ε. ἀπηντήσαμεν αὐτῷ διὰ τῆς κατωτέρω ὁμοιαρίθμου διαταγῆς ἡμῶν, ἣν σᾶς κοινοποιοῦμεν ἐπίσης πρὸς ὑμετέραν γνῶσιν καὶ ὁδηγίαν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Σεπτεμβρίου 1867.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Πρὸς τὸν Σχολάρχην Βυτίνης.

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 15 ὑμετέρας ἀναφορᾶς, παρατηροῦμεν ὑμῖν ὅτι ἡ περὶ δοκιμαστηρίων ἐξετάσεων τῶν ἐκ τῶν δημοτικῶν σχολείων ἀποφοιτώντων μαθητῶν διάταξις τοῦ Νόμου οὐδόλως ἐννοεῖ νὰ καταργήσῃ τὰς ἐξετάσεις τῶν δημοτικῶν σχολείων, οὔτε ἑπομένως νὰ καταστήσῃ περιττὰ τὰ περὶ τοῦ ἀποτελέσματος αὐτῶν μαρτυροῦντα ἀποδεικτικὰ τῶν ἑκασταχοῦ δημοδιδασκάλων. Διὰ τοῦτο ἕκαστος μαθητής, προσερχόμενος εἰς κατάταξιν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ σχολείῳ, ὀφείλει πρὶν ἢ ὑποβληθῇ εἰς τὴν δοκιμαστήριον ἐξέτασιν νὰ προσαγάγῃ τὸ νόμιμον ἐπὶ χαρτοσήμου πιστοποιητικὸν τῆς προτέρας αὐτοῦ μαθητείας, καὶ πᾶς διευθύνων Ἑλληνικὸν σχολεῖον ὀφείλει ν' ἀπαιτῇ τοῦτο, τοῦτο θέλετε πράξει καὶ ὑμεῖς.

Ὡς πρὸς τὴν διαγωγὴν δὲ τῆς Ἐφορίας τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου Βυτίνης πρὸς τοὺς ἀπολυθέντας ἐξ αὐτοῦ μαθητάς, θέλομεν διατάξει τὰ εἰκότα πρὸς ἄρσιν παντὸς σκανδάλου

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Σεπτεμβρίου 1867.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. πρωτ. 9440.

Περὶ τοῦ ὅτι οἱ μαθηταὶ δημοτικοῦ σχολείου οἱ μὴ γενόμενοι δεκτοὶ εἰς τὸ 'Ελληνικὸν σχολεῖον, πρέπει ν' ἀκολουθήσωσι καὶ δι' ἓν ἕτερον ἔτος τὰ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου μαθήματα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τὸν 'Ελληνοδιδάσκαλον Κεφαλοβρύσου.

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 20 ὑμετέρας ἀναφορᾶς παρατηροῦμεν ὑμῖν ὅτι, ἀφοῦ κατὰ τὸ Β. Διάταγμα τῆς 26 Αὐγούστου ε. ε. ὁ ἀπορριπτόμενος κατὰ τὴν δοκιμαστήριον ἐξέτασιν μαθητὴς τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ὀφείλει ν' ἀκολουθήσῃ καὶ ἐπὶ δεύτερον ἔτος τὰ μαθήματα αὐτοῦ, πρέπει κατὰ τὴν νέαν αὐτοῦ προσέλευσιν εἰς τὸ 'Ελληνικὸν σχολεῖον νὰ προσαγάγῃ ἀπόδειξιν βεβαιοῦσαν τοῦτο. 'Εννοεῖτε δὲ ὅτι τοιαύτη δὲν δύναται νὰ ἦνε τὸ ἀποδεικτικὸν ἐκεῖνο, δυνάμει τοῦ ὁποίου προσῆλθε μὲν ἀλλ' ἀπερρίφθη, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐμφανίσῃ νέον ἀπολυτήριον τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, βεβαιοῦν ὅτι κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος ἤκουσε τὰ αὐτὰ μαθήματα.

'Εν 'Αθήναις τῇ 30 'Οκτωβρίου 1867.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

'Αριθ. Πρωτ. 9767.

Περὶ ἐξουδετερώσεως ἀπολυτηρίων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ λοιποὺς προϊσταμένους τῶν 'Ελληνικῶν σχολείων.

Εἰς τὰ ἀπολυτήρια τῶν ἀπὸ δημοτικῶν σχολείων ἐρχομένων μαθητῶν καὶ μὴ ἀξίων παραδοχῆς εἰς τὸ 'Ελληνικὸν Σχολεῖον κρινομένων νὰ σημειώνητε καὶ διὰ τῆς σφραγῖδος τοῦ σχολείου νὰ βεβαιώνητε τὴν ἀπόρριψίν των, συγχρόνως δὲ νὰ γνωστοποιῆτε τὴν ἀπόρριψίν των εἰς τοὺς ἐκδότας τῶν ἀπολυτηρίων αὐτῶν δημοδιδασκάλους, ἵνα μὴ ἐξαπατώμενοι ἐκδίδωσι ἀντίγραφα αὐτῶν· τὸ αὐτὸ δὲ νὰ γίνηται καὶ εἰς τοὺς ἐξ 'Ελληνικῶν σχολείων εἰς Γυμνάσια προσερχομένους καὶ μὴ ἀξίους τῆς ἐν αὐτοῖς κατατάξεως ὑπὸ τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν κρινομένους, δηλ. νὰ δηλῶται ἐν τῷ ἀπολυτηρίῳ ἡ μὴ παραδοχὴ καὶ νὰ εἰδοποιῆται περὶ ταύτης ὁ ἐκδοὺς αὐτὸ Σχολάρχης.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ὁ ἐκδίδων δὲ παρὰ ταῦτα νέον ἀπολυτήριον ἢ ἀντίγραφον τοῦ προεκδεδομένου πρὸς τὸν ἀνωτέρω ἀπατηλὸν σκοπὸν θέλει αὐστηρῶς τιμωρεῖται.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Νοεμβρίου 1868.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 8779.

Περὶ τῆς ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις κατατάξεως τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν προτύπων καὶ πλήρων σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Σχολάρχας καὶ Ἑλληνοδιδασκάλους τοῦ Κράτους.

Τὰ ἐν τοῖς προτύποις σχολείοις τοῖς προσηρτημένοις τοῖς Διδασκαλείοις τοῦ Κράτους διδασκόμενα μαθήματα εἶνε τοιαῦτα καὶ διδάσκονται κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε οἱ ἐξ αὐτῶν, ἐχόντων ἓξ τάξεις καὶ οὐχὶ τέσσαρας ὡς τὰ κοινὰ δημοτικὰ σχολεῖα, ἀπολυόμενοι εἶνε ὅλως ἄδικον καὶ ἄτοπον νὰ θεωρῶνται ὡς ἀπόφοιτοι ἁπλῶν δημοτικῶν σχολείων. Ταῦτα ἔχοντες ὑπ' ὄψιν, ἐντελλόμεθα ὑμῖν ὅπως, μέχρις οὗ κανονισθῶσι νομοθετικῶς τὰ κατὰ τὴν σχέσιν τῶν προτύπων καὶ πλήρων δημοτικῶν σχολείων πρὸς τὰ ἐκπαιδευτήρια τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, τοὺς φέροντας ἀπολυτήριον τοιούτων σχολείων μὴ θεωρῆτε ὡς ἁπλοῦς ἀποφοίτους δημοτικῶν σχολείων καὶ κατατάσσητε ἀνεξετάστως εἰς τὴν πρώτην τάξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου, ἀλλὰ μετὰ προηγουμένην ἐξέτασιν τάσσητε εἰς ἐκείνην τὴν τάξιν ἧς ἕκαστος εἶνε ἄξιος ἀναλόγως τῶν γνώσεων αὐτοῦ καὶ τοῦ πιστοποιητικοῦ, ὅπερ ἀπολυθεὶς ἐκ τῶν προτύπων καὶ πλήρων δημοτικῶν σχολείων φέρει.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 3 Αὐγούστου 1883.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. Σ. ΒΟΥΛΠΙΩΤΗΣ.

ΤΜΗΜΑ ΙΣΤ'.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΙΣΘΟΥ ΤΩΝ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ

Ἀριθ πρωτ. 748.

Περὶ τῆς ἐγκαίρου πληρωμῆς τῶν μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων κλπ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Τὸ κυριώτατον τῶν προσκομμάτων, ὅσα ἀπαντᾷ ἡ πρόοδος τῆς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ἀντικειμένου τῶν φροντίδων τῆς Κυβερνήσεως, εἶνε, καθὼς γνωρίζετε πάντως, κύριε Νομάρχα, ἡ καθυστέρησις τοῦ μισθοῦ τῶν δημοδιδασκάλων, ὅσοι μισθοδοτοῦνται, εἴτε καθ' ὁλοκληρίαν, εἴτε καὶ κατὰ μέρος, ἀπὸ τῶν δημοτικῶν Ταμείων.

Καὶ διὰ τοὺς δήμους μὲν τοὺς περιστάντας εἰς οἰκονομικὰς δυσχερείας, εἴτε ἐκ τῆς περὶ τὴν γεωργίαν ἀφορίας, εἴτε δι' ἄλλας ἐξαιρετικὰς καὶ προσωρινὰς περιστάσεις, τὸ πρᾶγμα δὲν εἶνε παράδοξον καὶ ἡ καθυστέρησις αὕτη, ὅταν προέρχηται ἀποδεδειγμένως ἐξ ἀνάγκης, δύναται ὁπωσδήποτε νὰ αἰτιολογηθῇ· ἀλλ' ὅταν δῆμοι, ἄλλως εὔποροι καὶ ἐπαρκοῦντες εἰς ὅλας τὰς λοιπὰς αὐτῶν ἀνάγκας, ἀποποιῶνται ἐπὶ διαφόροις προφάσεσι τὸν εὐτελῆ τοῦ δημοδιδασκάλου των μισθόν, ὅστις ἔπρεπε νὰ θεωρῆται, καθὼς καὶ τῷ ὄντι εἶνε, ὁ ἱερώτερος τῶν ἄλλων ὅλων, ὁποίαν τότε παρὰ τοῦ δημοδιδασκάλου δύναται ν' ἀπαιτήσῃ τὸ Ὑπουργεῖον ἀκρίβειαν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν εἰς αὐτὸν ἀνατεθειμένων ἐμβριθῶν καθηκόντων, καὶ τίς ὑπολείπεται ἀπολογία τοῖς οὕτω δυστροποῦσι καὶ σοφιστευομένοις περὶ τὰ ἴδια αὐτῶν καὶ τῶν συμπολιτῶν αὐτῶν συμφέροντα;

Τὴν διόρθωσιν τοῦ κακοῦ τούτου προθέμενοι νὰ ἐπιφέρωμεν ταχεῖαν, προσκαλοῦμεν, κ. Νομάρχα, τὴν προσοχὴν ὑμῶν οὐκ ἐν παρέργῳ εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, καὶ παραγγέλλομεν ὑμῖν καὶ δι' ὑμῶν τοῖς κ.κ. Ἐπάρχοις α') νὰ καταστήσητε πραγματικὴν τὴν ἐπιβαρύνουσαν τούς τε δημάρχους καὶ δημοτικοὺς εἰσπράκτορας εὐθύνην τῆς παραβάσεως τοῦ 30 ἄρθρου τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου, διαγορεύοντος ῥητῶς ὅτι «ὁ τεταγμένος μισθὸς τοῦ δημοδιδασκάλου θέλει » πληρώνεσθαι τακτικῶς εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς ἀπὸ τὸν δημο- » τικὸν εἰσπράκτορα», καὶ νὰ ἀπαιτήσητε παρ' αὐτῶν ἐντόνως καὶ νὰ λάβητε κατ' αὐτῶν ἐκεῖνα τὰ μέτρα, ἅτινα δύνανται θετικῶς νὰ κατορθώσωσι τὴν ἐξόφλησιν ἐμπροθέσμως καὶ ἀνυπερθέτως τῶν ὅσα τυχὸν καθυστεροῦσιν ὀφειλόμενα εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους, β') νὰ πληρόνωσιν αὐτοὺς τακτικῶς εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς κατὰ τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ Νόμου καὶ τὰ τοσάκις περὶ τούτου διαταχθέντα καὶ γ') νὰ φροντίζωσι νὰ ὑπάρχῃ ἀνελλιπὲς τὸ ἀπαιτούμενον εἰς τὸ σχολεῖον ὑλικόν, καὶ αἱ ἐπιθεωρητικαὶ ἐπιτροπαί, ὧν αὐτοὶ οὗτοι προΐστανται κατὰ τὸν Νόμον (ἄρθρον 34), νὰ ἐκτελῶσιν ἀκριβῶς τὰ ἐπιβαλλόμενα αὐταῖς καθήκοντα, ὧν ἓν ἐστι καὶ τὸ περὶ κατοικιῶν τῶν διδασκάλων.

Ἐπὶ πᾶσι θέλετε φροντίζει, χωρὶς νὰ περιμένητε νὰ ἀναφέρωσιν ὑμῖν περὶ τούτου οἱ διδάσκαλοι (οἵτινες ὀκνοῦντες μὴ δυσαρεστήσωσι τὸν δήμαρχον προτιμῶσιν ἐνίοτε νὰ στερῶνται ἐπὶ μῆνας τοῦ μισθοῦ των), νὰ πληροφορῆσθε ἁρμοδίως περὶ τοῦ ἂν πληρόνωνται ἢ ὄχι τακτικῶς, καὶ ἀφ' οὗ ἐξαντλήσητε εἰς μάτην πᾶν τὸ ἐφ' ὑμῖν, θέλετε καταγγέλλει τοὺς ἀπειθοῦντας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πάλιν ἐπαναλαμβάνομεν, ἔχει ἀμετάθετον ἀπόφασιν νὰ καταστήσῃ ἐνεργὸν τὸν Νόμον διὰ παραδειγματικῆς τῶν ἐνόχων τιμωρίας.

Ἐλπίζομεν, κύριοι, ὅτι θέλετε ἐκτιμήσει δεόντως τὴν σπουδαιότητα τῶν διαταγῶν μας τούτων καὶ θέλετε μᾶς δώσει ἀφορμὰς νὰ φέρωμεν εἰς γνῶσιν τῆς Α. Μ. τὴν πρὸς τὴν πρόοδον τῆς παιδείας καὶ τὴν περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν παραγγελιῶν μας προθυμίαν σας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Φεβρουαρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 452.

Περὶ αὐξήσεως μισθοδοσίας τῶν τριτοβαθμίων δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Νομάρχην .....

Ἡ Α. Μ. διὰ τοῦ ἀπὸ 14 Ἰανουαρίου 1856 Βασιλικοῦ Αὐτῆς Διατάγματος(*) ηὐδόκησε νὰ διατάξῃ, ὥστε ὁ μισθὸς τῶν τριτοβαθμίων νὰ προσδιορισθῇ ἀπὸ τῆς 1 Σεπτεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους εἰς 60 δραχμὰς τὸν μῆνα· ἡ δὲ προσθήκη αὕτη τῶν κατὰ μῆνα δέκα δραχμῶν νὰ πληρωθῇ διὰ τοὺς τέσσαρας τελευταίους μῆνας τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὁλόκληρος ἀπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου καὶ εἰς ἐκείνους ἀκόμη τῶν τριτοβαθμίων δημοδιδασκάλων, ὅσοι μισθοδοτοῦνται, εἴτε κατὰ μέρος εἴτε καθ' ὁλοκληρίαν, ἀπὸ τῶν δημοτικῶν ταμείων.

Προσκαλεῖσθε ἑπομένως, κύριε Νομάρχα, Α'. νὰ γνωστοποιήσητε ἁρμοδίως τοῖς ἐν τῷ καθ' ὑμᾶς νομῷ τριτοβαθμίοις δημοδιδασκάλοις, τῶν ὁποίων ἐπισυνάπτομεν ὑμῖν ἐν τῇ παρούσῃ ὀνομαστικὸν κατάλογον, τὴν εὐεργετικὴν ταύτην διάταξιν, παρηγοροῦσαν ὁπωσοῦν τοὺς θεράποντας τούτους τῆς βελτιώσεως τοῦ λαοῦ..

Β'. Νὰ ἐξετάσητε μετ' ἀκριβείας ἐὰν οὗτοι ὑπηρέτησαν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῶν ῥηθέντων τεσσάρων μηνῶν εἰς τὰ σημειούμενα σχολεῖα, καὶ ἑπομένως δικαιῶνται νὰ λάβωσι πλήρη τὴν διὰ τοὺς μῆνας τούτους ἀναλογοῦσαν αὐτοῖς αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας των, ἤ, ἐὰν εἴτε μετατεθέντες ἀπὸ σχολείου εἰς σχολεῖον, εἴτε διατελέσαντες ἐν ἀδείᾳ ἀπουσίας, πρέπει νὰ λάβωσι μέρος αὐτῆς, καὶ πόσον τοῦτο, καὶ ἀπὸ πότε ἕως πότε, καὶ τὰς πληροφορίας ταύτας νὰ διευθύνητε πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ὅσον τάχιον μετὰ τοῦ ῥηθέντος καταλόγου, ἵνα ἐντείλωμεν τὴν πληρωμὴν τοῦ εἰς ἕκαστον τούτων ἀνήκοντος ποσοῦ· καὶ

Γ'. Νὰ διατάξητε νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τοὺς ἑφετεινοὺς προϋπο-

(*) ὅρα σελίδα 59.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λογισμοὺς τῶν δήμων τὸ ἀνάλογον τῆς αὐξήσεως ταύτης ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους· ὅσων δὲ οἱ προϋπολογισμοὶ τυχὸν ἐπεκυρώθησαν, νὰ προκαλέσητε διὰ τῶν ἁρμοδίων Συμβουλίων συμπληρωτικὴν πίστωσιν διὰ τὸ περιπλέον τῆς δαπάνης ταύτης.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Φεβρουαρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 8 882 τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Περὶ τῆς ἀπὸ τὰ δημόσια ταμεῖα προκαταβολῆς μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων κτλ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας, Ἐπάρχους, καὶ Ταμίας τοῦ Κράτους.

Ἡ Κυβέρνησις ἐφιεμένη ἐκποδὼν νὰ κάμῃ τὰ οὐσιωδέστερα προσκόμματα, ἅτινα ἡ δημοτικὴ ἐκπαίδευσις ἀπήντα κατὰ τὴν πορείαν της, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ προκαλέσῃ τὸν ἀπὸ 12 Ἰουλίου ε. ε. νόμον ΤΛΗ'.(*) δι' οὗ συνεχωρήθη νὰ προκαταβάλλωνται ἀπὸ τὰ δημοτικὰ Ταμεῖα οἱ δεδουλευμένοι μισθοὶ τῶν δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλισσῶν, ὅσοι πληρόνονται ἀπὸ τὰ δημοτικὰ ταμεῖα. Πρὸς ἐκτέλεσιν δὲ τοῦ νόμου τούτου καὶ συμφώνως μὲ τὸ 3 ἄρθρον αὐτοῦ ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 17 Ἰουλίου ε. ε. Β. Διάταγμα (**) κανονίζον τὰ δικαιώματα τοῦ δημοσίου εἰς τὴν ἀπὸ τα δημοτικὰ ἔσοδα ἀπόληψιν τῶν τοιούτων προκαταβολῶν, καὶ τὴν λογιστικὴν τάξιν, ἥτις ὀφείλεται περὶ τὴν προκειμένην διαχείρισιν τῶν Ταμιῶν, ἵνα προϋργιαίτερος καθιστᾶται ὁ ἔλεγχος αὐτῆς.

Μ' ὅλον ὅτι τόσον ὁ νόμος οὗτος, ὅσον καὶ τὸ μνησθὲν Β. Διάταγμα, ἐδημοσιεύθησαν διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, μ' ὅλον τοῦτο εὐκολίας χάριν συνεκτυποῦνται τῇ παρούσῃ. Αἱ διατάξεις αὐτῶν εἶσιν εὔληπτοι καὶ σαφέσταται, ὥστε δὲν πιστεύομεν ν' ἀπαντηθῇ τις δυσχέρεια ἐκ μέρους τινὸς ἐξ ὑμῶν κατὰ τὴν ἐφαρμογήν των. Πρὸς ἐκτέλεσιν δ' αὐτῶν κρίνομεν ἀναγκαῖον νὰ παρέξωμεν ὑμῖν τὰς ἑξῆς ὁδηγίας.

Ἄρθρ. 1. Ἡ κατάστασις, τὴν ὁποίαν κατὰ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Διατάγματος ὀφείλουσιν οἱ ταμίαι νὰ πέμπωσι πρὸς τὴν διοικητικὴν τῆς ἐπαρχίας ἀρχὴν κατὰ τὴν 27 ἑκάστου μηνὸς μετὰ τῶν ἐξωφλημένων ἐνταλμάτων κλπ., θέλει συντάσσεσθαι κατὰ τὸ συναπτόμενον τῇ παρούσῃ δεῖγμα ὑπὸ στ. Α. Εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην θέ-

(*) ὅρα σελίδα 18 – 19.
(**) ὅρα σελίδα 64.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λουσι κατατάσσεσθαι τὰ ἐξωφλημένα ἐντάλματα κατὰ σειρὰν ἑκάστου δήμου ἰδίως, σημειουμένου εἰς τὴν οἰκείαν αὐτῆς στήλην τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς ἕκαστον ἔνταλμα προσηρτημένων δικαιολογητικῶν ἐγγράφων. Αἱ τοιαῦται καταστάσεις πέμπονται διπλαῖ εἰς τὰς διοικητικὰς ἀρχάς, κρατουμένου παρὰ τῷ ταμείῳ ἀντιγράφου αὐτῶν εἰς βιβλίον, εἰς τὴν στήλην τῶν παρατηρήσεων, τοῦ ὁποίου θέλει σημειοῦσθαι ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ χρονολογία τοῦ ἐγγράφου δι' οὗ ἐπέμφθησαν πρὸς τὴν διοικητικὴν ἀρχήν, τοῦτο δὲ ἵνα μένωσι διηνεκῶς εἰς τὸ ταμεῖον τὰ τοῦ ἐλέγχου στοιχεῖα.

Ἄρθρ. 2. Ὁ Νομάρχης ἢ Ἔπαρχος παραλαβὼν ἀπὸ τὸν ταμίαν τὴν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον διπλῆν κατάστασιν μετὰ τῶν ἐξωφλημένων ἐνταλμάτων, ἐνεργεῖ ἄνευ ἀναβολῆς τὴν παραβολὴν τῆς καταστάσεως πρὸς τὰ ἐντάλματα, ἐξελέγχει τὰς γενομένας πληρωμάς, καὶ ἐπιστρέφει ἀμέσως πρὸς τὸν ταμίαν, οὐδέποτε δὲ βραδύτερον τῆς 30 τοῦ αὐτοῦ μηνός, τὴν μίαν τῶν καταστάσεων τεθεωρημένην, κατὰ τὸν κατωτέρω τοῦ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ δείγματος τύπον ἐπιθεωρήσεως αὐτῆς.

Ἄρθρ. 3. Αἱ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον τεθεωρημέναι ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς καταστάσεις ὑποβάλλονται ἀπὸ τὸν ταμίαν εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον μετὰ τῶν λογιστικῶν ἐγγράφων τοῦ οἰκείου μηνός, ὡς ἀντίτιμα, καὶ δι' ἰδιαιτέρας ἀναφορᾶς.

Ἄρθρ. 4. Συνδυαζόμενα τὰ ἄρθρ. 3 καὶ 4 τοῦ Β. Διατάγματος κανονίζουσι τὸν τρόπον, καθ' ὃν τὰ δημόσια ταμεῖα ἀπολαμβάνουσιν ἀπὸ τὰ δημοτικὰ τοὺς προκαταβαλλομένους μισθοὺς τῶν δημοδιδασκάλων. Κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας ὁ ταμίας ὀφείλει ἐκ τῶν πρώτων κατατιθεμένων εἰς τὸ ταμεῖόν του δημοτικῶν ἐσόδων νὰ σχηματίσῃ ἀποθεματικὸν κεφάλαιον διὰ τὸν ἐτήσιον μισθὸν τῶν δημοδιδασκάλων ἑκάστου δήμου, καὶ δὲν πρέπει ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ καὶ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ν' ἀποδώσῃ εἴς τινα δῆμον τὰς παρακαταθήκας του, πρὶν σχηματίσῃ δι' αὐτῶν τὸ τοιοῦτον ἀποθεματικὸν κεφάλαιον· ἡ παράβασις τοῦ ὁρισμοῦ τούτου ὄχι μόνον καθίστησιν ὑπεύθυνον τὸν ταμίαν ν' ἀποκαταστήσῃ ἀμέσως ἐξ ἰδίων τὰ εἰς τὸν δῆμον ἀποδοθέντα, κατὰ τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ 4 ἄρθρου τοῦ Β. Διατάγματος, ἀλλὰ καὶ συνεπάγεται τὴν ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας ἀπόλυσιν τοῦ ταμίου.

Ἄρθρ. 5. Ἐάν που συμβῇ μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἔτους νὰ μὴ ὑπάρχῃ ἐψηφισμένος καὶ ἐγκεκριμένος ὁ προϋπολογισμὸς δήμου τινός, ὁ ταμίας ὀφείλει ὑπὸ προσωπικήν του εὐθύνην ἀποζημιώσεως καὶ ἐπὶ ποινῇ ἀπολύσεως ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας μήτε τοὺς μισθοὺς τῶν δημοδιδασκάλων νὰ πληρώσῃ, μήτε τὰς δημοτικὰς παρακαταθήκας ν' ἀποδώσῃ τῷ δήμῳ, μέχρις οὗ καταστατῇ ὁριστικὸς ὁ δημοτικὸς προϋπολογισμός, ὅτε καὶ ἐνεργεῖ κατὰ τὰ διατεταγμένα.

Ἄρθρ. 6. Ὁσάκις τὸ ὅλον ἢ τὸ σημαντικώτερον μέρος τῶν δη-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μοτικῶν ἐσόδων διατίθεται ὑπὸ τῶν δήμων δι' ἐνοικιάσεως, τὸ δὲ διὰ τῶν δημοσίων ταμείων εἰσπραττόμενον μέρος δὲν ἐπαρκεῖ πρὸς τὸν σχηματισμὸν τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου διὰ τὴν δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν, ὁ νομάρχης ἢ ὁ ἔπαρχος, ἅμα ἐγκρινομένης τῆς ἐνοικιάσεως, ὀφείλει νὰ πέμπῃ εἰς τὸν ταμίαν κατάστασιν τῶν ἐνοικιαστῶν καὶ τῶν ἐγγυητῶν αὐτῶν τοῦ εἴδους τῆς ἐνοικιασθείσης δημοτικῆς προσόδου, τοῦ ποσοῦ τοῦ ἐνοικίου καὶ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν τοῦτο θέλει πληρωθῇ. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς καταστάσεως ταύτης ὁ ταμίας ὀφείλει ὑπὸ προσωπικήν του εὐθύνην ἐν δέοντι καὶ πρὶν τὸ χρέος καταστῇ ληξιπρόθεσμον, νὰ ἐπιβάλῃ μεσέγγυον εἰς χεῖρας τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ τῶν ἐγγυητοπληρωτῶν αὐτοῦ, καὶ ληξάσης τῆς προθεσμίας νὰ προέλθῃ εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν τοῦ μεσεγγύου.

Ἄρθρ. 7. Τὸ διὰ τὴν δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν σχηματιζόμενον παρ' ἑκάστῳ δημοσίῳ ταμείῳ ἀποθεματικὸν κεφάλαιον ἑκάστου δήμου δὲν ὑπόκειται εἰς κατάσχεσιν ἐκ μέρους τρίτων πιστωτῶν τοῦ δήμου κατὰ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ νόμου, καὶ οἱ ταμίαι ὀφείλουσιν ὑπὸ προσωπικὴν εὐθύνην των νὰ φέρωσι πάραυτα τὴν ἔνστασιν ἀκυρότητος τῆς κατασχέσεως, ἐπικαλούμενοι τὴν μνησθεῖσαν διάταξιν τοῦ νόμου.

Ἄρθρ. 8. Τὰ ἔγγραφα τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, δι' ὧν γνωστοποιοῦνται εἰς τὸν ταμίαν αἱ εἰς ἕκαστον δημοτικὸν προϋπολογισμὸν ἐγκεκριμέναι πιστώσεις διὰ μισθοὺς τῶν δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλισσῶν, ἀφ' οὗ ἐγγραφῶσιν εἰς τὸ προσῆκον βιβλίον δημοτικῆς διαχειρίσεως, ὑποβάλλονται ὅλων ὁμοῦ τῶν δήμων εἰς τὸ Γεν. Λογιστήριον διὰ καταστάσεως κατὰ τὸν συνημμένον τύπον ὑπὸ στ. Β. Ἀλλ' ἡ τοιαύτη ὑποβολὴ τῶν δὲν πρέπει ποσῶς νὰ βραδύνῃ μετὰ τὴν συγκέντρωσίν των.

Ἄρθρ. 8. Κατὰ τὸ 5 ἄρθρον τοῦ Διατάγματος ἕκαστον ταμεῖον ὀφείλει νὰ ἔχῃ ἐν τακτικῇ χρήσει ἰδιαίτερον τῆς δημοτικῆς διαχειρίσεως βιβλίον, τὸ ὁποῖον κατὰ περιόδους πρέπει καὶ συμφέρει νὰ ἐξετάζηται ἀπὸ τὰς διοικητικὰς ἀρχάς. Τὸ βιβλίον τοῦτο θέλουσι προμηθευθῇ ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν οἱ ταμίαι· ἅμα δὲ τὸ λάβωσι, θέλουσι παραδώσει αὐτὸ πρὸς τὴν διοικητικὴν ἀρχήν, ἵν' ἀριθμηθῇ καὶ μονογραφηθῇ.

Δι' ἕκαστον δῆμον θέλει χρησιμεύσει μία σελὶς δι' ἕκαστον ἔτος· ὅλοι δὲ οἱ δῆμοι τῆς ἐπαρχίας θέλουσι καθέξει τὰς σελίδας των κατὰ σειράν, χωρὶς ν' ἀφίωνται ἐν τῷ μεταξὺ κεναὶ τοιαῦται· διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ βιβλίον θέλει χρησιμεύσει διὰ πολλὰ ἔτη.

Ὁ σχηματισμὸς τοῦ βιβλίου τούτου ἐγένετο τοιοῦτος, ὥστε δὲν πιστεύομεν ν' ἀπαντήσῃ τις τῶν ταμιῶν δυσκολίαν εἰς τὴν χρῆσιν αὐτοῦ. Ἑκάστη σελὶς, ἥτις εἶνε καὶ μερὶς ἑκάστου δήμου, παριστᾷ τὰ ἑξῆς.

α') Τὰς πιστώσεις, αἵτινες ψηφίζονται ὑπὸ τῶν δημοτικῶν συμβουλίων, καὶ ἐγκρίνονται ὑπὸ τοῦ νομάρχου, κατὰ τὸν περὶ δήμων

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νόμον, διὰ τὸν ἐτήσιον μισθὸν τῶν δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλισσῶν.

β') Τὰς δημοτικὰς παρακαταθήκας, αἵτινες γίνονται εἰς τὸ ταμεῖον ἀπὸ εἴσπραξιν ἐν γένει δημοτικῶν ἐσόδων δι' αὐτοῦ εἰσπραττομένων· ἐκ τῶν εἰσπράξεων τούτων σχηματίζεται κατὰ πρῶτον τὸ ἀποθεματικὸν ταμεῖον, καὶ ἔπειτα ἀποδίδονται τῷ δήμῳ τὰ περιττεύοντα. Ἐννοοῦσι βεβαίως οἱ κ. κ. ταμίαι ὅτι καὶ μετὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου θέλουσιν ἐξακολουθεῖ νὰ ἐγγράφωσιν εἰς τὸ αὐτὸ μέρος πᾶσαν δημοτικὴν παρακαταθήκην κατωτέρω τῆς ἀθροίσεως τῶν ποσῶν, δι' ὧν κατηρτίσθη τὸ ἀποθεματικὸν κεφάλαιον. Εἰς τὸ αὐτὸ μέρος ἐγγράφονται καὶ τ' ἀναγκαστικῶς διὰ μεσεγγύου ἢ ἄλλως εἰσπραττόμενα ὑπὸ τῶν ταμείων δημοτικὰ ἔσοδα.

γ') Τὰς πληρωμάς, ὅσας ἐνεργεῖ ὁ ταμίας δι' ἐνταλμάτων τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς εἰς μισθοὺς δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλισσῶν.

δ') Τὰ εἰσπραττόμενα ἀπέναντι προκαταβληθέντων ἀπὸ τὸ ταμεῖον μισθῶν δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλισσῶν.

ε') Τὰς ἀποδιδομένας εἰς τὰ δημοτικὰ ταμεῖα παρακαταθήκας των, ὅσαι μετὰ τὸν σχηματισμὸν τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου περιττεύουσιν. Οἱ ταμίαι διατάσσονται ἐντόνως νὰ ἐφιστῶσι τὴν προσοχήν των εἰς τὴν ἀκριβῆ καὶ τακτικὴν χρῆσιν τοῦ βιβλίου τούτου, ὅπερ τακτικῶς πρέπει νὰ παραδίδηται διὰ πρωτοκόλλου ἀπὸ προκατόχου εἰς διάδοχον συλλογιζόμενοι ὅτι τοῦτο προώρισται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἔλεγχον τῆς δημοτικῆς διαχειρίσεως, καὶ ὅτι διὰ τὴν κακὴν χρῆσιν αὐτοῦ ὄχι μόνον διοικητικῶς τιμωρητέοι εἰσὶν, ἀλλὰ καὶ εἰς ποινικὴν καταδίωξιν ὑπόκεινται κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρ. 483 τοῦ ποιν. νόμου.

Ἄρθρ. 10. Ἐὰν τὰ μέχρι 31 Μαρτίου τοῦ ἑπομένου ἔτους ἐκδοθέντα καὶ μέχρι 30 Ἀπριλίου πληρωθέντα ἐντάλματα τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς διὰ προκαταβολὴν μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων ἀφήσωσι περίσσευμα τῆς πιστώσεως καὶ τοῦ ἀποθεματικοῦ αὐτῆς κεφαλαίου, τὸ περίττευμα τοῦτο τοῦ κεφαλαίου δὲν ἀποδίδοται τῷ οἰκείῳ δήμῳ, εἰμὴ κατ' ἔγγραφον αἴτησιν τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς πρὸς τὸν ταμίαν, ὅστις εἰς τὸ ἐξοφληθησόμενον γραμμάτιον ἐπισυνάπτει πρωτότυπον τὴν αἴτησιν ταύτην.

Ἄρθρ. 11. Τόσον ὁ προκείμενος νόμος, ὅσον καὶ τὸ Β. Διάταγμα δίδουσι τῷ ταμίᾳ τὸ δικαίωμα νὰ καταδιώκῃ προσωπικῶς τὸν δημοτικὸν εἰσπράκτορα, ἐὰν οὗτος δὲν σπεύσῃ νὰ πληρώσῃ πρὸς τὸ ταμεῖον τὸ ἔλλειμμα, ὅπερ τὰ γραμμάτια δημοτικῶν παρακαταθηκῶν παρουσιάζουσι, παραβαλλόμενα πρὸς τὴν ποσότητα τῶν προκαταβληθέντων ἀπὸ τὸ Ταμεῖον. Τὴν καταδίωξιν κατὰ τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος ἐπεξέτεινεν ὁ νόμος καὶ εἰς τὴν προσωπικὴν κράτησιν αὐτοῦ, τοῦτο δὲ, ἵνα ἐκλείψῃ πᾶσα πρόφασις τοῦ ταμίου ὡς πρὸς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὴν καθυστέρησιν τῶν ἀπὸ τὸ ταμεῖον προκαταβληθέντων. Ἀλλ' ἀφοῦ διὰ τοῦ Β. Διατάγματος ὡρίσθη, ἵνα πρὸ πάσης ἀποδόσεως δημοτικῶν παρακαταθηκῶν εἰς τὰ δημοτικὰ ταμεῖα σχηματίζηται τὸ ἀποθεματικὸν κεφάλαιον διὰ τὸν ἐτήσιον μισθὸν τῶν δημοδιδασκάλων ἐν γένει, ἀφοῦ συνεχωρήθη διὰ τοῦ νόμου ἡ ἐλευθέρα κατάσχεσις τῶν δημοτικῶν ἐσόδων, ἀφοῦ διὰ τῆς παρούσης λαμβάνεται τὸ μέτρον τῆς εἰς χεῖρας τῶν ἐνοικιαστῶν δημοτικῶν προσόδων ἢ κτημάτων μεσεγγυήσεως τῶν τῷ δήμῳ ὀφειλομένων, καὶ ἀφοῦ οὕτω πληρεστάτη ὑπάρχει ἀσφάλεια ν' ἀπολαμβάνῃ τὸ δημόσιον ἐν δέοντι τὰ προκαταβεβλημένα, ἀρκεῖ μόνον ὁ ταμίας νὰ ἦνε διατεθειμένος πρὸς τὴν εἴσπραξίν των, περιττὸν πλέον ἀποβαίνει τὸ τῆς προσωπικῆς κρατήσεως τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος μέτρον, καὶ τότε μόνον δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ ἔσχατον τοῦτο μέτρον, ὅταν ὑπάρξωσιν ἀποχρῶντα τεκμήρια, ὅτι ὁ δημοτικὸς εἰσπράκτωρ διέστρεψε τὰ πάντα, ὥστε ἀνέφικτος κατέστη ἡ διὰ τῶν λοιπῶν μέτρων εἴσπραξις.

Ἄρθρ. 12. Οἱ ταμίαι ὀφείλουσιν ἀδιαλείπτως νὰ ἔχωσι κατὰ νοῦν ὅτι ἐξωφλημένα γραμμάτια δημοτικῶν παρακαταθηκῶν δὲν θέλουσι γίνεσθαι δεκτὰ εἰς πίστωσίν των, ἐὰν εἰς ταῦτα δὲν προσαρτῶνται κατὰ τὸ 3 ἄρθρον τοῦ Β. Διατάγματος τὰ διπλότυπα ἀποδεικτικὰ παραλαβῆς τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος, διότι διὰ τοῦ μέτρου τούτου καθίσταται ἀποτελεσματικὸς ὁ ἔλεγχος τοῦ τε ταμίου καὶ τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος, τοῦ μὲν ὡς μὴ διαχειρισαμένου ἀναρμοδίως τὴν δημοτικὴν περιουσίαν, τοῦ δὲ ὡς πιστῶς διαχειριζομένου αὐτήν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 Αὐγούστου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 5595.

Περὶ τῆς μὴ διακοπῆς τοῦ μισθοῦ τῶν δημοδιδασκάλων κατὰ τὰς διακοπὰς τῶν μαθημάτων,

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ὁ τῆς ἀλληλοδιδακτικῆς μεθόδου Ὁδηγός, ἐν σελ. 224, ὁρίζει 7—10 ἡμερῶν τελείας διακοπὰς τῶν μαθημάτων διὰ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα μετὰ τὸ τέλος τῶν ἐνιαυσίων ἐξετάσεων πρὸς ἀναψυχὴν τοῦ διδασκάλου καὶ τῶν μαθητῶν, καὶ δύο ἡμέρας μετὰ τὸ τέλος τῶν ἀποπειρατηρίων ἐξετάσεων. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι διὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ὁ μισθὸς τῶν σχολαζόντων δημοδιδασκάλων δὲν ἀφαιρεῖται. Ἀλλ' ἐπειδή τινες τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν ἐξέφρασαν ἀμφιβολίας περὶ τοῦ ἐὰν ὁ μισθὸς οὗτος πρέπῃ νὰ πληρώνηται οὐχ ἧττον καὶ ὅταν ὁ σχο-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λάζων δημοδιδάσκαλος δὲν παραμένῃ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἐν τῇ ἕδρα τοῦ σχολείου, ἀλλ' ἀποδημεῖ λαμβάνων ἄδειαν, γνωστοποιοῦμεν ὑμῖν αἴροντες ἅπασαν περὶ τούτου ἀμφιβολίαν ὅτι, ἐὰν ὁ δημοδιδάσκαλος θελήσῃ νὰ μεταχειρισθῇ τὰς ἡμέρας ταύτας τῆς ἀνέσεως πρὸς διευθέτησιν ὑποθέσεων αὐτοῦ, αἵτινες ἀπαιτοῦσι τὴν εἰς ἄλλον τόπον ἐντὸς τοῦ κράτους παρουσίαν του, ὁ μισθὸς αὐτοῦ δὲν διακόπτεται ἐπίσης, ἀρκεῖ νὰ γνωστοποιήσῃ τῇ ἁρμοδίᾳ διοικητικῇ ἀρχῇ τὴν ἀπουσίαν του καὶ τὸ μέρος ὅπου μεταβαίνει.

Ἀθήνησι 28 Σεπτεμβρίου 1859.

Ὁ Ὑπουργὸς
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 6801.

Περὶ τοῦ μισθοῦ τῶν δημοδιδασκάλων κατὰ τὸν χρόνον τῶν β'. ἐξετάσεών των.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδή τινες τῶν μεταβαινόντων κατ' ἔτος εἰς Ἀθήνας δημοδιδασκάλων πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ περὶ δευτέρων ἐξετάσεων ὅρου τοῦ ἄρθρ. 72 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, ἀξιοῦσιν ὅτι πρέπει νὰ μισθοδοτῶνται δι' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας των, ὡς ἐὰν προσεκαλοῦντο δι' ὑπηρεσίαν δημοσίαν, θέλετε πληροφορεῖ αὐτοὺς ἑκάστοτε ὅτι, τῆς δευτέρας ταύτης ἐξετάσεως διαταχθείσης ὑπὸ τοῦ νομοθέτου πρὸς ὁριστικὴν ἀναγνώρισιν αὐτῶν, ὡς τελούντων ἐν διαστήματι τῆς διετίας ὑπὸ δοκιμασίαν, καθὼς τοῦτο γίνεται κατάδηλον ἐν ἄρθρῳ 17 του ἀπὸ 18 Ἰουνίου 1856 Β. Διατάγματος, καὶ ἑπομένως ἀφορώσης ἴδιον αὐτῶν συμφέρον, οὐδεμίαν ἄλλην ἀξίωσιν μισθοδοτήσεως δύνανται νὰ ἔχωσι διὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀπουσίας των, παρὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 31 τοῦ ΣΙΒ'. (*)νόμου ὁριζομένην περὶ τῶν ἀπόντων ἐν γένει ἐπ' ἀδείᾳ ὑπαλλήλων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Νοεμβρίου 1859

Ὁ Ὑπουργὸς
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 9770.

Περὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων ἤτοι διασάφησις τῆς ὑπ' ἀριθ. 9871 τῆς 24 Δεκεμβρίου 1866 ἐγκυκλίου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Δημοδιδασκάλους.

Πολλοὶ ἐξ ὑμῶν εἴτε φέροντες ἀπ' ἀρχῆς εἴτε προαγόμενοι κατό-

(*) Νόμος περὶ Δημοσίου λογιστικοῦ τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1852.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πιν μετ' ἐξέτασιν εἰς ἀνώτερον βαθμὸν, διοριζόμενοι ἢ καὶ μετατιθέμενοι εἰς σχολεῖα, ὧν ἡ προϋπολογισμένη ἤδη μισθοδοσία ἐλαττοῦται τοῦ βαθμοῦ αὐτῶν, ἀξιοῦσιν οὐχ' ἧττον νὰ μισθοδοτῶνται σύμφωνα πρὸς ὃν ἔχουσιν αὐτοὶ βαθμόν. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι κατὰ τὴν ἀπὸ 24 Δεκεμβρίου 1866 καὶ ὑπ' ἀριθ. 9871 (*) ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, οἱ Α' ἢ Β' τάξεως δῆμοι ὀφείλουσι νὰ ἔχωσι καὶ πρωτοβαθμίους ἢ δευτεροβαθμίους δημοδιδασκάλους· ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο ἐννοεῖται διὰ τὸ ἓν καὶ μόνον σχολεῖον τὸ ἐν τῇ τοῦ δήμου πρωτευούσῃ καὶ οὐχὶ δι' ὅλα, ὅσα παρεκτὸς τούτου ἤθελεν ἔχει τυχὸν ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτοῦ ἕκαστος δῆμος, ὅπερ διέφυγεν ἴσως τὴν προσοχὴν ὑμῶν, ἑρμηνεύοντες ὑμῖν τὴν ἐγκύκλιον ἐκείνην ἀποτρέπομεν ὑμᾶς τοῦ λοιποῦ τῆς τοιαύτης ἀξιώσεως καὶ παραγγέλλομεν συγχρόνως ταῖς Διοικητικαῖς Ἀρχαῖς, εἰ μὲν ἡ ἀξίωσις τοῦ αἰτοῦντος συμφωνεῖ πρὸς τὸ τῆς ἐγκυκλίου πνεῦμα, νὰ ἐνεργῶσι πρὸς ἐκπλήρωσιν αὐτῆς ὅ,τι ἀπαιτεῖ ὁ Νόμος· εἰ δὲ μὴ, νὰ καταλίπωσιν ἀνεκτέλεστον πᾶσαν τοιαύτην αἴτησιν, ὡς ἀντιβαίνουσαν εἰς τὰς τοῦ Νόμου διατάξεις, ἐκτὸς μόνον ὅταν ὁ δῆμος οὐ μόνον προαιρεῖται αὐθορμήτως, δι' ἣν πρὸς τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ ἔχει τυχὸν ὑπόληψιν, ἀλλ' ἔχει συγχρόνως καὶ τὰ μέσα νὰ μισθοδοτῇ κατὰ προηγουμένην, ἐννοεῖται, ἔγκρισιν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου, καὶ δεύτερον ἢ καὶ τρίτον ἐκ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτοῦ δημοδιδασκάλων σύμφωνα πρὸς τὸν βαθμὸν αὐτοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον οὐδὲν ἐκ μέρους τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου θέλει ἀπαντήσει κώλυμα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Νοεμβρίου 1868.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 3503.

Περὶ τοῦ μισθοῦ τῶν δημοδιδασκάλων ἐν καιρῷ τῶν διακοπῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ, τοῦ χρόνου τῶν ἐνιαυσίων ἐξετάσεων τῶν δημοτικῶν σχολείων ὁρισθέντος διὰ τῶν ἀπὸ 15 Ἀπριλίου 1857 καὶ 25 Μαΐου 1859 ὑπ' ἀριθ. 2221, 2530 (**) ἐγκυκλίων τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, εἰς τὸ ἀπὸ τῶν 20 Ἰουλίου μέχρι τῶν 8 Σεπτεμβρίου δίμηνον διάστημα, μένει εἰς τὰς διοικητ. ἀρχὰς νὰ προσδιορίσωσιν

(*) ὅρα σελ. 207 θεσμολ.
(**) ὅρα σελίδα 316 καὶ 317.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

αὐτὰς εἰς ἣν ἂν ἡμέραν τοῦ διαστήματος τούτου ὑπαγορεύσωσιν αὐταῖς αἱ κατὰ τόπον περιστάσεις, ὑπενθυμίζοντες ὑμῖν τὰς εἰρημένας ἐγκυκλίους, προκαλοῦμεν συγχρόνως τὴν ὑμετέραν προσοχὴν εἰς τὸ παρακολουθοῦν ἀμέσως τὰς ἐξετάσεις ταύτας δεκαπενθήμερον διάστημα τῶν διακοπῶν, τὸ ὁποῖον καταλείπεται πρὸς ἄνεσιν τοῖς διδασκάλοις μετὰ πλήρους τοῦ μισθοῦ ἀποδοχῆς, ἢ πρὸς διευθέτησιν τῶν οἰκιακῶν αὐτῶν ὑποθέσεων, ἢ καὶ ἐπισκευὴν τυχὸν τοῦ Διδακτηρίου, καὶ παραγγέλλομεν ὅπως τὸ διάστημα τοῦτο μὴ παρατείνηται ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει ὑπὲρ τὰς 15 ἡμέρας, ἀλλὰ τὴν 16ην ἀπὸ πρωΐας ὁ διδάσκαλος νὰ εὑρίσκηται εἰς τὴν θέσιν του, καὶ νὰ ἐξακολουθῇ τὸ ἔργον του, εἴτε πολλοὶ εἴτε ὀλίγοι συνέλθωσι μαθηταί· εἰς δὲ τοὺς ὑστερήσοντας νὰ μὴ πληρωθῇ οὔτε μιᾶς ἡμέρας μισθός, καὶ περὶ τούτου θέλετε καταστήσῃ ὑπευθύνους ἀτομικῶς τοὺς δημάρχους, ὀφείλοντας νὰ καταγγείλωσιν ὑμῖν καὶ δι' ὑμῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοὺς τοιούτους διδασκάλους. Τὰ ἀνωτέρω ἀφορῶσιν ἐπίσης καὶ τὰς δημοδιδασκαλίσσας ἄνευ ἐξαιρέσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰουνίου 1870.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Δ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 860.

Περὶ τοῦ πόθεν μισθοδοτοῦνται οἱ δημοδιδάσκαλοι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 59 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου « Ἡ Κυ- » βέρνησις δύναται νὰ δίδῃ ἀπὸ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου καὶ » βοηθείας εἰς *οἱονδήποτε δῆμον* πρὸς διατήρησιν τοῦ παρ' αὐτῷ » δημοτικοῦ σχολείου. » Τὴν ῥήτραν ταύτην τοῦ Νόμου ἐπεκύρωσε μετὰ τριάκοντα ἔτη καὶ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ Πολιτικοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλλάδος. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ ταύτῃ τὸ ἐπὶ τῆς Παιδείας Ὑπουργεῖον, οὗ προϊστάμεθα, ζητεῖ καὶ λαμβάνει κατ' ἔτος παρὰ τῆς Βουλῆς ὁσονδήποτε ποσὸν ἐπιτρέπουσιν ἑκάστοτε αἱ περιστάσεις, καὶ τοῦτο διαθέτει πρὸς βοήθειαν τῶν δήμων, ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σχολείων, ὅσα ἔχει ἕκαστος αὐτῶν, καὶ τῆς ἐνδείας τοῦ τόπου, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τοὺς ἐτησίους αὐτῶν προϋπολογισμούς. Βαθμηδὸν ὅμως ἡ ἀρχὴ τῆς χορηγίας ταύτης παρεγνωρίσθη, καὶ οἱ διδάσκαλοι ἐπίστευσαν ὅτι μέρος τῆς μισθοδοσίας αὐτῶν ἐπεφορτίσθη τὸ δημόσιον, καὶ ἐξακολουθοῦσιν ἐπὶ ἔτη ἤδη ἀπευθύνοντες πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἀδιακόπους ἀπαιτήσεις περὶ καθυστερήσεως μισθῶν, πολλοὶ δὲ καὶ δίκας ἐκίνησαν κατὰ τοῦ δημοσίου, ἀπαιτοῦντες ἀποζημιώ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σεις καὶ τόκους ἐπὶ τόκων κτλ., ὅλως ἐναντίον τῆς ἀρχικῆς αἰτίας καὶ τῆς φύσεως τῶν βοηθημάτων τούτων. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι κατὰ τὸν ΤΛΗ' Νόμον οἱ μισθοὶ τῶν δημοδιδασκάλων προκαταβάλλονται ἀπὸ τοῦ 1856 ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου, τὸ ὁποῖον αὐτοδικαίως ἀπολαμβάνει αὐτοὺς ἐκ τῶν πρώτων εἰσπράξεων τῶν δημοτικῶν ἐσόδων· τοῦτο ὅμως νομοθετηθὲν πρὸς μόνην εὐκολίαν τῶν δημοδιδασκάλων, τῶν ὁποίων ἡ μισθοδοσία καθυστερεῖτο πολλάκις αὐτοῖς ἐπὶ μῆνας ὁλοκλήρους, κατ' οὐδὲν ἀλλοιοῖ τὴν φύσιν τῆς μισθοδοσίας των, ἀνατεθειμένης καθ' ὁλοκληρίαν εἰς μόνους τοὺς δήμους, οὔτε ὑποχρεοῖ τὴν Κυβέρνησιν νὰ προκαταβάλλῃ εἰς λογαριασμὸν τῶν δήμων ὁποιονδήποτε ποσὸν μὴ προεγκεκριμένον ἢ διοικητικῶς δι' ἐκδόσεως ἐντάλματος προσηκόντως ἐπιθεωρημένου, ἢ δικαστικῶς δυνάμει τελεσιδίκου ἀποφάσεως· τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ δημοσίου βοήθημα χορηγεῖται, κατά τε τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ τε περὶ δήμων καθὼς καὶ τοῦ περὶ δημοδιδασκαλίας Νόμου, *εἰς τοὺς δήμους αὐτούς, καὶ ὄχι εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους*. Τὴν διάκρισιν ταύτην θεωροῦμεν κατεπεῖγον, κύριε Νομάρχα, νὰ καταστήσωμεν δι' ὑμῶν παντὶ τρόπῳ καταληπτὴν τοῦ λοιποῦ καὶ εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς καὶ εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ὅπως τὰ μὲν δημοτικὰ Συμβούλια ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ κανονίζωσι κατ' ἔτος τοὺς προϋπολογισμούς των, σημειοῦντα εἰς μὲν τὰ ἔξοδα αὐτῶν ὁλόκληρον τὴν μισθοδοσίαν τῶν παρ' αὐτοῖς δημοδιδασκάλων, εἰς δὲ τὰ ἔσοδα τὴν χορηγουμένην αὐτοῖς βοήθειαν ἀπὸ τοῦ δημοσίου· οἱ δὲ δημοδιδάσκαλοι πᾶσαν αἴτησιν αὐτῶν, εἴτε περὶ καθυστερήσεως μισθῶν, εἴτε περὶ ἀκαταλλήλου κατοικίας, εἴτε περὶ τῆς μὴ ἐγκαίρου καὶ κατὰ Νόμον πληρωμῆς τῶν διδάκτρων, εἴτε ὁποιανδήποτε ἄλλην ἀπαίτησιν ν' ἀπευθύνωσιν ἐν τάξει καὶ μετὰ τοῦ ἀπαιτουμένου σεβασμοῦ πρὸς μόνας τὰς δημοτικὰς ἀρχάς, παρὰ τῶν ὁποίων καὶ μόνων μισθοδοτοῦνται· διότι τὸ Ὑπουργεῖον πᾶσαν τοιαύτην αἴτησιν αὐτῶν, ἀπευθυνομένην πρὸς αὐτὸ εἰς τὸ ἑξῆς, θέλει καταλείπει χωρὶς ἀπαντήσεως, καὶ τοῦτο πρέπει νὰ ἐννοήσωσι καλῶς. Ὑμέτερον καθῆκον ἐν τούτοις εἶνε, νὰ προστατεύητε αὐτοὺς ὁσάκις ἀδικούμενοι, προσφεύγουσιν εἰς ὑμᾶς, ἐκτιθέντες τὰ δίκαια αὐτῶν παράπονα κατ' ἐνδεχομένης δυστροπίας τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν ἐνίων, χωρὶς νὰ περιμένητε πρὸς τοῦτο τὴν ἄδειαν τοῦ Ὑπουργείου. Ἀρκεῖ αἱ αἰτήσεις αὐτῶν νὰ ἦνε σύμφωνοι πρὸς τὸν Νόμον καὶ τὰς διαφόρους τοῦ Ὑπουργείου ἐγκυκλίους.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4 Φευρουαρίου 1871.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Γ. ΠΕΤΜΕΖΑΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. πρωτ. 6284.

Περὶ μὴ μισθοδοτήσεως τῶν πρὸς προαγωγὴν ἐξεταζομένων δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Δημοδιδασκάλους.

Πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀπὸ 5 Σεπτεμβρίου καὶ 9 Νοεμβρίου 1859 ὑπ' ἀριθ. 4982 καὶ 6801 (*) ἐγκυκλίων τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, πραγματευομένων περὶ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ δημοδιδασκάλων ὅσοι μεταβαίνουσιν εἰς Ἀθήνας ἢ καὶ ἀλλαχόσε πρὸς ἐξέτασιν, γνωστοποιοῦμεν ὑμῖν ὅτι οἱ μὲν μεταβαίνοντες πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ἄρθρου 72 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου, ὅπως ἐξετασθέντες δηλονότι ἐγγραφῶσιν ὁριστικῶς ἐν τοῖς τῶν δημοδιδασκάλων καταλόγοις, ὡς διατελοῦντες τέως ὑπὸ δοκιμασίαν ὑπάγονται, ὡς πρὸς τὴν μισθοδότησιν αὐτῶν, εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἀνωτέρω ἐγκυκλίων· οἱ δὲ δόντες μὲν ἤδη τὰς δευτέρας αὐτῶν ἐξετάσεις καὶ ἐγγραφέντες ἐν τοῖς καταλόγοις, καθυποβάλλοντες δὲ κατόπιν ἑαυτοὺς οἰκειοθελῶς εἰς νέαν ἐξέτασιν, ὅπως προαχθῶσιν εἰς βαθμὸν, οὐδεμίαν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἀξίωσιν πρὸς μισθοδότησιν διὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας των, ὡς τοῦ δημοσίου μηδόλως ἐνδιαφερομένου εἰς τὴν προαγωγὴν αὐτῶν· καὶ διὰ τοῦτο οὔτε δύνανται χωρὶς ἐγγράφου ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου νὰ μακρυνθῶσιν ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Αὐγούστου 1871

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Γ. ΠΕΤΜΕΖΑΣ.

'Αριθ. πρωτ. 9582.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ τῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους.

Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 860 ἀπὸ 4 Φεβρουαρίου ἐγκύκλιον ἡμῶν ἔπρεπεν ὁ μὲν μισθὸς τῶν δημοδιδασκάλων νὰ πληρώνηται ὁλόκληρος ἀπὸ τῶν δημοτικῶν ταμείων, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ δημοσίου χορηγούμενον βοήθημα νὰ πληρώνηται εἰς τοὺς δήμους καὶ οὐχὶ εἰς τοὺς δημοδι-

(*) Τὴν ἀ τούτων δὲν ἐδημοσιεύσαμεν ὡς μὴ ἔχουσαν διαρκῆ ἐφαρμογήν, τὴν ἑτέραν ὅρα ἐν σελίδι 339.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δασκάλους. Τὸ μέτρον τοῦτο ὅμως εἴτε ἐκ παρεννοήσεως, εἴτε ἐξ ἄλλων λόγων, ὀλίγοι τῶν δευτερευόντων διατακτῶν ἐφήρμοσαν κατὰ τὸ τρέχον ἔτος, ἐκ τούτου δὲ προέκυψεν οὐχὶ μικρὰ ἀνωμαλία, ἰδίως εἰς τὸν κανονισμὸν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ταμείου τῶν πολιτικῶν συντάξεων κατὰ τὸν ΤΠΗ' Νόμον. (*) Ἀνάγκη λοιπὸν οἱ δευτερεύοντες διατάκται νὰ ἐφαρμόσωσι, κατὰ τὸ 1872 ἀκριβῶς τὸ προεκτεθὲν μέτρον. Πρὸς εὐκολίαν δὲ αὐτοῦ προσκαλεῖσθε νὰ φροντίσητε, ἵνα εἰς τοὺς διὰ τὸ ἐπιὸν ἔτος δημοτικοὺς προϋπολογισμοὺς ὁ μὲν μισθὸς τῶν δημοδιδασκάλων ὁλόκληρος συμπεριληφθῇ εἰς τὰ ἔξοδα, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ δημοσίου βοήθημα, κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἤδη διανομὴν τῶν πιστώσεων τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ κεφαλ. 4 τοῦ προϋπολογισμοῦ ἡμῶν, εἰς τὰ ἔσοδα τῶν δήμων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Δεκεμβρίου 1871.

Ὁ Ὑπουργὸς
Φ. Ι. ΦΙΛΩΝΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 4710.

Περὶ τοῦ μὴ παρατείνεσθαι τὰς διακοπὰς τῶν δημοτ. σχολείων ὑπὲρ τὰς δεκαπέντε ἡμέρας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους.

Πρὸς ἀναψυχὴν τῶν δημοδιδασκάλων ἀρρένων τε καὶ θηλέων, ὁ Νόμος δὲν παρεχώρησεν εἰμὴ δεκαπέντε μόνον ἡμερῶν ἐντελῆ διακοπὴν κατ' ἔτος μὲ πλήρη μισθόν, ἡ δὲ ἀπὸ 2 Ἰουνίου 1870 καὶ ὑπ' ἀριθ. 3503 (**) ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, παρήγγειλεν ὅπως τὸ διάστημα τοῦτο μὴ παρατείνηται ὑπὲρ τὰς δύο ταύτας ἑβδομάδας, ὁ δὲ διδάσκαλος μετὰ τὴν συμπλήρωσιν αὐτῶν νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τὴν διδασκαλίαν του ὁποσοδήποτε μαθηταὶ κἂν φοιτήσωσιν εἰς τὸ σχολεῖόν του· ἄλλως δὲ νὰ μὴ πληρόνηται οὔτε μιᾶς ἡμέρας μισθὸν ὑπ' εὐθύνην ἀτομικὴν τοῦ δημάρχου διὰ τὸ ἐναντίον. Τοῦ μέτρου τούτου ὅμως ὀλιγωροῦντες πολλοὶ τῶν κ. κ. δημάρχων καὶ ἰδίως οἱ ἐν ταῖς μεγάλαις τοῦ κράτους πρωτευούσαις παρατείνουσι, κατὰ παράβλεψιν τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, τὴν ἔναρξιν τῶν μαθημάτων ἄχρι καὶ διμήνου πρὸς ζημίαν τῶν μαθητιώντων παίδων ἠθικήν τε καὶ σωματικὴν περιφερομένων, μεσούσης τῆς ἡμέρας, τὰς ὁδοὺς ὑπὸ τὰς φλογερὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου. Ὑπενθυμίζοντες ὑμῖν ἑπομένως τὴν μνημονευθεῖσαν ἐγκύκλιον ἀξιοῦμεν νὰ ἐφαρμόσητε αὐτὴν κατὰ τὰ διατεταγμένα, καταγγέλλοντες εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοὺς

(*) Νόμος τῆς 26 Ἀπριλίου 1871.
(*) ὅρα σελίδα 340 Θεσμολογίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δημοδιδασκάλους ὅσοι ἀσυνειδήτως ἀνέχονται νὰ μισθοδοτῶνται μὴ ἐργαζόμενοι.

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΜΙΛΗΣΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 5823.
Περὶ τῶν δεκαπέντε ἐμμίσθων ἡμερῶν τῶν δημοδιδασκάλων ὅτι οὐχ ὑπερβαίνονται.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους.

Τὰς μετὰ τὰς ἐξετάσεις τῶν δημοτικῶν σχολείων δεκαπέντε ἡμέρας ἔθος ἀρχῆθεν ἐπικρατῆσαν ἐχορήγησεν ἐμμίσθους πρὸς ἄνεσιν τῶν δημοδιδασκάλων, καθόσον ὁ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμος διακοπὴν ἐντελῆ τῆς ἐν αὐτοῖς διδασκαλίας δὲν ἀναγνωρίζει. Καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1867 καὶ ὑπ' ἀριθ. 4,891 (*) ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, παραγγέλλει νὰ εὑρίσκωνται πᾶς καὶ πᾶσα δημοδιδάσκαλος ἐν τῇ θέσει του, ἀφοῦ συμπληρωθῶσιν αἱ δεκαπέντε αὗται ἡμέραι καὶ νὰ ἐξακολουθῇ τὸ ἔργον του, εἴτε πολλοὶ εἴτε ὀλίγοι προσέλθωσι μαθηταί. Τὴν παραγγελίαν ταύτην ἐπαναλαμβάνοντες ἀπαιτοῦμεν ὅπως μηδεὶς καὶ μηδεμία δημοδιδάσκαλος εὑρεθῇ κατὰ τὴν δεκάτην ἕκτην ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐξετάσεων ἡμέραν μακρὰν τῆς θέσεώς του, καὶ ἀπαγορεύομεν ὑμῖν καὶ δι' ὑμῶν τοῖς κ. κ. Δημάρχοις νὰ ἐντείλωσι πληρωμὴν δημοδιδασκαλικοῦ μισθοῦ οὔτε διὰ μίαν ἡμέραν ἀπουσίας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰουλίου 1877.

Ὁ Ὑπουργὸς
Θ. Π. ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 9316
Περὶ πληρωμῆς τῶν μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων ὑπὸ τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας Ἐπάρχους καὶ Ταμίας τοῦ Κράτους.

Πάντες οἱ πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐκπεμφθέντες ἀνήνεγκαν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργεῖον ὅτι πλεῖστοι τῶν ἐκτὸς τῶν πρωτευουσῶν

(*) ὅρα σελ. 322 Θεσμολογίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῶν ἐπαρχιῶν ὑπηρετούντων δημοδιδασκάλων, εἴτε ἐξ αἰτίας ἀναποδράστου, εἴτε ἐπὶ ἁπλῇ προφάσει πληρωμῆς τῶν μισθῶν των καταλιμπάνουσι τὰ σχολεῖά των κατὰ τὸ τέλος τοῦ μηνός, καὶ προσερχόμενοι εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας διατρίβουσιν οὐκ ὀλίγας ἡμέρας μέχρις οὗ λάβωσι τοὺς μισθοὺς πρὸς μεγίστην ζημίαν τῶν ὑπ' αὐτῶν διδασκομένων.

Ἐπιθυμοῦντες ἵνα ἄρωμεν τὸ ὀλέθριον τοῦτο κώλυμα τῆς προκοπῆς τῶν μαθητῶν ἐντελλόμεθα ὑμῖν τάδε:

1) Οἱ μὲν Ἔπαρχοι θέλουσιν ἀποστέλει, εὐθὺς ὡς ὑπογράφωσι τὰ ἐντάλματα τῆς πληρωμῆς τῶν μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων πρὸς τοὺς ταμίας ἵνα ἐπιθεωρῶσιν αὐτὰ συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 157 τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ δημοσίου Λογιστικοῦ νόμου ἐκδοθέντος Διατάγματος, ἂν μὴ ὑπάρχῃ κώλυμα ἐκ δικαστικῆς κατασχέσεως ἢ πειθαρχικῆς τιμωρίας εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ τοῦ δημοδιδασκάλου, καὶ ἐπιστρέφωσι ταῦτα πρὸς τοὺς ἐπάρχους, οἵτινες θέλουσι διανέμει τὰ οὕτως ὑπὸ τοῦ ταμίου ἐπιτεθεωρημένα ἐντάλματα τοῖς δικαιούχοις.— 2) Οἱ δὲ κ. ταμίαι θέλουσι παραγγείλει τοὺς δημοσίους εἰσπράκτορας τοὺς κατὰ τοὺς δήμους τοῦ Βασιλείου ἐπιτετραμμένους τὴν εἴσπραξιν νὰ ἐξοφλῶσιν ἐκ τῶν ἐνόντων, ἀλλ' ἄνευ προφάσεων, τὰ οὕτως τεθεωρημένα ὑπὸ τῶν ταμιῶν ἐντάλματα τῶν δημοδιδασκάλων, καὶ νὰ παραδίδωσιν αὐτὰ μετὰ τῶν ἀποδείξεων τῆς πληρωμῆς ἀντὶ μετρητῶν εἰς τὰ ταμεῖα.

Εὐελπιστοῦμεν, κύριοι, ὅτι ἐκτιμῶντες προσηκόντως τοὺς λόγους τοὺς ὑπαγορεύοντας τὸ μέτρον τοῦτο, θέλετε προσπαθήσει ἐκ παντὸς τρόπου, ὅπως ἀρθῇ ὅσον οἷόν τε τάχιον ἡ πρόφασις τῆς ἀπὸ τῶν ἑδρῶν τῶν σχολείων ἀπουσίας τῶν δημοδιδασκάλων, ἐξ ἧς τιμαλφῇ κοινωνικὰ συμφέροντα παραβλάπτονται, οἷα τὰ ἐκ τῆς μὴ ἀπροσκόπτου λειτουργίας τοῦ δημοτικοῦ σχολείου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Νοεμβρίου 1879

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Θ. Π. ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλ. καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως,
Α. Δ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 10130.

Περὶ πειθαρχικῆς τιμωρίας τῶν ἄνευ ἀδείας καταλειπόντων τὴν ἕδραν τῆς ὑπηρεσίας των δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς ἐν τῷ Βασιλείῳ δημοδιδασκάλους.

Τὸ καθ' ἡμᾶς καὶ τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9316 ἐγκυκλίου τῆς 5 λήξαντος Νοεμβρίου ἐνετείλατο ταῖς διοικητικαῖς ἀρχαῖς καὶ τοῖς ταμίαις ὅπως διατάξωσι τὴν παρὰ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῶν κατὰ τοὺς δήμους δημοσίων εἰσπρακτόρων ἐξόφλησιν τῶν ἐνταλμάτων τῆς μισθοδοσίας ὑμῶν. Γνωστοποιῶν ὑμῖν τοῦτο παραγγέλλω ὑμῖν νὰ συμμορφωθῆτε τοῦ λοιποῦ πρὸς τὸν Νόμον, ὅστις ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει ἢ αἰτίᾳ ἐπιτρέπει τῷ δημοσίῳ λειτουργῷ νὰ καταλίπῃ ἄνευ ἀδείας τὴν ἕδραν τῆς ὑπηρεσίας του. Οἱ δήμαρχοι καὶ αἱ ἐπιτόπιοι ἐπιθεωρητικαὶ ἐπιτροπαὶ οὐ μόνον θέλουσι καταγγέλλει τοὺς παραβάτας, ὅπως τιμωρῶνται πειθαρχικῶς, ἀλλὰ θέλουσιν ἀφαιρεῖ κατὰ τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν μισθοδοτικῶν καταστάσεων τὸ ἀναλογοῦν πρὸς τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς ἤθελέ τις ὑμῶν ἀπουσιάσει ἀπὸ τοῦ σχολείου, ποσὸν ἐκ τῆς ἀντιμισθίας του. Καὶ ἄλλων κλάδων ὑπάλληλοι ὑπηρετοῦσιν ἐκτὸς τῆς πρωτευούσης τῆς Ἐπαρχίας, ἀλλ' οὐδεὶς τούτων ἐτόλμησέ ποτε νὰ καταλίπῃ τὴν ὑπηρεσίαν του, ἵνα μεταβὰς εἰς τὴν πρωτεύουσαν πληρωθῇ τὴν μισθοδοσίαν του. Τὸ Ὑπουργεῖον, ὡς ἐμερίμνησε νὰ διευκολύνῃ κατὰ τὸ δυνατὸν τὴν πληρωμὴν τῶν μισθῶν ὑμῶν, οὕτως ἀφ' ἑτέρου θέλει μετέλθει πᾶσαν αὐστηρότητα, ὅπως θέσῃ τέρμα εἰς τὴν ὀλεθρίαν καὶ παράνομον συνήθειαν τοῦ νὰ κλείητε ἑκάστοτε τὸ σχολεῖον ἐπὶ ταύτῃ ἢ ἐκείνῃ τῇ προφάσει πρὸς μεγίστην ζημίαν τῆς εἰς αὐτὰ μαθητιώσης νεότητος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Δεκεμβρίου 1879.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Δ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ.

ΤΜΗΜΑ ΙΖ'.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝΟΙΚΙΟΥ ΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ

Ἀριθ. πρωτ. 6480.

Περὶ τοῦ ἐνοικίου τῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδή τινες τῶν δήμων ἀποποιοῦνται τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐνοικίου τῶν δημοδιδασκάλων ἐκείνων, ὅσοι καταστημένοι ἐν τῷ αὐτῷ δήμῳ, συμπίπτει ἐνίοτε νὰ ἔχωσι καὶ οἰκίαν ἐν αὐτῷ, κατοικουμένην ὑπ' αὐτῶν τούτων, θέλετε φροντίσῃ, κ. Νομάρχα, ὥστε ἑρμηνευομένου ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τοῦ 24 ἄρθρου τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, καίτοι ἄλλως σαφεστάτου, ὑπὲρ τῶν δημοδιδασκάλων, νὰ μὴ στερῶνται οὗτοι τοῦ προσδιωρισμένου αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ Νόμου δικαιώματος πρὸς ἀνέξοδον κατοικίαν, εἴτε ἔχουσιν, εἴτε οὐχί, ἰδιόκτητον

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐν τῷ αὐτῷ δήμῳ οἰκίαν, ἐκτὸς ἐὰν αὐτοὶ συγκατατίθενται νὰ παραχωρήσωσιν αὐτοπροαιρέτως πρὸς ὄφελος τοῦ δήμου τὸ ἐνοίκιον τῆς κατοικίας των.

Ἀθήνησι τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ 63.

Περὶ τοῦ μισθώματος τῆς κατοικίας τῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐκ τῆς ἐξετάσεως παραπόνων τινῶν, ὑποβληθέντων εἰς ἡμᾶς, ἔγνωμεν, κύριοι, ὅτι ἐνῷ κατὰ τὸ ἄρθρον 24 τοῦ ἀπὸ $^{6}/_{18}$ Φεβρουαρίου 1834 νόμου τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων, θέλει παραχωρεῖσθαι ὑπὸ τοῦ δήμου εἰς ἕκαστον τῶν δημοδιδασκάλων ἀνέξοδος κατοικία, συνήθεια ἐνιαχοῦ ἐπεκράτησε νὰ περιλαμβάνηται μὲν ἐν τοῖς δημοτικοῖς προϋπολογισμοῖς καὶ ἐγκρίνηται κατὰ τὸν νόμον τὸ ὑπὸ τοῦ δήμου ἀποδοτέον πρὸς πληρωμὴν τοῦ ἐνοικίου τῆς παραχωρηθησομένης εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους ἀνεξόδου κατοικίας ποσόν, νὰ ἀποδίδηται δὲ τὸ ποσὸν τοῦτο ἀπ' εὐθείας εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους ἀναλαμβάνοντας τὴν περὶ εὑρέσεως καὶ μισθώσεως καταλλήλου οἰκίας φροντίδα, καὶ ὅτι ἐντεῦθεν εἰς πολλοὺς τῶν δημοδιδασκάλων. μισθώσαντας κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον οἰκίας ὀφείλονται τὰ ἀντὶ τοῦ μισθώματος αὐτῶν ἀποδοτέα ποσά.

Καὶ περὶ μὲν τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων οὐδὲν ἔχομεν νὰ διατάξωμεν, ἀφοῦ ταῦτα οὕτως ἐγένοντο· περιοριζόμεθα δὲ μόνον νὰ σᾶς παραγγείλωμεν νὰ ἐξετάσητε ἀμέσως καὶ ἀκριβῶς εἰς τίνας τῶν ἐν τοῖς δήμοις τοῦ ὑφ' ὑμᾶς νομοῦ δημοδιδασκάλων ὀφείλονται λόγῳ τοιούτῳ ὑπὸ τῶν δήμων ποσά, καὶ ἕνεκα τίνος δὲν ἐπληρώθησαν ἔτι· νὰ προσκαλέσητε δὲ τοὺς δημάρχους τῶν εἰρημένων δήμων νὰ φροντίσωσι γ' ἀποδοθῶσιν αὐτοῖς ἀμέσως τὰ ὀφειλόμενα ταῦτα ποσά, ἐὰν ἡ ἀπότισίς των δὲν ἀντιβαίνῃ εἰς τὴν λογιστικὴν τάξιν, ἢ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν δεόντων πρὸς ἄρσιν τῶν τυχὸν ὑπαρχόντων τοιούτων κωλυμάτων, ὅπως γένηται δυνατὴ ἡ ταχεῖα ἀπόδοσις τῶν ὀφλημάτων τούτων. Ἐὰν δὲ ἡ εἰς τοὺς δικαιούχους δημοδιδασκάλους ἀπότισις τῶν ἀντὶ μισθώματος ὀφειλομένων ποσῶν προέρχηται ἐκ τῆς δυστροπίας τῶν δημάρχων, νὰ προβῆτε εἰς τὴν ταχίστην ἐκβίασιν αὐτῶν διὰ τῆς χρήσεως τῶν νομίμων πειθαρχικῶν μέσων, καὶ ἐν ἐπιμονῇ αὐτῶν διὰ προτάσεως πρὸς ἡμᾶς προσηκόντως ἠτιολογημένης κατὰ τῶν δυστροπούντων.

Ἐπὶ τὸ μέλλον δὲ σᾶς παραγγέλλομεν νὰ φροντίσητε νὰ μετα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

βληθῇ ἡ ἀνωτέρω τάξις, ἐὰν ὑφίστανται που τῶν δήμων τοῦ καθ'ὑμᾶς νομοῦ, ὀφείλουσι νὰ παρέχωσι τοῖς δημοδιδασκάλοις κατοικίαν ἀνέξοδον καὶ οὐχὶ χρήματα πρὸς μίσθωσιν κατοικίας.

Ὅθεν ἀπαιτοῦμεν νὰ διατάξητε, ἵνα οἱ δήμαρχοι φροντίζωσι πρὸς εὕρεσιν κατοικίας τῶν δημοδιδασκάλων καταλλήλου καὶ ἐπαρκούσης εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτῶν, καί, ἐὰν μὲν δὲν ὑπάρχῃ ἀντίρρησίς τις τῶν δημοδιδασκάλων, μισθόνωσι τὰς τοιαύτας οἰκίας, ἐὰν δὲ οἱ δημοδιδάσκαλοι ἔχωσιν ἀντιρρήσεις περὶ τῆς καταλληλότητος τῶν εὑρισκομένων τοιούτων οἰκιῶν, φροντίζουσιν οἱ δήμαρχοι νὰ εὑρίσκωσι καὶ μισθόνωσιν ἄλλας τοιαύτας καταλλήλους· καὶ τέλος ἐν περιπτώσει διαφωνίας τῶν δημάρχων πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους περὶ τῆς καταλληλότητος τῶν οἰκιῶν, ἵνα οἱ ἁρμόδιοι ἔπαρχοι φροντίζωσι καὶ ἐξετάζωσι τὰ περὶ τούτου δεόντως, ἀποφαινόμενοι κατὰ τὸ καθῆκόν των τὰ προσήκοντα πρὸς μίσθωσιν τῶν πράγματι καταλλήλων οἰκιῶν.

Ἐὰν δὲ τῶν κρινομένων καταλλήλων οἰκιῶν κύριοι ὦναι αὐτοὶ οἱ δημοδιδάσκαλοι, τότε βεβαίως τὰ προϋπολογισθέντα ποσὰ ὡς μισθώματα τῶν οἰκιῶν τούτων θέλουσιν ἀποδίδεσθαι αὐτοῖς, ἀλλ' ὡς ἰδιοκτήταις καὶ οὐχὶ ὡς δημοδιδασκάλοις.

Ἀξιοῦμεν, κύριε νομάρχα, νὰ μᾶς ὑποβάλητε μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐξετάσεών σας ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐν ἑκάστῳ τῶν δήμων τοῦ καθ' ὑμᾶς νομοῦ, ἔκθεσιν δηλοῦσαν τὰ ἐνεργηθέντα παρ' ὑμῶν, εἴτε πρὸς ἐξεύρεσιν τῶν εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους καθυστερούντων λόγῳ τοιούτῳ ποσῶν, καὶ τῶν αἰτιῶν τῆς καθυστερήσεως, εἴτε πρὸς πληρωμὴν τῶν καθυστερούντων τούτων καὶ τῶν πρὸς ἄρσιν τῶν αἰτιῶν τῆς καθυστερήσεως ἐνεργηθέντων, εἴτε τέλος πρὸς εἰσαγωγὴν ἐπὶ τούτου τῆς τάξεως, τὴν ὁποίαν διὰ ταύτης ἀπαιτοῦμεν νὰ εἰσαγάγητε, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 30 Σεπτεμβρίου 1859.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ρ. ΠΑΛΑΜΗΔΗΣ.

ΤΜΗΜΑ ΙΗ'.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ

Ἀριθ πρωτ. 5184.

Περὶ τῆς δικαίας διανομῆς τῶν διδάκτρων μεταξὺ τῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Λαβόντες παράπονα δίκαια ἐκ διαφόρων μερῶν περὶ τῆς ἀδίκου δι-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ανομῆς τῶν διδάκτρων μεταξὺ τῶν συνυπηρετούντων δημοδιδασκάλων ἐν τῷ αὐτῷ δημοδιδασκαλείῳ, καὶ ἰδόντες ὅτι οἱ διευθύνοντες αὐτὰ νοσφίζονται ἀδίκως ἅπαντα τὰ δίδακτρα ἢ μέρος τι εὐκαταφρόνητον χορηγοῦσιν εἰς τοὺς λοιποὺς βοηθούς των, ἐνῶ οὗτοι κοπιῶσι μᾶλλον ἐκείνων ἀπολαμβανόντων πολλὰ καὶ ζηλωτὰ προνόμια ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των. Τούτου ἕνεκα κρίνομεν δίκαιον τοῦ λοιποῦ τὰ συναγόμενα δίδακτρα νὰ διανέμωνται κατ' ἰσονομίαν μεταξὺ τῶν συνδιδασκάλων τῶν ἀῤῥένων τε καὶ κορασίων διδακτηρίων.

Σᾶς προσκαλοῦμεν, κύριε Νομάρχα, νὰ ἐνεργήσητε ἐντόνως τὴν παροῦσαν ἡμῶν καὶ διατάξητε τὴν ἀκριβῆ αὐτῆς ἐφαρμογὴν ὅπου τοῦ καθ' ὑμᾶς Νομοῦ ὑφίστανται διδακτήρια ἀῤῥένων τε καὶ κορασίων ἔχοντα πλείονας τοῦ ἑνὸς διδασκάλους, καὶ ἀναφέρητε πρὸς ἡμᾶς περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς παρούσης.

Ἀθήνησι τῇ 19 Ἰανουαρίου 1853.

Ὁ ὑπουργὸς
Σ. ΒΛΑΧΟΣ.

Ἀριθ πρωτ. 88.

Περὶ διδάκτρων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΩΣΤΕΡΙΚΩΝ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Κατὰ τὸν ὁρισμὸν τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ ἀπὸ $^{6}/_{18}$ Φεβρουαρίου 1834 νόμου περὶ δημοτικῶν Σχολείων, οἱ δημοδιδάσκαλοι ἐκτὸς τοῦ σταθεροῦ μισθοῦ ἔχουσι δικαίωμα νὰ λαμβάνωσιν ὡρισμένα δίδακτρα.

Ἡ εἴσπραξις τῶν διδάκτρων τούτων κατὰ συνήθειαν εἰσχωρήσασαν, οὐκ οἴδαμεν πῶς, γίνεται, ὡς πληροφορούμεθα, ἀμέσως ὑπὸ τῶν διδασκάλων, ἀλλ' ἡ συνήθεια αὕτη εἶνε παράνομος καὶ ἄτοπος ἐν ταὐτῷ· παράνομος μέν, διότι γραπτὴ τοῦ εἰρημένου νόμου διάταξις, ἡ τοῦ ἄρθρου 27, ἀνατίθησι τὴν εἴσπραξιν τῶν διδάκτρων εἰς τὸν δημοτικὸν εἰσπράκτορα ἑκάστου δήμου, ἄτοπος δέ, διότι ἡ ἄμεσος ὑπὸ τῶν δημοδιδασκάλων εἴσπραξις ἐγείρει πολλάκις λογοτριβὰς μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν γονέων τῶν παίδων, αἵτινες γεννῶσι καὶ ὑποθάλπουσι δυσαρεσκείας διασειούσας τὴν πρὸς ἀλλήλους ὑπόληψιν καὶ ἀγάπην καὶ βλαπτικὴν ἐχούσας εἰς τὴν πρόοδον τῶν παίδων ἐπιῤῥοήν,

Πρὸς ἀκριβῆ τοῦ νόμου ἐφαρμογὴν καὶ πρὸς ἄρσιν τῶν προσκομμάτων, ὅσα μέχρι τοῦδε ἀπήντων οἱ δημοδιδάσκαλοι εἰς τὴν ἀπολαυὴν τῶν διδάκτρων, τὰ ὁποῖα ὀφείλονται αὐτοῖς κατὰ νόμον, λαβόντες ἀφορμὴν ἐξ ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως διατάττομεν διὰ τῆς παρούσης τὰ ἑφεξῆς.

Τοῦ λοιποῦ τὰ δίδακτρα θέλουσι μὲν προκαταβάλεσθαι ὑπὸ τοῦ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δημοτικοῦ ταμείου ἑκάστου δήμου κατὰ λόγον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς ἕκαστον δημοτικὸν σχολεῖον φοιτώντων παίδων, θέλουσι δ' εἰσπράττεσθαι εἰς ὄφελος τοῦ δημοτικοῦ ταμείου τοῦ προκαταβαλόντος αὐτὰ ἐπιμελείᾳ τοῦ οἰκείου δημοτικοῦ εἰσπράκτορος, διότι ὁ νόμος περὶ δημοτικῶν σχολείων ἐν τῷ ἄρθρῳ 24 συνδυαζομένῳ μετὰ τοῦ ἄρθρου 27 τὴν μὲν ὑποχρέωσιν τῆς πληρωμῆς τῶν διδάκτρων ἐπιβάλλει εἰς τοὺς γονεῖς τῶν παίδων προσωπικῶς, τὴν δὲ προκαταβολὴν αὐτῶν εἰς τὸ ἁρμόδιον δημοτικὸν ταμεῖον.

Τὰ μηνιαῖα δίδακτρα προσδιορίζει ὁ νόμος κατ' ἐλάχιστον μὲν ὅρον εἰς λεπτὰ 10, κατὰ μέγιστον δὲ εἰς λεπτὰ 50 δι' ἕκαστον παῖδα. Τὸ ποσὸν δ' αὐτῶν ποικιλλόμενον μεταξὺ τοῦ ἐλαχίστου καὶ μεγίστου ὅρου κατὰ τὰς τοπικὰς περιστάσεις κανονίζεται ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου δι' ἀποφάσεώς του· μόνον ὅλως ἐνδεεῖς οἰκογένειαι εἶνε ἐλεύθεραι τῆς πληρωμῆς τῶν διδάκτρων τούτων, ἀλλ' ἡ περὶ τούτου ἀπόφασις ἀνήκει εἰς τὴν ἐπιθεωρητικὴν τοῦ σχολείου ἐπιτροπὴν κατὰ τὸ ἐδ. 4. τοῦ ἄρθρ. 37 τοῦ νόμου.

Ἐπειδὴ ὁ ἀριθμὸς τῶν παίδων τῶν εἰς ἕκαστον δημοτικὸν σχολεῖον φοιτώντων δὲν μένει πάντοτε ὁ αὐτός, ἀλλὰ μεταβάλλεται ἐπὶ πλέον ἢ ἔλαττον, ἕκαστος δημοδιδάσκαλος ὑποχρεοῦται, καθ' ἃ ῥητῶς διατάσσει τὸ ἄρθρ. 27, νὰ ἐμφανίζῃ εἰς τὸν δημοτικὸν εἰσπράκτορα κατὰ τὸ τέλος τοῦ μηνὸς ἀποδεικτικὸν ἐμφανῶν ὀνομαστὶ τοὺς μαθητάς του καὶ ἐπικυρωμένον ὑπὸ τῆς ἐπιθεωρητικῆς τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τοῦ ἀποδεικτικοῦ τούτου καὶ τῆς ἀποφάσεως τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου τῆς κανονιζούσης τὸ ποσὸν τῶν ὑφ' ἑκάστου γονέως ὀφειλομένων διδάκτρων ἐνεργεῖ οὗτος τὴν εἴσπραξιν κατὰ τὰς περὶ βιαίας εἰσπράξεως τῶν δημοτικῶν φόρων διατάξεις, καθιστάμενος προσωπικῶς ὑπεύθυνος διὰ πᾶσαν ἐξ ἀμελείας αὐτοῦ καθυστέρησιν. Συμφώνως πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς παρούσης θέλετε ἐκδώσει, κύριε Νομάρχα, πρὸς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς καὶ πρὸς τοὺς δημοτικοὺς εἰσπράκτορας τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς κοινοποιοῦντες τὰ εἰκότα καὶ εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους πρὸς γνῶσιν καὶ ὁδηγίαν των.

Ἀπαιτοῦμεν δέ, κύριε Νομάρχα, νὰ ἐπιβλέπητε ἀγρύπνως διά τε τῶν κ.κ. ἐπάρχων καὶ ἀμέσως, ὅπως αἱ διαταγαί σας τεθῶσιν εἰς πλήρη ἐνέργειαν καὶ ἐκτελῶνται κατὰ γράμμα καὶ ἀκριβῶς· ἔχετε πρὸ ὀφθαλμῶν ὅτι τὸ ἀπὸ τῶν διδάκτρων προκύπτον μηνιαῖον εὐτελὲς ποσὸν προώρισται νὰ θεραπεύῃ ἐν μέρει τὰς ἀνάγκας τῶν δημοδιδασκάλων, ὅτι τὸ συμφέρον τῆς διαδόσεως τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς τὸν λαὸν ἀπαιτεῖ νὰ καταβάλληται τακτικῶς καὶ ἐγκαίρως, καὶ ὅτι ἡ ὑποχρέωσις τοῦ δήμου εἰς προκαταβολὴν τῶν διδάκτρων δὲν πρέπει νὰ ἀποβαίνῃ εἰς αὐτὸν ἐπιζήμιος, καὶ φροντίσατε διὰ συντόνου ἐνεργείας καὶ ἀγρύπνου ἐπιτηρήσεως νὰ γίνεται ἡ τε προκαταβολὴ καὶ ἡ ἀπόληψις τῶν διδάκτρων ἐν τάξει καὶ ἀνελλιπῶς. Ἔχομεν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πλήρη τὴν πεποίθησιν, κύριε Νομάρχα, ὅτι ἐκτιμῶντες τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἀντικειμένου τούτου, θέλετε ἐπιστήσει ἐπ' αὐτοῦ τὴν προσοχήν, ἧς εἶνε ἄξιον, καὶ ὅτι διὰ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῶν διατασσομένων δὲν θέλει μᾶς δώσει οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν δικαίαν ἀφορμὴν νὰ τὸν κατακρίνωμεν δι' ἐλλείψεις περὶ ἀντικείμενον τὰ μέγιστα ἐνδιαφέρον τὴν διάδοσιν τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 3 Αὐγούστου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΑΛΕΞ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 30.

Περὶ διδάκτρων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Τῆς ἀπὸ 3 Αὐγούστου π. ἔ. ὑπ' ἀριθ. 88 ὑπουργικῆς διαταγῆς σκοπὸς ἦτο νὰ κανονίσῃ τὰ περὶ εἰσπράξεως καὶ πληρωμῆς τῶν διδάκτρων εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους καὶ νὰ καταπαύσῃ τὴν πρὸ τῆς ἐγκυκλίου ἐκείνης εἰσχωρήσασαν συνήθειαν τῆς ἀμέσου εἰσπράξεως τούτων ὑπὸ τῶν δημοδιδασκάλων, ἥτις καὶ εἰς τὸν νόμον ἀντέβαινε καὶ ἄτοπα βλαβερὰν ἐπιρροὴν εἰς τὴν δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν ἔχοντα συνεπῆγε.

Μετὰ λύπης ὅμως μανθάνομεν ἐξ ἐγγράφου ὑπ' ἀριθ. 910 τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου, ὅτι ἐκ κακῆς ἐφαρμογῆς κινδυνεύει ν' ἀποβῶσιν αἱ διατάξεις τῆς ἐγκυκλίου εἰς ζημίαν τῶν δημοδιδασκάλων, διότι ἔν τισι δήμοις δὲν δίδεται ἡ ἀναγκαία προσοχὴ οὔτε ὡς πρὸς τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν ἐνδεῶν οἰκογενειῶν τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 26 καὶ 37 ἐδ. 4 τοῦ νόμου ἐξαιρουμένων τῆς πληρωμῆς τῶν διδάκτρων, οὔτε ὡς πρὸς τὸν κατὰ τὰς τοπικὰς περιστάσεις προσλογισμὸν αὐτῶν· οὕτω δὲ συμβαίνει δημοδιδάσκαλος ἐπὶ ἑκατόν, φέρ' εἰπεῖν, παίδων νὰ μὴ λαμβάνῃ παρὰ τοῦ δημοτικοῦ ταμείου εἰμὴ δέκα δραχμὰς διὰ δίδακτρα, ἐνῶ ἂν ὑποτεθῶσιν 20 ἢ 25 οἱ δι' ἔνδειαν ἐξαιρούμενοι, διὰ τοὺς λοιποὺς 80 ἢ 75 πρέπει νὰ λαμβάνῃ κατὰ μέσον ὅρον εἴκοσι περίπου δραχμάς.

Ὅθεν διὰ νὰ παύσῃ ἡ κακὴ αὕτη ἐφαρμογὴ τῆς ὑπουργικῆς ἐγκυκλίου καὶ ν' ἀρθῶσιν ἐκ τοῦ μέσου δικαιολογημένα παράπονα τῶν δημοδιδασκάλων, τὸ ἀνεπαρκὲς τοῦ μισθοῦ τῶν ὁποίων προώρισται νὰ συμπληροῖ ὁπωσοῦν ἡ ἀπὸ τῶν διδάκτρων μικρὰ πρόσοδος, καθόσον μάλιστα καὶ ἡ ὑπὲρ αὐτῶν ὑπὸ τοῦ νόμου διατεταγμένη παραχώρησις δύο στρεμμάτων κήπου, ἢ καλλιεργησίμου γῆς πρὸς ἐπικαρπίαν δὲν ἐπραγματοποιήθη εἰσέτι, παραγγέλλομεν ὑμῖν, κύριε νομάρχα,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νὰ ἐκδώσητε διαταγάς, ὅπως τὰ δημοτικὰ συμβούλια λαμβάνωσι τοῦ λοιποῦ ὡς βάσιν κατὰ τὸν ἐτήσιον προσδιορισμὸν τῶν διδάκτρων τοὺς φορολογικοὺς καταλόγους, νὰ ἐφιστᾶται δὲ ἡ ἀναγκαία προσοχὴ νὰ μὴν ἐξαιρῶνται τῆς πληρωμῆς εἰμὴ αἱ πράγματι ἐνδεεῖς οἰκογένειαι κατὰ τὸν νόμον. Ἀξιοῦμεν, κύριε νομάρχα, νὰ ἐπιτηρήσητε ἀνηκόντως τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν διὰ τῆς παρούσης διαταττομένων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Μαρτίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 40.

Περὶ διδάκτρων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους

Πρὸς συμπλήρωσιν τῶν διαταχθέντων διὰ τῆς Ὑπ' ἀριθ. 30 ἀπὸ 12 τοῦ λήξαντος μηνὸς ἐγκυκλίου μας, προσκαλοῦμεν ὑμᾶς, κ. Νομάρχα, νὰ φροντίζητε, ὥστε ἐκ τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῶν διδάκτρων, τὰ ὁποῖα ἤθελον ἄπαξ προσδιορισθῆ δι' ὅλον τὸ ἔτος, νὰ συμπεριλαμβάνηται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἑκάστου δήμου ὡς πίστωσις ὅσον ἀναλογεῖ διὰ τὴν πληρωμὴν διδάκτρων δύο μέχρι τριῶν μηνῶν· τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο δι' ἐντάλματος ἐκδεδομένου πρὸς τὸν δημοτικὸν εἰσπράκτορα θέλει χρησιμεύει ὅπως οὗτος πληρώνῃ ἐξ αὐτοῦ κατὰ μῆνα τακτικῶς εἰς τὸν δημοδιδάσκαλον τὰ δίδακτρα. Θέλει δὲ φροντίζει ἐν τῷ μεταξὺ νὰ εἰσπράττῃ αὐτὰ ἀμέσως ἀπὸ τοὺς γονεῖς τῶν παίδων, ὥστε ἐκ τῶν εἰσπράξεων αὐτῶν νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὴν πληρωμὴν ἀλληλοδιαδόχως τῶν ἑπομένων μηνῶν, εἰς τὸ τέλος δὲ τοῦ ἔτους ὁ εἰσπράκτωρ ὀφείλει νὰ ἔχῃ εἰς τὸ ταμεῖόν του πλῆρες τὸ προκαταβληθὲν, ὡς εἴρηται, εἰς αὐτὸν ποσὸν ἐκ τῆς εἰσπράξεως τῶν διδάκτρων.

Θέλετε φροντίσει δὲ νὰ ἐκδώσητε τὰς ἀναγκαίας ἐπὶ τοῦ προκειμένου διαταγάς σας λαμβάνοντες τὴν προσήκουσαν πρόνοιαν, ὥστε ἡ εἴσπραξις τῶν διδάκτρων νὰ ἐνεργῆται δραστηρίως ὑπὸ τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων ἵνα μὴ ἐκ τῆς καθυστερήσεως αὐτῶν ἐπέρχεται ἀναβολὴ εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν δημοδιδασκάλων καὶ προξενῆται τυχὸν εἰς τὰ δημοτικὰ ταμεῖα ζημία· ἐπὶ τούτῳ δὲ θέλετε ἐνεργεῖ αὐστηρὰν ἐξέλεγξιν ἐπὶ τῶν δημοτικῶν εἰσπρακτόρων, καὶ ἂν εὕρητέ τινα ἐξ αὐτῶν παραμελοῦντα τὸ ἐπὶ τοῦ προκειμένου καθῆκόν του, νὰ τὸν πειθαναγκάζητε εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτοῦ διὰ τῶν ἐνόντων εἰς τὴν ἐξουσίαν σας καταναγκαστικῶν μέσων, καὶ ἂν καὶ ταῦτα ἀποβῶσι τυχὸν ἀτελεσφόρητα, νὰ προτείνητε εἰς ἡμᾶς ἠτιολογημένως τὴν παῦσίν των.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 6 Ἀπριλίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. πρωτ. 1960.

Περὶ διδάκτρων τῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Κατὰ τὰ ἄρθρα 24, 26, 27 καὶ 37 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου, τὰ δίδακτρα τῶν δημοδιδασκάλων προσδιορίζονται κατ' ἀναλογίαν 10—50 λεπτῶν δι' ἕκαστον παῖδα, πληρωτέων ἀπὸ τοῦ δημοτικοῦ ταμείου μηνιαίως, καὶ εἰσπραττομένων μετὰ ταῦτα παρὰ τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος, ἐξαιρουμένων τῆς συνεισφορᾶς ταύτης μόνον τῶν ὅλως ἐνδεῶν, περὶ ὧν ἀποφασίζει ἡ ἐφορευτικὴ τοῦ σχολείου ἐπιτροπὴ κτλ.

'Επὶ τῇ βάσει τῶν ὁρισμῶν τούτων τοῦ Νόμου ἐξεδόθη πρὸ ἐννέα μηνῶν ἡ ἀπὸ 3 Αὐγούστου π. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 88 ἐγκύκλιος τοῦ ἐπὶ τῶν 'Εσωτερικῶν ὑπουργείου, κανονίζουσα τὸν τρόπον τῆς τε πληρωμῆς καὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν διδάκτρων τούτων, τῶν ὁποίων εἶχε τέως διὰ συνηθείας παρεκκλίνει ἡ ἐνέργεια.

'Αλλ' ἐπειδὴ εἴς τινας τῶν δήμων ὁ κατ' ἀναλογίαν προσδιορισμὸς τοῦ ποσοῦ τούτου τῶν διδάκτρων ἐγένετο κατ' αὐθαίρετον ὅλως τρόπον, καὶ ἐπὶ ἑκατόν, φέρ' εἰπεῖν, παίδων ὡρίσθησαν 10—12 δραχμαί, λογιζομένων ὅλων, καθ' ἃ φαίνεται, πενήτων, ἐνῷ, κατὰ φυσικώτερον λόγον, ἐὰν οἱ εἰκοσιπέντε ἐξ αὐτῶν ἦνε διόλου ἐνδεεῖς, ἐπὶ τῶν λοιπῶν 75 ὁ μέσος ὅρος φέρει 22 τοὐλάχιστον δραχμάς, ὀφείλοντες νὰ ἀσφαλίσωμεν τὸ περὶ τούτου, καθ' ὅσον ἀποτελεῖ ἓν τῶν νενομισμένων δικαιωμάτων τῶν δημοδιδασκάλων, τῶν ὁποίων ἄλλως ὁ μισθὸς εἶναι ἀνεπαρκής, συνεννοήθημεν μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν 'Εσωτερικῶν ὑπουργείου, καὶ ἵνα μηδεμία μένῃ παραπόνων ἀφορμὴ μήτε εἰς τοὺς γονεῖς, μήτε εἰς τοὺς διδασκάλους, ἐνεκρίναμεν ἐκ συμφώνου, ἵνα τοῦ λοιποῦ τὰ τῶν δημοδιδασκάλων δίδακτρα κανονίζωνται προϋπολογιζόμενα κατ' ἔτος παρὰ τῶν ἁρμοδίων δημοτικῶν Συμβουλίων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν φορολογικῶν καταλόγων, συμπεριλαμβάνεται δὲ ἑκάστοτε εἰς προϋπολογισμὸν ἑκάστου δήμου ὡς πίστωσις τόσον μέρος αὐτῶν, ὅσον ἀπαιτεῖται διὰ τὴν πληρωμὴν δύο—τριῶν μηνῶν, εἰσπραττόμενον ἐν τῷ μεταξὺ ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος, ὅστις ὀφείλει νὰ πληρώνῃ ἐξ αὐτῶν κατὰ μῆνα τακτικῶς τὸ ἀναλογοῦν ποσὸν εἰς τὸν δημοδιδάσκαλον, καὶ νὰ ἔχῃ πάντοτε ἕτοιμον εἰς τὸ ταμεῖόν του τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν διὰ τὴν ἐπομένην τριμηνίαν. Κατὰ συνέπειαν τῆς ἀπὸ κοινοῦ ταύτης ἀποφάσεως ἡμῶν ἐξεδόθησαν ἤδη ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν 'Εσωτερικῶν ὑπουργείου αἱ ἀπὸ 12 Μαρτίου καὶ 6 'Απριλίου ε. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 30]5475 καὶ 40]7440 ἐγκύ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κλιοι πρὸς ὑμᾶς, καὶ πρὸς αὐτὰς συμφώνως, προσκαλεῖσθε, κ. Νομάρχα, καὶ παρ' ἡμῶν νὰ γνωστοποιήσητε καὶ πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους τοῦ καθ' ὑμᾶς νομοῦ τὰ δέοντα, ἵνα παύσῃ τοῦ λοιποῦ πᾶσα περὶ του ἀντικειμένου τούτου ἀμφιβολία, καὶ ἡ διάταξις τοῦ νόμου ἐνεργῆται κατ' ἀκρίβειαν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 2 Μαΐου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 2493.

Περὶ τῆς διανομῆς τῶν διδάκτρων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ ἀπεδείχθη ἤδη ὅτι ἡ πρὸ δεκαετίας διαταχθεῖσα κατ' ἰσομοιρίαν διανομὴ τῶν διδάκτρων μεταξὺ δύο ἢ καὶ πλειοτέρων δημοδιδασκάλων μὴ ἰσοβαθμίων ὑπηρετούντων ἐν τῷ αὐτῷ Σχολείῳ διεγείρει καθ' ἑκάστην ἔριδας καὶ ἀντεγκλήσεις, μεταξὺ αὐτῶν, ἀξιούντων τῶν ὑπερεχόντων κατὰ τὸν βαθμὸν νὰ διανέμωνται τὰ δίδακτρα εἰς ἕκαστον αὐτῶν ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ του, ὡς ἀποτελοῦντα μέρος ἀναφαίρετον τοῦ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον ἀνήκοντος μισθοῦ, ἀκυροῦντες τὴν ἀπὸ 19 Ἰανουαρίου 1853 καὶ ὑπ' ἀριθ. 5184 ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου, οὗ πρὸς ὥραν προϊστάμεθα, διατάττομεν, συμφωνότερον πρός τε τὰ ἄρθρα 23 καὶ 24 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου καὶ πρὸς τὸ δίκαιον ἐν γένει, ὥστε τοῦ λοιποῦ νὰ διανέμωνται τὰ δίδακτρα μεταξὺ τῶν εἰς τὸ αὐτὸ σχολεῖον ὑπηρετούντων δύο ἢ καὶ πλειοτέρων μὴ ἰσοβάθμων δημοδιδασκάλων ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ ἑκάστου αὐτῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ λαμβάνῃ ὁ μὲν πρωτοβάθμιος ἓν πέμπτον περισσότερον τοῦ δευτεροβαθμίου, δύο δὲ πέμπτα τοῦ τριτοβαθμίου, ἐὰν τοιοῦτον βαθμὸν φέρῃ ὁ παρ' αὐτῷ ὑποδιδάσκαλος, ὁ δὲ δευτεροβάθμιος ἓν πέμπτον μὲν ὀλιγώτερον αὐτοῦ, ἓν πέμπτον δὲ περισσότερον τοῦ τριτοβαθμίου, ἐὰν ὑπάρχῃ καὶ τοιοῦτος· ὁ δὲ τριτοβάθμιος δύο πέμπτα μὲν ὀλιγώτερον τοῦ πρωτοβαθμίου, ἓν πέμπτον δὲ ὀλιγώτερον τοῦ δευτεροβαθμίου· π. χ. ἐπὶ πεντήκοντα δραχμῶν ὁ μὲν πρῶτος θέλει λάβει 21 δραχ. ὁ δὲ δεύτερος 16 $\frac{60}{100}$ καὶ ὁ τρίτος 12 $\frac{40}{100}$ πρὸς ἀποφυγὴν πάσης τοιαύτης διενέξεως, καὶ ἐκτὸς μόνον ὅταν μεταξὺ ἀλλήλων οἱ διδάσκαλοι ἤθελον ἰδίᾳ συμφωνήσῃ ἄλλως πως περὶ τῆς διανομῆς ταύτης.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Μαΐου 1862.

Ὁ Ὑπουργὸς
Μ. ΠΟΤΛΗΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. πρωτ. 862.

Περὶ ἀναλόγου διανομῆς τῶν διδάκτρων

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ 'Επάρχους τοῦ Κράτους.

Τῶν διδάκτρων ἀποτελούντων, κατὰ τὸ 24 ἄρθρον τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμου, μέρος ἀναφαίρετον τοῦ μισθοῦ τῶν δημοδιδασκάλων, πολλάκις μεταξὺ δύο ἢ καὶ πλειοτέρων τοιούτων, διδασκόντων ἐν τῷ αὐτῷ σχολείῳ, ἀνεφύησαν ἔριδες ὡς πρὸς τὴν διανομὴν αὐτῶν, ἄχρις ὅτου τὸ 'Υπουργεῖον, οὗ προϊστάμεθα, ἀποφασίσαν νὰ καταπαύσῃ τὰ περὶ τούτου παράπονα τῶν ἐν τῷ αὐτῷ σχολείῳ συνυπηρετούντων, ἐξέδοτο τὴν ἀπὸ 8 Μαΐου 1862 καὶ ὑπ' ἀριθμὸν 2,493 ἐγκύκλιον αὐτοῦ, ὁρίσαν μετὰ τῆς ἐνδεχομένης ἀκριβείας τὴν μεταξὺ δύο ἢ καὶ πλειοτέρων ἑτεροβαθμίων δημοδιδασκάλων διανομὴν τῶν διδάκτρων. 'Επειδὴ ὅμως ἔνιοι αὐτῶν οὐ διαλείπουσιν ἐρίζοντες οὐχ ἧττον πρὸς ἀλλήλους περὶ τοῦ πλείονος ἢ ἐλάττονος ποσοῦ τοῦ ἀνήκοντος εἰς ἕκαστον αὐτῶν, ὀφείλοντες νὰ ἄρωμεν ἅπαξ διὰ παντὸς πᾶσαν ἀφορμὴν διαφωνίας ὡς πρὸς τοῦτο, ἔγνωμεν ὑπενθυμίζοντες ὑμῖν τε καὶ τοῖς κκ. Δημάρχοις καὶ δι' αὐτῶν τοῖς δημοδιδασκάλοις ἀμφοτέρων τῶν φύλων τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἐγκύκλιον*, 'νὰ παραγγείλωμεν ὑμῖν 'νὰ καταστήσητε διὰ τοῦ ἐντονωτέρου τρόπου ὑποχρεωτικὴν τὴν ἀπαρέγκλιτον ἐφαρμογὴν αὐτῆς, καταγγέλλοντες εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοὺς δυστροποῦντας ἢ ἀπειθοῦντας, ὅπως λαμβάνωνται ἀμέσως μέτρα πρὸς τιμωρίαν αὐτῶν. Καὶ ἐπειδὴ ἡ εἴσπραξις τῶν διδάκτρων, καί τοι ἀνατεθειμένη εἰς τοὺς παρὰ τοῖς δήμοις ἑκάστοις εἰσπράκτορας, ἐνεργεῖται οὐχ ἧττον, κατὰ παράβασιν τῆς διατάξεως ταύτης, ἧς παραίτιοι οἱ δήμαρχοι, ὑπ' αὐτῶν ἀμέσως τῶν δημοδιδασκάλων, ὡς ἐκ τούτου δέ, εἰσπραττόντων ἑκάστου αὐτῶν, τοῦ μὲν παρ' ἑνός, τοῦ δὲ παρ' ἑτέρου τῶν παίδων, δίδεται ἀδιακόπως ἀφορμὴ εἰς διενέξεις μεταξὺ αὐτῶν, νὰ παραγγελθῶσι συγχρόνως οἱ διευθύνοντες τὰ σχολεῖα νὰ κρατῶσι βιβλίον, ὑπογεγραμμένον ὑπὸ πάντων τῶν εἰς τὸ αὐτὸ σχολεῖον συνυπηρετούντων, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ καταγράφωνται τὰ ἑκάστοτε εἰσπραττόμενα δίδακτρα καὶ τὸ βιβλίον τοῦτο νὰ μένῃ διαρκῶς εἰς χεῖρας μόνου τοῦ διευθύνοντος τὸ σχολεῖον, ἔχοντος ὅμως τὸ δικαίωμα τῆς ἐξελέγξεως καὶ ἑκάστου τῶν συνδιδασκόντων.

Ἡ ἀπόφασις δὲ αὕτη θέλει γνωστοποιηθῆ συγχρόνως καὶ εἰς τὰς ἐφορευτικὰς ἐπιτροπάς, ὅπως ἐπιτηρῶσιν αὗται διαρκῶς ἐὰν τηρῆται ἀπαράβατος.

'Εν 'Αθήναις τῇ 12 Φεβρουαρίου 1877.

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΜΙΛΗΣΗΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. πρωτ. 7399.

Περὶ διδάκτρων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ 'Επάρχους.

'Ο περὶ δημοτικῶν σχολείων Νόμος ἐν ἄρθρῳ 21 ὥρισεν ὅπως, ἐκτὸς τοῦ σταθεροῦ μηνιαίου μισθοῦ καὶ τῆς ἀνεξόδου κατοικίας καὶ δύο στρεμμάτων γῆς, χορηγῶνται εἰς ἕκαστον δημοδιδάσκαλον ἀπὸ τοῦ δημοτικοῦ ταμείου μηνιαίως δι' ἕκαστον παῖδα 10—50 λεπτὰ ὡς δίδακτρα, ἐξαιρουμένων μόνον τῶν ὅλως ἐνδεῶν οἰκογενειῶν.

Περὶ δὲ τοῦ τρόπου τῆς εἰσπράξεως καὶ τῆς μεταξὺ πλειοτέρων τοῦ ἑνὸς διδασκάλων διανομῆς τῶν διδάκτρων τούτων διετάχθησαν κατὰ καιροὺς τὰ εἰκότα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, καὶ ἰδίως διὰ τῆς ἀπὸ 2 Μαΐου 1856 ἐγκυκλίου, (*) ἣν θέλετε λάβει ἐξ ἄπαντος ὑπ' ὄψιν.

'Αλλὰ, παρὰ τὰς ῥητὰς ταύτας διατάξεις τοῦ νόμου, πληροφορούμεθα μετ' ἀλγεινῆς ἀγανακτήσεως, ὅτι πολλοὶ καὶ πολλαὶ τῶν δημοδιδασκάλων ἀπαιτοῦσι παρὰ τῶν παίδων συνήθως μὲν δραχμὴν, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ δίδραχμον, καὶ, προεκτείνοντες τὴν αὐθαιρεσίαν ταύτην ἄχρι θρασύτητος, καὶ ἀποπέμπουσιν ἐνίοτε τοῦ σχολείου μαθητὰς καὶ μαθητρίας, μὴ συμμορφουμένους πρὸς τὴν παρανομίαν ταύτην.

Πρὶν προβῶμεν εἰς παραδειγματικὴν τιμωρίαν τῶν ἐνόχων, οὐ μόνον ἀποβάλλοντες αὐτοὺς ἀδυσωπήτως τῆς ὑπηρεσίας, ἀλλὰ καταγγέλλοντες καὶ εἰς τὰ δικαστήρια, ὅπως τιμωρηθῶσι καὶ ποινικῶς ἐπὶ ἀθεμίτῳ φορολογίᾳ, ἐθεωρήσαμεν συμφωνότερον πρὸς τὴν χαρακτηρίζουσαν τὰς κυβερνητικὰς ἐν γένει πράξεις ἐπιείκειαν νὰ ὑποδείξωμεν δι' ὑμῶν καὶ τῶν κ. κ. δημάρχων τοῖς ἐν τῇ διοικητικῇ ὑμῶν περιφερείᾳ δημοδιδασκάλοις ἀμφοτέρων τῶν φύλων τὸ ἀξιόποινον τῆς πράξεως, καὶ νὰ παραγγείλωμεν αὐτοῖς διὰ τοῦ ἐντονωτέρου τρόπου νὰ μὴ τολμήσωσί ποτε νὰ ἀπαιτήσωσι πλειότερον τοῦ νενομοθετημένου, διότι ἡ τιμωρία ἔσται ἄφευκτος καὶ μὴ βραδύνουσα.

Καὶ ἐπειδὴ αἱ καταχρήσεις, εἰσερπύσασαι ἅπαξ, εἶναι δυστυχῶς δυσεκρίζωτοι καὶ, τὸ χειρότερον, ἀλληλένδετοι, οἱ δὲ πολλοὶ τῶν δημοδιδασκάλων, τοῦ πλείονος ὀρεγόμενοι, τοὺς μὲν πλουσιώτερα κομίζοντας τὰ δίδακτρα περιποιοῦνται καὶ προάγουσιν ἐπιδεικτικώτερον, πρὸς δὲ τοὺς ἐλαττουμένους ἐκείνων κατὰ τοῦτο φαίνονται οὐ μόνον ὀλιγώρως ἀλλὰ καὶ τραχύτερον προσφερόμενοι, θέλετε καταστήσει καὶ κατὰ τοῦτο προσεκτικοὺς καὶ ὑπευθύνους τοὺς συγκροτοῦντας

(*) ὅρα σελίδα 354

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὰς ἐφορευτικὰς ἐπιτροπάς, ὧν προΐσταται δικαιωματικῶς ὁ Δήμαρχος, ὅπως τοιαῦται διακρίσεις μὴ λαμβάνωσι χώραν, ἀλλ' οἱ διδάσκαλοι ὦσιν ἴσοι πρὸς πάντας καὶ ἀκριβοδίκαιοι.

Ταῦτα πάντα θέλετε καταστήσῃ παντὶ τρόπῳ γνωστὰ τοῖς ἐνδιαφερομένοις, ἐφ' ᾧ καὶ πέμπονται ὑμῖν ἱκανὰ ἀντίτυπα τῆς παρούσης, ἥτις θέλει μένει διαρκῶς ἐν παντὶ δημοτικῷ σχολείῳ τοιχοκολλημένη ὑπ' εὐθύνην τοῦ διέποντος αὐτό, ὅπως μηδεὶς προφασίσηται ἄγνοιαν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Αὐγούστου 1877.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΘΕΟΔΩΡΟΣ Π. ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 7101.

Περὶ διδάκτρων τῶν ἐκ τῶν νέων διδασκαλείων δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους τοῦ Κράτους.

Ἀπὸ τῆς συστάσεως τῶν νέων διδασκαλείων καὶ τοῦ ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις τοῦ κράτους διορισμοῦ δημοδιδασκάλων ἐξ αὐτῶν ἀπολυομένων, πολλάκις ἀπευθύνονται ἡμῖν παρὰ παλαιῶν δημοδιδασκάλων ἐρωτήσεις, ἂν οἱ ἐκ τῶν νέων διδασκαλείων δημοδιδάσκαλοι οἱ συνυπηρετοῦντες ἐν σχολείοις τοῦ κράτους μετὰ παλαιῶν δικαιοῦνται ν' ἀπολαμβάνωσι δίδακτρα παρὰ τῶν μαθητῶν. Γίνονται δὲ αὗται αἱ ἐρωτήσεις ἢ ἀπευθύνονται ἡμῖν τὰ εἰρημένα κατὰ τῶν νέων δημοδιδασκάλων παράπονα, ὅταν οὗτοι ἐπιμένωσιν εἰς τὴν διανομὴν τῶν διδάκτρων, τῶν παλαιῶν δημοδιδασκάλων νομιζόντων ὅτι οἱ νέοι δὲν δικαιοῦνται νὰ λαμβάνωσι δίδακτρα, τὸ μὲν ἕνεκα τοῦ κατὰ τοὺς περὶ διδασκαλείων νόμους ἀνωτέρου αὐτῶν μισθοῦ, τὸ δὲ ἐπειδὴ ἐν τοῖς εἰρημένοις νόμοις οὐδεὶς γίνεται περὶ διδάκτρων λόγος. Διὸ καθιστῶμεν τοῖς παλαιοῖς δημοδιδασκάλοις γνωστὸν ἅπαξ διὰ παντός, ὅτι οἱ περὶ διδασκαλείων νόμοι δὲν κατήργησαν τὰς περὶ διδάκτρων διατάξεις τῶν ἄρθρων 24, 26 καὶ 27 τοῦ ἀπὸ $^{6}/_{18}$ Φεβρ. 1834 περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, αἵτινες ἰσχύουσι δι' ἅπαντας τοὺς δημοδιδασκάλους τοῦ κράτους ἄνευ τινὸς ἐξαιρέσεως. Περὶ τούτου δὲ προὐκαλέσαμεν καὶ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῶν νομικῶν συμβούλων, ὅπερ ἀπεφάνθη ὅτι οἱ ἐκ τῶν νέων διδασκαλείων δημοδιδάσκαλοι δὲν στεροῦνται τῶν κεκανονισμένων διδάκτρων, «καθόσον ἡ θέσις τούτων, δι' οὓς ἀπαιτοῦνται μεγαλείτερα προσόντα καὶ οἵτινες ὑπεβλήθησαν εἰς μείζονας δαπάνας ὅπως τύχωσι τοῦ πτυχίου, καθίσταται χειροτέρα τῆς τῶν ἄλλων δημοδιδασκάλων, ὅπερ προφανῶς δὲν συνάδει πρὸς τὸν ἐπιδιωχθέντα διὰ τοῦ περὶ δι-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

» δασκαλείων Νόμου σκοπόν· ἄλλως τε πρόκειται περὶ στερήσεως » δικαιώματος, αὕτη δὲ δὲν δύναται νὰ προκύψῃ ἐξ ἑρμηνείας ἀμφι- » βόλου καὶ λίαν ἀμφισβητησίμου. » Ἰσχύουσι δὲ ταῦτα οὐ μόνον περὶ τῶν νέων διδασκάλων τῶν διοριζομένων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀπὸ 11 Ἰανουαρίου 1878 ΧΘ'. Νόμου περὶ συστάσεως διδασκαλείου ἐν Ἀθήναις, τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀπὸ 6 Μαΐου 1880 ΩΝΘ'. Νόμου περὶ συστάσεως διδασκαλείου ἐν Πελοποννήσῳ καὶ Ἑπτανήσῳ, καὶ τοῦ ἄρθρ. 3 τοῦ ἀπὸ 3 Σεπτεμβρίου 1880 Β. Διατάγματος περὶ μεθόδου διδασκαλίας ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις καὶ ἀπὸ τῶν δημοτικῶν ταμείων μισθουμένων, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν δαπάναις τῆς Κυβερνήσεως διοριζομένων δυνάμει τοῦ ἀπὸ 9 Σεπτεμβρίου 1881 Β. Διατάγματος περὶ διορισμοῦ προσθέτων δημοδιδασκάλων ἐκ τῶν νέων διδασκαλείων ἐν πόλεσιν ἐχούσαις πληθυσμὸν ἀνώτερον τῶν πέντε χιλιάδων, καὶ δυνάμει τοῦ ἀπὸ 14 Αὐγούστου 1882 Β. Διατάγματος περὶ πλήρων δημοτικῶν σχολείων κατὰ τὴν συνδιδακτικὴν μέθοδον. (*)

Περὶ δὲ διανομῆς τῶν διδάκτρων καὶ τοῦ τρόπου τῆς εἰσπράξεως αὐτῶν ἰσχύουσι τὰ ἀναγεγραμμένα ἐν ταῖς ἀπὸ 8 Μαΐου 1862, 12 Φεβρουαρίου 1877 καὶ 5 Αὐγούστου 1877 ὑπουργικαῖς ἐγκυκλίοις, ὧν συνιστῶμεν τὴν ἀπαρέγκλιτον τήρησιν. Γενήσεται δὲ ἡ διανομὴ μεταξὺ συνυπηρετούντων παλαιῶν καὶ νέων δημοδιδασκάλων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ βαθμοῦ, οὐχὶ δὲ τοῦ μισθοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ἰουνίου 1883.

Ὁ Ὑπουργὸς
Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

ΤΜΗΜΑ ΙΘ'.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

Ἀριθ. πρωτ. 50590.
Περὶ λύσεως ἀπορίων τινων κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου τῶν πολιτικῶν συντάξεων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους καὶ τὰς Οἰκονομικὰς Ἀρχὰς τοῦ Κράτους.

Ἐφαρμοζομένου ἤδη τοῦ ΧΝΒ' περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων Νόμου, ὑπεβλήθησαν ἡμῖν αἱ ἀκόλουθοι ἀπορίαι :

ἀ.) Ἂν ἡ κατὰ τὸ ἐδάφιον β' τοῦ ἄρθρου 18 ἐπιβαλλομένη πρὸς

(* ὅρα περὶ τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων σελ. 37, 41, 108, 115 καὶ 128—29.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὄφελος τοῦ Ταμείου τῶν συντάξεων κράτησις τῶν 5 τοῖς $^0/_0$ ἐκ τοῦ μισθοῦ καὶ τῶν διαρκῶν ἐπιμισθίων τῶν ὑπαλλήλων πρέπῃ νὰ γίνηται ἐπὶ τοῦ ὅλου πληρωτέου μισθοῦ καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν ἠλαττώθη ὁ μισθὸς οὗτος ἕνεκα ἀπουσίας κατὰ τὸ ἄρθρ. 31 τοῦ περὶ δημοσίου Λογιστικοῦ Νόμου, ἢ ἕνεκα προσωρινῆς παύσεως.

β') Ἂν ἡ αὐτὴ κράτησις πρέπῃ νὰ γίνηται ἐπὶ τοῦ ὅλου πληρωτέου μισθοῦ καθ' ἣν περίπτωσιν ἠλαττώθη οὗτος ἕνεκα πειθαρχικῆς τιμωρίας.

γ') Ἂν εἰς τὸ Ταμεῖον τῶν συντάξεων ἢ εἰς τὸ δημόσιον Ταμεῖον ἀνήκωσι 1. τὰ πρόστιμα καὶ αἱ καταβολαὶ τῶν μὴ ἀπολαυόντων τοῦ δικαιώματος τῆς συντάξεως τῶν ὑπαλλήλων καὶ 2 αἱ ἐπέκειναι τῆς ἀδείας καὶ ἐξ αὐτογνώμονος ἀπομακρύνσεως στερήσεις μισθοδοσίας, καὶ

δ') Ἐπὶ τίνος χαρτοσήμου καὶ πῶς πρέπει νὰ συντάττωνται αἱ περὶ πληρωμῆς μισθῶν ἀποδείξεις τῶν ὑπαλλήλων διὰ τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 18 τοῦ Νόμου προβλεπομένας κρατήσεις καὶ καταβολάς.

Μετὰ ὥριμον δὲ ἐπί τε τοῦ γράμματος καὶ πνεύματος τοῦ προκειμένου Νόμου σκέψιν κοινοποιοῦμεν ὑμῖν τὴν λύσιν τῶν ἀποριῶν τούτων ἀκυροῦντες πᾶσαν τυχὸν δοθεῖσαν μέχρι τοῦδε ἐναντίαν ἑρμηνείαν. Καὶ

ά.) Ἡ τῶν 5 τοῖς $^0/_0$ κράτησις, καθ' ἣν περίπτωσιν ἡ ἀπουσία τοῦ ὑπαλλήλου συνεπήγαγε τὴν ἐλάττωσιν τοῦ μισθοῦ, γίνεται μὲν ἐπὶ τοῦ ὅλου πληρωτέου μισθοῦ, ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει λογίζεται ἐπὶ τοῦ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν 5 τοῖς $^0/_0$ ὑπολοίπου ἡ ἕνεκεν ἀπουσίας ἐλάττωσις. Ἐὰν, φέρ' εἰπεῖν, ὑπάλληλος λαμβάνων μηνιαῖον μισθὸν 200 δραχμῶν ἀπουσιάσῃ ἐπὶ ἕνα μῆνα καὶ ὡς ἐκ τούτου δικαιοῦται νὰ λάβῃ τὸν ἥμισυν μισθὸν, ἡ κράτησις λογίζεται μὲν ἐπὶ τοῦ ὀνομαστικοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. 200, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐλάττωσις ἡ συνεπαγομένη ἐκ τῆς ἀπουσίας λογίζεται ἐπὶ τοῦ ὑπολοίπου ἤτοι ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 190, ὥστε οὗτος πρέπει νὰ λάβῃ τὸν ἥμισυν ἤτοι δραχ. 95. Ἡ ἑρμηνεία αὕτη στηρίζεται οὐ μόνον εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Νόμου, περὶ οὗ πρόκειται, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ δίκαιον· διότι ἄδικον ἤθελεν εἶσθαι νὰ ἐπιβάλληται κράτησις ἐπὶ μισθοῦ, ὅστις οὐ μόνον δὲν πληρόνεται εἰς τὸν ὑπάλληλον ἀλλὰ περιέρχεται εἰς τὸ αὐτὸ τῶν συντάξεων Ταμεῖον, ὑπὲρ οὗ ἐπιβάλλεται καὶ ἡ κράτησις. Παραγγέλλονται ἑπομένως οἱ συντάττοντες τὰς μισθοδοτικὰς καταστάσεις προϊστάμενοι ὑπηρεσιῶν καὶ οἱ ἐκδίδοντες χρηματικὰ ἐντάλματα δευτερεύοντες Διατάκται νὰ προαφαιρῶσιν ἐκ τοῦ ὅλου μηνιαίου μισθοῦ τὰ 5 τοῖς $^0/_0$ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τῶν συντάξεων καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπολοίπου νὰ ὑπολογίζωσι τὴν ἐκ τῆς ἀπουσίας ἐλάττωσιν τοῦ μισθοῦ.

β'.) Ἡ πειθαρχικὴ τιμωρία τῶν ὑπαλλήλων εἶνε ὅλως ἀνεξάρτητος τοῦ μισθοῦ, διότι αἱ πειθαρχικαὶ ποιναὶ εἰσὶ προσωπικαὶ καὶ ἐπιβαρύνουσι τὴν ἰδιαιτέραν τοῦ ὑπαλλήλου περιουσίαν· ἑπομένως ἡ κράτησις τῶν 5 τοῖς $^0/_0$ πρέπει νὰ γίνηται ἐπὶ τοῦ πληρωτέου μισθοῦ,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μηδόλως λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἕνεκεν ἐπιβολῆς πειθαρχικοῦ προστίμου ἐπελθούσης ἐλαττώσεως αὐτοῦ. Ἐὰν ὑπάλληλος ἑκατονταδράχμου μισθοῦ ὑποβληθῇ εἰς πειθαρχικὸν πρόστιμον δραχμῶν πεντήκοντα, ἡ κράτησις τῶν 5 τοῖς $^0/_0$ γίνεται ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν 100 δραχμῶν καὶ οὐχὶ ἐπὶ τοῦ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ προστίμου ὑπολοίπου.

γ'.) Τὰ πειθαρχικὰ πρόστιμα καὶ ἡ ἐλάττωσις τοῦ μισθοῦ τῶν ἐπ' ἀδείᾳ ἀπόντων ὑπαλλήλων ἀνῆκον κατὰ τοὺς κειμένους Νόμους εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, διὰ τοῦ προκειμένου νόμου διατίθενται ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τῶν συντάξεων λόγῳ συνδρομῆς πρὸς αὔξησιν τῶν πόρων αὐτοῦ· κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 18 ἡ διάθεσις τῶν διαληφθέντων ἐσόδων κατὰ τὰ ἐδ. ε καὶ ζ' εἶνε γενικὴ μὴ περιοριζομένη εἰς μόνους τοὺς ἐν τῷ Νόμῳ ἀναφερομένους ὑπαλλήλους, ἑπομένως ἐν γένει τὰ πειθαρχικὰ πρόστιμα καὶ ἡ ἐκ τῆς ἀπουσίας ἐλάττωσις ἀνήκουσιν εἰς τὸ Ταμεῖον τῶν συντάξεων, ἀδιαφόρως ἂν ὁ ἐξ οὗ προέρχονται ὑπάλληλος ὑπάγηται ἢ μὴ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου αὐτοῦ· ὥστε τὰ πρόστιμα καὶ ἡ ἐκ τῆς ἀπουσίας ἐλάττωσις τοῦ μισθοῦ τῶν εἰσπρακτόρων, τῶν τελωνιακῶν, δασονομικῶν καὶ ὑγειονομικῶν φυλάκων, τῶν κλητήρων τῆς Διοικητικῆς ἀστυνομίας καὶ ὅλων τῶν γραφείων, τὰ πρόστιμα τῶν δικαστικῶν κλητήρων, καὶ παντὸς ἄλλου ὑπαλλήλου μὴ ἀναφερομένου ἐν τῷ Νόμῳ ἀνήκουσιν εἰς τὸ Ταμεῖον τῶν συντάξεων.

Οὐχ οὕτως ὅμως ἔχει περὶ τῶν μετὰ τὴν ἔκπνευσιν τῆς ἀδείας ἢ ἐξ ὁπωσδήποτε αὐτογνώμονος οἱουδήποτε ὑπαλλήλου ἀπομακρύνσεως στερήσεων τῆς μισθοδοσίας. Αἱ στερήσεις αὗται, ἰσοδυναμοῦσαι μὲ κατάστασιν μὴ πεπληρωμένης θέσεως, δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ΧΝΒ' Νόμου, καὶ ἑπομένως ἀνήκουν εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον.

δ'.) Αἱ περὶ πληρωμῆς μισθοῦ ἀποδείξεις τῶν ὑπαλλήλων ὑποβάλλονται εἰς τέλη τοῦ χαρτοσήμου ἐπὶ τῆς ὅλης ἤτοι ὀνοματικῆς ἀξίας καθ' ὅλας τὰς περιστάσεις τοῦ ἄρθρου 18, ἐκτὸς μόνης τῆς λόγῳ ἀπουσίας κρατήσεως, ὅτε τὸ τέλος λογίζεται, ὡς καὶ μέχρι τοῦδε, ἐπὶ τοῦ πραγματικῶς πληρονομένου ποσοῦ.

Πιστεύομεν, ὅτι λίαν καταληπτὴ θέλει ἀποβῇ τοῖς πᾶσιν ἡ δοθεῖσα ἐπὶ τῶν ἀποριῶν αὐτῶν λύσις, ἐπὶ τοῦτο διὰ πρακτικῶν παραδειγμάτων συνοδευθεῖσα· παρατηροῦμεν δὲ τῷ εἰσέτι ἐπὶ ταύταις ἢ ἄλλαις διατάξεσιν ἀπορουῦντι, ὅτι ὀφείλει νὰ ζητήσῃ ἀμέσως τὴν λύσιν τῆς ἀπορίας του πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἐκ τῆς κακῆς ἢ μὴ ὁμοιομόρφου ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου προκυπτόντων ἀτοπημάτων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Σεπτεμβρίου 1861

Ὁ Ὑπουργὸς
Ε. Α. ΣΙΜΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. πρωτ. 5439

Περὶ τῶν γενομένων κρατήσεων ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τῶν πολιτικῶν συντάξεων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Νομάρχην 'Ακαρνανίας καὶ Αἰτωλίας.

Εἰς τὴν ἐρώτησιν τὴν διαλαμβανομένην ἐν τῇ ἀναφορᾷ ὑμῶν 7 τοῦ παρόντος μηνὸς καὶ ἔχουσαν «'Εὰν δημοδιδάσκαλός τις, λαμβά-» νων τὸ ἥμισυ μέρος, ἢ καὶ τὸ ὅλον, τοῦ μισθοῦ του ἐκ τοῦ δη-» μοσίου Ταμείου (ἠθέλατε ἴσως νὰ εἴπητε ἐκ τοῦ δημοτικοῦ Ταμεί-» ου) ἀπουσιάσῃ ἐπ' ἀδείᾳ, ἡ κράτησις τοῦ μισθοῦ διὰ τὴν ἀπουσί-» αν ταύτην θὰ εἰσέλθῃ ὁλόκληρος εἰς τὸ ταμεῖον τῶν συντάξεων, » ἢ μόνον τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὴν ἐκ τοῦ δημοσίου χορηγίαν, ἀπολι-» πομένου τοῦ ἄλλου εἰς ὄφελος τοῦ δήμου; »

'Απαντῶμεν ὡς ἐφεξῆς.

Ὅταν δημοδιδάσκαλός τις, πληρονόμενος τὸν μισθὸν αὐτοῦ μέρος μὲν ἐκ τοῦ δημοσίου καὶ μέρος ἐν τοῦ δημοτικοῦ ταμείου,, ἀπουσιάσῃ ἐπ' ἀδείᾳ, ἡ ἕνεκεν τῆς ἀπουσίας ταύτης γενησομένη κράτησις ἐκ τοῦ μισθοῦ του ὑπὲρ τοῦ ταμείου τῶν πολιτικῶν συντάξεων ἐνεργεῖται ἐπὶ μόνου του μέρους, τοῦ ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου πληρονομέ-νου· ἀλλὰ τοῦτο θέλει σημειοῦσθαι ἐν τῇ προσαρτηθησομένῃ εἰς τὸ ἐκδοθησόμενον χρηματικὸν ἔνταλμα μισθοδοτικῇ καταστάσει.

Ὅταν ὅμως πληρόνηται ὁλόκληρον τὸν μισθὸν αὐτοῦ ἐκ τοῦ δη-μοτικοῦ ταμείου, τότε ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οὐδεμία κράτησις θέλει ἐνεργεῖσθαι, καθότι ἡ ἐκ τούτου ὠφέλεια ἀνήκει εἰς τὸ δημοτικὸν ταμεῖον.

'Εν 'Αθήναις τῇ 18 Σεπτεμβρίου 1861.

Ὁ Ὑπουργὸς
Μ. ΠΟΤΛΗΣ.

'Αριθ. πρωτ. 5549.

Περὶ λύσεως ἀποριῶν τινων κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου τῶν πολιτικῶν συντάξεων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Πρὸς ταῖς ὁδηγίαις, ταῖς δοθείσαις ὑμῖν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 126 (10 Αὐγούστου) καὶ 154 (7 Σεπτεμβρίου) ε. ε. ἐγκυκλίων τοῦ ἐπὶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου καὶ διὰ τῶν Ὑπ' ἀριθ. 4771 (23 καὶ 31 Αὐγούστου παρελθόντος) ἡμετέρων ἐγκυκλίων, περὶ ἐκτελέσεως τοῦ ΧΝΒ΄. Νόμου, ἐπιστέλλομεν ὑμῖν καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἠρωτήθημεν ἂν καὶ οἱ Σ.Σ. Ἐπίσκοποι ὑπόκεινται εἰς τὴν κράτησιν τῶν 5 τοῖς $^0/_0$ καὶ ἀπεφάνθημεν ὅτι, ἐπειδὴ διὰ τοῦ ΣΤ΄ ἄρθρου τοῦ περὶ Ἐπισκοπῶν καὶ Ἐπισκόπων Σ΄ νόμου εἰσὶ νενομοθετημένα τὰ πρὸς περίθαλψιν τῶν καθισταμένων ἀνικάνων Ἐπισκόπων, διὰ τοῦτο μόνοι οἱ ἐκ τοῦ κατωτέρου κλήρου ὅσοι μισθοδοτοῦνται παρὰ τοῦ δημοσίου ταμείου (ἐν οἷς καὶ οἱ Ἱεροκήρυκες) ὑπόκεινται εἰς τὴν μηνιαίαν κράτησιν τῶν 5 τοῖς $^0/_0$ κατὰ τὸν ΧΝΒ΄ Νόμον.

Ἐζητήθη παρ' ὑμῶν ἡ διασάφησις ἂν τὰ δίδακτρα τῶν δημοδιδασκάλων δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς διαρκῆ ἐπιμίσθια, καὶ ἑπομένως ἂν πρέπῃ νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν κράτησιν τῶν 5 τοῖς $^0/_0$, καὶ ἀπηντήσαμεν, ὅτι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος δίδακτρα θεωρούμενα ὡς μηνιαία συνεισφορὰ τῶν γονέων ὑπὲρ τῶν δημοδιδασκάλων, καὶ μεταβαλλόμενα ἀναλόγως τῆς πληθύος τῶν μαθητῶν, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐπιμίσθια.

Πρὸς τούτοις, ἐπειδὴ ἡ ἐπὶ τοῦ ταμείου τῶν συντάξεων ἐπιτροπὴ, πρὸς τήρησιν τοῦ ἀπαιτουμένου ἐλέγχου πρέπει νὰ γνωρίζῃ τὰ κατὰ μῆνα βεβαιούμενα διὰ εἰσπραξιν ἔσοδα τοῦ ταμείου τῶν συντάξεων, διὰ τοῦτο θέλετε πέμπει πρὸς τὴν ῥηθεῖσαν ἐπιτροπὴν ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαημέρου τοῦ ἑπομένου μηνὸς κατάστασιν ὁμοίαν τῶν μισθοδοτικῶν καταστάσεων, δεικνυούσαν τὰς ἐντὸς τοῦ προηγουμένου μηνὸς διαταχθείσας κρατήσεις ὑπὲρ τοῦ ταμείου τῶν συντάξεων καὶ τὸ ταμεῖον τὸ ἐπιφορτισθὲν τὴν τοιαύτην κράτησιν.

Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον τοῦ ἐλέγχου τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον διέταξεν ἤδη τοὺς ταμίας τοῦ Κράτους νὰ βεβαιῶσι δι' ἀποδεικτικῶν εἰσπρακτέων τὰς ἐκ πειθαρχικῶν προστίμων εἰσπράξεις τοῦ ταμείου τῶν συντάξεων.

Ὁσάκις λοιπὸν ἐπιβάλλεται πρόστιμον κατὰ ὑπαλλήλων καὶ δημοσίων ὑπηρετῶν τῆς δικαιοδοσίας σας θέλετε φροντίζει νὰ ἀποστέλλητε εἰς μὲν τὸ ἁρμόδιον διοικητικὸν ταμεῖον κατάστασιν πρὸς βεβαίωσιν τοῦ τοιούτου ἐσόδου, εἰς δὲ τὴν ἐπὶ τοῦ ταμείου τῶν συντάξεων ἐπιτροπὴν τὸ ὁποῖον θέλετε λάβει παρὰ τοῦ ταμείου ἀποδεικτικὸν εἰσπρακτέων. Ἐνταῦθα προστίθεται ἡ παρατήρησις, ὅτι ὅλα τὰ δυνάμει νόμου πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου ἐπιβαλλόμενα πειθαρχικὰ πρόστιμα, καθὼς καὶ αἱ ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ μισθοῦ τῶν ἐν ἀδείᾳ ἀπόντων ὑπαλλήλων καὶ δημοσίων ὑπηρετῶν (εἴτε ὑπαγομένων, εἴτε μὴ εἰς τὸν Νόμον τῶν συντάξεων) κρατήσεις, ἀνήκουσιν εἰς τὸ ταμεῖον τῶν πολιτικῶν συντάξεων.

Γινώσκετε, ὅτι αἱ ὑπὲρ τοῦ ταμείου τῶν συντάξεων ὁρισθεῖσαι διὰ τοῦ νόμου κρατήσεις ἤρξαντο ἤδη ἀπὸ τοῦ μηνὸς Αὐγούστου παρελθόντος, οἱ ταμίαι τοῦ Κράτους ἐξακολουθοῦσι νὰ ἐμβάζωσι πρὸς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὴν ἐπιτροπὴν τὰ εἰσπραττόμενα, τῶν ὁποίων ἡ ἐν τοῖς βιβλίοις αὐτῆς ἐγγραφὴ δὲν δύναται νὰ γίνῃ, πρὶν ἢ σχηματισθῇ τὸ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων βιβλίον.

Ὅθεν προσκαλεῖσθε, κύριε Νομάρχα, νὰ πέμψητε ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον τὸν ζητηθέντα ἤδη πίνακα τοῦ προσωπικοῦ τῶν κατὰ τὸν ὑμέτερον νομὸν διατελούντων ὑπαλλήλων τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑπουργείου καὶ ὑπαγομένων εἰς τὸν νόμον τῶν συντάξεων, περιλαμβάνοντα τοὺς μέχρι 31 Ἰουλίου ε. ε. εὑρεθέντας διωρισμένους ὑπαλλήλους· ἀπὸ δὲ τῆς 1ης Αὐγούστου καὶ ἐφεξῆς νὰ γνωστοποιήσητε ἰδιαιτέρως εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὰς μέχρι τοῦδε ἐπελθούσας μεταβολὰς, καὶ νὰ ἐξακολουθῆτε νὰ γνωστοποιῆτε εἰς αὐτὴν πᾶσαν εἰς τὸ μέλλον τοιαύτην, ἵνα μὴ παράληψίς τις ἐπιφέρῃ σύγχυσιν καὶ ἀταξίαν.

Τελευταῖον, ἐπειδὴ τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ἀπέστειλεν ἤδη ὑμῖν τὸ ἀπαιτούμενον πρὸς ἐγγραφὴν τῶν κρατήσεων βιβλίον, δύνασθε νὰ περιλάβητε ἐν αὐτῷ καὶ τὰς ἐκ τῶν μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑπουργείου προερχομένας κρατήσεις, ἀρκεῖ μόνον νὰ ὑποδιαιρέσητε αὐτὸ καθ' ὑπηρεσίαν.

Ἀξιοῦμεν δὲ, κύριε Νομάρχα, ὅπως συνεννοούμενοι καὶ μετὰ τῶν ὑφ' ὑμᾶς Ἐπάρχων, προσπαθήσητε νὰ ἐκτελῶνται αἱ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην τοῦ ταμείου τῶν συντάξεων ἀφορῶσαι ἐργασίαι μ' ὅλην τὴν δυνατὴν ταχύτητα καὶ ἀκρίβειαν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 28 Σεπτεμβρίου 1861.

Ὁ Ὑπουργὸς
Μ. ΠΟΤΛΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 57042.

Περὶ τοῦ ὅτι τὰ προσαχθησόμενα ἐπὶ αἰτήσεως πολιτικῆς συντάξεως ἔγγραφα πρέπει νὰ χαρτοσημαίνωνται.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ.

Τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα, ἅτινα ὁ αἰτῶν σύνταξιν ὀφείλει νὰ προσαγάγῃ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 24 Αὐγούστου ε. ε. Διατάγματος περὶ ἐκτελέσεως τοῦ ΧΝΒ' νόμου πρέπει νὰ ὑποβάλλωνται ἀναγκαίως εἰς χαρτόσημον, κατὰ τὸ ἄρθρον 23 § 5 τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου. Ἐπὶ τούτῳ δὲ παρακαλοῦμεν νὰ διαταχθῶσιν οἱ ἁρμόδιοι ὑπάλληλοι, ὅπως οὐ μόνον μὴ δέχωνται αἰτήσεις περὶ ἀπονομῆς συντάξεων περιεχούσας ἔγγραφα μὴ χαρτοσημανθέντα, ἀλλὰ καὶ καθοδηγῶσι τοὺς αἰτοῦντας περὶ τῆς τοιαύτης ὑποχρεώσεώς των πρὸς ἀποφυγὴν βραδυτήτων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ὀκτωβρίου 1861.

Ἐντολῇ τοῦ Ὑπουργοῦ
ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Δ. ΔΡΟΣΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀριθ. πρωτ. 6463.

Περὶ τοῦ πῶς πρέπει νὰ γίνεται ἡ κράτησις διὰ τὸ ταμεῖον τῶν συντάξεων, ἐπὶ τῶν διδάκτρων καὶ τῶν μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων, καὶ ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν ἑλληνοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Παραπέμπεται ἐπὶ ἐπιστροφῇ πρὸς τὸν Νομάρχην Κυκλάδων διὰ νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὸν ἀναφερόμενον Ἔπαρχον Ἄνδρου.

1) Ἐπὶ τῆς α') ἐρωτήσεως, ὅτι τὰ δίδακτρα τῶν δημοδιδασκάλων, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς διαρκῆ ἐπιμίσθια, καθὰ διέλαβεν ἡ ἀπὸ 28 Σεπτεμβρίου παρελθόντος ὑπ' ἀριθ. 5549 ἡμετέρα ἐγκύκλιος.

2) Ἐπὶ τῆς β') ἐρωτήσεως, ὅτι, καθὰ διέλαβεν ἡ ἀπὸ 31 Αὐγούστου ε.ε. ὑπ'ἀριθ. 4771 ἑτέρα ἐγκύκλιος ἡμῶν, ἡ ἐκ τοῦ μισθοῦ τῶν δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλισσῶν κράτησις τῶν 5 τοῖς $^0/_0$ θέλει γίνεσθαι ἐφ' ὅλου τοῦ μισθοῦ αὐτῶν. Καὶ εἰ μὲν λαμβάνουσι τὸν μισθόν των μέρος ἐκ τοῦ δημοσίου καὶ μέρος ἐκ τοῦ δημοτικοῦ ταμείου, ἡ κράτησις αὕτη θέλει γίνεσθαι ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ἐκδοθησομένων ἐνταλμάτων τοῦ δημοσίου καὶ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς· Εἰ δὲ λαμβάνουσιν αὐτὸν ὁλόκληρον εἴτε ἐκ τοῦ δημοσίου, εἴτε ἐκ τοῦ δημοτικοῦ ταμείου, τότε ἡ κράτησις θέλει γίνεσθαι ἐκ τοῦ διὰ τὴν πληρωμὴν αὐτοῦ ἐκδοθησομένου ἐντάλματος τοῦ Δημοσίου, ἢ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς. Δὲν εἶνε δὲ ἀνάγκη νὰ κρατηθῇ χωριστὸν βιβλίον διὰ τὰς κρατήσεις τῶν πληρωνομένων παρὰ τοῦ δημοσίου, καὶ χωριστὸν διὰ τὰς κρατήσεις τῶν πληρωνομένων παρὰ τοῦ δήμου· ἀρκεῖ ἡ σημείωσις εἰς τὰς παρατηρήσεις τοῦ ἀνήκοντος βιβλίου τῶν κρατήσεων ἂν ἐξ ὁλοκλήρου, ἢ κατὰ τὸ ἥμισυ ἐπληρώθη ἀπὸ τὸ δημόσιον, ἢ ἀπὸ τὸ δημοτικὸν ταμεῖον. Τῶν κρατήσεων τούτων θέλουσιν ὑποβάλει αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ κατὰ μῆνα κατάστασιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον. Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ μισθοῦ αὐτῶν ἕνεκα ἀδείας ἀπουσίας, ἡ ἐλάττωσις αὕτη εἰσέρχεται εἰς τὸ ταμεῖον τῶν συντάξεων, περιοριζομένη εἰς τὸ μέρος τὸ παρὰ τοῦ δημοσίου πληρωνόμενον. Περὶ δὲ τῶν μετὰ τὴν ἔκπνευσιν τῆς ἀδείας στερήσεων, περὶ τούτων περιττὸν νομίζομεν νὰ κάμωμεν λόγον, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οὔτε τὸ δημόσιον οὔτε τὸ δημοτικὸν ταμεῖον πληρώνει χρήματα, καὶ

3) Ἐπὶ τῆς γ') ἐρωτήσεως, ὅτι ἐκ τοῦ μισθοῦ τοῦ ἑλληνοδιδασκάλου Κορθίου ἡ κράτησις νὰ γίνεται ἐφ' ὅλου τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῦ ἐντάλματος τοῦ ἐκδιδομένου διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ πληρωνομένου παρὰ τοῦ δημοσίου μέρους. Ἐν περιπτώσει δὲ ἀδείας ἀπουσίας καὶ τούτου, ἡ ἐλάττωσις ἀνήκει εἰς τὸ ταμεῖον τῶν συντάξεων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ὀκτωβρίου 1861.

Ὁ Ὑπουργὸς
Μ. ΠΟΤΛΗΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. πρωτ. 6636.

Περὶ τοῦ ὅτι ἡ κράτησις ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων γίνεται ἐπὶ τοῦ πραγματικοῦ μισθοῦ, μὴ συμπεριλαμβανομένου τοῦ ἐνοικίου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Νομάρχην 'Αττικῆς καὶ Βοιωτίας.

Εἰς τοὺς διὰ τῆς ἀναφορᾶς ὑμῶν 20 τοῦ παρόντος μηνὸς ὑποβληθέντας ἡμῖν πίνακας τῶν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν πολιτικῶν συντάξεων ὑπαγομένων ὑπαλλήλων τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑπουργείου παρετηρήσαμεν, ὅτι τὸν μηνιαῖον μισθὸν τοῦ δημοδιδασκάλου 'Αθηνῶν Δ. 'Ιωαννοπούλου σημειοῦτε εἰς δραχμὰς 140, καθὼς καὶ τοῦ δημοδιδασκάλου Λ. 'Αργύρη εἰς δραχμὰς 100 καὶ τῆς Χ. Παπαγγελῆ εἰς δραχμὰς 100, ἐνῶ ὁ μισθὸς αὐτῶν εἶνε, τοῦ μὲν πρώτου δραχμαὶ 120, τοῦ δὲ δευτέρου 80 καὶ τῆς τελευταίας 80.

Εἰκάζομεν, ὅτι αἱ περιπλέον δραχμαὶ 20 καὶ διὰ τοὺς τρεῖς εἶνε διὰ τὸ ἐνοίκιον, τὸ παρὰ τοῦ δήμου χορηγούμενον. 'Επειδὴ τὸ ἐνοίκιον ὡς καὶ τὰ δίδακτρα τῶν δημοδιδασκάλων δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν, ὡς διαρκῆ ἐπιμίσθια, διὰ ταῦτα πρέπει τὸν μισθὸν τῶν ῥηθέντων δημοδιδασκάλων νὰ τὸν θεωρήσητε ὡς ἀνωτέρω ἐσημειώσαμεν.

Παρετηρήσαμεν εἰσέτι, ὅτι ὁ πίναξ τοῦ δημάρχου 'Αθηνῶν δὲν ἐμπεριλαμβάνει καὶ τὸν ἐκεῖ διωρισμένον δημοδιδάσκαλον Ι. Δελέγκαν. Ὁ δὲ τῆς ἐπαρχίας Θηβῶν, ὅτι παραλείπει δραχμὰς 10 ἐκ τοῦ μισθοῦ τοῦ δημοδιδασκάλου Φωτιάδου, λαμβάνοντος δραχμὰς 110 καὶ ὄχι δραχμὰς 100.

'Εν 'Αθήναις τῇ 27 'Οκτωβρίου 1861.

Ὁ Ὑπουργὸς
Μ. ΠΟΤΑΗΣ.

'Αριθ. πρωτ. 6749.

Περὶ τοῦ πῶς καὶ πόθεν νὰ γίνηται ἡ κράτησις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ δημοδιδασκάλου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ἐπιστρέφοντες μετὰ τοῦ ἐπισυνημμένου τὸ ὑπ' ἀριθ. 2122 ἔγγραφον τοῦ ταμίου Καλαβρύτων, (ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ ἐπισημείωσίς του 24 τοῦ λήγοντος μηνός,) λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι, ἀφοῦ οἱ δημοδιδάσκαλοι

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

συμμετέχουν τῶν ὠφελειῶν τοῦ περὶ πολιτικῶν συντάξεων νόμου, ἡ κράτησις τῶν 5 τοις $^0/_0$ πρέπει νὰ γίνηται ἐπὶ τοῦ ὅλου τοῦ μισθοῦ αὐτῶν, ἀδιάφορον ἐὰν ὁ μισθὸς οὗτος πληρώνηται, εἴτε ἐκ τοῦ δημοσίου, εἴτε ἐκ τοῦ δημοτικοῦ ταμείου, εἴτε μέρος ἐκ τοῦ δημοσίου καὶ μέρος ἐκ τοῦ δημοτικοῦ ταμείου, εἴτε μέρος ἐκ του δημοτικοῦ ταμείουκαὶ μέρος ἐκ τῆς κοινότητος τοῦ χωρίου, εἰς ὃ διδάσκει. Ἐν τῇ τελευταίᾳ δὲ ταύτῃ περιπτώσει φρονοῦμεν, ὅτι ἡ κράτησις θέλει γίνεσθαι καθ' ὁλοκληρίαν ἐκ τοῦ δημοτικοῦ ἐντάλματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ὀκτωβρίου 1861.

Ὁ Ὑπουργὸς
Μ. ΠΟΤΑΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 7673.

Περὶ τοῦ ὅτι ὁ μισθὸς τοῦ κατὰ πρῶτον διοριζομένου δημοδιδασκάλου ἀνήκει ὁλόκληρος εἰς τὸ ταμεῖον τῶν συντάξεων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τὸν Ἔπαρχον Δωρίδος.

Ὁ μισθὸς τοῦ κατὰ πρῶτον διοριζομένου δημοδιδασκάλου καὶ μισθοδοτουμένου ἔκ τε τοῦ δημοσίου καὶ ἐκ τοῦ δημοτικοῦ ταμείου ἐξ ἡμισείας ἀνήκει ὁλόκληρος εἰς τὸ ταμεῖον τῶν συντάξεων, εἰς δὲ τὸν δῆμον, ὅστις ὀφείλει νὰ πληρώσῃ τὸ ἥμισυ τῷ δημοδιδάσκάλῳ δι' ὑπηρεσίαν ἐκτελεσθεῖσαν παρ' αὐτοῦ, εἶνε ἀδιάφορον τίς μέλλει νὰ λάβῃ τὰ παρ' αὐτοῦ πληρωθέντα.

Ταῦτα εἰς ἀπάντησιν τῆς ἀναφορᾶς ὑμῶν 30 Νοεμβρίουπαρελθόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Δεκεμβρίου 1861.

Ὁ Ὑπουργὸς
Μ. ΠΟΤΑΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 7804

Περὶ τοῦ πόθεν γίνεται ἡ κράτησις ἐκ τοῦ μισθοῦ τοῦ διδασκάλου τοῦ πληρωνομένου ἐκ δύο διαφόρων ταμείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας.

Ὀρθὴν εὑρίσκομεν τὴν ἐν τῇ ἀπὸ 7 τοῦ παρόντος μηνὸς ἀναφορᾷ ὑμῶν ἐκθετομένην, ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρ. 18 τοῦ περὶ πολιτικῶν συντάξεων νόμου ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ βοηθοῦ τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου Προσσοῦ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Βεβαίως ὁ βοηθὸς οὗτος ἔχει μηνιαῖον μισθὸν δραχμῶν 80, καὶ ἐπὶ ὁλοκλήρου τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ θέλει ἐνεργεῖσθαι ἡ κράτησις τῶν 5 τοῖς $^0/_0$. Ἐπειδὴ δέ, τὰς μὲν 50 δραχμὰς λαμβάνει παρὰ τοῦ ταμείου τῆς μονῆς Προσσοῦ, μόνον δὲ 30 ἐπιβοηθεῖ τὸ δημόσιον ταμεῖον, ἡ κράτησις τῶν 5 τοῖς $^0/_0$ θέλει ἐνεργεῖσθαι ἐπὶ τοῦ ἐντάλματος τοῦ ἐκδιδομένου διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν δραχμῶν 30, γενομένης μηνείας ἑκάστοτε ἐν τῇ προσαρτωμένῃ μισθοδοτικῇ καταστάσει, ὅτι τὰς δραχμὰς 50 λαμβάνει παρὰ τοῦ ταμείου τῆς ῥηθείσης Μονῆς.

Κατὰ ταῦτα προσκαλεῖσθε νὰ διατάξητε καὶ ἐνεργῆτε.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Δεκεμβρίου 1861.

Ὁ Ὑπουργος
Μ. ΠΟΤΛΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 7834.

Περὶ τοῦ πῶς γίνεται ἡ κράτησις διὰ τοὺς μισθοδοτουμένους ἐκ τῶν δημοτικῶν ταμείων διδασκάλους.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τὸν Νομάρχην Φθιώτίδος καὶ Φωκίδος.

Διὰ τοῦ ἀπὸ 28 Νοεμβρίου παρελθόντος καὶ ὑπ' ἀριθ. 12723 ἐγγράφου της ἡ Νομαρχία ἐζήτησε παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου πῶς θέλει ἐνεργεῖ τὴν κράτησιν τῶν 5 τοῖς $^0/_0$ ἐκ τοῦ μισθοῦ τοῦ εἰς τὸ χωρίον Δραχμάνη τοῦ δήμου Ἐλατείας διορισθέντος ἐσχάτως βοηθοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου, ὅστις θέλει πληρόνεσθαι ἐκ τοῦ δήμου.

Εἰς ἀπάντησιν λοιπὸν τοῦ ἀνωτέρω ἐγγράφου τῆς Νομαρχίας σᾶς λέγομεν, ὅτι ἡ κράτησις, περὶ ἧς ὁ λόγος, θέλει ἐνεργεῖσθαι ἀπαραλλάκτως ὡς καὶ διὰ τοὺς δημοδιδασκάλους, τοὺς λαμβάνοντας τὸν μισθὸν αὐτῶν, εἴτε ἐξ ἡμισείας, εἴτε ὁλόκληρον, ἐκ τῶν δημοτικῶν ταμείων. Κατὰ ταῦτα δὲ θέλετε ἐκδώσει τὰς ἀναγκαίας πρὸς τὰς ἁρμοδίους ὑπαλλήλους ἀρχὰς διαταγάς.

Νοεῖται δέ, ὅτι ὁ διορισθεὶς εἰς τὸ διαληφθὲν δημοσυντήρητον σχολεῖον μετετέθη ἀπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου Λεβαδείας, καὶ δὲν ὑπάγεται καὶ εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἐδαφ. γ' τοῦ ἄρθρ. 18 τοῦ περὶ πολιτικῶν συντάξεων νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Δεκεμβρίου 1861.

Ὁ Ὑπουργὸς
Μ. ΠΟΤΛΗΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀριθ. πρωτ. 5087.

Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἀπὸ 17 Ἰανουαρίου 1866 ΡΛΘ'. νόμου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ.

Πρὸς τὰς οἰκονομικὰς ἀρχὰς τοῦ Κράτους.

Ἀνεπαρκούντων τῶν, δυνάμει τοῦ νόμου ΧΝΒ'. εἰσπραττομένων ἐσόδων, εἰς ἐκπλήρωσιν τῶν ἀνεγνωρισμένων ὑποχρεώσεων τοῦ ταμείου τῶν συντάξεων τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων, παρέστη ἀπαραίτητος ἡ ἀνάγκη τῆς ἀνευρέσεως νέων πόρων πρὸς συντήρησιν ἑνὸς εὐεργετικοῦ ταμείου ἐξασφαλίζοντος τὰ μέσα τοῦ ζῆν εἰς τοὺς μετὰ πολυχρόνιον ὑπηρεσίαν ἀποχωροῦντας ὑπαλλήλους, καὶ εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ αὐτῶν. Ὁμοίου δὲ τῷ διαληφθέντι ταμείῳ ἱδρυθέντος καὶ ἐν Ἑπτανήσῳ διὰ τοῦ Γ'. νόμου τῆς ΙΑ'. Ἰονίου Βουλῆς, μὲ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις ὅλως διάφορα τοῦ παρ' ἡμῖν, κατέστη ἀπαραίτητος ἡ συγχώνευσις ἀμφοτέρων τῶν πρὸς ἕνα σκοπὸν ὑφισταμένων ταμείων, διὰ νὰ ἐκλείψωσιν αἱ σπουδαῖαι διαφοραὶ ἀλλοιοῦσαι καὶ συγχίζουσαι τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις ὑπαλλήλων, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐπικράτειαν ὑπηρετούντων.

Ἀμφοτέρας τὰς ἐκτεθείσας ἀνάγκας θεραπεύει ὁ κυρωθεὶς ΡΛΘ'. νόμος ἀπὸ 7 τ. μ. δημοσιευθεὶς ἤδη προσηκόντως. Καὶ ὡς πρὸς μὲν τοὺς πόρους, παρεδέχθη μέτρον δικαιοσύνης ὑποβαλὼν εἰς τὰς διὰ τοῦ νόμου ΧΝΒ'. ἀριθ. 18 § Β. Γ. Δ. Ζ. καὶ Η. ὁριζομένας κρατήσεις, ὅλας ἐν γένει τὰς τελεσθείσας ὑπηρεσίας ὅσαι χορηγοῦν μὲν δικαιώματα συντάξεως ἀλλὰ δὲν ὑπεβλήθησαν εἰς κρατήσεις, διότι ἡ σπουδαία ἀνισότης τοῦ προηγουμένου νόμου μεταξὺ τῶν πρὸ καὶ μετ' αὐτὸν ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων, καὶ δίκαια ἐκ μέρους τῶν τελευταίων παράπονα ἤγειρε καὶ τὸ λυπηρὸν, ὡς εἴπετο, ἀποτέλεσμα παρήγαγε τοῦ νὰ ἐξαντληθῶσιν ἐν βραχεῖ τὰ ἕτοιμα κεφάλαια, ἀποβρόφῶνται δὲ τὰ εἰσπραττόμενα, χωρὶς κἂν ν' ἀρκοῦν εἰς τακτικὴν πληρωμὴν τῶν ἀνεγνωρισμένων συντάξεων.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν συγχώνευσιν τῶν ταμείων διετήρησε τὰ κεκτημένα δικαιώματα ἐπὶ τοῦ ταμείου τῆς Ἑπτανήσου καὶ ἐβελτίωσε σπουδαίως τὴν τύχην τῶν ἐπ' ἐλπίδι συντάξεως ὑπηρετούντων Ἑπτανησίων, παραχωρήσας καὶ εἰς αὐτοὺς τὰ εὐεργετήματα τοῦ ΧΝΒ'. νόμου, ἅτινά εἰσι σπουδαῖα, ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανά.

Τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ῥηθέντος νόμου κανονίσαν τὸ δημοσιευθὲν Β. Διάταγμα τῆς 24 τ.μ. (*) ὑποχρεῶσαν ἅπαντας τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, νὰ δηλώσωσιν ἐντὸς τῶν ἐν τῷ 1 ἄρθρῳ προθεσμιῶν ἁπάσας αὐτῶν τὰς χορηγούσας δικαιώματα πρὸς σύνταξιν ὑπηρεσίας, τὰς

(*) ὅρα σελίδα 76.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀρχῆθεν μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1865 τελεσθείσας. Σχέδιον τῆς δηλώσεως ἐκτυποῦντες παρὰ πόδας τῆς παρούσης, ἀποστέλλομεν εἰς ἱκανὰ ἀντίτυπα πρὸς τοὺς ταμίας πρὸς διανομήν. Τὴν δήλωσιν ὅθεν ταύτην εἰς τριπλοῦν ὅμοιον καθαρογεγραμμένην καὶ ὑπογεγραμμένην, μετὰ πιστοποιητικοῦ τῆς δημοτικῆς ἢ ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, βεβαιοῦντος ἂν ὁ δηλῶν ἐνυμφεύθη καὶ πότε ὡρισμένως, ὀφείλει ἕκαστος ὑπάλληλος νὰ παραδώσῃ εἰς τὸν ταμίαν ἢ τὴν προξενικὴν ἀρχὴν ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ τῆς ὁποίας ὑπηρετεῖ· αἱ δὲ παραδεχόμεναι ταύτην ἀρχαὶ δίδουσι περὶ τούτου ἀπόδειξιν, ἐγγράφουν κατὰ σειρὰν εἰς ἴδιον βιβλίον καὶ τὰς παραπέμπουν αὐθημερὸν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ταμείου τῶν συντάξεων. Τὴν τελευταίαν δ' ἡμέραν τῆς τεταγμένης πρὸς παραδοχὴν τῶν δηλώσεων προθεσμίας, κλειόμενον τὸ βιβλίον τῆς ἐγγραφῆς αὐτῶν ὑποβάλλεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ταμείου τῶν συντάξεων μετὰ σημειώσεως ὀνομαστικῆς τῶν τυχὸν μὴ δηλωσάντων ὑπαλλήλων, καὶ παρατηρήσεων περὶ τοῦ περιεχομένου τῶν δηλώσεων.

Αἱ διοικητικαὶ καὶ προξενικαὶ ἀρχαὶ πρὸς τὰς ὁποίας θέλει ἐπιστρέφεσθαι παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ταμείου τῶν συντάξεων ἡ μία τῶν δηλώσεων μὲ τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ ἐκ τῶν καταβλητέων κρατήσεων χρέους, παραγγέλλονται νὰ κοινοποιῶσιν αὐτὰς ἀμέσως πρὸς οὓς ἀπευθύνονται ἐπὶ τακτικῇ ἀποδείξει, ὑποβαλλομένῃ τάχιστα εἰς τὴν Ἐπιτροπήν.

Μολονότι δὲν ἀμφιβάλλομεν, ὅτι ἅπαντες οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι θέλουν δηλώσει τὰς ὑπηρεσίας των κατὰ καθῆκον, οὐχ ἧττον προλαμβάνομεν φέροντες εἰς γνῶσιν αὐτῶν, ὅτι οὐδόλως ὠφελεῖ ἡ ὑπόκρυψις πραγματικῶν ὑπηρεσιῶν ἢ ἡ προσθήκη εἰκονικῶν τοιούτων, καθότι κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Διατάγματος τῆς 24 τ. μ. ἅπασαι μὲν αἱ δηλωθεῖσαι ὑπηρεσίαι ὑποβάλλονται ἀπὸ τοῦδε εἰς τὰς ἀναλόγους κρατήσεις, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν μόναι αἱ κατὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς συντάξεως κατὰ τοὺς κανονισμένους τύπους ἀποδειχθησόμεναι θέλουν ὑπολογισθῆ εἰς τὸ πρὸς σύνταξιν ἀπαιτούμενον χρονικὸν διάστημα· ἐξ ἐναντίας δὲ αἱ μὴ συμπεριληφθεῖσαι ὑπηρεσίαι ἐν τῇ δηλώσει, ἀποβάλουν πᾶν πρὸς σύνταξιν δικαίωμα καὶ δὲν δύνανται νὰ ἐπιμετρηθῶσι, καί τοι ἀποδεικνυόμεναι, κατὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς συντάξεως· διότι ἡ δήλωσις ἀποτελεῖ πλήρη καὶ ὑποχρεωτικὴν ὁμολογίαν μόνον κατὰ τοῦ ὑπαλλήλου, ἐνῷ εἰς τὸ ταμεῖον τῶν συντάξεων μένει τὸ δικαίωμα καὶ δι' ἄλλων ἀκόμη ἐπισήμων ἐγγράφων νὰ ἐξακριβώσῃ τὰς τυχὸν ὑποκρυβείσας ὑπηρεσίας, καὶ ὑποβάλῃ αὐτὰς εἰς τὰς ἀναλόγους κρατήσεις.

Αἱ κατὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ΡΛΘ' νόμου ἐπιβαλλόμεναι κρατήσεις ἄρχονται ἀπὸ τῆς μισθοδοσίας τοῦ τρέχοντος μηνός. Κατὰ συνέπειαν παραγγέλλονται οἱ ταμίαι νὰ ἐνεργήσωσιν αὐτὰς ὑπ' εὐθύνην των ἀπὸ τὴν μισθοδοσίαν ὅλων ἐκείνων τῶν ὑπαλλήλων, ὅσοι κατὰ τὰς δηλώσεις των ἤθελον ἔχει ὑπηρεσίας μὴ ὑποβληθείσας εἰς κρατήσεις. Αἱ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μισθοδοτικαὶ καταστάσεις ἐν γένει τοῦ προσωπικοῦ ἀπὸ τοῦ τρ. μηνὸς θέλουν συντάττεσθαι κατὰ τὸ ἐκτυπούμενον κάτωθεν τῆς παρούσης σχέδιον, (*) διὰ νὰ περιλαμβάνωσι καὶ τὰς νέας κρατήσεις. Οἱ ταμίαι, πρὸς οὓς ἀποστέλλονται ἱκανὰ τῆς παρούσης ἀντίτυπα, προσκαλοῦνται νὰ διανείμωσιν αὐτὰ ἀμέσως πρὸς ἅπασας τὰς τῆς περιφερείας των δημοσίας ἀρχὰς μὲ ἀνάλογον ἀριθμὸν ἐντύπων δηλώσεων,

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰανουαρίου 1866.

Ὁ Ὑπουργὸς
Π. Ε. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ.

ΔΗΛΩΣΙΣ.

Ὁ ὑποφαινόμενος (Γ. Ἰωάννου) υἱὸς τοῦ (Ἀντ. Ἰωάννου) γεννηθεὶς ἐν τῷ χωρίῳ (Χασᾷ) τοῦ δήμου (Φυλῆς) τῆς ἐπαρχίας (Ἀττικῆς) τὴν (εἰκοστὴν) τοῦ μηνὸς (Ἰανουαρίου) τοῦ ἔτους (χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ δεκάτου) (ἄγαμος) ἢ (καὶ νυμφευθεὶς ἐν Τριπόλει) τὴν Αἰκατερίνην Ν. Κώστα τὴν δεκάτην πέμπτην Φεβρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τριακοστοῦ πέμπτου, καὶ ἀποκτήσας υἱὸν Νικόλαον γεννηθέντα τὴν 10 Ἰανουαρίου 1837 . . . . . .

Ὁμολογῶ ὅτι ἐξετέλεσα μόνας τὰς κατωτέρω περιγραφομένας ὑπηρεσίας, χορηγούσας τὸ δικαίωμα πρὸς σύνταξιν εἰς βάρος τοῦ εἰδικοῦ ταμείου τῶν συντάξεων τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων δυνάμει τῶν νόμων ΧΝΒ'. καὶ ΡΛΘ'. τῆς 4 Αὐγούστου 1861 καὶ 7 Ἰανουαρίου 1866, ἀποδεικνυομένας δι' ἐπισήμων ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα ἐπιφυλάσσομαι νὰ προσαγάγω ἐν καιρῷ τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ δικαιώματος τῆς συντάξεως κατὰ τοὺς κανονισμένους τύπους, καὶ δηλώνω ὅτι ἐκτὸς τῶν κάτωθι ὑπηρεσιῶν οὐδεμίαν ἄλλην ἐξετέλεσα παρέχουσαν δικαίωμα συντάξεως.

Εἴδη ἐκτελεσθεισῶν ὑπηρεσιῶν.	Ἀριθμὸς καὶ χρονολογίαι τῶν διορισμῶν	Διάρκεια ὑπηρεσιῶν.		Ὑπολογισμὸς χρόνου ὑπηρεσίας.	Οἱ ἀποκτηθ. μισθοὶ	
		ἀπὸ	ἕως		κατὰ μῆνα	καθ' ὑπηρεσίαν ἐν ὅλῳ

(*) Ὁ τύπος οὗτος τῶν μισθοδοτικῶν καταστάσεων παρελείφθη ὡς ἀντικατασταθεὶς διὰ τοῦ δημοσιευομένου ἐν σελίδι 382—383.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ. πρωτ. 12360.

Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ΡΛΘ'. νόμου κατὰ τὴν 'Επτάνησον.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὰς κατὰ τὴν 'Επτάνησον διοικητικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἀρχάς.

'Επὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ΡΛΘ' νόμου ὑπέβαλόν τινες ἐξ ὑμῶν τὰς ἑξῆς ἀπορίας:

α'. Ἂν ὑπάλληλοι ἐν ἐνεργείᾳ συμπληρώσαντες ἤδη ὑπηρεσίαν παρέχουσαν δικαίωμα πρὸς σύνταξιν κατὰ τὸν γ'. νόμον τῆς ΙΑ 'Ιονίου Βουλῆς, (*) οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ τὸν ΧΝΒ'. ἢ ΡΛΘ' ὑπόκεινται εἰς τὸ μέλλον εἰς τὰς παρὰ τῶν τελευταίων ἐπιβαλλομένας κρατήσεις.

β', Ἂν οἱ κατὰ τὴν § 2 τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ ΡΛΘ'. νόμου θέλοντες νὰ κανονίσωσι τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως κατὰ τὸν 'Ιόνιον νόμον, ὀφείλουν νὰ ἐκφράσωσι τὴν τοιαύτην θέλησίν των ἐπὶ τῆς δοθησομένης δηλώσεως ὑπηρεσιῶν καὶ πῶς θέλουν ἐξοφλήσει τὰς κατὰ τὸ ἄρθ. 5 τοῦ γ'. 'Ιονίου νόμου, ὀφειλομένας τυχὸν κρατήσεις.

γ'. Ἂν οἱ ὑπάλληλοι τῆς ἐγχωρίου διαχειρίσεως ἢ ἄλλων ἰδιοσυντηρήτων καταστημάτων, καὶ οἱ ὑπηρέται ἔχοντες δικαίωμα συντάξεως κατὰ τὸν 'Ιόνιον νόμον, ἐξακολουθοῦν διατηροῦντες τοῦτο καὶ μετὰ τὸν ΡΛΘ'. νόμον, καὶ ἂν ὑπάγωνται εἰς τὸ μέλλον εἰς τὰς νενομισμένας κρατήσεις.

δ'. Ἂν οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τὸν ΝΕ'. νόμον τοῦ 1832 ὑποβάλλωνται μετὰ τὴν 1 'Ιανουαρίου 1866 εἰς τὰς κρατήσεις τῶν ἑπομένων νόμων καὶ ἂν ὀφείλουν νὰ ὑποβάλωσι δηλώσεις, συνεπείᾳ τοῦ ΡΛΘ'. νόμου.

'Επὶ τῶν ἀνωτέρω ἁπάντων παρατηροῦμεν ὑμῖν ὅτι·

Ὁ ΡΛΘ'. νόμος ἐνώσας τὸ διὰ τοῦ γ'. νόμου τῆς ΙΑ'. 'Ιονίου Βουλῆς ἱδρυθὲν αὐτόσε ταμεῖον συντάξεων μὲ τὸ διὰ τοῦ νόμου ΧΝΒ'. τοῦ 1861 συσταθὲν παρόμοιον ἐνταῦθα, ὑπήγαγε μὲν εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ δευτέρου ἁπάσας τὰς ὑπηρεσίας, ὅσαι ἀνήγοντο μέχρι τοῦδε εἰς τὸ πρῶτον, ἀλλὰ διετήρησεν ἀκέραια τὰ δυνάμει τούτου κεκτημένα ἤδη δικαιώματα. Ὑπὸ τοὺς ὅρους τούτους ὁ νόμος ΡΛΘ'. καθίσταται ὑποχρεωτικός, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ ὑπαχθῇ ἢ νὰ διαφύγῃ τῶν διατάξεων αὐτοῦ κατ' ἰδίαν βούλησιν. Ἀπὸ τῆς πρώτης λοιπὸν 'Ιανουαρίου ε. ε. αἱ δυνάμει τοῦ γ'. νόμου τῆς ΙΑ'. 'Ιονίου Βουλῆς ἐνεργούμεναι κρατήσεις παύουν, καὶ ἀντ' αὐτῶν ἐπιβάλλονται ἐπὶ τῶν μισθοδοσιῶν ὅλων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων αἱ ὁριζόμεναι

(*) Τὸν νόμον τοῦτον, καθὼς καὶ τοὺς λοιποὺς, τοῦ πρώην 'Ιονίου Κράτους, τοὺς ἀναφερομένους ἐν τῇ παρούσῃ, ὅρα ἐν τῇ γενικῇ περὶ συντάξεων συλλογῇ τοῦ κ. 'Ηρ. Πανουριᾶ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εἰς τὸν νόμον ΧΝΒ' ἄρθρ. 18, § Β. Δ. Ε. Ζ καὶ Η, καὶ περιπλέον ἡ κράτησις 5 % ἐπὶ τοῦ μισθοῦ ἐκείνων, οἵτινες ὀφείλουν κρατήσεις ὑπηρεσιῶν προγενεστέρων τοῦ γ' Ἰονίου νόμου κατὰ τὸ ἄρθρ. 5 αὐτοῦ.

Προλαμβάνοντες πᾶσαν ἀμφιβολίαν διαιροῦμεν τοὺς εἰς τὸν γ' νόμον τῆς ΙΑ' Ἰονίου Βουλῆς εἰς τρεῖς κατηγορίας.

α'. Τοὺς ἐκτὸς ὑπηρεσίας ἤδη εὑρισκομένους καὶ κεκτημένους κατὰ τὸν νόμον αὐτὸν τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως. Οὗτοι θέλουν ὑποβάλει, ἂν δὲν ὑπέβαλον ἤδη, εἰς τὸ ὑπουργεῖον αἴτησιν συντάξεως, συνωδευομένην μὲ τοὺς διαφόρους διορισμούς των, τὸ βαπτιστικόν, τὸν λ/μὸν τοῦ γεν. ταμείου διὰ τὰς πρὸ τῆς συστάσεως τοῦ ταμείου τοῦ 1857 ὀφειλομένας κρατήσεις καὶ τὰς ἀποδείξεις αὐτοῦ διὰ τὰς ἀπέναντι πληρωμάς· ἡ ἐκκαθάρισις τῆς συντάξεως τῶν τοιούτων θέλει γένει ἐπὶ ταῖς βάσεσι τοῦ Ἰονίου νόμου καὶ κατὰ τὰς διατυπώσεις τῶν ΧΝΒ' καὶ τῶν λοιπῶν σχετικῶν. Περὶ τούτων ὑμεῖς οὐδὲν ἔχετε νὰ πράξητε.

β'. Τοὺς συμπληρώσαντας μὲν κατὰ τὸν Ἰόνιον νόμον ἀπαιτούμενον πρὸς σύνταξιν χρονικὸν διάστημα ὑπηρεσίας, ἀλλὰ διατελοῦντας μέχρι σήμερον ἐν αὐτῇ. Οἱ τοιοῦτοι ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου ἑνεστῶτος ἔτους ὑποβάλλονται μὲν εἰς τὰς ἀνωτέρω ῥηθείσας κρατήσεις ἐφ' ὅσον ἐξακολουθήσωσιν ὑπηρετοῦντες, ἀλλ' ἀποκτοῦν κατὰ τὸν νόμον ΧΝΒ'. δικαίωμα μόνον ὅταν συμπληρώσωσι τὸ παρ' αὐτοῦ ἀπαιτούμενον χρονικὸν διάστημα. Ἂν ὅμως πρὸ τῆς συμπληρώσεως αὐτοῦ ζητήσουν σύνταξιν, τότε λαμβάνουν ταύτην κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ γ' νόμου τῆς ΙΑ'. Ἰονίου Βολῆς, ὑπολογίζοντες μόνον τὸν μέχρι τέλους 1865 χρόνον τῶν ὑπηρεσιῶν. Ἐννοεῖται ὅτι διὰ νὰ ζητήσωσι σύνταξιν, ἀνάγκη νὰ εὑρεθῶσιν εἰς μίαν τῶν περιστάσεων τοῦ νόμου, ἤτοι τὴν νόμιμον ἡλικίαν, τὴν ἀπόλυσιν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ἢ τὴν σωματικὴν ἢ ἠθικὴν ἀνικανότητα,

γ'. Οἱ ὑπηρετοῦντες ἤδη, ἀλλὰ μὴ συμπληρώσαντες ὑπηρεσίαν παρέχουσαν δικαίωμα πρὸς σύνταξιν κατὰ τὸν νόμον γ' τῆς ΙΑ' Βουλῆς, συνεισφέρουν τὰς κρατήσεις καὶ θέλουν ἐκκαθαρίσει τὴν σύνταξιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ΧΝΒ' καὶ τῶν λοιπῶν σχετικῶν αὐτῷ νόμων, προσμετροῦντες καὶ τὰς προηγουμένας αὐτῶν ὑπηρεσίας, ὅσας συνεισέφερον εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ 1857.

Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ΡΛΘ'. νόμου ἐκανόνισε ῥητῶς τὸν τρόπον τῆς ἐξοφλήσεως τῶν ὀφειλομένων κρατήσεων κατὰ τὸ 5 ἄρθρ. τοῦ ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1857 Ἰονίου νόμου ἑνεκα προηγουμένων αὐτοῦ ὑπηρεσιῶν μὴ ὑποβληθεισῶν εἰς ταύτας· τοῦ χρέους τούτου τὸ πλεῖστον ἐπληρώθη ἤδη, τὸ δὲ τυχὸν καθυστεροῦν θέλει πληρωθῆ παρὰ μὲν τῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ ὑπαλλήλων διὰ κρατήσεως 5 % ἐκ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, ἀσχέτου τῶν διὰ τῆς § β'. τοῦ ἄρθρ. 18 τοῦ ΧΝΒ' νόμου ἐπιβαλλομένων, παρὰ δὲ τῶν συνταξιούχων δι' ἐλαττώσεως τῆς μηνιαίας αὐτῶν συντάξεως 10 μὲν τοῖς %, ὅταν αὕτη δὲν φθάνῃ τὰς δραχ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

100, καὶ 15 % ὅταν ὑπερβαίνῃ τὴν ποσότητα ταύτην. Οἱ ἐν ἐνεργείᾳ ὄθεν ὑπάλληλοι, οἵτινες ἀνεξαιρέτως ὀφείλουν νὰ ὑποβάλλωσι τὰς διαταχθείσας δηλώσεις τῶν ὑπηρεσιῶν των, θέλουν σημειώσει ἐπὶ τούτων, τὸ ἐκκαθαρισθὲν ὡς ἄνω χρέος των, τὸ πληρωθὲν ἀπέναντι καὶ τὸ ἤδη ὀφειλόμενον· ἐκ τούτων οἱ ταμίαι ὁδηγούμενοι θέλουν κρατεῖ κατὰ τὸ ἄρθρ. 5 του ΡΛΘ' νόμου 5 % μέχρις οὗ ἐξελεγχομένης τῆς δηλώσεως παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ταμίου βεβαιωθῇ τὸ χρέος ἑκάστου ὑπαλλήλου, ὅπερ ἀποτελοῦν αἱ ὡς ἐρρέθη μὴ κατατεθεῖσαι κρατήσεις. Ἐπὶ τοῦ μέρους τούτου δέον νὰ ἐπιστήσητε τὴν προσοχὴν τῶν ὑπαλλήλων, ὅσοι ἐξετέλεσαν ὑπηρεσίας πρὸ τῆς συστάσεως τοῦ ταμείου τοῦ 1857 μὴ ὑποβληθείσας εἰς κράτησιν, ὅτι ὀφείλουν ῥητῶς νὰ ἐκφρασθῶσιν ἂν θέλουν νὰ ὑπολογίσωσι ταύτας εἰς τὸ χρονικὸν διάστημα τῶν ὑπηρεσιῶν των, διὰ νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὰς μὴ καταβληθείσας κρατήσεις, διότι μετὰ τὴν δήλωσιν δὲν δύνανται πλέον οὔτε νὰ προσθέσουν οὔτε νὰ ἀφαιρέσουν ὑπηρεσίας. Ἐντὸς τῶν κρατήσεων εἰς ὅσας οἱ μετέχοντες τοῦ ταμείου τοῦ 1857 ὑπόκεινται, ὁμοίως σχεδὸν πρὸς τὰς καταβαλλομένας ἀπὸ τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὸ τοῦ 1861 οἱ τελευταῖοι νυμφευόμενοι καταθέτουν ἕνα ὁλόκληρον μηνιαῖον μισθόν, τὸν ὁποῖον ἤδη κατὰ τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ ΡΛΘ' νόμου ὑποχρεοῦνται νὰ πληρώσωσιν ἅπαντες ἀνεξαιρέτως οἵ τε συνταξιοῦχοι καὶ ὑπάλληλοι, ὅσοι ἐξ ἀρχῆς δὲν κατέθεσαν. Ἡ καταβολὴ αὕτη γινομένη κυρίως χάριν τοῦ δικαιώματος, ὅπερ ὁ συνταξιοῦχος κληροδοτεῖ μετὰ θάνατον εἰς τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα του, δὲν εἶνε δίκαιον νὰ ἐπιβαρύνῃ καὶ τοὺς στερουμένους τοῦ πλεονεκτήματος τούτου· κατὰ συνέπειαν οἱ δυνάμει τοῦ νόμου γ' τῆς ΙΑ' Ἰονίου Βουλῆς συνταξιοῦχοι, καὶ οἱ κατ' αὐτὸν ἐκκαθαρίσαντες τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως ἀπαλλάσσονται τῆς συνεισφορᾶς τοῦ μηνιαίου μισθοῦ ἕνεκα τοῦ γάμου. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ ἐν ὑπηρεσίᾳ, ἀγνοεῖται ἐκ τῶν προτέρων ποῖον νόμον θέλουν ἐπικαλεσθῇ ἐν καιρῷ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς συντάξεώς των, ὀφείλουν ἐν ταῖς προσαχθησομέναις δηλώσεσι τῶν ὑπηρεσιῶν των νὰ σημειώσωσι τὴν ἐποχὴν τῆς νυμφεύσεως καὶ νὰ ἐπισυνάψωσιν ἐπίσημον περὶ τούτου πιστοποίησιν.

Ἐπειδή, ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ 1866 τὸν γ' νόμον τῆς ΙΑ' Ἰονίου Βουλῆς ἀντεκατέστησαν οἱ ΧΝΒ' καὶ ΡΛΘ', ἡ ἰσχὺς τοῦ πρώτου διὰ τὸ μέλλον ἔπαυσεν. Ἑπομένως οἱ ὑπάλληλοι τῆς ἐγχωρίου διαχειρίσεως καὶ τῶν ἰδιοσυντηρήτων καταστημάτων, καθὼς καὶ οἱ ὑπηρέται οἱ μὴ ἔχοντες δικαίωμα συντάξεως κατὰ τὸν νόμον ΧΝΒ', δὲν ὑπόκεινται καὶ εἰς τὰς ὑποχρεώσεις αὐτοῦ, ἀφ' ἧς ἔλαβεν ἐφαρμογὴν καὶ εἰς τὴν Ἑπτάνησον. Οὗτοι ἐφ' ὅσον ἀπέκτησαν δικαίωμα πρὸς σύνταξιν κατὰ τὸν γ' νόμον τοῦ 1857 μέχρι τέλους τοῦ 1865 θέλουν ζητήσει τὴν ἀναγνώρισιν, οὐδόλως ὑπολογιζομένης πρὸς τοῦτο τῆς μεταγενεστέρας αὐτῶν ὑπηρεσίας.

Ὁ νόμος ΡΛΘ' συγχωνεύσας μόνον τὸ ταμεῖον τοῦ 1857 τὸ συ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

στηθὲν διὰ τοῦ γ΄ νόμου τῆς ΙΑ΄ Βουλῆς οὐδόλως μετέβαλε τὴν κατάστασιν τῶν δι' ἄλλων νόμων ἱδρυμένων τοιούτων, καθὼς τοῦ διὰ τῆς ΝΕ΄ πράξεως τοῦ 1832 ὀργανισθέντος, διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ὑπηρέτας τῆς χωροφυλακῆς ὑπάρχοντας κλπ, οἵτινες διατελοῦν ἐν πλήρει ὑπάρξει, μὲ ἀπαρομοίωτα τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις ὅσα διὰ τῶν σχετικῶν νόμων ἀνεδέχθησαν. Αἱ κρατήσεις ὅσαι ὑπὲρ τῶν ταμείων τούτων ἐπεβάλλοντο μέχρι τοῦδε, θέλουν ἀπαραλλάκτως ἐξακολουθήσει εἰσπραττόμεναι, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι θέλουν εἰσάγεσθαι εἰς τὰ ἐπαρχιακὰ ταμεῖα ἰδία, ἐκδιδομένων δι' ἕκαστον ταμεῖον ἰδιαιτέρων χρηματικῶν γραμματίων καὶ ὑποβαλλομένων εἰς τὸ ὑπουργεῖον μετὰ τῶν διατεταγμένων καταστάσεων. Οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τὸν ΝΕ΄ νόμον καὶ ἐν ὑπηρεσίᾳ ἔτι διατελοῦντες ὑπάλληλοι, ὅσοι δὲν ἐπηλήθευσαν εἰσέτι τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως, θέλουν ὑποβάλει ἐπίσης τὰς διαταχθείσας δηλώσεις τῶν ὑπηρεσιῶν των μὲ ἀναλόγους παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας οἱ ταμίαι παραγγέλλονται νὰ ὑποβάλλωσι δι' ἰδίας ἀναφορᾶς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Μαρτίου 1866.

Ὁ Ὑπουργὸς
Π. Ε. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 2515.

Περὶ τοῦ προσαπαιτουμένου πιστοποιητικοῦ διὰ τὴν σύνταξιν τῶν πρωτοβαθμίων δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους.

Ἐπειδὴ κατὰ τὰ ἄρθρα 6, 7 καὶ 8 τοῦ ἀπὸ 28 Μαΐου 1859 ΦΛς΄ (*) νόμου οἱ μισθοὶ τῶν ἐν ταῖς πρωτευούσαις νομῶν καὶ ἐπαρχιῶν διδασκόντων πρωτοβαθμίων δημοδιδασκάλων εἶνε ἐπιδεκτικοὶ αὐξήσεως, ἡ δὲ αὔξησις αὕτη δὲν σημειοῦται ἐν τοῖς ἐγγράφοις τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν, ὡς ἐκ τούτου δὲ καθίσταται ἀνέφικτος εἰς τὸ ἐπὶ τῶν πολιτικῶν συντάξεων γνωμοδοτικὸν Συμβούλιον ἡ ἐξακρίβωσις τῶν κατὰ τὴν τελευταίαν τετραετίαν τῆς ὑπηρεσίας πραγματικῶν ἀποδοχῶν ἑκάστου πρωτοβαθμίου δημοδιδασκάλου, καὶ ὁ σχηματισμὸς ἑπομένως τοῦ ἀληθοῦς μέσου ὅρου, ἐφ' οὗ στηρίζεται κατὰ τὸν νόμον τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως αὐτοῦ, παραγγέλλομεν ὑμῖν, ὅσοι, ὑπηρετήσαντες ὡς πρωτοβάθμιοι, ἔχετε σκοπὸν νὰ ζητήσητε τὴν σύνταξιν ὑμῶν, νὰ συνοδεύητε τοῦ λοιποῦ ἀπαραιτήτως τὴν περὶ τούτου αἴτησίν σας καὶ μετὰ τοῦ ἀπαιτουμένου πιστοποιητικοῦ τοῦ ὑπουργείου, εἰς ὃ ὑπάγεσθε, βεβαιοῦντος ἐπισήμως τὸν πραγματικὸν μισθὸν τῆς τελευταίας τετραετίας τῆς ὑπηρεσίας σας, χωρὶς τοῦ ὁποίου τὸ γνωμοδοτικὸν

(*) ὅρα σελίδα 19.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Συμβούλιον ἀδυνατεῖ νὰ ἐκφέρῃ γνώμην περὶ τῆς ἀπονεμητέας ὑμῖν συντάξεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ἀπριλίου 1871.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΑΘ. ΠΕΤΜΕΖΑΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 11523.

Περὶ καταθέσεως ὑπὲρ τοῦ ταμείου τῶν πολ. συντάξεων ἑνὸς μηνιαίου τῶν κατὰ πρώτην φορὰν διοριζομένων ἐγγάμων εἰς δημόσιον ὑπηρεσίαν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Πρὸς τὰς διοικητικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἀρχὰς τοῦ Κράτους.

Σᾶς κοινοποιοῦμεν κάτωθι τῆς παρούσης τὴν ὁμοιάριθμον πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον Καλαμῶν ἀπάντησίν μας, ἐξ ἧς θέλετε παρατηρήσει, ὅτι οἱ κατὰ πρῶτον διοριζόμενοι ὑπάλληλοι καὶ πρὸ τοῦ διορισμοῦ των νυμφευμένοι ὄντες ὀφείλουσι νὰ καταθέτωσιν ὑπὲρ τοῦ ταμείου τῶν πολιτικῶν συντάξεων ἓν μηνιαῖον μισθοῦ, λόγῳ τῆς νυμφεύσεώς των, καθ' ὅσον καὶ τούτων αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ ἔχουσι δικαίωμα πρὸς ἀπολαβὴν συντάξεως· ἡ δὲ ἐξόφλησις τοῦ ποσοῦ τούτου θέλει ἐνεργηθῆ διὰ τῆς κρατήσεως 5 τοῖς $^0/_0$ ἐπὶ τοῦ μισθοῦ των μέχρις ἀποσβέσεως τοῦ χρέους τούτου, καὶ σᾶς παραγγέλλομεν νὰ συμμορφωθῆτε ἀκριβῶς μὲ τὸ περιεχόμενον αὐτῆς, ἐπιβάλλοντες τὴν ἀνήκουσαν κράτησιν ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1866 ἐλθόντων ἢ ἐλευσομένων εἰς τὴν δημόσιον ὑπηρεσίαν ἐγγάμων, καθόσον οἱ πρὸ τούτου τοῦ ἔτους διορισθέντες τοιοῦτοι, ἐδήλωσαν τὰς ὑπηρεσίας των κατὰ τὸν ΡΛΘ'. νόμον καὶ τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ Β. Διάταγμα τῆς 24 Ἰανουαρίου 1866.

Ἅμα δὲ τῇ παραλαβῇ τῆς παρούσης θέλετε μᾶς ὑποβάλει ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑποκειμένων κατὰ τὴν δικαιοδοσίαν σας ὑπαλλήλων, ἐν ᾧ θέλετε διακρίνει ἂν τοῖς ἐγένετο ἢ οὔ ἡ ἐν λόγῳ τῆς νυμφεύσεως κράτησις καὶ κατὰ ποῖον τρόπον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Μαΐου 1871.

Ὁ Ὑπουργὸς
Σ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 807 καὶ ἀπὸ 30 Μαρτίου ε. ε. ἀναφορᾶς σας ἀπαντῶμεν ὅτι οἱ κατὰ πρῶτον διοριζόμενοι ὑπάλληλοι καὶ πρὸ τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν νυμφευμένοι ὄντες, ὀφείλουσι μὲν νὰ καταθέσωσιν ἓν μηνιαῖον μισθοῦ λόγῳ τῆς νυμφεύσεως, πλὴν οὐχὶ διὰ μιᾶς, ἀλλ' ὅπως τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ΡΛΘ'. νόμου ὁρίζῃ, ἤγουν διὰ μηνιαίας κρατήσεως 5 τοῖς $^0/_0$ ἐκ τοῦ μισθοῦ των· ἡ κράτησις δὲ πρέπει νὰ γίνηται κατ' αὐτὸν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὸν τρόπον, διότι οἱ τοιοῦτοι ὑπάλληλοι δὲν ὑπάγονται εἰς τὸ ἄρθρον 18 § η'. τοῦ ΧΝΒ'. νόμου, ὅπερ ἀφορᾷ ἐκείνους οἵτινες νυμφεύονται ἐνῷ εἶνε ὑπάλληλοι, ἀλλ' ὑπάγονται εἰς τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ ΡΛΘ'. καθ' ὃ πᾶς ὑπάλληλος ὀφείλει τὰ ὑποβληθῇ εἰς τὰς κρατήσεις τοῦ ΧΝΒ'. νόμου, οἷα ἐστὶ καὶ ἡ ἕνεκα τῆς νυμφεύσεως κράτησις.

Ἀριθ. πρωτ. 15571.

Περὶ κρατήσεως ὑπὲρ τοῦ ταμείου τῶν πολ. συντάξεων ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν νεοδιοριζομένων ὑπαλλήλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Πρὸς τὰς Διοικητικὰς καὶ Οἰκονομικὰς Ἀρχὰς τοῦ Κράτους.

Σχετικῶς μὲ τὴν ὑπ' ἀριθ. 11523 ἐγκύκλιόν μας, σᾶς κοινοποιοῦμεν παρὰ πόδας καὶ τὴν ὁμοιάριθμον ἀπάντησίν μας πρὸς τὸν ταμίαν Κεφαλληνίας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Μαΐου 1871.

Ὁ Ὑπουργὸς
Σ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Πρὸς τὸν ταμίαν Κεφαλληνίας.

Ἐκ τῶν δύο ἀποριῶν σας τῶν ἐμπεριεχομένων ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 299 ἀναφορᾷ σας, ἡ πρώτη ἐλύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 11523 ἐγκυκλίου μας· καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν δευτέραν, τοῦτ' ἔστιν ἂν καὶ οἱ νεοδιοριζόμενοι εἰς δημοσίαν ὑπηρεσίαν καὶ ἐν χρείᾳ διατελοῦντες, ὑπόκεινται εἰς τὴν νενομισμένην κράτησιν τῆς νυμφεύσεως, σᾶς ἀπαντῶμεν ὅτι οἱ τοιοῦτοι θέλουσιν ὑπαχθῇ εἰς τὴν εἰρημένην κράτησιν μόνον ἂν ἐκ τοῦ γάμου των ἔχωσι τέκνα, διότι κατὰ τὸν νόμον, ταῦτα ἔχουσι δικαίωμα πρὸς ἀπολαβὴν συντάξεως.

Αὐθημερόν.

Ἀριθ. πρωτ. 21204.

Περὶ κρατήσεως ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Πρὸς τοὺς νομάρχας ἐπάρχους καὶ ταμίας τοῦ Κράτους.

Ἐπὶ γενομέναις ἡμῖν ἐρωτήσεσι περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρ. 3 τοῦ ΤΠΗ'. νόμου, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων κρατήσεις, σᾶς δίδομεν καὶ τὰς ἐξῆς συμπληρωματικὰς διασαφήσεις σχετικῶς μὲ τὴν ὑπ' ἀριθ. 18711 ἐγκύκλιόν μας. (*)

(*) Τὴν ἐγκύκλιον ταύτην, καθὼς καὶ τὸν Νόμον ΤΠΗ', ἐθεωρήσαμεν περιττὸν νὰ περιλάβωμεν ἐνταῦθα, καθότι ἀφορῶσι εἰς τὸ συγχωνευθὲν μετὰ τοῦ δημοσίου ταμεῖον τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Οἱ μισθοὶ τῶν δημοδιδασκάλων πληρώνονται εἴτε ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἐν ὅλῳ ἢ κατὰ τὸ ἥμισυ καὶ εἰς βάρος τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν, εἴτε προκαταβάλλονται ὑπὸ τοῦ δημοσίου εἰς βάρος τῶν δήμων δι' ἐνταλμάτων τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, ὑπὸ τὸν τίτλον «Δημοτικαὶ προκαταβολαί»· καὶ ἐπὶ μὲν τῶν μισθῶν τῶν πληρωνομένων ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἐν ὅλῳ ἢ κατὰ τὸ ἥμισυ, θέλουσιν ἐνεργεῖσθαι ἀναμφιβόλως τὰ διὰ τῆς ἀνωτέρω ἐγκυκλίου παραγγελθέντα, διὰ δὲ τὰ προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ δημοσίου εἰς βάρος τῶν σχετικῶν δήμων θέλετε ἐνεργεῖ τὰς ἀνηκούσας κρατήσεις ὑπὲρ τοῦ ταμείου τῶν πολιτικῶν συντάξεων ἀπαραλλάκτως ὡς καὶ πρότερον, διότι κατὰ τὴν σαφῆ διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 3 τοῦ προμνησθέντος νόμου, θέλουσι πληρώνεσθαι δι' ἐνταλμάτων τῶν διαφόρων ὑπουργείων ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ εἰδικὸν ταμεῖον τῶν πολιτικῶν συντάξεων 5 τοῖς $^0/_0$ ἐκ τοῦ διαλαμβανομένου ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους, ὁλικοῦ ποσοῦ μισθοδοσίας τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων, οὐχὶ δὲ βεβαίως καὶ τὰ 5 τοῖς $^0/_0$ ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν δημοδιδασκάλων ἐκείνων, τῶν ὁποίων ὁ μισθὸς διαλαμβάνεται ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς τῶν δήμων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Μαΐου 1871.

Ὁ ὑπουργὸς
Σ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. Πρωτ. 1480.

Περὶ τῶν προσαπαιτουμένων διασαφήσεων εἰς τὰς περὶ συντάξεως αἰτήσεις.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Καθηγητάς, Σχολάρχας, Ἑλληνοδιδασκάλους καὶ Δημοδιδασκάλους.

Ἐπειδὴ πολλαὶ περὶ συντάξεως αἰτήσεις καθυποβαλλόμεναι εἰς τὸ ὑπουργεῖον, οὗ προϊστάμεθα, καὶ παρ' αὐτοῦ διευθυνόμεναι διὰ τὰ περαιτέρω εἰς τὸ ἁρμόδιον γνωμοδοτικὸν συμβούλιον, δὲν φέρουσι καὶ τὰς προσαπαιτουμένας διασαφήσεις, εἴτε ὡς πρὸς τὰ διάφορα ὀνόματα, ἐνιαχοῦ μεταβληθέντα, τῶν σχολείων, ἐν οἷς ὑπηρέτησαν, εἴτε ὡς πρὸς τὸν ἀκριβῆ προσδιορισμὸν τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἤρξαντο πράγματι, ἢ ἔπαυσαν μισθοδοτούμενοι λόγῳ ἐνίοτε ἀδείας ἀπεριορίστου, ἢ ἔλαβον αὔξησιν τοῦ πραγματικοῦ αὐτῶν μισθοῦ, ὡς ἐκ τούτου δὲ συμβαίνει ὥστε αἱ αἰτήσεις αὐτῶν νὰ μένωσιν ἀνεκτέλεστοι, ἢ καὶ νὰ μὴ λαμβάνωνται παντάπασιν ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ συμβουλίου, ἀμηχανοῦντος πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν διαφόρων περιστάσεων, ὅσαι συνέπεσον ἐν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

διαστήματι πολυετοῦς μάλιστα ὑπηρεσίας, παραγγέλλομεν ὑμῖν πρὸς τὸ ὑμέτερον συμφέρον, νὰ φροντίσητε ἐγκαίρως περὶ τῶν ἀνωτέρω, ὡς τε ὅταν μέλλητε νὰ ζητήσητε τὴν σύνταξιν ὑμῶν, νὰ συνοδεύητε τὴν αἴτησίν σας μετὰ διηκριβωμένου πίνακος, περιέχοντος λεπτομερῶς τὰς περιπτώσεις ταύτας, στηριζομένου δὲ εἰς ἔγγραφα ἐπίσημα καὶ ἀναμφιβόλους ἀποδείξεις, δευκολύνοντες τοιουτοτρόπως τὴν ἐργασίαν τοῦ συμβουλίου καὶ ἐπιταχύνοντες τὴν ἐκτέλεσιν τῆς αἰτήσεως ὑμῶν. Καθότι ἄλλως τὰ ἀποτελέσματα τῆς ὡς πρὸς τοῦτο ἀμελείας σας θέλουσιν εἶνε εἰς βάρος ὑμῶν καὶ μόνον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Φεβρουαρίου 1872.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. ΝΟΤΑΡΑΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 5720.

Ὁδηγίαι περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ΦΗΒ' νόμου περὶ συντάξεων τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Πρὸς ἁπάσας τὰς ἀρχὰς τοῦ Κράτους.

Διὰ τοῦ ἀριθ. 2 ε. ε. φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐδημοσιεύθη ὁ ΦΗΒ' (*) νόμος, διὰ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ ὁποίου τὸ ἄχρι τοῦδε ταμεῖον τῶν συντάξεων τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων συγχωνεύεται μετὰ τοῦ δημοσίου. Ἐπομένως ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἑξῆς οἱ πολιτικοὶ συνταξιοῦχοι θέλουν πληρώνεσθαι, ὡς καὶ πάντες οἱ λοιποὶ πιστωταὶ τοῦ δημοσίου διὰ τακτικῶν ἐνταλμάτων, ἐκδιδομένων παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἢ τῶν δευτερευόντων διατακτῶν ἐπὶ τοῦ κεφ. 3 ἄρθρ. 6.

Ὅπως δὲ μὴ ἐπιβαρυνθῇ περισσότερον τὸ δημόσιον ταμεῖον, ὅπερ ἱκανὰς συνεισέφερε καὶ συνεισφέρει ὑπὲρ τῶν πολιτικῶν συνταξιούχων, ἀπεφασίσθη διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου νὰ ἀναβιβασθῇ ἡ ἐπὶ τῶν μισθῶν καὶ ἐπιμισθίων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων παγία καὶ κανονικὴ κράτησις ἀπὸ 5 εἰς 7 $^1/_2$ τοῖς $^0/_0$· ἡ κράτησις δὲ αὕτη θέλει ἐκπίπτεσθαι, ὡς καὶ μέχρι τοῦδε, ἀπὸ τὰ ἐκδιδόμενα παρὰ τῶν Ὑπουργείων χρηματικὰ ἢ ἐπιτροπικὰ ἐντάλματα, καὶ θέλει εἰσάγεσθαι εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον ὡς τακτικὸν ἔσοδον ὑπὸ τὸ κεφ. ς' ἄρθρ. 12 «Κρατήσεις λόγῳ πολιτικῶν συντάξεων», ὅπερ ἀνάγεται ἐπὶ τούτῳ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, διὰ νὰ ἐγγράφωνται πάντα τὰ ἔσοδα, ὅσα εἰσήγοντο μέχρι τοῦδε εἰς τὸ ταμεῖον τῶν πολιτικῶν συντάξεων, καὶ νὰ φαίνηται ἐκ

(*) ὅρα σελίδα 33—35.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πρώτης ὕψεως τὸ ποσόν, ὅπερ κατ'ἔτος συνεισφέρει τὸ δημόσιον ὑπὲρ τῶν πολιτικῶν συνταξιούχων.

Ἡ πρόσθετος κράτησις τῶν 2 1/2 τοῖς % ἐθεωρήθη ὀρθὸν καὶ δίκαιον νὰ ἐπιβληθῇ ἐφ' ὅλων τῶν μισθῶν καὶ ἐπιμισθίων, ὅσων ἔλαβον μέχρι τοῦδε οἱ ἐν ἐνεργείᾳ ὑπάλληλοι διὰ τὰς προηγουμένας ὑπηρεσίας των, καθὰ καὶ οἱ δυνάμει τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων ἀποκτήσαντες δικαίωμα συντάξεως πολιτικοὶ συνταξιοῦχοι. Τὸ αὐτὸ μέτρον εἶχε ληφθῇ, ὡς δὲν ἀγνοεῖτε, διὰ τοῦ νόμου τῆς 7 Ἰανουαρίου 1866 καὶ περὶ τῆς ἀρχικῆς κρατήσεως τῶν 5 %, συνεπείᾳ δὲ τοῦ μέτρου τούτου ὑπελογίσθη τὸ ὀφειλόμενον παρ' ἑκάστου ὑπαλλήλου ἢ συνταξιούχου ποσόν, πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ ὁποίου ἐκρατήθησαν ἢ ἐξακολουθοῦν παρά τινων νὰ κρατῶνται 5 μὲν τοῖς % ἐκ τοῦ μισθοῦ, 15 δὲ τοις % ἐκ τῶν συντάξεων. Ὅ τι λοιπὸν ἐγένετο συνεπείᾳ τοῦ νόμου τοῦ 1866 διὰ τὴν κράτησιν τῶν 5 τοῖς % θέλει ἐνεργηθῇ καὶ ἤδη διὰ τὴν πρόσθετον κράτησιν τῶν 2 1/2 τοῖς %, δηλ. θέλει ἐξακριβωθῇ τὸ ὀφειλόμενον παρ' ἑκάστου ὑπαλλήλου ἢ συνταξιούχου ποσόν, καὶ ἐξοφληθῇ βαθμηδὸν διὰ κρατήσεως 2 1/2 τοῖς % ἐπὶ τῶν μισθῶν, καὶ 10 % ἐπὶ τῶν συντάξεων· ἐπειδὴ δέ τινες τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ὑπαλλήλων καὶ συνταξιούχων δὲν ἐξώφλησαν ἀκόμη τὸ χρέος των ἐκ τῆς κρατήσεως τῶν 5 τοῖς %, τὸ μένον ὑπόλοιπον θέλει συγκεφαλαιωθῇ μετὰ τοῦ χρέους ἐκ τῆς προσθέτου κρατήσεως τῶν 2 1/2 καὶ τὸ σύνολον ἀμφοτέρων τῶν χρεῶν θέλει ἐξοφληθῇ βαθμηδὸν διὰ μόνης τῆς ἀνωτέρω σημειωθείσης κρατήσεως τῶν 2 1/2 τοῖς % ἐπὶ τῶν τῶν μισθῶν καὶ τῶν 10 τοῖς % ἐπὶ τῶν συντάξεων.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν, ὅτι πάντες οἱ ἐν ἐνεργείᾳ ὑπάλληλοι, πλὴν σπανίων ἐξαιρέσεων, ἔχουσι προηγουμένας ὑπηρεσίας, καὶ ὅτι ἄλλοι μὲν δὲν ἐξώφλησαν τὸ προηγούμενον χρέος, ἄλλοι δὲ θὰ χρεωστῶσιν ἀπωσδήποτε διὰ τὴν ἐξώφλησιν τῆς προσθέτου κρατήσεως, ἐθεωρήσαμεν ὀρθότερον χάριν εὐκολίας τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἀκριβεστέρου ἐλέγχου, νὰ διατάξωμεν ὥστε διὰ τὸ ἀρξάμενον τοὐλάχιστον ἔτος νὰ ἐκπίπτωνται ἐκ τῶν ἐπιτροπικῶν καὶ χρηματικῶν ἐνταλμάτων καὶ ἕτερα 2 1/2 τοῖς %, τὰ ὁποῖα θέλουν συμψηφίζεσθαι εἰς τὸ χρέος ἑκάστου ὑπαλλήλου· ἑπομένως ἡ ἔκπτωσις θέλει ἀναβιβασθῇ εἰς 10 τοῖς % ἐφ' ὅλων τῶν μισθῶν καὶ ἐπιμισθίων, τὰ δὲ ἐκ ταύτης ποσὰ θέλουν εἰσάγεσθαι εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον ὡς ἔσοδα ὑπὸ τὸ κεφ. ς' ἄρθρ. 12.

Αἱ μισθοδοτικαὶ καταστάσεις θέλουν συντάττεσθαι κατὰ τὸν παρασημειούμενον τύπον,(*) καὶ ἀποστέλλεσθαι εἰς τριπλοῦν πρὸς τὰς διοικητικὰς ἀρχάς, ὡς καὶ μέχρι τοῦδε ἐγίγνετο, ἵνα μία τούτων προσαρτᾶται εἰς τὸ στέλεχος, αἱ δὲ ἕτεραι δύο εἰς τὸ χρηματικὸν ἔνταλμα ἀπαγορεύεται μάλιστα ῥητῶς, εἰς μὲν τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν ἡ ἔκδοσις, εἰς δὲ τὸν ταμίαν ἡ πληρωμὴ τοῦ ἐντάλματος, ἂν τὸ ἔνταλ-

(*) ὅρα σελίδα 382—83.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μα δὲν φέρῃ διπλῆν προσηρτημένην τὴν μισθοδοτικὴν κατάστασιν, διότι ἡ μία τούτων θὰ χρησιμεύσῃ ὡς δικαιολογητικὸν τοῦ ἐντάλματος, ἡ δὲ ἑτέρα θὰ ἀποσπασθῇ ἀπ' αὐτοῦ, ὅταν τὸ ἔνταλμα ὑποβληθῇ εἰς τὸ Γεν. Λογιστήριον μετὰ τῶν λογιστικῶν ἐγγράφων, ἵνα δι' αὐτῆς πιστοῦται ἡ μερὶς ἑκάστου ὑπαλλήλου, διὰ τὰς εἰς λογαριασμὸν τοῦ χρέους του πληρωθείσας κρατήσεις του. Μετὰ τὰ ἀνωτέρω ἐννοεῖται, ὅτι οἱ ταμίαι δὲν ἔχουσι νὰ εἰσπράττωσι νέα ἔσοδα, εἰμὴ τὰ τῶν νεοδιοριζομένων, προβιβαζομένων, νυμφευομένων, ἀπουσιαζόντων ὑπαλλήλων καὶ τὰ ἐκ πειθαρχικῶν προστίμων, τὰ ὁποῖα θέλουσι βεβαιώνει καὶ εἰσπράττει, ἐκδίδοντες τὰ ἀνήκοντα γραμμάτια ἐπὶ τοῦ κεφ. ς' ἄρθρ. 12.

Τὰ γραμμάτια ταῦτα θέλουν παραδίδεσθαι εἰς τοὺς ὑπαλλήλους ἀντὶ τῶν μέχρι τοῦδε κανονισμένων διπλοτύπων ἅτινα καταργοῦνται· ὅλως δὲ περιττὴ ἀποβαίνει καὶ ἡ ἀποστολὴ εἰδικῶν καταστάσεων διὰ τὰς τοιαύτας κρατήσεις, ἀρκεῖ μόνον ἐν τῇ μισθοδοτικῇ καταστάσει, ἀντικρὺ ἑκάστου πληρώσοντος ὑπαλλήλου νὰ σημειώνηται ὁ ἀριθμὸς τοῦ ἐκδοθέντος γραμματίου. Δι' ἑτέρας ἐγκυκλίου θέλουσι κανονισθῇ τὰ περὶ ἐξακριβώσεως τοῦ ἐκ τῶν προηγουμένων ὑπηρεσιῶν χρέους ἑκάστου ὑπαλλήλου καὶ ὁ τρόπος τῆς ἀποδόσεως τῶν $2\,^1/_2$ τοῖς $^0/_0$ πρὸς τοὺς μὴ ἔχοντας τοιαῦτα χρέη.

Καὶ ταῦτα μὲν καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς κρατήσεις ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1877. Ἐπειδὴ ὅμως ὑπάρχουσιν ἀκόμη ὀφειλόμενοι μισθοὶ ἐκ τῆς χρήσεως τοῦ 1876, ἐννοεῖται ὅτι διὰ τὰς ἐξ αὐτῶν κρατήσεις θέλουν ἐνεργεῖσθαι ὅσα καὶ μέχρι τοῦδε.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ἰανουαρίου 1877.

Ὁ Ὑπουργὸς
Σ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Μισθοδοτική κατάστασις τ

Αύξων ἀριθμός	Ἀριθμὸς ἐκκαθαρίσεως χρέους	Ὀνόματα ὑπαλλήλων	Βαθμὸς ὑπηρεσίας	Χρόνος ὑπηρεσίας ἀπὸ	Χρόνος ὑπηρεσίας ἕως	Μισθὸς κανονικὸς κατὰ ΦΑΣΤ ὀργανικὸν Νόμον	Μισθὸς δεδουλευμ.	Κρατήσεις ὑπὲρ τῆς συντάξεως τοῦ ὑπαλλήλου Πάγ. πρὸς 7 1/2 τοῖς 0/0	Κρατήσεις ὑπὲρ τῆς συντάξεως τοῦ ὑπαλλήλου Εἰς λ/μὸν χρ. πρὸς 12 τοῖς 0/0	Ἠλαττωμένος μετὰ τὰς ἀφαιρέσεις τῶν κρατήσεων
1	85	Ν. Ν.	Νομάρχης	1 Μαρ.	τέλους	480		36	12	432

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΕΙΔΙΚΟΝ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΝ

διὰ τὸν μῆνα 187

Κρατήσεις										Τὸ ὅλον τῶν κρατήσεων		Τὸ πληρωτέον τῷ δικαιούχῳ ὑπόλοιπον		Παρατηρήσεις
Μισθοῦ νεοδιορι-ζομένου		Αὔξησις μισθοῦ προϊόντ.		Μισθοῦ ὁλοκλήρ. νυμφευομ.		Ἕνεκεν ἀπουσίας		Ἕνεκεν προστί-μων						
				432						432				Εἰς μίαν δόσιν αἱ νυμφεύσεις.
144										144		288		Εἰς τρεῖς δόσεις ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς μῆνας.
		216								216		216		
						144				144		288		Εἰς μίαν δόσιν οἱ προϊβάτμοί.
								100		100		332		Ἀπουσίασεν 8 ἡμέρας.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

'Αριθ πρωτ. 9230.

Περὶ εἰσαγωγῆς κρατήσεων εἰς τὸ δημόσιον ἐκ μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ.

Πρὸς τὰς Διοικητικὰς Ἀρχὰς καὶ τοὺς ταμίας τοῦ Κράτους.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5720 τῆς 31 'Ιανουαρίου ε. ε. ἐγκυκλίου μας ἐκανονίσθη ὁ τρόπος τῆς εἰσπράξεως τῶν κρατήσεων τῶν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου πληρονομένων εἰς τοὺς ὑπαλλήλους μισθῶν καὶ ἐπιμισθίων, διὰ δὲ τῆς παρούσης κανονίζομεν τὸν τρόπον τῆς εἰσαγωγῆς ἐπίσης τῶν κρατήσεων τῶν δημοδιδασκάλων ἀμφοτέρων τῶν φύλων, τοὺς μισθοὺς τῶν ὁποίων πληρόνουσιν οἱ δῆμοι διὰ τῶν ταμιῶν, ἐκ τῶν δημοτικῶν ἐσόδων των.

Αἱ μισθοδοτικαὶ καταστάσεις καὶ τῶν δημοδιδασκάλων θέλουν συντάττεσθαι ἀπαραλλάκτως κατὰ τὸν ὑποδειχθέντα διὰ τῆς ῥηθείσης ἐγκυκλίου μας τύπον, καὶ διπλαῖ θέλουν προσαρτᾶσθαι εἰς τὰ παρὰ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν ἐκδιδόμενα, εἰς βάρος τῶν δήμων, χρηματικὰ ἐντάλματα, ἅπερ μετὰ τοῦτο ἀποστέλλονται εἰς τοὺς ταμίας διὰ τὴν πληρωμήν. Ἐπομένως οἱ ταμίαι ὑποχρεοῦνται τὴν 30 ἑκάστου μηνὸς, ὅσα ἐντάλματα δημοτικὰ ἐξοφλήσωσι ν' ἀποσπῶσιν ἐξ ἑκάστου αὐτῶν τὴν μίαν ἐκ τῶν μισθοδοτικῶν καταστάσεων, καὶ διὰ τὰ ποσὰ ἐν γένει τῶν εἰσπράξεών των ἐκ τῶν τοιούτων κρατήσεων νὰ εἰσαγάγωσιν εἰς τὸ ταμεῖόν των δι' ἐκδόσεως γραμματίου παραλαβῆς ἐπὶ τοῦ κεφ. ς' ἄρθρ. 12· εἰς δὲ τὴν κατάστασιν, ἥτις κατὰ μῆνα ἀποστέλλεται εἰς τὸ Γεν. Λογιστήριον μετὰ τῶν λογιστικῶν ἐγγράφων των, πρὸς πίστωσιν τῆς μερίδος των, διὰ τὰς ἐκ τῶν δημοτικῶν προκαταβολῶν τοιαύτας πληρωμάς των, θέλουν προσαρτᾶσθαι αἱ μισθοδοτικαὶ αὗται καταστάσεις, τὸ ποσὸν τῶν ὁποίων ἀθροιζόμενον, θέλει συμφωνεῖ μὲ τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῆς καταστάσεως τῶν ὡς ἐρρέθη δημοτικῶν προκαταβολῶν, εἰς ἣν θέλει συνάπτεσθαι καὶ τὸ γραμμάτιον παραλαβῆς.

'Εν 'Αθήναις τῇ 19 Φεβρουαρίου 1877.

Ὁ Ὑπουργὸς
Σ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.

'Αριθ. πρωτ. 5422.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς ὑποβολῆς τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς ἅπαντας τοὺς ὑπὸ τὴν ὑμετέραν δικαιοδοσίαν ὑπαγομένους ὑπαλλήλους.

Κατ' αἴτησιν τοῦ 'Ελεγκτικοῦ Συνεδρίου γνωστοποιοῦμεν ὑμῖν,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὅτι ὀφείλετε ἵνα, ὁσάκις ἐξ ὑμῶν τις ἀπολύεται ἢ παραιτεῖται τῆς ὑπηρεσίας καὶ πρόκειται νὰ ὑποβάλῃ τὴν περὶ ἀπονομῆς συντάξεως αἴτησίν του, ὑποβάλῃ συνάμα καὶ κατάστασιν ἀκριβῶς συντεταγμένην καὶ συνοδευομένην μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν, συμφώνως μὲ τὸ ἀπὸ 24 Αὐγούστου 1861 περὶ ἐκτελέσεως τοῦ ΧΝΒ' νόμου Β. Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 14 Ἰουνίου 1882.

Ὁ Ὑπουργὸς
Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

ΤΜΗΜΑ Κ'.

ΠΕΡΙ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Ἀριθ. πρωτ. 3483

Περὶ τοῦ τί ἀπαιτεῖται πρὸς σύστασιν νέου σχολείου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ὁσάκις πρόκειται, κύριε Νομάρχα, νὰ γνωμοδοτήσητε περὶ συστάσεως νέου δημοτικοῦ σχολείου, δὲν θέλετε πράττει τοῦτο, πρὶν πληροφορηθῆτε ἀκριβῶς, οὐ μόνον ὅτι ἡτοιμάσθη καὶ κατηρτίσθη διὰ τοῦ ἀπαιτουμένου ὑλικοῦ τὸ διδακτήριον, καὶ ἐνεκρίθη προϋπολογισθεῖσα καὶ ἡ μισθοδοσία, καθὼς καὶ τὸ ἐνοίκιον τῆς κατοικίας τοῦ δημοδιδασκάλου, ἀλλ' ὅτι ἀναλαμβάνει καὶ τὴν ὑποχρέωσιν καὶ ἔχει προσέτι καὶ τὰ μέσα ὁ δῆμος νὰ διατηρήσῃ τὸ ἀρτισύστατον σχολεῖόν του εἰς καλὴν πάντοτε κατάστασιν, ἐπὶ πέντε τοὐλάχιστον ἔτη, διότι τοῦ λοιποῦ οὐδεμίαν περὶ καταργήσεως σχολείου, ἅπαξ συστηθέντος, αἴτησιν θέλομεν παραδεχθῆ, πρὶν παρέλθωσιν ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτοῦ τὰ πέντε ἔτη τὸ ἐλάχιστον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Μαΐου 1867.

Ὁ Ὑπουργὸς
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΤΜΗΜΑ ΚΑ'.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

'Αριθ. πρωτ. 274.

Περὶ τοῦ ὅτι σύστασις ἰδιωτικῶν σχολείων ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως ἀπαγορεύεται καὶ ὅτι ταῦτα ὑπόκεινται ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν αὐτῆς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Γνωρίζετε, κ. Νομάρχα, ὅτι ὁ περὶ δημοδιδασκαλίας νόμος κανονίσας διὰ τῶν ἄρθρων 60—64 καὶ τὰ περὶ τῶν ὑπὸ ἰδιωτῶν συντηρουμένων δημοτικῶν σχολείων, καθυπέβαλε καὶ τὰ ἰδιοσυντήρητα ταῦτα διδακτήρια εἰς τὴν αὐτὴν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν διαφόρων ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν ἐποπτείαν, εἰς ἣν ὑπόκεινται καὶ τὰ λοιπὰ δημοτικὰ σχολεῖα· ἰδίως δὲ ἀπήτησε ῥητὴν ἄδειαν τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργείου πρὸς σύστασιν ὁποιουδήποτε σχολείου, τῆς δὲ ἀδείας ταύτης προαπήτησε τὴν περὶ τῆς ἱκανότητος καὶ ἠθικότητος τοῦ συνιστῶντος τὸ κατάστημα πληροφορίαν.

'Αλλ' ἐπειδὴ καὶ τοῦ νομοθετήματος τούτου πληροφορούμεθα μετὰ δυσαρεσκείας, ὅτι πολλαχοῦ κατίσχυσε κατάχρησις, καὶ σχολεῖα ἰδιωτικὰ ὑφίστανται χωρὶς ἀδείας, ἐν ἐνίοις δὲ αὐτῶν τε καὶ τῶν ἐπ' ἀδείᾳ διδάσκονται ἀναμὶξ ἄῤῥενα καὶ θήλεα, οὐδαμοῦ δὲ σχεδὸν δὲν ἐνεργεῖται ἐπ' αὐτῶν ἡ μετὰ τοσαύτης ἐπιμονῆς ἀπαιτουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου ἐποπτεία, καὶ αἱ ἐξετάσεις δὲ τῶν πλείστων ἐξ αὐτῶν γίνονται ὅταν καὶ ὅπως τύχῃ, παρὰ τὴν εἴδησιν καὶ χωρὶς τῆς παρουσίας τῶν διοριζομένων κατ' ἔτος ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν, αἱ δὲ παραβάσεις αὗται ἔχουσι φυσικὸν καὶ λυπηρὸν ἀποτέλεσμα τὸν πολλαπλασιασμὸν τῆς ψευδοπαιδείας καὶ ἡμιμαθείας, προσκαλοῦμεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐπίμονον τὴν ἡμετέραν προσοχὴν καὶ ἀπαιτοῦμεν ὥστε, χωρὶς ἀναβολῆς, νὰ ζητήσητε καὶ διαβιβάσητε πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, οὗ πρὸς ὥραν προϊστάμεθα, τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν ἡμερομηνίαν τοῦ ἐγγράφου, δυνάμει τοῦ ὁποίου διατηροῦνται ὑπὸ ἰδιωτῶν δημοτικὰ σχολεῖα ἐν τῷ καθ' ὑμᾶς νομῷ, καθὼς καὶ τὰ ὀνόματα καὶ τὸν βαθμὸν τῶν ἐν αὐτοῖς διδασκόντων, προσεπισημειοῦντες καὶ ὅσας περὶ τοῦ ποιοῦ καὶ τῆς διαγωγῆς ἑκάστου αὐτῶν ἠθέλατε συλλέξει ἐπιτοπίους πληροφορίας. Πάντα δὲ ἀνεξαιρέτως τὰ ἰδιοσυντήρητα σχολεῖα, ὅσα δὲν δικαιολογήσουσι τὴν ὕπαρξιν αὐτῶν δι' ἐπισήμου ἀδείας τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργείου, ἢ δὲν ἔχουσι διδάσκοντας ἐν αὐτοῖς διδασκάλους ἀνεγνωρισμένους ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διὰ τακτικοῦ πτυ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

χίου, ἢ δὲν συμμορφοῦνται ἀκριβῶς πρὸς τὰς γενικὰς περὶ σχολείων διατάξεις καὶ ὁδηγίας, νὰ διατάξητε ἁρμοδίως νὰ κλεισθῶσιν ἐν τῷ ἅμα συμφώνως πρὸς τὰ ἐν ἄρθρ. 62 καὶ 64 τοῦ νόμου ὁριζόμενα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ἰανουαρίου 1865.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Χ. ΛΟΝΤΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 2535

Περὶ τῶν ἐχόντων ἄδειαν συστάσεως ἰδιωτικοῦ σχολείου, ὅτι δὲν δύνανται νὰ παραχωρήσωσιν αὐτὴν εἰς ἄλλον.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ συμβαίνει ἐνίοτε ὥστε τινὲς τῶν ἐχόντων ἄδειαν συστάσεως ἰδιωτικοῦ σχολείου νὰ παραχωρῶσι τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς ἄλλους δι' ἰδιαιτέρας συμφωνίας, ὡς ἂν ἦτον ἰδιοκτησία των, καὶ ἐπομένως νὰ εὑρίσκηται τὸ σχολεῖον διευθυνόμενον ὀνόματι μὲν ὑπὸ τοῦ λαβόντος τὴν ἄδειαν, πράγματι δὲ ὑπ' ἄλλου, μὴ ἔχοντος πολλάκις οὔτε ἁπλῆν πρὸς τὸ διδάσκειν ἄδειαν, καθιστῶμεν ὑμᾶς προσεκτικοὺς, καὶ δι' ὑμῶν τὰς ἁρμοδίας ἐφορευτικὰς ἐπιτροπὰς καὶ τοὺς κατὰ τόπον δημοδιδασκάλους, ὅπως μὴ λαμβάνῃ χώραν ἡ κατάχρησις αὕτη, ἀλλ' ὁ λαβὼν τὴν ἄδειαν, αὐτὸς καὶ νὰ διευθύνῃ τὸ σχολεῖον, διότι καὶ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ καὶ μόνου ἐξεδόθη αὕτη, καὶ αὐτὸς ἀτομικῶς εἶνε ὑπεύθυνος ἀπέναντι τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὸ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ ἱδρυμένον ἰδιωτικὸν σχολεῖον.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 22 Ἀπριλίου 1870.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Δ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 6917.

Περὶ τοῦ τί ἀπαιτεῖται τοῦ λοιποῦ πρὸς σύστασιν ἰδιωτικοῦ σχολείου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους.

Τὸ περὶ συστάσεως ἰδιωτικῶν σχολείων ἀντικείμενον ἐφείλκυσε οὐκ ἐν παρέργῳ τὴν προσοχὴν ἡμῶν, παρατηρούντων ὅτι ἀπό τινος μάλιστα χρόνου τοσοῦτον πλῆθος τοιαύτης φύσεως αἰτήσεων ἐπισωρεύε-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ται καθ' ἡμέραν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, οὗ προϊστάμεθα, ὥστε ἂν ἡ αὐτὴ ῥύμη ἐξακολουθήσῃ, τὸ ἀποτέλεσμα δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀπὸ τοῦδε βέβαιον· τοῦτο δὲ ἔσται ἡ παραλυσία οὐ μόνον τῶν δημοσυντηρήτων, περὶ τῶν ὁποίων ὀφείλομεν ἰδίως νὰ μεριμνῶμεν, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν ἰδιοσυντηρήτων δημοτικῶν σχολείων, τῶν πλείστων ἐκ τῶν ὁποίων ὁ καθ' αὐτὸ σκοπὸς εἶνε νὰ οὐδετερώσωσιν, εἴτε ὑπὸ κερδοσκοπίας, εἴτε ἔστιν οὗ καὶ ὑπὸ ἀτομικῆς ἀντεκδικήσεως, τὴν ἐνέργειαν τῶν δημοσυντηρήτων, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἀγωνίζονται παντοιοτρόπως ν' ἀποσπῶσι βαθμηδὸν τοὺς μᾶλλον προκεχωρημένους μαθητάς, ἐκμεταλλευόμενοι τὴν ἀκρισίαν καὶ κουφότητα πολλῶν γονέων. Ὀφείλοντες νὰ θέσωμεν τοὐλάχιστον φραγμόν τινα εἰς τὸν ἀκάθεκτον τοῦτον ῥοῦν τῆς γραμματεμπορίας, παραγγέλλομεν ὑμῖν, ὁσάκις αἴτησις περὶ συστάσεως ἰδιωτικοῦ σχολείου καθυποβάλλεται ὑμῖν πρὸς γνωμοδότησιν, εἴτε ἀπ' εὐθείας εἴτε καὶ παρὰ τοῦ ὑπουργείου κατὰ τὸ ἄρθρον 60 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, νὰ μὴ γνωμοδοτῆτε πρὸς παραδοχὴν αὐτῆς, εἰμὴ ἐπὶ τοὺς ἑξῆς ὅρους:

1—Ὅπου ὑπάρχει ἤδη ἓν ἢ καὶ δεύτερον καὶ (διὰ τὰς δύο—τρεῖς μεγαλοπόλεις μόνον τοῦ Βασιλείου) τρίτον ἴσως ἰδιωτικὸν σχολεῖον συστημένον, ἡ αἴτησις εἶνε ἀπαράδεκτος.

2—Οὐδεμία αἴτησις εἶνε παραδεκτή, ἐὰν δὲν συνοδεύηται ὑπὸ ἀναφορᾶς ἐπικεκυρωμένης ἁρμοδίως, τεσσαράκοντα τοὐλάχιστον πολιτῶν ἐχόντων τέκνα πρὸς ἐκπαίδευσιν ἐξαιτουμένων τὴν σύστασιν τοῦ σχολείου·

3—Περὶ τῆς ἠθικότητος τοῦ συνιστῶντος τὸ σχολεῖον, τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖ ὁ νόμος, πρέπει νὰ πληροφορῆσθε ἐκ πιστοποιητικῶν οὐ μόνον τῶν ἐγκριτωτέρων τῆς κοινότητος, ἐν ᾗ ἐδίδαξε τυχὸν ὁ ἐξαιτούμενος, ἀλλὰ καὶ τοῦ Σεβ. Ἐπισκόπου τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς του.

4—Τὸ οἰκοδόμημα, ὅπου πρόκειται νὰ ἱδρυθῇ τὸ διδακτήριον, πρέπει νὰ εἶνε οὐ μόνον στερεόν, ἀλλὰ καὶ καταλλήλως τοποθετημένον, εἰς μέρος δηλονότι εὐάερον καὶ ἀθόρυβον, νὰ μὴ κεῖται δὲ πλησίον ἄλλου σχολείου εἴτε δημοσίου εἴτε ἰδιοσυντηρήτου, νὰ ἔχῃ δὲ καὶ τὴν ἀπαιτουμένην εὐρυχωρίαν διὰ τὸν ὡρισμένον ἐν τῇ ἀναφορᾷ τοῦ αἰτοῦντος ἀριθμὸν τῶν μαθητῶν, ὅπως διδάσκωνται οὗτοι ἀστενοχωρήτως. Περὶ πάντων δὲ τούτων πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ μετ' αὐτοψίαν γνωμοδότησις τῆς ἁρμοδίας Ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς.

5—Ὅλαι αἱ τοιαῦται αἰτήσεις πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν μόνον περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ σχολειακοῦ ἔτους, ὅπως ἡ ἔναρξις τῶν μαθημάτων γίγνηται ἐγκαίρως, καὶ αἱ ὧραι τῶν παραδόσεων συμβιβάζωνται πρὸς τὸν τῆς Μεθόδου Ὁδηγόν.

6—Διαρκοῦντος δὲ τοῦ σχολειακοῦ ἔτους νὰ μὴ δύναται ὁ ἰδιωτικῶς διδάσκων νὰ δεχθῇ μαθητὴν ἄλλου σχολείου, χωρὶς ἐγγράφου μὲν ἀδείας τῆς Ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς αἰτιολογούσης τὴν τοιαύτην μετάβασιν, ἀποδεικτικοῦ δὲ τοῦ διδασκάλου, παρ' ᾧ ἐμαθήτευσεν ὁ παῖς,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

διαλαμβάνοντος τὴν αἰτίαν τῆς ἀναχωρήσεώς του, κατὰ τὴν ἀπὸ 7 Φεβρουαρίου 1856 καὶ ὑπ'ἀριθ. 744 ἐγκύκλιον(*).

7—Ἡ εἰς τὸ αὐτὸ διδακτήριον φοίτησις ἀρρένων καὶ θηλέων ἀπηγόρευται ἤδη πρὸ πολλοῦ διὰ τῆς ἀπὸ 10 Σεπτεμβρίου 1852 καὶ ὑπ'ἀριθ. 4077 ἐγκυκλίου τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, (**) πρὸς τὴν ἀκριβῆ δὲ τήρησιν αὐτῆς πρέπει νὰ καταστήσητε ἀτομικῶς ὑπευθύνους τοὺς κ. κ. δημάρχους, ὡς προεδρεύοντας τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν·

8—Ἅμα τὸ διδακτήριον διαιρεθῇ εἰς ἀλληλοδιδακτικὸν καὶ συνδιδακτικὸν τμῆμα, ὀφείλει ὁ διευθύνων αὐτὸ νὰ προσλαμβάνῃ, τῇ ἐγκρίσει πάντοτε τοῦ Ὑπουργείου, καὶ βοηθόν, ἐκτὸς ἐὰν περιορισθῇ εἰς τὴν διατήρησιν μόνου τοῦ ἀλληλοδιδατικοῦ τμήματος, κατὰ τὴν ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1853 ἐγκύκλιον. (***)

Διὰ πᾶσαν παράβασιν τῶν ὅρων τούτων, οἵτινες ἀφορῶσι, καθ'ὅσον ἤθελον κρίνεσθαι ἐφαρμοστέοι, καὶ τὰ σχολεῖα τῶν θηλέων, θέλετε προβαίνει μετὰ πρώτην ὑπόμνησιν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρ. 64 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, πληροφοροῦντες περὶ τούτου τὸ Ὑπουργεῖον καὶ προκαλοῦντες τὴν ἀκύρωσιν τῆς δεδομένης ἀδείας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Σεπτεμβρίου 1871.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Γ. ΠΕΤΜΕΖΑΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 1530.

Περὶ ἰδιωτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Ἐπειδή, κατὰ τὰς ὑπ'ὄψιν ἡμῶν ἀπαντήσεις εἰς τὴν ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου ε. ε. καὶ ὑπ'ἀριθ. 344|218 ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα ἐν ταῖς πλείσταις τῶν νομαρχιακῶν ἰδίως καὶ ἐπαρχιακῶν πρωτευουσῶν τοῦ Κράτους ὑφίστανται ἰδιωτικὰ σχολεῖα χωρὶς ἀδείας, ἢ διευθυνόμενα ὑπὸ ἀτόμων μηδεμίαν παρεχόντων ἐγγύησιν, ἢ μὴ ἐχόντων πτυχίον, ἢ μηδέποτε ἐξετασθέντων καὶ ἐγκριθέντων εἰς πολλὰ δὲ τῶν τοιούτων σχολείων φοιτῶσιν ἀναμὶξ ἄρρενα καὶ θήλεα, ἀπ'ἐναντίας ῥητῶν ἀπαγορεύσεων τοῦ Ὑπουργείου, ὑπενθυμίζοντες ὑμῖν τὴν ἀπὸ 13 Ἰανουαρίου 1865 ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου, ἀξιοῦμεν νὰ ἐπιστήσητε οὐκ ἐν παρέργῳ τὴν προσοχὴν ὑμῶν

(*) ὅρα σελίδα 165
(**) ὅρα σελίδα 199
(***) Ἡ ἐγκύκλιος αὕτη παρελείφθη ὡς μὴ ἔχουσα πλέον ἐφαρμογήν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καὶ ὅσα ἐκ τῶν σχολείων τούτων εὑρεθῶσιν ὑφιστάμενα χωρὶς ἐγγράφου ἀδείας τοῦ ὑπουργείου, ἢ διευθυνόμενα ὑπὸ διδασκάλων μὴ ἀνεγνωρισμένων, νὰ παραγγελθῶσι νὰ νομιμοποιήσωσιν ἐντὸς ὡρισμένου χρόνου τὴν ὕπαρξιν αὐτῶν, ἐξαιτούμενα ἁρμοδίως τὴν πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένην ἄδειαν, ἐκ τοῦ ἐναντίου δὲ, νὰ κλεισθῶσιν ἀπροφασίστως, κατὰ τὸ ἄρθρον 64 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 6 Μαρτίου 1874.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ι. ΒΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ πρωτ. 7131.

Περὶ ἰδιωτικῶν σχολείων, συμπληρωτικὴ τῆς ἀπὸ 15 Ἰουλίου 1871.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους τοῦ Κράτους.

Συμπληροῦντες τὴν ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου 1871 ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου, οὗ προϊστάμεθα, διαγραφούσης τοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς θέλετε γνωμοδοτεῖ ἑκάστοτε περὶ συστάσεως ἰδιωτικῶν σχολείων, παραγγέλλομεν ὑμῖν:

Α'. Ὁσάκις ὁ τὴν ἄδειαν λαβὼν πρὸς σύστασιν ἰδιωτικοῦ σχολείου θελήσῃ νὰ μεταφέρῃ τὸ σχολεῖον αὐτοῦ ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην συνοικίαν, νὰ ζητῇ ἐγγράφως παρὰ τῆς ἐπιτοπίου διοικητικῆς Ἀρχῆς τὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν, ὁρίζων ἀκριβῶς τὴν θέσιν, εἰς τὴν ὁποίαν μέλλει νὰ μεταφέρῃ τὸ σχολεῖόν του, καὶ προσέχων μήπως εἰς τὴν θέσιν ταύτην προϋπάρχει ἄλλο σχολεῖον, καὶ ἐπομένως προσβληθῶσι διὰ τῆς τοιαύτης μετατοπίσεως δικαιώματα προσκεκτημένα ὑφ' ἑτέρου, καὶ

Β'. Ὁσάκις θελήσῃ νὰ προσλάβῃ βοηθόν, ὁ τοιοῦτος νὰ ἦνε ἐκ τῶν διὰ πτυχίου ἀνεγνωρισμένων καὶ ἐχόντων κατὰ τὸν νόμον τὴν πρὸς τὸ διδάσκειν ἄδειαν, πρὸ πάντων δὲ νὰ μὴ ἦνε ἐκ τῶν ἀποβληθέντων τῆς ὑπηρεσίας δι' ἐπίμεμπτον διαγωγὴν ἢ διὰ κακούργημα, ἢ δι' ἐν τῶν εἰς τὸ 22 ἄρθρον τοῦ Ποινικοῦ νόμου ἀναφερομένων πλημμελημάτων, κατὰ τὸ 12 ἄρθρ. τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Σεπτεμβρίου 1874.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ι. ΒΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Αριθ. πρωτ. 8993

Ὑπομνηστικὴ τῆς ἀπὸ 6 Μαρτίου 1874 περὶ τῶν ἄνευ ἀδείας ὑφισταμένων ἰδιωτικῶν σχολείων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους.

Καὶ πάλιν ὑπενθυμίζομεν ὑμῖν τὰς περὶ ἰδιωτικῶν σχολείων ἐγκυκλίους, καὶ ἰδίως τὴν ἀπὸ 6 Μαρτίου π. ε. καθ' ὅσον, καὶ τοι ἐπανειλημμένως παρηγγελμένου ὑμῖν ὅτι, χωρὶς ἐγγράφου ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου, ἰδιωτικὸν σχολεῖον δὲν δύναται κατὰ νόμον νὰ ὑπάρξῃ, καὶ ὑπάρχον δὲ, πρέπει ἅμα καταγγελθῇ ὑμῖν, ἀμέσως νὰ κλεισθῇ, οὐχ ἧττον εἰς πολλὰς τῶν μεγαλοπόλεων τοῦ Βασιλείου, καὶ ὑπ' ὄψιν αὐτῶν τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν Ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, ὑφίστανται χωρὶς ἀδείας ἰδιωτικὰ σχολεῖα, ἀποσπῶντα παντοιοτρόπως μαθητὰς ἀπὸ τῶν δημοσυντηρήτων, καὶ τὸ χειρότερον, διευθυνόμενα πολλάκις, οὐχὶ ἀπὸ τοῦ λαβόντος ἀπ' ἀρχῆς τὴν ἄδειαν, ἀλλ' ὑπὸ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, παρ' ἄλλου οἱουδήποτε, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ συστήσας τὸ σχολεῖον ἀπ' ἀρχῆς, παρεχώρησε τὴν ἄδειάν του, ὅλα ταῦτα ἀνεξελέγκτως καὶ χωρὶς τὴν εἴδησιν τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς. Ἀξιοῦμεν ἐπομένως νὰ ἐπιστήσητε σπουδαίως πᾶσαν τὴν προσοχὴν ὑμῶν ἐπὶ τῆς τοιαύτης καταχρήσεως, καὶ χωρὶς νὰ περιμείνητε πλέον νεωτέραν διαταγήν, νὰ ἐφαρμόσητε ἀδυσωπήτως καὶ χωρὶς ἀναβολὴς τὴν περὶ διαλύσεως αὐτῶν διάταξιν τοῦ 64 ἄρθρου τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Νοεμβρίου 1875.

Ὁ Ὑπουργὸς
Γ. ΜΙΛΗΣΙΣ.

ΤΜΗΜΑ ΚΒ'.

ΠΕΡΙ ΕΤΕΡΟΔΟΞΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Ἀριθ. πρωτ. 8008.

Περὶ ἑτεροδόξων σχολείων,

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Νομάρχην.

Τὸ περὶ συστάσεως ἰδιωτικῶν σχολείων ὑπὸ ἑτεροδόξων διατηρου-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μένων, καὶ ἐν γένει τὸ περὶ ἑτεροδιδασκαλίας, εἴτε ἐνεργουμένης λάθρα καὶ ἐν παραβύστῳ, εἴτε καὶ ὑποτιθεμένης, ἀντικείμενον, ἀπησχόλησε πολλάκις, κ. νομάρχα, τὸ ὑπουργεῖον, οὗ προϊστάμεθα. Ἐνώπιον ὅμως τῶν ποικίλων περὶ τούτου ἀντενεργειῶν, ὅσαι εἴτε ἀναφανδὸν εἴτε καὶ ὑποκεκρυμμένως οὐ διέλιπον κατασοφιζόμεναι τὸν νόμον, καὶ διαστρέφουσαι τὰς ἐπανειλημμένας τοῦ ὑπουργείου διαταγάς, μίαν καὶ μόνην τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο ἀπ' ἀρχῆς προεστήσατο πορείαν, τὴν ἀπαρέγκλιτον καὶ κατὰ γράμμα ἐφαρμογὴν τῶν κειμένων νόμων. Καὶ ἐπειδὴ τῆς ὀρθῶς ἐννοουμένης ἀνεξιθρησκείας, ἥτις ἀείποτε διέκρινε τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, πολλὰ κατὰ καιροὺς ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις παρέσχε δείγματα, εἰς οὐδένα ἀπολύτως οὐ μόνον τῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν, εἰ καὶ ἑτεροδοξούντων, καθὼς ταῖς ἐν Ἀθήναις, ἐν Πειραιεῖ, ἐν Πάτραις ἐν Κερκύρᾳ κτλ. Ἀδελφαῖς τοῦ Ἐλέους, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν ἑτεροθρήσκων, ἠρνήθη ποτὲ ἄδειαν συστάσεως ἰδιωτικοῦ σχολείου, ὑπὸ τὸν ῥητὸν ὅμως ὅρον *πάντοτε τῆς ἀκριβοῦς τηρήσεως τῶν κειμένων περὶ τούτου νόμων*, καὶ τούτου ἀπόδειξις ἐναργεστάτη ἡ ἐν Κερκύρᾳ διατηρουμένη ἰδιωτικὴ σχολὴ τῶν Ἰσραηλιτῶν, τὴν ὁποίαν οὐ μόνον ἀνέχεται ἀσμένως ἡ Κυβέρνησις, ἀλλὰ καὶ τὸν διδάσκαλον μισθοδοτεῖ ἀπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου. Τούτων οὕτω προεκτεθειμένων, πᾶσα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀμφιβολία ἐκλείπει, καὶ τὸ πρᾶγμα ἁπλούστατον καθ' ἑαυτὸ καὶ νομιμώτατον ἐν τῇ ἑαυτοῦ φύσει, οὐδενὸς ἄλλου χρῄζει πρὸς ἀπόκρουσιν ὁποιασδήποτε ἐνστάσεως καὶ ἀξιώσεως, εἰ μὴ τῆς ἀγρύπνου καὶ ἐνδελεχοῦς ἐπιτηρήσεως τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων διοικητικῶν ἀρχῶν ἀπαιτούντων *παρὰ παντὸς ἀνεξαιρέτως* διατηροῦντος ἰδιωτικὸν σχολεῖον, Α'. ἄδειαν ἔγγραφον τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργείου. Β'. διδασκαλίαν ὑπὸ διδασκάλων ἐγκεκριμένων. Γ'. ἰδίως διδασκαλίαν τῶν Ἱερῶν μαθημάτων (Ἱερᾶς Ἱστορίας καὶ Ἱερᾶς Κατηχήσεως) ὑπὸ ἱερέως ὁμοδόξου τοῖς μαθητεύουσι, κἂν οὗτοι ἤθελον περιορίζεσθαι καὶ εἰς ἕνα μόνον. Δ'. τὴν παρουσίαν τῆς ἁρμοδίας ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ἐν ταῖς δημοσίαις ἐξετάσεσι, καθὼς καὶ τὴν δι' ὅλου τοῦ ἔτους ἐπιτήρησιν τῶν ἁρμοδίων Ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, καὶ Ε'. τὴν ὑποχρέωσιν τῆς πρὸς ἔγκρισιν ὑποβολῆς τοῦ ἐτησίου προγράμματος τῶν μαθημάτων. Τίποτε ἄλλο παρὰ ταῦτα δὲν εἶνε ἀνεκτόν, ὁ δὲ μὴ βουλόμενος ἢ μὴ δυνάμενος νὰ συμμορφωθῇ κατὰ γράμμα πρὸς ταῦτα, ὑπάγεται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 64 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν ἄμεσον ἐφαρμογὴν ἀπαιτοῦμεν νὰ προβῆτε, κ. Νομάρχα, μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης μετριοπαθείας, ἅμα γνωστοποιήσαντες ἁρμοδίως τὰ ἀνωτέρω, ἀπαντήσητε μετὰ δοθεῖσαν προθεσμίαν ἰσχυρογνώμονα ἀπείθειαν ἐκ μέρους οἱουδήποτε.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Μαρτίου 1871.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. ΠΕΤΜΕΖΑΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΤΜΗΜΑ ΚΓ΄.

ΠΕΡΙ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΧΟΛΕΙΩΝ

Ἀριθ. πρωτ. 26272.

Περὶ τῶν γραμματοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς Διοικητὰς τοῦ Κράτους.

Ἐπιθυμοῦσα ἡ Β. Κυβέρνησις κατὰ τὰς ἐνθέρμους εὐχὰς τοῦ σεβαστοῦ ἡμῶν Βασιλέως νὰ διαδώσῃ ἔτι μᾶλλον μεταξὺ τοῦ λαοῦ τὰς εἰς πάντα ἄνθρωπον ἀναγκαιοτάτας γνώσεις τῆς στοιχειώδους προπαιδείας, σκοπεύει νὰ αὐξήσῃ, καθ' ὅσον δύναται, τὸν ἀριθμὸν τῶν τακτικῶν δημοδιδασκάλων, διοριζομένων καὶ εἰς τοὺς δήμους ὅπου δὲν ὑπάρχουν σήμερον τοιοῦτοι. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ αὔξησις αὕτη δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν διάδοσιν τῶν κυριωτέρων γνώσεων καὶ εἰς τοὺς κατοικοῦντας τὰ διάφορα χωρία ἑκάστου δήμου, προτίθεται αὕτη νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν της καὶ εἰς τὸ ἀκόλουθον μέσον, τὸ ὁποῖον θεωρεῖ ὡς συντελεστικὸν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Εἰς διάφορα χωρία καὶ κυρίως ὅπου δὲν ὑπάρχουν τακτικοὶ δημοδιδάσκαλοι, διδάσκουν τὰ κοινὰ γράμματα κατὰ τὴν ἀνέκαθεν συνήθειαν ἐφημέριοι τῶν ἐκκλησιῶν αὐτῶν, ἢ καὶ ἰδιαίτεροι γραμματοδιδάσκαλοι. Εὑρίσκονται ἴσως εἷς τινα χωρία καὶ ἐφημέριοι ὄχι ἀνίκανοι ἴσως εἰς τὸ διδάσκειν, ἀλλὰ μὴ διδάσκοντες, ἡ Κυβέρνησις ἐπιθυμοῦσα ν' ἀποκαταστήσῃ τοὺς μὲν χρησίμους αὐτῶν χρησιμωτέρους, τοὺς δὲ μέχρι τοῦδε ἀχρήστους χρησίμους, σᾶς παραγγέλλει νὰ ζητήσητε ἀφ' ὅλας τὰς ὑπὸ τὴν διοίκησίν σας τοπικὰς ἀρχὰς ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τῶν κατὰ δήμους τοιούτων ἐφημερίων καὶ γραμματοδιδασκάλων, περὶ τῶν χωρίων καὶ τῶν ὀνομάτων τῶν χωρίων ὅπου οὗτοι ἐνδιατρίβουν, περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν διδασκομένων ἀπ' αὐτοὺς ἢ διδαχθησομένων παίδων, καὶ περὶ τῆς χορηγουμένης πρὸς αὐτοὺς ἰδιωτικῶς ἀντιμισθίας.

Διὰ νὰ λάβωμεν δὲ ὅσον δυνατὸν ἀκριβεστέραν γνῶσιν τῆς ἱκανότητος αὐτῶν, σᾶς προσκαλοῦμεν νὰ φροντίσητε νὰ γράψωσιν οὗτοι ἔμπροσθεν τῶν τοπικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν δημοδιδασκάλων, ὅπου εὑρίσκονται τοιοῦτοι, ἰδιόχειρόν τι δεῖγμα τεῖνον εἰς τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος σκοπὸν καὶ νὰ μᾶς τὸ στείλητε· ἀρκούμεθα δὲ ἂν δύνανται οἱ τοιοῦτοι νὰ διδάσκωσι τὸ ἀναγινώσκειν, τὸ γράφειν, τὰς τέσσαρας ἁπλᾶς πράξεις τῆς ἀριθμητικῆς, καὶ τὰ πρῶτα στοιχεῖα τῆς ἱερᾶς ἡμῶν πί-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

στεως, γνώσεις τὰς ὁποίας προτιθέμεθα, καθ'ὅσον εἶνε δυνατὸν, νὰ διαδώσωμεν μεταξὺ τῶν ὡριμωτέραν ἡλικίαν ἐχόντων, καὶ μὴ εὐτυχησάντων ν' ἀποκτήσωσιν αὐτὰς ἐπὶ τῆς παιδικῆς των ἡλικίας.

Διὰ νὰ εὐκολύνωμεν δὲ καὶ ἡμεῖς τοὺς περὶ ὧν ὁ λόγος ἐφημερίους καὶ γραμματοδιδασκάλους εἰς τὸ ἔργον των, καὶ διὰ νὰ βελτιώσωμεν καὶ ὅσον ἔνεστι τὸν τρόπον τῆς διδασκαλίας των, σκοπεύομεν νὰ τοὺς ἐνισχύσωμεν, καὶ ὅπως μὲν ἄλλως δυνηθῶμεν, νὰ διατάξωμεν δὲ ἐν καιρῷ καὶ τακτικοὺς δημοδιδασκάλους, ἐγκρατεῖς τῆς ἐν ἐνεργείᾳ διδακτικῆς μεθόδου, εἰς τὸ νὰ περιοδεύσωσι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος χωρία, νὰ ἐπιβλέψωσι τὴν διδασκαλίαν τῶν τοιούτων, καὶ διατρίβοντες ἡμέρας τινὰς εἰς πᾶν τοιοῦτον χωρίον, νὰ τοὺς ὁδηγήσωσιν οἱ ἴδιοι διὰ τῆς προσωπικῆς των ἐπιστασίας καὶ τῆς διδακτικῆς αὐτῶν ἐνεργείας εἰς τὴν εὐόδωσιν τοῦ κοινωφελοῦς τούτου σκοποῦ.

Περιμένομεν ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ ὧν σᾶς γράφομεν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Μαΐου 1844.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Ἀριθ. πρωτ 28,041.

Περὶ τῶν γραμματοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κατὰ τὸ Βασίλειον Διοικητάς.

Βλέποντες ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 26,272 τῆς 24 Μαΐου ε. ε. ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου τούτου παρεξηγηθεῖσα ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸ νὰ ἀναστηθῶσι πανταχοῦ γραμματοδιδάσκαλοι, καὶ εἰς αὐτὰς προσέτι τὰς ἕδρας τῶν δημοτικῶν σχολείων, παρὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐγκυκλίου ταύτης καὶ ἐναντίον τοῦ νόμου, καὶ πρὸς βλάβην τῆς προκαταρκτικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἀναγκαζόμεθα πρὸς ἀναστολὴν τοῦ κακοῦ τούτου νὰ δώσωμεν τὰς ἑξῆς διασαφήσεις διὰ τῆς παρούσης, καὶ νὰ σᾶς προσκαλέσωμεν, κύριε Διοικητά, νὰ ἐνεργήσητε ἀκριβῶς κατ' αὐτάς, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι εἰς οὐδένα συγχωρεῖται νὰ διδάσκῃ τὴν νεολαίαν ὁπωσδήποτε, ὅστις δὲν ἔχει τὴν εἰς τοῦτο ἀπαιτουμένην ὑπὸ τοῦ νόμου ῥητὴν ἄδειαν παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου.

Ὁ σκοπὸς τῆς ἄνω ῥηθείσης ἐγκυκλίου ἦτο τὸ νὰ διαδοθῶσιν αἱ γνώσεις τοῦ ἀναγινώσκειν, γράφειν καὶ ἀριθμεῖν, καθὼς καὶ αἱ τῆς Κατηχήσεως τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν πίστεως, εἰς τοὺς παῖδας τῶν τόπων ὅπου ἢ δὲν ὑπάρχουσιν, ἢ πολὺ μακρὰν ἀπέχουσι δημοτικὰ σχολεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα διὰ τὴν ἀπόστασιν καθίσταται δύσκολος ἡ φοίτησις ἀνηλίκων παίδων. Οἱ τοιοῦτοι παῖδες δι' ἄλλου προχειροτέρου μέσου δὲν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εἶνε δυνατὸν νὰ διδαχθῶσι τὰς ἄνω ῥηθείσας γνώσεις, εἰ μὴ διὰ τῶν κατὰ τόπους ἱερέων ἢ καὶ λαϊκῶν γραμματοδιδασκάλων· ἀλλὰ προηγουμένως ἀπαιτεῖται ν' ἀποδείξωσι πρῶτον αὐτοὶ οὗτοι οἱ διδάξοντες, ἐὰν γινώσκουσιν αὐτὰς τὰς γνώσεις, τὰς ὁποίας θέλουν διδάσκει τοὺς ἄλλους. Ἕνεκα δὲ τούτου ἐζητήσαμεν νὰ ληφθῶσι καὶ νὰ μᾶς διαπεμφθῶσιν αἱ περὶ ἱκανότητος αὐτῶν πληροφορίαι, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ διατάξωμεν τὰ κατὰ συνέπειαν, ἐξηγοῦντες ὅτι καὶ ἡ διδασκαλία παρὰ τῶν τοιούτων θέλει γίνεσθαι κατά τινα μέθοδον καὶ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν καὶ ἐπιτήρησιν τῶν δημοδιδασκάλων.

Τοιαῦτα διαλαμβανούσης τῆς ἐγκυκλίου, εἶνε ἄπορον πόθεν ἐξήχθη τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ τυχὼν δύναται ἤδη νὰ κάμνῃ τὸν γραμματοδιδάσκαλον ἀκωλύτως, καὶ διὰ τί αἱ διοικητικαὶ καὶ δημοτικαὶ ἀρχαὶ νὰ παραβλέψωσι τοσαῦτα γραμματοδιδασκάλων σμήνη ν' ἀναστηθῶσιν, οὐ μόνον εἰς μικροὺς δήμους ἔχοντας τακτικὰ δημοτικὰ σχολεῖα, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὰς τὰς πρωτευούσας ἐναντίον ῥητῶν ὁρισμῶν τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, καταδιώκοντος καὶ τιμωροῦντος τοὺς τοιούτους μὲ χρηματικὸν πρόστιμον καὶ μὲ φυλάκισιν.

Ὁ νόμος τῆς 6 (18) Φεβρουαρίου 1834, ὁ περὶ δημοτικῶν σχολείων, εἶνε ἐν πλήρει ἰσχύϊ καὶ πρέπει νὰ τηρῆται ἀκριβῶς, καθὼς καὶ τὸ ἄρθρ. 532 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου κατὰ τῶν συνιστώντων σχολεῖα καὶ διδασκόντων ἐναντίον τῶν ὁρισμῶν τῶν ἄνω ῥηθέντων νόμων, καὶ ἄνευ ἀδείας τῆς ἁρμοδίου ἀρχῆς.

Εἰς τὰς ἕδρας τῶν δημοτικῶν σχολείων δὲν συγχωρεῖται ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ διδάσκωσι γραμματοδιδάσκαλοι· καὶ δημοδιδάσκαλοι δὲ φέροντες πιστοποιητικὸν τῆς ἱκανότητος αὐτῶν, ἐὰν θελήσωσι νὰ συστήσωσιν ἰδιαίτερον σχολεῖον, ὀφείλουσι νὰ συμμορφωθῶσι προηγουμένως μὲ τὰ ἄρθ. 60—63 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου. Ὅπου νῦν συνυπάρχουσι γραμματοδιδάσκαλοι μετὰ τακτικῶν δημοδιδασκάλων διδάσκοντες, πρέπει νὰ καταδιωχθῶσιν οἱ γραμματοδιδάσκαλοι ὑπὸ τῆς διοικήσεως, ἢ ἐπὶ τῇ ἀναφορᾷ τοῦ δημοδιδασκάλου ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως, καταμηνυόμενοι εἰς τὴν ἁρμοδίαν δικαστικὴν ἀρχήν.

Εἰς τοὺς δήμους τοὺς μὴ ἔχοντας εἰσέτι δημοτικὰ σχολεῖα, πρέπει νὰ γένῃ φροντὶς περὶ συστάσεως τοιούτων σχολείων κατὰ τὸν νόμον καὶ κατὰ τὰς περὶ τούτου ἐγκυκλίους διατάξεις, ἀλλ' ἐν τοσούτῳ εἰς αὐτοὺς τοὺς δήμους, καθὼς καὶ εἰς χωρία, ὑπὲρ τὴν μίαν ὥραν ἀπέχοντα ἀπὸ τὴν ἕδραν τοῦ σχολείου τοῦ δημοτικοῦ, δύνανται νὰ διδάσκωσιν οἱ ἐφημέριοι ἢ καὶ λαϊκοὶ γραμματοδιδάσκαλοι, ζητοῦντες καὶ λαμβάνοντες τὴν ἄδειαν παρὰ τοῦ ὑπουργείου τούτου κατὰ τὰ ἑξῆς:

α΄.) Ὁ ζητῶν τὴν ἄδειαν τοῦ διδάσκειν, ὀφείλει ν' ἀναφέρῃ τὴν αἴτησίν του διὰ τῆς Δημαρχίας, ἢ καὶ ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν διοίκησιν, φανερόνων εἰς τὴν ἀναφοράν του πότε, ποῦ καὶ ὑπὸ τίνων ἐγεννήθη

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

καὶ ἐβαπτίσθη, ποῦ καὶ τί ἐδιδάχθη, καὶ εἰς τίνα τόπον προτίθεται νὰ μετέλθῃ τὸ τοῦ διδασκάλου ἐπάγγελμα, ἐπισυνάπτων καὶ ὅσα πιστοποιητικὰ ἔχει περὶ τῆς γεννήσεως, τῆς μαθητεύσεως καὶ τῆς διαγωγῆς του. Ἡ Δημαρχία διευθύνει τὴν ἀναφορὰν εἰς τὴν Διοίκησιν μὲ τὰς παρατηρήσεις της περὶ τῆς ἠθικότητος τοῦ αἰτοῦντος, καὶ μὲ πληροφορίας περὶ τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ χωρίου, ὅπου θέλει νὰ διδάξῃ ὁ αἰτῶν, περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητευομένων καὶ περὶ τῆς ἀντιμισθίας, τὴν ὁποίαν δύναται νὰ λαμβάνῃ ὁ διδάσκων εἰς χρήματα ἢ εἰς εἴδη.

β'.) Ὁ Διοικητὴς λαμβάνων τὴν ἀνωτέρω αἴτησιν, καὶ μὴ ἔχων τι ἐναντίον τῆς ἠθικότητος τοῦ αἰτοῦντος, προσκαλεῖ τὸν δημοδιδάσκαλον τοῦ δήμου, εἰς ὃν διαμένει ὁ αἰτῶν, ἢ ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ, τὸν τοῦ πλησιεστέρου δήμου, διὰ νὰ ἐξετάσῃ ἐνώπιον τῆς ἐπιθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς τὸν αἰτοῦντα εἰς τὰ μαθήματα τῆς ἀναγνώσεως, γραφῆς, τῆς ἀριθμητικῆς (εἰς τὰς τέσσαρας ἁπλᾶς πράξεις), Κατηχήσεως καὶ Ἱερᾶς Ἱστορίας, ἔχων ὑπ' ὄψιν πρὸς τοῦτο τὸ μάθημα τὰ τῆς Κατηχήσεως καὶ Ἱερᾶς Ἱστορίας δύο συνοπτικὰ βιβλίδια τῶν μαθητευομένων εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα.

γ'.) Ὁ δημοδιδάσκαλος διευθύνει εἰς τὸν διοικητὴν τὴν περὶ ἐξετάσεως ἔκθεσίν του, ὑπογεγραμμένην καὶ παρὰ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπισυνάπτων ὑποδείγματα γραφῆς καθ' ὑπαγόρευσιν καὶ τῶν τεσσάρων τῆς ἀριθμητικῆς πράξεων ὑπὸ τοῦ ἐξεταζομένου γενόμενα ἐνώπιον τῶν ἐξεταζόντων, καὶ προσθέτων καὶ τὰς σημειώσεις του περὶ τῆς ἀναγνώσεως καὶ περὶ τῶν εἰς τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν γνώσεων τοῦ ἐξεταζομένου, καθὼς καὶ περὶ τῆς εὐκολίας ἢ τῆς δυσκολίας περὶ τὸ ἐκφράζειν τὰς ἐννοίας του.

δ'.) Ἡ Διοίκησις μετὰ ταῦτα διευθύνει πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο τὴν ἀναφορὰν τοῦ αἰτοῦντος, καὶ τὴν περὶ αὐτοῦ ἔκθεσιν τοῦ δημάρχου καὶ τοῦ ἐξετάσαντος ὁμοῦ μὲ τὰ ἐπισυνημμένα ὑποδείγματα, προσθέτουσα καὶ ὅσας ἄλλας ἔχει πληροφορίας περὶ τῆς ἠθικῆς διαγωγῆς καὶ τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἐξετασθέντος, ὅτις δὲν δύναται νὰ διδάξῃ, πρὶν λάβῃ διὰ τῆς διοικήσεως ῥητὴν ἄδειαν παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Ὑπουργείου.

ε'.) Οἱ λαμβάνοντες τοιαύτην ἄδειαν τοῦ διδάσκειν εἰς χωρία γραμματοδιδάσκαλοι καὶ ἐφημέριοι θέλουν διδάσκει συνδιδακτικῶς ἀνάγνωσιν, γραφήν, ἀριθμητικὴν (τὰς τέσσαρας ἁπλᾶς πράξεις) καὶ χριστιανικὴν διδασκαλίαν, ὁδηγούμενοι καὶ ἐποπτευόμενοι παρὰ τοῦ δημοδιδασκάλου τοῦ δήμου, εἰς ὃν ἀνήκει τὸ χωρίον, ἢ ἐν ἐλλείψει τούτου, παρὰ τοῦ δημοδιδασκάλου τοῦ πλησιεστέρου δήμου. Οἱ δὲ μαθητευόμενοι παρ' αὐτοῖς, ἅμα συμπληρώσωσι τὸ ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἀπέρχονται εἰς δημοτικὰ σχολεῖα διὰ νὰ προεκπαιδευθῶσι τακτικῶς.

ς'.) Οἱ γραμματοδιδάσκαλοι οἱ μὴ ὑποτασσόμενοι εἰς τὴν ἀνω-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τέρω ἐποπτείαν, οἱ μὴ συμμορφούμενοι μὲ τὰς διδομένας εἰς αὐτοὺς ὁδηγίας, θέλουν στερεῖσθαι τῆς ἀδείας τοῦ διδάσκειν καὶ καταδιώκεσθαι κατὰ τὸ 532 ἄρθρ. τοῦ Ποινικοῦ νόμου.

Κατὰ ταῦτα ἐννοοῦμεν, κύριε Διοικητά, νὰ ἐνεργηθῇ ἡ προλαβοῦσα τοῦ Ὑπουργείου τούτου περὶ γραμματοδιδασκάλων ἐγκύκλιος, ὥστε ἀντὶ ὠφελείας νὰ μὴ γίνωνται οὗτοι μεγαλειτέρας ζημίας πρόξενοι, ἀντικόπτοντες μᾶλλον ἢ βοηθοῦντες τὴν τοῦ λαοῦ ἐπωφελῆ προεκπαίδευσιν. Ἕνεκα δὲ τούτου ἀπαιτοῦμεν καὶ σᾶς προσκαλοῦμεν, ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ ὑμῶν εὐθύνῃ, νὰ μὴ ἀνέχησθε πώποτε γραμματοδιδασκάλους διδάσκοντας εἰς τὰς ἕδρας δημοτικῶν σχολείων, ἀλλὰ καὶ νὰ καταδιώξητε κατὰ τὸν νόμον τοὺς εἰς αὐτὰς ὑπάρχοντας, καὶ νὰ ἐνεργήσητε σύμφωνα μὲ τὴν παροῦσαν πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν ἱκανωτέρων ἐκ τῶν γραμματοδιδασκάλων καὶ ἐφημερίων, οἵτινες κατὰ τὰ ἀνωτέρω λαμβάνοντες τὴν ἄδειαν, θέλουν διδάσκει ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν δημοδιδασκάλων ὁπωσοῦν ἐπωφελῶς εἰς τὰ χωρία τὰ στερούμενα τελειοτέρας διδασκαλίας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Ὀκτωβρίου 1844.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΛΕΤΗΣ

Ἀριθ. πρωτ. 2931.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐξετάσεως γραμματοδιδασκάλων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους.

Ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ἐξαιτουμένων ἄδειαν πρὸς γραμματοδιδασκαλίαν, ἐξεταζόμενοι ὅπου καὶ ὅπως ἔτυχε, δὲν ἐπισυνάπτουσιν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εἰς τὰ καθυποβαλλόμενα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἀποδεικτικὰ τῆς ἱκανότητός των καὶ ἰδιόγραφον αὐτῶν, γραφὲν καθ'ὑπαγόρευσιν ἀπὸ βιβλίου μὴ προχείρου, παραγγέλλομεν ὑμῖν, ὁσάκις αἴτησις τοιαύτη σᾶς καθυποβάλλεται, νὰ παραπέμπητε τὸν αἰτοῦντα εἰς τὸν κατὰ τὸν Νομὸν ἢ τὴν Ἐπαρχίαν, ἣν διέπετε, δημοδιδάσκαλον, ὅπως ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ τῆς ἁρμοδίας ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ἧς τὰς προσυπογραφὰς θέλετε ἐπικυρόνει, γράφῃ πρὸ πάντων ὁ ἐξεταζόμενος καθ' ὑπαγόρευσιν αὐτοῦ τοῦ ἐξετάζοντος αὐτὸν δημοδιδασκάλου καὶ ὑπ' εὐθύνην αὐτοῦ περικοπὴν τεσσάρων πέντε στίχων ἀπὸ βιβλίου μὴ προχείρου καὶ ἐκ τῶν πρὸς καθημερινὴν χρῆσιν, καὶ τὸ ἰδιόγραφον αὐτοῦ τοῦτο, χωρὶς οὐδεμιᾶς παρεγγραφῆς ἢ ἐπιδιορθώσεως, νὰ ἐπισυνάπτηται μετὰ τῶν λοιπῶν δικαιολογητικῶν τῆς αἰτήσεως αὐτοῦ ἐγγράφων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον μετὰ τῶν προσαπαιτου-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μένων ἐκ μέρους ὑμῶν παρατηρήσεων, ὡς πρὸς τὸν ἀτομικὸν χαρακτῆρα, τὴν ἡλικίαν καὶ τὰ λοιπὰ ἠθικὰ προσόντα τοῦ ἐξετασθέντος, καθότι χωρὶς αὐτῶν, οὐδεμίαν τοῦ λοιποῦ θέλομεν δώσει γραμματοδιδασκάλου ἄδειαν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 13 Ἀπριλίου 1872.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. ΝΟΤΑΡΑΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 9982.

Περὶ γραμματοδιδασκάλων κλπ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Νομάρχας.

Γινώσκετε, κ. Νομάρχα, ἐκ τῶν ἑκάστοτε ἐπιστελλομένων ὑμῖν, ὅτι τὸ μὲν ὡς ἐκ τοῦ ληφθέντος πρὸ τριῶν ἤδη ἐτῶν μέτρου νὰ μὴ ἀναγνωρίζωνται δημοδιδάσκαλοι δι' ἐξετάσεως ἐνώπιον Ἐπιτροπῶν ὅλως εἰς τὸ ἑαυτῶν ἐπάγγελμα ἀπαράσκευοι καὶ ἄμοιροι διδακτικῆς ἱκανότητος, ἀλλὰ νὰ μορφῶνται τοιοῦτοι διά τε θεωρητικῆς διδασκαλίας καὶ πρακτικῆς ἐν προτύποις σχολείοις προσηρτημένοις τοῖς Διδασκαλείοις ἀσκήσεως, τὸ δὲ ὡς ἐκ τῆς ἐπιστρατεύσεως τῆς χώρας ὑπάρχει μεγίστη δημοδιδασκάλων ἔλλειψις καὶ διὰ τοῦτο πλεῖστα σχολεῖα διατελοῦσι κεκλεισμένα. Ἀλλ' αἱ κοινότητες, ὧν τὰ σχολεῖα ἀργοῦσι, πάνυ εὐλόγως παραπονοῦνται ἀξιοῦσαι νὰ ἀνοίξωσι τὰ σχολεῖα, ὅπως τυγχάνωσι τὰ τέκνα των, ἔστω καὶ ἀτελοῦς τινος διδασκαλίας καὶ μορφώσεως, ἀντὶ νὰ πλανῶνται εἰς τὰς ὁδοὺς ἐθιζόμενα εἰς τὴν παντελῆ ἀργίαν καὶ τὰ ἤθη των φθείροντα..

Ἐν τοιαύτῃ ἀπορίᾳ καὶ δυσχερείᾳ πραγμάτων διατελοῦν τὸ ὑπουργεῖον, καὶ φρονοῦν συμφερώτερον νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν διὰ γραμματοδιδασκάλων παρεχόντων ἐγγυήσεις τινὰς δι' ἐξετάσεως ἐνώπιον τῶν ἐπαρχιακῶν καὶ νομαρχιακῶν δημοδιδασκάλων ἢ δι' ἐνδεικτικῶν σχολαρχείων ἢ γυμνασίων ἀναπλήρωσιν τῆς ἐλλείψεως δημοδιδασκάλων, ἢ νὰ ἀναγνωρίσῃ δι' ἐπιτροπῶν καὶ διὰ πτυχίων διδασκάλους ἄνευ διδακτικῆς ἱκανότητας, ὧν ἀδύνατον νὰ ἀπαλλαχθῇ μετὰ τὴν ἐκ τῶν νέων διδασκαλείων ἔξοδον κατὰ ποιὸν καὶ ποσὸν ἱκανῶν διδασκάλων, ἅτε διὰ τῶν πτυχίων κτησαμένων δικαιώματα, ἐνετείλατο ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους τοῖς Νομάρχαις νὰ διενεργῶσιν ἀδεῖα τοῦ ὑπουργείου, πρὸς ὃ δέον νὰ ὑποβάλλωνται τὰ ποιστοποιητικά των, τὴν σύστασιν γραμματοδιδασκαλείων παρέχοντες καὶ μικρά τινα χρηματικὰ ἐπικουρήματα ἐκ τῶν προϋπολογισμῶν τῶν δήμων ἀνάλογα πρὸς τοὺς πόρους αὐτῶν ἐν αἷς κώμαις ἢ καὶ κωμοπόλεσιν ἀποδει-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κνύεται ἀδύνατος ἡ λειτουργία τακτικοῦ δημοτικοῦ σχολείου δι' ἔλλειψιν διδασκάλου. Ἀλλ' οἱ ἐν τοῖς τοιούτοις γραμματοδιδασκαλείοις διοριζόμενοι δέον νὰ παρέχωσι διὰ μὲν πιστοποιητικῶν τῶν οἰκείων Δημάρχων καὶ ἱερέων ἐγγυήσεις περὶ τῆς χρηστῆς διαγωγῆς των, δι' ἐνδεικτικῶν δὲ σχολαρχείων ἢ γυμνασίων ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτων καὶ δι' ἐξετάσεως ἐνεργουμένης ὑπὸ τῶν νομαρχιακῶν ἢ ἐπαρχιακῶν δημοδιδασκάλων, οἵτινες θέλουσιν ὑποβάλει δι' ὑμῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὰ γραπτὰ δοκίμια τῆς ἐξετάσεώς των, μετ' ἐκθέσεως περὶ τῆς ἐν τοῖς γράμμασιν ἱκανότητός των μετὰ τῆς ὑμετέρας γνώμης.

Ἀνακοινῶν ὑμῖν καὶ αὖθις, κ. Νομάρχα, τὴν ἀπόφασιν ταύτην τοῦ ὑπουργείου ὅτε ὑποβάλλονται ὑμῖν οἱ προϋπολογισμοὶ τῶν δήμων πρὸς κύρωσιν, ἐντέλλομαι ὑμῖν τάδε: 1) Νὰ ἀναγράψητε ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς τῶν ὑπὸ τὴν διοίκησιν ὑμῶν δήμων ὑπὸ τὴν πρὸς συντήρησιν τακτικῶν δημοτικῶν σχολείων ἐν ταῖς μικραῖς κώμαις τῶν δήμων ἀναγραφομένην πλήρη πίστωσιν, καὶ ἄλλην μικροτέραν ὑπὸ ὅρον δυνητικόν, «ἂν μὴ εὑρεθῇ δημοδιδάσκαλος», πρὸς συντήρησιν γραμματοδιδασκαλείου, ὁρίζοντος ὡς μηνιαῖον ἐπικούρημα πρὸς συντήρησιν γραμματοδιδασκαλείου ἀπὸ 20 μέχρι 50 κατ' ἀνώτατον ὅρον δραχμῶν καὶ ἀναλόγως πρὸς τοὺς πόρους καὶ τὰς λοιπὰς περιστάσεις τοῦ δήμου καὶ πρὸς τὸν πληθυσμὸν τῶν κατοίκων. 2) Νὰ ἀναγράψητε καθ' ἃ ἐνετείλατο ὑμῖν κατ' ἐπανάληψιν ἤδη τὸ ὑπουργεῖον τὴν ἀναγκαίαν πίστωσιν πρὸς ἀποστολὴν ὑποτρόφου εἰς διδασκαλεῖον ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς τῶν δήμων τῶν μήπω ἀποστειλάντων τοιοῦτον, ποιούμενοι ἐν ἀνάγκῃ χρῆσιν τοῦ χορηγουμένου δικαιώματος αὐξήσεως τοῦ δημοτικοῦ φόρου κατὰ τὸ ἄρθρ. 19 καὶ 20 τοῦ ΧΘ' νόμου περὶ συστάσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις διδασκαλείου, ἰσχύοντος καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν διδασκαλείων κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ ΩΝΘ' νόμου περὶ συστάσεως διδασκαλείων ἐν Πελοποννήσῳ καὶ Ἑπτανήσῳ τῆς 6 Μαΐου ε. ε. 3) Νὰ ἀναγράψητε ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς ἑκάστου δήμου ἀνάλογον πρὸς τοὺς πόρους καὶ τὰς σχολικὰς αὐτοῦ ἀνάγκας πίστωσιν πρὸς βελτίωσιν τῶν διδακτηρίων, ὧν τὰ πλεῖστα χρήζουσι τοιαύτης, καὶ πρὸς προμήθειαν διδακτικῶν σκευῶν καὶ ὀργάνων, ὧν πάντα ἀνεξαιρέτως τὰ σχολεῖα στεροῦνται κατὰ τὰς ἐκθέσεις τῶν ἐκπεμφθέντων ἐφέτος ἐπιθεωρητῶν προνοοῦντες μετὰ τῶν κ. Ἐπάρχων περὶ ἐξασφαλίσεως τῶν πιστώσεων τούτων ἀπὸ πάσης ἀποπείρας κατανοσφίσεως καὶ ἁρπαγῆς ἐξ ὀλιγωρίας τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν ἢ καὶ ἐνόχου συμμετοχῆς αὐτῶν, ἄν που παρέχηται τοιαύτη τις, ὅπερ δὲν ἐλπίζομεν, ὑπόνοια. 4) Νὰ ὑποβάλητε μετὰ τὴν ὁριστικὴν κύρωσιν τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ὑπὸ τὴν ὑμετέραν διοίκησιν δήμων Πίνακα ἐνδεικνύοντα τὰ ἐπιψηφισθέντα ἐν ἑκάστῳ δήμῳ ποσὰ πρὸς πλήρωσιν ἑκάστης χωριστὰ τῶν ῥηθεισῶν τριῶν σχολικῶν χρειῶν.

Καταλήγων ἐπικαλοῦμαι, κ. Νομάρχα, τὴν ὑμετέραν φιλοπατρί-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

αν καὶ τὴν περφωτισμένην δραστηριότητα πρὸς ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ἐνταλμάτων μου τούτων, καὶ τὴν ἐνδελεχῆ μέριμναν ὑμῶν πρὸς διάδοσιν τῶν δημοτικῶν γραμμάτων, ἀφ' ὧν καὶ μόνον, ὡς γνωστὸν, δύναταί τις νὰ ἀναμένῃ τὴν προαγωγὴν τῶν κοινωνικῶν ἀγαθῶν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ χώρᾳ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ὀκτωβρίου 1880.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ν. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΜΗΜΑ ΚΔ'.

ΓΕΝΙΚΑ

Ἀριθ. πρωτ. 33354.

Περὶ τῆς ὑπὲρ τῶν ἀποστελλομένων δημοσίων ὑπαλλήλων χορηγουμένης ἐκπτώσεως ναύλου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Πρὸς ἁπάσας τὰς οἰκονομικὰς ἀρχὰς τοῦ κράτους.

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 7 τῆς ἀπὸ 25 Ἰουνίου 1857 συμβάσεως μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἀτμοπλοϊκῆς Ἑταιρίας, ἐκπίπτονται τριάκοντα τοῖς ἑκατὸν ἐκ τοῦ κανονισμένου ναύλου πρὸς ὄφελος τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ὅσοι δι' ὑπηρεσίαν ἀποστέλλονται ἀπὸ τόπου εἰς τόπον· ἀπαιτεῖται ὅμως νὰ ζητηθῇ τοῦτο ἐγγράφως διὰ τοῦ νομάρχου, καὶ ἐν ἐλλείψει τοιούτου διὰ τοῦ ἐπάρχου πρὸς τὸν ταχυδρομικὸν ἐπιστάτην τοῦ μέρους ὅπου ἵδρυται τὸ Πρακτωρεῖον τῆς εἰρημένης ἑταιρίας.

Ἔχοντες δὲ ἀφορμὰς ἀπὸ αἰτήσεις πληρωμῆς ἐξόδων ὁδοιπορικῶν νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ προνομίου τούτου δὲν γίνεται παρ' ὑμῶν ἀπὸ ἄγνοιαν ἴσως τῆς συμβάσεως, ἐπικυρωθείσης διὰ τοῦ ἀπὸ 28 Ἰουνίου ἰδίου ἔτους Υ. Β. Διατάγματος, ἐθεωρήσαμεν ἐπάναγκες νὰ γνωστοποιήσωμεν ὑμῖν διὰ τῆς παρούσης ὁλόκληρον τὸ ἐπισημειωθὲν ἄρθρον τῆς συμβάσεως, καὶ σᾶς παρακαλέσωμεν ἵνα ἐπικαλῆσθε κατὰ τὰς διὰ θαλάσσης ὁδοιπορίας σας πλήρη τὴν ἐφαρμογήν του διὰ τὴν ἔκπτωσιν τοῦ κανονισμένου ναύλου.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἔχει ὡς ἑξῆς· « Ἡ ἑταιρία ἀναδέχεται ἐπὶ τῇ ἐγ-
» γράφῳ αἰτήσει τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῶν Ταχυδρομείων, καὶ
» κατ' ἐντολὴν αὐτῆς, ἐπὶ τῇ ἐγγράφῳ αἰτήσει τῶν ἁρμοδίων τα-
» χυδρομικῶν ἐπιστατῶν νὰ μεταφέρῃ τοὺς μὲν δι' ὑπηρεσίαν ἀπο-
» στελλομένους στρατιωτικούς, ναυτικοὺς καὶ πολιτικοὺς ὑπαλλή-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

» λους, τὰ στρατιωτικὰ ἢ ναυτικὰ ἀποσπάσματα, καθὼς καὶ τοὺς » καταδίκους μὲ ἔκπτωσιν 30 τοῖς $^0/_0$ ἐπὶ τοῦ κανονισμένου ναύ- » λου, τὰ δὲ ἀποστελλόμενα εἴδη ἢ ὑλικὸν μὲ ἔκπτωσιν 50 τοῖς$^0/_0$ » Ἀλλ' αἱ ἀνωτέρω αἰτήσεις θέλουν γίνεσθαι ἐπὶ τῇ βάσει ἐγγρά- » φων αἰτήσεων τῶν ἁρμοδίων ὑπουργῶν ἢ τοῦ οἰκείου νομάρχου, οὐ- » δέποτε ὅμως ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει παραχωρηθη- » σομένων θέσεων δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ $^1/_4$ τοῦ παραχωρηθησομέ- » νου ἀριθμοῦ τῶν θέσεων τοῦ ἀτμοπλοίου. Ἀναδέχεται ὡσαύ- » τως νὰ μεταφέρῃ καὶ ταχυδρομικοὺς ὑπαλλήλους ἐπίσης δι' ὑπη- » ρεσίαν στελλομένους δωρεάν. »

Προστίθεται δὲ ὑμῖν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν θέλει λάβει τοῦ λοι- ποῦ οὐδεμίαν ἀπόδειξιν περὶ πληρωμῆς τοιούτων ναύλων, εἰς τὴν ὁποί- αν ὄχι μόνον δὲν ἔγεινεν ἡ εἰρημένη ἔκπτωσις, ἀλλὰ καὶ δὲν ἀναφέ- ρεται ῥητῶς ὅτι αὕτη ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ἰουνίου 1861.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ε. Α. ΣΙΜΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 9292.

Περὶ τοῦ ὅτι ὁ μισθὸς τῶν νεοδιοριζομένων ὑπαλλήλων ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐγκαθιδρύσεώς του καὶ τοιαύτην δύναται νὰ ἐκτελέσῃ καὶ κατὰ τὰς διακοπάς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Νομάρχην Κυκλάδων.

Ὁ περὶ Γυμνασίων καὶ Ἑλληνικῶν σχολείων κανονισμὸς οὐδεμίαν διάταξιν περιέχει περὶ τῆς ἐνάρξεως τῆς μισθοδοσίας τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων, ὡς κατὰ λάθος μνημονεύετε ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 7968 τῆς 31 Αὐγούστου ε. ε. ὑμετέρᾳ ἀναφορᾷ. Ἡ μόνη ἐπομένως ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ὑφισταμένη διάταξις εἶναι ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 14 τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ δημοσίου Λογιστικοῦ Νόμου κλπ. Διατάγματος τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1852, καθ' ἣν ὁ μισθὸς τῶν νεωστὶ διοριζομένων ὑπαλλήλων ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐπιούσης τῆς *ἐγκαθιδρύ- σεώς των*. Ζητεῖται λοιπὸν ἂν ἡ ἐγκαθίδρυσις αὕτη δύναται νὰ θεω- ρηθῇ ἐκτελεστέα ἐν τῷ διαστήματι τῶν διακοπῶν. Τὸ καθ' ἡμᾶς φρο- νοῦμεν, ὅτι καταφατικὴ πρέπει νὰ δοθῇ ἀπάντησις εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην, διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἡ ἀδυναμία εἰς ἣν εὑρίσκεται ὁ νεωστὶ διοριζόμενος ὑπάλληλος νὰ ἐγκαθιδρυθῇ πραγματικῶς εἰς τὴν ὑπηρε- σίαν του, δὲν προέρχεται ἐξ ἐλλείψεως αὐτοῦ, ἀλλ' ἐκ τοῦ νόμου, ὁ εὐεργετικὸς τοῦ ὁποίου σκοπὸς δὲν εἶναι δίκαιον νὰ μετατραπῇ εἰς καταπιεστικὸν διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ ἀδυνάτου τῆς ἐγκαθιδρύσεως,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

καὶ ἑπομένως τῆς μισθοδοτήσεως τοῦ ἐν ταῖς διακοπαῖς διοριζομένου, ἢ ἐξ ἄλλης ὑπηρεσίας μετατιθεμένου ὑπαλλήλου.

Τούτου οὕτως ἔχοντος γίνεται δῆλον, ὅτι ἵνα θεωρηθῇ ὁ ἐν ταῖς διακοπαῖς διορισθεὶς ὑπάλληλος ὡς ἐγκαθιδρυθεὶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του, ἀρκεῖ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ἐξεπλήρωσε τὸ καθ' ἑαυτὸν τὴν ἐπιβαλλομένην αὐτῷ ὑπὸ τοῦ νόμου ὑποχρέωσιν, ἤτοι ὅτι μετέβη εἰς τὸν τόπον τοῦ διορισμοῦ του καὶ ἐδήλωσε προσηκόντως τὴν παρουσίαν του εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἀρχήν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Σεπτεμβρίου 1863.

Ὁ Ὑπουργὸς
Β. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 10906.

Περὶ ἀποστολῆς καταλόγου τῶν εἰς δίκην παραπεμπομένων ὑπαλλήλων καὶ τῶν κατ' αὐτῶν ἐκδοθησομένων ἀποφάσεων

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ διὰ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Συντάγματος δὲν ἀπαιτεῖται πλέον ἄδεια τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς περὶ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τῶν ὑπ' αὐτὴν τελούντων ὑπαλλήλων ὅπως πρότερον διὰ πράξεις ἀξιοποίνους καὶ ἀναγομένας εἰς τὸν δημόσιον αὐτῶν χαρακτῆρα, καὶ ἐπειδὴ εἶναι ἀναγκαῖον νὰ γνωρίζωμεν ποῖοι τῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον οὗ προϊσταμαι ὑπαγομένων κατηγορούμενοι παραπέμπονται νὰ δικασθῶσι, κατόπιν δὲ καὶ ποῖον τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δίκης, ὅπως διατελῶμεν καὶ οὕτως ἐν γνώσει τῆς διαγωγῆς αὐτῶν, Σᾶς παρακαλοῦμεν κ. Νομάρχα, ἵνα φροντίσητε νὰ μανθάνητε τακτικῶς παρὰ τῶν ἁρμοδίων δικαστικῶν Ἀρχῶν τὰ περὶ τούτου, καὶ πληροφορῆτε ἡμᾶς λεπτομερῶς. Δότε δὲ ὁδηγίας καὶ τοῖς ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς Νομῷ Ἐπάρχοις ἵνα, καὶ οὗτοι μανθάνοντες, δίδωσιν ὑμῖν τὰς τοιαύτας διαβιβαστέας ὑμῖν πληροφορίας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Δεκεμβρίου 1864.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Χ. ΛΟΝΤΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 10738.

Περὶ τοῦ ὅρκου τοῦ διδομένου ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ δυτικοῦ δόγματος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Κύριον Ἰωσὴφ Μαρία Ἀλβέρτην, Ἐπίσκοπον ἐν Σύρῳ τῆς Δυτικῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας κ.λπ.

Σεβασμιώτατε!

Εἰς τὴν ἐπιστολὴν τῆς ὑμετέρας Σεβασμιότητος $^{5}/_{17}$ μηνὸς μεσοῦντος τὴν περὶ τοῦ ὅρκου πραγματευομένην ἀπαντῶντες, διαδηλοῦμεν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὑμῖν. ὅτι οὐδένα ἔχομεν λόγον ν' ἀντείπωμεν καὶ σήμερον εἰς ὅσα ἔγραψεν εἰς τὴν ὑμετέραν Σεβασμιότητα ὁ ὑπουργὸς τῆς Ἑλλάδος τοῦ 1845 ἔτους. Οἱ ὁρκιζόμενοι ὑπάλληλοι ἐπικαλοῦνται τὸν Ὕψιστον μάρτυρα. ὅτι ὑπηρετοῦντες τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν θέλουν ἐκπληρῶσι τὰ καθήκοντά των συμφώνως μὲ τοὺς διαγραφομένους ὅρους ὑπὸ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους· οὐδεὶς δὲ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους ἀφορᾷ τὸν περιορισμὸν ὁπωσδήποτε τῆς συνειδήσεως, καὶ ὁ ὅρκος αὐτὸς δίδεται διὰ τοῦτο καθ' ὃν τύπον ὁρίζει ἕκαστον τῶν θρησκευμάτων. Οἱ δυτικοὶ ἄρα δημόσιοι ὑπάλληλοι ὁρκιζόμενοι πρὸς οὐδὲν καὶ τὸ ἐλάχιστον, ἐννοοῦμεν, ὅτι καθίστανται παραβάται τῶν πρὸς τὸ ἴδιον αὐτῶν θρήσκευμα καθηκόντων.

Ἡ ὑμετέρα Σεβασμιότης θέλει, δὲν ἀμφιβάλλομεν, ἀσμένως παραδεχθῆ τὰς διδομένας ἐξηγήσεις, καὶ δραττόμεθα τῆς εὐκαιρίας κλπ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Δεκεμβρίου 1864.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Χ. ΛΟΝΤΟΣ.

Ἀριθ. πρωτ. 3424.

Περὶ ἐξόδων ὁδοιπορικῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς ἅπαντας τοὺς εἰς αὐτὸ ὑπαγομένους ὑπαλλήλους.

Διὰ τοῦ ἀνακοινουμένου ὑμῖν κατωτέρω Β. Διατάγματος τῆς 9 τοῦ μεσοῦντος ἐκδοθέντος(*), κανονίζονται τὰ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα τῶν μετατιθεμένων ἄνευ αἰτήσεώς των ἢ εἰς ὑπηρεσίαν ἀποστελλομένων ὑπαλλήλων τῆς δικαιοδοσίας τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑπουργείου. Ὁ αἰτῶν ὁδοιπορικὰ ἔξοδα ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ τὴν αἴτησίν του διὰ τῆς ἁρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς μὲ τὰ ἐξῆς δικαιολογητικὰ ἔγγραφα. Διπλοῦν ἀντίγραφον τῆς διαταγῆς τῆς μεταθέσεως ἢ εἰς ὑπηρεσίαν ἀποστολῆς, ἀπόδειξιν τῆς πληρωμῆς τοῦ ναύλου καὶ ἀντίγραφον αὐτῆς, δρομολόγιον ἤτοι πίνακα τῆς κατὰ ξηρὰν πορίας εἰς διπλοῦν συντεταγμένον, καὶ εἰς διακεκριμένας στήλας ἐμφαίνοντα τὰ διάφορα μέρη διὰ τῶν ὁποίων ὁ ὁδοιπορῶν διέβη, τὰς μεταξὺ τούτων καθ' ὥραν ἀποστάσεις κατὰ τὸν πίνακα τῶν ἀποστάσεων τὸν ἐν τῷ διατάγματι ὁριζόμενον, καὶ τὸ ἀναλογοῦν καθ' ὥραν ὁδοιπορικὸν ἔξοδον· ἄλλαι ἀποδείξεις εἶνε περιτταί.

Ὀφείλει ὁ ὑπάλληλος νὰ ἀκολουθῇ τὴν συντομωτέραν ὁδόν, εἰς δὲ τὴν πληρωμὴν τοῦ ναύλου νὰ φροντίζῃ ὑπ' εὐθύνην του νὰ γίνηται ὁ συμπεφωνημένος μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἀτμοπλοϊκῆς Ἑταιρίας ἐκπεσμὸς διὰ τοὺς ὑπαλλήλους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Μαΐου 1868.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

* Ὅρα σελ 81.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΑ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΘΕΣΜΟΛΟΓΙΟΝ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΜΕΡΟΣ Δ΄.
ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΑ

ΤΜΗΜΑ Α΄.
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 37 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου,

Ἐγκρίνομεν τὸ κατὰ τὴν 27 Μαρτίου παρελθόντος ἔτους ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ ἑλληνικοῦ διδασκαλικοῦ Συλλόγου καταστατικὸν διδασκαλικοῦ μετοχικοῦ ταμείου, ἐξ ἄρθρων ἐνδοήκοντα συγκείμενον καὶ οὗ τὸ κείμενον προσαρτᾶται ὧδε, καὶ καθ' ὅσον ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 41 αὐτοῦ δὲν ἀντίκειται εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 74 καὶ 75 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἐπιφυλασσόμεθα ν' ἀνακαλέσωμεν τὴν ἔγκρισιν ἡμῶν ἐν περιπτώσει παραβάσεως ἢ μὴ ἐκτελέσεως ὅρου τινὸς τοῦ ἐγκρινομένου καταστατικοῦ.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ἑλληνικοῦ διδασκαλικοῦ Συλλόγου ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλλῃ κατ' ἔτος περιληπτικὴν ἔκθεσιν τῆς καταστάσεως τοῦ μετοχικοῦ ταμείου διὰ τοῦ νομάρχου Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας εἰς τὸν ἡμέτερον ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργόν.

Ὁ ἡμέτερος ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει τὸ παρὸν διάταγμα δημοσιευθησόμενον διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τοῦ ἐγκρινομένου καταστατικοῦ.

Ἀθῆναι, τῇ 13 Ἀπριλίου 1880.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

Α'. Σκοπὸς τοῦ ταμείου καὶ μέτοχοι.

Ἄρθρ. 1. Πρὸς οἰκονομικὴν ἀρωγὴν(α) καὶ σύνταξιν τῶν ἀπανταχοῦ ἑταίρων τοῦ ἑλληνικοῦ διδασκαλικοῦ Συλλόγου τῶν ἕνεκα γήρους ἢ ἀσθενείας ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀποχωρούντων, πρὸς δὲ καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν συνιστᾶται ἐν Ἀθήναις ταμεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ.

Ἄρθρ. 2. Μέτοχοι τοῦ ταμείου τούτου δύνανται νὰ ὦσι πάντες οἱ ἑταῖροι τοῦ ἑλληνικοῦ διδασκαλικοῦ Συλλόγου, οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον Β' τοῦ καταστατικοῦ αὐτοῦ ἐγγραφόμενοι (β) καὶ ἐκ τῶν ἐπιτίμων καὶ ἀντεπιστελλόντων οἱ βουλόμενοι.

Β'. Καταθέσεις καὶ ἀπότισις αὐτῶν

Ἄρθρ. 3. Αἱ κατὰ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον πρὸς καταρτισμὸν τοῦ ταμείου ἐτήσιαι καταθέσεις ἑκάστου ἑταίρου εἰσὶ προαιρετικαί.

Ἄρθρ. 4. Ὁ κατώτατος ὅρος τῆς ἐτησίας καταθέσεως ἢ μετοχῆς εἶνε δέκα δραχμαί. Ἕκαστος δὲ ἑταῖρος δύναται νὰ λάβῃ ὅσας μετοχὰς βούλεται.

Ἄρθρ. 5. Ἑκάστης μετοχῆς τὸ ποσὸν καταβάλλεται εἰς δύο δόσεις πενταδράχμους, πληρώνεται καθ' ἑξαμηνίαν ἐντὸς τῶν τριῶν

(α) Παρατίθεμεν ἐνταῦθα σχετικὰ ἄρθρα τοῦ ὀργανικοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Συλλόγου, ἐφ' ὧν στηρίζεται τὸ Καταστατικὸν τόδε.

Ἄρθρ. 1. Συνίσταται ὑπὸ τῶν ἁπανταχοῦ Ἑλλήνων διδασκάλων σύλλογος ἕδραν ἔχων τὰς Ἀθήνας καὶ σκοπὸν: α) τὴν βελτίωσιν τῆς μέσης καὶ κατωτέρας παιδεύσεως· β) τὴν ἵδρυσιν σχολῆς πρὸς μόρφωσιν διδασκάλων τῆς κατωτάτης παιδείας κατὰ τὰς τελειοτέρας τῆς ἐποχῆς μεθόδους, καὶ γ') τὴν **οἰκονομικὴν ἀρωγὴν** εἰς τὰ ἕνεκα γήρους ἢ ἀσθενείας ἀποχωροῦντα ἐκ τῆς ὑπηρεσίας μέλη τοῦ Συλλόγου καὶ τὰς οἰκογενείας αὐτῶν.

Ἄρθρ. 4. Τὰ ἐκ τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων εἰσφορῶν εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Συλλόγου συναθροιζόμενα κατ' ἔτος χρηματικὰ κεφάλαια διαιροῦνται εἰς δύο ἴσα μέρη, ἐξ ὧν τὸ ἓν ὁρίζεται ἀποκλειστικῶς ὑπὲρ τοῦ ἑταιρικοῦ σκοποῦ πρὸς οἰκονομικὴν ἀρωγὴν τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου, τὸ δ' ἕτερον ἥμισυ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἄλλων δύο σκοπῶν, ἤτοι τῆς καθόλου βελτιώσεως τῆς παιδείας καὶ ἰδίᾳ τῆς πρὸς μόρφωσιν διδασκάλων σχολῆς.

Ἄρθρ. 5. Αἱ περιστάσεις πρὸς οἰκονομικὴν τῶν μελῶν ἀρωγήν, τὰ πρὸς βεβαίωσιν αὐτῶν ἀποδεικτικὰ μέσα, καὶ ἡ ἁρμόζουσα πρὸς ἑκάστην χρηματικὴ ποσότης εἶναι ἀντικείμενα ἰδιαιτέρου κανονισμοῦ, ὅστις ἀφίεται εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς πρώτης περιόδου, ἐπιφυλαττομένης τῆς ἀναθεωρήσεως ἐν τῇ ἀμέσως ἑπομένῃ γενικῇ τοῦ Συλλόγου συνελεύσει.

(β) Τουτέστι πάντες οἱ καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι, ἤτοι οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, τῶν Γυμνασίων, τῆς Ῥιζαρείου σχολῆς, τοῦ Ἀρσακείου, τῶν Διδασκαλείων, τῆς Σχολῆς τῶν Τεχνῶν, οἱ πολιτικοὶ καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι τῆς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πρώτων μηνῶν τῆς ἐξαμηνίας. Αἱ δ' ἐξαμηνίαι ἄρχονται τὴν ά Ἰανουαρίου καὶ τὴν ά Ἰουλίου ἑκάστου ἔτους.

Ἄρθρ. 6. Αἱ καταθέσεις καταβάλλονται ἐπιμελείᾳ τῶν μετόχων εἰς τὰ ἐπαρχιακὰ ταμεῖα καὶ τὰ ὑποκαταστήματα τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης ἢ πέμπονται ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ ἑλληνικοῦ διδασκαλικοῦ Συλλόγου, προστιθεμένου καὶ τοῦ τέλους τοῦ χαρτοσήμου ἐπὶ παντὸς γραμματίου ταμιακοῦ ἢ τραπεζικοῦ (*).

Ἄρθρ. 7. Πᾶσα ἀπόδειξις διδομένη τοῖς μετόχοις διὰ τὴν λῆψιν καταθέσεώς ἐστι πεντάδραχμος καὶ ἔντυπος φέρουσα χειρογράφως τὸ ὄνομα τοῦ καταβαλόντος καὶ τὰς ὑπογραφὰς τοῦ προέδρου τῆς οἰκονομικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ ταμίου κατὰ τὸ ἑξῆς σχέδιον·

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ.

Αὔξ. ἀριθ. (ἔντυπος) Σελὶς ταμίου

Ὁ (Ἡ) κυρι ἀπέτισε δραχμὰς πέντε (5) πρώτην (δευτέραν, τρίτην κτλ.) ἐξαμηνιαίαν κατάθεσιν ὑπ' ἀριθ,

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18

Ὁ Πρόεδρος τῆς οἰκονομικῆς ἐπιτροπείας

Ὁ ταμίας

Ἄρθρ. 8. Ὁ καθυστερήσας τὴν ἀπότισιν τῶν καταθέσεων αὐτοῦ ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὸ διπλάσιον ποσὸν προσερχόμενος ἐντὸς διετίας· ἄλλως γίνεται ἔκπτωτος παντὸς δικαιώματος· τὰ δὲ ὑπ' αὐτοῦ καταβληθέντα ποσὰ καθίστανται περιουσία τοῦ ταμείου.

Ἄρθρ. 9. Ἡ ἀρχῆθεν ὁρισθεῖσα κατάθεσις δύναται νὰ αὐξηθῇ κατὰ τὰ ἐπιόντα ἔτη, καταβάλλοντος τοῦ μετόχου τὰς τῶν παρελθόντων ἐτῶν ἐτησίας καταθέσεις καὶ τοὺς ἁπλοῦς τόκους αὐτῶν πρὸς δώδεκα τοῖς %.

Ἄρθρ. 10. Πᾶς μέτοχος καταβάλλων ποσόν τι καταθέσεων δύ-

Στρατιωτικῆς Σχολῆς καὶ τῶν Ναυτικῶν, οἱ τῶν δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν Ἐκπαιδευτηρίων καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι, οἱ δημοδιδάσκαλοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων οἱ διδάσκοντες ἐν τοῖς δημοσίοις καὶ ἰδιωτικοῖς σχολείοις, οἱ ἀδεία τῆς κυβερνήσεως μετερχόμενοι τὸ τοῦ οἰκοδιδασκάλου ἔργον, οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καθηγηταί, ἑλληνοδιδάσκαλοι καὶ δημοδιδάσκαλοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ὁ γενικὸς γραμματεύς, οἱ τμηματάρχαι καὶ οἱ ὑπουργικοὶ γραμματεῖς τοῦ ὑπουργείου τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως καὶ οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Διδασκαλικοῦ μετοχικοῦ ταμείου.

(*) Ἡ κατάθεσις τῆς εἰς τὸν Σύλλογον ἐτησίας συνδρομῆς τῶν μετόχων καὶ ὡς ἑταίρων διὰ τοῦ ἀναθεωρηθέντος Καταστατικοῦ τοῦ Διδασκαλικοῦ Συλλόγου ἐκανονίσθη οὕτω: οἱ μὲν Δημοδιδάσκαλοι θέλουσι καταβάλλει δραχμὰς ν. δέκα, οἱ δὲ Ἑλληνοδιδάσκαλοι δώδεκα καὶ οἱ Καθηγηταὶ δεκαέξ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ναται κατὰ τὰ ἐπιόντα ἔτη ν' αὐξήσῃ αὐτό. Ἀλλ' ἐὰν μὴ ἀφομοιώσῃ τὰς ἀρχαίας καταθέσεις αὐτοῦ πρὸς τὰς νέας ἀποτίνων καὶ τόκους κατὰ τὸ ἄρθρον 9, τότε τὰ εἰς τὰς νέας καταθέσεις παρομαρτοῦντα δικαιώματα ἀποκτῶνται μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν (ἐν ἄρθρ. 23 καὶ 24) ὁριζομένων χρονικῶν διαστημάτων ἀπὸ τῆς ἀποτίσεως τῶν νέων καταθέσεων, διατηροῦντος ὅμως τοῦ μετόχου τὰ πρότερα δικαιώματα διὰ τὰς ἀρχαίας αὐτοῦ καταθέσεις.

Ἄρθρ. 11. Ὁ ἀπ' ἀρχῆς ὁρίσας κατάθεσίν τινα καὶ ἀκολούθως μὴ δυνάμενος νὰ ἀποτίσῃ αὐτὴν δύναται νὰ ὁρίσῃ κατωτέραν κατάθεσιν. Ὅσον ὅμως ποσὸν ἐκ τῶν προηγουμένων καταθέσεών του ὑπερβαίνει τὴν ὑπ' αὐτοῦ ὁρισθεῖσαν νέαν ἐτησίαν κατάθεσιν λογίζεται ὡς κατάθεσις τῶν τελευταίων ἐτῶν τῶν πρὸς ἀπόκτησιν δικαιώματος ἀρωγῆς ἢ συντάξεως.

Γ'. Περὶ τῶν νῦν ἑταίρων ὡς μετόχων.

Ἄρθρ. 12. Τῶν ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ ἑλληνικοῦ διδασκαλικοῦ Συλλόγου μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ ἐγγεγραμμένων ἑταίρων τὰ δικαιώματα κανονίζονται ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρ. 13. Οἱ ἑταῖροι τοῦ Συλλόγου δύνανται κατ' αἴτησίν των νὰ λογισθῶσι μέτοχοι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐν τῷ Συλλόγῳ ἐγγραφῆς αὐτῶν καταβάλλοντες ἐντὸς διετίας τὰς ἀναλόγους καταθέσεις τῶν παρελθόντων ἐτῶν μετὰ ἁπλοῦ τόκου πρὸς δώδεκα τοῖς ἑκατὸν ἐτησίως.

Ἄρθρ. 14. Οἱ μὴ θέλοντες νὰ συμπληρώσωσι τὰς τῶν παρελθόντων ἐτῶν καταθέσεις λογίζονται ὡς ἐγγραφέντες κατὰ τὴν πρώτην Ἰουλίου 1879.

Ἄρθρ. 15. Ἐπειδὴ τὸ ἥμισυ τῶν μέχρι τοῦ νῦν εἰσπεπραγμένων συνδρομῶν ἐδαπανήθη ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως τοῦ Συλλόγου, καταλογίζονται εἰς πάντας τοὺς ἀρχαίους ἑταίρους μετόχους ὡς καταθέσεις τὰ ἡμίσεα τῶν ὑπ' αὐτῶν ἄχρι τοῦδε καταβληθεισῶν συνδρομῶν.

Ἄρθρ. 16. Τῶν νῦν ἑταίρων οἱ ἐπιθυμοῦντες ἀριθμὸν μετοχῶν ἀνώτερον τοῦ ὑπὸ τῶν μέχρι τοῦδε συνδρομῶν αὐτῶν ἀποτελουμένου ποσοῦ καὶ θέλοντες νὰ διατηρήσωσι τὸ δικαίωμα τῆς ἀρχαιότητος συμπληροῦσι τὸ ἐλλεῖπον καταβάλλοντες καὶ τόκον πρὸς δώδεκα τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ἐλλείποντος ποσοῦ.

Ἄρθρ. 17. Ἐὰν τὸ ὑπὸ τῶν ἑταίρων καταβληθὲν ποσὸν ἀποτελῇ πλήρεις καταθέσεις δεκαδράχμους, λογίζονται αὗται ὡς καταθέσεις τοῦ πρώτου καὶ τοῦ δευτέρου ἔτους τῆς εἰς τὸ ταμεῖον συμμετοχῆς των.

Ἐὰν πλεονάζῃ τι κλάσμα, δύνανται νὰ καταθέσωσι τὸ ἐλλεῖπον μέχρι συμπληρώσεως ἀρτίου ποσοῦ καταθέσεων (δεκαδράχμων).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἄρθρ. 18. Τὰ ἐκ τῶν ἀρχαίων συνδρομῶν πλεονάζοντα κλάσματα μὴ συμπληρούμενα πρὸς καταρτισμὸν πλήρους μετοχῆς λογίζονται πρὸς ὄφελος τοῦ ταμείου, ὁ δὲ μέτοχος θεωρεῖται κάτοχος τῶν μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ κλάσματος ἀκεραίων καταθέσεων (μετοχῶν).

Ἄρθρ. 19. Αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 15 ἐλαττούμεναι εἰς τὸ ἥμισυ συνδρομαί, ἐὰν δὲν ὑπερβαίνωσι δύο καταθέσεις (εἴκοσι δραχμάς), λογίζονται ὡς καταθέσεις τοῦ 1877.

Ἄρθρ. 20. Ὅσοι τῶν μετόχων δὲν ἐξακολουθοῦσι τὰς καταθέσεις αὐτῶν, ἀποβάλλουσι τὰ ἐκ τῶν προηγουμένων αὐτῶν καταθέσεων δικαιώματα.

Ἄρθρ. 21. Ἀπέναντι καὶ ἀναλόγως τῶν καταθέσεων αὐτῶν θέλει δοθῇ τοῖς ἀρχαίοις μετόχοις ἀπόδειξις ἀναφέρουσα τὸ ἔτος τῆς καταθέσεως.

Ἄρθρ. 22. Πᾶς μέτοχος δύναται νὰ προκαταβάλῃ καταθέσεις ἑπομένων ἐτῶν, χορηγουμένης αὐτῷ προεξοφλήσεως ἓξ (6) τοῖς ἑκατόν· ἤτοι ὀφείλει νὰ καταβάλῃ ποσόν, ὅπερ ἀνατοκιζόμενον πρὸς 6 τοῖς ἑκατὸν νὰ συμπληροῖ τὸ ποσὸν τῶν ὑπ' αὐτοῦ προεξοφλημένων καταθέσεων.

Δ'. Περὶ ἀρωγῆς.

Ἄρθρ. 23. Τὸ πρὸς ἀρωγὴν δικαίωμα παντὸς μετόχου ἄρχεται μετὰ πλήρη δέκα ἔτη ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς του ὡς μετόχου (ἴδ. ἄρθ. 11).

Ἄρθρ. 24. Ἡ ἀρωγὴ ὁρίζεται ἐτησίως ἀπὸ τοῦ μὲν δεκάτου μέχρι τοῦ δεκάτου πέμπτου ἔτους τῶν καταθέσεων εἰς τὸ πενταπλάσιον τῆς ἐτησίας καταθέσεως. ἀπὸ δὲ τοῦ δεκάτου πέμπτου ἔτους μέχρι τοῦ εἰκοστοῦ εἰς τὸ δεκαπλάσιον. Ταῦτα δὲ διὰ τοὺς εἰς ἀνικανότητα περιελθόντας μετόχους καὶ τὰς οἰκογενείας αὐτῶν, ἐὰν τελευτήσωσι πρὸ τῆς κτήσεως τοῦ πρὸς σύνταξιν δικαιώματος.

Ε'. Περὶ συντάξεων.

Ἄρθρ. 25. Ὅσοι τῶν μετόχων διήνυσαν εἴκοσιν ἔτη καταβάλλοντες τὰς ἐτησίας αὐτῶν καταθέσεις, οὗτοι δικαιοῦνται νὰ λαμβάνωσι σύνταξιν τὸ δεκαπλάσιον τῆς ἐτησίας αὐτῶν καταθέσεως.

Ἐὰν δὲ αἰτήσωσι τὴν σύνταξιν μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου ἔτους λαμβάνουσι τὸ ἑνδεκαπλάσιον· ἐὰν μετὰ τὴν τοῦ 22 τὸ δωδεκαπλάσιον· ἐὰν μετὰ τὴν τοῦ 23 λαμβάνουσι τὸ τρισκαιδεκαπλάσιον· ἐὰν μετὰ τὴν τοῦ 24 λαμβάνουσι τὸ τεσσαρεσκαιδεκαπλάσιον· ἐάν μετὰ τὴν τοῦ 25 λαμβάνουσι τὸ πεντεκαιδεκαπλάσιον καὶ οὕτω καθεξῆς.

ς'. Περὶ αἰτήσεως.

Ἄρθρ. 26. Πᾶσα περὶ ἀρωγῆς αἴτησις πρέπει νὰ συνοδεύηται ὑπὸ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πιστοποιητικοῦ ἐπιστημόνων ἰατρῶν, ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτων, ὑπὸ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ ἱερέως, δηλούντων ἐνόρκως ὅτι ὁ μέτοχος κατέστη ἤδη ἐντελῶς ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν.

Ἡ οἰκονομικὴ ἐπιτροπεία ἐν περιπτώσει ἀμφιβολίας δύναται νὰ διορίσῃ ἐπιστήμονας ἰατρούς, ἵνα ἐξετάσωσι τὸν παθόντα μέτοχον καὶ κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τούτων χορηγεῖ ἢ ἀρνεῖται τὴν ἀρωγήν.

Ἐὰν ὁ τυχὼν ἀρωγῆς μέτοχος ἀναλάβῃ οἱανδήποτε ὑπηρεσίαν ἔμμισθον καὶ ἱκανὴν πρὸς συντήρησίν του, ἡ χορηγία τῆς ἀρωγῆς διακόπτεται (ἴδε καὶ ἄρθρ. 38).

Ἄρθρ. 27. Ὁ χρόνος καθ' ὃν χορηγεῖται ἀρωγὴ ἀφαιρεῖται ἐκ τῶν πρὸς κτῆσιν συντάξεως ἀπαιτουμένων ἐτῶν. Ὁ δὲ λαμβάνων ἀρωγὴν ἢ σύνταξιν μέτοχος ἀπαλλάσσεται τῆς ἀποτίσεως τῶν ἐτησίων καταθέσεων.

Ἄρθρ. 28. Ἡ ἀρωγὴ ἄρχεται ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐπικυρωθῇ ἡ αἴτησις τοῦ μετόχου, ἡ δὲ σύνταξις αὐτοδικαίως ἀπὸ τῆς λήξεως τῶν ὁρισθέντων χρονικῶν διαστημάτων κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ.

Ζ'. Περὶ οἰκογενείας.

Ἄρθρ. 29. Τὸ δικαίωμα τῶν κτησαμένων ἀρωγὴν ἢ σύνταξιν μεταβαίνει ὁλόκληρον εἰς τὴν οἰκογένειαν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 30. Ἡ χήρα καὶ τὰ ὀρφανὰ ἀντικαθίστανται εἰς τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἀποθανόντος μετόχου κατ' αἴτησίν των καὶ συμπληροῦσι τὴν ἀπότισιν τῶν ἐτησίων καταθέσεων μέχρι τοῦ χρόνου καθ' ὃν οὗτος ἤθελεν ἀποκτήσει τὸ πρὸς ἀρωγὴν ἢ σύνταξιν δικαίωμα.

Ἄρθρ. 31. Τὴν οἰκογένειαν ἀποτελεῖ α') ἡ χήρα εἴτε ἂν ἔχῃ τέκνα εἴτε μή· β') ἐὰν ἡ γυνὴ ἀπέθανε πρότερον τοῦ ἀνδρὸς ἢ μετ' αὐτόν, καταλιποῦσα τέκνα, ταῦτα ἀποτελοῦσι τὴν οἰκογένειαν· γ') οἱ γονεῖς τοῦ ἀποθανόντος καὶ δ') οἱ ἀνήλικες ἀδελφοὶ μέχρι τοῦ 16 ἔτους καὶ αἱ ἄγαμοι ἀδελφαί, ἐὰν ὁ μέτοχος ἦτο ὁ μόνος προστάτης αὐτῶν.

Ἄρθρ. 32 Τὸ ποσὸν τῆς ἀρωγῆς ἢ συντάξεως τῆς διδομένης εἰς τοὺς ἀνωτέρους δικαιούχους εἶνε πάντοτε τὸ αὐτό, μὴ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δικαιούχων· Διανέμεται δὲ ὡς ἑξῆς:

Ἂν ὁ μέτοχος καταλίπῃ ἰδίαν οἰκογένειαν καὶ γονεῖς, οὓς περιέθαλπε, δίδονται τὰ δύο τρίτα ($^2/_3$) τοῦ ποσοῦ εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ οἰκογένειαν καὶ τὸ ἓν τρίτον ($^1/_3$) εἰς τοὺς γονεῖς. Ἂν δὲ ἡ χήρα εἶνε μόνη, διανέμεται τὸ ποσὸν ἐξ ἴσου μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῶν γονέων τοῦ ἀποθανόντος. Ἂν δὲ καταλίπῃ χήραν καὶ ἑτεροθαλῆ ἀνήλικα τέκνα, ἡ σύνταξις διανέμεται ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσώπων.

Ἄρθρ. 33. Ὁ μέτοχος δὲν δύναται νὰ διαθέσῃ τὴν ἀρωγὴν ἢ σύνταξιν διὰ διαθήκης.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἄρθρ. 34. Τὸ πρὸς ἀρωγὴν ἢ σύνταξιν τῶν ἀγάμων μετόχων δικαίωμα μεταβαίνει εἰς τοὺς γονεῖς ἢ τὴν μήπω ἐκδοθεῖσαν εἰς γάμον ἀδελφὴν ἢ ἀδελφὰς ἢ ἀνήλικας ἀδελφὰς κατ' ἀναλογίαν.

Ἄρθρ. 35. Ἡ ἀρωγὴ ἢ σύνταξις τῶν χηρῶν καὶ λοιπῶν εἶνε ἰσόβιος, παύει δὲ ἀπονεμομένη εὐθὺς ὡς εἰσέλθωσιν εἰς γάμον καὶ δίδοται εἰς τὰ ἀνήλικα ὀρφανά, ἐὰν ἔχωσι τοιαῦτα.

Ἄρθρ. 36. Ἐὰν μέτοχός τις ἀποθάνῃ ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἔτους καὶ πρὸ τοῦ δεκάτου, ἡ χήρα αὐτοῦ καὶ τὰ ὀρφανὰ λαμβάνουσιν ἐφάπαξ ἐκ τοῦ ταμείου βοήθημα τὸ ἥμισυ τῶν καταθέσεων τοῦ ἀποθανόντος. Ἐὰν δὲ τὸ ἥμισυ τῶν καταθέσεων ποσὸν εἶνε ὀλιγώτερον τῶν διακοσίων δραχμῶν, τὸ ταμεῖον συμπληροῖ ταύτας.

Η΄. Ἡ ἀναγνώρισις καὶ ἔκτισις συντάξεων.

Ἄρθρ. 37. Ἡ ἔκτισις ἐτησίων ἀρωγῶν γίνεται εἰς τέσσαρας δόσεις κατὰ τὸν πρῶτον μῆνα ἑκάστης τριμηνίας, ἐξαιρουμένης τῆς πρώτης 1 Ἰουλίου ἕως 30 Σεπτεμβρίου.

Αἱ δι' αὐτὴν ἐκτίσεις γίνονται κατὰ τὰς ἀρχὰς Αὐγούστου.

Ἄρθρ. 38. Πᾶς μέτοχος ὀφείλει εἰς τὴν περὶ ἀρωγῆς αἴτησίν του νὰ συνάψῃ τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 26 ἐπίσημον πιστοποιητικὸν περὶ ἀνικανότητος αὐτοῦ πρὸς ὑπηρεσίαν περιέχον ἀκριβῶς τὸν χρόνον ἐξ οὗ κατέστη ἀνίκανος, ἐὰν δὲν ἔχῃ συμπεπληρωμένην δεκαετίαν· ἁπλῆν δὲ δήλωσιν ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ τεθῇ ὑπὸ ἀρωγήν, ἐὰν ἔχῃ συμπεπληρωμένην.

Ἄρθρ. 39. Ἡ χήρα καὶ τὰ ὀρφανά, οἱ γονεῖς καὶ ἡ ἄγαμος ἀδελφὴ ἢ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ εἰς τὴν πρώτην περὶ ἀρωγῆς αἴτησίν των ὀφείλουσι νὰ ἐπισυνάψωσι πιστοποιητικὸν τῆς ἀρμοδίας δημοτικῆς ἀρχῆς περὶ τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου τοῦ δικαιούχου μετόχου, τῆς ταυτότητος τοῦ αἰτοῦντος, τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς ἡλικίας τῶν ἐπιζώντων τέκνων, πρὸς δὲ καὶ ὅτι ἡ χήρα δὲν εἶχε διαζευχθῆ.

Ἄρθρ. 40. Πᾶς δικαιοῦχος λαμβάνων ἀρωγὴν ἢ σύνταξιν καὶ μὴ διαμένων ἐν Ἀθήναις ὀφείλει κατὰ τὰς ἀκολούθους τριμηνίας νὰ παρουσιάζῃ πιστοποιητικὸν τῆς ἀρμοδίας δημοτικῆς ἀρχῆς περὶ τῆς ταυτότητος αὐτοῦ· ἐν γένει δὲ ἡ μὲν χήρα ὅτι μένει ἐν τῇ χηρείᾳ της, τὰ δὲ ἀνήλικα τέκνα καὶ αἱ ἀδελφαὶ ὅτι δὲν ἀποκατεστάθησαν.

Τὰ δικαιολογητικὰ ταῦτα ἔγγραφα ἐπισυνάπτονται εἰς τὸ περὶ πληρωμῆς (ἐκτίσεως) τῆς ἀρωγῆς ἔνταλμα.

Θ΄. Διάλυσις ἀναφυομένων διαφορῶν.

Ἄρθρ. 41. Πᾶσα οἱαδήποτε ἀπαίτησις μετόχων, χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, χηρῶν μητέρων ἢ ἀδελφῆς κατὰ τοῦ μετοχικοῦ ταμείου ἕνεκα ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

διαλύεται συμβιβαστικῶς. Ἐν περιπτώσει δὲ μὴ συγκαταθέσεως τοῦ αἰτοῦντος, ὀφείλει οὗτος νὰ παραδώσῃ εἰς τὸ συμβούλιον ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν ἐπιδόσεως τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀπορρίψεως τῆς αἰτήσεώς του ἔφεσιν πρὸς τὴν κατὰ τὸν Αὔγουστον συνέλευσιν τῶν μετόχων. Ἡ συνέλευσις διορίζει τριμελῆ ἐπιτροπείαν διαιτητῶν, ἥτις λαμβάνουσα ἐν ὄψει τὰ σχετικὰ τῆς ὑποθέσεως ἔγγραφα ἐκτίθησιν ἐγγράφως τὴν ἐπὶ τῆς ἐφέσεως γνώμην της κατὰ τὴν ἐπομένην συνέλευσιν, καὶ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἀποφασίζει ὁριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως ἡ ἐπιτροπεία αὕτη. Προσφυγὴ εἰς τὰ δικαστήρια ἐπ' οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐπιτρέπεται.

Γ'. Μετοχικὸν κεφάλαιον καὶ πρόσοδοι.

Ἄρθρ. 42. Τὸ κεφάλαιον τοῦ μετοχικοῦ ταμείου ἀποτελεῖται:

ἀ) ἐκ τοῦ ἡμίσεως ποσοῦ τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων εἰσπράξεων ὑπὸ τοῦ Συλλόγου (κατὰ τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ προσωρινοῦ Κατατατικοῦ).

β') ἐκ τοῦ ἡμίσεως ποσοῦ τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν, καθόσον θὰ εἰσπράτωνται αὗται ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ διδασκαλικοῦ Συλλόγου.

γ') ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου ἑκάστου ἔτους γινομένων καταθέσεων ὑπὸ τῶν μετόχων προστιθεμένων κατ' ἔτος εἰς τὸ ἀρχικὸν κεφάλαιον.

δ') ἐκ τῶν ῥητῶς καὶ ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ μετοχικὸν ταμεῖον διδομένων προσφορῶν καὶ δωρεῶν.

ε) ἐκ τοῦ ἡμίσεως τῶν εἰς τὸν διδασκαλικὸν Σύλλογον διδομένων προσφορῶν ἢ δωρεῶν καὶ ἐξ ὁλοκλήρου τοῦ ἐτησίου περισσεύματος τοῦ αὐτοῦ Συλλόγου.

ς') ἐκ τῆς ὑπερτιμήσεως τῶν κινητῶν ἀξιῶν ἢ ἀκινήτων κτημάτων τοῦ διδασκαλικοῦ μετοχικοῦ ταμείου.

ζ') ἐκ τῶν τόκων ἢ προσόδων, οὓς τὰ ἀνωτέρω ποσὰ ἢ τὰ τυχὸν προσκτηθησόμενα κτήματα θέλουσι παραγάγει κατὰ τὸ διάστημα τῆς πρώτης δεκαετίας, καθ' ἣν οὐδεμία ἀρωγὴ θέλει δοθῆ, πλὴν τῶν ἐν ἄρθρῳ 36 ὁριζομένων.

Ἄρθρ. 43. Καθιεροῦται διὰ παντὸς ἐν τῷ διδασκαλικῷ μετοχικῷ Ταμείῳ ἡ ἀρχὴ ὅτι αἱ καταθέσεις, εἰσφοραὶ καὶ δωρεαὶ θέλουσι προστίθεσθαι εἰς τὸ κεφάλαιον· μόναι δ' αἱ πρόσοδοι τοῦ κεφαλαίου θὰ δαπανῶνται εἰς συντάξεις καὶ ἀρωγάς· ὥστε τὸ κεφάλαιον ἔσται διὰ παντὸς ἄθικτον καὶ ἀναπαλλοτρίωτον.

Ἄρθρ. 44. Τὸ ἥμισυ τῶν μέχρι τοῦδε (1878) εἰσπραχθέντων εἶνε δραχμαὶ 9,500. Ἐπειδὴ δὲ τὰ ὑπάρχοντα μετρητὰ συμποσοῦνται εἰς δραχμὰς $7,289,^{25}/_{00}$, δαπανηθέντων τῶν λοιπῶν εἰς ἀνάγκας τοῦ διδασκαλικοῦ Συλλόγου, χρεοῦται οὗτος διὰ τὸ ἔλλειμμα. Προσέτι δὲ πρὸς ἔκδοσιν τοῦ περιοδικοῦ «Ὁ Πλάτων» ἀνοίγεται αὐτῷ πίστωσις ἑκατὸν δραχμῶν χιλίων.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἄρθρ. 45. Ἡ διαχείρισις τοῦ κεφαλαίου ἀνατίθεται εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἐπιτροπείαν ἀποφασίζουσαν κατὰ πλειονοψηφίαν.

Ἄρθρ. 46. Τὸ κεφάλαιον διατίθεται:

ά) εἰς ἀγορὰν ὁμολογιῶν τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου, ἐντόκων γραμματίων τοῦ δημοσίου ταμείου καὶ ἀσφαλῶν χρεωγράφων.

Ἀποκλείονται αἱ μετοχαὶ πάσης βιομηχανικῆς ἢ ἄλλης ἑταιρίας.

Ἄρθρ. 47. Οἱ τίτλοι, αἱ ἀξίαι καὶ τὸ χρηματικὸν τοῦ διδασκαλικοῦ μετοχικοῦ ταμείου κατατίθενται παρὰ τῇ ἐθνικῇ Τραπέζῃ ἐπὶ τακτικαῖς ἀποδείξεσι κατὰ τὰ εἰθισμένα.

Πρόνοια θέλει ληφθῆ, ἵνα ἀγορασθῇ ἄφλεκτον σιδηροῦν χρηματοκιβώτιον πρὸς διαφύλαξιν τῶν σπουδαιοτέρων ἐγγράφων καὶ βιβλίων τοῦ μετοχικοῦ ταμείου, τῶν ἀποδείξεων πάσης Τραπέζης καὶ τῶν χρημάτων ὅσα ἐκτάκτως μένουσιν ἀδιάθετα. Τὸ χρηματοκιβώτιον τοῦτο θέλει ἔχει τρεῖς κλεῖδας, ἐξ ὧν ἀνὰ μίαν θέλουσι κατέχει ὁ Πρόεδρος, ὁ Γραμματεὺς καὶ ὁ Ταμίας τοῦ μετοχικοῦ ταμείου, θέλει δὲ τοποθετηθῆ ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ Συλλόγου.

Ἄρθρ. 48. Ἀπαγορεύεται ἡ εἰς χεῖρας τοῦ ταμίου διατήρησις ποσοῦ ἀνωτέρω τετρακοσίων δραχμῶν.

ΙΑ'. Πρόσοδοι καὶ χρῆσις αὐτῶν.

Ἄρθρ. 49. Καθ' ἕκαστον ἔτος γνωσθέντος τοῦ ὑπάρχοντος κεφαλαίου, ὑπολογίζονται αἱ ἐκ τούτου πρόσοδοι, καὶ αὗται μόναι διατίθενται εἰς ἀρωγάς, συντάξεις καὶ δαπάνας.

Ἄρθρ. 50. Τὸ μετὰ τὴν ἀπότισιν τῶν ἀρωγῶν καὶ συντάξεων πλεονάζον ἐκ τῶν προσόδων ποσὸν ἐγγράφεται εἰς μερίδα *ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου* δυνάμενον νὰ διατεθῇ κατὰ τὰ ἑπόμενα ἔτη ἀναλόγως τῶν παρουσιασθησομένων ἀναγκῶν.

Ἄρθρ. 51. Τὸ ἀποθεματικὸν κεφάλαιον διαχειρίζεται ἡ ἐπιτροπεία κατὰ τὸ ὠφελιμώτερον, ὅπως καὶ τὸ κεφάλαιον κατὰ τὰ ἀνωτέρω.

ΙΒ'. Διοίκησις τοῦ ταμείου.

Ἄρθρ. 52. Τὸ μετοχικὸν ταμεῖον τοῦ ἑλληνικοῦ διδασκαλικοῦ Συλλόγου διοικεῖται ὑπὸ πενταμελοῦς οἰκονομικῆς ἐπιτροπείας συγκροτουμένης ἐκ μελῶν ἐκλεγομένων ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μετόχων.

Ἄρθρ. 53. Τὰ πέντε ταῦτα μέλη ἐκλεγόμενα δι' ἓν ἔτος ἐργάζονται ἀμισθί, ἐκλέγοντα μεταξὺ αὐτῶν τὸν Πρόεδρον, τὸν Ταμίαν καὶ τὸν Γραμματέα, καὶ προσλαμβάνοντα ἕτερον κατάλληλον εἰδικὸν γραμματέα ἐπὶ μισθῷ οὐχὶ ἀνωτέρῳ τῶν ἑπτακοσίων εἴκοσι (720) δραχμῶν κατ' ἔτος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἄρθρ. 54. Ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπείας ἢ τούτου κωλυομένου, τὸ πρεσβύτερον μέλος τῆς ἐπιτροπείας ἐκπροσωποῦσι τὸ μετοχικὸν Ταμεῖον ἐνώπιον πάσης δικαστικῆς καὶ διοικητικῆς ἀρχῆς, ἐνεργοῦντες εἰς πᾶσαν περίστασιν μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν τῆς οἰκονομικῆς ἐπιτροπείας καὶ τοῦ διοικητικαῦ συμβουλίου τοῦ ἑλληνικοῦ διδασκαλικοῦ Συλλόγου.

Ἄρθρ. 55. Τὸ κῦρος καὶ ἡ ἰσχὺς τῶν πράξεων τῆς οἰκονομικῆς ἐπιτροπείας τῶν ἐναντίον τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ ἢ καθ' ὑπέρβασιν τῆς ἐξουσίας αὐτῶν γινομένων, κρίνεται κατὰ τὰς ῥυθμιζούσας τὸ ἀντικείμενον τοῦτο διατάξεις τοῦ ἑλληνικοῦ ἀστικοῦ δικαίου.

Ἄρθρ. 56. Ἡ πενταμελὴς ἐπιτροπεία συνεδριάζει ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος καὶ ἐκτάκτως ὁσάκις καλεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτῆς. Ὅπως ἔχῃ κῦρος πᾶσα ἀπόφοσις, δέον νὰ ψηφίζηται τοὐλάχιστον ὑπὸ τεσσάρων ἐκ τῶν πέντε μελῶν τῆς ἐπιτροπείας.

Ἄρθρ. 57. Κωλυομένων δύο τῶν μελῶν τῆς οἰκονομικῆς ἐπιτροπείας, προσλαμβάνονται ὡς συμπληρωτικὰ ἰσάριθμα ἐκ τῶν ἐπιλαχόντων μελῶν.

ΙΓ'. Βιβλία τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου.

Ἄρθρ. 58. Τὰ βιβλία τοῦ μετοχικοῦ Ταμείου εἰσί:

α') βιβλίον πρακτικῶν τῶν συνεδριάσεων·

β') βιβλίον εἰσπεμπομένων καὶ ἐκπεμπομένων ἐγγράφων.

Τὰ δύο ταῦτα κρατοῦνται ὑπὸ τοῦ Γραμματέως.

γ') βιβλίον πρόχειρον ἡμερολογίου, ἐν ᾧ ἐγγράφονται συλλήβδην καθ' ἑβδομάδα αἱ εἰσπράξεις καὶ αἱ δαπάναι ἀντιγραφόμεναι ἐκ τῶν βιβλίων τοῦ εἰδικοῦ Γραμματέως καὶ τοῦ Ταμίου, καὶ πᾶσα πρᾶξις οἰκονομικὴ τοῦ μετοχικοῦ ταμείου.

δ') βιβλίον μητρῴου τῶν μετόχων ἀναφέρον κατ' αὔξοντα ἀριθμὸν τὰς μετοχάς, τὰ ὀνόματα τῶν μετόχων καὶ τὰς ἡμέρας τῆς ἐγγραφῆς των.

Τὰ βιβλία ταῦτα κρατοῦνται ὑπὸ τοῦ Προέδρου.

ε') βιβλίον ἡμερολογίου ἀντιγραφόμενον ἐκ τοῦ προχείρου μετὰ πλήρους συμφωνίας τῶν ἀθροισμάτων.

ς') βιβλίον καθολικὸν περιέχον γενικὰς μερίδας διπλογραφικῶς.

ζ') βιβλίον εἰδικὸν μερίδων τῶν μετόχων.

η') βιβλίον τῶν μετοχῶν, ἐν ᾧ ἐγγράφονται κατ' αὔξοντα ἀριθμὸν αἱ ἐκδιδόμεναι μετοχαί.

θ') διπλότυπον βιβλίον ἐνάριθμον περιέχον πενταδράχμους ἀποδείξεις διὰ τὰς καταθέσεις τῶν μετόχων.

ι') ἕτερον διπλότυπον ἐνάριθμον διὰ πᾶσαν ἄλλην εἴσπραξιν.

ιά) βιβλίον ἐνάριθμον διπλοτύπων ἐνταλμάτων ἐκτίσεως, ὑπογραφομένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Γραμματέως.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Πάντα ταῦτα τὰ βιβλία κρατοῦνται ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ Γραμματέως, καὶ

ιγ') βιβλίον πρόχειρον ταμείου κρατούμενον ὑπὸ τοῦ ταμίου.

Ἄρθρ. 59. Κατὰ τὴν πρώτην μετὰ τὴν λῆξιν ἑκάστου μηνὸς συνεδρίασιν ἡ οἰκονομικὴ ἐπιτροπεία ἐν συνεδριάσει λαμβάνει ἐν ὄψει τὸ ἰσοζύγιον τοῦ καθολικοῦ καὶ τὸ βιβλίον τοῦ ταμείου, βεβαιοῦται περὶ τῆς ἀκριβείας αὐτῶν καὶ ὁρίζει τὴν καταλληλοτέραν διάθεσιν τῶν ἐν τῷ ταμείῳ μετρητῶν χρημάτων καὶ τῶν εἰς τὴν Τράπεζαν τυχὸν κατατεθειμένων μετρητῶν.

Ἡ πενταμελὴς οἰκονομικὴ ἐπιπροπεία καὶ ἰδίως ὁ ταμίας ἐπὶ ἰδίᾳ αὐτοῦ εὐθύνῃ ὀφείλει νὰ μὴ κρατῇ εἰς χεῖρας αὐτοῦ μετρητὰ χρήματα πλείονα τῶν τετρακοσίων (400) δραχμῶν, ἀλλ' ἀμέσως νὰ καταθέτῃ ταῦτα εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον ἢ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν· ἐκτάκτως δὲ μόνον νὰ φυλάττῃ τὰς εἰσπράξεις ἐν τῷ χρηματοκιβωτίῳ.

Ἄρθρ. 60. Πρὸ τῆς 10ης Ἰουλίου ἑκάστου ἔτους δημοσιεύεται διὰ τριῶν τοὐλάχιστον ἐφημερίδων τῆς πρωτευούσης περιληπτικὴ κατάστασις τῆς ἐτησίας διαχειρίσεως τοῦ Διδασκαλικοῦ μετοχικοῦ ταμείου.

Ἄρθρ. 61. Τὴν 20ην Ἰουλίου τὸ βραδύτερον δημοσιεύεται ἡ λογοδοσία τῆς πενταμελοῦς οἰκονομικῆς ἐπιτροπείας διὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἀπὸ 1 Ἰουλίου ἕως 30 Ἰουνίου ἐν τῷ περιοδικῷ «Πλάτωνι».

Ἡ λογοδοσία δέον νὰ περιλαβάνῃ:

1) Τὴν ἐν γένει διαχείρισιν τοῦ μετοχικοῦ ταμείου κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος.

2) Τὴν κατὰ τὴν 30 Ἰουνίου κατάστασιν:

α') τοῦ γενικοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου,

β') τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου,

γ') τὰς γενομένας εἰσπράξεις καὶ δαπάνας.

3) Ὀνομαστικὸν τῶν μετόχων κατάλογον δηλοῦντα τὸν ἀριθμὸν τοῦ μητρώου, τὰς καταθέσεις ἑκάστου μετόχου καὶ ἐν συνόλῳ τὰς ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς του καταθέσεις καὶ τὰ ἔτη τῆς καταθέσεως αὐτοῦ.

4) Ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος λαβόντων ἀρωγὴν ἢ σύνταξιν καὶ τὸ ληφθὲν ποσόν.

5) Ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀπαλειφθέντων μετόχων ἕνεκα παραβάσεως τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ, εἴτε ἕνεκα θανάτου.

6) Κατάλογον τῶν ἀποθανόντων καὶ τὸ ποσὸν τῶν δοθέντων χρημάτων εἰς τὰς οἰκογενείας αὐτῶν.

7) Ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος διατελούντων ὑπὸ ἀρωγὴν μετόχων ὡς καὶ τῶν αἰτησαμένων πρὸ τῆς συντάξεως τοῦ ἐτησίου λογαριασμοῦ μετὰ τοῦ εἰς ἕκαστον τούτων δοθησομένου ποσοῦ ἀρωγῆς.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΙΔ'. Συνελεύσεις μετόχων.

Ἄρθρ. 62. Οἱ μέτοχοι συνέρχονται αὐτοδικαίως καὶ αὐτοπροσώπως εἰς τακτικὰς συνελεύσεις ἐν Ἀθήναις ἀπὸ τῆς 1 μέχρι τῆς 25 Αὐγούστου· ἐκτάκτως δὲ ὁσάκις τὸ συμβούλιον τοῦ Συλλόγου καὶ ἡ πενταμελὴς οἰκονομικὴ ἐπιτροπεία θεωρήσωσιν ἀναγκαίαν τὴν σύγκλησιν, πρὸς ὑποβολὴν προτάσεων σπουδαίως τὰ συμφέροντα τοῦ μετοχικοῦ ταμείου ἀφορωσῶν, ἢ ζητήσωσι τοῦτο ἐγγράφως εἴκοσι (20) τοὐλάχιστον μέτοχοι.

Ἄρθρ. 63. Ἕκαστος μέτοχος μίαν μόνην ψῆφον ἔχει ἐν ταῖς τακτικαῖς καὶ ἐκτάκτοις συνελεύσεσιν, ἀποκλειομένων τῶν μὴ μετόχων ἑταίρων τοῦ Ἑλληνικοῦ διδασκαλικοῦ Συλλόγου.

Ἄρθρ. 64. Ἡ ἐπιτροπεία ὑπενθυμίζει τοῖς μετόχοις τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὁρισθείσας ἡμέρας τῶν συνεδριάσεων καὶ προσδιορίζει τὸν τόπον καὶ τὴν ὥραν τῆς συνεδριάσεως διὰ γνωστοποιήσεως δημοσιευομένης πρὸ ὀκτὼ ἡμερῶν καὶ τὴν προτεραίαν τῆς συνεδριάσεως διὰ τριῶν ἐφημερίδων τῶν ἐν τῇ πρωτευούσῃ ἐκδιδομένων.

Ἄρθρ. 65. Ἡ συνέλευσις θεωρεῖται πλήρης ὅταν ὁ ἀριθμὸς τῶν αὐτοπροσώπως συνελθόντων μετόχων μὴ ᾖ ἧττων εἴκοσι καὶ ἑνὸς μελῶν.

Μετὰ τὸν καταρτισμὸν τῆς ἀπαρτίας καὶ τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως, ὁσοσδήποτε ἀριθμὸς μετόχων καὶ ἂν παραμείνῃ, ἡ συνέλευσις θεωρεῖται οὖσα ἐν ἀπαρτίᾳ καὶ προβαίνει εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν μόνων τῶν τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀντικειμένων.

Ἄρθρ. 66. Μὴ γενομένης ἀπαρτίας, ἡ συνεδρίασις τῆς συνελεύσεως ἀναβάλλεται ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας καὶ ἡ περὶ τούτου γνωστοποίησις τοῦ προεδρείου τῆς συνελεύσεως δημοσιεύεται διὰ τριῶν ἐφημερίδων.

Ἄρθρ. 67. Ἐὰν κατὰ τὴν πρώτην ἐν ἀπαρτίᾳ συνεδρίασιν δὲν περατωθῇ ἡ συζήτησις τῶν ἀντικειμένων, δι' ἃ συνεκλήθη ἡ συνέλευσις, προσδιορίζεται αὕτη τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν πρὸς ἐξακολούθησιν τῶν ἐργασιῶν της.

Ἄρθρ. 68. Τὴν 14 Αὐγούστου, ὅτε ἀναγινώσκεται ἡ τοῦ Προέδρου ἔκθεσις τῶν πεπραγμένων, ἐκλέγεται ὑπὸ τῆς συνελεύσεως τριμελὴς ἐπιτροπεία πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν λογαριασμῶν τοῦ διδασκαλικοῦ Συλλόγου.

Ἄρθρ. 69. Τὴν αὐτὴν ἢ τὰς ἑπομένας ἡμέρας γίνεται ἡ λογοδοσία τῆς οἰκονομικῆς ἐπιτροπείας καὶ ἐκλέγεται ἑτέρα τριμελὴς ἐπιτροπεία πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν τοῦ μετοχικοῦ ταμείου λογαριασμῶν.

Ἄρθρ. 70. Ἐντὸς ἑβδομάδος αἱ ἐξελεγκτικαὶ ἐπιτροπεῖαι ὑποβάλλουσιν εἰς τὴν συνέλευσιν τὰς ἐκθέσεις αὐτῶν.

Ἄρθρ. 71. Αἱ ἐξελεγκτικαὶ ἐπιτροπεῖαι ἐξελέγχουσι τὰ βιβλία τῆς διαχειρίσεως καὶ ὑπογράφουσι τὰ πρακτικὰ τῆς ἐπιθεωρήσεως αὐτῶν.

Ἄρθρ. 72. Ἡ συνέλευσις μετὰ τὴν ἀκρόασιν τῶν ἐκθέσεων τού-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

των ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ πρεσβυτέρου τῶν παρόντων μετόχων καὶ μετὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἐννεαμελοῦς διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Συλλόγου κατὰ τὸ Καταστατικὸν τοῦ Συλλόγου ἐκλέγει τὴν πενταμελῆ οἰκονομικὴν ἐπιτροπείαν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας (περὶ ἧς ἄρθρα 53 καὶ 54 τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ).

Ἄρθρ. 73. Κατὰ τὰς ἑπομένας συνεδριάσεις ἡ συνέλευσις ἀποφασίζει περὶ τῶν ὑποβαλλομένων προτάσεων ὑπὸ τῆς οἰκονομικῆς ἐπιτροπείας.

α') Ἀποφαίνεται γνώμην περὶ τῶν πρὸς τὴν συνέλευσιν ἀπευθυνομένων αἰτήσεων, περὶ προσώπων αἰτησαμένων, ἵνα ἐγγραφῶσι μέτοχοι καὶ μὴ γενομένων δεκτῶν ὑπὸ τῆς οἰκονομικῆς ἐπιτροπείας.

β') Ἐγγράφει εἰς τὰ πρακτικὰ αὐτῆς τὰς ὑποβαλλομένας ἐγγράφους προτάσεις παρὰ μετόχων καὶ παραπέμπει ταύτας πρὸς συζήτησιν εἴς τινα τῶν ἑπομένων συνεδριάσεων

Ἄρθρ. 74. Εἰς ἑτέραν συνεδρίασιν ἡ συνέλευσις :

α') Κανονίζει τοὺς μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ γραφείου καὶ τὰ λοιπὰ ἔξοδα τοῦ ἑπομένου ἔτους, καὶ

β') Ἀποφαίνεται γνώμην περὶ τῶν κατά τινα τῶν προηγουμένων συνεδριάσεων ὑποβληθεισῶν προτάσεων ὑπὸ μετόχων.

Ἄρθρ. 75. Πρότασις περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ δὲν δύναται νὰ γείνῃ πρὸ τριετίας ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως αὐτοῦ καὶ μόνον ὑπὸ ἐγγράφῳ αἰτήσει ὑπογεγραμμένῃ ὑπὸ τριάκοντα (30) τοὐλάχιστον ἐν ἰδίῳ ὀνόματι μετόχων.

Ἄρθρ. 76. Ἡ αἴτησις ὑποβάλλεται εἰς μίαν τῶν τακτικῶν συνελεύσεων τῶν μετόχων. Ἐὰν ἡ συνέλευσις ἀποφαίνηται γνώμην ὑπὲρ τοῦ κατ' ἀρχὴν ἀποδεκτοῦ τῆς αἰτήσεως, ὁρίζει αὕτη συγχρόνως τὴν ἡμέραν τῆς συγκλήσεως ἐκτάκτου συνελεύσεως πρὸς συζήτησιν τῆς προτάσεως.

Ἄρθρ. 77. Πᾶσα ἐπενεχθησομένη μεταβολὴ δὲν παραβλάπτει τὰ δικαιώματα τῶν μέχρι τῆς ἀναθεωρήσεως μετόχων ὡς πρὸς τοὺς ὅρους τῶν καταβολῶν καὶ τὸν χρόνον τὸν διδόντα δικαίωμα εἰς ἀρωγὴν ἢ σύνταξιν.

Ἄρθρ. 78. Πᾶσα διάταξις τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ προσωρινοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ἑλληνικοῦ διδασκαλικοῦ Συλλόγου, ἀντιβαίνουσα εἰς τὸ παρὸν Καταστατικόν, ἀκυροῦται αὐτοδικαίως.

Ἄρθρ. 79. Αἱ ἀρχαιρεσίαι αἱ προβλεπόμεναι ὑπὸ τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ (ἐν ἄρθρῳ 73) θέλουσι γείνει ἀμέσως μετὰ τὴν ἔγκρισιν αὐτοῦ ὑπὸ τῆς συνελεύσεως τῶν ἑταίρων.

Συνένωσις ἀρχῶν εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον οὐδαμῶς ἐπιτρέπεται.

Ἄρθρ. 80. Τὸ παρὸν Καταστατικὸν θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1878.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΤΜΗΜΑ Β'.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ συστάσεως μετοχικοῦ ταμείου τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν κ. τ. λ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

1) Ἐγκρίνεται ἡ ἐν Ἀθήναις σύστασις μετοχικοῦ ταμείου πρὸς περίθαλψιν τῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν, καὶ ἐπικυροῦνται οἱ ὅροι τοῦ ὑπ' ἀριθ. 17485 τῆς 12 Ὀκτωβρίου 1867 Καταστατικοῦ αὐτοῦ συνταχθέντος ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Στεφάνου Ταβανάκη (*).

2) Ἐπιφυλασσόμεθα ν' ἀνακαλέσωμεν τὴν παροῦσαν ἔγκρισίν μας ἐν περιπτώσει παραβάσεως ἢ μὴ ἐκτελέσεως τῶν ἐγκρινομένων ὅρων τοῦ Καταστατικοῦ.

3) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ μετοχικοῦ ταμείου ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλλῃ κατ' ἔτος περιληπτικὴν ἔκθεσιν τῆς καταστάσεως τοῦ μετοχικοῦ ταμείου εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργόν.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἐκτελέσει τὸ παρὸν Διάταγμα δημοσιευθησόμενον τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τοῦ ἐγκριθέντος Καταστατικοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ὀκτωβρίου 1867.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

ὁ Ἀντιβασιλεὺς
ΙΩΑΝΝΗΣ.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

(*) Τὸ καταστατικὸν τοῦτο ἠκυρώθη ὁλοσχερῶς, ὅρα ἄρθρον 65 σελίδα 413 τοῦ νέου καταστατικοῦ τοῦ ἐγκριθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 30 Ἰουνίου 1877 Β. Δ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐγκρίσεως τοῦ νέου Καταστατικοῦ τοῦ Μετοχικοῦ ταμείου τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'.
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ ὑπ' ὄψιν ἔχοντες τὸ ἀπὸ 24 Ὀκτωβρίου 1867 ἡμέτερον Διάταγμα δι' οὗ ἐνεκρίθη τὸ ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου 1867 καταστατικὸν περὶ συστάσεως μετοχικοῦ ταμείου τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων.

Τὸ παρὰ τῆς Γενικῆς συνελεύσεως τῶν μετόχων τοῦ διαληφθέντος ταμείου ψηφισθὲν νέον καταστατικόν, κατὰ τὰ συνημμένα ἀποσπάσματα πρακτικῶν συνεδριάσεων αὐτῶν καὶ ἰδίως τὰ τῆς 7 Ἀπριλίου καὶ 10 Μαΐου ἐνεστῶτος ἔτους·

Ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν

1) Ἐγκρίνομεν τὸ ψηφισθὲν νέον καταστατικὸν ἐξ ἄρθρων 65 συγκείμενον καὶ οὗ τὸ κείμενον προσαρτᾶται ὧδε καὶ καθ' ὅσον αἱ διατάξεις τοῦ Κεφαλαίου Θ' (ἄρθρ. 57—62) δὲν ἀντίκεινται εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 74 καὶ 75 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

2) Ἡ διὰ τοῦ παρόντος χορηγουμένη ἔγκρισις οὐδόλως εὐθύνει τὸ δημόσιον διὰ πᾶσαν ἐγερθησομένην τυχὸν μεταξὺ τῶν Μετόχων καὶ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου διαφοράν ἕνεκα τῶν ὑπὸ τοῦ νέου καταστατικοῦ ἐπενεχθεισων τροποποιήσεων.

3) Ἐπιφυλασσόμεθα ν' ἀνακαλέσωμεν τὴν παροῦσαν ἔγκρισιν Ἡμῶν, ἐν περιπτώσει παραβάσεως ἢ μὴ ἐκτελέσεως ὅρου τινὸς τοῦ ἐγκρινομένου καταστατικοῦ.

4) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλλῃ κατ' ἔτος περιληπτικὴν ἔκθεσιν τῆς καταστάσεως τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργόν.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἐκτελέσει τὸ παρὸν Διάταγμα, δημοσιευθησόμενον διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τοῦ ἐγκριθέντος καταστατικοῦ.

Ἐν Τατοΐῳ, τὴν 30 Ἰουνίου 1877.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (*)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Σκοπὸς τῆς ἱδρύσεως τοῦ ταμείου καὶ προσόντα τῶν μετόχων.

Ἄρθρ. 1. (**) Πρὸς περίθαλψιν τῶν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ὁπωσδήποτε ἀπομακρυνομένων λειτουργῶν τοῦ κράτους, τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς τῶν ἐχόντων κατὰ νόμον δικαίωμα εἰς πολιτικὴν σύνταξιν, ὡς καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης, τῆς φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας, τῆς Ῥιζαρείου Σχολῆς καὶ τῶν ἱερατικῶν Σχολῶν, συσταίνεται ταμεῖον ὑπὸ τὸν τίτλον « Μετοχικὸν Ταμεῖον τῶν Ὑπαλλήλων ».

Ἄρθρ. 2. Δύνανται νὰ γίνωσι μέτοχοι τοῦ μετοχικοῦ Ταμείου, οἱ κατὰ τὰ κατωτέρω ὁριζόμενα συνεισφέροντες εἰς αὐτό:

1) Ὑπουργοί.

2) Πολιτικοὶ ὑπάλληλοι διὰ Β. Διατάγματος διοριζόμενοι εἰς ἐμμίσθους δημοσίας θέσεις καὶ εἰς προξενικὰς ἐν γένει, ἐξαιρουμένων τῶν εἰσπρακτόρων τῶν τελωνείων.

3) Πολιτικοὶ ὑπάλληλοι διοριζόμενοι δι' ὑπουργικῆς διαταγῆς, κατὰ νόμον ἐκδεδομένης, εἰς δημοσίας μονίμους καὶ ἐμμίσθους θέσεις, νενομοθετημένας δι' ὀργανικῶν νόμων. Ἐξαιροῦνται οἱ τελωνιακοὶ καὶ δασονομικοὶ φύλακες, οἱ κλητῆρες ἐν γένει, οἱ παρὰ τοῖς Ταμίοις εἰσπράκτορες καὶ οἱ κατέχοντες θέσεις πρὸς ταύτας ἐξομοιουμένας.

4) Οἱ Συμβολαιογράφοι, μετὰ διετῆ ὑπηρεσίαν εἰς τὴν θέσιν ταύτην.

5) Οἱ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διοριζόμενοι δημοδιδάσκαλοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων.

6) Οἱ ὑπογραμματεῖς τῶν πολυμελῶν δικαστηρίων μετὰ διετῆ εἰς τὴν θέσιν ταύτην ὑπηρεσίαν.

7) Ὁ Διοικητὴς καὶ οἱ Ὑποδιοικηταὶ τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης καὶ οἱ ὑπάλληλοι αὐτῆς οἱ ἔχοντες μισθὸν οὐχὶ κατώτερον τῶν δραχμῶν 150 κατὰ μῆνα.

8) Ἡ Διευθύντρια, ἡ ὑποδιευθύντρια, ὁ βοηθὸς τοῦ γραφείου, οἱ διδάσκαλοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων καὶ αἱ ἐπιμελήτριαι τοῦ Ἀρσακείου Παρθεναγωγείου, ὡς καὶ τῶν παρὰ τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας συντηρουμένων σχολείων. Οἱ Διευθυνταὶ καὶ οἱ Διδάσκαλοι τῆς Ῥιζαρείου σχολῆς καὶ τῶν Ἱερατικῶν σχολῶν καὶ ὁ Γραμματεὺς τῆς ἐπιτροπῆς τῶν σχολῶν τούτων.

9) οἱ ὑπάλληλοι τοῦ γραφείου τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου.

(*) Διὰ Β. Δ. ἐκδοθέντος τῇ 27 Σεπτεμβρίου 1882 ἐγένοντο εἰς τὸ καταστατικὸν τόδε τροποποιήσεις τινὲς εἰς διάφορα ἄρθρα αὐτοῦ καὶ προσθῆκαι ἄρθρων, ὅρα σελίδα 443.

(**) Τὰ ἄρθρα 1. 2. 3 καὶ 4 τροποποιηθέντα διὰ τοῦ εἰρημένου Διατάγματος, ὅρα ἐν σελ. 444—46.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

10) Οἱ ὑπάλληλοι τῆς Βουλῆς οἱ ἔχοντες δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου.

11) Οἱ μὴ ὑπαγόμενοι εἰς τὰς ἀνωτέρω 1—10 κατηγορίας καὶ ἐγγραφέντες ἤδη μέτοχοι κατὰ τὸ παλαιὸν καταστατικόν,

Οἱ διοριζόμενοι εἰς ἰσοβίους θέσεις γίνονται δεκτοὶ ὡς μέτοχοι ἐὰν αἰτήσωσι τὴν ἐγγραφήν των ἐντὸς πενταετίας ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ των, Οἱ ἤδη κατέχοντες τοιαύτας θέσεις γίνονται δεκτοὶ ἐὰν αἰτήσωσι τὴν ἐγγραφήν των ἐντὸς τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς κυρώσεως τοῦ παρόντος καταστατικοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ὑποχρεώσεις μετόχου.

Ἄρθρ. 3. Ἡ εἰς τὸ μετοχικὸν Ταμεῖον συμμετοχὴ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 κατονομαζομένων λειτουργῶν εἶνε προαιρετική, ἀλλ' ὁ ἅπαξ ἐγγραφεὶς ὡς μέτοχος ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ὡρισμένων καταθέσεων, ἐφ' ὅσον ὑπηρετεῖ ἐν οἱᾳδήποτε θέσει ἐκ τῶν παρεχουσῶν δικαίωμα συμμετοχῆς.

Ἄρθρ. 4. Αἱ καταθέσεις τῶν μετόχων ὁρίζονται καθ' ἕκαστον μῆνα εἰς δραχμὰς

4 τέσσαρας
6 ἕξ
8 ὀκτὼ
10 δέκα
12 δώδεκα
14 δεκατέσσαρας

πληρώνονται δὲ εἰς τὸ μετοχικὸν Ταμεῖον ἐπιμελείᾳ τῶν μετόχων καὶ ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς ἐν ἀρχῇ ἑκάστης τριμηνίας κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἑπομένου ἄρθρου.

Διὰ τοὺς ἐκτὸς τῆς πρωτευούσης διαμένοντας μετόχους ἐπιτρέπεται ἡ πληρωμὴ εἰς τὰ ἐπαρχιακὰ Ταμεῖα καὶ τὰ ὑποκαταστήματα τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης, τὰ δὲ ἐκδιδόμενα διὰ τὰς παραδόσεις ταύτας χρηματικὰ γραμμάτια καὶ αἱ ἐπιταγαὶ τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης, ἀποστέλλονται εἰς τὸ μετοχικὸν Ταμεῖον ἐπιμελείᾳ τῶν μετόχων.

Οὐδεμία ἔνστασις περὶ καταθέσεως χρημάτων καὶ μὴ ἐκδόσεως χρηματικοῦ γραμματίου ἢ ἐπιταγῆς λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, ἐπίσης δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ πᾶσα ἄλλη ἔνστασις ὡς πρὸς τὸ μὴ ἐμπρόθεσμον τῶν καταθέσεων.

Ἄρθρ. 5. Αἱ καταθέσεις τῶν μετόχων πληρόνονται κατὰ τριμηνίαν ἐντὸς τοῦ πρώτου μηνὸς αὐτῆς, αἱ δὲ τριμηνίαι ἄρχονται δι' ὅλους ἐν γένει τοὺς μετόχους τὴν 1 Ἰανουαρίου, τὴν 1 Ἀπριλίου, τὴν 1 Ἰουλίου καὶ τὴν 1 Ὀκτωβρίου.

Ἡ καθυστέρησις τῆς ἐγκαίρου πληρωμῆς συνεπάγεται δικαίως τὴν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

διαγραφὴν τοῦ μετόχου ἐκ τοῦ μητρώου τῶν μετόχων, ἄνευ δικαιώματος ἀναλήψεως τῶν καταβληθέντων παρ' αὐτοῦ εἰς τὸ Ταμεῖον ποσῶν, ἅτινα λογίζονται ὡς περιουσία τοῦ Ταμείου.

Ὁ καθυστερήσας μέτοχος δύναται ν' ἀπαλλαγῇ τῆς ἕνεκα καθυστερήσεως διαγραφῆς, ἐὰν μετὰ τῆς τριμηνιαίας καταθέσεως πληρώσῃ ἐντὸς τῶν ἄλλων δύο μηνῶν τῆς αὐτῆς τριμηνίας καὶ ποσὸν ἴσον μὲ τὸ καθυστερηθὲν τῆς τριμηνίας ἐκείνης.

Ἄρθρ. 6. (*) Ἕκαστος μέτοχος ἐγγραφόμενος ὀφείλει νὰ προσδιορίσῃ τὸν ὅρον τῆς καταθέσεώς του.

Ἡ ἅπαξ ὁρισθεῖσα κατάθεσις δὲν δύναται νὰ ἐλαττωθῇ, ἀπ' ἐναντίας δύναται νὰ αὐξηθῇ ἐντὸς τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς. Ἡ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπόλυσις τοῦ μετόχου διακόπτει τὴν τριετῆ προθεσμίαν.

Ὁ αἰτήσας τὴν αὔξησιν τῆς καταθέσεως μέτοχος ὀφείλει ἐντὸς τριῶν μηνῶν νὰ συμπληρώσῃ κατὰ τὸν νέον ὅρον ὅλας τὰς προγενεστέρας καταθέσεις του μετὰ συνθέτου τόκου 8 τοῖς $^0/_0$ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἑκάστης τριμηνίας τῶν προγενεστέρων ἐλασσόνων συνεισφορῶν, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ἔχῃ δικαίωμα περιθάλψεως κατὰ λόγον τῆς αὐξηθείσης καταθέσεως, εἰμὴ ἐὰν μείνῃ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἓν ὁλόκληρον ἔτος συνεχῶς ἢ μὴ ἀπὸ τῆς μεταβολῆς τοῦ ὅρου τῆς καταθέσεως. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἡ περίθαλψις λογίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πρώτου ὅρου, ἄνευ δικαιώματος ἀποζημιώσεως διὰ τὰ περιπλέον καταβληθέντα.

Ἡ μὴ ἐμπρόθεσμος πληρωμὴ τοῦ ὅλου ποσοῦ τῆς αὐξήσεως καὶ τῶν τόκων ἀποστερεῖ τὸν μέτοχον τῶν ὠφελειῶν τοῦ παρόντος ἄρθρου, τὰ δὲ παρ' αὐτοῦ εἰς λ/σμὸν καταβληθέντα μένουσι πρὸς ὄφελος τοῦ ταμείου. Γενομένης ἐνάρξεως τῶν διὰ τὴν αὔξησιν πληρωμῶν δὲν ἐπιτρέπεται ἀνάκλησις τῆς αἰτήσεως.

Ἡ τριετὴς προθεσμία διὰ τοὺς μέχρι τοῦδε μετόχους λογίζεται ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ παρόντος καταστατικοῦ.

Ἄρθρ. 7. Ἕκαστος μέτοχος πληρόνει κατὰ τὴν ἐγγραφήν του ποσὸν ἴσον μὲ τὸ δεκαπλάσιον τῆς μηνιαίας καταθέσεώς του.

Ἐν περιπτώσει αὐξήσεως τῆς μηνιαίας καταθέσεως συμπληροῦται καὶ τὸ δεκαπλάσιον κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6.

Οἱ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1877 ἐγγραφόμενοι μέτοχοι πληρόνουσι κατὰ τὴν ἐγγραφήν των καὶ ἕτερον δεκαπλάσιον λόγῳ προικίσεως τοῦ ταμείου. Ἐν περιπτώσει δὲ αὐξήσεως τῆς μηνιαίας καταθέσεως συμπληροῦται καὶ τὸ δεκαπλάσιον τοῦτο κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6. Ἀνὰ διετίαν ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1879 τὸ ποσὸν τοῦτο τῆς προικίσεως, διὰ τοὺς κατ' αὐτὴν ἐγγραφησομένους μετόχους, προσδιορίζεται παρὰ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν μετόχων, ἐν τῇ κατὰ

(*) Τὸ ἄρθρον 6, ὅρα ἐν σελίδι 446.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὸν Ἰανουάριον συνεδριάσει αὐτῆς, λαμβανομένης ὑπ ὄψιν κατ' εἰσήγησιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, τῆς αὐξήσεως τοῦ ἀθίκτου μετοχικοῦ κεφαλαίου. Οἱ ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς συνεδριάσεως τῆς συνελεύσεως ἐγγραφόμενοι μέτοχοι ὀφείλουσι νὰ συμπληρώσωσιν ἀτόκως τὸ ποσὸν τῆς προικίσεως, ἂν τοῦτο ὁρισθῇ ἀνώτερον τοῦ ἐν τῇ προηγουμένῃ διετίᾳ.

Ἄρθρ. 8. Οἱ κατὰ τὴν ἐγγραφὴν των ἔγγαμοι μέτοχοι καταθέτουσι προσέτι δραχ. 150 λόγῳ γάμου. Τὸ αὐτὸ ποσὸν καταθέτουσι καὶ οἱ μετὰ τὴν ἐγγραφήν των ἐρχόμενοι εἰς γάμου κοινωνίαν, εἴτε ἐν ὑπηρεσίᾳ διατελοῦσι, εἴτε ἐκτὸς ὑπηρεσίας καὶ λαμβάνοντες ἢ μὴ περίθαλψιν.

Οἱ μέχρι τῆς 1 Ἰανουαρίου 1877 ἔγγαμοι μέτοχοι οἱ καταθέσαντες κατὰ τὸ μέχρι τοῦδε ἰσχύον καταστατικὸν δραχ. 100 λόγῳ γάμου, δύνανται νὰ συμπληρώσωσι τὴν κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον κατάθεσιν τῶν δραχ. 150 ἄνευ τόκου μέχρι τῆς πρώτης τριμηνίας τοῦ ἔτους 1878 καὶ ταύτης συμπεριλαμβανομένης.

Οἱ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1877 ἐγγραφησόμενοι ἔγγαμοι μέτοχοι, ὡς καὶ οἱ ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ παρόντος καταστατικοῦ ἐρχόμενοι εἰς γάμον μέτοχοι, ὀφείλουσι πρὸς ταῖς 150 δραχμαῖς νὰ πληρώσωσιν ἐφ' ἅπαξ ὑπὲρ τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου τῶν ἐγγάμων ἑτέρας δραχμὰς ἑκατὸν λόγῳ προικίσεως αὐτοῦ.

Οἱ εἰς δεύτερον γάμον ἐρχόμενοι μέτοχοι καταθέτουσιν ἐκ νέου τὴν ἐκ δραχ. 150 λόγῳ γάμου καταβολήν.

Ἐν περιπτώσει γάμου μετόχου, ἐὰν ἡ σύζυγος τυγχάνῃ νὰ ἦνε ἐπίσης μέτοχος, ἡ κατάθεσις λόγῳ γάμου γίνεται ὑπὸ μόνου τοῦ συζύγου, καὶ αἱ εἰς τὸ μέλλον καταθέσεις τῆς συζύγου παύουσιν, ἐὰν ἔχῃ αὕτη κεκτημένον τὸ τῆς περιθάλψεως δικαίωμα, ἄλλως δύναται, διαμένουσα ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, νὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς καταβολάς της μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ἐλαχίστου ὅρου τῶν ἐτῶν τῆς ὑπηρεσίας τῶν διδόντων δικαίωμα εἰς περίθαλψιν. Τοῦ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι δικαιώματος τῆς περιθάλψεως δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν ἡ σύζυγος, ἢ ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως τοῦ συζύγου πρὸ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ εἰς περίθαλψιν δικαιώματος, ἢ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ ὡς δικαιούχῳ τῶν δικαιωμάτων τοῦ συζύγου της ἀναλογοῦσα εἰς αὐτὴν καὶ τὰ τέκνα περίθαλψις εἶνε μικροτέρα ἐκείνης, ἐφ' ἧς ἐν ἰδίῳ ὀνόματι ἔχει κεκτημένον δικαίωμα.

Ὅσοι ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε μετόχων ἦσαν ἔγγαμοι κατὰ τὴν ἐγγραφήν των ἢ ἦλθον εἰς γάμον μετ' αὐτὴν καὶ παρέλειψαν νὰ καταθέσωσι τὴν ἐν λόγῳ γάμου καταβολήν, δύνανται ἐντὸς δύω μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ παρόντος καταστατικοῦ νὰ καταβάλωσι τὴν ἐν λόγῳ γάμου κατάθεσιν καὶ τὸ ποσὸν τῆς προικίσεως τοῦ εἰδικοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου τῶν ἐγγάμων, λογιζομένης ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 19 ἐξαετίας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καταβολῆς.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἄρθρ. 9. (*) Αἱ ἐν τοῖς ἄρθροις 7 ἐδ. ά. καὶ γ' καὶ 8 ἐδ. ά. γ'. καὶ δ'. καταθέσεις πληρόνονται εἰς τὸ μετοχικὸν ταμεῖον εἰς ἓξ ἴσας τριμηνιαίας δόσεις κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5, λογιζομένης ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς τριμηνίας τῆς ἐγγραφῆς διὰ τὰς τοῦ ἄρθρ. 7 καταθέσεις, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς δὲ τῆς τριμηνίας τῆς ἐγγραφῆς ἡ ἐκείνης καθ' ἣν ἐτελέσθη ὁ γάμος διὰ τὰς τοῦ ἄρθρου 8. Ἐὰν ὁ γάμος ἐτελέσθη μετὰ τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς τριμηνίας, ἡ πρώτη δόσις πληρόνεται ἐντὸς τοῦ ἑπομένου μηνὸς τῆς τελέσεως τοῦ γάμου, ἡ δὲ δευτέρα ἐντὸς τοῦ ἀντιστοιχοῦντος μηνὸς τῆς δευτέρας τριμηνίας, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Ἡ πληρωμὴ τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 7 καὶ 8 καταθέσεων εἶνε ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν μέτοχον, εἴτε διαμείνει εἴτε οὔ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἐφ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα τῶν ἓξ τριμηνιῶν.

Ἡ μὴ ἐμπρόθεσμος πληρωμὴ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 καταθέσεων συνεπάγεται τὴν διαγραφὴν τοῦ μετόχου ἐκ τοῦ μητρώου τῶν μετόχων, τὰ δὲ παρ' αὐτοῦ καταβληθέντα μένουσιν ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ ταμείου.

Ἡ μὴ ἐμπρόθεσμος πληρωμὴ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 ἐδ. ά. καὶ γ'. καταθέσεων ἀποκλείει τὸν μέτοχον τῆς προσθέτου περιθάλψεως, τὴν δὲ χήραν καὶ τὰ ὀρφανὰ τοῦ δικαιώματος τῆς περιθάλψεως. Ἐπίσης ἀποκλείει τοῦ δικαιώματος τῆς περιθάλψεως τὴν ἐκ δευτέρου γάμου χήραν καὶ τὰ ἐκ τοῦ γάμου τούτου ὀρφανὰ ἡ ἐμπρόθεσμος πληρωμὴ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 ἐδ. δ'. καταθέσεων, διατηρουμένων τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐκ τοῦ πρώτου γάμου ὀρφανῶν. Τὰ εἰς λογαριασμὸν τῶν καταθέσεων τούτων καταβληθέντα μένουσι πρὸς ὄφελος τοῦ Μετοχικοῦ ταμείου.

Τῶν συνεπειῶν τῶν δύω προηγουμένων ἐδαφίων δύναται νὰ ἀπαλλαγῇ ὁ μέτοχος, ἐὰν πληρώσῃ εἰς τὸ Μετοχικὸν ταμεῖον ἐντὸς τῶν ἀμέσως ἑπομένων δύω μηνῶν τῆς αὐτῆς τριμηνίας πρὸς τῇ καθυστερηθείσῃ δόσει τοῦ δεκαπλασίου ἢ τοῦ γάμου καὶ ποσὸν ἴσον αὐτῆς.

Ἄρθρον 10. Αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 8 καταθέσεις τῶν ἐγγάμων ἀποτελοῦσιν ἴδια κεφάλαια τῶν καταθετῶν, ἀποκλειστικῶς εἰς αὐτοὺς καὶ τὰς οἰκογενείας αὐτῶν ἀνήκοντα κατὰ τὰ κατωτέρω ὁρισθησόμενα.

Ἄρθρον 11. (**) Ὁπωσδήποτε ἀπομακρυνθεὶς τῆς ὑπηρεσίας μέτοχος λογίζει ὡς πραγματικὸν χρόνον ὑπηρεσίας τὴν τριμηνίαν καθ' ἣν ἀπεμακρύνθη, ἐὰν πρὸ τῆς ἀπομακρύνσεως εἶχε πληρωμένην τὴν κεκανονισμένην κατάθεσιν. Ἐὰν ἡ ἀπομάκρυνσις λάβῃ χώραν ἐντὸς τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς τριμηνίας καὶ πρὸ τῆς πληρωμῆς τῆς δι' αὐτὴν καταθέσεως, ἡ τριμηνία δὲν λογίζεται ὑπὲρ τοῦ μετόχου.

Ὁ ἀπομακρυνθεὶς τῆς ὑπηρεσίας μέτοχος, λαμβάνων ἢ μὴ περί-

(*) Τοῦ ἄρθρου 9 ἐτροποποιήθησαν αἱ δύο πρῶται παράγραφοι, ὅρα σελίδα 446.
(**) Αἱ παράγραφοι γ'. καὶ ε'. τοῦ ἄρθρου 11 ἐτροποποιήθησαν, ὅρα σελίδα 447.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

θαλψιν, ἐπανερχόμενος εἰς αὐτὴν ὀφείλει νὰ ἐξακολουθῇ τὴν ὡρισμένην κατάθεσίν του ἐπὶ ποινῇ ἀπωλείας τῶν δικαιωμάτων του κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5. Κατ' ἐξαίρεσιν δὲ διὰ τὴν τριμηνίαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐπανῆλθεν ὁ μέτοχος, πληρόνει οὐχὶ ὁλόκληρον τριμηνιαίαν κατάθεσιν, ἀλλὰ τὸ ἐξ αὐτῆς ἀναλογοῦν ποσὸν εἰς τὰς ἡμέρας τὰς ἀπὸ τῆς ἐπανόδου του μέχρι τῆς λήξεως τῆς τριμηνίας. Ἐὰν ἡ πληρωμὴ αὕτη γίνῃ ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος, τὸ ποσὸν τῶν ἡμερῶν λογίζεται ὡς ὑπηρεσία ὑπὲρ τοῦ μετόχου, ἄλλως οὔτε ἀπαίτησις καταβολῆς γίνεται, οὔτε τὸ χρονικὸν διάστημα λογίζεται εἰς τὰς τοῦ μετόχου ὑπηρεσίας.

Εἰς τοὺς διορισμοὺς ἐν ταῖς περιπτώσεσι τοῦ ἄρθρου τούτου λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ πρωτόκολλον τῆς ὁρκοδοσίας, εἰς δὲ τὰς παύσεις ἡ ἡμερομηνία τῶν ἐγγράφων, ἐὰν τὸ μεταξὺ τῆς ἡμερομηνίας τοῦ ἐγγράφου καὶ τῆς ἀπομακρύνσεως χρονικὸν διάστημα ἦνε ἔλαττον τῶν 15 ἡμερῶν, ἄλλως πρέπει ν' ἀποδειχθῇ ἐπισήμως ἡ ἡμερομηνία τῆς ἐπιδόσεως, ὅτι ἰσχύει ἡ τελευταία αὕτη ἡμερομηνία.

Δὲν δύναται ὅμως ὁ ἐπανερχόμενος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μέτοχος νὰ ἐπαναλάβῃ τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἐν ὑπηρεσίᾳ μετόχου, ἂν διωρίσθη εἰς θέσιν κατὰ δύο βαθμοὺς κατωτέραν ἐκείνης ἣν κατεῖχε κατὰ τὴν τελευταίαν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπομάκρυνσίν του, εἰμὴ μετὰ πραγματικὴν ὑπηρεσίαν ἑνὸς ἔτους ἐν τῇ κατωτέρᾳ ταύτῃ θέσει.

Ἐὰν ὅμως μέτοχος ἐπανερχόμενος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν διορισθῇ εἰς θέσιν συμβουλαιογράφου, δικαστικοῦ ὑπογραμματέως ἢ ὑπαλλήλου τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης, ἐφαρμόζονται τὰ ἐν τοῖς ἐδαφ. 4, 6 καὶ 7 τοῦ ἄρθρου 2 ὁριζόμενα.

Ὁ χρόνος τῆς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ διαμονῆς τοῦ ὑπαλλήλου μετὰ τὴν πρὸς αὐτὸν κοινοποίησιν τῆς ἀπολύσεως ἢ τῆς παραδοχῆς τῆς παραιτήσεώς του, πλέον τῆς τριμηνίας δι' ἣν ἐπλήρωσε τὴν κατάθεσίν του, λογίζεται ὡς χρόνος ὑπηρεσίας ὑπὲρ τοῦ μετόχου, οὔτε ὑπόχρεως θεωρεῖται οὗτος εἰς τὴν καταβολὴν καταθέσεων διὰ τὴν μετὰ τὴν κοινοποίησιν ἀρχομένην τριμηνίαν.

Ἄρθρ. 12. (*) Μέτοχος ἐπανερχόμενος ἐν ὑπηρεσίᾳ ὀφείλει νὰ ἀποστείλῃ εἰς τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον δι' ἀναφορᾶς του μετὰ τοῦ διορισμοῦ του καὶ ἐπίσημον ἀντίγραφον τοῦ πρωτοκόλλου τῆς ὁρκοδοσίας του ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ ταύτης.

Μέτοχος μετατιθέμενος ἢ προβιβαζόμενος ὀφείλει νὰ ἀποστείλῃ εἰς τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον δι' ἀναφορᾶς του, ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτὸν κοινοποιήσεως τοῦ ἐγγράφου μεταθέσεως ἢ προβιβασμοῦ, ἀντίγραφον τοῦ ἐγγράφου τούτου.

Μέτοχος ὁπωσδήποτε ἀπομακρυνόμενος τῆς ὑπηρεσίας ὀφείλει ἐν-

(*) Αἱ δύο πρῶται παράγραφοι τοῦ ἄρθρου 12 ἐτροποποιήθησαν, ὅρα σελίδα 447.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὸς δεκαπέντε ἡμερῶν, ἀφ' ἧς λάβῃ γνῶσιν τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀπομακρύνσεώς του, νὰ ἀποστείλῃ εἰς τὸ συμβούλιον δι' ἀναφορᾶς του ἀντίγραφον τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀπολύσεως ἢ τῆς παραδοχῆς τῆς παραιτήσεώς του, καὶ ἔγγραφον ἐπίσημον τοῦ διαδόχου του ἢ τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς (ἐὰν δὲν ἦτο ὁ ἴδιος προϊστάμενος) περὶ τῆς ἡμέρας τῆς ἀπομακρύνσεώς του.

Τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀναφερόμενα ἀντίγραφα πρέπει νὰ ἦνε ἐπικυρωμένα ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς διὰ τοὺς ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, ὑπὸ τῆς προξενικῆς δὲ ἀρχῆς διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.

Διὰ τὴν παράλειψιν τῆς ἐμπροθέσμου ἀποστολῆς τῶν ἀντιγράφων τούτων ἐπιβάλλεται ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου πρόστιμον δρχ. 5 ἕως 15 εἰς τὸν ἀμελήσαντα μέτοχον πρὸς ὄφελος τοῦ μετοχικοῦ ταμείου.

Αἱ περὶ ἐπιβολῆς προστίμων ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου ἐκτελοῦνται ἀμέσως καὶ εἰσὶν ἀνέκκλητοι.

Ἡ μὴ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως καταβολὴ τοῦ προστίμου καὶ ἀποστολὴ τῶν ἐλλειπόντων ἐγγράφων συνεπάγεται τὴν διαγραφὴν τοῦ μετόχου.

Ἄρθρ. 13. (*) Μέτοχος ἀπομακρυνθεὶς ὁπωσδήποτε τῆς ὑπηρεσίας, μὴ γνωστοποιήσας τοῦτο εἰς τὸ Συμβούλιον καὶ ἐξακολουθῶν νὰ πληρώνῃ τὰς καταθέσεις του, ἔστω καὶ ἐπὶ μίαν τριμηνίαν, διαγράφεται τοῦ μητρώου τῶν μετόχων, ἐν οἱᾳδήποτε ἐποχῇ ἤθελεν ἀνακαλυφθῇ ἡ ἀπάτη, τὰ δὲ ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς του καταβληθέντα χρήματα μένουσι πρὸς ὄφελος τοῦ μετοχικοῦ ταμείου ἄνευ δικαιώματος εἰς οἱανδήποτε ἀποζημίωσιν.

Ἐὰν ὁ οὕτω φωραθεὶς λαμβάνῃ ἢ ἔλαβε περίθαλψιν, ἡ μὲν περίθαλψις παύει, διὰ δὲ τὰ πληρωθέντα αὐτῷ κινεῖται ἀγωγὴ ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων περὶ ἐπιστροφῆς μετὰ τῶν τόκων.

Ἄρθρ. 14. (**) Μέτοχος ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ἐρχόμενος εἰς γάμον μετὰ τὴν ἐγγραφήν του, ὀφείλει νὰ ἀναγγείλῃ εἰς τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον ἐγγράφως καὶ ἐπὶ ἀποδείξει τὸ ὄνομα τῆς συζύγου, ἢ τοῦ συζύγου, τὴν ἡμέραν τῆς τελέσεως τοῦ γάμου, συναποστέλλων πιστοποιητικὸν τοῦ τὸν γάμον τελέσαντος ἱερέως ἐπικυρωμένον ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἐπισκοπῆς.

Μέτοχος ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἀποκτῶν τέκνον ὀφείλει ἐπίσης ν' ἀναγγείλῃ εἰς τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον ἐπὶ ἀποδείξει τὸ ὄνομα τοῦ τέκνου καὶ τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεώς του, προσάγων πιστοποιητικὸν τοῦ τὴν βάπτισιν τελέσαντος ἱερέως.

Τὰ ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἀναφερόμενα πιστοποιητικὰ στέλλονται εἰς τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον, τὰ μὲν περὶ γάμου ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ

(*) Εἰς τὸ ἄρθρον 13 προσετέθη ἐν τέλει μία παράγραφος, ὅρα σελ. 447.
(**) Τοῦ ἄρθρου 14 ἡ γ'. παράγραφος ἐτροποποιήθη, ὅρα σελίδα. 447—48.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῆς τελέσεως αὐτοῦ, τὰ δὲ περὶ τέκνων ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς βαπτίσεως.

Ἡ παράλειψις τῆς ἐμπροθέσμου κατὰ τὰ ἀνωτέρω γνωστοποιήσεως τοῦ γάμου ἀποκλείει τὸν μέτοχον τοῦ δικαιώματος τῆς ἕνεκα γάμου καταθέσεως καὶ τῆς ἐκ ταύτης προσθέτου περιθάλψεως, θεωρουμένου τούτου ἀγάμου.

Ἡ παράλειψις τῆς ἐμπροθέσμου γνωστοποιήσεως τῆς βαπτίσεως τέκνου ἀποκλείει τοῦτο τοῦ δικαιώματος τῆς περιθάλψεως.

Ἄρθρ. 15. Τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον ἐγγράφει εἰς τὸ βιβλίον τῶν μερίδων τῶν μετόχων τὰς εἰς τὴν οἰκογένειαν ἑκάστου μετόχου ἐπερχομένας μεταβολὰς κατὰ τὰ προηγούμενα ἄρθρα, καὶ αἱ μεταβολαὶ αὗται ἐμφαίνονται εἰς τὸν κατ' ἔτος δημοσιευόμενον ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν μετόχων.

Ἕκαστος μέτοχος λαμβάνων κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 44 τὸ φυλλάδιον τῆς ἐτησίας λογοδοσίας τοῦ Συμβουλίου καὶ ἐξετάζων ἰδίως τὴν ἀποβλέπουσαν αὐτὸν μερίδα τῶν καταθέσεών του καὶ τῶν εἰς τὴν οἰκογένειάν του ἐπελθουσῶν μεταβολῶν, ὀφείλει ν' ἀναγγείλῃ εἰς τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον τὸ τυχὸν παρεισφρῆσαν λάθος πρὸς διόρθωσιν τοῦ μητρώου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Δικαιώματα μετόχου καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 16. Ἡ ἀπονομὴ περιθάλψεων ἄρχεται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1874. Τὸ κατ' ἔτος διανεμητέον ποσὸν ἀποτελοῦσι τὰ ἐτήσια ἔσοδα τοῦ προηγουμένου ἔτους ἀφαιρέσει :

1) Τῶν πρὸς αὔξησιν τῶν καταθέσεων μεταβολῶν μετὰ τῶν τόκων αὐτῶν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 6.

β) Τοῦ δεκαπλασίου τῶν καταθέσεων καὶ τῶν λόγῳ προικίσεως τοῦ μετοχικοῦ Ταμείου καταθέσεων μετὰ τῶν τόκων αὐτῶν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 7.

γ) Τῶν καταθέσεων λόγῳ γάμου καὶ λόγῳ προικίσεως του ἀποθεματ. κεφαλαίου τῶν ἐγγάμων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 8.

δ) Τοῦ ἐκ τῆς ἀγορᾶς χρεωγράφων προκύπτοντος ὀφέλους τοῦ προερχομένου ἐκ τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῆς ἀγοραίας καὶ τῆς ὀνομαστικῆς αὐτῶν ἀξίας.

Ἄρθρ. 17. Τὸ εἰς περίθαλψιν δικαίωμα ἄρχεται διὰ μὲν τοὺς μέχρι τέλους τοῦ 1876 ἐγγραφέντας μετόχους μετὰ ἓξ ἐτῶν ὑπηρεσίαν συνεχῆ ἢ μή, διὰ δὲ τοὺς ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1877 ἐγγραφησομένους μετὰ ὀκτὼ ἐτῶν ὑπηρεσίαν συνεχῆ ἢ μή, λογιζομένης τῆς ὑπηρεσίας κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐγγραφῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 5.

Τὸ ἔτος λογίζεται πλῆρες ἐκ 12 μηνῶν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἄρθρ. 18. (*) Ἡ περίθαλψις δρίζεται κατὰ μῆνα.

1) Διὰ τοὺς μέχρι τέλους 1876 ἐγγραφέντας μετόχους·

α) Μετὰ ἕξαετῆ ὑπηρεσίαν εἰς τὸ τετραπλάσιον τῆς μηνιαίας καταθέσεως.

β) Μετὰ ὀκταετῆ εἰς τὸ ἑξαπλάσιον τῆς μηνιαίας καταθέσεως.

γ) Μετὰ δεκαετῆ εἰς τὸ ὀκταπλάσιον τῆς μηνιαίας καταθέσεως.

δ) Μετὰ δωδεκαετῆ ὑπηρεσίαν ἢ καὶ ἐπέκεινα εἰς τὸ δεκαπλάσιον τῆς μηνιαίας καταθέσεως.

2) Διὰ τοὺς ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1877 καὶ ἐφεξῆς ἐγγραφησομένους

α) Μετὰ ὀκταετῆ ὑπηρεσίαν εἰς τὸ ὀκταπλάσιον τῆς μηνιαίας καταθέσεως.

β) Μετὰ δεκαετῆ εἰς τὸ ἑξαπλάσιον.

γ) Μετὰ δωδεκαετῆ εἰς τὸ ὀκταπλάσιον.

δ) Μετὰ δεκατετραετῆ καὶ ἐπέκεινα εἰς τὸ δεκαπλάσιον.

Ἄρθρ. 19. Οἱ ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας ἀπομακρυνόμενοι ἔγγαμοι μέτοχοι οἱ πληρώσαντες τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 δριζομένας καταθέσεις καὶ ἔχοντες κεκτημένον τὸ τῆς περιθάλψεως δικαίωμα, ὡς καὶ οἱ ἐρχόμενοι εἰς γάμον, ἐνῷ διατελοῦσιν ὑπὸ περίθαλψιν, λαμβάνουσιν ἄνευ διακρίσεως τῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 18 ἐτῶν ὑπηρεσίας, πρὸς τῇ κανονικῇ κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον περιθάλψει καὶ πρόσθετον ἐκ δρχ. 18 κατὰ μῆνα, ἐὰν παρῆλθον ἓξ τοὐλάχιστον πραγματικὰ ἔτη ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς τελέσεως τοῦ γάμου.

Οἱ μέχρι τέλους τοῦ 1876 ἔγγαμοι μέτοχοι, οἱ καταθέσαντες δρ. 100 καὶ μὴ ἐπωφεληθέντες τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8, § β'. ἀπομακρυνόμενοι τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἔχοντες κεκτημένον τὸ τῆς περιθάλψεως δικαίωμα λαμβάνουσιν ἀντὶ 18 μόνον 12 δραχμάς, οἱ δὲ ἐπωφεληθέντες αὐτῆς λαμβάνουσι δραχμὰς μὲν 12 μέχρι τῆς συμπληρώσεως ἔτους ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καταθέσεως τῶν προσθέτων δραχ. 50, δραχμὰς δὲ 18 ἀπὸ τῆς ἑπομένης μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἔτους τριμηνίας.

Ἡ λόγῳ γάμου πρόσθετος περίθαλψις δύναται νὰ μεταβιβασθῇ εἰς τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα τοῦ δικαιούχου μετόχου, παραιτουμένου ταύτης ἐγγράφως ἐν τῇ περὶ ἀπονομῆς πρὸς αὐτὸν περιθάλψεως αἰτήσει του.

Ἡ μεταβιβαζομένη πρόσθετος περίθαλψις δίδοται μετὰ τὸν θάνατον τοῦ δικαιούχου μετόχου εἰς τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα ἐπὶ τόσον χρονικὸν διάστημα, ἐφ' ὅσον ὁ παραιτηθεὶς ἐδικαιοῦτο νὰ λαμβάνῃ ταύτην μετὰ τῆς πληρωθείσης αὐτῷ κανονικῆς περιθάλψεως. Ἅπαξ γενομένης ὡς ἀνωτέρω τῆς παραιτήσεως δὲν δύναται αὕτη ν' ἀνακληθῇ.

Ἄρθρ. 20. (**) Αἱ περιθάλψεις τῶν ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας ἀπομακρυνο-

---

(*) Ἐν τέλει τοῦ 18 ἄρθρου προσετέθησαν 2 παράγραφοι, ὅρα σελίδα 448.

(**) Τοῦ ἄρθρου 20 ἡ δευτέρα παράγραφος ἐτροποποιήθη, ὅρα σελίδα 448.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μένων ὑπαλλήλων ἄρχονται ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ὑπὲρ αὐτῶν εἰς τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας λογισθείσης τριμηνίας· ἂν δὲ ἡ λῆξις τῆς τριμηνίας προηγεῖται τῆς ἀπομακρύνσεως (ἄρθρ. 11, § α), ἢ ὁ αἰτῶν ἔχῃ συμπεπληρωμένην ὑπηρεσίαν δίδουσαν δικαίωμα εἰς τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς περιθάλψεως κατὰ λόγον τῆς καταθέσεώς του, ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν περιῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ συμβουλίου τοῦ μετοχικοῦ ταμείου ἡ περὶ ἀπονομῆς περιθάλψεως ἔγγραφος αἴτησίς του, συνοδευμένη μὲ ἐπίσημον ἀντίγραφον τοῦ ἐγγράφου, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐπραγματοποιήθη ἡ ἀπομάκρυνσις.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἐδ. ς' τοῦ ἄρθρ. 11 ἡ περίθαλψις ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐπιούσης τῆς παύσεως τῆς μισθοδοσίας, ἐὰν ἐμπροθέσμως ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Συμβούλιον ἡ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπομάκρυνσις. Ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως εἰς τὴν ἀποστολὴν τῶν διαγεγραμμένων διὰ τῶν σχετικῶν ἄρθρ. τοῦ παρόντος καταστατικοῦ δικαιολογητικῶν ἐγγράφων μετὰ τῆς ἀπονομῆς περιθάλψεως αἰτήσεως, ὡς ἔναρξις πληρωμῆς θεωρεῖται ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν συμπεπληρωμένα παρῆλθον τὰ ἔγγραφα εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ συμβουλίου.

Ἄρθρ. 21. (*) Ἡ περίθαλψις διακόπτεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ παρακολουθοῦντος τὴν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐπάνοδον τοῦ λαμβάνοντος τοιαύτην.

Ἐὰν ἡ τριμηνιαία περίθαλψις ἐπληρώθη πρὸ τῆς ἐπανόδου, τὸ περιπλέον ποσὸν ἐπιστρέφεται εἰς τὸ ταμεῖον ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐπανόδου τῆς πρὸς τοῦτο προσκλήσεως τοῦ μετοχικοῦ ταμείου.

Ἡ πέραν τῶν δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς προσκλήσεως καθυστέρησις τῆς ἐπιστροφῆς συνεπάγεται αὐτοδικαίως τὴν διαγραφὴν τοῦ μετόχου ἐκ τοῦ μητρώου τῶν μετόχων.

Ἄρθρ. 22. Τὸ πρὸς περίθαλψιν δικαίωμα τῶν ἐγγάμων μετόχων μεταβαίνει εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ἀνήλικα ὀρφανὰ τῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ ἀποβιούντων μετόχων τῶν ἐχόντων κεκτημένον τὸ τῆς περιθάλψεως δικαίωμα, ὡς καὶ εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ἀνήλικα ὀρφανὰ τῶν ὑπὸ περίθαλψιν μετόχων, ἐὰν ὁ γάμος ἐτελέσθη ἓξ τοὐλάχιστον μῆνας πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀποβιώσεως τοῦ μετόχου, ἀνήκει δὲ εἰς τὴν οἰκογένειαν ἐξ ἴσου εἰς ἕκαστον τῶν μελῶν αὐτῆς

Τὸ πρὸς περίθαλψιν κεκτημένον δικαίωμα τῶν ἀγάμων μεταβαίνει εἰς τὴν χήραν μητέρα, ἢ τὴν ἄνευ ἀποκαταστάσεως ὀρφανὴν ἀδελφὴν ἢ ἀδελφὰς τοῦ ἀποβιώσαντος ἐν ὑπηρεσίᾳ ἢ ὑπὸ περίθαλψιν μετόχου.

Συγχώνευσις δύω περιθάλψεων ἐκ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου εἰς τὸ αὐτὸ ἢ τὰ αὐτὰ πρόσωπα δὲν ἐπιτρέπεται.

Ἄρθρον 23. Τὴν οἰκογένειαν ἀποτελεῖ ἡ χήρα εἴτε ἔχει τέκνα, εἴτε οὔ.

Ἐὰν ἡ σύζυγος προαπεβίωσε τοῦ ἀνδρὸς ἢ ἀποβιώσῃ ἐν χηρείᾳ

(*) Τὸ ἄρθρον 21 ἐτροποποιήθη, ὅρα σελίδα 448.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

διατελοῦσα, τὰ ὀρφανὰ τέκνα ὅσα καὶ ἂν ὦσιν ἀποτελοῦσιν οἰκογένειαν. Τὸ ποσὸν τῆς περιθάλψεως μένει πάντοτε τὸ αὐτὸ ὅσα καὶ ἂν ὦσι τὰ δικαιούμενα πρόσωπα.

Τὰ θετὰ τέκνα ἀποκλείονται τοῦ δικαιώματος τῆς περιθάλψεως.

Ἄρθρ. 24. Αἱ περιθάλψεις τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 22 κατονομαζομένων δικαιούχων ὁρίζονται εἰς τὸ ἥμισυ τῆς περιθάλψεως, ἣν ἐλάμβανεν ἢ εἶχε δικαίωμα νὰ λάβῃ ὁ ἀποβιώσας μέτοχος.

Εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἐγγάμων μετόχων ἀποδίδεται ἅμα τῇ εἰς τὸ διοικητικὸν συμβούλιον γνωστοποιήσει τῆς ἀποβιώσεως τοῦ συζύγου ἢ πατρὸς ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 8, § ά λογῳ γάμου κατάθεσις, ἐὰν παρῆλθον ἓξ πραγματικοὶ μῆνες ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς τελέσεως τοῦ γάμου μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἀποβιώσεως· ἄλλως τὸ ποσὸν τῆς καταθέσεως μένει πρὸς ὄφελος τοῦ μετοχικοῦ Ταμείου.

Εἰς τὴν χήραν μετ' ἀνηλίκων ὀρφανῶν καὶ εἰς τὰ ἄνευ μητρὸς ὀρφανὰ ἀποβιώσαντος μετόχου πρὸ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ τῆς περιθάλψεως δικαιώματος ἀποδίδεται καὶ τὸ τρίτον τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 4 καταθέσεων τοῦ ἀποβιώσαντος. Τὸ τρίτον τῶν καταθέσεων ἀποδίδεται καὶ εἰς τὴν μητέρα ἢ τὰς ἀγάμους ἀδελφὰς ἀγάμων μετόχων ἀποβιωσάντων πρὸ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ πρὸς περίθαλψιν δικαιώματος.

Εἰς τὴν χήραν καὶ τὰ ὀρφανὰ ἀποβιώσαντος μετόχου πρὸ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ τῆς περιθάλψεως δικαιώματος δίδεται ἐφάπαξ, ἀσχέτως τοῦ χρόνου τῆς τελέσεως τοῦ γάμου, καὶ βοήθεια δραχ. 100.

Προαποβιωσάσης τῆς συζύγου καὶ μὴ ὑπαρχόντων τέκνων, ἡ κατάθεσις τοῦ γάμου μένει πρὸς ὄφελος τοῦ μετοχικοῦ Ταμείου.

Ἄρθρ. 25. Ἡ περίθαλψις τῶν χηρῶν εἶνε ἰσόβιος, παύει δὲ ἅμα ἡ χήρα ἔλθῃ εἰς νέον γάμον.

Ἡ περίθαλψις τῶν ἀρρένων ἐξακολουθεῖ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18 ἔτους τῆς ἡλικίας των, ἡ δὲ τῶν θηλέων μέχρι τῆς ἀποκαταστάσεώς των.

Ἄρθρ. 26. Αἱ περιθάλψεις τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν καὶ λοιπῶν ἐν τῷ ἄρθρ. 22 δικαιούχων ἄρχονται ι:

Ἐὰν ὁ σύζυγος ἢ πατὴρ ἢ μήτηρ, υἱὸς ἢ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ ἀπεβίωσεν ἐν ὑπηρεσίᾳ ἔχων συμπεπληρωμένα τὰ ἔτη, τὰ παρέχοντα δικαίωμα εἰς περίθαλψιν, ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνός, καθ' ὃν ἐπῆλθεν ὁ θάνατος. Ἐὰν ὁ σύζυγος ἢ πατὴρ ἢ μήτηρ, υἱὸς ἢ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ ἀπεβίωσεν ἐν ὑπηρεσίᾳ ἐντὸς τῆς τελευταίας τριμηνίας, μετὰ τῆς ὁποίας συμπληροῦνται τὰ ἔτη, τὰ παρέχοντα δικαίωμα πρὸς περίθαλψιν, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς μετὰ θάνατον τριμηνίας.

Ἐὰν ὁ σύζυγος ἢ πατὴρ ἢ μήτηρ, υἱὸς ἢ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ ἀπεβίωσε διατελῶν ὑπὸ περίθαλψιν, ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς εἰς τὸν ἀποβιώσαντα πληρωθείσης περιθάλψεως· ἡ εἰς τὸν ἀποβιώσαντα ἀνήκουσα καὶ μὴ πληρωθεῖσα τυχὸν τριμηνιαία περίθαλψις ἀποδίδεται ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἰς τοὺς αὐτοὺς δικαιούχους.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄

Πόροι τοῦ ταμείου, διαίρεσις καὶ διάθεσις τῆς περιουσίας αὐτοῦ.

Πόροι τοῦ μετοχικοῦ Ταμείου εἶνε·

α) Αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 καταθέσεις.

β) Αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 καταθέσεις τοῦ τόκου.

γ) Αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 ἐφάπαξ καταθέσεις καὶ τόκοι.

δ) Αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 8 καταθέσεις τῶν ἐγγάμων.

ε) Τὰ τυχὸν κληροδοτήματα καὶ αἱ δωρεαί.

ς΄) Τὰ τυχαῖα ἔσοδα ἐκ παραβάσεων τῶν διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ καὶ ἄλλα.

ζ) Οἱ τόκοι τῶν κεφαλαίων καὶ ἡ πρόσοδος τῶν ἀκινήτων τοῦ ταμείου κτημάτων.

η) Αἱ ἐξ ἄλλων ἐπιχειρήσεων, ὑπὸ τῆς γενικῆς Συνελεύσεως τῶν μετόχων ἐπιτραπησομένων, ὠφέλειαι.

Ἄρθρ. 28. (*) Ἡ ἐν γένει περιουσία τοῦ μετοχικοῦ ταμείου διακρίνεται ἐν τοῖς λογιστικοῖς βιβλίοις καὶ τοῖς ἀπολογισμοῖς ὑπὸ τὰς ἑξῆς πέντε γενικὰς μερίδας.

Α΄. *Γενικὸν μετοχικὸν κεφάλαιον* περιλαμβάνον

α) Τὰ μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1876 καταλογισθέντα εἰς αὐτὸ ἔσοδα.

β) Τὰς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1877 καταθέσεις πρὸς αὔξησιν τῶν προγενεστέρων τριμηνιαίων καταθέσεων καὶ τοὺς τόκους αὐτῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6.

γ) Τὰς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1877 κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 διαφόρους καταθέσεις τῶν κατὰ πρῶτον ἐγγραφησομένων μετόχων καὶ τοὺς τόκους ἐπὶ τῶν αὐξήσεων τῶν καταθέσεων.

δ) Τὸ εἰκοστημόριον τοῦ κατ' ἔτος ἀπὸ τοῦ 1877 διανεμητέου ποσοῦ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 29.

Τὸ γενικὸν μετοχικὸν κεφάλαιον ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐλαττοῦται.

Β΄. *Γενικὸν ἀποθεματικὸν κεφάλαιον* περιλαμβάνον

α) Τὰ μέχρι τέλους 1876 καταλογισθέντα εἰς αὐτὸ ἔσοδα.

β) Τὸ εἰκοστημόριον τοῦ κατ' ἔτος ἀπὸ τοῦ 1877 διανεμητέου ποσοῦ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 29.

γ) Τὸ ἐκ τῶν διαθετέων κατ' ἔτος διὰ περιθάλψεις 16 εἰκοστημορίων τυχὸν περίσσευμα κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 29 καὶ 31.

Γ΄. *Καταθέσεις ἐγγάμων* περιλαμβάνουσαι τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 8 ἐκ δραχ. 150 καὶ 50 καταθέσεις τῶν ἐγγάμων

Δ΄. *Εἰδικὸν ἀποθεματικὸν κεφάλαιον τῶν ἐγγάμων* περιλαμβάνον

α) Τὰ μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1876 καταλογισθέντα εἰς αὐτὸ ἔξοδα.

(*) Τὸ ἄρθρον 28 ἐτροποποιήθη διὰ τῆς προσθήκης εἰς τὸ ά. μέρος ἑνὸς ἐδαφίου καὶ τροποποιήσεως εἰς τὸ δ΄ τοῦ ἐδαφίου ε΄., ὅρα σελ. 449.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

β) Τὰς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1877 καταθέσεις λόγῳ προικίσεως ἀποθεματικοῦ τούτου κεφαλαίου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 ἐδαφ. γ'.

γ) Τὴν λόγῳ γάμου πρώτην κατάθεσιν τῶν μετόχων ὅσοι ἦλθον εἰς δεύτερον γάμον καὶ κατέθεσαν ἐκ νέου τὰς δραχ. 150 κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8.

δ) Τὰς λόγῳ γάμου καταθέσεις τῶν ἀποβιούντων μετόχων πρὸ τῆς συμπληρώσεως ἑξαμηνίας ἀπὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 24 § β'.

ε) Τὰς λόγῳ γάμου καταθέσεις μετόχων ἀποβιούντων ἄνευ τέκνων, προαποβιωσάσης τῆς συζύγου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 24 § έ.

ς) Τὰ δύο εἰκοστημόρια τοῦ κατ' ἔτος ἀπὸ τοῦ 1877 διανεμητέου ποσοῦ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 29.

Ε'. Διαθετέον κεφάλαιον διὰ περιθάλψεις περιλαμβάνον τὰ $^{16}/_{20}$ τοῦ κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου π. ε ὁλικοῦ ποσοῦ τῶν ἐσόδων κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 29.

Ἐν ταῖς περιπτώσεσι τῶν ἐδαφίων γ'. δ'. καὶ έ. τῆς § Δ'. τοῦ παρόντος ἄρθρου, αἱ λόγῳ γάμου καταθέσεις ἀφαιροῦνται ἐκ τῆς γενικῆς μερίδος «*Καταθέσεις ἐγγάμων*».

Ἄρθρ. 29. Τὸ κατ' ἔτος διανεμητέον κατὰ τὸ ἄρθρον 16 ποσὸν διαιρεῖται εἰς 20 εἰκοστημόρια καταλογιζόμενα ὡς ἑξῆς·

α) Δεκαὲξ εἰκοστημόρια εἰς κεφάλαιον διαθετέον διὰ περιθάλψεις τοῦ ἐπιόντος ἔτους.

β') Ἓν εἰκοστημόριον εἰς τὸ γενικὸν ἀποθεματικὸν κεφάλαιον.

γ') Δύο εἰκοστημόρια εἰς τὸ εἰδικὸν ἀποθεματικὸν κεφάλαιον τῶν ἐγγάμων.

δ') Ἓν εἰκοστημόριον εἰς τὸ γενικὸν μετοχικὸν κεφάλαιον.

Ἄρθρ. 30. Ἐκ τῶν 16 εἰκοστημορίων τῶν ἀποτελούντων τὸ διαθετέον κεφάλαιον διὰ περιθάλψεις τοῦ ἐπιόντος ἔτους πληρόνονται.

α) Αἱ περιθάλψεις τῶν κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου ὑπὸ περίθαλψιν διατελούντων μετόχων ὡς καὶ τῶν αἰτησαμένων ταύτην πρὸ τῆς συντάξεως τοῦ ἐτησίου λογαριασμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους.

β'. Αἱ περιθάλψεις τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 22 ἀναφερομένων δικαιούχων τῶν ὑπὸ περίθαλψιν διατελούντων κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου ὡς καὶ τῶν αἰτησαμένων ταύτην πρὸ τῆς συντάξεως τοῦ ἀπολογισμοῦ.

γ) Αἱ περιθάλψεις τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, τῶν χηρῶν μητέρων καὶ τῶν μὴ ἀποκατεστημένων ἀδελφῶν τῶν ὑπὸ περίθαλψιν διατελούντων κατὰ τὴν § α τοῦ παρόντος ἄρθρου μετόχων, τῶν ἀποβιούντων ἐντὸς τοῦ ἔτους δι' ὃ ὡρίσθη τὸ διαθετέον κεφάλαιον.

Ἄρθρον 31. Ἐὰν τὸ διαθετέον ποσὸν μετὰ τὴν πληρωμὴν τῶν περιθάλψεων καταλείπῃ περίσσευμα. τὸ περίσσευμα τοῦτο μεταφέρεται εἰς τὸ Γενικὸν ἀποθεματικὸν κεφάλαιον.

Ἐὰν τὸ διαθετέον ποσὸν δὲν ἐπαρκῇ γίνεται ἔκπτωσις εἰς τὰς πληρωτέας περιθάλψεις κατ' ἀναλογίαν τοῦ ποσοῦ αὐτῶν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Τοῦτο δὲ γίνεται γνωστὸν εἰς τὴν κατὰ τὸν Ἰανουάριον γενικὴν τῶν μετόχων Συνέλευσιν διὰ τῆς λογοδοσίας τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τοῦ προηγουμένου ἔτους καὶ πρὸ τῆς πληρωμῆς τῶν τῆς ἁ τριμηνίας περιθάλψεων.

Ἄρθρον 32. Ἐκ τοῦ γενικοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου πληρόνονται·

α) Αἱ περιθάλψεις τῶν ἐντὸς τοῦ ἔτους ἀπομακρυνομένων τῆς ὑπηρεσίας μετόχων, τῶν ἐχόντων κεκτημένον τὸ τῆς περιθάλψεως δικαίωμα, αἱ τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, αἱ τῶν χηρῶν μητέρων καὶ τῶν μὴ ἀποκατεστημένων ἀδελφῶν τῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ ἀποβιούντων μετόχων, ἐὰν ὑπάρχῃ κεκτημένον τὸ τῆς περιθάλψεως δικαίωμα.

β) Αἱ περιθάλψεις τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν ὡς καὶ τῶν χηρῶν μητέρων καὶ τῶν μὴ ἀποκατεστημένων ἀδελφῶν μετόχου, λαβόντος περίθαλψιν κατὰ τὸ ἐδ. α'. τοῦ παρόντος ἄρθρου καὶ ἀποβιώσαντος ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

γ) Τὸ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 24 § γ'. ἀποδιδόμενον τρίτον τῶν μηνιαίων καταθέσεων ἀποβιούντων μετόχων πρὸ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ τῆς περιθάλψεως δικαιώματος.

δ) Τὰ ἐν γένει ἔξοδα διαχειρίσεως τοῦ μετοχικοῦ ταμείου.

ε) Τὰ ἔκτακτα ἔξοδα, τὰ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως ἐγκρινόμενα.

Ἄρθρον 33. Ἐκ τοῦ εἰδικοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου τῶν ἐγγάμων πληρόνονται·

α) Αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 19 ἐδ. ἁ καὶ β' πρόσθετοι περιθάλψεις·

β) Αἱ κατὰ τὸ ἐδ. δ' τοῦ ἄρθρου 24 διδόμεναι ἐφ' ἅπαξ βοήθειαι εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν μὴ ἐχόντων κεκτημένον τὸ τῆς περιθάλψεως δικαίωμα μετόχων.

Ἄρθρον 34. Διὰ τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ πληρωμὰς γίνεται χρῆσις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 29 δύο εἰκοστημορίων καὶ ποσοῦ ἴσου μὲ τὸ εἰκοστημόριον τοῦ κατὰ τὴν πρώτην Ἰανουαρίου ὁλικοῦ ποσοῦ τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου τῶν ἐγγάμων. Ἐν περιπτώσει ἀνεπαρκείας τῶν δύω τούτων ποσῶν γίνεται κατ' ἀπόφασιν τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀνάλογος κατὰ τριμηνίαν ἔκπτωσις εἰς τὰς προσθέτους περιθάλψεις. Κατὰ τῶν ἐκπτώσεων τούτων οὐδεμία δύναται νὰ γείνῃ ἔνστασις ἐκ μέρους τῶν δικαιούχων.

Ἄρθρον 35. Τὰ κεφάλαια ἐν γένει τοῦ μετοχικοῦ ταμείου, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν πληρωμῶν, κατατίθενται ἐντόκως εἰς τὴν Ἐθνι-Τράπεζαν ἢ εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, ἢ διατίθενται εἰς πρόσκτησιν δημοσίων χρεωγράφων ἢ προσοδοφόρων κτιρίων ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Κράτους κειμένων. Διὰ τὴν ἀγορὰν κτιρίων ὡς καὶ διὰ πᾶσαν ἄλλην διάθεσιν τῶν κεφαλαίων τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου, ἀπαιτεῖται εἰδικὴ τῆς Συνελεύσεως τῶν μετόχων ἔγκρισις.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Διοίκησις τοῦ ταμείου.

Ἄρθρον 36. Τὸ μετοχικὸν ταμεῖον διοικεῖται ὑπὸ πενταμελοῦς Συμβουλίου συγκροτουμένου ἐκ προέδρου καὶ τεσσάρων μελῶν ἐκλεγομένων μεταξὺ τῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ ἢ ἐκτὸς ὑπηρεσίας ἢ ὑπὸ περίθαλψιν διατελούντων καὶ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Κράτους κατοικούντων σταθερῶς μετόχων.

Τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου ἀπαιτεῖται νὰ ὦσιν ἐκ τῶν ἀνωτέρων ἐν ὑπηρεσίᾳ ἢ ἐκτὸς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους ἢ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης.

Ἄρθρον 37. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἐκλέγεται ἐν γενικῇ τῶν μετόχων Συνελεύσει διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, καὶ ὁ μὲν πρόεδρος δι' ἀπολύτου, τὰ δὲ μέλη διὰ σχετικῆς πλειονοψηφίας. Ἡ ὑπηρεσία τοῦ Συμβουλίου εἶναι τριετής. Τὰ αὐτὰ πρόσωπα δύνανται νὰ ἐκλεχθῶσιν ἐκ νέου. Μετὰ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου ἐκλέγονται ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως καὶ τρία ἀναπληρωτικὰ μέλη.

Τὸ Συμβούλιον ἐκλέγει μεταξὺ τῶν μελῶν του τὸν ἐν περιπτώσει κωλύματος τοῦ προέδρου ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ.

Τὸν πρόεδρον καὶ τὸν ἀναπληρωτὴν κωλυομένους ἀναπληροῖ τὸ πρεσβύτερον τῶν μελῶν.

Ἐὰν πρὸ τῆς τριετίας ὁ πρόεδρος ἐκλείψῃ ἢ δὲν δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐντολήν του, καλεῖται ἐντὸς μηνὸς ἡ Συνέλευσις πρὸς ἐκλογὴν νέου προέδρου.

Ἄρθρον 38. Τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον διαχειρίζεται ἅπαντα τὰ συμφέροντα τοῦ μετοχικοῦ Ταμείου συμμορφούμενον μὲ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος καταστατικοῦ.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐκπροσωπεῖ τὸ μετοχικὸν ταμεῖον ἐνώπιον πάσης δικαστικῆς καὶ διοικητικῆς ἀρχῆς, ἐνεργῶν ἐν ταῖς περιπτώσεσι ταύταις μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου.

Τὸ κῦρος καὶ ἡ ὑποχρεωτικὴ ἰσχὺς τῶν πράξεων τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου, τῶν ἐναντίων πρὸς τὸ παρὸν καταστατικὸν ἢ καθ' ὑπέρβασιν τῆς ἐξουσίας του γενομένων, κρίνεται κατὰ τὰς ῥυθμιζούσας τὸ ἀντικείμενον τοῦτο διατάξεις τοῦ ἀστυκοῦ δικαίου.

Τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον συνεδριάζει ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος ἐκτάκτως δὲ, ὁσάκις ὑπὸ τοῦ προέδρου κληθῇ, Αἱ ἀποφάσεις τοῦ συμβουλίου καταρτίζονται δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας, ἐν περιπτώσει δὲ ἰσοψηφίας ἡ ψῆφος τοῦ προέδρου νικᾷ. Ὁ πρόεδρος καὶ τρία μέλη ἀποτελοῦσι τὴν ἀπαρτίαν τοῦ Συμβουλίου· μὴ ὑπαρχούσης ἀπαρτίας καλοῦνται ἐν ἢ πλείονα ἐκ τῶν ἀναπληρωτικῶν μελῶν.

Ἄρθρ. 39. Εἰς τὸν πρόεδρον καὶ τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου δίδε-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ται ἐτησία ἀποζημίωσις κανονιζομένη κατ' ἔτος ὑπὸ τῆς συνελεύσεως τῶν μετόχων.

Τὰ ἔξοδα καὶ οἱ μισθοὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ γραφείου τοῦ συμβουλίου ψηφίζονται κατ' ἔτος ὑπὸ τῆς συνελεύσεως τῶν μετόχων προτάσει τοῦ συμβουλίου.

Ἄρθρ. 40. Τὸ συμβούλιον κρατεῖ.

α) Βιβλίον τῶν πρακτικῶν τῶν συνεδριάσεων αὐτοῦ·

β) Βιβλίον εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐγγράφων·

γ) Καθημερινὸν καὶ καθολικὸν κατὰ τὴν διπλογραφικὴν μέθοδον. Αἱ εἰς αὐτὰ ἐγγραφαὶ γίνονται κατὰ δεκαπενθήμερον.

δ) Βιβλίον ταμείου εἰς ὃ ἐγγράφονται καθ' ἑκάστην αἱ εἰσπράξεις καὶ πληρωμαί.

ε) Βιβλίον μητρώου τῶν μετόχων·

ς) Βιβλίον μερίδων τῶν μετόχων, εἰς ἃς ἐγγράφονται κατὰ χρονολογικὴν τάξιν αἱ καταβολαὶ αὐτῶν, αἱ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπορμακρύνσεις καὶ αἱ ἐπάνοδοι αὐτῶν, αἱ μεταθέσεις καὶ αἱ εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ μετόχου ἐπερχόμεναι μετὰ τὴν ἐγγραφήν του μεταβολαί.

ζ) Βιβλίον κατὰ μερίδας τῶν λαμβανόντων περιθάλψεις·

Τὸ καθημερινὸν καὶ τὸ καθολικὸν κρατοῦνται ἰδιοχείρως ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ συμβουλίου, τὸ γενικὸν μητρῷον ὑφ' ἑνὸς μέλους τοῦ συμβουλίου, τὰ δὲ λοιπὰ βιβλία, ἢ ὑπὸ μελῶν τοῦ συμβουλίου, ἢ ὑπὸ ὑπαλλήλων ἐπὶ τούτῳ προσλαμβανομένων.

Ἄρθρ. 41. Διὰ πᾶσαν εἴσπραξιν ἐκδίδεται διπλότυπος ἀπόδειξις καὶ διὰ πᾶσαν πληρωμὴν διπλότυπον χρηματικὸν ἔνταλμα. Αἱ τῶν εἰσπράξεων ἀποδείξεις καὶ τὰ ἐντάλματα πληρωμῶν φέρουσι τὴν ὑπογραφὴν τοῦ προέδρου τοῦ συμβουλίου.

Ἄρθρ. 42. Κατὰ τὴν πρώτην μετὰ τὴν λῆξιν ἑκάστου μηνὸς συνεδρίασίν του τὸ συμβούλιον λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὸ ἰσοζύγιον τοῦ καθολικοῦ καὶ τὸ βιβλίον τοῦ ταμείου, βεβαιοῦται περὶ τῆς ἀκριβείας αὐτῶν, καὶ ὁρίζει τὴν καταλληλοτέραν διάθεσιν τῶν ἐν τῷ ταμείῳ μετρητῶν καὶ τῶν ἐπὶ ἀνοικτῷ λογαριασμῷ εἰς τὴν ἐθνικὴν Τράπεζαν κατατεθειμένων τυχὸν χρημάτων.

Ἄρθρ. 43. Πρὸ τῆς 10 Ἰουλίου ἑκάστου ἔτους δημοσιεύεται διὰ τριῶν τοὐλάχιστον ἐφημερίδων τῆς πρωτευούσης περιληπτικὴ κατάστασις τῆς κατὰ τὴν 1ην ἑξαμηνίαν τοῦ ἔτους διαχειρίσεως τοῦ μετοχικοῦ Ταμείου.

Ἄρθρ. 44. Τὴν 20 Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους τὸ βραδύτερον δημοσιεύεται ἡ λογοδοσία τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου διὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐν φυλλαδίῳ ἀποστελλομένῳ πρὸς ἕνα ἕκαστον τῶν μετόχων· ἡ λογοδοσία περιλαμβάνει·

1) Τὴν ἐν γένει διαχείρισιν τοῦ μετοχικοῦ Ταμείου κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος.

2) Τὴν κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους κατάστασιν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

α) Τοῦ γενικοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου·
β) Τοῦ γενικοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου·
γ) Τοῦ κεφαλαίου τῶν ἐγγάμων·
δ) Τοῦ εἰδικοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου τῶν ἐγγάμων·
ε) Τοῦ διαθετέου ποσοῦ διὰ περιθάλψεις κατὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος.

3) Ὀνομαστικὸν τῶν μετόχων κατάλογον ἐμφαίνοντα τὸν ἀριθμὸν τοῦ μητρώου, τὸν ὅρον τῆς καταθέσεως ἑκάστου καὶ ἐν συνόλῳ τὰς ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς του καταθέσεις, τὰ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, τὰ παρέχοντα δικαίωμα εἰς περίθαλψιν καὶ τὰς εἰς τὴν οἰκογένειαν ἐπελθούσας μεταβολάς.

4) Ὀνομαστικοὺς καταλόγους τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος λαβόντων περίθαλψιν καὶ τὸ ποσὸν τῆς πληρωθείσης περιθάλψεως κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 30, 32 καὶ 33.

5) Ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος διαγραφέντων μετόχων, εἴτε ἕνεκα παραβάσεως τῶν διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ, εἴτε ἕνεκα ἀποβιώσεως. Ὁ κατάλογος οὗτος περιέχει ἐν συνόλῳ τὰς ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς ἑκάστου καταθέσεις· διὰ δὲ τοὺς ἀποβιώσαντας καὶ τὸ ποσὸν τῶν ἐπιστραφέντων χρημάτων εἰς τοὺς δικαιούχους, σύζυγον καὶ ὀρφανά, μητέρα ἢ ἄγαμον ἀδελφὴν ἢ ἀδελφάς.

6) Ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους διατελούντων ὑπὸ περίθαλψιν μετόχων ὡς καὶ τῶν αἰτησαμένων τοιαύτην πρὸ τῆς συντάξεως τοῦ ἐτησίου λογαριασμοῦ, μετὰ τοῦ εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν ἀναλογοῦντος ποσοῦ, κανονικῆς μὲν περιθάλψεως ἐκ τῶν διανεμητέων κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 30 καὶ 31 δεκαὲξ εἰκοστημορίων τῶν ἐσόδων τοῦ παρελθόντος ἔτους, προσθέτου δὲ περιθάλψεως ἐκ τοῦ εἰδικοῦ ἀποθεματικοῦ τῶν ἐγγάμων κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 33 καὶ 34.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ς'.

Συνέλευσις μετόχων

Ἄρθρ. 45. Οἱ μέτοχοι συνέρχονται αὐτοδικαίως καὶ αὐτοπροσώπως εἰς συνέλευσιν δὶς τοῦ ἔτους, τὴν 30 Ἰανουαρίου καὶ τὴν 10 Μαρτίου, ἐκτάκτως δὲ ὁσάκις τὸ συμβούλιον θεωρήσῃ ἀναγκαίαν τὴν συγκάλεσιν πρὸς ὑποβολὴν προτάσεων, σπουδαίως τὰ συμφέροντα τοῦ μετοχικοῦ ταμείου ἀφορωσῶν, ἢ τὸ ζητήσωσιν ἐγγράφως 50 τοὐλάχιστον μέτοχοι.

Ἄρθρ. 46. Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον ὑπενθυμίζον τοῖς μετόχοις τὰς ὁρισθείσας ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἡμέρας τῶν συνεδριάσεων, προσδιορίζει τὸν τόπον καὶ τὴν ὥραν τῆς συνεδριάσεως διὰ γνωστοποιήσεως δημοσιευομένης πρὸ ὀκτὼ ἡμερῶν καὶ τὴν προτεραίαν τῆς συνεδριάσεως διὰ τριῶν τῶν ἐν τῇ πρωτευούσῃ ἐκδιδομένων ἐφημερίδων.

Ἄρθρ. 47. Ἡ συνέλευσις θεωρεῖται πλήρης ἅμα ὁ ἀριθμὸς τῶν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

αὐτοπροσώπως συνελθόντων μετόχων, εἴτε ἐν ὑπηρεσίᾳ, εἴτε ἐκτὸς αὐτῆς, εἴτε ὑπὸ περίθαλψιν διατελούντων, ἀποτελεῖ τὸ $^1/_4$ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ μετόχων τῆς πρωτευούσης.

Μετὰ τὸν καταρτισμὸν τῆς ἀπαρτίας καὶ τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως, ὁσοσδήποτε ἀριθμὸς μετόχων καὶ ἂν παραμείνῃ, ἡ συνέλευσις θεωρεῖται ἐν ἀπαρτίᾳ καὶ προβαίνει εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν μόνον τῶν τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀντικειμένων.

Ἄρθρ. 48. Μὴ γενομένης ἀπαρτίας ἡ συνεδρίασις τῆς συνελεύσεως ἀναβάλλεται ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας καὶ ἡ περὶ τούτου γνωστοποίησις τοῦ προεδρείου τῆς συνελεύσεως δημοσιεύεται διὰ τριῶν ἐφημερίδων.

Κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην συνεδρίασιν καὶ τὰς ἑπομένας κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 49 ἡ συνέλευσις θεωρεῖται ἐν ἀπαρτίᾳ ὅσα καὶ ἂν ὦσι τὰ παρόντα μέλη.

Ἄρθρ. 49. Ἐὰν κατὰ τὴν πρώτην ἐν ἀπαρτίᾳ συνεδρίασιν δὲν περατωθῇ ἡ συζήτησις τῶν ἀντικειμένων, δι' ἃ συνεκλήθη ἡ συνέλευσις, προσδιορίζει αὕτη τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν διὰ τὴν ἐξακολούθησιν τῶν ἐργασιῶν της, ἄνευ ἰδιαιτέρας γνωστοποιήσεως.

Ἄρθρ. 50. Ἡ συνέλευσις κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 30 Ἰανουαρίου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ πρεσβυτέρου τῶν παρόντων μετόχων ἐκλέγει δι' ὅλας τὰς συνελεύσεις τοῦ ἔτους τὸν Πρόεδρον, Ἀντιπρόεδρον αὐτῆς καὶ δύο γραμματεῖς διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας καὶ σχετικῆς πλειονοψηφίας.

Ἄρθρ. 51. Εἰς τὴν κατὰ τὴν 30 Ἰανουαρίου συνεδρίασιν ἡ συνέλευσις μετὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ὁριστικοῦ προεδρείου·

α'.) Ἀκροάζεται τῆς ἐκθέσεως τοῦ συμβουλίου·

β') Ἐκλέγει τριμελῆ ἐπιτροπὴν πρὸς ἐξέλεγξιν τοῦ ὑπὸ τοῦ συμβουλίου μετὰ τῆς ἐκθέσεως ὑποβληθέντος λογαριασμοῦ διὰ τὸ παρελθὸν ἔτος. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη εἶνε διαρκὴς δι' ὅλον τὸ ἔτος, ἐξασκοῦσα τὸ δικαίωμα τῆς ἐξελέγξεως τῆς διαχειρίσεως τοῦ συμβουλίου ὁσάκις τὸ θεωρήσῃ ἀναγκαῖον.

γ') Ἀποφασίζει περὶ μεταβολῆς ἢ μὴ τοῦ ποσοῦ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 7 προσθέτου καταθέσεως τῶν ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἐγγραφέντων ἢ ἐγγραφησομένων νέων μετόχων, λόγῳ προκίσεως τοῦ ταμείου, ἂν ἔλιξεν ἡ διετία.

δ') Ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν διὰ τῆς ἐκθέσεως τοῦ συμβουλίου ὑποβαλλομένων προτάσεων·

ε') Ἀποφαίνεται ἐπὶ τῶν πρὸς τὴν συνέλευσιν ἀπευθυνομένων αἰτήσεων παρ' ὑπαλλήλων αἰτησαμένων νὰ ἐγγραφῶσι μέτοχοι καὶ μὴ γενομένων δεκτῶν ὑπὸ τοῦ συμβουλίου.

σ') Ἐγγράφει εἰς τὰ πρακτικά της τὰς ὑποβαλλομένας ἐγγράφους προτάσεις παρὰ μετόχων καὶ παραπέμπει αὐτὰς πρὸς συζήτησιν εἰς τὴν κατὰ τὸν Μάρτιον συνεδρίασιν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἄρθρ. 52. Εἰς τὴν κατὰ τὴν 10 Μαρτίου συνεδρίασιν ἡ συνελευσις·

α') Ἀκροάζεται τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ ὑποβληθέντος ἰσολογισμοῦ καὶ ἀποφαίνεται ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου.

β') Ἐκλέγει τὸν Πρόεδρον, τὰ μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου καὶ τὰ ἀναπληρωτικὰ μέλη, ἐὰν ἔληξεν ἡ ὑπηρεσία αὐτων.

γ') Κανονίζει τὴν ἐτησίαν ἀποζημίωσιν τοῦ προέδρου καὶ τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου, τοὺς μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ γραφείου καὶ τὰ λοιπὰ ἔξοδα διὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος· καὶ

δ') Ἀποφαίνεται ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 30 Ἰανουαρίου ὑποβληθεισῶν ὑπὸ μετόχων προτάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

Παραδοχὴ καὶ τρόπος ἐγγραφῆς μετόχων.

Ἄρθρ. 53. Ὁ θέλων νὰ ἐγγραφῇ μέτοχος ὀφείλει ἐντὸς τῶν πρώτων 15 ἡμερῶν τῆς τριμηνίας (ἄρθρον 5) νὰ ἐγχειρίσῃ ἢ ἀποστείλῃ πρὸς τὸ διοικητικὸν συμβούλιον ἀναφορὰν συνοδευομένην:

α') Μὲ ἀντίγραφον ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου τοῦ διπλώματος τοῦ διορισμοῦ του εἰς ἣν διατελεῖ ὑπηρεσίαν·

β') Μὲ ἔντυπον δήλωσιν, διαλαμβάνουσαν τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον αὐτοῦ, τὴν ὑπηρεσίαν εἰς ἣν διατελεῖ καὶ τὸν ὅρον τῆς μηνιαίας καταθέσεώς του. Ἐὰν ὁ αἰτῶν εἶνε ἔγγαμος ἡ δήλωσις διαλαμβάνει τὰ ὀνόματα τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων, τὸ ἔτος καὶ τὸν μῆνα τῆς γεννήσεως ἑκάστου τέκνου. Τέκνον ὑπάρχον κατὰ τὴν ἐγγραφὴν καὶ μὴ διαλαμβανόμενον εἰς τὴν δήλωσιν ἀποκλείεται τοῦ δικαιώματος πρὸς περίθαλψιν·

γ') Χρηματικὸν γραμμάτιον τοῦ ἁρμοδίου ταμείου ἢ ἐπιταγὴν ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης διὰ τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ καταστατικοῦ καταβολὴν τῶν καταθέσεων τῆς τριμηνίας. Εἰς τὸ ποσὸν τοῦ Γραμματίου προσθετέον καὶ τὸ τέλος τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου διὰ τὴν ἐξόφλησιν.

Αἴτησις ἐγγραφῆς περιελθοῦσα εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ συμβουλίου μετὰ τὸν πρῶτον μῆνα τῆς τριμηνίας δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ συμβουλίου καὶ γνωστοποιεῖται τοῦτο ἐγγράφως εἰς τὸν αἰτήσαντα. Συμφώνως μὲ τὴν ἀπάντησιν τοῦ αἰτοῦντος ἢ τῷ ἐπιστρέφονται τὰ ἔγγραφά του, ἢ λαμβάνονται ταῦτα ὑπ' ὄψιν κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἑπομένης τριμηνίας.

Ἄρθρ. 54. Ἐὰν ἡ περὶ ἐγγραφῆς ὡς μετόχου αἴτησις ἀπορριφθῇ ὑπὸ τοῦ συμβουλίου δι' ἄλλον ἐκτὸς τοῦ ἐκπροθέσμου λόγον, ὁ λόγος οὗτος στηριζόμενος εἰς ῥητὸν τοῦ καταστατικοῦ ἄρθρον, πρέπει νὰ γνωστοποιηθῇ ἐγγράφως καὶ ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τὸν αἰτήσαντα.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ὁ μὴ γενόμενος δεκτὸς ὡς μέτοχος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐφεσιβάλῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ συμβουλίου ἐνώπιον τῆς συνελεύσεως τῶν μετόχων. Ὀφείλει ἑπομένως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τοῦ περὶ ἀπορρίψεως τῆς αἰτήσεώς του ἐγγράφου τοῦ συμβουλίου, ν' ἀποστείλῃ πρὸς αὐτὸ τὴν πρὸς τὴν συνέλευσιν ἔφεσίν του, ἐπιδιδομένην διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος, καὶ νὰ ἐξακολουθῇ πληρόνων ἐμπροθέσμως τὰς κατὰ τὸ καταστατικὸν καταθέσεις του ἐπὶ παρακαταθήκῃ. Ἡ καθυστέρησις τῶν κατὰ τὸ καταστατικὸν καταβολῶν συνεπάγεται τὸν ὑπὲρ τοῦ μετοχικοῦ ταμείου καταλογισμὸν τῶν ἤδη πληρωθέντων.

Ἐπὶ τῶν ἐφέσεων, ὑποβαλλομένων διὰ τῆς ἐτησίας ἐκθέσεως τοῦ συμβουλίου, ἀποφασίζει ὁριστικῶς ἡ συνέλευσις τῶν μετόχων κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 30 Ἰανουαρίου καὶ ἂν μὲν παραδεχθῇ ἡ ἔφεσις ὁ αἰτῶν θεωρεῖται μέτοχος ἀπὸ τῆς τριμηνίας τῆς αἰτήσεώς του, ἐὰν δὲ ἀπορριφθῇ καὶ δὲν ἐμεσολάβησε καθυστέρησις εἰς τὰς καταβολάς, ἐπιστρέφονται αὐτῷ τὰ κατατεθέντα εἰς τὸ μετοχικὸν ταμεῖον χρήματα, ἄνευ δικαιώματος οἱασδήποτε ἀποζημιώσεως, ἄλλως μένουσι πρὸς ὄφελος τοῦ μετοχικοῦ ταμείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Ἀναγνώρισις καὶ πληρωμὴ τῶν περιθάλψεων.

Ἄρθρ. 55. Ἡ πληρωμὴ τῶν περιθάλψεων κανονικῶν τε καὶ προσθέτων, λογιζομένων κατὰ μῆνα ἐνεργεῖται εἰς τέσσαρας δόσεις κατὰ τὸν πρῶτον μῆνα ἑκάστης τριμηνίας, ἐξαιρουμένης τῆς πρώτης. Αἱ δι' αὐτὴν πληρωμαὶ γίνονται κατὰ τὰς ἀρχὰς Φεβρουαρίου.

Ἄρθρ. 56. Πᾶς μέτοχος ὀφείλει εἰς τὴν περὶ ἀπονομῆς περιθάλψεως αἴτησίν του νὰ ἐπισυνάψῃ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 12 § 3 ἀναφερόμενα δικαιολογητικά, ἐν δὲ τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 11 § ς'. καὶ ἐπίσημον πιστοποιητικὸν περὶ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἔπαυσε μισθοδοτούμενος.

Ἡ χήρα καὶ τὰ ὀρφανά, ἡ χήρα μήτηρ τοῦ ἀποβιώσαντος ἢ ἡ ἄγαμος ἀδελφὴ ἢ ἀδελφαὶ αὐτοῦ, εἰς τὴν πρώτην περὶ περιθάλψεως αἴτησίν των ὀφείλουν τὰ ἐπισυνάψωσι πιστοποίησιν τῆς ἁρμοδίας δημοτικῆς ἀρχῆς περὶ τῆς ἡμέρας τῆς ἀποβιώσεως τοῦ δικαιούχου μετόχου, τῆς ταυτότητος τοῦ αἰτοῦντος, τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς ἡλικίας τῶν ἐπιζώντων τέκνων, πρὸς δὲ καὶ ὅτι ἡ χήρα δὲν εἶχε διαζευχθῆ.

Πᾶς δικαιοῦχος λαμβάνων περίθαλψιν καὶ διαμένων ἐκτὸς τῆς πρωτευούσης ὀφείλει κατὰ τὰς ἀκολούθους τριμηνίας νὰ παρουσιάζῃ πιστοποίησιν τῆς ἁρμοδίου δημοτικῆς ἀρχῆς περὶ τῆς ταυτότητος αὐτοῦ, ἐν γένει δὲ ἡ μὲν χήρα ὅτι μένει ἐν τῇ χηρείᾳ της, τὰ δὲ θήλεα τέκνα καὶ αἱ ἀδελφαὶ ὅτι δὲν ἀπεκατεστάθησαν. Τὰ δικαιολογητικὰ ταῦτα ἔγγραφα ἐπισυνάπτονται εἰς τὰ περὶ πληρωμῶν τῆς περιθάλψεως ἐντάλματα.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Διάλυσις ἀναφυομένων ἀμφισβητήσεων.

Ἄρθρ. 57. Πᾶσα οἱαδήποτε ἀπαίτησις μετόχων, χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, χηρῶν μητέρων ἢ ἀδελφῆς κατὰ τοῦ μετοχικοῦ ταμείου, ἕνεκεν ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς των διατάξεων τοῦ παρόντος καταστατικοῦ (ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων τῶν ἄρθρων 12, 34, 53 καὶ 54) διαλύεται συμβιβαστικῶς ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἐν περιπτώσει δὲ μὴ συγκαταθέσεως τοῦ αἰτοῦντος, ὑπὸ τριμελοῦς διαιτητικοῦ δικαστηρίου, συγκροτουμένου ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ, ὡς προέδρου καὶ δύο ἄλλων διαιτητῶν, ὧν ὁ εἷς ἐκλέγεται παρὰ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ὁ δὲ ἕτερος παρὰ τοῦ ἔχοντος τὴν ἀπαίτησιν. Προσφυγὴ εἰς τὰ δικαστήρια ἐπ' οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐπιτρέπεται.

Ἄρθρ. 58. Τὴν διαιτησίαν προκαλεῖ ὁ ἐνιστάμενος ἢ ὁ ἴδιος ἢ δι' εἰδικοῦ πρὸς τοῦτο πληρεξουσίου του.

Ἡ αἴτησις διαλαμβάνουσα τὸ ὄνομα τοῦ διοριζομένου διαιτητοῦ, ἐπιδίδεται διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τοῦ ἐγγράφου τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου, διὰ τοῦ ὁποίου ἀπερρίφθη ἡ ἀπαίτησις ἢ ἐδόθη ἀφορμὴ εἰς ἀπαίτησιν. Διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διαμένοντας ἡ προθεσμία τῶν 30 ἡμερῶν παρεκτείνεται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 541 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου παραπέμπει ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τὴν αἴτησιν ταύτην πρὸς τὸν πρόεδρον τῶν Ἐφετῶν μετὰ τῶν σχετικῶν ἐγγράφων καὶ γνωστοποιεῖ συγχρόνως εἰς αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ἐκλεχθέντος διαιτητοῦ.

Ἄρθρ. 59. Ὁ πρόεδρος τῶν Ἐφετῶν ὁρίζει τὴν ἡμέραν, τὴν ὥραν καὶ τὸν τόπον τῆς συνεδριάσεως τοῦ δικαστηρίου, καὶ γνωστοποιεῖ τοῦτο ἐγγράφως εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐπιμελείᾳ τοῦ ὁποίου καλοῦνται οἱ δύο ἄλλοι διαιτηταὶ καὶ ὁ ἐνιστάμενος ἢ ὁ πληρεξούσιός του ἐπὶ ἀποδείξει. Ἡ ἀπόδειξις τῆς γνωστοποιήσεως στέλλεται παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου. Οἱ ἀντίδικοι δύνανται νὰ ἀναπτύξωσι τὰς ἐνστάσεις των καὶ προφορικῶς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου συνεδριάζοντος, εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε διὰ πληρεξουσίου.

Ἄρθρ. 60. Ἡ ἀπόφασις τοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου, καθ' ἣς οὐδὲν ἔνδικον μέσον ἐπιτρέπεται, κατατίθεται ἐν πρωτοτύπῳ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν, κατὰ δὲ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἄρθρ. 61. Ὁ προκαλῶν τὴν διαιτησίαν ὀφείλει μὲ τὴν περὶ δι-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

αιτησίας αΐτησίν του κατὰ τὸ ἄρθρ. 58, νὰ καταβάλῃ εἰς τὸ μετοχικὸν Ταμεῖον ἐπὶ ἀποδείξει καὶ δρ. 17 διὰ τὰ τῆς δίκης τέλη χαρτοσήμου.

Ἄρθρ. 62. Ἡ μὴ ἐμπρόθεσμος περὶ διαιτησίας αἴτησις, (ἄρθρ. 58) ὡς καὶ ἡ μὴ ἔγκαιρος κατάθεσις τῶν τελῶν, (ἄρθρ. 61) καθιστῶσιν ἀπαράδεκτον τὴν αἴτησιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'. (*)

Ἀκροτελεύτιοι διατάξεις.

Ἄρθρ. 63. Οἱ ὅροι τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 4, 6, 7 καὶ 8 καταθέσεων τῶν μετόχων διατηροῦνται καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νέου νομισματικοῦ συστήματος, οὐδεμιᾶς ἐπ' αὐτῶν γενομένης ἐκπτώσεως. Συνεπῶς δὲ καὶ αἱ ἀπονεμηθεῖσαι ἢ ἀπονεμηθησόμεναι περιθάλψεις θέλουν λογίζεσθαι ἐπὶ τῇ βάσει τῶν αὐτῶν ὅρων εἰς δραχμὰς τοῦ νέου νομισματικοῦ συστήματος.

Ἄρθρ. 64. Πρότασις περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ παρόντος καταστατικοῦ ἢ περὶ μεταβολῆς τινος τῶν ὅρων αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ γείνῃ εἰμὴ μετὰ τριετίαν ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως αὐτοῦ ἐπὶ ἐγγράφῳ αἰτήσει, ὑπογεγραμμένῃ ὑπὸ ἑκατὸν πεντήκοντα τοὐλάχιστον, ἐν ἰδίῳ ὀνόματι μετόχων. Ἡ αἴτησις ὑποβάλλεται εἰς μίαν τῶν τακτικῶν Συνελεύσεων τῶν μετόχων. Ἐὰν ἡ Συνέλευσις ἀποφανθῇ ὑπὲρ τοῦ κατ' ἀρχὴν ἀποδεκτοῦ τῆς αἰτήσεως, ὁρίζει αὕτη συγχρόνως τὴν ἡμέραν τῆς συγκαλέσεως ἐκτάκτου συνελεύσεως πρὸς συζήτησιν τῆς προτάσεως.

Πᾶσα δὲ ἀπενεχθησομένη μεταβολὴ δὲν παραβλάπτει τοὺς μέχρι τῆς ἀναθεωρήσεως μετόχους ὡς πρὸς τοὺς ὅρους τῶν καταβολῶν καὶ τῶν περιθάλψεων, τὸν χρόνον τὸν δίδοντα δικαίωμα εἰς περιθάλψιν, καὶ τοὺς ὅρους τοῦ διαθετέου ποσοῦ εἰς περιθάλψεις.

Ἄρθρ. 65. Τὸ παρὸν καταστατικὸν ἐμβαίνει εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐγκρίσεως αὐτοῦ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἀκυρουμένου ὁλοσχερῶς τοῦ διὰ τοῦ διατάγματος ἀπὸ 24 Ὀκτωβρίου 1867 ἐγκριθέντος.

Κατ' ἐξαίρεσιν δὲ ἐπιτρέπεται ἵνα αἱ καταθέσεις τῆς Β'. τριμηνίας τοῦ ἔτους 1877 γείνωσι καὶ ἐντὸς τοῦ τρίτου μηνὸς αὐτῆς.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ καταστατικοῦ τοῦ μετοχικοῦ ταμείου τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὑπ' ὄψει

(*) Τὸ κεφάλαιον Ι' ἐγένετο ΙΑ'. διὰ τοῦ τροποποιοῦντος τὸ καταστατικὸν τόδε Β. Δ. τῆς 29 Σεπτεμβρίου 1882, τὰ δὲ ἄρθρα 63, 64 καὶ 65 ἐγένοντο 71, 72 καὶ 73, ὡς Ι'. δὲ προσετέθη ἴδιον κεφάλαιον περὶ δικηγόρων, περιλαμβάνον τὰ ἄρθρα 63—70. Ὅρα σελίδα 450 ἄρθρον 70.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἔχοντες τὰ ἀπὸ 24 Ὀκτωβρίου 1867 καὶ 30 Ἰουνίου 1877 ἡμέτερα διατάγματα·

Ἐγκρίνομεν τὰς ὑπὸ τῆς ἐκτάκτου γενικῆς Συνελεύσεως τῶν μετόχων τοῦ μετοχικοῦ ταμείου τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων ψηφισθείσας κατὰ τὰς 2, 6, 9, 16 καὶ 23 Μαΐου τρέχοντος ἔτους γενομένας συνεδριάσεις, τροποποιήσεις εἰς διάφορα ἄρθρα τοῦ καταστατικοῦ αὐτοῦ, καὶ προσθήκας ἄρθρων τινῶν, ἐχούσας οὕτω·

Τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ καταστατικοῦ τροποποιοῦνται οὕτω·

Ἄρθρ. 1. Πρὸς περίθαλψιν τῶν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ὁπωσδήποτε ἀπομακρυνομένων λειτουργῶν τοῦ Κράτους, τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς, τῶν ἐχόντων κατὰ νόμον δικαίωμα εἰς πολιτικὴν σύνταξιν, τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἐθνικῆς καὶ πάσης ἄλλης ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀνεγνωρισμένης Τραπέζης, τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας, τῆς Ῥιζαρείου Σχολῆς, τῶν ἱερατικῶν Σχολείων, τῶν ἐθνικῶν Ὀρφανοτροτροφείων καὶ τοῦ ναυτικοῦ ἀπομαχικοῦ Ταμείου, συνιστᾶται ταμεῖον ὑπὸ τὸν τίτλον «Μετοχικὸν Ταμεῖον τῶν ὑπαλλήλων».

Ἄρθρ. 2. Δύνανται νὰ γίνωσι μέτοχοι εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο οἱ κατὰ τὰ κατωτέρω ὁριζόμενα συνεισφέροντες εἰς αὐτό.

1. Ὑπουργοί.

2. Πολιτικοὶ ὑπάλληλοι διὰ Β. Διατάγματος διοριζόμενοι εἰς ἐμμίσθους δημοσίας θέσεις καὶ εἰς προξενικὰς ἐν γένει, ἐξαιρουμένων τῶν εἰσπρακτόρων τῶν τελωνείων.

3. Πολιτικοὶ ὑπάλληλοι διοριζόμενοι δι' ὑπουργικῆς διαταγῆς, κατὰ νόμον ἐκδεδομένης, εἰς δημοσίας μονίμους καὶ ἐμμίσθους θέσεις, νενομοθετημένας δι' ὀργανικῶν νόμων.

Ἐξαιροῦνται οἱ τελωνιακοὶ καὶ δασονομικοὶ φύλακες, οἱ κλητῆρες ἐν γένει, οἱ παρὰ τοῖς ταμείοις εἰσπράκτορες καὶ οἱ κατέχοντες θέσεις πρὸς ταύτας ἐξομοιουμένας.

4. οἱ Συμβολαιογράφοι καὶ οἱ εἰδικοὶ Ὑποθηκοφύλακες.

5. Οἱ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διοριζόμενοι δημοδιδάσκαλοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων.

6. Οἱ ὑπογραμματεῖς τῶν πολυμελῶν δικαστηρίων.

7. Οἱ διοικηταί, οἱ ὑποδιοικηταὶ καὶ οἱ διευθυνταὶ ὑποκαταστημάτων τῶν ἐν τῷ 1ῳ ἄρθρῳ μνημονευομένων τραπεζῶν, καθὼς καὶ οἱ ἔμμισθοι τακτικοὶ τῶν γραφείων αὐτῶν ὑπάλληλοι.

8. Ἡ διευθύντρια, ἡ ὑποδιευθύντρια, ὁ βοηθὸς τοῦ γραφείου, οἱ διδάσκαλοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων καὶ αἱ ἐπιμελήτριαι τοῦ Ἀρσακείου Παρθεναγωγείου, ὡς καὶ τῶν παρὰ τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας συντηρουμένων σχολείων. Οἱ διευθυνταὶ καὶ οἱ διδάσκαλοι τῆς Ῥιζαρείου Σχολῆς καὶ τῶν ἱερατικῶν σχολῶν, καὶ ὁ γραμματεὺς τῆς ἐπιτροπῆς τῶν Σχολῶν τούτων. Ἡ διευθύντρια, ὁ γραμματεὺς ἡ βοηθὸς τῆς διευθυντρίας καὶ ὁ ἱεροδιδάσκαλος τοῦ ἐθνικοῦ ὀρφανοτροφείου τῶν κορασίων. Ὁ διευθυντὴς τοῦ ὀρφανοτροφείου Χατζηκώστα.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

9. Οἱ ὑπάλληλοι τῆς Βουλῆς, οἱ ἔχοντες δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου.

10. Οἱ ὑπάλληλοι τοῦ ναυτικοῦ ἀπομαχικοῦ ταμείου, οἱ κατέχοντες θέσεις περιλαμβανομένας ἐν τῷ ἀπὸ 17 Ὀκτωβρίου 1874 ὀργανικῷ περὶ τοῦ ταμείου τούτου Β. Διατάγματι καί·

11. Οἱ μὴ ὑπαγόμενοι μὲν εἰς τὰς ἀνωτέρω 1—10 κατηγορίας, ἐγγραφέντες ὅμως μέτοχοι, συμφώνως πρὸς τὰ δύο προηγούμενα καταστατικά, ἢ διατελέσαντες εἴς τινα τῶν ἐν αὐτοῖς ἀναφερομένων κατηγοριῶν, μὴ διατηρηθεῖσαν ἐν τῷ παρόντι.

Ἄρθρ. 3. Ἡ εἰς τὸ μετοχικὸν ταμεῖον συμμετοχὴ εἶνε προαιρετική, ἀλλ' ὁ ἅπαξ ἐγγραφεὶς ὡς μέτοχος ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ὡρισμένων καταθέσεων, ἐφ' ὅσον ὑπηρετεῖ ἐν οἱᾳδήποτε θέσει ἐκ τῶν παρεχουσῶν δικαίωμα συμμετοχῆς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐγγραφῆς του. Ὑποχρεοῦται ὡσαύτως εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ὡρισμένων καταθέσεων καὶ ὁ μέτοχος, ὅστις διετέλεσε μετὰ τὴν ἔγκρισιν τῶν μεταρρυθμίσεων τοῦ καταστατικοῦ εἰς θέσιν τινὰ ἐκ τῶν προστεθεισῶν ὡς παρεχουσῶν δικαίωμα εἰς ἐγγραφὴν καὶ ὑπελόγισεν ὁπωσδήποτε ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὴν τοιαύτην ὑπηρεσίαν εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ μετόχου.

Ἄρθρ. 4. Αἱ καταθέσεις τῶν μέχρι τοῦδε ἐγγραφέντων μετόχων εἰσὶ καθ' ἕκαστον μῆνα δραχ. 4, 6, 8, 10, 12 καὶ 14.

Οἱ μετὰ τὴν ἔγκρισιν ὅμως τῶν μεταρρυθμίσεων τοῦ καταστατικοῦ ἐγγραφόμενοι τοιοῦτοι δὲν δύνανται νὰ προσδιορίσωσι τὸν ὅρον τῆς καταθέσεώς των, εἰμὴ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μισθοῦ αὐτῶν ὡς ἑξῆς.

1.	Οἱ λαμβάνοντες μισθὸν μέχρι δραχ.	60	οὐχὶ ἄνω τῶν δραχ.	4		
2.	» πλέον τῶν	»	60— 90	»	»	6
3.	»	»	90—120	»	»	8
4.	»	»	120—150	»	»	10
5.	»	»	150—200	»	»	12 καὶ
6.	»	»	200 καὶ ἄνω μέχρι τῶν			14

Οἱ ἄμεσοι διευθυνταὶ τῶν ὑποκαταστημάτων τῶν τραπεζῶν καὶ οἱ συμβολαιογράφοι καὶ οἱ εἰδικοὶ ὑποθηκοφύλακες τῶν πρωτευουσῶν τῶν νομῶν ἐξομοιοῦνται κατὰ τὸν μισθὸν πρὸς τοὺς τῆς 5ης κατηγορίας, οἱ δὲ λοιποὶ συμβολαιογράφοι καὶ οἱ ὑποθηκοφύλακες πρὸς τοὺς τῆς 4ης κατηγορίας.

Αἱ καταθέσεις πληρόνονται εἰς τὸ μετοχικὸν ταμεῖον, ἐπιμελείᾳ τῶν μετόχων καὶ ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς ἐν ἀρχῇ ἑκάστης τριμηνίας, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἑπομένου ἄρθρου.

Διὰ τοὺς ἐκτὸς τῆς πρωτευούσης διαμένοντας μετόχους ἐπιτρέπεται ἡ πληρωμὴ εἰς τὰ ἐπαρχιακὰ ταμεῖα καὶ τὰ ὑποκαταστήματα τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης, τὰ δὲ ἐκδιδόμενα διὰ τὰς παραδόσεις ταύτας χρηματικὰ γραμμάτια καὶ αἱ ἐπιταγαὶ τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης ἀποστέλλονται εἰς τὸ μετοχικὸν ταμεῖον ἐπιμελείᾳ τῶν μετόχων.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Οὐδεμία ἔνστασις περὶ καταθέσεως χρημάτων καὶ μὴ ἐκδόσεως χρηματικοῦ γραμματίου ἢ ἐπιταγῆς λαμβάνεται ὑπ' ὄψει, ἐπίσης δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψει καὶ πᾶσα ἄλλη ἔνστασις ὡς πρὸς τὸ μὴ ἐμπρόθεσμον τῶν καταθέσεων.

Τὸ ἄρθρον 6 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 6. Ὁ αἰτῶν νὰ ἐγγραφῇ μέτοχος ὀφείλει νὰ προσδιορίσῃ τὴν κατάθεσίν του ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ ἄρθρου 4 ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὃν λαμβάνει μηνιαίου μισθοῦ, μνημονευομένου ἐν τῇ περὶ ἐγγραφῆς αἰτήσει του.

Ἡ ἅπαξ ὁρισθεῖσα κατάθεσις δὲν δύναται νὰ ἐλαττωθῇ, ἀπεναντίας δὲ δύναται νὰ αὐξηθῇ.

Ὁ αἰτήσας τὴν αὔξησιν τῆς καταθέσεώς του μέτοχος, εἴτε διὰ τὴν μὴ ἐξάντλησιν τοῦ δικαιώματος ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ὅρου τῆς καταβολῆς, εἴτε δι' ἐπελθόντα προβιβασμόν, ὀφείλει ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς εἰς τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον ἐπιδόσεως τῆς αἰτήσεώς του νὰ συμπληρώσῃ κατὰ τὸν παρ' αὐτοῦ ὁρισθέντα ὅρον, ὅλας τὰς προγενεστέρας καταθέσεις του καὶ τὰ δεκαπλάσια μετὰ συνθέτου τόκου 12 % ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἑκάστης τριμηνίας τῶν προγενεστέρων ἐλασσόνων συνεισφορῶν, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ἔχῃ δικαίωμα περιθάλψεως κατὰ λόγον τῆς αὐξηθείσης καταθέσεως, εἰμὴ ἐὰν μείνῃ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ λαμβάνων μισθὸν ἢ τὰ κεκανονισμένα ἐκ τῆς θέσεώς του δικαιώματα ἐπὶ δύο πραγματικὰ ἔτη συνεχῆ ἢ μὴ ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς καταθέσεώς του. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἡ περίθαλψίς του λογίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πρώτου ὅρου, ἄνευ δικαιώματος ἀποζημιώσεως διὰ τὰ περιπλέον καταβληθέντα.

Ἡ μὴ ἐμπρόθεσμος πληρωμὴ τοῦ ὅλου ποσοῦ τῆς αὐξήσεως καὶ τοῦ συνθέτου τόκου ἀποστερεῖ τὸν μέτοχον τῶν ὠφελειῶν τοῦ παρόντος ἄρθρου, τὰ δὲ παρ' αὐτοῦ εἰς λογαριασμόν του καταβληθέντα μένουσι πρὸς ὄφελος τοῦ ταμείου.

Γενομένης ἐνάρξεως τῶν διὰ τὴν αὔξησιν πληρωμῶν, δὲν ἐπιτρέπεται ἀνάκλησις τῆς αἰτήσεως.

Αἱ δύο πρῶται παράγραφοι τοῦ ἄρθρου 9 τροποποιοῦνται οὕτως.

Ἄρθρ. 9. Αἱ ἐν τοῖς ἄρθροις 7, ἐδ. α καὶ γ', καὶ 8 ἐδ. α, γ' καὶ δ', καταθέσεις πληρόνονται εἰς τὸ μετοχικὸν ταμεῖον εἰς 8 (ὀκτὼ) ἴσας τριμηνιαίας δόσεις, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5, λογιζομένας ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς τριμηνίας τῆς ἐγγραφῆς διὰ τὰς τοῦ ἄρθρου 7 καταθέσεις, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς δὲ τῆς τριμηνίας τῆς ἐγγραφῆς ἢ ἐκείνης, καθ' ἣν ἐτελέσθη ὁ γάμος, διὰ τὰς τοῦ ἄρθρου 8. Ἐὰν ὁ γάμος ἐτελέσθη μετὰ τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς τριμηνίας, ἡ πρώτη δόσις πληρόνεται ἐντὸς τοῦ ἑπομένου μηνὸς τῆς τελέσεως τοῦ γάμου, ἡ δὲ δευτέρα ἐντὸς τοῦ ἀντιστοιχοῦντος μηνὸς τῆς δευτέρας τριμηνίας καὶ οὕτω καθεξῆς.

Ἡ πληρωμὴ τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 7 καὶ 8 καταθέσεων εἶνε ὑπο-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

χρεωτικὴ διὰ τὸν μέτοχον, εἴτε διατελεῖ, εἴτε μὴ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἐφ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα τῶν 8 τριμηνιῶν.

Αἱ παράγραφοι γ΄ καὶ ε΄ τοῦ ἄρθρου 11 τροποποιοῦνται ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 11. § γ΄. Εἰς τοὺς διορισμοὺς ἐν ταῖς περιπτώσεσι τοῦ ἄρθρου τούτου λαμβάνεται ὑπ' ὄψει ἡ ἐγκατάστασις τοῦ ὑπαλλήλου μετόχου εἰς τὴν θέσιν του..

Ἡ ἐγκατάστασις δὲ βεβαιοῦται διὰ τοῦ πρωτοκόλλου τῆς παραλαβῆς τῆς ὑπηρεσίας ἢ διὰ τῆς ἐκθέσεως περὶ τῆς ἐμφανίσεως αὐτοῦ, ἢ διὰ ἐπισήμου ἐγγράφου τοῦ προϊσταμένου τοῦ μετόχου ὑπαλλήλου. Εἰς δὲ τὰς παύσεις βεβαιοῦται ἡ ἡμέρα τῆς ἀπομακρύνσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ μετόχου ὑπαλλήλου διὰ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀπολύσεως αὐτοῦ, ἐκτὸς ἂν ἐκοινοποιήθη εἰς αὐτὸν τὸ ἔγγραφον τῆς ἀπολύσεως μεθ' ἡμέρας, ὁπότε λαμβάνεται ὑπ' ὄψει ἡ χρονολογία τῆς κοινοποιήσεως ἢ ἐπιδόσεως τοῦ τῆς ἀπολύσεως ἐγγράφου.

§. ε΄. Ὑπηρεσία ἑνὸς ἔτους ὡσαύτως ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἐπανάληψιν τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ μετόχου καὶ διὰ τοὺς μὴ κεκτημένους τὸ δικαίωμα τῆς περιθάλψεως ἢ διοριζομένους εἰς θέσιν συμβολαιογράφου, εἰδικοῦ ὑποθηκοφύλακος ἢ δικαστικοῦ ὑπογραμματέως ἢ παρά τινι τῶν τραπεζῶν ἐπὶ μισθῷ κατὰ τὸ ἥμισυ κατωτέρω τοῦ μισθοῦ, ὃν ἐλάμβανον ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτῶν θέσει, ἐκτὸς ἂν εἶχον ἐγγραφῆ ἀρχικῶς ὡς μέτοχοι ὑπὸ τὴν ἰδιότητα, ὑφ' ἣν πρόκειται ἤδη νὰ ἐπαναλάβωσι τὰς καταθέσεις των.

Αἱ δύο πρῶται παράγραφοι τοῦ ἄρθρου 12ου τροποποιοῦνται ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 12. §. α΄. Μέτοχος ἐπανερχόμενος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ὀφείλει ν' ἀποστείλῃ εἰς τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον δι' ἀναφορᾶς ἀντίγραφον τοῦ διορισμοῦ του, ἐπίσημον ἀντίγραφον τοῦ πρωτοκόλλου τῆς ὁρκωμοσίας του καὶ τὴν περὶ τῆς ἐγκαταστάσεώς του εἰς τὴν θέσιν του ἀπόδειξιν, κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῷ ἐδ. γ΄. τοῦ ἄρθρου 11 ἐντὸς 20 (εἴκοσιν) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεώς του.

§ β΄. Μέτοχος μετατιθέμενος ἢ προβιβαζόμενος ὀφείλει νὰ ἀποστείλῃ εἰς τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον δι' ἀναφορᾶς του ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεώς του εἰς τὴν νέαν θέσιν του, ἀπόδειξιν περὶ ταύτης κατὰ τὰ ἀνωτέρω, καὶ ἀντίγραφον τοῦ περὶ τῆς μεταθέσεώς του ἢ τοῦ προβιβασμοῦ του ἐγγράφου.

Εἰς τὸ ἄρθρον 13 προστίθεται ἡ ἀκόλουθος τελευταία §.

§ γ΄. Μέτοχος μετατεθεὶς καὶ μὴ μεταβὰς ἐντὸς τριῶν μηνῶν εἰς τὴν νέαν θέσιν του, ὀφείλει νὰ γνωστοποιήσῃ τοῦτο εἰς τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον καὶ νὰ παύσῃ τὰς καταθέσεις του, ἐφ' ὅσον διατελεῖ μακρὰν τῆς θέσεώς του πλέον τῶν τριῶν μηνῶν. Ἂν δὲ ἀποσιωπήσῃ τοῦτο καὶ ἐξακολουθήσῃ τὰς καταβολάς του, ἐφαρμόζονται καὶ ὡς πρὸς αὐτὸν οἱ ὁρισμοὶ τῆς πρώτης παραγράφου.

Τοῦ ἄρθρου 14 τροποποιεῖται ἡ τρίτη παράγραφος ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρ. 14. § γ΄. Τὰ ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἀναφερόμενα ποιστο-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ποιητικὰ στέλλονται εἰς τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον, τὰ μὲν περὶ γάμου ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς τελέσεως αὐτοῦ, τὰ δὲ περὶ τέκνων ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς βαπτίσεως. Παρατείνονται δὲ αἱ προθεσμίαι αὗται ἐπὶ τρεῖς ἔτι μῆνας, ἐὰν μετὰ τῶν ἀνωτέρω πιστοποιητικῶν καταβληθῇ καὶ πρόστιμον δραχ. 50 ὑπὲρ τοῦ ταμείου.

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 18 προστίθενται αἱ ἀκόλουθοι δύο παράγραφοι.

Ἄρθρ. 18. § γ'. Διὰ τοὺς μετόχους ἀμφοτέρων τούτων τῶν κατηγοριῶν μετὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπόκτησιν τοῦ δικαιώματος εἰς περίθαλψιν ἴσην πρὸς τὸ δεκαπλάσιον τῆς μηνιαίας καταβολῆς των, ἡ περίθαλψίς των αὐξάνεται κατὰ πᾶσαν μέλλουσαν τριετίαν ὑπηρεσίας κατὰ ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ τῆς μηνιαίας καταβολῆς τοῦ μετόχου. Ἀλλ' εἰς τὴν πρόσθετον ταύτην περίθαλψιν, διατίθεται τὸ τυχὸν ἀπομένον περίσσευμα ἐκ τοῦ διαθετέου εἰς περιθάλψεις ποσοῦ μετὰ τὴν πληρωμὴν ὅλων τῶν κανονικῶν περιθάλψεων.

§ δ'. Διὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἀμέσως προηγουμένου ἐδαφίου, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν μόναι αἱ ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως τῶν μεταρρυθμίσεων τοῦ καταστατικοῦ καὶ ἐφεξῆς ὑπηρεσίαι τῶν μετόχων ἐκείνων, οἵτινες ἔχουσιν ἤδη συμπληρώσει δωδεκαετῆ ὑπηρεσίαν.

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 19 προστίθεται ἡ ἀκόλουθος πέμπτη παράγραφος.

Ἄρθρ. 19. § έ. Οἱ ἄνευ τέκνων ἔγγαμοι μέτοχοι δὲν λαμβάνουσι τὴν λόγῳ γάμου πρόσθετον περίθαλψιν μετὰ τὴν λύσιν τοῦ γάμου ἕνεκα θανάτου τῆς συζύγου ἢ διαζεύξεως.

Τοῦ ἄρθρου 20 ἡ δευτέρα παράγραφος τροποποιεῖται οὕτω·

Ἄθρ. 20. § β'. Εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἐδ. ς' τοῦ ἄρθρου 11 ἡ περίθαλψις ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐπιούσης τῆς παύσεως τῆς μισθοδοσίας, ἐὰν ἐμπροθέσμως ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Συμβούλιον ἡ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπομάκρυνσις.

Ἐ περιπτώσει καθυστερήσεως εἰς τὴν ἀποστολὴν τῶν διαγεγραμμένων διὰ τῶν ἄρθρων 11, 12 καὶ 14 τοῦ καταστατικοῦ δικαιολογητικῶν ἐγγράφων μετὰ τῆς περὶ ἀπονομῆς περιθάλψεως αἰτήσεως, ὡς ἔναρξις πληρωμῆς τῆς περιθάλψεως λογίζεται ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν περιῆλθον συμπεπληρωμένα τὰ ἔγγραφα εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Τὸ ἄρθρον 21 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρ. 21. Ἡ περίθαλψις διακόπτεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ παρακολουθοῦντος τὴν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐπάνοδον τοῦ λαμβάνοντος ταύτην.

Ἐὰν ἡ τριμηνιαία περίθαλψις ἐπληρώθη πρὸ τῆς ἐπανόδου τοῦ μετόχου εἰς ὑπηρεσίαν, τὸ περιπλέον ποσὸν ἐπιστρέφεται παρ' αὐτοῦ εἰς τὸ ταμεῖον ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς εἰς τὸν μέτοχον κοινοποιήσεως τοῦ νέου διορισμοῦ του.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἡ πέραν τῶν δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν μέτοχον κοινοποιήσεως τοῦ νέου διορισμοῦ του καθυστερήσις τοῦ ἐπιστρεπτέου ποσοῦ, συνεπάγεται αὐτοδικαίως τὴν διαγραφὴν τοῦ καθυστερήσαντος ἐκ τοῦ μητρώου τῶν μετόχων, ἐκτὸς ἂν ἐντὸς τῶν ἑπομένων ἓξ μηνῶν ἐπιστρέψῃ τὸ καθυστερούμενον ποσὸν μετὰ προστίμου δραχ. 20 δι' ἕκαστον μῆνα καθυστερήσεως.

Εἰς τὸ ἄρθρον 28 ἐν μὲν τῷ Α'. μέρει προστίθεται τὸ ἀκόλουθον ἐδάφιον:

Ε'. Τὸ ἐκ τῆς ἀγορᾶς χρεωγράφων προκύπτον ὄφελος. Ἐν δὲ τῷ Δ'. μέρει τροποποιεῖται τὸ ἄρθρον Ε'. ὡς ἑξῆς·

Ε'. Τὰς λόγῳ γάμου καταθέσεις μετόχων εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 19 § τελευταία καὶ 24 § τελευταία.

Μετὰ τὸ ἄρθρον 62 προστίθεται ἴδιον κεφάλαιον περὶ « Δικηγόρων μετόχων » περιλαμβάνον τὰ ἄρθρα 63—70 ἔχοντα ὡς ἑξῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

Περὶ δικηγόρων μετόχων.

Ἄρθρ. 63. Δικαίωμα συμμετοχῆς εἰς τὸ μετοχικὸν ταμεῖον ἔχουσιν ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος καταστατικοῦ καὶ τὰς ἐν τοῖς ἑπομένοις ἄρθροις 64—70 διαγραφομένας καὶ οἱ δικηγόροι, δυνάμενοι νὰ προσδιορίσωσιν, οἷον ἂν θέλωσιν ὅρον καταθέσεως ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 διαλαμβανομένων.

Ἄρθρ. 64. Τὸ δικαίωμα τῆς περιθάλψεως ἐκ τοῦ ταμείου ἀποκτῶσιν οἱ δικηγόροι προσωπικῶς μετὰ δωδεκαετῆ ὑπηρεσίαν.

Ἄρθρ. 65. Ἡ περίθαλψις ὁρίζεται κατὰ μῆνα.

1) Μετὰ δωδεκαετῆ καταβολὴν εἰς τὸ τετραπλάσιον τῆς μηνιαίας καταθέσεώς των.

2) Μετὰ δεκατετραετῆ εἰς τὸ ἑξαπλάσιον τῆς μηνιαίας καταθέσεώς των.

3) Μετὰ δεκαεξαετῆ εἰς τὸ ὀκταπλάσιον τῆς μηνιαίας καταθέσεώς των· καὶ

4) Μετὰ δεκαοκταετῆ εἰς τὸ δεκαπλάσιον τῆς μηνιαίας καταθέσεώς των.

Ἄρθρ. 66. Ἡ διὰ τῶν προηγουμένων ἄρθρων 63, 64 καὶ 65 ὁριζομένη περίθαλψις χορηγεῖται κατὰ τὰς ἑξῆς περιπτώσεις·

α) Ἕνεκα ἀσθενείας καθιστώσης τὸν δικηγόρον ἀνίκανον ἀπολύτως πρὸς ἐνάσκησιν τοῦ τε δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος καὶ οἱασδήποτε ἄλλης ἐργασίας.

β) Ἂν συνεπλήρωσε τὸ 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ παραιτηθῇ τῆς ἐνασκήσεως τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος· καὶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

γ) Ἐὰν ἕνεκα νομοθετικοῦ τινος μέτρου στερηθῇ ὁπωσδήποτε τῆς θέσεώς του ἢ παυθῇ ἐκ τῆς θέσεως τοῦ δικηγόρου ὁριστικῶς, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρ. 67. Ἡ κατὰ τὸ ἐδάφιον ά. τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἀνικανότης βεβαιοῦται δι' ἐνόρκου ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου, δεόντως ἠτιολογημένης, πιστοποιήσεως δύο ἰατρῶν. Δύναται ὅμως τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ μετοχικοῦ ταμείου ν' ἀμφισβητήσῃ τὴν ἀκρίβειαν τῆς τοιαύτης πιστοποιήσεως καὶ ν' ἀπαιτήσῃ ἄλλην νέαν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκδεδομένην παρὰ τριῶν ἰατρῶν, παρ' αὐτοῦ διοριζομένων. Ἀλλ' ἡ δευτέρα αὕτη ἰατρικὴ γνωμοδότησις εἶνε ὑποχρεωτικὴ διά τε τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον καὶ τὸν μέτοχον.

Ἄρθρ. 68. Εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀποβιωσάντων ἐγγάμων δικηγόρων ἢ εἰς τὴν χήραν μητέρα καὶ τὰς ἄνευ ἀποκαταστάσεως ἀδελφὰς τοῦ ἀγάμου ἀποβιώσαντος δικηγόρου, δίδοται τὸ ἀνῆκον ἐκ τῆς περιθάλψεως μέρος καὶ μετὰ ἑκαετῆ μόνον κατάθεσιν τοῦ μετόχου δικηγόρου.

Ἄρθρ. 69. Δικηγόρος μέτοχος, ἀναδεχόμενος δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἢ ἄλλην τινὰ θέσιν ἐκ τῶν ὁριζομένων ἐν τῷ 2ῳ ἄρθρ. ἐξακολουθεῖ ὡς καὶ πάντες οἱ λοιποὶ μέτοχοι τὰς πρὸς τὸ ταμεῖον καταβολάς, ἀλλ' ὡς πρὸς τοὺς ὅρους τῶν καταθέσεων, τὸν χρόνον καὶ τὰς περιπτώσεις τῆς προσκτήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς περιθάλψεως, ἰσχύουσιν ὡς πρὸς αὐτὸν αἱ περὶ δικηγόρων διατάξεις τῶν ἄρθρων 63 καὶ ἑπομένων.

Οἱ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ ἄλλην ἐκ τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ καταστατικῷ ἀποκτήσαντες, ἢ ἀποκτήσοντες τὸ πρὸς περίθαλψιν δικαίωμα, διατηροῦσι, διοριζόμενοι δικηγόροι, τὰ κεκτημένα εἰς περίθαλψιν δικαιώματα. Οἱ μὴ συμπληρώσαντες ὅμως τὸν πρὸς περίθαλψιν χρόνον, δύνανται διοριζόμενοι δικηγόροι, νὰ συνεχίσωσι τὰς καταβολάς των, ἀλλ' ὑπάγονται τότε ὡς πρὸς τὸν χρόνον καὶ τὰς περιπτώσεις τῆς προσκτήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς περιθάλψεως εἰς τὰς εἰδικὰς περὶ δικηγόρων διατάξεις.

Κατ' ἐξαίρεσιν οἱ δικηγόροι οἱ μέχρι τοῦδε ὑπὸ ἄλλην ἰδιότητα ὄντες ἐγγεγραμμένοι μέτοχοι καὶ μὴ ἀποκτήσαντες τὸ πρὸς περίθαλψιν δικαίωμα, ἐπαναλαμβάνοντες ἤδη τὰς προκαταβολάς των, ὑπάγονται μόνον ὡς πρὸς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ χρόνου, τοῦ παρέχοντος δικαίωμα εἰς περίθαλψιν, εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 18, ἐφαρμοζομένων ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ καὶ δι' αὐτοὺς τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 66 καὶ 67.

Ἄρθρ. 70. Οἱ ἐκ τῶν δικηγόρων μέτοχοι τοῦ ταμείου λαμβάνουσι μέρος εἰς τὰς ψηφοφορίας τῆς συνελεύσεως τῶν μετόχων, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ δι' αὐτοὺς ὡρισμένου διὰ τοῦ ἄρθρου 64 χρόνου πρὸς περίθαλψιν.

Τὸ κεφάλαιον Ι' (ἀκροτελεύτιοι διατάξεις) γίνεται κεφάλαιον ΙΑ'.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Τὰ δὲ ἄρθρα 63, 64 καὶ 65 γίνονται ἄρθρα 71, 72 καὶ 73.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις 29 Σεπτεμβρίου 1882.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ, Γ. ΡΟΥΦΟΣ, Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ,
Π. ΚΑΛΛΙΓΑΣ, Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν,
Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΝ ΤΩι ΘΕΣΜΟΛΟΓΙΩι

ΜΕΡΟΣ Α΄.

ΝΟΜΟΙ

		Σελ.
ΝΟΜΟΣ	Περὶ Δημοτικῶν Σχολείων	1—18
» ΤΛΗ΄.	Περὶ προκαταβολῶν μισθοδοσιῶν τῶν δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλισσῶν	18—19
» ΦΛΣΤ΄.	Περὶ αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κτλ.	19—20
» ΧΝΒ΄.	Περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων	20—26
ΘΕΣΠΙΣΜΑ	Περὶ εἰσαγωγῆς κορασίων εἰς τὸ σχολεῖον τῆς Ἑταιρίας	27.
ΨΗΦΙΣΜΑ Ο΄.	Περὶ ὁρκωμοσίας δημοσίων λειτουργῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν	28.
ΝΟΜΟΣ ΜΓ΄.	Περὶ ἐξελέγξεως τῶν στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν συντάξεων ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου	28—29
ΝΟΜΟΣ ΟΔ΄.	Περὶ τοῦ ἐν Ἑλλάδι χρονολογικοῦ συστήματος, ἐφαρμοσθησομένου ἐν Ἑπτανήσῳ	29.
» ΗΗ΄.	Περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς συντάξεως τῶν πρὸ τοῦ Νόμου ΧΝΒ΄. παραιτηθέντων ὑπαλλήλων	29.
» ΡΚΣΤ΄.	Περὶ τῆς ἐν Ἑπτανήσῳ ἐφαρμογῆς τῶν περὶ δημοδιδασκαλίας Νόμων καὶ διατάξεων	30.
» ΡΛΘ΄.	Περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων	30—32
» ΡΙΣΤ΄.	Περὶ φόρου τῶν ἐπιτηδευμάτων	32.
» ΥΗ΄.	Περὶ τῆς μὴ μεταθέσεως τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων διαρκοῦντος τοῦ σχολικοῦ ἔτους	32—33
» ΦΗΒ΄.	Περὶ συγχωνεύσεως τοῦ εἰδικοῦ ταμείου τῶν συντάξεων τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων μετὰ τοῦ δημοσίου ταμείου	33—35
» ΧΘ΄.	Περὶ συστάσεως τοῦ Διδασκαλείου ἐν Ἀθήναις	35—40
» ΩΝΘ΄.	Περὶ συστάσεως Διδασκαλείου ἐν Πελοποννήσῳ καὶ Ἑπτανήσῳ	40—41
» ΠΜ΄.	Περὶ εἰσαγωγῆς τῆς Ἑλληνικῆς νομοθεσίας εἰς τὰς ἄρτι προσαρτηθείσας Θεσσαλικὰς καὶ Ἠπειρωτικὰς Ἐπαρχίας	42.
» ΦΞΣΤ΄.	Περὶ κανονισμοῦ τοῦ τρόπου τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν πολιτικῶν συντάξεων	43—44
» ΑΙΒ΄.	Περὶ συστάσεως Διδασκαλείου ἐν Θεσσαλίᾳ	45.
» ΑΙΓ΄.	Περὶ συστάσεως Τουρκικῶν καὶ Ἰσραηλιτικῶν παιδευτηρίων ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις Ἐπαρχίαις	45—46
» ΑΜ΄.	Περὶ τροποποιήσεως καὶ προσθήκης διατάξεων ἀναφερομένων εἰς τὰ Διδασκαλεῖα	46—47

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

		Σελ.
ΝΟΜΟΣ ΑΜΒ'.	Περὶ τῶν διδακτικῶν βιβλίων τῆς μέσης καὶ κατωτέρας ἐκπαιδεύσεως	47—49
» ΑΝΔ'.	Περὶ καταχωρήσεως Διαταγμάτων ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως κτλ.	49—51
» ΑΡΙΕ'.	Περὶ ἐπιμισθίων τῶν καθηγητῶν, διδασκάλων καὶ δημοδιδασκάλων	51—52

ΜΕΡΟΣ Β'.

ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ	Περὶ διδασκαλίας τῆς Κατηχήσεως εἰς τὰ σχολεῖα.	53.
»	Περὶ τῶν διορισμῶν τῶν δημοδιδασκάλων	55—56
»	Περὶ εἰσαγωγῆς τοῦ ἐμβολιασμοῦ τῆς δαμαλίδος	56.
»	Περὶ τῆς ἀπαιτουμένης ἡλικίας εἰς τὸ θῆλυ γένος διὰ τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα	56.
»	Περὶ συστάσεως δημοσίου βιβλιοθήκης εἰς ἕκαστον τῶν δημοτικῶν σχολείων τοῦ Κράτους	57.
»	Περὶ τῶν βιβλίων καὶ τῶν σχολείων τῶν βιβλιακῶν ἑταιριῶν	57—58
»	Περὶ τοῦ σχήματος τοῦ χαρτίου, δηλαδὴ τοῦ σχήματος τῶν πρακτικῶν	58.
»	Περὶ καθιερώσεως τῆς 25 Μαρτίου, ὡς ἡμέρας ἐθνικῆς ἑορτῆς	59.
»	Περὶ αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν τριτοβαθμίων δημοδιδασκάλων	59—60
»	Περὶ τοῦ τρόπου τῆς πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ τῶν δημοδιδασκάλων	60—64
»	Περί τινων τροποποιήσεων ἐπὶ τοῦ Ὁδηγοῦ τῆς ἀλληλοδιδακτικῆς μεθόδου	65—68
»	Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ ἀπὸ 3 Αὐγούστου 1861 ΧΝΒ'. Νόμου περὶ συντάξεως τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλ.	68—71
»	Περὶ τῶν ἐξωτερικῶν τύπων καὶ ἐγγράφων τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας	72—74
»	Περὶ τῶν ἐξετάσεων τῶν ὑποψηφίων διδασκαλισσῶν.	74—75
ΘΕΣΠΙΣΜΑ	Περὶ εἰσαγωγῆς κορασίων εἰς τὸ σχολεῖον τῆς Ἑταιρίας	75—76
ΔΙΑΤΑΓΜΑ	Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ Νόμου ΡΔΘ'. περὶ συντάξεως.	76—77
»	Περὶ δικαιολογητικῶν ἐγγράφων προσακτέων εἰς ὑποστήριξιν συντάξεως πολιτικῆς	78—79
»	Περὶ τοῦ Ἀρσακείου, ὡς διδασκαλείου διδασκαλισσῶν.	79—80
»	Περὶ δοκιμαστηρίων ἐξετάσεων διὰ τὴν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα παραδοχὴν τῶν μαθητῶν	80.
»	Περὶ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων κτλ.	81.
»	Περὶ τῆς διανομῆς τῆς ἀπὸ τοῦ δημοσίου χορηγουμένης ἐτησίας εἰς τοὺς δήμους συνδρομῆς	81—82
»	Περὶ κατανομῆς τῶν διδακτέων μαθημάτων ἐν τῷ Διδασκαλείῳ	82—84

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

		Σελ.
ΔΙΑΤΑΓΜΑ	Περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Διδασκαλείου καὶ τοῦ Προτύπου	84— 92
»	Περὶ τῶν ἐν τῷ Διδασκαλείῳ ἐξετάσεων	93— 95
»	Περὶ ἐξετάσεως τῶν δημοδιδασκάλων εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλεῖον	95 — 98
»	Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 25 Μαΐου 1878 Β. Δ. περὶ κατανομῆς τῶν μαθημάτων εἰς τὰς 3 τάξεις τοῦ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου	98.
»	Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἀπὸ 25 Μαΐου 1878 Β. Δ. περὶ κατανομῆς τῶν μαθημάτων τοῦ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου εἰς τὰς 3 τάξεις αὐτοῦ καὶ τοῦ τροποποιοῦντος αὐτὸ Δ. ἀπὸ 16 Ἰουλίου 1879, καὶ ὡς πρὸς τὸ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλεῖον	98— 99
»	Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἀπὸ 23 Αὐγούστου 1878 περὶ ὀργανιστικοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου καὶ τοῦ Προτύπου Β. Δ. καὶ ὡς πρὸς τὸ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλεῖον καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων αὐτοῦ	99—101
»	Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἀπὸ 21 Αὐγούστου 1878 Δ. περὶ ἐξετάσεων ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείῳ καὶ ὡς πρὸς τὸ ἐν Πελοποννήσῳ καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων αὐτοῦ	101—103
»	Περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων ἐν τῷ Ἀθήνησι Διδασκαλείῳ	103—106
»	Περὶ τῆς ἕδρας τοῦ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλείου	107.
»	Περὶ μεθόδου διδασκαλίας ἐν τοῖς δημοτ. σχολείοις.	107—109
»	Περὶ ἀσκήσεως καὶ ἐξετάσεως τῶν δημοδιδασκάλων	109—111
»	Περὶ διδασκαλίας τῶν παιδαγωγικῶν μαθημάτων καὶ τῶν ἐξετάσεων τῶν ὑποψηφίων διδασκαλισσῶν ἐν τοῖς Παρθεναγωγείοις τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας	111—114
»	Περὶ ἐφαρμογῆς τῶν διεπόντων τὴν δημοσίαν ἐκπαίδευσιν νόμων καὶ κανονισμῶν ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις καὶ προσαρτωμέναις Ἐπαρχίαις	114—115
»	Περὶ συμπληρώσεως τοῦ τε προσωπικοῦ τῶν πρωτοβαθμίων δημοτικῶν σχολείων καὶ τῆς ἀντιμισθίας αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου	115—116
»	Περὶ συστάσεως δημοτικῶν σχολείων καὶ διορισμοῦ δημοδιδασκάλων ἐν ταῖς προσαρτηθείσαις Ἐπαρχίαις	116.
»	Περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ νὰ ἀναγνωρίζωνται τοῦ λοιποῦ δημοδιδάσκαλοι μὴ φοιτήσαντες εἰς τὰ Διδασκαλεῖα	116—117
»	Περὶ ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων ἐν τῷ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλείῳ	117.
»	Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Β. Διατάγματος περὶ ἐξετάσεως τῶν δημοδιδασκάλων εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλεῖον καὶ ὡς πρὸς τὸ ἐν Πελοποννήσῳ Δικασκαλεῖον	118.
»	Περὶ ὁρισμοῦ ἕδρας καὶ χρόνου ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐν Ἑπτανήσῳ Διδασκαλείου	118.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Σελ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ Περὶ ἐξετάσεως τῶν δημοδιδασκάλων τῶν προσαρτηθεισῶν Ἐπαρχιῶν ..... 119—120
» Περὶ διορισμοῦ ἐπιστατῶν καὶ ὑπηρετῶν ἐν τοῖς δημοσίοις παιδευτηρίοις ..... 120.
» Περὶ ὁρισμοῦ τῆς ἕδρας τοῦ ἐν Θεσσαλίᾳ Διδασκαλείου ..... 120—121
» Περὶ ἐγκρίσεως ὀργανισμοῦ τῆς Φ. Ἑκπαιδευτικῆς Ἑταιρίας ..... 121—128
» Περὶ συστάσεως πλήρων δημοτικῶν σχολείων .... 128—129
» Περὶ ὁρισμοῦ χρόνου ἐνάρξεως τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ἐν Θεσσαλίᾳ Διδασκαλείου ..... 129—130
» Περὶ διδακτικῶν βιβλίων τῆς μέσης καὶ κατωτέρας ἐκπαιδεύσεως ..... 130—134
» Περὶ προσωρινῆς ἀναστολῆς τῆς ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀπὸ 22 Ἀπριλίου 1881 Β. Δ. περὶ ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως τῶν μελλοδιδασκαλισσῶν εἰς τὰς δύο ἀνωτέρας τάξεις τῶν Παρθεναγωγείων τῆς Φ. Ἑταιρίας ..... 134—135
» Περὶ εἰσαγωγῆς τῶν στρατιωτικῶν ἀσκήσεων εἰς τὰ Διδασκαλεῖα τοῦ Κράτους ..... 135—136
» Περὶ τῆς περιεκτικότητος ἑκάστου τυπογραφικοῦ φύλλου τῶν εἰς τὸν διαγωνισμὸν ὑποβαλλομένων διδακτικῶν βιβλίων ..... 137.
» Περὶ Ἰσραηλιτικῶν σχολείων ..... 137—139
» Περὶ ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων τῶν μελλοδιδασκαλισσῶν ..... 139—140
» Περὶ κανονισμοῦ τῶν ἐξετάσεων τῶν δημοδιδασκάλων (ἀπὸ 8 Ἰουνίου 1856) ..... 141—148

ΜΕΡΟΣ Γ'.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ τῆς δημοσίας ἠθικῆς.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Περὶ μέτρων τεινόντων εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς δημοσίας ἠθικῆς ..... 151—154

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ τῆς θρησκευτικῆς μορφώσεως τῶν παίδων.

» Περὶ τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα καὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων τῶν τε μαθητῶν καὶ τῶν δημοδιδασκάλων ..... 154—155

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Σελ.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Περὶ ἀναγνώσεως βιβλίων τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν ..... 155—156

» Περὶ τοῦ μαθήματος τῆς Κατηχήσεως εἰς τοὺς ἑτεροδόξους ..... 157—158

» Περὶ τῆς εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς φοιτήσεως ..... 158.

» Περὶ ἐκκλησιάσεως τῶν μαθητῶν ..... 159.

ΤΜΗΜΑ Γ.

Περὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων.

» Περὶ βελτιώσεως καὶ αὐξήσεως τῶν δημοτικῶν σχολείων ..... 159—162

» Περὶ διανομῆς γεωργικῶν βιβλίων καὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν εἰς τὰ διάφορα δημοτικὰ σχολεῖα τοῦ Κράτους ..... 162—164

» Περὶ τῶν ἀρχείων τῶν δημοτικῶν σχολείων..... 165.

» Περὶ τῆς μὴ παραδοχῆς μαθητῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων μεταβαινόντων ἀπὸ τὸ ἓν εἰς ἕτερον ἄνευ ἀδείας τοῦ διδασκάλου εἰς ὃν ἐμαθήτευον .. 165—166

» Περὶ κανονισμοῦ τῶν καθηκόντων τῶν ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις ἐπιστατῶν καὶ ὑπηρετῶν.... 166—168

» Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου..... 169—171

» Περὶ τοῦ ὁποῖα τὰ εἰσακτέα ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις βιβλία..... 171.

» Περὶ τοῦ μαθήματος τῆς γραμμικῆς Ἰχνογραφίας ὅτι πρέπει νὰ διδάσκηται..... 171—172

» Περὶ τοῦ ὅτι αἱ προτάσεις τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν περὶ διαλύσεως σχολείων εἶναι ἀπαράδεκτοι.... 172—173

» Περὶ τοῦ νὰ γνωστοποιῶσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ποῖα σχολεῖα δὲν ἔχουν διδασκάλους..... 173—174

» Περὶ μὴ μεταθέσεως δημοτικῶν σχολείων..... 174.

» Περὶ νέας ἐγκρίσεως τῶν διὰ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα βιβλίων μετατυπουμένων..... 174—175

» Περὶ τῆς ὑποχρεωτικῆς διδασκαλίας κατὰ τὸ 6 ἄρθρον τοῦ νόμου..... 175—176

» Περὶ μέτρων τινῶν συντελεστικῶν πρὸς βελτίωσιν τῶν σχολείων..... 176—177

» Περὶ τῆς δι' εἰκόνων διδασκαλίας τῶν παίδων συστατικῆ..... 177—178

» Περὶ ἀποκλεισμοῦ τῶν μὴ ἐγκεκριμένων μετὰ πᾶσαν νέαν ἔκδοσιν βιβλίων..... 178—179

» Περὶ διατηρήσεως τῶν δημοτικῶν σχολείων..... 179—180

» Περὶ ἀπαγορεύσεως βιβλίων τινῶν ἐν τοῖς σχολείοις. 180—181

» Περὶ θεραπείας τῶν ἀναγκῶν τῶν δημοτ σχολείων. 182—185

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΤΜΗΜΑ Δ'.

Περὶ βελτιώσεως τῆς διδακτικῆς μεθόδου ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις.

		Σελ.
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ	Περὶ ἀποστολῆς ὑποτρόφων τῶν δήμων εἰς τὸ Διδασκαλεῖον	185—186
»	Περὶ ὑποτρόφων τῶν δήμων εἰς τὸ Διδασκαλεῖον	186—187
»	Περὶ βελτιώσεως τῶν δημοτικῶν σχολείων	187—190
»	Περὶ ἀναγραφῆς ἀναλόγου πιστώσεως ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς τῶν δήμων πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μισθοδοσίας τῶν νέων δημοδιδασκάλων κτλ.	190—191
»	Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ ἀπὸ 3 Σεπτεμβρίου Β. Διατάγματος	192—194
ΑΠΟΦΑΣΙΣ	Περὶ κανονισμοῦ τῆς διδασκαλίας ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις	195—196
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ	Περὶ ἀσκήσεως τῶν δημοδιδασκάλων ἐν τοῖς πρωτύποις σχολείοις κατὰ τὸ Β. Διάταγμα τῆς 16 Μαρτίου 1881	196—199

ΤΜΗΜΑ Ε'.

Περὶ τῶν δημοτικῶν σχολείων τῶν κορασίων.

»	Περὶ ἀποχωρήσεως τῶν ἀρρένων ἀπὸ τὰ κοράσια εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα	199.
»	Περὶ συστάσεως σχολείων τῶν κορασίων συνδρομῇ τῶν δημοτῶν	199—200
»	Περὶ ἐκπαιδεύσεως νεανίδων μελλοδιδασκαλισσῶν καὶ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ αὐτῶν	201—202
»	Περὶ τῆς συμπεριφορᾶς αὐτῶν, παραινετική	202—203
»	Περὶ τῶν ὑπανδρευομένων δημοδιδασκαλισσῶν	203—204
»	Περὶ δευτέρας ἐξετάσεως τῶν δημοδιδασκαλισσῶν	204—205
»	Περὶ διορισμοῦ ἐπιμελητριῶν ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις τῶν κορασίων ὑπὸ τῶν δημάρχων ὅτι παράνομος	205—206

ΤΜΗΜΑ ΣΤ'.

Περὶ τῶν ἀπὸ τοῦ δημοσίου χορηγουμένων βοηθημάτων ὑπὲρ τῶν δημοτικῶν σχολείων.

»	Περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ δημοσίου διδομένης βοηθείας εἰς τοὺς ἀπόρους δήμους πρὸς διατήρησιν δημοτικῶν σχολείων	207—208
»	Περὶ τῆς χορηγητέας ἐκ τοῦ δημοσίου βοηθείας εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα διὰ τὸ ἔτος 1869	208—210

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Σελ.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Περὶ ἐλαττώσεως τῆς διὰ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα συνδρομῆς τοῦ δημοσίου διὰ τὸ ἔτος 1871 καὶ τηρήσεως τῶν λοιπῶν προδιατεταγμένων..... 211.
» Περὶ τοῦ ὅτι τὰ χορηγούμενα βοηθήματα διὰ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα δὲν πρέπει νὰ διατίθενται πρὸς καμμίαν ἄλλην χρῆσιν..... 212.
» Περὶ τοῦ ἂν ἡ διδομένη εἰς τοὺς δήμους ἀπὸ τοῦ δημοσίου συνδρομὴ στηρίζεται εἰς Νόμον τινά... 213—214
» Περὶ κανονισμοῦ τῆς πληρωμῆς τῶν ὑπὲρ τῶν δημοτικῶν σχολείων βοηθημάτων..... 214—215
» Περὶ ὑποβολῆς πινάκων ἐνδεικτικῶν τῶν ἀπὸ τοῦ δημοσίου παρεχομένων βοηθημάτων τοῖς δήμοις... 215—216

ΤΜΗΜΑ Ζ'.

Περὶ τῶν καθηκόντων τῶν δημοδιδασκάλων.

» Περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ ῥαβδίζειν καὶ μαστιγοῦν τοὺς μαθητάς..... 216—217
» Περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν πρέπει νὰ ἀναφέρωνται πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον οἱ δημοδιδάσκαλοι..... 217—218
» Περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀποστολῆς τῶν ἀναφορῶν τῶν δημοδιδασκάλων, ἀφορωσῶν τὴν ὑπηρεσίαν τῶν σχολείων αὐτῶν..... 219—220
« Περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν ῥαβδισμῶν καὶ μαστιγώσεων 220—221
» Περὶ καταργήσεως τοῦ δυτικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν ῥημάτων καὶ τῶν ἀσυναιρέτων τύπων... 221.
» Περὶ τῆς ἠθικῆς καὶ διανοητικῆς ἀνατπύξεως τῆς παιδικῆς ἡλικίας..... 222—224
» Περὶ συντάξεως προγράμματος τῶν μαθημάτων τῶν δημοτικῶν σχολείων..... 224—225
» Περὶ τῆς διακρίσεως τοῦ βαθμοῦ τῶν ἐν τῷ αὐτῷ Νομῷ ἢ Ἐπαρχία ἢ καὶ πόλει Νομαρχιακῶν ἢ Ἐπαρχιακῶν δημοδιδασκάλων..... 225—226
» Περὶ καθηκόντων τῶν δημοδιδασκάλων ὑπομνηστική 226—230
» Περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ ἀριθμεῖν τὰς περὶ ἰδίων συμφερόντων ἀναφοράς..... 230—231
» Περὶ τῆς παρὰ τὰ νενομοθετημένα ἀπομακρύνσεως τῶν διδασκάλων..... 231—232
» Ἐπαναληπτικὴ περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ ἀριθμεῖν τὰς περὶ ἰδίων συμφερόντων ἀναφοράς..... 232—233
» Περὶ τῶν δημοδιδασκάλων τῶν χειροτονουμένων ἱερέων..... 233.
» Περὶ τοῦ κατ' ἐκλογὴν τῶν Νομαρχῶν διορισμοῦ τῶν δημοδιδασκάλων..... 233—234
» Περὶ τακτικῆς ἀποστολῆς τῶν αἰτήσεών των..... 234.
» Περὶ τῶν ἀπομακρυνομένων ἀδικαιολογήτως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας διδασκάλων..... 235.
» Περὶ τοῦ ὅτι ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς εἰς τοὺς διδασκάλους ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπεμβαίνωσιν εἰς τὰ ἐπιτόπια 235—236

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Σελ.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Περὶ τοῦ ὅτι οἱ ὁρκιζόμενοι διδάσκαλοι ὀφείλουσι νὰ ὑποδεικνύωσιν εἰς τὰς δεχομένας τὸν ὅρκον ἀρχὰς τὸ πτυχίον αὐτῶν ..... 236—237

» Περὶ ἀπαγορεύσεως εἰς τοὺς διδασκάλους τοῦ νὰ προμηθεύωσι τὰ τῶν μαθητῶν αὐτῶν βιβλία..... 237.

» Περὶ τοῦ ὅτι ἀπαγορεύεται τοῖς διδασκάλοις τοῦ νὰ προμηθεύωσι τὰ τῶν μαθητῶν αὐτῶν βιβλία... 238.

» Περὶ τῶν προσόντων τῶν μελλόντων ἱερωθῆναι.... 238—239

» Περὶ τηρήσεως τῶν σχολασίμων ἡμερῶν..... 240—241

» Περὶ τοῦ ὁποῖαι ποιναὶ πρέπει νὰ ἐπιβάλλονται εἰς τοὺς ἀτακτοῦντας μαθητάς..... 241—242

» Περὶ τῆς μὴ τακτικῆς καὶ ἀμέσως ἐπιδόσεως τῶν τοῦ Ὑπουργείου ἐγγράφων πρὸς οὓς διευθύνονται. 242.

» Περὶ τῶν μετατιθεμένων διδασκάλων ὁποῖα τὰ καθήκοντά των..... 243.

» Περὶ τοῦ ὅτι οἱ ὁρκιζόμενοι διδάσκαλοι πρέπει προηγουμένως νὰ ὑποδεικνύωσι τὸ πτυχίον των .... 243—244

» Περὶ ταχείας διεκπεραιώσεως τῶν δι' αὐτῶν εἰς τὸ ἑξῆς στελλομένων ἀναφορῶν τῶν δημοδιδασκάλων 244.

» Περὶ τοῦ μὴ ἀναφέρεσθαι οὐδέποτε ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον..... 245.

» Περὶ ἐνάρξεως τῶν δημοτικῶν σχολείων..... 245—246

» Περὶ τῶν πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους στελλομένων ἐπισήμων ἐγγράφων..... 247.

» Περὶ τῆς ἐγκαίρου μεταβάσεως τῶν δημοδιδασκάλων εἰς τὰς θέσεις των..... 248.

» Περὶ μαθητολογίου ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις... 248—249

» Περὶ ἐμφανίσεως δημοδιδασκαλικῶν πτυχίων εἰς τὰς διοικητικὰς ἀρχάς..... 249—250

» Περὶ ἁπλοποιήσεως τῆς ὑπηρεσίας ὑπομνηστική... 250—251

» Περὶ τῆς εἰς τὸ μέλλον διαγωγῆς αὐτῶν..... 252—253

» Περὶ περιορισμοῦ τῶν ὡρῶν τῆς διδασκαλίας ἐν καιρῷ τῶν γεωργικῶν ἐργασιῶν..... 253—254

» Περὶ τοῦ μὴ σολοικίζειν..... 254.

» Περὶ τοῦ γνωστοποιεῖν ἀμέσως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν ἐγκατάστασίν των ..... 255.

» Νὰ δηλώσῃ ἕκαστος ποῦ διαμένει καὶ ποῦ δύναται νὰ ὑπηρετήσῃ ..... 255—256

» Περὶ ἐξαιρέσεως τοῦ δημοδιδασκάλου ἀπὸ τῆς τοῦ σφαιριοδότου ὑποχρεώσεως..... 256.

» Περὶ τοῦ ἀμεταθέτου τῶν δημοδιδασκάλων ..... 257.

» Περὶ τῆς δευτέρας αὐτῶν ἐξετάσεως ὅτι ἄφευκτος.. 255—258

» Ἐπαναληπτικὴ περὶ τῆς δευτέρας ἐξετάσεως τῶν δημοδιδασκάλων ..... 259.

» Περὶ ἐκδόσεως ἀπολυτηρίων πρὸς τοὺς μέλλοντας ἱερωθῆναι ..... 260.

» Περὶ τῆς μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐξετάσεων ἐγκαίρου ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων..... 260—261

» Περὶ διορθώσεως πλημμελειῶν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ .. 261—266

» Περὶ τῆς τῶν μικρῶν πτηνῶν χρησιμότητος καὶ σωτηρίας..... 266—267

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

		Σελ.
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ	Ἀπαγόρευσις ἀπουσιῶν	267—268
»	Περὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Διδασκαλικοῦ Συλλόγου.....	268—269
»	Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα φοιτώντων μαθητῶν	269—270

ΤΜΗΜΑ Η'.

Περὶ ἀπαγορεύσεως κλεψιτύπων βιβλίων.

»	Περὶ ἀπαγορεύσεως κλεψιτύπων βιβλίων.....	270—271
»	Περὶ τῆς μὴ χρήσεως κλεψιτύπων βιβλίων.....	271.

ΤΜΗΜΑ Θ'.

Περὶ τῶν μονίμων βιβλίων τῆς καταστάσεως τῶν δημοτικῶν σχολείων.

»	Περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν ἐλέγχων τῶν δημοτικῶν σχολείων διὰ μονίμων βιβλίων	272—273
»	Περὶ τοῦ ἀντικαταστήσοντος τοὺς ἐλέγχους τῶν δημοτικῶν σχολείων μονίμου βιβλίου	273—275
»	Περὶ ἀποστολῆς τῆς περιλήψεως μόνης τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐνιαυσίων ἐξετάσεων.....	276.
»	Περὶ ἀποστολῆς τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐξετάσεων τῶν δημοτικῶν σχολείων αὐτοῦ καὶ μόνου.....	277.

ΤΜΗΜΑ Ι'.

Περὶ μεταθέσεως καὶ ἀδείας ἀπουσίας τῶν δημοδιδασκάλων.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ	Περὶ τῶν περὶ μεταθέσεως ἀναφορῶν τῶν δημοδιδασκάλων.....	278.
»	Περὶ τοῦ ὅτι ἀπαράδεκτοι αἱ περὶ μεταθέσεων καὶ ἀδειῶν ἀπουσίας αἰτήσεις πρὸ τῶν ἐξετάσεων...	278—279
»	Περὶ ἀδείας ἀπουσίας εἰς δημοδιδασκάλους	279—280
»	Περὶ ἀπαγορεύσεως εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους νὰ ἐγκαταλείπωσιν ἄνευ ἀδείας τὴν θέσιν αὐτῶν...	280—281
»	Περὶ μὴ χορηγήσεως ἀδείας ἀπουσίας διὰ τὰς Ἀθήνας	281.
»	Περὶ τοῦ μηδένα τῶν δημοδιδασκάλων μακρύνεσθαι τῆς θέσεως αὐτοῦ πρὸ τῶν ἐξετάσεων	281—282
»	Περὶ τοῦ τρόπου τῆς αἰτήσεως ἀδειῶν παρὰ τῶν δημοδιδασκάλων ἀμφοτέρων τῶν φύλων	282—284

ΤΜΗΜΑ ΙΑ'.

Περὶ τῶν ἐπιθεωρητικῶν Ἐπιτροπῶν.

»	Περὶ τῶν ἐφορευτικῶν καὶ ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων	284.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

		Σελ.
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ	Περὶ ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν	284—286
»	Περὶ διορισμοῦ μελῶν ἐν ταῖς ἐπιθεωρητικαῖς τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐπιτροπαῖς καὶ ἐν ταῖς τῶν γυμνασίων καὶ Ἑλληνικῶν σχολείων ἐφορείαις ὑπὸ τῶν δημοτικῶν συμβουλίων	286—287
»	Περὶ τοῦ ἂν οἱ ὑπάλληλοι, διοριζόμενοι μέλη τῶν ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων, ὀφείλωσι νὰ δίδωσι νέον ὅρκον	287—288
»	Περὶ τῆς ἐφάπαξ ὁρκωμοσίας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, δημοδιδασκάλων κλπ.	288.
»	Περὶ τοῦ ἂν ἡ πρᾶξις τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου, δι' ἧς τοῦτο διορίζει μέλη ἐν ταῖς κατ' ἐπαρχίαν ἐπιθεωρητικαῖς τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐπιτροπαῖς, δεῖται ἢ οὐ ἐγκρίσεως Βασιλικῆς	288—289
»	Περὶ τοῦ τίς διορίζει τὰς ἐφορευτικὰς ἐπιτροπὰς τῶν σχολείων	289—290
»	Περὶ τοῦ ὅτι μέχρις οὗ διορισθῶσι νέα μέλη ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, τὰ παλαιὰ δύνανται νὰ ἐνεργῶσι τὸ καθῆκόν των· ὅτι ὁ διορισμὸς ἐπιστατῶν ἀνήκει εἰς τὰς διοικητικὰς ἀρχάς, καὶ ὅτι εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα γίνονται δεκτοὶ οἱ μαθηταὶ οἱ φέροντες ἀπολυτήριον δημοτικοῦ σχολείου	290.
»	Περὶ ἐπιθεωρητικῶν ἐπιτροπῶν τῶν κατ' ἐπαρχίας δημοτικῶν σχολείων	291.
»	Περὶ τῶν μὴ κατὰ τύπον ἀναφορῶν τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν	291—292
»	Περὶ ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν	292.
»	Περὶ ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν	293—294
»	Περὶ τῶν προτεινομένων ὑπὸ τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν παύσεων καὶ μεταθέσεων δημοδιδασκάλων	294—295

ΤΜΗΜΑ ΙΒ'.

Περὶ ἐπιθεωρήσεως τῶν δημοτικῶν σχολείων.

»	Περὶ τῆς δι' ἀλλήλων ἐπιθεωρήσεως τῶν δημοδιδασκάλων	295—296
»	Ὁδηγίαι περὶ ἐπιθεωρήσεως τῶν δημοτικῶν σχολείων	296—300
»	Συμπληρωτικαὶ περὶ ἐπιθεωρήσεως ὁδηγίαι	300—302

ΤΜΗΜΑ ΙΓ'.

Περὶ τῶν ἐξεταστικῶν Ἐπιτροπῶν.

»	Περὶ τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν ἵνα μὴ ὦσιν αἱ αὐταὶ ὡς καὶ αἱ ἐπιθεωρητικαί	302.
»	Περὶ διορισμοῦ τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων	303.
»	Περὶ διορισμοῦ τῶν μελῶν τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπ.	303—304

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Σελ.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Περὶ τῆς ἐμπροθέσμου ἀποστολῆς τῶν ὀνομαστικῶν καταλόγων τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ..... 304.
» Περὶ ἀναθέσεως τοῦ ὁρισμοῦ τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν εἰς τοὺς Νομάρχας ..... 305.
» Περὶ ἐκλογῆς ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν διὰ σὰ δημοτικὰ σχολεῖα ..... 305—306

ΤΜΗΜΑ ΙΑ'.

Περὶ τῶν ἐξετάσεων τῶν δημοτικῶν σχολείων.

» Περὶ τῶν ἐξετάσεων τῶν δημοτικῶν σχολείων.... 306—309
» Περὶ τῶν χρεῶν τῶν διδασκάλων καὶ τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν εἰς τὰς ἐξετάσεις ..... 310.
» Περὶ τῆς μὴ ἀποστολῆς καλλιγραφικῶν δειγμάτων. 311.
» Περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ ραβδισμοῦ καὶ περὶ διανομῆς βραβείων εἰς τοὺς ἀριστεύοντας κατὰ τὰς γενικὰς ἐξετάσεις μαθητάς..... 311—312
» Περὶ τοῦ πῶς καὶ πότε πρέπει νὰ γίνωνται αἱ ἐνιαύσιοι ἐξετάσεις τῶν δημοτικῶν σχολείων καὶ περὶ τῶν καθηκόντων τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν... 312—316
» Περὶ τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τρόπου τῶν ἐξετάσεων τῶν δημοτικῶν σχολείων ..... 316—317
» Περὶ τοῦ χρόνου τῆς τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐξετάσεως ..... 317.
» Περὶ τοῦ τίνες τῶν μαθητῶν εἰσι δεκτοὶ εἰς τὰ σχολεῖα καὶ τίνες ἀπολυτέοι ..... 318.
» Περὶ τοῦ ὅτι οὐδεμία ἐξέλεγξις ἐπιτρέπεταί νὰ γένηται εἰς ἐξετάσεις σχολείων, ἃς διεξήγαγον ἐπιτροπαὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου διορισθεῖσαι ..... 319.
« Περὶ τοῦ ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν ὡς πρὸς τοὺς ἀπολυτέους μαθητὰς εἰσιν ἀνέκκλητοι..... 319—320
» Περὶ τῶν ἐξετάσεων καὶ περὶ τῆς μὴ ἀναμίξεως τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν εἰς ταύτας ..... 320—321
» Περὶ τῆς κατὰ τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις παρουσίας τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν..... 321.
» Περὶ τοῦ πότε καὶ πῶς ἐπιτρέπεται ἡ τοῦ χρόνου τῶν ἐξετάσεων παράτασις..... 322.
» Περὶ ἐξετάσεων τῶν δημοτικῶν σχολείων..... 322—323
» Περὶ βραβείων τῶν ἀριστευόντων μαθητῶν ..... 323—324
» Περὶ τοῦ πότε πρέπει νὰ τελειώνωσιν αἱ ἐξετάσεις τῶν δημοτικῶν σχολείων ..... 324—325
» Περὶ τῆς μετ' ἐνδιαφέροντος ἐξετάσεως τῶν ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις μαθημάτων ..... 325.
» Περὶ τοῦ χρόνου τῶν ἐξετάσεων τῶν δημοτικῶν σχολείων ..... 325—326

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΤΜΗΜΑ ΙΕ'.

Περὶ τῆς παραδοχῆς μαθητῶν εἰς τὰ Ἑλλην. σχολεῖα.

— Σελ.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Περὶ τῶν μεταβαινόντων ἀπὸ τὰ δημοτικὰ εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα μαθητῶν..... 326—327

» Περὶ τῆς μεταβάσεως τῶν μαθητῶν τῶν δημοτικῶν σχολείων εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα ..... 327.

» Περὶ τῶν δοκιμαστηρίων ἐξετάσεων διὰ τὴν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα παραδοχὴν τῶν μαθητῶν... 328.

» Περὶ τοῦ ὅτι αἱ δοκιμαστήριοι ἐξετάσεις τῶν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα προσερχομένων μαθητῶν οὐδόλως ἐμποδίζουσι νὰ γίνωνται αἱ τῶν δημοτικῶν σχολείων ἀπολυτήριοι ..... 329.

» Περὶ τοῦ ὅτι οἱ μαθηταὶ δημοτικοῦ σχολείου οἱ μὴ γινόμενοι δεκτοὶ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν σχολεῖον, πρέπει ν' ἀκολουθήσωσι καὶ δι' ἕν ἕτερον ἔτος τὰ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου μαθήματα ..... 330.

» Περὶ ἐξουδετερώσεως ἀπολυτηρίων ..... 330—331

» Περὶ τῆς ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις κατατάξεως τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν προτύπων καὶ πλήρων σχολείων..... 331.

ΤΜΗΜΑ ΙΣΤ'.

Περὶ τοῦ μισθοῦ τῶν δημοδιδασκάλων.

» Περὶ τῆς ἐγκαίρου πληρωμῆς τῶν μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων κτλ. ..... 331—333

» Περὶ αὐξήσεως μισθοδοσίας τῶν τριτοβαθμίων δημοδιδασκάλων..... 333—334

» Περὶ τῆς ἀπὸ τὰ δημόσια ταμεῖα προκαταβολῆς μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων κτλ. ..... 334—338

» Περὶ τῆς μὴ διακοπῆς τοῦ μισθοῦ τῶν δημοδιδασκάλων κατὰ τὰς διακοπὰς τῶν μαθημάτων..... 338—339

» Περὶ τοῦ μισθοῦ τῶν δημοδιδασκάλων κατὰ τὸν χρόνον τῶν ὅ'. ἐξετάσεών των ..... 339.

» Περὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων ἤτοι διασάφησις τῆς ὑπ' ἀριθ. 9871 τῆς 24 Δεκεμβρίου 1866 ἐγκυκλίου..... 339—340

» Περὶ τοῦ μισθοῦ τῶν δημοδιδασκάλων ἐν καιρῷ τῶν διακοπῶν..... 340—341

» Περὶ τοῦ πόθεν μισθοδοτοῦνται οἱ δημοδιδάσκαλοι. 341—342

» Περὶ μὴ μισθοδοτήσεως τῶν πρὸς προαγωγὴν ἐξεταζομένων δημοδιδασκάλων..... 343.

» Περὶ τοῦ τρόπου τῆς πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ τῶν δημοδιδασκάλων ..... 343—344

» Περὶ τοῦ μὴ παρατείνεσθαι τὰς διακοπὰς τῶν δημοτικῶν σχολείων ὑπὲρ τὰς δεκαπέντε ἡμέρας.. 344—345

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Σελ.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Περὶ τῶν δεκαπέντε ἐμμίσθων ἡμερῶν τῶν δημοδιδασκάλων, ὅτι οὐχ ὑπερβαίνονται ..... 345.
» Περὶ πληρωμῆς τῶν μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων ὑπὸ τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων ..... 345—346
» Περὶ πειθαρχικῆς τιμωρίας τῶν ἄνευ ἀδείας καταλειπόντων τὴν ἕδραν τῆς ὑπηρεσίας δημοδιδασκάλων ..... 346—347

ΤΜΗΜΑ ΙΖ΄.

Περὶ τοῦ ἐνοικίου τῆς κατοικίας τῶν δημοδιδασκάλων.

» Περὶ τοῦ ἐνοικίου τῶν δημοδιδασκάλων..... 347—348
» Περὶ τοῦ μισθώματος τῆς κατοικίας τῶν δημοδιδασκάλων..... 348—349

ΤΜΗΜΑ ΙΗ΄.

Περὶ τῶν διδάκτρων τῶν δημοδιδασκάλων.

» Περὶ τῆς δικαίας διανομῆς τῶν διδάκτρων μεταξὺ τῶν δημοδιδασκάλων..... 349—350
» Περὶ διδάκτρων, πῶς εἰσπράττονται..... 350—352
» Περὶ διδάκτρων, πῶς προσδιορίζονται ..... 352—353
» Περὶ διδάκτρων, ὅπως πληρόνωνται τακτικῶς .... 353.
» Περὶ διδάκτρων τῶν δημοδιδασκάλων ..... 354—355
» Περὶ τῆς διανομῆς τῶν διδάκτρων..... 355.
» Περὶ ἀναλόγου διανομῆς τῶν διδάκτρων..... 356.
» Περὶ διδάκτρων, νὰ εἰσπράττωνται νομίμως..... 357—358
» Περὶ διδάκτρων τῶν ἐκ τῶν νέων Διδασκαλείων δημοδιδασκάλων ..... 358—359

ΤΜΗΜΑ ΙΘ΄.

Περὶ τῶν συντάξεων.

» Περὶ λύσεως ἀποριῶν τινων κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου τῶν πολιτικῶν συντάξεων..... 359—361
» Περὶ τῶν γινομένων κρατήσεων ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων ὑπὲρ τοῦ ταμείου τῶν πολιτικῶν συντάξεων ..... 362.
» Περὶ λύσεως ἀποριῶν τινων κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου τῶν πολιτικῶν συντάξεων..... 362—364
» Περὶ τοῦ ὅτι τὰ προσαχθησόμενα ἐπὶ αἰτήσεως πολιτικῆς συντάξεως ἔγγραφα πρέπει νὰ χαρτοσημαίνωνται ..... 364.
» Περὶ τοῦ πῶς πρέπει νὰ γίνεται ἡ κράτησις διὰ τὸ ταμεῖον τῶν συντάξεων, ἐπὶ τῶν διδάκτρων καὶ τῶν μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων, καὶ ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν Ἑλληνοδιδασκάλων..... 365.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Σελ.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Περὶ τοῦ ὅτι ἡ κράτησις ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων γίνεται ἐπὶ τοῦ πραγματικοῦ μισθοῦ, μὴ συμπεριλαμβανομένου τοῦ ἐνοικίου..... 366.

» Περὶ τοῦ πῶς καὶ πόθεν νὰ γίνηται ἡ κράτησις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ δημοδιδασκάλου ..... 366—367

» Περὶ τοῦ ὅτι ὁ μισθὸς τοῦ κατὰ πρῶτον διοριζομένου δημοδιδασκάλου ἀνήκει ὁλόκληρος εἰς τὸ ταμεῖον τῶν συντάξεων..... 367.

» Περὶ τοῦ πόθεν γίνεται ἡ κράτησις ἐκ τοῦ μισθοῦ τοῦ δημοδιδασκάλου τοῦ πληρονομένου ἐκ δύο διαφόρων ταμείων..... 367—368

» Περὶ τοῦ πῶς γίνεται ἡ κράτησις διὰ τοὺς μισθοδοτουμένους ἐκ τῶν δημοτικῶν ταμείων διδασκάλ. 368.

» Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἀπὸ 17 Ἰανουαρ. 1866 ΡΔΘ΄. Νόμου περὶ συντάξεως..... 369—371

» Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ΡΔΘ΄. Νόμου κατὰ τὴν Ἑπτάνησον..... 372—375

» Περὶ τοῦ προσαπαιτουμένου πιστοποιητικοῦ διὰ τὴν σύνταξιν τῶν πρωτοβαθμίων δημοδιδασκάλων... 375—376

» Περὶ καταθέσεως ὑπὲρ τοῦ ταμείου τῶν πολιτικῶν συντάξεων ἑνὸς μηνιαίου τῶν κατὰ πρώτην φορὰν διοριζομένων ἐγγάμων εἰς δημόσ. ὑπηρεσίαν. 376—377

» Περὶ κρατήσεως ὑπὲρ τοῦ ταμείου τῶν πολιτικῶν συντάξεων ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν νεοδιοριζομένων ὑπαλλήλων ..... 377.

» Περὶ κρατήσεως ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλ.. 377—378

» Περὶ τῶν προσαπαιτουμένων διασαφήσεων εἰς τὰς περὶ συντάξεως αἰτήσεις..... 378—379

» Ὁδηγίαι περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ο΄ιΒ΄. νόμου περὶ συντάξεων τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων ..... 379—383

» Περὶ εἰσαγωγῆς κρατήσεων εἰς τὸ δημόσιον ἐκ μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων..... 384.

» Περὶ τοῦ τρόπου τῆς ὑποβολῆς τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως..... 384—385

ΤΜΗΜΑ Κ΄.

Περὶ συστάσεως τῶν δημοτικῶν σχολείων.

» Περὶ τοῦ τί ἀπαιτεῖται πρὸς σύστασιν νέ υ σχολείου. 385.

ΤΜΗΜΑ ΚΑ΄.

Περὶ τῶν ἰδιωτικῶν σχολείων.

» Περὶ τοῦ ὅτι ἡ σύστασις ἰδιωτικῶν σχολείων ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως ἀπαγορεύεται, καὶ ὅτι ταῦτα ὑπόκεινται ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν αὐτῆς. 386—387

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Σελ.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Περὶ τῶν ἐχόντων ἄδειαν συστάσεως ἰδιωτικοῦ σχολείου, ὅτι δὲν δύνανται νὰ παραχωρήσωσιν αὐτὴν εἰς ἄλλον..... 387.

» Περὶ τοῦ τί ἀπαιτεῖται τοῦ λοιποῦ πρὸς σύστασιν ἰδιωτικοῦ σχολείου..... 387—389

» Περὶ ἰδιωτικῶν σχολείων..... 389—390

» Περὶ ἰδιωτικῶν σχολείων, συμπληρωτικὴ τῆς ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου 1871..... 390.

» Ὑπομνηστικὴ τῆς ἀπὸ 6 Μαρτίου 1874 περὶ τῶν ἄνευ ἀδείας ὑφισταμένων ἰδιωτικῶν σχολείων... 391.

ΤΜΗΜΑ ΚΒ'.

Περὶ ἑτεροδόξων σχολείων.

» Περὶ ἑτεροδόξων σχολείων..... 391—392

ΤΜΗΜΑ ΚΓ'.

Περὶ Γραμματοσχολείων

» Περὶ τῶν γραμματοδιδασκάλων..... 393—394

» Περὶ τῶν γραμματοδιδασκάλων, ὅτι ἐπιτρέπεται νὰ διδάσκωσιν ὅπου δὲν ὑπάρχουσι δημοδιδάσκαλοι τῇ ἀδείᾳ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῇ ἐποπτείᾳ τοῦ πλησιεστέρου δημοδιδασκάλου..... 394—397

» Περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐξετάσεως γραμματοδιδασκάλ. 397—398

» Περὶ γραμματοδιδασκάλων, ἀμοιβῆς αὐτῶν κτλ. .. 398—400

ΤΜΗΜΑ ΚΔ'.

ΓΕΝΙΚΑ

» Περὶ τῆς ὑπὲρ τῶν ἀποστελλομένων δημοσίων ὑπαλλήλων χορηγουμένης ἐκπτώσεως ναύλου..... 400—401

» Περὶ τοῦ ὅτι ὁ μισθὸς τῶν νεοδιοριζομένων ὑπαλλήλων ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐγκαθιδρύσεώς του, καὶ τοιαύτην δύναται νὰ ἐκτελέσῃ καὶ κατὰ τὰς διακοπάς..... 401—402

» Περὶ ἀποστολῆς καταλόγου τῶν εἰς δίκην παραπεμπομένων ὑπαλλήλων καὶ τῶν κατ' αὐτῶν ἐκδοθησομένων ἀποφάσεων..... 402.

» Περὶ τοῦ ὅρκου τοῦ διδομένου ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ δυτικοῦ δόγματος..... 402—403

» Περὶ ἐξόδων ὁδοιπορικῶν..... 403.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΜΕΡΟΣ Δ΄.

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΑ

ΤΜΗΜΑ Α΄.

Περὶ τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Διδασκαλικοῦ μετοχικοῦ ταμείου.

		Σελ.
ΔΙΑΤΑΓΜΑ	Περὶ ἐγκρίσεως τοῦ καταστατικοῦ τοῦ διδασκαλικοῦ μετοχικοῦ ταμείου	407.
—	Καταστατικὸν τοῦ διδασκαλικοῦ μετοχικοῦ ταμείου.	408—419

ΤΜΗΜΑ Β΄.

Περὶ τῆς συστάσεως τοῦ μετοχικοῦ ταμείου τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ	Περὶ συστάσεως μετοχικοῦ ταμείου τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν κτλ.	420.
»	Περὶ ἐγκρίσεως τοῦ νέου Καταστατικοῦ τοῦ Μετοχικοῦ ταμείου τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων	421.
—	Καταστατικὸν τοῦ Μετοχικοῦ ταμείου τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων	422—443
ΔΙΑΤΑΓΜΑ	Περὶ τροποποιήσεως τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Μετοχικοῦ ταμείου τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων	443—451

ΤΕΛΟΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

